Вища освіта в Україні

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Історія і сучасність: 1995-2015

КНИГА 3

Х 65
УДК 378.4 (09) (477. 43)

Присвячується
55-річчю
створення університету

Рекомендовано до друку вченою радою
Хмельницького національного університету,
Протокол № 15 від 26.06.2017

Редакційна колегія:
Скиба М. Є., д-р техн. наук, проф., (голова), Войнаренко М. П., д-р екон. наук, проф. (заст. голови), Нижник В. М., д-р екон. наук, проф., Сілін Р. І., д-р тех. наук, проф., Айвазян О. Б., канд. істор. наук, директор наук. бібліотеки ХНУ, Йохна М. А., д-р екон. наук, проф., Кіниць-кий Я. Т., д-р тех. наук, проф., Костогриз С. Г., д-р тех. наук, проф., Матюх С. А., канд. екон. наук, доц., Карпенко В. Л., канд.. ек. наук, доц. Торчинський М. М., док. філ. наук, проф., Бегняк В. І., канд. тех. наук, Цимбалістий В. Ф., Бондаренко М. І., канд. екон. наук, доц., Свіргунець Є. М., к. п. н., доц., Мельник П. К., директор історичного музею ХНУ.

Рецензовано кафедрою історії та країнознавства ХНУ,
завідувач кафедри І. Є Журба
Літературна правка – кафедра української філології,
завідувач М. М. Торчинський,
старший викладач О. М. Ющишина, Ю. С. Земський.

Хмельницький національний університет. Історія і сучасність: наук.-пізнав. вид. Кн. 3: 1995–2015 / упоряд.: Є. М. Свіргунець, П. К. Мельник. – Хмельницький: ХНУ, 2017. – 1060 с.: іл., фотогр.

Видання є продовженням Книг історії ХНУ: «Перші п’ять років» та «Кадри для служби сервісу», в яких було відтворено історію Хмельницького національного університету з 1962 по 1994 роки.

У цій книзі зібрано матеріали архіву та сайту університету про освітні, наукові, спортивні та культурні події в навчальному закладі протягом 1995-2015 років. Висвітлено розвиток та становлення факультетів і кафедр, науково-дослідної роботи, освітньої, господарської діяльності, розповіді про «Золотий фонд» та тих особистостей, які творять історію університету, активно сприяють процесу утвердження його як сучасного Європейського навчального і наукового закладу.

Тут спогади колишніх студентів та галерея знаменитих випускників, інша цікава інформація…

ББК 74.58

ГІМН
ХМЕЛЬНИЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Музика: Олега Слободенка
Слова: Михайла Войнаренка

Добра слава про наш край
Облетить планету,
Якщо виросте із мрій
На звитягу нам
З видатного на Поділлі
Університету
Світового рівня знаний
Науковий храм.

Приспів:

Vivat, Alma mater!
Мудрості довкілля,
Де неординарний
Думки творчий злет
Віримо, прославить
Чарівне Поділля
Наш Національний
Університет!
Vivat, alma mater!
Наші рідні стіни,
Хай живе в них славно
Думки творчий злет.
Віримо, примножить
Славу України
Наш Національний
Університет!

Тут чекають, друзі, нас
Незабутні днини,
Творчий пошук до зорі
Над курсовиком...
Тут ми будем підкорять
Знань круті вершини,
Щоб найкращим став у світі
подільський диплом.

Приспів

Якщо ж доля нас зашле
У чужі країни,
Скрізь ми вірність пронесем
Вузівським знанням...
Ну а пана професора
Лекції - перлини
Будем згадувати завжди
Ми і тут і там!

Приспів

Ректор Хмельницького національного університету (з 30 жовтня 2001року), лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, професор, доктор технічних наук, член-кореспондент НАПН України, заслужений працівник народної освіти України, голова ради ректорів вищих навчальних закладів Хмельниччини III-IV рівня акредитації, голова постійної комісії з питань освіти і науки, культури, туризму Хмельницької обласної ради – Микола Єгорович Скиба.

НАШ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

З гордістю і задоволенням відзначу, що наш вищий навчальний заклад не тільки найбільший на Поділлі, а й один із провідних університетів України.

Свідченням цього є численні нагороди, серед яких диплом та золота медаль, якими був відзначений університет у номінації «Інноваційний розвиток освіти та сучасні педагогічні технології», а також – присвоєння почесного звання «Лідер національної освіти».

Заснований у 1962 році, він за час свого існування пройшов шлях від загальнотехнічного факультету Українського поліграфічного інституту ім. І. Федорова до Хмельницького національного університету найвищого – IV рівня акредитації.

Має нині все необхідне для підготовки фахівців: розвинену інфраструктуру, досвідчений професорсько-викладацький склад (77 докторів та 455 кандидатів наук), потужну комп'ютерну базу, багаторічний досвід освітньої та наукової діяльності.

Організацію навчального процесу забезпечують 7 факультетів, які об'єднують 45 кафедр, де творчо працюють 80 професорів, докторів наук і 455 доцентів, кандидатів наук.

Зусиллями науково-педагогічних працівників в університеті підготовлено майже 60 тисяч висококваліфікованих фахівців. Серед випускників університету: керівники міністерств, відомств і департаментів, народні депутати України, міські голови, директори підприємств, ректори вищих навчальних закладів, відомі вчені, олімпійські чемпіони, чемпіони світу та Європи, зірки естради тощо.

До складу нашого університету входять п'ять навчальних корпусів, чудова бібліотека, дослідно-експериментальна база, будинок побуту, їдальня, лікувально-оздоровчий центр, стадіон, п'ять гуртожитків, спортивно-екологічний комплекс на річці Південний Буг, музей історії ХНУ, музей техніки, ботанічний сад…

Усе це результат копіткої, напруженої праці не одного покоління

викладачів, співробітників, випускників і студентів.

У 2014–2015 навчальному році підготовка фахівців в університеті здійснювалась відповідно до Ліцензії за 19 галузями знань, 45 напрямами підготовки, 43 спеціальностями ОКР спеціаліста і 43 спеціальностями магістерського рівня. В університеті навчається близько 10 тисяч студентів.

Для досягнення високих показників якості надання освітніх послуг в університеті створена та функціонує система методичного забезпечення. Так, в минулому навчальному році випусковими кафедрами усіх факультетів проведена величезна робота із оновлення нормативної документації навчального процесу, яка укомплектована в збірник, що нещодавно вийшов із друку.

Частина оновлених документацій є новаторськими розробками, зокрема такі, як Положення про навчання студентів за освітніми програмами магістрів, Положення про підготовку фахівців наукових ступенів доктора філософії і доктора наук тощо, вони проходитимуть апробацію у поточному навчальному році. Увійдуть у другу книгу збірки нормативних положень й інші документи, такі, наприклад, як Положення про розробку та моніторинг освітніх програм та інші.

Окрім цього, ми вперше розробили профілі освітніх програм. До складу 52-х робочих груп, створених на кафедрах університету, входило понад 120 досвідчених викладачів університету, які розробили 49 профілів цих програм для бакалаврського рівня та 48 – для магістерського.

Основною метою науково-дослідної діяльності Хмельницького національного університету є: отримання і використання нових наукових знань, спрямованих на створення суспільно-корисних наукових результатів; забезпечення якісної підготовки фахівців для потреб народного господарства, підготовка наукових та науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації; впровадження та використання в Україні і на світовому ринку наукових і науково-практичних результатів.

Загальний обсяг фінансування науково-технічної діяльності в 2014 році склав близько 3 млн. грн. Відрахування коштів із загального обсягу на накладні видатки дозволяє утримувати майже всю наукову інфраструктуру університету та купувати наукове обладнання.

До показників з позитивними результатами відноситься кількість статей, монографій, підручників, посібників. За цими показниками

у нас стабільно гарні успіхи. Але є сегменти, які потребують покращення.

Так, аналіз динаміки наукових здобутків показує, що наш університет має резерви для збільшення кількості патентів і їхня кількість може досягати 50-ти щорічно.

Перемоги наших студентів на Всеукраїнських олімпіадах і конкурсах свідчать про високий рівень підготовки в університеті. За цим показником Хмельницький університет серед сусідніх ВНЗ Західного регіону – найкращий.

Впродовж останніх років досягнуті показники стабільні та мають тенденцію до покращення.

За результатами науково-педагогічної роботи наш університет є одним з провідних вищих навчальних закладів України. Про це свідчать і підсумки опублікованого в липні 2015 року інформаційним освітнім ресурсом «osvita.ua» консолідованого рейтингу вищих навчальних закладів України 2015 року.

Згідно з цим рейтингом Хмельницький національний університет посідає 39 місце серед 300 ВНЗ України. Знаковим є і те, що в Хмельницькій області університет посідає перше місце. А за рейтингом вищих навчальних закладів України ТОП-200 наш університет піднявся з 65 на 43-те місце.

Згідно з рейтингом умовно визначені групи ВНЗ:
З 1 по 23 - Прем'єр ліга;
З 24 по 54 - Вища ліга;
З 55 по 105 - Перша ліга;
З 106 по 201 - Друга ліга;
З 202 і до кінця - Третя ліга.

Отже, наш університет нині у Вищій лізі і це дуже приємно.

Ми активно розвиваємо навчально-наукові виробничі центри – ННВЦ.

На сьогоднішній день в університеті працює 11 таких центрів, які надали в 2014 році наукових послуг на суму більше 330 тис. грн. В середньому біля 30 тисяч гривень на центр, але ми плануємо мати, як мінімум, 30 таких центрів.

За десять останніх років в університеті захищено більше 20 докторських дисертацій та 103 кандидатських дисертації, при цьому захищалися теми, за якими будуть впроваджуватися сучасні інно-

ваційні технології та розробки. Науковцями університету видається п’ять наукових журналів, щорічно публікується понад 1600 статей, отримуються 30–40 патентів на винаходи.

Одним з провідних напрямів діяльності Хмельницького національного університету, який спрямовує нас на інтеграцію з європейським та світовим освітнім простором, є міжнародне співробітництво.

Співпраця університету з навчальними закладами та установами інших країн ґрунтується на засадах пріоритету національних інтересів, розвитку освітнього та наукового потенціалу університету, принципах єдності та поваги до культурних відмінностей, системного та взаємовигідного характеру співпраці, орієнтації на залучення додаткових джерел фінансування через систему грантів, укладення договорів з іноземними юридичними та фізичними особами щодо навчання студентів, підготовки наукових кадрів, проведення науково-дослідних та проектно-конструкторських робіт.

Контакти з вищими навчальними закладами інших країн дають можливість підвищувати кваліфікацію співробітників, збагачувати навчальний та науковий потенціал через переймання та використання світового досвіду, організовувати літні школи, обмін викладачами та студентами відповідно до кредитно-трансферної системи стажування професорсько-викладацького складу.

Лише у 2014–2015 навчальному році університетом укладено 8 двосторонніх угод про співробітництво, зокрема із: Софійським університетом Св. Климента Охрідського (Болгарія); Лодзьким університетом (Польща); Академією готельного бізнесу, туризму та громадського харчування в Познані (Польща); Товариством «Інтеграція Європа-Схід» (Польща). Також укладено угоду про співпрацю між студенським самоврядуванням нашого університету та студенським самоврядуванням Технологічно-природничого університету у Бидгощі (Польща).

Розвиваючи українсько-японський напрям співробітництва, наш університет започаткував співпрацю з Японською фундацією, результатом якої стало отримання університетом гранту на організацію при університеті безкоштовних курсів японської мови для співробітників та студентів. В майбутньому планується відкриття Українсько-японського центру при ХНУ.

Важливим напрямом міжнародного співробітництва Хмельницького національного університету в 2014–2015 навчальному році

стала реалізація 10 міжнародних проектів (з них 7 проектів TEMPUS). Так, кафедра системного програмування (завідувач Поморова О.В.) та кафедра прикладної математики і соціальної інформатики (завідувач Григорук С. С.), станом на сьогоднішній день є флагманами у міжнародних проектах TEMPUS. Плідно працює і кафедра менеджменту (завідувач Йохна М. А.).

Наш університет уже має досвід у реалізації програм “Подвійного диплому” із вищими навчальними закладами Польщі (Краківська Політехніка, Люблінська Політехніка, Лодзька Політехніка) та організації практики студентів за кордоном. Однак університет не зупиняється на досягнутому, а й надалі розширює горизонти міжнародного співробітництва.

Одним із багатьох механізмів забезпечення якості вищої освіти є рейтинг прозорості університетів. Він показує, наскільки університети є відкритими та готові інформувати своїх студентів і викладачів, а також широку громадськість про власну політику.

Моніторинг охопив усі національні ВНЗ. Загалом у рейтингу представлено 96 національних ВНЗ, серед яких Хмельницький національний університет посів 10 місце.

Із року в рік розвивається система «Електронний університет», яка виконує функції із удосконалення управління нашим університетом. Зокрема впроваджено, імпорт наказів на зарахування з ЄДЕБО, що дозволило мати актуальні списки студентів ще до початку навчального року.

Організовано підготовку до формування дипломів європейського зразка, зокрема переклад дисциплін, тем дипломів та, наскільки це було можливо, автоматизовано експорт інформації по дипломах, як до ЄДЕБО, так і до друкарні, де готуються виписки до дипломів.

У підсистемі управління фінансовими ресурсами «Електронного університету» постійно проводяться роботи з удосконалення програмного забезпечення в напрямах підвищення його стійкості від збоїв, ступеня автоматизації виконуваних робіт, приведення алгоритмів роботи до змін в нормативних документах, інтеграції з системами «Казна» і «Мережа» Державної Казначейської служби України, “МЕДОК” Державної податкової служби, банківськими системами, які обслуговують університет.

Придбано підсистему «Парус-Зарплата», введення в експлуата-

цію якої надасть можливість автоматизувати низку управлінських процесів при нарахуванні заробітної плати та стипендії, плануванні видатків на зарплату, покращить обслуговування працівників університету та студентів.

У результаті, незважаючи на суттєве збільшення обсягів робіт, що виконуються в фінансових та господарських службах університету, вдалось утриматися в межах наявного штату і досягнути реальної економії університетських коштів.

Основою нашої роботи ми вбачаємо високу якість освіти, що надається нашим студентам. Але забезпечити високий рівень професійної підготовки не спроможний окремий керівник або структурний підрозділ, це завдання всього колективу, тому, для координування дій в університеті, відповідно до вимог нового Закону Про вищу освіту, ми створили відділ забезпечення якості вищої освіти. До функцій цього відділу належить:

1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;

2) періодичний перегляд освітніх програм;

3) контроль щорічного оцінювання здобувачів вищої освіти у науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;

4) моніторинг стану підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;

5) аналіз необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;

6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;

7) гарантування публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;

8) сприяння ефективності роботи системи запобігання та виявлення академічного плагіату наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти тощо.

Однак запровадження системи забезпечення якості вищої освіти

вимагає подальшої модернізації системи управління в університеті в цілому. І ми готуємо на розгляд Вченої ради такі пропозиції, які суттєво вдосконалять систему управління і, зокрема, роботу проректорів, деканатів, деканів та їх заступників. Станом на 1 вересня 2015 року, відповідно до умов прийому до вищих навчальних закладів України, наш університет здійснив набір за рахунок коштів державного бюджету та за рахунок коштів фізичних і юридичних осіб на денну, заочну та дистанційну форми навчання для здобуття кваліфікаційного рівня бакалавра 1398 студентів, на спеціаліста або магістра 1359 студентів, а загалом студентами стали 2757 молодих людей.

Впевнений, що наш університет уже незабаром, іще суттєвіше покращить своє місце у рейтингу вітчизняних ВНЗ, а отже, і надалі відіграватиме важливу роль у соціально-економічному зростанні України.

А окрім того, переконаний, що виборимо почесне місце у європейському освітньому просторі.

За значний вклад у розвиток і подальше процвітання нашої Alma-Mater висловлюю глибоку вдячність професорсько-викладацькому складу, працівникам університету, нашим ветеранам, його колишнім і нинішнім студентам.

Бажаю міцного здоров'я, успіхів у роботі та навчанні читачам книги про історію Хмельницького національного університету. І нехай завжди звучить у серці кожного із нас гімн нашого університету, який символізує Віру, Надію, Любов до рідної Alma-Mater, Подільського краю та України!

Ректор університету ***Микола Скиба***

ПОГЛЯД У МИНУЛЕ

Через терни до зірок…

Відтворюючи віхи життя Хмельницького національного університету з 1995 року по сьогоднішній час, не можемо коротко не нагадати тим нашим читачам, хто не знайомий з першими двома книгами його історії про те, коли народився ВНЗ та звідки пішло ім'я, яке нині з гордістю викарбовано на фронтоні головного корпусу…

Творення університету почалося з того часу, коли в Україні у 1962 році створювалася мережа загальнотехнічних і загальнонаукових факультетів для молоді, яка працює. Це, на думку тогочасних реформаторів, наближало навчальні заклади до виробництва і не тільки здешевлювало навчання, а також вирішувало нагальні потреби регіонів у кваліфікованих кадрах.

Саме тому, враховуючи неодноразові звернення керівників області та міста до керівників республіканських органів влади про відкриття в м. Хмельницькому вищого навчального закладу, Міністерство вищої і середньої освіти України доручило Українському поліграфічному інституту імені І. Федорова у м. Львові виконати цю почесну місію.

Уже 6 червня 1962 року ректор інституту Володимир Григорович Шпіца підписав наказ № 134 про створення комісії з організації у м. Хмельницькому загальнотехнічного факультету, а 17 вересня цього ж року відбулося його урочисте відкриття. Деканом факультету став старший викладач інституту Семен Михайлович Ганжуров, з якого і почалась історія творення, діяльності та росту гордості Поділля, відомого нині не тільки в Україні, а й за її межами – Хмельницького національного університету.

Протягом наступних років вищий навчальний заклад неодноразово змінював назву, статус та керівників. Так:

– 3 січня 1966 року загальнотехнічний факультет став філіалом Українського поліграфічного інституту ім. Федорова;

– 29 вересня 1967 року філіал – самостійним вищим навчальним закладом, який називався Хмельницький технологічний інститут побутового обслуговування, а його першим ректором став Семен Михайлович Ганжуров;

– 30 червня 1969 року, після того як, С. М. Ганжуров з поважних причин залишив свою посаду, ректором ХТІПО був призначений Михайло Іванович Карпиленко;

– У липні 1969 року в інституті було організовано ще чотири факультети: механічний, технологічний та два загальнотехнічних із розміщенням їх у Хмельницькому та Кам'янці-Подільському;

– 1 грудня 1974 року ректором ХТІПО було призначено Радомира Івановича Сіліна;

– У вересні 1989 року Хмельницький технологічний інститут побутового обслуговування отримав назву Хмельницький технологічний інститут і перетвориться у багатопрофільний заклад, покликаний готувати спеціалістів для різних галузей народного господарства.

– У жовтні 1994 року інститут акредитувався за IV-м рівнем акредитації і отримав статус Технологічного університету Поділля.

Але всі роки свого існування, ВНЗ, в якому б він не перебував статусі, цілеспрямовано і наполегливо, крок за кроком йшов до своєї основної стратегічної мети – стати одним із найкращих навчальних закладів України.

На цьому шляху, у статусі «Університет» почався новий, переломний етап розвитку ВНЗ…

ДОВІДКА

На виконання Постанови ЦК Компартії України від 24 березня 1962 року «Про заходи з подальшого вдосконалення вищої заочної освіти в республіці» наказом по Українському поліграфічному інституті імені Івана Федорова від 06 червня 1962 року за № 134 створений загально-технічний факультет Українського поліграфічного інституту імені Івана Федорова в м. Хмельницькому, який у січні 1966 року був реорганізований у Хмельницький філіал цього інституту.

Відповідно до наказу Міністерства вищої та середньої спеціальної освіти СРСР від 29.09.1967 р. № 593 Хмельницький філіал Львівського поліграфічного інституту відособлений в окремий самостійний вищий навчальний заклад — Хмельницький технологічний інститут побутового обслуговування.

Наказом Мінвузу УРСР від 04.07.1989 р. № 174 Хмельницький технологічний інститут побутового обслуговування перейменовано на Хмельницький технологічний інститут.

Постановою Кабінету Міністрів України від 29.08.1994 р. № 592 Хмельницький технологічний інститут перейменовано на Технологічний університет Поділля (м. Хмельницький).

Розпорядженням Прем'єр-міністра України 17.12.2003 р. № 771-р Технологічний університет Поділля реорганізовано у Хмельницький державний університет.

Указом Президента України від 21.08.2004 р. № 954/2004 Хмельницькому державному університету надано статус національного і надалі він іменується — Хмельницький національний університет.

РОЗДІЛ 1

РІК ЗА РОКОМ

Історія є скарбом наших діянь,
свідчення минулого, приклад та
повчання для теперішнього,
попередження для майбутнього.

Мігель де Сервантес

1995 РІК

У СТАТУСІ –

«Студент – це не посудина, яку
потрібно наповнювати знаннями,
а факел, який треба запалити»

Л. А. Арцимович

НАЙВАЖЛИВІШІ ПОДІЇ РОКУ В ДЕРЖАВІ:

• У квітні цього року Україна розпочала демонтаж і знищення ядерного озброєння;

• У серпні в Лондоні підписано угоду про передачу Україні британської Антарктики, станції «Фарадей», яка була перейменована на «Академік Вернадський»;

• У серпні проведено запуск першого українського супутника «Січ –1» українською ракетою-носієм «Циклоп»;

• 9 листопада відбувся вступ України до Ради Європи.

В УНІВЕРСИТЕТІ…

Відомому на той час не тільки в СРСР, а й за кордоном ВНЗ, який тільки ступив у своє 28-річчя, рік тому було присвоєно найвищий – IV-й рівень акредитації, і 29 серпня 1994 року постановою Кабінету Міністрів України № 592 «Про вдосконалення вищих навчальних закладів» заклад набув статусу «Університет» і нову назву - «Технологічний університет Поділля».

Ректор університету Р. І. Сілін

Напружена праця трудового колективу, спрямована на оновлення та вдосконалення всіх сфер університетського життя, стійкий розвиток якості підготовки спеціалістів на основі новітніх навчальних технологій і методик, загальна комп'ютеризація, фахове вирішення наукових проблем та оптимізації навчального процесу стали могутнім поштовхом у покращенні розвитку закладу. Новий статус відкривав великі можливості для подальшого розвитку. Але, щоб затвердитися у цьому статусі, перетворити університет в провідний освітній, науковий та культурний центр Поділля, а згодом – і в один з найкращих навчальних закладів України, потрібні були зусилля неабиякі. І серед багатьох інших вищих навчальних закладів країни Технологічний університет Поділля інтенсивно продовжував пошук оптимальних шляхів задля адаптації до ринкових принципів суспільних відносин.

Незважаючи на значні труднощі, університет працював у цей непростий період досить організовано і злагоджено. На зборах трудового колективу, професорсько-викладацького складу, на засіданнях Вчених рад та ректорату ректор інституту Р. І.Сілін неодноразово наголошував на тих нових вимогах, які висуває до фахівця з вищою освітою конкуренція. Стверджував, що тільки покращення якості підготовки спеціалістів дасть можливість піднятися на рівень сучасних вимог.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ УКРАЇНИ
ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПОДІЛЛЯ

НАКАЗ № 156

Про створення
учбово-науково-виробничого
центру при кафедрі ЕОС

У зв"язку з відсутністю державного фінансування наукових робіт та необхідністю матеріального та методичного забезпечення кафедри, надання кваліфікованої методичної допомоги студентам і аспірантам

Наказую:

1.Створити при Технологічному університеті Поділля на базі кафедри електронних обчислювальних систем учбово-науково-виробничий центр комп"ютерної інженерії та інформаційних технологій. Діяльність центру регламентувати положенням, що додається.

2.Призначити виконавчим директором центру по сумісництву зав.кафедрою ЕОС Лоханова Віктора Миколайовича.

Ректор ТУП
д.т.н.,професор Р.І.Сілін

З цією метою були запрошені до університету відомі американські науковці – професори Роберт Коуп (університет Мічігана) та Ендрю і Елізабет Пападжорж (Каліфорнійський університет), які переконливо й аргументовано доводили в лекціях необхідність впровадження ринкових умов для покращення економіки країни.

Інтенсивно продовжувались розроблятися госпдоговірні науково-дослідні роботи, налагоджувалися творчі зв'язки з науковими установами та підприємствами. Того ж року було підписано угоду про співробітництво з Каліфорнійським державним університетом та Веслейонським коледжем (США). Наукове стажування в Німеччині, в університеті Цітау, пройшли два співробітники: Семенюк М.Ф. та Терлецька О.В.

Широкомасштабні зміни розпочались із відкриттям нових напрямів підготовки фахівців і спеціальностей, нових структурних підрозділів. Започатковано перебудову організації навчального процесу за принципами ступеневої підготовки. Так, зі спектром економічних спеціальностей: фінанси і кредит, управління трудовими ресурсами, інформаційні системи у менеджменті, менеджмент – організовані були на комерційній основі і успішно функціонували факультет бізнесу і права (декан, доц. Торгова Л. В.), факультет довузівської та післявузівської підготовки (декан, доц. Бабич М. С.)

У два заочних факультети (декани - проф. Гладкий Я. М. та доц.

Бегняк В. І.) було реорганізовано заочну форму навчання.

Почав функціонувати при університеті Центр моди, який діяв як асоціація і мав відкриту структуру. Як суб'єкти асоціації працювали науково-виробничий центр «Інновація», науково-конструкторське бюро «Спектр», студентський будинок моделей, салон-магазин.

З двома факультетами, інженерно-економічним та технологічним, в м. Мукачеве Закарпатської області було відкрито філіал університету.

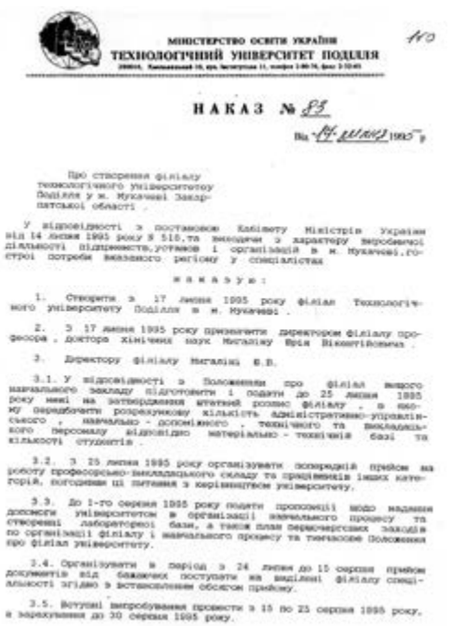

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ УКРАЇНИ
ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПОДІЛЛЯ

НАКАЗ № 83

Про створення філіалу технологічного університету Поділля у м. Мукачеві Закарпатської області.

У відповідності з постановою Кабінету Міністрів України від 14 липня 1995 року № 516, та виходячи з характеру виробничої діяльності підприємств, установ і організацій в м. Мукачеві, потреби виїзного регіону у спеціалістах

НАКАЗУЮ:

1. Створити з 17 липня 1995 року філіал Технологічного університету Поділля в м. Мукачеві.

2. З 17 липня 1995 року призначити директором філіалу професора, доктора хімічних наук Мигаліну Ірен Вікентіївну.

3. Директору філіалу Мигаліну В.В.

3.1. У відповідності з Положенням про філіал вищого навчального закладу підготовити і подати до 25 липня 1995 року мені на затвердження штатний розпис філіалу, в якому передбачити розрахункову кількість адміністративно-управлінського, навчально-допоміжного, технічного та викладацького персоналу відповідно матеріально-технічній базі та кількості студентів.

3.2. З 25 липня 1995 року організувати оперативний прийом на роботу професорсько-викладацького складу та працівників інших категорій, погодивши ці питання з керівництвом університету.

3.3. До 1-го серпня 1995 року подати пропозиції щодо надання допомоги університетом в організації навчального процесу та створенні лабораторної бази, а також план перехідних заходів по організації філіалу і навчального процесу та тимчасове Положення про філіал університету.

3.4. Організувати в період з 24 липня до 15 серпня прийом документів від бажаючих поступити на вищезгадані філіалу спеціальності згідно з встановленим обсягом прийому.

3.5. Вступні випробування провести з 15 по 25 серпня 1995 року, а зарахування до 30 серпня 1995 року.

За участі міжнародних організацій проведено третю науково-технічну конференцію «Вимірювальна та обчислювальна техніка в технологічних процесах та конверсії виробництва»; науково-практичну конференцію «Еколого-економічна освіта у Подільському регіоні».

Створено філію кафедри хімічної технології з питань підготовки кадрів зі спеціальності: «Промислова екологія та охорона навколишнього середовища»; навчально-виробничий центр екології і ресурсозбереження «Еко- Поділля».

З метою формування міжнародного іміджу університету та удосконалення рівня знань німецької мови на громадських засадах було відкрито «Німецький клуб».

Цього ж року заклад розпочав брати участь у реалізації проекту програми TACIS «Перепідготовка та працевлаштування офіцерів запасу в Україні». Продовжувалась реалізація програми комп'ютеризації навчального процесу, наукової і управлінської діяльності. Велась напружена робота з підвищення професійного рівня педагогічних кадрів. Організовано постійно діючий науково-технічний семінар «Проблеми механіки, міцності і надійності в технологіях машинобудування і триботехніці».

Проведено перереєстрацію в університеті спеціалізованої Вченої ради з захисту наукових дисертацій. Захищено 5 докторських дисертацій (С. Г. Костогриз, В. М. Локазюк, М. П. Войнаренко, Т. П. Завгородня, О. П. Григоренко) та 4 кандидатських дисертації.

Загальна чисельність викладачів збільшилась до 444 осіб. Кількість докторів наук, професорів сягнула 18. Кандидатів наук, доцентів – 219. Число кафедр досягло 27.

На перший курс денної форми навчання вступило 1053 студента, на заочну – 546. Середній конкурс на денну форму навчання на бюджетні місця склав 3,4 абітурієнта, на заочну – 7,8.

Обсяг науково - дослідних робіт та послуг УНВЦ складав 190 тисяч гривень. Кількість студентів, які займалися НДР, налічувала 1250 осіб. Участь в олімпіадах взяло 115 осіб. Два студенти стали переможцями і призерами Всеукраїнських олімпіад і конкурсів.

Велика увага надавалася також розвитку культури та естетичного виховання студентства. Саме тому для участі в карнавальному фестивалі у Франції (м. Коравіль) було відряджено відомий не тільки в рідному ВНЗ, а і далеко за його межами колектив ансамблю танцю «Юність Поділля» під керівництвом В. Ф. Цимбалістого.

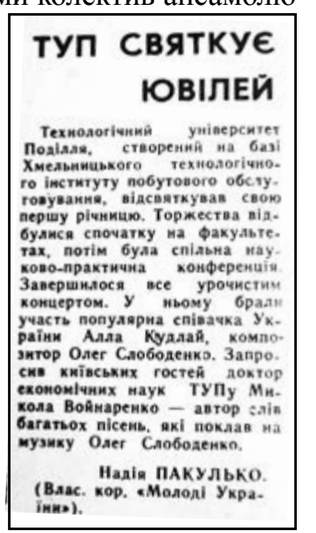

ТУП СВЯТКУЄ ЮВІЛЕЙ

Технологічний університет Поділля, створений на базі Хмельницького технологічного інституту побутового обслуговування, відсвяткував свою першу річницю. Торжества відбулися спочатку на факультетах, потім була спільна науково-практична конференція. Завершилося все урочистим концертом. У ньому брали участь популярна співачка України Алла Кудлай, композитор Олег Слободенко. Запросив київських гостей доктор економічних наук ТУПу Микола Войнаренко — автор слів багатьох пісень, які поклав на музику Олег Слободенко.

Надія ПАКУЛЬКО.
(Власс. кор. «Молоді України»).

«ВНЗ впевнено виходить на нові, більш конструктивні та якісні позиції, як і належить університетові», – писала в ті дні газета «Ровесник». А на урочистому засіданні, присвяченому річниці створення ТУПу, ректор закладу Р. І. Сілін, окреслюючи майбутній напрям розвитку, ніби жартома, сказав: «Нам треба стати найкращим університетом світу». Та жарт, як його сприйняли присутні на святі, став насправді стратегією керівництва закладу на довгі наступні роки.

Цього ж року вперше, на святковому вечорі було виконано щойно створений Гімн університету, слова якого написав доктор економічних наук, завідувач кафедри обліку та аудиту університету М. П. Войнаренко.

Впевненою ходою ВНЗ ступав у майбуття…

У НАУКОВІЙ БІБЛІОТЕЦІ ХНУ...

Ніхто не отримав університетського диплома в бібліотеці, але ніхто ще не отримав диплома без бібліотеки.

Пола Кауфман

З наданням ВНЗ статусу «Університет» новий етап розвитку розпочався і в бібліотеці ТУПу. Перед її колективом з'явились нові завдання, пов'язані із вдосконаленням структури та розширенням комплектування фонду, спроможного задовольнити зростаючі інформаційні запити користувачів.

У 1995 році тут почав вестись друк інвентарної книги, каталожних карток, книжкових формулярів у автоматизованому режимі. За введення інформації в електронний каталог відповідала бібліотекар відділу комплектування та наукової обробки Івах Ольга. На основі електронного каталогу за запитами читачів почали формуватись інформаційні списки літератури. За перспективним планом, що мав назву «Бібліотека та книга в житті молоді», почали займатись планомірними та систематичними соціологічними дослідженнями. Цього року було придбано 2528 книг. Загальний бібліотечний фонд склав 526948 примірників. Зросло надходження літератури українською мовою.

З метою збереження та поповнення фонду бібліотеки було введено платні послуги «Користування літературою понад встановленого строку» (нею скористались 7778 читачів) та «Нічний абонемент». Сума коштів з них досягла 362298000 купонів.

СПОРТИВНІ ПОДІЇ...

Розвивалась спортивна робота. Успішно виступали на чемпіонатах студенти-спортсмени. У II-й літній Всеукраїнській універсіаді наші студенти посіли перше місце у загальнокомандному заліку серед ВНЗ 4-ї категорії і 8-ме місце серед усіх вишів України. Найкращих результатів досягли: Олена Соколовська, Ірина Нікіфорова, Юлія

Войтова, Людмила Головченко, Володимир Потайчук. Успішно виступив у складі національної команди екіпаж каное – четвірка у складі Валерія Вешка, Віктора Флерчука, Олександра Солтика та Сергія Двулята. А згодом на змаганнях за кубок світу в польському місті Познань ця четвірка виграла весь комплект нагород: 1 місце – 500 метрів, 2-ге – 200 метрів і 3-є місце – 1000 метрів.

Традиційно обласний спорткомітет визначив 10-ку кращих спортсменів. У цю когорту потрапили викладачі університету Олексій Слівінський (веслування на б/к, Анатолій Дуцький (важка атлетика); студенти – Олександр Солтик (веслування на б/к), Оксана Пилипчук (самбо, дзюдо), Руслан Болкун (вільна боротьба). Десятка найкращих спортсменів-юніорів: Павло Аляб'єв, Олег Врублевський, Олександр Дячок, Алевтина Чайчук (веслування на б/к), Вікторія Паламар (л. атлетика), Микола Стопчак (тхеквондо), Людмила Головченко (в. боротьба). Із десятки найкращих тренерів області були визначені: Яремчук В.В., Кравцов М.І., Рудніченко М.М.

Міністерством молоді і спорту Солтику О.О. присвоєно звання «Майстра спорту України міжнародного класу» з веслування на б/к, Потайчуку Володимиру – «Майстра спорту України» з боксу.

За успішний виступ на міжнародних змаганнях в м. Кошіце (Словакія), де відбувався 65 марафон миру, студентів інженерно-економічного факультету Прилепу Олега та Овчарука Дмитра було нагороджено премією в розмірі трьох мільйонів купонів кожному.

Мов на дріжджах, зростав імідж університету.

1-й прапор 1-го університету на Поділлі.

Широкий спектр турбот, напружену роботу в університеті протягом цих років найкраще ілюструє список наказів ректора:

НАКАЗИ РЕКТОРА 1995 РІК.

1. № 1 від 11.01.1995 р. – «Про затвердження складу спеціалізованої вченої ради»
2. № 2 від 13.01.1995 р. – «Про організацію дипломного проектування»
3. № 3 від 13.01.1995 р. – «Про зміни в штатах і структурі та про створення навчально-наукового центру «Логос»
4. № 5 від 20.01.1995 р. – «Про спільну навчально-дослідницьку виробничу лабораторію «З'єднання»
5. № 7 від 26.01.1995 р. – «Про матеріально-технічне забезпечення лабораторії обробки інформації»
6. № 8 від 26.01.1995 р. – «Про організацію роботи консультаційного пункту Хмельницької Малої академії наук та наукових товариств учнівської молоді»
7. № 9 від 31.01.1995 р. – «Про постійно діючий науково-технічний семінар «Проблеми механіки, міцності і надійності в технологіях машинобудування і триботехніці»
8. № 10 від 01.02. 1995 р. – «Про організацію редакційної колегії для видання проспекту університету»
9. № 11 від 08.02.1995 р. – «Про порядок проведення нарад, конференцій, з'їздів, симпозіумів, семінарів»
10. № 12 від 14.02.1995 р. – «Про частковий перерозподіл навчальних площ»
11. № 13 від 16.02.1995 р. – «Про проведення на базі університету конференції «Еколого-економічна освіта в Подільському регіоні»
12. № 14 від 16.02.1995 р. – «Про склад приймальної комісії»
13. № 15 від 22.02.1995 р. – «Про проходження стажування»
14. № 17 від 03.03.1995 р. – «Про поновлення роботи естетичної комісії»
15. № 20 від 13.03.1995 р. – «Про збільшення обсягів науково-дослідної роботи у зв'язку з зміною статусу ХТІ»
16. № 22 від 17.03.1995 р. – «Про затвердження Положення про порядок розробки робочих навчальних планів»
17. № 23 від 20.03.1995 р. – «Про організацію навчального інформаційно – технологічного комплексу з англійської мови»
18. № 24 від 22.03.1995 р. – «Про створення оргкомітету із святкування 50-річчя Перемоги у ВВв»
19. № 26 від 24.03.1995 р. – «Про формування міжнародного іміджу»
20. № 30 від 31.03.1995 р. – «Про утворення пожежної дружини в ТУП»

21. № 32 від 04.04.1995 р. – «Про створення філії кафедри хімтехнології при природоохоронних органах»
22. № 33 від 05.04.1995 р. – «Про підготовку до XXV студентської конференції»
23. № 39 від 10.04.1995 р. – «Про створення навчально-виробничого центру екології і ресурсозбереження»
24. № 40 від 10.04.1995 р. – «Про заборону куріння в стінах університету»
25. № 42 від 13.04.1995 р. – «Про розподіл спеціалістів, випускників 1995 року»
26. № 43 від 14.04.1995 р. – «Про створення молодіжної організації»
27. № 44 від 14.04.1995 р. – «Про організацію кафедри педагогіки та психології»
28. № 46 від 25.04.1995 р. – «Про організацію дипломного проектування і захисту»
29. № 47 від 25.04.1995 р. – «Про організацію набору студентів на 1 курс»
30. № 62 від 24.05.1995 р. – «Про направлення на міжнародний фестиваль»
31. № 75 від 15.06.1995 р. – «Про ліквідацію обчислювального центру та створення інформаційно-комп'ютерного центру університету»
32. № 77 від 16.06.1995 р. – «Про штати професорсько-викладацького складу на 1995–1996 навчальний рік»
33. № 78 від 22.06.1995 р. – «Про завершення 1994–1995 н. р. та підготовку до нового 1995–1996 н. р.»
34. № 82 від 17.07.1995 р. – «Про впровадження телекомунікаційної мережі»
35. № 83 від 17.07.1995 р. – «Про створення філіалу ТУП у м. Мукачевому»
36. № 84 від 18.07.1995 р. – «Про організацію набору студентів на 1 курс в Мукачівському філіалі ТУП»
37. № 85 від 21.07.1995 р. – «Про закріплення дисциплін навчальних планів за кафедрами університету»
38. № 96 від 23.08.1995 р. – «Про підвищення кваліфікації викладацького складу в системі вузівських семінарів»
39. № 99 від 01.09.1995 р. – «Про створення кафедри обліку та аудиту»
40. № 104 від 14.09.1995 р. – «Про відзначення річниці створення ТУП»
41. № 114 від 12.10.1995 р. – «Про науково-дослідні лабораторії НВЧ – технології»
42. № 116 від 27.10.1995 р. – «Про організацію Центру моди»
43. № 121 від 01.11.1995 р. – «Про діяльність курсів Центру «Інновація»
44. № 128 від 28.11.1995 р. – «Про проведення Всеукраїнської студентської олімпіади і конкурсу наукових робіт»
45. № 131 від 06.12.1995 р. – «Про організацію школи «Юний механік»
46. № 134 від 11.12.1995 р. – «Про підсумки наукової діяльності за 1995 рік»
47. № 135 від 12.12.1995 р. – «Про конкурс на кращу НДДКР»
48. № 136 від 20.12.1995 р. – «Про створення робочих груп, секцій для забезпечення навчально-виховного процесу»
49. № 138 від 28.12.1995 р. – «Про створення навчально- виробничого центру при кафедрі ЕОС»
50. № 139 від 29.12.1995 р. – «Про призначення осіб, відповідальних за будівлями»

1996 РІК У РОЗВИТКУ...

Нагрудний знак
Технологічного університету Поділля

НАЙВАЖЛИВІШІ ПОДІЇ РОКУ В ДЕРЖАВІ:

• Серед основних подій, які сталися цього року в країні і які безпосередньо впливали на розвиток Технологічного університету Поділля, було прийняття 28 червня Конституції України, а 2-го вересня – введення в обіг національної валюти України – гривні;

• У червні з України вивезено останні ядерні ракети і країна отримала без'ядерний статус та гарантії своєї безпеки і територіальної цілісності від США і Російської Федерації;

• У липні – серпні спортсмени незалежної України вперше взяли участь окремою командою в Іграх XXVI Олімпіади (Атланта, США), посіли 9-те місце та здобули 23 нагороди, із них 9 золотих медалей. Успішно на цих змаганнях виступив студент економічного факультету Тимур Таймазов, здобувши золоту нагороду і встановивши два світових рекорди у поштовху 236 кг. та у сумі двоборства – 431 кг. у ваговій категорії до 108 кг.

В УНІВЕРСИТЕТІ...

Досягти статусу державного університету – таку стратегічну мету поставив перед колективом ректор Р. І. Сілін. І першим кроком в реалізації цього завдання стало суттєве розширення напрямів підготовки молодих спеціалістів, насамперед за рахунок гуманітарної складової. Саме цього року було створено гуманітарно-педагогічний факультет, деканом якого обрано професора Миколу Єгоровича Скибу.

ТУП ПРИРОСТАЄ НОВИМ ФАКУЛЬТЕТОМ

Університет - це не тільки звучить, а й вимагає. Нових факультетів і спеціальностей - насамперед. Тому закономірно, що з нового навчального року Технологічний університет Поділля збирається збільшити кількість своїх факультетів. Міністерство освіти ще торік ліцензувало створення ще одного з них. Отже, в ТУПі з'явиться гуманітарно-педагогічний факультет, що здійснюватиме навчання із спеціальностей: професійне навчання; трудове навчання; практична психологія; охорона праці в машинобудуванні.

Без сумніву, до вступних іспитів у "Проскурові" з'явиться інтерв'ю з деканом нового факультету І.Скибою, в якому буде все, що зацікавить наших читачів.

А поки що не будемо приховувати задоволення: ростемо ж ми, гей!

С.ОЛІЙНИК.

Такого ТУП ще не бачив

Як повідомлялося, у технологічному університеті «Поділля» відбулася міжнародна науково-практична конференція, присвячена проблемам обліку та аудиту за умов нестабільної економіки. Незважаючи на те, що учбовий заклад зовсім недавно здобуа університетський статус, для нього вже стало звичним приймати у себе провідних вчених нашої держави та зарубіжжя. І все ж, цього разу під університетським дахом одночасно зібралася така кількість «світил», що він протягом двох днів нагадував, як мінімум, філіал Академії наук.

Серед тих, хто взяв участь у пленарних засіданнях, — професори Каліфорнійського університету подружжя Елізабет і Ендрю Пападжордж, доктор філософії Володимир Мотика з Австралії, волонтери корпусу Миру в Україні, консультанти з бізнесу при Хмельницькій обласній адміністрації Кім Вівіан і Ріно Роберт, доктор економічних наук, завідуючий відділом інституту економіки НАН України Дем'ян Богиня, а також провідні вчені ТУПу і його молоді науковці.

Хочеться сподіватися, що з таким науковим «локомотивом» поїзд економічних реформ не стоятиме на запасній колії. Втім, усім нам треба докласти розуму і зусиль. Адже може статися так, що обліковувати та перевіряти буде нічого.

Вл. Інф.

Цього ж року на базі ПТУ № 11 м. Хмельницького організовано філіал кафедри педагогіки і психології університету; при гуманітарно-педагогічному факультеті – кафедру правознавства; при інженерно-економічному факультеті – кафедру моделей та автоматизованих систем управління в економіці; при факультеті бізнесу і права – кафедру управління трудовими ресурсами та інформаційних систем у менеджменті.

Тоді газета «Проскурів» писала:

За участю міжнародних організацій проведено науково-технічну конференцію «Фізико-хімічні принципи створення новітніх технологій в текстильній та легкій промисловості»

Створено навчально-науково-виробничий центр радіотехніки.

За сприянням американської фірми «Дігітал» почав працювати інформаційно-комп'ютерний центр.

З метою більш ефективного використання наукового потенціалу та підтримки розвитку малого і середнього бізнесу в Подільському регіоні в університеті було створено структурний підрозділ «Бізнес-центр»

Опубліковано журнали «Проблеми трибології», «Вісник технологічного університету Поділля». Вийшла в світ спільна монографія професора, ректора ТУПу Радомира Сіліна та професора університету штату Мічіган (США) Роберта Коупа «Организация прибыльной работы малого бизнеса».

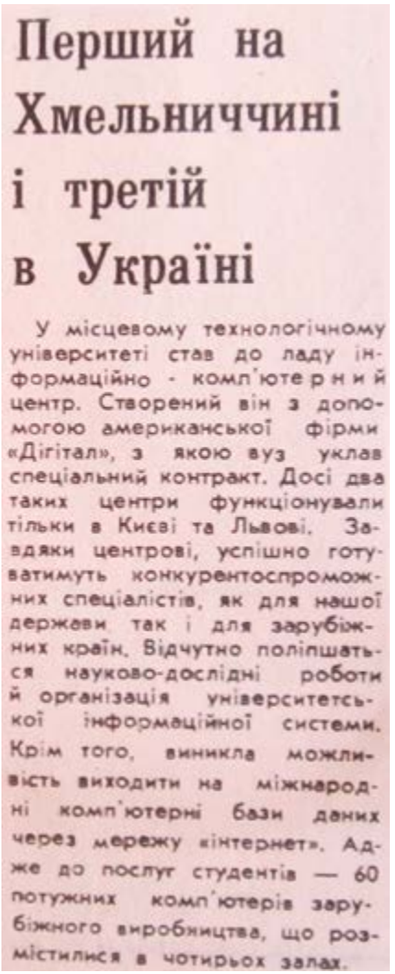

Перший на Хмельниччині і третій в Україні

У місцевому технологічному університеті став до ладу інформаційно - комп'ютерний центр. Створений він з допомогою американської фірми «Дігітал», з якою вуз уклав спеціальний контракт. Досі два таких центри функціонували тільки в Києві та Львові. Завдяки центрові, успішно готуватимуть конкурентоспроможних спеціалістів, як для нашої держави так і для зарубіжних країн. Відчутно поліпшаться науково-дослідні роботи й організація університетської інформаційної системи. Крім того, виникла можливість виходити на міжнародні комп'ютерні бази даних через мережу «інтернет». Адже до послуг студентів — 60 потужних комп'ютерів зарубіжного виробництва, що розмістилися в чотирьох залах.

З метою надання матеріальної і фінансової допомоги, різних послуг, спрямованих на розвиток науки, матеріальної бази ТУПу, підтримки науковців і талановитих студентів та сприяння розвитку обдарованих дітей створено громадський фонд, кошти якого складали вступні, членські та благодійні внески.

Народний ансамбль танцю «Юність Поділля» відряджений на міжнародний фестиваль у Францію та Болгарію. Делеговано на міжнародний конкурс у Санкт-Петербург і групу молодих модельєрів дизайнерів одягу.

Вперше в історії університету, за ініціативою і під керівництвом М. П. Войнаренка, була організована і проведена на високому рівні міжнародна науково-практична конференція «Проблеми обліку та аудиту за умов нестабільної економіки». У роботі конференції взяли участь відомі вчені зарубіжних країн: професори Каліфорнійського університету (США), доктори наук Ендрю і Елізабет Пападжорж, доктор обліку із Нью-Йорка, професор Едвін Клігман; доктор обліку, професор із університету Ньюкастла (Австралія) Володимир Мотика; волонтери Корпусу Миру в Україні Роберт Ріно (Філадельфія) і Кім Вівіен (Лос-Анджелес) із США та інші. Видані програма та тези конференції. Серед авторів публікацій 5 студентів і 15 аспірантів та пошукачів інженерно-економічного факультету.

Цього ж року університет приступив до участі в реалізації програми Європейського Союзу TACIS з перепідготовки колишніх офіцерів за економічними спеціальностями. На кафедрі створена спеціалізована лабораторія, обладнана комп'ютерами типу IBM PC Pentium-166 для забезпечення навчального процесу як у межах реалізації програми TAC1S, так і для навчання студентів спеціальності «Облік та аудит».

У НАУКОВІЙ БІБЛІОТЕЦІ ХНУ...

Книги – кораблі думки, які мандрують по хвилях часу і бережно несуть свій дорогоцінний вантаж від покоління до покоління.

Ф. Бекон

Петрицька В. М.
Директор бібліотеки 1984–2005 рр.

…Для бібліотеки рік видався напруженим. Вперше кількість читачів за єдиною реєстрацією перевищила 9 тис. На всіх пунктах обслуговування зареєстровано понад 28 тис. користувачів, яким видано більше ніж 766 тис. документів.

Активізація наукового процесу, сприяння підготовці наукових кадрів університету спричинили збільшення кількості абонентів МБА. Впродовж року в бібліотеках України й Росії було зроблено 513 замовлень документів, відсутніх у фондах нашої книгозбірні.

Розвивалася й просвітницько-виховна діяльність. Загалом за рік бібліотекою проведено 23 масових заходи.

З метою удосконалення системи обслуговування значної кількості читачів, запровадження додаткових послуг у бібліотеці створено маркетингову групу. Розроблено перспективні плани та програми роботи бібліотеки на 1996–2000 роки. Серед них: «Удосконалення системи каталогів і картотек», «Просвітницька діяльність», «Впровадження автоматизованих та телекомунікаційних технологій». Розширилася в цей час і структура книгозбірні. Створено сектор літератури іноземною мовою, відділ масової та ідейно-виховної роботи реорганізовано у відділ гуманітарних наук. Для збільшення читацьких місць цей відділ зайняв дев'ятий поверх бібліотечного корпусу.

Колектив бібліотеки докладав значних зусиль, аби не відставати

від вимог часу та забезпечити ефективну діяльність навчального закладу. Продовжувалося впровадження комп'ютерних технологій, встановлено було перший копіювальний апарат.

Найважливішою проблемою стало недостатнє фінансування, а відтак — обмеженні можливості в придбанні нових видань з багатьох навчальних дисциплін.

Іншим складним та важливим питанням залишалося збереження бібліотечного фонду. Придбання ксерокса дозволило відновлювати втрачені сторінки, та й студенти отримали можливість швидко копіювати інформацію, що зменшило кількість порушень правил користування бібліотекою.

Таким чином, попри складні соціальні умови в країні (недостатнє фінансування, нерегулярна виплата та низька заробітна плата) колектив працював злагоджено та ефективно.

СПОРТИВНІ ПОДІЇ ...

Протягом цього року, відповідно до положення про проведення чемпіонату області з волейболу, команда університету взяла участь у п'яти турах цих змагань, які відбулися у м. Кам'янці-Подільському, Старокостянтинові і Хмельницькому. У запеклій боротьбі серед восьми команд волейболісти університету здобули перемогу. В останній зустрічі наші спортсмени перемогли команду Кам'янець-Подільського педагогічного інституту і здобули звання чемпіона області. Команда була нагороджена пам'ятним кубком, медалями та дипломами.

Команда успішно виступила на зональних змаганнях. організованих Міністерством освіти України у м. Рівному, де посіла друге місце і право виступу на фінальних змаганнях.

На запрошення керівництва м. Острава (Чехія) університетська гандбольна команда «Адвіс – Університет» 7-9 вересня взяла участь у жіночому міжнародному турнірі із 6-ти команд і посіла 3-тє місце. Витрати на поїздку взяли на себе господарі змагань і спонсори нашого міста.

Студенти: Бондарець Наталія, Войтова Юлія (ТФ) та Головченко Людмила (ІЕФ) стали чемпіонами країни у своїх вагових категоріях з вільної боротьби. Їм було присвоєно звання «Майстер спорту», ці ж звання отримали Радченко Олександр (веслування на б/к), Стопчак Микола (тхеквондо).

У цьому ж році на Іграх XXVI Олімпіади в Атланті Тимур Таймазов виборов золоту медаль, встановивши два світових рекорди у поштовху 236 кг та у сумі двоборства 431 кг у ваговій категорії до 108 кг.

НАКАЗИ РЕКТОРА
1996 РІК.

1. № 9 від 08.02.1996 р. – «Про проведення наукової конференції»
2. № 10 від 12.02.1996 р. – «Про склад вченої ради»
3. № 12 від 15.02.1996 р. – «Про створення робочої групи для реалізації проекту TACIS ED UK 9301»
4. № 13 від 17.02.1996 р. – «Про склад робочої групи TACIS UK»
5. № 19 від 13.03.1996 р. – «Про створення вченої ради»
6. № 20 від 13.03.1996 р. – «Про створення контрактної комісії»
7. № 21 від 19.03.1996 р. – «Про прийняття на стажування»
8. № 37 від 18.04.1996 р. – «Про зміни в структурі економічного факультету»
9. № 38 від 19.04.1996 р. – «Про організацію набору студентів на 1 курс»
10. № 39 від 19.04.1996 р. – «Про працевлаштування молодих фахівців»
11. № 42 від 22.04.1996 р. – «Про створення НВЦ кафедри вищої математики»
12. № 43 від 22.04.1996 р. – «Про призначення наукового керівника»
13. № 44 від 24.04.1996 р. – «Про проведення огляду-конкурсу стану бази кафедр»
14. № 51 від 07.05.1996 р. – «Про підсумки наукових конференцій»
15. № 57 від 20.05.1996 р. – «Про організацію філіалу кафедри педагогіки»
16. № 58 від 22.05.1996 р. – «Про утворення пожежної дружини»
17. № 60 від 24.05.1996 р. – «Про організацію редакції журналу «Проблеми трибології»
18. № 61 від 24.05.1996 р. – «Про проведення курсів TACIS «Перепідготовка колишніх офіцерів в Україні»
19. № 66 від 04.06.1996 р. – «Про штати професорсько- викладацького складу»
20. № 67 від 06.06.1996 р. – «Про організацію «Бізнес-центру»
21. № 71 від 21.06.1996 р. – «Про створення бізнес-фірми за програмою TACIS»
22. № 75 від 25.06.1996 р. – «Про формування складу бізнес-фірми по програмі TACIS»
23. № 82 від 25.07.1996 р. – «Про закріплення дисциплін та штатний розклад новостворених кафедр»

24. № 83 від 26.07.1996 р. – «Про створення науково-виробничого центру при кафедрі радіотехніки»
25. № 85 від 06.08.1996 р. – «Про організацію Ради із створення редакції журналу «Вимірювальна та обчислювальна техніка в технологічних процесах»
26. № 86 від 08.08.1996 р. – «Про відзначення 5-ї річниці Незалежності України»
27. № 87 від 23.08.1996 р. – «Про забезпечення навчального процесу інформаційно-комп'ютерним центром»
28. № 90 від 29.08.1996 р. – «Про виконання постанови про грошову реформу»
29. № 91 від 02.09.1996 р. – «Про вивчення Конституції України»
30. № 92 від 10.09.1996 р. – «Про утворення Державної екзаменаційної комісії»
31. № 97 від 16.09.1996 р. – «Про функціонування кафедр правознавства і АС»
32. № 98 від 16.09.1996 р. – «Про організаційні заходи до Дня університету»
33. № 103 від 26.09.1996 р. – «Про оптимізацію структур університету»
34. № 104 від 02.10.1996 р. – «Про кадрові зміни в Раді технологічного факультету»
35. № 106 від 17.10.1996 р. – «Про заходи з відзначення 30 річчя ТУПу»
36. № 112 від 24.10.1996 р. – «Про створення навчального центру»
37. № 122 від 26.11.1996 р. – «Про професорсько-викладацькі штати 1996–1997 р.»
38. № 124 від 29.11.1996 р. – «Про створення УНВЦ «Правознавство»
39. № 125 від 29.11.1996 р. – «Про створення підрозділу «Студентський»
40. № 128 від 19.12.1996 р. – «Про підсумки наукової діяльності за 1996 рік»

1997 РІК

ТЕХНОЛОГІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТУ ПОДІЛЛЯ – 30 РОКІВ

Дарунок університету
від випускників 1973 та 1975 років
братів Венедикта та Казимира Пресліцьких

НАЙВАЖЛИВІШІ ПОДІЇ РОКУ В ДЕРЖАВІ:

• 31 травня 1997 року між Україною і Росією було підписано «Велику» угоду про співробітництво і партнерство. Угода, терміном на 10 років, передбачала автоматичне продовження її дії, якщо сторони не висловлять іншої думки;

• Було здійснено обмін представницькими місіями між Україною та Організацією Північно-Атлантичного договору — НАТО;

• У листопаді відбувся космічний політ першого космонавта незалежної України.

В УНІВЕРСИТЕТІ…

Політика роззброєння України формувала в системі міжнародних відносин позитивний імідж нашої Держави. Україна підкреслено відмовлялася від войовничої спадщини СРСР, проте процеси конверсії оберталися великими соціально-економічними проблемами в середині країни. Тож вагоме суспільне та загальнодержавне значення у ці роки набула реалізація проекту програми TASIS «Перепідготовка та працевлаштування офіцерів запасу в Україні», яку було розпочато в 1995 році. Саме наш університет став одним із центрів перепідготовки колишніх офіцерів і офіцерів, що мали звільнятися в запас протягом найближчого часу з військових частин Подільського регіону України. 1 серпня цього ж року при університеті було створено Регіональний центр перепідготовки, директором якого було призначено професора М.П. Войнаренка.

Був створений і міжнародний підрозділ світової організації IFToMM (Міжнародна федерація з теорії механіки машин). На базі кафедр: «Технології і конструювання швейних виробів», «Зносостійкості машин», «Технології і конструювання виробів із шкіри» створено випробувальний центр з сертифікації продукції з відповідними лабораторіями. Директором центру було призначено В. П. Олександренка.

Науково-дослідних робіт виконано на суму 203,2 тисячі грн. Діючі одинадцять навчально-науково- виробничих центрів — структурних підрозділів університету, які впроваджували свої розробки у виробництво, випускали продукцію та спеціалістів

середньої ланки і були базою для проходження практики студентами, — реалізували послуг для населення на суму 86 тисяч грн. А для внутрішніх потреб університету — на суму 9,6 тисяч грн. Покращились основні показники науково-дослідної роботи: видано 5 монографій, 9 підручників, одержано 11 патентів і 13 позитивних рішень на винаходи. Започатковано випуск наукових журналів: «Вісник ТУП» та «Вимірювальна і обчислювальна техніка в технологічних процесах». Захищено 11 дисертацій, з яких одна докторська (О. М. Петренко) та присвоєно звання професора доценту М.Є. Скибі.

Активізувалась і студентська науково-дослідна робота. Проведено Всеукраїнську олімпіаду з іноземних мов для студентів немовних спеціальностей та 13 олімпіад з різних дисциплін, в яких брали участь 740 студентів. 20 студентів університету успішно виступили на 9 Всеукраїнських олімпіадах 2 го туру і вибороли місця не нижчі, ніж 15. Шість робіт було представлено на республіканський конкурс науково-дослідних робіт, одна з яких посіла перше місце і нагороджена дипломом переможця. 40 студентів виступали з доповідями на Всеукраїнських конференціях у Державній академії легкої промисловості (м. Київ), Черкаському державному університеті, Тернопільській академії народного господарства та інших закладах, де отримали позитивні відгуки і грамоти від організаторів конференції. Здобули визнання на міжнародних конкурсах «Адміралтейська ігла» (м. Санкт-Петербург) та «Смірновський конкурс» (м. Київ) колекції одягу, розроблені студентами Будинку моделей університету. За участі студентів механічного факультету (Липко В.А. та Човча С.В.) в Держаний департамент України було подано дві заявки на винаходи.

Значних успіхів досягнуто в міжнародному співробітництві

з країнами дальнього зарубіжжя. З доповідями на міжнародних конференціях в США, Франції і Швеції виступив професор, д.т.н. В.П. Ройзман. Побував у Вищій технічній школі м. Цитау (Німеччина) професор, д.т.н. М.Ф. Семенюк, де узгодив програму співробітництва в галузі науки і навчального процесу на 1998–1999 роки. У цей період п'ятеро студентів факультету бізнесу і права протягом 3-х тижнів перебували на міжнародних семінарах з питань культури і релігії в Лодзинському університеті (Польща) та Берліні. Побували на стажуванні в США доценти Паньковська Л.С. та Красільнікова Г.В. Протягом місяця читав лекції студентам та викладачам університету з тотального менеджменту професор Р. Коуп (США). Підписано контракт на одержання обладнання під бізнес-фірму і бізнес-інкубатор вартістю 60 тисяч доларів США з національним координаційним центром щодо реалізації програми «Тасіс» в Україні та представником Бюро ЕС COPA Consultants.

Цього ж року 15 грудня було створено Центр міжнародних культурних зв'язків «Юність Поділля», директором якого було призначено доцента кафедри історії держави та права, художнього керівника народного ансамблю «Юність Поділля» В.Ф. Цимбалістого.

Викладачі університету читали курси лекцій у вищих навчальних закладах Алжиру і Тунісу; вкотре виїжджав на Міжнародний фольклорний фестиваль у Португалію народний ансамбль танцю «Юність Поділля»…

Виступаючи на ювілейному святковому заході і підсумовуючи пройдений шлях вищого навчального закладу ректор Технологічного університету Поділля Радомир Іванович Сілін говорив:

«30 років тому, за рішенням Уряду України, вм. Хмельницькому

був створений наш ВНЗ. Це був єдиний на той час цивільний вищий навчальний заклад в обласному центрі. Його метою була не тільки підготовка висококваліфікованих спеціалістів для народного господарства, але він мав стати науковим і культурним центром Хмельниччини.

Розпочинав роботу наш ВНЗ як Хмельницький технологічний інститут побутового обслуговування (ХТІПО), маючи в своєму складі 3 факультети (механічний, технологічний і заочного навчання), 9 кафедр, 60 викладачів, серед яких було 8 кандидатів технічних наук, доцентів, що складало 13,3% від загальної кількості викладачів. В інституті навчалося тоді 750 студентів, було два невеличких навчальних корпуси загальною площею 5,9 тис.м^2 та один гуртожиток для студентів на 180 місць. З такими показниками і багажем стартував наш ВНЗ. Розпочалась наполеглива наукова, методична і виховна робота колективу інституту. Спільно з адміністрацією міста і області за підтримки Міністерств побутового обслуговування і вищої освіти України з року в рік інститут зростав, розвивався і одночасно розбудовувався. Крім забезпечення підприємств області і республіки інженерами для галузей машинобудування та побутового обслуговування, інститут брав активну участь в суспільному житті міста і області (лекційній пропаганді, художній самодіяльності, спорті).

Пройшло 30 років. Для вищого навчального закладу це невеликий вік. Образно кажучи, це вік молодості, а молодість — це розквіт. Чого ж ми досягли за цей час? Насамперед три роки тому Державною атестаційною комісією ми були акредитовані на IV рівень і згідно з постановою Кабінету Міністрів України стали Технологічним університетом Поділля. Такий високий рівень був одержаний завдяки відповідним показникам, досягнутим у навчальній, методичній, науковій та виховній роботах, забезпеченості кадрами найвищої кваліфікації, наявності відповідної матеріальної бази. Сьогодні у нас 9 факультетів (механічний, технологічний, інженерно-економічний, радіоелектроніки, гуманітарний, бізнесу і права, заочного навчання, інженерів побутового обслуговування, підвищення кваліфікації і довузівської підготовки), на яких навчаються 7,5 тисяч студентів, зокрема 4,5 тисячі на денній формі навчання.

Технологічний університет Поділля забезпечує потребу в

інженерних кадрах Подільського регіону і є єдиним вищим навчальним закладом України, який проводить підготовку інженерів для сфери побутового обслуговування.

В університеті 30 кафедр, на яких працює 405 викладачів, в тому числі 29 докторів наук і 253 кандидати наук, водночас більшість викладачів зі ступенями (19 докторів наук і 215 кандидатів наук) підготували і захистили дисертації, працюючи в нашому ВНЗ. Слід відзначити, що два доктори наук і 65 кандидатів наук з числа студентів, закінчили наш університет.

Наші вчені проводять наукові дослідження в різних галузях науки і техніки, розробляють відповідні технології, багато з яких успішно використовуються не тільки на підприємствах України, але й за кордоном. Широко відомі в Європі наукові школи, які започатковано в університеті в галузі ресурсозберігаючих технологій, створення нових матеріалів, нових форм і методів господарювання.

В університеті діють спеціалізовані вчені ради із захисту дисертацій. Видається три наукових журнали: «Вісник Технологічного університету Поділля», «Проблеми трибології», «Вимірювальна та обчислювальна техніка в технологічних процесах», які зареєстровані у ВАК України. Тільки з 1996 року вченими університету опубліковано 850 наукових праць, 8 монографій і підручників, захищено 2 докторські і 15 кандидатських дисертацій.

Університет має тісні наукові зв'язки з НАН України. Діє спільна з НАН України лабораторія прогресивних методів зміцнення деталей машин і інструменту, яка розробляє і впроваджує у виробництво новітні технології та обладнання.

Завдяки сучасній комп'ютерній мережі, що входить в систему Internet, вчені можуть спілкуватися і одержувати інформацію з будь-якої країни світу. Ми маємо тісні зв'язки з ВНЗ і фірмами Німеччини, США, Англії, Франції, Угорщини, Болгарії. Зокрема підписаний і діє договір про співробітництво з університетом штату Мічіган (США), школою бізнесу Каліфорнійського університету м. Модесто (США), в яких побували на стажуванні в 1996 році 5 співробітників і 4 студенти нашого вузу. Університет одержав грант і виконує роботи з перекваліфікації кадрів по програмі «Тасіс».

За роки становлення в університеті створено хороші навчальну

і наукову матеріальні бази. На сьогодні ми маємо 4 навчальних корпуси площею 44,5 тис.м^2, спорткомплекс, науково-виробничу базу площею 2,5 тис.м^2, чудову дев'ятиповерхову бібліотеку на 500 тис. примірників видань, 5 гуртожитків на 2 тисячі місць. Побудовано для співробітників 3 житлових будинки, хоч повністю вирішити житлову проблему ще не вдалося.

Університет став не тільки науковим центром Поділля, але й культурним центром міста Хмельницького і області. Щорічно в університеті проходить 5–6 конференцій і семінарів, зокрема міжнародних, з різних галузей наук, діють народний ансамбль танцю «Юність Поділля», лауреат Всеукраїнського конкурсу, студентський клуб гумористичних мініатюр «Юмодес» тощо. В університеті підготовлено 3 заслужених майстри спорту, 7 майстрів спорту міжнародного класу, 111 майстрів спорту. Наші вихованці 2 рази ставали олімпійськими чемпіонами, 12 разів чемпіонами і призерами першості світу і 3 рази переможцями кубка світу».

У НАУКОВІЙ БІБЛІОТЕЦІ ХНУ…

«Найбільша радість у житті – це радість читання: проникаючи в серце, вона зливається воєдино з потоком нашої крові»

Хезіт

Основне завдання роботи книгозбірні – допомога навчальному процесу. Саме тому весь комплекс заходів спрямований тут на доведення інформації до читачів. Серед них: виставки нових надходжень літератури, тематичні підбірки, інформаційно-масові заходи, присвячені найбільш актуальним питанням, що вивчаються студентами. Окрім вже звичних заходів,"День першокурсника", «День інформації", «День кафедри" та ін. було запроваджено і нові: "День аспіранта" та "День спеціаліста", на яких молоді науковці, студенти старших курсів знайомилися з основами наукового пошуку, літературою та іншими виданнями за фахом.

Цього року фонд бібліотеки нараховував 530590 примірників. Розширено перелік додаткових послуг читачам. Запроваджено послуги "Ксерокопіювання". Кошти (11979 грн.), отримані за результатами маркетингової діяльності, використано на поповнення фонду та комп'ютерного парку.

Адміністрація бібліотеки, зав. структурними підрозділами та гості на святкуванні 35-річчя бібліотеки ТУП

У відділі комплектування продовжувалась робота зі створення електронного каталогу, удосконалювався процес обліку, обробки та систематизації нових надходжень, автоматизовувались процеси передплати періодичних видань і формування бібліографічних списків за запитами користувачів.

Започатковано роботу зі створення комп'ютерної бібліотечної мережі.

За програмою "Бібліотека та книга в житті молоді" проведено серед користувачів анкетне опитування за запитанням: "Ваша думка про роботу навчального абонемента".

За участі викладачів, студентів та громадськості міста проведено чотири презентації, на яких були представлені: "Британська енциклопедія", видання з економіки та права українських, російських та англійських видавництв, нова книга професора Локазюка В. М. "Контроль і діагностування обчислювальних пристроїв та систем", міжнародний науково-технічний журнал "Вимірювальна та обчислювальна техніка в технологічних процесах".

А з метою підвищення кваліфікації, окрім традиційних занять у "Школі бібліотечного навчання", було проведено конкурс професійної майстерності "Обираємо королеву" (переможець – Т. Г. Панасюк) та огляд-конкурс роботи читальних залів (перемогли працівники читальної зали економіки та управління).

З нагоди 35-річчя книгозбірні, яке відмічалось цього року, було проведено ювілейний вечір за участі ветеранів праці бібліотеки, ректорату та викладачів університету.

Квіти директору бібліотеки В.М Петрицькій у день ювілею

СПОРТИВНІ ПОДІЇ…

22 квітня збірна команда університету з бейсболу відряджалась у м. Рівне для участі у 1-му турі змагань національного чемпіонату, де в напруженій боротьбі перемогли команди суперників.

13 травня повернулась з перемогою збірна жіноча команда з гандболу, яка брала участь у 7–8 турах чемпіонату України серед команд вищої ліги в м. Херсоні.

28--30 жовтня студенти університету Добровольський Руслан та Потайчук Володимир стали призерами у змаганнях за кубок України з боксу в м. Києві.

19 листопада група студентів університету, серед яких були Пилипчук Оксана, Кушнір Юрій та Сокирко Олександр, брала участь у змаганнях за кубок України з дзюдо у м. Луцьку і виборола одну срібну та дві бронзові медалі.

Високих результатів на чемпіонатах України і міжнародних змаганнях досягли Бородін Володимир, Томусяк Андрій (веслування на б/к), Бурківський Владислав (в. атлетика), Малишев Геннадій (тхеквондо), виконавши нормативні вимоги майстрів спорту.

НАКАЗИ РЕКТОРА 1997 РІК

1. № 4 від 22.01.1997 р. – «Про створення центру при кафедрі ТКВШ»
2. № 5 від 22.01.1997 р. – «Про реорганізацію роботи НКТБ «Спектр»
3. № 10 від 27.01.1997 р. – «Про зміни в структурі відділу ТЗН»
4. № 13 від 03.02.1997 р. – «Про редакційно-видавничий центр»
5. № 19 від 13.02.1997 р. – «Про роботу «Бізнес-центру»
6. № 22 від 17.02.1997 р. – «Про створення кафедри держави і права»
7. № 31 від 05.03.1997 р. – «Про організацію редакції журналу»
8. № 42 від 19.03.1997 р. – «Про участь у Всеукраїнській олімпіаді»
9. № 45 від 24.03.1997 р. – «Про проведення наукової конференції»
10. № 49 від 21.03.1997 р. – «Про робочу групу по програмі TACIS»
11. № 58 від 31.03.1997 р. – «Про організацію лабораторії метрології»
12. № 60 від 31.03.1997 р. – «Про проведення конференції»
13. № 76 від 05.05.1997 р. – «Про підготовку першого номера журналу»
14 № 79 від 06.05.1997 р. – «Про працевлаштування молодих фахівців»
15. № 80 від 06.05.1997 р. – «Про пілотний курс TACIS»
16. № 83 від 15.05.1997 р. – «Про проведення олімпіади»
17. № 84 від 15.05.1997 р. – «Про збереження бібліотечних фондів»
18. № 100 від 10.06.1997 р. – «Про видання друкованої продукції»
19. № 114 від 29.07.1997 р. – «Про міжнародну наукову конференцію»
20. № 116 від 01.08.1997 р. – «Про Регіональний центр перепідготовки»
21. № 117 від 01.08.1997 р. – «Про завершення курсу по TACIS»
22. № 131 від 11.09.1997 р. – «Про організацію кафедри інформсистем»
23. № 139 від 10.10.1997 р. – «Про створення наукового семінару»
24. № 140 від 10.10.1997 р. – «Про новий склад Вченої ради»
25. № 141 від 16.10.1997 р. – «Про склад розширеної ради МФ»
26. № 142 від 17.10.1997 р. – «Про зміни у науково-технічній раді»
27. № 148 від 06.11.1997 р. – «Про підсумки наукової діяльності»
28. № 150 від 11.11.1997 р. – «Про фінансування держбюджетних НДР»
29. № 151 від 11.11.1997 р. – «Про комплектування бібліотек кафедр»
30. № 153 від 11.11.1997 р. – «Про проведення спецкурсів з офіцерами»
31. № 156 від 20.11.1997 р. – «Про створення випробувального центру»
32. № 157 від 27.11.1997 р. – «Про проведення спецкурсу»
33. № 160 від 03.12.1997 р. – «Про організацію будівельного загону»
34. № 164 від 15.12.1997 р. – «Про організацію конкурсу»
35. № 165 від 15.12.1997 р. – «Про Центр міжнародних зв'язків»
36. № 166 від 15.12.1997 р. – «Про штатний розклад Центру зв'язків»
37. № 170 від 24.12.1997 р. – «Про проведення спецкурсу з офіцерами»

1998 РІК

У ПОДАЛЬШІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Місто в місті –
Технологічний університет Поділля

НАЙВАЖЛИВІШІ ПОДІЇ РОКУ В ДЕРЖАВІ:

• 29 березня 1998 р. в Україні відбулися чергові вибори до Верховної Ради;

• 25 травня на спільному українсько-корейському підприємстві «АвтоЗАЗ-ДЕУ» в Запорізькій області зійшов з конвеєра перший автомобіль «Таврія-Нова»;

• 23 серпня Указом Президента України Леоніда Кучми встановлена відзнака Президента України «Герой України» з врученням ордена «Золота Зірка» або ордена Держави. Першим було нагороджено президента Національної академії наук України Б.Є. Патона…

В УНІВЕРСИТЕТІ…

Цього року вперше в Україні за ініціативою Технологічного університету Поділля створюється Асоціація «Поділля Перший» із впровадженням кластерних моделей розвитку підприємств легкої промисловості.

З 27 лютого почалась реалізація спеціального курсу перепідготовки за програмою TACIS колишніх офіцерів і офіцерів, що мали звільнятися в запас протягом 1998 року з військових частин Подільського регіону України та членів їх сімей з курсу «Комп'ютерна підготовка».

25 років виповнилось інженерно-економічному факультету, який очолює М.І. Бондаренко.

Отримано ліцензію і розпочато підготовку спеціалістів за спеціальностями: «Економічна кібернетика», «Економіка підприємств» та «Соціальна педагогіка і практична психологія».

Розпочато також підготовку студентів за напрямом «Міжнародні відносини».

Університет призначений базовим з проведення 2-го етапу Всеукраїнських студентських олімпіад з систем автоматизованого проектування та комп'ютерного моделювання в машинобудуванні і з англійської мови серед студентів немовних спеціальностей. Олімпіада у вищому навчальному закладі набула широкої популярності. Так,

на змаганнях з САПР виборювали звання найкращих 42 студенти із 19 ВНЗ України. На змаганнях з англійської мови – 80 студентів із 52 ВНЗ.

Згідно з підсумками 1-го туру Міжнародного конкурсу молодих модельєрів – дизайнерів одягу «Адмиралтейская игла – 98» і на підставі запрошення оргкомітету Міжнародного конкурсу модельних агенцій, театрів і шкіл моди, відряджені в м. Санкт-Петербург доцент кафедри ТКШВ І.М. Банова та модельєри – дизайнери студентського Будинку моделей.

Цього року відповідно до прав, які визначені Статутом, 28 жовтня Вченою радою університету було встановлено почесні звання:

- Заслужений професор Технологічного університету Поділля;
- Заслужений викладач Технологічного університету Поділля;
- Заслужений науковий працівник Технологічного університету Поділля;
- Заслужений працівник Технологічного університету Поділля.

На честь дати заснування університету, починаючи з цього року, присвоєння почесних звань відбувається щорічно.

Вийшов у світ перший номер студентської газети «Універ», засновниками якої були студенти гуманітарно-педагогічного факультету.

УНІВЕР

ГАЗЕТА ТЕХНОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ПОДІЛЛЯ 1, 1998 рік

PER ASPERA AD ASTRA

У НОМЕРІ:

Експрес-інформація 2
МИ З ЯВИЛИСЬ! 3
Обличчя номеру 4
Пауза з привітом 5
Відгуки про День студента 6
Веселі цидулки 7
З Різдвом Христовим і Новим Роком! 8

НАРЕШТІ МИ З'ЯВИЛИСЬ

У НАУКОВІЙ БІБЛІОТЕЦІ ХНУ...

Docendo discimus
/Навчаючи, вчимося самі/.

Працівники новоствореного відділу автоматизації (зліва направо Костов Ю. В., Нечипорук О. С., Фоміних В. В.)

У бібліотеці значно зросло використання періодичних видань, особливо економічної та гуманітарної тематики, оскільки нові підручники не встигали відображати зміни, що відбувалися в суспільстві та економіці країни. З 1998 року розпочато комплектування фондів документами на електронних носіях.

Цьогоріч започатковано обслуговування читачів на основі сучасних технологій. Відвідувачі інформаційно-бібліографічного відділу отримали можливість пошуку інформації за допомогою ПК, встановленого в залі каталогів, підключеного до університетської мережі та Інтернету. Окрім Інтернету, здійснювався пошук у повнотекстових БД "Законодавство України, "Юрист +" на CD. Загалом читачам надається 14 видів додаткових (платних) послуг, за які впродовж року отримано понад 14 тис. грн.

До традиційних форм проведення просвітницьких заходів – студентських конференцій, тематичних виставок, літературних годин, вечорів тощо додалися нові: народознавчі читання "Одвічний красний шлях" (до Різдва), "Сонце писанки" (до Пасхи), літературно-музичний кіоск ("Шевченко і музика", "Четыре четверти пути" (про В. Висоцького), декади культур (перегляд польської літератури, огляд «Ф. Шопен», хвилини цікавих повідомлень про польських письменників і т. і.).

Зміни в навчальному процесі, відкриття нових спеціальностей викликали потребу пошуку інформації з нових напрямів підготовки студентів, для яких складалися (розроблялися, створювалися) картотеки, бібліографічні списки.

Розкрити інформаційний потенціал фонду бібліотеки допомагала система інформування: виставки нових надходжень, проведення інформаційних масових заходів (Дні інформації, Дні кафедр тощо), інформування керівництва університету в системі ДОК та науковців в системі ВРІ. Відділом природничо-технічної літератури започатковано нову форму комплексного інформаційного заходу — "День читача", програма якого включала різні заходи, які змінювали один одного протягом дня: огляди біля виставок, відкритий перегляд літератури, консультації викладачів, проведення просвітницьких заходів, анкетування читачів. Відділ економічної літератури запровадив проведення інформаційно-аналітичних оглядів для студентів, як, наприклад, "Від основ до стратегій вивчення маркетингу" тощо. Зі студентами першого курсу проведено бібліотечно-бібліографічні заняття; зі старшокурсниками — заняття з галузевої бібліографії та патентного пошуку.

У межах наукової роботи укладено й видано у видавничому центрі університету 4 персональних біобібліографічних покажчика.

Фахівцями новоствореного відділу автоматизації проводився пошук мережевого бібліотечного програмного продукту для створення локальної мережі та уникнення дублювання в технологічних процесах, а поки що розроблено програми «Електронний пошук 98», «Кадри», автоматизовано процеси планування та звітності бібліотеки.

У рамках підвищення кваліфікації 10 працівників пройшли навчання основам роботи на ПК, у т. ч. й з системою «Библиотека – 2». Структура бібліотеки поповнилася відділом автоматизації, сектором просвітницької роботи та двома секторами інформаційно-бібліографічного відділу: інформаційного обслуговування та автоматизованого пошуку.

Обслуговування на абонементі художньої літератури проводить зав. сектора Н. З. Беймук

СПОРТИВНІ ПОДІЇ…

Протягом цього року студенти університету гідно виступали на чемпіонатах і першостях країни, Європи і світу.

Так, студентка 5-го курсу технологічного факультету Оксана Пилипчук стала бронзовою призеркою чемпіонату Європи і Кубка світу з боротьби самбо і їй було присвоєно звання «Майстер спорту міжнародного класу»; студентка 4-го курсу цього ж факультету Юлія Войтова перемогла на першості Європи, а її однокурсниця з інженерно-економічного факультету Людмила Головченко здобула срібну медаль з вільної боротьби. Цього року студентами - спортсменами здобуто на всеукраїнських змаганнях близько тридцяти медалей різного ґатунку.

Уперше в історії міста і області серед ігрових видів спорту гандбольна команда і команда регбістів стали бронзовими призерами чемпіонатів країни і молодіжних ігор. Окрім майстра спорту міжнародного класу, було підготовлено і шість майстрів спорту: Вікторія Кочмарська, Хорошун Світлана (велоспорт), Мельник Ірина, Старчеус Руслан (в. боротьба), Пасюк Андрій (веслування (б\к), Кухар Ростислав (бокс).

Звання «Кращий спортсмен 1998 року» присуджено Пилипчук Оксані.

НАКАЗИ РЕКТОРА 1998 РІК

1. № 3 від 13.01.98 р. – «Про організацію набору студентів заочної форми навчання».
2. № 4 від 14.01.98 р. – «Про дотримання правил внутрішнього розпорядку».
3. № 6 від 16.01.98 р. – «Про дистанційне навчання по курсу «Менеджер».
4. № 8 від 21.01.98 р. – «Про проведення Всеукраїнської студентської олімпіади»
5. № 25 від 02.03.98 р. – «Про повноваження центру міжнародних зв'язків».
6. № 36 від 19.03.98 р. – «Про платні послуги, які надаються університетом».
7. № 45 від 02.04.98 р. – «Про підготовку фахівців за напрямом «Педосвіта».
8. № 49 від 08.04.98 р. – «Про проведення другого етапу Всеукраїнської олімпіади».
9. № 68 від 04.05.98 р. – «Про перейменування факультету заочної форми навчання».
10. № 79 від 19.05.98 р. – «Про проведення конференції».
11. № 92 від 09.06.98 р. – «Про відрядження на міжнародний фестиваль».
12. № 116 від 23.07.98 р. – «Про постановку на військовий облік студентів».
13. № 121 від 03.08.98 р. – «Про підготовку 1988–1998 р. р. та до завершення 1998 р. в сфері наукової діяльності».
14. № 128 від 02.09.98 р. – «Про забезпечення встановленої плати за навчання».
15. № 132 від 07.09.98 р. – «Про створення секції лінгвістики».
16. № 133 від 08.09.98 р. – «Про створення нових підрозділів на факультеті БП».
17. № 141 від 30.09.98 р. – «Про організацію навчального процесу для слухачів денної форми навчання за замовленням Центру зайнятості».
18. № 145 від 08.10.98 р. – «Про реорганізацію кафедри історії держави та права».
19. № 154 від 29.10.98 р. – «Про організацію філії кафедри ТМ на базі ВАТ «Пригма-Прес».
20. № 155 від 02.11.98 р. – «Про організацію кафедри Фінансів та банківської справи на факультеті бізнесу та права».
21. № 159 від 10.11.98 р. – «Про часткову зміну складу Вченої ради університету».
22. № 161 від 11.11.98 р. – «Підсумки наукової діяльності».
23. № 168 від 24.11.98 р. – «Про раду університету з питань виховної роботи серед студентів».
24. № 171 від 26.11.98 р. – «Про науково-навчально- виробничий центр «Інновація».
25. № 182 від 16.12.98 р. – «Про призначення вченого секретаря спеціалізованої ради Д10.052.02».
26. № 190 від 24.12.98 р. – «Про склад приймальної комісії».
27. № 193 від 28.12.98 р. – «Про організацію новорічних свят».
28. № 194 від 28.12.98 р. – «Про проведення студентської олімпіади і конкурсу студентських робіт».
29. № 195 від 28.12.98 р. – «Про склад приймальної комісії на 1999 рік та організацію набору».

1999 РІК

РОЗВИТОК І ВДОСКОНАЛЕННЯ

Кубок університету за 3-є місце у змаганнях за програмою І Всеукраїнських літніх спортивних ігор 1999 року.

НАЙВАЖЛИВІШІ ПОДІЇ РОКУ В ДЕРЖАВІ:

• Восени 1999 р. закінчився п'ятирічний термін перебування на посаді Президента Л. Кучми, і, згідно з Конституцією, були призначені чергові президентські вибори. У другому турі голосування 14 листопада переміг Л. Кучма, за якого віддали голоси 56,25% виборців;

• 22 січня в Україні офіційно почали відзначати День соборності;

• 25 березня «випадково» загинув лідер НРУ В. Чорновіл;

• 22 грудня прем'єр-міністром України призначено В. Ющенка;

• У 1999 році в порівнянні із 1991 роком число навчальних закладів в Україні зросло з 149 до 950, а число студентів із 1,2 млн. до 1,5 млн.

В УНІВЕРСИТЕТІ…

Цього року виповнилась 5-та річниця з дня присвоєння закладу почесного статусу «Університет», а його ректор Радомир Іванович Сілін відзначив 25-ти річчя ректорської діяльності.

З часу набуття нового статусу організаційна структура ВНЗ суттєво змінилась: при гуманітарно-педагогічному факультеті було створено кафедру теорії і методики трудового та професійного навчання, кафедру історії та країнознавства, кафедру права, кафедру перекладу та кафедру міжнародної інформації.

З метою підвищення естетичного та правового рівня виховання студентів університету при клубі «Молодь і закон» створено радіогазету.

На базі міського фінансового відділу міськвиконкому 1 липня організовано філію кафедри «Фінанси та банківська справа».

Зросли«параметри»університету,кількістьстудентіву порівнянні з 1994 роком збільшилася у 2,5 рази, а кількість спеціальностей — у два рази. Це, у свою чергу, вимагало впровадження заходів з удосконалення системи управління закладом. І саме тому з 1 вересня цього року до штатного розкладу було введено посаду проректора з економічних питань, на яку призначено професора, д.е.н. Войнаренка М.П.

Проректором з навчальної роботи став професор Скиба М.Є., а обов'язки першого проректора були покладені на професора, д.т.н. Костогриза С.Г.

Незважаючи на важкі фінансові умови, колектив університету досяг значних показників і в науковій діяльності. Співробітниками університету опубліковано 618 наукових праць, у тому числі 9 навчальних посібників і 4 монографії. Подана 31 заявка на винаходи і промислові зразки, одержано два патенти та 20 позитивних рішень на винаходи.

Цього року співробітниками університету захищено 17 кандидатських дисертацій і одна докторська — Мазура М.П.

В університеті проведено 9 наукових конференцій і семінарів, з яких три — міжнародних і чотири — всеукраїнських. На конференціях заслухано 385 доповідей, кращі з яких опубліковані в журналах.

Заклад брав участь і у двох регіональних виставках, на яких було представлено десять експонатів. Організував дві міські виставки кращих розробок університету та подав 12 проектів на регіональний і всеукраїнські конкурси науково-технічних робіт з пріоритетних напрямів науки і техніки.

Цього ж року під керівництвом викладачів, активно проводились студентські науково-дослідні роботи, результати яких були представлені в доповідях на університетських і всеукраїнських конференціях, олімпіадах, всеукраїнських і міжнародних конкурсах, подані заявки на винаходи.

Вперше проведено міжнародну заочну олімпіаду з САПР по INTERNET, в якій взяло участь 64 студенти із 15 ВНЗ України і 4-х закладів Росії.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА АКРЕДИТАЦІЙНА КОМІСІЯ УКРАЇНИ
СЕРТИФІКАТ ПРО АКРЕДИТАЦІЮ

Вдруге проведено ярмарок програмних продуктів у 8-ми

номінаціях, де розглянуто 57 програм.

Успішно розвивались міжнародні зв'язки з навчальними і науковими закладами країн ближнього і далекого зарубіжжя: ФРН, США, Франції, Італії, Фінляндії, Португалії, Бельгії, Словакії, Польщі, Литви, Латвії, Росії. Діяв, створений на базі університету, Національний комітет України з машинознавства Світової організації ІФТОМ.

Ректор університету професор Сілін Р.І. та професор Ройзман В.П. представляли Україну на форумі ІФТОМ, який відбувся цього року у Фінляндії.

Ще 12 працівників були відряджені в зарубіжні країни для участі в наукових конференціях, на стажування та навчання.

На основі двохсторонніх договорів про співробітництво університет успішно співпрацював з Вищою технічною школою та Інтернаціональним інститутом м. Ціттау, Природничою і економічною школами Герліца, Каліфорнійським університетом, Техаським комерційним коледжем.

З метою залучення в промисловість Поділля іноземних інвестицій, за участі університету і бізнесових кіл США, створено кластер підприємств легкої промисловості «Поділля Перший», який успішно розпочав свою діяльність і який очолив професор Сілін Р.І. (виконавчий директор — доцент Баннова І.М.)

У кінці року на сесії Хмельницької міської ради народні обранці присвоїли звання «Почесний громадянин міста Хмельницького» ректору Технологічного університету Поділля, Заслуженому працівнику народної освіти України, доктору технічних наук, академіку Академії інженерних наук України, Української технологічної академії, Міжнародної академії інформатизації Радомиру Івановичу Сіліну.

Свідоцтво міської ради про присудження звання, нагрудний знак відповідного зразка та винагороду в розмірі 20 мінімальних заробітних плат вручав мер міста Михайло Чекман.

У НАУКОВІЙ БІБЛІОТЕЦІ ХНУ…

Вважай нещасливим той день і час,
коли ти не засвоїв нічого нового
й нічого не додав до своєї освіти.
Я. Коменський

1999 рік став переломним для бібліотеки. Саме цього року на основі Програми автоматизації на 1999–2003 рр. розпочалося активне запровадження інноваційних технологій у роботу книгозбірні. По-перше, було придбано сучасний український мережевий програмний продукт «УФД. Бібліотека», який дав змогу уніфікувати процеси комплектування та обробки літератури, розвинути локальну мережу книгозбірні (17 ПК), що водночас дало змогу організувати 5 автоматизованих робочих місць для читачів з доступом до бібліотечної інформації в мережі. По-друге, організовано сервер для дублювання та зберігання створеної інформації; по-третє, сторінку бібліотеки на сайті університету замінив власний веб-сайт книгозбірні. Тобто було створено технічні умови для подальшого розвитку автоматизованої бібліотечно-інформаційної системи (АБИС).

Процеси автоматизації відбувалися на тлі подальшого зростання відвідування бібліотеки. Показник книговидачі вперше перевищив 1 млн. документів. Традиційною картиною стали черги читачів до пунктів видачі і нестача читацьких місць у 5-ти читальних залах, поповнення фонду фаховою літературою відбувалося повільно, через що збільшувалося використання періодичних видань. З метою удосконалення обслуговування користувачів у межах наукової програми «Бібліотека та книга в житті молоді» було проведено ряд соціологічних опитувань: «Бібліотека в навчальному процесі студента» (90,1% студентів визнав, що

Процеси автоматизації відбуваються на тлі подальшого зростання відвідування бібліотеки.

День кар`єри.

бібліотека займає головне, важливе, перше місце в навчальному процесі), «Просвітницька робота очима читачів», за результатами якого 71,6% респондентів визнали кращими заходами ті, що проходять у клубі цікавих зустрічей. Вперше в історії книгозбірні проведено опитування персоналу «Бібліотекарі — про себе», адже запровадження інформаційних технологій насамперед впливало на бібліотекаря, який повинен був опанувати принципово нові процеси, і на читачів, які активно використовували нові можливості як бібліотеки, так і Інтернету. У межах просвітницької та інформаційно- масової роботи відбулося понад 230 масових заходів. Значна їх частина спрямована на популяризацію вітчизняної і світової культури, історичне та духовне відродження нації, як, наприклад, цикл виставок «Ми є, були І будем. Ми й Вітчизна наша з нами!», «Україна на шляху відродження», «Мова моя українська, батьківська, материнська, рідна мені до болю, дужий і я з тобою» тощо.

Проводилися заходи до пам'ятних та святкових дат: 190-річчя М.В. Гоголя, 200-річчя О.С. Пушкіна, річниці ХНУ, Всеукраїнського дня бібліотек та ін. Читачі дали високу оцінку заходам книгозбірні і на запитання вищезгаданого соціологічного дослідження «Чи потрібна масова робота в бібліотеці? » 93% респондентів відповіли: «Так».

Серед 11 комплексних масових інформаційних заходів (Дні спеціаліста, День аспіранта, Дні інформації) варто виділити День кар'єри (організований відділом економічної літератури, зав. відділу Василишина В.В.), на якому були присутні начальник міської державної податкової інспекції, засл. економіст України П.В. Гнатюк, Генеральний директор АТ ВАТ «Адвіс», президент союзу промисловців області, радник президента І.І. Дунець, директор регіонального центру перепідготовки кадрів агентства «Кар'єра» при університеті, проректор, професор Войнаренко М.П., проректор університету, професор С.Г. Костогриз, які дали практичні поради та відповіли на питання випускників університету щодо можливостей їх працевлаштування. Підготовлено виставку «Кар'єра — складова успіху».

Новою формою роботи став семінар-презентація «Захист інтелектуальної власності», який провів відділ природничо-технічної літератури (зав. відділу Онищук Т.К.). Цей захід присвячено виходу в світ нового підручника «Основи науково-технічної творчості» і «Практикум з ОНТТ (основ науково-технічної творчості)» викладачів університету М.М. Косіюка та Г.П. Черменського. Головна мета заходу — пропаганда захисту інтелектуальної власності і необхідність введення цього курсу на всіх факультетах. Бібліотеці було презентовано 160 примірників нових підручників.

У межах наукової діяльності книгозбірні створено 2 бібліографічні покажчики: «Ринкова економіка і міжнародні економічні відносини», «Менеджмент» проведено науково-теоретичну конференцію.

Значну увагу приділено питанню створення позитивного іміджу бібліотеки: оформленню читальних залів, змістовних та привабливих виставок, у т.ч. й в університеті, спілкуванню з викладачами, презентації їх наукових праць. Бібліотека — постійний учасник університетської стіннівки, про її діяльність подавалася інформація на університетське радіо, були публікації в обласних ЗМІ.

СПОРТИВНІ ПОДІЇ…

УСЬОМЕ ПОСПІЛЬ у м. Хмельницькому відбулися регіональні відкриті змагання з веслування на байдарках і каное «Єднання». На старт вийшли представники 8 областей. Два дні на акваторії Південного Бугу тривала напружена спортивна боротьба в присутності чисельних любителів і уболівальників цього мужнього виду спорту. Із спортсменів нашого університету успішно виступили Андрій Томусяк в байдарці-одиночці, який фінішував першим на дистанції 5000 м. і третім – на 500 м., Віктор Флерчук виборов друге місце в каное-одиночці на дистанції 5000 м., Дмитро Черній став переможцем на дистанції 200 м. і другим – на 500 і 1000 м. Загалом спортсмени здобули 11 нагород.

Майстри спорту: Войтова Юлія (в. боротьба), Бородкін Андрій (легка атлетика), Чорна Людмила (тхеквондо), Бескіщенко Микола, Коваль Леонід, Крук Андрій (веслування на б/к) стали чемпіонами країни.

Цього року 17 спортсменів університету входили у основний склад збірних команд України. У спортивному навчальному відділенні з 21 виду спорту тренувалися: 4 майстри спорту міжнародного кла-

су, 27 майстрів спорту, 91 кандидат у майстри спорту і першорозрядників. Студентці технологічного факультету Юлії Войтовій у цьому році було присвоєно звання майстра спорту міжнародного класу з вільної боротьби. Вісьмом спортсменам було присвоєно майстерські звання: Валерію Галіцейському, Валентину Грузицькому (в. атлетика), Андрію Бородкіну (л. атлетика), Дмитру Жовтобруху (в. боротьба), Андрію Петричуку (футбол), Людмилі Чорній (тхеквондо), Андрію Флінті, Станіславу Чорному (бокс).

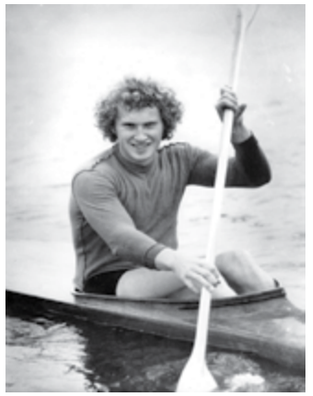

НАКАЗИ РЕКТОРА

1. № 2 від 05.01.99 р. – «Про завершення другого етапу та проведення третього етапу дистанційного навчання»
2. № 6 від 13.01.99 р. – «Про проведення конференції за підсумками наукової діяльності»
3. № 9 від 25.01.99 р. – «Про проведення Всеукраїнської олімпіади»
4. № 13 від 02.02.99 р. – «Про організацію набору студентів заочної форми навчання на контрактних умовах на І-й курс 1999 р.»
5. № 17 від 15.02.99 р. – «Про перевірку діяльності Центру міжнародних культурних зв'язків «Юність Поділля»
6. № 28 від 12.03.99 р. – «Про організацію складання державних іспитів та захист випускних робіт»
7. № 39 від 24.03.99 р. – «Про проведення ІІ-го етапу Всеукраїнської олімпіади з управління трудовими ресурсами»
8. № 40 від 24.03.99 р. – «Про проведення ІІ етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з САПР»
9. № 48 від 08.04.99 р. – «Про проведення науково-технічної конференції»
10. № 53 від 09.04.99 р. – «Про проведення студентської наукової конференції»
11. № 60 від 20.04.99 р. – «Про організацію радіогазети при клубі «Молодь і закон»
12. № 61 від 20.04.99 р. – «Про тематику дипломних робіт студентів заочної форми навчання»
13. № 69 від 29.04.99 р. – «Про працевлаштування молодих фахівців випускників 1999 р.»

14. № 71 від 04.05.99 р. – «Про організацію наукової лабораторії навчальних та інформаційних систем з експертизи та розповсюдження навчальних програм при кафедрі ВМ»
15. № 86 від 24.05.99 р. – «Про організацію державної атестації студентів МФ»
16. № 89 від 02.06.99 р. – «Про комплексну перевірку роботи факультету довузівської та після вузівської підготовки»
17. № 96 від 11.06.99 р. – «Про організацію філіалу кафедри автоматизованих ситем моделювання в економіці при облуправлінні статистики»
18. № 101 від 30.06.99 р. – «Про організацію філії кафедри фінансів та банківської справи АК АТБ «Україна»
19. № 107 від 08.07.99 р. – «Про організацію нових кафедр»
20. № 109 від 09.07.99 р. – «Про реорганізацію Центру мовної підготовки»
21. № 111 від 13.07.99 р. – «Про створення атестаційної комісії та забезпечення безпечних умов роботи в лабораторіях»
22. № 117 від 09.08.99 р. – «Про заміну назви механічного факультету»
23. № 125 від 02.09.99 р. – «Про склад комісії про відзначення 5-річного ювілею»
24. № 128 від 03.09.99 р. – «Про вдосконалення системи управління університетом»
25. № 131 від 14.09.99 р. – «Про проведення VI Універсіади університету Поділля»
26. № 138 від 28.09.99 р. – «Про організацію додаткових занять з фізичного виховання»
27. № 142 від 11.10.99 р. – «Про ліквідацію машбюро і створення комп'ютерного центру університету»
28. № 165 від 13.11.99 р. – «Про зміни студентського оперативного загону»
29. № 167 від 17.11.99 р. – «Про порядок проведення навчальних занять»
30. № 187 від 15.12.99 р. – «Про підсумки наукової діяльності в університеті за 1999 рік»

2000 РІК

ПЕРЕМОГА НА УНІВЕРСІАДІ

Свідчення високої оцінки діяльності університету – диплом лауреата

Кубок 2000 року – відзнака за третє загальнокомандне місце у міжнародних змаганнях на кубок посла Республіки Корея

НАЙВАЖЛИВІШІ ПОДІЇ РОКУ В ДЕРЖАВІ:

• 16 квітня в інтернеті з'явилось видання «Українська правда», засноване і редаговане Георгієм Гонгадзе;

• 5 червня президент США Біл Клінтон відвідав м. Київ, де були узгоджені питання закриття Чорнобильської АЕС;

• 15 грудня Чорнобильська АЕС остаточно припинила роботу;

• 28 листопада політик Олександр Мороз дав початок касетному скандалу, звинувативши президента України Л. Кучму в причетності до вбивства журналіста Георгія Гонгадзе. Результатом цих подій пізніше, у 2004 році, стане Помаранчева революція…

В УНІВЕРСИТЕТІ…

Цього року за клопотанням декана гуманітарно-педагогічного факультету, професора М.Є. Скиби, на базі цього ж факультету, було створено Подільський осередок (Польову експедицію) Інституту української археографії та джерелознавства ім. М.С. Грушевського НАН України.

10 листопада ректор Технологічного університету Поділля Радомир Сілін підписав Наказ № 188 про організацію музею історії університету, в якому зазначалося: «Для збору та накопичення матеріалів (фотоматеріалів), документів, які б засвідчували діяльність керівництва міста, області, загально-технічного факультету Українського поліграфічного інституту (філіалу), підрозділів університету в справі організації першого на Поділлі вищого навчального закладу освіти та його творчого розвитку —

Наказую:

Створити організаційну комісію в складі:

• Скиба М.Є. — проректор з навчальної роботи, голова;

• Ткачук І. Х. — доцент кафедри історії та країнознавства, заст. голови, завідувач музею;

• Андрієнко І. Л. — начальник навчального відділу університету;

• Кіницький Я.Т. — зав. кафедри машинознавства;

• Мудрик Г.А. — начальник відділу по контролю та діловодству;

• Нікітін О.О. – доцент кафедри безпеки;
• Снігур А.В. – начальник відділу кадрів;
• Єдинак Н. Д. – зав. архіву університету.

2. Стан організації музею університету заслуховувати щоквартально на засіданні ректорату університету»…

Із Американського Біографічного інституту, провідної авторитетної установи в якій зібрано біографії видатних світових особистостей, надійшли унікальні документи, в яких повідомлялося, що ім'я Радомира Івановича Сіліна, ректора Технологічного університету Поділля, за визначний внесок у поступ сучасного суспільства занесено до чергового видання «Міжнародного довідника заслуженого лідерства». А також його видатним досягненням, які в нинішній час є прикладом для його сучасників і всього суспільства, Радомир Іванович визнаний «Людиною року – 2000».

Ще один документ – мандат Міжнародного біографічного (Кембридж центру, Англія) — засвідчує те, що за заслуги в освітній галузі він визнаний інтернаціональною Людиною тисячоліття.

Цього року наукові співробітники ВНЗ подали 30 заявок на винаходи і одержали 19 патентів. Докторські дисертації захистили викладачі факультету інженерних інформаційних технологій Г.Б. Параска та Г.С. Калда. Кандидатські дисертації відстояли викладачі цього ж факультету О.А. Пасічник, Ж.Г. Матеруа, А.А. Бурлаков; викладачі гуманітарно-педагогічного факультету В.В. Дячок, М.Б. Дем'янюк, О.В.Ємець; інженерно-економічного факультету О.Л. Скубій; технологічного факультету С.А. Карван; факультету бізнесу і права Л.М. Ємельяненко; радіотехнічного факультету В.О. Бойчук.

На міжнародний конкурс молодих дизайнерів одягу та модельного мистецтва «Адміралтейська ігла – 2000» в м. Санкт-Петербург відряджалися студенти та викладачі університету, які в півфіналі та фіналі цього конкурсу вибороли призові місця та отримали цінні нагороди.

У Королівство Нідерландів на Міжнародний фольклорний фестиваль відряджався студентський народний ансамбль танцю «Юність Поділля», який показав високий рівень майстерності та був нагороджений відзнаками мерій міст Енсхеде та Варфум.

У НАУКОВІЙ БІБЛІОТЕЦІ ХНУ...

Per aspera ad astra
/Через терни до зірок/

Бібліотека продовжила курс на запровадження інноваційних технологій, розробку програмних продуктів, пожвавлення наукової роботи та обслуговування читачів, кількість яких невпинно зростала. Збільшення основних статистичних показників сприяло переведенню бібліотеки на першу категорію за оплатою праці, збільшенню її штату. Адміністрація книгозбірні: директор В. М. Петрицька та її заступник О. Б. Айвазян добре розуміли, що для подальшого розвитку автоматизо-

Наповнення електронного каталогу — пріоритетне завдання бібліотеки (зліва направо Костюк О. О., Фоміних В. В.)

ваної бібліотечно-інформаційної системи (АБІС) необхідно здійснити низку заходів з наповнення електронного каталогу (ЕК), створення електронної бібліотеки університету (ЕБ),

Багато уваги надавалося й розвитку веб-сайту книгозбірні, який за перший рік існування відвідало 7 тис. користувачів. Упродовж року додані нові сторінки: «Просвітницька робота», «Ресурси Інтернет», розроблені та встановлені нові пошукові форми для бібліографічних баз даних, «Автореферати дисертацій», «Звіти з НДР», «Систематична картотека статей» та «Методичні посібники».

Пожвавилася наукова робота. Проведено науково-практичну конференцію «Бібліотека ВНЗ в епоху електронних комунікацій», на якій доповіді працівників бібліотеки супроводжувалися слайдами. Провідні фахівці бібліотеки брали участь у міжнародних конференціях у містах Київ, Харків, Судак. Здійснено 8 досліджень, 11 анкетних опитувань, як, наприклад, «Комп'ютеризація бібліотеки: думка читачів та бібліотекарів», «Задоволення інформаційних потреб у ВЕЛ» та інші. Створено 5 тематичних бібліографічних покажчиків. Заступники директора пройшли навчання за грантовою програмою «Менеджмент у бібліотеці», яка здійснювалася під

егідою Міністерства культури, Міжнародного фонду «Відродження» та Британської ради в Україні.

Впродовж року організовано близько 200 інформаційних та просвітницьких заходів, зокрема книжкових виставок, переглядів тощо. У структурі бібліотеки було 9 відділів, штат нараховував 79 осіб.

.

СПОРТИВНІ ПОДІЇ...

Подальшого розвитку набула багатотурова студентська універсіада, яка проводилась з найбільш популярних видів спорту. На усіх етапах університетських змагань взяли участь понад 80% студентів.

Окремі студенти та команди успішно виступали на міжнародних та національних змаганнях.

Студенти Косневич Андрій та Петяк Андрій стали чемпіонами Європи і виконали нормативні умови майстрів спорту міжнародного класу. Майстрами спорту стали: Володимир Комарницький, Людмила Чорна (студенти інженерно-економічного факультету) - володарі кубка та чемпіони України з тхеквондо.

Леонід Коваль (студент технологічного факультету) та Андрій Крук (студент інженерно-економічного факультету) здобули звання чемпіонів України і ще тричі – срібні медалі з веслування на байдарках.

Алла Дзядух (факультет бізнесу та права; велоспорт на шосе) та Вадим Савчук (факультет радіоелектроніки; пауерліфтинг) вибороли перші місця в національній першості серед молоді.

Андрій Бородкін (студент інженерно-економічного факультету) здобув друге місце в штовханні ядра на Кубок України.

Сергій Станішевський (студент факультету радіоелектроніки) став срібним призером багатоденної велогонки «Тур Сербії» у складі збірної команди України.

Команда регбістів, виборовши друге місце серед команд першої ліги, здобула право взяти участь у національному чемпіонаті серед команд вищої ліги.

Жіноча гандбольна команда посіла шосте місце у вищій лізі.

Окрім підготовлених двох майстрів міжнародного класу, ще дев’ять спортсменів стали майстрами спорту України: Безкіщенко

Микола, Коваль Леонід, Крук Андрій, Скамров Сергій, Федик Вадим (веслування на б/к), Мозолюк Олександр (в. боротьба), Заболотний Руслан (в. атлетика), Станішевський Сергій (велоспорт), Українець Олександр (тхеквондо). Упродовж року студенти-спортсмени вибороли 47 медалей на чемпіонатах і першостях України в дев’яти видах спорту. У склад збірних команд України ввійшло 14 студентів університету.

У кінці XX століття за час існування вищого навчального закладу «Десяткою кращих спортсменів університету» визнані:

Сергій Нагорний – чемпіон та срібний призер XIX Олімпіади в Монреалі, учасник XX Олімпіади в Москві, дворазовий чемпіон світу, десятиразовий чемпіон СРСР з веслування на байдарках і каное, кавалер ордена «Дружби народів», заслужений майстер спорту, механічний факультет.

Тимур Таймазов – срібний призер XXV Олімпіади в Барселоні, чемпіон XXVI Олімпіади в Атланті, дворазовий чемпіон світу, триразовий чемпіон Європи з важкої атлетики, заслужений майстер спорту, інженерно-економічний факультет.

Валерій Вешко – семиразовий чемпіон світу, учасник XXI Олімпіади в Сеулі, дворазовий чемпіон Всесвітньої універсіади в Загребі, багаторазовий чемпіон СРСР та України з веслування на байдарках і каное, заслужений майстер спорту, інженерно-економічний факультет.

Віктор Щерба – триразовий чемпіон СРСР, багаторазовий чемпіон України, учасник Всесвітньої Універсіади в Загребі з веслування на байдарках і каное, майстер спорту міжнародного класу, інженерно-економічний факультет.

Олексій Слівінський – учасник XXVI Олімпіади в Атланті, бронзовий призер чемпіонату світу, переможець Кубка світу, багаторазовий чемпіон України з веслування на байдарках і каное, майстер спорту міжнародного класу, інженерно-економічний факультет.

Руслан Стіпанов – бронзовий призер Всесвітньої універсіади – 93, багаторазовий чемпіон України з легкої атлетики (стрибки у висоту), майстер спорту міжнародного класу, інженерно-економічний факультет.

Віктор Флерчук – учасник чемпіонатів світу, переможець Кубка світу, багаторазовий чемпіон України з веслування на байдарках і каное, майстер спорту міжнародного класу, технологічний факультет.

Оксана Пилипчук – чемпіонка світу серед студенток, володарка Кубка світу, срібна призерка чемпіонату світу серед студенток з дзюдо, багаторазова чемпіонка України, майстер спорту міжнародного класу з боротьби самбо, майстер спорту України з дзюдо, технологічний факультет.

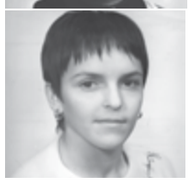

Юлія Войтова – срібна призерка чемпіонату Європи, багаторазова чемпіонка України з вільної боротьби, майстер спорту міжнародного класу, технологічний факультет.

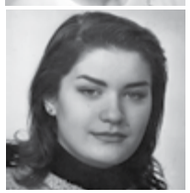

Вікторія Паламар – учасниця XXVII Олімпіади в Сіднеї (7 місце), багаторазова призерка чемпіонатів України та міжнародних змагань з легкої атлетики (стрибки у висоту), майстер спорту міжнародного класу, технологічний факультет.

НАКАЗИ РЕКТОРА 2000 РІК

1. № 4 від 12.01.00 р. – «Про Раду університету з виховної роботи серед студентів»
2. № 8 від 17.01.00 р. – «Про працевлаштування випускників університету»
3. № 14 від 21.01.00 р. – «Підсумки внутрішнього конкурсу проектів НДР»
4. № 23 від 04.02.00 р. – «Про проведення Всеукраїнської студ. олімпіади 1999/2000 н. р.»
5. № 45 від 20.03.00 р. – «Про проведення II-го етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з СНПР»
6. № 46 від 21.03.00 р. – «Про заборону паління в стінах університету»
7. № 50 від 28.03.00 р. – «Про проведення очного навчання з офіцерами запасу»
8. № 53 від 03.04.00 р. – «Про проведення II-го етапу Всеукраїнської олімпіади»
9. № 61 від 11.04.00 р. – «Про проведення студентської наукової конференції за підсумками НДР у 1999–2000 роках»
10. № 72 від 19.04.00 р. – «Про створення осередку «Польової експедиції» Інституту української археографії та державознавства ім. М. С. Грушевського»
11. № 76 від 21.04.00 р. – «Про проведення очного навчання по курсу з офіцерами запасу»
12. № 84 від 05.05.00 р. – «Про працевлаштування молодих фахівців випускників»
13. № 86 від 11.05.00 р. – «Про проведення міжнародної науково-технічної конференції «Зносостійкість і надійність вузлів тертя машин»
14. № 87 від 12.05.00 р. – «Про організацію складання державних іспитів та захисту випускних робіт»
15. № 93 від 21.05.00 р. – «Про дотримання законодавства щодо прав сиріт та профілактику…»
16. № 109 від 07.05.00 р. – «Про організацію науково-практичної конференції»
17. № 112 від 09.06.00 р. – «Про заходи для покращення діяльності Центру міжнародних зв'язків»
18. № 123 від 03.07.00 р. – «Про перевірку діяльності Центру міжнародних культурних зв'язків»
19. № 126 від 04.07.00 р. – «Про перейменування кафедри вищої математики і комп'ютерних застосувань»
20. № 137 від 24.07.00 р.-«Про постановку на військовий облік студентів денної форми навчання в 2000 році»
21. № 162 від 29.09.00 р. – «Про новий склад Вченої ради університету»
22. № 164 від 03.10.00 р. – «Про роботу в гуртожитках»

23. № 167 від 05.10.00 р. – «Про виділення транспорту для поїздки академічного хору»
24. № 184 від 03.11.00 р. – «Про проведення конкурсного відбору проектів НДР»
25. № 187 від 08.11.00 р. – «Про систему контролю відвідування навчальних занять»
26. № 188 від 10.11.00 р. – «Про організацію музею університету»
27. № 193 від 20.11.00 р. – «Про проведення самоаналізу про діяльність кафедр»
28. № 195 від 22.11.00 р. – «Про проведення річної інвентаризації дорогоцінних металів»
29. № 208 від 29.12.00 р. – «Про проведення літньої школи Америка – Україна…»
30. № 210 від 20.12.00 р. – «Про проведення очного навчання по курсу «Секретар-референт» з офіцерами запасу»
31. № 215 від 29.12.00 р. – «Про організацію комп'ютерної системи «Абітурієнт -студент-викладач»

2001 РІК
ОБРАННЯ НОВОГО КЕРІВНИКА

Приз за перше місце в
V Всеукраїнській літній універсіаді з тхеквондо

НАЙВАЖЛИВІШІ ПОДІЇ РОКУ В ДЕРЖАВІ:

• 15 січня відкрито сайт «Вікіпедія» – вільна інтернет-енциклопедія;

• 5 грудня розпочався перший Всеукраїнський перепис населення. Кількість населення склала 48 млн. 457 тис. осіб (67,2% міського та 32,8% сільського населення; чоловіків 46,3%, жінок 53,7%);

• 23–27 червня відбувся візит Папи Римського Івана Павла II в Україну.

В УНІВЕРСИТЕТІ…

На початку цього року було визначено п’ять кращих кафедр університету 2000 року. Перше місце посіла кафедра технології машинобудування. Очолював кафедру доктор технічних наук Микола Петрович Мазур. Про останні досягнення він розповідав:

«На нашій кафедрі робота ведеться у трьох наукових школах, кожна з яких має велике значення. Перший напрям розробляється нами понад 10 років. Це автоматизація і механізація виробничих процесів. Очолює цю школу ректор університету Р. І.Сілін. Саме механізацією процесів лиття, очищення, завантаження, розвантаження і займається перша група вчених цієї школи. За минулий рік було зроблено близько 10 публікацій на цю тему. Захистив дисертацію Ю. В. Савіцький. Ми взяли участь у міжнародній конференції, що проходила в Польщі. Подали чотири заявки на патенти.

Другу школу очолює доктор технічних наук, професор Я. М. Гладкий. Науковці займаються підвищенням зносостійкості деталей машин і інструментів. Під час експлуатації того чи іншого виробу інструменти, безумовно, зношуються. Нами розроблена оригінальна технологія, до речі, захищена патентами, коли на поверхню виробу чи інструмента наносяться спеціальні покриття. Вони містять у своєму складі водень. Під час експлуатації водень виділяється, що сприяє підвищенню зносостійкості в 1,5–2 рази.

Третій напрям представляє група вчених, яку очолюю я. Ми розробляємо методи, які дозволяють з допомогою комп’ютера прогнозувати найкращі умови обробки металів різанням. При цьому обходимось без проведення довготривалих експериментів.

Вже отримали один патент на винахід і ще один подали на розгляд. Торік опублікували понад 10 статей, брали участь у міжнародних конференціях в Югославії та Україні. Готуються до захисту дві кандидатські дисертації по цій темі…»

26 квітня в Технологічному університеті Поділля була проведена 3-я Міжнародна конференція з проблем заробітної плати. У роботі конференції брали участь 15 академіків, 42 доктори і 78 кандидатів наук, а також керівники Хмельницької обласної ради та адміністрації. На конференції прозвучали виступи представників усіх регіонів України, гостей з Болгарії, Росії та Молдови, які одностайно висловились за необхідність реформування механізму нарахування зарплат відповідно до характеру відносин на підприємствах і в організаціях та потреб населення.

27 вересня Радомиру Івановичу Сіліну виповнилось 70 років. День народження ректора, доктора технічних наук, професора, академіка Академії інженерних наук України, Міжнародної академії інформатизації, Академії триботехніки, Української технологічної академії, Президента Національного комітету України з питань машинознавства, заслуженого працівника народної освіти України, Почесного громадянина міста Хмельницького, Людини тисячоліття, Людини 2000 року, лауреата міжнародного конкурсу «Еліта інформаціологів світу», учасника Великої Вітчизняної війни, співпав із значною подією в житті ВНЗ – **відкриттям музею історії Технологічного університету Поділля.** Перша експозиція, яка відкрилась того дня, у стислій формі розповідала про головні здобутки університету, ознайомлювала з життєвим шляхом ректора закладу, мовою експонатів говорила про місця влаштування і творчий злет колишніх студентів, відтворювала найрізноманітніші сторони університетського життя, серед яких: науково-дослідна робота, міжнародне співробітництво, художня творчість і культурні зв’язки, спортивні

Директором музею було призначено доцента кафедри історії Ткачука Івана Хомича, який багато часу і зусиль потратив на підготовку та облаштування експонатів новоствореного підрозділу університету.

досягнення… Саме тому, вона викликала неабияку цікавість і жваве обговорення викладачів, співробітників, студентів, учнів шкіл міста та області, а також гостей вищого навчального закладу

Спадкоємність

30 жовтня ректором Технологічного університету Поділля було обрано професора Миколу Єгоровича Скибу.

На той час у закладі навчалося 11786 студентів, а на 40 кафедрах працювало 750 викладачів (42 із них – доктори і 282 кандидати наук).

Новий керівник вищого навчального закладу з честю продовжив справу свого вчителя Р. І. Сіліна. Уже на початку грудня цього року Вчена рада ухвалила, а ректор затвердив нову комплексну програму розвитку університету на 2002–2006 роки. І згодом, оцінюючи вклад нового ректора в розвиток ВНЗ, професор університету С. Г. Костогриз скаже: «… укотре нашому ВНЗ пощастило, коли на посаду ректора доля послала Миколу Єгоровича Скибу, здатного нести цю важку ношу і успішно вести університет неторованим шляхом Per aspera ad astra» (через терни до зірок).

Важливою частиною Комплексної програми розвитку університету стала підпрограма «Міжнародні зв'язки». У ній було визначено основні напрями співпраці у сфері науки, освіти, культури, спорту та адміністрування.

У галузі освіти

Орлов Олівер Олексійович

співробітництво здійснювалось у напрямах: обмін досвідом з організації навчального процесу та методики викладання, запрошення для участі у науково-методичних конференціях та семінарах, які проводяться в університетах, обмін навчальними планами, навчально-методичною літературою та програмною продукцією, спільна підготовка та видання навчальних посібників і підручників.

Виповнилось цього року 70 років відомому вченому, завідувачу кафедри економіки Технологічного університету Поділля, доктору економічних наук, професору, академіку Української Академії інженерних наук, Міжнародної академії інформатизації Орлову Оліверу Олексійовичу. За результатами наукових досліджень О.О. Орлов опублікував понад 150 наукових робіт, із них з монографії і 4 навчальних посібники. Тільки за останніх чотири роки з-під його пера вийшло сім наукових статей у центральних економічних журналах: «Економіка України», «Економіст», «Фінанси України».

Цього року уже вдев'яте на сцені Хмельницького технологічного університету Поділля проводився студентський фестиваль моди «Барви-2001». До своєрідного звіту творчих студентських робіт йшли вихованці ТУПу безсонними ночами, але дебютували тільки 17 майбутніх творців красивого і модного одягу із 26 номінанток.

Серед конкурсанток – першокурсниці Оля Слободянюк та Юля Овчарик, другокурсниця Маргарита Козак і третьокурсник, єдиний серед дівочого гурту, Саша Очеретний та інші. Бажаючих побачити витвори юних талантів виявлялось чимало, але до зали потрапляли лише за запрошеннями. Вільних місць не залишалось. Бурхливі оплески, які часто переходили в овації, були найкращою реакцією на яскраве шоу.

У НАУКОВІЙ БІБЛІОТЕЦІ ХНУ…

Ne discere cessa!
/Не переставай учитися/

Учасники науково-практичної конференції "Інформаційні технології в бібліотеках вищих навчальних закладів освіти Західного регіону: нові рішення, осмислення підходів та проблем"

2001 рік в історії книгозбірні відзначений проведенням на її базі науково-практичної конференції бібліотек західного регіону, наданням НБ ХНУ статусу обласного методичного центру бібліотек вищих навчальних закладів освіти III – IV рівнів акредитації, організацією відкритого доступу до всесвітніх баз даних наукових журналів. Змінено дизайн веб-сайту бібліотеки, розроблено першу віртуальну виставку, започатковано повнотекстову базу даних «Публікації про бібліотеку». Розміщено 60 нових версій методичних посібників. За згодою автора Р. І.Сіліна виготовлено електронну версію його книги «Практика тотального менеджменту», яку розміщено на сайті у відкритому доступі.

Бібліотека стала учасником консорціуму користувачів «Електронна інформація для бібліотек», що надало можливість відкритого доступу науковців до світових наукових баз даних «EBSCO», «Springer», «Blekwell», «DOAJ». Беручи участь у міжнародних та науково-практичних конференціях у Києві, Харкові, Вінниці, Хмельницькому, на сторінках фахової та місцевої періодики директор бібліотеки Петрицька В. М., заступники Айвазян О. Б., Глухенька В. О., головний бібліотекар Василишина В. О. у доповідях з успіхом представляли досвід роботи книгозбірні.

Активна робота бібліотеки з інноваційними технологіями та популяризація досвіду сприяли підвищенню іміджу НБ та зацікавленню серед колег її досягненнями. Тому впродовж року на базі бібліотеки відбулися два значущих заходи: науково-практичний семінар «Бібліотеки – центр науково-інформаційних ресурсів XXI ст.», який відвідали представники 19 бібліотек, а також науково-практична конференція «Інформаційні технології в бібліотеках вищих закладів освіти Західного регіону: нові рішення, осмислення підходів та проблем», учасниками якої стали 46 представників з 26 бібліотек вишів України.

Самостійна робота студентів у читальному залі наукової бібліотеки.

З огляду на досягнення бібліотеки, фаховий потенціал її працівників та наявність достатньої кількості вишів в області наказом МОН від 14.03.2001 р. на бібліотеку покладені обов'язки обласного методичного центру бібліотек ВЗО Хмельницької області III – IV рівнів акредитації. Заступника директора Айвазян О. Б. обрано членом Президії Української бібліотечної асоціації.

СПОРТИВНІ ПОДІЇ...

Цього року пройшла X внутрішня універсіада. Перше загальнокомандне місце вибороли спортсмени гуманітарно-педагогічного факультету (декан Микола Скиба, заступник декана зі спортивно-масової роботи Олександр Садовий). Друге і третє місця відповідно посіли команди інженерно-економічного факультету (декан Микола Бондаренко, заступник декана зі спортивно-масової роботи Руслан Савченко) та факультету інженерних та інформаційних технологій (декан Олексій Абрамов, заступник декана зі спортивно-масової роботи Михайло Вусатюк). Уперше нормативи кандидатів у майстри спорту та першого спортивного розряду виконали 87 студентів спортсменів, 295 – стали спортсменами масових розрядів.

Уже вп'яте проходили престижні змагання універсіади в Україні.

У них взяли участь команди близько 300 вишів нашої держави. Наш університет представляли 128 учасників, які захищали честь провідного ВНЗ Хмельниччини у 14 видах спорту. У змаганнях V літньої універсіади країни ТУП виборов перше місце серед ВНЗ своєї групи. Наші спортсмени залишили позаду 15 вишів із факультетами фізвиховання і поступилися лише 5 командам інститутів фізкультури та двом університетам, де є факультети фізвиховання.

На спортивних аренах країни студенти вибороли 10 золотих, 9 срібних та 45 бронзових медалей, набравши 2559 очок. Найбільший внесок у загальнокомандну скарбницю зробили веслувальники, регбісти, тхеквондисти, гандболісти, боксери, борці вільного та греко-римського стилю, легкоатлети та важкоатлети.

Закономірною стала перемога дружної команди бійців тхеквондо під керівництвом тренера вищої кваліфікації Сергія Пісоцького. У цих змаганнях взяли участь 26 команд ВНЗ України. «Золото» вибороли Олександр Гриньков, Вадим Жарий та Тетяна Райчук. Срібні нагороди здобули Володимир Комарницький, Олександр Яблонський та Олександр Українець. Треті місця посіли Олександр Рева, Андрій Кураш, Андрій Соломон та Олена Кудряшова.

Веслувальники на байдарках і каное під керівництвом заслуженого тренера України – доцента Віталія Яремчука, та тренера – майстра спорту міжнародного класу Віктора Флерчука, у напруженій боротьбі посіли друге місце серед 18 команд. Особливо відзначився студент Леонід Коваль, здобувши три золотих та одну бронзову медалі. Андрій Крук здобув дві золотих та одну бронзову медалі. Переможцями в своїх видах стали Микола Безкіщенко, Сергій Власюк. «Срібло» в активі Андрія Гавриленка, Андрія Томусяка. По чотири бронзові нагороди здобули Дмитро Черній та Вадим Федик. А Володимир Слободяник та Володимир Подолян вибороли по одній бронзовій нагороді.

Регбі все більше завойовує популярність серед студентів. Команда регбістів стала третьою з 8 команд вишів.

Гандбольна жіноча команда університету в запеклій боротьбі зуміла переграти багато іменитих команд -суперниць і посісти третє місце.

Третім призовим місцем на Універсіаді порадували і боксери. «Срібло» на рингу здобули Олександр Гурний, Іван Дунець, Ярослав

Пастухов. Третіми у своїх вагових категоріях були Іван Барбак, Олександр Скрупський, Володимир Потайчук.

Нелегкими видалися поєдинки борців вільного стилю. Найкращі особисті результати показали Віталій Кримінський та Руслан Старчеус. Змагаючись зі спортсменами з 40 вишів і 27 команд обласних рад та міст Києва і Севастополя, борці нашого університету посіли перше місце в своїй підгрупі.

Крім того, команда борців класичного стилю брала участь в універсіаді України з греко-римської боротьби і посіла друге місце в своїй групі. Команду університету на цих змаганнях представляли майстри спорту Руслан Старчеус, Руслан Грицина, Євген Рудніченко та кандидати в майстри спорту Олег Вальчук, Богдан Бендель, Віталій Кримінський, Андрій Флєрко та Андрій Фірсов.

Велика заслуга в досягненні таких результатів заслуженого тренера України – доцента Миколи Рудніченка, та тренера – майстра спорту Олександра Мозолюка.

Свій вагомий внесок зробила також команда важкоатлетів під керівництвом заслуженого тренера України – доцента Миколи Кравцова, посівши перше загальнокомандне місце серед навчальних закладів своєї групи.

Цьогоріч Андрію Бородкіну (л. атлетика) було вручено посвідчення і значок МСМК. Дев’ять спортсменів стали майстрами спорту: Георгій Барбак (бокс), Руслан Білоус (в. атлетика), Ольга Бойко і Вікторія Мельник (фехтування), Наталія Байдюк (тхеквондо), Андрій Гавриленко і Дмитро Черній (веслування на б/к), Євген Рудниченко і Руслан Грицина (в. боротьба).

НАКАЗИ РЕКТОРА 2001 РІК

1. № 5 від 15.01.01 р. – «Про проведення конкурсу студентських наукових робіт»
2. № 7 від 16.01.01 р. – «Про проведення ректорських контрольних робіт»
3. № 11 від 29.01.01 р. – «Про проведення Всеукраїнської студентської олімпіади 2000–2001 н. р.»
4. № 20 від 07.02.01 р. – «Про проходження підвищення кваліфікації керівних та педагогічних кадрів»
5. № 22 від 07.02.01 р. – «Про проведення XXIX-ї науково-технічної конференції за підсумками науково-дослідної роботи»
6. № 32 від 21.02.01 р. – «Про створення лабораторії хіміко-економічних експертиз та безпеки життя»
7. № 39 від 27.02.01 р. – «Про зміну назви факультету радіоелектроніки»
8. № 40 від 28.02.01 р. – «Про створення прес-центру»
9. № 52 від 13.03.01 р. – «Про проведення курсу комп'ютерної підготовки з офіцерами запасу»
10. № 64 від 14.04.01 р. – «Про проведення форуму САПР»
11. № 71 від 16.04.01 р. – «Про проведення студентської наукової конференції НДР»
12. № 87 від 27.04.01 р. – «Про створення міжкафедрального економічного семінару для обговорення дисертаційних робіт»
13. № 89 від 28.04.01 р. – «Про працевлаштування молодих фахівців випуску в 2001 р.»
14. № 97 від 15.05.01 р. – «Про проведення науково-практичної конференції»
15. № 122 від 13.06.01 р. – «Про організацію інституту заочного і дистанційного навчання»
16. № 128 від 20.06.01 р. – «Про проведення конкурсного відбору проектів НДР»
17. № 129 від 29.06.01 р. – «Про відрядження на міжнародні фестивалі і конкурси»
18. № 140 від 05.07.01 р. – «Про організацію складання державних іспитів та захист випускних робіт у 2001 році»
19. № 158 від 08.08.01 р. – «Про реорганізацію інформаційно-комп'ютерного центру факультету ФБП»
20. № 162 від 13.08.01 р. – «Про призначення комісії з проведення інвентаризації носіїв секретної інформації колишнього СРСР»
21. № 166 від 31.08.01 р. – «Про проведення державної атестації студентів заочної скороченої форми навчання»
22. № 167 від 07.09.01 р. – «Про проведення міжнародної конференції «Зносостійкість і надійність вузлів тертя машин»
23. № 175 від 21.09.01 р. – «Про створення фахової комісії присвоєння кваліфікаційного розряду»
24. № 177 від 24.09.01 р. – «Про організацію конкурсного відбору для проходження військової підготовки офіцерів запасу»
25. № 182 від 04.10.01 р. – «Про залучення студентів до військової підготовки»
26. № 189 від 11.10.01 р. – «Про організацію філії кафедри МА на базі ЗАТ «Хмельницьклегпром»
27. № 196 від 01.11.01 р. – «Про перейменування факультету ТФ»
28. № 200 від 09.11.01 р. – «Про організацію кафедри практики іноземної мови та методики викладання»
29. № 206 від 15.11.01 р. – «Про підготовку до міжнародних науково-практичних конференцій»
30. № 213 від 27.11.01 р. – «Про аналіз ефективності роботи комп'ютерної мережі університету»
31. № 227 від 13.12.01 р. – «Про використання української мови»
32. № 239 від 21.12.01 р. – «Про проведення науково-практичної конференції»
33. № 240 від 24.12.01 р. – «Про роз'яснення виборчого законодавства України»
34. № 242 від 24.12.01 р. – «Про проведення науково-технічної конференції»

На 1 січня 2002 року
вищу освіту
в університеті
здобули 25840 осіб

2002 РІК

ТЕХНОЛОГІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТУ ПОДІЛЛЯ

40 РОКІВ

Нагорода Технологічному університету Поділля за вагомі досягнення в освітній діяльності

Кубок з футболу, пам'яті зав.каф. фізвиховання Київського національного університету технології та дизайну Євгена Молодана

НАЙВАЖЛИВІШІ ПОДІЇ РОКУ В ДЕРЖАВІ:

• Цього року, 31 березня, відбулись вибори до Верховної Ради України;

• 28 травня головою Верховної Ради обрано Володимира Литвина;

• 10 липня Президент України Л. Кучма підписав Указ про інтеграцію України в структури НАТО;

• 27 липня – «Скнилівська трагедія»: на авіа-шоу в м. Львові загинуло 78 осіб, понад сто було поранено.

В УНІВЕРСИТЕТІ…

Реконструкція входу до 4-го кортусу

«Останнім часом в університеті встигають не лише навчати, але й будувати. Для університету «Поділля» цей рік може бути сміливо названий роком ремонтно-будівельних робіт. Щоб покращити зовнішній вигляд напередодні дня народження перед четвертим корпусом викладено чудову доріжку з плитки; скоро наше око милуватимуть ялинки, квіткові клумби та високий залізний паркан, які з'являться на газоні. До речі, трошки про високий залізний паркан. Виявляється, було вирішено огородити всю (!) територію університету, всі його 5 корпусів для підвищення безпеки перебування на території, хоча поки що лишається відкритим питання Будинку побуту, частина якого зайнята університетськими аудиторіями. А на місці городів (по дорозі від третього до другого корпусу) найближчим часом планується насадити парк. Робота кипить усюди – набирає обертів будівництво п'ятого корпусу університету, ремонтуються гуртожитки, повним ходом іде ремонт…», – так описувала міська газета «Всім» події, які відбувалися весною-влітку цього року перед відзначенням 40 річчя ВНЗ.

Намагаючись не пропустити бодай невеликої подробиці із життя

університету тих днів,у газеті відзначалося:

«На сьогодні ТУП – це 10 000 галасливих, непосидючих, але, безсумнівно, талановитих студентів, 600 професіоналів викладацької справи, які з честю витримують тих самих непосидючих… Це університет, визнаний в Україні, який в 2000 році увійшов до десятки найкращих технічних та технологічних вищих закладів освіти, що засвідчено почесним Дипломом лауреата. Це – величезна бібліотека, науково-дослідний та інформаційно-комп'ютерний центри, лабораторія технічного забезпечення навчального процесу, дослідницько-експериментальна база, поліграфічно-видавничий центр, центр культури, гуртожитки, адміністративно-господарська частина, спортивно-оздоровчий табір, водно-веслувальна база… На захисті прав і здоров'я студентів чатують профспілковий комітет та лікувально-оздоровчий центр…»

Згадуючи минуле закладу, обласна газета «Подільські вісті» нагадувала своїм читачам: ***«Щоб рельєфніше побачити те, що відбулося за 40 років, повернемося у ті часи. На окраїні міста була побудована школа-інтернат з двома навчальними корпусами, гуртожитком, їдальнею, котельнею та погребом для зберігання продуктів. З перспективою відкриття в майбутньому самостійного вузу облвиконком передав під загальнотехнічний факультет 1-й навчальний корпус, гуртожиток – педагогічному училищу, 2-й навчальний корпус і стадіон – школі. І взагалі вулиця Тернопільська закінчувалася корпусами хлібозаводу і заводу безалкогольних напоїв. По правий бік вулиці Хотовицького – яблуневий сад, а з лівого боку простяглися поля радгоспу лікарських рослин. Зараз важко повірити, що під самим містом, на території сучасного студентського містечка квітували величезні поля опійного маку, які нікого не цікавили. Ось це все, що було на той час у Південно-Західному районі на території сучасного Технологічного університету Поділля…»***

Але не тільки цими досягненнями відомий був університет. 1-го вересня цього року в Технологічному університеті Поділля було розпочато навчання за дистанційною формою. Протягом навчального року було створено методичне забезпечення навчального процесу за 10-ма спеціальностями, у деяких регіонах України

були організовані навчально-консультативні пункти, розроблене програмне і матеріальне забезпечення.

У посольстві України у Франції напередодні встановлення зв'язків з Комп'єнським технологічним університетом

21 лютого відбулась зустріч з представниками Міністерства оборони Великобританії Джеком Хемслі та Філіпом Скорільдом з питань продовження спільних науково-освітніх програм.

• На цей час в університеті працювало 49 докторів наук, професорів і 319 кандидатів наук, доцентів;

• діяло дві спеціалізовані Вчені ради із захисту докторських і кандидатських дисертацій;

• 15 наукових шкіл, аспірантура з 20 спеціальностей і докторантура з 4-х спеціальностей;

• видавалось три фахових наукових журнали, із них два – міжнародні;

• проводилось 9–10 науково-технічних конференцій республіканського і міжнародного рівнів;

• публікувалось понад 1000 наукових праць і 30 патентів;

• на базі університету діяв Національний комітет України з машинознавства світової організації IFToMM;

• діяла спільна з НАН України лабораторія прогресивних методів зміцнення деталей машин і інструментів;

Технологічний університет Поділля відвідав міністр освіти Василь Кремень

• працювало 23 навчально-науково-виробничих центрів;

• студентський будинок моделей;

• займалось студентською науково-дослідною роботою понад 1600 студентів;

• університет мав плідні зв'язки з зарубіжними країнами (Німеччина, Велика Британія, США, Франція, Південна Корея, Японія).

У НАУКОВІЙ БІБЛІОТЕЦІ ХНУ…

Scientia vinces
/Наукою переможеш/

На урочистому вечорі присвяченому 40-річчю книгозбірні (В. М. Петрицька, О. Б. Айвазян, Т. К. Онищук)

2002 року діяльність бібліотеки була спрямована на подальше запровадження інноваційних технологій, презентацію бібліотеки ТУП в освітньому та бібліотечному середовищах України, наукову та видавничу діяльність, відзначення 40-річного ювілею бібліотеки.

Новітні інформаційні технології запроваджувалися в різні сфери діяльності бібліотеки. У системі обслуговування користувачів продовжено розвиток БД (Бази даних) «Читачі», студенти 1–2 курсів у читальних залах почали обслуговуватися із застосуванням автоматизованого обліку документовидачі, що значно прискорило та спростило цей процес. Автоматизація реєстрації читачів на всіх пунктах обслуговування призвела до відміни ведення реєстраційних картотек читачів.

Бібліотека ТУП разом з НБ ім. Максимовича КНУУ ім. Т. Г. Шевченка стала однією з перших користувачів програми «УФД (Український фондовий дім) Бібліотека». Окремі модулі програми ще не були написані, тому завдяки програмістам, які знаходилися в штаті книгозбірні, додатково розроблені програми: «Електронний щоденник роботи», «Книгозабезпеченість навчального процесу», «Формування актів на списання літератури». Вагому роботу провели програмісти з переведення діяльності адміністрації бібліотеки на комп'ютерні технології. Однією з перших було написано програму «Кадри» і автоматизовано процес табелювання 93 працівників. Полегшив роботу складання статистичних звітів автоматизований підрахунок відсотків та інших показників.

Продовжився розвиток веб-сайту бібліотеки. До ювілею книгозбірні було змінено його дизайн, який розробив випускник ФІІТ Захар Чумак як дипломну роботу. З деякими змінами цей дизайн до сьогодні

є обличчям бібліотеки в Інтернеті. Інформація на сайті весь час редагувалася, здійснювався моніторинг її використання, створено нову сторінку «Обласне методичне об'єднання», встановлено програмне забезпечення для оперативного пошуку по сайту. Проведено роботу зі створення електронної бібліотеки та організації доступу до неї через веб-сайт, надано доступ до БД наукових журналів «EBSCO». Згідно з наказом ректора про обов'язковий примірник, виготовлено і встановлено на сайті 134 повнотекстові версії методичних посібників, переданих видавничим центром університету,14 номерів «Вісник ТУП», БД «Художня література», яка містила близько 18 тис. творів (створена і передана бібліотеці викладачем Яновським М.), розміщено матеріали конференцій та семінарів книгозбірні з фотозвітами.

Як засіб для захисту інформації від несанкціонованого доступу та підвищення швидкості обміну інформації з зовнішнім інформаційним середовищем веб-сайт бібліотеки та SQL – сервер розміщено на двох незалежних ПК з використанням ОС LINUX та ОС Windous NT. Реорганізовано локальну мережу бібліотеки (44 ПК) з використанням 100 МБт каналу, що дало змогу збільшити швидкість обміну інформацією в мережі, та в 40 разів підвищило надійність самої мережі. Придбано 8 ПК, створено нові АРМи, зокрема для читачів.

Свій досвід та книгу з історії книгозбірні «Скарбниця знань університету» бібліотека презентувала під час проведення ювілейної науково-практичної конференції «Трансформація ролі бібліотек в інформаційному суспільстві», гостями якої були представники бібліотек Києва, Львова, Вінниці, Хмельницького, а також фахівці обласних наукових бібліотек міста, ректорату та науковців університету. Працівники бібліотеки висвітлювали досвід роботи, виступаючи за запрошенням з допові-

Керівний склад бібліотеки 2002 року

Зав. сектора просвітницької роботи Л. І.Іщенко під час презентації книги д. т.н., проф. Р. І.Сіліна "Нові горизонти науки"

дями на 10 науково-практичних конференціях у Києві, Одесі, Луганську, Харкові, Криму, Хмельницькому.

У межах наукової діяльності підготовлено 3 бібліографічні покажчики: «Наукові праці Киницького Я. Т.», «Публікації викладачів ТУП за 2001 р.», «Макроекономіка» видано матеріали конференції. Проведено 4 соціологічних дослідження: «Якість бібліотечного обслуговування очима читачів, «Бібліотекар як член трудового колективу», «Використання інформаційних електронних ресурсів бібліотеки ТУП», «Діагностика соціально-психологічного клімату колективу» – розроблено «Комплексну програму розвитку бібліотеки на 2002–2006 рр.», довгострокову програму «Молодий спеціаліст XXI століття», мета якої — підтримка талановитої молоді, практична допомога в плануванні досягнення вершин життєвого успіху. Опубліковано 23 статті про діяльність книгозбірні. До ювілею книгозбірні, крім науково-практичної конференції та видання книги, здійснено низку заходів: видано ювілейний буклет, номер університетської газети «Універ» повністю присвячено ювілею бібліотеки, оформлено експозицію в музеї університету, стіннівку «З днем народження, бібліотеко!», створено документальний фільм «Бібліотека — душа університету», проведено святковий вечір «В колі друзів бібліотеки», на якому вітали ректорат університету, представники обласної та міської організації профспілки, народний депутат Лукашук О. Г., депутат міської ради Дунець І. І., викладачі та співробітники університету. 31 працівника бібліотеки нагороджено грамотами МОН (3), обласного управління освіти (3), управління освіти міської держадміністрації (2), профспілковими організаціями (10), ТУП (10) та ін. За підсумками конкурсу «Складові майстерності» дипломами бібліотеки відзначені Т. Ф. Марчак, Л. І.Іщенко, О. М. Бичко, відділ економічної літератури. Директора бібліотеки Петрицьку В. М. нагороджено знаком «Відмінник освіти України» та почесною відзнакою Української бібліотечної асоціації «За відданість бібліотечній справі».

СПОРТИВНІ ПОДІЇ…

У десятку кращих спортсменів університету увійшли:

Олег Штурбабін – чемпіон Європи серед молоді, срібний призер першості та кубка світу серед юніорів, чемпіон III спортивних ігор молоді України, член молодіжної збірної команди України з фехтування на шаблях, майстер спорту України міжнародного класу.

Анатолій Гавриленко – призер чемпіонатів України, кандидат у національну збірну команду з веслування на байдарках і каное, майстер спорту.

Леонід Коваль – учасник чемпіонату Європи, чемпіон України, член національної збірної команди з веслування на байдарках і каное, майстер спорту.

Олександр Коваль – чемпіон Європи серед кадетів, п'яте місце на першості світу, член молодіжної збірної команди України, майстер спорту з боксу.

Андрій Корнєєв – бронзовий призер чемпіонату Європи серед молоді, переможець молодіжного чемпіонату України, член молодіжної збірної команди України з карате, майстер спорту.

Володимир Комарницький – п'яте місце на чемпіонаті Європи, призер чемпіонату та кубку України, член національної збірної команди з тхеквондо, майстер спорту.

Петро Савін – учасник чемпіонату Європи, чемпіон України, член національної збірної команди з веслування на байдарках і каное, майстер спорту.

Тетяна Філонюк – учасниця чемпіонату світу, срібна призерка чемпіонату та кубка України, член молодіжної збірної команди України з легкої атлетики, кандидат в майстри спорту.

Людмила Чорна – чемпіонка України, призерка кубка України, член національної збірної команди з тхеквондо, майстер спорту.

Сергій Шкаліков – срібний призер першостей та чемпіонатів світу серед юніорів, переможець першостей України, член молодіжної збірної команди України з фехтування на шаблях, майстер спорту.

Звання «Майстра спорту міжнародного класу» було присвоєно чемпіону Європи з фехтування Олегу Штурбабіну. Вісьмом студентам було присвоєно звання майстра спорту: Олександру Ковалю та Ігору Кондратюку (бокс), Андрію Жолобайло, Артему Мержуку, Павлу Ягронюку (в. боротьба), Андрію Корнєєву (карате-до), Вадиму Савчуку (пауерліфтинг), Олександру Кожушко (регбі).

НАКАЗИ РЕКТОРА 2002 РІК

1. № 6 від 08.01.02 р. – «Про розробку модулів з дисциплін дистанційного навчання»
2. № 7 від 09.01.02 р. – «Про організацію Центру міжнародних культурних зв'язків»
3. № 11 від 14.01. 02 р. – «Про створення учбово-науково-виробничого центру інформаційних технологій при ІТП»
4. №17 від 21.01.02 р. – «Про організацію студентської ради при ректораті університету»
5. № 18 від 23.01.02 р. – «Про експертизу матеріалів і документів на здобуття вчених звань»
6. № 21 від 28.01.02 р. – «Про створення відділу міжнародних зв'язків»
7. № 22 від 28.01.02 р. – «Про включення в структуру НДС структурних підрозділів»
8. № 24 від 29.01.02 р. – «Про створення стипендіальної комісії»
9. № 25 від 29.01.02 р. – «Про проведення Всеукраїнської студентської олімпіади 2001–2002 навч. років»
10. № 28 від 31.01.02 р. – «Про заходи протидії корупції, хабарництву та іншим посадовим злочинам»
11. № 31 від 06.02.02 р. – «Про створення ботанічного саду університету»
12. № 32 від 06.02.02 р. – «Про створення ради музею історії університету»
13. № 35 від 07.02.02 р. – «Про раду університету з організації виховної роботи серед студентів»
14. № 57 від 11.03.02 р. – «Про проведення ІІ-го етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з технічної діагностики»
15. № 59 від 14.03.02 р. – «Про організацію та матеріально-технічне забезпечення виборів 31.03.02 р.»
16. № 61 від 14.03.02 р. – «Про затвердження Положення про військову підготовку»
17. № 66 від 15.03.02 р. – «Про утворення структурного підрозділу Будинок молоді «Проскурів»
18. № 76 від 26.03.02 р. – «Про проведення студентської наукової конференції»
19. № 77 від 26.03.02 р. – «Про проведення ІІ-го етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з управління трудовими ресурсами»
20. №78 від 26.03.02 р. – «Про проведення міжнародної студентської олімпіади наукових робіт з САПР»
21. №79 від 01.04.02 р. – «Про заходи для організації та проведення Дня відкритих дверей»
22. № 81від 01.04.02 р. – «Про затвердження складу науково-технічної ради»
23. № 83від 04.04.02 р. – «Про заходи щодо відзначення 40-річного ювілею »
24. № 87від 08.04.02 р. – «Про підготовку екзаменаційних матеріалів та забезпечення прозорості для громадськості»
25. №88 від 08.04.02 р. – «Про призначення апеляційної комісії»
26. №97 від 15.04.02 р. – «Про організацію та проведення ІІ етапу Всеукраїнської студентської олімпіади»

27. №105 від 18.04.02 р. – «Про працевлаштування молодих фахівців-випускників 2002 року»
28. №118 від 14.05.02 р. – «Про проведення Всеукраїнської студентської олімпіади з програмування»
29. №125 від 31.05.02 р. – «Про забезпечення організованого завершення 2001–2002 н. р.та підготовку до 2002–2003 н. р.»
30. №126 від 03.06.02 р. – «Про експеримент з питань організації контролю навчального процесу»
31. №132 від 07.06.02 р. – «Про створення ради молодих учених і спеціалістів»
32. №145 від 26.06.02 р. – «Про організацію навчально-консультативних пунктів заочного та дистанційного навчання»
33. №152 від 08.07.02 р. – «Про впорядкування поїздок на міжнародні фестивалі та конкурси»
34. №165 від 06.07.02 р. – «Про залучення до військової підготовки за програмою офіцерів запасу студентів ІІІ курсу»
35. №190 від 24.09.02 р. – «Про святкування 27.09.02 р. в зв'язку з відзначенням 40-річчя університету»
36. №193 від 26.09.02 р. – «Про проведення наукової конференції «Роль освіти і науки в соціальному розвитку суспільства»
37. №194 від 26.09.02 р. – «Про створення комісії для захисту соціальних прав»
38. №197 від 01.10.02 р. – «Про організацію навчально-науково- виробничого центру «Інвектор»
39. №198 від 07.10.02 р. – «Про проведення науково-методичної конференції»
40. №199 від 08.10.02 р. – «Про проведення науково-практичної конференції «Трансформація ролі бібліотек»
41. №201 від 08.10.02 р. – «Про проведення міжнародної науково-технічної та методичної конференції»
42. №206 від 14.10.02 р. – «Про організацію запровадження у 2003 р. тестової системи вступних випробувань та розробку тестів»
43. №208 від 14.10.02 р. – «Про участь студентів університету у 27-й міжнародній студентській олімпіаді з програмування»
44. №221 від 31.10.02 р. – «Про формування плану видань навчальної літератури»
45. №229 від 14.11.02 р. – «Про підведення підсумків наукової та Науково-технічної діяльності університету»
46. №240 від 28.11.02 р. – «Про проведення річної інвентаризації дорогоцінних металів станом на 30.11.02р.»
47. №245 від 12.12.02 р. – «Про тимчасове призупинення діяльності БМ «Проскурів»
48. №249 від 20.12.02 р. – «Про затвердження нового складу науково-технічної ради університету»
49. №250 від 20.12.02 р. – «Про проведення міської олімпіади з інформатики»
50. №251 від 20.12.02 р. – «Про відзначення Новорічних свят»
51. №257 від 28.12.02 р. – «Про заходи протидії корупції і хабарництва, іншим посадовим злочинам»

2003 РІК

У СТАТУСІ ХМЕЛЬНИЦЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

«Подільський Оскар» — нагорода університету.

НАЙВАЖЛИВІШІ ПОДІЇ РОКУ В Д ЕРЖАВІ:

• 6 березня Верховна Рада України ухвалила Закон «Про Державний Гімн України»;

• 29 вересня почався конфлікт між Росією та Україною за острів Тузла. Будівництво Росією «дамби роздору» було призупинено 23 жовтня в 102-х метрах від державного кордону України;

• У листопаді цього року населення України зменшилось до 47,7 мільйонів із 52-х, про які говорилось кілька років тому.

В УНІВЕРСИТЕТІ…

Нова яскрава та приємна звістка прийшла в навчальний заклад на початку року: Хмельницький державний університет виборов грант Агентства США з міжнародного розвитку на виконання масштабного 5-ти річного проекту «Бізнес-менеджмент-освіта України». Партнерами проекту виступили чотири американські та чотири польські навчальні заклади. Керівником проекту від університету став проректор з міжнародних зв'язків Микола Йохна. Завдяки проекту частково змінена процедура набору, розвитку, моніторингу та утримання викладацького складу університету, внесені зміни в планування, управління й моніторинг навчальних

планів та освітніх програм з менеджменту, більше 100 викладачів взяли участь у конференціях, семінарах, тренінгах на безоплатній основі, три викладачі пройшли стажування в Польщі та США, а ВНЗ безкоштовно отримав понад 300 підручників з менеджменту.

Впродовж цього року було підписано шість двосторонніх угод із зарубіжними вищими навчальними закладами, серед яких Краківський політехнічний університет імені Тадеуша Костюшка, Ченстоховський політехнічний університет (Польща), Політехнічний університет Валенсії (Іспанія), Іванівський державний політехнічний університет (Росія), Шауляйський технічний університет (Литва).

Отримано 14 міжнародних грантів, університет брав участь у міжнародних проектах.

Більше 30 викладачів та співробітників університету перебували у відрядженнях за кордоном. Понад 50 студентів ХДУ проходили навчання або брали участь у конференціях, фестивалях та конкурсах у Великобританії, Німеччині, Швеції, Бельгії, США, Польщі.

Найголовнішими міжнародними проектами гуманітарно-технічної допомоги, що діяли на базі університету були: «Бізнес-менеджмент-освіта в Україні», «Перепідготовка та працевлаштування офіцерів запасу», «Впровадження кластерних моделей об'єднання підприємців».

19 березня 2003 року в Технологічному університеті Поділля відбулася урочиста церемонія, на якій перші 30 випускників — колишніх військовиків, отримали дипломи та сертифікат про успішне завершення навчання у центрі перепідготовки офіцерів, звільнених у запас або відставку. Це був перший етап британського проекту, започаткованого у грудні 2002 року, який мав на меті сприяння Україні у підготовці військовослужбовців до цивільного життя. Саме тому участь в урочистостях узяв аташе з питань оборони Великої Британії капітан І рангу Королівських ВМС Роб Дрюїт.

Цього року університет відвідали делегації Краківського політехнічного університету, Іванівського державного університету, Краківського університету економіки, представники Манчестерської школи бізнесу, посольства США та Великобританії. На базі навчального закладу протягом року було проведено дев'ять Міжнародних науково-практичних конференцій. Великого розголосу набула 1-ша Українсько-польська наукова конференція

на тему: «Сучасні технології виробництва в розвитку економічної інтеграції та підприємництва». У ній взяли участь 140 науковців, серед яких 65 представників вищих навчальних закладів з восьми міст Польщі, а також вчені з різних міст України.

На базі центру дистанційного навчання з 1-го вересня в Технологічному університеті Поділля було організовано факультет дистанційного навчання. Тимчасово виконуючим обов'язки декана факультету до проведення конкурсу згідно з чинним законодавством, було призначено завідувача кафедри технології машинобудування, професора М. П. Мазура.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України № 771-р від 17.12.2003 р. та наказом Міністерства освіти і науки України № 261 від 26.12.2003 р. Технологічний університет Поділля реорганізований у Хмельницький державний університет.

Цьому доленосному для закладу рішенню сприяла клопітка та напружена робота ректора університету М. Є. Скиби, всього колективу, який за короткий термін зумів зміцнити потенціал вищого навчального закладу, виконати значний обсяг робіт з удосконалення змісту освіти в системі ступеневої підготовки, зміцнити матеріально-технічну базу університету.

Цього ж місяця з метою підвищення ефективності управління освітньою діяльністю в межах споріднених напрямів підготовки фахівців, розширення можливостей для започаткування організації підготовки за новими напрямами та спеціальностями основні структурні підрозділи університету було реорганізовано в інститути. Загалом було організовано п'ять інститутів, кожен з яких мав у своєму складі 2–3 факультети.

Оновлений прапор університету

У НАУКОВІЙ БІБЛІОТЕЦІ ХНУ...

Друже мій, це не книга;
Торкаючись її, ти доторкуєшся до людини.
У.Уіттмен

2003 року закінчено копіткий процес рекаталогізації активного фонду, тобто вся література відділів обслуговування була введена в ЕК, а читачі отримали читацькі білети зі штрих-кодами, що дало змогу автоматизувати облік документовидачі на всіх пунктах обслуговування бібліотеки. Реєстрація виданої літератури проводилася швидко, що відразу оцінили і читачі і бібліотекарі. Накопичені бібліографічні електронні ресурси, а насамперед ЕК пришвидшили процеси пошуку інформації читачами (кількість довідок, наданих за допомогою ПК, збільшилася в 2 рази), складання інформаційних списків, здійснення ВРІ та ДОР з використанням електронної пошти. Варто зазначити, що на той час у порівнянні з іншими бібліотеками ВНЗ України наша книгозбірня входила в 5-ку кращих за рівнем автоматизації, адже бібліотеки з мільйонними фондами не могли швидко провести рекаталогізацію. Навіть сьогодні, 12 років потому, у половині університетських та й публічних книгозбірень здійснюють документовидачу традиційно, без застосування ПК, записуючи вручну кожне видання в формуляр читача.

Окрім інформаційного забезпечення навчального та наукового процесів університету, бібліотека здійснювала масову роботу, проводячи просвітницькі, інформаційно-масові заходи, заняття з основ інформаційної культури, яких за рік відбулося 343.

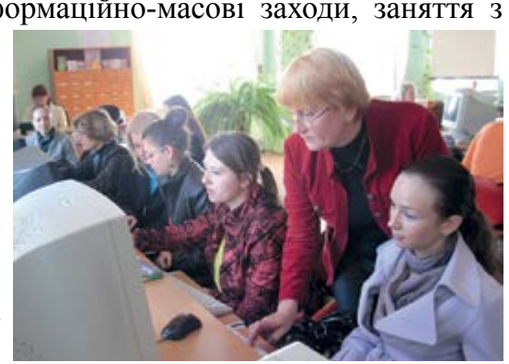

Автоматизація бібліографічних процесів прискорила пошук інформації (бібліотекар ІІ категорії Іваненкова В. В. зі студентами)

Просвітницька робота спрямовувалася на всебічний розвиток молодого покоління, виховання патріотизму та збереження духовності української молоді. Серед нових форм виховної роботи книгозбірні: години історії, мистецькі уроки, літературознавчі читання,

клуб «Подільські криниці» та ін.

Традиційні інформаційно-масові заходи (Дні кафедри, аспіранта, дипломника тощо) цього року були доповненні заходами в межах програми «Молодий спеціаліст XXI ст.», які розроблялися й проводилися у співпраці з викладачами факультету економіки та права і включали: тренінгові заняття з самопрезентації, підготовку та написання резюме, ділову гру зі створення малих підприємств і управління ними. Відбулися конкурси кращих презентацій за трьома напрямками: 1) кращий студентський відгук на монографію чи підручник викладачів ТУП; 2) кращий реферат з проблем організації ефективної презентації або наукова робота чи публікація; 3) кращий бізнес-проект, бізнес-план, менеджер із продажу. Шість факультетів університету взяли участь у презентації виставки науково-дослідної роботи студентів «Від перших вершин до наукових висот».

Віртуальний виставковий зал поповнився двома виставками: «Українська культура: історія та сучасність», «Сучасна бібліотека: напрямки та стратегія розвитку».

Для інформаційного забезпечення навчальних запитів студентів бібліотека активно працювала над комплектуванням необхідної літератури. За рік було придбано 22708 примірників нових надходжень, і на кінець року фонд нараховував 572700 документів.

Для підвищення кваліфікації бібліотечних фахівців методичного об'єднання проведено практичний семінар «Електронні ресурси: доступ та можливості» за участі координатора Бібліотечної програми міжнародного фонду «Відродження» та директора компанії «ФРАКСІМ – ІММ». Бібліотеки ВЗО взяли участь у Всеукраїнській бібліотечній акції «Бібліотеки вищих навчальних закладів – сільській школі». 4-м школам Хмельницької області передано 632 примірники навчальної, науково-популярної та художньої літератури.

Успішна робота книгозбірні з обслуговування користувачів, запровадження новітніх технологій та здійснення культурно-просвітницької діяльності була відмічена керівництвом університету,

і до Всеукраїнського дня бібліотек, провідним фахівцям книгозбірні Т. Ф. Марчак та С. В. Луцюк оголошено подяку МОН України, заступника директора Онищук Т. К. нагороджено Грамотою МОН України, Айвазян О. Б. — знаком «Відмінник освіти України».

СПОРТИВНІ ПОДІЇ...

На VI літній універсіаді України спортсмени університету принесли для обласної команди більше 76% очок (4431) і посіли загальнокомандне перше місце серед ВНЗ IV категорії і 6-те – серед усіх вишів України. 195 наших студентів взяли участь у завершальних змаганнях національної універсіади у 17-ти видах спорту.

На базі університету відбулися фінальні змагання з тхеквондо, які стали першими за строками проведення. Представники 38-ми ВНЗ з 14 областей виборювали звання чемпіонів у 16-ти вагових категоріях. Чемпіонські звання здобули: Надія Шалай (вагова категорія + 72 кг), Людвіг Пухальський (54 кг), Володимир Комарницький (78 кг). Ще у 9-ти вагових категоріях наші спортсмени здобули 2 і 3-ті місця, що дало змогу посісти команді перше загальнокомандне місце з 683-ма очками. Команда була нагороджена кубком і дипломом за перше місце.

Високий рівень підготовки двома командами принесли веслувальники – 1288 (55,3 % від максимально можливих), що забезпечило у впертій боротьбі вибороти перше загальнокомандне місце і пам'ятний кубок. Регбісти також здобули пам'ятний кубок і перше місце – 494 очка, високу оцінку отримали і фехтувальники – 3-тє місце і 427 очок. Задовільно виступили боксери , борці вільного стилю, самбісти і важкоатлети.

Цього року студентові факультету міжнародних відносин Володимиру Лукашенко у Гавані (Куба) вдалось виграти в особистому заліку звання чемпіона світу з фехтування на шаблях,

а в командній першості з Олегом Штурбабіним – 3-тє місце. Тому не дивно, що, беручи участь у командних змаганнях у Південній Кореї, де проходила XXII Всесвітня літня універсіада В. Лукашенко, О. Штурбабін та С. Шкаліков здобули срібні нагороди, а В. Лукашенко знову в особистих змаганнях виборов золоту медаль.

Цього року за значні досягнення у спорті троє студентів отримали звання «Заслужений майстер спорту»: В. Лукашенко, О. Штурбабін та Д. Бойко, звання – «Майстер спорту міжнародного класу» С. Шкаліков і Д. Бойко (останній ще став чемпіоном Європи). 14 студентам присвоєно звання «Майстер спорту».

На перше січня 2003 року навчалися 2 МСМК і 48 МС (ІЕФ-17, ФБП-10, ФТД-8, ГПФ-7, МФ-5, ФКІРЕ-3). У серпні університет було нагороджено Почесним знаком Національного олімпійського комітету «За внесок в олімпійський рух НОК України», а в жовтні отримано подяку МОН України за сприяння у підготовці та участь збірної команди студентів України у XXII літній Всесвітній універсіаді.

НАКАЗИ РЕКТОРА 2003 РІК

1. № 13 від 20.01.03 р. – «Про проведення науково-технічної конференції»
2. № 19 від 23.01.03 р. – «Про створення Українсько-британського центру»
3. № 27 від 04.02.03 р. – «Про організацію курсів польської та французької мов»
4. № 30 від 10.02.03 р. – «Про проведення Всеукраїнської олімпіади 2002–2003 р.»
5. № 33 від 14.02.03 р. – «Про направлення студентів для участі у конференції»
6. № 48 від 28.02.03 р. – «Про заходи щодо рішення колегії Мінвузу № 12/4–10»
7. № 50 від 03.03.03 р. – «Про організацію навчально-виробничого центру «Оптима»
8. № 51 від 04.03.03 р. – «Про заходи щодо організації Дня відкритих дверей»
9. № 57 від 13.03.03 р. – «Про створення навчального підрозділу «Техносервіс»
10. № 64 від 18.03.03 р. – «Про проведення ІІ етапу Всеукраїнської олімпіади»
11. № 65 від 18.03.03 р. – «Про завершення навчання з перепідготовки офіцерів запасу»
12. № 67 від 21.03.03 р. – «Про проведення Міжнародної наукової конференції»
13. № 82 від 03.04.03 р. – «Про затвердження комісій олімпіади з програмування»
14. № 84 від 08.04.03 р. – «Про проведення олімпіади з технічного діагностування»
15. № 86 від 11.04.03 р. – «Про проведення олімпіади з САПР»
16. № 87 від 11.04.03 р. – «Про проведення студентської наукової конференції»
17. № 91 від 14.04.03 р. – «Про запобігання порушенням норм навчання»
18. № 92 від 15.04.03 р. – «Про проведення Міжнародної наукової конференції»
19. № 97 від 22.04.03 р. – «Про підготовку акредитаційної експертизи спеціальностей»
20. № 99 від 23.04.03 р. – «Про проведення Всеукраїнської конференції»
21. № 100 від 23.04.03 р. – «Про будівництво спортмайданчиків і ремонт існуючих»
22. № 103 від 25.04.03 р. – «Про працевлаштування молодих фахівців-випускників»
23. № 105 від 06.05.03 р. – «Про проведення Міжнародної наукової конференції»
24. № 106 від 06.05.03 р. – «Про проведення студентської Міжнародної конференції»
25. № 111 від 12.05.03 р. – «Про організацію студентського будівельного загону»
26. № 113 від 15.05.03 р. – «Про прийом делегації Республіки Польща»
27. № 114 від 16.05.03 р. – «Про організацію науково-виробничого центру»
28. № 115 від 16.05.03 р. – «Про підготовку до Всеукраїнського наукового семінару»
29. № 132 від 29.05.03 р. – «Про підготовку до роботи спортивно-оздоровчого табору»
30. № 144 від 12.06.03 р. – «Про відзначення 12-ї річниці незалежності»
31. № 148 від 18.06.03 р. – «Про організацію кафедри прикладної інформатики»

32. № 151 від 20.06.03 р. – «Про затвердження редколегій фахових журналів»
33. № 156 від 26.06.03 р. – «Про організацію кафедри маркетингу»
34. № 157 від 26.06.03 р. – «Про перейменування каф. управління труд. ресурсами»
35. № 159 від 26.06.03 р. – «Про перейменування каф. економіка машинобудування»
36. № 163 від 27.06.03 р. – «Про склад студентських будівельних загонів»
37. № 171 від 10.07.03 р. – «Про проведення І Польсько-української конференції»
38. № 173 від 11.07.03 р. – «Про введення в експлуатацію спортивної бази університету»
39. № 181 від 29.07.03 р. – «Про постановку на військовий облік студентів»
40. № 188 від 02.09.03 р. – «Про організацію факультету дистанційного навчання»
41. № 192 від 04.09.03 р. – «Про організацію кафедри української філології»
42. № 200 від 26.09.03 р. – «Про новий склад Вченої Ради університету»
43. № 204 від 26.09.03 р. – «Про створення методичного центру інноваційних технологій»
44. № 212 від 14.10.03 р. – «Про підготовку до Міжнародної наукової конференції»
45. № 224 від 06.11.03 р. – «Про перейменування кафедри економіки»
46. № 231 від 26.11.03 р. – «Про доведення наказу про програми з фіз. виховання»
47. № 237 від 02.12.03 р. – «Про проведення Міжнародної конференції»
48. № 238 від 03.12.03 р. – «Про проведення міської олімпіади з інформатики»
49. № 241 від 03.12.03 р. – «Про підведення підсумків науково-технічної діяльності»
50. № 246 від 05.12.03 р. – «Про перейменування кафедри вищої математики»
51. № 248 від 09.12.03 р. – «Про проведення студентської наукової конференції»
52. № 250 від 11.12.03 р. – «Про проведення IV Міжнародної наукової конференції»
53. № 254 від 17.12.03 р. – «Про проведення ІІ туру міської олімпіади з інформатики»
54. № 265 від 27.12.03 р. – «Про заходи у зв'язку з перейменуванням університету»
55. № 268 від 27.12.03 р. – «Про призначення інститутів, як структурних підрозділів»
56. № 277 від 29.12.03 р. – «Про створення комісії щодо пільгового навчання студентів»

2004 РІК

У СТАТУСІ ХМЕЛЬНИЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Нагорода
Хмельницькому національному університету –
Золота медаль за високі технології в освіті…

НАЙВАЖЛИВІШІ ПОДІЇ РОКУ В ДЕРЖАВІ:

• 15 травня співачка Руслана перемогла на конкурсі «Євробачення» у Стамбулі;
• 31 жовтня відбувся перший тур виборів Президента України;
• 21 листопада –другий тур виборів Президента України, через фальсифікацію якого почалась Помаранчева революція;
• 3 грудня Верховний Суд України оголошує повторні вибори президента;
• 26 грудня – обрання Президентом України Віктора Ющенка.

В УНІВЕРСИТЕТІ…

Цього року «Почесним дипломом» за розробку і впровадження в навчально-виховний процес сучасних педагогічних технологій нагороджено ректора університету професора М. Є. Скибу, а Хмельницький державний університет за розвиток і ефективне використання системи дистанційного навчання нагороджено Золотою медаллю.

Згодом комітет Верховної ради України з питань екологічної політики нагородив ректора університету, професора М. Є. Скибу дипломом «Екологія та природні багатства України»

Цього ж року вищий навчальний заклад відвідували речники міжнародного проекту «Бізнес-менеджмент-освіта в Україні» – представник керівництва проекту в Західному регіоні О. Тимошенко та професор Варшавської школи економіки Єва Хмелецька. В університеті вони мали зустріч з керівником проекту – проректором з міжнародних зв'язків М. Йохною, директором інституту економіки і управління ХДУ М. Бондаренко, деканами, завідувачами кафедр та викладачами. На зустрічі було презенто-

вано проект створення Хмельницької бізнес-школи, завданням якої було визначено надання послуг з бізнес-менеджмент-освіти керівникам і персоналу підприємств і організацій Подільського регіону.

13–14 травня цього року на базі Хмельницького державного університету відбувалася друга Польсько-українська наукова конференція молодих вчених «Механіка та інформатика», яка проводилася спільно з Краківською політехнікою з метою обговорення проблемних аспектів у механіці, моделюванні технічних систем та їхнього дослідження.

У межах грантової програми ім. Фулбрайта у травні відбувся візит до ХДУ американського професора Лойольського коледжу (м. Балтімор, штат Меріленд, США) Пітера Лоренці. Він провів курс лекцій та практичних занять з економіки та менеджменту для студентів університету.

21 серпня Президент України Л. Д. Кучма підписав Указ щодо надання Хмельницькому державному університету статусу – національний.

«Такої пошани, – наголошувалось у привітанні Міністерства освіти і науки України, – трудовий колектив університету досяг завдяки високим показникам своєї діяльності щодо використання інтелектуального потенціалу нації, реалізації ідеї національного відродження і розвитку держави».

14 жовтня в приміщені навчального закладу відбулася презентація Хмельницького національного університету, на якій ректор університету, професор М. Є. Скиба з нагоди важливої події привітав поважних гостей, професорсько-викладацький колектив та студентів університету і висловив слова вдячності всім працівникам закладу за їх самовіддану та натхнену працю, яка реалізувалася високим досягненням. Стоячи зустрічали присутні в залі урочисте внесення нового прапора університету. Архієпископ української православної церкви, владика Антоній освятив прапор та студентство. Проректор Київського університету технології та дизайну, професор І. М. Грищенко привітав університет з отриманням статусу національного, а

його ректора – із захистом докторської дисертації. Повідомив і про те, що вчена рада КНУТД обрала М. Є. Скибу своїм почесним професором. Зворушливими були поздоровлення ветеранів університету Я. Т. Кіниць-кого, І. Х. Ткачука, С. В. Цимбалюк, Р. І. Сіліна, а також випускників університету – олімпійського чемпіона з веслування С. В. Нагорного, семиразового чемпіона світу з веслування В. І Вешка…

Оновлений прапор Хмельницького Національного університету.

Ведучі святкового дійства впродовж засідання час від часу зачитували телеграми — вітання, які надійшли від офіційних, приватних та юридичних осіб, а також від випускників університету…

Вечір закінчився концертом заслужених артистів України Марії Ясиновської, Степана Бортнійчука, Наталії і Степана Тимчишаків та спільним виконанням Гімну Хмельницького національного університету (слова М. Войнаренка, музика О. Слободенка)…

Відбулось підписання протоколу про наміри співпраці з ТРІММ групою (Німеччина) в галузі обміну та підготовки майбутніх спеціалістів. У межах підписаного договору передбачалася реалізація модельного проекту, за яким Хмельницький національний університет отримував доступ до міжнародних дослідницьких замовлень та встановлювалися відносини, які сприяли діяльності в галузі освіти.

Колектив студентського Будинку моделей університету втретє брав участь у Всеукраїнському конкурсі моделей

одягу «Феєрія – 2004» і з понад 50 колективів, учасників конкурсу, приніс рідному ВНЗ загальнокомандну перемогу.

Делегація університету брала участь у роботі представницького Міжнародного симпозіуму в Казахстані, у Таразькому державному університеті.

Серед учасників були вчені із США, Італії, Казахстану, Узбекистану, України, багатьох інших країн. Після завершення симпозіуму колектив Таразького університету вручив нашій делегації пам'ятний подарунок – портрет визначного історика, географа та етнографа Мухамеда Хайдара Дулаті. Портрет, виконаний у вигляді килима, ручної роботи прикрашає експозицію музею історії Хмельницького національного університету.

Відбулись урочисті заходи з нагоди четвертого випуску слухачів Хмельницького Українсько-британського центру перепідготовки та працевлаштування колишніх військових офіцерів та проведено «Ярмарок вакансій» для випускників. У вересні розпочався п'ятий етап навчання, в якому передбачалось розширення Центру та відкриття нових спеціальностей.

На базі Хмельницького національного університету відбувся перший Міжнародний науково-практичний семінар за темою: «Україна на шляху до Європейського Союзу: прогнозування та реалізація політики пріоритетів в інноваційно-інвестиційній діяльності та соціально-трудовій сферах». У роботі семінару брали участь відомі вчені з визнаних наукових центрів України, ВНЗ України та із-за кордону.

Цього року наш навчальний заклад відвідав перший Президент

України, депутат Верховної Ради Л. М. Кравчук.

Після короткого виступу Леоніда Макаровича слухачі ставили свої запитання, на які отримали чіткі та аргументовані відповіді.

А в передостанній тиждень жовтня відбулась зустріч студентів університету з провідним теоретиком і практиком реформування сфери розвитку підприємництва, кандидатом економічних наук, фундатором формування державної політики розвитку бізнес-середовища в нашій країні Олександрою Кужель.

Ще однією дружньою угодою про співпрацю збільшилася кількість вищих навчальних закладів. з якими співпрацює наш університет, – Національна академія державної прикордонної служби України ім. Богдана Хмельницького. Перший круглий стіл щодо співпраці відбувся 22 жовтня.

Генеральна дирекція Міжнародного академічного рейтингу популярності нагородила дипломом «Золота фортуна» ректора університету, професора М. Є. Скибу.

До університету завітала делегація Краківського політехнічного університету (КПУ) імені Тадеуша Костюшка.

У ході візиту представники польської делегації зустрілись з професорсько-викладацьким складом, проректорами, студентами та нагородили Великою настільною медаллю національного героя Польщі Тадеуша Костюшка ректора, професора М. Є. Скибу. Делегація також відвідала бібліотеку та інформаційно-комп'ютерний центр, ботанічний сад університету, де на Алеї дружби посадили дубок.

Танцювальний ансамбль університету «Юність Поділля» брав участь у IV Міжнародному фестивалі фольклорних мистецтв у Шанхаї. Це єдиний в Китаї фестиваль такого масштабу, у якому брали участь 20 колективів з різних країн світу: США, Бельгії, Шотландії, Італії, Чехії, Німеччини, Японії, Швейцарії, України та інших.

Церемонія відкриття фестивалю, яка нагадувала олімпійські ігри в мініатюрі, відбувалась на 10 тисячному стадіоні Шанхая, у якій взяли участь генеральний консул України в Шанхаї, численні мистецькі колективи, іноземні групи, журналісти. Десятиденний фестиваль проходив у багатьох театрах Шанхая. Один з виступів відбувся в Шанхайському університеті, де Народний ансамбль танцю «Юність Поділля» не лише репрезентував українське мистецтво, але й популяризував Хмельницький національний університет.

У НАУКОВІЙ БІБЛІОТЕЦІ ХНУ…

Ну, що б, здавалося, слова…
Слова та голос – більш нічого.
А серце б'ється – ожива,
Як їх почує!.. Знать, од Бога
І голос той, і ті слова
Ідуть між люди!
Тарас Шевченко.

2004 року в бібліотеці продовжилося активне запровадження інноваційних технологій з обслуговування користувачів, розвиток інформаційно-масової та просвітницької діяльності, розроблено концепцію електронної бібліотеки університету.

Усі категорії користувачів забезпечені ламінованими читацькими картками зі штрих-кодами, що дало можливість автоматизувати процес обліку видачі документів, реєстрації читачів, відвідувань на всіх пунктах обслуговування.

Обслуговування в читальному залі проводить зав. відділу Р. В. Драчук

Абонементи із запровадженням електронного підпису читача (пін-коду) відмовилися від паперових читацьких формулярів, які велися паралельно з електронними формулярами впродовж минулого року, і здійснили видачу в автоматизованому режимі, що значно удосконалило та прискорило цей процес. У роботу Інформаційно-бібліографічного відділу запроваджено програму з обліку довідково-бібліографічного обслуговування, яка є розробкою програмістів книгозбірні й не має аналогів на теренах України.

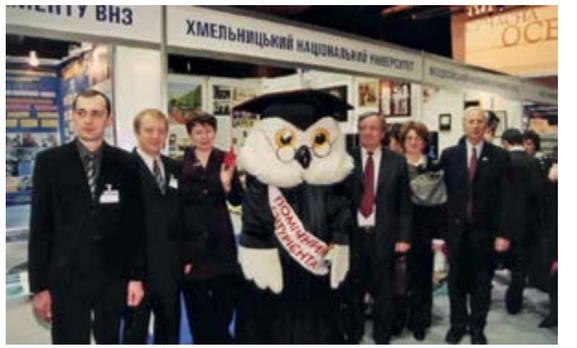

Участь бібліотеки у VII Всеукраїнській виставці навчальних закладів "Сучасна освіта в Україні"

Отже, автоматизація технологічних бібліотечних процесів надійно увійшла в роботу бібліотеки, значно удосконалила її діяльність, надала можливість економії робочого часу, підвищила імідж бібліотеки не тільки в університетській спільноті, а й на теренах державного освітнього простору.

Продовжилося просування бібліотеки в освітнє середовище України. Бібліотека взяла участь у VII Всеукраїнській виставці навчальних закладів «Сучасна освіта в Україні – 2004», для якої розроблено макет стенда про бібліотеку та видано буклет «Інформаційні технології бібліотеки Хмельницького національного університету». З метою обміну електронними ресурсами укладено угоду на рівні ректорів про співпрацю з бібліотекою Тернопільського національного педагогічного університету, що дозволило викладачам отримати доступ до видань цього закладу в режимі он-лайн, а для бібліотеки це був перший досвід корпоративної співпраці з обміну електронними ресурсами.

У межах наукової діяльності проведено соціологічне дослідження «Інформаційні потреби користувачів бібліотеки в контексті особистісно-орієнтованої освіти», створено бібліографічні покажчики «Наукові праці Рудницького В'ячеслава Броніславовича», «Публікації викладачів ХДУ за 2003 рік». Видано 5 наукових публікацій та 8 доповідей на конференціях і семінарах різного рівня. Опубліковано 6 статей про бібліотеку у всеукраїнських, професійних, обласних та міських виданнях.

У процесі обслуговування користувачів зафіксовано збільшення окремих статистичних показників. Упродовж року за єдиною реєстрацією бібліотеку відвідали 14148 користувачів; на всіх пунктах обслуговування зареєстровано 50409 читачів, яким видано більше ніж 1200 тис. документів. За надання додаткових послуг користувачам отримано понад 122 тис. грн.

Вітання колективу з нагоди Всеукраїнського дня бібліотек (Справа наліво В. М. Петрицька, Т. К. Онищук, В. О. Глухенька, О. М. Великосельська)

Із нагоди присвоєння університету статусу «національний» організовано виставку наукових досягнень студентів Інституту економіки та управління «Від перших висот – до наукових вершин». З цього року традиційними заходами стали в бібліотеці «Дні кар'єри» для випускників вишу. Змінилася форма їх проведення, учасники, організатори, але залишився незмінним зміст головної мети – практична та юридична допомога студентам у працевлаштуванні та розвитку кар'єри.

Забезпечував усі напрями роботи книгозбірні один з найбільших колективів університету, який нараховував у своєму штаті 92 особи. Це найвищий показник в історії книгозбірні. 13 працівників книгозбірні відзначено грамотами університету. За результатами проблемно-модульного навчання «Бібліотеки у сучасному світі: нові вимоги і тенденції», яке вперше проводилося на базі бібліотеки представниками Центру безперервної інформаційно-бібліотечної освіти, 20 її співробітників отримали свідоцтва про підвищення кваліфікації та сертифікати про післядипломну освіту Державної академії керівних кадрів і культури.

СПОРТИВНІ ПОДІЇ…

Цього року в Афінах проходили Ігри XXVIII Олімпіади. Право виступати у цих найпрестижніших змаганнях чотирьохріччя в складі збірної команди країни здобули В. Лукашенко і О. Штурбабін (фехтування на шаблях) і борчиння Л. Головченко. Вигравши усі зустрічі в особистій першості, В. Лукашенко у півфіналі програв своєму співвітчизникові, посів п'яте місце. У командних змаганнях наші студенти були шостими.

На чемпіонаті України – у марафоні з веслування на байдарках і каное серед юніорів, в якому взяли участь команди з 18-ти областей, успішно виступили наші студенти. Зокрема, студентка Катерина Лісова на 20 кілометровій дистанції виборола 1 місце серед байдарочниць. Посіли перше та друге місця каноїсти Олександр Кондратюк та Олексій Янчук. Вибороли срібні медалі у каное-двійці Сергій Солтик та Вадим Палюх, у байдарці-двірці Анатолій Пастушок і Андрій Селецький стали бронзовими призерами.

Регбійна команда «Оболонь-Університет», вигравши на полі суперника принциповий і вирішальний матч серед команд вищої ліги у 6 разового чемпіона країни Київського політехнічного університету з рахунком 26:24, здобула бронзові медалі.

12-17 жовтня у м. Івано-Франківську проходив чемпіонат країни серед студентів з боксу. Із 23-х команд ВНЗ наші студенти посіли 4-те місце. Третіми у своїх вагових категоріях стали К. Панасюк, Т. Мехтієв, О. Черній, О. Коваль, п'ятими – К. Панасюк, І. Яструб, В. Фурман, І. Дунець.

Спортсмени університету взяли участь у 8 студентському фестивалі, який проходив у Львові. Команда з міні-футболу зіграла шість ігор, з яких чотири виграла, і посіла 5 місце серед 32-х команд. Шахіст М.Герасименюк посів 5 місце, Д. Олійник – 8.

27 грудня в залі засідань Вченої ради університету традиційно відбулося підведення підсумків спортивного року. На цю зустріч були запрошені колишні випускники університету: голова міського спорткомітету, семиразовий чемпіон світу, заслужений майстер спорту В. Вешко, чемпіон Олімпійських ігор у Монреалі, заслужений майстер спорту С. Нагорний, які, водночас, привітали іменними

кубками «Кращому каноїсту 2004 року» О. Кондратюка та «Кращий байдарочник 2004 року» П. Савіна.

За підсумками кращим спортсменом року визнано чемпіона світу, заслуженого майстра спорту В. Лукашенко (фехтування на шаблях).

Були також нагороджені 10 кращих спортсменів і 11 студентів, які виборoли нормативні вимоги майстра спорту.

У десятку найкращих спортсменів року увійшли: О. Штурбабін, Д. Бойко, О. Торчук (фехтування), О. Кондратюк, К. Ліскова, П. Савін (веслування на б/к), А. Корнєєв (карате), О. Квасниця (регбі), Р. Комарницький, Л. Пухальський (тхеквондо). Проректор з науково-педагогічної роботи професор М.П. Войнаренко привітав викладацький і тренерський склад кафедри фізвиховання та її вихованців, які своїми здобутками прославляють університет не тільки в Україні , а і за її межами, і подякував їм за плідну і копітку роботу.

НАКАЗИ РЕКТОРА 2004 РІК

1. № 2 від 09.01.04 р. – «Про організацію в університеті Управління зовнішніх зв'язків»
2. № 3 від 09.01.04 р. – «Про проведення міського конкурсу МАН України з інформатики»
3. № 7 від 12.01.04 р. – «Про проведення міжвузівської науково-методичної конференції»
4. № 12 від 16.01.04 р. – «Про проведення обласної олімпіади з інформатики»
5. № 16 від 16.01.04 р. – «Про підведення підсумків наукової діяльності»
6. № 43 від 25.01.04 р. – «Про проведення обласного конкурсу МАН України з інформатики»
7. № 50 від 05.03.04 р. – «Про проведення Всеукраїнської студентської олімпіади»
8. № 56 від 16.03.04 р. – «Про проведення І етапу студентської олімпіади з програмування»
9. № 57 від 16.03.04 р. – «Про заходи для забезпечення роботи ботанічного саду»
10. № 62 від 18.03.04 р. – «Про затвердження Положення про виробниче навчання студентів»
11. № 64 від 18.03.04 р. – «Про проведення ІІ етапу олімпіади з технічної діагностики»
12. № 65 від 18.03.04 р. – «Про проведення олімпіади і конкурсу наукових робіт»
13. № 66 від 18.03.04 р. – «Про проведення Міжнародної студентської олімпіади»
14. № 67 від 22.03.04 р. – «Про заходи з впровадження працевлаштування випускників»
15. № 83 від 09.04.04 р. – «Про створення редакції газети «Університет»
16. № 87 від 15.04.04 р. – «Про організацію роботи комісій з працевлаштування фахівців»
17. № 100 від 06.05.04 р. – «Про організацію візиту делегації Лойольського коледжу (США)
18. № 101 від 06.05.04 р. – «Про проведення українсько-польської студентської конференції»
19. № 106 від 11.05.04 р. – «Про проведення Всеукраїнської міжвузівської конференції»
20. № 111 від 21.05.04 р. – «Про проведення конкурсу «Юний програміст» з інформатики»
21. № 132 від 25.06.04 р. – «Про підготовку звітності за підсумками 2003–2004 років»
22. № 146 від 12.07.04 р. – «Про завершення очного навчання офіцерів запасу»
23. № 147 від 12.07.04 р. – «Про склад студентського будівельного загону»
24. № 159 від 01.09.04 р. – «Про організацію нових факультетів та спеціальностей»
25. № 164 від 09.09.04 р. – «Про організацію в університеті Українсько-польського центру»
26. № 172 від 15.09.04 р. – «Про проведення семінару «На шляху до Європейського Союзу»
27. № 176 від 23.09.04 р. – «Про утворення управління з фізичної культури»
28. № 178 від 27.09.04 р. – «Про перейменування кафедри прикладної інформатики»
29. № 181 від 01.10.04 р. – «Про направлення на навчання за кордон по обміну»
30. № 189 від 19.10.04 р. – «Про проведення конференції з іноземних мов TESOL»
31. № 200 від 02.11.04 р. – «Про заходи у зв'язку з наданням статусу національний»
32. № 210 від 29.11.04 р. – «Про стипендії Кабміну України для молодих учених»
33. № 213 від 01.12.04 р. – «Про підведення підсумків наукової діяльності за 2004 рік»
34. № 215 від 02.12.04 р. – «Про проведення міської олімпіади з інформатики»
35. № 232 від 28.12.04 р. – «Про проведення обласної олімпіади з інформатики»
36. № 234 від 30.12.04 р. – «Про формування навчальної літератури на 2005 рік»

2005 РІК

ОТРИМАННЯ 18 МІЖНАРОДНИХ ГРАНТІВ!

Нагороди студентам-спортсменам Хмельницького національного університету та його ректору М. Є. Скибі за значні досягнення ВНЗ у розвитку фізкультури і спорту.

НАЙВАЖЛИВІШІ ПОДІЇ РОКУ В ДЕРЖАВІ:

• 4 лютого 2005 року відбулось призначення Юлії Тимошенко Прем'єр-міністром України;

• 10 березня відбулася зустріч міністра освіти і науки України С. Ніколаєнка з представниками студентського самоврядування 42-х вищих навчальних закладів, серед яких були і представники Хмельницького національного університету;

• 19 травня міністр освіти України С. Ніколаєнко підписав Болонську декларацію щодо стандартизації підходів організації навчання у вищій школі України, узгоджену із нормами ЄС;

• 24 жовтня 2005 року – реприватизація «Криворіжсталі».

В УНІВЕРСИТЕТІ…

Згідно з наказом Вищої атестаційної комісії України (ВАК) від 04. 07. 2005 р. № 409 у Хмельницькому національному університеті створена спеціалізована Вчена рада з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за спеціальностями: «Технологія швейних виробів», «Технологія взуттєвих і шкіряних виробів». Головою ради призначено ректора університету М. Є. Скибу. Створену раду представляли 8 докторів наук, професорів та 5 кандидатів наук.

Відбувся шостий «Ярмарок вакансій», який проводився спільно з Хмельницьким обласним центром зайнятості та Хмельницьким Українсько-британським центром перепідготовки та працевлаштування військовослужбовців, звільнених у запас або відставку.

Під егідою кафедри історії та країнознавства відбулася студентська науково-теоретична конференція за темою «60-ти річчя звільнення Хмельниччини від німецько-фашистських загарбників».

В останні дні весни університет

відвідав Міністр освіти і науки України С. М. Ніколаєнко. Під час візиту він зустрівся з представниками ректорату, професорсько-викладацьким складом та студентами ХНУ. На зустрічі з колективом міністр розповів про основні напрями діяльності Міністерства щодо покращення роботи в закладах освіти.

З першого вересня розпочався 7-й етап навчання 60 слухачів за реалізацією Українсько-британської програми перепідготовки та працевлаштування офіцерів запасу України в університеті.

Цього ж вересня гостем університету був видатний вчений-історик, відомий український державний і громадський діяч, академік НАН України, доктор історичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії СРСР, Герой України Петро Тимофійович Тронько.

У жовтні відбулася Міжнародна науково-практична конференція: «Професійне становлення особистості: проблеми і перспективи». У роботі конференції брали участь викладачі, доценти, професори, керівники навчальних закладів з 30 міст України, Автономної Республіки Крим, Польщі та Росії.

Пленарне засідання розпочав президент Академії педагогічних наук України, доктор філософських наук, професор, дійсний член НАН України та АПН України Василь Кремень.

Цього ж місяця відбулася перша Міжнародна наукова конференція «Поляки в Україні у XIX – XX століттях». У ході роботи конференції розглядалися складні проблеми історії взаємовідносин двох народів.

Наприкінці жовтня в університеті, відбулось підписання документів щодо наміру про співпрацю між Харбінським політехнічним університетом (Китайська Народна республіка) та Хмельницьким

національним університетом.

На початку листопада відбулася V Міжнародна науково-практична конференція «Управління економічними системами: національні тенденції та перспективи розвитку». У її роботі брали участь понад 150 учасників, серед яких були доктори та кандидати економічних наук, аспіранти, магістри, студенти.

Цими днями працювала і Всеукраїнська науково-практична конференція «Дослідження, відтворення та охорона малих річок», учасники якої: науковці, громадськість, представники державних установ та організацій намагались вирішити питання екологічних проблем малих річок багатьох областей України.

9 листопада університет відвідав Постійний представник України при відділенні ООН та інших міжнародних організаціях у Женеві, Надзвичайний і Повноважний Посол України, Посол з особливих доручень Міністерства закордонних справ України Євген Бершеда, який зустрівся зі студентами, викладачами та ректором ВНЗ М. Є. Скибою.

У грудні на запрошення директора Інституту економіки і управління професора Миколи Бондаренка університет відвідали представники Нідерландського центру освіти та навчання на чолі з директором Якко Стокером. Під час переговорів була досягнута домовленість про початок спільного проекту «Програма подвійного диплома». Мета програми – підготовка студентів-економістів до професійної кар'єри шляхом надання їм високоякісних освітніх послуг за європейськими стандартами.

Цього ж року Веслав Осуховський — Генеральний консул Республіки Польща у м. Львові (зліва) та проректор з міжнародних зв'язків ХНУ М. А. Йохна підписали низку взаємовигідних угод.

Протягом року університетом отримано 18 міжнародних грантів на наукове стажування, виконання досліджень, участь у міжнародних наукових конференціях, семінарах, конкурсах, фестивалях та на навчання за програмами обміну.

У відрядженнях за кордоном з цією метою побувало більше 50 викладачів та понад 60 студентів.

Університет активно співпрацював із міжнародними структурами: Світовою організацією з машинознавства «ІФТоММ», філією Міжнародної академії інформаціології, Асоціацією викладачів англійської мови «ТІСОЛ – Україна».

Завдяки такому активному співробітництву з іноземних фондів було отримано матеріально-технічної допомоги на суму близько 1,5 млн. грн.

У НАУКОВІЙ БІБЛІОТЕЦІ ХНУ...

Зі всіх скарбів знання найдорогоцінніші,
бо вони не можуть бути ні вкрадені,
ні загублені, ні знищені.

Індійська народна мудрість

2005 рік в історію книгозбірні увійшов як рік початку корпоративної діяльності, організації електронної бібліотеки університету (далі ЕБ), започаткування видання інформаційного бюлетеня для бібліотек ВНЗ Хмельницького методичного об'єднання.

Переведення на автоматизовані технології процесів пошуку інформації, обліку основних бібліотечних показників дали можливість для подальшого розвою АБІС: удосконалення технологій та розвитку віртуальної системи обслуговування. Програмістами книгозбірні було розроблено та запроваджено програмне забезпечення «Електронна

бібліотека університету» і в кінці року база даних електронної бібліотеки нараховувала 1242 версії електронних документів

Міністр освіти і науки України С. М. Ніколаєнко під час екскурсії бібліотекою

Перший досвід з обміну бази даних ми отримали у співпраці з бібліотекою Тернопільського державного педагогічного університету згідно з договором, підписаним на рівні ректорів. Наприкінці року було підписано договір про співпрацю з Головною бібліотекою Краківського політехнічного університету та Хмельницькою обласною бібліотекою для юнацтва.

Розвиток електронних ресурсів та сервісів призвів до зміни структури сайту бібліотеки та його дизайну, консервації абеткових читацьких каталогів і частини СКС книгозбірні. У межах наукової діяльності видано 2 біобібліографічні покажчики, започатковано інформаційний бюлетень «Бібліотека в освітньому просторі», перші два номери якого присвячені управлінню діяльністю бібліотек та проблемам обслуговування користувачів, видано буклет українською та англійською мовами. Діяльність книгозбірні висвітлювалася в 11 статтях на сторінках місцевих періодичних видань, у двох телевізійних репортажах та на обласному радіо. Черговим визнанням досягнень бібліотеки стало проведення на її базі наради-семінару бібліотек ВНЗ Київської зони «Бібліотеки вищих навчальних закладів Київської зони сьогодні та перспективи їх розвитку», учасниками якої стали представники 40 бібліотек з 15 міст України. Крім того, досвід бібліотеки презентувався на 4-х конференціях у містах Одесі, Києві, Алушті, Хмельницькому. Знайомилися з роботою книгозбірні й представники навчальних закладів Києва, Криму, Рівного, Кам'янця-Подільського, Харкова та різних міст Польщі. Продовжувалася співпраця з Національною бібліотекою України ім. Вернадського та Українською бібліотечною асоціацією.

СПОРТИВНІ ПОДІЇ...

На усіх етапах XII універсіади вишу взяло участь більше 5000 учасників, зросла спортивна кваліфікація значної частини студентів. Під час проведення змагань нормативи 1-го спортивного розряду та кандидатів у майстри спорту виконали і підтвердили 139 студентів, 326 – стали спортсменами масових розрядів.

Згідно з положенням студенти змагались серед факультетів та інститутів. Перше загальнокомандне місце виборов Інститут економіки і управління, 2-ге місце – колектив Інституту механіки і інформатики, 3-є місце – колектив Гуманітарного інституту. Серед факультетів перше місце – факультет менеджменту, 2-е місце – ГПФ, 3-є – ФТіД.

На VII літню універсіаду України було делеговано 262 спортсмени університету, які виступили в 23 (з 38) видах змагань і здобули 68 нагород (29 золотих, 18 срібних, 21 бронзову медалі). У наших командах взяли участь 3 заслужених майстри спорту, 5 майстрів спорту міжнародного класу і 61 майстер спорту. Найкращих спортивних результатів традиційно досягли веслувальники – 1335 залікових очок (53,8% від максимально можливих). Другими за кількістю набраних очок стали фехтувальники – 754 (63,5% від максимально можливих). Дві команди регбістів набрали 630 (65,2% від максимально можливих), тхеквондистів – 611, легкоатлетів – 313. Пристойно виступили самбісти і дзюдоїсти – по 234 очок.

Загалом усі команди університету вибороли 5620 з 8065 набраних очок збірної студентської команди області, посівши перше місце серед ВНЗ своєї групи і 5-те місце серед усіх навчальних закладів країни. Це був найкращий здобуток за попередні виступи на змаганнях такого рівня.

Найкраще серед веслувальників виступили Петро Савін та Анатолій Гавриленко, здобувши дві золоті і по одній

срібній медалі. Добре виступили К. Лісова, В. Малашевська, Л. Коваль, О. Кондратюк. Серед тхеквондистів не було рівних Н. Шалай і Б. Цугелю, призерами стали В. Жарий, Л. Пухальський, Н. Захожа. Фехтувальники посіли друге загальнокомандне місце за рахунок виступу шаблістів, які в командному заліку не допустили до фіналу спортсменів інших вишів і областей, а розіграли перші і другі командні місця як у чоловіків так і у жінок.

Успішно виступили наші фехтувальники на XXIII літній Всесвітній універсіаді в Ізмірі (Туреччина). Студентка факультету бізнесу Ольга Партала здобула золоту медаль у командних змаганнях на шпагах, срібні медалі отримали заслужені майстри спорту Д. Бойко, В. Лукашенко і О. Штурбабін у фехтуванні на шаблях.

Цей рік був щасливим для Галини Пундик, якій присвоїли звання «Майстер спорту міжнародного класу». 11 студентів стали майстрами спорту: О. Брус (самбо) О. Кукса, Г. Несвіт (фехтування), Н. Кухар (в. боротьба), А. Мельник, С. Павліковський (тхеквондо), П. Моргун (регбі), Д. Островський (л. атлетика), О. Пацерук, М. Панасюк (кікбоксинг), О. Янчук (веслування на б/к).

Найкращим спортсменом за підсумками року визнано Олега Штурбабіна, а найкращою спортсменкою – Ольгу Парталу. Найуспішнішою серед збірних команд університету стала команда з регбі – чемпіон України.

На 1 березня 2005 року в університеті навчалися 2 заслужених майстри спорту, 3 майстри спорту міжнародного класу і 58 майстрів спорту.

Кубок за друге загальнокомандне місце в VII Всеукраїнській літній універсіаді з фехтування…

НАКАЗИ РЕКТОРА 2005 РІК

1. №5 від 03.01.05 р. – «Про організацію атестації дистанційної форми навчання»
2. №12 від 19.01.05 р. – «Про заходи за новими напрямами діяльності на 2005 рік»
3. №13 від 20.01.05 р. – «Про проведення міського конкурсу з інформатики»
4. №16 від 26.01.05 р. – «Про проведення Всеукраїнської студентської олімпіади»
5. №24 від 07.02.05 р. – «Про проведення V Міжнародної наукової конференції»
6. №25 від 07.02.05 р. – «Про введення в дію Положення про платні послуги ХНУ».
7. №37 від 23.02.05 р. – «Про підведення підсумків XI універсіади ВНЗ»
8. №39 від 24.02.05 р. – «Про проведення обласного конкурсу з інформатики»
9. №43 від 24.02.05 р. – «Про організацію відбору студентів для військової підготовки»
10. №69 від 04.04.05 р. – «Про проведення II етапу Всеукраїнської олімпіади»
11. №73 від 05.04.05 р. – «Про затвердження журі II етапу Всеукраїнської олімпіади»
12. №76 від 06.04.05 р. – «Про проведення відбору проектів наукових досліджень»
13. №81 від 13.04.05 р. – «Про проведення III Українсько-польської конференції»
14. №85 від 14.04.05 р. – «Про затвердження журі II етапу олімпіади з програмування»
15. №86 від 14.04.05 р. – «Про організацію прийому керівників Міжнародного проекту»
16. №88 від 18.04.05 р. – «Про проведення Міжнародної олімпіади і конкурс робіт»
17. №90 від 21.04.05 р. – «Про затвердження журі студентської олімпіади з САПР»
18. №91 від 22.04.05 р. – «Про проведення II Всеукраїнської студентської олімпіади»
19. №107 від 12.05.05 р. – «Про проведення Міжнародної науково-технічної конференції»
20. №108 від 12.05.05 р. – «Про розгляд скарги студентів п'ятого курсу»
21. №110 від 17.05.05 р. – «Про доведення до керівників рішення МОН від 24.03.2005р.»
22. №112 від 20.05.05 р. – «Про відкриття локальних центрів дистанційного навчання»
23. №114 від 23.05.05 р. – «Про проведення міського конкурсу «Юний програміст»
24. №125 від 03.06.05 р. – «Про заходи щодо запобігання службових зловживань»

25. №148 від 04.07.05 р. – «Про затвердження професорсько-викладацького штату»
26. №149 від 04.07.05 р. – «Про обмін студентами ХНУ та Краківської політехніки»
27. №157 від 16.07.05 р. – «Про склад студентських будівельних загонів»
28. №158 від 16.07.05 р. – «Про заходи із запровадження кредитно-модульної системи»
29. №175 від 13.09.05 р. – «Про створення спеціалізованої Вченої ради»
30. №178 від 21.09.05 р. – «Про професорсько-викладацький склад за сумісництвом»
31. №189 від 10.10.05 р. – «Про роботу інститутів ХНУ у виконанні госп. наукових робіт»
32. №190 від 20.10.05 р. – «Про підготовку до III Міжнародної наукової конференції»
33. №199 від 31.10.05 р. – «Про проведення наукової конференції»
34. №201 від 31.10.05 р. – «Про підготовку V Міжнародної наукової конференції»
35. №202 від 02.11.05 р. – «Про проведення Всеукраїнської наукової конференції»
36. №206 від 07.11.05 р. – «Про виділення приміщення для Українсько-польського центру»
37. №207 від 08.11.05 р. – «Про проведення зустрічі з послом України»
38. №212 від 14.11.05 р. – «Про формування видань навчальної літератури на 2006 рік»
39. №213 від 16.11.05 р. – «Про проведення конкурсу студентських наукових робіт»
40. №224 від 24.11.05 р. – «Про удосконалення системи планування підготовки кадрів»
41. №229 від 01.12.05 р. – «Про проведення II туру міської олімпіади з інформатики»
42. №234 від 07.12.05 р. – «Про підведення підсумків наукової діяльності»
43. №239 від 09.12.05 р. – «Про утворення кафедри дизайну»
44. №244 від 16.12.05 р. – «Про проведення конкурсу з української мови»
45. №245 від 16.12.05 р. – «Про створення науково-методичного центру (МІНМЦ)»
46. №253 від 23.12.05 р. – «Про проведення II туру міської олімпіади з інформатики»
47. №266 від 29.12.05 р. – «Про створення центру розведення рідкісних видів рослин…»

На 1 січня цього року вищу освіту в Хмельницькому національному університеті здобуло 33258 осіб

2006 РІК

IV МІСЦЕ ЗА ІНТЕГРАЛЬНИМ РЕЙТИНГОМ!

Нагорода переможцю V відкритого фестивалю «Текстиль і мода – 2007» – Хмельницькому національному університету.

НАЙВАЖЛИВІШІ ПОДІЇ РОКУ В ДЕРЖАВІ:

• 26 березня відбулись вибори до Верховної Ради України;

• 4 серпня між представниками влади і опозиції Верховної Ради України було підписано «Універсал національної єдності»;

• 28 листопада Верховна Рада України підписала закон, яким визнала голодомор 1932–1933 років геноцидом Українського народу.

В УНІВЕРСИТЕТІ…

15 лютого з ініціативи Ради євроатлантичного партнерства (НАТО) і при підтримці Міністерства оборони України у Хмельницькому національному університеті відбулася презентація Хмельницького центру перепідготовки та соціальної адаптації колишніх військовослужбовців. Прийняте рішення Ради євроатлантичного партнерства щодо підтримки Центру було зумовлено дієвістю програми «Партнерство заради миру» і великою увагою до нього завдяки отриманим позитивним відгукам з боку Об'єднаного Королівства Великобританії, Північної Ірландії та Організації з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ). Зазначимо, що протягом двох минулих років перепідготовку за цивільними спеціальностями пройшли більше 300 офіцерів запасу, а 77% з них були успішно працевлаштовані. На урочистих заходах були присутні: ректор ХНУ М. Скиба, голова Хмельницької обласної Ради А. Овчарук, заступник голови Хмельницької обласної адміністрації С. Мельник, заступник Міністра оборони України В. Пасько, директор Державного департаменту адаптації військовослужбовців Міністерства оборони України В. Бойко, посол Нідерландів в Україні Р. Келлер, представник посольства Фінляндії Ю. Пагаринен, директор департаменту НАТО з економічних питань, безпеки і оборони Ж. Мале, директор центру інформації та документації НАТО М. Дюре, директор Офіса зв'язків НАТО в Україні Д. Грін, менеджер проекту Програми НАТО – Україна «Партнерство заради миру» в Україні К. Штаудт, директор Центру – проректор з науково-педагогічної роботи ХНУ, професор М. Войнаренко та інші високоповажні гості.

Важливою подією року стало здобуття Хмельницьким національним університетом за інтегральним рейтингом Міністерства освіти і науки України 4 місця серед 23 класичних університетів України.

Наприкінці квітня в Хмельницькому національному університеті відбулася чергова IV Українсько-польська наукова конференція молодих вчених «Механіка та інформатика», що проходила в межах відзначення 40-річчя Інституту механіки та інформатики ХНУ. У роботі конференції брали участь науковці з українських міст: Хмельницького, Києва, Житомира, Львова, Тернополя, Мукачевого – та польських: Кракова, Ополя, Глівіце, Зельоної Гури, Радома. У конференції брали участь і науковці з Валенсії (Іспанія), Бергена (Норвегія), Штутгарта (Німеччина), що свідчило не тільки про значну зацікавленість до наукового заходу, а і те, що авторитет конференції вийшов за межі Українсько-польських відносин.

Цього ж місяця університет відвідав видатний український поет, Герой України, один із творців Народного Руху, автор пісні «Два кольори» Дмитро Павличко, який провів зустріч із студентами та викладачами, виважено та відверто відповів на їх численні запитання. Впродовж року гостями університету були також: міністр закордонних справ України Борис Тарасюк, Прем'єр-міністр України Юрій Єхануров, доктор економічних наук, професор, міністр фінансів України Віктор Пинзеник, польська делегація з Вроцлава — представники Вищої Балеківської школи Вроцлавської академії та професор правознавства Джим Ханта з американського штату Джорджія, який прочитав курс лекцій з проблем сучасної економіки.

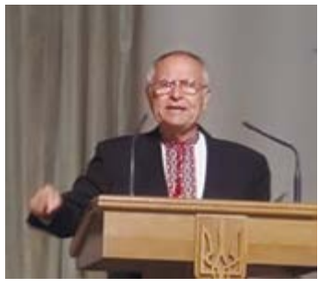

Вперше за всю історію існування навчального закладу студенти гуманітарного інституту проходили переддипломну практику в Міністерстві закордонних справ України.

У вересні Вчена рада Хмельницького національного університету

присвоїла найвище економічне звання «Doctor honoris causa ad grandium» ХНУ професору, доктору технічних наук, ректору Краківського політехнічного університету ім. Т. Костюшка Йозефу Гавліку за значний внесок у розвиток світової науки та особисті заслуги в організації співпраці між нашими університетами.

19 грудня в університеті за підтримки Ради євроатлантичного партнерства у межах Програми НАТО «Партнерство заради миру» відбулися урочисті заходи десятого ювілейного випуску слухачів Хмельницького центру перепідготовки та соціальної адаптації військовослужбовців, звільнених у запас або відставку. Після «Ярмарку вакансій» у залі засідань Вченої ради університету відбулося урочисте вручення свідоцтв та сертифікатів 68 випускникам.

У Хмельницькому національному університеті відбулася церемонія вручення почесних відзнак Міністерства освіти і науки України та Академії педагогічних наук України. Такого визнання були удостоєні ректор ХНУ Микола Скиба та професорсько-викладацький склад кафедри теорії і методики трудового і професійного навчання Гуманітарного інституту за внесок у дослідження проблем теорії і методики професійної освіти та педагогіки, а також за визнання наукового доробку університету в Україні й на міжнародному рівні.

Угоду про співпрацю науковців Академії педагогічних наук України та Хмельницького національного університету було підписано шість років тому. «Завдяки нашій співпраці, а це співпраця не на словах, не на папері, а в конкретній діяльності впродовж останніх років. Незважаючи на всі труднощі, зроблено дуже багато. ХНУ – передовий виший навчальний заклад, для якого характерною є інноваційність, спрямована в майбутнє», — відзначила академік АПН України, доктор педагогічних наук, професор Нелля Ничкало. Вона наголосила, що уже є фундамент наукової співпраці і спільного доробку, про що свідчать реальні результати сьогодні: проведено три міжнародні циклічні конференції, які набули високого авторитету; видано

безцінні книжки; засновано науково-методичний часопис «Дидактика професійної освіти», четвертий номер якого щойно вийшов із друку, де опубліковано матеріали не лише українських дослідників, а й учених зарубіжних країн. А також АПН України разом з науковцями кафедри теорії і методики трудового й професійного навчання Гуманітарного інституту ХНУ підготували та видали унікальну, першу в Україні фундаментальну наукову працю, монографію «Державні стандарти професійної освіти».

За дорученням Міністерства освіти і науки України від імені президента Академії педагогічних наук України Василя Кременя Нелля Ничкало вручила відзнаки, які є визнанням здобутків ХНУ. Нагрудним знаком-медаллю за наукові досягнення та особистий внесок у розвиток української освіти нагороджено ректора ХНУ,

доктора технічних наук, професора Миколу Скибу, завідувача кафедри теорії і методики трудового і професійного навчання Ігоря Каньковського. Нагрудний знак «Відмінник освіти України» вручено старшим викладачам кафедри Олесі Голодинській та Ларисі Корницькій, почесними грамотами АПН та МОН України було відзначено й інших викладачів ХНУ. Микола Скиба повідомив, що рішенням Вченої ради університету Неллі Ничкало присвоєно звання Почесного доктора наук ХНУ.

.

У НАУКОВІЙ БІБЛІОТЕЦІ ХНУ...

Хто любить книгу, тому ніколи не бракуватиме вірного друга, рятівного порадника, веселого товариша, справжнього розрадника.

Ісаак Барроу

2006 рік – рік визнання бібліотеки як наукового підрозділу університету, вручення обласної премії ім. Мелетія Смотрицького в галузі бібліотечної роботи, подальшого розвитку віртуальної системи обслуговування, виховної та інформаційної діяльності.

Традиційно здійснювалася інформаційно-масова та просвітницько-

виховна робота. Проведено було заходи: година-трибунал «Ціна великого експерименту. Голодомор на Поділлі»; урок-роздум «Провісник волі. Шевченко і Кирило-Мефодіївське братство», «Як учили наші предки», «Актуальний діалог на теми моралі»; цікавий урок з економіки «Адам Сміт. Портрет неуважного професора»; година педагогічних роздумів «Під прапором надії Януша Корчака». Продовжувалася реалізація програми «Молодий спеціаліст XXI ст.» та проектів «Від якості інформаційно-бібліографічного обслуговування – до якості освіти», «Майбутнє планети – в наших руках», «Книги, що зцілюють душу». У літературній вітальні відкрито постійно діючу персональну виставку почесного професора університету, художника Едварда Міляра, який подарував закладу 52 свої картини. Загалом впродовж року проведено 287 масових заходів (зокрема книжкові виставки, заняття з основ інформаційної культури та наукового пошуку, стандартизації тощо).

Було підписано договір з науковими бібліотеками Харківського національного університету радіоелектроніки та Миколаївського національного університету кораблебудування. Відповідно до угоди про співробітництво, директор НБ ХНУ Айвазян О.Б. та заступник директора Глухенька В.О. відвідали Головну бібліотеку Краківського політехнічного інституту. Під час візиту вивчено досвід роботи 7 університетських бібліотек Кракова і Варшави, серед яких Наукова бібліотека Ягеллонського університету, бібліотеки Варшавського національного і Варшавського політехнічного університетів. Необхідні нововедення за результатами візиту включено в

Найактивніші дарувальники літератури під час урочистого підсумкового заходу акції "Подаруй бібліотеці книгу "

перспективну програму розвитку бібліотеки.

У межах наукової роботи на базі бібліотеки Кам'янець-Подільського національного університету ім. І. Огієнка проведено виїзну науково-практичну конференцію «Роль бібліотек ВНЗ в інформаційній підтримці

освіти та науки на сучасному етапі». Створено 3 бібліографічні покажчики, присвячені науковому доробку професорів Скиби М. Є., Войнаренка М. П. та науковців університету за 2005 рік. Розроблено стратегічну програму розвитку бібліотеки на період 2007–2011 рр. Для бібліотечних працівників Хмельницького обласного методичного об'єднання видано 3-й випуск інформаційного бюлетеня «Бібліотека в освітньому просторі». У НБ ХНУ проведено нараду-семінар директорів бібліотек ВНЗ за участю директора НБ ім. Максимовича КНУ ім. Т. Шевченка Кириленка О. М., який дав високу оцінку діяльності нашої бібліотеки у книзі відгуків: «Дуже вразила бібліотека Хмельницького національного університету своїм кадровим складом, фаховим підходом до впровадження сучасних інформаційних технологій. Сьогодні цю бібліотеку впевнено можна вважати одним із лідерів серед бібліотек України у комп'ютеризації бібліотечно-бібліографічних технологій. Щиро бажаю колективу бібліотеки успіхів, процвітання та належної оцінки праці».

У вересні 2006 р. за вагомий внесок у розвиток бібліотечної справи, популяризацію української мови та літератури, видання змістовних інформаційно-бібліографічних видань бібліотека Хмельницького національного університету отримала Хмельницьку обласну премію ім. М. Смотрицького в галузі бібліотечної роботи, а колектив книгозбірні відзначено дипломом.

Згідно з Наказом ректора № 224 від 12.12.2006 р. «Про зміну статусу бібліотеки університету» бібліотеці було надано статус наукового підрозділу університету.

СПОРТИВНІ ПОДІЇ...

У грудні цього року в актовій залі університету вітали нашого першого Олімпійського чемпіона, випускника механічного факультету Сергія Нагорного. 30 років тому в Монреалі він здобув золоту і срібну медалі з напарником у веслуванні на байдарці-двійці. Це свято співпало з його 50 річчям.

Здобутком наших спортсменів цього року стали понад 170 медалей різного ґатунку, з яких 52 – золотих та 54 срібних. Найбільше нагород здобули веслувальники (73 нагороди). З 11 по 15 вересня у м. Дніпропетровську проводились IV молодіжні ігри України з веслування на байдарках і каное. Наші веслярі здобули на цих змаганнях: 3 золоті, 5 срібних і 8 бронзових медалі. Найкраще виступили О. Янчук, П. Савін, А. Гавриленко, які здобули золоті нагороди. 38 нагород здобули фехтувальники, 17 разів ставали призерами та переможцями тхеквондисти.

На світовому рівні продовжували радувати результати студентів-фехтувальників.

На чемпіонаті світу в складі національної команди студенти Дмитро Бойко та Олег Штурбабін здобули срібні медалі вперше в історії виступів у півфіналі, вигравши в команди Росії. Призером чемпіонату світу серед молоді став Олександр Торчук. У складі збірної молодіжної команди України з фехтування на шаблях успішно виступили брат і сестра Дмитро та Галина Пундики, які вибороли золоті нагороди на першості Європи.

Успішною стала участь на чемпіонаті світу самбіста Івана Васильчика, який здобув на цих змаганнях другу сходинку.

Знаковим виявився виступ на чемпіонаті світу Юрія Судакова, якому не було рівних у програмі військово-спортивного багатоборства. Бронзовим призером Кубка світу з кікбоксінгу став Олександр Пацерук, за що йому було присвоєно звання майстра спорту міжнародного класу.

Високі відзнаки здобули тхеквондисти. Тетяна Кокідько стала переможницею, виконавши нормативні вимоги майстра спорту міжнародного класу, Наталія Захожа та Надія Шалай вибороли срібні нагороди, боксер Руслан Ковтанюк переміг на міжнародних змаганнях і став майстром спорту. Вибороли місця в національній збір-

ній команді та взяли участь у світових і європейських змаганнях студенти: Ольга Партала (фехтування), Катерина Лісова (веслування), Сергій Шкаліков (фехтування), Олена Шарга (велоспорт), Богдан Цугель (тхеквондо) та Руслан Комарницький (тхеквондо).

Активно пройшла в університеті спартакіада «Здоров'я» професорсько-викладацького складу і співробітників з найбільш масових видів спорту. Традиційними стали змагання серед академічних груп, курсів, спортивних спеціалізацій та груп спортивного вдосконалення.

Протягом навчального року студенти-спортсмени університету брали участь і в обласних змаганнях, де отримали високі спортивні нагороди і визнання спортивної громадськості.

Чемпіонами України цього року стали: Лісова Катерина, Кондратюк Олександр (веслування б/к), Кудряшов Денис, Партала Ольга, Шкаліков Сергій, Штурбабін Олег, Торчук Олександр, Бойко Дмитро (фехтування), Шалай Надія (тхеквондо), Дудаков Юрій (бойове багатоборство), Корнєєв Андрій (карате), Островський Дмитро (легка атлетика). Команда регбістів виборола чемпіонське звання з регбі — 7.

Трьом студентам присвоїли звання «Майстра спорту України міжнародного класу»: Тетяні Кокідько (теквондо), Дмитру Пундику (фехтування), Олександру Пацеруку (кікбоксинг). Дев'ять студентів виконали вимоги спортивної класифікації майстра спорту: М. Андрушко (тхеквондо), Дмитро Бондарук (джіо-джитсу і самбо), Руслан Миколін (в. атлетика), Тетяна Мулько, Олена Тишенко (тхеквондо), Світлана Фальшовник, Денис Шкоян (веслування на б/к), Михайло Єрмаков (бокс).

На перше січня в університеті навчалося 4 заслужених майстрів спорту, 6 майстрів спорту міжнародного класу та 50 майстрів спорту.

НАКАЗИ РЕКТОРА 2006 РІК

1. № 3 від 10.01.06 р. – «Про затвердження розписів викладацького складу»
2. № 4 від 10.01.06 р. – «Про заходи з покращення виробничого навчання студентів»
3. № 6 від 10.01.06 р. – «Про продовження фінансування НДР»
4. № 16 від 17.01.06 р. – «Про проведення конкурсу МАН України з інформатики»
5. № 17 від 23.01.06 р. – «Про затвердження заходів з працевлаштування випускників»
6. № 22 від 27.01.06 р. – «Про порядок надання університетом платних послуг»
7. № 33 від 14.02.06 р. – «Про проведення обласної олімпіади з інформатики»
8. № 35 від 15.02.06 р. – «Про проведення Всеукраїнської студентської олімпіади»
9. № 41 від 21.02.06 р. – «Про проведення обласного конкурсу МОН України»
10. № 44 від 28.02.06 р. – «Про проведення педагогічного експерименту»
11. № 49 від 28.02.06 р. – «Про систему стимулювання та соціального захисту»
12. № 57 від 13.03.06 р. – «Про тиждень науки в ХНУ»
13. № 64 від 27.03.06 р. – «Про надання пільг соціально-незахищеним студентам»
14. № 70 від 31.03.06 р. – «Про проведення II Всеукраїнської студентської олімпіади»
15. № 72 від 31.03.06 р. – «Про розподіл державного фінансування по НДДР»
16. № 73 від 31.03.06 р. – «Про проведення II Всеукраїнської студентської олімпіади»
17. № 80 від 07.04.06 р. – «Про організацію комісій з питань працевлаштування»
18. № 86 від 18.04.06 р. – «Про проведення II Всеукраїнської студентської олімпіади»
19. № 87 від 18.04.06 р. – «Про проведення олімпіади і конкурсу наукових робіт із САПР»
20. № 91 від 27.04.06 р. – «Про проведення VI Українсько-польської конференції»
21. № 96 від 04.05.06 р. – «Про проведення Всеукраїнської наукової конференції»
22. № 98 від 10.05.06 р. – «Про штати професорсько- викладацького складу»
23. № 125 від 03.07.06 р. – «Про затвердження розмірів плати за навчання студентів»
24. № 127 від 05.07.06 р. – «Про обмін студентами ХНУ та Краківської політехніки»
25. № 128 від 05.07.06 р. – «Про відрядження на Міжнародні фестивалі до Франції»
26. № 143 від 31.07.06 р. – «Про участь команди ХНУ в Кубку України з програмування»
27. № 155 від 04.09.06 р. – «Про організацію кафедри післядипломної економічної освіти»
28. № 160 від 12.09.06 р. – «Про посилення виховної роботи в гуртожитках»
29. № 167 від 18.09.06 р. – «Про проведення II Міжнародного наукового семінару»
30. № 169 від 26.09.06 р. – «Про новий склад Вченої ради університету»
31. № 174 від 02.10.06 р. – «Про посилення виховної роботи»
32. № 175 від 09.10.06 р. – «Про структуру вступних випробувань за напрямами»
33. № 182 від 12.10.06 р. – «Про організацію занять з фізичного виховання»
34. № 189 від 20.10.06 р. – «Про проведення Всеукраїнської наукової конференції»
35. № 198 від 03.11.06 р. – «Про заходи з попередження надзвичайних ситуацій»
36. № 202 від 09.11.06 р. – «Про формування плану видань навчальної літератури»
37. № 214 від 30.11.06 р. – «Про проведення Міжнародної наукової конференції»
38. № 218 від 06.12.06 р. – «Про підведення підсумків науково-технічної діяльності»

2007 РІК

У ДЕСЯТЦІ НАЙКРАЩИХ!

Нагороди Хмельницького національного університету

НАЙВАЖЛИВІШІ ПОДІЇ РОКУ В ДЕРЖАВІ:

• 18 квітня Україна та Польща виграли тендер на проведення чемпіонату з футболу «Євро-2012»;

• 30 вересня відбулися дострокові вибори до Верховної Ради, перемогу в яких здобули партії «Наша Україна» В. Ющенка та «БЮТ» Ю. Тимошенко, які й сформували коаліційну більшість;

• 17 листопада сталася найбільша техногенна катастрофа: вибухи у підземних виробках шахти ім. Засядька забрали життя 106 гірників, 66-х госпіталізували;

• 4 грудня головою Верховної Ради України було обрано Арсенія Яценюка;

• 18 грудня Прем'єр-міністром України було призначено Юлію Тимошенко.

В УНІВЕРСИТЕТІ…

З 11 січня розпочався 11 етап навчання слухачів Хмельницького центру перепідготовки та соціальної адаптації військовослужбовців, звільнених у запас або відставку. У ході кваліфікаційного відбору зараховано на навчання 60 осіб на напрями перепідготовки, що відповідали побажанням та нахилам слухачів.

15–17 лютого Хмельницький національний університет брав участь у десятій ювілейній міжнародній виставці «Сучасна освіта в Україні — 2007», яка проводилася в м. Києві. ХНУ представляв на виставці матеріали в номінаціях: «Модернізація вищої освіти в контексті вимог Болонської конвенції» та «Впровадження здобутків педагогічної науки в освітню практику». За номінацію «Модернізація вищої освіти в контексті вимог Болонської конвенції» університет отримав нагороду – срібну медаль та почесні дипломи

виставки. Цього ж року університет удостоївся 18 таких нагород. В їх числі 2-га золота медаль за розробку і впровадження дистанційної форми навчання на Всеукраїнському конкурсі «Високі технології в освіті»

Університет виборов «Пам'ятний знак Донбасу» на V відкритому фестивалі «Текстиль і мода – 2007», який відбувся у м. Донецьку, а також став переможцем регіональної акції «Народний бренд – 2007»

У квітні університет відвідала делегація Литви у складі академіка Литовської академії наук і члена-кореспондента Російської Академії Наук Казсміраса Рагульськіса та його учнів – докторів, професорів Алгімантаса Бобуліса і Віталтаса Барзайтіса. Візит гостей відбувся з нагоди присвоєння академікові Рагульськісу звання Почесного доктора наук Хмельницького національного університету і вручення йому диплома на урочистому засіданні Вченої ради університету. Результатом візиту стала домовленість про грантове стажування викладачів ХНУ в Каунаському технологічному університеті. Заплановано також обмін студентами та проведення спільних наукових досліджень.

В університеті відбулося урочисте відкриття Українсько-польського центру. У ньому взяли участь керівництво ХНУ, викладачі, студенти, а також 36 представників вищих навчальних закладів Польщі – професори, доктори наук, магістри. Відбулося також засідання Вченої ради університету та польських науковців і спільна українсько-польська наукова конференція на тему: «Історія, сучасність і перспективи розвитку співпраці між Польщею та Поділлям». Гості відвідали виставку творчих робіт викладачів та студентів ХНУ і показ робіт «Студентського будинку моделей».

За підтримки Фонду сприяння демократії Посольства США в Україні з 1 вересня цього року до 30 травня 2008 року в університеті почав реалізуватися проект створення Центру Стратегічних Ініціатив «Активізація співпраці між студентством та неурядовими організаціями». Мета цього проекту полягала в налагодженні механізму співпраці між студентською громадою ХНУ та місцевими громадськими організаціями шляхом покращення їх взаємодії.

Із поміж двадцяти чотирьох класичних університетів Хмельницький національний університет посів восьме місце, увійшовши в десятку кращих.

Сталася цього року і подія, яка не залишила байдужих в закладі і по яку тривалий час із захопленням і гордістю обговорювали не тільки в університеті, а і в місті… В обласній газеті «Подільські вісті» зазначалося:

«… Відбувся творчий вечір Михайла Войнаренка. Унікальність цієї мистецької акції не тільки в тому, що вона стала щирим освідченням людини, закоханої в рідне Поділля, в Україну, а і в тому, що Михайло Петрович уперше влаштував свій бенефіс в обласному музично-драматичному театрі, і в тому, що він насправді не є професійним поетом-піснярем, а швидше – пожиттєвим шанувальником вірша, пісні, а вже у зрілому віці – й творцем власних пісень, яких, як виявилось, написано стільки, що вистачило на тривалий яскравий концертний вечір.

У Хмельницькому і за його межами Михайла Войнаренка знають як проректора Хмельницького національного університету, доктора економічних наук, академіка кількох галузевих академій в Україні та за кордоном, як голову спеціалізованої вченої ради із захисту кандидатських дисертацій, автора сотень наукових праць, 5 підручників для вищих навчальних закладів. Вчений муж насправді, – романтик у душі, і його поетичні думи та мрії вже й народили першу збірку «Істина».

Це був дійсно вечір-освідчення. Не було у залі байдужих, бо хвилювала, брала за душу кожна пісня, зіткана з любові й щирості авторів і виконавців.

Чимало з молодих виконавців у свій час були випускниками національного університету. І ось у цьому сенсі вечір Михайла Воинаренка, просто-таки унікальний, тому що у творенні концерту брав участь рідний університет. Бо саме вишівським колегам, студентам довелось стати і режисерами, і сценографами програми, і

учасниками концерту. Глядачі щиро вітали танцювальні колективи, які працюють в нашому університеті, і студентський театр мод, який допомагав творити оригінальні драматичні дійства. Таким чином, творчий вечір професора, поета-пісняра став чудовою мистецькою візитівкою флагмана нашої вищої школи Поділля – національного університету».

В НАУКОВІЙ БІБЛІОТЕЦІ ХНУ...

Tantum possumus, quantum scimus
/Ми стільки можемо, скільки знаємо/

Знаковими подіями року в роботі бібліотеки були заходи щодо удосконалення системи обслуговування користувачів у віртуальному середовищі та відзначення 45-річного ювілею книгозбірні.

У лютому бібліотека, в складі делегації університету брала участь у виставці «Сучасна освіта 2007» (м. Київ), в номінації «Впровадження здобутків педагогічної науки в освітню програму».

Продовжувався розвиток системи віртуального обслуговування користувачів. До основних було додано нові сервіси: «Замовте нову книгу», «Книгозабезпеченість навчального процесу», електронна доставка документів, які дали можливість викладачам та студентам університету робити замовлення нової літератури через веб-сайт книгозбірні, отримувати інформацію про наявність книг зі своєї дисципліни, не заходячи до бібліотеки, замовити

електронну копію статті, відсутньої у фонді книгозбірні. Впродовж року було комп'ютеризовано ще один напрямок діяльності – роботу з обмінним фондом. Обмінний фонд – це література, яка не використовується в університеті або є в надлишку, і її можна обміняти на потрібну літературу або передати в інші бібліотеки. Програмне забезпечення дозволило представити книги обмінного фонду на сайті для їх реклами, а також здійснювати пошук, проводити списання документів з обмінного фонду в автоматизованому режимі. Збільшення кількості наукових статей фахівців книгозбірні, неодноразові запити на них призвели до створення повнотекстової БД «Наукові публікації працівників бібліотеки ХНУ»

Відзначенню 45-річного ювілею університету та бібліотеки передувала велика підготовча робота: підготовлено 5 видань про досвід роботи книгозбірні, два з яких на CD-ROM: «Бібліографія праць вчених Хмельницького національного університету (2002–2007)» та «Програмні продукти НБ ХНУ: рекламний ролик». Видано спеціальний випуск газети «Університет», присвячений працівникам книгозбірні, новий буклет «45 років в світі студентства і книги». Протягом року в бібліотеці презентувалися книжкові виставки: «45 років на шляху освіти, науки, виховання», «Університетська бібліотека – основа якості освіти», віртуальна виставка «Сучасна бібліотека», проведено масовий захід з студентами «Всесвіт, який називається бібліотекою».

Колектив НБ ХНУ. 2006 рік

До святкового вечора-презентації підготовлена стінна газета «Подорож по науковій бібліотеці». На урочистостях співробітників бібліотеки, її ветеранів та гостей вітав проректор університету, проф. М. П. Войнаренко. Було презентовано друковану продукцію університету та бібліотеки, підготовлену спеціально до ювілею: збірку документів з історії університету «Кадри для служби сервісу», довідково-бібліографічне видання «Бібліотека – ключ до пізнання світу» та брошуру «Ми в душах храм будуємо…». Гостям бібліотеки представлено також результати творчої діяльності працівників університету у вигляді нових видань: першого випуску художньо-публіцистичного альманаху «Думки творчий злет», куди ввійшли поетичні та прозові твори співробітників та студентів університету. Також презентовано збірку пісень на вірші М. П. Войнаренка «Добра багато не буває» та диск з його авторськими піснями.

Урочистий вечір присвячений 45-річчю утворення бібліотеки університету.

За сумлінну працю в бібліотеці університету, активну підтримку розвитку інноваційних технологій та у зв'язку з 45-річчям книгозбірні нагороджено грамотами Міністерства освіти та науки України: зав. відділів В. В. Фоміних, Л. В. Яковлеву, зав. сектора Л. І. Іщенко; грамотою обласної ради – заст. директора Т. К. Онищук; грамотою управління культури та туризму Хмельницької облдержадміністрації – Ю. В. Кострова; грамотою ХНУ – зав. секторів – С. П. Музику, В. Г. Мусевіч, головних бібліотекарів – Н. Б. Дем'янчук, С. Б. Мартинюк, В. І. Шекеневу, провідного бібліотекаря Л. П. Чорну, техніка ІІ кат. Л. С. Баран, бібліотекарів І кат. – С. В. Диху, М. В. Кучеренко, бібліотекаря Т. М. Чернишову. Відзначено подяками ХНУ: зав. відділу Т. Г. Панасюк, зав. секторів: Г. В. Вдовіну, Т. Б. Мельник, Л. І. Салюк; бібліотекаря І кат. Л. І. Ленчицьку. Згідно з рішенням зборів колективу бібліотеки на Дошку пошани університету розміщено фото директора бібліотеки О. Б. Айвазян, зав. відділу та профгрупорга бібліотеки Р. В. Драчук.

СПОРТИВНІ ПОДІЇ...

167 спортсменів взяли участь у змаганнях VIII літньої універсіади і вибороли 4510 очок. Спортивні колективи університету знову відзначилися, здобувши 2-е загальнокомандне місце серед вишів своєї групи і 8-ме серед усіх ВНЗ країни. Нашими спортсменами здобуто 78 медалей.

Найкраще виступили веслувальники, посівши перше місце і 15 студентів отримали медалі різного ґатунку (6-2-7), набравши 1375 очок. По дві медалі здобули О. Кондратюк, О. Янчук та С. Фальшовник, К. Лісова.

Друге місце здобули тхеквондисти, третє місце – фехтувальники, з них 6 учасників отримали по дві нагороди, одна із яких була золотою: С. Шкаліков, О. Торчук, Д. Бойко, О. Штурбабін, Г. Пундик і О. Жовнір.

У спортивному комплексі університету відбулися І Всеукраїнські змагання з гірського туризму на штучному рельєфі. Серед 17 команд наша збірна посіла перше місце.

Мали успіхи наші спортсмени на світовій і європейській аренах. У Туреччині відбувся чемпіонат світу серед юніорів з фехтування. У складі збірних команд України фехтували студенти ХНУ Галина і Дмитро Пундики, які здобули золоті медалі.

У Києві в липні відбулися перші Європейські спортивні ігри. Сенсацією змагань з регбі став успішний виступ команди України – перше місце. У складі цієї команди виступав старший викладач фізвиховання Олег Квасниця.

За рік до проведення Ігор XXIV Олімпіади в Пекіні, в столиці Таїланду Бангкоку, з 8 по 18 серпня відбулася XXIV Всесвітня літня універсіада. 149 країн взяли участь у других за величиною і значенням міжнародних змаганнях, на яких розігрувалось 236 комплектів нагород.

Успішно виступили наші фехтувальники. Г. Пундик закінчила особисті змагання із срібною нагородою. Відтак зі своєю одногрупницею О. Жовнір і двома подругами по команді здобули ще одне «срібло». Наші «мушкетери» Д. Бойко, О. Штурбабін, О. Торчук здобувають «золото». О. Партала в складі команди шпажисток теж виборює золоту медаль. Ніколи спортсмени нашого університету не привозили із Всесвітніх Олімпіад такої кількості нагород: 4 золотих і три срібних. Указом Президента країни за великі досягнення в спорті на XXIV літній Всесвітній універсіаді О. Штурбабін, Д. Бойко, О. Торчук і О. Партала нагороджені медалями «За працю і звитягу», МОН України нагородило Г. Пундик і О. Жовнір Почесною грамотою.

Цей рік був щасливий для О. Партали, якій присвоїли звання «Заслужений майстер спорту». Щасливим він став також і для О. Квасниці (регбі), Н. Шалай (тхеквондо) і О. Торчука (фехтування), які стали майстрами спорту міжнародного класу. Одинадцятьом спортсменам присвоєно звання майстра спорту: Н. Алтуховій, М. Кушті, М. Стальненко, С. Солтику, П. Селецькому (веслування на б/к), Олексію і Андрію Лещенкам, В. Качановецькому, Н. Зозулі (регбі), О. Ковшову (кікбоксинг), Н. Паланій (л. атлетика).

За Хмельницьким міським рейтингом популярності «Людина року – 2006» визнаний переможцем у номінації «Рекордсмен» студент університету, член збірної команди України з фехтування на шаблях, заслужений майстер спорту Дмитро Бойко.

На перше січня цього року в університеті навчалося 2 заслужених майстри спорту, 8 майстрів спорту міжнародного класу і 49 майстрів спорту.

НАКАЗИ РЕКТОРА 2007 РІК

1. № 1 від 10.01.07 р. – «Про підвищення кваліфікації молодих викладачів»
2. № 10 від 19.01.07 р. – «Про організацію навчального процесу»
3. № 14 від 21.01.07 р. – «Про реорганізацію центру екології «Еко-Поділля»
4. № 18 від 26.01.07 р. – «Про проведення конкурсу МАН України з програмування»
5. № 27 від 01.02.07 р. – «Про організацію виробничого навчання і практики студентів»
6. № 28 від 05.02.07 р. – «Про підвищення рівня наукових досліджень»
7. № 31 від 06.02.07 р. – «Про проведення конкурсу наукових робіт»

8. № 36 від 10.02.07 р. – «Про відкриття виставки «Сучасна освіта в Україні»
9. № 40 від 13.02.07 р. – «Про прийом делегації Краківського політехнічного вишу»
10. № 44 від 19.02.07 р. – «Про організацію прийому делегації профтехшколи (Польща)»
11. № 49 від 21.02.07 р. – «Про проведення Всеукраїнської студентської олімпіади»
12. № 52 від 25.02.07 р. – «Про проведення конкурсу МАН України з інформатики»
13. № 53 від 25.02.07 р. – «Про підведення підсумків XIII Універсіади студентів»
14. № 74 від 21.03.07 р. – «Про відрядження за кордон студентів університету»
15. № 79 від 27.03.07 р. – «Про проведення II етапу Всеукраїнської олімпіади»
16. № 81 від 29.03.07 р. – «Про проведення Міжнародної наукової конференції»
17. № 82 від 29.03.07 р. – «Про проведення Всеукраїнських змагань з гірського туризму»
18. № 83 від 29.03.07 р. – «Про проведення II етапу Всеукраїнської олімпіади»
19. № 90 від 16.04.07 р. – «Про склад журі Міжнародної олімпіади з САПР»
20. № 93 від 18.04.07 р. – «Про створення кафедри педагогіки і психології»
21. № 96 від 18.04.07 р. – «Про прийом делегації Каунаського технологічного вишу»
22. № 102 від 20.04.07 р. – «Про проведення конкурсного відбору наукових досліджень»
23. № 106 від 25.04.07 р. – «Про відзначення 45-річчя ХНУ»
24. № 124 від 07.06.07 р. – «Про створення «Науково-методичного «Центр ПРО-ФІ-Т»
25. № 129 від 12.06.07 р. – «Про науковий семінар і науково-технічну раду»
26. № 138 від 27.06.07 р. – «Про комплексну програму розвитку університету»
27. № 139 від 27.06.07 р. – «Про обмін студентами з Краківською політехнікою»
28. № 147 від 11.07.07 р. – «Про обмін студентами ХНУ та Краківської політехніки»
29. № 173 від 07.09.07 р. – «Про проведення III Міжнародної конференції»
30. № 190 від 08.10.07 р. – «Про впровадження окремих елементів інформаційної підсистеми «Модульне середовище для навчання»
31. № 193 від 11.10.07 р. – «Про підготовку проекту наказу ректора стосовно підпорядкування структурних підрозділів університету проректорам та посадові обов'язки проректорів університету»
32. № 205 від 26.10.07 р. – «Про проведення VI Міжнародної конференції»
33. № 224 від 26.11.07 р. – «Про створення навчально-методичного центру «Планета»
35. № 226 від 29.11.07 р. – «Про підведення підсумків наукової діяльності»
36. № 231 від 11.12.07 р. – «Про формування навчально- методичної літератури»
37. № 232 від 13.12.07 р. – «Про проведення II етапу олімпіади з інформатики»
38. № 234 від 13.12.07 р. – «Про проведення Міжнародної наукової конференції»
39. № 247 від 28.12.07 р. – «Про приймальну комісію»
40. № 248 від 29.12.07 р. – «Про порядок встановлення надбавок і доплат до посадових окладів працівників ХНУ, систему їх матеріального стимулювання та надання матеріальної допомоги у 2008 році»

2008 РІК

АЛЕЯ ВЕЛИКИХ УКРАЇНЦІВ

1 жовтня 2008 року доктор технічних наук, професор, заслужений працівник народної освіти, ректор ХНУ Микола Єгорович Скиба отримав орден «За заслуги» III ступеня.

НАЙВАЖЛИВІШІ ПОДІЇ РОКУ В ДЕРЖАВІ:

•16 травня Україна стала 152 країною - членом Світової організації торгівлі, майже через 15 років після подання урядом заявки на вступ до цієї організації;

• 8 – 24 серпня на XXIX Олімпійських іграх в Пекіні українські спортсмени здобули 27 медалей (7 золотих, 5 срібних і 15 бронзових) – рекордний результат в історії незалежної України – та посіли 11-те місце серед країн світу.

В УНІВЕРСИТЕТІ…

У січні 2008 року на базі кафедри педагогіки та психології створена нова кафедра соціальної роботи і соціальної педагогіки.

21 лютого у Хмельницькому центрі перепідготовки та соціальної адаптації при університеті пройшов одноденний семінар на тему «Актуальні проблеми соціальної адаптації військовослужбовців та шляхи їх вирішення».

Семінар проходив під егідою Державного департаменту адаптації військовослужбовців та конверсії військових об’єктів Міністерства оборони України.

Основною метою семінару було обговорення проблем з організації перепідготовки звільнених військовослужбовців. У його роботі брали участь військові аташе посольств в Україні, а саме: Вільям Ван Хеєрбек (Королівство Нідерландів), Ове Бак Хансен (Королівство Данії), Томі Андре Йохансен (Королівство Данії).

16 квітня відбулись урочистості з нагоди чотирнадцятого випуску слухачів Хмельницького центру перепідготовки та соціальної адаптації при Хмельницькому національному університеті за програмою НАТО «Партнерство заради миру». Традиційний «Ярмарок вакансій» для випускників центру відкривав ректор університету М. Є. Скиба.

Наприкінці квітня проходила І Всеукраїнська науково-практична конференція на тему «Аспекти розвитку сучасних технологій та обладнання» присвячена 40-річчю кафедри машин та апаратів та 95-річчю з Дня народження заслуженого діяча науки і техніки, доктора технічних наук, професора Г. А. Піскорського.

Алея Великих Українців відтепер ростиме в ботанічному саду Хмельницького національного університету. 10 магнолій, які символізують десять великих українців, посадили навесні цього року в нашому університеті. У весняній толоці брали участь голова обласної ради Іван Гладуняк, голова облдержадміністрації Іван Гавчук, ректор університету Микола Скиба, начальник Державного управління екології та природних ресурсів в області Григорій Сагайдак, студенти національного університету.

Спеціально до Дня довкілля молоді деревця привезли з Національного ботанічного саду.

У квітні за ініціативою Хмельницької облдержадміністрації, обласної і міської рад, Асоціації "Поділля Перший" та Хмельницького національного університету проходив 7-й Економічний форум Подільського регіону "Управління соціально-економічними системами в контексті реалізації кластерної концепції регіонального розвитку", присвячений 10-річчю створення перших кластерів на Поділлі та в Україні. За результатами форуму прийняті рекомендації, які покладені в основу розробки Програми соціально-економічного розвитку Хмельниччини на 2009–2015 роки.

1 жовтня доктор технічних наук, професор, заслужений працівник народної освіти, ректор ХНУ Микола Єгорович Скиба за вагомий особистий внесок у розвиток вітчизняної освіти, підготовку кваліфікованих кадрів, багаторічну сумлінну працю та з нагоди Дня працівників освіти нагороджений орденом «За заслуги» ІІІ ступеня.

З 25 вересня по 2 жовтня в м. Тетанія (Ізраїль) відбулася ІІ Між-

народна наукова конференція "Сучасні досягнення у науці і техніці", яку організували вчені, викладачі Хмельницького національного університету спільно з Національною радою України з машинознавства, Хмельницькою обласною організацією Спілки наукових та інженерних об'єднань України. У роботі конференції взяли участь науковці з дев'яти країн: України, Росії, Литви, Польщі, Латвії, Ізраїлю, Словаччини, Німеччини та США.

10 жовтня з метою розвитку співробітництва Європейського Союзу та України Хмельницький національний університет відвідав виконуючий обов'язки голови Представництва Європейської комісії в Україні, керівник відділу політики, преси та інформації Представництва Європейської комісії в Україні пан Дірк Шюбель.

23–24 жовтня в ХНУ відбулася Міжнародна науково-практична конференція студентів та молодих вчених на тему: "Розвиток соціально-економічних відносин в умовах глобалізації та сталого економічного зростання". У роботі конференції взяли учать молоді вчені з України, Білорусії та Росії.

Миколу Єгоровича Скибу одноголосно було переобрано на наступний семирічний термін на посаду ректора університету.

Кіницький Ярослав Тимофійович, завідувач кафедри машинознавства ХНУ, визнаний Людиною року – 2008 Хмельницького регіону в номінації «Науковець».

12–13 грудня кафедра обліку і аудиту Хмельницького національного університету відзначала своє 30 річчя. Цій визначній даті була приурочена Всеукраїнська науково-практична конференція на тему: «Облік, аудит і економічний аналіз: історія, становлення, проблеми та перспективи», яка проходила в університеті. У роботі конференції брали участь науковці з Хмельницького, Вінниці, Одеси, Донецька та інших міст України. Мета конференції – надання представникам

наукової еліти можливості апробації своїх наукових робіт, розширення освітнього та наукового рівня, а також розвитку і реалізації творчого потенціалу.

Наприкінці грудня свій десятилітній ювілей відсвяткувала газета «Університет», яка була заснована студентами-філологами, членами літературного клубу «Слон» та за підтримки тогочасного ректора Сіліна Р. І. і декана факультету міжнародних відносин Третька В.В. Згодом вона еволюціонувала в загальноуніверситетське видання, що висвітлює головні події життя ВНЗ. Її незмінним головним редактором став проректор з науково-педагогічної роботи ХНУ М. П. Войнаренко, редактором – начальник управління навчально-виховної роботи Л. Е. Байдич, фотографи – О. О. Нікітін та О. О. Солєнцов.

Сергій Костецький, студент третього курсу ХНУ, у парі з Лілією Подкопаєвою на престижному танцювальному конкурсі “Євробачення”, який проходив у квітні цього року в Глазго, набрали 119 балів та посіли почесне 3 місце.

Хмельницька обласна організація Товариства «Знання», яка об’єднала провідних науковців, педагогів нашого університету висунула пропозицію щодо сходження на найвищу вершину українських Карпат – Говерлу, та підняття прапора з нагоди 60-річчя товариства. Ініціювали виготовлення прапора Товариства «Знання», та жилеток голова обласної організації товариства, проректор з науково-педагогічної роботи Хмельницького національного університету Михайло Войнаренко і секретар Хмельницької обласної організації товариства, начальник управління навчально-виховної роботи та соціальної політики ХНУ Людмила Байдич.

Супроводжував сходження відомий в Україні альпініст, який підкорив не одну вершину Паміру і Тянь-Шаню, Геннадій Баннов. Підтримували веселий настрій гуморист Микола Лук’янюк і баяніст Олександр Бохонько. Фотограф Олександр Баннов і відеооператор Олександр Нікітін зробили унікальні фото, відео. Директор ботанічного саду Людмила Казімірова та головний бухгалтер ХНУ Наталія Корнік зібрали цікавий матеріал для поповнення колекції ботанічного саду університету. А професор Олександр Григоренко зібрав інформацію про історію краю.

– Ми знаходились на найвищій вершині України, — ділився враженнями Михайло Войнаренко, – справжні українці повинні побувати тут неодмінно. Відчуття неймовірні.

.

У НАУКОВІЙ БІБЛІОТЕЦІ ХНУ...

Книги просвітлюють душу,
піднімають і зміцнюють людину,
пробуджують у неї кращі стремління,
відточують її розум і пом’якшують серце.

Вільям Теккерей

На допомогу навчальному процесу та виховній роботі в читальних залах та на абонементах оформлені постійно діючі книжкові виставки нових надходжень, а також тематичні виставки, зокрема: «Доля народу – правда історії», «Чорні крила голодомору», «ЕКОлогія + ЕКОномікa» та ін. Розширилася географія МБА, абонентами якого стали національна бібліотека Латвії, бібліотека Волинського університету, Житомирська обласна універсальна бібліотека

та інші, розроблено бланк електронного замовлення по МБА.

Отримала свій подальший розвиток віртуальна система обслуговування: студенти дистанційної освіти стали користувачами електронної бібліотеки, на сайті книгозбірні створено базу даних «На допомогу науковцям», яка містить корисну інформацію для аспірантів, здобувачів вченого ступення, науковців університету.

Квіти у день професійного свята (зліва направо Великосельська О. М., Марчак Т. Ф., Макутра В. О., Яковлева Л. В.)

У межах просвітницької діяльності розроблено та проведено нові заходи: урок-есе «На стику двох культур. Шлях Євгена Гребінки» (до 160-річчя з дня народження письменника); година вдячних спогадів «Сум і надія доктора Корчака», урок-застереження «Цінуй життя яке ти маєш…» до Всесвітнього дня боротьби зі СНІДом. Загалом проведено 156 заходів.

Поряд з діючими проектами «Від інформаційної культури до якості освіти», «Майбутнє планети в наших руках» запроваджено новий проект «Правова культура як фактор цілісного виховання особистості». На сайті книгозбірні з метою залучення користувачів стартував проект «Я і моя бібліотека» (знайди себе на фото). Для подальшого розвитку розроблено та затверджено Положення про проектну діяльність бібліотеки, також Положення про електронну бібліотеку ХНУ. Згідно з науковою програмою проведено соціологічне дослідження «Робота з науковою інформацією в бібліотеці університету».

Відбулися зміни в структурі бібліотеки: об’єднано 2 читальні зали економічної літератури, організовано зал для проведення масових заходів, придбано 2 ПК, 1 сервер, DVD-програвач, принтер, розпочато ремонт фасаду бібліотечного корпусу.

СПОРТИВНІ ПОДІЇ...

Найбільшим спортивним форумом 2008 року були І Спортивні студентські ігри України та XXIX Олімпійські ігри у Пекіні. На І Спортивних студентських іграх України наші студенти брали участь у змаганнях з п’яти видів спорту і вибороли 25 медалей (15 золотих, 4 срібні, 6 бронзових).

4 – 11 липня в Києві відбувся чемпіонат Європи з фехтування, в якому Г. Пундик зі своїми подругами вибороли срібні медалі, програвши у фіналі команді Польщі (44 : 45).

На чемпіонаті Європи серед молоді з фехтування студент факультету прикладної математики і комп’ютерних технологій Дмитро Бойко завоював перше місце та золоту медаль, а Ірина Кравчук (гуманітарно-педагогічний факультет) стала чемпіонкою світу серед молоді в командних змаганнях. На XXIX Олімпійських іграх у Пекіні Ольга Жовнір і Галина Пундик (спеціальність фізична реабілітація) з подругами отримали фантастичну перемогу над командою Китаю і вибороли золоті медалі в командних змаганнях з фехтування на шаблях.

Цього року Ользі Жовнір і Кравчук Ірині присвоєно звання «Майстра спорту міжнародного класу». Після успішного виступу на Олімпійських іграх було присвоєно Галині Пундик та Ользі Жовнір почесне звання «Заслужений майстер спорту». Майстрами спорту стали: О. Білощук (л. атлетика), О. Брус (дзюдо), М. Вараниця, А. Дідур, К. Поситько (спортивний туризм), О. Валюс, В. Козлов (регбі), В. Дем’яненко (паурлітинг), Р. Підбережний (в. атлетика), А. Стерницький (веслування на б/к). За результатами виступів знаменита шабельна команда: О. Харлан, О. Хомрова. О. Жовнір і Г. Пундик (версія журналу «Олімпійська арена») стала переможцем у номінації «Один за всіх і всі за одного».

Загалом на 1 березня в університеті навчалося 59 майстрів спорту: 4 заслужених майстрів спорту, 8 майстрів спорту міжнародного класу і 47 майстрів спорту.

До десятки найкращих спортсменів року увійшли: чемпіонки XXIX Олімпійських ігор у Пекіні з фехтування на шаблях в командному заліку Ольга Жовнір та Галина Пундик, чемпіон Європи серед молоді з фехтування на шаблях в особистому заліку Дмитро Бойко, бронзовий призер чемпіонату України з самбо, чемпіон І Спортив-

них студентських ігор України з дзюдо Олександр Брус, учасник чемпіонату Європи з самбо, чемпіон України Іван Васильчук, володарка відкритого кубку України з тхеквондо, чемпіонка І Спортивних студентських ігор Тетяна Кокідько, бронзовий призер чемпіонату Європи серед молоді з фехтування на шаблях в особистому заліку – Дмитро Пундик, чемпіон України з фехтування на шаблях у командному заліку Олександр Торчук, чемпіонка України з веслування на байдарках в командній гонці Світлана Фальшовник, старший викладач кафедри здоров'я людини та фізичного виховання, член національної збірної команди України з регбі Олег Квасниця визнаний кращим гравцем Європи 2008 року, чемпіонка України з велоспорту на шосе в командній гонці, учасниця чемпіонату Європи Олена Шарга

НАКАЗИ РЕКТОРА 2008 РІК

1. №1 від 10.01.08 р. – «Про проведення студентської олімпіади 2007р.»
2. №11 від 22.01.08 р. – «Про проведення Всеукраїнського конкурсу наукових робіт»
3. №13 від 25.01.08 р. – «Про проведення конкурсу МАН України з інформатики»
4. №34 від 19.02.08 р. – «Про розробку навчальних планів на 2008-2009 навчальний рік»
5. №35 від 20.02.08 р. – «Про проведення курсів психолого-педагогічного циклу»
6. №36 від 20.02.08 р. – «Про підведення підсумків ефективності виховної роботи»
7. №46 від 05.03.08 р. – «Про перейменування кафедри фізичного виховання на кафедру здоров'я людини і фізичного виховання та кафедри прикладної математики на кафедру прикладної математики та соціальної інформатики
8. №48 від 05.03.08 р. – «Про посилення виховної роботи серед студентів університету»
9. №56 від 20.03.08 р. – «Про проведення весняної толоки з озеленення і благоустрою»
10. №59 від 24.03.08 р. – «Про проведення Дня зустрічі з випускниками»
11. №73 від 01.04.08 р. – «Про створення науково-виробничого центру «Фобс»
12. №74 від 02.04.08 р. – «Про додаткові заходи щодо організації дипломного проектування, проведення і контролю літньої

екзаменаційної сесії 2007-2008 н.р. та протидії можливим проявам корупції і хабарництва»
14. №75 від 04.04.08 р. – «Про проведення ІІ етапу Всеукраїнської олімпіади»
15. №76 від 09.04.08 р. – «Про проведення Міжнародної студентської олімпіади»
16. №81 від 09.04.08 р. – «Про проведення І Всеукраїнської конференції»
17. №83 від 10.04.08 р. – «Про журі та комісії ІІ етапу Всеукраїнської олімпіади»
18. №86 від 16.04.08 р. – «Про журі та комісії Міжнародної олімпіади з САПР»
19. №87 від 21.04.08 р. – «Про проведення Міжнародної конференції молодих науковців»
20. №96 від 05.05.08 р. – «Про проведення конкурсного відбору проектів наукових досліджень за рахунок видатків загального фонду держбюджету, починаючи з 2009 року»
21. №100 від 05.05.08 р. – «Про затвердження складу науково-технічної ради ХНУ»
22. №103 від 13.05.08 р. – «Про організацію захисту творчих робіт»
23. №104 від 15.05.08 р. – «Про проведення ІІ Міжнародної наукової конференції»
24. №113 від 22.05.08 р. – «Про проведення телефестивалю моди «Барви Поділля-2008»
25. №129 від 20.06.08 р. – «Про створення кафедри соціальної роботи»
26. №130 від 24.06.08 р. – «Про штати професорсько-викладацького складу кафедр»
27. №133 від 25.06.08 р. – «Про заходи з підготовки до нового навчального року»
28. №135 від 27.06.08 р. – «Про обмін студентами ХНУ та Краківської політехніки»
29. №177 від 06.10.08 р. – «Про проведення ІІ Міжнародної наукової конференції»
30. №185 від 17.10.08 р. – «Про створення спеціалізованої вченої ради»
31. №188 від 17.10.08 р. – «Про заходи щодо проведення акредитаційної експертизи»
32. №196 від 30.10.08 р. – «Про призначення у першому семестрі 2008-2009 н.р. ректорських контрольних робіт з циклів соціально-економічних, професійно орієнтованих та професійних дисциплін»
33. №213 від 14.11.08 р. – «Про роботу курсів психолого-педагогічного циклу»
34. №218 від 18.11.08 р. – «Про організацію профорієнтаційної роботи в ХНУ»
35. №221 від 18.11.08 р. – «Про створення навчально-методичного центру «Глобус»
36. №222 від 18.11.08 р. – «Про проведення підвищення кваліфікації прийомних батьків та батьків-вихователів дитячих будинків сімейного типу»
37. №223 від 19.11.08 р. – «Про організацію VII Міжнародного форуму студентами ФІМ»
38. №231 від 03.12.08 р. – «Про підведення підсумків науково-технічної діяльності»
39. №235 від 04.12.08 р. – «Про проведення науково-практичної конференції»
40. №241 від 13.12.08 р. – «Про проведення ІІ туру олімпіади з інформатики»
41. №261 від 29.12.08 р. – «Про порядок встановлення надбавок і доплат до посадового окладу працівників університету»

2009 РІК

20 РОКІВ АСПІРАНТУРІ !

Кількість студентів цього року зросла до 13582 осіб

НАЙВАЖЛИВІШІ ПОДІЇ РОКУ В ДЕРЖАВІ:

• 2009 рік розпочався одним із найгучніших конфліктів в історії відносин з Росією – «газовою війною». 7 січня транзит російського газу через територію України був припинений повністю. Після досягнення домовленостей про ціни і підписання 19 січня в Москві відповідних контрактів 20 січня поставки блакитного палива для України та транзит в Європу поновилися;

• Однією із найяскравіших подій року став успіх донецького «Шахтаря» в Кубку УЄФА. На шляху до перемоги футболісти виграли в британців, росіян і французів. 20 травня в Стамбулі українська команда змогла обіграти німців – і останній в історії кубок УЕФА поїхав до Донецька.

• 21 липня у Житомирській області працівники СБУ та Генпрокуратури заарештували головного підозрюваного у вбивстві журналіста Георгія Гонгадзе – генерал-лейтенанта Олексія Пукача.

• 19 жовтня в Україні офіційно стартувала виборча президентська кампанія. Для участі у перегонах зареєструвалися 18 кандидатів.

• У 2009 році в Україні було зафіксовано найвищий за всю історію незалежності рівень народжуваності. За рік в Україні народилося 530 тисяч дітей, що більше на 20 тисяч, ніж минулого року.

В УНІВЕРСИТЕТІ…

Цей рік, як загалом і минулі роки, був насичений подіями. 16 січня Українсько-польський центр ХНУ з дружнім візитом відвідав Генеральний консул Республіки Польща у Львові Гжегож Опалінські. Результатом цієї зустрічі стало подальше поглиблення співробітництва нашого і польських ВНЗ у сфері спільного розвитку наукових проектів, обміну студентами, стажування студентів та науковців Хмельницького національного університету в навчальних закладах та на підприємствах Польщі.

28 квітня відбулися урочисті заходи з нагоди сімнадцятого

випуску слухачів Хмельницького центру перепідготовки та соціальної адаптації колишніх військовослужбовців, пролонгації Трастового фонду програми НАТО “Партнерство заради миру”, а також “Ярмарок вакансій”, присвячений цим подіям.

Відкривав захід ректор університету, професор Микола Скиба, а директор Центру, професор Михайло Войнаренко знайомив гостей, випускників курсів та всіх присутніх з підприємствами-учасниками “Ярмарку вакансій”, 22 з яких запропонували випускникам близько півтори сотні вакансій. А кількома годинами пізніше у залі засідань вченої ради університету відбулося вручення свідоцтв та сертифікатів 73 випускникам, зокрема спеціальностей “Менеджмент підприємницької діяльності” – 17 осіб, «Комп’ютерні технології в економічних системах” – 10, “Маркетинг на ринку товарів та послуг” – 14, “Комп’ютерні системи і мережі” – 14. З 24 квітня цього року розпочато 18-й етап навчання, на який зараховано 60 осіб.

У жовтні в Хмельницькому національному університеті проходила ювілейна V Міжнародна науково-практична конференція «Професійне становлення особистості: проблеми та перспективи». У заході брали участь науковці з різних регіонів України, Росії, Узбекистану, Польщі, духівництво – митрополит Хмельницький і Старокостянтинівський Антоній та директор Інституту теології Католицького університету м. Люблін (Польща) – Ян Зімній. Делегацію науковців Академії педагогічних наук України очолювала доктор економічних наук, професор, дійсний член АПН України Ничкало Нелля Григорівна, а польську делегацію науковців очолював президент Міжнародного наукового товариства «Польща – Україна» Шльосик Франтішек. Учасники висловили бажання продовжувати співпрацю та використовувати набутий досвід у своїй науковій роботі.

Команда ХАЕС (Хмельницька асоціація економічного самовдосконалення) нашого університету посіла друге місце у «Відкритому економічному турнірі» – інтелектуальному командному змаганні студентів економічної спеціальності ВНЗ.

Значну цікавість серед студентів та молодих вчених викликали наукові конференції «Місце національних культур в умовах всесвітньої інтеграції» та Міжнародний науковий семінар «Європейська мовна політика». Зустріч відбулася за участі представників нашого університету, Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії та Хмельницької академії прикордонних військ ім. Богдана Хмельницького. А ще – презентація стипендійних програм імені Едмунда Маскі та UGRAD. Презентацію вела координатор програм IREX (Рада міжнародних досліджень та обмінів) в Україні Ірина Мірошниченко.

Виповнилося 20 років аспірантурі Хмельницького національного університету.

У вітанні ректора університету М. Є. Скиби з нагоди свята зазначалося, що за весь період існування аспірантуру закінчили з захистили кандидатські дисертації 155 осіб, більшість з яких працюють на кафедрах нашого університету. Закінчили докторантуру і захистили докторські дисертації цього року: Юрій Іванович Шалапко та Олександр Володимирович Диха.

Двадцятирічний ювілей відзначала і кафедра комп’ютерних систем та мереж, яка пройшла досить великий шлях реорганізацій та перетворень, досягла на цьому шляху значних успіхів у різних напрямках діяльності, зокрема в науково-дослідній роботі викладачів та студентів.

Виповнилось 70 літ цього року доценту Хмельницького національного університету Євгену Михайловичу Свіргунцю. Добре знаний спортивній громадськості нашої країни як фахівець, людина великих організаторських здібностей, принциповості і порядності Євген Михайлович майже тридцять шість років очолював кафедру фізичного виховання у нашому навчальному закладі. Опублікував більше сотні статей, присвячених проблемам розвитку фізкультурно-спортивного руху в Україні, ролі фізичної культури і спорту, здоровому способу життя, удосконаленню навчального процесу тощо. У 1981 році захистив кандидатську дисертацію.

«Актуалізація проблем застосування маркетингових технологій і створення умов для інноваційного розвитку економіки» – під такою темою у грудні в Хмельницькому національному університеті відбулася IV Міжнародна науково-практична конференція. Конференція була присвячена 15-річчю факультету бізнесу Хмельницького національного університету. В її роботі брали участь більш ніж 150 науковців і фахівців з маркетингу провідних вищих навчальних закладів України: Києва, Львова, Харкова, Донецька, Луганська. Одеси, Сум, Житомира, Херсона, Рівного, Чернівців, Луцька, Полтави і Хмельницького, а також представники різних наукових шкіл з Німеччини, Польщі, Росії і Словаччини. З вітальним словом перед учасниками конференції виступав проректор з науково-педагогічної роботи Хмельницького національного університету, доктор економічних наук, професор Михайло Войнаренко. На пленарному засіданні виступали відомі вчені і фахівці з маркетингу.

19 листопада у Хмельницькому національному університеті відкрито нову спеціальність «Управління інноваційною діяльністю». Сфера діяльності спеціалістів з управління інноваційною діяльністю – промислові підприємства, транспорт, зв'язок, органи державного управління, місцевого самоврядування тощо. Профілюючою для нової спеціальності стала кафедра менеджменту, яка кілька років поспіль посідала перше місце в університеті за комплексними показниками діяльності.

В університеті цього року впроваджено електронне модульне середовище для навчання (Moodle). З допомогою, створених електронних програмних комплексів навчальних дисциплін вдалося суттєво підвищити ефективність самостійної роботи студентів, особливо тих спеціальностей і спеціалізацій, які ліцензовані недавно. У цей період університет виборов грант на реалізацію спільного українсько-польського проекту «Комп'ютерні технології у матеріалознавстві, інженерній поверхні та виробництві матеріалів».

Китай – одна з найбільших країн світу, де впроваджуються новітні розробки й технології провідних компаній та світових учених. Розвиток китайської економіки перетворив Китай із всесвітнього складального цеху в провідного світового інвестора в галузі електроніки, енергозбереження та хімічної технології.

Набирає оберти і співпраця між Україною та Китайською Народною Республікою, особливо у сфері науки та сучасних технологій, яка підкріплена міждержавними угодами. У межах цієї співпраці в червні 2009 року Хмельницький національний університет брав участь у 20-й Міжнародній торгово-економічній виставці, яка проходила в місті Харбін (Китайська Народна Республіка). До складу делегації Міністерства освіти і науки України увійшов заступник директора Інституту телекомунікаційних та комп'ютерних систем Хмельницького національного університету, доцент кафедри радіотехніки та зв'язку Мартинюк Валерій Володимирович. Під час перебування у місті Харбін представлено наукові розробки та напрями досліджень, які проводяться у Хмельницькому національному університеті: технологія переробки полімерних відходів (д. т. н., проф. Параска Г. Б.), вакуумно-дифузійна технологія модифікації поверхні металів у безводневому середовищі (д. т. н., проф. Каплун В. Г.), прилади вимірювання та контролю якості електрохімічних суперконденсаторів (д. т. н., проф. Шинкарук О. М.), методи та засоби інтелектуального діагностування комп'ютерних систем (д. т. н., проф. Локазюк В. М.) тощо. Важливими аспектами візиту

Харбінський політехнічний університет.

стали переговори та підписання протоколів про співробітництво в галузі енергозберігаючих технологій із представниками китайських компаній Tide Energy та Railway Signal. Українська делегація відвідала також Харбінський політехнічний університет та домовилася про співпрацю у наукових дослідженнях щодо розробки системи вимірювання параметрів та контролю якості суперконденсаторів для електромобілів і гібридного транспорту.

Доктор технічних наук, професор, заслужений працівник народної освіти України, відмінник освіти України, академік Української технологічної академії, Міжнародної академії інформатизації, Української академії економічної кібернетики, яскравий представник наукової еліти держави, ректор Хмельницького національного університету Микола Єгорович Скиба в кінці року відзначив 60-річний ювілей. Протягом роботи в навчальному закладі він підготував понад 150 наукових праць, шість монографій, п'ять навчальних посібників, майже 300 публікацій наукового та навчально-методичного спрямування. За результатами наукових досліджень отримав велику кількість авторських свідоцтв, 25 патентів на винаходи. За його участі виконано та впроваджено у виробництво 28 госпдоговірних і держбюджетних науково-дослідних тем…

Наприкінці листопада до Хмельницького завітав віце-спікер Верховної Ради України Микола Томенко. У Хмельницькому національному університеті він презентував широкому студентському загалу свої нові проекти, задуми та книги на історичну тематику. Нагадаємо, що Микола Володимирович добре відомий не лише як політичний діяч, а й як історик та політолог. Його проекти «Сім чудес України» та «Сім природних чудес» стали для країни великим історично-культурним проривом, оскільки з небуття підняли чималу кількість історичних та природних пам'яток.

У НАУКОВІЙ БІБЛІОТЕЦІ ХНУ...

Книги – це кораблі думок, які
бороздять безмежний океан життя, мандруючи
хвилями часу й бережно несучи свій
безцінний вантаж з покоління
в покоління, передаючи одним вікам
плоди мудрості інших віків.

Теренціан Мавр

Цього року НБ ХНУ удосконалювала систему обслуговування користувачів шляхом розвитку віртуального середовища, накопичення електронних ресурсів, вивчення думки користувачів щодо комфортності їх обслуговування на тлі структурних змін в роботі книгозбірні.

Новими абонентами МБА стали наукові бібліотеки Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу та Східноукраїнського національного університету ім. Даля. Перелік просвітницьких заходів поповнився новими темами: «Екскурс в історію української педагогіки»; мандрівка сторінками маловідомого твору визначного літературознавця Віктора Петрова «Романи Куліша» (до 190-річчя від дня народження) з циклу «Забуті побратими Кобзаря»; година філософських роздумів «Мудрець із провінційного університету Іммануїл Кант». На сайті книгозбірні започатковано цикл бібліографічних оглядів кращих зразків української літератури «Радимо прочитати». Окрім традиційних, розроблено 3 віртуальні виставки на сайті книгозбірні: «Ми мову називаємо святою», «Кар'єра: складові успіху», «Українське вбрання – частка народної душі».

Учасники науково-практичної конференції "Гуманізація освіти та традиції просвітництва в бібліотеках ВЗО Хмельниччини"

Почесними грамотами ХНУ відзначено працівників книгозбірні: Великосельську О. М., Марчак Т. Ф., Шевцову О. М., Луцюк С. В., Музику С. П., Шекеневу В. І., Майструк

С. В., Салюк Л. І., Мисіну І. Д., Дідишену О. В. До Всеукраїнського Дня бібліотек почесними грамотами управління культури, туризму і курортів облдержадміністрації відзначено Макутру О. В., Мельник Т. Б., Сидоренко О. П., Баран Л. С. Грамотою Хмельницької обласної ради та цінним подарунком нагороджено Панасюк Т. Г. за багаторічну сумлінну працю, високий професіоналізм, вагомий особистий внесок у розвиток бібліотечної справи області з нагоди 50-річчя від дня народження.

СПОРТИВНІ ПОДІЇ…

Найбільш спортивними студентськими форумами цього року були IX літня Універсіада і XXV Всесвітня літня Універсіада.

У змаганнях IX Всеукраїнської літньої Універсіади лише 37 наших спортсменів у складі збірної студентської команди області взяли участь у трьох видах спорту з дев'яти запланованих, вибороли 1179 очок і 22 медалі різного ґатунку. Найбільш вдало виступили фехтувальники – 584 очка (9 золотих, 5 срібних, 2 бронзових). Тхеквондисти здобули 348 очок (0-2-3 медалі), дзюдоїсти 247 очок (0-0-1).

Змагання з ігрових видів спорту пройшли лише в підгрупах. З ряду причин Комітет з фізичного виховання і спорту МОН України не зумів провести усі змагання, і дані наведені лише на основі тих видів спорту, які відбулися.

У липні в Белграді відбулася XXV Всесвітня літня універсіада. Національна збірна команда України була представлена в 14 видах програми. У змаганнях взяв участь 161 спортсмен. Члени збірної команди представляли 53 ВНЗ з 23 регіонів України. Через підготовку до чемпіонату Європи і світу не змогли виступити основні склади фехтувальних команд України. Наш університет представляла лише одна студентка у фехтуванні на шаблях (за напрямом «Здоров'я людини») Кравчук Ірина, яка з подругами молодіжної команди країни зуміла вибороти золоту медаль.

Цього року на турнірі серії «Гран-Прі» з фехтування «Московська шабля» жіноча «золота» команда Пекіна здобула срібну нагороду, а в особистих змаганнях чоловіків бронзову медаль виборов Олег Штурбабін, який лише у фіналі поступився італійському спортсменові.

12 квітня у столиці Північної Ірландії (м. Белфасті) завершився

чемпіонат світу серед юніорів з фехтування на шаблях. Збірна команда України (де була представлена наша студентка, олімпійська чемпіонка Ольга Жовнір) у фінальній зустрічі виграла в команди Італії з рахунком 45:37.

Гарно себе протягом року зарекомендувала молодь, так чемпіонами України стали веслувальники: Марія Алтухова, Микола Войчук, Наталія Гроцька, Олександр Кондратюк, Микола Стальненко, Павло Селецький, Олексій Янчук, Світлана Фальшовник; фехтувальники: Євген Аулов та Станіслав Конопацький; а в складі команди «Оболонь-Університет»: Олег Валюс, Назарій Зозуля, Владислав Козлов, Олексій Лещенко.

Радують своїми результатами студенти спеціальності «Здоров'я людини» Олена Білощук та Світлана Тертична. Взявши участь у молодіжному чемпіонаті України, Олена виборола перше місце та золоту медаль у легкоатлетичному шестикілометровому кросі, а Світлані підкорився срібний п'єдестал у змаганнях із боксу. Здобув перше місце на Кубку федерації дзюдо країни і студент спеціальності «Практична психологія» Володимир Лахман.

Ольга Жовнір та Галина Пундик у складі національної збірної команди України з фехтування на шаблях виграли головні старти сезону – чемпіонат Європи у Пловдиві (Болгарія) та чемпіонат світу в Анталії (Туреччина). На шляху до звання найсильніших на планеті українки перемогли команди Великобританії (45:23), Італії (45:32) і Китаю (45:34), а у вирішальній зустрічі обіграли збірну Франції (45:38).

Жіноча команда шаблісток отримала перевагу у номінації «Найкраща команда року». Загалом 19 студентів, спортсменів нашого університету, входять до основного складу національних збірних команд України з семи видів спорту.

Цього року майстром спорту з міжнародного класу став Євген Аулов (фехтування на шаблях), май-

страми спорту Микола Войчук, Анатолій Пастушок (веслування на б/к), Володимир Лахман (дзюдо).

Спортивний колектив університету посів друге місце у Всеукраїнському конкурсі на кращу постановку фізкультурно-спортивної роботи серед ВНЗ IV категорії.

На перше вересня цього року навчалося 2-ЗМС, 7-МСМК і 25-МС.

Наказом №172 - кв. «Про заохочення студентів-спортсменів, викладачів і співробітників університету» за високі спортивні досягнення на національних і міжнародних змаганнях було оголошено і нагороджено премією 24 студенти, 9 викладачів і 2 співробітників.

НАКАЗИ РЕКТОРА 2009 РІК

1. № 8 від 12.01.09 р. – «Про реформування в університеті системи організації засобів освіти»
2. № 12 від 12.01.09 р. – «Про кафедру педагогіки і психології та кафедру соціальної роботи»
3. № 17 від 28.01.09 р. – «Про проведення Всеукраїнської студентської олімпіади»
4. № 20 від 03.02.09 р. – «Про розгляд підсумків роботи основних навчальних підрозділів ХНУ»
5. № 32 від 19.02.09 р. – «Про проведення семінару «Взаємодія органів влади та закладів»
6. № 33 від 26.02.09 р. – «Про упорядкування чисельності працівників університету»
7. № 36 від 05.03.09 р. – «Про проведення обласного конкурсу МАН України»
8. № 37 від 05.03.09 р. – «Про проведення у другому семестрі поточного навчального року ректорських контрольних робіт із соціально-економічних, професійно орієнтованих та професійних дисциплін»
9. № 40 від 17.03.09 р. – «Про проведення конкурсного відбору проектів наукових досліджень і розробок, що виконуватимуться за рахунок видатків загального фонду держбюджету, починаючи з 2010 року»
10. № 43 від 20.03.09 р. – «Про проведення регіональної науково-практичної конференції»
11. № 48 від 20.03.09 р. – «Про II етап Всеукраїнської олімпіади з комп'ютерної мережі»
12. № 52 від 01.04.09 р. – «Про проведення Міжнародної наукової конференції»
13. № 64 від 22.04.09 р. – «Про призначення спостерігачів від ХНУ для незалежного оцінювання»
14. № 71 від 12.05.09 р. – «Про проведення круглого столу «Роль науки у розвитку студентів»
15. № 80 від 29.05.09 р. – «Про заходи з нагоди завершення 2008-2009 року…»
16. № 82 від 29.05.09 р. – «Про створення спеціалізованої Ради»

17. №110 від 15.07.09 р. – «Про завершення 18-го етапу професійного навчання службовців»
18. №116 від 01.09.09 р. – «Про зміни в шкалі оцінювання навчальних дисциплін»
19. №120 від 01.09.09 р. – «Про створення науково-виробничого центру «Графіка»
20. № 121від 07.09.09 р. – «Про концепцію національного виховання студентів університету»
21. №129 від 10.09.09 р. – «Про першочергові завдання з організаційної роботи університету»
22. № 130 від 10.09.09 р. – «Про підготовку проведення планового навчання і перевірки знань»
23. № 133 від 14.09.09 р. – «Про створення авторського колективу для підготовки розділу до монографії «Вища педагогічна освіта і наука в Україні»
24. № 141 від 18.09.09 р. – «Про розташування малих архітектурних форм на території ХНУ»
25. № 152 від 02.10.09 р. – «Про проведення Міжнародної наукової конференції»
26. № 155 від 07.10.09 р. – «Про проведення V Міжнародної науково-практичної конференції»
27. № 163 від 08.10.09 р. – «Про реалізацію Концепції виховання студентської молоді ХНУ»
28. № 164 від 12.10.09 р. – «Про проведення Міжнародної науково-практичних конференції»
29. № 171 від 21.10.09 р. – «Про створення студентського будівельного загону»
30. № 172 від 21.10.09 р. – «Про проведення Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничо-технічних і гуманітарних наук 2009-2010 н.р.»
31. № 181 від 12.11.09 р. – «Про функціонування системи «Електронний університет»
32. № 183 від 20.11.09 р – «Про затвердження Європейської кредитно-трансферної системи»
33. № 187 від 24.11.09 р. – «Про проведення курсів із підготовки фахівців з управління якістю»
34. № 194 від 27.11.09 р. – «Про формування плану видань навчально-методичної літератури»
35. № 197 від 02.12.09 р. – «Про підготовчі заходи до проведення ліцензійної експертизи»
36. № 201 від 09.12.09 р. – «Про проведення II етапу міської олімпіади з інформатики»
37. № 203 від 14.12.09 р. – «Про особливості в організації навчального процесу»
38. № 208 від 22.12.09 р. – «Про проведення підсумків наукової діяльності за 2009 рік»
39. № 214 від 30.12.09 р. – «Про порядок встановлення надбавок і доплат до посадового окладу працівникам ХНУ, систему їх матеріального стимулювання та надання матеріальної допомоги у 2010 році»
40. № 220 від 30.12.09 р. – «Про затвердження Правил внутрішнього розпорядку університету»

2010 РІК

ОБРАНЯ РЕКТОРА М.Є. СКИБИ ЧЛЕНОМ НАПН

Нагороди кафедр
Хмельницького національного університету

НАЙВАЖЛИВІШІ ПОДІЇ РОКУ В ДЕРЖАВІ:

• 7 лютого Віктор Янукович переміг в другому турі виборів Юлію Тимошенко з відривом у 3% і став Президентом України;

• 21 квітня у Харкові підписано угоду про продовження терміну перебування Чорноморського флоту Росії на території України до 2042 року на умовах зниження ціни на газ для України, яке так і не відбулося;

• Літо 2010 увійшло в історію як одне з найспекотніших за всю історію метеоспостережень. Офіційно найжаркішим днем літа в цілому по Україні Укргідрометцентр назвав 8 серпня, коли на більшій частині території країни температура повітря перевищувала 35^0С, а у Луганську сягнула 42^0 С в тіні;

• У жовтні Конституційний Суд України визнав незаконною конституційну реформу 2004 року і Україна повернулася до президентсько-парламентської форми правління;

• 22 листопада на Майдані Незалежності у Києві стартувала двотижнева акція протесту підприємців проти нового Податкового кодексу. Тисячі підприємців вийшли на вулиці з вимогою скасувати документ, що передбачав ліквідацію спрощеної системи оподаткування.

В УНІВЕРСИТЕТІ…

9–11 квітня студенти-делегати Хмельницького національного університету відвідали Міжнародну студентську конференцію «Студентське самоврядування як складова розвитку українського суспільства» на базі Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка, яка була проведена за ініціативою студентської ради ТНПУ ім. В. Гнатюка та Національного студентського союзу. Конференцію відвідало майже 70 учасників з таких міст. як Варшава, Донецьк, Львів, Суми, Черкаси, Київ, Житомир, Полтава, Чернівці, Ірпінь, Луганськ, Острог, Івано-Франківськ.

Реалізатор проекту Трастового фонду НАТО – програма «Партнерство заради миру» — Хмельницький центр перепідготовки та

соціальної адаптації нашого університету з 2009 року розширив свою діяльність на Харківський регіон, де його партнером став Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», його структурний підрозділ Міжгалузевий інститут післядипломної освіти при НТУ «ХПІ».

16 квітня у Хмельницькому національному університеті відбулася урочиста церемонія двадцятого випуску слухачів Хмельницького центру перепідготовки та соціальної адаптації військовослужбовців, звільнених у запас або відставку, а також був проведений «Ярмарок вакансій», присвячений цьому заходу.

Президент Національного олімпійського комітету України, Герой України, 35-разовий рекордсмен світу у стрибках із жердиною, чемпіон олімпійських ігор в Сеулі Сергій Назарович Бубка, перебуваючи із робочим візитом на Хмельниччині, разом із членом виконкому Національного олімпійського комітету, головою комітету з фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки України В'ячеславом Гамовим та головою Хмельницької обласної ради Іваном Гладуняком завітав до Хмельницького національного університету. Сергій Назарович подарував університету сітку з волейбольними м'ячами, а також передав бібліотеці спортивну літературу та п'ятитомник «Великої спортивної енциклопедії».

За активну співпрацю і впровадження сучасних інформаційних технологій SolidWorks у навчальний процес наш університет отримав безпрецедентний в Україні грант від корпорації «SolidWorks Corp.» (США) та від компанії «Інтерсед Україна» (м.Київ) – авторизованого представника корпорації в нашій країні – ліцензію на 500 робочих місць на використання системи автоматизованого проектування SolidWorks Education Edition 2010 – 2011. Крім того, наш університет є також першим університетом в Україні, який може надавати ліцензійні версії САПР SolidWorks студентам та викладачам для роботи на домашніх комп'ютерах.

22 липня 2010 року святкував свій 60-річний ювілей доктор економічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, проректор з науково-педагогічної роботи Хмельницького національного університету Михайло Петрович ВОЙНАРЕНКО.

За 15 років у рідному навчальному закладі він, як педагог, пройшов шлях від асистента до професора. Працював старшим викладачем, доцентом кафедри економіки і організації побутового обслуговування, заступником декана інженерно-економічного факультету. У 1989 році Михайла Петровича було обрано завідувачем кафедри бухгалтерського обліку, статистики і фінансів. У 1995 – він вже завідувач кафедри обліку та аудиту, професор, з 1999 – проректор з економічних питань, з 2001 – проректор з навчальної роботи Технологічного університету Поділля, а з 2004 року – проректор з науково-педагогічної роботи Хмельницького національного університету.

На початку навчального року в університеті відбулося засідання Ради ректорів вищих закладів освіти III-IV рівнів акредитації Хмельницької області, де серед запрошених гостей були: заступник голови Хмельницької обласної державної адміністрації Гаврішко В. Д., начальник Управління освіти та науки області Очеретянко В. І., ректор Кам'янець-Подільського національного університету ім. І. Огієнка Завальнюк О. М., ректор Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії Шоробура І. М., перший заступник Державної інспекції навчальних закладів Міністерства освіти та науки України Горинь М. О.

Наприкінці вересня університет з робочим візитом відвідав Надзвичайний і Повноважний посол Фінляндії в Україні Крістер Міккелссон.

За результатами Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених, що відбулася наприкінці вересня у Хмельницькому національному університеті, між Хмельницьким національним університетом, Кутаїським державним університетом ім. А. Церетелі, Тбіліським державним університетом ім. І. Явакішвілі були підписані договори про співпрацю.

21–23 жовтня в університеті проходила VII Міжнародна науково-практична конференція «Управління економічними системами: концепції, стратегії та інновації розвитку». Співорганізаторами заходу виступили кафедра обліку і аудиту ХНУ, Поволзький державний університет сервісу (м. Тольятті), Санкт-Петербурзький державний архітектурно-будівельний університет (м. Санкт-Петербург). У роботі конференції, окрім науковців, брали участь представники влади, бізнесу та державних інституцій, зокрема: Хмельницький міський голова Сергій Мельник, президент Хмельницької торгово-промислової палати Наталія Бєлякова, голова Старосинявської райдержадміністрації Олександр Бурбич, Головне управління Держказначейства в Хмельницькій області, Головне управління статистики у Хмельницькій області, Державна податкова адміністрація у Хмельницькій області, Державна академія статистики, обліку та аудиту Держкомстату України та ін.

У жовтні до Хмельницького національного університету прибув Тимчасовий Повірений у справах Чеської Республіки в Україні Вітєзслав Півонька з метою ознайомлення студентів з євроінтеграційними процесами, які відбувалися у Чехії.

12 листопада 2010 року Українсько-польський центр ХНУ відвідав Генеральний консул Республіки Польща Кшиштоф Свідерек.

За традицією шановного гостя зустрів проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків, професор М. А. Йохна.

Привітати пана Свідерека приїхали голови польських товариств зі Славути, Ярмолинців, Хмельницького, Кам'янця-Подільського, Шепетівки, Ізяслава, Старокостянтинова та інших районних центрів області.

Пан Свідерек щиро подякував за теплу зустріч і висловив сподівання щодо подальшого розвитку та поглиблення співпраці між двома сусідніми державами. Генеральний консул відзначив, що «урочистості з нагоди святкування Дня незалежності Польщі у Хмельницькій області спрямовані активізувати не тільки національно-культурні товариства та громадські організації, а й роботу українсько-польських наукових груп для дослідження етногенезу українців та поляків, найважливіших періодів нашої спільної історії, вироблення наближених підходів та поглядів на українсько-польські відносини.

17 листопада відбулася 22-га урочиста церемонія випуску слухачів Хмельницького центру перепідготовки та соціальної адаптації військовослужбовців, звільнених у запас або у відставку.

19 листопада 2010 року ректор Хмельницького національного університету, доктор технічних наук, професор Микола Єгорович Скиба був обраний членом-кореспондентом відділення вищої освіти Національної академії педагогічних наук України. Це почесне звання стало відзнакою за внесок Миколи Єгоровича у розвиток науки взагалі і вищої школи на Хмельниччині зокрема.

Саме під його керівництвом у 2004 році Технологічному університету Поділля було надано статус національного. Нині Хмельницький національний – найбільший на Поділлі вищий навчальний заклад, який має IV рівень акредитації та все необхідне для підготовки фахівців високої кваліфікації. У рейтингу Міністерства освіти та науки ХНУ не раз входив до десятки провідних класичних університетів України.

Цього ж дня відбувся і круглий стіл «2011 – рік освіти та інформаційного суспільства: студенти для країни», організований Всеукраїнською студентською радою при Міністерстві освіти і науки

України та студентським парламентом Київського національного університету ім. Тараса Шевченка.

Цього року реалізували свій потужний творчий потенціал наші аматори не тільки в університеті, а й на фестивалі «Арт-місто XXI століття», на якому нас визнали кращими. Наші танцюристи, учасники народного ансамблю танцю «Юність Поділля», шоу-балетів «Арт-данс» та «Релакс». успішно виступили і вдало представили університет на фольклорних хореографічних фестивалях у Бельгії, Франції, Іспанії, ставши дипломантами і отримавши пам'ятні відзнаки. Самодіяльний театр «Глорія» вдало виступив перед ветеранами Великої Вітчизняної війни у Києві, за що отримали лист-подяку від Солом'янської державної адміністрації столиці.

Народний аматорський театр пісні «Сузір'я» став учасником і дипломантом Всеукраїнського фестивалю естрадної пісні «На хвилях Світязя». Університетський СТЕМ «Юмодес» був ініціатором і організатором проведення у нашому навчальному закладі Міжнародного фестивалю студентських театрів естрадних мініатюр.

Результатом переговорів у 2009 році між Харбінським політехнічним університетом та нашими науковцями став візит до ХНУ директора оптико-електронного і механічного інституту Харбінського політехнічного університету, доктора Со Лайчуня. Доктор Со відвідав музей нашого університету, оглянув дослідні лабораторії та науково-виробничу базу ХНУ, поспілкувався із викладачами кафедри радіотехніки та зв'язку. Китайського вченого вразив високий рівень наукових розробок викладачів Хмельницького національного університету. У ході візиту доктор Со підписав протокол про співпрацю між науковцями ХНУ та ХПУ.

Перспективами розвитку співпраці між Хмельницьким національним університетом та Харбінським політехнічним університетом є створення на базі Хмельницького національного університету центру впровадження інноваційних технологій на китайських підприємствах.

.У НАУКОВІЙ БІБЛІОТЕЦІ ХНУ...

Scientia potential est
/Знання — сила/

Ресурсна база бібліотеки поповнилася «Анотованою повнотекстовою базою даних наукових публікацій», яка дала можливість різноаспектного пошуку інформації в наукових журналах університету, зокрема, пошук за автором, назвою, контекстом тощо. До цієї бази введено й матеріали інформаційного бюлетеня «Бібліотека в освітньому просторі». З метою більш детального знайомства користувачів з новими надходженнями до бібліотеки запроваджено сканування змісту нових видань, з якими можна ознайомитися на сайті книгозбірні.

Виступ директора бібліотеки О. Б. Айвазян під час презентації наукових досягнень студентів та молодих вчених ХНУ

Поряд з традиційною бібліографією розвивався новий напрямок роботи – вебліографія (робота з матеріалами Інтернету). Зокрема, «Навігатор Інтернет-ресурсів за профілем університету» поповнився новими розділами за спеціальностями: культурологія, етика і естетика, валеологія. Для виконання письмових довідок різної тематики, інформаційного обслуговування керівництва університету та науковців за рік укладено 729 інформаційних списків. Загалом за рік читачам надано 21433 довідки та понад 10 тис. консультацій. З метою популяризації ресурсів книгозбірні, навчання користувачів здійснено 32 комплексних інформаційних масових заходів (Дні фахівця, кафедри, аспіранта тощо), проведено заняття з основ інформаційної культури (39 теоретичних та 39 практичних) зі студентами першого курсу та 8 занять з «Наукового пошуку літератури. Галузева бібліографія» для студентів старших курсів. Пра-

День кафедри педагогіки у бібліотеці.

цівники сектору НТД брали участь у 19 заняттях зі стандартизації та патентно-інформаційного пошуку, які відбувалися на базі фонду спецвидів бібліотеки. Отримав подальший розвиток науково-краєзнавчий напрямок діяльності книгозбірні. Розпочато дослідження історії бібліотек регіону за двома напрямками: історія бібліотечної справи на Поділлі наприкінці XIX – на початку XX ст. та історія бібліотек вищої школи Хмельниччини, зокрема НБ ХНУ.

СПОРТИВНІ ПОДІЇ…

Десять днів дзвін клинків тримав у напрузі Париж. Із 4 по 13 листопада близько 900 кращих фехтувальних дуелянтів зібралися на французькій землі, щоб розіграти нагороди чемпіонату світу в трьох видах фехтувальної зброї. Пропустивши попередні бої, як олімпійські чемпіони, наші шаблістки в 1/16 виграли в іспанок – 45:32, потім перемогли команду Італії – 45:38, Франції – 45:31. У другому півфіналі Росія подолала команду США. Але протистояння двох фаворитів закінчилося нашою поразкою – команда України – срібний призер, проте і досягнутий результат вартий похвали і шани. Наші О. Жовнір і Г. Пундик з подругами по команді піднялися на другу сходинку світового п'єдесталу і отримали срібні медалі. Чоловіча команда університету, згідно з жеребкуванням, фехтувала з командою італійців, майбутнім срібним призером, і стала лише сьомою у світі. .

Володимир Лахман, дворазовий майстер спорту з дзюдо і панкратіону, виборовши звання чемпіона України з цих видів спорту, здобув бронзову медаль з панкратіону на чемпіонаті світу серед юніорів. Студент 3-го курсу спеціальності «Здоров'я людини» Василь Михайлінчик, майстер спорту міжнародного класу, вигравши перше місце у ривку, третє — у поштовху та друге — у двоборстві, став чемпіоном світу з гирьового спорту, а Сергій Когут посів друге місце та здобув срібну медаль на Кубку світу з кікбоксингу. Загалом на V Літніх спортивних іграх молоді України наші студенти у складі збірних команд Хмельниччини вибороли 6 золотих, 3 срібних і 4 бронзових медалей.

Цього року лише один майстер спорту виконав нормативні вимоги майстра спорту міжнародного класу – С. Конопацький. Сім

студентів стали майстрами спорту: І. Васильчук (дзюдо), О. Литвін, М. Зозуля (фехтування), С. Когут (кікбоксинг), В. Лахман (панкратіон), С. Тертична (бокс) і В. Хомич (веслування на б/к). Наші спортсмени традиційно збагатили університетську скарбницю спортивних здобутків. Три перемоги і шість призових місць на чемпіонатах світу і Європи переконливо засвідчили, що ми серед найкращих і найсильніших.

У складі національних збірних команд України 13 спортсменів нашого університету представлені у дев'яти видах спорту (веслування б/к, бокс, легка атлетика, дзюдо, самбо, регбі, панкратіон, фехтування, пауерліфтинг, гирьовий спорт).

На перше вересня цього року в університеті навчалися два ЗМС, 7 майстрів спорту міжнародного класу, 19 майстрів спорту.

НАКАЗИ РЕКТОРА 2010 РІК

1. № 2 від 05.01.10 р. – «Про організацію та проведення державного екзамену з української мови»
2. № 15 від 21.01.10 р. – «Про проведення міського конкурсу МАН України з інформатики»
3. № 16 від 21.01.10 р. – «Про оргкомітет з підготовки до 50-ти літнього ювілею ХНУ»
4. № 17 від 25.01.10 р. – «Про проведення Всеукраїнської олімпіади 2009–2010 навчального року»
5. № 20 від 28.01.10 р. – «Про створення відділу з питань військової підготовки»
6. №28 від 05.02.10 р. – «Про проведення курсів психолого-педагогічного циклу для викладачів»
7. № 42 від 23.02.10 р. – «Про проведення обласного конкурсу МАН України з інформатики»
8. № 43 від 23.02.10 р. – «Про заходи з питань створення безпечних умов праці і навчання»
9. № 60 від 24.03.10 р. – «Про організацію заходів щодо 50-ти літнього ювілею ХНУ»
10. № 62 від 24.03.10 р. – «Про проект створення віртуальних інтерактивних

засобів навчання»

11. № 63 від 25.03.10 р. – «Про проведення маркетингових досліджень на підприємствах легкої промисловості Хмельницької області»

12. № 65 від 26.03.10 р. – «Про організацію виконання Міжнародного проекту Tempus IV»

13. № 74 від 06.04.10 р. – «Про проведення ІІ етапу олімпіади з комп'ютерних мереж»

14. № 79 від 12.04.10 р. – «Про підготовку і проведення планового навчання і перевірку знань з питань безпеки життєдіяльності працівників установ, закладів, організацій і підприємств освіти і науки України у регіоні»

15. № 81 від 14.04.10 р. – «Про проведення Міжнародної олімпіади з наукових робіт із САПР»

16. № 100 від 28.04.10 р. – «Про проведення обласного семінару-практикуму»

17. № 104 від 30.04.10 р. – «Про проведення науково-практичної конференції»

18. № 105 від 30.04.10 р. – «Про затвердження складу науково-технічної ради університету»

19. № 114 від 12.05.10 р. – «Про проведення Всеукраїнського науково-практичного семінару»

20. № 120 від 21.05.10 р. – «Про впровадження та функціонування системи «Анти-плагіат»

21. № 122 від 27.05.10 р. – «Про проведення урочистостей з нагоди завершення навчального року в Хмельницькому територіальному відділенні МАН України»

22. № 125 від 31.05.10 р. – «Про проведення круглого столу ректора із самоврядуванням ХНУ»

23. № 129 від 02.06.10 р. – «Про проведення Міжнародної науково-практичної конференції»

24. № 143 від 22.06.10 р. – «Про штати професорсько-викладацького складу кафедр»

25. № 147 від 25.06.10 р. – «Про часткову реорганізацію навчальних підрозділів університету»

26. № 148 від 28.06.10 р. – «Про проведення маркетингових досліджень на підприємствах»

27. № 149 від 29.06.10 р. – «Про створення спеціалізованої Вченої ради»

28. № 159 від 12.07.10 р. – «Про заходи із вдосконалення навчально-матеріальної та соціально-побутової інфраструктури університету протягом 2010 року»

29. № 169 від 11.08.10 р. – «Про відкриття Центру інноваційної педагогіки та

психології»

30. № 194 від 20.09.10 р. – «Про проведення контролю знань студентів денної форма навчання»

31. № 197 від 25.09.10 р. – «Про підготовчі заходи до проведення акредитаційної експертизи»

32. № 210 від 11.10.10 р. – «Про підготовку до 66-ї річниці визволення України»

33. № 219 від 19.10.10 р. – «Про проведення VII-ї Міжнародної науково-практичної конференції»

34. № 248 від 23.11.10 р. – «Про підведення підсумків наукової та науково-технічної діяльності»

35. № 251 від 02.12.10 р. – «Про проведення ІІ-го туру міської олімпіади з інформатики»

36. № 258 від 09.12.10 р. – «Про затвердження розмірів оплати за навчання аспірантів»

37. № 264 від 12.12.10 р. – «Про результати спільного засідання ректорату і самоврядування»

38. № 272 від 28.12.10 р. – «Про проведення Міжнародного конкурсу ім. Т. Г. Шевченка»

39. № 277 від 30.12.10 р. – «Про реорганізацію університетського Центру культури і мистецтва»

40. № 278 від 30.12.10 р. – «Про порядок встановлення надбавок і доплат до окладу працівникам ХНУ, матеріального стимулювання та надання допомоги»

41. № 280 від 30.12.10 р. – «Про відкриття ресурсного і інформаційно-консультативного центру»

2011 РІК

ПЕРЕДЮВІЛЕЙНИЙ...

НАЙВАЖЛИВІШІ ПОДІЇ РОКУ В ДЕРЖАВІ:

• 2 липня Віталій і Володимир Клички стали володарями всіх чемпіонських поясів у важковаговій категорії професійного боксу;

• Червень – жовтень – суд над екс-прем'єром Ю. Тимошенко. Вирок – 7 років ув'язнення;

• 8 листопада – Росія запустила в обхід України першу гілку газопроводу до ЄС «Північний потік».

В УНІВЕРСИТЕТІ...

У січні 2011 року виповнилось 70 років першому проректору Хмельницького національного університету, доктору технічних наук, заслуженому працівникові народної освіти України, кавалеру ордена «Знак пошани», відміннику народної освіти, професору Сергію Григоровичу Костогризу. За його безпосередньої участі розроблені комплекси дидактичних матеріалів і методичного забезпечення з навчальних дисциплін «Теорія механізмів і машин», «Деталі машин», «Основи теорії коливань та віброзахисту», створені оригінальні навчальні лабораторії та кабінети з цих курсів. Викладацьку та адміністративну діяльність Сергій Григорович завжди поєднував з активною науково-дослідною роботою. У 1995 році він захистив докторську дисертацію. Його наукова робота пов'язана з питаннями динаміки технологічного обладнання машинобудівної галузі. У центрі науково-педагогічної діяльності — питання удосконалення навчального процесу у ВНЗ. Сергій Григорович є співавтором монографій «Державні стандарти професійної освіти: теорія і методика», «Моніторинг якості навчального процесу у вищому закладі освіти» та серії методичних розробок з проблем запровадження європейської кредитно-трансферної системи. Є автором 180 наукових і науково-методичних праць, 29 авторських свідоцтв і патентів на винаходи, за що нагороджений знаком «Винахідник СРСР».

11–15 квітня цього року відповідно до плану проведення олімпіад у системі Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України факультет прикладної математики Хмельницького національного університету провів XIV студентську олімпіаду САПР і комп'ютерне моделювання в машинобудуванні, у якій взяли участь представники з двадцяти ВНЗ України, Росії та Білорусії. Олімпіаду підтримували компанії SolidWorks (США), AMC Bridge (США), Aquasoft (Україна), ВАТ «ІНТЕРСЕД Україна» (м. Київ, Україна).

У вересні з десятиденним візитом група викладачів та студентів Хмельницького національного університету відвідала найвідоміші Європейські інституції, які визначають і підтримують західноєвропейські принципи демократії місцевого самоврядування, мирне співіснування держав, економічну і політичну безпеку, захист прав людини, справедливий суд тощо. Крім того, освітяни відвідали найстаріший і найвідоміший навчальний заклад Європи — університет Сорбону в Парижі.

Очолював делегацію доктор економічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи, перший проректор Хмельницького національного університету Михайло Войнаренко.

Метою візиту студентів і викладачів до визначних європейських інституцій було вивчення досвіду для долучення до роботи в сприянні європейській інтеграції України на місцевому і регіональному рівнях.

80 років з дня народження відзначав 27 вересня доктор технічних наук, професор, академік, Почесний громадянин міста Хмельницького, учасник Другої світової війни, людина, яка упродовж 27 років, починаючи з 1974 року, незмінно була ректором вищого навчального закладу, яка виховала цілу плеяду науково-педагогічної

еліти, керівників підприємств, установ і організацій, ректорів, проректорів, деканів, завідувачів кафедр, Радомир Іванович Сілін. Доземно вклонилися, тепло і сердечно привітали ювіляра друзі, колеги, працівники та студенти Хмельницького національного університету.

З 24 по 26 жовтня в Хмельницькому національному університеті проходила VI Міжнародна науково-практична конференція «Професійне становлення особистості: проблеми і перспективи».

Організаторами конференції виступали: Хмельницький національний університет, Національна академія педагогічних наук України, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, Інститут професійно-технічної освіти НАПН України, Інститут педагогіки Університету Казимира Великого (Республіка Польща).

28–30 жовтня Студентська рада Хмельницького національного університету спільно з ВМГО "Національний студентський союз", Управлінням освіти і науки Хмельницької ОДА, Управлінням сім'ї, молоді та спорту Хмельницької ОДА, Хмельницьким обласним товариством «Знання» на базі Хмельницького національного університету провели І Всеукраїнську студентську конференцію "Органи студентського самоврядування у просторі вищої освіти України".

З 14 по 17 листопада Хмельницький національний університет з офіційним візитом відвідали доктор технічних наук, професор, академік Російської академії космонавтики ім. К. Е. Ціолковського (РАКЦ), заслужений діяч науки та техніки Російської Федерації (РФ), президент Академії інформатизації освіти, заступник директора Інституту інформатизації освіти Російської академії освіти (РАО)

Я. Ваграменко та професор, головний учений академік-секретар, член президії Академії інформатизації освіти, доктор педагогічних наук, кандидат фізико-математичних наук, голова секції середньої та вищої школи «Одаренные дети» Науково-методичної ради з математики Міністерства освіти та науки РФ, почесний працівник вищої професійної освіти РФ О. Русаков.

Метою візиту було підписання угоди про співробітництво між Хмельницьким національним університетом та Інститутом інформатизації освіти Російської академії освіти, вручення дипломів та відзнак Академії інформатизації освіти про обрання членами АІО співробітників Хмельницького національного університету.

З 17 по 19 листопада Хмельницький національний університет взяв участь у 20-тій Міжнародній спеціалізованій виставці «Освіта та кар'єра – 2011», яка проходила у Києві в приміщенні Національного центру ділового та культурного співробітництва «Український дім». Складовою частиною показу була також виставка закордонних навчальних закладів «Education Abroad – 2011».

Виставка щорічно проводиться Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України спільно з Національною академією педагогічних наук України та Товариством «Знання» України. «Освіта та кар'єра» є найбільшою освітянською виставкою України за кількістю реальних учасників, що представляють власні досягнення в освіті та науці. Щорічно її відвідує 15–20 тис. осіб – абітурієнти з батьками, студенти та працівники освіти. «Освіта та кар'єра» – єдина освітня виставка, яка, починаючи з 2008 року, офіційно має статус міжнародної, згідно з розпорядженням Кабінету міністрів України.

Переможців конкурсу в номінаціях серед вищих навчальних закладів нагороджували золотими, срібними та бронзовими медалями. Свою золоту медаль у номінації «Інноваційний розвиток освіти та сучасні педагогічні технології» отримав Хмельницький національний університет.

29 листопада в Хмельницькому національному університеті відбувся ІІ етап конкурсу «Кращий студент університету 2011». Ініціатором його проведення стало студентське самоврядування за організаційної підтримки відділу навчально-виховної роботи та студентського профкому. Переможцем та найкращим студентом Хмельницького національного університету став студент IV курсу факультету телекомунікаційних систем Мостовюк Ігор.

8–9 грудня у Хмельницькому національному університеті проходила VI Міжнародна науково-практична конференція "Маркетингові технології в умовах інноваційного розвитку економіки". Конференція стала прикладом успішної наукової співпраці між навчальними закладами, її співорганізаторами виступили громадська Вища школа підприємництва та управління (м. Лодзь, Республіка Польща), Поволзький державний університет сервісу (м. Тольятті, Російська Федерація), Саратовський інститут "Російський державний торгово-економічний університет" (Російська Федерація), Національний університет «Львівська політехніка», Хмельницький кооперативний торговельно-економічний інститут, Всеукраїнська громадська організація «Українська асоціація логістики», Українська асоціація маркетингу, Всеукраїнська спілка вчених-економістів.

Цими ж днями ректора університету, професора, доктора технічних наук, заслуженого працівника народної освіти України Миколу Єгоровича Скибу обрано дійсним членом Національної академії педагогічних наук України.

31 грудня виповнилось 6 років як Хмельницький національний університет брав участь у наймаштабнішому для ВНЗ України міжнародному проекті, що фінансувався Трастовим фондом НАТО «Партнерство заради миру».

У січні 2006 року альянс взяв на себе ініціативу щодо фінансування діяльності Хмельницького центру перепідготовки та соціальної адаптації Хмельницького національного університету у сфері

перепідготовки та допомоги в працевлаштуванні 540–600 особам (180–200 особам щорічно протягом трьох років) з числа військовослужбовців, звільнених у запас або відставку, а також включених у план звільнення зі Збройних Сил України. Лідером у фінансуванні виступило Королівство Нідерландів.

За результатами роботи Хмельницького центру протягом 2006–2008 рр. Північноатлантичний альянс (НАТО) вирішив продовжити на 2009–2011 рр. фінансування реалізації цього проекту в Хмельницькому регіоні (Західна Україна) та розширити його в Харківському регіоні (Східна Україна). Результатом діяльності Хмельницького центру в 2006–2011 рр. стала організація перепідготовки 1117 осіб та допомога в працевлаштовані 576 осіб, колишніх військовослужбовців, у Хмельницькому регіоні та у містах Івано-Франківщини.

Кожен етап перепідготовки військовослужбовців завершувався церемонією урочистого випуску слухачів та «Ярмарком вакансій». На цих урочистостях у Хмельницькому національному університеті за останні шість років побували представники штаб-квартири НАТО в Брюселі: перший секретар політичних і економічних справ делегації Нідерландів НАТО Карін Якобс; адміністратор економічного директорату НАТО Жерар Мале; представники офісів НАТО в Україні: керівник офіса зв'язку НАТО в Україні Марчін Кожіел (з серпня 2009 р.); директор офіса зв'язку НАТО в Україні Джеймс Грін (до серпня 2009 р.); директор центру інформації та документації НАТО Мішель Дюре; заступник керівника офісу зв'язку НАТО в Україні

В Хмельницькому національному університеті посол Аргентини.

Мерле Маігре; менеджер програми НАТО-Україна з перепідготовки військовослужбовців Крістофер Штаудт, військовий офіцер зв'язку НАТО в Україні Даріус Адомайтіс; представники посольств: Надзвичайний та Повноважний Посол Нідерландів в Україні Пітер Ян Вольтерс (з вересня 2009 р.); Надзвичайний і Повноважний посол Нідерландів в Україні Рональд Келлер (до 2009 р.), військовий аташе з питань оборони Королівства Нідерландів в Україні, капітан 2-го рангу Дік Ріфмен (з листопада 2010 р.); аташе з питань оборони Нідерландів в Україні Вільям Ван Гіребейк (до листопада 2010 р.), військовий аташе з питань оборони Королівства Данії в Україні Ове Бак Хансен; другий секретар посольства Фінляндії Юка Пагаринен, старший сержант, помічник аташе з питань оборони Нідерландів в Україні Йохан Разенберг, помічник військового аташе з питань оборони Королівства Нідерландів в Україні Джон Лок; також представники Міністерства оборони України, Хмельницької обласної державної адміністрації, Хмельницької обласної ради, Хмельницької міської адміністрації, Хмельницького обласного та міського військкоматів та військових частин, Хмельницького обласного та міського центрів зайнятості та інші. На реалізацю проекту в Хмельницькому та Харківському регіонах протягом 2006–2011 рр. Хмельницький національний університет отримав більше 1 млн. дол. США безповоротної фінансової допомоги.

Хмельницький національний університет активно розширював горизонти вітчизняної науки та освіти і наполегливо здобував міжнародне визнання. Цього року доктор технічних наук, професор Вілен Ройзман — провідний вчений України в галузях балансувальної техніки і міцнісної надійності в радіоелектроніці, під керівництвом якого вже не один рік здійснювалась реалізація низки міжнародних наукових проектів, одержав диплом Міжнародного Алфьоровського фонду підтримки освіти та науки, який був заснований у 2001 році лауреатом Нобелівської премії Ж. Алфьоровим з метою об'єднання інтелектуальних, фінансових і організаційних зусиль науковців для сприяння розвитку науки та освіти.

У Хмельницькому національному університеті відбувся перший випуск магістрів зі спеціальності «Управління інноваційною діяльністю». Це відносно новий напрямок підготовки, особливість якого полягає в тому, що у магістратуру можуть вступати випускники, які

мають дипломи технологів, механіків, соціологів, педагогів, тобто обмежень у навчанні немає.

У цій спеціальності профільною є кафедра менеджменту, професійно-кваліфікаційний склад якої один з найкращих в університеті. Дипломи за цим напрямком підготовки отримали 12 випускників, які на основі здобутих знань можуть ефективно впроваджувати у життя інноваційні технології, професійно управляти їх реалізацією, сприяючи розвитку вітчизняних підприємств.

Захист магістерських робіт приймала державна екзаменаційна комісія під головуванням гендиректора ВАТ «Темп» Івана Проворського. Він відзначив високу якість магістерських робіт, їх актуальність та практичну спрямованість.

25 жовтня студенти Хмельницького національного університету мали унікальну можливість зустрітись із зіркою світового спорту, Героєм України, неодноразовим чемпіоном світу з професійного боксу та лідером політичної партії «УДАР» Віталієм Кличком.

У виступі йшлося про майбутню долю нашої країни. Він наголошував, що змінити державу можна лише змінивши цінності в ній. Що має цінуватись найбільше? Звісно людина!

Віталій Володимирович поділився зі студентами історією свого успіху та розповів, як саме вирішив стати відомим спортсменом. Він переконував, що немає нічого неможливого, варто лише повірити в себе та не звертати уваги на тих, хто каже, що в тебе нічого не вийде.

За загальнодержавне і міжнародне визнання результатів діяльності навчального закладу та вагомий внесок у розвиток національної освіти і науки Хмельницький національний університет нагороджено золотою медаллю у номінації «Інноваційний розвиток освіти та сучасні педагогічні технології» на Міжнародній спеціалізованій виставці «Освіта та кар'єра — 2011».

У НАУКОВІЙ БІБЛІОТЕЦІ ХНУ...

Якщо книга виходить із серця
самої людини, то вона віднайде собі
доступ до сердець інших людей.
Карлейн

НБ ХНУ разом з університетом стала лауреатом XX Міжнародної спеціалізованої виставки «Освіта та кар'єра – 2011», на якій університет отримав золоту медаль у номінації «Інноваційний розвиток освіти та сучасні педагогічні технології». Для виставки розроблено було стенд «Наукова бібліотека ХНУ. Віртуальна система обслуговування». Бібліотека брала участь у міжнародному науковому конгресі з розвитку інформаційно-комунікативних технологій та розбудови інформаційного суспільства в Україні (м.Київ). Протягом року бібліотекарі оформлювали постійно діючі виставки «Україна і Європейський Союз», «ООН в Україні та світі» тощо. Окрім виставок, організовано 40 просвітницьких, 32 інформаційно-масові заходи, проведено для студентів молодших і старших курсів 103 години занять з «Основ інформаційної культури» та з питань стандартизації та інформаційно-патентного пошуку. Загалом за рік здійснено 238 заходів.

Виступ директора бібліотеки Айвазян О. Б. на заході "Кар`єра — стратегія успіху"

Традиційними стали Дні кар'єри для випускних курсів інститутів, яких пройшло 5. В основному заходи здійснювалися в межах проектів «Майбутнє планети – у наших руках», «Правова культура як фактор цілісного виховання особистості» та програми «Молодий спеціаліст XXI ст.».

Щедрим на ювілейні дати, пов'язані з іменем геніального Т. Г. Шевченка був 2011 рік. До 150-річчя від дня його смерті й перепоховання в Каневі, 50-річчя з часу встановлення Національної премії України ім. Т. Г. Шевченка проведено заходи «Шевченко в

нашому житті», започатковано цикл заходів про Шевченківських лауреатів, які у звітному році були присвячені Г. Тютюннику, І. Миколайчуку та І. Жиленко. У співпраці з ГПФ (декан Л. Станіславова) відбулися зустрічі студентів з лауреатом Національної премії ім. Т. Шевченка в галузі літератури 2010 року, письменницею Г. Пагутяк, з письменниками і видавцями братами Капрановими. З ініціативи кафедри української філології (зав. каф. М. Торчинський) за участі вчених Львівського національного університету ім. І. Франка в бібліотеці відбулися літературні читання, присвячені 200-річчю від дня народження засновників «Руської трійці» І. Вайлевича та М. Шашкевича. Також цій даті присвячено й літературознавчу годину «Виклик і поклик будителя», підготовлену фахівцями книгозбірні. Проводилися й інші заходи, спрямовані на національно-патріотичне виховання, відзначення знаменних та пам'ятних державних дат, знайомство з діяльністю представників зарубіжної культури.

У звітному році започатковано роботу над інституційним репозитарієм. Електронна бібліотека нараховувала на кінець року 5261 видання.

Багато уваги приділялося підвищенню кваліфікації. 30 працівників бібліотеки, які впродовж 4-х місяців проходили дистанційне навчання в Національній академії керівних кадрів культури і мистецтв, отримали дипломи державного зразка.

СПОРТИВНІ ПОДІЇ...

На виконання наказу Комітету з фізичної культури і спорту МОН України та згідно з положенням «Про проведення X літньої Універсіади України 2011 року» впродовж березня – травня планувалось провести попередні та фінальні змагання універсіади.

У зв'язку з затримкою та недостатнім фінансуванням змагань з 29 видів спорту було проведено лише з 10 видів. 33 спортсмени університету взяли участь у фінальних змаганнях.

Набравши 1351 очко наш університет серед ВНЗ IV категорії посів друге місце і восьме серед 172 вишів III – IV рівня акредитації, незалежно від відомчої підпорядкованості і форм власності.

У Шеффілді (Великобританія) проходив чемпіонат Європи. В особистій першості бронзову нагороду виборола Пундик Галина, у командних змаганнях Ольга Жовнір і Галина Пундик зі своїми подругами вибороли срібну медаль.

У серпні в китайському місті Женьчшень відбулася XXVI Всесвітня літня універсіада. За національну збірну країни виступав 221 спортсмен із 75 вишів України. Українські студенти завоювали у 22-х видах програми медалі (11 золотих, 19 срібних, 14 бронзових) й посіли 7-ме загальнокомандне місце серед 152-х країн-учасниць змагань. За кількістю учасників змагань наша область була представлена 14-ма спортсменами, що стало кращим кількісним показником за всі роки виступів. Наші спортсмени відзначились у фехтуванні на шаблях. Чоловіки виграли золоті медалі у командних змаганнях: Бойко Дмитро, Штурбабін Олег і Пундик Дмитро. Жінки здобули срібні медалі, за команду яких виступала Пундик Галина. У змаганнях з тхеквондо брав участь В. Михайловський, який посів 5-те місце.

Після участі у Всесвітній універсіаді жіноча команда фехтувальниць брала участь у чемпіонаті світу (м.Катанія, Італія). На початку змагань українки перемогли доволі сильні команди Польщі – 45:36, Азербайджану – 45:39. У фіналі зустрілись з росіянками і поступилися з рахунком 43:45, здобувши срібні медалі.

Чемпіонами України серед студентської молоді стала команда з регбі університету. Майстер спорту з боротьби самбо і дзюдо Іван Васильчук на чемпіонаті світу у Литві, виборов звання чемпіона світу у ваговій категорії до 90 кг.

25 жовтня університет відвідав Герой України, неодноразовий чемпіон з професійного спорту Віталій Кличко, який на зустрічі з студентами розказав про тернистий шлях свого успіху, подивувався значними досягненнями студентів університету в спорті.

За перемогу на чемпіонаті світу студенту спеціальності «Здоров'я людини» І. Васильчуку було присвоєно звання «Майстер спорту України» з боротьби самбо, В. Дем'яненку – «Майстер спорту міжнародного класу» з пауерліфтингу.

4 студенти стали майстрами спорту: А. Краснюк (вільна боротьба), А. Кузьмін (тхеквондо), А. Малик (бокс), Ю. Томін (волейбол).

На 1 вересня в університеті навчалося 3 МСК, 24 МС.

НАКАЗИ РЕКТОРА 2011 РІК

1.№6 від 11.01.11 р. – «Про організацію методичного семінару «Інтерактивні методики проведення занять»
2.№8 від 11.01.11 р. – «Про проведення конкурсу МАН України з інформатики»
3. №10 від 11.01.11 р. – «Про створення інформаційно-аналітичного центру»
4. №14 від 19.01.11 р. – «Про створення навчально-науково-виробничого центру»
5. № 21від 28.01.11 р. – «Про затвердження розмірів плати за навчання студентів у 2011–2012 навчальному році»
6. №39 від 23.02.11 р. – «Про створення і організацію роботи постійно діючих комісій з моніторингу якості навчальних занять»
7. №40 від 24.02.11 р. – «Про завдання з організації контролю навчального процесу у весняному семестрі 2010–2011 навчального року»
8. №45 від 28.02.11 р. – «Про створення безпечних умов праці та навчання учасників навчально-виховного процесу»
9. №46 від 01.03. 11 р. – «Про проведення заходу «День випускника»
10. №52 від 17.03.11 р. – «Про проведення науково-практичного семінару на базі TESLA та UVIDIA. Архітектура GUDA»
11. №53 від 17.03.11 р. – «Про заходи до 25-х роковин Чорнобильської катастрофи»
12. №59 від 21.03.11 р. – «Про відзначення 20-ї річниці незалежності України»
13. №62 від 25.03.11 р. – «Про проведення Міжнародної наукової конференції»
14. №67 від 30.03.11 р. – «Про проведення Всеукраїнської студентської олімпіади»
15. №70 від 01.04.11 р. – «Про проведення заходів до Дня довкілля»
16. №71 від 05.04.11 р. – «Про підпорядкування структурних підрозділів університету проректорам та їх посадові обов'язки»
17. №73 від 05.04.11 р. – «Про затвердження журі і робочих комісій II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з комп'ютерних мереж»
18. №75 від 06.04.11 р. – «Про проведення Міжнародної студентської олімпіади і конкурсу наукових робіт із САПР»
19. №85 від 08.04.11 р. – «Про затвердження складу журі та робочих комісій II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади із САПР і комп'ютерного моделювання в машинобудуванні»
20. №86 від 08.04.11 р. – «Про затвердження складу науково-технічної ради університету»
21. №92 від 19.04.11 р. – «Про створення Міжнародної комп'ютерної навчальної лабораторії»
22. №104 від 28.04.11 р. – «Про проведення науково-практичної конференції та економічної школи»

23. №111 від 06.05.11 р. – «Про підвищення фахового рівня освітян та проведення Всеукраїнської науково-практичної конференції»
24. №113 від 06.05.11 р. – «Про організацію семінару професорсько-виклад. складу із програмного забезпечення Solid Works»
25. №122 від 17.05.11 р. – «Про перейменування факультету дистанційного навчання на заочний факультет дистанційного навчання»
26. №123 від 19.05.11 р. – «Про створення спеціалізованої Вченої ради»
27. №124 від 19.05.11 р. – «Про організацію внесення змін до Статуту ХНУ»
28. №132 від 09.06.11 р. – «Про проведення конкурсного відбору проектів наукових досліджень і розробок»
29. №135 від 15.06.11 р. – «Про посилення на рівні ректорату контролю за роботою державних екзаменаційних комісій за напрямами підготовки фахівців»
30. №138 від 15.06.11 р. – «Про підвищення ефективності виховної роботи за місцем проживання студентів»
31. №140 від 17. 06. 11 р. – «Про організацію комісії по матеріальному стимулюванню працівників університету»
32. №145 від 24.06.11 р. – «Про оновлення персонального складу естетичної комісії»
33. №146 від 24.06.11 р. – «Про створення навчального музейно-виставкового центру «Історія і сучасність техніки»
34. №193 від 14.09.11 р. – «Про звітність деканів факультетів за підсумками року»
35. №205 від 22.09.11 р. – «Про заходи щодо попередження нещасних випадків з мешканцями гуртожитків»
36. №206 від 22.09.11 р. – «Про заходи ректорату і студентського самоврядування щодо протидії корупції»
37. №210 від 30.09.11 р. – «Про участь університету у Всеукраїнській виставці «Інновації в сучасній освіті»
38. №214 від 05.10.11 р. – «Про проведення Міжнародної наукової конференції»
39. №229 від 27.10.11 р. – «Про проведення атестації педагогічних працівників»
40. №231 від 01.11.11 р. – «Про зарахування слухачів курсів польської мови при університетському Українсько-польському центрі»
41. №239 від 08.11.11 р. – «Про проведення Міжнародної наукової конференції»
42. №240 від 08.11.11 р. – «Про формування плану видань навчально-методичної літератури на 2012 рік»
43. №243 від 11.11.11 р. – «Про проведення виставки «Освіта та кар'єра 2011»
44. №246 від 15.11.11 р. – «Про виконання діючого законодавства щодо захисту персональних даних працівників університету»
45. №247 від 18.11.11 р. – «Про проведення II туру міської олімпіади з інформатики»
46. №251 від 22.11.11 р. – «Про підведення підсумків наукової діяльності за 2011 рік»

2012 РІК
ХМЕЛЬНИЦЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТУ – 50 РОКІВ!

НАЙВАЖЛИВІШІ ПОДІЇ РОКУ В ДЕРЖАВІ:

• 8 червня – 1 липня Польща і Україна приймали Чемпіонат Європи з футболу 2012. У фіналі в Києві збірна Іспанії перемогла Італію з рекордним для фіналів рахунком 4:0;

• Подією року стали вибори до Верховної Ради. Вперше за десять років законодавчий орган країни обирали за змішаною системою: 225 мандатів визначалися за партійними списками, ще 225 – у мажоритарних округах;

• 10 серпня набув чинності скандальний закон Ківалова-Колесниченка «Про засади державної мовної політики», згідно з яким найбільший привілей отримала російська мова, що стала регіональною в 13 адміністративно-територіальних одиницях України;

• Липень – серпень – відбулися XXX Олімпійські ігри у Лондоні. Україна зайняла 14 місце (6 золотих, 5 срібних, та 9 бронзових медалей).

В УНІВЕРСИТЕТІ…

Цього року оновлена організаційна структура університету:

Основні показники розвитку університету навчального року складали:

Назва показника	Значення
Структура ХНУ	
1. Кількість наукових центрів	10
2. Кількість факультетів	7
3. Кількість кафедр	45
4. Кількість випускових кафедр	36
Структура підготовки фахівців	
5. Кількість галузей знань, за якими здійснюється підготовка фахівців	19
6. Кількість напрямів підготовки, за якими здійснюється підготовка фахівців за ОКР “бакалавр”	39
7. Кількість спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців за ОКР “спеціаліст”	42
8. Кількість спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців за ОКР “магістр”	38
Комплектування студентів	
9. Зараховано студентів на перший курс	1634
10. Загальна кількість студентів	9844
11. Кількість студентів, що навчаються за держзамовленням	4471
Науково-педагогічні кадри	
12. Чисельність докторів наук, професорів (штатних)	62
13. Чисельність кандидатів наук, доцентів (штатних)	445
14. Чисельність педагогічних працівників	179
15. Кількість аспірантів	132
16. Кількість докторантів	8
Наукова діяльність та випуск фахівців	
17. Чисельність НПП, які беруть участь у держбюджетних НДР	115
18. Чисельність НПП, які беруть участь у госпдоговірних НДР	20
19. Кількість опублікованих студентами статей	258
20. Кількість публікацій НПП у наукових виданнях	1760
21. Кількість опублікованих монографій	31
22. Опубліковано підручників, навчальних посібників	32
у т. ч. обсягом (друк. арк.)	497,9

Випуск фахівців	
23. Випуск бакалаврів	2147
24. Випуск спеціалістів	1827
25. Випуск магістрів	313

Протягом лютого – жовтня 2012 р. проведено курси психолого-педагогічного циклу для молодих викладачів університету за 72-годинною програмою, яка охопила такі питання як: система вищої освіти України і шляхи її адаптації до вимог Болонського процесу; дидактичні аспекти розробки робочої програми навчальної дисципліни, організація навчального процесу у вищих закладах освіти; комп’ютерні технології навчання; структура та функціонування системи управління якістю; психологічні особливості особистісного та професійного становлення викладача. Слухачі курсів – 22 викладачі університету з кафедр машин і апаратів, вищої математики та комп’ютерних застосувань, філософії і політології, міжнародних економічних відносин, програмної інженерії, обліку і аудиту, практики іноземної мови та методики викладання, фінансів та банківської справи, історії та країнознавства, перекладу, технології і конструювання швейних виробів, інженерної та комп’ютерної графіки, соціальної роботи і соціальної педагогіки, маркетингу, управління персоналом і економіки праці. У жовтні цього року їм проведено підсумкову атестацію у формі презентації комплектів дидактичних матеріалів у модульному об’єктно-орієнтованому навчальному середовищі, за результатами якої усім видано посвідчення.

Станом на 26 грудня 2012 р. стажування пройшли 105 осіб, що становило 103% від запланованого рівня. Базами стажування було обрано: Київський національний університет ім. Т. Шевченка, Львівський національний університет ім. Івана Франка, Національний університет “Львівська політехніка”, Волинський національний університет, Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, Тернопільський національний економічний університет, Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка, Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника, Кам’янець-Подільський національний університет ім. І. Огієнка, Національну академію Державної прикордонної служби України ім. Б. Хмельницького, Хмельницьку гуманітарно-педаго-

гічну академію, Хмельницький державний центр науки, інновацій та інформатизації, Головне управління статистики у Хмельницькій області, Державне управління охорони навколишнього середовища у Хмельницькій області, Навчальний центр УМВС у Хмельницькій області, Інспекцію з питань захисту прав споживачів у Хмельницькій області, Науково-методичний центр культури і мистецтв, ДП "Новатор", ПАТ "Укрелектроапарат", ВАТ "Темп" та ін.

В свою чергу наш університет надав можливість пройти стажування на базі структурних підрозділів викладачам інших навчальних закладів. Так, у 2012 р. проходили підвищення кваліфікації 92 викладачі (Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича, Уманського державного педагогічного університету ім. П. Тичини, Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка, Національної академії Державної прикордонної служби України ім. Б. Хмельницького, Хмельницького університету управління та права, Кам'янець-Подільського національного університету ім. І. Огієнка, Глухівського національного педагогічного університету ім. О. Довженка, Хмельницького інституту МАУП, Хмельницьку гуманітарно-педагогічну академію, Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту, Вінницького торговельно-економічного інституту Київського національного торговельно-економічного університету, Кам'янець-Подільського індустріального коледжу, Хмельницького політехнічного коледжу, Львівського коледжу легкої промисловості Київського національного університету технологій та дизайну, Калинівського технологічного технікуму, Новоушицького технікуму Подільського державного аграрно-технічного університету, Виноградівського державного коледжу, Мукачівського державного університету).

На ІІІ Міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти – 2012», яка проходила з 1 по 3 березня у м. Києві, Хмельницький національний університет у межах рейтингового виставкового конкурсу «Гран-Прі» був нагороджений дипломом «Лідер наукової діяльності», а також дипломом за активну роботу з модернізації системи освіти.

З 20 по 23 березня 2012 року Хмельницький національний університет відвідали науковці із Природничо-технологічного університету міста Бидгощ (Республіка Польща) Януш Мушял, Мацей

Матушевський та Томаш Калачинський. Візит відбувся в межах науково-педагогічної практики на кафедрі основ інженерної механіки ХНУ під керівництвом проф., д.т.н. Ю. І. Шалапка.

Студенти технічних спеціальностей Хмельницького національного університету мали чудову можливість прослухати лекцію польських науковців, які в ході заняття презентували свій навчальний заклад, а також показали приклад реалізації інноваційного проекту зі складання великогабаритних деталей конструкцій, що викликало неабияку зацікавленість з боку студентства.

29 березня 2012 року відбувся науково-методологічний семінар "Розвиток порівняльної професійної педагогіки у контексті глобалізаційних та інтеграційних процесів". Організаторами семінару виступили Національна академія педагогічних наук України, Хмельницький національний університет та Центр порівняльної професійної педагогіки, що діє на базі ХНУ. Мета науково-методологічного семінару – сприяти розвитку порівняльної професійної педагогіки як наукової галузі та навчальної дисципліни в Україні.

Пленарне засідання семінару відкрили проректор з наукової роботи, д.т.н., професор Г. Б. Параска; проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків, професор М. А. Йохна; дійсний член НАПН України, академік-секретар відділення професійної освіти і освіти дорослих НАПН України, д.п.н., професор Н. Г. Ничкало та завідувач кафедри практики іноземної мови та методики викладання Хмельницького національного університету, д.п.н., професор Н. М. Бідюк.

У межах програми Трастового фонду НАТО «Партнерство заради миру» 19 квітня 2012 р. відбувся візит представників 10 країн-членів НАТО в Хмельницький центр перепідготовки та соціальної адаптації Хмельницького національного університету.

Отже, була організована робоча зустріч військових аташе з представниками Хмельницької обласної ради, керівництвом Хмельницького національного університету та Хмельницького центру перепідготовки і соціальної адаптації. Під час зустрічі заступник голови Хмельницької обласної ради Василь Осадчий акцентував увагу на тому, що в Хмельницькій області існують значні проблеми соціального характеру, пов'язані з реформуванням в галузі оборони і безпеки. Фінансова підтримка міжнародних організацій, зокрема НАТО, є одним із шляхів вирішення цих проблем.

Проректор з науково-педагогічної роботи Хмельницького національного університету, директор Хмельницького центру перепідготовки та соціальної адаптації Михайло Войнаренко у своєму виступі зазначав, що центр працює під керівництвом та фінансовою підтримкою різних джерел з 1997 року. Ключовим фактором у діяльності центру є орієнтація на потреби ринку праці. Співпраця завдяки розвиненому партнерству знайшла своє відображення у перекваліфікації та працевлаштуванні військовослужбовців.

VIII Міжнародна науково-практична конференція «Управління економічними системами: концепції, стратегії та інновації розвитку» проходила 26–28 квітня 2012 року у Хмельницькому національному університеті з ініціативи кафедри обліку і аудиту. У роботі конференції взяли участь 142 учасники з різних регіонів та міст України, зокрема, Києва, Івано-Франківська, Волині, Вінниці, Луганська, Одеси, Черкас, Житомира, Білої Церкви, та міжнародні делегації з Росії, Білорусії, Грузії, Казахстану і Польщі.

Традиційно у третю суботу травня відбувались святкові заходи з нагоди Дня випускника, організацією яких займалась створена при університеті за сприяння керівництва закладу «Асоціація

випускників Хмельницького національного університету». На урочистості було запрошено випускників Хмельницького технологічного інституту побутового обслуговування, Хмельницького технологічного інституту, Технологічного університету Поділля та Хмельницького державного університету всіх років випуску. Цього дня в університеті, колишні студенти зустрічались із своїми викладачами, деканами та однокурсниками. Згадували роки навчання в навчальному закладі, ділились спогадами.

Хмельницький національний університет відсвяткував 50-річчя з дня свого заснування. З цієї нагоди у стінах Alma mater пройшла низка урочистих та святкових заходів. Зокрема, було проведено спільне засідання Президії Національної академії педагогічних наук України, Ради ректорів вищих навчальних закладів III–IV рівнів акредитації Хмельницької області та Вченої ради Хмельницького національного університету.

На порядку денному розглядалося питання про інформатизацію навчальної, дослідницької та управлінської діяльності у регіональному університеті (на базі нашого ВНЗ). В обговоренні взяли участь д.т.н., проф., член-кореспондент НАПН України, ректор Хмельницького національного університету Скиба Микола Єгорович;

д.т.н., проф., дійсний член НАПН України, директор Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України Биков Валерій Юхимович; д.т.н., проф., дійсний член НАПН України, віце-президент НАПН України Гуржій Андрій Миколайович; перший заступник голови Хмельницької обласної державної адміністрації Гаврішко Вадим Дмитрович; д.ф.м.н., проф., дійсний член НАПН України, директор Інституту високих технологій Київського національного університету ім. Тараса Шевченка Третяк Олег Васильович; д.пед.н., проф., дійсний член НАПН України, ректор Державного вищого закладу "Університет менеджменту освіти" НАПН України Олійник Віктор Васильович; проф., член-кореспондент НАПН України, директор Інституту вищої освіти НАПН України Степко Михайло Филимонович; д.і.н., проф., в. о. ректора Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка Копилов Сергій Аналолійович.

З нагоди свята в актовій залі університету відбулися урочисті заходи за участю художніх колективів ВНЗ. З вітальним словом виступали поважні гості, серед яких ректори вищих навчальних закладів України, зарубіжні делегати, директори підприємств та установ Хмельниччини, відомі випускники університету.

У день святкування відбулася церемонія відкриття "Дворика студентського дозвілля", фотовиставки "П'ятдесят років поступу до знань", "Долини знань" у ботанічному саду університету, а також відкриття пам'ятного знаку "Мудрість поколінь" та "Музею розвитку науки і техніки – 50 років ХНУ" у стінах нового навчального корпусу.

Згодом, під час сходження на гору Говерлу групи викладачів та студентів, пам'ятний знак на честь 50-річчя університету, виготовлений за ініціативою професора В. В. Ковтуна на кафедрі основ інженерної механіки доцентом В. І. Кондратюком, було піднято на висоту 2061 метра і залишено на вічне зберігання в музеї ХНУ.

У НАУКОВІЙ БІБЛІОТЕЦІ...

Книги — це вікна, через які
душа дивиться на світ.
Вільсон

2012 року наукова бібліотека Хмельницького національного університету працювала над подальшим удосконаленням обслуговування користувачів, на завдяки запровадженню нових технологій та сервісів.

Ветерани книгозбірні на святкуванні 50-річчя бібліотеки ХНУ

Фонд бібліотеки на цей час нараховував 620983 примірники. З метою покращення обслуговування користувачів придбана та встановлена на сервер нова автоматизована інформаційна система «Леонорм-інформ — електронний каталог бібліографічних описів національних та міждержавних стандартів України».

Розпочав роботу інститутський репозитарій, для чого фахівцями книгозбірні адаптовано і встановлено на новий сервер програмне забезпечення з реальною IP-адресою. Комфортності обслуговування користувачів сприяла заміна усіх старих моніторів у залі електронної інформації, розміщених на спеціально виготовлених комп'ютерних меблях, а також запровадження в усіх залах книгозбірні Wi-Fi доступу до мережі Інтернет.

Популяризації ресурсної бази та послуг бібліотеки допомогала просвітницько-виховна та інформаційно-масова діяльність книгозбірні, у межах якої проведено понад 260 різноманітних заходів. Просвітницька робота відзначилася новими формами: лінгвістичним брейн-рингом «Моя велична Українська Мово!» (спільно з кафедрою української філології, зав. каф. М.М. Торчинський); конкурсом-інсценізацією української народної пісні «Рідна мова, поетична і пісенна» (спільно з ГПФ, декан Л. Л. Станіславова). Фахівцями книгозбірні підготовлено й проведено нові заходи: годину толерантності «Толерантність — запорука діалогу культур», урок патріотичного виховання «Державні символи

Батьківщини», віртуальну подорож «Венеція – місто-музей, місто-сон». Розроблено просвітницький проект «Читання книги та її популяризація в НБ ХНУ».

У межахнаукової роботи продовжено дослідження історії бібліотек Подільського регіону до 1917 року. Здійснено пошук матеріалів до 50-річчя книгозбірні та університету, за результатами якого видано книгу з історії книгозбірні «Бібліотека університету: витоки та сучасність» та загальноуніверситетський науково-методичний збірник «Матеріально-технічна база в освітній діяльності». До ювілею книгозбірні на базі НБ ХНУ у співпраці з НБ ім. М. Максимовича Київського національного університету ім. Т. Шевченка проведено Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Бібліотека та сучасні тенденції в інформаційному забезпеченні освітньої, науково-дослідної та інноваційної діяльності ВНЗ», учасниками якої стали 115 гостей, зокрема з Вінниці, Києва, Донецька, Кривого Рогу, Кам'янця-Подільського, Львова, Харкова, Миколаєва, Севастополя, Хмельницького. Згодом було видано матеріали конференції.

СПОРТИВНІ ПОДІЇ...

Студент напряму підготовки «Здоров'я людини» В. Михайлінчик двічі ставав чемпіоном України і світу з гирьового спорту у ваговій категорії до 85 кг:.2011 р. в Лоутралі (Греція) – результат 275 підйомів; 2012 р. в Мілані (Італія) – результат 271 підйом. Гарні здобутки у цьому році були у веслувальника Д. Янчука, який, на дистанції 1000 м., на змаганнях кубка світу в каное-четвірці, здобув перше місце, а в каное-одиночці, на дистанції 500 м. став третім. Брала участь у змаганнях чемпіонату Європи І. Грищун, яка потрапила до великого фіналу.

Заслуговують на увагу спортивні здобутки ветерана веслувального спорту, майстра спорту міжнародного класу, доцента кафедри фізвиховання В. Флерчука, який, виступаючи в командній лодці на чемпіонаті Європи і світу з веслування на човнах «Дракон», у

категорії Senior A Open (2009), м. Будапешт (Угорщина), посів 2-ге та 3-тє місця; 2010 р., м. Сегед (Угорщина) – II місце; 2011 р. м. Київ – I місце.

Успішно виступали на чемпіонаті України з веслування на б/к студенти: Ілля Грицак, каное-одиночка, 18 км. – I місце, каное-двійка з Іллею Міщуком – II місце та каное-четвірці з напарниками – III місце.

В Олімпійському році було присвоєно високі спортивні звання з неолімпійських видів спорту: заслуженого майстра спорту України Василю Михайлінчику (гирьовий спорт) і майстра спорту міжнародного класу Володимиру Лахману (пауерліфтинг). Посвідчення майстрів спорту цього року отримали: А. Власов, Антон Краснюк (вільна боротьба), Д. Сидоренко (бокс), І. Костенко (в. атлетика).

НАКАЗИ РЕКТОРА 2012 РІК

1. № 3 від 06.01. 12 р. – «Про виконання Закону щодо захисту персональних даних»
2. № 7 від 17.01. 12 р. – «Про створення науково-методичної ради з іноземних мов»
3. №12 від 25.01.12 р. – «Про затвердження складу Вченої ради»
4. № 18 від 31.01.12 р. – «Про роботу в університеті в умовах низьких температур»
5. № 21 від 02.02.12 р. – «Про організацію методичного семінару»
6. № 29 від 10.02.12 р. – «Про проведення науково-практичної конференції»
7. № 34 від 15.02.12 р. – «Про державну атестацію студентів ХНУ»
8. № 35 від 16.02.12 р. – «Про проведення заходу «День випускника»
9. № 39 від 20.02.12 р. – «Про організацію відділу кадрів та його забезпечення»
10. № 42 від 20.02.12 р. – «Про проведення контролю знань студентів»
11. № 43 від 20.02.12 р. – «Про зарахування слухачів комп'ютерного моделювання»
12. № 45 від 20.02.12 р. – «Про проведення виставки «Сучасні заклади освіти»
13. № 63 від 07.03.12 р. – «Про створення інституційного депозитарію»
14. № 70 від 14.03.12 р. – «Про затвердження складу науково- технічної ради»
15. № 73 від 16.03.12 р. – «Про створення спеціальної Вченої ради»
16. № 74 від 20.03.12 р. – «Про організацію робіт з виконання грантової угоди»
17. № 79 від 22.03.12 р. – «Про проведення Всеукраїнської конференції»
18. № 80 від 23.03.12 р. – «Про розмір винагороди за успішну наукову діяльність»
19. № 87 від 30.03.12 р. – «Про документи про вищу освіту з відзнакою»
20. № 93 від 10.04.12 р. – «Про організацію лабораторії мед. біологічних досліджень»
21. № 94 від 13.04.12 р. – «Про проведення Всеукраїнської конференції»

22. № 98 від 13.04.12 р. – «Про проведення 35-го фестивалю «Гуморина –2012»
23. №104 від 20.04.12 р. – «Про проведення XI Міжнародної конференції»
24. №105 від 20.04.12 р. – «Про проведення Міжнародної студентської олімпіади»
25. №107 від 20.04.12 р. – «Про проведення VIII Міжнародної конференції»
26. № 114 від 27.04.12 р. – «Про створення центру паралельних обчислень»
27. №115 від 28.04.12 р. – «Про проведення конкурсного відбору наукових проектів»
28. № 124 від 14.05.12 р. – «Про введення права інтелектуальної власності»
29. № 127 від 14.05.12 р. – «Про експертизу іноземних документів про освіту»
30. № 144 від 25.05.12 р. – «Про підвищення ефективності виховної роботи»
31. № 148 від 06.06.12 р. – «Про організацію спортивно-екологічного комплексу»
32. № 152 від 12.06.12 р. – «Про відповідальність за корупцію та хабарництво»
33. № 162 від 21.06.12 р. – «Про реорганізацію кафедри психології та педагогіки»
34. № 169 від 03.07.12 р. – «Про реорганізацію управління навчальним процесом»
35. № 187 від 27.08.12 р. – «Про міжнародну конференцію з 50-ти річчя ХНУ»
36. № 194 від 31.08.12 р. – «Про організацію заходів з відзначення 50-ти річчя ХНУ»
37. № 208 від 19.09.12 р. – «Про організацію «Школи молодого виборця»
38. № 217 від 27.09.12 р. – «Про формування єдиної електронної бази»
39. № 219 від 28.09.12 р. – «Про проведення конференції «Сучасні технології»
40. № 221 від 28.09.12 р. – «Про створення центру інноваційної кооперації»
41. № 233 від 23.10.12 р. – «Про проведення міжнародного семінару»
42. № 235 від 24.10.12 р. – «Про затвердження складу ректорату ХНУ»
43. № 239 від 29.10.12 р. – «Про затвердження складу Вченої ради факультету»
44. № 246 від 06.11.12 р. – «Про зміну назв кафедр»
45. № 247 від 06.11.12 р. – «Про організацію роботи з виконання грантової угоди»
46. № 253 від 06.11.12 р. – «Про проведення міжнародного семінару»
47. № 256 від 09.11.12 р .– «Про підтримку діяльності програми «Корпусу миру»
48. № 258 від 14.11.12 р.– «Про підсумки експерименту «Електронний журнал»
49. № 279 від 06.12.12 р. – «Про підсумки науково-технічної діяльності за 2012 рік»
50. № 287 від 19.12.12 р. – «Про проведення 2-го туру олімпіади з конкурсу МАНУ»
51. № 299 від 29.12.12 р. – «Про організацію філії кафедри теорії та методики»
52. № 305 від 29.12.12 р. – «Про порядок встановлення надбавок та доплат»
53. № 307 від 29.12.12 р. – «Про створення спеціалізованої Вченої ради»

2013 РІК

30-Й ВИПУСК КОЛИШНІХ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ...

Золота і срібна медалі з веслування на каное студента спеціальності «Здоров'я людини» Янчука Дмитра, здобуті на XXVII Всесвітній універсіаді (м. Казань, Російська федерація)

НАЙВАЖЛИВІШІ ПОДІЇ В ДЕРЖАВІ:

• 1 січня вперше в своїй історії Україна розпочала головувати в Організації з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ);

• 21 листопада Кабінет Міністрів України повідомив, що Україна призупинила курс на євроінтеграцію. Ця заява шокувала українців та європейців, адже було скасовано попередні обіцянки та плани щодо підписання 28–29 листопада у Вільнюсі угоди про асоціацію з ЄС;

Рішення Кабміну викликало обурення серед українців. У цей же день почалися події на Майдані Незалежності в Києві, які переросли у всеукраїнську акцію протесту – Євромайдан;

Серед гасел Майдану звучали: усунення корупції, припинення свавілля правоохоронних органів. Після спроби силового розгону 30 листопада протести значно розширилися.

В УНІВЕРСИТЕТІ…

28 січня Українсько-польський центр Хмельницького національного університету відвідала делегація із Люблінської політехніки (Польща) у складі помічника ректора з питань Східного партнерства, професора Вальдемара Войціка та керівника відділу з питань Східного партнерства Вєслава Сікори.

Хмельницький національний університет представляли проректор з міжнародних зв'язків М. А. Йохна, декан факультету інженерної механіки, професор В. П. Олександренко, декан факультету програмування та комп'ютерних і телекомунікаційних систем, професор В. Д. Косенков; доцент кафедри радіотехніки Хмельницького національного університету В. В. Мартинюк та директор Українсько-польського центру Г. М. Драпак.

Метою візиту польських колег до Хмельницького національного

університету було обговорення питань щодо одночасного навчання у магістратурі в двох університетах і отримання двох дипломів: диплома Люблінської політехніки та диплома Хмельницького національного університету.

16–18 жовтня Хмельницький національний університет приймав учасників VII Міжнародної науково-практичної конференції "Професійне становлення особистості: проблеми і перспективи".

Конференцію організовано за участі Міністерства освіти і науки України, Національної академії педагогічних наук України, Хмельницького національного університету, Інституту педагогіки Академії спеціальної педагогіки ім. Марії Гжегожевської у Варшаві.

У конференції взяли участь понад сто провідних науковців з усіх регіонів України, Росії та Польщі, у тому числі більше 20 докторів наук, професорів, дійсних та іноземних членів Національної академії педагогічних наук України, серед яких були: президент Національної академії педагогічних наук України Василь Кремень, директор Інституту педагогіки Академії спеціальної педагогіки імені Марії Гжегожевської у Варшаві Франтішек Шльосек, директор Інституту педагогічної освіти та освіти дорослих Російської академії освіти Ірина Соколова, а також інші відомі і шановані вчені України.

З вітальним словом до учасників конференції звернувся ректор Хмельницького національного університету, професор Микола Скиба. Розпочав роботу конференції президент Національної академії педагогічних наук України Василь Кремень.

У ході конференції відбулася урочиста церемонія присудження найпочеснішого титулу Хмельницького національного університету «DOCTOR HONORIS CAUSA» громадянину Республіки

Польща, доктору педагогічних наук, професору, директору Інституту педагогіки Академії спеціальної педагогіки імені Марії Гжегожевської у Варшаві, президенту наукового товариства «Польща – Україна» – Франтішеку Шльосеку.

10–15 вересня з робочим візитом у Хмельницький національний університет прибули представники Вітебського державного університету ім. П. М. Машерова (Білорусь): начальник навчально-методичного відділу Жизневський Валерій Анатолійович та начальник центру інформаційних технологій Лукомський Андрій Вікторович. Метою візиту колег з Білорусі було ознайомлення з системою дистанційного навчання в нашому університеті. Варто зауважити, що Хмельницький національний університет є передовим вищим навчальним закладом в Україні у наданні освітніх послуг за дистанційною формою. Так, результати діяльності університету із застосування та розвитку дистанційної форми навчання були представлені на виставках «Освіта України» та «Високі технології в освіті» і відзначені грамотами і дипломами МОН України, а також двічі відзначені золотими медалями.

3–4 жовтня в Київському національному університеті технологій та дизайну відбулася ІІІ Міжнародна науково-практична конференція, присвячена проблемам ефективності організаційно-економічного механізму інноваційного розвитку вищої освіти України. У ході конференції, ректору, член-кореспонденту Національної академії педагогічних наук України, професору Скибі Миколі Єгоровичу було присвоєно звання почесного доктора Київського національного університету технологій та дизайну та вручено мантію…

11 жовтня Хмельницький національний університет відзначив 51 річницю з часу свого заснування. З нагоди свята в приміщенні

актової зали відбулись урочистості. На святі були присутні викладачі, співробітники та студенти ХНУ. З Днем університету присутніх привітали переможці всеукраїнських, міжнародних фестивалів та конкурсів, народні колективи — ансамбль танцю «Юність Поділля», театр сучасної пісні «Сузір'я», творче об'єднання «Пекторал», заслужений артист України Микола Довгальов, а також неодноразові переможці Всеукраїнських та регіональних пісенних фестивалів та конкурсів: Ярослав Комарницький, Ірина Керебко, Павло Решетнік та інші.

1 жовтня в Хмельницькому національному університеті відбулися захисти кандидатських дисертацій спеціалізованої Вченої ради.

30-й випуск професійного навчання військовослужбовців і закриття Трастового фонду НАТО «Партнерство заради миру» відбулось одночасно навесні цього року.

Проект, фінансування якого протягом 8 років забезпечували такі країни, як Королівство Нідерландів, Королівство Данії, Болгарія, Чехія, Польща та інші країни, був започаткований 2006 року. Мета його – перенавчання на цивільні спеціальності звільнених у запас або відставку військовослужбовців.

Протягом діяльності центру було перепідготовлено 2129 службовців та 1067 з них працевлаштовано.

На урочистій церемонії вручення Свідоцтв та Сертифікатів і закриття проекту були присутні: директор Центру М. П. Войнаренко, військовий аташе Королівства Нідерландів у Чехії, Польщі та Україні, підполковник Рене Далман, менеджер програми НАТО-Україна з перепідготовки Крістофер Штаудт та інші гості.

У НАУКОВІЙ БІБЛІОТЕЦІ ХНУ...

Що може бути чесніше і благородніше,
як навчати інших тому, що сам
найкращим чином знаєш.

Квінтиліан

У 2013 році основна увага приділялася удосконаленню внутрішньої роботи книгозбірні, покращенню якості роботи з накопичення електронних ресурсів, проведенню інформаційно-масових заходів, наданню методичної допомоги бібліотекам вишів Хмельницької області.

Інформатизація освітніх процесів, збільшення власних комп'ютерних засобів серед читацької аудиторії, розвиток віртуального середовища університету та бібліотеки призвели до змін в організації комплектування традиційних фондів та їх зменшення. Кількісний показник фонду бібліотеки становив на кінець року 618 тис. документів. Наявність навчальної літератури в електронній бібліотеці дала можливість збільшити кількість наукових документів серед нових надходжень до 35%. 25% нових надходжень забезпечив видавничий центр університету. Серед дарчих видань — 819 примірників видань викладачів вишу: М. Є.Скиби, М. П. Войнаренка, М. А. Йохни, Г. С. Калди, Р. С. Квасницької, С. В. Ковальчук, В. М. Нижника, О. М. Шинкарука та інших. Приєдналися до дарувальників і

Традиційне проведення Шевченківських днів у стінах бібліотеки

співробітники бібліотеки В. М. Петрицька, О. Б. Айвазян, В. В. Фоміних. Загалом за рік бібліотека отримала 4151 примірник документів. Електронна бібліотека збільшилася на 1082 назви й нараховувала 7222 документи. В інституційний репозитарій заархівовано 659 документів, до яких зафіксовано 29564 звернення.

Творча зустріч студентів з головою Хмельницької обласної організації Національної спілки письменників України В. І. Горбатюком

Важливим напрямком роботи книгозбірні є науково-методична діяльність, завданням якої є забезпечення технологічних процесів книгозбірні та інновацій регламентуючою документацією, всебічний аналіз діяльності, підвищення кваліфікації працівників, створення бібліографічної бази даних «Бібліотечна справа» на основі аналітичного опрацювання фахової літератури, організація наукової та проектної роботи, обласного методичного об'єднання бібліотек вишів, видавнича діяльність, реклама бібліотеки, надання методичної та консультативної допомоги бібліотекам інших організацій тощо. Згідно з листом МОНУ від 04.06.2013 р. № 14.1/10–1657 на виконання Указу Президента України «Про Велику українську енциклопедію» складено «Список науковців Хмельницького національного університету для включення в Словник Великої української енциклопедії», в який увійшло 67 прізвищ професорів університету.

СПОРТИВНІ ПОДІЇ...

У кінці року закінчилася XIX універсіада нашого університету. Перше місце посів факультет економіки і управління, друге – студенти спеціальності «Здоров'я людини», третє – факультет програмування комп'ютерних та телекомунікаційних систем.

Наші студенти успішно виступили у складі збірної команди області в 11 видах спорту на XI літній Універсіаді України, і спортивна дружина університету набрала 2076 очок, що дало можливість посісти четверте місце серед вишів своєї групи і 18 серед усіх ВНЗ. Найбільш вагомим здобутком був виступ веслувальників, які здобули найбільше залікових очок – 635, виборовши 3 золоті, 9 срібних та 8 бронзових нагород. Вдало виступили регбісти, здобувши срібні медалі, а також важкоатлети, борці та фехтувальники. Загалом на XI літній універсіаді 24 спортсмени нашого вишу отримали 34 медалі (3 золотих, 22 срібних, 9 бронзових).

Три студенти і один викладач взяли участь у збірній команді України на XXVII Всесвітній літній універсіаді в Казані (Росія), де Д. Янчук, І. Грищун (веслування на байдарках і каное), В. Демецький у складі команди (регбі – 7), тренером якої був затверджений старший викладач кафедри фізвиховання, майстер спорту міжнародного класу О. Квасниця. Найбільш успішним на цих змаганнях був виступ Д. Янчука, який зі своїми друзями у каное-четвірці на двох дистанціях виборов золоту (1000 метрів) і срібну (500 метрів) нагороди.

За досягнення високих спортивних результатів на XXVII Всесвітній літній універсіаді, виявлення самовідданості та волі до перемоги, піднесення міжнародного авторитету України Янчук Дмитро Указом Президента України був нагороджений орденом «За заслуги» III ступеня. Був цей рік щасливим і на отримання почесного звання «Майстер спорту міжнародного класу» членам національної збірної України з веслування на байдарках і каное майстрам спорту І. Грищун,

П. Алтухову і Д. Янчуку. Майстрами спорту також стали: Є. Бончик (кікбоксинг), І. Архіпов (н. теніс), Я. Заболотний (в. атлетика).

2 жовтня в ігровому залі 4-го навчального корпусу відбулися змагання з волейболу, в яких взяли участь студентські і викладацькі команди. Перемогу здобула команда кафедри здоров'я людини і фізичного виховання. Проте найважливішою подією цих змагань стало впровадження он-лайн трансляції, яка відкривала подальшу можливість її використання для спостереження занять з фізвиховання і спортивних подій в прямому ефірі.

НАКАЗИ РЕКТОРА 2013 РІК

1. № 26 від 11.02.13 р. – «Про реорганізацію кафедри української філології»
2. № 29 від 12.02.13 р. – «Про реорганізацію науково-методичного центру»
3. № 32 від 21.02.13 р. – «Про раціональне використання робочого часу»
4. № 33 від 26.02.13 р. – «Про упорядкування штатного розпису»
5. № 36 від 05.03.13 р. – «Про проведення заходу «День випускника»
6. № 41 від 11.03.13р. – «Про упорядкування штатного розпису редакційно-видавничого центру»
7. № 42 від 11.03.13 р. – «Про реорганізацію системи управління факультетом економіки і управління»
8. № 44 від 11.03.13 р. – «Про проведення II-ї Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції»
9. № 49 від 27.03.13 р. – «Про затвердження складу кадрової комісії університету»
10. № 51 від 04.04.13 р. – «Про розроблення електронних ресурсів»
11. № 52 від 04.04.13 р. – «Про проведення I Міжнародної студентської конференції»
12. № 53 від 04.04.13 р. – «Про проведення щорічної всеукраїнської акції «За чисте довкілля»
13. № 55 від 15.04.13 р. – «Про проведення рейтингового оцінювання»
14. № 57 від 15.04.13 р. – «Про проведення Міжнародного науково-методичного семінару»
15. № 60 від 19.04.13 р. – «Про організацію I Всеукраїнського фестивалю-конкурсу мистецтв «Подільський піснецвіт 2013»
16. № 69 від 15.05.13 р. – «Про проведення Міжнародної науково-практичної конференції»
17. № 70 від 17.05.13 р. – «Щодо комп'ютеризації усіх форм діяльності університету»
18. № 77 від 27.05.13 р. – «Про закріплення навчальних планів за кафедрами університету»
19. № 78 від 29.05.13 р. – «Про реорганізацію окремих кафедр»
20. № 79 від 30.05.13 р. – «Про штати професорсько-викладацького складу»
21. № 82 від 31.05.13 р. – «Про активізацію та розширення напрямів міжнародної співпраці»
22. № 83 від 31.05.13р. – «Про призначення завідувачів кафедр»

23. № 102 від 27.06.13 р. – «Про затвердження та введення в дію галузевого стандарту вищої освіти»
24. № 103 від 27.06.13 р. – «Про закриття локального центру дистанційного навчання»
25. № 119 від 28.08.13 р. – «Про залучення студентів ХНУ до військової підготовки за програмою офіцерів запасу в період 2013–2015 н. р.»
26. № 123 від 02.09.13 р. – «Про відкриття інформаційно-комп'ютерного центру»
27. № 125 від 02.09.13 р. – «Про затвердження посадових інструкцій та обов'язків проректорів»
28. № 127 від 03.09.13 р. – «Про новий склад Вченої ради університету»
29. № 136 від 09.09.13 р. – «Про проведення сесії Європейського Молодіжного парламенту України»
30. № 141 від 27.09.13 р. – «Про затвердження та введення в дію складових стандартів вищої освіти»
31. № 142 від 27.09.13 р. – «Про затвердження складу науково-методичної ради університету»
32. № 147 від 02.10.13 р. – «Про проведення міжнародної науково-практичної конференції»
33. № 154 від 10.10.13 р. – «Про проведення Міжнародної конференції «V Українсько-польські наукові діалоги»
34. № 156 від 11.10.13 р. – «Про організацію навчально-наукової лабораторії з розробки механізмів підвищення конкурентоспроможності виробничих економічних систем»
35. № 163 від 21.10.13 р. – « Про організацію виконання міжнародного проекту TEMPUS»
36. № 171 від 28.10.13 р. – «Про створення приймальної комісії з набору іноземних громадян»
37. № 173 від 31.10.13 р. – «Про управління охороною праці та безпекою життєдіяльності в ХНУ»
38. № 176 від 31.10.13 р. – «Щодо організації наукових лабораторій»
39. № 178 від 31.10.13 р. – «Про створення комісії із проведення планового навчання та перевірки знань з охорони праці та безпеки»
40. № 180 від 31.10.13 р. – «Про підвищення ефективності щодо запобігання і протидії корупції
41. № 182 від 15.11.13 р. – «Про створення центру «Радіоелектронних технологій і телекомунікації»
42. № 187 від 15.11.13 р. – « Про організацію навчально-наукової лабораторії і розробки інформаційних систем управління фінансовими ресурсами»
43. № 190 від 25.11.13 р. – « Про проведення шкільних олімпіад з програмування»
44. № 196 від 02.12.13 р. – « Про проведення Міжнародного науково-методичного семінару»
45. № 205 від 17.12.13 р. – «Про проведення ІІ-го туру конкурсу МАН України»

На 1 вересня 2014 року вищу освіту в університеті здобуло 58617 осіб.

2014 РІК

РІК ЗВИТЯГ І ПЕРЕМОГ

НАЙВАЖЛИВІШІ ПОДІЇ РОКУ В ДЕРЖАВІ:

• 19 січня – у Києві на Майдані розпочалося силове протистояння режиму Президента Януковича, спровоковане ухваленням Верховною Радою з порушенням установленої процедури прийняття законів, спрямованих на обмеження конституційних прав і свобод громадян України.

• 20 лютого – на вулиці Інститутській почалися розстріли активістів Революції гідності, лише цього дня загинуло 48 людей.

• Голова Верховної Ради України В. Рибак подав у відставку, новим спікером обраний О. Турчинов.

• Верховна Рада України 328 голосами народних депутатів припинила повноваження В. Януковича на підставі його «самоусунення від виконання обов'язків».

• Голову Верховної Ради О. Турчинова обрано виконуючим обов'язки Президента України .

• 18 березня – у Москві представниками кримської влади підписано угоду про приєднання Криму до Росії.

• 21 березня – Україна підписала політичну частину Угоди про асоціацію з ЄС.

• 7 квітня – у захопленій Донецькій ОДА проголосили утворення так званої «Донецької народної республіки» (ДНР).

• 13 квітня – в. о. Президента України О. Турчинов оголосив про початок антитерористичної операції (АТО) у Донецькій області із залученням Збройних сил.

• 25 травня – вибори Президента України. У 1-му турі переміг Петро Порошенко, який набрав 54,7% голосів виборців.

• 27 листопада – Головою Верховної Ради України обраний Володимир Гройсман, головою уряду затверджений Арсеній Яценюк.

В УНІВЕРСИТЕТІ…

Хмельницький національний університет зробив ще один крок у започаткуванні та реалізації програми "Подвійний диплом".

Сприяв цьому візит до ХНУ представників Академії готельного бізнесу, туризму та громадського харчування з Познані (Польща): канцлера Романа Давида Таубера та проректора Трапезнікова Володимира Ілліча.

У ХНУ польську делегацію зустрічали: ректор університету, професор Скиба Микола Єгорович, проректор з міжнародних зв'язків, професор Йохна Микола Антонович та директор Українсько-польського центру, професор Шалапко Юрій Іванович.

Результатом візиту стало досягнення домовленості щодо започаткування та реалізації спільної програми "Подвійного диплома". Програма "Подвійного диплома" для студентів університету – унікальна можливість паралельного навчання у магістратурі та здобуття двох дипломів в Україні та Польщі. Це істотно заощаджує час на навчання за обраною спеціальністю, підвищує рівень володіння іноземними мовами, знайомить із культурою і традиціями, та особливостями ведення бізнесу в Європі, сприяє набуттю досвіду роботи на підприємствах та установах Польщі. Окремим питанням, що обговорювалось у межах візиту, стала організація практики для студентів ХНУ в Польщі та інших країнах Європи.

Державну нагороду у зв'язку з 70 річчям визволення України від німецько-фашистських загарбників, отримав учасник Другої світової війни, син полку, колишній ректор нашого університету, професор Радомир Іванович Сілін.

Життя колишнього бійця II Українського фронту, рядового топографічної служби, який з боями пройшов шлях від Харкова до Відня, було сповнене неймовірних труднощів і небезпек. Але попри всі незгоди і лихоліття після війни з успіхом закінчив механічний факультет Львівського політехнічного інституту

і впродовж 27-ми років очолював наш заклад.

Нині заслужений працівник народної освіти України, один із 500-та найбільш впливових людей планети, кавалер численних нагород, доктор технічних наук, професор Радомир Іванович на заслуженому відпочинку, але і досі читає лекції. Є радником ректора Хмельницького Національного університету Миколи Єгоровича Скиби.

11 квітня 2014 року на базі кафедр української філології та слов'янської філології відбулася IV Регіональна студентська науково-практична конференція «Генії України та світу», у якій взяли участь студенти з Вінниці, Кам'янця-Подільського, Умані та Хмельницького, учні та ліцеїсти хмельницьких середніх навчальних закладів.

День заснування та 10-ту річницю присвоєння статусу «національний» ХНУ відсвяткував спортивно-патріотичним пробігом до майдану Незалежності під гаслом «Україна – єдина й неподільна держава». Ініціаторами флешмобу були студенти та викладачі кафедри фізичного виховання на чолі із завідувачем кафедри Солтиком О.О. Ініціативу підтримали студентські самоврядні структури і профспілка університету, які показали, що університет за мир та єдність України.

Близько тисячі студентів, викладачів та співробітників подолали відстань від 4-го навчального корпусу до головної площі міста. Біля пам'ятника «Віри, Надії, Любові», учасники флешмобу утворили карту України, тримаючи в руках український прапор і хором співаючи гімн.

У межах проведення Дня університету всі бажаючі мали змогу прослухати лекцію «Хмельницький національний університет: історія та сучасність», відвідати виставку «ХНУ – 10 років у статусі національного»

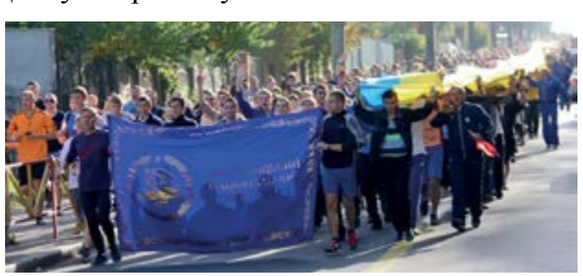

(музей ХНУ), ознайомитись з науковими книгами та навчальними посібниками викладачів ВНЗ за останні 10 років (бібліотека) та науковими досягненнями ХНУ (музей ХНУ, 5-й навчальний корпус).

З нагоди університетського та релігійного свята Покрови Пресвятої Богородиці також відбулося відкриття виставки фітокомпозицій «Щедра українська осінь», яку підготували викладачі та студенти кафедри екології.

Біля актової зали експонувалася виставка творчих робіт студентів та викладачів кафедри теорії та методики трудового та професійного навчання.

Закінчився цей день тематичним вечором «Тепер ми знаємо про війну» на честь захисників єдиної і незалежної України.

«Європа у валізі» – таку назву мав європейський проект, у межах якого відбулася зустріч викладачів та студентів у Хмельницькому

національному університеті з німецькими та польськими активістами. Ця програма існує на теренах України шостий рік поспіль і має за мету не тільки інформувати українську молодь про освітні програми, а й підвищувати обізнаність громадян щодо європейських цінностей та європерспективи.

Викладачі кафедри філософії, політології та права Н.К. Петрук, О.А. Заславська, Я.В. Ювсечко, О.А. Посвістак відвідали Лодзький університет (Польща), де взяли участь у Міжнародній науковій конференції «Східна Європа в XXI столітті. Польща –

Україна: партнерство регіонів», що відбулася 21–23 жовтня 2014 року. Тематика конференції є актуальною не тільки у науковому дискурсі, але й у практичному вимірі задля поглиблення процесів економічного і соціального співробітництва з Європою.

Проректор Лодзького університету, професор Софія Високінська підкреслила, що співпраця з Україною є вкрай важливою, а зміцнення демократичних процесів в Україні неодмінно призведе до зміцнення демократичних процесів у Східній Європі. Конференція була насиченою та продуктивною. Особливо цінними виявились дискусії щодо місця і ролі України в сучасній архітектурі Східної Європи, обговорення внутрішніх та зовнішніх факторів, що є визначальними у процесі інтеграції нашої держави з європейським співтовариством. Бурхливу полеміку викликала сучасна політична ситуація в Україні.

З метою обговорення найактуальніших проблем та перспектив розвитку міжнародного бізнесу 31 жовтня у Хмельницькому національному університеті відбулася студентська науково-практична конференція "Актуальні проблеми та перспективи міжнародного бізнесу в умовах глобалізації". Організатором конференції виступила кафедра міжнародних економічних відносин на чолі з академіком Академії економічних наук України, професором Віктором Нижником. Під час роботи конференції студенти обговорювали перспективні напрями вдосконалення механізмів управління людськими ресурсами в контексті глобальних викликів міжнародної економіки, основні тенденції розвитку глобальних та локальних процесів в національній економіці, перспективи та проблеми розвитку міжнародного бізнесу в умовах переформатування глобального середовища, ключові принципи взаємодії держави та бізнесу, стратегії розвитку логістики та управління якістю міжнародного бізнесу в умовах глобалізації, актуальні проблеми розвитку рекреаційного бізнесу в Україні та підвищення його конкурентоспроможності. Всього до участі у конференції подали статті понад 90 учасників з України та сусідніх держав. Географія учасників охопила такі ВНЗ, як: Хмельницький

національний університет, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», Таврійський державний агротехнологічний університет, Тернопільський національний економічний університет, Київський національний торговельно-економічний університет, Черкаський інститут банківської справи Університету банківської справи, Вінницький технічний коледж, Поліський державний університет (Білорусь), Академія управління при Президенті Республіки Білорусь, Північно-Кавказький федеральний університет (Росія). Завершилась конференція підбиттям підсумків та виробленням практичних рекомендацій. Усі учасники подякували професору Віктору Нижнику та очолюваній ним кафедрі за організацію заходу та висловили побажання зустрічатись частіше і розширювати географію учасників.

27 листопада 2014 р. відбулось урочисте засідання Вченої ради Хмельницького національного університету, присвячене присвоєнню звання Почесного доктора наук Хмельницького національного університету, професору Природничо-технологічного університету (м. Бидгощ) Богдану Жултовському.

Директор українсько-польського центру ХНУ, професор Юрій Іванович Шалапко представив життєвий і творчий шлях професора Богдана Жултовського, а рецензент, професор Вілен Петрович Ройзман ознайомив присутніх з його науковим доробком.

Професор Богдан Жултовський – декан механічного факультету Природничо-технологічного університету м. Бидгощ. Сфера його наукових інтересів – віброакустика, динаміка та технічна діагностика складних механічних систем. Його наукові досягнення – це більш ніж 500 наукових праць (серед них – 10 монографій та 5 підручників). Він був консультантом 8 докторських дисертацій з віброакустики та діагностики в Польщі та за її межами, керував 14 кандидатськими дисертаціями, є консультантом і наставником у багатьох науково-дослідних роботах.

Професор є членом багатьох наукових організацій, зокрема: Інституту діагностики інженерів (Ланкастер, Англія) з 1989 року; EuroMECH (європейська Спілка механіків) з 2003 року; Польської Академіх наук в секції Експлуатація з 1988 року; квартальника «Машинобудування» (Чеська академія наук) з 2010 року; комітету з сільського господарства Польської академії наук. Має другий термін як віце-голова секції Комітету механіки динамічних систем, починаючи з 2003 року; є заступником голови, членом Польського товариства технічної діагностики машин з 1994 року; віце-президентом, редактором журналу «Діагностика пошкоджень» протягом 1995–2006 років; головою Наукового розвитку в машинобудуванні на механічному факультеті – з 2010 року.

8 грудня на спільному засіданні МОН і НАН України відбулося вручення державних премій в галузі науки і техніки. Серед науковців, які здобули премію, від президента Президії НАН України Б.Є. Патона, був ректор Хмельницького національного університету д.т.н., професор, член-кореспондент Національної академії педагогічних наук М.Є. Скиба. У рідному університеті колеги, друзі, викладачі, працівники університету та студенти тепло і щиро привітали свого ректора з заслуженою нагородою.

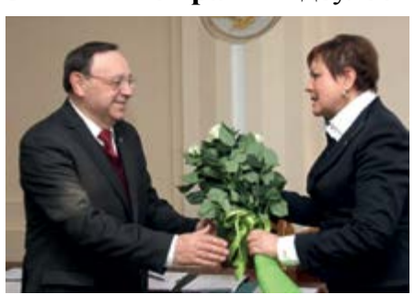

Цього року за наукової редакції доктора економічних наук, професора М.П. Войнаренка, вийшла в світ книга «Кластери в економіці України». У колективній науковій монографії, обсягом 126,34 умовних друкованих аркушів (1085 сторінок), узагальнено теоретичні дослідження та досвід більшості регіонів України щодо впровадження кластерів за умов конституційних перетворень, які

відбуваються в економіці країни.

Розглянуто теоретико-методологічні аспекти виникнення кластерів в економіці, визначено передумови та чинники кластеризації соціально-економічних систем. Проаналізовано світовий досвід, сформовано напрями використання кластерних технологій для інноваційного розвитку та підвищення конкурентоспроможності регіонів України.

Видання, яке рекомендоване до друку Вченою радою Хмельницького національного університету, буде надзвичайно корисне економістам, керівникам підприємств, менеджерам, аспірантам та студентам економічних спеціальностей вищих навчальних закладів.

У НАУКОВІЙ БІБЛІОТЕЦІ ХНУ…

Книга – казкова лампа, що дарує людині світло
на далеких і темних дорогах життя.

Г. Лейбніц

2014 рік проголошено в Україні роком Тараса Шевченка. Народи усіх континентів світу разом з Україною відзначили 9 березня як міжнародну ювілейну дату – 200-річчя від дня народження подвижника духовної і національної ідеї, пророка і світоча української нації, поета вселенського масштабу Тараса Григоровича Шевченка.

Наукова бібліотека Хмельницького національного університету в тісній співпраці з викладачами та всіма структурними підрозділами університету цього року працювала над удосконаленням системи обслуговування користувачів шляхом розвитку віртуального середовища; подальшим розвоєм ресурсної бази, наукової, просвітницької та інформаційно-масової роботи. Вагому увагу приділено відзначенню 200 річниці з дня народження Т.Г. Шевченка.

Презентацією книжково-ілюстративної виставки “Шевченкове ім’я сіятиме довічно” У межах Міжнародного літературно-мистецького свята “В сім’ї вольній, новій” у науковій бібліотеці

Творча зустріч студентів та викладачів університету з літераторами обласного центру: письменником М. Кульбовським, поетом В. Міхалевським та лауреатом премії імені Т. Шевченка 2013 року М. Дочинцем з м. Мукачеве відбулась 20 березня.

розпочався проект “Шевченківська весна – 2014”. В межах проекту проведено загальноуніверситетські та камерні літературно-мистецькі заходи: конкурс читців, літературна вікторина “Чи знаємо ми Тараса Шевченка?”, організовано цикл тематичних виставок; розроблено та розміщено на веб-сайті бібліотеки інформаційну сторінку “Шевченківська весна. До 200-річчя від дня народження Великого Кобзаря – Тараса Шевченка” (http://lib.khnu.km.ua/inf_res/Shevchenko_200/vystavka2.php.).

Спільно з кафедрою української філології (зав. каф. М. М. Торчинський), студентським літературним театром “Глорія” (художній керівник – старший викладач кафедри Т. П. Коваль) та Управлінням молоді та спорту Хмельницької міської ради (начальник управління В. І. Вешко) пройшов національно-мистецький форум “У вінок Кобзареві”, а в читальному залі книгозбірні відбувся літературно-мистецький проект “Встане правда! Встане воля!”, студентський перфоменс “І оживе слава України!”, проводився VII конкурс читців “Хай лунають рядки Кобзаревих поезій!” серед студентів-філологів 1-го курсу гуманітарно-педагогічного факультету. У боротьбі за призові місця брали участь 11 студенток групи ФУМ-13–1. У конкурсну програму входило художнє читання поезій Миколи Вінграновського та Тараса Шевченка “І мертвим, і живим…”. Перемогу в конкурсі здобули: Ковтун Марія (гран-прі); Ставінога Ольга (І місце); Колощук Ірина (ІІ місце), Гуцал

Оксана (номінація “Акторська майстерність”).

Знаковою подією в літературно-мистецькому житті Хмельницького національного університету став вихід у світ художньо-публіцистичного альманаху «Думки творчий злет», присвяченого 200-річчю від дня народження Тараса Шевченка. Творча феєрія-презентація відбулася 30 вересня у день християнського свята Віри, Надії, Любові та Софії, у Всеукраїнський день бібліотек.

Презентація другого випуску художньо-публіцистичного альманаху “Думки творчий злет” (справа наліво голова Хмельницького обласного об’єднання Всеукраїнсього товариства «Просвіта’» ім. Т. Шевченка к.ф-м. н.В. Ц. Міхалевський, директор НБ О. Б. Айвазян, проректор, д. е.н., проф. М. П. Войнаренко, к. т.н., проф. І. М. Баннова)

30 літераторів та 30 митців образотворчого мистецтва Хмельницького національного університету презентували широкому загалу зразки оригінальної творчості, в якій вчувався дух українського генія Всесвіту Тараса Григоровича Шевченка та щира любов до Прекрасного.

Крім загальноуніверситетських, проводилися камерні заходи в студентських групах, серед яких: літературознавча година “Кобзарю мій, твої слова святі…”; літературно-мистецькі години “На вічному шляху до Шевченка”; години спілкування “Кохання в житті Тараса Шевченка” та інші. Співробітники бібліотеки брали участь у національно-мистецькому форумі “Мій Шевченко…”, який вперше організовано у Хмельницькому міському парку ім. Тараса Шевченка біля пам’ятника Кобзареві.

Загалом за рік бібліотекою організовано 280 просвітницьких та інформаційно-масових заходів, у т. ч. 109 занять з «Основ інформаційної культури» та наукового пошуку інформації.

У межах науково-методичної діяльності проведено науково-практичну конференцію “Бібліотека вищого навчального закладу як джерело інформаційного забезпечення наукового та навчального процесу” та науково-практичний семінар “Впровадження нових форм та методів у діяльність бібліотек вищої школи».

Започатковано щорічне електронне інформаційно-аналітичне

видання “Бібліотеки вищих закладів Хмельниччини: цифри та факти», випуск № 1 – за матеріалами звітів про роботу бібліотек ВНЗ регіону. Видання розміщено на сайті бібліотеки в розділі “Методичне об’єднання. Розроблено та затверджено на засіданні методичної ради книгозбірні Програму наукової роботи “Управління інформаційними ресурсами наукової бібліотеки ХНУ в умовах розвитку інформаційного суспільства на 2015–2020 роки.

СПОРТИВНІ ПОДІЇ...

15 лютого на спортивній базі університету проходила обласна учнівська олімпіада з фізичної культури. У її програму увійшли, окрім перевірки теоретичних знань, оцінка практичних вмінь технічних елементів з ігрових видів спорту, легкої атлетики, гімнастики та туризму. В олімпіаді взяли участь 27 команд, які під час попереднього етапу випробувань на районних та міських змаганнях були визначені переможцями і представляли Хмельницьку область на Всеукраїнській олімпіаді з фізичної культури.

16 – 19 жовтня у місті Городку (Хмельницька область) відбувся чемпіонат країни з важкої атлетики, у якому взяли участь найсильніші спортсмени нашої країни. Перше загальнокомандне місце здобула команда Хмельницької області. Вагомий внесок у цю перемогу зробила студентка спеціальності «Здоров’я людини» Ломачинська Ангеліна, піднявши, при власній вазі 51 кг., у вправі ривок – 62 кг., у поштовху – 74 кг. Набравши в сумі 136 кг., вона здобула бронзову нагороду. Студент університету Ярослав Заболотний, набравши у сумі 230 кг., посів четверте місце.

У Сегеді (Угорщина) пройшов чемпіонат світу з веслування на байдарках і каное серед молоді до 23 років. У збірній команді наш студент Павло Алтухов виступав на дистанції 1000 м., у цій категорії і виборов бронзову нагороду. На чемпіонаті Європи у м. Бранденбург (Німеччина) виступив успішно в каное-четвірці на дистанції 1000 м. Янчук Дмитро і посів третє місце. Згодом успішно виступив ще на двох дистанціях у великому фіналі (4 та 6 місце). На чемпіонаті Європи серед молоді у м. Мант-ла-Жолі (Франція) на каное-четвірці на дистанції 1000 м. Діма з напарниками прийшли першими

і здобули звання чемпіонів. На цих змаганнях і Павло Алтухов став бронзовим призером в каное-одиночці на дистанції 500 м.

18 – 20 липня, у м. Вінниця пройшов чемпіонат України з веслування на байдарках і каное на марафонській дистанції. Найкраще із наших студентів виступив Ілля Грицак, який на дистанції 26 км. з перебіжками у напруженій боротьбі з іменитими спортсменами виборов срібну нагороду.

18 квітня у м. Львові відбувся чемпіонат України з регбі-7. У складі Хмельницької команди виступали наші випускники Коваль Дмитро та Яцишин Олександр. У боротьбі за третє місце вони перемогли команду Ужгородського університету (40 : 5) і здобули бронзові нагороди.

В складах національних збірних команд України п’ятнадцять спортсменів нашого вищого навчального закладу. Багаторазовими чемпіонами та призерами чемпіонатів та кубків України стали майстри спорту міжнародного класу: Янчук Дмитро, Грищун Інна (веслування на байдарках і каное); майстри спорту: Алтухов Павло (веслування на байдарках і каное), Щукла Ірина (фехтування), Власов Андрій, Матейко Денис (вільна боротьба), Демецький Владислав, Харкевич Олександр, Вавринчук Ярослав, Тріфонов Сергій (регбі), Заболотний Ярослав, Ломачинська Ангеліна (важка атлетика), Жура Максим (легка атлетика).

Кращий командний вид спорту – регбі. Кращі індивідуальні види: веслування, фехтування, важка атлетика. Цього року майстрами спорту стали: Сотник Єлизавета, Ремньова Катерина (хортинг) і Божук Сергій (пауерліфтинг).

НАКАЗИ РЕКТОРА 2014 РІК

1. № 13 від 20.01.14 р. – « Про проведення шкільної олімпіади з інформатики»
2. № 14 від 20.01.14 р. – «Про поетапне завершення будівництва і введення в експлуатацію навчального корпусу № 5»
3. № 20 від 31.01.14 р. – «Про вдосконалення діяльності Українсько-польського центру та поліпшення умов викладання польської мови»
4. № 26 від 06.02.14 р. – «Про проведення Міжнародного науково-методичного семінару»
5. № 30 від 14.02.14 р. – «Про створення комісії з проведення індексації необоротних активів університету»
6. № 31 від 14.02.14 р. – «Про затвердження та введення в дію складових стандартів вищої освіти»
7. № 35 від 26.02.14 р. – «Про забезпечення виконання міжнародного проекту TEMPUS»
8. № 38 від 28.02.14 р. – «Про призначення координаторів шостого конкурсу програм TEMPUS»
9. № 48 від 26.03.14 р. – «Про організацію добровільного запису до «Університетської сотні»
10. № 49 від 26.03.14 р. – «Щодо проведення щорічної всеукраїнської акції з благоустрою «За чисте довкілля»
11.№ 51 від 31.03.14 р. – «Про заснування та персональний склад громадських організацій»
12. № 55 від 07.04.14 р. – «Про організацію та проведення міжкафедрального науково-педагогічного семінару»
13. № 67 від 28.04.14 р. – «Про проведення рейтингового оцінювання роботи науково-педагогічних працівників університету»
14. № 76 від 30.04.14 р. – «Про додаткові заходи ректорату з протидії корупції і хабарництву»
15. № 80 від 14.05.14 р. – «Про організацію курсів з надання першої медичної допомоги»
16. № 81 від 14.05.14 р. – «Про організацію навчально-наукової лабораторії інноваційних радіоелектронних і вимірювальних технологій»
17. № 83 від 20.05.14 р. – «Щодо удосконалення системи цивільного захисту Хмельницького національного університету»
18. № 84 від 21.05.14 р. – «Про проведення IX Міжнародної науково-практичної конференції «Управління економічними системами: концепції, стратегії та інновації розвитку»

19. № 93 від 02.06.14 р. – «Про штати професорсько-викладацького складу кафедр»
20. № 95 від 05.06.14 р. – «Про створення спеціалізованої Вченої ради»
21. № 106 від 20.06.14 р. – «Про організацію в університеті інформаційного вузла ІВС «Освіта»
22. № 115 від 23.07.14 р. – «Про організацію спільної лабораторії інформаційних технологій в галузі CAD/CAM/CHE-систем»
23. № 132 від 05.09.14 р. – «Про реорганізацію структури заочно- дистанційного навчання, післядипломної освіти та довузівської підготовки»
24. № 142 від 01.10.14 р. – «Про створення робочої групи з впровадження у дію положень Закону України «Про вищу освіту»
25. № 144 від 10.10.14 р. – «Про організацію курсів японської мови при університеті за рахунок отриманого гранту»
26. № 147 від 14.10.14 р. – «Щодо підготовки участі у VI Міжнародному форумі «Інноватика в сучасній освіті»
27. № 162 від 11.11.14 р. – «Про проведення Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції молодих вчених та студентів»
28. № 163 від 11.11.14 р. – «Про проведення Всеукраїнського студентського круглого столу»
29. № 168 від 18.11.14 р. – «Про створення міжкафедрального науково-виробничого центру інформаційних технологій»
30. № 177 від 27.11.14 р. – «Про проведення шкільних олімпіад з програмування»
31. № 184 від 01.12.14 р. – «Щодо підведення підсумків наукової та науково-технічної діяльності за 2014 рік»
32. № 193 від 26.12.14 р. – «Про затвердження структури Хмельницького національного університету»
33. № 194 від 26.12.14 р. – «Про затвердження інструкцій та посадових обов'язків проректорів»
34. № 195 від 27.12.14 р. – «Про затвердження складу Наглядової ради Хмельницького національного університету»

2015 РІК

ВІДКРИТТЯ БЮСТА ШЕВЧЕНКА!

Бюст Т. Г. Шевченка – дарунок заслуженого скульптора України М. Н. Обезюка Хмельницькому національному університету

НАЙВАЖЛИВІШІ ПОДІЇ РОКУ В Д ЕРЖАВІ:

• 30 червня – Міжнародне бюро мір і ваги додало одну високосну секунду для регулювання тривалості доби. Остання хвилина червня мала 61 секунду.

• Продовжувались бої наших військ з терористами на сході країни.

• У зоні проведення АТО виконували бойові завдання близько 50 тисяч українських військовослужбовців. Про це заявив Президент України Петро Порошенко в інтерв'ю для українських телеканалів. Широкої підтримки набула серед населення діяльність волонтерів, які збирали для потреб армії продукти, речі, кошти…

• Попри перемир'я після перших Мінських угод протягом осені майже не вщухали бої за Донецький аеропорт. Бійців за героїзм та непоступливість ворогу почали називати «кіборгами». Оборона цієї ділянки фронту тривала 242 дні.

• У жовтні цього року відбулися місцеві вибори; президентській політсилі вдалося отримати перше місце у більшості регіонах країни.

В УНІВЕРСИТЕТІ…

Цінний дарунок Хмельницькому національному університету зробив на початку цього року Генеральний директор ПАТ «Хмельницькобленерго», депутат обласної ради Олександр Леонідович Шпак. Він подарував унікальне науково-пізнавальне видання у 2-х примірниках: «Енергетика: історія, сучасність і майбутнє». Це енциклопедичне видання, тираж якого складає всього 500 примірників, вийшло друком у Київському видавництві «Фенікс» у 2013 році.

Ректор Хмельницького національного університету, д.т.н., професор Микола Єгорович Скиба передав книги науковій бібліотеці.

Напередодні відзначення 201-ї річниці від дня народження Т.Г. Шевченка на адресу Хмельницького національного університету надійшов особливо цінний вантаж – бюст Великого Кобзаря. Передав його киянин, заслужений художник України, скульптор Микола Наумович Обезюк.

10 березня о 12:30 у День вшанування пам'яті Великого Кобзаря викладачі та студенти університету, громадськість міста Хмельницького були присутні на знаменній події – відкритті погруддя Тараса Григоровича Шевченка.

Ректор Хмельницького національного університету М. Є. Скиба, підкреслив вагомість цієї акції для університету і, зокрема, навів низку фактів, які засвідчують втілення заповітів Т. Г. Шевченка у практику роботи навчального закладу. Голова обласного осередку Всеукраїнського товариства «Просвіта» В. Ц. Міхалевський передав університету низку видань творів Тараса Григоровича.

26 березня 2015 року на засіданні Вченої ради Хмельницького національного університету ректор М. Є. Скиба офіційно привітав першого проректора М. П. Войнаренка з обранням до найвищої в Україні наукової інституції, що об'єднує вчених академічного рівня, а саме – Національної академії наук України, членом-кореспондентом у відділенні економіки. Таким чином, Михайло Петрович ВОЙНАРЕНКО став першим представником Поділля у Національній академії наук України.

30 березня в Хмельницькому національному університеті відбулася зустріч викладачів факультету інженерної механіки з роботодавцем В. І. Бацуцою.

Роботодавець – зацікавлена сторона у визначенні цілей завдань і змісту освіти, і результатів університетської підтримки. І основним вектором нинішнього дня стає створення системи ефективної взаємодії університету з роботодавцями, спрямованої на встановлення довготривалого взаємовигідного партнерства.

На зустрічі Володимир Іванович виступив з доповіддю, де розповів про приватне підприємство "Бацуца В. І.", чим воно займається, а також поділився досвідом своєї трудової діяльності і запропонував методи для підготовки спеціалістів вузької спеціалізації.

Наприкінці розмови факультет інженерної механіки Хмельницького національного університету домовився з Володимиром Івановичем про проходження практики на ПП "Бацуца В. І.".

Навесні цього року до Хмельницького національного університету завітав з робочим візитом дипломатичний представник регіону Нижня Баварія (Botschafter Niederbayerns), уповноважений посол Баварського Міністерства економіки інфраструктури транспорту та технологій, партнер Технічного університету Ландсхут в Німеччині Dipl.– Kfm Stephan Koller.

Стефан Коллер відвідав наш університет з метою налагодження співпраці, розширення зв'язків, підписання угод про співробітництво. У нашому університеті його гостинно зустріли ректор ХНУ, професор Скиба Микола Єгорович та проректор з міжнародних зв'язків, професор Йохна Микола Антонович.

Відповідно до програми візиту Стефан Коллер ознайомився з організацією та змістом роботи університету, реалізацією міжнародних проектів і програм, системою дистанційного навчання, технічними дисциплінами, які викладаються в нашому університеті, оскільки Технічний університет Ландсхута в Німеччині, з яким співпрацює Стефан Коллер, теж спеціалізується на технічних науках.

Гість з Німеччини був приємно вражений досвідом впровадження новітніх інформаційних технологій у навчальний процес та перспективи розвитку технічних систем Хмельницького національного університету.

Під час зустрічі було зроблено перші кроки до налагодження співпраці між нашим університетом та технічним університетом Ландсхута, обговорено перспективи українсько-німецької співпраці.

16 травня відбувся День випускника, організацією та проведенням якого займався Центр інформаційного менеджменту і працевлаштування ХНУ за сприянням керівництва закладу.

На урочистий захід було запрошено випускників Хмельницького технологічного інституту побутового обслуговування, Хмельницького технологічного інституту, Технологічного університету Поділля, Хмельницького державного університету, Хмельницького національного університету всіх років випуску. Життя розкидало випускників університету по всій країні, хтось опинився і за її межами. По-різному складалися їхні долі, вони досягли різних професійних, наукових або творчих висот, але можна не сумніватися, що кожний у глибині душі зберіг вірність Alma Mater і найкращі спогади про чудові роки студентської юності, про виниклу тоді дружбу, а може, й перше кохання.

З самого ранку біля четвертого навчального корпусу випускники з квітами поспішали на зустріч зі своїми викладачами та однокурсниками. Програма заходу передбачала: реєстрацію гостей, відвідування Музею історії ХНУ, ознайомлення з виставкою наукових праць, концертну програму, зустрічі з випускниками кафедр та факультетів.

Розпочався святковий концерт фільмом про історію нашого університету під супровід популярної колись пісні: «Как молоды мы были…», яку виконали випускники 1980 р.– студенти групи МА 65–1 – Лук'янюк Микола

Васильович, Толордава Ромео Сосоєвич та Берташевський Микола Васильович. Випускники поринули у море спогадів і не могли стримати емоцій та сліз.

Ведучий свята – заслужений артист України – Микола Довгальов запросив на сцену ректора Хмельницького національного університету Скибу Миколу Єгоровича, третього ректора ВНЗ Сіліна Радомира Івановича та деканів факультетів.

У своїх виступах вони наголошували, що Хмельницький національний університет постійно розвивається, зростає, стає більш відомим в Україні та за її межами.

Вітання на адресу рідного університету пролунали від випускників 1975 року – Червинського Станіслава Васильовича, 1980 року – Рудчик Галини Миколаївни, 1985 року – Мендограло Ірини Миколаївни, 2010 року – Гнатюк Тетяни Миколаївни.

Керівництво університету, випускники були одностайними в побажаннях зустрічатися частіше для співпраці, реалізації спільних ідей та проектів на базі рідного університету.

Зустрітися з улюбленими викладачами, деканами, однокурсниками та згадати щасливі студентські роки зібралося понад 200 випускників.

21 травня в університеті відзначили День вишиванки – всеукраїнське свято, яке покликане зберегти споконвічні народні традиції створення та носіння етнічного вишитого одягу. Основна мета свята – це збереження українських цінностей та їх популяризація серед молоді та населення держави загалом. Свято не передбачає обов'язкових заходів, окрім одягання вишиванки, але протягом цього заходу з ініціативи студентів, школярів, громадських та культурних діячів проводилися концерти, конкурси, вечорниці, ярмарки. Саме ж свято запрошує кожного свідомого громадянина до простого вчинку – одягнути вишиванку і в ній піти в університет, на роботу, в школу чи садочок.

День вишиванки у Хмельницькому національному університеті запам'ятався цьогоріч для викладачів та студентів саме таким – вишиті сорочки, блузи, сукні, віночки, стрічки, яскраві аксесуари, а також лунання українських патріотичних пісень на перервах. Усе це творило в стінах університету атмосферу єднання та патріотизму.

1 липня традиційно Хмельницький національний університет святкував черговий сорок восьмий випуск студентів. Це радісна і разом з тим сумна подія. За роки свого існування зі стін університету вийшло понад 50 тисяч кваліфікованих фахівців, які своєю повсякденною працею прославляють Хмельницький національний університет не тільки на теренах Хмельницької області, а і далеко за її межами.

Свято розпочалось урочистою ходою кращих випускників 2015 року за факультетами, а також студентів – призерів та переможців наукових конференцій, відмінників студентського самоврядування, учасників творчих колективів та найкращих спортсменів.

Цьогоріч майже 3000 випускників із 7 факультетів отримали професійну путівку в трудове життя.

Ведучі свята, заслужений артист України Микола Довгальов та

Василь Цимбалістий, згадали випускників університету минулих років, воїнів-героїв, які загинули, боронячи вітчизну. Хвилиною мовчання усі присутні віддали шану «Небесній сотні», полеглим воїнам, які відстоювали нашу землю, та померлим у протистояннях українцям.

Студенти ХНУ внесли державний прапор України та прапор Хмельницького національного університету, підняття яких відбувалось під супровід Гімну України та Гімну Хмельницького національного університету.

Невичерпного джерела енергії, нових творчих здобутків, реалізації поставлених цілей, завжди залишатись патріотами нашої держави і рідного університету побажав випускникам ректор університету, професор Микола Скиба.

На свято також завітали високоповажні гості: перший заступник голови Хмельницької обласної ради Віктор Романович Адамський, директор Департаменту освіти і науки Хмельницької обласної державної адміністрації Олег Іванович Фасоля, ректор Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького Олег Миколайович Шинкарук, голова правління ВАТ «Темп» Іван Праворський, а також професорсько-викладацький склад ХНУ, батьки та рідні випускників.

Наукова бібліотека Хмельницького національного університету,

кафедра української філології гуманітарно-педагогічного факультету, студентський літературний театр «Глорія» організували та провели культурно-освітній захід «Весна підніме келихи тюльпанів…», присвячений 85-річчю з дня народження геніальної поетеси Ліни Костенко.

Випускникам вручили символічні дипломи «Спеціалістів», «Магістрів» та трудову книжку.

«**Щасливим себе можна почувати лише тоді,** коли щасливі ближні. Не повинно бути щастя за рахунок інших, щастя, побудованого на чиємусь нещасті. Найвірніший критерій поведінки – власна совість», – ось за такими принципами та пріоритетами живе доктор технічних наук, заслужений діяч науки і техніки України, академік Міжнародної академії інформатизації, професор кафедри інженерної механіки та комп'ютерної графіки Хмельницького національного університету **Вілен Петрович Ройзман,** який 31 березня 2015 року відзначив свій 80-річний ювілей.

На кафедрі машин та апаратів відбулося відкриття першої черги сонячної електростанції. У відкритті взяв участь ректор університету, професор Скиба Микола Єгорович, начальник науково-дослідного сектору доц. Горященко С. Л., провідний інженер в галузі сонячної енергетики Рябуха І. І., викладачі, інженери, аспіранти та студенти кафедри.

Ректор університету Скиба М. Є. закцентував увагу присутніх на важливості впровадження альтернативних джерел енергії в країні та запропонував студентам долучатися до вирішення актуальних науково-технічних завдань у галузі енергозбереження та альтернативної енергетики. Адже таке енергетичне обладнання дозволить

не тільки проводити наукові дослідження, готувати фахівців в цьому напрямі, а і виробляти електричну енергію для потреб лабораторій кафедри. Сонячні панелі були виготовленні власними силами за відпрацьованою технологією інженера Рябухи І. І. Розробка основної частини стенду та монтажні роботи були здійсненні спеціалістами кафедри машин та апаратів, зокрема Поліщуком О. С, Залізецьким А. М., Гурським О. О., Василенком В. І., Прибегою Д. В., Пундиком С. І., Буряком А. В, Поліщуком А. О.

За ініціативою професора кафедри практичної психології та педагогіки, доктора педагогічних наук, генерала-лейтенанта запасу Райка Валерія Вікторовича 3 грудня 2015 року відбувся круглий стіл «Психологічна допомога військовослужбовцям-учасникам бойових дій: проблеми та шляхи вирішення».

Мета круглого столу: визначити психологічні проблеми військовослужбовців, які брали участь у бойових діях та обґрунтувати ефективні форми та методи надання їм психологічної допомоги; визначити та структурувати основні форми та методи реабілітації, психокорекції та адаптації учасників бойових дій через комплексний підхід в організації допомоги в адаптації воїнів-учасників антитерористичної операції; військово-патріотичне виховання студентської молоді.

Організатори заходу ознайомили учасників з роботою Хмельницького психологічного центру, представили документально-науковий фільм «Тривога», підготовлений доцентом Кабашнюком Віталієм Олександровичем, а Янцаловський Олександр Йосипович

продемонстрував оцінку психофізіологічного стану військовослужбовців за допомогою приладу АПДК «Intera – DiaCor».

7 грудня в університеті відбулася презентація інтерактивного всеукраїнського проекту – інтернет-вікторини «NATO-QUEST». Цей проект дозволяє учасникам не тільки пізнавати, а й активно бути залученим у створення майбутнього своєї країни.

Відкрив зустріч у залі засідань Вченої ради університету доктор економічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи, перший проректор Войнаренко Михайло Петрович, який представив аудиторії спікерів заходу: Михайла Колібабчука – автора проекту «NATO-QUEST», президента Українсько-словацького центру партнерства та Сергія Пархоменка – радника Міністра освіти і науки України.

Сергій Пархоменко, який нещодавно відвідав штаб-квартиру альянсу, розповів про політичний і військовий аспект співпраці України з НАТО та повідомив про те, що НАТО визнає конфлікт на Донбасі російською агресією і що саме НАТО з усіх міжнародних структур дає найбільшу дипломатичну, фінансову і політичну підтримку нашій державі.

З вітальним словом виступив також і автор проекту, президент Українсько-словацького центру партнерства Михайло Колібабчук, який зазначив, що незабаром «NATO-QUEST» буде перетворено на найбільш потужний український медіа-портал та більш детально розповів про Північно-Атлантичний льянс, який розширює допомогу Україні в межах програми «Наука заради миру і безпеки». Зокрема, нині штаб-квартира альянсу приймає на стажування українських випускників, а також продовжує підтримку проектів, спрямованих на реабілітацію та перенавчання учасників АТО. У таких програмах братиме участь і Хмельницький національний університет, його викладачі і студенти.

З метою збереження та примноження кращих традицій університету, вшанування викладачів, співробітників, студентів, які зробили вагомий внесок у підготовку висококваліфікованих фахівців, науково-педагогічних кадрів, науково-методичне забезпечення навчального процесу, впровадження у навчальний процес новітніх технологій та наукових розробок, сприяння розвитку матеріально-технічної бази, досягнення високих показників у спорті, культурі та мистецтві, примноження слави Хмельницького національного університету, у листопаді цього року в навчальному закладі створено «Книгу пошани». Занесення до Книги здійснюватиметься щорічно з врученням відповідного посвідчення на загальних зборах колективу напередодні Дня університету 14 жовтня. Місце знаходження «Книги пошани» – Історичний музей університету.

29 грудня відбувся науково-методичний семінар «Методи соціальної роботи в гетерогенних організаціях». З привітання учасників та побажання плідної роботи розпочав семінар проректор з міжнародних зв'язків Хмельницького національного університету, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту Микола Антонович Йохна.

Микола Антонович розповів про цілі і завдання сумісного європейського проекту TEMPUS IV «Підготовка педагогів і освітніх менеджерів до роботи з гетерогенними групами й організаціями» та його роль у розвитку інклюзивної освіти на Хмельниччині.

У межах роботи науково-методичного семінару також відбувся круглий стіл з навчання мультиплікаторів проекту «Методи соціальної роботи в гетерогенних організаціях» за участю викладачів кафедри практичної психології і педагогіки та кафедри соціальної роботи і соціальної педагогіки ХНУ, а також

директорів та практичних психологів середніх загальноосвітніх закладів м. Хмельницького.

Подія року в університеті відбулася 29 грудня. Цього дня викладачі, працівники та студенти обирали керівника університету.

Три кандидати на посаду ректора ХНУ, які були внесені для голосування листом Міністерства освіти і науки України № 1/11–18465 від 18.12.2015 р.:

доктор технічних наук, професор Параска Георгій Борисович;

доктор технічних наук, професор Поморова Оксана Вікторівна;

доктор технічних наук, професор Скиба Микола Єгорович.

23 грудня кандидати зустрічались з професорсько-викладацьким складом, навчально-допоміжним персоналом та студентами, де ознайомили виборців зі своїми передвиборчими програми та відповідали на питання присутніх щодо перспектив розвитку та діяльності Хмельницького національного університету.

У день виборів претендента на крісло очільника закладу жоден із кандидатів не набрав необхідних 50 відсотків голосів.

Результати першого туру склали:

Георгій Параска – 30,56%;

Оксана Поморова – 11,17%;

Микола Скиба – 46,75%.

У другому турі, який відбувся в лютому 2016 року, ректором обрано Миколу Єгоровича Скибу.

У НАУКОВІЙ БІБЛІОТЕЦІ ХНУ...

Хто полюбить Книгу, той далеко піде
у своєму розвитку.
Книга рятує душу від здерев'яніння.

Т. Г. Шевченко

Основні зусилля роботи бібліотеки 2015 року на фоні виконання традиційних функцій з обслуговування користувачів були спрямовані на розширення і поглиблення наукової та інноваційної діяльності, формування фонду електронних ресурсів та його організації, посилення роботи з національно-патріотичного виховання.

Статистичні показники роботи книгозбірні з обслуговування користувачів не зазнали значних коливань у порівнянні з минулим роком. Кількість читачів, обслужених на всіх пунктах обслуговування, становить понад 33 тис., яким видано більше ніж 600 тис. документів. Веб-сайт книгозбірні відвідали 420,7 тис. користувачів.

Складна політична ситуація в країні, проведення АТО поставили перед освітою та книгозбірнями завдання щодо посилення національно-патріотичного виховання. Проведене анкетування користувачів бібліотеки «Якщо ти патріот…» виявило деяке розмивання ціннісних орієнтирів серед молоді, тому впродовж року в бібліотеці проведено низку заходів, спрямованих на виховання у молоді почуття любові та поваги до Батьківщини, її символів, гордості за рідний край,

Зустріч з лауреатами обласної премії ім. Т. Шевченка Кульбовським М. М. та Міхалевським В. Ц.

місто, знайомство з діяльністю визначних особистостей, культурним надбанням Поділля. Зокрема, година спілкування «Кобзар – книга невичерпна, книга на віки», «Подільська Шевченкіана», або зустрічі з творчими діячами Поділля М. Кульбовським та В. Міхалевським», ветераном Другої світової війни Е. З. Абрамовичем, науково-практична конференція «Трансформація української літератури: Ліна Костенко», уроки патріотичного виховання зі студентськими групами «За Україну, за її долю, за честь і волю» та інші. Презентовано книжкові та віртуальні виставки: "Україна – центр змін XXI століття", "Хмельниччина – рідний дивокрай", «Майдан – тернистий шлях до свободи"», «Служити Вітчизні вірою і правдою», "Соборність України: від ідеї до сьогодення", "Крути – смолоскип, запалений у незалежність" тощо.

22 травня 2015 р. з нагоди 154-ї річниці з Дня перепоховання Тараса Шевченка на Чернечій горі у Каневі під егідою ректора ХНУ Миколи Єгоровича Скиби з метою сходження на Тарасову гору і вшанування світлої пам'яті Кобзаря у складі делегації університету працівники бібліотеки здійснили поїздку-екскурсію до Шевченківського національного заповідника.

Загалом впродовж року в книгозбірні відбулося понад 249 інформаційно-масових та просвітницьких заходів, у т. ч. 105 занять зі студентами з «Основ інформаційної культури» та «Основ наукового пошуку».

Досвід роботи НБ ХНУ було представлено на конференціях у Києві, Кам'янці-Подільському, Хмельницькому, Івано-Франківську, а також у двох чергових випусках інформаційного бюлетеня «Бібліотека в освітньому просторі» та 15 публікаціях. Створено 3 бібліографічні покажчики, у т. ч. й першу частину біобібліографічного видання «Професори ХНУ». Вперше в історії книгозбірні за результатами дослідження директором НБ Айвазян О. Б. захищено дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук за спеціальністю 07.00.01 – історія України на тему «Ста-

Колектив наукової бібліотеки Хмельницького національного університету, 2015 р.

новлення і розвиток бібліотечної справи на Поділлі у другій половині XIX – на початку XX століття: роль і місце в культурно-освітньому житті краю». Фахівці книгозбірні взяли участь у Всеукраїнському вебінарі «Виховуємо громадянина – патріота України».

У межах методичного об'єднання на базі бібліотеки КПНУ ім. І. Огієнка відбулася Всеукраїнська науково-практична конференція «Університетські бібліотеки в сучасному інформаційному просторі». На сайті бібліотеки на сторінці «Методичне об'єднання» започатковано новий розділ «Фахівцю на замітку». З працівниками бібліотеки Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту проведено 28 теоретичних та практичних занять з підвищення кваліфікації.

З метою розвитку окремих напрямків роботи книгозбірні в поточному році розроблено і затверджено методичною радою бібліотеки проект розвитку інформаційно-бібліографічної діяльності «Бібліотека – центр науково-інформаційних ресурсів XXI століття», просвітницькі проекти з патріотичного виховання студентів НБ ХНУ «Ти – одна й неподільна, Україно моя вільна» та «Здоров'я молоді – здоров'я нації». Розпочато роботу над стратегічною програмою розвитку на 2016–2020 рр. Наприкінці грудня надіслано заявку до Української бібліотечної асоціації (УБА) на участь у проекті «Все про Європу: читай, слухай, дізнавайся в пунктах європейської інформації в бібліотеках».

Варто зазначити, що ресурсна та комп'ютерна база книгозбірні потребують поступового оновлення. Це питання 14 грудня було розглянуто на засіданні ректорату, розроблено пропозиції щодо модернізації серверів книгозбірні, розвитку електронних ресурсів шляхом надання доступу до світових БД наукових журналів. Наразі традиційний фонд нараховує понад 610 тис. примірників, кількість документів у БД ЕБ з авторизованим доступом – 8224.

За штатним розписом на 31.01.15 р. нараховується 43 одиниці. На кінець року в книгозбірні працює 42 особи. У зв'язку зі складною політичною та фінансовою ситуацією, відзначення працівників бібліотеки преміями та грамотами не проводилося. Згідно з рішенням колективу бібліотеки на Дошку пошани університету рекомендовано 2 кандидатури: зав. науково-методичного відділу О. О. Мацей та директора бібліотеки О. Б. Айвазян. У зв'язку зі звільненням заст. директора В. О. Глухенької на цю посаду з 01.11.2015 року призначено О. О. Мацей.

За вагомий внесок у популяризацію творчості Т. Г. Шевченка, за

активну участь у проведенні на Тарасовій горі VIII конкурсу читців «Свою Україну любіть», присвяченого 154 річниці з дня перепоховання Тараса Шевченка у Каневі Наукову бібліотеку відзначено грамотою Хмельницького національного університету.

СПОРТИВНІ ПОДІЇ...

У червні спортивна громадськість стала свідком унікальної спортивної події – проведення перших в історії Європейських ігор в Баку. На цих змаганнях українські спортсмени виборо-ли 46 медалей. Приємно відмітити, що в складі збірної команди країни на цих змаганнях фехтувала випускниця університету олімпійська чемпіонка Ольга Жовнір та веслувальники, майстер спорту міжнародного класу Янчук Дмитро (шосте місце) і майстер спорту Грищун Інна (шосте місце).

Передолімпійський рік загострив боротьбу за те, щоб потрапити до збірних команд України. Не залишився поза цим процесом і веслувальний спорт. Уже з 1 по 3 травня в м. Рачіце (Чехія) проходив чемпіонат Європи з веслування на байдарках і каное, де студенти Хмельницького національного університету стали одними з найкращих на чемпіонаті Європи.

У чоловічому заїзді каноїстів-одиночників на дистанції 500 і 1000 метрів юний і перспективний 19-ти річний Алтухов Павло (факультет економіки і управління, спеціальність «Менеджмент») у боротьбі з іменитими веслувальниками виборов дві бронзові нагороди. У каное-двійці на олімпійській дистанції 1000 метрів Янчук Дмитро – студент гуманітарно-педагогічного факультету спеціальності «Здоров'я людини» – виборов золоту нагороду, а згодом також на тисячометрівці у складі екіпажу каное-четвірці здобув бронзову медаль. Наступного дня Дмитро на 500-метрівці у каное-двійці виборов срібну медаль, здобувши повний комплект нагород.

Успішними виявились змагання ще для однієї студентки гуманітарно-педагогічного факультету спеціальності «Технологічна освіта» – Грищун Інни. Вона у складі екіпажу байдарки-четвірки на 500 м. теж виборола срібну нагороду. Важливо відзначити, що усі

дистанції, на яких здобуто нагороди, є олімпійськими.

Підсумовуючи результати наших веслувальників, варто зазначити, що це був їх найкращий виступ на чемпіонаті Європи за всю історію незалежної України.

З 30 листопада по 1 грудня пройшли змагання з шахів за програмою XXI Універсіади студентів ХНУ.

Особливістю цьогорічного проведення студентських змагань стало підведення підсумків – виступів спортсменів окремо серед жінок і чоловіків.

За результатами дводенної боротьби у чоловіків командну перемогу здобув факультет інженерної механіки, друге місце посіла команда факультету міжнародних відносин, третє місце - команда гуманітарно-педагогічного факультету.

У змаганні серед жінок перше місце здобула команда гуманітарно-педагогічного факультету, друге – факультет інженерної механіки. Бронзову нагороду виборола команда факультету економіки та управління.

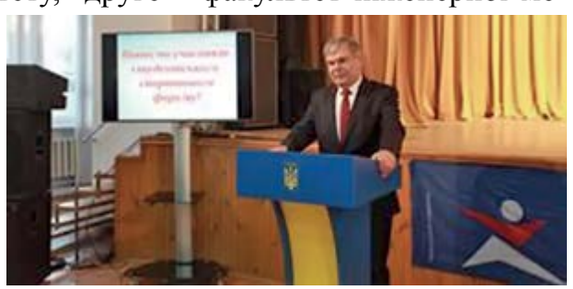

З вітальним словом до призерів та переможців студентських змагань звертається Василь Кремень – президент Національної академії педагогічних наук, президент студентської спортивної спілки

22 грудня в приміщенні актової зали Київського національного університету технології та дизайну відбулося спортивне свято, на якому були урочисто нагороджені переможці і призери XXVIII Всесвітньої літньої універсіади та XII літньої універсіади України і відзначені найкращі студенти-спортсмени вищих навчальних закладів МОН України за 2014/2015 навчальний рік.

Нагорода університету за III місце у змаганнях.

Наш університет також був одним із навчальних закладів, які за підсумками комплексного заліку отримали почесні нагороди. Так, у номінації кращі вищі навчальні заклади серед ВНЗ п'ятої категорії за результатами участі у XII літній Універсіаді України посів третє місце.

Загалом наші студенти здобули 1125,6 очок: 261 очко здобули футболісти (чоловіки), 243 – баскетболісти, 225 футбол (жінки), 180 волейбол (жінки). 143,6 (фехтування) і 73 – настільний теніс. Це дозволило посісти третє загальнокомандне місце серед ВНЗ п'ятої категорії, і 16 серед усіх ВНЗ. Порівнюючи результати з попередніми роками, варто відмітити, що ця універсіада була для нас не найкраща за тими видами, які були включені до її програми. Багато видів спорту, які у нас культивуються і де є висококваліфіковані спортсмени, не були внесені у програму універсіади: веслування на байдарках та каное, вільна боротьба, важка атлетика, бокс, регбі. Це, на превеликий жаль, не дало можливості показати справжній спортивний потенціал нашого навчального закладу.

НАКАЗИ РЕКТОРА 2015 РІК

1. № 5 від 12.01.15 р – «Про заходи безпеки учасників навчального процесу»
2. № 7 від 12.01.15 р. – «Про зміни у складі Вченої ради»
3. № 10 від 16.01.15 р. – «Про затвердження голів екзаменаційних комісій»
4. № 11 від 20.01.15 р. – «Про створення інвентаризаційної комісії»
5. № 12 від 20.01.15 р. – «Про призначення комісії з огляду газового господарства ХНУ»
6. № 13 від 20.01.15 р. – «Про атестацію здобувачів вищої освіти»
7. № 18 від 27.01.15 р. – «Про проведення олімпіади з інформаційних технологій»
8. № 20 від 30.01.15 р. – «Про розроблення освітніх програм на 2015–2016 н.р.»
9. № 25 від 12.02.15 р. – «Про затвердження стандартів вищої освіти ХНУ»
10. № 26 від 12.02.15 р. – «Про затвердження підготовки до проведення ЗНО…»
11. № 28 від 12.02.15 р. – «Про організацію випускних робіт та здачу іспитів»
12. № 31 від 23.02.15 р. – «Про основні заходи цивільного захисту на 2015 рік»
13. № 34 від 25.02.15 р. – «Про визнання іноземних документів про науковий ступінь»
14. № 43 від 16.03.15 р. – «Про склад та організацію роботи комісії з працевлаштування»
15. № 48 від 27.03.15 р. – «Про відкриття інформаційно-комунікаційного центру»
16. № 51 від 27.03.15 р. – «Про проведення IV Всеукраїнської конференції»
17. № 52 від 01.04.15 р. – «Про відповідальність за недотримання законів і корупцію»
18. № 56 від 06.04.15 р. – «Про призначення секретаря спец. Вченої ради»
19. № 59 від 14.04.15 р. – «Про оголошення конкурсу на заміщення вакантних посад…»
20. № 66 від 27.04.15 р. – «Про проведення рейтингового оцінювання за 2014 –2015 роки»
21. № 67 від 28.04.15 р. – «Про зміни у складі Вченої ради ХНУ»
22. № 69 від 28.04.15 р. – «Про організацію та проведення Дня охорони праці»
23. № 71 від 28.04.15 р. – «Про організацію державної атестації студентів»

24. № 72 від 28.04.15 р. – «Про затвердження складу екзаменаційних комісій…»
25. № 75 від 05.05.15 р. – «Про проведення Міжнародної конференції»
26. № 81 від 12.05.15 р. – «Про створення комісії з оприбуткування цінностей»
27. № 82 від 12.05.15 р. – «Про створення комісій з списання цінностей»
28. № 85 від 12.05.15 р. – «Про зміни в організації праці підрозділів ХНУ»
29. № 87 від 18.05.15 р. – «Про виконання заходів з охорони праці»
30. № 91 від 26.05.15 р. – «Про склад апеляційної комісії під час вступних випробувань»
31. № 121 від 26.08.15 р. – «Про постановку на військовий облік студентів у 2015 році»
32. № 122 від 28.08.15 р. – «Про організацію професійно-орієнтаційної роботи в 2015–2016 р.»
33. № 125 від 01.09.15 р. – «Про створення нових структурних підрозділів»
34. № 127 від 01.09.15 р. – «Про продовження курсів японської мови за рахунок гранту»
35. № 130 від 07.09.15 р. – «Про залучення студентів до військової підготовки в 2015–2016 н.р.»
36. № 132 від 09.07.15 р. – «Про склад ректорату на 2015–2016 н.р.»
37. № 134 від 15.09.15 р. – «Про зміни у складі Вченої ради ФПКТС»
38. № 135 від 15.09.15 р. – «Про вжиття заходів із запобігання аварійним ситуаціям»
39. № 141 від 24.09.15 р. – «Про проведення каф. МЕВ XII Міжнародної конференції»
40. № 143 від 24.09.15 р. – «Про проведення Всеукраїнського форуму»
41. № 151 від 30.09.15 р. – «Про проведення II Міжнародної конференції»
42. № 153 від 01.10.15 р. – «Про відзначення Дня захисника України та Дня університету»
45. № 156 від 15.10.15 р. – «Про організацію та проведення виборів ректора ХНУ»
46. № 160 від 19. 10.15 р. – «Про проведення Всеукраїнського семінару»
47. № 164 від 19.10.15 р. – «Про оголошення конкурсу вакантних посад н/п працівників»
48. № 169 від 27.10.15 р. – «Про заходи з забезпечення виконання проекту Темпус»
49. № 171 від 28.10.15 р. – «Про затвердження тем дипломних робіт студентам»
50. № 177 від 09.11.15 р. – «Про організацію і проведення колективного договору на 2016 рік»
51. № 180 від 13.11.15 р. – «Про нагородження кращих студентів з нагоди Дня студента»
52. № 184 від 17.11.15 р. – «Про створення виборчої комісії структурних підрозділів ХНУ»
53. № 187 від 01.12.15 р. – «Про проведення шкільних олімпіад з програмування…»
54. № 189 від 01.12.15 р. – «Про перейменування кафедри «Фінансів та банківської справи»
55. № 193 від 01.12.15 р. – «Про затвердження голів екзаменаційних комісій на 2016 рік»
56. № 210 від 25.12.15 р. – «Про затвердження тем випускних робіт студентами ЦПКПОДП»
57. № 211 від 29.12.15 р. – «Про склад екзаменаційних та атестаційних комісій…»

РОЗДІЛ 2

ОСВІТНЯ І НАВЧАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ

РЕКТОРАТ ХМЕЛЬНИЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

РЕКТОР – Скиба Микола Єгорович, доктор технічних наук, професор, член-кореспондент Національної академії педагогічних наук України, заслужений працівник освіти України
тел:(0382)72-80-76; fax:(03822)2-32-6

Радник ректора – Сілін Радомир Іванович, доктор технічних наук, професор, заслужений працівник народної освіти України
тел:(0382)72-80-76; fax:(03822)2-32-6

Перший проректор – Войнаренко Михайло Петрович, доктор економічних наук, професор, член-кореспондент Національної академії наук України, заслужений діяч науки і техніки України
тел:(0382)72-64-35

Проректор з науково-педагогічної роботи – Матюх Сергій Анатолійович, кандидат економічних наук, доцент
тел:(0382)72-80-76

Проректор з науково-педагогічної роботи – Нижник Віктор Михайлович, доктор економічних наук, професор
тел:(0382)72-80-76

Проректор з міжнародних зв'язків – Йохна Микола Антонович, доктор економічних наук, професор
тел:(0382)72-80-76

Проректор з адміністративно-господарської роботи та виробничого навчання – Фомов Анатолій Дмитрович
тел:(0382)72-80-76

Головний бухгалтер університету – Корнік Наталя Леонідіївна
тел:(0382)72-80-76

ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТУ

23 серпня 1994 року на Поділлі сталася знакова подія. Внаслідок наполегливих цілеспрямованих зусиль громадськості Хмельницької області, її керівництва, інтелектуальної еліти та працівників Хмельницького технологічного інституту заклад заслужено виборов у встановленому порядку вищий статус як профільний університет IV рівня акредитації з назвою «Технологічний університет Поділля».

Ця перемога для колективу Хмельницького технологічного інституту була нелегкою. Підготовка матеріалів до акредитаційного аналізу тривала протягом 1991–1993 рр. Однак у 1993 р. за рішенням ДАК інститут не був акредитованим, а наступна акредитація відтерміновувалася на один календарний рік – до кінця 1994 р.

Відтак перед колективом постало завдання – забезпечити такий рівень освітньої діяльності університету, щоб він відповідав його статусу.

Очевидно, що для вирішення цього завдання університет повинен мати чітку стратегію дій в освітній діяльності за всіма її напрямами і, насамперед з навчального процесу: виявлення, групування і конкретизація основних завдань, формулювання цілей та характеристик шляхів досягнення мети і виконавців.

Історичний шлях університету, його майбутні здобутки і перемоги залежать значною мірою від його місії. Вона полягає у якісному задоволенні потреб населення в освітніх послугах найвищого рівня, забезпеченні підприємств, установ і організацій кваліфікованими кадрами, всебічному розвитку людини як особистості завдяки систематичному використанню в навчальному процесі передових освітніх технологій. Реалізація місії відбувається у декількох стратегічних напрямах: з одного боку, вона передбачає задоволення ринку праці в професійних кадрах, а з іншого – задоволення потреб студентів і викладачів щодо їх всебічного професійного і особистісного розвитку.

Не слід залишати поза увагою, вивчаючи і аналізуючи історію розвитку нашого університету, той незаперечний факт, що керівництво ВНЗ запровадило в період становлення закладу систему заходів на усіх головних рівнях управління освітньою діяльністю. Менше,

ніж через десять років наполегливої праці всього колективу це дало вражаючі результати.

Так, 18 грудня 2003 р. розпорядженням Кабінету Міністрів України статус Хмельницького технологічного університету Поділля був змінений на статус Хмельницького державного університету, а 21 серпня 2004 р. Указом Президента України закладу надано статус національного університету.

У 2005 році в університеті прийнята система орієнтирів, націлених на динамічний розвиток закладу в умовах, що швидко змінюються та близьких до кризових. Для цього була розроблена своєрідна адаптована модель вишу університетського типу, яка базувалася на таких засадах:

– відпрацьована і діє оптимальна структура напрямів підготовки і спеціальностей, визначено і реалізуються оптимальні обсяги підготовки та співвідношення між її бюджетними та комерційними напрямами;

– оптимізовані головні кількісні параметри (чисельність студентів та професорсько-викладацького складу, обсяги матеріально-технічного та фінансового забезпечення);

– першою діючою особою у ВНЗ є студент, другою – викладач, а діяльність усіх структур підпорядкована, передусім забезпеченню якісної організації освітнього процесу;

– відмова від необґрунтованого відкриття підготовки фахівців за новими напрямами та спеціальностями, недоцільного збільшення ліцензованих обсягів підготовки без їх відповідного ресурсного, фінансового, кадрового, організаційного і методичного забезпечення;

– упорядкування штату всіх категорій працівників, контроль неаргументованого зростання обсягів навчального навантаження і штатів професорсько-викладацького, допоміжного і управлінського персоналу в умовах економічних утруднень;

– підбір і розстановка керівних і професорсько-викладацьких кадрів, подолання проявів корупції та хабарництва;

– розробка і впровадження адаптивної системи управління всіма напрямами діяльності;

– налагодження на сучасному організаційно-методичному рівні освітнього процесу, розроблення і активне впровадження інноваційних педагогічних технологій, забезпечення достатнього обсягу

бібліотечних фондів, використання сучасних технологій бібліотечного обслуговування тощо.

Крім цього, слід враховувати серед ознак та характеристик ВНЗ університетського типу такі:

– наявність ефективних економічних, фінансових та господарчих служб, забезпечення виконання затвердженого кошторису надходжень та видатків;

– наявність сучасної матеріально-технічної бази та перспектив її розвитку;

– наявність прозорої об'єктивної системи вступних випробувань і формування контингенту студентів;

– наявність ефективної системи співпраці з роботодавцями і працевлаштування випускників;

– високий рівень наукових досліджень, що дозволяють активно розвивати її госпдоговірні форми, провадити підготовку кадрів вищої кваліфікації та позитивно впливати на зміст освіти і методику викладання навчальних дисциплін;

– розвинені міжнародні зв'язки, соціальне забезпечення працівників і студентів, їх культурний та фізичний розвиток.

Дуже важливим є корпоративний настрій в університеті, коли кожний член його колективу відчуває свою приналежність до тих справ, які вирішуються, пишається своїм закладом і дбає про його імідж та майбутнє. Цей перелік ознак і характеристик вищого закладу освіти дозволяє вистояти йому у складних випробуваннях сучасного життя, зокрема, у нескінченних перебудовчих процесах, що їх зазнає система освіти. Подальший розвиток університету підтвердив цю думку.

У межах реалізації вищеозначених програмно-цільових принципів здійснено структурні реорганізації і упорядкування напрямів підготовки і системи управління освітньою діяльністю, реформування навчального процесу на засадах Європейської кредитно-трансферної системи; створено і запроваджено дистанційне навчання; розроблено і запроваджено моніторинг якості навчального процесу, а також комп'ютерних технологій для навчального процесу, бібліотечного, матеріально-технічного та фінансового обслуговування.

З метою систематичного вирішення завдань розвитку університету розроблена і схвалена вченою радою Комплексна програма розвитку університету на 2002–2006 роки. Вона складалася із низки взаємозв'язаних підпрограм, кожна з яких стосувалася конкретного напряму діяльності університету:

– структура, обсяги підготовки фахівців та організаційна структура університету;

– професорсько-викладацькі кадри;

– комплектування контингенту студентів, розподіл та працевлаштування випускників;

– навчально-методична література, бібліотечна та видавнича справа;

– матеріально-технічна база;

– дистанційне навчання;

– виховний процес;

– наукова діяльність;

– соціальний розвиток;

– зарубіжні зв'язки;

– фінансово-економічна діяльність;

– комп'ютеризація діяльності університету.

Кожна з програм мала свою внутрішню структуру, цільову функцію, основні завдання та відповідне організаційне і ресурсне забезпечення. Базовою підпрограмою розвитку університету на цьому етапі стала «Комп'ютеризація діяльності університету», що передбачала активний розвиток та використання ІТ-технологій.

Досвід перспективного планування діяльності університету виявився позитивним, тому була розроблена друга Комплексна перспективна програма розвитку університету на 2008–2015 рр. і поділялася на три етапи: перший – 2008–2010 рр., другий – 2010–2012 рр., третій – 2012–2015 рр. Вона враховувала прискорену динаміку змін соціально-економічних умов в країні і їх вплив на систему освіти. Структура цієї програми у переважній більшості повторювала попередній програмний документ. Отже, вважаємо, що доцільно стисло представити результати, досягненні колективом університету, за вказаний період у межах вище згаданих Комплексних перспективних програм у вигляді блоків питань програми.

Новий статус закладу – університету вимагав розвиненого спектру напрямів підготовки і спеціальностей. На початок 1994 р. наш ВНЗ таким вимогам не відповідав. І тому це було одним із головних

завдань тодішнього ректора, проф. Сіліна Р. І., який розпочав структурну реорганізацію ВНЗ за напрямами і спеціальностями підготовки та перебудову основних і допоміжних підрозділів.

Варто нагадати, що на той час у структурі підготовки фахівців Хмельницького технологічного інституту було тільки 11 спеціальностей: «Технологія машинобудування», «Машини і апарати легкої промисловості» (механічний факультет); «Технологія і конструювання швейних виробів», «Технологія і конструювання виробів із шкіри», «Хімічна технологія і обладнання опоряджувального виробництва» (технологічний факультет); «Економіка і організація побутового обслуговування», «Організація і нормування праці», «Бухгалтерський облік» (інженерно-економічний факультет); «Радіотехніка, конструювання і виробництво електронних виробів», «Обчислювальні машини і комплекси». Останні три спеціальності радіоелектронного профілю були ліцензовані і відкриті тільки перед акредитацією, і тому питання про їх належність до того чи іншого факультету ще не було остаточно вирішене.

Подальший розвиток спектра напрямів підготовки та спеціальностей університету відбувався досить динамічно. Відкриття підготовки за спеціальностями «Фінанси і кредит», «Управління трудовими ресурсами», «Інформаційні системи в менеджменті» та «Менеджмент» передбачало тільки контрактну форму фінансування навчального процесу. На базі цих спеціальностей, ліцензування яких відбулося переважно за ініціативою доцента Торгової Л. В., був відкритий факультет бізнесу та права як самостійний академічний підрозділ університету (1995 р.). Багато сил для створення цього структурного підрозділу вклали доц. Полозова В. М., проф. Тельнов А. С., проф. Орлов О. О., проректор з навчальної роботи Кошель В. П., доц. Ємельяненко Л. М., завідувач лабораторій Шевцов О. І.

Розширення спектра спеціальностей відбулося за рахунок відкриттям гуманітарно-педагогічного профілю підготовки. Цими питаннями до 2000 року активно займався на той час проректор з навчальної роботи Скиба М. Є. Завдяки його праці, а також дієвій допомозі доцентів Третька В. В., Олександренко К. В., Коханка О. М., Каньковського І. Є. та інших вдалося відкрити підготовку фахівців за спеціальностями: «Професійне навчання», «Трудове навчання», «Філологія (переклад)», «Практична психологія», «Міжнародні

відносини». Саме ці напрями підготовки і спеціальності стали основою для створення в університеті гуманітарно-педагогічного факультету. Крім названих напрямів підготовки і спеціальностей, період між 1995 і 2000 роками для університету був плідним тим, що практично всі факультети оновили спектри підготовки за рахунок нових спеціальностей: «Менеджмент», «Обладнання і технологія підвищення зносостійкості і відновлення деталей машин», «Технічна електрохімія», «Комп'ютерні та інтелектуальні системи і мережі», «Промислова екологія і охорона навколишнього середовища», «Охорона праці в машинобудуванні», «Технічна електрохімія».

Таким чином, спектр підготовки фахівців за п'ятирічний період розширився з 11 ти до 24 спеціальностей, а разом із зростанням обсягів підготовки, була проведена структурна реорганізація факультетів: механічний – декан О. О. Абрамов; економічний – декан М. І. Бондаренко; технологічний – декан В. А. Венгржановський; радіотехнічний – декан В. Д. Косєнков; бізнесу та права – декан Л. В. Торгова; гуманітарно-педагогічний – декан М. Є. Скиба; заочного навчання – декан Я. М. Гладкий, заочний факультет інженерів побутового обслуговування – декан В. І. Бегняк; довузівської та післявузівської підготовки – декан М. С. Бабич.

Важливе місце для університету мала організація в його структурі спеціальних підрозділів. Серед них особливе місце займав інформаційно-комп'ютерний центр (ІКЦ). На той час його очолив молодий, але ґрунтовно підготовлений до цієї діяльності д. т. н., проф. О. А. Мясіщев. Основу започаткованого тоді ІКЦ становила комп'ютерна мережа, створена спільно з американською фірмою Digital. Душею всіх починань, що стосувалися компютеризації, завжди був ректор Р. І. Сілін. Серед співробітників ІКЦ, які багато зробили для його становлення, слід згадати О. М. Коцура – заступника директора ІКЦ, провідних фахівців О. Ф. Мазура, Ю. С. Боднарчука, З. В. Купіс.

Структуру підрозділів університету того часу неможливо подати без навчально-виробничого комплексу (НВК) університету, створеного у складі Хмельницького політехнічного коледжу, Калиновського технологічного технікуму; Львівського технікуму легкої промисловості, Брянківського технолого-економічного технікуму, ліцею № 17 (м. Хмельницький), 5 професійно-технічних училищ,

двох загальноосвітніх шкіл і декількох виробничих підприємств м. Хмельницького. Активну роботу з організації НВК разом із деканами факультетів провадив начальник навчальної частини університету І. Л. Андрієнко. Предметом діяльності НВК була робота над вирішенням проблем інтеграції науки, навчального процесу і виробництва. Прикладом ефективної інтеграції стало створення на базі Загальної середньої школи № 24 м. Хмельницького, за активної участі її директора А. Б. Долинського кафедри теорії та методики трудового і професійного навчання університету для організації навчального процесу студентів спеціальності «Професійне навчання» і «Трудове навчання». Створення кафедри університету на базі закладу середньої освіти здобуло підтримку і схвалення Міністерства освіти і науки України. Потрібно зауважити, що це досить вагоме досягнення університету у вирішенні проблеми інтеграції вищої, середньої освіти та виробничої діяльності. Слід зазначити імена тих, хто сприяли цьому успіху: М. Є. Скиба, на той час проректор з навчальної роботи, проректор з адміністративно-господарської роботи А. Д. Фомов, завідувач кафедри, доц. І. Є. Каньковський, доц. Г. В. Красильникова, викл. А. А. Яковлєв.

Наказом ректора № 122 від 12.06.2001 р. була структурно реорганізована заочна форма навчання: замість факультетів заочного навчання та інженерів побутового обслуговування створено факультет заочного навчання № 1 – декан, доц. В. Д. Каразєй та факультет заочного навчання № 2 – декан, доц. В. І. Бегняк, створено новий факультет дистанційного навчання – декан, проф. М. П. Мазур. Новостворені факультети разом із факультетом довузівської і післявузівської підготовки (декан М. С. Бабич) дали можливість організувати інститут заочного та дистанційного навчання, який очолив проф. Я. М. Гладкий. Новим за назвою, змістом і формою організації став факультет довузівської і післявузівської підготовки. Довузівська підготовка у формі штатного підготовчого відділення і різної кількості комерційних курсів для підготовки молоді до вступу в університет мала за мету певною мірою забезпечити конкурс вступників. На факультеті разом із М. С. Бабичем цю роботу досить активно і ефективно провадила зав. відділення Т. В. Говорецька. Післявузівська підготовка стосувалась здобуття громадянами другої вищої освіти на комерційній основі.

Організаційна структура університету денної форми навчання в тому вигляді, як це показано вище, діяла до грудня 2003 року, коли на посаду ректора університету було обрано проф. М. Є. Скибу, який видав наказ № 257 «Про організацію інститутів як структурних підрозділів університету». Цим наказом створено 5 академічних інститутів:

економіки і управління – директор М. І. Бондаренко;

гуманітарний – директор В. В. Третько;

механіки та інформатики – директор Г. М. Драпак;

технології, дизайну та сервісу – директор В. А. Венгржановський;

телекомунікацій та комп'ютерних систем – директор В. Д. Косєнков.

Укрупнення основних структурних елементів університету обумовлене необхідністю врахувати вплив на управлінську здатність такої системи як університет, розширенням факультетів за рахунок нових спеціальностей, послабленням їх керованості, підготовки студентів, які фінансуються за кошти фізичних та юридичних осіб.

У новій структурі як окремі функціональні елементи були створені спеціалізовані за напрямами роботи управління: навчальне, навчально-методичне, виховної роботи і соціального розвитку, фізичного виховання і спорту, міжнародних зв'язків, планово-фінансове, будівництва, культури.

Така структура університету діяла впродовж 8 років і у липні 2012 року наказом ректора № 169 була скасована з поверненням до традиційної структури таких факультетів: інженерної механіки; технології і дизайну; економіки і управління; гуманітарно-педагогічний; міжнародних відносин; програмування та комп'ютерних і телекомунікаційних технологій; дистанційного навчання, післядипломної освіти та довузівської підготовки. Інститутська структура не виправдала сподівань і призвела до невиправданого зростання штатів працівників, послаблення керуванням навчальним процесом. Що стосується управлінь, то вони з часом були перетворені у відділи.

Цікавим є досвід університету з перепідготовки та працевлаштування офіцерів запасу і військовослужбовців, що звільняються в запас, за програмою TACIS, яку здійснював Хмельницький регіональний центр. Директором цього центру був призначений проректор д. е. н., проф. М. П. Войнаренко.

Комплектування контингенту студентів

Кожен рік освітня діяльність університету розпочинається із набору студентів на перший та п'ятий курси навчання за всіма напрямами підготовки і спеціальностями відповідно до планів прийому. При цьому головні складові організації вступної кампанії щорічно повторюються: затвердження персонального складу приймальної комісії та складу її технічного персоналу; розроблення та затвердження Правил прийому до університету; заходи профорієнтаційної роботи з молоддю і організація підготовки до вступних випробувань; прийом документів від абітурієнтів на вступ до ВНЗ і їх обробка; проведення вступних випробувань і оброблення їх результатів; визначення рейтингу вступників і зарахування їх до університету; підготовка документів на зарахованих першокурсників; комплектування контингенту студентів.

Всю цю велику, копітку роботу здійснює приймальна комісія. Не можна забувати про те, що керівники приймальної комісії і її відповідальний секретар набувають в роботі безцінний досвід, насамперед у тому, як слід працювати з людьми, і багато з них зросли до рівня керівників структурних підрозділів університету: А. Й. Пасічник, В. І. Іщук, М. Є. Скиба, М. В. Матіїшин, М. А. Волошин, М.П Войнаренко, М. С. Стечишин, В. І. Кондратюк, О. О. Прошин,. П. Терещенко, М. М. Заверач, С. А. Матюх.

Створена система вступних випробувань, розроблена і запроваджена спочатку в нашому університеті і поширена на інші ВНЗ, є унікальним здобутком університету за останні 10 років. Завдяки накопиченому досвіду активної комп'ютеризації вступної кампанії наш університет сьогодні успішно використовує розроблену Міністерством освіти і науки України систему «Електронний вступ до ВНЗ України», а також інформаційно-пошукову систему «Конкурс». Однак створені умови прийому студентів не запобігли негативній тенденції зменшення контингенту студентів, який на кінець 2009 року склав 14560 осіб, а станом на 02.04.2014 р. він нараховував 8506 осіб, що становило лише 58% від рівня 2009 р. Отже, низка об'єктивних і суб'єктивних причин обумовлюють і подальше збереження згаданої тенденції, а тому потребують вивчення з боку ВНЗ, державної підтримки тощо.

Працевлаштування випускників

До кінця 80 років держава гарантувала випускникам ВНЗ право на обов'язкове працевлаштування за офіційним направленням. У нашому закладі (на той час технологічному інституті), відповідальними особами з контролю стажування молодих спеціалістів були доц. Я. Ф. Стаднік (кафедра технології машинобудування), доц. П. Г. Капустенський (кафедра машин і апаратів легкої промисловості), проф. Л. І. Ганзюк (кафедра хімічної технології).

У кінці 90 років за ініціативою ректора Р. І. Сіліна в університеті була створена Асоціація випускників, а у 2003 році — відділ працевлаштування (нині — Центр інформаційного менеджменту та працевлаштування випускників), який очолив доц. кафедри технології машинобудування М. М. Косіюк.

Налагодження в університеті ефективної системи працевлаштування дозволило вирішити низку проблем за рахунок: створення «служби працевлаштування»; банку даних про роботодавців, що містить більше 10 тис. найменувань суб'єктів як державного, так і приватного сектора економіки; встановлення тривалих партнерських відносин із потенційними роботодавцями.

За роки існування відділу працевлаштування було укладено більш ніж 450 угод про співпрацю. Лише у 2013 році до цієї служби звернулося понад 1,5 тисячі студентів університету з питань майбутнього працевлаштування.

Одним із важливих здобутків цього відділу є те, що він встановив зв'язки з центрами зайнятості міста та області, бере активну участь у ярмарках професій та вакансій, що організовують ці центри. Асоціація випускників університету разом із службою працевлаштування проводить щорічно «День випускника». Активно працює з центром інформаційного менеджменту та працевлаштування випускників також бібліотека університету, яка провела низку заходів «Кар'єра – стратегія успіху». Отже, проект «Працевлаштування випускників» є одним із найуспішніших проектів у галузі освітньої діяльності університету.

Професорсько-викладацький склад

Одним із вирішальних факторів успішної діяльності такої високоінтелектуальної спільноти, як університет, є професорсько-викладацький персонал та його якісний склад. Досить тривалий час

проблема професорсько-викладацьких кадрів була головною для нашого, тоді ще молодого ВНЗ. До кінця 90 років частка викладачів, які мали наукові ступені та вчені звання, особливо докторів наук і професорів, не досягала встановленого акредитаційними вимогами рівня. На деяких кафедрах не вистачало кандидатів наук і доцентів, зокрема, філософії, іноземних мов, фізичного виховання, бухгалтерського обліку, трудових ресурсів, фінанси і кредит, технології та конструювання швейних виробів тощо.

Отже, ректор Р. І. Сілін запрошував на роботу в наш ВНЗ докторів наук і професорів. Серед них слід назвати О. О. Орлова, який обійняв посаду завідувача кафедри економіки і докорінно реформував госпдоговірну НДР економічних кафедр, та суттєво покращив стан з підготовки кандидатів і докторів економічних наук. Другим з числа професорів став відомий серед науковців механіків д. т. н., проф. В. П. Ройзман, який успішно вирішував завдання з організації підготовки кадрів вищої кваліфікації. Далі перелік запрошених на роботу докторів і професорів доповнили д. т. н., проф. Р. П. Карташов, д. т. н., проф. П'ятін, які очолили організацію підготовки фахівців за новими спеціальностями «Радіотехніка» та «Конструювання і виробництво радіоелектронних засобів». Це висококваліфіковані фахівці, які, починаючи від моменту відкриття цих спеціальностей, багато зробили для їх становлення і створення відповідної матеріально-технічної бази та організації навчального процесу.

У 1987 році ректор інституту запросив на роботу проректора з наукової роботи д. т. н., проф. В. В. Ковалевського, який на той час працював у Брянському інституті транспортного машинобудування, а перед тим (після закінчення докторантури) у Київському інституті інженерів цивільної авіації проходив тривале наукове відрядження в Англії. За порівняно невеликий термін перебування на посаді проректора з наукової роботи В. В. Ковалевський виявив свій особливий стиль керівництва, запропонував і запровадив комплекс новацій, що дозволили, по суті, реформувати на принципово нових підходах всю наукову діяльність університету. Це стосувалось перегляду організації навчання викладацької молоді в аспірантурі і докторантурі, різкого збільшення обсягів направлень в аспірантуру у провідні ВНЗ країни, перегляду прийнятих в інституті напрямів наукових досліджень і складу керівників, використання особистого наукового

авторитету для встановлення і зміцнення зв'язків інституту із науковими установами України і зарубіжжя, організації пропаганди наукової діяльності, розширення роботи з організації і проведення різних наукових конференцій, симпозіумів, виставок, зокрема на базі університету; створення експериментальної бази наукових досліджень і, зокрема, лабораторій 2 черги бази науково-дослідного сектору, відкриття в інституті аспірантури за спеціальністю «Тертя за зношування в машинах», «Машини та апарати легкої промисловості» та першої в історії університету спеціалізованої вченої ради із захисту кандидатських дисертацій цих спеціальностей, що було дуже важливим початком якісної перебудови наукової діяльності та підготовки науково-педагогічних кадрів.

У 1993 році посаду проректора з наукової роботи обійняв д. т. н., проф. В. Г. Каплун, який виявив себе чудовим організатором науки у ВНЗ, відкрив і очолив напрямок наукової діяльності – розробка теоретичних основ технологій поверхневої обробки деталей машин у середовищі тліючого розряду. Разом з І. М. Пастухом (тоді ще доцентом), який став його надійним партнером і виявив себе як потужний і працездатний науковець, В. Г. Каплун створив відому наукову школу, яку пройшли багато викладачів нашого університету, зокрема доценти Є. А. Урбанюк, О. Снозик, В. І. Ґудзь, О. П. Рудик, В. Л. Марченко, В. А. Гончар.

Від 2006 року частка осіб, які мають вищу кваліфікацію серед професорсько-викладацького складу університету невпинно зростає і протягом останніх п'яти років викладачі університету захищають 5–7 докторських і 24–30 кандидатських дисертацій. Лише у 2013 році було захищено 28 кандидатських дисертацій і сім докторських (П. М. Григорук, Л. І. Романовська, Ю. П. Бойко, О. В. Бармак, І. Є. Журба, С. А. Карван та інші).

Тож, якісний склад професорсько-викладацького персоналу університету нині на високому, найкращому рівні. До прикладу, у 2012 р. на кафедрі машинознавства підготовлено сім докторів наук із її викладацького складу і корпус деканів факультетів повністю, а завідувачів кафедрами на 90% були укомплектовані докторами наук, а станом на 2016 рік професорсько-викладацький персонал нараховував 744 особи, з яких 643 – кандидати наук, доценти, а 80 осіб – доктори наук, професори.

Вражає і яскравий феномен підготовки кандидатів наук на кафедрі фізичного виховання і кафедрі здоров'я людини. З 1967 року кафедру фізичного виховання очолював добре відомий не лише ветеранам, але й випускникам та широкому загалу громадськості нашого міста Є. М. Свіргунець.

Його стратегія полягала в тому, що він досить оперативно налагодив партнерські стосунки із вищими закладами освіти, які готували фахівців вищої кваліфікації за напрямами «Фізичне виховання» та «Здоров'я людини». Всього за цим напрямом було захищено 17 кандидатських дисертацій, половина з яких у період з 2010 до 2015 року.

Досягненню висококваліфікованих професорсько-викладацьких кадрів та підтримки їх на належному рівні значною мірою залежить від ефективності діяльності аспірантури (22 спеціальності) та докторантури (6 спеціальностей). Впродовж 28 років відділ аспірантури та докторантури університету очолює В. І. Петяк.

В аспірантурі при університеті нині навчається більше 210 осіб, а у докторантурі –19 осіб. Слід зазначити, що показник вчасно захищених дисертацій працівниками університету близько 50% і є одним із найкращих серед ВНЗ України.

Організація навчального процесу

З 1994 року в системі вищої освіти України розпочався період планового поступового запровадження ступеневої підготовки фахівців. Ступенева підготовка за першочергову мету ставила завдання наблизити вітчизняну систему вищої освіти до європейської, з її незвичними для нас освітніми та освітньо-кваліфікаційними рівнями (ОКР): «молодший спеціаліст», «бакалавр», «спеціаліст», «магістр». Кожному ОКР відповідав певний комплекс кваліфікаційних вимог та термін навчання. У 1997 р. була затверджена урядова Постанова про ОКР та перелік напрямів підготовки і спеціальностей, що містив 71 напрям. Передбачалося вищу ступеневу освіту організувати на основі ОКР — «бакалавр», «спеціаліст», «магістр». ОКР — «бакалавр» відносився до так званої «базової» вищої освіти в межах споріднених напрямів підготовки з терміном підготовки від 3-х до 4-х років. ОКР — «спеціаліст» та «магістр» відносилися до фахової підготовки в межах конкретного фаху цього напряму з терміном навчання 1–2 роки. Після завершення бакалаврського етапу навчання студент мав право подавати документи для конкурсного відбору на навчання за однією із двох програм – «спеціаліст» або «магістр».

Слід звернути увагу на те, що перелік ОКР, напрямів підготовки та спеціальностей не був усталеним, а час від часу змінювався та доповнювався: в 1997 р., 2006 р., 2010 р. і зрештою 2015 р., коли він був суттєво змінений відповідно до нового Закону "Про вищу освіту".

Потрібно зауважити, що запровадження ступеневої підготовки зумовило для професорсько-викладацького та керівного складу більше додаткових обов'язків зі створення організаційної, навчально-методичної та нормативно-керівної документації з навчального процесу. Виникли проблеми із упорядкуванням структури навчальних планів спеціальностей для різних ОКР та навчальних програм дисциплін, а також розподілу кількості студентів за спеціальностями в межах конкретного напряму підготовки.

Засвідчено окремі непрозорі моменти у взаєминах між завідувачами кафедр під час перезакріплення навчальних предметів і вирішення штатної кількості професорсько-викладацького складу. Негативно вплинула система ступеневої підготовки на роль і місце загальнонаукових та загальноінженерних навчальних дисциплін у підготовці фахівців у порівнянні із профілюючими дисциплінами, яким завідувачі профільних кафедр надавали при складанні навчальних планів не завжди заслужені пріоритети. Керівництву потрібно було систематично втручатися в цю справу, що, однак, не завжди приводило до справедливого вирішення проблеми.

Суттєво вплинули особливості ступеневої підготовки фахівців на проблеми організації набору на перший курс, виробничої практики та працевлаштування випускників, фінансування освітньої діяльності, організації акредитаційної експертизи спеціальностей. Весь комплекс робіт, що пов'язаний із запровадженням ступеневої підготовки фахівців, колектив працівників університету виконував системно у плановому порядку, про що засвідчують висновки акредитаційного аналізу напрямів підготовки фахівців.

На початку XXI століття одним з найуспішніших проектів Костогриза С. Г., як першого проректора, стало створення навчально-методичного управління в університеті, до першого складу якого увійш-

ли С. І. Поробок, М. С. Тельнова, В. І. Бегняк, Г. В. Красильникова, Ю. В. Форкун, Н. А. Люлькун, О. В. Телюпа. Новий структурний підрозділ був створений для підвищення рівня організації навчально-методичної роботи в університеті, і як незабаром виявилося, вчасно, оскільки очолив масштабний освітянський проект – запровадження Європейської кредитно-трансферної системи ЄКТС. Наш університет, разом з більш як півсотнею провідних вищих закладів освіти України, в межах участі у педагогічному експерименті, розпочав ще в січні 2004 року запровадження, в умовах системи вищої освіти України, принципів Болонської декларації.

Для організаційно-методичного супроводження педагогічного експерименту були розроблені навчальні плани підготовки фахівців названих вище спеціальностей з використанням засад ЄКТС, робочі програми і описи навчальних дисциплін, графіки прийому змістовних модулів навчальних дисциплін і графіки проведення підсумкового контролю з навчальних дисциплін на січень 2005 р. Було забезпечено відстеження експерименту на різних рівнях його організації, для цього були створені робочі групи, розроблені методичні рекомендації щодо механізму організації навчального процесу з використанням ЄКТС. Наказом ректора був призначений координатор ЄКТС від університету, головне завдання якого полягало в гарантуванні виконання університетом взятих зобов'язань і вимог, що стосуються ЄКТС та механізмів їх реалізації. Обов'язки координатора ЄКТС наказом ректора покладені на доцента В. І. Бегняк. Координаторами ЄКТС на рівні факультетів призначені заступники деканів факультетів з навчально-виховної роботи.

Активна участь університету в цьому педагогічному експерименті та набутий практичний досвід дозволили, з 2006 р. перевести всіх студентів стаціонару на навчання за Болонськими принципами.

Навчально-методичне управління університету системно запроваджувало кредитно-трансферну систему в навчальний процес. При цьому основна увага приділялась вирішенню таких завдань: розробка навчальних планів для всіх напрямів підготовки та спеціальностей із врахуванням принципів використання ЄКТС та призначення кожному модулю (навчальній дисципліні) відповідної кількості кредитів ЄКТС, розробка положень, що охоплюють усі ділянки навчального процесу, навчальних програм, критеріїв оцінювання знань студентів.

Слід звернути увагу на те, що бальне оцінювання поточних навчальних досягнень студентів з можливою кількістю балів від 0 до 100 виявилося неефективним у практичному застосуванні. У зв'язку з цим, незважаючи на те, що така система була прийнята у переважній більшості ВНЗ України, у нашому університеті в системі ЄКТС було прийняте 4-х бальне оцінювання поточних результатів навчання з оцінками «відмінно» – 5, «добре» – 4, «задовільно» – 3, «незадовільно» – 2.

Одним із головних елементів запровадження ЄКТС є створення інформаційного пакета університету, що містить загальну інформацію про університет, його структурні підрозділи, перелік напрямів підготовки та спеціальностей, програми навчання і описи навчальних дисциплін і використовується при організації обміну студентами між університетами – партнерами.

Перший україномовний варіант інформаційного пакета розроблений ще у 2005 р. Це досить працемісткий документ, і до його створення приклали чимало зусиль координатор ЄКТС на рівні університету, доц. В. І. Бегняк та заступники деканів факультетів. Структура та зміст інформаційного пакета щороку доопрацьовувались, і вже у 2010–2011 навчальному році розроблений третій варіант україномовного інформаційного пакета і вперше створений англомовний інформаційний пакет університету та інформаційні пакети усіх одинадцяти факультетів українською та англійською мовами. Нині всі ці важливі документи розміщені на сайті університету і до них є вільний доступ для закордонних і вітчизняних студентів. Починаючи з 2005 року, в університеті розроблена і запроваджена форма індивідуального навчального плану студента, що замінила традиційну залікову книжку. Істотною перевагою цього документу є наявність в ньому інформації про нормативні і вибіркові дисципліни та призначені їм кредити ЄКТС.

За період з 2004 по 2015 рік запровадження ЄКТС поширилося на весь контингент студентів денної форми навчання – 50 спеціальностей за ОКР «бакалавр», «спеціаліст», «магістр», а з 2008–2009 навчального року ця система запроваджена і на заочній формі навчання. За одинадцять років використання у навчальному процесі кредитно-трансферної системи набутий великий досвід і здійснено

багато дієвих заходів для її удосконалення і підвищення якості освітньої діяльності університету. Так, 1 вересня 2015 року, згідно з наказом ректора № 125, був створений відділ забезпечення якості вищої освіти. який очолила к.т. н., доц. Красильникова Г.В. оскільки тема її дисертаційного дослідження присвячена саме якості професійної підготовки майбутніх фахівців. Попередній дванадцятирічний досвід управлінської діяльності на посаді завідувача навчально-методичного відділу, ініціативність, енергійність та принциповість у вирішенні питань дозволили їй у найкоротші терміни налагодити роботу відділу з розробки та запровадження системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти з урахуванням європейського та вітчизняного досвіду.

Мета діяльності новоствореного відділу полягає у реалізації стратегічних цілей розвитку університету щодо підвищення якості підготовки фахівців і якості освітньої діяльності, встановлення відповідності діяльності ВНЗ потребам суспільства та ринку праці у фахівцях наявного спектра спеціальностей. До структури відділу увійшли такі секції: моніторингу якості освітньої діяльності та стратегічного планування; незалежної діагностики результатів навчання студентів.

Колектив відділу активно долучився до створення освітніх програм підготовки фахівців за спеціальностями нового Переліку — 2015, оптимізації навчального навантаження викладачів до 600 годин на рік, унормування процесів виявлення та запобігання академічному плагіату в університеті, налагодження зворотнього зв’язку з усіма учасниками освітнього процесу шляхом їх постійного анкетування психологічною службою ХНУ.

Першим кроком у роботі відділу стало залучення здобувачів вищої освіти до процедур забезпечення якості. Для цього на кожній із спеціальностей були створенні фокус-групи із забезпечення якості вищої освіти, в які увійшли студенти різних курсів. Під керівництвом гарантів освітніх програм вони залучаються до щорічного моніторингу освітніх програм, обговорення результатів їх реалізації, виявлення недоліків та формування шляхів постійного покращення. І хоч розпочата робота є нагальною, усвідомлення її гострої необхідності кожним членом колективу університету ще попереду.

ФАКУЛЬТЕТИ ТА КАФЕДРИ ...

Факультет інженерної механіки отримав цю назву в 2004 році. До цього він мав інші назви: з 1966 року (рік утворення) – «Механічний факультет», з 1988 року – «Факультет машинобудування та радіотехніки», з 1999 року – «Факультет інженерних та інформаційних технологій».

Починаючи з дня створення факультету, його очолювали: доц. Ганжуров С.М. – до 27 грудня 1967 року, доц. Збрицкий В.Л.– до 30 березня 1972 року, доц. Безносов А.Є.– до 1 травня 1975 року, доц. Костогриз С.Г.– до 30 серпня 1982 року. З 31 серпня 1982 року до 30 жовтня 2002 року факультет очолював к.т. н., доц. Абрамов О.О., після якого доц. Драпак Г.М.– до 2010 року, і з цього часу деканом факультету став професор Олександренко В.П.

Період 1996 – 2015 років характеризується динамічним і продуктивним розвитком факультету в навчальній, навчально-методичній, науковій діяльності, відкриттям нових напрямів і спеціальностей підготовки інженерних кадрів.

У 1996 році на факультеті функціонувало 7 кафедр: технології машинобудування, машин і апаратів, зносостійкості і надійності

Ганжуров
Семен Михайлович

Збрицький
Василь Людвигович

Безносов
Анатолій Єгорович

Костогриз
Сергій Григорович

Абрамов
Олексій Олексійович

Драпак
Георгій Мефодійович

машин, основ конструювання машин (з 1998 року – машинознавства), опору матеріалів і теоретичної механіки, прикладної механіки, інженерної графіки.

Підготовка студентів здійснювалась за напрямом «Інженерна механіка», яка охоплювала 4 спеціальності: «Технологія машинобудування», «Металорізальні верстати та системи», «Інструментальне виробництво» та «Машини і апарати легкої промисловості та побутового обслуговування», а також, за напрямом «Зварювання» і спеціальністю «Обладнання і технологія підвищення зносостійкості та відновлення деталей машин».

З метою забезпечення якісного набору абітурієнтів при факультеті була створена школа «Юний механік», яка пізніше змінила назву на «Школу механіки та інформатики» і відкрила свої філіали в містах: Нетішин, Шепетівка, Старокостянтинів, Волочиськ.

Цього року на кафедрі зносостійкості і надійності машин відкрилася редакція журналу «Проблеми трибології», головним редактором якого став професор Кузьменко А. Г.

На святкування 30-річного ювілею факультет вперше в нашому навчальному закладі, організовує змагання двох факультетських команд КВК: «Мужики» (керівник Кучерук О. Я.) і «Абрамушки інтернейшел» (керівник Бачинська Н. К.).

У 1997 році факультет стає піонером проведення конкурсно-концертної програми для студентів «Дебют першокурсника».

У 1998 році Міністерство освіти і науки України закріплює за факультетом право проведення Всеукраїнської олімпіади з САПР і комп'ютерного моделювання в машинобудуванні, у рамках якої було організовано і проведено першу студентську олімпіаду між ВНЗ України за цим напрямом. У наступні роки олімпіада стала міжнародною. Інтенсивно готуються і видаються монографії, підручники і навчальні посібники з грифом міністерства.

Цього ж року кафедра технології машинобудування проводила ярмарок вакансій, запросивши на нього заступників директорів підприємств з кадрової роботи, які допомогли випускникам з працевлаштуванням.

У 1999 році на факультеті розпочато підготовку студентів за спеціальністю «Інформаційні технології проектування» з напрямом «Комп'ютерні науки» (керівник доцент Ковальчук С. С.), що і забезпечило прорив у комп'ютерних технологіях. Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України факультет отримав назву «Факультет інженерних та інформаційних технологій».

Протягом цього року продовжувалася робота щодо якісного забезпечення всіх спеціальностей кадрами високої кваліфікації (докторами і кандидатами наук), відкриття нових спеціальностей. Команда КВК «Мужики» брала участь у змаганнях студентських команд і стала віце-чемпіоном України.

У 2000 році організована кафедра інформаційних технологій проектування, яку очолив д. ф-м. н. професор Кривий С. Л., старший науковий співробітник Інституту кібернетики ім. Глушкова НАН України. Відкрито ще дві навчальні спеціальності: «Електропобутова техніка» (напрям «Електромеханіка) на кафедрі «Машини і апарати» (керівництво очолює доцент Іщук В. І.) і «Обладнання переробних і харчових виробництв» (напрям «Інженерна механіка») на кафедрі «Машинознавство» (керівником спеціальності призначений професор Стечишин М. С.).

Факультет продовжував працювати над забезпеченням кафедр відповідним обладнанням та вів активну роботу з відкриття при Національній академії Державної прикордонної служби України ім. Богдана Хмельницького підготовки офіцерів запасу з числа студентів університету.

У 2001 році на кафедрі інформаційних технологій проектування була відкрита спеціальність «Соціальна інформатика», якою керував професор Камбург В. Г. Студенти експериментальної групи, які навчалися одночасно на двох спеціальностях: «Машини і апарати легкої промисловості і побутового обслуговування» і «Менеджмент організацій» — після захисту в ДЕК отримували два дипломи.

У квітні 2001 року факультет святкував свій 35-річний ювілей.

У 2002 році, як і в попередні роки, факультет удосконалював навчальну, навчально-методичну, наукову та інші види робіт. Студенти всіх спеціальностей отримували робітничі професії через систему профтехосвіти. Постійно оновлювався зміст лекційних курсів, в які додавались матеріали нових досягнень науки і техніки, зокрема тих, які отримані викладачами факультету в процесі виконання наукових досліджень. На заняттях широко використовувалась комп'ютерна техніка, наочні прилади, стенди, моделі, навчальні кінофільми, телебачення.

Поряд з доукомплектуванням лабораторій верстатами, машинами і приладами факультет швидкими темпами розвивав та удосконалював парк ЕОМ та їх програмне забезпечення. Електронно-обчислювальні мережі всіх кафедр були підключені до міжнародної інформаційної мережі Internet.

Реалізовувалась підготовка студентів за новими спеціалізаціями: «Комп'ютерний синтез об'єктів і технологій машинобудування» у межах спеціальності «Технологія машинобудування».

На факультеті була створена відома не тільки в Україні, але й у світі, школа триботехнології, яку заснували вчені факультету: доктори технічних наук, професори Каплун В. Г., Кузьменко А. Г., Семенюк М. Ф., Костогриз С. Г., Гладкий Я. М., Стечишин М. С.

Вчені факультету тісно співпрацювали з багатьма навчальними закладами та інститутами Академії наук України, Росії, Польщі, Югославії, Німеччини, США. Тільки за 1996–2001 роки вчені факультету представляли наукові доповіді на міжнародних конференціях у США, Англії, Німеччині, Мексиці, Фінляндії, Бельгії, Італії, Польщі, Росії.

Безперечно, досягнення факультету базуються на результатах роботи кафедр, які очолюють ініціативні і високопрофесійні фахівці: доктори технічних наук Кіницький Я. Т., Ковтун В. В., Кузьменко А. Г., Сілін Р. І, Мазур М. П., Ройзман В. П., доктор фізико-математичних наук Кривий С. Л. і кандидати технічних наук Драпак Г. М. та Ліствін К. В.

29 жовтня 2002 року деканом факультету став доцент Драпак Г. М. Продовжувався розвиток міжнародного співробітництва факультету. У квітні 2003 року в м. Хмельницькому проводилася І Українсько-польська конференція молодих науковців «Механіка та інформатика»

У травні 2003 року під час візиту до університету офіційної делегації Краківської політехніки ім. Т. Костюшка підписано угоду про співробітництво між факультетом інженерних та інформаційних технологій та механічним факультетом Краківської політехніки. У жовтні того ж року спільно з механічним факультетом Краківської політехніки в смт. Сатанів було проведено І Українсько-польську наукову конференцію «Сучасні технології виробництва в розвитку економічної інтеграції та підприємництва», у роботі якої взяли участь понад 150 учасників з Польщі та України.

У квітні 2004 року в м. Хмельницькому проводилася ІІ Українсько-польська конференція молодих науковців «Механіка та інформатика». У липні 2004 року вперше проводиться літня практика студентів-механіків у Польщі. Одночасно, на теренах Хмельниччини була проведена практика для польських студентів.

У 2004 році вперше, як експеримент запроваджено навчання за Болонською системою для студентів 1 курсу спеціальностей: «Металорізальні верстати», «Інструментальне виробництво» та «Прикладна математика».

У зв'язку з реорганізацією структури Хмельницького національного університету в 2004 році факультет інженерних та інформаційних технологій отримав нову назву – Інститут механіки та інформатики (декан Г. М. Драпак), що мав у своєму складі два факультети: інженерної механіки і прикладної математики та комп'ютерних технологій.

У 2005 році вперше на навчання до магістратури за спеціальністю «Медична інженерія» направляється випускник факультету інженерної механіки Олександр Репецький. Відкривається Українсько-польський центр Хмельницького національного університету.

Студенти факультету проходять підготовку за програмою офіцерів запасу на базі факультету військової підготовки Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка та на базі Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького, після якої отримують звання офіцерів.

Наукова молодь активно бере участь у різноманітних конкурсах та олімпіадах. У травні 2005 року студент групи ТВМ-00–1 Горват В. В. зайняв 1-ше місце у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт зі спеціальності "Технологія і устаткування відновлення та підвищення зносостійкості машин і конструкцій" (м. Кіровоград).

У 2006 доц. кафедри машинознавства Олександренко В. П. успішно захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора технічних наук та у 2010 році був обраний деканом факультету інженерної механіки.

З 2010 року на факультеті для студентів 1-го курсу запроваджується захід – інтелектуальна гра "Брейн-ринг".

Цього ж року відкрилася нова спеціальність «Охорона праці», працює спеціалізована докторська рада (Голова ради – д. т. н., проф. Сілін Р. І.) із захисту докторських та кандидатських дисертацій з двох технічних дисциплін «Тертя та зношування в машинах» та «Машинознавство». Видається міжнародний науковий журнал «Проблеми трибології (Problems of Tribology)», затверджений ВАК України як фаховий.

Олександренко Віктор Петрович д. т.н., професор, декан факультету

Протягом цього року студентами зроблено 13 доповідей на факультетській конференції і 8 доповідей на всеукраїнських та міжнародних конференціях. Опубліковано 26 наукових статей, подано 3 заявки та отримано 3 патенти на винаходи, здобуто призові місця на всеукраїнських олімпіадах та конкурсах на кращу НДР,: Костькевич Е. Е., – І місце у «Теоретичному турі» ІІ етапу Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Зварювальні установки» (наук. керівник – Абрамов О. О.) та І місце у конкурсі доповідей на V Всеукраїнській науково-практичній конференції студентів та аспірантів «Підвищення

надійності машин і обладнання» (наук. керівник – Абрамов О. О.); Анічкін Ф. С., – ІІ місце у ІІ етапі Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Відновлення та підвищення зносостійкості деталей і конструкцій» (наук. керівник – Диха О. В.); Петельчук В. В., – І місце у ІІ етапі Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Зварювальні установки» (наук. керівник – Кузьменко А. Г.).

Факультет займає чільне місце у науковій діяльності університету. Тут успішно працюють 12 наукових шкіл, які очолюють знані в Україні і за кордоном науковці: чл.-кор. АПН України, д. т. н., проф. Скиба М. Є., д. т. н., проф. Сілін Р. І., д. т. н., проф. Каплун В. Г., д. т. н., проф. Кінницький Я. Т., д. т. н., проф. Ковтун В. В., д. т. н., проф. Костогриз С. Г., д. т. н., проф. Кузьменко А. Г., д. т. н., проф. Параска Г. Б., д. т. н., проф. Пастух І. М., д. т. н., проф. Ройзман В. П., д. т. н., проф. Семенюк М. Ф., д. т. н., проф. Шевеля В. В.

Обсяг госпдоговірної тематики, яку виконують співробітники ФІМ, складає 70–80% від загальноуніверситетської.

У травні 2011 року для молодих вчених і студентів була проведена VIII Міжнародна Українсько-польська конференція молодих вчених «Механіка і інформатика».

У складі наукового випробувально-експертного центру створена лабораторія з випробувань та експертизи конструкційних та експериментальних матеріалів (керівник – к. т. н., доц. Дробот О. С.), яка проводить на замовлення підприємств, організацій, споживачів численні дослідження механічних властивостей, хімічного складу, структурного стану різноманітних матеріалів і сталей, чавуну, латуні, бронзи, полімерів.

У міжнародному конкурсі студентських наукових робіт із технічних наук «Нові мобільні технології і способи обробки в машинобудуванні», що проходив квітні 2011 р. в Бєлгородському інженерно-економічному інституті (м. Бєлгород, Росія,), взяв участь студент Мисик С. М. з роботою «Зносостійкість детонаційних композиційних покрить на основі карбіду кремнію». За результатами конкурсу Мисик С. М. (науковий керівник доц. Бись С. С.) удостоєний диплома ІІ ступеня.

У жовтні цього ж року в м. Яремче була організована і проведена кафедрою основ інженерної механіки Міжнародна конференція «IV Україно-польські наукові діалоги», участь у якій взяли 110 науковців.

У Всеукраїнській студентській олімпіаді зі спеціальності «Технологія та устаткування зварювання», яка відбулася 17–20 квітня 2012 р. у Чернігівському державному університеті, брала участь команда Хмельницького національного університету у складі Зайонца Б. І., Гоцюк Я. В., Козюка О. М. (науковий керівник доц. Абрамов О О.), яку нагороджено дипломом за ІІІ місце.

У Всеукраїнській студентській олімпіаді зі спеціальності «Відновлення та підвищення зносостійкості деталей і конструкцій», яка проведена 20–23 березня у Запорізькому національному університеті, брала участь команда Хмельницького національного університету у складі Косткевича Е. Е., Петельчука В. В., Бикова О. Ю. (наукові керівники проф. Кузьменко А. Г. та проф. Диха О. В.), яку нагороджено грамотою за ІІ командне місце.

У лютому 2012 року студенти ФІМ вибороли перше місце у змаганні між факультетами ХНУ у ліпленні фігур зі снігу «Льодовиковий період».

У конкурсі доповідей на VI Всеукраїнській науково-практичній конференції студентів та аспірантів «Підвищення надійності машин і обладнання», яка відбулася 4–6 квітня 2012 р. у Кіровоградському національному технічному університеті, студент Биков О. Ю. (науковий керівник проф. Диха О. В.) нагороджений дипломом за ІІ місце.

Студенти факультету брали участь у Всеукраїнській олімпіаді серед ВНЗ зі спеціальності «Обладнання легкої промисловості та побутового обслуговування»: Бабій Д. С., Пасатюк В. І., Зозулюк Ю. В. (науковий керівник доц. Поліщук О. С.). Ці студенти зайняли ІІ командне місце. Студент Бабій Д. С. отримав диплом ІІ ступеня. На рахунку студентів спеціальності ОЛП є диплом ІІІ ступеня. отриманий на Всеукраїнському конкурсі студентських робіт за напрямком «Легка промисловість» (2011–2012 рік).

У ІІ етапі Всеукраїнської олімпіади з технології машинобудування брали участь студенти, які нагороджені грамотами. У конкурсі, що проводився компанією “Pramet Tools” у межах Всеукраїнської олімпіади з технології машинобудування (Донбаська державна машинобудівна академія, м. Краматорськ, 3–6 квітня 2012 р.), наші студенти Долгий П. А. та Коротинський О. А. (кер. Присяжний Л. В.) із 36 учасників посіли ІІ місце.

24 жовтня 2012 року у зв’язку з реорганізацією управління ХНУ, затверджено остаточну назву підрозділу — факультет інженерної механіки. Йому підпорядковувались кафедри: машинознавства,

зносостійкості і надійності машин, технології машинобудування, машин та апаратів, охорони праці та безпеки життєдіяльності, інженерної механіки.

У 2014 році на факультеті відкрилася нова спеціальність «Електротехніка та електротехнології».

14 жовтня 2014 року відбулось урочисте відкриття спортивної зали у гуртожитку № 4 – це результат спільних зусиль студентів ФІМ під керівництвом голови студентської ради гуртожитку № 4 Висоцького Станіслава.

20 листопада 2014 р. у гуртожитку № 4 відбувся перший творчий вечір, організований студентами факультету на чолі із Андрієм Мазуром.

У 2014 році студенти факультету інженерної механіки стали переможцями ХХ Універсіади ХНУ.

У 2015 році на факультеті відкрита нова спеціальність «Автомобільний транспорт».

Гордість нашого факультету – студенти-відмінники, які відзначені іменними стипендіями: Президента України, Верховної Ради та вченої ради університету.

Гарною традицією стало те, що кафедра технології машинобудування організовує практичні заняття для студентів третього та четвертого курсів у ході роботи Міжнародного промислового форуму (м. Київ).

За ініціативою голови туристичного клубу «Меридіан-ХНУ», старшого викладача кафедри технології машинобудування Баннова Г. М. організовуються незабутні подорожі механіків на Говерлу.

У період з 9 по 11 квітня 2014 року у Київському національному університеті технологій та дизайну відбувся ІІ тур Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Обладнання легкої промисловості та побутового обслуговування», в якій безпосередньо взяла участь команда студентів Хмельницького національного університету під керівництвом викладачів кафедри машин і

апаратів факультету інженерної механіки.

В олімпіаді взяли участь 5 команд (17 студентів) з 5 ВНЗ України. Серед переможців студент ХНУ – Михайловський А. Ю. зайняв ІІІ місце, за що нагороджений дипломом третього ступеня. Дипломом другого ступеня нагороджена команда Хмельницького національного університету у складі: Калинич А. Є., Кусяк І. Р., Лісова М. І. Михайловський А. Ю. Грамотою відзначена Лісова М. І. за перемогу у номінації «Повнота рішень».

Чільне місце на факультеті займає впровадження в навчальний процес підготовки інженерів-механіків новітніх комп'ютерних технологій проектування, моделювання та розрахунку.

У сучасних умовах розвитку техніки та технологій вже неможливо уявити якісну вищу технічну освіту без всебічного використання сучасних систем автоматизованого проектування. Однією з найпотужніших таких систем на сьогоднішній день є SolidWorks, що широко використовується на машинобудівних підприємствах в усьому світі для проектування виробів будь-якої складності та призначення: всього функціонує близько 2,5 млн. робочих місць SolidWorks на більш ніж 200 тис. підприємствах, зокремана провідних машинобудівних підприємствах України. На факультеті інженерної механіки SolidWorks впроваджується в межах наскрізної комп'ютерної підготовки.

У лютому 2006 року факультет одержав грант від корпорації SolidWorks (США) і став ліцензійним користувачем SolidWorks 2005–2006 (30 місць), яка роком пізніше була оновлена до версії 2006–2007.

У 2009 році наш університет одержав черговий грант — ліцензію SolidWorks 2009–2010 (60 місць), а в 2010 році число робочих місць було розширено до 500, і з того часу щороку оновлюється до найновіших версій – зараз це версія 2014–2015. Окрім того, факультет щорічно додатково отримує 500 ліцензій для використання SolidWorks на домашніх комп'ютерах студентів та викладачів, які, станом на сьогоднішній день, є єдині в Україні, що отримують ці ліцензії безкоштовно. Отримані ліцензії є повним аналогом найбільш функціональної комерційної версії SolidWorks Premium, що, зокрема, включає в себе модулі для проведення інженерного аналізу: SolidWorks Simulation (розрахунки на міцність, жорсткість, стійкість, втому, частотний аналіз, термопружність тощо), SolidWorks Motion (кінематика та динаміка технічних систем), SolidWorks

Flow Simulation (моделювання потоків рідин та газів) та SolidWorks Plastics (аналіз прес-форм).

Окрім цього, завдяки співпраці з корпорацією SolidWorks (США), за сприяння авторизованого представника корпорації в Україні – компанії «Інтерсед Україна» – на факультеті додатково використовується комплекс сучасних систем автоматизованого проектування на базі SolidWorks, що включає в себе CAMWorks 2015 – автоматизоване створення програм для верстатів з ЧПК (20 місць), SolidWorks Electrical 2014–2015 – розробка електротехнічних систем (20 місць), SolidWorks Composer – розробка інтерактивної документації та технічних ілюстрацій (45 місць), а також Intermech 2014 – комплекс систем автоматизованого проектування, конструкторсько-технологічної підготовки виробництва та електронного документообігу на рівні підприємства (60 робочих місць).

У березні 2006 року вченою радою університету було прийнято рішення щодо впровадження SolidWorks в навчальний процес. Враховуючи те, що система SolidWorks та її додаткові модулі охоплюють значну кількість навчальних предметів, ідея полягає в тому, щоб організувати навчання студентів таким чином, щоб протягом усього терміну навчання в університеті, з першого курсу аж до виконання дипломного проекту, вони використовували систему SolidWorks та її додаткові модулі в межах наскрізної комп'ютерної підготовки з метою всебічного вивчення сучасних методів проектування.

Як показала практика, це дозволяє на якісно новому, сучасному рівні організувати ряд навчальних курсів для підготовки інженерів-механіків. Враховувавши досвід (з 2006 року), на сьогоднішній день всі спеціальності факультету інженерної механіки переведено на використання SolidWorks. Результатом такої наскрізної комп'ютерної під-

готовки є те, що студенти успішно використовують SolidWorks для виконання дипломних проектів, а також у науковій роботі.

У листопаді 2009 року в результаті домовленостей з американською стороною факультет отримав статус провайдера з організації сертифікаційних екзаменів SolidWorks – Authorized CSWA Provider (таких є всього два в Україні). З того часу, факультет має унікальну можливість організовувати екзамени для отримання статусу сертифікованих спеціалістів SolidWorks: Certified SolidWorks Associate (CSWA) та Certified SolidWorks Professional (CSWP).

У 2010 році з метою поглиблення вивчення системи SolidWorks на факультеті започатковано наукові семінари з підготовки студентів до складання сертифікаційних екзаменів SolidWorks на отримання міжнародного сертифікату – Certified SolidWorks Associate (CSWA). У результаті навчання, за п'ять останніх років, сертифікованими спеціалістами SolidWorks стали більш ніж 200 студентів та викладачів факультету.

Крім того, міжнародна сертифікація за програмами CSWA та CSWP проводиться також для студентів та викладачів інших вищих навчальних закладів: з 2010 року сертифікацію вже проходили студенти та викладачі з 12 вищих навчальних закладів України, Білорусі та Росії.

Загалом у центрі SolidWorks проведено вже більше 300 сертифікаційних екзаменів.

У 2011 році створено спеціалізований клас – центр SolidWorks факультету інженерної механіки (ауд. 3–103). Центр використовується в навчальному процесі факультету — студенти проходять навчання технологіям SolidWorks, крім того, в центрі проводяться офіційні сертифікаційні екзамени SolidWorks. У 2011 році університет також відвідала делегація з американського офісу корпорації SolidWorks: Joseph Wilkie (SolidWorks Education Business Manager по регіону EMEA – Europe, the Middle East and Africa) та Pavel Bruk (SolidWorks Territory Sales Manager, Russia and CIS) – яка відмітили високий рівень впровадження сучасних технологій проектування в начальний процес факультету та прийняла рішення щодо розширення співпраці.

Важливою складовою у підготовці спеціалістів є зв'язок з виробництвом. На машинобудівних підприємствах виникає потреба як у нових спеціалістах, так і в перепідготовці конструкторів та технологів, які вже працюють.

Факультет співпрацює з рядом машинобудівних підприємств регіону: Рівненський завод високовольтної апаратури, ВАТ «Новатор», ВАТ «Темп» та ін.– щодо проведення підвищення кваліфікації та надання наукових консультацій на використання сучасних інженерних технологій SolidWorks. Зокрема з 2012 року було проведено навчання більше 40 конструкторів щодо розширеної функціональності SolidWorks для виконання виробничих завдань. Всі співробітники підприємств також успішно склали міжнародні сертифікаційні екзамени SolidWorks.

Враховуючи успіхи факультету інженерної механіки у впровадженні сучасних інженерних технологій, корпорація SolidWorks (США) у 2012 році опублікувала світовий прес-реліз про наш університет (на англійській та російській мовах).

Сучасні технології все інтенсивніше використовуються на виробництві. Програмний комплекс SolidWorks Education Edition дозволяє організувати навчальний процес на факультеті інженерної механіки у вигляді неперервної комп'ютерної підготовки на високому рівні, оскільки знання сучасних інженерних технологій проектування та інженерного аналізу дозволяють випускникам бути конкурентними на ринку праці.

Перспективним завданням розвитку факультету є підвищення рівня практичної підготовки студентів, оснащення кафедр сучасним виробничим, лабораторним та науковим обладнанням, налагодження більш тісних зв'язків із підприємствами.

КАФЕДРА ТЕХНОЛОГІЇ МАШИНОБУДУВАННЯ

26 серпня 1967 р. відповідно до постанови Ради Міністрів СРСР № 822 і наказу Мінвузу УРСР № 593 при Хмельницькій філії Українського поліграфічного інституту була організована кафедра технології машинобудування, яку в різний період очолювали:

1967–1969 рр. к. т. н., доц. Ільїн Георгій Петрович;
1969–1972 рр. к. т. н., доц. Музичук Антон Максимович;
1972–1977 рр. к. т. н., доц. Кошель Василь Павлович;
1977–1987 рр. к. т. н., доц. Фетісов Михайло Архипович;
1987–2000 рр. д. т. н., проф. Сілін Радомир Іванович;
2000–2014 рр. д. т. н., проф. Мазур Микола Петрович;
з 2014 р. к. т. н., доц. Урбанюк Євген Антонович.

Основним завданням кафедри на початку її функціонування був підбір відповідних наукових кадрів і створення матеріальної бази для забезпечення навчального процесу. Враховуючи те, що на той час в м. Хмельницькому був лише один вищий навчальний заклад, усі підприємства міста, які мали потребу в інженерних кадрах, брали активну участь у технічному оснащенні лабораторної бази кафедри, яка за дуже короткий термін була забезпечена металорізальними верстатами, пристроями, різальними і вимірювальними інструментами та іншим приладдям.

Починаючи з 1969 року відбувалось активне поповнення молодими науковими кадрами, завдяки чому кафедра стала виконувати значний обсяг наукової роботи: публікувались наукові статті, проводились наукові конференції, виконувались дисертаційні роботи. Захистили кандидатські дисертації викладачі Леськів В. Д. та Кузяєв Б. А. Були також укладені господарські угоди з Міністерством побутового обслуговування, заводами м. Хмельницького «Катіон», «Новатор» та іншими машинобудівними підприємствами. В результаті кафедра перейшла від стадії становлення до стадії стабілізації навчального процесу та активізації наукової роботи як викладачів, так і студентів.

У 1974 році Хмельницький технологічний інститут побутового обслуговування очолив д. т. н. Сілін Р. І., який одночасно працював професором кафедри. З його приходом поштовх до розвитку отримав напрямок наукової роботи, пов'язаний із автоматизацією виробничих процесів. В межах цього напрямку були виконані науково-дослідницькі роботи з автоматизації зняття облоя із пластмасових деталей (доц. Фетісов М. А.), створення автоматичних ліній для герметизації мікросхем (доц. Стаднік Я. Ф., ст. н. с. Косіюк М. М.) та інші.

Розвиток інформаційних комп'ютерних технологій та їх застосування в машинобудуванні визначив іще один важливий напрямок розвитку кафедри — комп'ютеризацію навчального процесу і наукової діяльності. З 1998 року доц. Мясіщев О. А. започаткував і очолив науковий напрямок із комп'ютерного моделювання процесів і машин. Результатом його наукової роботи став захист докторської дисертації. Проводилось також виконання наукових робіт зі створення комп'ютерних баз даних, нормативів для розрахунку режимів різання тощо. Визначальною була організація на базі комп'ютерного класу кафедри відокремленого інформаційно-комп'ютерного центру університету. З 2014 року завідувач кафедри технології машинобудування к. т. н., доцент Урбанюк Є. А.

Завдяки злагодженому колективу викладачів та співробітників кафедра завжди піклувалась про поповнення молодими кадрами: до наукової роботи залучались найкращі студенти. Переважна більшість із них згодом вступала до аспірантури, захищала дисертації і поповнювала професорсько-викладацький склад кафедри технології машинобудування та інших кафедр університету. Серед них випускники кафедри: Кузьма Л. М., Семенів Л. К., Косіюк М. М., Мазур М. П., Гордєєв А. І., Каразей В. Д., Третько В. В., Тельнов А. С., Хіблін О. М., Ковальчук С. С., Тищук С. П., Ситнік С. В., Присяжний Л. В., Савицький Ю. В., Бурлаков А. А., Бись С. С., Мильо В. В., Малигін А. А., Крижанівський С. А., Ткачук В. П. та інші. Загалом кафедра технології машинобудування сформована більше ніж наполовину зі своїх найкращих випускників різних років.

Основними науковими напрямками діяльності кафедри є розробка нових прогресивних технологічних процесів машинобудування, а також конструювання нового виду інструменту та устаткування. За період існування кафедри її викладачами та співробітниками отримано 56 авторських свідоцтв на винаходи та 18 деклараційних патентів. Напрямки наукової діяльності викладачів кафедри:

1. Підвищення зносостійкості інструментальних сталей з допомогою нанесення покриттів із водневою основою (проф. Гладкий Я. М., доц. Бись С. С.);

2. Розроблення технологій та обладнання для зміни властивостей води та її знезараження (проф. Сілін Р. І., проф. Гордєєв А. І.);

3. Розроблення устаткування гнучких виробничих систем (доц. Каразей В. Д.);

4. Дослідження процесу зміцнення інструментальних сталей методом іонного азотування та іншими методами (доц. Урбанюк Є. А.);

5. Розроблення теоретичних основ моделювання процесу різання металів (проф. Мазур М. П., доц. Милько В. В.);

6. Дослідження динаміки гідропульсаторів з вібраційним приводом та розроблення методики їх проектування (проф. Сілін Р. І., проф. Гордєєв А. І., доц. Савицький Ю. В.);

7. Розроблення технології ОЗО та устаткування (доц. Косіюк М. М.);

8. Дослідження процесу оброблення виробів машинобудування з твердокам'яних порід (ст. викл. Баннов Г. М.)

9. Дослідження процесів формування низу взуття (ас. Присяжний Л. В.);

10. Розроблення теорії та засобів автоматичного рідинного балансування швидкообертових деталей машин і приладів (доц. Ткачук В. П.).

За результатами виконання наукових робіт та проведених досліджень розроблено ряд конструкцій устаткування для прогресивних

Д. т. н., проф., Мазур М. П. та к. т. н., доц. Милько В. В. в лабораторії металорізальних верстатів кафедри ТМ

Д. т. н., проф. Гладкий Я. М. із представниками наукової школи у дослідній лабораторії

технологічних процесів об'ємної обробки пластмасових деталей, запропоновані методи зміцнення різальної частини інструментів та поверхонь особливо навантажених деталей, розроблена технологія нанесення ряду захисних покриттів, розроблені математичні моделі для прогнозування та керування процесом різання токарними різцями і фрезами, сконструйовано ряд вібраційних машин для доведення плоских поверхонь, які впроваджені на підприємствах України та за кордоном.

Кафедра підтримує наукові зв'язки з провідними ВНЗ України, такими як Національний технічний університет „Харківський політехнічний інститут", Івано-Франківський національний університет нафти та газу, Національний технічний університет України „Київський політехнічний інститут", Львівський фізико-механічний інститут, Львівський національний університет «Львівська політехніка» та інші. Налагоджені науково-технічні зв'язки із провідними підприємствами міста та області, де впроваджуються результати наукової роботи викладачів кафедри. Розвиваються також і міжнародні зв'язки. Протягом останніх років викладачі кафедри були учасниками наукових конференцій ВНЗ "Жешувська політехніка" (м. Жешув, Польща). Наші студенти та викладачі брали участь у міжнародних студентській та викладацькій Українсько-польських конференціях, що проводились в Україні.

Професорсько-викладацький склад кафедри постійно вдосконалює методичне забезпечення навчального процесу, видаються монографії та навчальні посібники, зокрема з грифом МОН Укра-

їни (автори – М. П. Мазур, Р. І. Сілін, А. І. Гордєєв, Є. А. Урбанюк, В. Д. Каразєй, М. М. Косіюк). Усі викладачі кафедри регулярно підвищують свою професійну кваліфікацію на провідних підприємствах галузі та у вищих навчальних закладах України. Доброю традицією стало відвідування викладами та студентами кафедри промислових виставок та форумів, учасниками яких є провідні промислові підприємства України, близького та далекого зарубіжжя.

Матеріально-технічна база кафедри на даний час є достатньо розвинутою.

У розпорядженні студентів є лабораторія металорізальних верстатів з числовим програмним керуванням, кабінети металорізального інструменту, верстатних пристроїв та технологій машинобудування. Покращенню матеріально-технічної бази, як однієї з найважливіших складових якісної практичної підготовки майбутніх спеціалістів, завжди приділялась належна увага. Зокрема, у 2009 р. був придбаний сучасний малогабаритний фрезерувальний верстат з комп'ютерним числовим програмним керуванням, на якому студенти здобувають навички програмування обробки деталей складної форми. У 2011 р. власними силами був модернізований універсальний токарний верстат моделі ТВ 4 з метою оснащення його комп'ютерною системою числового керування МАСН3. Проектуванням та виготовленням деталей займались викладачі кафедри разом зі студентами, а розробку та налагодження системи керування верстатом виконав студент кафедри Титаренко Сергій.

У навчальному процесі та науково-дослідній роботі, окрім кафедрального, використовується промислове обладнання двох філій кафедри на ВАТ «АДВІС» та ВАТ «ТЕМП» (м. Хмельницький). Виробничу, конструкторсько-технологічну та переддипломну практики студенти кафедри проходять на передових машинобудівних підприємствах м. Хмельницького та області, таких як НВП «ВІДНОВА», ДП «НОВАТОР», ТОВ «ЕВРОПА-ЕКСПОРТ ПЛЮС» та інших. Налагоджуються також зв'язки із малими приватними підприємствами, які використовують прогресивне обладнання та передові технології, наприклад, ПВ КП «Механік» (м. Кам'янець-Подільський).

Д. т. н., проф. Мазур М. П. та студенти кафедри ТМ на міжнародній виставці «Intertool»

Для інформаційного забезпечення навчального процесу при кафедрі функціонують три комп'ютерних класи. В одному із них розміщена станція Policom QDS6000 з відеокамерою для проведення інтернет-конференцій. У навчальному процесі використовується ряд сучасних програмних продуктів, які забезпечують наскрізну комп'ютерну підготовку студентів кафедри. До переліку програмних продуктів входять: CAE-пакет для інженерного аналізу SolidWorks Simulation; CAD-пакети для виконання конструкторських робіт Solid Works; КОМПАС 3D V12; Інтермех; ТехноПро (навчальна версія), Вертикаль, CAM-пакет для розробки програм для керування верстатами з ЧПК CAMWorks 2012, офісні пакети та інші. Протягом останніх років спільно зі студентами та аспірантами проводилась робота із створення оригінальних комп'ютерних програм для проектування різального інструменту, елементів верстатних пристроїв, анімації процесу різання при фрезеруванні кінцевими фрезами тощо.

Виконання лабораторної роботи студентами на кафедрі ТМ

На кафедрі постійно ведеться робота з використання наукових напрацювань викладачів у навчально-виховному процесі, що насамперед знаходить своє втілення у науково-дослідній роботі зі студентами. Студенти під керівництвом викладачів кафедри виконують науково-дослідні роботи за наступними напрямками: розробка систем автоматизованого проектування технологічних процесів, верстатів, пристроїв та інструментів (керівники проф. Мазур М. П., доц. Каразей В. Д., доц. Урбанюк Є. А. та інші); розробки нового виду інструменту, металорізального устаткування та пристроїв (керівники проф. Сілін Р. І., проф. Гладкий Я. М., проф. Мазур М. П., проф. Гордєєв А. І., доц. Косіюк М. М., доц. Савицький Ю. В.).

За участі кафедри проводились Всеукраїнські науково-технічні конференції „САПР та комп'ютерне моделювання в машинобудуванні" та студентські олімпіади. Кафедра технології машинобудування була співорганізатором Всеукраїнської науково-технічної конференції „Машинобудування очима молодих". Залучення обдарованої студентської молоді до науково-дослідної роботи здійснюється у різноманітних формах і проходить в декілька етапів. Основною формою є студентська науково-дослідна робота, до якої залучається якомога більша кількість студентів. Щорічно за її результатами проводяться секційні засідання студентської наукової конференції, на яких відзначаються кращі роботи, що рекомендуються для заслуховування на факультетських та університетських конференціях. Як правило, ці студенти згодом беруть участь у всеукраїнських та міжнародних наукових студентських конференціях та конкурсах, на яких здобувають призові місця. Серед них: Горлінський С. О. (2003 р.), Данильченко І. В. (2005 р.), Павлов М. М. (2006 р.), Гончар О. В. (2007 р.), Голованов С. В. (2008 р.), Щепановська С. А. (2009 р.), Мисик С. М. (2011 р.), Лисий О. Б. (2012 р.), Фют С. В. (2013 р.), Бень Ю. П. (2014 р.) та інші.

Належна увага приділяється перспективному плануванню освітньої діяльності. Завдяки плідній роботі колективу кафедри у 2013 році ліцензію на підготовку фахівців за спеціальністю «Технологія машинобудування» освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» було збільшено до 25 чоловік. У 2014 році кафедра успішно пройшла акредитацію усіх трьох спеціальностей, за якими ведеться підготовка фахівців, освітньо-кваліфікаційних рівнів «бакалавр», «спеціаліст» та «магістр».

КАФЕДРА МАШИНОЗНАВСТВА

Колектив кафедри створив належну матеріально-технічну базу, поставив на високий рівень навчальну, методичну, науково-дослідну, виховну роботи та підготовку висококваліфікованих спеціалістів, науково-педагогічних кадрів для університету.

Кафедра машинознавства була створена в 1969 р. (до 1989 р. вона мала назву "Деталі машин і теорія механізмів і машин", потім – до 1998 р. – "Основи конструювання машин"). Першим завідувачем кафедри було обрано к. т. н., доц. Ганжурова С. М., який був і першим ректором інституту.

Ганжуров Семен Михайлович (1927–1988) перший ректор інституту, перший завідувач кафедри деталей машин і теорії механізмів і машин, к. т. н., доц.

Каплун Віталій Григорович д. т. н., проф., завідувач кафедри (1971–1982 рр.), проректор з наукової роботи (1993–2008 рр.), директор НДІ трибології та матеріалознавства

Кіницький Ярослав Тимофійович д. т. н., проф., завідувач кафедри (з 1982 р.)

У 2000 р. при кафедрі був відкритий напрям підготовки інженерів-механіків зі спеціальності «Обладнання переробних і харчових виробництв» та створена відповідна секція, завідувачем якої призначений д. т. н., проф. Стечишин М. С.

Сьогодні кафедра забезпечує викладання не лише таких суто машинобудівельних дисциплін, як «Теорія механізмів і машин», «Деталі машин», «Деталі машин і основи конструювання», «Пі-

Костогриз Сергій Григорович, декан механічного факультету (1975–1982 р. р), проректор з навчально-методичної роботи (1982–2002 рр.), перший проректор (2002–2014 рр.), д. т. н., проф.

Пастух Ігор Маркович д. т.н., доц., директор Подільського наукового фізико-технологічного центру ХНУ

Олександренко Віктор Петрович д. т.н., проф, декан факультету інженерної механіки

Стечишин Мирослав Степанович д. т. н., проф., завідувач секції «Обладнання переробних і харчових виробництв»

діймально-транспортні машини», «Прикладна механіка», «Машинознавство», «Історія інженерної діяльності», «Прогресивні методи зміцнення деталей машин та інструменту», «Інженерія поверхонь деталей машин», «Механізація навантажувально-розвантажувальних і складських робіт», «Автоматизація розрахунків в машинобудуванні», а й цикл дисциплін, пов'язаних зі спеціальністю «Обладнання переробних і харчових виробництв» (ОХВ), зокрема: «Вступ до фаху ОХВ», «Технологічне обладнання харчових виробництв», «Конструювання ОХВ», «Експлуатація та обслуговування машин», «Загальна технологія харчових виробництв», «Автоматизація виробничих процесів», «Машини-автомати, потокові та автоматизовані лінії харчових виробництв», «Монтаж, діагностика та ремонт ОХВ», «Обладнання підприємств громадського харчування», «Основи проектування

підприємств харчових виробництв», «Основи розрахунку конструктивних елементів», «Технологічне обладнання мініпереробних харчових підприємств», «Технологічне обладнання галузей харчових виробництв», «Теплохолодотехніка»; всі види практик (навчальна, виробнича, конструкторсько-технологічна, переддипломна); курсове та дипломне проектування.

Важливим фактором підготовки висококваліфікованих спеціалістів є якісне методичне забезпечення усіх видів навчального процесу: лекційних курсів, практичних і лабораторних занять, курсового і дипломного проектування, організація самостійної та науково-дослідної роботи студентів і виробничих практик.

Колектив кафедри виконав велику роботу для створення матеріально-технічної бази, організації навчального процесу та його методичного забезпечення, впровадження сучасних методів навчання, особливо комп'ютерних технологій. Викладачами кафедри опубліковано більше 100 навчально-методичних розробок, 4 підручники (автор проф. Кіницький Я. Т.), 12 навчальних посібників, із них він автор або співавтор 6, решта інші автори: проф. Костогриз С. Г., Пастух І. М., Стечишин М. С., доц. Білецький О. О., співавтори доц. Марченко М. В., Харжевський В. О. На базі кафедри в 2002 р. проведено Міжнародну науково-технічну та методичну конференцію «Механіка машин і механізмів», присвячену 40 річчю університету.

Захист дипломних проектів студентами спеціальності «Обладнання переробних і харчових виробництв». Склад державної екзаменаційної комісії: доц. Лук'янюк М. В., Білецький О. О., проф. Стечишин М. С., ст. викл. Теренко В. П., Педан В. М.

Студенти спеціальності «Обладнання переробних і харчових виробництв» під час практики на ВАТ «Оболонь»

Викладачам кафедри належить багато оригінальних розробок, зокрема: кабінети деталей машин і підіймально-транспортних машин, лабораторія теорії механізмів і машин, навчально-методичні комплекси з технічної механіки та теорії механізмів і машин, уніфіковані алгоритми розрахунку механізмів на ЕОМ, фізичні і комп'ютерні моделі механізмів, дидактичні матеріали (альбоми рисунків) до різних дисциплін кафедри, короткі довідники з теорії механізмів і машин та деталей машин, методика рейтингового оцінювання роботи професорсько-викладацького складу і наукових співробітників університету.

На кафедрі обладнано чотири лабораторії (автоматизованого проектування – навчально-сертифікаційний центр SolidWorks, теорії механізмів і машин, обладнання переробних і харчових виробництв та обладнання підприємств громадського харчування) та два кабінети (деталей машин і підіймально-транспортних машин). Найбільш оригінальним є кабінет деталей машин, основу якого складають 15 стендів, на яких розміщені натурні взірці деталей машин і вузлів.

Поряд з навчально-методичною роботою колектив кафедри приділяє значну увагу науково-дослідній роботі, постійно виконує госпдо-

Кабінет деталей машин

говірні та держбюджетні НДР. Опубліковано 12 монографій, більше 600 наукових статей, багато інших наукових робіт, одержано майже 200 авторських свідоцтв або патентів на винаходи, виголошено близько 500 наукових доповідей на різних науково-технічних конференціях. 20 викладачів, які працювали на кафедрі, захистили кандидатські дисертації, а 8 – докторські, крім цього, під керівництвом викладачів кафедри підготовили та захистили кандидатські дисертації ще 20 викладачів інших кафедр університету. Багато наукових розробок викладачів кафедри впроваджені у виробництво. Кафедра підтримує творчі зв'язки з багатьма вітчизняними та зарубіжними навчальними і науковим закладами. При кафедрі працює аспіранту-

Практичні заняття в кабінеті деталей машин проводить доц., к. т. н. Лук'янюк М. В.

Лекцію в лабораторії теорії механізмів і машин читає проф., д. т. н. Костогриз С. Г.

Практичні заняття в центрі SolidWorks проводить керівник центру, доцент, к. т. н. Харжевський В. О.

ра та докторантура.

Науково-педагічний склад кафедри. На цей час на кафедрі працює 15 викладачів, із них 6 д. т. н., проф. (Каплун В. Г., Кіницький Я. Т., Костогриз С. Г., Олександренко В. П., Пастух І. М., Стечи-

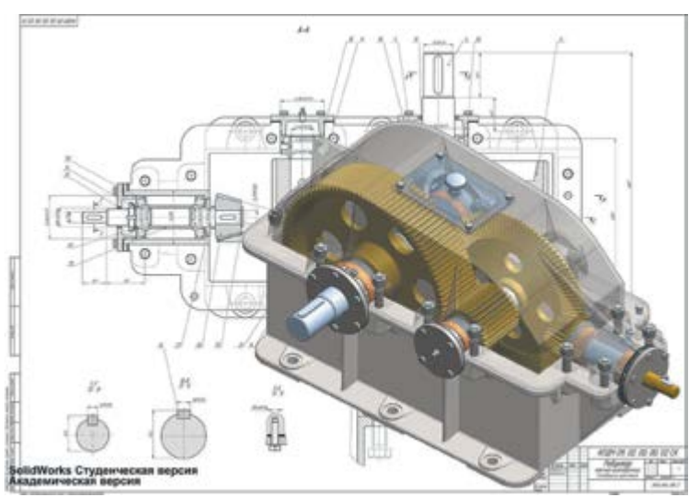

Приклад фрагмента курсового проекту з курсу «Деталі машин», виконаного в системі SolidWorks

Практичні заняття в центрі SolidWorks проводить доцент, к. т. н. Марченко М. В.

Практичні заняття в центрі SolidWorks проводить проф., д. т .н. Стечишин М. С.

Практичні заняття в кабінеті підіймально-транспортних машин

Практичні заняття в кабінеті проводить доцент, к. т. н. Медведчук Н. К.

шин М. С.,), 5 доцентів, к. т. н. (Медведчук Н. К., Білецький О. О., Лук'янюк М. В., Марченко М. В., Харжевський В. О.), 2 старші викладачі, к. т. н. (Курской В. С., Мартинюк А. В.), 2 старші викладачі (Педан В. М., Терещенко В. П.). Отже, 13 викладачів мають наукові ступені (86,7%), причому 40% – доктори наук. Навчально-допоміжний персонал – 4 особи.

Наукові напрямки кафедри. Наукові дослідження ведуться за такими чотирма напрямками:

- тертя та зношування в машинах;
- дослідження кінематики та динаміки механізмів і машин;
- дослідження міцності, зносостійкості та надійності машин і конструкцій;
- дослідження і вдосконалення технології та обладнання хіміко-термічної обробки деталей та інструмента різними методами.

На базі кафедральної науково-дослідної лабораторії створена спільна АН і МОН України лабораторія прогресивних методів зміцнення (наук. керівник д. т. н., проф. Каплун В. Г.), яка згодом була перетворена в Подільський науковий фізико-технологічний центр

(наук. керівник д. т. н., проф. Пастух І. М.). Лабораторії центру оснащені сучасним обладнанням, як правило, власного виробництва (розробки Пастуха І. М., Лук'янюка М. В. та ін.), яке є необхідним для виконання наукових досліджень з безводневого іонного азотування, електроіскрового легування, комплексного зміцнення поверхонь металів. Потужності лабораторії дозволяють виконувати вказані технологічні процеси для потреб промислових підприємств і населення. Крім цього, в інших лабораторіях працює ряд експериментальних установок та стендів, які розроблені викладачами (Костогризом С. Г., Каплуном В. Г., Лук'янюком М. В. та ін.). Це обладнання дозволяє проводити наукові дослідження з надійності та довговічності деталей машин й інструменту, з теорії тертя і зношування в машинах, зокрема з фретінг-зношування і корозійно-механічного зношування металів в агресивних середовищах.

Викладачі кафедри беруть активну участь у житті університету: проф. Костогриз С. Г. був деканом механічного факультету, проректором університету з навчальної роботи, першим проректором; проф. Каплун В. Г. протягом тривалого часу був проректором університету з наукової роботи, зараз директор НДІ трибології та матеріалознавства; доц. Олександренко В. П. був начальником науково-дослідного сектора університету, зараз він декан факультету інженерної механіки; протягом певного періоду начальником науково-дослідного сектора університету був проф. Стечишин М. С.; проф. Кіницький Я. Т. 8 років очолював профсоюзну організацію

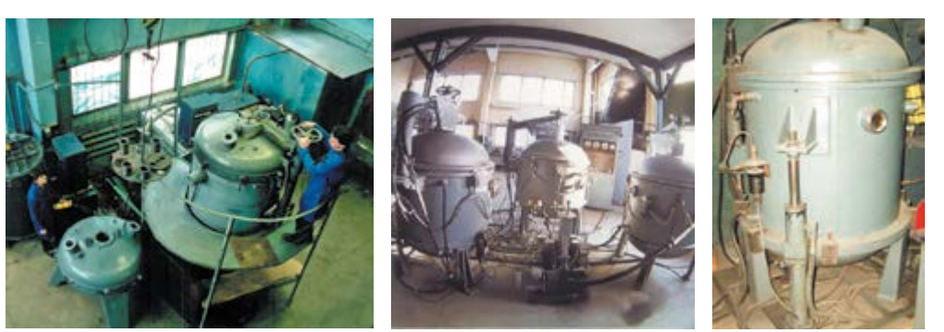

Промислові установки для іонного безводневого азотування, розроблені під керівництвом проф., д. т. н Каплуна В. Г. та Пастуха І. М.

Лекцію з курсу «Теорія механізмів і машин» читає проф. Кіницький Я. Т.

професорсько-викладацького складу і співробітників університету, 5 років був заступником голови профкому, 3 роки вченим секретарем спеціалізованої вченої ради із захисту докторських дисертацій; доц. Лук'янюк М. В. – незмінний керівник студентського театру естрадних мініатюр (СТЕМу); доц. Медведчук Н. К. – була секретарем ради механічного факультету, зараз заступник декана факультету економіки і управління; доц. Харжевський В. О. – відповідальний за впровадження в університеті системи комп'ютерного моделювання SolidWorks, директор навчально-сертифікаційного центру SolidWorks. Доктори наук кафедри беруть участь у роботі спеціалізованої вченої ради із захисту докторських і кандидатських дисертацій.

КАФЕДРА ІНЖЕНЕРНОЇ МЕХАНІКИ ТА КОМП'ЮТЕРНОЇ ГРАФІКИ

Історія кафедри інженерної механіки та комп'ютерної графіки нерозривно поєднана зі становленням та розвитком трьох кафедр: кафедри опору матеріалів і деталей машин (1967), кафедри інженерної графіки (1967) та кафедри прикладної механіки (1990). Кожна кафедра мала свою цікаву багаторічну історію.

У квітні 1969 року після реорганізації кафедри опору матеріалів і деталей машин вона отримала назву "Кафедра опору матеріалів і теоретичної механіки" І вже згодом, у жовтні 1990 року після реорганізації кафедру було розділено на кафедру опору матеріалів і теоретичної механіки, яку очолив доктор технічних наук, професор Ковтун Віталій Васильович, та кафедру прикладної механіки, яку очолив доктор технічних наук, професор Ройзман Вілен Петрович. У 2010 році кафедра інженерної графіки одержала нову назву кафедра інженерної та комп'ютерної графіки. У зв'язку з оптимізацією навчального процесу в 2011 р. ці дві кафедри – опору матеріалів і теоретичної механіки та прикладної механіки, були об'єднані в одну – основи інженерної механіки, завідувачем якої став д. т. н. Ю. І. Шалапко. У 2013 році до неї увійшла кафедра інженерної механіки та комп'ютерної графіки.

Таким чином, на сьогодні функціонує кафедра інженерної механіки та комп'ютерної графіки, що об'єднує в собі фундаментальні дисципліни інженерної підготовки: теоретичну механіку, опір матеріалів, інженерну графіку.

Новоутворена кафедра забезпечує викладання дисциплін науково-природничого циклу (теоретична механіка, опір матеріалів) для студентів механічних спеціальностей; загальноінженерного циклу (прикладна і технічна механіка, гідравліка, гідравлічний привід та гідро-пневмоавтоматика) для студентів немеханічних спеціальностей, а також спеціальних дисциплін: міцність елементів радіоапаратури, моделювання напружено – деформованого стану елементів механічних систем, коливання та стійкість механічних систем, основи теорій коливань та віброзахист. Для проведення занять обладнані навчальні лабораторії та сучасні науково-дослідні комплекси.

У 1993 р. сьогоднішню секцію інженерної та комп'ютерної графіки кафедри очолив к. т. н., доц. К. В. Ліствіна. Розпочинається інтен-

сивне впровадження комп'ютерної графіки у навчальний процес. Так доц. М. С. Свірневський розробив для студентів факультету радіоелектроніки курс лекцій із впровадженням елементів параметризації, а згодом – комплекс методичних розробок практичного користування комп'ютером. У 1995–1996 рр. було розгорнуто методику навчання основ креслення на персональному комп'ютері для першокурсників. Професорсько-викладацький склад кафедри опановує пакети комп'ютерної графіки «AutoCAD», «SolidWorks», «Компас».

Щорічно на кафедрі вивчають графічні дисципліни близько 400 студентів денної, заочної та дистанційної форм навчання. Основу графічних знань складає курс нарисної геометрії, лекції і практичні заняття з якого проводяться у спеціалізованих аудиторіях, обладнаних мультимедійною технікою. Графічні редактори студенти починають опановувати на першому курсі у спеціалізованих комп'ютерних класах.

Викладання курсу «Інженерна та комп'ютерна графіка» проводиться за новими навчальними програмами відповідно до Болонських угод європейського освітянського простору. Суттєву частину їх складає розділ «Комп'ютерна графіка».

Склад секції інженерної механіки:

Шалапко Юрій Іванович – завідувач кафедри, д. т. н., проф., викладає дисципліни: «Основи теорії коливань та віброзахисту», «Опір матеріалу», «Теоретична механіка», «Спортивна метрологія». Фахівець у галузі тертя та зношування.

Ковтун Віталій Васильович – д. т. н., проф., дійсний академік Академії будівництва України, член Президії Українського національного комітету з механіки ґрунтів і фундаментобудування (УНК МГФ). Викладає дисципліни: «Опір матеріалу», «Моделювання напружено-деформованого стану механічних систем». Фахівець у галузі взаємодії машин та споруд з сипким середовищем.

Ройзман В. П. – д. т. н., проф., заслужений діяч науки та техніки України, академік Міжнародної Академії інформаціології. Викладає дисципліни: «Прикладна механіка», «Технічна механіка». Провідний вчений у галузях балансувальної техніки і міцнісної надійності в радіоелектроніці.

Дорофеєв Олександр Анатолійович – к. т. н., доц. Викладає дисципліни: «Опір матеріалу», «Теоретична механіка». Фахівець у галузі взаємодії машин та споруд із сипким середовищем.

Секція інженерної механіки

Кондратюк Віктор Іванович – к. т. н., доц. Викладає дисципліну «Опір матеріалу». Фахівець в галузі технології обробки природного каміння.

Петращук Світлана Анатоліївна – к. т. н., доц. Викладає дисципліни: «Прикладна механіка», «Теоретична механіка», «Технічна механіка». Працює в галузі міцності в радіоелектроніці.

Багрій Олена Вікторівна – к. т. н., доц. Викладає дисципліни: «Опір матеріалу», «Гідравліка і гідропривід», «Гідропневмопривід». Науковий напрямок: вивчення закономірностей деформування і руйнування дискретних середовищ.

Чоловський Роман Геннадійович – к. т. н., доц. Викладає дисципліни: «Основи математичного моделювання та системи автоматизованих розрахунків на міцність», «Чисельні методи САПР в машинобудуванні». Науковий інтерес – динаміка роторних машин та зниження їх вібрацій.

Машовець Наталія Сергіївна – к. т. н., ст. викл. Читає дисципліни: «Теоретична механіка», «Основи теорії коливань та віброзахист». Науковий інтерес – трибологія, титанові сплави.

Склад секції інженерної та комп'ютерної графіки:

Ліствін К. В. – к. т. н., доц., завідувач кафедри інженерної та

комп'ютерної графіки (1993–2013). Науковий напрямок: машини й агрегати легкої промисловості.

Підгайчук С. Я. –к. т. н., доц. Науковий напрямок: нові технології отримання захисних покриттів.

Блажієвський П. В. – к. т. н., доц. Науковий напрямок: комп'ютерні технології проектування процесів обробки деталей.

Яворська Н. М. – к. т. н., доц. Науковий напрямок: нові технології отримання захисних покриттів.

Успаленко С. В. – ст. викл. Науковий напрямок: автоматизація складання заготовок легкої промисловості.

Міняйло П. В. – викл. Науковий напрямок: чисельний метод синтезу важільних механізмів із зупинкою вихідної ланки, побудованих на базі кривошипно-повзунного механізму.

Аспіранти кафедри: Слащук Віктор Олександрович, Слащук Олександр Олександрович, Возняк Андрій Геннадійович, Мороз Віктор Андрійович.

Допоміжний склад кафедри: Мороз В. А. – завідувач лабораторії, Бродзянська Н. І. – інженер, Помаранська Т. В. – ст. лаборант, Бабич О. П. – ст. лаборант.

Секція інженерної та комп'ютерної графіки

КАФЕДРА ОХОРОНИ ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

Кафедра охорони праці та безпеки життєдіяльності була створена у вересні 1979 року і мала назву кафедра охорони праці. Першим завідувачем новоствореної кафедри став к. т.н., старший викладач С. Т. Ушаков. На той час на кафедрі, крім нього, працювало 3 доценти (Л. Я. Гаврилюк, А. О. Сініченко, Г. Г. Мохорт), 3 асистенти (Т. В. Тарасова, І. О. Сідлецький, В. А. Кирилков) та 2 лаборанти (О. Ф. Ребедюк, Р. В. Білик) і кафедра забезпечувала викладання дисциплін «Охорона праці» та «Гідравліка».

Пізніше, у 1981 році, на кафедру було передано викладання дисципліни «Цивільна оборона», яку читали викладачі П. А. Горбачов та В. С. Мазюков.

У 1984 році колектив очолив к. т.н., доцент М. В. Матіїшин, а у 1991 році кафедра була перейменована на кафедру безпеки життєдіяльності.

За період роботи на кафедрі захистили дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук викладачі: Т. В. Тарасова, Г. С. Калда, С. Р. Красильников, І. І. Ковтун, О. В. Снозик, О. В Романішина, В. А. Кирилков, В. В. Стрельбіцький, А. П. Білик, К. А. Паршенко, В. В. Мисліборський.

У 2000 році Г. С. Калда захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора технічних наук і в тому ж році була обрана завідувачем кафедри.

На сьогодні на кафедрі працюють 11 викладачів, з яких 2-є мають науковий ступінь доктора технічних наук (Г. С. Калда, В. В. Шевеля), 7 – науковий ступінь кандидата наук (І. І. Ковтун, А. А. Нестер, О. О. Нікітін, О. В. Романішина, А. П. Білик, К. А. Паршенко, В. В. Мисліборський), старший викладач О. М. Килимник та асистент Ю. С. Соколан.

Кафедра забезпечує викладання як загальнообов'язкових предметів для всіх спеціальностей та напрямів підготовки університету, так і викладання фахових спеціалізованих дисциплін для підготовки фахівців напряму «Охорона праці» та спеціальності «Охорона праці (за галузями)».

Загальна ж кількість дисциплін, які читають викладачі кафедри, сягає 50.

Лаборантський склад кафедри нараховує 4 працівника: зав. лабораторій А. І. Залевський, провідний інженер В. М. Ганжуга, інженер І категорії Р. В. Білик та інженер ІІ категорії М. Г. Мартинов.

У 1996 році кафедра набула нового статусу, стала випусковою, оскільки на кафедрі розпочалася підготовка майбутніх спеціалістів з охорони праці. Через 5 років перші 27 випускників кафедри отримали диплом про вищу освіту з кваліфікацією «Інженер-механік, спеціаліст з охорони праці». У 2005 році кафедра зробила ще один крок уперед, розпочавши підготовку магістрів за вказаною спеціалізацією.

У 2010 році кафедра отримала ліцензію на освітню діяльність з підготовки фахівців за ОКР «бакалавр» напряму підготовки «Охорона праці» та була реорганізована у кафедру охорони праці та безпеки життєдіяльності. У 2014 році кафедра отримала ліцензію на освітню діяльність з підготовки фахівців за ОКР «спеціаліст» і «магістр» спеціальності «Охорона праці (за галузями)».

З часу заснування кафедра поповнилася новим лабораторним об-

Перший випуск за напрямом «Охорона праці» (2014 р.)

Професор Калда Г. С. представляє комісії з ліцензування напряму «Охорона праці» лабораторію кафедри.

ладнанням та персональними електронно-обчислювальними машинами. Була створена власна електровимірювальна лабораторія, послугами якої користується значна кількість підприємств та установ міста Хмельницького.

Викладацький колектив кафедри приділяє значну увагу розробці навчальної та навчально-методичної літератури. Викладачі кафедри є авторами 20 навчальних посібників, підручників та монографій та понад 100 методичних розробок з різних навчальних дисциплін для виконання курсових та дипломних проектів, проведення лабораторних робіт та практичних занять тощо.

Науково-дослідна робота колективу кафедри спрямована на вивчення фізико- механічних властивостей матеріалів і конструкцій та розробку перспективних конструкцій і технологій з метою забезпечення безпечних та нешкідливих умов праці. У різні роки кафедра активно співпрацювала з Міністерством побутового обслуговування УРСР, Фізико-механічним інститутом НАН України (м. Львів), ВАТ «Прикарпатліс», Інститутом механіки металополімерних систем (АН Білорусі, м. Гомель) та багатьма промисловими підприємствами Хмельниччини, виконуючи на їх замовлення науково-дослідні

роботи. Виконувались договори про наукову співпрацю з Жешувською політехнікою (Польща, м. Жешув).

Сьогодні кафедра активно співпрацює з територіальним управлінням Держгірпромнагляду України по Хмельницькій області, ДП «Подільський експертно-технічний центр» та Фондом соціального страхування працюючих від нещасних випадків та професійних захворювань.

До наукової роботи, що проводиться кафедрою, постійно залучаються студенти, які доповідають про результати проведених власних досліджень на щорічних університетських студентських науково-технічних конференціях. Творчий науковий доробок викладачів кафедри налічує близько 700 наукових статей у різноманітних журналах України та світу.

Основні свої завдання кафедра вбачає в подальшому вдосконаленні навчального процесу, підвищенні професіоналізму викладацького складу, розбудові матеріально- технічної бази лабораторій та налагодженні більш тісної співпраці з підприємствами та установами, для яких готуються молоді фахівці.

Засідання ДЕК кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності із захисту дипломних проектів

КАФЕДРА ЗНОСОСТІЙКОСТІ І НАДІЙНОСТІ МАШИН

Кафедра зносостійкості і надійності машин (технології металів) організована в жовтні 1973 року на механічному факультеті внаслідок відокремлення від кафедри машин та апаратів легкої промисловості. У квітні 1991 р. відповідно до рішення Мінвузу України на кафедрі технології металів почали підготовку інженерних кадрів за спеціальністю “Обладнання і технологія підвищення зносостійкості і відновлення деталей машин та апаратів” (зараз назва спеціальності – «Відновлення та підвищення зносостійкості деталей і конструкцій»). У 1994 р. кафедра перейменована в кафедру зносостійкості і надійності машин (ЗНМ).

Рішенням Акредитаційної комісії України від 27 грудня 2013 року на кафедрі зносостійкості і надійності машин акредитована підготовка за спеціальністю «Відновлення та підвищення зносостійкості деталей і конструкцій» терміном на 10 років.

За час існування кафедри було підготовлено понад 500 спеціалістів та 70 магістрів.

Кількісний склад кафедри у 2014–2015 навчальному році нараховував 12 працівників. Серед них: завідувач кафедри – доктор технічних наук, професор; докторів наук або професорів – 1; кандидатів наук, доцентів – 9. Кількість викладачів із науковим ступенем складає 92%. Кількість професорів, докторів наук на кафедрі – 2 (15%). Кількість працівників пенсійного віку складає – 5 чоловік (35%).

Колектив кафедри зносостійкості і надійності машин (2014 рік)

Омолодження професорсько-викладацького складу ведеться за рахунок направлення в магістратуру та аспірантуру найбільш підготовлених випускників. Зараз в аспірантурі навчаються 2 аспіранти, а два викладачі кафедри працюють над докторськими дисертаціями, захист яких планується 2017 році.

Всі викладачі кафедри кожні 5 років підвищують свою професійну кваліфікацію на провідних підприємствах галузі та вищих навчальних закладах України.

Завідувач кафедри зносостійкості і надійності машин з 2009 року – Диха Олександр Володимирович, доктор технічних наук, професор кафедри зносостійкості і надійності машин.

Наукова робота на кафедрі проводиться за напрямками:

– розробка прогресивних технологій відновлення та підвищення зносостійкості деталей машин та розрахунково-експериментальна оцінка їх ефективності;

– дослідження міцністної та триботехнічної надійності деталей, вузлів автомобілів та складних механічних систем;

– розробка технології виготовлення твердих сплавів;

– розробка технології, оснастки для виготовлення деталей з антифрикційних полімерних матеріалів;

– дослідження триботехнічних та експлуатаційних властивостей мастильних матеріалів.

На кафедрі виконуються держбюджетні та госпдоговірні НДР:

– 4 Б-2013 «Теорія методів випробувань і розрахунків технічних трибосистем та чисельний аналіз їх зносостійкості» (наук. кер. Диха О. В.);

– 19–2012 «Трибологічні випробування зразків матеріалів для виробів точної механіки» (наук. кер. Диха О. В.);

– 21–2011 «Дослідження зносостійкості і впровадження ущільнюючих елементів поршнево-сальникової групи з матеріалу Ф4УВ20 для компресорного обладнання і переводу його на роботу без мащення» (наук. кер. Свідерській В. П.).

Форма організації студентської наукової роботи на кафедрі ЗНМ – індивідуальні наукові дослідження студентів під керівництвом викладачів кафедри.

Магістранти і спеціалісти кафедри ЗНМ щорічно беруть участь у всеукраїнських наукових конкурсах і олімпіадах. У 2013–2014 на-

Заняття з будови автомобіля веде професор Диха О. В.

вчальному році у Всеукраїнській студентській олімпіаді зі спеціальності «Технологія та устаткування зварювання» у Чернігівському державному університеті студент гр. ЗВ-09–1 Зайонц Б. І. посів ІІІ загальне місце. У Всеукраїнській студентській олімпіаді зі спеціальності «Відновлення та підвищення зносостійкості деталей і конструкцій», яка була проведена у Запорізькому національному університеті студенти кафедри Косткевич Е. Е., Петельчук В. В., Биков О. Ю. посіли ІІ командне місце. У конкурсі доповідей на VI Всеукраїнській науково-практичній конференції студентів та аспірантів «Підвищення надійності машин і обладнання» у Кіровоградському національному технічному університеті студент групи ТВМм-07–1 Биков О. Ю. (науковий керівник проф. Диха О. В.) нагороджений дипломом за ІІ місце. У 2014 р. студент гр. ТВМ-10–1 Тихонюк В. посів ІІІ місце у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт зі спеціальності «Відновлення та підвищення зносостійкості деталей і конструкцій», який відбувся у Тернопільському державному технічному університеті імені І. Пулюя.

У 2015 році магістр групи ТВМм-10–1 на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт за напрямом «Зварювання» посів ІІ місце.

Кафедра зносостійкості і надійності машин є колективним членом Товариства зварників України (Свідоцтво № 050-ПРВ, рішення президії ради ТЗУ від 1.06.2012 р. № 8/12).

На кафедрі з 1996 року видається міжнародний науковий журнал

«Проблеми трибології» (відпов. редактор – проф. Диха О. В., зав. кафедрою ЗНМ), де публікуються результати досліджень, (є повнотекстовий доступ до всіх виданих 75 номерів).

Більше 15 років функціонує спеціальність «Відновлення та технічний сервіс автомобілів». Для неї викладаються дисципліни: «Теорія, конструкція і розрахунки автомобілів», «Основи технічної діагностики і ремонту автомобілів», «Технічний сервіс автомобілів та проектування автомобільних підприємств», «Проблеми трибології автомобіля».

Кафедра підтримує тісні наукові зв`язки з Національним транспортним університетом, НТУУ «КПІ», Вінницьким національним технічним університетом, Кіровоградським національним технічним університетом, Національним університетом кораблебудування (м. Миколаїв), Краківською політехнікою (Польща), Люблінським політехнічним університетом (Польща), з якими укладені відповідні договори про співпрацю.

При кафедрі відкрита аспірантура та докторантура за спеціальністю 05.02.04 тертя та зношування в машинах. Функціонує спеціалізована вчена рада Д 70.052.02 із захисту дисертацій за спеціальністю 05.02.04 тертя та зношування в машинах.

Викладачі кафедри ЗНМ на г. Говерла (2014 р.)

На кафедрі ЗНМ активно видається наукова і навчальна література.

Монографії:

1. Кузьменко А. Г. Пластический контакт. Вариационно-экспериментальный метод: монография/А. Г. Кузьменко. – Хмельницкий: ХНУ, 2009. – 359 с.
2. Кузьменко А. Г. Развитие методов испытаний на износ и их применение для шаровых опор автомобиля: монография/А. Г. Кузьменко, С. В. Сытник. – Хмельницкий: ХНУ, 2010. – 222 с.
3. Кузьменко А. Г. Развитие методов контактной трибомеханики: монография/А. Г. Кузьменко. – Хмельницкий: ХНУ, 2010. – 270 с.
4. Кузьменко А. Г. Контактная механика и износостойкость смазанных трибосистем: монография/А. Г. Кузьменко, А. В. Дыха, О. П. Бабак. – Хмельницкий: ХНУ, 2011. – 250 с.
5. Кузьменко А. Г. Надежность узлов трения по прочности и износу: монография/А. Г. Кузьменко. – Хмельницкий: ХНУ, 2011. – 392 с.
6. Dykha O., Babak O., Skrypnyk T., Posonskiy S. The calculated – experimental methodology of research friction characteristics under boundary lubrication. Sciettific Basis Of Modern Technology: Experience And Prospects. Monograph: edited by Shalapko Y., Dodrzanski L. – Khmelnitsky, KhNU, – 2011, P. 389–397.
7. Маковкін О. М. Тертя та зношування інструментальних матеріалів зі зносостійкими покриттями/О. М. Маковкін. – Хмельницкий: ХНУ, 2013. – 200 с.
8. Кузьменко А. Г. Прикладная теория твердости и ее приложения: монография/А. Г. Кузьменко. – Хмельницкий: ХНУ, 2013. – 443 с.

Навчальні посібники:

1. Диха О. В. Розрахунки та випробування на надійність машин і конструкцій. Навчальний посібник [Текст]/О. В. Диха, Р. В. Сорокатий, О. П. Бабак//Хмельницький: ХНУ, 2011. – 167 с. (Гриф МОН України № 1/11–9549 від 13.10.11).
2. Диха О. В. Вузли тертя машин: навчальний посібник [Текст]/О. В. Диха//Хмельницький: ХНУ, 2012. – 170 с. (на розгляді в МОН України, 2366-Г від 26.09.2012).
3. Свідерський В. П. Термодинаміка і теплові процеси зварювання/В. П. Свідерський, В. С. Яремчук. – Хмельницький: ХНУ, 2013. – 240 с.

КАФЕДРА МАШИН ТА АПАРАТІВ

Склад кафедри машин та апаратів: (нижній ряд) Кармаліта А. К., Капустенський П. Г., Поліщук О. С., Скиба М. Є., Лісевич С. П., Смутко С. В., Чумакова С. В., Коротич О.О; (середній ряд) Мельник В. І., Залізецький А. М., Неймак В. С., Тимощук О. Г., Драпак Г. М., Параска Г. Б., Горященко С. Л., Синюк О. М., Вишквар І. М., Михайловський Ю. Б., Василенко В.І; (верхній ряд) Майдан П. С., Онофрійчук В. І., Гурський О. О., Буряк А. В., Скиба О. М., Нагорний П. Д., Воронін Г. Ф., Романець Т. П., Прибега Д. В., Білик Ю. М., Пундик С. І.

Кафедру машини та апарати легкої промисловості створено в 1968 році. Наказом МінВУЗу УРСР № 231 від 29.04.1969 року. Так кафедра стала самостійною одиницею у складі Хмельницького технологічного інституту побутового обслуговування. У цей період розпочинається підготовка фахівців за спеціальністю «Машини та апарати легкої промисловості».

Першим завідувачем кафедри був доцент В. Г. Воронін.

Період становлення кафедри з 1968 р. по 1970 р. характеризується значними організаційними роботами із налагоджування навчально-методичного та наукового забезпечення підготовки інженерів-механіків для галузей побутового обслуговування та легкої промисловості. Першими викладачами і співробітниками кафедри, які по сьогоднішній день працюють у нашому університеті, були: П. Г. Капустенський, Г. М. Драпак, В. І. Ґудзь, В. О. Гуляєва. У цей

період організовані навчальні лабораторії: обладнання швейних, взуттєвих підприємств і побутової техніки. Була організована науково-дослідна лабораторія з переробки полімерних матеріалів та розробок побутової техніки. Налагоджувались стосунки з підприємствами і відповідними міністерствами щодо створення баз практики.

У період з 1970 по 1972 рік завідувачем кафедри був к. т.н., доцент В. М. Серветник. У цей період стрімко розвиваються всі напрямки діяльності кафедри. Чисельно та якісно зростає кадровий потенціал кафедри. На кафедру приходять працювати к. т.н, доценти А. І. Алексієнко, Б. О. Скрипник, Л. І. Першина. Доценти кафедри: к. т.н, доценти В. О. Кононюк, Б. П. Попков, М. Д. Борейко, В. О. Сунцов і створюють методичні розробки та матеріально-технічну базу для забезпечення новостворених інженерних курсів.

У період з 1974 р. по 1980 р. кафедрою завідував к. т.н., доцент Б. О. Скрипник. На кафедру прийшли молоді спеціалісти Г. Ф. Воронін та М. Є. Скиба. Серед головних досягнень кафедри цього періоду можна відзначити: створення стенду для ремонту компресійних холодильників під керівництвом доц. Б. О. Скрипника, (диплом ВДНГ СРСР) та отримання в 1976 році першого авторського свідоцтва на винахід.

З 1980 по 1990 рік завідувачем кафедри був к. т.н, доцент В. І. Іщук. У цей період викладачами кафедри стали випускники кафедри: В. Л. Марченко, О. О. Коротич, О. Г. Тимощук, В. П. Місяць, О. О. Нікітін. Для роботи на кафедрі були запрошені к. т.н., доцент О. П. Терещенко, к. т.н., доцент Г. П. Черменський, асистенти А. К. Кармаліта, К. О. Неліп та А. М. Шахбазян, завідувач лабораторіями Р. Р. Ахтямов, навчальні майстри Д. І. Курбатов, Ф. П. Сигуров, В. Г. Дусін, В. М. Храмцов та лаборанти С. М. Муляр, М. О. Тростинський.

За цей період підготували та успішно захистили кандидатські дисертації М. Є. Скиба, П. Г. Капустенський, О. О. Коротич, Г. М. Драпак. Кадровий склад кафедри стає на 90% укомплектованим кандидатами технічних наук. Поліпшується матеріально-технічна база за рахунок розширення лабораторних приміщень та надання підприємствами сучасного обладнання. Вперше на кафедрі з`явились персональні ЕОМ, які використовувались у навчальному процесі. Значно розширилась тематика науково-дослідних робіт на госпрозрахунковій основі та покращилась науково-дослідна робота сту-

дентів, особливо в плані студентського винахідництва. За кількістю поданих заявок та отриманих авторських свідоцтв кафедра вийшла на одне з провідних місць у ВНЗ. У цей період на кафедрі починають навчатися студенти з Куби, Африки, Близького Сходу. Деякі з них, після закінчення навчального закладу, стали аспірантами та в подальшому захистили кандидатські дисертації.

У період з 1990 по 1991 рік кафедру очолював к.т.н., доцент Г.Б. Параска, який проводив роботу щодо зміцнення матеріально-технічної бази кафедри. Розширюється науково-дослідна робота викладачів та студентів кафедри. Закладені основи науково-дослідних робіт в галузі складної побутової техніки. Збільшується кількість баз практики для студентів. На кафедрі з'являється комп'ютерний клас, оснащений сучасними персональними комп'ютерами.

У 1992 році на посаду завідувача кафедри було призначено заслуженого діяча науки і техніки України, д.т.н., професора Г.А. Піскорського. Під його керівництвом захистили кандидатські дисертації: П.Г. Капустенський, М.Є. Скиба, А.К. Кармаліта, Г.М. Драпак.

У 1992 році на кафедрі відкрито аспірантуру за спеціальністю «Машини легкої промисловості».

У науковій лабораторії кафедри професор Скиба М.Є.

У період з 1993 по 2003 рік завідувачем кафедри був к.т.н, доц. Г.М. Драпак. Під його керівництвом організовується та проводиться перша Міжнародна науково-технічна конференція "Вдосконалення обладнання легкої промисловості та складної побутової техніки", а також ряд інших конференцій з питань ресурсозберігаючих технологій у легкій промисловості. На кафедрі починають працювати викладачами її випускники: Т.П. Романець, С.В. Смутко, Ю.Б. Михайловський, О.С. Поліщук, С.Л. Горященко. Майже повністю оновлюється склад навчально-допоміжного персоналу. Розпочинають свою трудову діяльність завідувач лабораторіями О.О. Гурський. та старші лаборанти: Г.Є. Богданов, В.В. Макарський, І.М. Вишквар, С.П. Лісевич. У цей період Г.Б. Параска захистив дисертацію на здобуття вченого ступеня доктора техніч-

них наук; Г.Ф. Воронін, Ю.Б. Михайловський, С.Л. Горященко, О.С. Поліщук, С.В. Смутко, О.Г. Тимощук – на здобуття вченого ступеня кандидата технічних наук.

У 2001 році професора кафедри М.Є. Скибу призначено на посаду ректора Технологічного університету Поділля. Викладачам кафедри П.Г. Капустенському та В.І. Іщуку присвоєно почесне звання «Заслужений викладач університету». Вперше здійснено випуск молодих спеціалістів за спеціальністю «Механік-менеджер». Випускники отримали два дипломи: інженера-механіка та менеджера.

У 2001 році кафедра отримала ліцензію на підготовку фахівців за напрямком «Електромеханіка» і спеціальністю «Електропобутова техніка». Розпочинається робота зі створення навчально-методичного, матеріально-технічного та наукового забезпечення для підготовки фахівців за цим напрямом підготовки. У період з 2001 по 2003 для підсилення кадрового потенціалу в напрямку «Електромеханіка» на кафедру приходять працювати: д.т.н., професор В.В. Назаров, старші викладачі А.М. Залізецький та П.Д. Нагорний, асистенти В.І. Онофрійчук та В.І. Мельник, старший лаборант Б.Б. Міхліч.

У 2002 році у рамках міжнародної співпраці кафедрою укладається договір про творчу співдружність зі спорідненими кафедрами Краківської політехніки ім. Т. Костюшко (м. Краків, Польща) для спільної підготовки фахівців та проведення наукових досліджень.

У 2003 році завідувачем кафедри був обраний ректор нашого університету, професор М.Є. Скиба, його заступником призначається спочатку доцент В.І. Іщук, а в 2006 році – доцент кафедри О.С. Поліщук. Кафедра значно збільшила свій кадровий потенціал, матеріально-технічну базу та методичне забезпечення навчального процесу. З цього часу починається кардинальне технічне переоснащення кафедри новітнім швейним та взуттєвим обладнанням, побутовими машинами та приладами, електротехнічним та електромеханічним обладнанням. Для поліпшен-

Навчання майбутніх механіків проводить доц. Капустенський П.Г.

ня лабораторної бази спеціальностей «Обладнання легкої промисловості та побутового обслуговування» і «Електропобутова техніка» відкриваються два філіали кафедри у ВПУ № 11 (м. Хмельницький) та ВАТ ЕК «Хмельницькобленеро». Покращується забезпечення навчального процесу за рахунок розширення парку сучасних ЕОМ, нового швейного обладнання, електропобутової техніки.

Професор Назаров В. В., доцент Воронін Г. Ф., старші викладачі Залізецький А. М., Мельник В. І. у лабораторії електричних машин та приводів

У період з 2004 по 2011 рік на кафедрі починають працювати асистентами Д. В. Прибега, В. С. Неймак, Е. О. Золотенко, Г. С. Головко, Ю. М. Білик, С. П. Лісевич, інженерами В. І.Василенко, О. М. Скиба, О. А. Польгун, О. М. Миколюк, А. В. Буряк, С. Ю. Корсун. З 2003 по 2008 роки захистили дисертації на здобуття вченого ступеня доктора технічних наук М. Є. Скиба, кандидата технічних наук випускники кафедри Т. П. Романець, О. М. Синюк, Е. А. Манзюк, Д. В. Прибега. У 2005 році професор М. Є. Скиба нагороджений знаком «За наукові досягнення», у 2008 р. – орденом «За заслуги» ІІІ ступеня, а в 2010 році обраний членом-кореспондентом Національної академії педагогічних наук України по відділенню «Вища освіта».

З 2004 по 2007 роки колектив кафедри проводить активну роботу для отримання нової та підтвердження діючої ліцензій на підготовку фахівців за освітньо-кваліфікаційними рівнями «спеціаліст» та «магістр» для спеціальностей «Обладнання легкої промисловості та побутового обслуговування» та «Електропобутова техніка».

У період з 2007 по 2010 роки в рамках міжнародної співпраці за програмою обміну з Краківською політехнікою навчалися студенти спеціальностей кафедри Ю. Ващенко, К. Литвак, І. Борщевська.

У 2010 році на базі спеціальності «Обладнання легкої промисловості та побутового обслуговування» відкрито спеціалізацію «Мехатронні системи обладнання легкої промисловості та побутової техніки».

З метою активізації взаємодії навчальних закладів з підприємствами було вирішено у 2011 році організувати проведення щорічного науково-практичного семінару «Сучасні технології та обладнання у легкій промисловості та побутовому обслуговуванні».

З 2012 по 2014 рік колектив кафедри поповнюється асистентами С. В. Чумаковою та П. С. Майданом, інженерами А. В. Буряком, С. І. Пундиком, Н. В. Лісевич. У 2013–2014 рр. В. І. Онофрійчук, П. С. Майдан, Ю. М. Білик захищають дисертації на здобуття вченого ступеня кандидата технічний наук. У 2014 році Г. М. Драпаку та А. К. Кармаліті присвоєно вчене звання професора Вищої атестаційної комісії (ВАК).

У 2013 р. кафедру відвідали викладачі кафедри робототехніки та мехатроніки Гірничо-металургійної академії (м. Краків, Республіка Польща) та факультету основ техніки Державного університету «Люблінська політехніка». У рамках візиту між кафедрами було підписано протокол про наміри співпраці у науковій та навчальній сферах. На цей період у цих навчальних закладах навчаються студенти А. Єрмолін, С. Висоцький, В. Зайонц.

У 2013 році на базі кафедри машин та апаратів створено Центр паралельних обчислень для комп'ютерного моделювання та створення програмних продуктів для паралельних обчислень. Очолює центр доц. кафедри Ю. Б. Михайловський.

Викладач Онофрійчук В.І. знайомить студентів з сучасними мехатронними системами

У 2014 році на кафедрі машин та апаратів відкрито підготовку фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр» напряму підготовки «Електротехніка та електротехнології». У майбутньому на кафедрі планується відкриття спеціальності «Енергетичний менеджмент».

У 2014 році започатковано проведення Міжнародних інтернет-конференцій: «Сучасні тенденції розвитку промисловості», «Технічна творчість молоді – шлях до інноваційного розвитку держави», «Технічних думок творчий злет 2015».

У 2014 році виконуючим обов'язки завідувача кафедри стає доц. Поліщук О. С.

Доцент кафедри машин та апаратів Поліщук О. С.

Продовжується подальша робота з поліпшення якості навчального процесу та матеріально-технічної бази кафедри. Відкривається новий комп'ютерний клас, оснащений сучасними комп'ютерами. Створюється лабораторія мехатроніки та робототехніки із різноманітними зразками мехатронних систем. Приділяється увага розвитку наукової творчості серед школярів та студентів. З цією метою у 2014 році відкривається школа інженерії та електроніки, яка націлена на популяризацію електроніки, механотроніки та програмування серед школярів, студентів та інженерів.

У рамках програми з впровадження енергоощадних технологій в університеті 10 березня 2015 року на кафедрі машин та апаратів Хмельницького національного університету відкривається перша черга сонячної електростанції. Презентований проект дає можливість кафедрі в майбутньому перейти до часткового забезпечення своїх потреб енергією власного виробництва.

Відкриття першої черги сонячної електростанції (доц. Поліщук О.С., проф. Скиба М.Є., ст. викладач Залізецький А.М., проф. Драпак Г.М.)

У подальшому на кафедрі будуть створені нові лабораторії для підготовки фахівців з напряму «Електротехніка та електротехнології», які будуть оснащені різноманітним електротехнічним та електромеханічним устаткуванням. Буде продовжено роботу з впровадження в навчальний процес наскрізної комп'ютерної підготовки з використанням сучасних програмних продуктів.

ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ І ДИЗАЙНУ

Технологічний факультет Хмельницького технологічного інституту побутового обслуговування був заснований у 1967–1968 навчальному році в складі двох кафедр: хімії, яка забезпечувала загальну хімічну підготовку студентів інституту і започаткувала підготовку фахівців зі спеціальності «Хімічна технологія та обладнання опоряджувального виробництва», і економіки, організації побутового обслуговування.

Наказом Мінвузу УРСР № 29 від 29.04.1969 р. в ХТІПО була відкрита кафедра технології виробничих процесів, на базі якої наказом Мінвузу № 219 від 15.05.1973 р. були створені кафедри технології швейних виробів та технології виробів з шкіри. Рішенням колегії Мінвузу УРСР від 13.06.1970 р. від кафедри хімії відокремилась кафедра хімічної технології та обладнання опоряджувального виробництва. Цим же наказом від технологічного факультету відділився інженерно-економічний факультет зі спеціальностями «Економіка та

Керівний склад факультету технологій і дизайну

організація побутового обслуговування» і «Хімічна технологія та обладнання опоряджувального виробництва».

Першим деканом факультету (1968–1971 рр.) була доцент кафедри хімії Євдокименко Вікторія Іванівна, яка вклала багато сил і енергії в організацію навчального процесу. Значний вклад у становлення факультету, створення матеріально-технічної бази інституту вніс наступний декан, а з 1976 року проректор з навчальної роботи Семенюк Валерій Іванович (1971–1976 рр.). У 1973 році він очолив інженерно-економічний факультет. Деканом технологічного факультету зі спеціальностями «Технологія швейних виробів і технологія виробів із шкіри» став доцент Алєксєєнко Анатолій Іванович (1973–1976 рр.). Все ж, безсумнівно, успіхам росту, утвердженню позицій факультету, створенню багатьох цінних починань і хороших традицій факультет зобов'язаний доценту кафедри фізики Коломійцю Ігорю Дмитровичу (1976–1990 роки), який тричі обирався на посаду декана. З 1990 по 2003 рік на посаді декана технологічного факультету працював доцент Венгржановський Віктор Антонович, зусиллями якого розширено спектр спеціальностей і спеціалізацій, покращена матеріальна і технічна база на кафедрах факультету, впроваджене студентське самоврядування. **З червня 2003 року факультет очолює колишній завідувач кафедри технології і конструювання виробів із шкіри, випускник цієї кафедри – к. т.н. проф. Домбровський Анатолій Броніславович.**

У 1987 році були об'єднані всі технологічні спеціальності ХТІПО і, таким чином, до складу технологічного факультету увійшли кафедри технології швейних виробів, технології виробів із шкіри, хімічної технології та хімії.

У 1988 році на факультеті було відкрито дві нових спеціалізації: конструювання швейних виробів та конструювання виробів з шкіри. З цього часу відповідні кафедри одержали назви: технології та конструювання швейних виробів (ТКШВ) і технології та конструювання виробів із шкіри (ТКВШ).

Зниження попиту на інженерів-хіміків-технологів для служби

сервісу, з одного боку, і розвиток радіоелектронної промисловості на Україні в цілому і в м. Хмельницькому зокрема з іншого боку, стало передумовою відкриття в 1992 році спеціальності «Технічна електрохімія». Нераціональне ресурсо- і енергозбереження, споживацьке використання земельних ресурсів, забруднення світового океану стало причиною початку екологічної кризи. Зусиллями факультету і університету, за підтримки керівників промислових підприємств і адміністрації міста та області, було відкрито спеціальність «Охорона навколишнього середовища».

У 2000 році на базі спеціальності «Хімічна технологія та обладнання опоряджувального виробництва» відкрита спеціалізація «Хіміко-екологічний контроль та управління виробництвом», яка, окрім хіміко-технологічної підготовки, включає поняття інструменту еколого-економічного управління. Останнє охоплює питання системи регулювання впливу виробництва на довкілля та оцінку його інвестиційної привабливості.

У 2010 році на кафедрі ХТ відкрита ще одна спеціалізація в єдиному напрямку підготовки фахівців «Природоохоронні хімічні технології», поява якої обумовлена насамперед все більшою увагою до створення екологічно безпечних технологій, виробництв, коли першочерговим є завдання ефективних ресурсо- і енергозберігаючих технологій з їх мінімальним впливом на оточуюче середовище і людину.

У 2012 році на кафедрі хімії відкрито спеціальність «Хімія» з галузі

Студенти напрямку «Дизайн» під час занять

Показ моделей на конкурсі «Барви Поділля»

знань «Природничі науки».

З 01 жовтня 2012 року наказом ректора університету від 03.07.2012 р. № 169 «Про реорганізацію структури управління навчальним процесом Хмельницького національного університету» був ліквідований заочний факультет № 2, а підготовка фахівців за заочною формою навчання відповідних спеціальностей передана на факультет технологій і дизайну.

Становлення легкої промисловості і швейної галузі зокрема, ефективна робота протягом 10 років студентського будинку моделей і ікони манекенниць при кафедрі ТКШВ, якими керувала проф. Баннова І. М., послужили основою для відкриття в 2001 році нової спеціалізації «Моделювання швейних виробів». На цьому ж ґрунті виникла ідея відкриття підготовки спеціалістів за напрямом «Мистецтво», за спеціальністю «Дизайн», яка завдяки зусиллям зав. кафедри ТКШВ Славінської А. Л., за підтримки деканату і ректорату, стала реальністю. Таким чином, у 2001 році на цю спеціальність проведено перший набір.

Нині на п'яти кафедрах факультету працює 62 одиниці професорсько-викладацького складу. З них 5 докторів наук і 50 кандидатів наук, доцентів, що складає 81% від загальної кількості викладачів. Деканат і кафедри постійно працюють над підвищенням забезпечення навчального процесу науково-педагогічними кадрами найвищої

Студенти-взуттєвики під час виробничої практики

кваліфікації. На всіх кафедрах факультету діє аспірантура, що дає можливість готувати власні науково-педагогічні кадри.

З 2000 року факультет розпочав підготовку магістрів. На кафедрах факультету спостерігається динаміка росту виконання магістерських робіт як в кількісному, так і в якісному плані.

З 2005 році на факультеті відкрита спеціалізована вчена рада із захисту кандидатських дисертацій за спеціальностями «Технологія текстильних матеріалів, швейних та трикотажних виробів» і «Технологія взуття, шкіряних виробів і хутра». За 10 років існування цієї ради відбулося більш ніж 30 успішних захистів.

У 1996 році першим захистив докторську дисертацію наш вихованець, завідувач кафедри ТКВШ Либа В. П. З 1999 року він працював проректором з наукової роботи Мукачівського технологічного інституту, а з липня

2004 – завідувачем кафедри ТКВШ нашого університету. В 2004 році цей шлях повторила завідуюча кафедрою Славінська А. Л.

У 2010 році захистив докторську дисертацію доцент кафедри хімії Кириченко В. І., а в 2013 році доцент цієї ж кафедри Карван С. А.

У 2010 році захистив докторську дисертацію доцент кафедри хімічної технології Мандзюк І. А.

Глибокої шани, щирої подяки заслуговують викладачі і співробітники, які віддали значну частину свого життя навчанню і вихованню студентської молоді, а зараз на заслуженому відпочинку. Та їх праця і по нині залишилась надбанням колективів. Серед таких слід назвати ст. викладачів Дубача В. С., Цимбалюк С. В., доцентів Іванову Т. О., Шаршова В. С., Міщенко Г. І., Непомнящего В. Ю., Брюхову І. Г., Велі-Уллу О. М., Калину В. М., Огороднік Г. М., Савчук Н. Г., Стояно-

ву О. П., Тарасову Г. І., Прошину Н. В., Савчука М. П., Шаврову Л. О., Корж Т. Є., Лозінську С. М., Степанову Л. С., Макаркіну А. Д., Пастушака М. О., Поліщук Н. С., Якимову Г. П., Кравцову Л. В., завідувача лабораторіями кафедри хімії Тимкову Г. С., ст. лаборантів Слободенюк Г. П., Кузьменчук Г. П., Стрілець В. Д. Добра і вічна пам'ять вченим, які своє життя поклали на вівтар науки і служили їй до останнього подиху – проф. Ганзюку Л. І., доцентам Бачинському Т. П., Гринькову Г. В., Круглову В. К., Тараканової Г. П., Шаршову В. С., Барану Б. А., Квашенку А. П.

Найтепліших слів подяки заслуговують ветерани університету, викладачі і співробітники, які близько 40 років трудяться в нашому колективі. Серед таких слід назвати Бегняк В. І., Кириченка В. І., Баннову І. М., Славінську А. Л., Стоянова І. С. і диспетчера факультету Баландіну В. Г.

Впродовж 48 років на факультеті проведена значна науково-дослідна робота на основі держбюджету, госпдоговорів про науково-технічне співробітництво. Результати їх впроваджені у виробництво, підтверджені авторськими свідоцтвами, патентами, опубліковані в наукових журналах, заслухані на різного рівня наукових конференціях, використовуються в навчальному процесі.

Понад 45 випускників нашого факультету захистили кандидатські дисертації. Більша частина з них викладає на нашому та інших факультетах університету.

Науково-дослідні роботи студентів і магістрантів займають призові місця у конкурсах студентських наукових робіт: у 2009 році ст. Вітюк К. О. (ШВм-03–1), у 2010 році ст. Либа А. В. (ШВм-04–1), ст. Шпаківська К. (ДЗ-07–2), ст. Решетнік Є. М. (ШВм-04–1), у 2011 році ст. Батаровська М. (ШВм-05–1), ст. Михеєва Ю. С. (ВВм-05–1), ст. Ткаченко І. О., ст. Надопта Т. А., у 2012 році ст. Червінська Т. (ШВм-06–1), в 2013 році ст. Заєць-Янова Т. Ю. (ШВ-07–1), в 2014 році ст. Михайлова М. В. (ШВм-08–1), ст. Поляк О. М. (ВВ-09–1); переможці Всеукраїнських студентських олімпіад зі спеціальності: у 2009 році ст. Драгун Л. (ТЛП-05–1), ст. Сас О. М. (ТЛП-06–1), ст. Михеєва Ю. С. (ТЛП-06–2), ст. Готра Ж. (ДЗ-06–2), у 2012 році ст. Скочеляс А. (ТЛПс-10–1), у 2013 ст. Присяжнюк Х. В. (ВВм-09–1), ст. Помаранська О. В. (ТЛПс-11–1), ст. Ліпчинська Г. (ТЛП-09–1), у 2014 році ст. Готра О. М. (ТЛП-10–1), ст. Хмара І. А. (ТЛП-10–2), у 2015 році ст. Островська Н. М. (ТЛП-11–2), ст. Тороканець В. С. (ТЛПс-13–1).

Випуск магістрів факультету технологій і дизайну

Починаючи із 2013 року щорічно на базі кафедри технології та конструювання швейних виробів проводиться Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція молодих вчених та студентів «Ресурсозберігаючі технології легкої, текстильної і харчової промисловості».

У конференції беруть участь вищі навчальні заклади України.

Всього за 48 років факультет підготував понад 10300 кваліфікованих інженерів-технологів. Нині на факультеті навчається 712 студентів денної і заочної форми навчання.

Серед випускників факультету варто відзначити директорів швейних фабрик і ательє Гвоздій Л. Д., Миронову В. Й., Самбольську Н. М.,

Студенти-швейники під час навчальної практики виготовляють вироби для будинку маляти

Середу В. Н., Калинюк М. М., Левків Б. Е., головних інженерів Божек В. М., Фоміну Н. А., директорів і генеральних директорів взуттєвих фабрик і фабрик індпошиву Червінського С. В., Яремюка Л. Ф., Дзюрмана А. Г., Сідловського А. М., Хомича П. Ф., Шерепу А. Ф., Сергієнкова В. С., Кізікова О. М., Фундигу І. Д., Ільчук М. І. Завідувачів ательє – Мудрик О. С. Данилюк В. В. Директорів фабрик хімчистки Краснову С. М., Мустецу Д. В., Плащову В. М., Хому Л. А., Ютаєву Т. та інших, а також Васильченка В. Н., який працює заступником начальника Запорізького облсервісу. По всій Україні та за її межами відомі випускники нашого факультету модельєри-конструктори Ліпніцький О. П., Збріжер Е. Г., Яковлєва Т. В., Сукач Н. В., Попович О.

Відомий наш факультет і спортивними досягненнями. У складі команди університету наші студенти внесли вагомий вклад у перемоги на змаганнях різного рівня. На факультеті за час його існування підготовлено понад 50 майстрів спорту. Серед нинішніх спортсменів слід відзначити майстрів спорту з веслування Коваля Леоніда – чемпіона України, учасника Чемпіонату Європи, триразового золотого призера V літньої спартакіади України, члена національної збірної України; Гавриленка Анатолія – призера чемпіонату України, срібного призера молодіжних ігор України; Безкищенка Миколу – золотого призера V літньої спартакіади України; Дудар Тетяну, Труфанову Ірину; Слободян Наталію – бронзових призерів V літньої спартакіади України з гандболу. Наші студенти виборюють призові місця на Чемпіонатах України з веслування: Малашевська Ірина, Лісова Катерина, Пастушок Анатолій, Селецький Павло; з легкої атлетики: Ворончук Віра, Ворончук Любов; з самбо – Нікішов Олександр; з вільної боротьби – Ягронюк Павло, Кушнірук Максим, Маковей Наталія, Смоленська Альона, Мержук Артем, Анікін Іван; з фехтування Кукса Олена; зі спортивного туризму Поситько Костянтин; з регбі Харкевич Олександр; з волейболу Турик Максим, Станіславов Павло.

Підсумовуючи результати праці колективу за попередні роки, залишаємося певними, що йшли правильним шляхом, що майбутнє за новітніми технологіями, а впровадження їх в життя – справа нового покоління інженерів-технологів. На факультеті є багато нових творчих задумів, реалізація яких дозволить йому піднятись на вищий щабель.

КАФЕДРА ХІМІЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ

Заснована в 1970 році для підготовки фахівців за спеціальністю «Хімічна технологія і обладнання опоряджувального виробництва». Завідувачі кафедрою за роки її існування: Мухля Станіслав Юліанович, к. х. н., доцент (1970–1972); Круглов Володимир Кирилович, к. т. н., доцент (1972–1973); Ганзюк Леонід Ілліч, к. х. н., доцент (1973–1987); Тебляшкіна Людмила Іванівна, к. т. н., доцент (1987–1994); Ганзюк Леонід Ілліч, д. т. н., професор (1994–2001). Нині кафедру очолює її випускник – Мандзюк Ігор Андрійович, доктор технічних наук, професор, який є учасником науково-дослідних міжнародних грантів, заслужений винахідник СРСР. Він успішно поєднує наукову та педагогічну діяльність з активними заняттями спортом (великий теніс та бодібілдінг).

Завідувач кафедри хімічної технології – Мандзюк Ігор Андрійович доктор технічних наук, професор

На кафедрі, яка забезпечує підготовку за напрямком «Хімічна технологія та інженерія», працює 7 викладачів, серед яких: 1 професор, 5 кандидатів наук та 1 старший викладач. Випускники кафедри захистили дисертації: 3 докторських і 17 кандидатських. За період існування кафедра підготувала 1352 спеціаліста денної форми навчання з напрямку «Хімічна технологія опоряджувального виробництва», 228 спеціалістів з напрямку «Технічна електрохімія» та 584 випускники заочної форми навчання. На сьогодні кафедра хімічної технології готує спеціалістів з напрямку «Хімічна технологія та інженерія» за спеціальностями – «Природоохоронні хімічні технології» та «Хімічна технологія опоряджувального виробництва».

Щорічно студенти кафедри беруть участь у державному конкурсі студентських науково-дослідних робіт. За результатами конкурсу нагороджено дипломами 1 ступеня – 12; дипломами 2 ступеня –

11 осіб. Студенти разом з викладачами є співавторами публікацій у науково-технічних журналах – 47, патентах на винаходи – 9.

Зокрема, студенти групи ХТ-08–1 Стопчак Вікторія, Рак Ольга, Сокол Галина проводили наукові дослідження в наукових лабораторіях в Університеті науки і технологій (м. Краків, Польща), Одарчук Марія проходила навчання та стажування на підприємстві з виробництва поверхнево-активних речовин «Чіммер і Шварц», (м. Бургштадт, Німеччина).

Співпраця викладачів кафедри з учнями Малої академії наук сприяє науково-дослідній, винахідницькій та творчій діяльності молоді під час роботи в тематичних гуртках. Кращі наукові роботи рекомендуються для участі у міжнародних конкурсах, проектах.

Методична робота – є обов'язковим компонентом педагогічної праці кожного викладача і тією рушійною силою, яка потребує постійного оновлення знань, спонукає до самоосвіти і самовдосконалення. Важливу роль у методичному забезпеченні навчального процесу, підготовці висококваліфікованих фахівців відіграє написання та опублікування монографій, навчальних та навчально-методичних

Участь у Міжнародній конференції "The L session of the students scientific circles", що відбувалася в Університеті науки і технологій АГХ у Кракові (Польща), травень 2013 р.

посібників. Викладачами кафедри хімічної технології підготовлено та видано з грифом МОН України наступні підручники та навчальні посібники:

1. Ганзюк Л. І. Основи хімії і фізики високомолекулярних сполук Л. І. Ганзюк – Хмельницький "Універ", 2002 р.– 326 с.
2. Суровцев О. Б. Хімічна технологія виробництва полімерів//Суровцев О. Б., Мандзюк І. А. – Хмельницький: ТУП, 2003 р. – 250 с.
3. Брюхова І. Г. Технологія обробки виробів на підприємствах служби сервісу: навч. посіб.//Брюхова І. Г., Степанова Л. С., Тарасова Г. І. – Львів: Новий Світ-2000, 2008 р. – 230 с.
4. Тебляшкіна Л. І. Технологія опоряджувального виробництва: навч. посіб.//Л. І. Тебляшкіна – К.: Кондор, 2005 р. – 278 с.

За 2008–2013 роки викладачами кафедри хімічної технології підготовлено 19 методичних вказівок, які видані редакційно-видавничим центром та активно використовуються під час проведення лабораторних та практичних робіт. З них 18 для ОКР «бакалавр».

Випускники кафедри займають посади у місцевих органах охорони природи і управління природокористуванням; на харчових підприємствах; у екологічних організаціях та хіміко-аналітичних лабораторіях; у науково-дослідних організаціях та службах сервісу; у експертно-криміналістичних центрах. Випускник 1992 року Олександр Шелестюк – підполковник УВС, який очолює відділ спеціальних досліджень Науково-дослідного експертно-криміналістичного центру при УМВС України в Хмельницькій області, згадує про цікаві лекції та корисну інформацію, мудрі поради та змістовні лабораторні і практичні заняття, що дали можливість йому реалізуватись як висококваліфікованому спеціалісту.

Високі показники у науковій та викладацькій діяльності колективу є результатом активного відпочинку.

Наукові дослідження кафедри проводяться за такими актуальними напрямками:

– розробка та удосконалення природоохоронних технологій рециклінгу полімерних відходів;

– розробка текстильно-допоміжних речовин на основі наночастинок і технології їх нанесення для надання спеціальних властивостей текстильним матеріалам;

– розробка композиційних сорбентів на основі природних сорбційних матеріалів.

У межах наукових досліджень щодо розробки змащувальних матеріалів на основі природних жирів – напрям «зеленої хімії», науковці кафедри співпрацюють з:

Aleksandras Stulginskis University (ASU), Lithuania;

Каунаський технологічний університет,

Інститут мехатроніки, Литва;

Austrian excellence Centre of Tribology (AC²T research GmbH), Austria;

University Politehnica of Bucharest, Romania;

Georgian Technical University, Georgia;

Metal Polymer Research Institute (MPRI), Belarus;

Institute of Applied Physics of the Academy of Sciences of Moldova.

Відповідно до договору про співробітництво між Технічним університетом Лодзі (Польща) і Хмельницьким національним університетом передбачається обмін досвідом з організації навчального процесу та методики викладання; обмін запрошеннями для участі у науково-методичних конференціях та семінарах, які проводяться в університетах; обмін навчальними планами, навчально-методичною літературою та програмними продуктами; обмін викладачами; обмін студентами; спільна підготовка і видання навчальних посібників і підручників.

У рамках програми двостороннього співробітництва між Республікою Білорусь та Україною в сфері науки та технологій (НТ) на 2014–2016 рр. реалізується науковий проект «Розробка методів нанесення і композицій на основі наночастинок для функціоналізації текстильних і нетканих матеріалів». Викладачі кафедри беруть участь у роботі Польсько-українського проекту «Еко-інновації для бізнесу». Спеціалізована лабораторія комплексних досліджень природних мінералів у співпраці з товариством «Інтеграція Європа-Схід» за фінансової підтримки Міністерства закордонних справ Республіки Польща. Стратегічна мета проекту полягає у зміцненні ринкових позицій українських підприємств на основі реалізації інноваційних та екологічно безпечних технологій використання мінеральних сорбентів для очистки стічних вод і відновлення природних ресурсів.

Участь у Міжнародній конференції «Механіка в медицині», м. Жешув (Польща), квітень 2014 року

Викладачами кафедри, як співорганізаторами, у 2011 році (18–19 травня) проведено науково-практичну конференцію за участю іноземних вчених «Сучасні технології в легкій промисловості та сервісі». У роботі конференції брали участь 198 провідних вчених і спеціалістів в галузі текстильної і легкої промисловості та сервісу, представлено 95 доповідей з 17 академічних ВНЗ і 6 галузевих інститутів з 4 підприємств з України, Росії, Білорусії, Чехії, Польщі. У 2012 році (9–12 жовтня) проведено Міжнародну наукову конференцію «Новітні технології в текстильній промисловості». У роботі конференції брали участь 210 провідних вчених і спеціалістів галузі текстильної і легкої промисловості, які представили 98 доповідей з 29 академічних ВНЗ, 4 галузевих інститутів і 6 підприємств з України, Росії, Білорусії, Польщі, Німеччини, Чехії, Словаччини, Італії,

Туреччини, Ірану, Індії.

Кафедра перебуває в постійному навчально-науковому пошуку щодо організації та відкриття нових спеціалізацій, спеціальностей відповідно до потреб регіону, ринку праці, розвитку новітніх технологій.

Спрямованість на розвиток творчих здібностей і формування основ творчої діяльності випускників є визначальною інновацією роботи колективу кафедри. Це обумовлено тим, що в рамках професійної діяльності сучасного дослідника (конструктора, проектувальника, інженера) володіння методологічними основами і сучасним інструментарієм наукової і технічної творчості стають найбільш ефективним і досконалим видом конкурентоздатності і самоствердження майбутнього фахівця хіміка-технолога.

Колектив кафедри хімічної технології

КАФЕДРА ДИЗАЙНУ

Співробітники кафедри

Кафедра дизайну свій перший набір студентів здійснила у 2001 році, коли була відокремлена в секцію дизайну при кафедрі технології та конструювання швейних виробів. Як самостійний підрозділ факультету технології і дизайну кафедра функціонує з 1 грудня 2005 року і готує фахівців наступних спеціальностей: «Дизайн одягу», «Дизайн інтер'єру і меблів», «Графічний дизайн та реклама».

З перших днів свого існування кафедра орієнтована на якість підготовки бакалаврів та спеціалістів для дизайнерської галузі. Для цього були складені навчальні плани з врахуванням найкращого досвіду провідних дизайнерських шкіл України (ХДАДМ, ЛНАМ, КНУТД) та запрошені на викладацьку роботу високопрофесійні фахівці міста Хмельницького, такі як: члени Національної спілки художників України, Народний художник України кавалер ордена «За заслуги» III ступеня Мазур М. І., Заслужені художники України Андрійчук М. О., Гуменчук О. І., Басараба Л. П., члени НСХУ Рожко-Павленко Л. Ф., Когут І. М., члени Спілки дизайнерів України Міль С. В. та Поворозник О. В., митці Воїнов В. С., Борецька Н. А., Демко О. А., к. т. н. Стрижова О. П. та ін. Зі збільшенням студентського контингенту прийшли на роботу такі фахівці, як: Петречко В. Й., Петречко-Теслюк Н. П., Трачук В. А.; члени НСХУ Андрійчук Т. М., Боровський О. В., кандидати технічних наук Олійник Г. С., Базилюк Е. В., Чоловський Р. Г., Петращук С. А., Ковтун І. І., скульптор Албул Р. В., Баннов О. Г., Гуревич В. І., Осінська М. М., Михайлівська О. О., Дмитришина Г. М., а згодом лави викладачів поповнили кращі випускники кафедри Захарків Т. М., Поворозник Л. М., Мазур О. М., Готра Ж. М., Гуменчук О. О., Трачук А. В.

Всі роки викладачів підтримує та допомагає колектив допоміжно-

го персоналу у складі Горошко А. Л., Новгородського М. В., Козловської Л. В., Ненашева С. О., Магери Н. С., Боднар Л. М. та інші.

Баннова І. М. організувала та майже 13 років керувала кафедрою, академік Технологічної академії України, к. т. н., доцент, працює на посаді професора кафедри, рішенням Президії Української технологічної Академії їй присвоєно звання «Заслужений діяч науки та освіти», «Відмінник освіти України», голова Хмельницького відділення Спілки дизайнерів України, лауреат міської премії в галузі мистецтва і культури ім. Б. Хмельницького.

На нинішній час кафедрою керує професор, к. т. н. Кармаліта А. К., відзначений численними грамотами університету, міського голови та МОН України.

Сьогодні освітня і творча діяльність викладачів та допоміжного персоналу кафедри спрямована на забезпечення майбутніх фахівців знаннями, вміннями і навичками, що відповідають сучасним вимогам галузі.

Під час навчання студенти отримують фундаментальну підготовку з рисунку, живопису, основ композиції, історії мистецтв та дизайну, історії матеріальної культури, дизайну виробів та об'єктів за спеціалізаціями, основ рекламної діяльності та новітніх технологій, науково-творчої діяльності та захисту інтелектуальних прав дизайнерів.

Підсумковий контроль з основних дисциплін на кафедрі прово-

Перегляд студентських робіт комісією (2010 р.)

Захист дипломних робіт і проектів (2013 р.)

диться у виглядів переглядів, коли оцінку за студентські роботи виставляє комісія, створена із викладачів кафедри.

Практичну підготовку майбутніх фахівців забезпечують: виконання творчих робіт, що представляються на перегляд фахівцям екзаменаційної комісії (15–20 осіб), та 5 навчально-виробничих практик протягом навчання.

Дипломні проекти виконуються на замовлення організацій, фірм та підприємств.

Захист дипломних робіт і проектів відбувається перед комісією, представляються розроблені вироби, які згодом беруть участь у Міжнародних форумах дизайнерських шкіл «Дизайн-освіта».

За час роботи кафедри розроблені робочі програми всіх дисциплін, підготовлені методичні матеріали для вивчення багатьох дисциплін, видані методичні вказівки до виконання курсових та дипломних робіт і проектів, а також 2 навчальні посібники з грифом МОНУ та університету.

Основними напрямками наукової та науково-творчої діяльності кафедри дизайну є:

– гуманізація міського населення засобами образотворчого мистецтва;

– дослідження властивостей різних матеріалів у процесі створення художнього образу;

– системний підхід до художнього проектування дизайнерських виробів;

– популяризаторська діяльність, зокрема пропаганда творчої ді-

яльності професійних дизайнерів, художників та майстрів народного і самодіяльного мистецтва Хмельниччини.

Означені теми знайшли вираження в різних видах робіт: від авторських свідоцтв і патентів (більше 15), впровадження дизайнерських проектів в життя (постійно) до публікацій у вітчизняних і зарубіжних виданнях (більше 70) та використання в навчальному процесі.

Студенти, майбутні дизайнери під час навчання постійно виконують дизайнерські роботи для рідного університету, наприклад, для музею історії техніки, різні фасади та графічні роботи. Коридори та аудиторії університету прикрашені мистецькими роботами студентів.

Викладачі кафедри не тільки передають досвід студентам, а й постійно підвищують свій професіоналізм у творчих майстернях, потім виконані роботи представляють на персональних та групових виставках.

За роки роботи кафедри захищено 2 кандидатські дисертації (Стрижова О. П., Базилюк Е. В., науковий керівник – Баннова І. М.), три викладачі навчаються заочно в аспірантурах профільних вищих навчальних закладів (Михайловська О. О. та Дмитришина А. М.- Харків, Осінська М. М. – Київ), готуються до вступу в аспірантуру, здають кандидатський мінімум асистенти Поворозник Л. М., Трачук А. В., Олійник Г. І., Албул Р. В.

Всеукраїнський конкурс дизайнерів одягу «Барви Поділля» (травень 2013 р.)

Науково-творча робота зі студентами кафедри ведеться постійно, результатом її діяльності є участь у конкурсах, виставках, презентаціях та численні перемоги в них.

У структурі кафедри знаходиться студентський будинок моделей (СБМ) – творча організація (об'єднує групу студентів – авторів колекцій одягу та школу манекенниць), що створена з метою розкриття творчих здібностей студентів, практичного втілення творчих задумів та представлення їх на різного роду конкурсах молодих дизайнерів одягу.

Небувалий злет фантазії, креативність і високий фаховий рівень колекцій одягу більше 20 років вражає не тільки глядачів, але й членів журі престижних показів, що відбилось у багатьох нагородах і відзнаках, загальне число яких понад 300, з них: більше 40 «Гран-прі», 115 перших, 106 других та 93 третіх місць. Треба відзначити, що на Міжнародній Асамблеї моди в Москві студенти СБМ 3 роки поспіль виборювали «Гран-прі», на Міжнародному конкурсі молодих дизайнерів «Адмиралтейская игла» (м. Санкт-Петербург) у різні роки здобули перше і два других місця, на Міжнародному конкурсі молодих дизайнерів одягу в м. Брно (Чехія) вибороли ІІ місце та відзнаку чеських експертів за кращу авангардну колекцію одягу. Молоді дизайнери-випускники і студенти СБМ щороку доводять, що Хмельницька школа дизайну завжди відповідає сучасним тенденціям моди, здатна продукувати нові ідеї, здійснювати нові пошуки джерел натхнення і створювати цікаві пропозиції, які будуть актуальними в майбутньому.

КАФЕДРА ТЕХНОЛОГІЇ ТА КОНСТРУЮВАННЯ ВИРОБІВ ІЗ ШКІРИ

Кафедра технології та конструювання виробів із шкіри була організована як окремий структурний підрозділ Хмельницького технологічного інституту побутового обслуговування у 1973 році в результаті поділу кафедри технології виробничих процесів. На початку 1970 року на кафедру прийшов працювати Бойко П. Д., який до цього працював головним інженером Бендерської взуттєвої фабрики. У листопаді цього ж року після закінчення аспірантури при Київському технологічному інституті легкої промисловості (КТІЛП) до роботи на кафедрі приступив Стоянов І. С. У серпні 1971 року викладачами спеціальних дисциплін стали Савчук М. П. і Ребрік В. Є. Після закінчення КТІЛПа в 1972 році на роботу в ХТІПО були направлені молоді спеціалісти: викладачі Велі-Улла О. М., Корж Т. Є., Чернобаєва С. В. У той же час на роботу до інституту прийшов кандидат технічних наук, доцент Шаповал М. І., який до цього працював викладачем у вищих навчальних закладах.

У грудні 1972 року на роботу в інститут прийшла Бегняк В. І., яка до цього працювала в Запорізькому облуправлінні і вела галузь індпошиву і ремонту взуття. З перших випускників-взуттєвиків для роботи на кафедрі технології і конструювання виробів із шкіри залишили Дякуновську В. П., Калину В. М., Либу В. П., Янковського В. С., Якимову Г. П. Пізніше на кафедру прийшли Домбровський А. Б. і Цимбалюк В. М., Казмірчук О. Д., Лобанова Г. Є., Михайловська О. А., Солтик І. Т. Таким чином, створена кафедра почала свою діяльність з підготовки кадрів для взуттєвої галузі легкої промисловості і побутового обслуговування. І якщо до цього часу для проведення занять зі спеціальних дисциплін запрошували

На кафедрі щороку проводиться студентська наукова конференція

Студенти кафедри технології та конструювання виробів із шкіри відвідують кращі взуттєві підприємства західного регіону України в місті Львові: приватне підприємство Львів-Пласт та його студію моделювання взуття, а також взуттєву фабрику СтеПТер

викладачів з КТІЛПу, то, починаючи з моменту створення кафедри, всю навчальну, навчально-методичну, наукову, виховну роботу повинні були проводити ще молоді, без досвіду викладацької роботи, викладачі.

З початку 80-х років на кафедру прийшли працювати кандидати технічних наук Степанов Г. В. і Прохорова Л. І., які також зробили свій внесок у становлення кафедри.

Першим завідувачем кафедри був призначений Шаповал Микола Іванович, який на цей час був єдиним кандидатом технічних наук зі спеціальності і завдяки своїй відповідальності і надлюдській працездатності зумів організувати різнобічну роботу кафедри. Особливо велика увага приділялась створенню методичного забезпечення навчального процесу, підготовці лекційних курсів, методичних розробок з курсового і дипломного проектування. За короткий час зусиллями викладачів та студентів були оснащені лабораторії механічної та хімічної технології виробів із шкіри, малюнка і спецкомпозиції, матеріалознавства та конструювання виробів із шкіри. Вони відповідали всім вимогам якісної підготовки спеціалістів взуттєвої промисловості і служби побуту.

Навчання проводилось у сьогоднішньому третьому корпусі в чотирьох лабораторіях, які слугували заодно і виробничими цехами. Тут майбутні фахівці навчались, а в літню пору проходили навчальні практики, разом з викладачами здійснювали наукові експеримен-

ти. Перший випуск спеціалістів, підготовлених кафедрою, відбувся у 1973 році і складав 54 особи.

Свій посильний вклад у забезпечення ефективної роботи кафедри внесли завідувачі, які її очолювали в різні роки: Шаповал М. І. (1973–1980), Степанов Г. В. (1980–1983), Стоянов І. С. (1983–88), Мандзюк І. А. (1988–1989), Якимова Г. П. (1989–1992), Либа В. П. (1992–1994, 1996–1999, 2004–2012), Домбровський А. Б. (1994–1997, 1999–2003), Цимбалюк В. М. (2003–2004). З 2012 року кафедру очолює Цимбалюк В. М.

Головною турботою завідувачів кафедри була підготовка із молодих спеціалістів зрілих педагогів, науковців, вихователів. Немало зусиль докладали вони для зміцнення матеріально-технічної бази кафедри, підвищення якості навчального процесу, об'єднання педагогічного колективу навколо одного наукового напрямку. Виховна робота серед студентів займала також провідне місце. Всі без винятку викладачі кафедри були кураторами академічних груп. Багато часу вони проводили разом зі студентами. Багато організовувалось вечорів відпочинку та зустрічей з виробничниками для ближчого знайомства з обраною спеціальністю, проводились демонстрації нових моделей взуття, зустрічались з нагоди Нового року, свята «Останнього дзвоника», випускні вечори тощо. Стали традиційними зустрічі випускників, яких нині нараховується понад 1600.

Підготовка спеціалістів кафедрою здійснювалась переважно для взуттєвої галузі легкої промисловості.

Так з 1983 по 1990 рік за направленням Мінлегпрому України, Молдови, Російської Федерації, Білорусії, республік Прибалтики було підготовлено 259 спеціалістів, Мінпобуту України – 45, Мін-

Кафедра технології та конструювання виробів із шкіри на святкуванні 40-річчя факультету

Наші студенти є постійними учасниками та лауреатами Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Проектування взуття та галантерейних виробів»

вузу України – 4, Держпрофосвіти – 9. До 1983 року більше 60% випускників розподілялось у легку промисловість.

Кафедра здійснювала цільову підготовку спеціалістів для багатьох союзних та автономних республік колишнього Радянського Союзу. З 1983 по 1990 рік за цільовими направленнями Молдови було підготовлено 26 спеціалістів, Киргизії – 4, Грузії – 3, РРФСР – 23, Дагестанської АРСР – 4, Якутської АРСР – 3, Білорусії – 8, Мінпобуту РРФСР – 12 осіб. Крім цього, значна кількість випускників розподілялась у ці республіки за направленнями.

Багато випускників кафедри працюють на взуттєвих підприємствах України та інших держав, займаючи високі посади. Колишній випускник Навроцький В. М. займав посаду заступника міністра побутового обслуговування населення Молдови, після реформації міністерства працював генеральним директором Кишинівського заводу штучних шкір. Хоростовський Е. М. керував відділом у Міністерстві побутового обслуговування населення України. Багато випускників працювали директорами та головними інженерами численних підприємств як легкої промисловості, так і побутового обслуговування населення: Левків Б. Е. – директором Тернопільської фабрики «Ремвзуття», Яремюк Л. Ф. – директором Черкаської

фабрики «Ремвзуття», Мудрик О. С. – зав. ательє у м. Миколаєві, Данилюк В. В. – зав. ательє (м.Чортків), Сергієнков В. С. – директор Калузької взуттєвої фабрики (Росія), Хіміч П. Ф. – директором Бендерської взуттєвої фабрики (Молдова), Бурцаєв І. О. – директором Кишинівської шкіргалантерейної фабрики (Молдова), Томусяк В. А. – директор Ризької взуттєвої фабрики (Латвія), Кізіков О. М. – приватний підприємець, директор ПП «КМ-Поділля», Фундига І. Д. – директор приватного взуттєвого підприємства «Гофра», Ільчук М. І. – директор ПП ”Ільчук” тощо. Крім того, багато випускників працюють головними інженерами, начальниками відділів та цехів, конструкторами і технологами майже на всіх взуттєвих підприємствах України та багатьох держав ближнього зарубіжжя. По всій Україні та за її межами відомі модельєри-конструктори: Ліпніцький О. П., Збріжер Е. Г., Яковлєва Т. В., Сукач Н. В., Попович О.

Випускники кафедри також працюють викладачами у ВНЗ, коледжах, технікумах, професійно-технічних училищах. Так, проф. Либа В. П. з 1999 по 2004 рік працював проректором з наукової роботи Мукачівського технологічного інституту. К. т.н., доц. Цимбалюк В. М., випускник нашої кафедри 1982 року, був деканом заочного факультету № 2 з 2004 до 2012 рік. Починаючи з 2004 року і до сьогоднішнього дня, факультет технологій та дизайну очолює к. т.н., доц. Домбровський А. Б. – випускник кафедри 1982 року.

Останнім часом кафедра готує викладачів із числа студентів свого університету. У цьому випадку схема підготовки кандидатів наук наступна: 1) студентська науково-дослідна робота; 2) аспірантура. Це дозволяє стабілізувати викладацький склад кафедри, підтримувати традиції кафедри та університету, часто простіше розв’язуються житлові проблеми. Уже зараз на кафедрі усі викладачі – випускники університету.

З 2004 до 2012 року кафедру очолював доктор технічних наук, професор Либа В. П., який прикладом власної наукової роботи та натхнення сприяв значному творчому і науковому розвитку кафедри. Саме в цей період на кафедрі ТКВШ відкрита аспірантура, навчання в якій закінчили: Солтик І. Т., Лобанова Г. Є., Михайловська О. А., Надопта Т. А. У 2005 році за сприяння Либи В. П. в нашому університеті відкрита спеціалізована вчена рада із захисту кандидатських

дисертацій зі спеціальності «Технологія взуття, шкіряних виробів і хутра». В цій раді захистили кандидатські дисертації викладачі кафедри: Солтик І. Т. (2005 рік), Лобанова Г. Є. (2009 рік), Михайловська О. А. (2010 рік), Надопта Т. А. (2013 рік).

За керівництва доктора технічних наук, професора Либи В. П. здійснювалось реформування навчально-виховної діяльності, розповсюджувалася практика укладання договорів творчої співдружності з підприємствами, відбувалося зміцнення колективу кафедри за рахунок висококваліфікованих викладачів зі спеціальною технічною підготовкою.

Кафедра проводила підготовку спеціалістів і для зарубіжних країн. Так з 1985 по 1991 рік було підготовлено 18 спеціалістів для Монголії, 26 – для Куби, які зараз успішно працюють у цих країнах.

Якісна підготовка спеціалістів потребувала підвищення кваліфікацій викладацьких кадрів. Тому практично всі викладачі активно займались науковою роботою як держбюджетною, так і госпдоговірною. Велась підготовка до вступу в аспірантуру. В підготовці кадрів вищої кваліфікації допомагали: КТІЛП, Московський технологічний інститут легкої промисловості, Ленінградський інститут легкої і текстильної промисловості, Каунаський політехнічний інститут. Ці ж вищі навчальні заклади надавали методичну допомогу, приймали на стажування наших молодих викладачів.

Одночасно з підготовкою спеціалістів викладачі кафедри проводили науково-дослідну роботу, працювали над розширенням зв’язків із взуттєвими підприємствами з метою впровадження досягнень науки та техніки у виробництво. Спочатку наукова робота кафедри була зорієнтована в основному на розвиток галузі побутового обслуговування населення. За замовленням Мінпобуту України проводився аналіз господарської діяльності підприємств побутового обслуговування з метою розробки типової технології виготовлення взуття за індивідуальними замовленнями. Проводились досліди зі створення ефективних методів обміру стоп населення з метою розробки раціонального взуття. Для поліпшення якості виготовлення взуття за замовленням населення здійснювався контроль за додержанням вимог стандартів. Продовжуючи цей науковий напрям, при кафедрі створено випробувальну лабораторію сертифікації взут-

тя (завідувач – доц. Стоянов І. С.), яка атестована та акредитована в системі УкрСЕПРО.

У подальшому наукова робота кафедри розширилась стосовно взуттєвої та суміжних галузей. Проводились подальші роботи по дослідженню та розробці раціональної внутрішньої форми взуття.

У результаті співпраці з Київським об'єднанням «Полімер» були проведені роботи з вдосконалення конструкції взуттєвих колодок, які запроваджені нині на всіх взуттєвих підприємствах України. Проводилась комплексна робота з розробки методів оцінки і дослідження електризації взуттєвих матеріалів та взуття в лабораторних умовах і на підприємствах галузі. Розроблені правила захисту від статичної електрики на замовлення Мінлегпрому СРСР, а також затверджені та прийняті до впровадження на всіх взуттєвих підприємствах України. Розроблену викладачами кафедри технологію отримання пластикату для лиття низу з використанням відходів впроваджено на Хмельницькій, Вінницькій та Полтавській взуттєвих фабриках. Нині проводяться роботи з використання відходів взуттєвих та шкіргалантерейних фабрик для виготовлення деталей взуття, проектування прес-форм для виготовлення формованих деталей та взуття тощо.

Більшість із вищезгаданих досліджень лягли в основу дисертацій на здобуття вчених ступенів та звань. Працюючи на кафедрі, захистили дисертацію та стали доцентами: Стоянов І. С., Бегняк В. І., Ребрик В. Є., Калина В. М., Якимова Г. П., Домбровський А. Б., Цимбалюк В. М., Казмірчук О. Д., Савчук М. П., Солтик І. Т., Лобанова Г. Є., Михайловська О. А., Надопта Т. А.

У 1996 році доц. Либа В. П. захистив дисертацію на здобуття вченого ступеня доктора технічних наук з напрямку створення теоретичних і методичних основ проектування комфортного взуття.

Нині навчальний процес та виховну роботу на кафедрі ТКВШ проводять 7 викладачів, всі є кандидатами технічних наук, доцентами. Наші студенти є постійними учасниками та лауреатами Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Проектування взуття та галантерейних виробів».

У творчому доробку колективу кафедри – понад 500 наукових праць, серед них 4 посібники з грифом Міністерства освіти та науки України, 24 авторських свідоцтва. 47 закінчених науково-дослідних

робіт впроваджено у виробництво. Викладачами кафедри створено понад 200 методичних розробок для лабораторних і практичних занять, курсового і дипломного проектування.

Кафедра технології і конструювання виробів із шкіри сповнена творчих сил, спрямована у майбутнє, повною мірою усвідомлює відповідальність за підготовку майбутніх інженерів – взуттєвиків України.

Головна мета навчально-виховної роботи кафедри – формування у студентської молоді комплексу особистісних якостей і рис характеру майбутнього фахівця та громадянина України, які поєднують глибокі знання, уміння і практичні навички, національну свідомість і гордість за свою Батьківщину, розвинену духовність, моральну, художньо-естетичну, правову, політичну культури. Виховна робота на кафедрі здійснюється шляхом спілкування викладачів і студентів під час занять, бесід, співтворчості, науково-практичних конференцій, засідань гуртків, під час проведення «круглих столів», майстер-класів, виховних годин.

На сьогодні кафедра технології і конструювання виробів із шкіри – це творчий, перспективний колектив, спроможний вирішувати складні завдання наукового, навчально-методичного і виховного характеру. Серед принципів діяльності професорсько-викладацького складу кафедри – викладання фахових дисциплін з урахуванням найновіших підходів і здобутків у взуттєвій галузі, вдосконалення навчального процесу шляхом застосування інноваційних технологій, науковий пошук, підвищення фахового рівня, доброзичливі відносини як між викладачами, так і студентською аудиторією як партнерськими сторонами навчального процесу.

КАФЕДРА ХІМІЇ

Хімічні дисципліни (загальна, неорганічна і органічна хімія) викладються з 1962 року, з моменту відкриття Хмельницького загальнотехнічного факультету, проводили заняття ст. викладач Софія Василівна Цимбалюк і лаборант Галина Савелівна Тимкова.

У 1967 році в результаті поділу кафедри загальнонаукових дисциплін були відокремлені кафедри хімії і фізики, завідувачем обраний кандидат хімічних наук, доцент М. О. Пастушак.

На етапі становлення кафедри основна увага зосереджувалась на створенні матеріальної бази і науково-методичного забезпечення навчального процесу. За рішенням ректорату для кафедри хімії був виділений другий і частина першого поверху другого навчального корпусу, у приміщенні колишньої школи. Тому під навчальні та науково-дослідні лабораторії за короткий час було переобладнано близько 20 шкільних класів і приміщень. Великий внесок у цю роботу зробили завідувач лабораторій В. К. Рижук і матеріально-відповідальний кафедри Г. С. Тимкова, викладачі, лаборанти і студенти. Разом з цим викладачами проводилась науково-методична робота із забезпечення навчального процесу. Для підвищення кваліфікації викладачі відряджалися до найкращих вищих навчальних закладів країни, де набиралися досвіду, поповнювали кафедру методичними розробками з теоретичних курсів та лабораторного практикуму, готували конспекти лекцій, програми і робочі плани курсів, екзаменаційну документацію, створювали наочні посібники.

Колектив кафедри хімії

Провідні викладачі постійно читали лекції на курсах перепідготовки в інституті вдосконалення кваліфікації вчителів Хмельниччини, проводили факультативні заняття з учнями шкіл міста в гуртку «Юний хімік», надавали допомогу в проведенні навчального процесу в Хмельницькому консультаційному пункті Львівського торгово-економічного інституту, брали участь в організації та проведенні шкільних, міських і обласних олімпіад з хімії, багато співпрацювали з товариством «Знання».

У 1970 році була організована кафедра «Хімічної технології», їй були передані лабораторії фізичної, колоїдної хімії і фізико-хімії полімерів, процесів і апаратів хімічної технології, загальної хімічної технології, хімічної технології волокнистих матеріалів разом з усім лабораторним обладнанням.

У цей час на кафедрі почала формуватися науково-дослідна робота. За 5 років було захищено п’ять кандидатських дисертацій, і кафедра хімії досягла найвищого рівня кваліфікації викладачів в інституті.

З 1973 по 1980 рік завідувач кафедри - Арнольд Михайлович Каратєєв. Розширювалася і зміцнювалася матеріальна база. На 3-му поверсі другого навчального корпусу були проведені роботи з оснащення двох навчальних науково-дослідних лабораторій мережами і устаткуванням. Кафедра поповнилася висококваліфікованими спеціалістами: доцентами М. Й. Кравченко, Г. В. Гриньовим, Б. А. Бараном, А. П. Квашенком, В. М. Хрящевським, Т. П. Бачинським, В. І. Кириченком, Р. Д. Ситник.

Перші хіміки

На кафедрі поступово налагоджувалася науково-дослідна робота, окреслювались напрямки наукових досліджень, укладалися господарсько-договірні роботи з заводами і науково-дослідними інститутами. При кафедрі почав діяти науковий семінар.

У 1980 році кафедру очолив доцент Віктор Антонович Венгржановський, який працював на цій посаді до 1989 року, коли його обрали деканом технологічного факультету. За період його керівництва розвинулись наукові напрямки: дослідження каталітичних систем для пластифікаторів та еластомерів (група під керівництвом А. М. Каратєєва), синтез і дослідження антипіренів (В. А. Венгржановський, В. І. Кириченко, М. О. Пастушак), сорбції іонів важких металів (А. П. Квашенко, В. М. Хрящевський, Б. А. Баран, Г. В. Гриньов).

Згодом кафедра започаткувала в інституті відрядження викладачів для робіт за кордоном. В Алжирі передавали свій досвід і знання доценти В. І. Кириченко, Т. П. Бачинський, Г. В. Гриньов, а колектив кафедри поповнили молоді співробітники, зокрема і випускники нашого інституту: О. С. Єжевська, Г. Т. Бубенщикова, В. Й. Рокицька, Г. В. Трифонова, лаборанти В. О. Єліна, Л. Г. Нездоровіна. Кафедра налагодила зв'язки і вела довгострокові господарські договори з: Сакським хімкомбінатом, Московськими інститутом плівкових матеріалів і штучної шкіри, Інститутом елементорганічних сполук АН СРСР, Інститутом неорганічної хімії АН УРСР, Всесоюзним інститутом кабельної промисловості, заводами міста і області. Кафедра створила умови для роботи над дисертацією А. М. Каратєєву, який значну частину експериментальних досліджень провів на обладнанні Інституту хімічної фізики АН СРСР і в 1978 році захистив докторську дисертацію.

У 1989 році на посаду завідувача кафедри було запрошено д.х.н., проф. Юрія Вікентійовича Мигалину. Період його роботи відзначається відносною стабільністю діяльності колективу кафедри, як в кадровому складі, так і в інших напрямках. Ним було започатковано новий напрям наукових досліджень і проведена значна робота над темою: «Розробка нових методів синтезу елементорганічних сполук з атомами сірки, селену, телуру», затвердженою координаційною радою Московського державного університету ім. М. В. Ломоносова.

У 1992 році закінчила аспірантуру в ІЗНХ НАН України, захистила кандидатську дисертацію та приступила до роботи на кафедрі випускниця нашого інституту Т. А. Будовицька.

Наукову роботу продовжували виконувати практично в тих же напрямках і з тією ж інтенсивністю, що й в попередні роки. Крім того, у 1992–1993 роках в державну наукову програму «Цеоліти» було включено дві теми, що розроблялись на кафедрі (керівник - доц. В. М. Хрящевський).

У 1994 році на посаду завідувача кафедри було обрано доц. В. М. Хрящевського. Під час його перебування на цій посаді викладачі кафедри успішно продовжували роботу з удосконалення навчального процесу, поповнення навчально-методичної бази кафедри та наукових досліджень. У зв'язку зі збільшенням навчального навантаження до колективу кафедри приєдналася доцент В. Й. Рокицька, переведена на посаду ст. викладача Г. Т. Бубенщикова, успішно влилася в роботу колективу випускниця нашого університету С. А. Карван, яка у 2001 році захистила дисертацію. Завдяки багаторічній праці доц. В. І. Кириченко вийшов з друку навчальний посібник з хімії для студентів механічного профілю.

У зв'язку з переходом на ступеневу підготовку викладачами кафедри було повністю перероблено робочі плани з усіх дисциплін, підготовлено та освоєно нові курси «Хімія та основи матеріалознавства» та «Концепції сучасного природознавства».

Фундаментально набутий науково-педагогічний досвід ряд колишніх співробітників кафедри успішно застосовували в інших колективах.

У 90-х роках на кафедрі працювало вісім кандидатів хімічних наук, серед них сім доцентів (Б. А. Баран, В. А. Венгржановський - декан технологічного факультету, С. А. Карван, А. П. Квашенко, В. І. Кириченко, М. О. Пастушак, В. М. Хрящевський). Всі вони - досвідчені фахівці в різних галузях хімії, висококваліфіковані викладачі з великим досвідом педагогічної роботи.

Хімічні дисципліни вивчають студенти всіх факультетів університету, денної та заочної форм навчання. Особлива увага приділяється фундаментальній підготовці хіміків, оскільки кафедра забезпечує такі дисципліни, як теоретичні основи хімії, неорганічна, орга-

нічна, аналітична хімія та хімія барвників. Читання цих курсів пов'язано, по-перше, з глибоким вивченням теоретичних основ, по-друге, з потребами виробництва.

Ліцензування напряму «Хімія»

На кафедрі застосовуються як традиційні форми організації навчального процесу (лекційні, лабораторно-практичні заняття, консультаційні курси), так і дещо нетрадиційні, наприклад, індивідуальні домашні завдання, самостійна робота під керівництвом викладача, індивідуальні консультації.

Для більшості викладачів кафедри лекційні заняття - це один з засобів спрямувати зусилля студентів на інтенсивну і творчу самостійну роботу.

На лабораторно-практичних заняттях викладачі намагаються створити всі умови для інтенсивного процесу самостійної творчості студентів. Так, деякі лабораторні побудовані за принципом створення проблемних ситуацій, що вимагає від студента самостійно сформулювати мету експерименту, зробити висновки. Головна особливість практичних занять - зменшення кількості контрольних робіт за рахунок виконання самостійної роботи з застосуванням допоміжних матеріалів, зокрема лекцій, підручників, збірників задач, довідників.

Позааудиторна навчальна робота складається з проведення консультацій, на яких додатково розбираються особливо складні розділи програм, з консультацій по індивідуальних домашніх завданнях та їх перевірці, з додаткових консультацій для студентів, що мають недостатню базову підготовку.

Характеризуючи видавничу діяльність та методичну забезпеченість, слід перш за все відзначити, що активна діяльність в цьому напрямку викладачів кафедри у минулому десятиріччі зумовила

майже повну забезпеченість дисциплін кафедри методичною літературою. Слід відзначити, що за період існування кафедри хімії викладачами випущено більше сімдесяти методичних розробок з рідних дисциплін.

Кафедра проводила наукові дослідження з низки наукових тем, об'єднаних єдиною проблемною спрямованістю: «Направлений синтез і вивчення фізико-хімічних властивостей нових проміжних хімічних сполук, матеріалів спеціального призначення та каталітичних систем, дослідження технологічних процесів підприємств з метою їх удосконалення». Протягом багатьох років на кафедрі сформувалися такі найважливіші напрямки досліджень:

- розробка методів синтезу і вивчення фізико-хімічних властивостей нових хімічних сполук з метою створення спецматеріалів з заданими властивостями (доценти В. А Венгржановський, М. О. Пастушак, В. Й. Рокицька);
- вивчення властивостей нових мінеральних і синтетичних сорбентів, створення спецматеріалів на їх основі та використання в технологічних та економічних цілях (доценти В. М. Хрящевський, В. І. Кириченко, А. П. Квашенко).

НДР кафедри здійснювалася в тісному співробітництві з рядом відомих наукових установ і промислових підприємств і організацій:

- Львівським держуніверситетом;
- Інститутом йодо-бромної промисловості (м. Саки);
- Інститутом сорбції та проблем ендоекології АН;
- Інститутом проблем матеріалознавства (м. Київ);
- «Укрміжколгоспкомбікорм» ПО (м. Київ, м .Вінниця);
- Інститутом органічної хімії НАН України та Ужгородським університетом.

У науковій роботі брали і беруть участь студенти, особливо старших курсів. Це приносить найбільшу користь насамперед для студента. Студент поряд з досвідченим викладачем чи науковим співробітником оволодіває технікою проведення хімічного експерименту, методами встановлення будови речовини, методами роботи з хімічною літературою. Кафедра забезпечує всіх бажаючих брати участь в експериментальній науково-дослідній роботі робочими місцями,

посудом, приладами та реактивами.

Кафедрою проводиться певна робота з підвищення іміджу університету, розширення зв'язків та залучення кращих випускників шкіл міста. Активно співробітничають викладачі з колективом школи-ліцею (на базі с/ш № 17), школи-гімназії, обласного ліцею. Наукові роботи школярів протягом декількох років одержують призові місця на Всеукраїнському конкурсі шкільних наукових робіт. Крім того, кафедра регулярно допомагає обласному відділу народної освіти у роботі інституту підвищення кваліфікації вчителів, у проведенні міських та обласних олімпіад. Учні, з якими проводили заняття викладачі кафедри, неодноразово займали призові місця навіть на республіканському рівні.

У 2009 році виходить з друку навчальний посібник з грифом МОН «Збірник вибраних задач із загальної хімії» Г. С. Ткачук і Г. Т. Бубенщикової.

У 2010 році проходить захист кандидатської дисертації Г. С. Ткачук на тему «Фізико-хімічне обґрунтування та розроблення ресурсоощадної технології шліхтування бавовняної пряжі» і докторської дисертації В. І. Кириченка на тему «Теоретичні і методичні основи інформаційно-дидактичного забезпечення навчального процесу із загальної хімії у вищих технічних навчальних закладах».

У 2011 році завідувачем кафедри хімії стає доцент Галина Тихонівна Бубенщикова. У цьому ж році захищає кандидатську дисертацію О. Я. Березюк на тему: «Розробка композиційних препаратів для просочувально-накатного способу біління бавовняних тканин». Виходить у світ навчальний посібник з грифом МОНУ В. І. Кириченка «Загальна хімія. Практикум». Колектив кафедри приймає доленосне рішення про ліцензування на кафедрі напряму підготовки 6.040101 «Хімія».

У 2012 році завідувачем кафедри хімії стає доцент Ганна Сергіївна Ткачук. Цього ж року було одержано ліцензію на підготовку бакалаврів за напрямом 6.040101 «Хімія». Кафедра хімії у 2013 році стає випусковою.

У 2013 році проходить перший успішний набір студентів за напрямом «Хімія». Колектив кафедри невтомно працює над створенням і реконструкцією матеріально-технічної та комп'ютерної бази кафедри, над методичним забезпеченням навчальних дисциплін, плідно співпрацює із школами області в напрямку організації та проведення олімпіад та конкурсів МАН.

Цього ж року С. А. Карван захищає докторську дисертацію на тему: «Наукові основи розробки універсальних мийних композицій для хімічного чищення текстильних матеріалів».

Кафедра хімії з року в рік є переможцем або призером за університетською системою «Рейтинг» та з наукової роботи.

В. І. Кириченко є науковим керівником Науково-дослідної лабораторії композиційних і мастильних матеріалів НДС ХНУ. З вересня 1996 р. по теперішній час керує науково-дослідною темою № 3 К–2010 «Технології мастильно-холодильних засобів для обробки металів, одержуваних із технічних олій: екобезпека і ресурсозбереження» (з 1998 р.) на замовлення і фінансування підприємств та організацій.

Доцент С. А. Карван є відповідальним виконавцем НДР, що додатково фінансується: 5 Б-2011 «Розробка нових композиційних складів для підвищення ефективності технологічних процесів обробки матеріалів». Доценти С. А. Карван та Г. Т. Бубенщикова у 2009 році були нагороджені дипломом за ІІІ місце в конкурсі науково-дослідних робіт Хмельницької обласної ради за темою «Наукові основи

Викладачі кафедри – завзяті спортсмени і туристи

розробки ефективних композицій для обробки текстильних матеріалів».

30 березня 2015 року силами науковців нашого університету та професора С. А. Карван в Українсько-польському центрі ХНУ була підписана партнерська угода щодо реалізації проекту «Екологічні інновації для бізнесу. Спеціалізована лабораторія комплексних досліджень природних мінералів в Хмельницькому національному університеті» між Товариством Інтеграція Європа-Схід, Хмельницьким національним університетом, Українсько-Польським центром європейської інтеграції в Хмельницькому та Хмельницьким регіональним центром з інвестицій та розвитку. Проект «Екологічні інновації для бізнесу» фінансується Міністерством закордонних справ Польщі у рамках програми «Польська допомога для розвитку 2015». Грант отримав дотацію на суму 2000000 грн. для реалізації польсько-українського проекту. Тепер в лабораторії № 317 кафедри хімії згідно з умовами гранту буде розміщене найсучасніше обладнання.

Отже, кафедра хімії не тільки проводить на високому рівні навчальний процес, а й розвиває свій науковий потенціал, міжнародні зв'язки та проекти.

КАФЕДРА ТЕХНОЛОГІЇ ТА КОНСТРУЮВАННЯ ШВЕЙНИХ ВИРОБІВ

Колектив кафедри ТКШВ:
перший ряд (зліва направо): ***Гайдашевська О. Б., Сиротенко О. П., Прошина Н. В., Кудрявцева Н. В., Кулешова С. Г., Славінська А. Л., Кущевський М. О., Поліщук Н. С., Бохонько О. П., Буханцова Л. В., Краснюк Л. В.,***
другий ряд: ***Савчук Н. Г., Швець Г. С., Пивовар І. М., Бондар К. І., Ярощук О. В., Лозінська С. М., Стоянова О. П., Терещенко Т. Д., Дітковська О. А., Лущевська О. М.,***
третій ряд: ***Захаркевич О. В., Шаран Т. Г., Хасанова О. В., Малінковська Л. С., Грипачевська С. В., Домбровська О. М., Мица В. В., Кошевко Ю. В., Засорнова І. О.,*** **четвертий ряд:** ***Горобчишина В. С., Троян О. М., Злотніков В. О., Куліков С. В., Засорнов О. С., Сарана О. М., Привала В. О., Балабанов В. В.***

У 2015 році кафедрі технології і конструювання швейних виробів виповнилося 47 років.

Підготовка фахівців зі спеціальності «Швейні вироби», яка акредитована IV рівнем, здійснюється за трьома формами навчання: денною, заочною та дистанційною.

З 1995 року кафедра готує фахівців за такими освітньо-кваліфікаційними рівнями підготовки: «бакалавр», «спеціаліст», «магістр». Така підготовка велася по двох формах навчання: денна та заочна. З 2005 року по теперішній час кафедра має ще і дистанційну форму навчання.

Підготовка бакалаврів ведеться як по повній формі навчання, так

і по скороченій. Після отримання диплому молодшого спеціаліста в училищах та коледжах, з якими кафедра тісно співпрацює, студенти за три роки здобувають на кафедрі освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста або магістра. З 2000 року кафедрою підготовлено близько 150 магістрів.

З 1994 року ведеться підготовка бакалаврів за спеціальністю «Швейні вироби». Одночасно підприємства різних форм власності потребували висококваліфікованих інженерів-технологів, інженерів-конструкторів, модельєрів-конструкторів. Таке замовлення дозволило кафедрі з вересня 2000 року поновити спеціалізації "Технологія швейних виробів", "Конструювання швейних виробів" і відкрити першу в Україні нову спеціалізацію "Моделювання швейних виробів". Це дало можливість врахувати особливості професійної діяльності спеціаліста.

З 2001 року відкрито одну із найперспективніших спеціальностей XXI століття – «Дизайн» для підготовки дизайнерів, стилістів та художників-модельєрів. З 2005 року спеціальність «Дизайн» стала окремим підрозділом університету.

Кафедра укомплектована кадрами вищої кваліфікації, які мають багатий досвід наукової та педагогічної роботи, а також молодими викладачами. Більша частина викладацького складу – випускники кафедри, які закінчили аспірантуру в різних ВНЗ України та СНД і в подальшому захистили кандидатські та докторські дисертації.

За спеціальністю кафедри функціонує аспірантура та спеціалізована рада із захисту кандидатських дисертацій. Щорічно захищаються 1–2 аспіранти та пошукачі кафедри. В аспірантурі готуються фахівці вищого ґатунку не тільки для своїх потреб, але й для інших кафедр.

Навчальний процес базується на широкому використанні електронно- обчислювальної техніки. У вересні 2002 року встановлено два автоматизованих робочих місця «Конструктор». Для підвищення науково-практичної підготовки студентів при кафедрі з 1995 року діяв науково-виробничий центр «Інновація». З 2000 року започаткована тісна співпраця з підприємствами швейного кластеру «Поділля-1».

У творчому здобутку кафедри 3 монографії та 9 навчальних посібників, понад 60 авторських свідоцтв на винаходи.

Проводяться всеукраїнські науково-практичні конференції, ведеться

тісна співпраця з кафедрою технології і конструювання швейних виробів Київського національного університету технологій та дизайну, кафедрою конструювання та технології швейних виробів Санкт-Петербурзького державного університету технологій і дизайну, а також з багатьма вузами та підприємствами України.

За час навчання на кафедрі студенти здобувають ґрунтовну науково-практичну підготовку, засвоюють основи гуманітарних, загально-інженерних дисциплін, оволодівають знаннями економіки та управління виробництвом, а також комплексом умінь із конструювання, моделювання, художнього оформлення та виготовлення одягу.

З 1992 року при кафедрі успішно працює Студентський будинок моделей (СБМ), діяльність якого спрямована на виявлення та розвиток творчих здібностей студентів, покращення їх професійно-практичної підготовки. Колектив СБМ відомий не лише в Україні, але й далеко за її межами.

У жовтні 2003 року за ініціативою кафедри була проведена Всеукраїнська науково-методична конференція «Забезпечення наступності змісту освіти та навчання у системі ступеневої освіти». У 2003 році викладачі кафедри виступили з доповідями на польсько-українській науковій конференції «Сучасні технології виробництва у розвитку економічної інтеграції та підприємництва» (с. м. т. Сатанів), VI міжнародній конференції «Мода и дизайн: исторический опыт, новые технологии» (Санки-Петербург), IV Міжнародній конференції «Реклама і дизайн XXI сторіччя: наука, освіта, бізнес» (м. Київ), Всеукраїнській науково-технічній конференції «Новітні технології, матеріали та дизайн в легкій промисловості та сервісі» (м. Хмельницький), форумі «Дизайн-освіта 2003» (м. Харків).

Таким чином, усі напрями діяльності колективу кафедри технології та конструювання швейних виробів спрямовані на ефективне навчання студентів за спеціальностями «Швейні вироби».

Пам'ятні дати кафедри ТКШВ

1995 р. – відкриття аспірантури за спеціальностями кафедри.

Жовтень 1995 р. – створення науково-виробничого центру «Інновація».

1998 р. – відкриття докторантури.

1999 р. – випуск бакалаврів.
Червень 2000 р. – перший випуск магістрів на кафедрі.
Вересень 2000 р. – поновлення спеціалізацій кафедри.
Вересень 2005 р. – відділення кафедри «Дизайну»
2005 р. – перший випуск студентів дистанційної форми навчання.
2009 р. – випуск бакалаврів за кредитно-трансферною системою.
2009 р. – святкування 40-річчя кафедри ТКШВ.

Основні напрямки діяльності кафедри.
Науково-дослідна робота викладачів

Кафедра ТКШВ активно займається НДР. Основним об'єктом дослідження кафедри є вивчення особливостей матеріалів, конструювання, проектування, технологія виготовлення швейних виробів.

Вся історія розвитку кафедри тісно пов'язана із співпрацею кафедри і виробництва, тому викладачами кафедри проводиться робота із виконанням госпдоговірних та держбюджетних робіт.

Керівниками і виконавцями держбюджетних і госпдоговірних робіт протягом останніх років були: проф. Славінська А. Л., Мичко А. А., доценти Сарана О. М., Ярощук О. В., Кудрявцева Н. В., Бохонько О. П., Кущевський М. О., Кустова О. Г., Домбровська О. М., Кулешова С. Г., Привала В. О., Горобчишина В. С., Засорнов О. С.

Кафедра і надалі планує співпрацювати з підприємствами, тому ведеться робота по виконанню договорів про творчу співдружність. Так у 2006 році було укладено 5 договорів, 2007 р. – 25 договорів, а в 2008 р. – 16 договорів з підприємствами про творчу співпрацю.

Основним принципом формування якісного викладацького складу кафедри є високий науковий потенціал викладачів. Останнім часом кафедра практикує підготовку викладачів з-поміж студентів за схемою: студентська науково-дослідна робота-магістратура, аспірантура-докторантура.

Для активізації процесу захисту дисертацій керівництво університету подбало про відкриття в Хмельницькому національному університеті спеціалізованої вченої ради К 70.052.03 із захисту кандидатських дисертацій зі спеціальності кафедри (2005 р.).

За час дії спеціалізованої вченої ради із вказаної спеціальності захистилось 10 кандидатів наук, 10 з яких працюють на кафедрі (Сиротенко О. П., Захаркевич О. В., Швець Г. С., Буханцова Л. В.,

Обговорення напрямків формування текстильних матеріалів

Привала В. О., Лущевська О. М., Кошевко Ю. В., Дітковська О. А., Засорнова І. О., Вовк Ю. В.). Із цієї кількості під керівництвом проф. Славінської А. Л. підготовлено 7 кандидатів наук.

Результати науково-дослідної діяльності публікуються у вузівських, всеукраїнських та міжнародних виданнях. За 2006 рік видано 58 публікацій, 2007 рік – 79, 2008 рік – 70, 2009 рік – 89, 2010 рік – 153, 2011 рік – 141, 2012 рік –125, 2013 рік – 73, 2014 рік – 22.

Результати виконаних досліджень постійно доповідаються на міжнародних, всеукраїнських та університетських конференціях. За 2006 рік викладачами кафедри зроблено 120 доповідей, 2007 рік – 151, 2008 рік – 154, 2009 рік – 55, 2010 рік – 107, 2011 рік – 88, 2012 рік – 80, 2013 рік – 49, 2014 рік – 113.

Кафедра має значні здобутки в патентно-ліцензійній роботі. У 2008 році в день науки була презентація видання «Винахідницька діяльність Хмельницького національного університету за 2006–2008 навчальні роки», де відзначено здобутки всіх кафедр університету. У цьому виданні кафедра ТКШВ має 10 патентів. Всього за минулі роки одержано патентів: 2006 рік – 3, 2007 рік – 3, 2008 рік – 2, 2009 рік – 3, 2010 рік – 9, 2011 рік – 6, 2012 рік – 6, 2013 рік – 1, 2014 рік – 4.

Активну участь беруть викладачі кафедри в обласних конкурсах, де посідають призові місця.

Магістратура на кафедрі ткшв

Кінець XX ст. позначився суттєвими змінами у сфері вищої освіти нашої країни. Поставивши свої підписи під Болонською декларацією 19 травня 2005 року, Україна зобов'язалась внести відповідні зміни у національну систему освіти та приєднатися до роботи над визначенням пріоритетів у процесі створення єдиного європейського простору вищої освіти до 2010 року. Отже, майбутнє нашої вищої освіти – за Болонською системою, яка передбачає перехід на двоступеневу систему освіти: ступінь бакалавра та ступінь магістра. Особливе місце в цій системі відводиться новому освітньому інституту – магістратурі.

Актуальність магістерської підготовки підсилюється також стрімким розвитком ринкових відносин в Україні, поглибленням прогресивних реформ в усіх галузях народного господарства, які неможливі без наявності висококваліфікованих фахівців. Саме магістри – це ті фахівці, які здатні забезпечити вирішення актуальних проблем сьогодення. Тому особливу увагу в Хмельницькому національному університеті, зокрема на кафедрі ТКШВ, приділяють підготовці магістрів, адже, як свідчить зарубіжний досвід, саме цей вид підготовки є квінтесенцією системи вищої освіти, основою науково-технічного прогресу країни в цілому.

Магістерська підготовка на кафедрі ТКШВ проводиться уже 16-й рік. Розпочалася вона в 1999 році із зарахування 4 осіб за спеціальністю «Швейні вироби», які в 2000 році успішно закінчили навчання й одержали перші дипломи магістрів.

За період з 2000 по 2015 роки на кафедрі ТКШВ підготовлено й випущено 150 магістрів. З них до аспірантури Хмельницького національного університету та інших вузів нашої країни вступили 12 осіб, а троє з них (Буханцова Л.В., Захаркевич О.В. та Кошевко Ю.В.) успішно захистили дисертації та стали кандидатами технічних наук.

Вагомий внесок у створення та розвиток магістратури кафедри ТКШВ внесли: професор, доктор технічних наук Славінська Алла Людвигівна, проректор з наукової роботи, професор, доктор технічних наук Параска Георгій Борисович, завідувач кафедри ТКШВ, доцент, кандидат технічних наук Кущевський Микола Олександрович та відповідальний за підготовку магістрів на кафедрі ТКШВ, доцент, кандидат технічних наук Троян Олександр Михайлович.

Незважаючи на великий конкурс при вступі, попит на освіту, яку здобувають в магістратурі кафедри, росте щороку. Таку популярність можна пояснити якістю здобутих знань, високим професіоналізмом викладачів, адже в магістратурі викладають провідні професори і доценти університету.

У процесі навчання студенти-магістранти здобувають поглиблені знання зі спеціальності, навики науково-дослідної роботи та науково-педагогічної діяльності, мають можливість використовувати сучасні комп'ютерні технології у навчальному процесі, працювати в бібліотеці університету, користуватися мережею Інтернет, брати участь у культурно-масовій роботі університету. Вони набувають певного досвіду з використання здобутих знань та вмінь, створюють елементи нових знань для вирішення завдань у обраній сфері професійної діяльності. Під час навчання майбутні магістри мають можливість підвищити рівень знань з іноземної мови, а також скласти іспити з кандидатського мінімуму.

Крім зазначених переваг, слід також відзначити таку: магістратура є першим кроком на шляху до педагогічно-наукової кар'єри, до вступу в аспірантуру, оскільки вона формує навички науково-дослідної роботи. Наукова продукція, тобто науково-дослідні статті магістрантів та їхніх наукових керівників, публікується у фаховому журналі «Вісник ХНУ» та збірниках наукових праць молодих вчених та студентів. Адже за задумом та стратегією своєї діяльності магістратура пере-

Випуск магістрів

дусім покликана формувати професіоналів, готових до самостійної пошукової науково-дослідної та творчої праці.

Отже, шістнадцятирічний досвід роботи магістратури на кафедрі ТКШВ підтверджує високий рівень організації навчального процесу, достатньо високу кваліфікацію професорсько-викладацького складу та належний рівень підготовки.

Науково-дослідна робота студентів

Всі вищі учбові заклади мають готувати висококваліфікованих спеціалістів для певних галузей народного господарства. Особливу увагу науковій підготовці приділяють заклади, які готують спеціалістів з технічних спеціальностей. До таких відноситься і спеціальність «Швейні вироби».

Навички науково-дослідної роботи студенти спеціальності «Швейні вироби» набувають у вищому учбовому закладі. Наукова підготовка студентів є однією з найважливіших форм навчання, тому, що дозволяє студентам набути теоретичних знань та практичних вмінь у виконанні наукових досліджень при вирішенні певних науково-технічних задач швейної галузі, допомагає розвинути творчі здібності в технічній творчості з вдосконалення одягу, процесів його створення.

Науково-дослідну роботу студенти реалізують у наступних формах навчального процесу:

– вивчення дисциплін: «Методи і засоби досліджень», «Основи технічної творчості і патентознавства»; підготовка оглядового реферату з визначеної теми; окремі дослідження при виконанні лабораторних робіт; підготовка доповіді і виступ на науковій конференції;

– розробка окремих науково-дослідних питань у періоди проходження практики і виконання курсових проектів і робіт; узагальнення отриманого за період навчання досвіду виконання науково-дослідних робіт у дипломних проектах і магістерських роботах.

Також студенти можуть брати участь у виконанні науково-дослідних робіт кафедри, підготовці статей до опублікування, заявок на винаходи тощо.

Кафедра стала ще більш потужною, однією з кращих в Україні, з числа тих, що готують спеціалістів для швейної галузі. Магістратура дає можливість молодим науковцям робити перші кроки в науці.

При кафедрі працює аспірантура. Відкриття спеціалізованої вченої ради в університеті з захисту кандидатських дисертацій зі спеціальності дало змогу захистити кандидатські дисертації випускникам – Сиротенко О.П., Захаркевич О.В., Швець Г.С., Буханцова Л.В., Привала В.О., Верховій С.О., Лущевська О.М., Кошевко Ю.В., Дітковська О.А., Засорнова І.О., Шаран Т.Г., Вовк Ю.В. Виконали і захистили свої дисертації в Києві наші у минулому студенти-науковці, на сьогодні доценти Троян О.М., Кульшова С.Г., Краснюк Л.В., Домбровська О.М., Засорнов О.С., Мица В.В.

Щорічно найкращі студенти 4-го курсу беруть участь та посідають призові місця у всеукраїнській студентській олімпіаді з фахових дисциплін спеціальності «Швейні вироби», яка проходить у провідному вузі – Київському національному університеті технології та дизайну. Переможці всеукраїнських студентських олімпіад зі спеціальності (м. Київ, КНУТД) 2009 р.: ст. Драгун Л. (ТЛП-05–1) отримала диплом переможця ІІІ ступеня; 2010 р.: ст. Сас О.М. (ТЛП-06–1) отримала диплом переможця ІІІ ступеня; 2012 р.: ст. Скочеляс А. (ТЛПс-10–1) отримала диплом переможця ІІ ступеня; 2013 р.: ст. Помаранська О.В. (ТЛПс-11–1) отримала диплом переможця ІІ ступеня; ст. Ліпчинська Г. (ТЛП-09–1) отримала диплом переможця ІІ ступеня; 2014 р.: ст. Готра О.М. (ТЛП-10–1) отримала диплом переможця І ступеня; 2015 р.: ст. Тороканець В.С. (ТЛПс-13–1) отримала диплом переможця ІІ ступеня.

Щороку студенти кафедри беруть участь у конкурсі студентських робіт. Переможці конкурсів студентських наукових робіт 2009 р.: ст. Вітюк К.О. (ШВм-03–1) (наук. кер. Бохонько О.П.) отримала диплом переможця Всеукраїнського конкурсу наукових робіт ІІ ступеня; 2010 р.: ст. Либа А.В. (ШВм-04–1) (наук. кер. Кущевський М.О.) отримав диплом переможця Всеукраїнського конкурсу наукових робіт І ступеня; ст. Решетник Є.М. (ШВм-04–1) (наук. кер. Захаркевич О.В.) отримала диплом переможця Всеукраїнського конкурсу наукових робіт ІІІ ступеня; 2011 р.: ст. Батаровська М. (ШВм-05–1) (наук. кер. Кущевський М.О.) отримала диплом переможця Всеукраїнського конкурсу наукових робіт ІІІ ступеня; 2012 р.: ст. Червінська Т. (ШВм-06–1) (наук. кер. Савчук Н.Г.) отримала диплом переможця Всеукраїнського конкурсу наукових робіт ІІ ступеня; 2013 р.: ст. За-

єць-Янова Т. Ю. (ШВм-07–1) (наук. кер. Захаркевич О. В.) отримала диплом переможця Всеукраїнського конкурсу наукових робіт ІІІ ступеня. 2014 р.: ст. Михайлова М. В. (ШВм-08–1) (наук. кер. Славінська А. Л.) отримала диплом переможця Всеукраїнського конкурсу наукових робіт ІІІ ступеня.

Кращі з них (розумні, сміливі, допитливі, наполегливі, культурні) безумовно досягнуть успіхів, якщо будуть пам'ятати вислів: «Наука – це важкий хліб, здобувати який потрібно щоденною кропіткою працею».

Переможці Всеукраїнської олімпіади зі спеціальності «Швейні вироби»

Навчально-методична робота

Якісна підготовка фахівців спеціальності «Швейні вироби» неможлива без необхідного методичного забезпечення дисциплін, що викладаються на кафедрі технології і конструювання швейних виробів. Тому викладачі кафедри постійно працюють над розробкою та оновленням спеціальних дисциплін, використовуючи сучасні методики їх викладання та впроваджуючи новітні досягнення в галузі швейної промисловості.

Так, за останні роки видано 3 монографії: (автор – д. т. н., проф. Славінська А. Л.) «Основи модульного проектування одягу»; «Методи і способи антропометричних досліджень для проектування одягу»; (автор – к. т. н., доцент Кущевський М. О.) «Новітні технології виготовлення головних уборів із тканин». 9 навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки України: «Побудова лекал деталей одягу різного асортименту», «Методи типового проектування одягу» (автор – д. т. н., проф. Славінська А. Л); «Довідник швейного обладнання провідних фірм» (автори – к. т. н., доценти Бондар К. І., Терещенко Т. Д., ст. викл. Дубач В. С.); «Довідник технологічних послідовностей виготовлення одягу» (автор – к. т. н., доцент Горобчишина В. С.); «Практикум з конструювання жіночого та чоловічого верхнього одягу за методикою ЄМКО РЕВ» (автори – к. т. н., доцент Кудрявцева Н. В., к. т. н., доцент Краснюк Л. В), «Конструювання та виготовлення чоловічих штанів» (автори – к. т. н., доцент Бохонько О. П., к. т. н., доцент Ярощук О. В., к. т. н., доцент Швець Г. С.)., «Лабораторний практикум з основ технології виробів» (автори – к. т. н., доцент Савчук Н. Г., к. т. н., доцент Кошевко Ю. В.)., «Основи наукових досліджень» (автори – к. т. н., доцент Захаркевич О. В., к. т. н., доцент Швець Г. С., к. т. н., доцент Сарана О. М.)., «Історія науки і техніки» (автор – к. т. н., доцент Кущевський М. О.). 3 навчальних посібники з рекомендацією вченої ради Хмельницького національного університету: «Практикум з конструювання трикотажних виробів» (автори – к. т. н. доценти Кудрявцева Н. В., Краснюк Л. В., інж. Кравчук Н. П.); «Особливості виготовлення, експлуатації та конструювання виробів із хутра та шкіри» (автори – к. т. н., доценти Бохонько О. П., Ярощук О.В, інж. Грипачевська С. В.), «Практикум з технології швейних виробів» (автор – к. т. н., доцент Бондар К. І.).

Для закріплення теоретичних знань, яке відбувається в процесі виконання лабораторних робіт, навчальних практик та курсових проектів, видано методичні розробки, розроблено модульне середовище з усіх дисциплін кафедри, курси сертифіковані.

Студентський будинок моделей

У 1992 році на кафедрі технології і конструювання швейних виробів з метою об'єднання творчих зусиль студентів і професійного досвіду викладачів кафедри було створено студентський будинок моделей (СБМ).

СБМ як організація, яка надає можливість молодим і талановитим студентам робити перші серйозні кроки у бізнесі моди, переніс випробовування часом і вже понад сімнадцять років функціонує у Хмельницькому національному університеті. Цей творчий колектив об'єднує групу студентів-авторів (технологів, конструкторів, модельєрів) та школу манекенниць. Талановиті автори розробляють та власноруч виготовляють цікаві, перспективні колекції одягу. При розробці та реалізації своїх творчих доробок студенти отримують професійну допомогу зі сторони викладачів кафедри ТКШВ Л. В. Краснюк,

О. М. Трояна, С. Г. Кулешової, О. П. Стоянової та інших, а також майстрів виробничого навчання кафедри – А. А. Золотенко і С. В. Грипачевської.

За час існування СБМ став відомим не тільки у м. Хмельницькому та в Україні, але й за їх межами. Творчий колектив СБМ є постійним учасником та призером таких міжнародних конкурсів дизайнерів одягу, як: «Адмиралтейская гила» (м. Санкт-Петербург), «Подиум» (м. П'ятигорськ), «Печерські каштани», «Міжнародні премії SMIRNOFF в галузі моди» і «Сезони моди. Погляд у майбутнє» (м. Київ), «Времена года» (м. Одеса), «Леополіс» (м. Львів) та учасником інших конкурсів та фестивалів моди, що проходять у Києві, Харкові, Дніпропетровську, Мукачевому, а також обласного телефестивалю «Барви Поділля».

Студентські роботи отримують визнання журі та симпатії глядачів, що підтверджується значною кількістю дипломів та призами міжнародних і всеукраїнських конкурсів. Завдяки цим перемогам автори навчаються та стажуються у відомих дизайнерських центрах Європи.

Знання та практичні навики, які отримали студенти у процесі творчих розробок колекцій у СБМ, дозволяють зараз їм бути професіоналами своєї справи та успішно працювати за спеціальністю у провідних фірмах України, Молдови, Росії, Німеччини та Латвії або ж займатися бізнесом та розвивати власні торгові марки.

Сьогодення кафедри

У 2013 році на заслужений відпочинок пішло 12 викладачів кафедри, трудова діяльність яких була пов'язана з кафедрою. Серед них: к. т. н., доцент Поліщук Н. С., к. т. н., доцент Терещенко Т. Д., к. т. н., доцент Савчук Н. Г., к. т. н., доцент Бондар К. І., к. т. н., доцент Горобчишина В. С., к. т. н., доцент Сарана О. М., к. т. н., доцент Лозінська С. М., к. т. н., доцент Прошина Н. В., к. т. н., доцент Кравцова Л. В., к. т. н., доцент Ярощук О. В., ст. викладач Мельничук Л. П., ст. викладач Стоянова О. П. – велика подяка і шана нашим колегам і вчителям.

Сьогоднішнє молоде покоління викладачів кафедри продовжує активну життєву позицію задля підготовки висококваліфікованих фахівців для швейної галузі та традиції своїх вчителів.

Моделі колекцій «Смугастий настрій» на Національному конкурсі «Сезони моди. – Погляд у майбутнє», автор - Овчарик Юлія

Моделі колекцій «Фокстрот», автори - Войтков Тарас та Терлецький Віктор

Моделі колекції «Комашині метаморфози», автор - Овчарик Юлія

Моделі колекцій «Життя без кохання – добровільний вибір», автор - Слободянюк Ольга

ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ І УПРАВЛІННЯ

Декан факультету, к. е. н., доц. кафедри економічної теорії Бондаренко М. І.

Функціонує більше 40 років. В основі його роботи – клопітка та наполеглива праця талановитих науковців, викладачів та студентів. Факультет займає чільне місце серед факультетів економічного профілю Подільського регіону завдяки висококваліфікованому кадровому потенціалу, глибокому теоретичному рівню та якості навчального процесу, постійному оновленню і широкому вибору навчальних програм, сучасним методам освітньої діяльності, постійній орієнтації на глобальні перспективи підготовки фахівців за європейськими стандартами, відповідно до вимог Болонської конвенції та нового Закону України «Про вищу освіту».

Сьогодні факультет економіки і управління – це 2000 тис. студентів стаціонарної та заочної форм навчання та більше 200 мудрих і досвідчених науковців-педагогів.

Інженерно-економічний факультет – нинішній факультет економіки і управління, був створений у 1973 році за наказом Міністра вищої і середньої освіти УРСР № 219 від 25 квітня 1973 р.

За ним були закріплені кафедри: економіки і організації побутового обслуговування, вищої математики, хімічної технології, хімії, іноземних мов, політекономії, марксистсько-ленінської філософії.

У травні 1973 року першим деканом інженерно-економічного факультету було обрано Семенюка Валерія Івановича, кандидата технічних наук. Під його керівництвом факультет протягом тривалого часу посідав перші місця в інституті за успішністю та іншими показниками. З метою посилення ідейно-виховної роботи, підтримання зразкового порядку за факультетом, згідно з рішенням ради інституту від 4 лютого 1973 року і ректорату від 4 серпня 1973 року, було закріплено гуртожиток № 3. Відповідальність за роботу студентської ради гуртожитку була покладена на декана факультету, з ініціативи якого з 1 вересня 1973 року традиційними стали щоденні

чергування в гуртожитку викладачів інженерно-економічного факультету. Як результат, цього ж року в змаганні за кращий гуртожиток колектив гуртожитку № 3 посів третє місце, одержав грошову винагороду.

Згідно з рішенням вченої ради інституту від 15 травня 1974 року була створена вчена рада інженерно-економічного факультету: Семенюк В. І. – голова ради, декан інженерно-економічного факультету; Кравченко М. Й. – вчений секретар, кандидат хімічних наук, старший викладач кафедри хімтехнології.

З вересня 1976 по вересень 1979 року на посаді декана інженерно-економічного факультету працював Венгржановський Віктор Антонович, кандидат хімічних наук. Проявив себе висококваліфікованим спеціалістом. Йому першому присвоєно університетське звання професора і видано диплом під номером 001. За його керівництва на факультеті активно почала розвиватись наукова діяльність викладачів та студентів: було виконано 7 держдоговірних робіт, проведено ряд наукових конференцій, створений навчально-виробничий комплекс, почав працювати студентський будинок моделей. Значна увага приділялась покращенню якості навчання. За підсумками навчальних сесій студенти інженерно-економічного факультету завжди, як правило, отримували перші місця. Так, наприклад, за підсумками зимової екзаменаційної сесії 1977–1978 навчального року успішність по факультету була найвищою в інституті – 97%, а якість склала 60%, за підсумками зимової екзаменаційної сесії 1978–1979 навчального року студенти факультету теж вибороли перше місце – успішність склала 96,3%, якісний показник – 61%. Значна увага приділялась розвитку спорту. Так, протягом 1976–1977 навчального року команда інженерно-економічного факультету посіла І місце в VII студентській спартакіаді і була нагороджена перехідним кубком і дипломом І ступеня, а декану факультету Венгржановському В. А. за значну роботу по організації студентського колективу і досягнуті успіхи в спорті оголошена подяка. Такої ж подяки удостоїлись заступник декана з фізкультурно-масової роботи Грицьов Л. І. і голова колективу фізкультури, студент III курсу Яворський М.

У вересні 1979 року на посаду декана інженерно-економічного факультету був обраний доцент кафедри економіки промисловості

і організації виробництва Семенцов Петро Павлович, доцент кафедри економіки і організації побутового обслуговування, з вересня 1983 року – кафедри – організації і нормування праці. На посаді декана Семенов П. П. продовжував розвивати факультет. Тактовний і одночасно вимогливий до студентів та викладачів, користувався їх повагою та авторитетом, за його ініціативою активно розвивалась матеріально-технічна база факультету, сприяючи тим самим покращенню рівня та якості навчання. Проводив значну роботу для розвитку науки на факультеті, за його керівництва досить активно функціонувала науково-дослідна лабораторія, метою якої було вдосконалення госпрозрахункових відносин на всіх рівнях управління сферою побутового обслуговування, вдосконалення системи управління якістю продукції і послуг під керівництвом професора Орлова О. О.

4 червня 1989 року Мінвуз УРСР перейменував ХТІПО в Хмельницький технологічний інститут (ХТІ), були внесені зміни у вивчення окремих дисциплін. Замість дисциплін «Історія КПРС» на «Науковий комунізм» введено в учбові плани відповідно «Політична історія ХХ століття» та «Проблеми теорії сучасного соціалізму»

Кафедру історії КПРС перейменували на кафедру політичної історії, кафедру марксистсько-ленінської філософії на кафедру філософії і теорії соціалізму. Для студентів економічного і інженерно-економічного профілів був введений іспит з політичної економії.

6 вересня 1989 року інженерно-економічний факультет очолив Зварич Зіновій-Михайло Костянтинович, який з 18 січня 1977 року працював заступником декана факультету, випускник Львівського державного університету імені І.Франка, кандидат фізико-математичних наук. Як завідувач кафедри вищої математики, виявив хороші організаторські здібності, був членом методичної ради інституту, відповідальним за втілення в навчальний процес ЕВМ. Вів значну наукову держбюджетну та госпдоговірну роботу, брав активну участь в суспільно-політичній діяльності. У практику роботи викладачів факультету він ввів участь в огляді-конкурсі професорсько-викладацького складу на звання «Кращий лектор ХТІПО», який було започатковано в 1984 році, неодноразово викладачі факультету виходили переможцями огляду-конкурсу. Так, у 1985–1986 навчальному році ними стали Гуцал Ж. Д., доцент кафедри політекономії та

Ярош Д. В., доцент кафедри історії КПРС.

На посаді декана ІЕФ Зварич З-М. К. працював до 4 березня 1992 року.

У 1992 році деканом інженерно-економічного факультету був обраний випускник Київського національного університету ім. Т. Г. Шевченка, кандидат економічних наук, доцент Бондаренко Микола Іванович. У 2007 році у зв'язку з реорганізацією вишу був призначений директором Інституту економіки і управління при Хмельницькому національному університеті (статус такий виш одержав у 2004 році); інженерно-економічний факультет отримав назву «Економічний». За період керування факультетом та інститутом Бондаренко М. І. досяг вагомих результатів: факультет неодноразово був провідним як у навчальній, так і методичній та науковій роботі викладачів і студентів, спорті, проведенні культурно-виховних заходів.

Активну участь у розбудові факультету взяли заступники декана. Заступником Бондаренка М. І. з навчально-методичної роботи, починаючи з 1992 року, працювали Рев'якін Олександр Сергійович, Бурий Сергій Антонович, Бабич Михайло Степанович, Любохинець Лариса Сергіївна.

З 2000 року заступником декана з навчальної роботи працює Полозова Валентина Михайлівна, кандидат економічних наук, доцент. Вона налагодила чітке виконання навчальних планів і програм на факультеті, підтримує постійний зв'язок з кафедрами факультету із погодження планів навчально-методичної роботи, планів самостійної роботи студентів, виконання графіків навчального процесу кафедрами.

«У світ знань і здійснення мрій» – церемонія посвяти в студенти факультету економіки і управління

Заступником з виховної роботи з вересня 1992 року незмінно працює Михальчик Тамара

Василівна. Закінчила аспірантуру при Київському інституті харчової промисловості. Відмінник народної освіти, неодноразово нагороджувалась грамотами та грошовими преміями обласного та міського управлінь освіти, а також Хмельницького вишу різних статусів, член вченої ради факультету. Налагодила систему виховної роботи в гуртожитку № 3, дбає про успішність і її якість на факультеті, багато уваги приділяє індивідуальній роботі зі студентами, які мають академічну заборгованість, та їх батьками. Тамара Василівна постійно турбується про своєчасну оплату навчання студентами-контрактниками, що дозволяє наповнювати спецрахунок університету.

У результаті кількох реорганізацій вузу в цілому і факультету зокрема, у вересні 2013 року економічний факультет одержав назву факультет економіки і управління. Таку назву має він і сьогодні.

Основна мета діяльності факультету економіки і управління полягає у підготовці фахівців за галузями знань «Економіка та підприємництво» і «Менеджмент і адміністрування» (молодший спеціаліст, бакалавр, спеціаліст, магістр), які спроможні працювати в умовах інтеграції України до світового співтовариства.

Ефективність роботи факультету забезпечують висококваліфіковані викладачі та потужна модернізована матеріально-технічна база. На факультеті активно проводиться комп'ютеризація навчального процесу: створені комп'ютерні класи, потужна інформаційна система – функціонує 7 дисплейних класів на 214 робочих місць, оснащених комп'ютерами, введена в дію локальна комп'ютерна мережа на базі сучасного обладнання. Усі комп'ютерні класи оснащені сучасними персональними комп'ютерами, які підключені до Інтернету.

Заняття в одному з комп'ютерних класів факультету проводить доктор економічних наук, професор Стадник В. В.

Комп'ютеризація навчального процесу й можливість використання інтернет-ресурсів практично на всіх

етапах забезпечили стрімкий розвиток факультету. Студенти, які опанували комп'ютерну техніку та сучасні інформаційні технології, мають можливість здобувати комплексні знання і витримувати конкуренцію на сучасному ринку праці, що стимулює збільшення набору на І курс і підвищення якості навчання.

Із метою забезпечення ефективності навчального процесу та наукової роботи кожна кафедра факультету має можливість застосовувати сучасні інформаційні технології і методики навчання під час викладання різних дисциплін (використання автоматизованих навчальних, контрольних систем, комп'ютерне тестування, комп'ютерний супровід практичних занять, використання програмних продуктів для вивчення можливостей та практичного їх використання, створення і використання електронних підручників тощо). Встановлене програмне забезпечення дає повноцінні можливості для роботи студентів у модульно-орієнтованому середовищі, функціонування якого в університеті започаткував саме факультет економіки і управління, кожен з модулів містить повнотекстові версії лекційного матеріалу, завдання для практичної та самостійної підготовки, комплекти тестових завдань і завдань для самоперевірки. Позитивний досвід апробації цієї системи для студентів денної форми навчання зумовив поширення можливостей інформаційного ресурсу для студентів заочної та дистанційної форм навчання.

Створення потужної інформаційної бази дозволяє перейти на нові педагогічні технології, зокрема застосовувати роботу з малими групами, систему кейсового навчання, інформатизацію, новітні засоби візуального супроводження, забезпечення навчального процесу матеріалами «нового покоління» (лекції в Інтернеті, подання матеріалу на дисках), випереджувальне вивчення літератури, яке дає можливість скоротити аудиторне навантаження і покращити якість навчання. А при відповідальному, творчому ставленні викладачів ця робота дає досить позитивні результати. ФЕУ дає найвищі показники успішності та якості навчання в університеті. Так, зимову сесію 2014–2015 навчального року факультет закінчив з успішністю 95,69% і якістю 59,82%. Це найвищі показники в університеті. Окремі студенти факультету за високі показники в навчанні заслужили іменні академічні стипендії Президента України: це Стрембіцький В. В., ст. ЕК-12–1 (1 семестр 2014–2015 навч. рік), Моска-

люк О. В., ст. МН-11–2 (2014 р.), Прадун О. В., ст. ОА-10–1 (2013 р.), стипендії ім. М. Грушевського: Олійник А. О., ст. МР-12–1 (2015 р.), Алексєєва С. О., ст. ФК-11–12 (2014 р.).

Викладачами факультету проводиться велика робота із покращен-

Методичний семінар з викладачами факультету

ня методичного забезпечення навчання: працює методична рада факультету, на якій обговорюються новинки в методиці викладання окремих дисциплін, викладачі діляться своїм досвідом проведення лекцій, семінарських занять, інших форм навчання (проводить доктор економічних наук Григорук П. М.)

Для покращення підготовки спеціалістів економічного профілю значну роботу проводить навчально-методичний відділ, який був створений з ініціативи декана Бондаренка М. І. За десять років його функціонування створена відповідна матеріально-технічна та бібліотечна база. Сьогодні книжковий фонд складає більше 3,5 тис. примірників навчально-наукової літератури і постійно поповнюється новими виданнями.

Крім навчальної і наукової літератури, тут зберігається понад 180 найменувань методичних вказівок із дисциплін, що вивчаються на всіх кафедрах факультету. Окрім того, відділ отримує 18 найменувань періодичних видань.

У відділі сформований електронний каталог наявної літератури, пошук якої можна здійснювати за різними критеріями. Створена база електронних підручників, яка нараховує 237 екземплярів і поповнюється новими підручниками за рекомендаціями викладачів факультету.

У навчально-методичному відділі проводяться також різні заходи: конференції, захист дипломних та магістерських робіт, передзахисти кандидатських та докторських робіт, презентації, зустрічі із провідними науковцями ХНУ та інших вишів. Так, доктор технічних та економічних наук, професор Університету наукової економіки в м. Гронінгені (Нідерланди) Борис Ісакович Гольденгорин прочитав цикл лекцій із курсу «Алгоритми коригування даних у комбінаторній оптимізації» для студентів 4 курсу спеціальності «Економічна кібернетика». Роберт Коуп, професор Вашингтонського університету, провів бесіду зі студентами спеціальності «Менеджмент» із питань тотального менеджменту. Випускник Києво-Могилянської академії, нині студент Гарвардського університету, М. Іванюк розповів майбутнім науковцям про можливості навчання наших студентів за кордоном – у провідних навчальних закладах США та Великобританії.

Таким чином, навчальний процес на факультеті побудований так,

Самостійна робота студентів факультету в аудиторії навчально-методичного відділу

щоб зорієнтувати студентів і викладачів на високу відповідальність і результативність. Цьому сприяє належний рівень забезпечення підручниками, навчально-методичними посібниками, методичними рекомендаціями, підготовленими викладачами факультету, практикумами, кейсами, електронною продукцією тощо.

Позитивний імідж факультету формують викладачі факультету, завдяки своєму високому науковому рівню, своїми професійними здобутками, науковими досягненнями та відкриттями. Щоріч-

но професорсько-викладацький колектив видає понад 20 наукових праць. Значного розвитку набула наукова діяльність викладачів і студентів. Працює 8 наукових шкіл. Звичним стало проведення міжнародних науково-практичних конференцій, семінарів, круглих столів із представниками наукової, бізнесової та політичної еліти, що створює додаткові можливості студентам для максимального розкриття особистих здібностей, видання наукових збірників студентських наукових робіт.

Наукова діяльність викладачів широко репрезентована у збірниках статей, методичних і навчальних посібниках, наукових журналах, засвідчена участю у різноманітних наукових та науково-практичних заходах в Україні та за її межами. Викладачі кафедр проводять спільні наукові дослідження із підприємствами України, підтримуються професійні й особисті контакти з іншими навчальними закладами, громадськими та владними структурами.

Вагомим результатом навчально-методичної та наукової роботи викладачів факультету є низка підручників: викладачі ІЕУ видали понад 50 підручників із грифом Міністерства освіти та науки України, серед яких, зокрема, у 2013–2014 рр.: Стадник В. В., Йохна М. А. «Стратегічне управління інноваційним розвитком підприємства»; Капінос Г. І., Бабій І. В. «Операційний менеджмент»; Ведерников М. Д., Гарват О. А., Чернушкіна О. О., Кравець І. М., Баксалова О. М., Атаманюк Е. А., Атаманюк Р. Ф., Хитра О. В. «Мотивування персоналу»; Войнаренко М. П., Радецька А. В., Овод Л. В. «Управлінський облік»; Хитра О. В. «Менеджмент продуктивності»; Гой І. В., Смелянська Т. П. «Підприємництво»; Овчіннікова О. Р. «Стохастичне та нечітке моделювання міграційних процесів».

Видано також низку навчальних посібників та методичних вказівок для студентів стаціонарної та заочної форм навчання.

На факультеті ведеться активна наукова робота студентів, за підтримки декана було започатковано видання збірників наукових праць студентів, що стимулює цю діяльність, проводяться наукові конференції студентів та аспірантів, відкрито магістратуру. Студенти факультету економіки і управління є активними учасниками республіканських та міжнародних конференцій, мають досить високі показники в республіканських конкурсах і олімпіадах: так у 2014–2015 навчальному році – ІІІ місце в командному заліку на Всеукра-

їнській олімпіаді зі спеціальності «Економічна кібернетика», переможцем ІІ етапу Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» у номінації «Менеджер-координатор» стала студентка ФЕУ Мала Г. В., у номінації «Менеджер-аналітик» – Шатайло О. А., грамотами і дипломами за активну участь у конкурсі студентських наукових робіт відзначено Землякову О. Ф., Морозова В. Г., Атаманчук А. В., за результатами ІІ етапу Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Економічна кібернетика» – Петриченко А. С.

ІІ тур Всеукраїнської студентської олімпіади з напряму "Державні фінанси"

Організація зовнішньоекономічних зв'язків факультету економіки і управління передбачає їх розвиток за навчальним, методичним, науковим та культурно-лінгвістичним напрямами. Сьогодні серед партнерів закладу – представники Гете-Інституту, Британської Ради, Корпусу Миру, Відділу громадських справ при посольстві США, Українсько-польського центру, Асоціації «Нормандія-Україна», Тбіліського державного університету та Кутаїського державного університету ім. Церетелі.

Із метою вивчення світової практики підготовки фахівців-економістів заклад співпрацює з вишами і фірмами Німеччини, США, Англії, Франції, Угорщини. Успішно працює аспірантура, діє спеціалізована рада із захисту кандидатських та докторських дисертацій економічного профілю. Зараз в аспірантурі навчається 35 осіб, щорічно захищається до 10 осіб.

На факультеті здійснюється підготовка фахівців за 12 спеціальностями: «Облік і аудит», «Економічна кібернетика», «Економіка підприємства», «Фінанси і кредит», «Маркетинг», «Управління персоналом і економіка праці», «Менеджмент», «Управління інно-

ваційною діяльністю», «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», “Менеджмент готельно-ресторанної справи”, “Менеджмент торгівельно-виробничої справи ” “Товарознавство та торгівельне підприємництво”.

Студенти спеціальності «Облік і аудит» вивчають загальноосвітні дисципліни, основи управління підприємством та предмети, пов’язані з бухгалтерським обліком, аудитом і дослідженнями фінансового стану підприємств і організацій. Фахівців готують для роботи в системі бухгалтерського обліку, ревізії, контролю та економічного аналізу на державних і приватних підприємствах, а також у системі фінансових органів, контрольно-ревізійних управлінь, податкових адміністрацій, аудиторських фірм, банків, наукових економічних центрів, органів соціального забезпечення, страхування.

За спеціальністю «Економічна кібернетика» студенти, крім загальноосвітніх, вивчають теоретичні і практичні дисципліни з економіки управління, програмування, комп’ютерних технологій. Особлива увага приділяється безперервній комп’ютерній підготовці, здобуттю знань у галузі побудови й експлуатації автоматизованих систем управління, економічного моделювання, створенню програмного продукту та його експлуатації. Здобувши цю спеціальність, випускники готові до організаційно-управлінської, аналітичної, дослідницької діяльності, роботи в системі економічного аналізу і контролю із застосуванням сучасних інформаційних технологій та обчислювальної техніки в галузях виробництва й державного управління.

Студенти спеціальності «Економіка підприємства» вивчають вітчизняну і зарубіжну економіку, основи маркетингу, ринок праці, стратегію підприємства, планування та організацію і створення підприємств різних форм власності, їх управління, розробку і створення нових товарів та цінову політику.

Майбутні спеціалісти з маркетингу здобувають знання із циклів загальноосвітньої, економічної і професійної підготовки та набувають навичок маркетингових досліджень, аналізу маркетингового середовища, потреб споживачів і внутрішніх можливостей підприємств, планування маркетингової діяльності у напрямках розробки товарної, цінової, рекламної та дистрибутивної політики підприємств.

Напрям підготовки «Менеджмент» забезпечує підготовку фахівців у поєднанні науки і мистецтва управління в умовах соціально-економічного середовища, яке постійно змінюється. Зростаюча складність діяльності державних і недержавних організацій вимагає підвищеної технічної та організаційної кваліфікації, що забезпечується в умінні керівника раціонально застосовувати у своїй діяльності знання, логічне мислення, професійну інтуїцію, неформальні та формальні методи, що базуються на використанні різноманітної інформації, приймати обґрунтовані рішення щодо управління персоналом, виробництвом, ринком, зовнішньоекономічною діяльністю.

Фахівці спеціальності «Фінанси і кредит» проходять підготовку для роботи у сферах біржової діяльності та державних фінансів, здобувають навички роботи зі страхування, кредитування, інвестування, факторингу, фінансового аналізу та контролю, фінансового моніторингу.

Крім професійної підготовки, факультет економіки і управління ефективно працює також за іншими напрямами роботи виховання й організації життя студентів. Велика увага приділяється, як уже відзначалось вище, фізичній культурі та спорту. Як результат цієї роботи – команда ФЕУ неодноразово була призером спортивних змагань університету, займаючи призові місця у спартакіадах університету. У 2015 році команда факультету зайняла І місце в спортивно-патріотичному фестивалі «Наш порох завжди сухий» до відзначення Дня пам’яті і примирення і 70-ї річниці Перемоги над нацизмом.

Свого часу вихованець факультету Таймазов Тимур на XXV Олімпійських іграх у Барселоні (Іспанія) у 1992 році з важкої атлетики здобув срібну медаль, а на XXVI олімпійських іграх у 1996 році в Атланті (США) здобув зо-

Команда-переможець ФЕУ

лоту медаль з важкої атлетики, на чемпіонаті світу серед юніорів призером став ст. гр. МР-11–1 Шелест В. – зайняв ІІ місце, Кузьмін А. ст. гр. ОА-11–2 став чемпіоном України із тхеквондо, ст. гр. УПЕП-10–1 Беспалько Н. зайняв ІІІ місце на універсіаді України.

Традиційним для студентів і викладачів закладу став зимовий відпочинок у Карпатах: щозими організовується кілька виїздів на гірськолижні комплекси «Буковель», «Плай» та ін.

На факультеті розроблена і працює програма з виховної роботи, яка полягає у створенні й ефективному функціонуванні системи батьківських комітетів, підвищенні ролі студентського самоврядування в організації виховних заходів, реалізації ідей національного патріотичного виховання студентів. Тут велику допомогу надає створена в гуртожитку № 3 українська світлиця, де зібрані предмети українського побуту, висвітлені етапи становлення української держави. До знаменних дат української історії тут проводяться відповідні заходи.

Уструктурі факультету економіки і управління функціонує 8 кафедр.

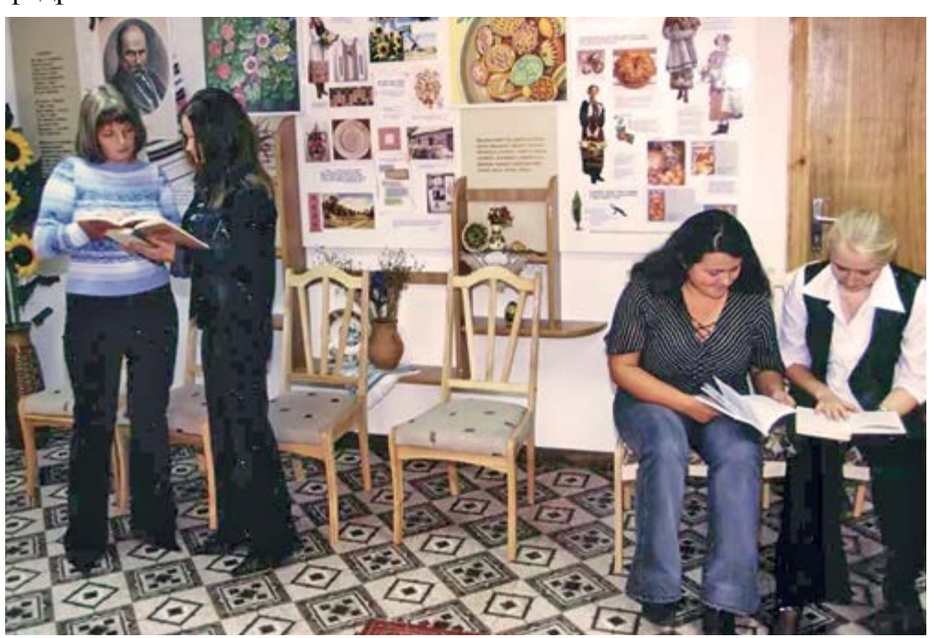

Українська світлиця в гуртожитку № 3. Шануємо, вивчаємо.

КАФЕДРА ФІНАНСІВ ТА БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ

Кафедра фінансів та банківської справи є випусковою кафедрою для напряму «Фінанси і кредит» факультету економіки і управління. Кафедра заснована у 1998 році. Колектив забезпечує професійну та практичну підготовку фахівців з напряму підготовки (спеціальності) «Фінанси і кредит» за освітньо-кваліфікаційними рівнями «бакалавр», «спеціаліст» «магістр» на факультетах економіки і управління та заочно-дистанційного навчання.

Першим завідувачем кафедри (1998–2000 рр.) була кандидат економічних наук, професор Є. Г. Рясних.

З 2000 р. по 2005 р. кафедру очолювала кандидат економічних наук, доцент В. М. Шацька.

З 2005 р. по 2013 р. завідувачем кафедри була кандидат економічних наук, професор І. М. Михайловська.

З 03.06.2013 р. кафедру очолює доктор економічних наук, професор, академік Академії економічних наук України Хрущ Ніла Анатоліївна, яка своїм професіоналізмом підняла її на якісно новий щабель.

Професорсько-викладацький склад нараховує 26 осіб, серед яких 5 професорів, 10 доцентів, 8 старших викладачів, 3 асистенти.

Протягом останніх 10 років значно покращився якісний склад кафедри, викладачами було захищено 2 дисертації на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук та 14 дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук. Впродовж 2010–2014 рр. присвоєно вчені звання доцента кафедри фінансів і банківської справи 5 кандидатам економічних наук: Гулько Л. Г.,

Посвята в студенти

Іжевському П. Г., Ксьондз С. М., Матвійчук Л. О., Приступі Л. А.

Науково-педагогічний персонал кафедри забезпечує понад 80 навчальних курсів, які 100% забезпеченні розробленими навчально-методичними комплексами, що представлені в підсистемі «Модульне середовище для навчання» (MOODLE). За роки діяльності кафедри було видано понад 250 навчально-методичних розробок; понад 100 сертифікованих модулів дистанційного навчання, 18 навчальних посібників з фахових дисциплін (з них 16 з грифом МОН України).

Кафедра фінансів та банківської справи має надзвичайно широке коло наукових досліджень. Під керівництвом Хрущ Н. А. на кафедрі створено наукову школу: «Стратегії та технології управління фінансами суб'єктів господарювання: теорія, методологія, практика». Особливістю наукових розробок школи є те, що вони доведені до рівня конкретних науково-методичних та практичних рекомендацій, які застосовуються у діяльності підприємств різних галузей економіки, впроваджені у навчальний процес ВНЗ України, використовуються у діяльності державних установ та організацій.

Викладачі кафедри фінансів і банківської справи у 2010–2014 роках брали участь у виконанні 9 держбюджетних та господарсько-договірних НДР Хмельницького національного університету. Сьогодні колектив кафедри працює над розробкою держбюджетної НДР «Процеси формування та моделювання стратегії і тактики управління фінансами суб'єктів господарювання» (ДР № 0114U000272) та господарсько-договірної роботи «Розробка моделей та технологій процесу прийняття управлінських рішеньвсистеміефективного розвитку підприємств легкої промисловості» (ДР № 0114U004512).

Міжнародна науково-практична конференція «Механізми, стратегії, моделі та технології управління економічними системами за умов інтеграційних процесів: теорія, методологія, практика

Важливий елемент наукової роботи – організація міжнародних та всеукраїнських конференцій і бізнес-семінарів. Так, колективом кафедри щорічно проводиться міжнародна науково-практична конференція «Механізми, стратегії, моделі та технології управління економічними системами за умов інтеграційних процесів: теорія, методологія, практика», всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція молодих вчених та студентів «Фінансові аспекти розвитку економіки України: теорія, методологія, практика» та низка бізнес-семінарів; за результатами цієї наукової роботи здійснюється випуск матеріалів (тез) конференцій, номерів журналу «Вісник Хмельницького національного університету», збірників наукових праць молодих вчених та студентів та монографій.

За 2010–2014 рр. за участю викладачів кафедри фінансів і банківської справи було опубліковано: 68 монографій та розділів у монографіях, зокрема, два розділи у монографії, виданій в Польщі; понад 250 статей у фахових виданнях України; понад 30 публікацій у закордонних виданнях, у тому числі 3 публікації у виданнях, які індексуються у науково-метричній базі Scopus; понад 400 статей і тез у збірниках наукових праць та матеріалах конференцій, серед них:

1. Корпоративне управління в Україні: процеси формування та розвитку: монографія/за ред. проф. д. е.н., проф. Н. А. Хрущ. – К.: Кафедра, 2012. – 300 с.

2. Форкун І. В. Основи казначейської справи: навч. посібник/3-тє видання, виправлене та доповнене/І. В. Форкун, Н. Л. Фролова. – Львів: «Новий Світ – 2000», 2013. – 514 с.

3. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва: навч. посібник з грифом МОНМСУ/Р. С. Квасницька. – Львів: «Магнолія 2006», 2012. – 631 с.

4. Сучасні підходи, методи і моделі в управлінні фінансами: економічний та соціальний аспекти: монографія/За ред. О. І. Барановського, І. М. Михайловської. – Хмельницький: ХНУ, 2010. – 495 с.

5. Ларіонова К. Л. Управління фінансовою санацією підприємства: навч. посібник/К. Л. Ларіонова, Т. В. Донченко. – Хмельницький: ХНУ, 2015. – 446 с.

6. Михайловська І. М. Банківські операції. Кредитно-модульний курс: Навчальний посібник/І. М. Михайловська, А. В. Олійник. – Львів: "Магнолія – 2006", 2011. – 625 с.

7. Ксьондз С. М. Бюджетування діяльності суб'єктів господарювання: навчальний посібник/Ксьондз С. М. – Кам'янець-Подільський: ПП «Медобори-2006», 2014. – 278 с.

8. Іжевський П. Г., Кошонько О. В. Фінанси: навчальний посібник. – Львів: «Магнолія 2006», 2013. – 373 с.

Доктори економічних наук, професори та доценти кафедри є незалежними експертами фахових наукових видань з економіки, членами редакційних колегій фахових журналів «Вісник Хмельницького національного університету» та «Науковий вісник Херсонського державного університету», членами 2-х спеціалізованих вчених рад: Д 70.052.01 Хмельницького національного університету та Д 41.816.03 Одеської національної академії зв'язку ім. О. С. Попова виступають офіційними опонентами докторських та кандидатських дисертацій, працюють у складі журі олімпіад, наукових конкурсів тощо.

Велика увага також приділяється організації студентської науково-дослідної роботи. Студенти напряму підготовки (спеціальності) «Фінанси і кредит» регулярно беруть участь та стають переможцями у Всеукраїнських студентських предметних олімпіадах та конкурсах студентських наукових робіт, виступають із доповідями на конференціях, публікують наукові статті та тези. Кафедрою фінансів та банківської справи щорічно проводяться І етапи Всеукраїнських студентських предметних олімпіад з «Фінансів суб'єктів господарювання», «Банківської справи», «Податкової системи», «Страхування» та «Державних фінансів». З 2014 року на базі кафедри проводиться ІІ етап Всеукраїнської студентської олімпіади з напряму «Державні фінанси». За її результатами у 2014 році студенти ХНУ посіли призові місця: команда Хмельницького національного уні-

ІІ етап Всеукраїнської студентської олімпіади «Державні фінанси»

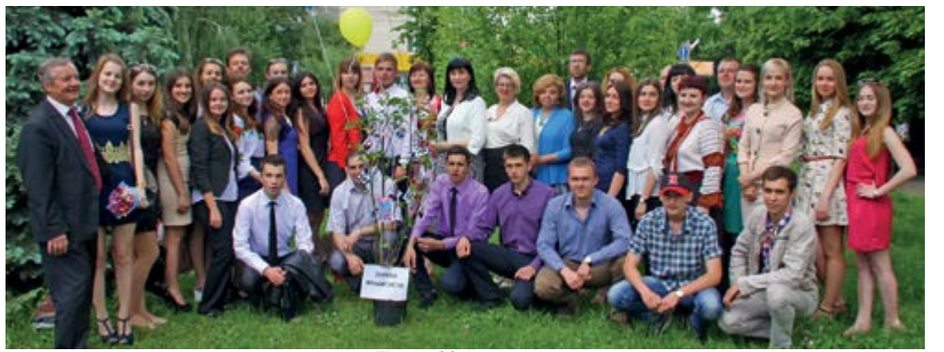

День фінансиста

верситету – І загальнокомандне місце; Возна С. А., гр. ФКмб-09–1 – ІІ місце та диплом ІІ ступеня; Блинда А. М., гр. ФК-10–2 – IV місце, нагороджена грамотою «За глибокі знання програмного матеріалу з дисципліни «Казначейська справа».

Студенти напряму підготовки (спеціальності) «Фінанси і кредит» беруть активну участь у виховній роботі. З ініціативи студентів у 2014 році було започатковано волонтерський рух, щорічно проводиться «День фінансиста», конкурс-презентація «Моя майбутня спеціальність» тощо (Фото 4).

Кафедра також підтримує ділові стосунки з установами, організаціями та підприємствами – потенційними працедавцями випускників. Для прогнозування реальної потреби у фахівцях та підвищення їх навичок у 2014 р. було укладено угоди про проходження усіх видів практики з 12 банками, 10 страховими компаніями, понад 25 підприємствами та фінансовими установами.

За вагомий особистий внесок у розвиток освіти та науки викладачі кафедри Хрущ Н. А., Григорук П. М., Михайловська І. М., Квасницька Р. С., Форкун І. В., Ларіонова К. Л. та інші нагороджені почесними грамотами Хмельницької обласної державної адміністрації та Хмельницької міської ради. Грамотами і подяками Хмельницького національного університету нагороджені усі викладачі та співробітники кафедри.

Колектив кафедри протягом останніх 10 років здійснив значний внесок у розвиток національної освіти та науки, згідно із результатами рейтингової оцінки кафедр університету кафедра фінансів та банківської справи посідає перші місця у групі випускових гуманітарно-економічних кафедр, що відмічено грамотами.

КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ І ЕКОНОМІКИ ПРАЦІ

Хмельницького національного університету є відомою в Україні та провідною в Подільському регіоні з підготовки фахівців зі спеціальності "Управління персоналом та економіка праці", на яких існує підвищений попит на місцевому, регіональному та національному ринках праці.

Кафедра розпочала свою історію у 1996 році, коли згідно з наказом Міністерства освіти і науки України № 79 від 3 липня 1996 року про закріплення спеціальностей, підготовку фахівців у галузі управління почала здійснювати тоді ще кафедра управління трудовими ресурсами і інформаційних систем в менеджменті.

Вже у 1997 році на базі Управління праці і зайнятості населення Хмельницької обласної державної адміністрації було відкрито філію кафедри управління трудовими ресурсами.

У 2009 році кафедра була перейменована в кафедру управління персоналом і економіки праці.

З моменту створення і по сьогоднішній день кафедру управління персоналом і економіки праці очолює доктор економічних наук, професор, академік Академії економічних наук України Ведерніков Михайло Данилович.

Кафедра управління персоналом і економіки праці є випусковою за галуззю знань 0305 – «Економіка та підприємництво» і, відповідно, спеціальністю «Управління персоналом та економіка праці» ступеня «магістр» з ліцензованим обсягом 50 осіб денної та 50 осіб заочної форм навчання, освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» з ліцензованим обсягом 10 осіб денної та 10 осіб заочної форм навчання, ступеня «бакалавр» з ліцензованим обсягом 60 осіб денної та 60 осіб заочної форм навчання.

Колектив кафедри

Випускники кафедри

Підготовка студентів зі спеціальності «Управління персоналом та економіка праці» здійснюється за сучасними навчальними програмами, що відповідають вимогам і умовам Болонського процесу, учасником якого є Україна. При кафедрі управління персоналом і економіки праці здійснюється підготовка аспірантів та докторантів на здобуття наукового ступеня відповідно доктора філософії в галузі економіки та доктора економічних наук.

Професорсько-викладацький склад кафедри налічує 18 осіб, з яких 15 науково-педагогічних працівників мають наукові ступені. На кафедрі працює 7 докторів наук та 8 кандидатів наук, доцентів.

Під керівництвом Ведернікова М. Д. започатковано наукову школу «Управління персоналом підприємства на засадах реінжинірингу». За результатами виконання науково-дослідних тем було захищено 1 докторську та 5 кандидатських дисертацій: дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук Ведерніковим М. Д.; дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук Гарват О. А., Атаманюком Р. Ф., Атаманюк Е. А., Кравець І. М., Літинською В. А.

Безперервно відбувається підвищення професійної кваліфікації викладачів кафедри на провідних підприємствах, установах, у вищих навчальних закладах України та за кордоном.

Кафедра управління персоналом і економіки праці бере активну участь у роботі різноманітних міжнародних та всеукраїнських кон-

ференцій, а також в їх організації та проведенні. Під безпосереднім керівництвом проф. Ведернікова М. Д. на базі Хмельницького національного університету було проведено ряд Міжнародних науково-практичних конференцій із залученням провідних вчених, фахівців, керівників підприємств, практичних працівників тощо. У різний час в роботі конференцій брали участь відомі вчені Росії, Польщі, Болгарії, Білорусі, Німеччини, Чехії, Угорщини, Молдавії, країн Прибалтики тощо.

Вагомим є науковий доробок професорсько-викладацького складу кафедри, яким підготовлено та видано значну кількість підручників, навчальних посібників з грифом МОН України та монографій, а саме: «Мотивування персоналу», «Економіка праці і соціально-трудові відносини», «Соціальна економіка», «Нормування праці», «Історія економіки та економічної думки», «Організація праці», «Економіка промислового підприємства», «Організація виробництва», «Основи зовнішньоекономічної діяльності», «Менеджмент продуктивності», «Основи економіки праці», «Мотивація робітників на основі тарифної системи оплати праці», «Regulation of work payment of managerial personnel at industrial enterprises of Ukraine», «Синергізм у міжнародному співробітництві», «Управління якістю праці на промислових підприємствах», «Ринковий механізм регулювання оплати праці робітників (проблеми теорії і практики)».

До науково-дослідної роботи активно залучається студентство. Під керівництвом викладачів кафедри управління персоналом і економіки праці науково-дослідною роботою щорічно займаються у середньому більше 100 студентів. Протягом 2010–2014 рр. студентами опубліковано 323 наукові статті, 282 студенти брали участь у різних конференціях, 92 праці студентів спеціальності "Управління персоналом та економіка праці" брали участь у конкурсах наукових робіт. У Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук у 2011–2012 н. р. студентка групи УПЕП-08–2 Яцкова Дарина була визнана фіналісткою конкурсу, у 2012–2013 н. р. студентка групи УПЕП-10–1 Куклюк Вікторія здобула ІІІ місце. У Всеукраїнському конкурсі наукових робіт Стипендіальної програми В. Пінчука «Завтра. UA» 2010–2011 н. р. студентка групи УПЕП-07–2 Дмитрієва Наталія успішно пройшла відбір у двох перших турах програми. У Всеукраїнському молодіжному конкурсі «Новітній інтелект України» Міжнародного благодійного фонду «Україна 3000» 2009–2010 н. р. студентка групи УПЕП-07–

2 Дмитрієва Наталія та студентка групи УПЕП-07–1 Ропій Яна стали фіналістами конкурсу. У Всеукраїнському студентському конкурсі «Розвиток корпоративної соціальної відповідальності» у 2013 р. студенти групи УПЕП-10–2 Куклюк Вікторія, Поплавський Євгеній та Мороз Кароліна стали фіналістами конкурсу. У 2015 році студентка групи УПЕПмб-10–1 Мороз Кароліна стала фіналісткою Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук у 2014–2015 н. р.

Кафедра підтримує наукові зв'язки з провідними вищими навчальними закладами та науково-дослідними інститутами України і зарубіжними установами, серед яких: Інститут демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи НАН України, Науково-дослідний інститут праці і зайнятості населення Міністерства соціальної політики і НАН України, Інститут економіко-правових досліджень НАН України, Інститут економіки промисловості НАН України, Дніпропетровська державна фінансова академія, Харківський національний економічний університет, Тернопільський національний економічний університет, ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», ДУ «Інститут регіональних досліджень ім. М. Долішнього», Київський національний університет ім. Шевченка, Полтавський національний технічний університет ім. Ю. Кондратюка, Державний університет Клівленда (Канада), Вища школа адміністрації і бізнесу імені Е. Квятковського у Гдині (Польща).

Кафедра управління персоналом і економіки праці Хмельницького національного університету є однією з провідних на Поділлі та вельми авторитетних кафедр України, що здійснює інноваційну підготовку конкурентоспроможних фахівців нової фундації за денною, заочною, дистанційною та екстернатною формами навчання за ОКР «бакалавр», «спеціаліст», «магістр». Кафедра має все необхідне для забезпечення комфортних умов навчання та набуття фахової компетентності студентами: висококваліфікований професорсько-викладацький склад з великим досвідом освітянської та наукової діяльності; чудові лекційні аудиторії, лабораторії тренінгових технологій; розгалужену інформаційно-комп'ютерну систему з інтерактивними мультимедійними комплексами; новітню матеріально-технічну базу з розвиненою інформаційною, інженерною і соціальною інфраструктурами.

КАФЕДРА ОБЛІКУ І АУДИТУ

Підготовка спеціалістів з бухгалтерського обліку, статистики та фінансів у Хмельницькому національному університеті (тоді – Хмельницькому технологічному інституті побутового обслуговування) розпочалася ще у 1974 році кафедрою економіки і організації побутового обслуговування. Коли виникла необхідність поглиблення професійної майстерності цих фахівців, підвищення наукового рівня їх підготовки, створення більш сприятливих умов для навчально-виховної роботи, 19 травня 1978 року перший заступник Міністра вищої і середньої спеціальної освіти УРСР Бутенко Ю. І. підписав наказ № 150 «Про зміни у структурі Хмельницького технологічного інституту побутового обслуговування». За цим наказом кафедра економіки і організації побутового обслуговування інженерно-економічного факультету поділилася на дві: одна – залишалася під старою назвою, а інша – отримала нову назву – кафедра бухгалтерського обліку, статистики і фінансів. Наказ передбачав необхідні зміни у штатному розкладі, кошторисі і статуті інституту. За новою кафедрою було закріплено 25 навчальних дисциплін. Першим завідувачем кафедри було призначено к. е.н., доцента Попова Володимира Пилиповича. З того часу кафедра бухгалтерського обліку, статистики і фінансів пройшла тривалий період трансформації, проте її освітньо-кваліфікаційний та науковий потенціал лише примножувався. Відзначимо, що у листопаді 1978 року, коли кафедра запрацювала під керівництвом к. е.н., доцента Попова В. П. як самостійна структура, у її складі було 11 викладачів, з яких 5 мали наукові ступені кандидатів наук, а 3 мали вчені звання доцента.

Кафедра бухгалтерського обліку, статистики та фінансів (1980 р.).
Верхній ряд (зліва направо):
Дикий В. М.,
Попов В. П.,
Косянчук Т. Ф.,
Жовнір Л.,
Кіт М. Ф.
Нижній ряд (зліва направо):
Пухальська Г. В.,
Дуда Т. Т.,
Захарченко М. М.,
Шацька В. М.

У 1989 році кафедру очолив к. е.н., доцент Войнаренко Михайло Петрович, який з грудня 1990 року вступив у докторантуру Інституту економіки НАН України. За період його навчання кафедру очолювали к. е.н., доцент Хмелевська Алла Василівна (1991–1993 рр.); Шпак Валентин Аркадійович (1993–1995 рр.). З вересня 2014 р. кафедру обліку та аудиту очолює к. е.н., доцент Скоробогата Лариса Вікторівна.

За більше ніж сорокалітнє існування кафедра обліку, статистики і фінансів зазнавала реорганізаційних змін, змінювалась і її назва. Так, у 1991–1992 навчальному році із кафедри була виділена самостійна профілююча кафедра ревізії і контролю, яку очолив д. е.н., професор Кругляк Броніслав Степанович. У 1995 році в Україні почала впроваджуватись ступенева система підготовки фахівців бакалаврського та магістерського рівнів не тільки з бухгалтерського обліку, аналізу господарської діяльності, але і з аудиту. Саме в цьому році кафедра бухгалтерського обліку, статистики і фінансів була перейменована на кафедру обліку та аудиту, яку очолив д. е.н., професор Войнаренко Михайло Петрович.

Враховуючи те, що з 1993 року кафедра здійснювала підготовку фахівців за спеціальністю «Фінанси і кредит», яка була відкрита на факультеті бізнесу і права, у 1996 році в університеті була створена нова кафедра обліку, аудиту та фінансів шляхом об'єднання кафедр обліку та аудиту і кафедри ревізії та контролю. Проте вже у 1998 році з'явилась необхідність виділення із нещодавно об'єднаної кафедри нової профілюючої кафедри фінансів і банківської справи, з відповідною спеціалізацією її випускників, яку очолила к. е.н., доцент Рясних Євгенія Григорівна.

Більше 25 років роботу кафедри обліку і аудиту координує член-кореспондент НАН України, заслужений діяч науки і техніки України, проректор з науково-педагогічної роботи, перший проректор Хмельницького національного університету, д. е. н., професор Войнаренко Михайло Петрович, який пройшов у навчальному закладі шлях від асистента до завідувача кафедри обліку і аудиту. Під його керівництвом і безпосередньою участю у 1996 році започатковано проведення періодичної Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми обліку та аудиту за умов нестабільної економіки», яка пізніше відповідно до потреб наукової актуальності була трансформована в «Управління економічними системами: концепції, стратегії та інновації розвитку». Зазначимо, що в першій конференції поряд з вітчизняними вченими брали участь 5 докторів наук з США та Австралії.

За результатами другої конференції викладачами кафедри підготовлена і видана у 2002 році перша колективна монографія «Системи обліку в Україні: трансформація до міжнародної практики» у видавництві «Наукова думка», обсягом 40 друкованих аркушів. І сьогодні, коли кафедрою проведено вже VIII Міжнародну науково-практичну конференцію за участі понад 140 учасників з різних регіонів України та міжнародних делегацій з Росії, Білорусії, Грузії, Казахстану та Польщі, можна з впевненістю говорити про існування наукової школи професора Войнаренка М. П. з проблем економічного розвитку регіонів України на інноваційних засадах, а особливо розвитку теорії і методики обліку, аналізу та аудиту в контексті використання нових інформаційних технологій та зміни правової парадигми.

Сьогодні професорсько-викладацький склад кафедри обліку та аудиту складає більше 30 чол., у тому числі 3 мають науковий ступінь доктора наук (Войнаренко М. П., Кругляк Б. С., Кулинич О. І.), 23 – науковий ступінь кандидата наук (Білик І. А., Бобровник В. М., Валькова Н. В., Гуменюк А. Ф., Джулій Л. В., Ємчук Л. В., Замазій О. В., Кладницька Т. А., Ковтун І. Ю., Лопатовський В. Г., Овод Л. В., Огнєва А. М., Петрицька О. С., Пономарьова Н. А., Рзаєв Г. І., Рзаєва Т. Г., Руда Т. П., Скалюк Р. В., Склабінська А. І., Скоробогата Л. В., Хмелевська А. В., Ченаш В. С., Цебень Р. Л.). Підготовили до захисту дисертації Білорусець Л. М., Кобець Д. Л., Рибчинська Л. А. Хоч і не захистили поки що дисертації, але вважаються гарними фахівцями у тих дисциплінах, які викладають Костюк О. М., Тарашевська О. В., крім того, ці викладачі вільно володіють іноземною мовою. На кафедрі працюють сертифіковані аудитори та помічники аудиторів (Гуменюк А. Ф., Пономарьова Н. А., Цебень Р. Л.).

Викладачі кафедри обліку і аудиту у своїй роботі керуються системою цінностей, яка була сформована у період становлення колективу, водночас активно використовують новітні інструменти і технології передачі інформації та продукування нових знань. Слід зауважити, що закладена у перші роки існування кафедри традиція залучення найкращих випускників інституту до викладацької роботи діє й донині. На сьогоднішній день на кафедрі працює 27 викладачів (87% колективу) – колишніх студентів нашого навчального закладу. Крім того, багато випускників кафедри зробили успішну професійну кар'єру та займають керівні посади в провідних сферах національної економіки, зокрема:

1. Мельник Сергій Іванович, депутат Верховної Ради України, (випускник 1990 р.).

Завідувач кафедри бухгалтерського обліку, статистики і фінансів з 1978 до 1989 рр., к. е. н., доцент Попов В. П.

Завідувач кафедри бухгалтерського обліку, статистики і фінансів з 1989 до 1991 р. р.; завідувач кафедри обліку та аудиту з 1995 до 2014 рр., д. е. н., професор Войнаренко М. П.

Завідувач кафедри бухгалтерського обліку, статистики і фінансів з 1991 до 1993 рр., к. е. н., доцент Хмелевська А. В.

Завідувач кафедри ревізії і контролю з 1991 до 1993 рр., д. е. н., професор Кругляк Б. С.

Завідувач кафедри бухгалтерського обліку, статистики і фінансів з 1993 до 1995 рр., к. е. н., доцент Шпак В. А.

Завідувач кафедри обліку і аудиту з 2014 р., к. е. н., доцент Скоробогата Л. В.

2. Коліщак Віктор Михайлович, голова громадської організації «Рідне місто», (випускник 2002 р.).

3. Мороз Анатолій Степанович, проректор з економічних питань – головний бухгалтер Національного університету «Львівська політехніка», (випускник 1981 р.).

4. Шпак Валентин Аркадійович, завідувач кафедри, доктор економічних наук, професор Національної академії статистики, обліку та аудиту, (випускник 1981 р.).

5. Косковецька Євгенія Станіславівна, генеральний директор ВАТ «Укрелектроапарат», (випускник 1978 р.).

6. Корнік Наталія Леонідівна, головний бухгалтер ХНУ, (випускник 1985 р.).

7. Гакало Валентин Володимирович, власник торгової марки «Насолода», (випускник 1996 р.).

8. Гаврилюк Алла Миколаївна, головний бухгалтер Хмельницькобленерго, (випускник 1992 р.).

9. Козлик Оксана Володимирівна, головний бухгалтер ВАТ «АК Адвіс», (випускник 1994 р.).

10. Жук Лариса Григорівна, заступник начальника ДПІ у м. Хмельницькому, (випускник 1995 р.).

Сьогодні робота кафедри здійснюється за такими основними напрямами: навчальна, навчально-методична, науково-дослідна та навчально-виховна. Для організації та проведення навчальної роботи за професорсько-викладацьким складом кафедри обліку і аудиту закріплено 62 дисципліни, з яких 18 читаються для інших спеціальностей різних факультетів університету, переважно економічного профілю. З метою покращення якості роботи зі студентами денної форми навчання викладачами створено та розроблено більше 100 навчальних курсів в електронному середовищі Moodle, кожен з яких містить повнотекстові версії лекційного матеріалу, завдань для практичної та самостійної підготовки, комплекси тестових завдань та завдань для самоперевірки. Можливість самостійного розміщення матеріалів у модульному середовищі дозволяє викладачам своєчасно інформувати студентів про зміни чинного облікового законодавства. Позитивний досвід апробації цієї системи для студентів денної форми навчання зумовив поширення можливостей інформаційного ресурсу для студентів заочної та дистанційної форм навчання, і вже два роки викладачі кафедри обліку і аудиту проводять роботу із розширення існуючих та створення нових навчальних курсів. Вперше в університеті к. е.н., доцент Дуда Т. Т. та ст. викладач Наконечна Г. Ф. розробили он-лайн лекції з базових навчальних дисциплін «Теорія економічного аналізу», «Звітність підприємств».

Професорсько-викладацький склад кафедри обліку та аудиту у 2008 році

Без сумніву, якість навчальної роботи багато в чому залежить від ступеня забезпеченості студентів навчально-методичною літературою. Лише за останні 10 років функціонування кафедри професорсько-викладацьким складом було забезпечено видання понад 90 навчальних, навчально-методичних та інструктивних розробок, які надають допомогу студентам у підготовці до практичних занять, курсового, дипломного та магістерського проектування. Наявність потужного інформаційного ресурсу дозволила розширити спектр пропонованих навчально-методичних послуг завдяки створенню нових інформаційно-консультативних курсів у середовищі Moodle для он-лайн роботи зі студентами.

Викладачі кафедри обліку і аудиту активно займаються науковою роботою та впроваджують результати проведених наукових досліджень у навчальний процес. Лише за останні 10 років професорсько-викладацьким складом кафедри було підготовлено та видано 39 монографій, 15 підручників і навчальних посібників з грифом

МОН України, більше 1000 статей і тез доповідей. Щороку викладачі кафедри обліку і аудиту здійснюють апробації результатів своїх наукових пошуків на більше ніж 20 науково-практичних конференціях як в Україні, так і за кордоном. Професори та провідні доценти кафедри здійснюють керівництво роботою більше 30 аспірантів та здобувачів. За результатами наукової роботи викладачів та аспірантів кафедри обліку і аудиту у 2014 році була видана під редакцією д. е. н., професора Войнаренка М. П., к. е. н., доцента Скоробогатої Л. В. друга колективна монографія «Обліково-аналітичні аспекти управлінських концепцій: процеси формування та реалізації» обсягом 42,3 др. арк.

Студенти спеціальності «Облік і аудит», починаючи з другого курсу навчання, також активно залучаються до наукової роботи. Щорічно з ініціативи кафедри проводиться студентська наукова конференція, за результатами якої кращі доповіді направляються для представлення на міжнародних науково-практичних конференціях студентів і молодих вчених. Про потужну професійну та науково-практичну

Ректор Хмельницького національного університету Скиба М. Є. та завідувач кафедри обліку і аудиту Войнаренко М. П. вітають магістрів з обліку і аудиту (випуск 2012 р.)

Зустріч викладачів кафедри у травні 2015 року з випускниками (1980 та 1990 років випуску)

спрямованість та якість підготовки студентів спеціальності «Облік і аудит» свідчить те, що протягом останніх десяти років кафедрою було випущено біля 5 тисяч бакалаврів, 4,5 тисяч спеціалістів, понад 250 магістрів, і всі вони або продовжили навчання (бакалаври), або знайшли гідну роботу на підприємствах і установах, займають посади від простих бухгалтерів до керівників потужних підприємств і владних структур, десятки найкращих отримали рекомендації щодо подальшого навчання в аспірантурі, захистили кандидатські і докторські дисертації.

На формування свідомості та кодексу внутрішньої професійної етики майбутніх фахівців впливає ефективна діяльність інституту кураторства, у якому викладачі кафедри обліку та аудиту беруть активну участь. Їх активна робота постійно відзначається почесними грамотами та подяками з боку керівництва університету, а також позитивними відгуками з підприємств та організацій, де на керівних посадах працюють випускники кафедри.

У цілому робота професорсько-викладацького складу кафедри обліку та аудиту Хмельницького національного університету спрямована на формування майбутнього громадянина нашої держави, високопрофесійного спеціаліста, ефективного керівника, якість знань якого і принципи поведінки відповідають кодексу професійної етики, та який здатний своєчасно реагувати на зміни навколишнього обліково-регуляторного середовища.

КАФЕДРА ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ

Кафедра політекономії була створена у 1962 році і входила до складу кафедри марксизму-ленінізму Хмельницького філіалу Львівського поліграфічного інституту. З 1 жовтня 1967 року кафедра увійшла до складу Хмельницького технологічного інституту побутового обслуговування (ХТІБО). У той же час при кафедрі був створений і успішно функціонував кабінет марксизму-ленінізму з необхідною літературою з питань політичної економії, марксистсько-ленінської філософії та історії КПРС. 17 березня 1973 року відбувся поділ кафедри марксизму-ленінізму на три самостійні кафедри: історії КПРС, марксистсько-ленінської філософії та політичної економії.

Першим завідувачем кафедри став кандидат економічних наук Іван Андрійович Германюк. Базовими дисциплінами кафедри на той час були політична економія капіталізму та політична економія соціалізму. Ці курси вели кандидати економічних наук І. А. Германюк, І. П. Гуменюк, В. Ф. Міхеєв – випускники ВНЗ України та Вищої партійної школи при ЦК Компартії України. Асистентами

Колектив кафедри

на кафедрі працювали Т. О. Єгорова, В. М. Грищук, Л. І. Гуменюк, Ж. Д. Гуцал. У 1976 році кафедра поповнилась кандидатами наук М. П. Жовніром, І. Г. Мартиненком. Всього з початку заснування кафедри працювало 6 кандидатів наук і 4 асистенти.

З перших днів заснування кафедри і по 2012 рік її членом була Жанна Данилівна Гуцал, яка пройшла науковий шлях від асистента до доцента. Вчене звання їй було присвоєно в 1978 році. Неодноразово одержувала подяки та грамоти ХТІБО, її фото тричі було на Дошці Пошани. У 1980 році Ж. Д. Гуцал присвоєно звання «Ветеран інституту» з врученням грамоти і пам'ятного знаку за активну участь у громадській роботі та добросовісне ставлення до виконання службових обов'язків. У 1994 році їй присвоєно почесне звання «Заслужений викладач Технологічного університету» з видачею відповідного диплому.

З 1973 по 1991 рік кафедру очолював кандидат економічних наук Василь Кіндратович Ісаєнко. За цей період на кафедру були направлені випускники економічного факультету Київського державного університету ім. Тараса Шевченка М. І. Бондаренко, В. П. Гавриш, Г. І. Гавриш, М. С. Бабич, Л. М. Бабич, В. М. Шавкун, Л. С. Любохинець – за базовою освітою викладачі політекономії, економісти.

Після В. К. Ісаєнка в 1991 році кафедру очолив випускник Львівського державного університету ім. І. Я. Франка, кандидат економічних наук Володимир Леонідович Співачук, який згодом став депутатом Верховної Ради України V скликання. Під час його керівництва були підготовлені законопроекти «Про народні підприємства» та «Засади внутрішньої і зовнішньої політики» і представлені на розгляд Верховної Ради України.

У цей період на кафедрі працювали: випускниця Львівського державного університету ім. І. Франка, Вищої партійної школи при ЦК Компартії України Г. А. Черешня, випускник Тернопільського державного педагогічного інституту ім. Я. О. Галана І. Є. Журба (нині доктор економічних наук, завідувач кафедри міжнародної інформації та країнознавства), випускниця Кам'янець-Подільського педагогічного університету Н. В. Кошулаб, випускниця Чернівецького університету Г. В. Сарафін.

У 1994 році кафедра політекономії перейменована в кафедру економічної теорії і стає базовою кафедрою з вивчення фундаментальних економічних дисциплін.

Впродовж 2004–2014 років ряди викладачів кафедри поповнили молоді спеціалісти – випускники Хмельницького національного університету: В. В. Нікулін, Н. П. Танасієнко, А. В. Мейш, С. В. Мороз, К. І. Залогіна, В. В. Довбуш, С. Й. Ядуха, Т. В. Ядуха, Т. С. Давидко, Л. Б. Бушовська, Д. М. Бондаренко, Т. В. Цвігун, О. В. Поплавська, Н. В. Новікова.

Після В. Л. Співачука кафедру очолив кандидат економічних наук, доцент Микола Іванович Бондаренко, який у 1992 році був обраний деканом інженерно-економічного факультету, а в 2007 році призначений директором інституту економіки і управління при Хмельницькому національному університеті, нині декан факультету економіки і управління.

З 1 липня 2014 року завідувач кафедри – випускниця Київського національного університету ім. Т. Г. Шевченка, кандидат економічних наук, доцент, член-кореспондент Академії економічних наук України Лариса Сергіївна Любохинець.

Сьогодні професорсько-викладацький склад кафедри включає 15 членів, з них 10 – кандидати наук (9 – економічних, 1 – історичних), з яких 8 – доценти. За останні десять років кандидатські дисертації захистили викладачі кафедри: С. В. Мороз, А. В. Мейш, Т. В. Цвігун, С. Й. Ядуха.

Викладацький склад кафедри – це високоосвічені, професійно підготовлені доценти, старші викладачі, викладачі, що забезпечують викладання важливих економічних дисциплін – політекономії, макроекономіки, мікроекономіки, національної економіки, економічної теорії, міжнародної економіки, міжнародних економічних відносин, міжнародних організацій та ТНК, міжнародної економічної інтеграції, історії економіки та економічної думки, історії економічних вчень, історії політичних та економічних вчень, публічного адміністрування, основ економіки знань, екологічної економіки, сучасних економічних теорій, економічної політики, економічної

історії, історії економічної думки України. Усі ці предмети є теоретико-методологічною основою для економічних спеціальностей вищої школи, методологічною базою вивчення економічних дисциплін. По всіх цих дисциплінах викладачі кафедри розробили модульні матеріали для дистанційної форми навчання, які успішно використовуються в навчальному процесі.

Навчально-методичний процес на кафедрі економічної теорії забезпечують викладачі вищої кваліфікаційної категорії:

Лариса Сергіївна Любохинець – завідувач кафедри, к. е. н, доцент, член-кореспондент Академії економічних наук України. Викладає макроекономіку, історію політичних та економічних вчень, національну економіку, публічне адміністрування, основи економіки знань. Наукові зацікавлення – інноваційний розвиток національного виробництва та нанотехнологій, макроекономічна політика держави, розвиток інтелектуального та людського капіталу, інноваційні та інституційні зміни соціально-трудових відносин. Автор понад 115 наукових та науково методичних праць, серед яких навчальні посібники, колективні монографії, статті у фахових виданнях, закордонні публікації, методичні розробки.

Микола Іванович Бондаренко – к. е. н, професор, декан факультету економіки і управління. Викладає міжнародну економіку, міжнародні економічні відносини. Сфера наукової діяльності – проблеми розвитку світового господарства та міжнародних економічних відносин. Є автором більше 60 наукових та науково методичних праць.

Михайло Степанович Бабич – к. е. н., доцент, у минулому декан факультету довузівської та післявузівської підготовки, заступник директора Центру підвищення кваліфікації післядипломної освіти та довузівської підготовки Хмельницького національного університету. Викладає політекономію, основи економічної теорії, економічну теорію, національну економіку. Досліджує сучасні підходи до відтворення людського ресурсу, концептуальні засади узгодження економічних інтересів у національній економіці, формування державної антициклічної політики, трансформаційні зміни в Україні та ЄС. Є автором більше 80 наукових праць, зокрема 10 методичних розробок.

Любов Михайлівна Бабич – к. е. н., доцент. Читає мікроекономіку, макроекономіку, національну економіку, політекономію, еконо-

мічну теорію. Наукові зацікавлення – методологічні основи аналізу протиріч соціально-економічного розвитку суспільства, макроекономічні проблеми трансформації структури виробництва в Україні і світі, мікроекономічні особливості регулювання соціальних процесів, теоретико-методологічні основи сучасного інституціонального аналізу, інвестиційно-інноваційні механізми економічної динаміки суспільства. Має понад 100 наукових праць, серед яких навчальний посібник та 10 методичних розробок.

Валентина Миколаївна Шавкун – к. е.н., доцент. Викладає історію економіки та економічних вчень, міжнародні економічні відносини, міжнародну економіку, міжнародні організації та ТНК, міжнародну економічну інтеграцію, основи економічної теорії, економічну теорію, глобальну економіку. Сфера наукової діяльності – економічна інтеграція України у світове господарство, транскордонне та регіональне співробітництво України, економічні ризики та економічна безпека України в умовах кризи. Автор 60 наукових робіт, зокрема 2 навчальних посібників та 10 методичних розробок.

Ганна Андріївна Черешня – к. і. н., доцент. Читає історію економіки та економічної думки, сучасні економічні теорії. Наукові зацікавлення – проблеми і шляхи стабілізації сучасного стану економіки України. Є автором понад 30 наукових праць, 4 методичних розробок.

Сергій Вікторович Мороз – к. е. н., доцент. Викладає економічну теорію, макро- та мікроекономіку, екологічну економіку. Займається діагностикою фінансових результатів, проблемами безробіття, оцінкою життєвого рівня населення в умовах ринкової трансформації економіки України. Автор понад 40 науково методичних робіт.

На кафедрі також працюють старші викладачі:

Алла Василівна Мейш – к. е.н. Читає економічну теорію, національну економіку, макроекономіку, публічне адміністрування. Сфера наукової діяльності – об’єктивна необхідність системи звітності про фінансові результати і її облікового забезпечення в управлінні діяльністю господарюючого суб’єкта, обґрунтування методики облікового забезпечення фінансової звітності торговельних підприємств, стандартизація і управління фінансової звітності за вимогами фінансового контролю та статистичних зведень. Автор більше 30 наукових праць.

Володимир Васильович Нікулін викладач політекономії, економічної теорії, макро- та мікроекономіки, історії економіки та економічних вчень, історії політичних та економічних вчень. Вивчає управління витратами та прибутками підприємств, макро- та мікроекономічні підходи до розвитку національної економіки. Автор більше 40 наукових праць та 2 методичних розробок.

Тетяна Володимирівна Цвігун – к. е.н. Викладає економічну теорію, історію економіки та економічної думки, сучасні економічні теорії. Досліджує проблеми невизначеності і ризикованості ринкової економіки, управління ризиками на підприємствах. Автор 25 наукових праць.

Сергій Йосипович Ядуха – к. е.н. Читає макроекономіку, мікроекономіку, політичну економію, економічну теорію. Наукові зацікавлення – критерії та методи оцінки ефективності інвестицій природоохоронного призначення, визначення економічного механізму залучення інвестицій природоохоронного призначення. Автор більше 20 наукових праць.

До освітнього процесу долучаються викладачі кафедри:

Наталія Петрівна Танасієнко викладає міжнародну економіку, міжнародні економічні відносини, міжнародні організації та ТНК, політекономію, глобальну економіку. Сфера наукової діяльності – проблеми підвищення продуктивності праці, напрями залучення прямих іноземних інвестицій в економіку України, проблеми інтеграції України в Європейський економічний простір. Автор більше 60 наукових робіт.

Леся Борисівна Бушовська викладає макро- та мікроекономіку, основи економічної теорії, основи економіки знань. Досліджує інвестиційні процеси в Україні, формування інвестиційного ринку та інвестиційного клімату в економіці країни. Є автором понад 30 наукових праць.

Ольга Віталіївна Поплавська викладає міжнародні економічні відносини, міжнародні організації та ТНК, міжнародну економічну інтеграцію, історію економіки та економічних вчень, історію політичних та економічних вчень, глобальну економіку. Наукові зацікавлення – соціальні відносини, корпоративна соціальна відповідальність. Має близько 25 наукових праць та методичних розробок.

Міжнародна науково-практична конференція "Актуальні проблеми економічної теорії у XXI столітті" (2011 р., м. Хмельницький)

Наталія Віталіївна Новікова викладає історію економіки та економічної думки, економічну теорію. Серед наукових інтересів – інвестиційна діяльність підприємств, інвестиційна привабливість України та регіонів. Є автором 10 наукових праць.

Викладачі кафедри економічної теорії активно займаються науковою роботою та впроваджують результати наукових досліджень у навчальний процес. За останній час наукова діяльність кафедри представлена 3 навчальними посібниками, участю в 7 колективних монографіях, публікаціями більше 100 статей у центральних виданнях, фахових наукових збірниках України, близького та дальнього зарубіжжя, а також у матеріалах наукових конференцій. Щороку викладачі кафедри економічної теорії апробовують результати своїх наукових досліджень на більше ніж 15 науково-практичних конференціях як в Україні, так і за кордоном.

На кафедрі сформувались потужні наукові школи:

– «Нова політична економія та інституціоналізм: еволюція та сучасність» (наукові керівники – доц. Бабич М. С. та доц. Черешня Г. А.);

– «Мікроекономічні аспекти взаємозв'язку соціальної ефективності та продуктивності» (науковий керівник – доц. Бабич Л. М.);

Призери II Всеукраїнського студентського конкурсу з КСВ (2013 р., м. Київ)

– «Інноваційна конкуренція: макроекономічні інструменти та особливості державного регулювання» (науковий керівник – доц. Любохинець Л. С.);

– «Трансформаційні зміни європейського розвитку національної економіки за умов глобалізації» (наукові керівники – проф. Бондаренко М. І. та доц. Шавкун В. М.).

Важливим елементом наукової роботи кафедри є організація та проведення міжнародних та всеукраїнських конференцій. Так, колективом кафедри було проведено в 2011 році Міжнародну науково практичну конференцію «Актуальні проблеми економічної теорії у XXI столітті» та у 2013 році Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні аспекти компаративістики, якісні зміни економічних та соціальних інституцій», у роботі яких взяли участь представники більше як з 50 вищих навчальних закладів України, Російської Федерації, Республіки Білорусь, Грузії, Дагестану, Вірменії.

За підсумками науково дослідної роботи кафедра економічної теорії неодноразово займала призові місця в рейтингу оцінювання наукових досягнень професорсько-викладацького складу Хмельницького національного університету: 4 місце – у 2002, 2007 роках;

3 – у 2001, 2004 роках; 2 – у 2009, 2013, 2014 роках; 1 – у 2008 році.

Велика увага на кафедрі приділяється організації студентської наукової роботи. Викладачі кафедри брали активну участь в організації та проведенні міжнародних науково-практичних конференцій студентів та молодих вчених «Проблеми розвитку соціально-економічних систем в контексті глобалізаційних викликів» у 2009–2012 роках, у роботі яких взяли участь представники вищих навчальних закладів України, Російської Федерації, Республіки Білорусь, Грузії, Вірменії, Дагестану, Казахстану, Республіки Узбекистан, Республіки Башкортостан, Єгипту та інших країн.

Під керівництвом к. е.н., доцента Любохинець Л. С. та викладача Поплавської О. В. студенти групи УПЕП-10–2 Куклюк Вікторія, Поплавська Євгенія, Мороз Кароліна в 2013 р. брали участь у роботі ІІ Всеукраїнського студентського конкурсу з КСВ, м. Київ, Центру «Розвиток корпоративної соціальної відповідальності», «Української асоціації з розвитку менеджменту та бізнес освіти», Київської Бізнес Школи, Академії праці та соціальних відносин ФПУ і були нагороджені дипломами фіналістів ІІ ступеня.

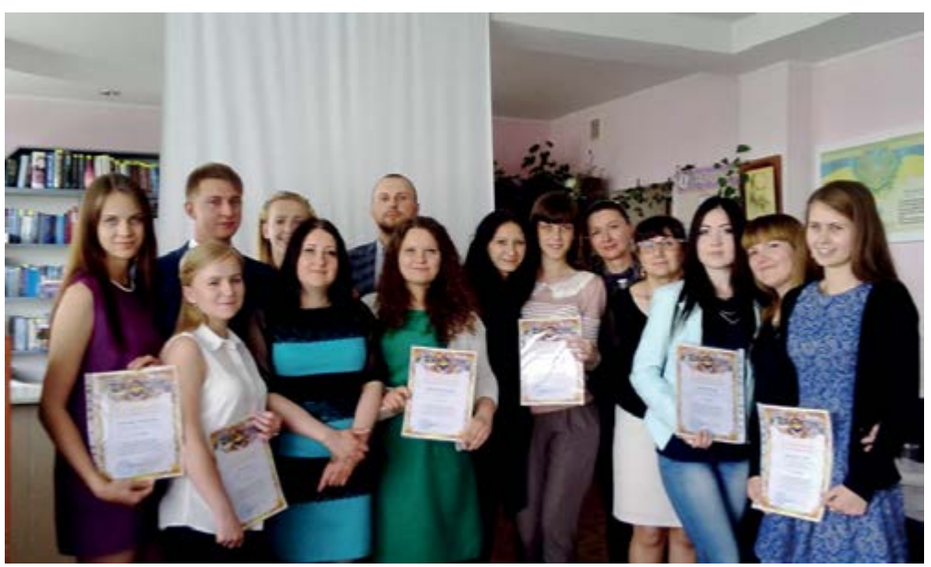

Призери Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт «Сучасна соціально-економічна та право-демократична ситуація в Україні. Шляхи розвитку України очима молоді» (2015 р., м. Хмельницький)

У 2015 році кафедра економічної теорії взяла активну участь в організації та проведені Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт «Сучасна соціально-економічна та правово-демократична ситуація в Україні. Шляхи розвитку України очима молоді», за результатами якого студентка Жердецька А. В. виборола ІІІ призове місце.

Кафедра підтримує та розвиває міжнародні зв'язки з вищими навчальними закладами та організаціями зарубіжних країн. Міжнародне співробітництво реалізовується через участь у спільних освітянських проектах, міжнародних конференціях, круглих столах, симпозіумах. Такими вищими навчальними закладами є Поволзький державний університет сервісу (м. Тольятті, Російська Федерація), Фінансово технологічна академія (м. Корольов, Російська Федерація), Тбіліський державний університет ім. Ів. Джавахішвілі (м. Тбілісі, Грузія), Білоруський торгово економічний університет споживчої кооперації (м. Гомель, Республіка Білорусь), Гомельський державний технічний університет ім. П. О. Сухого (м. Гомель, Республіка Білорусь), Інститут соціально-економічних досліджень Дагестанського наукового центру РАН (м. Махачкала, Російська Фе-

Зустріч із представниками Тбіліського державного університету ім. І. Джавахішвілі (м. Тбілісі, Грузія) та Кутаїського державного університету ім. Церетелі (м. Кутаїсі, Грузія)

Міжнародна науково-практична конференція "Україна – Болгарія – Європейський Союз: сучасний стан та перспективи" (2013 р., м. Варна, Болгарія)

дерація), Варненський економічний університет (м. Варна, Болгарія) та ін.

Кафедра економічної теорії з 2003 по 2005 рік була учасником міжнародного проекту «Бізнес-менеджмент освіта в університеті», а в 2013 р. брала участь у програмі TEMPUS IV – 5th Call for proposals Structural Measures «INARM: Інформатика та менеджмент: кваліфікаційні рамки – стиль Болонського процесу» 530601 TEMPUS 1–2012–1 PL-TEMPUS-SMHES в університеті Кобленц-Ландау, м. Кобленц, Німеччина.

Викладачі кафедри економічної теорії брали участь у виконанні 5 держбюджетних та господарсько-договірних науково-дослідних робіт Хмельницького національного університету. Сьогодні колектив кафедри працює над розробкою госпдоговірної роботи № 11–2013 «Інноваційно-інвестиційні механізми розвитку конкурентоспроможності підприємств за умов становлення соціально-відповідального бізнесу» (ТОВ «Гілея») (ДР № 0113U008258).

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПІДПРИЄМСТВА І ПІДПРИЄМНИЦТВА

Кафедра економіки підприємства і підприємництва, нині одна з провідних кафедр Хмельницького національного університету, має багаторічну історію.

Більш ніж 45-річна історія кафедри сягає часів, коли в м. Хмельницькому було засновано перший вищий навчальний заклад – Хмельницький технологічний інститут побутового обслуговування. Кафедру було сформовано у 1970 році під назвою «Кафедра економіки та організації побутового обслуговування». На той період це була єдина кафедра серед кафедр інших вузів України, яка спеціалізувалася на підготовці інженерів-економістів для сфери побуту. Згодом, цей підрозділ одержав назву «Кафедра економіки та менеджменту», а з 2003 року і донині кафедра зареєстрована як «Кафедра економіки підприємства і підприємництва».

Першим завідувачем кафедри став кандидат сільськогосподарських наук Жмакін О. С., який сформував колектив, що налічував тоді лише п'ять осіб.

З 1975 до 1980 років, коли кафедру вже очолював кандидат економічних наук, доцент Боратинець В. Т., її робота стала більш спеціалізованою в галузі економіки, а персонал став збільшуватися та міцніти з приходом до його складу перших випускників кафедри.

З 1980 року кафедру очолює кандидат економічних наук, доцент Ігумнов Б. М. Саме в цей період розвитку на кафедрі завершується формування нового напряму наукових досліджень з проблем мікроелементного нормування праці, відбувається зміцнення колективу кафедри за рахунок висококваліфікованих викладачів зі спеціальною економічною підготовкою. У цей період після захисту кандидатських дисертацій на кафедрі стали працювати Л. П. Швець, Т. Г. Гайворонська, В. О. Шипуліна, Т. Ф. Косянчук та ін.

Формуванню та розвитку міцної науково-педагогічної бази кафедри значною мірою сприяє створення наукової школи під керівництвом доктора економічних наук, професора О. О. Орлова, який з 1983 року очолив кафедру.

З 1987 року на кафедрі була відкрита «Галузева лабораторія Мінбуту УССР» під керівництвом проф. О. О. Орлова з обсягом фінан-

сування 500 тис руб. на 5 років. За цей період декілька аспірантів кафедри під його керівництвом захистили кандидатські дисертації. Із них сьогодні працюють на кафедрі к. е.н., доц. Михальчик С. О., к. е.н., доц. Бакай В. Й., к. е.н., доц. Думанська К. С., к. е.н., доц. Скринник Н. В., к. е.н., доц. Пилипяк О. В., к. е.н., ст. викл. Ступчук С. М.

Кафедра, починаючи з 2000 року, проводить єдину в Україні Міжнародну науково-практичну конференцію «Проблеми планування в ринкових умовах», яка стала школою підготовки кадрів високої кваліфікації.

Було проведено 14 конференцій (із них 12 в м. Алушта). За цей період 18 постійних учасників конференції захистили докторські дисертації. Серед них сім – викладачі Хмельницького національного університету: Н. А. Хрущ, В. В. Лук'янова, В. В. Стадник, С. В. Ковальчук, Є. М. Рудніченко, О. І. Гончар, М. В. Диха.

На сьогодні у складі кафедри економіки підприємства і підприємництва працює 19 викладачів, з них: 2 доктори наук, професори, 2 доктори наук, 10 доцентів, 4 старших викладачів та 1 асистент.

За період 2009–2014 років викладачами кафедри опубліковано 21 монографію. У наукових фахових виданнях співробітниками кафедри опубліковано 273 статті. Було зареєстровано та отримано 2 свідоцтва на авторські права на наукові твори.

Під керівництвом професорсько-викладацького складу підготовлено 198 статей студентами ВНЗ, 15 студентських наукових робіт

Учасники XII Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми планування в ринкових умовах» у м. Алушта, 2013 рік

Викладачі кафедри з деканом факультету Бондаренком М. І.

було відзначено нагородами, зокрема: диплом I ступеня на Всеукраїнському конкурсі дипломних робіт студентів ВНЗ, м. Київ, КНЕУ, 2012 р. – студ. Каспрук О. В.; дипломом III ступеня МОНМСУ за найкращий результат з дисципліни «Проектний аналіз» за підсумками II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Економіка підприємства», 10–12 квітня 2012 р. – студ. Свідерська А. В.; перше місце (диплом I ступеню) на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт за напрямом «Економіка та управління підприємствами», 15–16 березня 2015 р. – студ. Ярош О. В. та багато інших.

КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ

Хмельницький національний університет став одним із перших серед ВНЗ України, який розпочав підготовку фахівців за напрямом «Менеджмент організацій» (з 1993 року). Підготовка студентів велася кафедрою економіки та менеджменту, в структурі якої було виділено секцію менеджменту. Кафедра МЕНЕДЖМЕНТУ була створена у 2001 р. згідно з наказом ректора Технологічного університету Поділля від 3.07.2001 р. № 135 «Про організацію кафедри економіки підприємства та підприємництва та кафедри менеджменту шляхом реорганізації кафедри економіки та менеджменту». Першим завідувачем була призначена д. е. н., проф. Любов Іванівна Федулова.

Сьогодні колектив має один із найкращих в університеті якісний склад викладачів: 3 професори, 11 доцентів, доктор наук, 14 кандидатів. Очолює кафедру д. е. н., проф. Микола Антонович Йохна.

Незважаючи на молодий вік, кафедра має потужний кадровий потенціал та сучасну матеріально-технічну і навчальну базу. Це дозволяє реалізовувати навчальні програми на рівні найвищих вимог до освітньої і фахової підготовки. У науковому і методичному доробку кафедри на сьогодні є три підручники і дев'ять навчальних посібників із грифом МОН України, 25 монографій, понад 2,5 тис. друкованих праць.

Кафедра є випусковою за напрямами підготовки «Менеджмент»

Колектив кафедри менеджменту (2012 р.)

та «Готельно-ресторанна справа». За освітньо-кваліфікаційними рівнями:

1. Бакалавр:

– галузь знань «Менеджмент і адміністрування», напрям підготовки «Менеджмент», професійне спрямування: менеджмент підприємницької діяльності; менеджмент зовнішньоекономічної діяльності;

– галузь знань «Сфера обслуговування», напрям підготовки «Готельно-ресторанна справа».

2. Магістр:

– галузь знань «Менеджмент і адміністрування»: спеціальність «Менеджмент організацій і адміністрування» спеціалізації: менеджмент підприємницької діяльності; менеджмент готельно-ресторанного та туристичного бізнесу; спеціальність «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»;

– галузь знань «Специфічні категорії», спеціальність «Управління інноваційною діяльністю».

Викладачами кафедри ведуться спільні науково-дослідні роботи з підприємствами України, підтримуються тісні професійні і особисті контакти з іншими навчальними закладами країн СНД, Європи та Америки, громадськими організаціями та владними структурами. Кафедра бере активну участь у підготовці наукових кадрів, проведенні наукових семінарів із розгляду кандидатських та докторських дисертацій і підготовці відгуків на них. Професорів та доцентів кафедри запрошують опонувати дисертації на здобуття наукових ступенів, керувати аспірантами, брати участь в спільних науково-дослідних проектах інших ВНЗ України, Польщі, Німеччини, Австрії.

Студенти кафедри переможці конкурсів дипломних і наукових робіт: Міщук К. С., Дронь А. М., Дронь В. Ю.

Протягом багатьох років кафедра займає провідні місця у рейтингу кафедр ХНУ.

На кафедрі сформувалось чотири потужні наукові школи:

– «Концепції інституціональної економічної теорії в управлінні розвитком соціально-економічних систем» (науковий керівник – проф. М. А. Йохна);

– «Фінансовий менеджмент в системі економічного управління підприємством» (проф. Є. Г. Рясних);

– «Управління інноваційним розвитком підприємницьких структур» (проф. В. В. Стадник);

– «Формування системи стратегічного управління сучасної організації» (доц. І. В. Сокирник).

За період існування кафедри її аспірантами та здобувачами захищено 2 докторські та 20 кандидатських дисертацій.

Студентська науково-дослідна робота широко представлена досягненнями, серед яких щорічні призові місця у конкурсах наукових робіт студентів та олімпіадах. Студенти кафедри посіли 8 призових місць на всеукраїнських олімпіадах з менеджменту, 11 призових місць на всеукраїнських конкурсах дипломних і наукових робіт, перше місце на міжнародному конкурсі наукових робіт. Результатами наукової співпраці студентів із викладачами кафедри стає щорічна публікація більше ніж 30 статей зі студентами у фахових та інших виданнях України та зарубіжжя, виступи студентів на конференціях.

Провідні викладачі підрозділу беруть участь у реалізації міжнародних науково-дослідних та освітніх проектів: 1996–2012 рр. – TACIS «Перепідготовка звільнених у запас військовослужбовців»; 2003–2005 рр. – «Менеджмент і бізнес-освіта в Україні»; 2010–2012 рр. – «Науково-технічне об'єднання щодо нетехнологічних інновацій, основане на теоретичних та практичних аспектах у Словаччині та Україні»; 2010–2012 рр. TEMPUS-4 «Мережева взаємодія університетів-партнерів у реалізації багаторівневої системи підготовки і підвищення кваліфікації фахівців у сфері освітнього менеджменту»; 2014–2016 рр. TEMPUS APID «Підготовка педагогів та освітніх менеджерів до роботи з гетеро-генними групами і організаціями». Завдяки участі кафедри у проекті TEMPUS-4 в університеті створено Компетентнісний центр освітнього менеджменту та міжнародних освітніх програм, який оснащено найсучаснішим обладнанням.

Кафедра бере активну участь у проведенні наукових конференції та семінарів.

У сферу діяльності випускників входить керівна робота в системі управління виробничою та комерційною діяльністю, матеріальними, трудовими ресурсами, маркетингом, фінансами, планування, науково-дослідною роботою. Вони можуть працювати на підприємствах малого та середнього бізнесу; харчової промисловості; гуртової та роздрібної торгівлі; побутового обслуговування; легкої промисловості; готельного господарства; а також в туристичних агенціях, консалтингових фірмах, страхових компаніях, вищих навчальних закладах.

Очолює кафедру Микола Антонович Йохна – д. е.н., проф. Викладає дисципліни: «Управління інноваціями», «Економіка і організація інноваційної діяльності», «Міжнародний менеджмент». Автор і співавтор понад 140 наукових праць, двох підручників, чотирьох навчальних посібників з грифом МОН України, десяти монографій.

Майже всі викладачі кафедри є випускниками ХНУ різних років:

Валентина Василівна Стадник – д. е.н., проф. Викладає предмети: «Менеджмент», «Інноваційний менеджмент», «Стратегічне управління інноваційним розвитком». Є автором понад 250 наукових праць, двох підручників, п'яти навчальних посібників з грифом МОН України, десяти монографій.

Євгенія Григорівна Рясних – к. е.н., проф. Викладає такі навчальні дисципліни: «Фінансовий менеджмент», «Міжнародний фінансовий менеджмент у системі корпоративного управління». Має понад 120 наукових праць, вісім монографій, п'ять навчальних посібників з грифом МОН України, співавтор одного підручника.

Науковий семінар кафедри менеджменту в Компетентнісному центрі освітнього менеджменту та міжнародних освітніх програм

Ірина Володимирівна Сокирник – к. е.н., доц. Читає предмети: «Стратегічний менеджмент», «Стратегія підприємства», «Управління змінами». Автор біль-

Участь викладачів кафедри у роботі міжобласного семінару «Сучасні тенденції соціально-економічного розвитку Поділля і проблеми соціалізації суспільних відносин»

ше 120 наукових праць, співавтор підручника, двох навчальних посібників з грифом МОН України і трьох монографій.

Євгеній Миколайович Рудніченко – к. е.н., доц. Читає дисципліни: «Інвестиційний менеджмент», «Комунікативний менеджмент», «Організація та технології підприємницької діяльності». Автор понад 90 наукових робіт, співавтор двох монографій, трьох навчальних посібників з грифом МОН України.

Наталія Іванівна Гавловська – к. е.н., доц. Викладає дисципліни: «Державне і регіональне управління», «Адміністративний менеджмент», «Управління інноваційними проектами», «Сучасні технології управління». Є автором понад 70 наукових праць, співавтором чотирьох монографій, п'яти навчальних посібників з грифом МОН України.

Олена Володимирівна Гейдарова – к. е.н., доц. Читає дисципліни: «АРМ менеджера», «Системний аналіз і прийняття інноваційних рішень», «Методологія та організація наукових досліджень», «Моделі та методи управління» та ін. Автор понад 60 наукових робіт, співавтор монографії.

Олена Віталіївна Декалюк – к. е.н., доц. Викладає дисципліни: «Міжнародний менеджмент», «Освітній менеджмент і організаційний розвиток», «Екологічний менеджмент». Автор 70 наукових праць, двох монографій, співавтор двох посібників.

Ольга Степанівна Новікова – к. е.н., доц. Викладає предмети: «Корпоративне управління», «Менеджмент персоналу», «Психологія управління», «Рекламний менеджмент» тощо. Є автором 110 наукових робіт, двох посібників, співавтор монографії.

Олена Валентинівна Савченко – к. е.н., доц. Викладає дисципліни: «Фінансовий менеджмент», «Технологічний аудит», «Управління процесом розробки і освоєння виробництва нових продуктів», «Бюджетування зовнішньоекономічної діяльності». Автор понад 40 наукових робіт, співавтор монографії.

Олена Анатоліївна Фомова – к. е.н., доц. Читає дисципліни: «Інноваційний потенціал підприємства», «Комунікативний менеджмент», «Психологія лідерства». Автор понад 40 наукових робіт, співавтор трьох монографій.

Тетяна Станіславівна Томаля – к. е.н., доц. Викладає предмети: «Менеджмент», «Управління ринковою вартістю підприємства», «Теорія організації». Автор 30 наукових статей, співавтор двох монографій.

Оксана Анатоліївна Миколюк – к. е.н., доц. кафедри менеджменту. Викладає дисципліни: «Управління якістю продукції та послуг готельно-ресторанного та туристичного бізнесу», «Офісний менеджмент», «Рекламний менеджмент», «Управління якістю». Автор понад 30 наукових статей, співавтор двох монографії.

Галина Олександрівна Соколюк – к. е.н., доц. кафедри менеджменту. Викладає предмети: «Міжнародний менеджмент», «Корпоративне управління», «Менеджмент освітньої діяльності». Опублікувала понад 30 наукових робіт, співавтор двох монографій.

Наталя Валеріївна Прилепа – к. е.н., ст. викл. Викладає дисципліни: «Традиції та культура харчування народів світу», «Державне та регіональне управління», «Сукчасні технології управління». Має понад 15 наукових праць, співавтор монографії.

Наталія Степанівна Степанюк – ст. викл. Читає дисципліни: «Інноваційні технології сфери послуг», «Управління змінами», «Основи управлінського консультування», «Основи підприємництва». Автор понад 60 наукових і 15 методичних праць.

Антоніна Григорівна Черномазюк – ст. викл. Викладає предмети: «Управління венчурним бізнесом», «Управління інноваціями», «Економіка і організація інноваційної діяльності». Видала понад 50 наукових праць, 15 методичних розробок.

Леся Юріївна Михальчик – ст. викл. Викладає дисципліни: «Базові основи управління», «Технології підприємницької діяльності»,

Вручення дипломів магістра 2013 р.

«Моделі і методи управління». Автор понад 20 наукових праць.

Лілія Олександрівна Гризовська – асистент. Викладає предмети: «Менеджмент», «Управління інноваціями», «Менеджмент туризму». Автор понад 15 наукових праць.

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ, МЕНЕДЖМЕНТУ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

Кафедра економіки, менеджменту та адміністрування функціонує у складі факультету економіки та управління. Готує бакалаврів, спеціалістів та магістрів у галузі знань «Менеджмент організацій та адміністрування» за спеціалізаціями «Торговельно-виробничий менеджмент» і «Менеджмент митної справи». Веде підготовку фахівців за магістерською МВА програмою «Бізнес-адміністрування».

Кафедра була створена в 1983 році, мала назву «Організація та нормування праці» (ОНП) і здійснювала підготовку спеціалістів для підприємств машинобудівної галузі за спеціальністю «1753 – Організація і нормування праці», а починаючи з 1988 року – за спеціальністю «Економіка та управління машинобудуванням».

Перехід економіки нашої країни до ринкових відносин зумовив необхідність підготовки спеціалістів іншого професійного спрямування, тому в 1994 році була відкрита спеціальність «7.050201 – Менеджмент організацій (виробнича сфера)» і кафедрою розпочато підготовку фахівців з цієї спеціальності.

У 2001 році кафедру ОНП перейменовано на кафедру економіки машинобудування.

Колектив кафедри економіки, менеджменту та адміністрування (2013 р.)

З перших днів функціонування і до травня 2002 року кафедру незмінно очолював доктор економічних наук, професор Ігумнов Борис Миколайович, який вніс вагомий внесок в її створення та подальший розвиток. Ним була започаткована наукова школа з питань організації та нормування праці і сформовано напрямок «Управління виробничою діяльністю». З вересня 2002 року і по сьогоднішній час кафедру очолює кандидат економічних наук, професор Тюріна Ніла Марківна, яка продовжує традиції та розвиває імідж кафедри, який створив Ігумнов Б. М.

Крім підготовки спеціалістів за основною спеціальністю, кафедрою в 2001 році здійснено підготовку менеджерів на основі базової технічної освіти з присвоєнням кваліфікації механік-менеджер.

Відповідно до потреб ринку праці у спеціалістах з менеджменту за різними напрямами підготовки, у 2003 році відкрито набір фахівців за спеціалізацією «Менеджмент промислових підприємств», що стало підставою для зміни назви кафедри. З липня 2003 року – кафедра економіки та менеджменту промислових підприємств (ЕМПП).

У 2007 році кафедра розпочала підготовку менеджерів за спеціалізацією «Менеджмент митної справи», що було викликано, з одного боку, активізацією зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання, а з іншого – відсутністю на ринку праці кваліфі-

Випуск магістрів (2010 р.)

Захист кандидатської дисертації Назарчук Т. В. (2008 р.)

кованих фахівців, які спеціалізувались би на співпраці підприємств з митними установами щодо здійснення зовнішньоекономічних операцій. У 2014 році спеціалізацію «Менеджмент промислових підприємств» було змінено на «Торговельно-виробничий менеджмент», що обумовлено тісним переплетінням виробничої та торговельної діяльності суб'єктів господарювання на ринку.

У 2014 році була відкрита нова МВА програма «Бізнес-адміністрування», яка є найбільш визнаною магістерською програмою як у європейських країнах, так і у США. У зв'язку з відкриттям програми МВА назва кафедри у 2014 році була змінена на економіки, менеджменту та адміністрування (ЕМА).

Наразі кафедра економіки, менеджменту та адміністрування є випусковою кафедрою спеціальності «Менеджмент організацій» за спеціалізаціями «Торговельно-виробничий менеджмент» та «Менеджмент митної справи». Освітньо-кваліфікаційні рівні: «бакалавр» (4 роки навчання), «бакалавр-спеціаліст» (5 років), «бакалавр-магістр» (5,5 років). Готує магістрів за специфічною категорією "Бізнес-адміністрування". Підготовка фахівців виконується за денною, заочною та дистанційною формами навчання. Випускники кафедри можуть продовжити навчання і в аспірантурі за спеціальністю 08.00.04 – «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)».

Для практичного розвитку спеціалізації «Менеджмент митної справи» кафедра тісно співпрацює з центром підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів Держмитслужби України. Керівник центру к. е.н. Войцещук А. Д.

Одночасно з основним фаховим профілем кафедра ЕМА є обслу-

говуючою по блоку економічних дисциплін для всіх спеціальностей факультету інженерної механіки, факультету комп'ютерної інженерії та радіоелектроніки.

Особливістю кафедри є і те, що вона не тільки готує майбутніх менеджерів – керівників підприємств та їх підрозділів, але є також і базою професійного зростання нинішніх керівників структурних підрозділів Хмельницького національного університету, зокрема колишніх співробітників кафедри: проректора з фінансово-економічної діяльності, завідувача кафедри міжнародних економічних відносин – проф., д.е.н. Нижника В.М., завідувача кафедри управління персоналом і економіки праці – проф., д.е.н. Ведерніков М.Д.

Кафедра має потужний кадровий потенціал, науково-методичний та педагогічний рівень, який дає змогу реалізовувати навчальні програми на рівні сучасних вимог до освітньої та фахової підготовки. На кафедрі економіки, менеджменту та адміністрування ведеться активна наукова діяльність.

Кафедра веде підготовку висококваліфікованих наукових кадрів через докторантуру і аспірантуру. За час існування кафедри її співробітниками та аспірантами захищено чотири докторських (Ігумнов Б.М., Завгородня Т.П., Нижник В.М., Ведерніков М.Д.) і близько двадцяти кандидатських дисертацій.

Науково-дослідна роботи кафедри спрямована на пошук оптимальних рішень і підходів щодо розв'язання актуальних проблем управління та розвитку виробничих систем. На кафедрі ЕМА розвиваються три наукові школи:

1. «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності у виробничих системах» (Наукові керівники – завідувач кафедри ЕМА, к.е.н., проф. Тюріна Н.М, доц. Карвацка Н.С.).

2. «Управління процесом логістизації промислових підприємств» (Наукові керівники – завідувач кафедри ЕМА, к.е.н., проф. Тюріна Н.М. та к.е.н., доц. Гой І.В.).

3. Започаткована проф. Ігумновим Б.М. наукова школа «Нормування затрат і результатів сукупної праці» отримала подальший розвиток і трансформувалась в наукову школу «Управління працею в виробничих системах» (Наукові керівники – проф. Ведерніков М.Д. та к.е.н., доц. Капінос Г.І.).

Кафедра ЕМА – один з наукових колективів, що взялась за розробку теоретичних та прикладних проблем формування структур систем економічного управління та регулювання для підприємств. У межах цієї проблеми окреслені задачі формування норм управління.

Упродовж останніх років наукові дослідження проводилися з проблем: антикризове управління та фінансова санація підприємства; проблеми маркетингу та менеджменту на промисловому підприємстві в умовах ринку; вдосконалення системи нормування виробничої діяльності на промислових підприємствах; проблеми побудови економічних систем для підприємства; формування інвестиційної стратегії на промислових підприємствах України; удосконалення оплати праці робітників в умовах ринкової трансформації національної економіки; оцінка творчого потенціалу працівників НДІ і КБ; оцінки складності процесів виробничої діяльності на підприємстві; впровадження нових моделей та технологій управління при реформуванні економіки регіону; удосконалення організації та управління ремонтним виробництвом машинобудівних підприємств; формування ефективної системи управління витратами як основної складової антикризового управління.

Результатами цих досліджень стали визнані наукові відкриття та запатентовані розробки. Викладачами кафедри за останні роки видано 9 підручників і навчальних посібників із грифом МОН України, а також 11 наукових монографій.

Професорсько-викладацький склад кафедри бере активну участь у наукових і практичних конференціях. Так, за останні роки кількість конференцій, у яких брали участь співробітники кафедри, становила більше 50 (зокрема закордонних: Російська Федерація, Республіка Білорусь, Республіка Молдова, Грузія, Ірак) науково-практичних конференцій, за результатами яких опубліковано понад 300 наукових праць.

Традиційною стає Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми економіки та менеджменту: теоретичні і практичні аспекти», яку щорічно проводить кафедра.

Кафедра має налагоджені зв'язки і обмінюється досвідом з іноземними партнерами (університетами США, Польщі, Республіки Білорусь, Російської Федерації). У рамках українсько-польсько-американського проекту CEUME «Удосконалення бізнес- і менеджмент – освіти

в Україні» викладачі та аспіранти кафедри плідно співпрацювали з CEUME та Центром інновацій та розвитку: були учасниками численних семінарів, літніх інститутів.

За понад 30-річну історію на кафедрі сформувалась філософія освітньої діяльності та підходи до організації навчальної, наукової та інноваційної діяльності. Основними принципами, які покладені в основу роботи кафедри, є:

1. Орієнтація навчального процесу на підготовку професійно компетентних, високоінтелектуальних і креативних фахівців – системних менеджерів.
2. Постійна спрямованість на наукові дослідження актуальних проблем вітчизняної практики управління з широким залученням студентів і використання одержаних результатів в навчальному процесі.
3. Розгляд інтеграції навчального і науково-дослідного процесу як необхідної умову забезпечення відповідності підготовки менеджерів викликам нового часу і реальним потребам економіки.
4. Вдосконалення організації навчального процесу шляхом використання сучасних технологій навчання, зокрема активні методи (дистанційне навчання, комп'ютерні технології, тренінг).
5. Неперервність підготовки і перепідготовки менеджерів.

За результатами щорічного рейтингового оцінювання Хмельницького національного університету колектив кафедри економіки, менеджменту та адміністрування неодноразово нагороджувався грамотами за І та ІІ місце у групі випускових (фахових) гуманітарно-економічних кафедр.

КАФЕДРА МАРКЕТИНГУ І ТОВАРОЗНАВСТВА

Кафедра маркетингу була заснована 01.07.2003 року наказом № 156 від 26 червня 2003 року при факультеті бізнесу та права. 01.01.2015 р. кафедра була офіційно перейменована на кафедру маркетингу і товарознавства.

Завідувач кафедри з 2005 р., доктор економічних наук, професор Ковальчук С. В.

До створення кафедри маркетингу значних зусиль доклала декан факультету бізнесу та права Торгова Лідія Володимирівна, яка і стала першим завідувачем цієї кафедри. У різні роки посаду завідувача кафедри обіймали такі науковці, як: д.е.н., проф. Чухрай Н.І., д.е.н., проф. Орлов О.О., д.е.н., проф. Войнаренко М.П. А останні 10 років кафедру очолює д.е.н., проф. Ковальчук Світлана Володимирівна.

Нині кафедра є випусковою для спеціальностей «Маркетинг» та «Товарознавство і торговельне підприємництво». Студенти навчаються за трьома освітньо-кваліфікаційними рівнями: «бакалавр», «спеціаліст» та «магістр», для яких підготовка здійснюється за денною, заочною, дистанційною; повною та скороченими формами навчання.

Кафедра маркетингу і товарознавства є однією з наймолодших випускових кафедр університету, саме тому її навчально-педагогічний персонал постійно працює над підвищенням кваліфікації та наукового рівня. Якщо на момент заснування кафедри у її складі було лише 3 кандидати економічних наук (Ковальчук С.В., Ревякін О.С. і Бойко Р.В.), а рівень забезпечення ка-

Колектив кафедри маркетингу 2008 р.

драми вищої кваліфікації знаходився на межі 40%, то на сьогодні кафедра має найвищий показник серед випускових кафедр гуманітарного спрямування, який сягає 93%.

На нинішній день на кафедрі на постійній основі працюють 4 доктори наук, професори; 9 кандидатів наук, доцентів; 2 старші викладачі. Склад кафедри характеризується поєднанням досвідчених викладачів (які мають науково-педагогічний стаж більше 10 років – 70%) з початківцями (від 5 до 10 років науково-педагогічної діяльності – 30%). За час існування кафедри її навчально-педагогічний персонал постійно працює над підвищенням кваліфікації та наукового рівня:

Рік захисту	Хто захистився	Тема дисертації
2002 р.	Решміділова С.Л.	«Забезпечення якості продукції на основі соціального управління якістю роботи»
2005 р.	Бичікова Л.А.	«Збалансованість територіального ринку праці: методологія та шляхи досягнення»
2005 р.	Карпенко В.Л.	«Формування мотивів і стимулів інноваційної діяльності підприємства»
2009 р.	Гвоздецька І.В.	«Комплексне оцінювання інвестиційної привабливості машинобудівних підприємств»
2011 р.	Андрушкевич З.М.	«Маркетинг-логістичне забезпечення діяльності машинобудівних підприємств»
2011 р.	Тельнов А.С.	«Управління якістю продукції промислових підприємств на основі формування якості праці» (докторська дисертація)
2013 р.	Ковальчук С.В.	«Маркетингові стратегії інноваційного розвитку промислових підприємств» (докторська дисертація)
2013 р.	Забурмеха Є.М.	«Фінансово-організаційний механізм маркетинг-орієнтованої страхової компанії»

Варто зазначити, що на кафедрі формується своя наукова школа за напрямом «Маркетингове забезпечення діяльності господарюючих суб'єктів», яка поєднує: маркетинг і торговельне підприємництво.

1) Підготовка і захист кандидатських і докторських дисертацій. Під керівництвом Ковальчук С.В. захистили дисертаційні роботи на здобуття вченого ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності): Гвоздецька І.В. (17.12.2009 р.), Гродовський О.В. (26.10.2010 р.), Петрицька О.С. (30.05.2011 р.), Посторонко В.М. (26.12.2013 р.), Косенко В.М. (27.02.2015 р.), Хмарська І.В. (30.04.2015 р.), Кобець Д.Л. (18.06.2015 р.), Голубовська О.А. (30.11.2015 р.) та за спеціальністю 08.00.08 – гроші, фінанси і кредит Мирончук В.М. (29.08.2013 р.) і Забурмеха Є.М. (30.08.2013 р.);

Колектив кафедри маркетингу і товарознавства (2015 р.)

2) Підготовка і публікація навчально-методичних посібників. За останні п'ять років видано три навчальні посібники з грифом МОН України (Ковальчук С.В. Стратегічний маркетинг: навчальний посібник. 2010; Маркетинг: навчальний посібник/за ред. С.В. Ковальчук, 2012; Ковальчук С.В. Маркетингова цінова політика: навчальний посібник./С.В. Ковальчук, І.В. Гвоздецька, 2011). Отримано гриф МОН на навчальні посібники: «Маркетингова товарна політика», автори: Карпенко В.Л., Ковальчук С.В.; «Рекламний менеджмент», колектив авторів: Бойко Р.В., Бичікова Л.А., Забурмеха Є.М., Андрушкевич З.М. та інші, за науковою редакцією Ковальчук С.В.;

3) Опублікування наукових монографій за науковою

тематикою кафедри. Загалом видано вісім монографій (Ковальчук С. В. Актуалізація маркетингових стратегій в контексті інноваційного розвитку промислових підприємств, 2012 р.; Ковальчук С. В. Інноваційна парадигма формування економічної стратегії підприємств: монографія/С. В. Ковальчук, О. В. Гродовський, 2010 р.; Ковальчук С. В. Антикризовий маркетинг: інноваційний аспект//Маркетинг і менеджмент інновації: монографія/за ред. д. е.н., проф. С. М. Іляшенка, 2010 р.; Ковальчук С. В., Гвоздецька І. В. Комплексний підхід до оцінювання інвестиційної привабливості промислових підприємств: монографія, 2011 р.; Маркетингові технології в умовах інноваційного розвитку економіки: монографія/за ред. С. В. Ковальчук, 2011 р.; Ковальчук С. В., Мирончук В. М. Актуальні проблеми оцінювання фінансової стійкості депозитних корпорацій: монографія, 2012 р.; Маркетингові інновації в економіці і бізнесі: монографія/за ред. С. В. Ковальчук, 2013 р.);

4) Отримання свідоцтв про реєстрацію авторських прав. Загалом за ці роки отримано 6 свідоцтв:

- Ковальчук С. В., Андрушкевич З. М. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 35010 від 15.092010 р. «Методика проведення маркетингових досліджень «Маркетинг-логістичного забезпечення та використання автоматизованих управлінських систем на підприємствах машинобудування»;
- Ковальчук С. В., Петрицька О. С. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 33120 від 5.05.2010 р. «Методика проведення маркетингових досліджень підприємств легкої промисловості»;
- Андрушкевич З. М., Чухрай Н. І. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 37734 від 04.04.2011 р. «Методика проведення моніторингу «Інформаційно-комунікаційного забезпечення взаємодії промислових підприємств з контрагентами ринку на базі Інтернет-технологій»;
- Ковальчук С. В. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 57547. від 04.12.2014 р. «Маркетингове оцінювання конкурентного потенціалу підприємств»;
- Забурмеха Є. М., Ковальчук С. В. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 57546 від 04.12.2014 р. «Маркетингове дослідження страхового ринку та попиту на страхові послуги»;
- Забурмеха Є. М., Ковальчук С. В. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 57545. від 04.12.2014 р. «Дослідження маркетингової орієнтованості діяльності страхових компаній».

5) Організація та проведення міжнародної науково-практичної конференції «Маркетингові технології в умовах інноваційного розвитку економіки». Проведено 10 конференцій, в яких що року брало участь від 130 до 200 учасників з України та із країн дальнього і ближнього зарубіжжя: Німеччина, США, Грузія, Словакія, Польща, Угорщина Росія, Білорусь…

6) Проведення маркетингових досліджень на замовлення університету й інших господарюючих суб'єктів. З цією метою на кафедрі ще у 2007 р. створено Центр маркетингових ініціатив (ЦМІ ХНУ). У різні роки ЦМІ було проведено дослідження для ТОВ «Корвет», мережі АЗС «АВІАС», ТОВ «Поліграфіст-2», ТОВ «Дуглас», ТМ «Хлібосол», регулярно здійснюються дослідження для ХФ ПАТ КБ «ПриватБанк».

Науково-дослідна робота кафедри здійснюється в рамках загальнокафедральної теми: «Дослідження маркетингового механізму функціонування підприємств в ринкових умовах». Крім того викладачі кафедри впродовж останніх 5-ти років брали участь у виконанні нау-

Лауреати регіонального конкурсу реклами

ково-дослідних робіт за такими темами: «Формування механізму управління конкурентним потенціалом промислового підприємства за використання інноваційних маркетинг-логістичних стратегій» (№ ДР 0111U002300); «Формування інноваційної маркетингової стратегії промислових підприємств» (№ ДР 0108U003303), «Планування інноваційної маркетингової політики промислових підприємств» (№ ДР 0108U003304), «Розробка та формування інноваційної маркетингової стратегії промислових підприємств» (№ ДР 0108U003305), «Маркетинг-логістичне забезпечення діяльності промислових підприємств» (№ ДР 011U004946), «Розробка інноваційних стратегій розвитку підприємств легкої промисловості» (№ ДР 012U004292).

За останні п’ять років викладачі кафедри маркетингу взяли участь у роботі більше, ніж 75 міжнародних науково-практичних конференцій, опублікували більше 150 статей у наукових фахових виданнях. Лише в репозитарій університету занесено понад 80 статей.

За підсумками останнього десятиріччя кафедра постійно входить в трійку найкращих кафедр Хмельницького національного університету як за рейтинговим оцінюванням, так і за результатами науково-дослідної діяльності у групі профілюючих кафедр.

Проте будь-яка оцінка діяльності колективу кафедри буде зведеною нанівець, якщо ця робота не буде спрямовуватися на підготовку висококваліфікованих фахівців.

Високий професійний рівень підготовки студентів дозволяє кафедрі досягати високих показників щодо їх подальшого працевлаштування. Понад 90% випускників спеціальності «Маркетинг» працюють за спеціальністю.

Такий результат досягається, зокрема, і за рахунок того, що до навчального процесу долучаються висококваліфіковані спеціалісти в галузі маркетингу і логістики для читання спеціальних курсів. Серед них: Ліпич Л. Г. (доктор економічних наук, професор, декан

економічного факультету, Волинський національний університет імені Лесі Українки), Лилик І. В. (кандидат економічних наук, доцент, генеральний директор Української Асоціації Маркетингу), Чухрай Н. І. (доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту організацій, Національний університет «Львівська політехніка»), Крикавський Є. В. (доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри маркетингу і логістики, Національний університет «Львівська політехніка»), Кендюхов О. В. (доктор економічних наук, професор, президент Всеукраїнської спілки вчених-економістів).

Значну увагу кафедра приділяє організації наукової роботи студентів. Найвагомішими результатами, що характеризують якість підготовки спеціалістів кафедрою, є регулярна участь студентів у ІІ етапі всеукраїнської олімпіади з маркетингу, участь у всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт, конференціях, отримані місця та грамоти на них.

У 2008 р. Тишенко О. (випуск 2009 р.) виборола І місце у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук з напряму «Маркетинг, управління трудовими ресурсами» (м. Харків, ХНЕУ).

У 2009 р. у ІІ етапі Всеукраїнської студентської олімпіади з маркетингу Голубовська О. (випуск 2011 р.) виборола ІІ місце (м. Донецьк, ДонНТЕУ ім. М. І. Туган-Барановського).

У 2010 р. студентка-магістрант спеціальності «Маркетинг» Тябіна О. посіла І місце у конкурсі студентських наукових робіт «Творчий пошук молоді – курс на ефективність» (ХКТЕІ). На цьому ж конкурсі студентка 3-го курсу навчання спеціальності «Маркетинг» Сердуніч Н. посіла ІІ місце. На Х науково-практичній конференції студентів і молодих

День маркетолога

День маркетолога» розпочався з благодійного ярмарку

вчених «Економіка і маркетинг в умовах всесвітньої інтеграції: проблеми, досвід, передова думка» (м. Донецьк, ДонНТУ) студенти 4-го курсу навчання спеціальності «Маркетинг» посіли наступні місця: Кострубська І. – І місце, Довгань І. – ІІ місце.

У 2011 році наукова робота Голубовської О. (випуск 2011 р.) посіла І місце на конкурсі фонду В. Пінчука (ІІІ тур) «Завтра. UA». У цьому ж році Кострубська І. (випуск 2011 р.) зайняла ІІ місце у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з маркетингу ім. Ігора Ткаченка «Молодь опановує маркетинг».

У 2012 році Сердуніч Н. (випуск 2012 р.) виборола ІІ місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з маркетингу (м. Донецьк, ДонНУ, 2011 р.).

Магістрант кафедри маркетингу, Бура А. С. виборола ІІІ місце у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з маркетингу (м. Донецьк, ДонНУЕТ ім. М. І. Туган-Барановського, 2014 р.), а також ІІІ місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з маркетингу ім. Ігора Ткаченка «Молодь опановує маркетинг».

Студенти спеціальності «Товарознавство та торгівельне підприємництво» практикуються

У 2014–2015 н. р. магістрант кафедри Кострубська А. посіла ІІІ сходинку у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з маркетингу і є лауреатом конкурсу ім. Ігоря Ткаченка.

Високий професійний рівень підготовки студентів дозволяє кафедрі досягати високих показників щодо їх подальшого працевлаштування. Понад 90% випускників спеціальності «Маркетинг» працюють за спеціальністю.

Передача коштів командиру військової частини Бугаю І. Т.

Студенти-маркетологи і товарознавці мають креативні погляди, які відтворюють в активній життєвій позиції.

Також в університеті вже стало традиційним проведення «Дня маркетолога». У 2014 році, у рамках проведення цього заходу, були проведенні святкові торги, в яких взяли участь випускники і партнери кафедри маркетингу, серед яких найбільш відомими є: ТОВ «ТМ Насолода», мережа магазинів «Кошик» та «3D», ТОВ «Глобал-Транс-Лізинг» та ПАТ КБ «ПриватБанк». Кошти, зібрані на ярмарку, передали командиру військової частини Бугаю І. Т. для підтримки воїнів АТО.

Гідним продовженням Дня маркетолога став патріотично-виховний захід «Україна – європейський бренд!», у якому взяли участь студенти всіх курсів навчання спеціальностей «Маркетинг» та «Товарознавство і торговельне підприємництво».

Також важливою специфікою кафедри маркетингу і товарознавства є її тісний зв’язок із випускниками

Святкування «Дня маркетолога» завершив «Круглий стіл: обери свою кар’єру». У цьому заході взяли участь студенти всіх курсів та спеціальностей кафедри маркетингу, викладачі кафедри, а також випускники-маркетологи та фахівці у галузі маркетингу та реклами. На зустрічі були присутні випускники різних років:

Перший круглий стіл з випускниками кафедри маркетингу (2008 р.)

➢ Каневська Уляна, випуск 2004 р., начальник відділу маркетингу мережі автоцентрів «Ліга»;

➢ Кутей Євгеній, випускник 2004 р., виконавчий директор ТОВ «ГЛОБАЛ-ТРАНС-ЛІЗИНГ»;

➢ Семенюк Ірина, випускниця 2006 р., менеджер інтернет-продажів на підприємстві з пошиву жіночого одягу «Ельміра»;

➢ Кулик Віктор, випускник 2006 р., директор Хмельницького відділення страхової кампанії «Уніка»;

➢ Голубовська Оксана, випускниця 2010 р., консультант з продажу продукції роздрібного бізнесу ОТР банку, стипендіат програми «Завтра. UA» фонду В. Пінчука, аспірант кафедри маркетингу заочної форми навчання;

➢ Загурська Анна, випуск 2012 р., начальник відділу маркетингу ТОВ «Глоінвест» (ТК «Європа»);

➢ Мальцев Максим, випускник 2012 р., провідний менеджер мережі супермаркетів «Кошик» та «Триде»;

➢Сердуніч Наталя, випуск 2012 р., маркетолог в канадській компанії Nett Technologies Inc., яка займається виготовленням автомобільних запчастин;

➢ Коструб'ська Алла, випуск 2015 р., маркетолог ТМ «Насолода».

«Професії маркетолога і товарознавця – це гарантія успішного майбутнього!» – упевненні студенти і викладачі кафедри маркетингу і товарознавства та понад усе бажають, щоб це майбутнє було мирним!

КАФЕДРА АВТОМАТИЗОВАНИХ СИСТЕМ І МОДЕЛЮВАННЯ В ЕКОНОМІЦІ

Завідувач кафедри д. е.н., проф. Завгородня Тетяна Павлівна

Кафедра автоматизованих систем і моделювання в економіці факультету економіки і управління була створена в 1996 р. і є випусковою кафедрою за спеціальністю «Економічна кібернетика». Вона готує фахівців з напряму «Економіка та підприємництво» за освітньо-кваліфікаційними рівнями «бакалавр», «спеціаліст», «магістр» та обслуговує окремими дисциплінами гуманітарно-педагогічний факультет та факультет дистанційного навчання.

Завідувачем кафедри було призначено д. е.н., проф. Завгородню Тетяну Павлівну, яка очолює кафедру по нинішній день. Докторська дисертація була захищена у 1995 році і відповідає профілю кафедри.

З метою покращення підготовки студентів і зміцнення зв'язку університету з виробництвом на базі Головного управління статистики у Хмельницькій області відкрито філіал кафедри, керівництво яким здійснює доц. Скальський В. В.

Викладачами філіалу проводяться заняття з окремих дисциплін, керівництво навчально-виробничою практикою студентів, курсовим та дипломним проектуванням, водночас активно використовуються новітні інструменти і технології передачі інформації та продукування нових знань.

Колектив кафедри АСМЕ

Стартові сторінки сайту ХНУ розроблені та вдосконалені викладачами кафедри АСМЕ

Робота кафедри здійснюється за напрямами: навчальна, навчально-методична, науково-дослідна та навчально-виховна. На кафедрі працюють досвідчені доценти, які є спеціалістами в різних галузях науки і які своїм натхненням, творчим ставленням до роботи, любов'ю до студентів допомагають їм опановувати складний, але прекрасний світ кібернетики. Серед них: ст. викл. каф. О. Б. Вальков, канд. екон. наук., доц. К. Е. Більовський, докт. екон. наук., проф. П. М. Григорук, канд. екон. наук., доц. К. В. Горбатюк, канд. екон. наук., ст. викл. О. М. Дупляк, канд. екон. наук., доц. А. Ю. Мазарчук, канд. екон. наук., доц. О. В. Манталюк, канд. екон. наук., доц. О. Р. Овчиннікова, канд. екон. наук., доц. О. В. Проскурович, канд. екон. наук., доц. В. Г. Щука.

Викладачі кафедри доц. Мазарчук А. Ю., доц. Більовський К. Е. та інженер Куліков О. О. є провідними фахівцями, що забезпечують функціонування обчислювальної мережі факультету економіки та управління. Під їх керівництвом створено та налагоджено інформаційне навчальне середовище Moodle, яке забезпечує електронними навчальними матеріалами весь навчальний процес Хмельницького національного університету. Викладачами кафедри АСМЕ розроблені та сертифіковані більше 100 навчальних курсів у цьому середовищі для студентів денної та заочної форм навчання, кожен з яких містить повнотекстові версії лекційного матеріалу, завдань для практичної та самостійної підготовки, комплекси тестових завдань та завдань для самоперевірки.

Вони є і розробниками інформаційної системи «Електронний університет», яка забезпечує електронний документообіг між підрозділами університету і автоматизацію обліку та опрацювання навчальної діяльності викладачів та студентів.

Значна увага приділяється і науковій роботі. Викладачі кафедри

опублікували п'ять одноосібних монографій, є співавторами шести колективних монографій, опублікували більше 150 статей у фахових журналах та таку ж кількість тез у матеріалах конференцій та збірниках наукових праць України та зарубіжжя. Значна увага в організації наукової діяльності приділяється зв'язкам з виробництвом.

Участь викладачів кафедри АСМЕ у різних за тематикою конференціях

Викладацький склад кафедри постійно працює над підвищенням кваліфікації. За час існування кафедри було захищено дванадцять кандидатських дисертацій, зокрема і викладачами кафедри Мазарчуком А. Ю., Проскурович О. В., Овчинніковою О. Р., Більовським К. Е., Горбатюк К. В., Гаврилюк Г. В., Дупляк О. М.

У 2013 році була захищена докторська дисертація, доц. Григоруком П. М., а в 2015 році він отримав наукове звання професора кафедри АСМЕ.

Проф. Завгородня Т. П. та проф. Григорук П. М. є членами спеціалізованої ради з захисту докторських дисертацій Хмельницького національного університету та членами редколегії наукового журналу «Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки».

Важливим аспектом наукової діяльності кафедри є співпраця з провідними вітчизняними та зарубіжними вченими. Вона підтримує наукові зв'язки з провідними ВНЗ України, зокрема ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», Тернопільським національним економічним університетом, Вищим навчальним закладом Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», Донецьким національним технічним університетом, Київським національним університетом технології та дизайну, Національним університетом харчових технологій (м. Київ), Донецьким національним університетом. Напрацьовані нау-

ково-технічні зв'язки і з провідними підприємствами міста та області, де впроваджуються результати наукової роботи викладачів кафедри.

На кафедрі ведеться підготовка навчально-методичних посібників з грифом МОН і Хмельницького національного університету. За останні п'ять років видано наступні роботи:

- Горбатюк К. Математичні моделі в нормуванні праці на базі теорії нечітких множин: монографія. Рекомендовано до друку Вченою радою Хмельницького національного університету.
- Григорук П. М. Теоретико-методологічні засади економіко-математичного моделювання процесів прийняття маркетингових рішень.
- Григорук П. М. Аналіз даних маркетингових досліджень.
- Григорук П. М. Міри відстані та подібності в опрацюванні даних маркетингових досліджень.
- Григорук П. М. Інформаційна модель процесу прийняття рішення.
- Григорук П. М. Теоретические и практические аспекты интегрального оценивания эффективности маркетинговых решений.
- Hryhoruk P. M. Economic and mathematical modeling of multistage problems marketing decisions acceptance.
- Григорук П. М. Использование теории нечетких множеств в принятии маркетинговых решений.
- Мазарчук А. Ю., Дупляк О. М. Моделювання процесів формування інноваційної стратегії розвитку на промислових підприємствах.
- Овчиннікова О. Р. Стохастичне та нечітке моделювання міграційних процесів.

Навчальні посібники та монографії кафедри АСМЕ

- Проскурович О. В. Комп'ютерні технології економічного аналізу [Текст]: навч. посіб.

Викладачі кафедри автоматизованих систем і моделювання в економіці залучаються до співпраці з вищими навчальними закладами Росії, Білорусі, Молдови, країн західної Європи. Таке співробітництво відображається спільною участю у міжнародних науково-практичних конференціях, які проводяться у Хмельницькому національному університеті та інших вищих навчальних закладах України, у публікаціях в зарубіжних наукових фахових виданнях, участю в міжнародних проектах.

Протягом останнього часу викладачі кафедри взяли участь у 26 міжнародних наукових заходах.

Доц. Мазарчук А. Ю. та доц. Більовський К. Е. беруть участь у виконанні міжнародного проекту 530181-TEMPUS-1–2012–1-DE-TEMPUS-SMGR «Інтегрована інформаційна система управління університетом: впровадження досвіду ЄС в країнах СНД», а проф. Григорук П. М. увійшов до складу робочої групи проекту 543901 – TEMPUS-L-2013-L-AM-TEMPUS-JPGR ALIGN: «Досягнення і перевірка відповідності між академічними програмами і рамками кваліфікацій».

Велика увага на кафедрі приділяється студентській науковій роботі, в якій беруть участь студенти 3–5 курсів. Так, протягом останніх років у студентських збірниках наукових праць та фахових наукових журналах опубліковано більше 100 робіт. Студенти напряму підготовки «Економічна кібернетика» регулярно беруть участь у Всеукраїнських олімпіадах з економічної кібернетики, а проф. Григорук П. М. є членом апеляційної комісій таких олімпіад. Кращі студенти, які мали значні наукові здобутки та високі навчальні досягнення, отримують рекомендації до вступу в аспірантуру.

Сертифікати міжнародного зразку

На формування свідомості та кодексу внутрішньої професійної етики майбутніх фахівців впливає ефективна діяльність інституту кураторства, у якому бе-

Здобутки студентів кафедри АСМЕ

руть активну участь викладачі кафедри обліку та аудиту. Їх активна робота постійно відзначається почесними грамотами та подяками з боку керівництва університету.

За результатами науково-дослідної роботи студентів на кафедрі регулярно проводяться наукові семінари, а студенти є постійними учасниками університетських, всеукраїнських та міжнародних наукових, науково-практичних та науково-творчих конференцій.

Проте діяльність кафедри не обмежується лише навчальною, науковою та методичною роботою: важливе місце в ній посідає і виховний процес, який відображається у проведенні спільних для викладачів та студентів суботників, відвідуванні вистав та концертів.

А загалом робота професорсько-викладацького складу кафедри автоматизованих систем та моделювання в економіці Хмельницького національного університету спрямована на формування майбутнього громадянина нашої держави, високопрофесійного спеціаліста, ефективного керівника, якість знань якого і принципи поведінки відповідають кодексу професійної етики, який здатний своєчасно реагувати на зміни навколишнього обліково-регуляторного середовища.

Студенти – кібернетики!

ФАКУЛЬТЕТ ПРОГРАМУВАННЯ ТА КОМП'ЮТЕРНИХ І ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ СИСТЕМ

Декан факультету програмування та комп'ютерних і телекомунікаційних систем (з 01.03.2014 р.), к. т. н., доцент Савенко Олег Станіславович

Факультет програмування та комп'ютерних і телекомунікаційних систем створений в 2012 р. на базі трьох факультетів: комп'ютерних систем та програмування (ФКСП), телекомунікаційних систем (ФТС), прикладної математики та комп'ютерних технологій (ФПМКТ).

ФКСП та ФТС були створенні у вересні 2004 р. на базі факультету комп'ютерної інженерії та радіоелектроніки (ФКІРЕ, попередня назва факультет радіоелектроніки (ФРЕ), який існував з 1991 р., а ФПМКТ виділився окремим факультетом з 01.01.2004 р. з факультету інженерних та інформаційних технологій.

На факультеті телекомунікаційних систем готувались фахівці за напрямами підготовки «Радіотехніка», «Радіоелектронні апарати», «Телекомунікації». Перший набір на спеціальність «Радіотехніка» було здійснено механічним факультетом ХТІПО у 1987 р. (25 студентів). Проте вже 1988 р. підрозділ було перейменовано на факультет машинобудування та радіотехніки і відкрито набір на спеціальності «Конструювання і технологія РЕЗ» та «Електронно-обчислювальні машини, системи, комплекси та мережі». 15 березня 1991 р. у Хмельницькому технологічному інституті створюють факультет радіоелектроніки, головним напрямом роботи якого є підготовка радіоінженерів. Понад 20 років незмінним керівником факультету був В. Д. Косенков.

Декан факультету програмування та комп'ютерних і телекомунікаційних систем з 01.10.2012 р. по 01.03.2014 р., к. т. н., професор Косенков Володимир Данилович

До нового підрозділу увійшло чотири кафедри:
• радіотехніки (завідувач – проф. Р. П. Карташов);
• конструювання РЕЗ (проф. С. І. Пятін);
• електронно-обчислювальних систем (доц. В. Ф. Бардаченко);
• фізики (проф. В. В. Ковалевський).

У 2001 р. факультет радіоелектроніки отримав назву «Факультет комп'ютерної інженерії та радіоелектроніки», а з вересня 2004 р. на його основі було створено два факультети: телекомунікаційних систем; комп'ютерних систем та програмування. Сьогодні з нього залишились в складі ФПКТС кафедри радіотехніки та зв'язку (проф. В. П. Ройзман), радіоелектронних апаратів і телекомунікацій (доц. В. В. Мартинюк), фізики і електротехніки (проф. В. Д. Косенков).

Фахівців готують за трьома напрямами («Радіотехніка», «Радіоелектронні апарати», «Телекомунікації») і, відповідно, за пятьма спеціальностями: «Радіотехніка», «Апаратура радіозв'язку, радіомовлення і телебачення», «Радіоелектронні пристрої, системи та комплекси», «Радіоелектронні апарати та засоби», «Технології та засоби телекомунікації».

Із кожної спеціальності здійснюється підготовка спеціалістів і магістрів, діє аспірантура та спеціалізована вчена рада із захисту кандидатських дисертацій. На сьогодні за вказаними спеціальностями випущено 1112 спеціалістів та 103 магістри, захищено 19 кандидатських та 3 докторських дисертації.

Підготовка спеціалістів із комп'ютерних систем та програмування розпочалась в університеті ще в 1988 р. У структурі тодішнього факультету машинобудування та радіотехніки кафедра електронно-обчислювальних систем (завідувач – к. т. н., доц. В. Ф. Бардаченко) готувала фахівців за спеціальністю «Обчислювальні машини, системи, комплекси та мережі» (сьогодні – «Комп'ютерні системи та мережі»). У 1996 р. кафедру перейменовано в кафедру комп'ютерних систем. Її завідувачем до 2004 р. був доктор технічних наук, професор В. М. Локазюк. У травні 2004 р. з відкриттям нової спеціальності – «Системне програмування» – на основі кафедри комп'ютерних систем було створено дві нові кафедри: кафедру комп'ютерних систем і мереж та кафедру системного програмування.

У вересні 2004 р. було сформовано факультет комп'ютерних систем та програмування у складі трьох кафедр: комп'ютерних систем і мереж, системного програмування, фізики.

Декан факультету комп'ютерних систем та програмування (2004–2005 рр.), д. т. н., професор В. М. Локазюк

Першим деканом факультету з вересня 2004 р. по серпень 2005 р. був доктор технічних наук, професор В. М. Локазюк (1945–2010). Він закінчив Кам'янець-Подільський державний педагогічний інститут за спеціальністю «Фізика» в 1970 р. У 1990 р. захистив кандидатську, а в 1995 р. – докторську дисертацію. Автор 14 навчальних посібників та монографій, більше 200 наукових праць, 18 авторських свідоцтв. В. М. Локазюк підготував трьох докторів наук та 18 кандидатів наук.

Із вересня 2005 р. факультет очолив кандидат технічних наук, доцент О. С. Савенко. У 1993 р. закінчив Кам'янець-Подільський державний педагогічний інститут за спеціальністю «Математика». Почав працювати у Технологічному університеті Поділля з 1995 р. на посаді асистента кафедри електронно-обчислювальних систем і в 1999 р. захистив кандидатську дисертацію за спеціальністю «Обчислювальні машини, системи та мережі» у спеціалізованій вченій раді Вінницького національного технічного університету. Займається дослідженням та діагностуванням комп'ютерних систем на наявність шкідливого програмного забезпечення. Опублікував більше 50 наукових праць. У 2007 р. був нагороджений почесною грамотою МОНУ за плідну роботу з обдарованою студентською молоддю.

На факультеті працювало 4 доктори наук, професори та 28 кандидатів наук, доцентів. Викладачі готували кандидатські та докторські дисертації за спеціальностями «Комп'ютерні системи та компоненти», «Інформаційні технології». За період 1988–2011 рр. захищено 4 докторські та 24 кандидатські дисертації.

Початком стрімкого розвитку наукової школи «Технічна діагностика комп'ютерних пристроїв та систем» став захист завідувачем кафедри комп'ютерних систем В. М. Локазюком у 1995 р. доктор-

ської дисертації «Методи та засоби комбінованого діагностування цифрових структур з компонентами підвищеного ступеня інтеграції». Основною метою роботи було вирішення проблеми автоматизації пошуку несправностей цифрових та мікропроцесорних пристроїв і відповідних систем шляхом подальшого розвитку теорії та методології тестового діагностування з розробленням апаратних і програмних засобів реалізації тестового комбінованого діагностування. У дисертації запропоновано концепцію тестового комбінованого діагностування цифрових структур, сформовано теорію розробки методик та способів ідентифікації нелогічних динамічних несправностей цифрових структур, що базується на модифікованій моделі прояву несправностей динамічного типу, розроблені методики, способи й алгоритми ідентифікації нелогічних динамічних несправностей, зумовлених «змаганнями» сигналів, шинною структурою цифрових пристроїв і пов'язаних із викривленням фронтів імпульсних сигналів. Також у роботі запропоновано методику розробки структур і визначення параметрів проектованих систем тестового комбінованого діагностування з урахуванням порівняльної оцінки проектованих варіантів, сформульовані принципи побудови апаратури і програмного забезпечення автоматизованого діагностування цифрових пристроїв з компонентами підвищеного ступеня інтеграції.

Робота над дисертаціями у науковій школі технічної діагностики обчислювальних пристроїв та систем під керівництвом д.т.н., професора В.М. Локазюка триває дотепер.

За період діяльності факультету було видано низку монографій і навчальних посібників із грифом Міністерства освіти та науки: «Комбинированное диагностирование и надежность вычислительных устройств» (В.Н. Локазюк, В.А. Карякин, 1994 р.), «Контроль і діагностування обчислювальних пристроїв та систем» (В.М. Локазюк, 1996 р.), «Мікропроцесори та мікро-ЕОМ у виробничих системах» (В.М. Локазюк, 2001 р.), «Інтелектуальне діагностування мікропроцесорних пристроїв та систем» (В.М. Локазюк, О.В. Поморова, А.О. Домінов, 2001 р.), «Мікропроцесори та мікро-ЕОМ у виробничих системах» (В.М. Локазюк, 2002 р.), «Надійність, помилки і тестування програмного забезпечення комп'ютерних пристроїв та систем» (В.М. Локазюк, 2003 р.), «Системне програмне

забезпечення» (В.М. Джулій, О.С. Савенко, І.В. Муляр, 2003 р.), «Надійність, контроль, діагностика і модернізація ПК» (В.М. Локазюк, Ю.Г. Савченко, 2004 р.), «Основи інформатики» (В.М. Локазюк, В.І. Спиридонов, В.М. Джулій, 2004 р.), «Інтелектуальні системи підтримки прийняття рішень» (Б.М. Герасимов, В.М. Локазюк, О.Г. Оксіюк, О.В. Поморова, 2007 р.), «Теоретичні основи, методи та засоби інтелектуального діагностування комп'ютерних систем» (О.В. Поморова, 2007 р.), «Отказоустойчивые встроенные системи на программируемой логике» (Е.В. Бабешко, В.А. Куланов, В.Н. Локазюк, С.Б. Остроумов, О.В. Поморова, Ю.Н. Прохорова, В.С. Харченко, 2008 р.), «Моделирование гарантоспособных систем и сетей» (В.С. Харченко, А.В. Боярчук, С.А. Куланов, В.Н. Локазюк, О.Н. Одарущенко, О.В. Поморова, А.А. Фурманов, 2008 р.) та ін.

Кілька років поспіль (2002–2007 рр.) колектив викладачів під керівництвом професора В.М. Локазюка спільно з НВК «Київський інститут автоматики», Хмельницькою дирекцією ВАТ «Укртелеком», Подільською телефонною компанією «Мітел», Хмельницьким обласним правлінням науково-технічного товариства радіотехніки, електроніки та зв'язку, науково-виробничим підприємством «Електронні системи» проводив (п'ять) Міжнародні науково-практичні конференції «Комп'ютерні системи в автоматизації виробничих процесів». Щоразу в ній брали участь більше 150 науковців. За результатами конференції виходив науковий фаховий журнал «Вісник Хмельницького національного університету».

Для студентів було започатковано вперше в Україні проведення Всеукраїнської студентської олімпіади з навчальної дисципліни «Технічна діагностика обчислювальних пристроїв та систем». У період з 2002 р. по 2007 р. було проведено шість таких олімпіад (з 2002 р. по 2004 р. кафедрою комп'ютерних систем, а з 2005 по 2007 р. кафедрою системного програмування).

З 2006 р. спільно із Хмельницьким інститутом економіки і підприємництва кафедрою комп'ютерних систем та мереж було проведено Всеукраїнську наукову конференцію студентів, аспірантів та молодих учених «Інтелектуальний потенціал молоді в науці і техніці».

Протягом 2006–2008 рр. колектив кафедри комп'ютерних систем та мереж спільно з малим приватним підприємством «OpenSystem»

Декан факультету прикладної математики та комп'ютерних технологій С. С. Ковальчук (01.01.2004 р. – 01.10.2012 р.)

проводив Всеукраїнську студентську олімпіаду із програмування мікропрограмних автоматів та мікроконтролерних систем.

У 2009–2011 рр. вперше в Україні на базі кафедри комп'ютерних систем та мереж Хмельницького національного університету було організовано Всеукраїнську студентську олімпіаду із дисципліни «Комп'ютерні мережі».

Вимоги часу й активний розвиток інформаційних технологій спонукали до створення у Хмельницькому національному університеті освітнього напряму підготовки інженерів-математиків, програмістів, спеціалістів із комп'ютерного та Інтернет-дизайну, фахівців з інформаційних технологій проектування у різних сферах промисловості (машинобудуванні, легкій промисловості, економіці, банківській справі). Сьогодні у Хмельницькому сформувалася доволі потужна структура ІТ-компаній. Базою для її становлення стали випускники і студенти факультету прикладної математики та комп'ютерних технологій ХНУ, створеного у грудні 2003 р. Очолював факультет к. т. н., доц. С. С. Ковальчук.

У складі факультету були чотири кафедри: «Вищої математики та комп'ютерних застосувань», «Інформаційних технологій проектування», «Прикладної математики та соціальної інформатики», «Програмної інженерії».

Професорсько-викладацький колектив налічував 75 викладачів, серед яких 13 – професорів, 33 – доценти.

Загальна кількість студентів становила понад 450 осіб. Заняття проводились у семи дисплейних класах, оснащених сучасними персональними комп'ютерами, підключеними до Інтернету, та в мультимедійних лекційних аудиторіях. Комп'ютерні аудиторії забезпечують проведення лабораторних робіт і самостійної роботи студентів.

Молодь факультету активно долучається до наукової роботи. Результати студентських наукових досліджень опубліковані у збірниках матеріалів конференцій різного рівня. Для студентів, магістрів і аспірантів факультет щорічно проводить науково-практичну конференцію «Актуальні питання комп'ютерних технологій». За її результатами видається збірник наукових праць. Серед досягнень студентів факультету – перемога на міжнародних та всеукраїнських олімпіадах із програмування та САПР і комп'ютерного моделювання, ярмарках програмних продуктів та www-дизайнерів.

На базі факультету щороку проводиться Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт та Всеукраїнська олімпіада із САПР і комп'ютерного моделювання у машинобудуванні, університетська олімпіада із програмування в середовищі Інтернет, ярмарок програмних продуктів, олімпіада із програмування, засідання секції Малої академії наук м. Хмельницького (2-й і 3-й тури, відділення інформатики та програмування).

Всього за спеціальностями факультету ПКТС підготовлено понад 3000 спеціалістів та 250 магістрів, захищено 6 докторських та 40 кандидатських дисертацій.

На кафедрах факультету працюють досвідчені викладачі, серед яких 18 докторів наук, професорів та 80 кандидатів наук, доцентів. Матеріальна база кожної кафедри перебуває на високому рівні забезпечення і відповідає вимогам сьогодення. Це лабораторії комп'ютерної техніки, системного програмного забезпечення, системного програмування, мультимедійних засобів, супутникового телебачення, радіотехнічних систем, засобів захисту інформації, оптоелектроніки. При випускних кафедрах працює аспірантура.

Студенти факультету беруть активну участь і всеукраїнських конкурсах науково-дослідних робіт, всеукраїнських та міжнародних олімпіадах. На факультеті щорічно проводяться Всеукраїнські олімпіади з навчальних дисциплін „Системи автоматизованого проектування та комп'ютерного моделювання", „Програмування мікропрограмних автоматів та мікроконтролерних систем", "Технічна діагностика обчислювальних пристроїв та систем".

На факультеті створено і продуктивно працюють наукові школи: „Діагностика комп'ютерних пристроїв та систем", "Інформаційні технології та методи комп'ютернлого моделювання", „Фазочастотні методи вимірювань у радіотехніці", "Радіотехнічні пристрої та

засоби телекомунікацій”.

Студенти мають змогу навчатися в Національній академії Державної прикордонної служби імені Богдана Хмельницького на військовій кафедрі і після 4-го курсу отримати звання офіцера.

З 2008 року в університеті працює спеціалізована вчена рада К 70.052.04 із захисту кандидатських дисертацій за спеціальностями “Радіотехнічні пристрої та засоби телекомунікацій”, “Радіотехнічні та телевізійні системи”.

Факультет видає міжнародний науково-технічний журнал „Вимірювальна та обчислювальна техніка в технологічних процесах”.

КАФЕДРА РАДІОТЕХНІКИ ТА ЗВ’ЯЗКУ

Професорсько-викладацький склад кафедри характеризується поєднанням досвідчених викладачів із початківцями. Нині підготовку радіоінженерів забезпечують фахівці:

1. Ройзман Вілен Петрович – завідувач кафедри, д. т. н., професор.
2. Бойко Юлій Миколайович – к. т. н., доцент.
3. Гавронський Віталій Євгенович – к. т. н., доцент.
4. Карпова Леся Вікторівна – к. т. н., доцент.
5. Лужанський Віктор Ігорович к. в. н., доцент.
6. Любчик Віталій Романович – к. т. н., доцент.
7. Макаришкін Денис Анатолійович – к. т. н., доцент, заступник декана з наукової роботи.

Викладачі та співробітники кафедри радіотехніки та зв’язку
Верхній ряд: ***старший викладач Євтушок Володимир Павлович; к. т. н., доцент Стецюк Віктор Іванович; інженер І категорії Бачинська Людмила Анатоліївна; к. т. н., доцент Бойко Юлій Миколайович; інженер І категорії Кирилюк Юрій Валентинович; провідний інженер Футорняк Леонід Леонідович.***
Нижній ряд: ***к. т. н., доцент Лужанський Віктор Ігорович; к. т. н., доцент Пятін Ілля Станіславович; к. т. н., доцент Карпова Леся Вікторівна; завідувач кафедри, д. т. н., професор Ройзман Вілен Петрович; к. т. н., доцент Макаришкін Денис Анатолійович; інженер І категорії Карпова Галина Петрівна; к. т. н., доцент Мішан Віктор Володимирович; завідувач лабораторіями Загурний Петро Станіславович***

8. Мішан Віктор Володимирович – к. т. н., доцент.
9. Пятін Ілля Станіславович – к. т. н., доцент.
10. Савченко Олександр Олексійович – к. т. н., доцент.
11. Стецюк Віктор Іванович – к. т. н., доцент.
12. Чесановський Іван Іванович – к. т. н., доцент.
13. Бабій Юлія Олександрівна – к. т. н., старший викладач.
14. Євтушок Володимир Павлович – старший викладач.

Навчально-виробничу діяльність кафедри радіотехніки та зв'язку забезпечують: завідувач лабораторіями – Загурний Петро Станіславович, провідний інженер – Футорняк Леонід Леонідович, інженер І категорії – Бачинська Людмила Анатоліївна, інженер І категорії – Карпова Галина Петрівна, інженер І категорії – Кирилюк Юрій Валентинович.

У 1987 році механічний факультет ХТІПО розпочав підготовку радіоінженерів. З 1988 р. фахівців цього профілю готували на новоствореному факультеті машинобудування і радіотехніки, керівником якого було призначено Олексія Олексійовича Абрамова.

Для забезпечення навчального процесу необхідно було створити нову лабораторну базу та сформувати штат висококваліфікованих фахівців. Велику допомогу факультету надали ректорат інституту, Хмельницькі заводи «Новатор», «Катіон», «Нева», а також Міністерство оборони СРСР. Для розміщення кафедри радіотехніки ректорат виділив у 4-му навчальному корпусі приміщення, в яких раніше розташовувався читальний зал університету.

Питання формування викладацького складу довелося вирішувати переважно шляхом запрошення фахівців з інших навчальних закладів. Із Київського інституту цивільної авіації був запрошений д. т.н., професор Р. П. Карташов, із Вінницького політехнічного інституту – д. т.н., проф. С. І. Пятін, к. т.н., доц. В. П. Кашлєв, І. В. Троцишин, з ВО «Новатор» при-

Лабораторія телевізійних систем

йшов к. т.н. В. Ф. Бардаченко, з ВО «Темп» – Л. І. Кузічкін, після закінчення військової служби – к. т.н. К. П. Савченко, А. Г. Федосєєв, з ВО «Термопластавтомат» – В. М. Локазюк, головний технолог заводу «Катіон» В. В. Нестер. Із кафедри електротехніки інституту на факультет були переведені Л. В. Пастернак та А. М. Давидов. Із Хмельницького ВПУ № 11 (тоді ПТУ № 1) на посаду старшого викладача прийшов М. І. Катрічев. Усі ці викладачі склали основу нових кафедр: радіотехніки (яку очолив д. т.н., професор Р. П. Карташов), конструювання радіоелектронних засобів (д. т.н. С. І. Пятін) і комп'ютерних систем (к. т.н. В. Ф. Бардаченко).

Згідно з наказом ректора про закріплення спеціальностей 11 квітня 1988 р. № 49 кафедра радіотехніки здійснює підготовку фахівців із 1988 р. На той час вона входила до складу факультету машинобудування та радіотехніки, а з 1991 р. – факультету радіоелектроніки.

Підготовка радіоінженерів здійснювалася для установ і підприємств Подільського регіону (ВО «Новатор», ВАТ «Катіон», ВАТ Нева» та інших).

Розвиток кафедри можна умовно поділити на два етапи:

– становлення кафедри й підготовка фахівців за спеціальністю «Радіотехніка»;

– ступенева підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційних рівнів «бакалавр», «спеціаліст», «магістр».

На першому етапі проходив процес становлення кафедри, комплектування професорсько-викладацького складу, створення лабораторної бази. Так, наприклад, у 1993–1994 навчальних роках кількість співробітників становила 20 осіб, із них 14 професорів, доцентів, старших викладачів, асистентів. Було створено 8 лабораторій, матеріальне оснащення яких дозволяло проводити заняття з усіх дисциплін. При науково-дослідному інституті виробничого об'єднання «Катіон» створено філію кафедри. Для проведення занять зі студентами залучалися провідні спеціалісти підприємств, зокрема кандидати технічних наук Г. Ф. Гордієнко та О. А. Вдовін. У зв'язку із зупинкою виробництва у середині 90-х років була припинена і діяльність філії.

На етапі ступеневої підготовки фахівців були розроблені й затверджені основні нормативні документи, продовжувалося комплектування кафедри фахівцями вищої кваліфікації.

Лабораторія комутації та основ телефонії

Із метою омолодження викладацького складу з 1996 р. зараховуються в аспірантуру, а згодом захищають кандидатські дисертації Г. К. Хільченко, С. К. Підченко.

За наступні п'ять років усі викладачі кафедри підвищили кваліфікацію, пройшовши стажування на підприємствах в Україні та за кордоном (зокрема доцент В. В. Мартинюк стажувався у Кореї). Багато викладачів захистили дисертації: докторську – професор О. М. Шинкарук (2001), кандидатські – Ю. М. Бойко (2002), В. Є. Гавронський (2006), А. А. Таранчук (2006), І. І. Чесановський (2008), В. В. Мішан (2009), Д. А. Макаришкін (2009), Ю. О. Бабій (2011), Л. В. Карпова (2012), В. І. Стецюк (2012).

Усе це дало змогу в 2007–2008 навчальному році розширити професорсько-викладацький склад до 20 осіб. Із них докторів, професорів – 3, кандидатів наук, доцентів – 9, старших викладачів – 6.

Крім того, тривала інтенсивна робота з оснащення й переоснащення лабораторій сучасними засобами радіоелектроніки. Було створено 6 нових лабораторій: систем комутації та основ телефонії (1998), пристроїв і систем телебачення (1998–2002), радіотехнічних систем і систем зв'язку (1997–1999), інформаційно-вимірювальних систем та комплексів (2002), цифрових пристроїв та мікропроцесорів (1998–2000).

У 1998 р. заснована філія кафедри в центрі прийому й обробки спеціальної інформації та контролю навігаційного поля Національного космічного агентства України (м. Дунаївці). У центрі є унікальне обладнання, зокрема лазернодальномірні космічні системи, система єдиного часу, сучасні станції космічного зв'язку, мобільні радіостанції середньої потужності тощо. Укладена угода з Інститутом космічних досліджень НАН та НКА України про творчу співдружність і спільну участь у науковій та освітній діяльності в цій галузі.

Наявність кваліфікованих кадрів, належного методичного й технічного забезпечення дозволило запровадити спеціалізацію із систем зв'язку і телебачення. Для цього в робочий навчальний план було включено дисципліни: основи телебачення, волоконно-оптичні системи передачі інформації, техніка телебачення, радіомережі та лінії зв'язку, принципи побудови систем комутації та основи телефонії, основи побудови техніки зв'язку, основи побудови систем космічного зв'язку, системи цифрового телебачення, системи рухомого зв'язку.

З урахуванням динамічного розвитку мереж зв'язку досягнута домовленість із підприємством «Укртелеком» про підготовку спеціалістів, працевлаштування випускників та введення у навчальний план нових дисциплін.

У 1999–2008 рр. на кафедрі сформувалися чотири наукові напрями, відповідно до яких проводяться дослідження за темою «Еталонна апаратура вимірювання індуктивностей та надвеликих ємностей» (д. т.н., проф. М. М. Сурду, к. т.н., доц. В. В. Мартинюк, к. т.н., доц. Ю. М. Бойко, к. т.н. В. Є. Гавронський, аспірант Д. А. Макаришкін). Реалізовується комплекс робіт:

1. Уточнення математичних моделей конденсаторів надвеликих ємностей на змінному струмі та використання алгоритмів цифрової обробки сигналів при вимірюванні параметрів конденсаторів надвеликої ємності. Вирішується питання створення термостатованих мір індуктивності.

2. Інваріантні п'єзорезонансні системи (д. т.н., проф. Ф. Ф. Колпаков, к. т.н., доц. С. К. Підченко, к. т.н., доц. А. А. Таранчук). Розробляється математична модель інваріантної багаточастотної кварцової коливальної системи, визначаються прийнятні межі використання багаточастотного збудження для забезпечення інваріантності та досліджуються динамічні характеристики кварцових коливальних систем.

Лабораторія цифрової обробки сигналів

3. Використання множинного підходу до розрахунку електронних схем (д. ф.м. н., проф. М. М. Личак, ст. викл. В. П. Євтушок). Розробляються алгоритми для розрахунків електричних лінійних кіл

за умови задавання параметрів елементів у вигляді інтервальних множин. Реалізація алгоритмів проводиться на базі системи математичного програмування MATLAB.

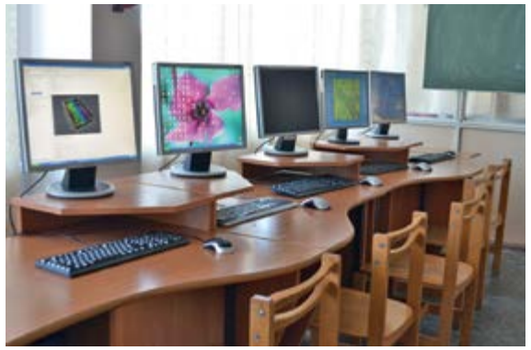

Компютерний клас кафедри радіотехніки

4. Надійність складних технічних систем РЕЗ (д.т.н., проф. О.М. Шинкарук). Здійснюється розробка та формалізоване подання моделей об'єктів для розрахунку показників надійності. Удосконалюються методики оцінки рівня довговічності за станом РЕЗ.

На кафедрі реалізовуються дві науково-дослідні роботи: «Теорія і реалізаційні основи інваріантних п'єзорезонансних коливальних систем», «Розробка методів та засобів вимірювання параметрів серцево-судинної системи людини».

КАФЕДРА РАДІОЕЛЕКТРОННИХ АПАРАТІВ І ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ

Створенню кафедри радіоелектронних апаратів і телекомунікацій передувало відкриття у 1988 р. на кафедрі радіотехніки та обчислювальних систем механічного факультету нової спеціальності – «Конструювання і технологія радіоелектронних засобів». Уже за два роки на новому факультеті машинобудування та радіотехніки, що продовжив підготовку фахівців за цим напрямом, було створено окрему кафедру – конструювання радіоелектронних засобів, яка стала випусковою для цієї спеціальності. З 1991 р. вона працює у складі факультету радіоелектроніки.

Перший випуск на кафедрі конструювання радіоелектронних засобів відбувся у 1993 р., тоді дипломи отримали 22 інженери денної форми навчання за спеціальністю «Конструювання і технологія радіоелектронних засобів». Зараз кафедра готує бакалаврів та магістрів за двома спеціальностями: «Радіоелектронні апарати» та «Телекомунікації». У 2015 році у новому переліку спеціальностей ці дві спеціальності об'єднано разом зі спеціальністю «Радіотехніка» в одну спеціальність, яка отримала назву «Телекомунікації і радіотехніка».

Колектив кафедри радіоелектронних апаратів і телекомунікацій. Зліва направо: О.К. Яновицький, І.В. Гула, О.С. Пивовар, О.І. Полікаровських, В.В. Мартинюк, О.П. Войтюк, К.Л. Горященко, А. А. Таранчук, С.К. Підченко, Л.О. Ковтун, О.Б. Голевич

На теперішній час на кафедрі радіоелектронних апаратів і телекомунікацій працюють три доктори наук, професори; вісім кандидатів наук, доцентів; один провідний інженер та два інженери першої категорії.

Валерій Володимирович Мартинюк – завідувач кафедри, д.т.н., проф., автор більше 90 наукових та методичних публікацій, серед яких: 1 монографія; 58 праць у фахових наукових виданнях, рекомендованих ДАК МОН України, 4 патенти України, 8 статей в іноземних виданнях, 9 робіт зареєстровані в міжнародних наукометричних базах Scopus, Ulrich's Periodicals Directory (USA, International), РИНЦ (Росія), Index Copernicus (International). Спеціалізується на приладах вимірювання та контролю параметрів електрохімічних суперконденсаторів, цифровій обробці сигналів, пристроях підвищення ефективності сонячних батарей.

На кафедрі працюють
доктори технічних наук, професори:

Сергій Костянтинович Підченко, автор більше 80 наукових та методичних робіт, з них: 3 монографії, 1 навчальний посібник, 7 патентів України і Росії на винахід. Спеціалізується в галузі багаточастотних п'єзорезонансних коливальних систем, методів та засобів вимірювання параметрів серцево-судинної системи людини на базі п'єзорезонансних механотропів.

Олексій Ілліч Полікаровських, автор більше 40 наукових та методичних робіт. Спеціалізується в галузі розробки перспективних цифрових синтезаторів частот та сигналів.

Кандидати технічних наук, доценти:

Олександр Костянтинович Яновицький, автор більше 50 авторських свідоцтв на винаходи, більшість з яких впроваджені у виробництві з великим економічним ефектом, 50 наукових та методичних робіт. Спеціалізується в напрямку вдосконалення радіотехнічних пристроїв ближньої навігації, літакових відповідачів, радіотехнічних систем попередження зіткнення літаків у повітряному просторі. Заслужений винахідник УРСР.

Олег Сергійович Пивовар, автор більше 50 наукових та методичних робіт, шести патентів України на корисну модель. Спеціалізується в галузі теорії радіотехнічних пристроїв та систем.

Костянтин Леонідович Горященко, автор більше 50 наукових та методичних робіт, трьох патентів на корисну модель України. Спеціалізується в галузі теорії інформації та кодування, автоматизації проектування виробництва, вимірювальній техніці. Читає дисципліни: «Вимірювальна та обчислювальна техніка в технологічних процесах», «Вимірювальна техніка в системах передачі», «Телекомукаційні та інформаційні мережі», «Автоматизоване проектування електронних засобів», «Електричні та оптичні системи передачі», «Системи автоматизованого документування», «Технологія автоматизованого проектування телекомунікаційних систем».

Олег Петрович Войтюк, автор більше 50 наукових та методичних робіт, трьох патентів України. Спеціалізується в галузі цифрової техніки, мікропроцесорних систем, спеціалізованих мікроконтролерів.

Володимир Степанович Петрушак, автор понад 25 наукових та методичних робіт, чотирьох патентів України на винахід. Спеціалізується в галузі вимірювання амплітуди періодичних сигналів без перетворення змінної складової в еквівалентний параметр.

Алла Анатоліївна Таранчук, автор більше 50 наукових та методичних робіт, серед яких: 1 монографія, 2 навчальні посібники, 7 патентів України і Росії на винахід. Спеціалізується в галузі п'єзорезонансних механотронів, вимірювальних та інформаційних систем і їх використання, методів та засобів вимірювання параметрів серцево-судинної системи людини.

Людмила Олександрівна Ковтун, автор більше 25 наукових та методичних робіт, п'яти патентів України на винахід. Спеціалізується в галузі визначення вологості оптично-прозорих листових матеріалів методами надлишкових вимірювань.

Ігор Володимирович Гула – к.т.н., інженер І категорії.

Анна Валеріївна Співак – інженер І категорії.

Олександр Миколайович Письменюк – провідний інженер.

КАФЕДРА СИСТЕМНОГО ПРОГРАМУВАННЯ

У 1989 р. у Хмельницькому технологічному інституті було створено кафедру електронно-обчислювальних систем. На той час її очолював к. т. н., доцент Бардаченко В. Ф. На кафедрі працювали 1 доцент та 3 асистенти. З жовтня 1992 року кафедру очолив доктор технічних наук, професор Локазюк В. М. У 1996 році кафедра електронно-обчислювальних систем була перейменована у кафедру комп'ютерних систем.

З вересня 2004 року на базі кафедри комп'ютерних систем було створено факультет комп'ютерних систем та програмування (ФКСП) у складі двох нових кафедр – кафедри системного програмування і кафедри комп'ютерних систем та мереж.

У травні 2004 року з відкриттям нової спеціальності «Системне програмування» було створено кафедру системного програмування, завідувачем якої протягом 2004–2010 рр. був доктор технічних наук, професор, академік Міжнародної академії інформатизації Локазюк В. М. (1945–2010). За результатами досліджень Локазюком В. М. було опубліковано більше 200 наукових праць, зокрема одну монографію та 8 навчальних посібників з грифом МОН України. Під його керівництвом захищено 2 докторські (Поморова О. В., Перевозніков С. І.) та 18 кандидатських дисертацій, зокрема 3 – виробничниками. Серед них – Хмельницький Ю. В., Огнєвий О. В., Джулій В. М., Савенко О. С., Чешун В. М., Бойчук В. О., Поморова О. В., Глущак С. В., Чорненький В. І., Кльоц Ю. П., Домінов А. О., Данілов В. О., Медзатий Д. М., Говорущенко Т. О., Ляшкевич В. Я., Іванов О. В., Тітова В. Ю., Олар О. Я. Спільно з іншими викладачами він отримав понад 15 авторських свідоцтв та патентів на корисні моделі та винаходи.

З 2011 р. завідувачем кафедри системного програмування є доктор технічних наук, професор Поморова О. В. На кафедрі під керівництвом д.т.н., проф. Поморової О. В. було захищено 2 кандидатські дисертації (Гнатчук Є. Г., Чайковський Д. Ю.). та під керівництвом к.т.н., доцента Савенка О. С. захищено 2 кандидатські дисертації (Лисенко С. М., Крищук А. Ф.).

На 2015 рік на кафедрі системного програмування працює 1 доктор наук, професор та 8 кандидатів наук, доцентів. Також на кафедрі навчаються 5 аспірантів денної та заочної форми навчання.

За цей період викладачі кафедри виконували ряд науково-дослідних робіт за держбюджетним фінансуванням та госпдоговірними темами: «Теорія нейромережних і нечітких моделей та методологія створення інтелектуальних систем діагностування комп'ютерних пристроїв», «Методологія інтелектуального автоматизованого оцінювання відповідності програмного забезпечення систем критичного застосування вимогам», «Розробка інформаційно-пошукової системи для прийняття рішень щодо надання послуг телефонного зв'язку», «Теорія інтелектуального діагностування відмовостійких комп'ютерних систем з програмованою логікою» та інші.

За підтримки Європейської комісії виконувались та виконуються міжнародні гранти:

– TEMPUS-SAFEGUARD (National Safeware Engineering Network of Centres of Innovative Academia-Industry Handshaking) (2010–2013 рр., Університет Ньюкасла, Великобританія): розроблення методичного та програмного забезпечення для розвитку центрів підвищення кваліфікації спеціалістів у галузі гарантоздатних та критичних систем;

– TEMPUS-KTU «Knowledge Transfer Unit – From Applied Research and Technology-Entrepreneurial Know-How Exchange to Development of Interdisciplinary Curricula Modules» 544031 TEMPUS 1–2013–1 AT-TEMPUS-JPHES (2013–2016 р.): створення в університетах країн-партнерів центрів трансферу знань, що будуватимуть взаємодію з іншими адміністративними органами університету;

– TEMPUS-SEREIN «Modernization of Postgraduate Studies on Security and Resilience for Human and Industry Related Domains» 543968 TEMPUS 1–2013–1 EE-TEMPUS-JPCR (2013-2016 р.): модернізація докторських та магістерських програм в галузі кібербезпеки і стійкості та інші.

Науковий керівник міжнародних грантів: д.т.н., професор Поморова О. В.

За підтримки цих грантів проводиться стажування викладачів кафедри в європейських університетах-партнерах. Також Європейський Союз надає кошти на закупівлю обчислювальної техніки для кафедри.

Викладачами кафедри спільно з викладачами університетів-партнерів проводяться науково-дослідні роботи, за результатами яких видано навчальні посібники для підготовки магістрів та кандидатів

наук з напрямку «Комп'ютерна інженерія».

На базі новостворених наукових центрів викладачі кафедри системного програмування проводять науково-дослідні роботи та дослідження за такими напрямками:

– методологія, методи та засоби інтелектуального діагностування спеціалізованих комп'ютерних систем;

– оцінка якості програмного забезпечення критичного застосування;

– інтелектуальні поведінкові моделі виживання штучних об'єктів в агресивному середовищі;

– інтелектуальне антивірусне програмне забезпечення.

За період 2011–2014 рр. викладачами кафедри було опубліковано 1 монографію, 3 навчальні посібники, більше 100 фахових статей та 8 статей у журналах та збірниках наукових праць, що входять до наукометричних баз даних (Scopus, Web of Science). Викладачі кафедри брали участь у міжнародних конференціях у Польщі, Німеччині, Чехії.

У 2012 році на базі кафедри системного програмування була започаткована І Всеукраїнська науково-практична конференція молодих вчених та студентів «Інтелектуальні технології в системному програмуванні», яка успішно була проведена і у 2013–2015 роках. У ній брали участь магістри і студенти Хмельницького національного університету та інших університетів України.

Також магістри кафедри системного програмування беруть участь і посідають призові місця у студентських олімпіадах з технічної діагностики та програмування.

КАФЕДРА КОМП'ЮТЕРНИХ СИСТЕМ ТА МЕРЕЖ

Розвиток підрозділів для комп'ютерних спеціальностей в Хмельницькому національному університеті (на той час Хмельницький технологічний інститут) було започатковано у 1989 році створенням кафедри електронно-обчислювальних систем.

У процесі розвитку кафедри електронно-обчислювальних систем у 1996 році відбулася зміна її назви на кафедру комп'ютерних систем. Протягом часу існування кафедри комп'ютерних систем на ній було ліцензовано відкриття магістратури зі спеціальності «Комп'ютерні системи та мережі», а також відкриття нової спеціальності «Систем-

Колектив кафедри КСМ.
Перший ряд (зліва направо): ***Гурман І. В., Мясіщев О. А., Мулір І. В., Чешун Т., Чешун В. М., Джулій В. М.***
Другий ряд: ***Огнєвий О. В., Красильников С. Р., Чорненький В. І., Бойчук В. О., Хмельницький Ю. В.***

не програмування». Це зумовило значне розростання колективу кафедри, і станом на початок 2004 року її колектив налічував більше двадцяти п'яти співробітників. У зв'язку з цим, в ході реорганізації структури Хмельницького національного університету, у травні 2004 року кафедру комп'ютерних систем було реорганізовано у дві нові кафедри: кафедру комп'ютерних систем та мереж і кафедру системного програмування.

Виконуючим обов'язки завідувача кафедри комп'ютерних систем та мереж було призначено кандидата технічних наук, доцента кафедри Хмельницького Юрія Владиславовича. У 2005 році кафедру очолив доктор технічних наук, професор Мясіщев Олександр Анатолійович. На сьогоднішній день професорсько-викладацький склад кафедри комп'ютерних систем та мереж налічує 9 осіб: завідувач кафедри, доктор технічних наук, професор Мясіщев Олександр Анатолійович (працює на кафедрі з 2005 року); кандидати технічних наук, доценти: Бойчук Вадим Олександрович (працює на кафедрі з 1993 року), Джулій Володимир Миколайович (працює на кафедрі з 1994 року), Муляр Ігор Володимирович (працює на кафедрі з 1997 року), Красильников Сергій Романович (працює на кафедрі з 2005 року), Огневий Олександр Вікторович (працює на кафедрі з 1989 року), Хмельницький Юрій Владиславович (працює на кафедрі з 1991 року), Чешун Віктор Миколайович (працює на кафедрі з 1994 року), Чорненький Віталій Іванович (працює на кафедрі з 1996 року).

З метою підтримки наукової діяльності молодих науковців колективом кафедри комп'ютерних систем від Хмельницького національного університету та Приватним вищим навчальним закладом «Університет економіки і підприємництва» за підтримки Хмельницької обласної державної адміністрації, Хмельницького обласного управління освіти і науки, Хмельницької міської адміністрації у 2006 році було започатковано проведення щорічної Всеукраїнської наукової конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Інтелектуальний потенціал молоді в науці та практиці».

Велика увага на кафедрі приділяється підтримці науково-дослідної роботи студентів. З 2007 року колектив кафедри бере активну участь в організації та проведенні разом з Приватним вищим навчальним закладом «Університет економіки і підприємництва» щорічної грудневої регіональної студентської конференції, за результатами роботи якої ПВНЗ «УЕП» випускається студентський науковий вісник.

На кафедрі комп'ютерних систем та мереж за роки її існування започатковане проведення трьох всеукраїнських студентських олімпіад.

За технічної та спонсорської підтримки приватної компанії «OPEN SYSTEM» у 2006 році кафедрою комп'ютерних систем та мереж започатковане проведення Всеукраїнської студентської олімпіади з навчальної дисципліни «Програмування мікропрограмних автоматів та мікроконтролерних систем». Протягом 2006–2008 років було проведено шість Всеукраїнських студентських олімпіад з зазначеної навчальної дисципліни – 3 представницьких та 3 заочних олімпіади з використанням ресурсів мережі Internet. Актуальність вирішуваних при проведенні олімпіади завдань зумовила її вихід за рамки рівня всеукраїнської, і протягом останніх двох років взяли участь в олімпіадах команди з Росії та висловлювали зацікавленість в участі представники інших держав.

З 2009 року на кафедрі започатковано проведення Всеукраїнської студентської олімпіади з навчальної дисципліни «Комп'ютерні мережі».

Завдяки наполегливій і цілеспрямованій роботі співробітникам кафедри вдалося досягти значних успіхів у наукових дослідженнях.

У 1996 році Ю. В. Хмельницький захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за спеціальністю 05.13.08 на тему «Методи та засоби тестового комбінованого діагностування аналого-цифрових структур».

У 1997 році О. В. Огневий захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за спеціальністю 05.13.08 на тему «Методи та засоби генерації тест-векторів в системах комбінованого діагностування цифрових пристроїв».

У 1998 році В. М. Джулій захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за спеціальністю 05.13.06 – «Автоматизовані системи управління та прогресивні інформаційні технології» на тему «Розробка об'єктно-орієнтованих засобів програмної підтримки діагностування цифрових та аналого-цифрових структур».

У 1999 році В. М. Чешун захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за спеціальністю 05.13.05 – «Елементи та пристрої обчислювальної техніки та систем керування» на тему «Оптимізація послідовностей тест-векторів в процесі тестового комбінованого діагностування цифрових мікропроцесорних пристроїв».

У 2000 році В. О. Бойчук захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за спеціальністю 05.13.05 – «Елементи та пристрої обчислювальної техніки та систем керування» на тему «Багатоаспектний метод та алгоритми генерації тестів комбінованого діагностування мікропроцесорних пристроїв».

У 2003 році В. І. Чорненький захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за спеціальністю 05.13.05 – «Елементи та пристрої обчислювальної техніки та систем керування» на тему «Засоби тестового діагностування цифрових пристроїв на базі штучних нейронних мереж».

У 2011 році І. В. Муляр захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за спеціальністю 05.13.06 – «Інформаційні технології» на тему «Методика пошуку і аналізу інформації для діагностування обчислювальних пристроїв систем військового призначення».

У 2012 році А. В. Джулій захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за спеціальністю 05.13.06

– «Інформаційні технології» на тему «Методика оцінки рівня функціональної безпеки інформаційної безпеки».

У 2013 році І. В. Гурман захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за спеціальністю 05.12.17 – «Радіотехніка та телевізійні системи» на тему «Забезпечення однозначності визначення координат наземних об'єктів трипозиційною пасивною системою радіотехнічного контролю».

Захист перелічених дисертацій відбувався у вчених радах науково-виробничої корпорації «Київський інститут автоматики», Тернопільської академії народного господарства, Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, Хмельницького національного університету.

На сьогоднішній день кафедру комп'ютерних систем та мереж очолює д.т.н., професор Мясіщев О. А., основним напрямком наукової діяльності якого є дослідження у сфері комутації та маршрутизації IP-трафіку. Практичним застосуванням результатів досліджень стало створення комп'ютерної мережі університету та організації її виходу в Internet через кабельні та супутникові лінії зв'язку. Перспективою наукового розвитку зазначеного напрямку є дослідження можливостей TCP/IP мереж для організації високопродуктивних паралельних обчислень.

Викладачами кафедри ведуться наукові дослідження в наступних напрямках: захист інформації в комп'ютерних системах (Джулій В. М.), методологія адаптивного діагностування комп'ютерних мереж (Хмельницький Ю. В.), дистанційне діагностування засобів обчислювальної техніки (Огневий О. В.), схемотехніка цифрових пристроїв та систем і методології викладання дисциплін по структурно-логічній організації ЕОМ в сучасних умовах (Чешун В. М.), системи автоматизованого проектування засобів обчислювальної техніки (Красильников С. Р.), використання штучних нейронних мереж для автоматизації виробничих процесів (Чорненький В. І.), засоби дрібнозернистого паралельного програмування для моделювання біологічних систем (Бойчук В. О.), інформаційне забезпечення процесу діагностування (Муляр І. В.).

КАФЕДРА ПРОГРАМНОЇ ІНЖЕНЕРІЇ

Історія кафедри веде свій відлік з 1997 року. У вересні 1997 року в структурі факультету бізнесу та права була створена кафедра інформаційних систем в менеджменті. Кафедра забезпечила викладання блоку дисциплін з інформатики для спеціальностей факультету бізнесу та права денної і заочної форм навчання.

У травні 2005 року кафедру інформаційних систем в менеджменті було реорганізовано в кафедру інформатики (наказ № 122 від 31 травня 2005 року «Про зміну підпорядкування, назви кафедри інформаційних систем у менеджменті та її реорганізацію»). Мета реорганізації – необхідність централізації організації і методичного забезпечення дисциплін з інформатики, програмування і основ інформатизації відповідно до принципів єдиного науково-методичного управління. Кафедра розпочала здійснювати викладання низки дисциплін з інформатики, програмування й основ інформатизації для різних спеціальностей університету.

У листопаді 2008 року кафедру інформатики було реорганізовано в кафедру програмної інженерії (наказ № 200 від 5 листопада 2008 року). Мета реорганізації – необхідність посилення підготовки студентів факультету прикладної математики та комп'ютерних технологій у галузі інформаційних та комп'ютерних дисциплін. Кафедра стала випусковою та додатково розпочала здійснювати викладання ряду дисциплін за напрямом підготовки «Програмна інженерія».

Першим завідувачем кафедри був доктор технічних наук, професор Мясіщев Олександр Анатолійович. Він очолював кафедру з дати її заснування до квітня 2001р.

З квітня 2001 року по червень 2001 року виконуючим обов'язки завідувача кафедри став кандидат фізико-математичних наук, доцент Горецький Віктор Едуардович.

У липні 2001 року на посаду завідувача кафедри був призначений кандидат фізико-математичних наук, професор Іванюк Микола Миколайович, який працював на цій посаді до лютого 2006 року.

У лютому 2006 року - призначено кандидата технічних наук, доцента Форкуна Юрія Вікторовича. Форкун Ю. В. здійснює наукові дослідження за напрямом "Теоретичні основи і методи управління базами даних в комп'ютерних мережах".

З жовтня 2012 року кафедру очолює доктор фізико-математичних наук, професор Бедратюк Леонід Петрович.

Тематика наукових досліджень професорсько-викладацького складу відповідає загальному напрямку наукової роботи кафедри програмної інженерії. Науково-дослідна робота кафедри проводиться за наступною науковою тематикою:

• «Математичне моделювання і теорія оптимізації»;

• «Дослідження продуктивності локальних обчислювальних мереж типу Ethernet та розробка програмного забезпечення»;

• «Сучасні концепції позиціонування сайтів в глобальній мережі Internet»;

• «Менеджмент IT-проектів. Формування інформаційної інфраструктури підприємства»;

• «Актуальні питання програмної інженерії»;

• «Сучасні комп'ютерні технології оброблення даних»;

• «Використання сучасних технологій та інструментарію програмування при розробці комп'ютерних систем»;

• «Розподілена обробка інформації і розподілені бази даних»;

• «Інтернет-орієнтовані методи та засоби колаборативного документування інформаційних систем та процесів»;

• «Кільця елементарних дільників»;

• «Розробка програмного забезпечення для чисельних методик та методик оптимізації»;

• «Сучасні інформаційні технології»;

Колектив кафедри:
Перший ряд (зліва направо): ***Козубай М. Б., Бедратюк Г. І., Радельчук Г. І., Білик В. В., Длугунович Н. А., Онишко О. Г.***
Другий ряд: ***Форкун Ю. В., Омельчук С. С., Кравчук О. А., Бедратюк Л. П., Підгородецька В. М., Яшина О. М., Корнєєв О. М.***

• «Моделювання векторних полів в афінному просторі на основі методу зовнішніх форм Е. Картана»;

• «Розвиток творчих здібностей слухачів ВНЗ на заняттях з інформатики»;

• «Комп'ютерні системи та мережі»;

• «Інформаційна підтримка прогнозування корозійно-механічної зносостійкості конструкційних матеріалів дифузійних апаратів цукрового виробництва»;

• «Методи та засоби позиціювання груп користувачів в соціальних середовищах Інтернету»;

• «Технологія конструювання та тестування програмного забезпечення»;

• «Функційні мови програмування»;

• «Проектування доменної структури»;

• «Організаційно-економічний механізм забезпечення економічної безпеки промислових підприємств».

Всі викладачі кафедри беруть активну участь у виконанні науково-дослідної роботи з госпдоговірної тематики «Створення дистанційних курсів та їх використання в підготовці сучасних спеціалістів» (IT/488–2007).

Кафедра значну увагу приділяє підготовці кадрів вищої кваліфікації. За останній період підготовлено до захисту 2 кандидатські дисертації: ст. викладачем Кравчук О. А. на тему «Моделювання векторних полів в n-вимірному афінному просторі методом зовнішніх форм Е. Картана» та асистентом Біликом В. В. на тему «Методи та засоби позиціювання груп користувачів в соціальних середовищах Інтернету».

Завершують роботу над написанням докторських дисертацій доценти Форкун Ю. В. – тема «Інтернет-орієнтовані методи та засоби колаборативного документування інформаційних систем та процесів», і Радельчук Г. І. – тема «Іноваційні засоби навчання студентів вищих навчальних закладів з використанням Інтернет-технологій».

На кафедрі успішно функціонують наукові студентські гуртки, тематика яких дає можливість працювати в цікавому для кожного студента напрямку:

– Юний програміст.

– Актуальні питання інформатики.

– Інформаційні системи і технології в економіці.
– Моделювання економіки.

Кафедра програмної інженерії розвиває договірні відносини з іншими вищими навчальними закладами щодо реалізації освітньо-професійних програм, програм науково-технічного співробітництва та підготовки наукових кадрів.

Сьогодні творцями історії кафедри стають її випускники – молоді талановиті магістри, асистенти, аспіранти та докторанти, які під керівництвом досвідчених викладачів кафедри допомагають розвивати та вдосконалювати навчальний процес для підготовки фахівців з програмної інженерії, а також працюють у бізнес-структурах, державних організаціях нашої країни та в таких країнах, як: Норвегія, Швейцарія, Канада, США тощо.

КАФЕДРА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРОЕКТУВАННЯ

Значна підтримка ІТ- напряму в Україні на законодавчому та виконавчому рівнях позитивно впливає на загальний розвиток регіону. Для реалізації програми розвитку регіону в напрямку ІТ - сфери Хмельницьким національним університетом забезпечується підготовка фахівців, здатних забезпечити потреби бізнесу розробниками програмного забезпечення. Це ціла сфера професій, серед яких можна виділити: програміст С, С#, С++, VB. NET, Visual C/C++; Java-розробник; Web-розробник; NET Developer; QA Engineer (тестувальник); системний адміністратор; програміст, адміністратор бази даних; менеджер проектів; програміст 1С; дизайн і мультимедіа; аналітики, системні архітектори; інженери-проектувальники. Наявність таких фахівців та перспективи підготовки нових дають можливість активно розвиватися ІТ- компаніям. Всього в м. Хмельницькому та м. Кам'янці-Подільському успішно працює більше 25 ІТ - компаній. Більшість з них з закордонним інвестиційним капіталом (Німеччина, Франція, США, Італія, Росія). Загальна кількість розробників налічує більше 600 фахівців. Розвиток ІТ - спеціальностей, їх розвиток, збільшення ліцензованого обсягу зарахування на перший курс забезпечує та підвищує популярність університету в регіоні серед учнівської молоді, покращує рейтингові показники університету на рівні України та дозволяє вийти ІТ - освіті регіону на новий якісний рівень серед навчальних закладів України. Вирішення питань розвитку ІТ - сфери в регіоні стало можливим у зв'язку з проведенням робіт щодо розвитку ІТ - освіти в Хмельницькому національному університеті.

Завідувач кафедри ІТП (1999-2012) д. ф.-м. н, професор Кривий С. Л.

Перший набір студентів на спеціальність «Інформаційні технології проектування» був здійснений у 1999 році, а 25 травня 2000 року було створено кафедру «Інформаційні технології проектування».

Очолив і успішно керував кафедрою 12 років професор, доктор фізико-математичних наук, провідний співробітник Інституту кібернетики ім. В. М. Глушкова НАН України Сергій Лук'янович Кривий.

До першого складу кафедри ввійшли: професор, д.т.н. Камбург В. Г., доценти Ковальчук С. С., Сорокатий Р. В., Свірневський М. С., асистенти Багрій Р. О., Міль С. В. і завідувач лабораторій Новіков О. Р.

Для забезпечення розвитку ІТ- освіти в регіоні в цей період кафедрою реалізовано значну кількість заходів та проектів, які дозволили університету вийти на передові в західному регіоні України позиції з підготовки спеціалістів ІТ- напряму. Серед них:

1. Спільний проект ХНУ та Управління освіти Хмельницької обласної державної адміністрації «Створення обласної освітньої комп'ютерної мережі». У проекті задіяні всі освітні заклади області.

2. Співпраця університету з управлінськими структурами області (проведення спільних засідань, колегій управління науки і освіти Хмельницької обласної державної адміністрації, проведення спільних конференцій з розгляду питань стосовно впровадження інформаційних технологій у навчальний процес всіх закладів освіти.

3. Спільний проект Академії педагогічних наук України, ХНУ, НВК №2 м. Хмельницького «Експериментальний майданчик по впровадженню ІКТ в навчальний процес». Проект неодноразово представлявся на Міжнародних освітніх виставках і мав позитивні оцінки серед науковців та педагогічних працівників регіону та України.

4. Організовано співпрацю ІТ- кафедр університету з освітніми закладами області – проект «Обдаровані діти». Проект включає підготовку до олімпіад з програмування, підготовку робіт з МАН, проведення міських та обласних олімпіад, конкурсів на базі університету, профорієнтаційну роботу.

5. Проведено 6 обласних, всеукраїнських і міжнародних конференцій «Інформаційні технології в освіті, промисловості та економіці».

6. Регулярно проводиться робота щодо організації співпраці з ІТ-компаніями регіону, що передбачає проведення семінарів, узгодження начальних планів та робочих програм дисциплін, факультативну підготовку студентів за окремими напрямками, спільні рекламні заходи тощо.

7. Підготовка та участь студентів у всесвітній олімпіаді з програмування АМС. Щорічно організовується тренувальний процес команд, проведення зборів, участь в олімпіадах, зимовій та літній школах та інші заходи.

8. Проведення олімпіад з програмування АСМ (1/4 першості світу).

9. Організація та проведення Міжнародної олімпіади САПР та комп'ютерного моделювання. Перша олімпіада була проведена в 1997 році, щорічно проводиться очна, заочна олімпіада. Кафедрою ІТП за ці роки проведено 15 очних та 15 заочних олімпіад. Учасниками олімпіади є декілька тисяч студентів Польщі, Білорусі, Молдавії, Росії, України.

10. Організація та проведення Міжнародного конкурсу наукових робіт з САПР та комп'ютерного моделювання. Перший конкурс проведено в 1999 році, за цей період проведено 15 конкурсів наукових робіт, учасниками яких були студенти багатьох країн.

11. Проведено вісім міжнародних конференцій з участю аспірантів, магістрів та студентів «Актуальні проблеми комп'ютерних технологій», опубліковано 7 збірників наукових праць.

12. Успішно реалізовано проект створення Центру паралельних обчислень. Центр ПО ХНУ веде роботу над проектами: Розумне місто, Сколково, Nvidea CUDA, Аудит ІТ, Інститут технологій HP. Центром ПО в 2014 році проведено семінари для студентів та за-

Нагородження переможців та призерів XIV олімпіади САПР та комп'ютерного моделювання в машинобудуванні (квітень 2011 року)

цікавленого населення по мовах програмування Java, C sharp, та програмування в середовищі 1С. На базі центру ПО реалізуються спільні проекти ХНУ та ІТ-компаній. Проект центру ПО забезпечує віддалений доступ до сучасних апаратних засобів серверу з гібридною технологією на базі системи NVIDIA® Tesla™ (1,1 Терафлопа). Отримано статус навчального центру nvidia. Студенти, викладачі, аспіранти можуть вирішувати наукові та навчальні завдання, брати участь в навчальних проектах компаній.

Завідувач кафедри ІТП з 2012 д. т. н, професор Сорокатий Р. В.

13. Центром ПО та кафедрами факультету проведено ряд заходів з ІТ-компаніями регіону. У вересні з компаніями WinInteractive, АудитСофт, AquaSoft для студентів напрямків комп`ютерних наук. У жовтні з АудитСофт для студентів економічних спеціальностей. У листопаді з WinInteractive для студентів факультету технологій та дизайну. 18 листопада пройшов захід спільно з корпорацією IBM на тему: «IBM Academic Initiative. Вимоги ринку до компетенцій ІТ-спеціалістів та шляхи їх набуття».

14. На базі центру паралельних обчислень ХНУ організовано студентське конструкторське бюро з розробки програмних продуктів, яким створено систему «ГІС» для Хмельницького управління водних ресурсів.

15. Регулярно проводяться заходи, спрямовані на працевлаштування випускників ІТ- спеціальностей – «Ярмарки програмних продуктів», «Олімпіади WWW дизайнерів» тощо.

З 2012 року кафедру очолює професор Сорокатий Р. В. Сьогодні кафедра інформаційних технологій проектування налічує 20 співробітників, серед яких 15 викладачів. На кафедрі працює 2 доктори наук, 8 кандидатів наук.

Співробітники: Сорокатий Руслан Володимирович, д.т.н., професор, завідувач кафедри, Бармак Олександр Володимирович, д.т.н., професор кафедри, Багрій Руслан Олександрович, старший викладач, Диха Максим Олександрович, к.т.н., старший викладач, Ковальчук Сергій Станіславович, к.т.н., доцент, Міхалевський Віталій Цезарійович, к. ф.-м. н., доцент, Манзюк Едуард Андрійович, к.т.н., доцент, Свірневський Микола Сергійович, к.т.н., доцент, Ляшеник Андрій Васильович, к.т.н., доцент, Скрипник Тетяна Казимирівна, старший викладач, Лищук Олег Анатолійович, старший викладач, Мазурець Олесандр Вікторович, старший викладач, Пасічник Олександр Анатолійович, к.т.н., доцент, Романишин Сергій Олександрович, к. т.н, асистент, Петровський Сергій Степанович, к. п.н., доцент.

Наукові напрямки кафедри:

1. Проблеми застосування теорії автоматів в задачах керування складними об’єктами, розробка та аналіз програмного забезпечення пов’язаного з оптимізацією, верифікацією програмних систем.
2. Розробка чисельних методів комп’ютерного моделювання поведінки трибологічних систем.
3. Розробка інформаційних технологій моделювання контактних процесів при обробці металів різанням.
4. Інформаційні технології для моделювання задач віртуальної реальності.
5. Метод проектів у профільному навчанні інформатики.
6. Економічна оцінка ефективності впровадження програмних продуктів.

Хронологія роботи кафедри в період 1999–2014

На базі кафедри технології машинобудування механічного факуль-

Колектив кафедри (2012 р.): **перший ряд (зліва направо):** ***Ковальчук С. С., Сорокатий Р. В., Скрипник Т. К., Пасічник О. А., Петровський С. С.,*** **другий ряд:** ***Багрій Р. О., Мазурець О. В., Бармак О. В., Лищук О. А., Борячок Р. О., Самігулін І. В., Лясковський І. О., Манзюк Е. А.***

тету (зав кафедри, ректор університету, д.т.н., професор Сілін Р. І.), який в подальшому був перейменований у факультет інженерних та інформаційних технологій, розпочато роботу з відкриття напряму «Комп'ютерні науки» та спеціальності «Інформаційні технології проектування». У квітні 1999 року університет отримав ліцензію на підготовку фахівців. У тому ж році відбувся перший набір студентів. 25 травня 2000 року на факультеті була відкрита кафедра інформаційних технологій проектування, яка розпочала активну роботу по розбудові нового для Хмельницького регіону напряму підготовки фахівців з програмування. Були створені лабораторії кафедри, оснащені сучасною комп'ютерною технікою. Перший випуск бакалаврів з комп'ютерних наук відбувся в липні 2003 року, а випуск спеціалістів – у 2004. Перші випускники стали основою розвитку IT- бізнесу в м. Хмельницькому.

Розвиток IT бізнесу, входження в регіон світових компаній вимагали підготовку магістрів, і кафедра приступила до ліцензування магістратури за спеціальністю «Інформаційні технології проектування». Ліцензія була отримана восени 2005 року а перший набір магістрів було зроблено в 2006 році. По закінченню випуску, в 2007 році, кафедра була акредитована на підготовку магістрів з ліцензованим обсягом 15 осіб.

Кафедра проводила роботу з відкриття нових спеціальностей.

Так у 2001 році під керівництвом д.т.н., професора Камбурга В. Г., ліцензовано підготовку за напрямом «Прикладна математика» спеціальність «Соціальна інформатика». На базі спеціальності у 2003 році заснована кафедра прикладної інформатики.

У 2005 році кафедра отримала ліцензію на підготовку фахівців з «Програмного забезпечення автоматизованих систем». Спеціальність була передана на кафедру інформатики, у подальшому – це кафедра програмної інженерії.

У період становлення кафедри створювались наукові напрями, наукові школи, викладачі захищали кандидатські та докторські дисер-

Студенти кафедри ІТП в навчальній лабораторії (випуск 2014 року)

Стартапи кафедри ІТП

тації. Кандидатські дисертації захистили: Манзюк Е. А. – 2004, Петровський С. С. – 2008, Диха М. О. – 2013, Романішин С. О. – 2015. Докторські: Сорокатий Р. В. – 2009, Бармак О. В. – 2014.

Кафедра була ініціатором створення в грудні 2003 року факультету прикладної математики та комп'ютерних технологій. Факультет розпочав роботу в складі Інституту механіки та інформатики, який очолював доцент, к.т.н. Абрамов О. О. Факультет очолив доцент, к.т.н. Ковальчук С. С. Створення факультету дало новий поштовх в організації навчального процесу IT- спеціальностей та розвитку IT- бізнесу. Факультет ПМКТ було створено на базі кафедр інформаційних технологій проектування, програмної інженерії, вищої математики, прикладної математики та соціальної інформатики.

Вирішені завдання дали можливість заявити про потужний потенціал університету як центру підготовки IT- фахівців, зацікавити бізнес у розміщенні виробничих ресурсів у регіоні. За останні роки в Хмельницькому створені компанії: Softbistro, Aquasoft, WIN interactive LLC, Инфосервис, Audit Soft, Ultra, Мікросистема, Go Site, Clarity, Rex Soft, WEB– point та інші. За запитами в 2014 році укладено договорів на працевлаштування близько 100 IT- фахівців. Зростає популярність ХНУ серед абітурієнтів, які прагнуть отримати IT- освіту.

Проводиться робота щодо об'єднання зусиль IT- кафедр університету та державної влади по розбудові IT- сфери регіону. Розпочато роботу з узгодження програм розвитку фундаментальної середньої освіти, позашкільної освіти школярів з системою IT- освіти регіону та стратегією регіонального розвитку Хмельницької області.

Зазначена робота забезпечує розвиток IT- освіти в регіоні, підвищує популярність університету та сприяє подальшому розвитку IT-сферим як ефективної складової економічного зростання регіону.

КАФЕДРА ПРИКЛАДНОЇ МАТЕМАТИКИ ТА СОЦІАЛЬНОЇ ІНФОРМАТИКИ

Кафедра заснована у 2003 році як кафедра прикладної інформатики з метою підготовки студентів спеціальності «Соціальна інформатика» за напрямом «Прикладна математика». У 2005 році на кафедрі було відкрито ще одну спеціальність «Прикладна математика» того ж напряму підготовки. У 2008 р. кафедру перейменовано в кафедру прикладної математики та соціальної інформатики.

Д. б.н., професор Чернишенко С. В.

Першим завідувачем кафедри з часу її створення був д.т.н., професор Камбург В. Г. Після нього у 2007 р. кафедру очолив д.т.н., професор Катеринчук І. С. У 2008 р. на посаді завідувача кафедри працював д.т.н., професор Рудницький В. Б. З 2009 р. кафедру очолює д. б.н., професор Чернишенко С. В. Сьогодні на кафедрі працюють: 2 доктори наук, професори (Чернишенко С. В., Романюк В. В.); 7 кандидатів наук, доцентів (Григорук С. С., Грипинська Н. В., Праворська Н. І., Драч І. В., Кучерук О. Я., Кисіль Т. М., Савчук Л. О.); старші викладачі Яровий А. В. та Ярмолюк Р. С., асистенти Ярмолюк А. Т. та Рузич Р. В.

Наукова робота кафедри тісно пов’язана з напрямами наукової діяльності багатьох кафедр та наукових підрозділів університету. Так, сьогодні кафедра працює (разом з кафедрами хімії та хімічної технології) над держбюджетними науково-дослідними роботами у рамках держбюджетних тем 5 Б-2007 «Розробка технології хімічного рециклінгу відходів поліетилентерефталатної упаковки» (номер державної реєстрації 0107U000956), 2 Б-2009 «Розробка нових матеріалів на основі технологій рециклінгу полімервмістких відходів» (номер державної реєстрації 0109U000516), 6 Б-2011 «Поліуретанові композиційні матеріали на основі відходів ПЕТФ, розробка складів, дослідження властивостей» (номер державної реєстрації 0111U002298), а також у Національній академії Державної прикордонної служби України ім. Б. Хмельницького (науково-дослідна робота шифр 211–0025 І). У 2007 р. кафедра допомогла закінчити та впровадити результати позабюджетної науково-дослідної роботи «Розробка системи інформаційного забезпечення роботи Головного управління економіки Хмельницької облдержадміністрації», де було розроблено та апробовано систему автоматизації документообігу Головного управління економіки Хмельницької облдержадміністрації. Кафедрою було узагальнено інформаційний масив та сформовано блоки вхідної та вихідної інформації системи документообігу, що дозволило розробити автоматизовану систему збору та обробки звітної інформації.

Кафедра підтримує науково-методичні зв’язки з провідними вишами та науковими закладами України, держав дальнього і ближнього зарубіжжя, зокрема: Нідерландів (Гронінгенський університет), США (Шарлотський університет, штат Північна Кароліна), Росії (Московський ДУ імені М. В. Ломоносова, Інститут математики імені С. Л. Соболєва Сибірського відділення РАН, Пензенський державний архітектурно-будівельний університет), України (Харківський НТУУ «ХПІ», Київський НТТУ «КПІ», Одеський НУУ імені І. І. Мечнікова, Чернівецький НУУ імені І. Федьковича тощо).

Щорічно організовуються міжнародні конференції «Сучасні проблеми математики та інформатики». Викладачі кафедри входять до складу оргкомітетів наукових симпозіумів та конференцій різних рівнів.

На кафедрі приділяється значна увага роботі з обдарованою молоддю. Викладачі кафедри з 2001 року є членами журі міської та

Колектив кафедри: Григорук С. С., Грипинська Н. В., Праворська Н. І., Драч І. В., Кучерук О. Я., Кисіль Т. М., Савчук Л. О.); старші викладачі Яровий А. В. та Ярмолюк Р. С., асистенти Ярмолюк А. Т., Рузич Р. В

обласної олімпіад з математики та інформатики, конкурсів наукових робіт Малої академії наук з напряму «Математика». Кафедра ініціювала відкриття нового для міста та області напряму «Прикладна математика» в конкурсі наукових робіт Малої академії наук України. Під науковим керівництвом першого завідувача кафедри професора Камбурга В. Г., доцентів Момота І. П., Кучерук О. Я., професора Романюка В. В., старшого викладача Ярового А. В. школярі-здобувачі щорічно стають переможцями та призерами міського та обласного відділень МАН України з цих напрямів. З 2003 року разом з кафедрою інформаційних технологій проектування проводяться олімпіади з інформатики та програмування для студентів Хмельницького національного університету, Міжнародна олімпіада з основ САПР, шкільний та обласний тури учнівської олімпіади з інформатики. З 2003 року студенти є постійними учасниками Всеукраїнської олімпіади з програмування та олімпіад республіканського і міжнародного рівнів з програмування. Кафедра займається профорієнтаційною та роз'яснювальною роботою серед школярів навчальних закладів області та м. Хмельницького.

КАФЕДРА ВИЩОЇ МАТЕМАТИКИ ТА КОМП'ЮТЕРНИХ ЗАСТОСУВАНЬ

Кафедра вищої математики та комп'ютерних застосувань – одна з найстаріших кафедр університету. Вона започаткована у 1962 році в складі тодішнього Хмельницького загальнотехнічного факультету Львівського поліграфічного інституту і мала назву кафедра загальнотехнічних дисциплін. У той час кафедра забезпечувала викладання вищої математики, фізики, теоретичної механіки.

У 1965 році Хмельницький загальнотехнічний факультет реформовано у філіал Львівського поліграфічного інституту і у зв'язку з цим у ньому відбулися деякі структурні зміни. Зокрема, були створені кафедри фізики та хімії, а в 1967 році кафедру загальнотехнічних дисциплін перейменовано в кафедру вищої математики. З цього часу кафедра почала розвиватися як самостійна структурна одиниця ВНЗ. Викладацький склад кафедри (Кулик О.М., Лось Г.О., Рут Т.О., Чесноков К.І., Демчишин А.І., Момот І.П., Делей В.І., Капінос В.І.) забезпечував викладання курсів вищої математики та теоретичної механіки.

Засновником кафедри та її першим завідувачем був доцент, кандидат фізико-математичних наук Кулик О.М. Він приклав чимало

Колектив кафедри

зусиль для того, щоб згуртувати науково-педагогічний колектив кафедри та залучити до роботи у ВНЗ кращих викладачів, які на той час працювали в середніх навчальних закладах або в інших закладах освіти.

У жовтні 1968 року на базі Хмельницького філіалу Львівського поліграфічного інституту створено Хмельницький технологічний інститут побутового обслуговування. Зміна статусу філіалу позначилась на кількісному та якісному складі кафедри. Збільшилось навантаження, а це, у свою чергу, призвело до збільшення чисельності членів кафедри.

За роки становлення та розвитку ХТІПО на кафедрі в різні періоди працювали фахівці з вищої математики, механіки, обчислювальної техніки. Комплектування кафедри спеціалістами відбувалось різними шляхами: випускниками вишів (Рудницький В. Б., Зварич З.-М. К., Міхалевська Г. І., Бедратюк Л. П.); випускниками аспірантури (Керзюк В. І., Хрипта І. І., Кантемир І. І., Заїкіна В. В., Мягков В. І., Любін О. Г., Бахурський О. Г.); вчителями середніх навчальних закладів (Горецький В. Е., Делей В. І., Яковлева Д. Т., Штер І. М., Іванюк М. М., Романович Т. М., Ружицька В. М., Радельчук Г. І.); працівниками інших підрозділів тодішнього інституту (Стопень Г. Я., Трасковецька Л. М., Троян Г. Ф., Войтков В. Г., Лесюк І. І.); багато викладачів прибули з інших міст (Левашов П. Д., Дружинін В. Г., Агапов І. П., Спиридонов В. І., Камбург В. Г., Кошев О. М., Марчук Р. А., Федюк Є. М.).

Змінюється якісний склад кафедри. На кафедрі зросла кількість викладачів з вченими ступенями. Це відбувалося за рахунок кандидатів наук, які прийшли з інших вищих навчальних закладів, але переважна більшість викладачів здобувала вчений ступінь через аспірантуру чи докторантуру (Рудницький В. Б., Зварич З.-М. К., Горецький В. Е., Любін О. Г., Кантемир І. І., Заїкіна В. В., Блажієвський А. М., Бедратюк Л. П.). Частина викладачів захищала дисертації шляхом прикріплення до кафедр інших вишів чи наукових установ (Лось Г. О, Демчишин А. І., Штер І. М., Момот І. П., Делей В. І., Іванюк М. М., Романович Т. М., Стопень Г. Я., Трасковецька Л. М., Міхалевська Г. І.).

З моменту створення кафедри відбувається формування напрямків наукових досліджень. Першим із членів кафедри дисертацію

на здобуття вченого ступеня кандидата фізико-математичних наук у 1967 році захистив Лось Г. О. У дисертації "Знаходження областей стійкості та нестійкості розв'язків лінійних однорідних диференціальних рівнянь з періодичними коефіцієнтами". Лось Г. О. встановив критерії стійкості, які дають можливість на множині значень параметрів виділити зони, в яких розв'язки будуть стійкими протягом значного проміжку часу, що має велике прикладне застосування. Крім того, вже будучи професором кафедри, Лось Г. О. розв'язав проблему Мальфатті, яка була поставлена ще у 1803 році.

В області дослідження стійкості розв'язків диференціальних рівнянь працювали і захистили дисертації Керзюк В. І., Демчишин А. І., Момот І. П., Делей В. І., Іванюк М. М., Кантемир І. І., Заїкіна В. В., Мягков В. І.

Доцентом Кантемиром І. І. побудовано алгоритм виділення інваріантних множин асимптотично стійких квазіперіодичних систем диференціальних рівнянь, що дозволяє досліджувати реальні коливання нелінійних систем за допомогою комп'ютерних програм. За результатами досліджень доц. Кантемира І. І. можна виділити класи допоміжних систем загального вигляду, що зводяться до лінійних диференціальних систем, які допускають їх якісний аналіз.

Дослідження доцента Іванюка М. М. пов'язані з розробкою методів побудови аналітичних та асимптотичних зображень розв'язків систем диференціальних рівнянь. Шляхом раціоналізації, узагальнення та поширення основних положень класичної аналітичної теорії лінійних диференціальних рівнянь побудовано аналітичну теорію систем лінійних диференціальних рівнянь довільних порядків. Встановлено системні положення стосовно властивостей всіх розв'язків системи лінійних диференціальних рівнянь довільного порядку в області особливих точок. Розроблено загальну теорію стійкості системи лінійних диференціальних рівнянь довільних порядків.

Наукова робота доцента Заїкіної В. В. викладена в монографії, де розглядаються питання асимптотичної поведінки та експоненціальної стійкості систем звичайних диференціальних рівнянь першого порядку. Одержано коефіцієнтні критерії експоненціальної стійкості у випадку змінних коефіцієнтів.

Питання стійкості розв'язків гіперболічних рівнянь математичної

фізики розглянуто в роботах доцента Бахурського О. Г. Доведено стійкість розв'язків в матриці Скорохода і асимптотичну періодичність в матриці Хаусдорфа.

Систематичні дослідження в галузі якісної теорії диференціальних рівнянь, зокрема теорії високочастотних коливань нелінійних систем, що знаходять своє застосування в механіці, радіофізиці, теорії гіроскопів, квантовій оптиці, у математичній екології належать доцентам Момоту І. П., Кантемиру І. І., Керзюку В. І. Ці дослідження – результат співпраці кафедри та Інституту математики НАН України під керівництвом директора інституту академіка НАН Самойленка А. М.

З приходом на кафедру у 1967 році Рудницького В. Б., а потім Зварича З.-М. К. та Штера І. М. розробляється тематика "Механіка твердого деформованого тіла", за якою працювали також Капінос В.І, Делей В. І., Любін О. Г., Марчук Р. А., Федюк Є. М., Лесюк І. І.

Професор Рудницький В. Б. є відомим спеціалістом в галузі теорії контактних взаємодій деформованих твердих тіл. Йому належать математичні дослідження і розробка ефективних методів розв'язування контактних задач для тіл з початковими напруженнями. Запропоновані Рудницьким В. Б. розв'язки плоских та просторових задач контактної взаємодії пружних тіл стали основою для створення інженерної методики розрахунку деформацій та напружень у тілах з початковими напруженнями. Дослідження Рудницького В. Б. широко відомі в нашій країні та за кордоном і опубліковані у більше як 300 наукових працях.

Методам розрахунку напружено-деформованого стану ізотропних і анізотропних пластин (оболонок) з криволінійними вирізами присвячені дослідження доцента Зварича З.-М. К. – успішного педагога і висококваліфікованого науковця, колишнього декана інженерно-економічного факультету.

Коливанню ортотропних циліндричних оболонок та розповсюдженню хвиль у рідині і оболонці присвячені роботи доц. Марчука Р. А. Рівняння Нав'є-Стокса, які описують рух в'язкої рідини у випадку осьової симетрії, зведено до розв'язування нескінченної системи алгебраїчних рівнянь, що реалізується на ЕОМ методом редукції. Розв'язок цієї задачі має як теоретичне, так і практичне застосування у промисловості та техніці, де необхідно враховувати динамічні процеси, що відбуваються у циліндричних об'ємах із в'язкою рідиною.

Під керівництвом професора Любіна О. Г. тривалий час проводилися дослідження, пов'язані з аналітичною теорією теплопровідності, оптимізаційними задачами теплофізики технологічних процесів та деякими проблемами трибології. Розроблена методика визначення температурних полів у одно- та двошарових тілах, які перебувають в умовах лінійної та нелінійної теплопровідності. Отримані розрахункові формули для температурних режимів задач теплопровідності з класичними та некласичними граничними умовами. Аналітичні методи, розроблені для отримання розв'язків задач теплопровідності, виявились ефективними для визначення залишкових термонапружень у деталях машин, для наближеного інтегрування рівнянь термопружності, а також в задачах трибології.

Вплив адсорбційного, водневого і корозійних факторів у зародженні і розвитку корозійно-втомних тріщин у конструкційних сталях розглянуто в експериментальних дослідженнях доцента Капіноса В. І., показано, що втомлива міцність залежить від структури досліджуваних сталей і середовища, вияснено вплив частоти навантаження на втомливу міцність зразків із сталей.

Покращенню якості машин і будівельних конструкцій на основі застосування нових матеріалів і прогресивних технологій присвячені дослідження доцента Лесюка І. І.

У кінці сімдесятих років на кафедрі започатковано дослідження ще за одним напрямком: "Розробка числових методів та моделювання на таймерних та інших обчислювальних пристроях". Цією тематикою займалися Бардаченко В. Ф., Спиридонов В. І., Стукалов В. П., Присяжнюк П. М.

У 1985 році в Хмельницький прибули вихованці Новосибірського наукового центру, кандидати хімічних наук – Камбург В. Г. та Кошев О. М. З їх приходом на кафедрі започатковано новий напрям наукових досліджень з прикладної математики – моделювання хіміко-технологічних процесів. Кошев О. М. і Камбург В. Г. захистили докторські дисертації. За цією тематикою проводили дослідження доц. Давиденко О. О. та ст. викладач Троян Г. Ф.

Цикл досліджень з теорії груп на кафедрі був започаткований доцентом Нагребецьким В. Т. (метагамільтонові групи) спільно з

кафедрою Московського університету (керівник академік РАН Кострикін О. І.).

Доцент Горецький В. Е. проводив дослідження з вивчення будови груп з заданими властивостями системи підгруп. Доведено еквівалентність слабких умов мінімальності та максимальності для нескінченних неінваріантних підгруп в класі локально майже розв'язаних груп.

Незвідним зображенням модулярних алгебр Лі присвячені дослідження доцента Бедратюка Л. П. Доведена ослаблена гіпотеза Джумагільдаєва і описаний загальний вигляд симетричних інваріантів вказаних алгебр Лі.

Деякі питання алгебраїчної комбінаторики та геометричної теорії груп розглянуто в роботах доцента Вдовіної А. О. Описані канонічні форми для добутків комутаторів у вільних добутках груп та локально-мінімальні сітки на поверхнях постійної від'ємної кривизни.

З кінця 80-х років кафедра вищої математики та комп'ютерних застосувань (ВМКЗ) проводить систематичні фундаментальні дослідження в галузі інтегральних перетворень спільно з кафедрою диференціальних рівнянь Чернівецького університету (керівник професор Ленюк М. П.). У цьому напрямі працювали доценти Делей В. І., Романович Т. М., Блажієвський А. М. та продовжують дослідження доценти Стопень Г. Я., Міхалевська Г. І., Трасковецька Л. М., старші викладачі Войтков В. Г., Герасимчук Л. О., Мороз В. В. Основним напрямком цих наукових досліджень є розвиток методик застосування інтегральних перетворень та гібридних інтегральних перетворень для розв'язання задач теплопровідності і термомеханіки кусково-однорідних середовищ.

Розробкою моделей і алгоритмів досліджень готовності складних систем займався Гавриленко А. Т.

Над застосуванням невласних інтегралів для знаходження геометричних характеристик деяких фізичних тіл у просторах різного виміру працювала старший викладач Лисова Л. О.

Починаючи з 1990 року на кафедрі за спеціальністю механіка твердого деформованого тіла відкрита аспірантура. За цей час під керівництвом професора Рудницького В. Б. підготовлено п'ять аспірантів (Рамський А. О., Діхтярук М. М., Матняк С. В., Григоренко П. П., Ярецька Н. О.), які захистили кандидатські дисертації. В даний час

у аспірантурі навчаються викладачі: Курінєнко О. В., Луньо Н. Б., Максимчук Д. М., Поплавська О. А. За цією ж тематикою працює ст. викладач Зварич А. З.-М.

У 2002 році кафедрою організована і проведена Міжнародна науково-практична конференція «Проблеми математичного моделювання сучасних технологій», присвячена 35-річчю створення кафедри. Основні напрямки роботи конференції: моделювання технологічних процесів, математичні аспекти механіки суцільних середовищ, трибомеханіка, якісна теорія диференціальних рівнянь та сучасні інформаційні технології навчання. У роботі конференції брали участь провідні науковці українських та зарубіжних ВНЗ.

За останні десять років на кафедру прийшло молоде поповнення. Молоді викладачі проводять наукові дослідження у різнопланових наукових тематиках.

Доцент Самарук Н. М. проводить наукові дослідження в галузі теорії та методики професійної освіти. Цією ж тематикою займалась викладач Марчук Л. Д.

Над проблемою проектування та реалізації задачно-модульної технології освіти на прикладі теорії ймовірностей та математичної статистики працює старший викладач Поплавська О. А.

Старший викладач Судик Л. І. досліджувала двовимірну систему диференціальних рівнянь, яка виникає в моделі еволюції поведінки живих організмів.

Доцентом Марчуком А. Р. побудовано математичну модель для розрахунку натягу ниток основи на текстильних верстатах. За результатами роботи Марчуком А. Р. успішно захищена кандидатська дисертація.

Старший викладач Курінєнко О. В. займається математичним моделюванням економічних процесів у легкій промисловості.

Велика увага надається методичному забезпеченню дисциплін кафедри. Викладачами кафедри видано 22 підручники і посібники та більше 60 методичних вказівок. Крім того, розробляються електронні підручники для студентів усіх форм навчання, створюється модульне середовище для організації самостійної роботи студентів і контролю їх знань.

КАФЕДРА ФІЗИКИ ТА ЕЛЕКТРОТЕХНІКИ

Кафедра створена у 2012 році на базі кафедри фізики та кафедри електротехніки. З 2013 р. кафедру очолює професор, к.т.н. Косенков Володимир Данилович.

Кафедра фізики є спадкоємницею кафедри фізики і математики загальноосвітнього факультету, переведеного у 1962 р. із Українського поліграфічного інституту м. Львова у м. Хмельницький. Деканом цього факультету був С.М. Ганжуров, а першим завідувачем кафедри фізики – Й.М. Кулик. Серед перших співробітників кафедри були В.О. Чикирда, В.І. Пилипів, Є.Б. Гериш. У 1964 р. внаслідок реорганізації загальнотехнічного факультету кафедра фізики і математики поділилася на дві: кафедру фізики і кафедру вищої математики. Першу очолив доцент В.К. Зотін.

Протягом 1968–1973 рр. завідувачем був І.Д. Коломієць. У цей період інтенсивно збагачувалась матеріальна база і кадровий склад. Серед викладачів слід згадати С.В. Дерев'янця, К.І. Поливанову, С.Г. Скакуна, І.В. Голуб'яка, І.М. Саламатіна, О.О. Лисенка. Колектив починає активно опановувати квантову електроніку, виконувати замовлення підприємств, та госпдоговірні науково-дослідні роботи. Першою і успішною була тема "Застосування лазерів для вимірювання розмірів деталей на токарному станку". Для роботи над нею були залучені нові працівники: В.М. Голонжка, М.В. Бородай, Л.В. Скубій, які згодом захистили дисертації і перейшли на викладацьку роботу.

Колектив кафедри
Зліва направо: ***М.В. Федула, З.Т. Драпак, О.І. Єрьоменко, Т.В. Письменюк, В.М. Голонжка, Я.М. Дубініна, І.І. Качурик, О.В. Федорець, В.Д. Косенков, В.Д. Бідюк, А.В. Горошко, А.С. Каштальян, А.В. Ткачук, Л.В. Пастернак, Л.В. Скубій***

Лабораторія фізики

У 1973–1996 рр. керівниками кафедри були М.М. Чіркін, В.Б. Дроздовський, І.І. Качурик, М.О. Кондратюк, В.В. Ковалевський. Під їхнім керівництвом виконувалася низка замовлень промислових підприємств у різних галузях.

Із 1996 р. кафедру очолює кандидат фіз.-мат. наук, професор В.М. Голонжка.

Кафедра електротехніки була створена в 1968 році і розміщувалась у першому навчальному корпусі. Першим завідувачем кафедри був к.т.н. В.О. Школьний, старшими викладачами – В.А. Дубасов, Ф.А. Григорук, асистентами – В.І. Кушнір, Є.Б. Опольський. У цей час створювалися перші лабораторії з електротехніки та електроніки. Протягом 1970 року кафедру очолював к.т.н. В. І. Парафенко, а у 1971–1977 рр. – доцент, к.т.н. В. І. Скринник. За цей період до колективу приєдналися кандидати наук І.Й. Юзвішин, М.А. Ткаченко, О.Д. Король, А.І. Зуборовський, В.Д. Косенков, асистенти Л.В. Пастернак, Л.В. Скубій, А.В. Кулікова, П.Н. Присяжнюк, І.С. Чук.

Упродовж 1977–1987 рр. кафедру очолював доцент А.І. Зуборовський, у 1987–1988 навчальному році – доцент В.Д. Косенков. У цей час була переоснащена лабораторія теоретичних основ електротехніки та створена нова лабораторія загальної електротехніки і електроніки.

Протягом 1988–1989 року колективом керував доцент В.Д. Ісаєв,

а в 1989 р. кафедра увійшла до складу кафедри фізики.

У 2004 році кафедра електротехніки відділилася від кафедри фізики і її очолив професор Косенков В. Д.

Сьогодні навчально-виховний процес на секції фізики забезпечують викладачі:

Василь Миколайович Голонжка – к. ф.-м. н., професор. Викладає в університеті з 1973 р. Автор понад 80 наукових та навчально-методичних робіт, двох патентів на винаходи. Коло його інтересів – дослідження електронних центрів захвату в кристалах. Нагороджений знаком "Відмінник освіти України".

Зеновій Теодорович Драпак – к. ф.-м. н., доцент. Викладає в університеті з 1984 р. Має 78 наукових та навчально-методичних праць, патент на винахід. До кола наукових інтересів вченого належать вплив електричного і магнітного полів на властивості води та водних розчинів, фізико-хімічні властивості твердих розчинів на основі А4 В6.

Юрій Петрович Заспа – к. ф.-м. н., доцент. Працює у навчальному закладі з 1992 року. Автор 54 наукових і науково-методичних робіт, чотирьох патентів на винахід. Тема його наукових досліджень – динамічна саморегуляція контактних трибосистем. Нагороджений грамотою МОН України (2007 р.), лауреат обласного конкурсу науково-дослідних робіт (2009 р.), докторант кафедри машинознавства Хмельницького національного університету.

Олександр Іванович Єрьоменко – ст. викладач, пошукач кафедри радіотехніки та зв'язку Хмельницького національного університету. Викладає у виші з 1997 р. Є автором 26 наукових праць. Бере участь у МАН України, організовує університетські олімпіади з фізики.

Іван Іванович Качурик – д. ф.-м. н., професор, член Нью-Йоркської академії наук. Працює в університеті з 1979 р. Автор понад 70 наукових робіт, двох монографій англійською мовою (з математики та теоретичної фізики). Тема наукових пошуків – розвиток і застосування у релятивістській квантовій фізиці теоретико-групових методів. Нагороджений нагрудним знаком "Відмінник освіти України". Лауреат двох міжнародних премій з теоретичної фізики. Переможець обласних конкурсів з науково-дослідної роботи у номінації "Фундаментальні науки". (2005, 2009).

Галина Іванівна Костишина – к.пед. н., доцент. Викладає у виші з

1976 року. Є автором 49 наукових та навчально-методичних робіт, монографії, двох посібників. Тема наукової роботи – теорія і методика професійної освіти вищої технічної школи.

Андрій Васильович Ткачук – ст. викладач. У Хмельницькому національному університеті з 2011 р. Тема його наукової роботи – вібраційна обробка деталей у сипучих середовищах.

Валерій Васильович Шевеля – д. т.н., професор, член редколегії наукових журналів "Проблеми трибології" та "Вісник ХНУ". Працює на кафедрі з 1997 р. Автор 270 наукових праць, двох монографій, п'яти винаходів. Тема наукових досліджень – вплив трибохімічних реакцій на динамічні характеристики і працездатність вузлів тертя.

Микола Васильович Федула – викладач, аспірант кафедри радіотехніки та зв'язку Хмельницького національного університету. Має 11 публікацій, 2 патенти на винахід.

Володимир Данилович Косенков – к. т.н., професор. Працює в університеті з 1975 р. Опублікував більше 100 наукових праць, має 33 авторські свідоцтва та патенти на винаходи, видав два навчальні посібники. Читає дисципліни: "Теорія електричних кіл", "Теоретичні основи електротехніки". Відмінник освіти України. Нагороджений «Почесною грамотою Верховної Ради України.

Леонід В'ячеславович Скубій – к. т.н., доцент. Викладає у виші з 1974 р. Має понад 100 наукових робіт, 30 авторських свідоцтв та патентів на винаходи, 20 методичних розробок. Читає предмети: "Комп'ютерна електроніка", "Електроніка та мікросхемотехніка". Відмінник освіти України.

Антоніна Сергіївна Каштальян – к. т.н., доцент. Випускниця факультету телекомунікаційних систем ХНУ (2005 р.). Видала 25 наукових та методичних праць, автор двох патентів на винаходи. Викладає дисципліни: "Електротехніка, електроніка та мікропроцесорна техніка", "Комп'ютерна схемотехніка й архітектура ЕОМ".

Людмила Віталіївна Пастернак – ст. викладач, доцент ХНУ. Працює в університеті з 1973 р. Є автором 52 наукових та методичних робіт. Викладає основи теорії кіл.

Володимир Дмитрович Бідюк – ст. викладач. Закінчив факультет радіоелектроніки Хмельницького національного університету у 1993 р., працює у виші з 1973 р. Опублікував 18 наукових та методичних праць. Читає дисципліну "Теоретичні основи електротехніки".

Андрій Володимирович Горошко – к.т.н., доцент. Випускник кафедри радіоелектроніки Хмельницького національного університету. Опублікував 80 наукових та навчально-методичних праць. Викладає дисципліни ”Теоретичні основи електротехніки”, ”Електротехніка”.

Основні напрями науково-дослідної роботи кафедри: “Когерентна динаміка контактного тертя”, “Вплив трибохімічних реакцій на динамічні характеристики і працездатність вузлів тертя”, “Дослідження явищ переносу випромінювання в волокнистих теплоізоляціях із органічних і неорганічних волокон”, “Розвиток і застосування у релятивістській квантовій фізиці теоретико-групових методів”, “Дослідження та розробка електромеханічних перетворювачів електроенергії”, ”Методи та засоби підвищення ефективності оброблення сигналів”.

Навчально-виробничу діяльність забезпечують інженери Дубініна Ярослава Михайлівна, Дроздовський Антон Володимирович, Письменюк Тетяна Валеріївна, Федорець Олександр Володимирович..

ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Гуманітарно-педагогічний факультет заснований у 1996 році з метою підготовки фахівців гуманітарно-педагогічного спрямування. За час існування на факультеті було започатковано підготовку із багатьох спеціальностей, через що зі складу ГПФ у 2003 році було виділено факультет міжнародних відносин. Але розвиток ГПФ не припинився. Продовжується робота із започаткування нових напрямів підготовки, нових форм навчання. Повсякчасний моніторинг попиту на ринку праці Хмельницького регіону дає можливість співробітникам факультету орієнтуватися на найбільш затребувані на сьогодні професії, додаткові кваліфікації.

Декан факультету кандидат філологічних наук, доцент Станіславова Людмила Леонідівна

Очолює факультет кандидат філологічних наук, доцент Станіславова Людмила Леонідівна. До складу керівництва факультету входять також заступник декана з методичної роботи – старший викладач Терещенко Л. В., заступник декана з виховної роботи – кандидат філологічних наук, доцент Приймак І. В.

У складі факультету 7 кафедр: кафедра української філології, завідувач – проф., д. філол. н. Торчинський М. М.; кафедра екології, завідувач – доцент, д. тех. н. Миронова Н. Г., кафедра теорії і методики трудового і професійного навчання, завідувач – доцент, д. пед. н. Каньковський І. Є.; кафедра здоров’я людини, завідувача – доцент, к. н. фіз. вих. Базильчук О. В.; кафедра практичної психології та педагогіки, завідувач – професор, д. псих. н. Потапчук Є. М.; кафедра соціальної роботи та соціальної педагогіки, завідувач – професор, д. пед. н. Романовська Л. І., кафедра слов’янської філології, завідувач – доцент, д. пед. н. Подлевська Н. В.

На кафедрах факультету працюють понад 160 викладачів, серед яких 14 докторів наук, професорів і 84 кандидати наук, доцентів. За трьома спеціальностями: 13.00.04 теорія та методика професійної освіти, 10.02.01 українська мова, 03.00.16 екологія, працює

аспірантура. Найближчим часом буде відкрита аспірантура за спеціальністю 19.00.03 психологія праці; інженерна психологія. На сьогодні аспірантами, здобувачами є 25 осіб. Працює спеціалізована вчена рада із захисту кандидатських дисертацій за спеціальностями 13.00.04 теорія і методика професійної освіти, 13.00.01 загальна педагогіка та історія педагогіки. Профіль спеціалізованої вченої ради дає можливість захищати роботи із широкого спектра наукових досліджень, пов'язаних із педагогікою, філологією, психологією, природничими науками, фізичним вихованням тощо. На кафедрах факультету сформовані потужні наукові школи, завдяки чому студенти, аспіранти, викладачі кафедр мають можливість працювати у руслі сучасних наукових напрямів. Особливої уваги заслуговують школи, очолювані доктором психологічних наук, професором Потапчуком Є. М., доктором філологічних наук, професором Торчинським Є. М., доктором педагогічних наук, професором Каньковським І. Є., доктором педагогічних наук Романовською Л. І.

Студенти спеціальності «Декоративно-прикладне мистецтво» на «пленері»

На факультеті видаються фахові наукові журнали «Професійне становлення особистості», «Актуальні проблеми філології», збір-

Студенти спеціальності «Професійна освіта» (транспорт) працюють у майстерні

Студенти спеціальності «Технологічна освіта» опановують техніку моделювання пакетів

Студенти спеціальності «Технологічна освіта» демонструють свої художні вироби

Студенти спеціальності «Екологія» беруть участь у акції «Годівниця. Допоможи пташці»

ник наукових праць викладачів та студентів гуманітарно-педагогічного факультету «Актуальні проблеми гуманітарних та природничих наук». Започатковано видання збірника студентських наукових робіт «Поділля. Філологічні студії».

Сьогодні на факультеті навчається понад 1100 студентів денної форми навчання за такими напрямами підготовки: «Технологічна освіта», «Професійна освіта» (профіль підготовки: «Транспорт (Експлуатація і ремонт автомобільного транспорту)», «Філологія Українська мова та література», «Філологія. Переклад (польська, російська мови)», «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування», «Здоров'я людини», «Соціальна педагогіка», «Соціальна робота», «Практична психологія». У 2014 році вперше здійснено набір студентів за напрямом підготовки «Декоративно-прикладне мистецтво».

На факультеті здійснюється підготовка фахівців за освітньо-кваліфікаційними рівнями «бакалавр», «спеціаліст», «магістр».

У розпорядженні студентів ГПФ – сучасні аудиторії, лабораторії

Студенти спеціальності «Здоров'я людини» беруть участь у змаганнях

Студенти спеціальності «Практична психологія», що отримали нагороди за участь у предметних олімпіадах

Студенти спеціальності «Соціальна психологія» на практиці у дитячому садку

та комп'ютерні класи, спеціалізовані кабінети. З використанням комп'ютерної техніки проводиться близько 75% практичних занять із професійно орієнтованих дисциплін. Викладачі застосовують як стандартне програмне забезпечення, так і авторські пакети прикладних програм. До послуг студентів факультету – матеріали Модульного навчального середовища MOODLE, розміщеного на сайті Хмельницького національного університету. Завдяки MOODLE студенти мають можливість цілодобового доступу із будь-якого персонального комп'ютера до лекційних курсів, до навчальних і контрольних тестових завдань, завдань для самостійної, індивідуальної роботи, а також до наукової, методичної літератури.

Навчальні плани для напрямів підготовки ГПФ формуються з таким розрахунком, щоб студенти мали можливість максимально опанувати необхідні для майбутньої професійної діяльності навики. Тому випускники спеціальності «Технологічна освіта» володіють, зокрема, багатьма техніками художньої обробки матеріалів, випускники спеціальності «Професійна освіта» мають досвід

Студенти спеціальності «Практична психологія» проводять тренінг

роботи у закладах, орієнтованих на обслуговування автомобілів, а також у професійних навчальних закладах.

Випускники спеціальності «Екологія» оволодівають тонкощами ландшафтного дизайну, особливостями здійснення моніторингу навколишнього середовища за різними параметрами.

Випускники спеціальності «Фізична реабілітація» («Здоров'я людини») навчаються робити різні види масажів, інші фізіотерапевтичні процедури, комплекси лікувальних фізичних вправ, навчаються виконувати тренерську роботу з різних видів спорту, опановують фітнес-технології тощо.

Практичні психологи, соціальні педагоги, соціальні працівники протягом навчання безпосередньо знайомляться з категоріями населення, на роботу з якими орієнтуються після закінчення ВНЗ. Вони проходять стажування у багатьох соціальних закладах, активно займаються волонтерською діяльністю. Допомагає у формуванні професійних навиків майбутнім працівникам соціально-психологічної сфери також робота у створених на базі ГПФ Ресурсному інформаційно-консультативному центрі психологічної підтримки, у Центрі інноваційної педагогіки та психології, послугами яких широко користуються мешканці міста та області. Уже під час навчання студенти згаданих спеціальностей беруть участь у різноманітних тренінгових програмах, які значно розширять для них можливості працевлаштування після закінчення університету.

Випускники спеціальності «Українська мова і література» мають змогу не тільки набути ґрунтовних знань з мовних та літературних дисциплін, але й розвинути свої творчі здібності – вони навчаються журналістській, редакторській роботі, пишуть власні художні твори, розвивають акторську майстерність, а також опановують комп'ютерні технології, які дозволяють використовувати філологічні знання у прикладному аспекті.

Особливо цікавим є навчання студентів за напрямом підготовки «Філологія. Переклад (польська, російська мови)». Студенти мають змогу відвідувати Польщу, перебувати у безпосередньому мовному середовищі. Уряд Польщі, громадські організації цієї країни дуже турботливо ставляться до полоністів, тому значною мірою фінансуються поїздки студентів за кордон, активно поповнюються фонди навчальної, художньої літератури, фонд комп'ютеризованих засобів

навчання в Українсько-польському центрі, який є базою навчання полоністів.

Саме співпраця з польськими організаціями, навчальними закладами дає можливість активно розвивати міжнародне співробітництво за всіма спеціальностями гуманітарно-педагогічного факультету. Студенти мають можливість брати участь у програмах міжнародного студентського обміну, здобувати другу освіту за кордоном. Розробляються проекти, орієнтовані на можливість отримання студентами подвійних дипломів. Викладачі, студенти гуманітарно-педагогічного факультету відвідують з навчальною метою також інші країни, зокрема щороку в літній період студенти факультету беруть участь у Міжнародній програмі культурного обміну «Work & Travel USA».

КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

З 2010 року кафедру очолив д.ф.н., професор М.М. Торчинський

Кафедру української філології у нашому навчальному закладі було створено відповідно до наказу № 192 від 4 вересня 2003 року. У її складі було лише два кандидати філологічних наук, доценти – А. П. Грицева, яка й очолила колектив, і Л. Л. Станіславова, яка обіймала посаду декана гуманітарно-педагогічного факультету. Крім них, було ще два старші викладачі (Т. В. Вільчинська і В. О. Ткач) і два асистенти (Л. В. Терещенко і Н. М. Галган).

Тоді ж було ухвалено рішення про започаткування спеціальності «Українська мова і література» (з кваліфікацією «Англійська мова і зарубіжна література») і набрано на перший курс 25 студентів. Тому на порядку денному стало найбільш важливе питання – кадри, які могли б забезпечити викладання фахових і факультативних дисциплін з української мови й української та зарубіжної літератури.

З 1 вересня 2004 року в штат кафедри зараховується одразу чотири викладачі – І. Б. Царалунга, І. В. Приймак, Н. В. Подлевська і М. М. Гавриш. Це був вдалий вибір: І. Б. Царалунга захистила кандидатську дисертацію з історії мови 2007 року, І. В. Приймак – з української літератури 2008 року, Н. В. Подлевська – з методики викладання української мови 2011 року, М. М. Гавриш – із української мови (соціолінгвістики) 2009 року.

З 1 вересня 2006 року у штат кафедри зараховується на посаду доцента Н. М. Герета (згодом Торчинська), яка перейшла у Хмельницький національний університет з Уманського державного педагогічного інституту імені Павла Тичини, вже маючи науковий ступінь кандидата філологічних наук. З МАУП, теж вже будучи кандидатом наук, прийшла В. А. Папушина, яка 2009 року отримала вчене звання доцента. Цього ж року стає викладачем кафедри І. В. Горячок, яка захистила кандидатську дисертацію з методики викладання української літератури і 2011 року стала доцентом.

Викладачі кафедри (зліва направо) А. П. Грицева, І. Б. Царапунга, В. А. Папушина, М. М. Торчинський, М. М. Гавриш, А. М. Янчишин, Т. П. Коваль, Ю. М. Маліновська, Л. В. Олійник

Таке потужне наукове зростання кафедри – сім доцентів, кандидатів наук за 5 років – безумовно, заслуговувало на увагу. Проте робота над кадровим забезпеченням не зупинялася. Потрібно було думати над посадою професора, доктора філологічних наук, людиною, яка б згодом очолила кафедру, адже саме такі вимоги ставили і Міністерство освіти і науки України, і ректорат університету. Такою особою став М. М. Торчинський, який з 1 вересня 2006 року працював на посаді доцента кафедри за сумісництвом, оскільки навчався в докторантурі при Київському національному університеті імені Тараса Шевченка. З лютого 2008 року він обійняв посаду професора, згодом захистив докторську дисертацію і з 1 грудня 2010 року очолив кафедру.

Наукова діяльність кафедри української філології була започаткована ще тоді, коли її викладацький склад забезпечував читання «Української ділової мови» (згодом – «Української мови (за професійним спрямуванням)»). Викладачі плідно працювали над формуванням української технічної термінології. Була створена робоча група на чолі з професором кафедри педагогіки О. М. Коханком та професором кафедри машин легкої промисловості Київського інституту легкої промисловості Г. М. Піскорським, до складу якої увійшли доценти кафедри української філології А. П. Грицева і

Випускники спеціальності «Українська мова і література» після захисту дипломних і магістерських робіт

Л. Л. Станіславова. 1992 року разом з Міністерством освіти та Комітетом наукової термінології Академії наук України було проведено Всеукраїнську наукову термінологічну конференцію, матеріали якої були видрукувані у збірнику наукових праць «Історія, стан і перспективи розбудови української термінології». 1997 року у видавництві «Вища школа» був виданий «Російсько-український словник технічних термінів (легка промисловість)”, підготовлений названим вище колективом науковців.

Із приходом нових викладачів науковий пошук значно розширився за такими напрямами, як історія мови (І. Б. Царалунга), соціолінгвістика (М. М. Гавриш), ономастика (Н. М. Герета, М. М. Торчинський), історія української літератури (Т. П. Коваль, І. В. Приймак), методика викладання української мови та літератури (Горячок І. В., Н. В. Подлевська), історія зарубіжної літератури (В. А. Папушина). Щороку виходило понад два десятки тез, статей, методичних розробок, а згодом з’явилися і монографії, посібники, словники, авторами яких є, зокрема, І. В. Горячок (монографія «Вивчення публіцистичних творів на уроках української літератури» – Хмельницький, 2012 р.), В. А. Папушина (навчальний посібник «Естетичні аспекти зарубіжної і української літератури» – Хмельницький, 2014 р., монографія «Рецепція античної міфології в поезії українського і російського символізму (типологічний аспект)», І. В. Приймак (моногра-

На екскурсії у селах Моринці і Шевченкове, батьківщині великого Кобзаря

фія «Любов Яновська у дзеркалі доби кінця XIX – початку XX ст.: відоме й невідоме» – Дрогобич, 2011 р.), Н. М. Торчинська («Словник власних географічних назв Хмельницької області» у співавторстві з М. М. Торчинським – Хмельницький, 2008 р.), М. М. Торчинський (монографія «Структура онімного простору української мови» у двох частинах – Хмельницький, 2008 і 2009 рр.; навчальний посібник «Українська ономастика» – Київ, 2010 р.), І. Б. Царалунга (навчальний посібник «Старослов'янська мова» – Львів, 2007 р.; монографія «Українські топоніми на -ани/-яни» – Хмельницький, 2007 р.).

Протягом 2007–2008 рр. колектив у складі Л. Л. Станіславової, Н. М. Торчинської, М. М. Торчинського, І. Б. Царалунги та інших науковців кафедри розробляв держбюджетну наукову тему „Структура онімного простору української мови". В результаті проведеного дослідження було сформовано концепцію, на основі якої може бути структурований онімний простір української мови; з'ясовано загальні типологічні особливості українських власних назв; створено нову класифікацію онімів на основі передусім таких їхніх визначальних ознак, як особливості їх творення та функціонування і характер іменованих об'єктів; розроблено принципи аналізу онімів за комплексною, чіткою і послідовною схемою; підготовлено низку вагомих публікацій з української ономастики.

25–26 травня 2012 року кафедрою була проведена Всеукраїнська

науково-практична конференція „М. П. Стельмах і сучасність", присвячена 200-річчю від дня народження відомого письменника. Участь у конференції взяли науковці з Вінниці, Глухова, Житомира, Кам'янця-Подільського, Києва, Умані, Хмельницького тощо, які проаналізували творчий здобуток М. П. Стельмаха в контексті історії української літератури середини XX ст. і запропонували нові теоретичні і практичні підходи до вивчення творчості прозаїка у вищій і середній школі. У збірнику матеріалів надруковано статті і тези виступів 31 учасника конференції.

XV Всеукраїнська ономастична конференція з теми «Український ономастикон: типологія, словотвір, функціонування» була проведена 12–14 вересня 2013 року. У конференції зголосилися взяти участь 133 науковці, які представляли 27 міст і 38 навчальних і наукових установ України, Польщі і Словаччини, зокрема Варшаву, Вінницю, Дніпропетровськ, Донецьк, Київ, Кіровоград, Лодзь, Луцьк, Львів, Одесу, Тернопіль, Трнаву, Ужгород, Умань, Харків, Хмельницький, Черкаси, Чернівці тощо. Серед присутніх були 1 член-кореспондент НАН України, 11 докторів і 60 кандидатів наук. Матеріали конференції (111 авторів статей) було надруковано у трьох томах шостого випуску збірника наукових праць „Актуальні проблеми філології та перекладознавства". В ухвалі, прийнятій на заключному пленарному засіданні, зазначено: пріоритетними завданнями української ономастики на наступні роки визначити дослідження антропонімів (прізвищ та імен) і топонімів (мікротопонімів, ойконімів, гідронімів та оронімів) насамперед тих регіонів, які ще не були об'єктами монографічного опису, а також поетонімів (зокрема компаративного плану); звернути увагу і на студіювання маловивчених розрядів пропріальної лексики – зоонімів, ідеонімів, космонімів та прагматонімів, розробивши відповідні алгоритми і критерії аналізу; активізувати діяльність Української ономастичної комісії у плані обговорення проблемних питань, схвалення тем дисертаційних досліджень, рекомендування до друку вагомих у науковому плані монографій тощо.

Вагомим науковим напрацюванням кафедри української філології слід вважати і відкриття аспірантури зі спеціальності 10.02.01 – українська мова (підготовкою 9 аспірантів керують Н. М. Торчинська, М. М. Торчинський, та І. Б. Царалунга; О. І. Байдюк, А. О. Кохан-

ська і О. М. Фандуль готуються до попереднього захисту дисертаційних досліджень). У січні 2014 року збірнику наукових праць «Актуальні проблеми філології та перекладознавства» присвоєно статус фахового наукового видання. Викладачі кафедри є членами редакційних колегій багатьох збірників наукових праць (наприклад, М. М. Торчинський – член редколегій таких видань, як «Азимут научных исследований (гуманитарные науки)» – Тольятті, «Балтийский гуманитарный журнал» – Калінінград, «Карельский научный журнал» – Петрозаводск, «Наука і культура» – Київ, «Український астрономічний журнал» – Київ тощо).

2009 року кафедра зробила перший випуск спеціалістів. На цей час фах зі спеціальності «Українська мова і література» здобувало близько 125 студентів. Також було започатковано підготовку українських філологів на заочній і дистанційній формах навчання, а 2012 року ліцензовано освітньо-кваліфікаційний рівень «магістр». Вміло застосовуючи різнопланові навчально-методичні методи і прийоми, органічно поєднуючи вимогливість із справедливістю оцінювання знань і умінь майбутніх фахівців, колектив кафедри зумів забезпечити належний рівень підготовки випускників, що знайшло своє відбиття у численних нагородах, здобутих нашими студентами на міжнародних, всеукраїнських і регіональних конкурсах та олімпіадах. Так, переможцем Міжнародного мовно-літературного конкурсу імені Тараса Шевченка став Петро Футорний (2011 рік), а його призерами – Катерина Волошина (2012 р.), Ірина Ковальчук (2011 р.) і Олександра Любицька (2011 р.). На Всеукраїнському кон-

Виступають учасники студентського театру «Глорія»

курсі студентських наукових робіт з української мови і літератури Катерина Волошина посіла третє (2012 р.) і перше (2014 р.) місця, Анна Літвінюк та Ірина Прокоп'як – перші місця (2007 р.), а Оксана Майстерчук – друге місце (2013 р.).

На започаткованому кафедрою української філології 2013 року Подільському краєзнавчому конкурсі, у якому беруть участь студенти вищих навчальних закладів та учні середніх шкіл Хмельницької області і суміжних з нею регіонів, студенти-філологи посіли 12 призових місць.

Щороку у збірнику наукових праць молодих вчених «Поділля. Філологічні студії» (вийшло уже шість випусків) друкується більш ніж 50 студентів спеціальності; аналогічна кількість їх протягом уже чотирьох років бере участь в регіональній студентській науково-практичній конференції «Генії України і світу». Практично всі молоді науковці є членами проблемних груп і наукових гуртків, якими керують викладачі кафедри української філології.

Безумовно, наукова діяльність є ефективним засобом підвищення фахового рівня майбутніх філологів. Цій же меті слугує і участь студентів у виховних заходах, присвячених, в основному, Дню української писемності і мови, Міжнародному дню рідної мови, Шевченківським дням і Дню слов'янської писемності і культури.

Виховна робота факультету, особливо груп, де навчалися українські філологи, значно активізувалася з приходом на кафедру у жовтні 2004 року Т. П. Коваль. Так, щорічно організовуються поїздки в Канів на могилу Т. Г. Шевченка і в Київ до літературних музеїв; проводиться низка виховних заходів на факультеті, в університеті і в місті, насамперед, з метою вшанування у березні або травні українського генія Т. Г. Шевченка. Результатом такої діяльності Т. П. Коваль стало створення студентського театру «Глорія», клубу ораторів «Сократ», об'єднання молодих літераторів «Роса», через які проходять майже усі студенти-філологи, набуваючи досвіду проведення виховної роботи у школі.

З огляду на потреби вдосконалення науково-методичної роботи, на кафедрі щорічно працює науково-методичний семінар, теми засідань якого пов'язані з актуальними проблемами навчальної роботи, як-от: «Інноваційні проблеми викладання гуманітарних дисциплін», «Вироблення власного професійного стилю вчителя-словесника»,

«Формування культури педагогічного спілкування» тощо.

Для виховання у майбутніх філологів зацікавлення своїм фахом, з'ясування усіх тонкощів педагогічної роботи ще у 2006–2007 н. р. був організований клуб «Діалог». На його засідання запрошувалися учителі року, завідувач сектора української мови і літератури обласного Інституту післядипломної освіти С. І. Мельникова, методист сектора В. І. Кушнір, голова Хмельницької обласної організації «Просвіта» імені Т. Г. Шевченка З. О. Діденко. Організовуються і зустрічі з письменниками, як місцевими: Михайлом Войнаренком, Василем Горбатюком, Василем Кравчуком, Віталієм Міхалевським, Миколою Федунцем, так і знаними в усій Україні: Мирославом Дочинцем, Іваном Драчем, братами Капрановими, Андрієм Курковим, Дмитром Павличком, Галиною Пагутяк.

2013 р. зі складу кафедри української філології був виокремлений новий структурний підрозділ – кафедра слов'янської філології, що в основному забезпечуватиме підготовку спеціалістів у галузі польсько-російського перекладу. Натомість для нашого колективу профільним залишається викладання курсів української мови і літератури та зарубіжної літератури для спеціальності «Філологія. Українська мова і література», а також загальноуніверситетських філологічних дисциплін.

Завданнями на близьку і далеку перспективи є досягнення 100% рівня наявності у складі кафедри української філології докторів і кандидатів наук, зосередження пильної уваги на своєчасних захистах дисертацій нашими докторантами і аспірантами, започаткування традиційної науково-практичної конференції «Подільські філологічні читання», сертифікація на рівні загальнодержавних стандартів усіх модульних і дистанційних курсів, запровадження для студентів-філологів, передусім з профорієнтаційною метою, виховної і творчої практик. При цьому першочерговою ціллю, звичайно, є створення всіх умов для того, щоб випускники спеціальності «Українська мова і література» отримали якісну освіту, ставши справжніми професіоналами своєї справи і патріотами України.

КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ І СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ

– одна з найпотужніших кафедр Хмельницького національного університету та входить до когорти найбільш знаних випускових кафедр у сферах соціальної педагогіки та соціальної роботи.

На кафедрі здійснюється підготовка фахівців за освітньо-кваліфікаційними рівнями «бакалавр», «спеціаліст», «магістр» за спеціальністю «Соціальна педагогіка» із спеціалізацією «Соціально-реабілітаційна діяльність» і додатковою спеціальністю «Практична психологія», а також спеціальністю «Соціальна робота» із спеціалізацією «Менеджмент у соціальній сфері».

Своє функціонування під сучасною назвою кафедра розпочала у січні 2009 року відповідно до наказу ректора Хмельницького національного університету про реорганізацію кафедри педагогіки і психології. Професорсько-викладацький склад, який з 1998 року здійснював підготовку фахівців за спеціальністю «Соціальна педагогіка» з додатковою спеціальністю «Практична психологія» та з 2004 року – підготовку за спеціальністю «Соціальна робота», продовжив підготовку фахівців на новоствореній кафедрі соціальної роботи і соціальної педагогіки відповідно до напряму своїх наукових досліджень та наукових кваліфікацій.

Очолює кафедру доктор педагогічних наук, професор Романовська Людмила Іванівна. Загалом навчально-виховний процес на кафедрі соціальної роботи і соціальної педагогіки забезпечує висококваліфікований професорсько-викладацький склад. На кафедрі пра-

цює 25 науково-педагогічних співробітників. Серед них 3 доктори наук, професори, 20 кандидатів наук, доцентів. Усі викладачі мають базову освіту, науково-педагогічну кваліфікацію, що відповідають змісту дисциплін, які вони викладають. З метою підвищення кваліфікації викладачі кафедри соціальної роботи і соціальної педагогіки проходять навчання в аспірантурі та докторантурі, а також проходять стажування у провідних вищих навчальних закладах України та за кордоном.

Отже, незважаючи на те, що кафедра соціальної роботи і соціальної педагогіки є відносно молодою, професорсько-викладацький склад її займається підготовкою фахівців у галузі соціальної педагогіки, практичної психології та соціальної роботи понад десятиліття. За цей час професорсько-викладацький склад кафедри підготував понад 1100 соціальних педагогів, практичних психологів денної форми та заочної форм навчання. За спеціальністю «Соціальна робота» з 2004 року отримало фах 215 випускників. На цей час на спеціальностях кафедри навчається понад 500 студентів денної та заочної форм навчання. Основні напрями сучасної соціальної політики та освітньої діяльності в Україні дають можливість отримати нашим випускникам робочі місця за обраним фахом, а наявність поєднаних спеціальностей та спеціалізацій сприяє універсальності фахівця і надає можливість обіймати декілька посад відповідно до класифікатора професій.

За результатами моніторингу працевлаштування випускників кафедри: 62% з них працюють за фахом у освітніх закладах, соціальних службах та управліннях, органах внутрішніх справ, благодійних фондах і організаціях Хмельницької області; 24% обрали

приватну практику і стали практикуючими психологами, відкрили власні школи розвитку для дітей як соціальні педагоги, практичні психологи, реабілітаційні центри у різних регіонах України, 9% використали здобуті знання і практичні навички працюючи менеджерами та адміністраторами у торгівельних центрах, 5% обрали науково-дослідну діяльність і стали науковцями у галузі соціальної педагогіки, практичної психології та соціальної роботи тощо.

Високий рівень теоретичної та практичної підготовки випускників підтверджується низкою подяк кафедрі за підготовку висококваліфікованих фахівців від роботодавців, навчальних закладів, відомств, організацій та підприємств різних форм власності, де працюють і проходять практику наші випускники та студенти. Особливу гордість викликає те, що 24 випускники спеціальності «Соціальна педагогіка» продовжили наукові традиції кафедри і захистили кандидатські дисертації у галузі педагогіки і психології, а 15 з них працюють у стінах рідного ВНЗ, зокрема, кандидатами психологічних наук, доцентами стали Подкоритова Л. О., Ігумнова О. Б., Попик Ю. В., Олійник К. С., Швед З. О., Човган О. О. та отримали науковий ступінь кандидата педагогічних наук доценти Рабійчук С. О., Возна Ю. В., Синюк Н. В., Хмуринська Т. О., Грабчак О. В., Голова Н. І., Якубова Л. А., Овод Ю. В., Багрій В. Н. та інші.

Вагомим елементом підготовки висококваліфікованих фахівців та функціонування наукової школи кафедри є залучення професорсько-викладацького складу до наукових досліджень. На кафедрі ведеться наукова робота за двома науковими напрямами:

1. Теорія і практика соціально-педагогічної діяльності та соціально-психологічної допомоги в Україні і за кордоном.

2. Теоретико-прикладні аспекти професійної підготовки фахівця соціальної сфери.

За останні 5 років викладачами кафедри та аспірантами опубліковано понад 620 наукових праць, із них: 9 монографій та навчально-методичних посібників з грифом МОН України, 496 публікацій у фахових виданнях. Серед них варто відзначити навчальні посібники Солов'я М. В. Теорія та методика роботи з дитячими і молодіжними організаціями», Романовської Л. І., Подкоритової Л. О. «Диференційна психологія», Романовської Л. І., Джигун Л. М., Синюк Н. В. «Теорія та практика реабілітаційної роботи», які є фаховим доробком для самостійної роботи студентів.

Аспірантами та здобувачами кафедри за останні три роки захищено 16 кандидатських дисертацій.

Кафедра має укладені угоди та наукові зв'язки з низкою провідних ВНЗ України, серед яких Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, Тернопільський національний педагогічний університет імені В. Гнатюка, Камянець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, Інститут психології імені Г. С. Костюка АПН України, Бердянський державний педагогічний університет, Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» та ін. У лютому 2015 року укладено угоду про співпрацю з Люблінським католицьким університетом імені Іоана Павла II, що передбачає науковий обмін і стажування професорсько-викладацького складу та студентів.

Викладачі кафедри та студенти задіяні у міжнародних проектах, зокрема беруть участь у реалізації спільного європейського проекту TEMPUS IV «Підготовка педагогів і освітніх менеджерів до роботи з гетерогенними групами і організаціями», постійно організовують всеукраїнські науково-практичні конференції, науково-методичні семінари, круглі столи.

На кафедрі діє студентське наукове товариство. Науково-дослідна робота студентів є складовою системи наукових досліджень кафедри. Починаючи з першого курсу, студенти знайомляться з фаховими напрямками роботи кафедри, беруть участь у роботі проблемних наукових груп та гуртків наукової творчості. Професорсько-викладацький склад кафедри допомагає їм, спрямовуючи їх у цій роботі. На кафедрі соціальної роботи і соціальної педагогіки ХНУ працюють 5 наукових гуртків, у яких групи студентів займаються обговоренням та дослідженням певних науково-практичних проблем.

Наукові досягнення студентів апробуються на конференціях, олімпіадах, конкурсах; публікуються у наукових виданнях. Щороку на студентських конференціях з доповідями за результатами наукової роботи виступає 50–60 студентів, більше третини з них публікують свої наукові статті з збірниках наукових праць. Випускники та майбутні соціальні педагоги, практичні психологи і соціальні працівники неодноразово ставали переможцями Всеукраїнських конкурсів наукових досліджень та II, III етапів Всеукраїнських олімпіад, достойно представляючи рідний університет. Серед них варто відмітити Туз Ірину, Цінько Олену, Баланюк Вікторію, Юхимчук Марину, Ковальчук Ірину, Шелиста Олексія тощо.

Протягом останніх трьох років значно покращилось матеріально-технічне забезпечення кафедри. Відремонтовано та облаштовано мультимедійними проекторами всі навчальні аудиторії, здійснено комп'ютеризацію кафедри, проводяться наукові дослідження, розроблені електронні посібники, здійснюються психодіагностичні процедури у процесі надання соціально-педагогічної, психологічної та реабілітаційної допомоги. Лабораторія групової психокорекції та психологічного консультування обладнана відео-, аудіотехнікою, що дозволяє використовувати сучасні методи викладання спеціальних дисциплін, накопичувати фонд відеоматеріалів, пов'язаних із організацією виховних заходів, із методикою проведення корекційної та консультативної роботи.

При кафедрі соціальної роботи і соціальної педагогіки функціонує кафедральна бібліотека, в якій знаходиться найбільш потрібна в навчальному процесі література. У бібліотеці кафедри зібрано близько 500 найменувань спеціальної навчальної та наукової літератури, періодичні видання, довідкова література, яка постійно використовується студентами як при підготовці до занять, так і при написанні курсових, дипломних робіт.

Навчально-методична робота кафедри соціальної роботи і соціальної пе-

дагогіки спрямована на удосконалення викладання дисциплін, які закріплені за кафедрою, оптимізацію і інтенсифікацію навчального процесу, покращення його методичного забезпечення, підвищення педагогічної кваліфікації професорсько-викладацького складу та 100% представлення якісних навчальних курсів у модульному середовищі для навчання студентів. За останні 3 роки викладачами кафедри підготовлено більше 19 методичних вказівок, які видані редакційно-видавничим відділом та активно використовуються при проведенні лабораторних та практичних робіт, фахових практик.

Важливе місце на кафедрі займає практична підготовка студентів. З цією метою щороку кафедрою укладається понад 60 договорів з базами практик, у перелік яких входять державні і недержавні заклади і організації міста Хмельницького, де можуть знайти первинне робоче місце за своїм фахом випускники.

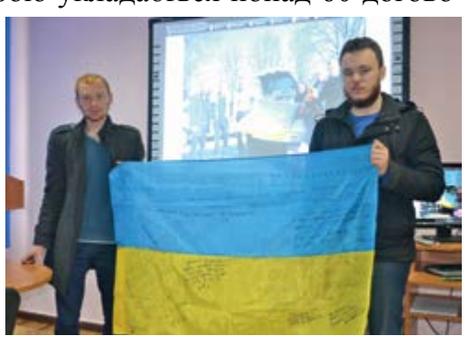

Виховна та волонтерська робота, що ведеться на кафедрі, сприяє соціальній активності

студентів, формує національну гідність, патріотизм, залучає студентів до розуміння прекрасного та розвиває екологічну культуру. При кафедрі діє студентська волонтерська служба, засновано «Відокремлений підрозділ благодійного фонду «Живе Серце», «Хмельницький» та Молодіжний клуб «Як стати успішним», які постійно залучають студентську та учнівську молодь до участі у благодійних заходах та волонтерських акціях.

Лише за останній рік студентами та викладачами організовано і проведено понад 50 волонтерських заходів та акцій, які направлені на допомогу сім'ям, що опинились у складних життєвих обставинах, дітям-сиротам, вихованцям соціальних закладів, дітям з особливими потребами, учасникам АТО, людям похилого віку. Наразі у співпраці з Міжнародним жіночим правозахисним Центром «Ла Страда – Україна» студентами реалізовується програма з протидії торгівлі людьми в м. Хмельницькому, що діє в Східній Європі за підтримки Міністерства закордонних справ Норвегії у співпраці з Представництвом Міжнародної організації з міграції в Україні. За активної участі викладачів та студентів кафедри готується до впровадження довготривалий соціальний проект «Ляльковий театр». Проект буде реалізовуватись в м. Хмельницькому. Ляльковi вистави будуть ставитись для дітей-сиріт, дітей, які позбавлені батьківського піклування, дітей, сім'ї яких опинились в складних життєвих обставинах, а також для школярів молодших класів м. Хмельницького.

Належний рівень навчально-методичної роботи професорсько-викладацького складу кафедри соціальної роботи і соціальної педагогіки, активна наукова, волонтерська, громадська діяльність її працівників та студентів, а також плідна співпраця з провідними навчальними закладами України та Польщі сприяють постійному розвитку кафедри соціальної роботи і соціальної педагогіки та забезпечують високий рівень професійної підготовки фахівців випускових спеціальностей.

КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ТРУДОВОГО І ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ

Доктор пед. наук, доцент І. Є. Каньковський

Серед випускових кафедр Хмельницького національного університету гідне місце посідає кафедра теорії та методики трудового і професійного навчання.

Кафедру створено 1 липня 1999 року на підставі рішення вченої ради університету (протоколи № 11 від 25.05.99 р., № 12 від 16.06.99 р.) та дозволу Міністерства освіти України (№ 5.1/648 від 08.06.99 р., № 5.1.-5/741 від 26.06.99 р.).

Організатором та завідувачем кафедри є «Відмінник освіти України», доктор пед. наук, доцент Ігор Євгенович Каньковський.

Навчально-виховний процес на кафедрі теорії та методики трудового і професійного навчання забезпечує висококваліфікований професорсько-викладацький склад. Загалом на кафедрі працюють кандидати наук – Красильникова Г. В., Корницька Л. А., Андрощук І. П., Андрощук І. В., Герніченко І. І., Селезнева Г. В., Славін В. В., Хренова В. В., к. п. е. Лівшун О. В.; викладачі – Яковлєв А. А., Пястук О. В., Приймак В. М.; майстри виробничого навчання – Олійник В. Г., Храпач Д. М., Трачевський В. Г.; провідний інженер – Каньковська О. С. На кафедрі працюють три викладачі, які мають звання «Відмінник освіти України», однин член спілки дизайнерів та три кандидати в члени спілки народних майстрів України.

У свій час на кафедрі працювали кандидати наук, доценти – Кустова О. Г.; Пащенко О. В., Ребрик В. Є., Гладкова В. М., Коханко О. М., Храмова Н. С.; викладачі – Романов М. І., Кравчук Г. В., Голодинська О. В., Лук'яненко Г. І., Поплавська О. М., Янцеловський В. В., Радецька І. А., майстри виробничого навчання Дубас Т. Д., Білик В. В.

Кафедра теорії та методики трудового і професійного навчання є випусковою для таких спеціальностей: «Технологічна освіта», «Професійна освіта» та «Декоративно-прикладне мистецтво».

Викладачі кафедри активно запроваджують у навчальний процес освітні інновації та інформаційні технології, які передбачають створення у навчальному процесі нових форм його реалізації, а саме – дуальної, що передбачає здійснення підготовки фахівців як в умовах навчальних закладів, так і виробництва.

Зокрема, особливістю професійної підготовки фахівців за визначеними спеціальностями є здійснення навчально-виховного процесу майбутніх вчителів технологій (трудового навчання), інформатики та креслення в умовах освітнього середовища – спеціалізованої загальноосвітньої школи № 27 м. Хмельницького, а інженерів-педагогів за профілем «Транспорт» – на ТОВ «Лідер-сервіс», що забезпечує кращу адаптацію студентів до реальних умов майбутньої професійної діяльності.

Одним із напрямів професійного самовдосконалення майбутнього фахівця, що використовується викладачами кафедри, є розроблення його авторської системи професійної діяльності. Вона є засобом професійного росту особистості, досягнення нею свого професійного акме, самоконтролю за цим процесом. Як всебічний інструментарій оцінювання досягнень студентів викладачами кафедри розроблено та апробовано професійне портфоліо.

Під час підготовки студентів до майбутньої професійної діяльності передбачено проходження студентами технологічних, етнографічно-дослідницьких, педагогічних та переддипломних практик.

Плідна співпраця з провідними навчальними закладами України і зарубіжжя (країни СНД та Європи), організаціями та підприємствами України сприяє постійному розвитку кафедри і забезпечує досить високий рівень професійної підготовки фахівців.

Викладачі кафедри беруть активну участь у роботі спеціалізова-

На фото: нижній ряд – Андрощук І. В., Андрощук І. П., Ребрік В. Є., Каньковський І. Є., Красильникова Г. В., Яковлєв А. А., Корницька Л. А.; верхній ряд – Лівшун О. В., Олійник В. Г., Славін В. В., Селезнева Г. В., Герніченко І. І., Пястук О. В., Білик В.В., Приймак В. М. Трачевський В. Г., Хренова В. В., Дубас Т. Д., Бурбас О. П.

Проведення практичного заняття з дисципліни «Художнє проектування костюма» викладачем кафедри Корницькою Л. А.

них вчених та експертних рад, а також користуються заслуженим авторитетом у місті та області, про що свідчать запрошення до участі у складі журі міських та обласних олімпіад, конкурсів, виставок, фестивалів.

При кафедрі діє магістратура за спеціальностями 8.01010301 «Технологічна освіта» і 8.01010401 «Професійна освіта. (Транспорт)» та у 2015 році відкрита аспірантура за спеціальністю 13.00.04 «Теорія та методика професійної освіти».

Про високий науковий рівень викладачів кафедри свідчать також їх наукові праці. Так, лише за останні три роки викладачами кафедри опубліковано понад триста наукових праць, видано шість навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки України та близько десяти монографій.

Спільно з Інститутом педагогічної освіти і освіти дорослих Національної академії педагогічних наук України кафедра впродовж 2003–2006 років видавала збірник наукових праць «Дидактика професійної школи», в якому висвітлюються проблеми теорії професійного навчання як в Україні, так і за кордоном.

Науковими проблемами досліджень кафедри є «Психолого-педагогічна система становлення особистості фахівця» та «Моніторингові дослідження в освітній галузі Хмельниччини». У рамках кафедральних тематик здійснюється підготовка докторських та кандидатських дисертацій.

З 2001 року спільно з Національною академією педагогічних наук України проводиться циклічна, міжнародна науково-практична конференція «Професійне становлення особистості: проблеми і перспективи», учасниками якої є провідні науковці з України, країн СНД та Європи.

На сьогодні кафедра є засновником і випускає психолого-педагогічний науковий журнал «Професійне становлення особистості».

Кафедра активно залучає студентів до участі у науково-практичних конференціях, конкурсах наукових робіт різного рівня. Зокрема, понад тридцять студентів є призерами ІІ туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт у різних галузях, понад двадцять – призери ІІ етапу Всеукраїнських студентських олімпіад зі спеціальностей.

Особливе місце у науковій роботі займає організація та участь у виставках науково-технічної та художньої творчості. За час існування кафедри викладачі і студенти брали участь у понад сотні всеукраїнських та понад двохсот обласних виставках творів декоративно-прикладного мистецтва, організовано та проведено понад тридцять авторських виставок художніх робіт студентів.

Широкого розповсюдження набули на міському телебаченні майстер-класи викладачів кафедри, до яких активно залучаються і студенти.

Кафедра теорії та методики трудового і професійного навчання пишається своїми студентами, плідно співпрацює з випускниками й надає їм професійну підтримку.

За роки свого становлення колективу кафедри неодноразово доводилося на найвищому рівні звітувати про свою роботу. З досвідом професійної підготовки педагогічних кадрів на кафедрі теорії та методики трудового і професійного навчання знайомилися керівники Міністерства освіти і науки України, Національної академії педагогічних наук, вищих педагогічних навчальних закладів та провідні науковці.

За активну творчу діяльність і підготовку педагогічних кадрів колектив кафедри було відзначено різними нагородами, подяками, зокрема грамотою Національної академії педагогічних наук України, двічі нагороджено дипломами Всеукраїнського фестивалю-конкурсу творчих здобутків вищих педагогічних навчальних закладів (І місце).

Вивчення будови автоматичної коробки передач автомобіля студентами напряму підготовки «Професійна освіта. Транспорт»

КАФЕДРА ЕКОЛОГІЇ

Історія кафедри екології у складі Хмельницького національного університету бере початок з 1996 р. До цього часу вона існувала як секція кафедри хімічної технології і забезпечувала підготовку фахівців спеціальності «Охорона навколишнього середовища», перший набір яких було здійснено в 1993 р.

З 1996 р. кафедра є випусковою для напряму підготовки і спеціальності «Екологія та охорона навколишнього середовища і збалансоване природокористування». Сьогодні підготовка фахівців цього напряму проводиться за трьома освітньо-кваліфікаційними рівнями: «бакалавр», «спеціаліст», «магістр».

Першим завідувачем кафедри був Камбур В.Г., доктор технічних наук, професор. Під його керівництвом було здійснено підготовку першого випуску фахівців спеціальності «Охорона навколишнього середовища». Він зробив вагомий внесок у створення професорсько-викладацького колективу та допоміжного складу кафедри.

Його наступником став доктор фізико-математичних наук, професор Петренко О.М., (1997–2001 рр.). Він сприяв розвитку матеріально-технічної бази та укладанню договорів про творчу співдружність з рядом вищих навчальних закладів. Під час його керівництва було створено навчально-наукові лабораторії: екологічної експертизи, моделювання та моніторингу довкілля; техноекології та геоекології.

З 2002 р. і по теперішній час завідувачем кафедри екології є Міронова Н.Г., кандидат технічних наук, доцент.

Закінчила Український державний університет харчових технологій (м. Київ) у 1995 р., отримавши кваліфікацію інженера-технолога. В аспірантурі займалася питаннями розробки технологій харчових продуктів лікувально-профілактичного призна-

Колектив кафедри екології

Викладачі кафедри екології та студенти-екологи – організатори виставки фітокомпозицій «Щедра українська осінь», присвяченої 52 річниці Хмельницького національного університету та 10 річниці присвоєння університету статусу «Національний»

чення для радіаційно-забруднених територій. Отримала науковий ступінь кандидата технічних наук.

З 1999 р. працює на кафедрі екології Хмельницького національного університету, яку очолила в 2002 р. Має науковий і педагогічний досвід у галузі екології та охорони навколишнього природного середовища. Займається науковими дослідженнями антропогенних ландшафтів та їх фітомеліоративним відновленням. Опублікувала понад 60 наукових і методичних праць, є автором 4-х винаходів, співавтором 3-х підручників з грифом МОН України. Здійснює наукове керівництво госпдоговірними роботами. Керує підготовкою магістрів та аспірантів. Енергійна, віддана своїй справі людина, активний учасник громадського природоохоронного руху. Очолює Хмельницький обласний осередок Всеукраїнської екологічної ліги.

За період керівництва кафедрою Міроновою Н.Г. було здійснено перший в історії кафедри екології випуск магістрів екології. У навчальній та науковій діяльності проведено ряд робіт на підтримку міжнародних зв'язків з вищими навчальними закладами, що сприяють здійсненню обміну та участі в міжнародних наукових конференціях і грантах викладачів та студентів. Проведено облаштування лабораторій екології людини; заповідної справи та біорізноманіття.

За роки існування колектив кафедри досяг максимального забезпечення кадрами вищої кваліфікації. Навчально-виховну, методичну та наукову роботу на кафедрі здійснюють 15 викладачів природни-

Екологічна експедиція по малих річках Хмельниччини

Навчання у лабораторіях кафедри екології

чого і технічного напрямів, серед яких 2 доктори наук та 13 кандидатів наук.

Значний внесок у розбудову кафедри зробили професори кафедри Кучерявий В. П. (науковий керівник створення Ботанічного саду ХНУ) та Крайнов І. П. (2011–2013 р. р. – завідував кафедрою екології).

Забезпечує роботу кафедри допоміжний склад: завідувач лабораторіями кафедри екології, 3 старших лаборанти та інженер другої категорії.

Викладачі-екологи завжди відзначалися інтересом до інновацій та творчості. Серед перших вони взяли участь у реалізації проекту розвитку системи дистанційної освіти у ХНУ: напрацьовували досвід створення модулів для студентів дистанційної форми навчання, опановували методику постановки віртуальних лабораторних робіт.

Активною є і видавнича діяльність кафедри. За останні 5 років було видано 7 підручників і посібників, із них 4 мають гриф Міністерства освіти і науки України. В цілому викладачами кафедри підготовлено і видано понад 60 навчально-методичних праць та наукових монографій.

Наукова діяльність кафедри охоплює широкий спектр екологічних проблем. Головні напрями наукової роботи: біотестування і біоіндикація природних об'єктів і техносфери; моніторинг стану ґрунтів, біологічного та ландшафтного різноманіття; нормування антропогенного навантаження на природне середовище; вдосконалення

екологічної освіти і виховання студентства та учнівської молоді. Наукова робота виконується за держбюджетною тематикою й на замовлення підприємств, організацій, установ.

Кафедрою постійно здійснюється підготовка молодих педагогічних кадрів, зокрема підготовлено 5 аспірантів і здобувачів, які успішно захистили кандидатські дисертації та залишилися працювати на кафедрі екології (к.пед. н. Дячук А. О., к. с.-г. н. Шевченко С. М., к. т.н. Єфремова О. О., к.пед. н. Матеюк О. П.).

На кафедрі удосконалено систему укладання кафедрою договорів про творчу співдружність з низкою вищих навчальних закладів: Національним університетом харчових технологій (м. Київ), Національним лісотехнічним університетом (м. Львів), Вінницьким державним педагогічним університетом ім. М. Коцюбинського (м. Вінниця), Кам'янець-Подільським національним університетом ім. І. Огієнка (м. Кам'янець-Подільський). Налагоджено ділові та договірні відносини з Департаментом екології та природних ресурсів Хмельницької облдержадміністрації, Державною екологічною інспекцією в Хмельницькій області, відділом екології та природних ресурсів виконкому Хмельницької міської ради.

Викладачі кафедри здійснюють науково-дослідну та методичну роботу з учнями в рамках роботи Малої академії наук, спільно зі студентами здійснюють еколого-просвітницьку діяльність у школах та вищих навчальних закладах області.

У формуванні необхідних для здійснення професійної діяльності

Облаштування студентами-екологами території ботанічного саду Хмельницького національного університету

практичних навичок майбутніх фахівців значна увага приділяється практикам, які проводяться на природоохоронних територіях, підприємствах та установах – місцях майбутнього працевлаштування випускників, що дозволяє трансформувати екологічні знання у переконання та формувати екологічну свідомість студентів.

Екскурсія на Хмельницьку АЕС (м. Нетішин)

Кафедра екології – активний організатор заходів, спрямованих на захист і упорядкування довкілля. Студенти та викладачі кафедри щорічно беруть участь в озелененні території м. Хмельницького та області, в упорядкуванні рекреаційних зон тощо. З ініціативи кафедри щорічно проводяться конференції, семінари, круглі столи, робота яких спрямована на вивчення проблем захисту довкілля, вироблення конкретних рекомендацій щодо реалізації необхідних для розв'язання цих проблем дій. Серед таких заходів – Всеукраїнські конференції, присвячені урбоекологічним дослідженням та проблемам малих річок України; обласний круглий стіл «Рекреаційні ресурси Хмельниччини: стан, проблеми та перспективи використання»; круглий стіл «Реалізація екологічної складової соціально-екологічного розвитку Хмельницької області та м. Хмельницького» та ін. Здійсненню наукових проектів сприяє плідна співпраця із громадськими екологічними організаціями, серед яких – Всеукраїнська екологічна ліга, Українське товариство охорони природи. Започатковано проведення акцій до Дня університету, Дня довкілля тощо.

30 жовтня 2003 року під науковим керівництвом викладачів кафедри спільно з керівництвом університету (ректором Скибою М. Є.) та першими особами м. Хмельницького на території Хмельницького національного університету було насаджено ботанічний сад, який є науково-навчальним майданчиком підготовки студентів-екологів та окрасою нашого міста.

Насадження ботанічного саду в університеті стало не лише засобом благоустрою території, але й базою для відкриття нових спеціалізацій. Так, з 2006–2007 н. р. розпочато підготовку фахівців

за спеціалізацією «Екологія садово-паркового господарства». Студенти-екологи отримали можливість у будь-який час здійснювати необхідні спостереження, робити аналізи, заміри, набувати практичних навиків у догляді за природними об'єктами, створенні ландшафтного дизайну, а також забезпечувати формування і збереження документованої колекції живих рослин, які згодом використовують в навчальних, наукових, еколого-просвітницьких цілях.

Кафедра спільними зусиллями організовує науково-дослідні та просвітницькі екскурсії: Хмельницька атомна електростанція (м. Нетішин), Ботанічний сад Подільського державного аграрно-технічного університету (м. Кам'янець-Подільський), Національний ботанічний сад ім. М. Гришка (м. Київ), регіональний ландшафтний парк «Мальованка», Національний природний парк «Подільські Товтри».

Після закінчення навчання випускники працюють у різних установах та на підприємствах, пов'язаних з екологією та охороною навколишнього середовища. Ми пишаємось нашими випускниками, які мають значні трудові досягнення: Ялик Леся – начальник відділу моніторингу довкілля, інформаційного забезпечення та зв'язків з громадськістю Департаменту екології та природних ресурсів Хмельницької облдержадміністрації; Дідух Володимир – старший державний інспектор з ОНПС в Хмельницькій області, начальник відділу екологічного контролю та радіаційної безпеки на митниці, і багато інших, які своєю працею забезпечують збереження довкілля на Хмельниччині.

Цікавими є спогади наших випускників….

Щорічна акція – «За чисте довкілля!»

«Студентські роки, мабуть, у житті кожної людини залишають позитивний настрій і найкращі спогади. Незважаючи на деякі складнощі студентського життя, воно наповнене неповторними моментами. Нові знайомства, переїзди, життя в гуртожитку, екскурсії, спільні походи до кафе та на природу, численні свята, веселі розіграші в гуртожитку, недоспані ночі над конспектами, нічні заняття перед іспитами, гордість за отриманні відмінні оцінки і радість від отриманої стипендії.

Випуск 2010 р.

Наше студентське життя було дуже цікавим. Мабуть, найяскравішим спогадом із часів студентства була так звана «польова практика», яку ми проходили між другим та третім курсом в селі Головчинці Летичівського району Хмельницької області. Під час практичних занять було дуже цікаво.

Ще запам'яталося те, як ми всі дружно працювали в ботанічному саду, упорядковували територію, висаджували там дерева та квіти.

Загалом це період цікавий, різнобарвний і такий, який ніхто й ніколи не забуває. Незабутніми моментами є отримання диплома та святкування випускного вечора у веселій та дружній компанії. Слід висловити безмежну вдячність нашій найкращій кафедрі – кафедрі екології, нашим найкращим наставникам – викладачам. Дякуємо, що були з нами усі п'ять років!!!»

За заслуги в підготовці фахівців, результати наукової роботи, громадську екологічну діяльність кафедра неодноразово нагороджувалася почесними грамотами та іншими відзнаками різних інституцій.

Сьогодні кафедра екології має великі перспективи розвитку як у навчальному, так і науковому напрямках, працюючи під девізом «Формування екологічної свідомості – запорука збереження життя на Землі!»

КАФЕДРА СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

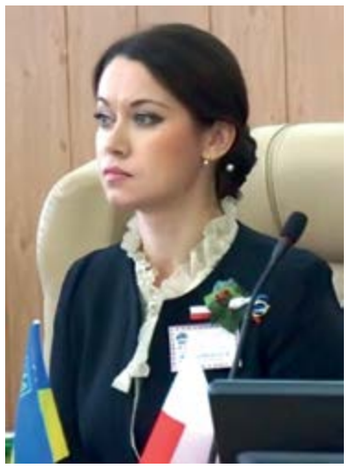

Із відкриттям нової спеціальності «Філологія. Переклад (польська, російська мови)» у 2012 році та у зв'язку із реорганізацію кафедри української філології 11 лютого 2013 року ректором Хмельницького національного університету підписаний наказ № 26 про створення кафедри слов'янської філології. **Завідувачем кафедри призначено доцента, кандидата педагогічних наук Подлевську Н. В.**

На кафедрі працюють: Станіславова Л. Л. – доцент, кандидат філологічних наук, декан гуманітарно-педагогічного факультету; Торчинська Н. М. – доцент, кандидат філологічних наук; Горячок І. В. – доцент, кандидат педагогічних наук; Сашко І. С. – старший викладач, кандидат теологічних наук; Серкова Ю. І. – старший викладач; Терещенко Л. В. – старший викладач, заступник декана гуманітарно-педагогічного факультету; Дутковська О. Б. – старший викладач; Зубар Л. С. – старший лаборант, аспірант кафедри української філології; Ранюк О. П. – старший лаборант, здобувач кафедри слов'янської філології. Викладачі кафедри працюють над вирішенням теоретичних і практичних проблем загальноуніверситетських наукових напрямів: «Проблеми філології: історія і сучасність», «Професійне зростання особистості».

Кафедра забезпечує викладання 55 дисциплін з української, польської, російської мов і літератур, методик їх викладання, перекладознавчих дисциплін для ОКР «бакалавр», «спеціаліст», «магістр» денної, заочної та дистанційної форм навчання. Усі викладачі розробляють модульні курси навчання, чим забезпечують вивчення студентами дисциплін в електронному університеті; працюють над розробленням нових освітніх програм дисциплін; створюють навчально-методичні комплекси; є авторами навчально-методичних курсів для різних форм навчання.

Викладачі кафедри – постійні члени журі різних мовних конкурсів, олімпіад, МАН, захистів дипломних та магістерських робіт, наукових семінарів та конференцій, редколегій наукових журналів.

Викладачі кафедри

Нещодавно (у вересні 2014 р.) викладачі кафедри слов'янської філології взяли участь у «IV Kongresie Polskich Towarzystw Naukowych na Obczyźnie», який відбувся в Польській академії вмінь у Кракові під почесним патронатом Президента Польщі Броніслава Коморовського.

У 2012 році на гуманітарно-педагогічному факультеті вперше здійснено набір студентів за напрямом підготовки «Філологія. Переклад (польська, російська мова)». Започаткування освітньої діяльності за цим напрямом зумовлене передусім розгортанням культурних, політичних, економічних зв'язків України з європейськими країнами, і звичайно – із найближчою до нас Польщею. Для забезпечення ефективного спілкування, розбудови культурних взаємин необхідні фахівці зі знанням польської мови. Тому інтерес до нового напряму підготовки в абітурієнтів ХНУ щороку великий.

Студенти спеціальності «Філологія. Переклад (польська, російська мови)» беруть участь у філологічних змаганнях, творчих конкурсах, зустрічах з представниками наукової еліти Польщі, готують матеріали до Фестивалю слов'янських мов тощо.

Уже чотири роки поспіль кафедра слов'янської філології у ХНУ проводить Всеукраїнську олімпіаду з польської мови і літератури для учнів ЗНЗ України за сприяння Головного комітету олімпіади з польської мови і літератури при Академії наук Польщі.

IV Kongres Polskich Towarzystw Naukowych na Obczyźnie

15 листопада 2014 року

кафедра слов'янської філології провела Всеукраїнський диктант з польської мови. Захід проводився у рамках проекту «Біло-червоне АБЦ. Програма підтримки навчання польської мови в Україні», який є ініціативою Фундації «Воля і демократія», що реалізується в рамках конкурсу «Співпраця з Польщею і поляками за кордоном у 2014 році» і фінансується коштами Міністерства закордонних справ Польщі. Участь у заході взяли 356 осіб. ІІ Всеукраїнський польський диктант був проведений 23 травня 2015 року, у якому взяли участь 235 осіб. Захід був приурочений до Дня слов'янської писемності і культури.

Студенти спеціальності «Філологія. Переклад (Польська, російська мови)»

Протягом 2013–2015 рр. студенти спеціальності «Філологія. Переклад (польська, російська мови)» перебували на мовній перекладацькій практиці у загальноосвітніх навчальних закладах Польщі (м. Варшава, м. Перемишль, м. Кельце), знайомлячись з історією Польщі, культурним надбанням, спілкуючись з носіями мови.

З січня 2014 року (за наказом ректора) Українсько-польський центр використовується як лабораторія для навчання польської мови. УПЦ (за рахунок коштів міжнародних проектів) має повне навчально-методичне та сучасне матеріально-технічне забезпечення для проведення мультимедійних лекцій, онлайн-занять із ВНЗ та ЗНЗ Польщі, семінарських та індивідуальних годин.

Всеукраїнська олімпіада з польської мови у ХНУ

З ініціативи кафедри при Українсько-польському центрі ХНУ діють курси з вивчення польської мови, які можуть

ІІ Всеукраїнський диктант з польської мови у ХНУ

відвідувати і учні загальноосвітніх навчальних закладів, і студенти, і викладачі – усі, хто потребує мовно-комунікативного рівня знань з польської мови.

У березні 2014 року зусиллями кафедри відкрито кабінет методики викладання слов'янських мов, де проводяться аудиторні заняття з методики викладання філологічних дисциплін та інших дисциплін спеціальності.

У травні 2014 року кафедра слов'янської філології розпочала роботу над реалізацією проекту «Розвиток польської освіти в Україні через підтримку кафедри слов'янської філології у Хмельницькому національному університеті», наданого кафедрі Міністерством закордонних справ Польщі у контексті гранту «Співпраця в галузі громадської дипломатії в 2014 році». Проект спрямований на розвиток польської мови, розрахований на 6 місяців та завершився у листопаді 2014 року.

За рахунок гранту МЗС Польщі придбані сучасні традиційні та мультимедійні матеріали для викладання польської мови. У ході реалізації проекту організовані курси з вивчення польської мови і

Курси з вивчення польської мови

знання сучасної Польщі для кандидатів на вивчення польської філології у ХНУ, проведено безкоштовне навчання, методологічні семінари та практичні заняття у школах м. Кельце (Польща) для викладачів кафедри слов'янської філології Хмельницького національного університету.

Офіційне відкриття кабінету методики викладання слов'янських мов

22 жовтня 2014 року у ХНУ у рамках підсумку виконання міжнародного українсько-польського проекту відбулася Міжнародна науково-практична конференція «Польська мова в українській освіті – перспективи в аспекті європейської інтеграції», до участі в якій подали заявки науковці-лінгвісти і практики-лінгводидакти з українських вищих та загальноосвітніх навчальних закладів міст: Київ, Харків, Глухів, Полтава, Умань, Острог, Вінниця, Кам'янець-Подільський, Хмельницький, а також польських навчальних закладів міст: Кельце, Сташов, Люблін, Бидгощ, Вроцлав, Лодзь, Варшава. За матеріалами наукових досліджень, поданих на конференцію, видано збірник наукових праць «Język polski w ukraińskiej edukacji – perspektywy w aspekcie integracji europejskiej».

27 травня 2015 року кафедра слов'янської філології прововела міжнародну науково-практичну (українсько-польську) конференцію на тему: «Духовний розвиток особистості в аспекті слов'янського лінгвокраїнознавства», за результатами якої видано збірник наукових праць «Славістичні студії: лінгвістика, літературознавство, дидактика». У конференції взяли участь викладачі ВНЗ України та Польщі, учителі польської мови ЗНЗ Хмельницької області, студенти ХНУ.

У 2015 році викладачі кафедри слов'янської філології разом зі студентами спеціальності «Філологія. Переклад (польська, російська мови)» брали участь у міжнародному проекті з розвитку польської мови як іноземної: «PL+UA=UE. Polsko – ukraińskie spotkania na szlaku do Zjednoczonej Europy», фінансований Міністерством закордонних справ Польщі у рамках проекту «Співпраця в галузі публічної дипломатії 2015».

18 листопада 2015 року, як підсумок виконання міжнародного проекту, кафедра у партнерстві з Товариством «Інтеграція Європа-Схід» (Польща) провела Міжнародну науково-практичну конференцію «Мовні компетенції як основа професійного і соціального успіху в Європі», у якій взяли участь науковці-філологи з України, учителі-практики з польської мови, колеги-славісти з Польщі. За матеріалами конференції видано збірник наукових праць «Kompetencje językowe podstawą sukcesu zawodowego i społecznego w Europie».

Проект «Розвиток польської освіти в Україні через підтримку кафедри слов'янської філології у Хмельницькому національному університеті»

За результатами роботи кафедра слов'янської філології нагороджена Грамотою Хмельницького національного університету за високі результати у науковій, навчально-методичній, методично-організаційній, виховній роботі, ставши переможцем (І місце) серед гуманітарно-економічних випускових кафедр Хмельницького національного університету (2015 р.), Грамотою Хмельницького національного університету за вагомі здобутки у реалізації міжнародних проектів та значний внесок у забезпечення міжнародного визнання

Учасники Міжнародної науково-практичної конференції «Польська мова в українській освіті – перспективи в аспекті європейської інтеграції»

Міжнародна науково-практична конференція «Духовний розвиток особистості в аспекті слов'янського лінгвокраїнознавства»

університету (2015 р.), Грамотами Хмельницького національного університету за вагомий внесок у розвиток науки і освіти за підсумками 2013 року та 2014 року, здобувши ІІ місце серед гуманітарно-економічних випускових кафедр.

Кафедра слов'янської філології гуманітарно-педагогічного факультету, яка готує фахівців за напрямом «Філологія. Переклад (польська і російська мови)», залюбки прийме охочих до навчання! Чекаємо на вас – сучасні, талановиті, ініціативні!

КАФЕДРА ПРАКТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ ТА ПЕДАГОГІКИ

Кафедра практичної психології та педагогіки пройшла тривалий шлях становлення, розвитку та реорганізації. Функціонує кафедра у складі гуманітарно-педагогічного факультету.

Створено кафедру педагогіки і психології 17 квітня 1995 року згідно з наказом № 44 від 14 квітня 1995 року. Завідувачем кафедри було призначено кандидата педагогічних наук, доцента Гладкову Валентину Миколаївну. У складі кафедри педагогіки і психології працювало 2 доценти, 2 викладача та 2 лаборанти. В 1998 р. кафедра педагогіки і психології почала готувати фахівців за спеціальністю «Соціальна педагогіка» з додатковою кваліфікацією «Практична психологія».

У зв'язку з відкриттям нових спеціальностей у липні 1999 року від кафедри педагогіки і психології була відокремлена кафедра теорії та методики трудового і професійного навчання.

У жовтні 1999 р. в аспірантурі Технологічного університету Поділля було відкрито підготовку науково-педагогічних кадрів зі спеціальності «Загальна психологія, історія психології», а в липні 2000 р. – «Загальна педагогіка та теорія педагогіки».

Двадцятиріччя кафедри

З вересня 2002 року кафедрою педагогіки і психології завідував кандидат педагогічних наук, професор Коханко Октавіан Михайлович.

День психолога

У 2004 р. відкрита спеціальність «Соціальна робота».

У 2006 р. відкрита спеціальність «Практична психологія»; здійснено набір до аспірантури Хмельницького національного університету зі спеціальності «Соціальна педагогіка», а також відкрито магістратуру за спеціальністю «Соціальна педагогіка».

З жовтня 2007 року завідувачем кафедри призначено доктора педагогічних наук, професора Поліщука Юрія Йосиповича.

Потапчук Євгеній Михайлович

З вересня 2009 р. кафедру педагогіки і психології очолював доктор медичних наук, професор Каденко Олег Анатолійович. З метою удосконалення навчально-виховного процесу за випусковими спеціальностями у лютому 2009 р. кафедру педагогіки і психології реорганізовано і перейменовано на кафедру практичної психології та педагогіки та відокремлено кафедру соціальної роботи та соціальної педагогіки.

На сьогоднішній день кафедра готує фахівців за спеціальністю «Практична психологія» за освітньо-кваліфікаційними рівнями «бакалавр», «спеціаліст», «магістр» (форми навчання – денна, заочна; післядипломна освіта – «друга вища») – і все це під керівництвом Потапчука Євгена Михайловича – заслуженого працівника освіти України, доктора психологічних наук, професора.

З вересня 2015 року планується відкриття аспірантури за спеціальністю 19.00.03 – психологія праці; інженерна психологія.

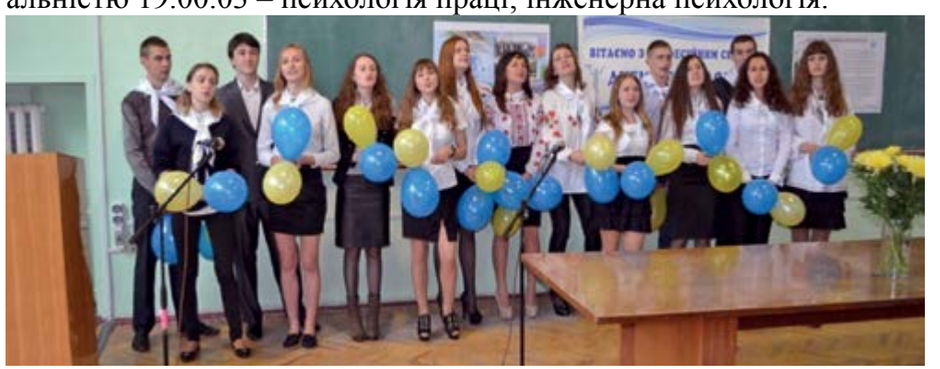

Урочистий концерт з нагоди Дня психолога

І тур Всеукраїнської олімпіади з психології

Кадровий потенціал кафедри

На кафедрі практичної психології та педагогіки працюють і здійснюють підготовку фахівців за спеціальністю «Практична психологія» 6 професорів, 14 доцентів, 19 кандидатів наук, 4 аспіранти та здобувачі, 4 лаборанти.

Наукова робота кафедри

Загальною науково-дослідною темою кафедри є «Трансформація життєвого світу особистості в умовах динамічного розвитку держави». У її рамках виокремлено наступні напрями роботи:

– особливості психоемоційного розвитку особистості в процесі навчання та при окремих станах;

– зміст, форми, методи і методологія підготовки фахівців;

– вивчення проблем адаптації, дезадаптації, психодіагностики та психокорекції в процесі особистісного розвитку.

Викладачі кафедри систематично видають наукові статті, методичні розробки, навчальні посібники, монографії, беруть участь у міжнародних, всеукраїнських та регіональних наукових конференціях.

Кафедра регулярно проводить наступні заходи:

– науково-практичний семінар «Підготовка практичного психолога: етапи, проблеми, перспективи», до якого залучаються як викладачі, доценти і професори кафедри, так і студенти спеціальності «Практична психологія» та їх батьки;

– профорієнтаційний семінар «Школа майбутнього психолога», в якому беруть участь з одного боку учні шкіл, ліцеїв та гімназій,

Робочі моменти VI Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні питання теорії та практики психолого-педагогічної підготовки майбутніх фахівців»

а з іншого – викладачі, доценти і професори кафедри та студенти старших курсів;

– Всеукраїнську науково-практичну конференцію;

– Всеукраїнську студентську науково-практичну конференцію;

– І етап Всеукраїнської студентської олімпіади з психології.

З 2010 р. при кафедрі успішно функціонує Ресурсний інформаційно-консультативний Центр психологічної підтримки (РІКЦПП), який нині має назву Хмельницький психологічний центр, що здійснює такі види діяльності:

• освітньо-виховну;

• наукову, науково-дослідну, діяльність з власної ініціативи та на замовлення підприємств, організацій та громадян;

• просвітницько-профілактичну та консультативну;

• наукове консультування з питань, які відносяться до основних напрямів наукової діяльності центру;

• інформаційний обмін, співробітництво, наукові та ділові контакти з вітчизняними та зарубіжними науковими, освітніми та культурно-просвітницькими організаціями і вченими;

• організацію конференцій, читань, круглих столів, семінарів, тренінгів та інше.

Робота зі студентами

Динамічний творчий, професійний та особистий розвиток студента на шляху професійного становлення забезпечується його участю не лише у навчально-виховному процесі, а й у різноманітних науково-психологічних, тренінгових, культурно-дозвіллєвих, мистець-

ких і творчих заходах, які організуються і реалізуються спільними зусиллями викладачів та студентів. У лютому 2015 року відбувся І етап Всеукраїнської студентської олімпіади з психології. Переможцями олімпіади стали:

ІІ курс – Ризак Володимир (ПП-13–1)
ІІІ курс – Максименко Марія (ПП-12–2)
ІV курс – Старостіна Крістіна (ПП-11–2)
V курс – Качмарська Аліна (ППмб-10–1)

Набуті теоретичні знання застосовуються практично на базах практики, серед яких: загальноосвітні та спеціальні школи, вищі професійні заклади освіти, дитячі санаторії та школи інтернатного типу, кризові та реабілітаційні центри, центри соціальних служб для молоді, центр психологічної допомоги МНС – загалом понад 40 освітніх, соціальних та медичних закладів та установ області.

Випускники кафедри практичної психології та педагогіки працюють в освітніх закладах (дитячі садки, школи, ВНЗ); у закладах інтернатного типу; у політичних структурах; на державній службі; в системі соціального обслуговування; у сфері бізнесу; у підрозділах МНС, СБУ, МВС; у медицині та багатьох інших сферах. Ось деякі з них:

Михалусь Н. Ю. – практичний психолог ДНЗ № 24 «Барвінок» м. Хмельницького;

Кшановська О. В. – практичний психолог ЗОШ № 14 м. Хмельницького;

Бушок К. В. – психолог-консультант обласного Червоного Хреста;

Дзьобіна К. В. – керівник гуртків центру національного виховання учнівської молоді;

Люховець А. В. – ведучий програми «Ранок на Поділлі»;

Творча майстерня з гуртової роботи

Наша гордість — переможці олімпіади з психології

Практики багато не буває

Потапчук Д. Є. – методист Хмельницького психологічного центру;

Свідерська І. О. – працівник навчального відділу Національної академії Державної прикордонної служби України ім. Б. Хмельницького;

Бернада І. П. – дільничний інспектор міліції Городоцького РВ УМВС України в Хмельницькій області;

Торчинська І. В. – практичний психолог, соціальний працівник Центру матері та дитини Хмельницької ОДА.

На сьогоднішній день кафедра практичної психології та педагогіки має чітку модель підготовки майбутніх психологів як конкурентоспроможних та перспективних фахівців.

Пленарне засідання Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції «Професійний розвиток та становлення особистості сучасного фахівця в умовах освітнього простору»

КАФЕДРА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ

Історія створення кафедри здоров'я людини та відкриття нового напряму підготовки «Здоров'я людини» тісно пов'язані з діяльністю в університеті кафедри фізичного виховання. Споглядаючи майже півсторічну історію кафедри фізичного виховання відмічаємо період – кінець XX та початок XXI століть, коли за ініціативою та великим сприянням тодішнього завідувача кафедри заслуженого працівника фізичної культури і спорту, відмінника освіти, доцента, кандидата педагогічних наук Свіргунця Євгена Михайловича було змінено вектор у розвитку кафедри та спрямовано на розвиток наукової діяльності та підвищення якісного складу професорсько-викладацького колективу. Саме у цей період на кафедрі захистили кандидатські дисертації викладачі Солтик О. О., Базильчук О. В., Павлюк Є. О., Базильчук В. Б. У 2004 році на посаду завідувача кафедри був обраний кандидат наук з фізичного виховання і спорту, майстер спорту міжнародного класу з веслування на байдарках і каное Солтик О. О.

Покращення кадрового складу, розбудова матеріально-технічної бази кафедри, відкриття реабілітаційного центру, залу шейпінгу та аеробіки, створення мультимедійної лабораторії тощо, а передусім прагнення викладачів до професійного становлення, вихід за межі викладання фізичного виховання стали передумовою відкриття в університеті у складі гуманітарно-педагогічного факультету спеціальності «Фізична реабілітація». У 2004 році було здійснено перший набір студентів, що дозволило розширити напрями роботи колективу кафедри. Відтоді кафедра отримала статус випускової. Великі зусилля були спрямовані на створення матеріально-технічної бази, наповнення бібліотечного фонду друкованими і електронними навчально-методичними матеріалами, забезпечення на достатньому науково-методичному рівні нових дисциплін, удосконалення надання освітніх послуг.

Практичні заняття з медичних дисциплін

Розширення функціональних обов'язків викладачів, завдань та напрямів роботи призвело до перейменування кафедри у кафедру здоров'я людини та фізичного виховання. Покращення кадрового потенціалу кафедри залишилось одним із важливих завдань. До числа фахівців з науковими ступенями і вченими званнями, які сформувались на кафедрі, добавились: Флерчук В. В., Майструк М. І., Ференчук Б. М., Ребрина А. А., Воронін Д. М., Дутчак Ю. В., Рибачок Р. В., Антонюк О. В., Чопик Т. В., Павлюк О. С.

Виконання реабілітаційної програми

Важко переоцінити вагомість особистісного вкладу в розвиток кафедри таких відомих і шанованих фахівців фізичного виховання, спорту і реабілітації, як: професорів Мухіна В. М., Пяткова В. Т., Ложкіна Г. В., Линця М. М., Романишеної Л. М., Башкіна І. М.

У зв'язку з перерозподілом напрямів роботи у структурі університету кафедру здоров'я людини і фізичного виховання у 2013 році було реорганізовано у дві кафедри – кафедру фізичного виховання та кафедру здоров'я людини. Першим завідувачем кафедри здоров'я людини стала доктор педагогічних наук, професор Гомонюк О. М. З вересня 2014 року обов'язки завідувача покладені на майстра спорту України з гандболу, кандидата наук з фізичного виховання і спорту, доцента Базильчука О. В.

Виконання фітнес-програми на фітболах

На сьогоднішній день на кафедрі здоров'я людини працюють три кандидати педагогічних наук, доценти – Свіргунець Є. М., Ференчук Б. М., Ре-

брина А. А; три кандидати наук з фізичного виховання та спорту, доценти – Базильчук О. В, Павлюк Є. О., Базильчук В. Б., кандидат медичних наук, доцент, заслужений лікар України Павлішен Ю. І., старший викладач Вольєва Н. П.

За період існування колективом кафедри здійснено уже п'ятий випуск молодих спеціалістів, які успішно працюють в реабілітаційних центрах, школах, ДЮСШ, державних установах тощо Відкрито заочне відділення. Найближча перспектива розвитку кафедри – відкриття кваліфікаційного рівня підготовки «магістр здоров´я людини».

Керівництво кафедри продовжує проводити цілеспрямовану роботу з підготовки висококваліфікованих наукових кадрів. Керівництво дисертаційними роботами на кафедрі здоров'я людини виконують к.фіз.вих., доцент Павлюк Є. О., к.фіз.вих., доцент Солтик О. О., к. фіз.вих., доцент Базильчук О. В. На сьогоднішній день ведеться активна робота з підготовки науковців найвищого – докторського рівня. Зокрема, над виконанням докторських робіт активно працюють к.фіз.вих., доцент Павлюк Є. О., к.фіз.вих., доцент Солтик О. О., к.пед. н., доцент Ребрина А. А. У зв'язку з цим, на кафедрі постійно діють науково-методичні семінари, проводяться щорічні конференції як для викладацького складу, так і для студентів. Науковці кафедри представляють свої здобутки на наукових конференціях різного рангу, на форумах фахівців фізичної культури, публікують свої наукові досягнення у провідних фахових вітчизняних та закордонних виданнях.

Організація вихідного дня

Окрім цього, викладачами кафедри здоров´я людини та кафедри фізичного виховання спільно підготовлено і опубліковано навчальні посібники з грифом МОН України:

• Мухін В. М. Фізична реабілітація: підручник/В. М. Мухін. – 3-тє вид., переробл. та доповн. – К.: Олімп. л-ра, 2009. – 488 с.

Туристична практика

• Павлюк Є. О. Олімпійський і професійний спорт: навчальний посібник/Є. О. Павлюк, Є. М. Свіргунець. – Хмельницький: ХНУ, 2010. – 254 с.

• Ребрина А. Настільний теніс: метод. посіб./А. Ребрина – К.: Літера ЛТД, 2010. – 144 с.

• Ребрина А. Настільний теніс. Другий рік навчання: метод. посіб./А. Ребрина – К.: Літера ЛТД, 2010. – 144 с.

• Воронін Д. М. Фізична реабілітація при захворюваннях нервової системи: навч. посібник/Д. М. Воронін, Є. О. Павлюк. – Хмельницький: ХНУ, 2011. – 143 с.

• Теорія і методика дитячо-юнацького спорту: навч. посібник/О. А. Шинкарук, Є. О. Павлюк, Є. М. Свіргунець, В. В. Флерчук. – Хмельницький: ХНУ, 2011. – 143 с.

• Ложкін Г. В. «Психологія праці»: навч. посібник./Г. В. Ложкін, Н. Ю. Волянюк, О. О. Солтик – Хмельницький: ХНУ, 2013. – 191 с.

За авторством викладачів колективу кафедри здоров´я людини та кафедри фізичного виховання: Базильчука О. В., Гнатчука Я. І., Квасниці О. М., Ребрини А. А., Ференчука Б. М. – подано до друку навчальний посібник з грифом МОН України «Спортивні ігри».

У взаємозв'язку з діяльністю викладачів кафедри фізичного виховання продовжується робота з перспективними молодими спортсменами для досягнення найвищих результатів (табл.).

Студенти-спортсмени, які навчались на спеціальності ФР та ЗЛ і досягли найвищих спортивних результатів

№ п\п	Прізвище, ім'я	Група	Вид спорту	Розряд	Кращі результати
1	Шалай Надія	ФР 04-1	тхеквон-до	МСМК	Багаторазова чемпіонка України. 5 місце на чемпіонаті Європи
2	Васильчук Іван	ФР 06-1	самбо	ЗМС	Чемпіон світу, призер Європи
3	Пундик Галина	ФР 06-1	фехту-вання	ЗМС	Олімпійська чемпіонка
4	Жовнір Ольга	ФР 06-1	фехту-вання	ЗМС	Олімпійська чемпіонка
5	Пундик Дмитро	ФР 06-1	фехту-вання	МСМК	Чемпіон Світу серед юніорів
6	Михайлінчик Василь	ЗЛ 08-1	гирьовий спорт	ЗМС	Чемпіон Світу
7	Конопацький Станіслав	ЗЛ 08-1	фехту-вання	МСМК	Третє місце чемпіонат світу
та багато інших, що продовжують своє навчання.					

Окрім вище згаданих, 16 студентів-спортсменів досягли рівня майстрів спорту, перемагаючи на змаганнях різного рангу.

Рухова і фізична активність є винятково важливим, фундаментальним чинником формування, збереження, зміцнення здоров'я та розвитку людини, особливо в дитячому, підлітковому та юнацькому віці. Завдяки здатності організму до саморегуляції відбувається його адаптація до змін зовнішнього середовища, організм стає стійкішим і життєздатнішим. Під час фізичних вправ в організмі людини спрацьовують певні механізми, у результаті дії яких посилюються функції не тільки м'язів, але й ди-

Практичні навички з транспортування потерпілого в екстремальних умовах

Розбирання та збирання автомата АК-47

хальної, серцево-судинної, нервової та травної систем.

Відповідно до європейського підходу створюється модель майбутнього фахівця здоров´я людини.

Система набутих загальних та професійних компетентностей бакалавра зі здоров'я людини дозволяє фахово надавати послуги населенню, застосовуючи здоров'язберігаючі та здоров'яформуючі технології.

Випускники кваліфікаційного рівня «бакалавр зі здоров'я людини» можуть обіймати первинні посади відповідно до професійних назв робіт, які є складовими класифікаційних угруповань Національного класифікатора України, зокрема за професійними спрямуваннями:

• «Фізична реабілітація»: фахівець з фізичної реабілітації; масажист; масажист спортивний.

За цим спрямуванням на сьогоднішній день успішно працюють наші випускники як в Україні, так і за її межами:

– Цнота Тамара – масажист кабінету ЛФК поліклініки № 1, м. Хмельницький;

– Яцков Сергій – директор масажного кабінету «Здоров´я +», м. Нетішин;

– Мельник Максим – технік-протезист Хмельницького державного протезійного експериментального підприємства;

– Кметь Володимир – викладач СПА-технолог школи Gerard´s (Італія) у м. Києві.

– Шевчук Юлія – масажист студії біомеханічної корекції фігури «Едельвейс», м. Мінськ, Республіка Білорусь;

– Футорний Олександр – масажист реабілітаційного центру «Санні», м. Тбілісі, Грузія;

– Козлов Владислав – масажист в Kosmetyczny Instytut Dr Irena

Eris та у фізіотерапевтичному центрі FIZJO PLUS, м. Глівіце, Польща.

• «Фітнес і рекреація»: фітнес-тренер; фахівець із організації дозвілля; інструктор з аеробіки; інструктор оздоровчо-спортивного туризму (за видами туризму); інструктор-методист тренажерного комплексу (залу).

– Петришина Леся – завуч ДЮСШ № 1, м. Хмельницький;

– Фальшовник Світлана – завуч фізкультурно-спортивного товариства «Динамо», м. Хмельницький;

– Чубатюк Олег – методист управління молоді і спорту, м. Волочиськ, Хмельницької області;

– Солтик Сергій – директор ДЮСШ № 2, м. Хмельницький;

– Янчук Олексій – завуч ДЮСШ № 2, м. Хмельницький.

Забезпечуючи військово-патріотичне виховання студентської молоді, на кафедрі проводиться робота з підтримки збройних сил України. Серед студентів усіх факультетів університету проведений військово-патріотичний фестиваль «Наш порох завжди сухий». При допомозі курсантів Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького наші студенти вперше випробували свої можливості у метанні гранати, доланні смуги перешкоди у бронежилетах з виконанням стрільби у мішені, транспортуванні потерпілого, розбиранні та збиранні автомата АК-47.

Стрільба стоячи у мішені

Транспортування потерпілого

ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

Організований у грудні 2003 року на базі гуманітарно-педагогічного факультету.

Ще у складі цього факультету була започаткована підготовка фахівців за спеціальностями, які орієнтувалися на міжнародну діяльність – забезпечення міжнародної інформаційно-аналітичної, економічної та політичної діяльності, забезпечення спілкування іноземною мовою, перекладу у спілкуванні різномовних людей. Саме ці спеціальності, актуальні, нові, необхідні у нашому регіоні, були зосереджені згодом на факультеті міжнародних відносин.

Факультет міжнародних відносин – це унікальне поєднання гуманітарних і точних наук; це справді широка спеціалізація, можливість мобільності на українському та європейському ринках праці; це центр з підготовки фахівців для роботи у сфері міжнародних відносин та перекладу.

За умов стратегічної мети України щодо її подальшої європейської інтеграції потреба у фахівцях в галузі міжнародних відносин постійно зростає. Європейська політика сусідства відкриває нові перспективи для молоді у сфері економіки та політики. Досконале володіння двома іноземними мовами, знання комп'ютера, навики аналітичного аналізу, правова грамотність, дипломатичний етикет та знання закономірностей розвитку економіки – це лише стислий перелік умінь, що отримують випускники факультету міжнародних відносин.

На етапі інтеграції України в європейські економічні, політичні і культурні структури першочергового значення набуває питання підготовки спеціалістів, здатних успішно реалізувати процес співробітництва України з Європою та всім світом. Однією з найважливіших умов розв'язання цього завдання є необхідність озброєння молодих спеціалістів навичками і вміннями професійного спілкування іноземною мовою з метою обміну досвідом і досягненнями у своїй галузі та ефективного їх застосування в Україні. Володіння іноземною мовою – один з визначальних факторів у формуванні сучасного висококваліфікованого фахівця.

Для молодих спеціалістів знання іноземної мови стає не тільки засобом отримання інформації з оригінальних джерел, але й засобом професійної комунікації, у ході якої здійснюється певний прагматичний ефект.

У цьому контексті значущість іноземної мови як засобу професійного спілкування студентів – майбутніх спеціалістів, набула надзвичайної вагомості в системі освіти нашої країни. Це вимагає нового підходу до організації навчання іноземної мови у закладах освіти з метою розвитку мовленнєвої активності та вмінь практичного використання іноземної мови у професійних цілях, творчого мислення, пізнавальних процесів як невід'ємних ознак майбутніх спеціалістів.

Спеціальність «Переклад» була першою на факультеті, з якої було розпочато підготовку фахівців з іноземної філології. Спеціальність була започаткована у 1997 році на кафедрі перекладу, яку в той час очолював к. філол. н., доцент Крамар Володимир Броніславович. Сьогодні спеціальність акредитована за ОКР «бакалавр», «спеціаліст» та «магістр». Колектив висококваліфікованих педагогів очолює д.філол. н. Бойко Юлія Петрівна.

1998 року на факультеті було відкрито спеціальність «Міжнародна інформація», з якої було розпочато підготовку фахівців у галузі міжнародних відносин. 1999 року було створено кафедру міжнародної інформації. Враховуючи специфіку підготовки таких фахівців у нашому університеті, основним завданням новоствореної кафедри стало набуття досвіду колег з Інституту міжнародних відносин Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, забезпечення належної якості навчання.

З перших днів заснування кафедри її очолив к. т. н., доц. Малигін О. В. За цей час відбулося становлення не тільки кафедри, а й самої спеціальності. Сформувалися вимоги до підготовки інформаційних аналітиків-міжнародників, що відповідають потребам Подільського регіону, впроваджені у навчальний процес найкращі здобутки та враховано досвід підготовки фахівців інших ВНЗ України.

1999 року на факультеті міжнародних відносин було відкрито ще одну спеціальність у галузі міжнародних відносин – «Міжнародні економічні відносини». Нову спеціальність стали опановувати понад 50 студентів. Відкриття нової спеціальності поставило перед факультетом низку організаційних та навчально-методичних проблем. Головна з них – проблема професорсько-викладацьких кадрів. Для повноцінної підготовки фахівців з міжнародних економічних відносин у травні 2003 р. була створена кафедра міжнародних економічних відносин під керівництвом д. е. н., проф., академіка АНВШ та АЕН України Нижника Віктора Михайловича. Кафедра МЕВ зросла як у матеріально-технічному, так і в професійному рівні, зокрема, нині на ній працює 4 д. е. н., проф., 11 к. е. н., доц.

Вручення дипломів магістра факультету міжнародних відносин.

2010 року на кафедрі міжнародних економічних відносин було відкрито ще одну спеціальність з підготовки економістів-міжнародників – «Міжнародний бізнес».

2001 року рішенням вченої ради Хмельницького національного університету було ухвалено створення кафедри практики іноземної мови та методики викладання. Кафедра практики іноземної мови та методики викладання є випусковою у структурі факультету міжнародних відносин.

З часу заснування кафедру очолює доктор педагогічних наук, професор Бідюк Наталя Михайлівна. У перші роки діяльності кафедри її науково-педагогічний склад забезпечував професійну підготовку фахівців спеціальності «Переклад». 2007 року з метою задоволення потреб регіонального і національного ринку освітніх послуг на кафедрі відкрито нову спеціальність «Філологія. Англійська мова і література», що забезпечує підготовку вчителів англійської мови і літератури. З 2012 року кафедра здійснює професійну підготовку фахівців за спеціальністю «Філологія. Прикладна лінгвістика». На кафедрі здійснюється професійна підготовка фахівців ОКР «бакалавр», «спеціаліст», «магістр» за напрямом «Філологія. Англійська мова і література» та ОКР «бакалавр» за напрямом «Філологія. Прикладна лінгвістика».

Викладання іноземних мов пов'язане з використанням сучасних комп'ютерних, мультимедійних та інформаційних технологій. На кафедрі створено лабораторію комп'ютерної лінгводидакти-

ки, яка оснащена 15 сучасними ПК, мультимедійними засобами, об'єднаними у «домашню групу» та локальну мережу університету із цілодобовим високошвидкісним доступом до мережі Інтернет. Комп'ютеризація навчального процесу сприяє підвищенню якості професійно-орієнтованого викладання та навчання іноземної мови: виконанню різних видів перекладу текстів, пошуку навчальної та наукової інформації, виконанню коректорської і редакторської роботи, укладанню словників різних типів – орфографічних, перекладних, синонімів, антонімів, омонімів, підтримці масштабних баз даних для найрізноманітніших дослідницьких проектів.

Досвід викладачів кафедр дозволяє забезпечити високий рівень викладання профільних дисциплін (пов'язаних із теорією і практикою перекладу, практичних курсів англійської та німецької мови, практичної граматики, методики викладання англійської мови тощо).

Щорічно на кафедрах проводяться наукові конференції з питань методики та лінгвістики, кращі студенти беруть участь у всеукраїнських олімпіадах з англійської, німецької, французької та латинської мов. Викладачі виступають із доповідями на різних міжнародних конференціях, публікують статті й доповіді з питань методики викладання іноземних мов та філології, видають навчальні посібники, збірки тестів та вправ, які використовуються у навчальному процесі. Студенти проходять педагогічну практику у навчальних закладах міста і області. Триває творчий пошук нових шляхів підвищення рівня методичного викладання іноземних мов, подальшого поглиблення та професійного спрямування цього процесу, підвищення

У лабораторії синхронного перекладу…

рівня мотивації студентів до володіння іноземними мовами. Проводиться велика робота зі створення сучасних методичних матеріалів, які дозволили б успішно вирішувати вищезазначені завдання. Із метою підвищення професійного рівня викладачів на кафедрах діють семінари з питань методики та лінгвістики. Викладачі ґрунтовно аналізують концепції викладання іноземної мови, вивчають запити суспільства, розробляють комп'ютерні навчальні програми та критерії оцінювання мовленнєвих навичок і вмінь студентів.

Після створення незалежної Української держави підвищенню рівня викладання іноземних мов сприяє розвиток міжнародних зв'язків. Викладачі кафедр є членами Міжнародної професійної організації викладачів англійської мови TESOL, беруть участь у семінарах і конференціях, які проводить ця організація, а також Британська Рада та Гете-Інститут. Кафедри підтримують ділові контакти з університетами США, Великобританії, Німеччини.

Розвиваючи галузь знань «Міжнародні відносини» у Хмельницькому національному університеті у 2011 році тепер вже на кафедрі історії та країнознавства була ліцензована ще одна спеціальність «Країнознавство». 2014 року відбулося об'єднання кафедр міжнародної інформації, історії та країнознавства і утворена кафедра «Міжнародної інформації та країнознавства», яку очолив випускник Інституту міжнародних відносин Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, д. е. н., професор Журба Ігор Євгенович.

2014 року була відкрита спеціальність «Туризм», що посилило спеціалізацію кафедри на теренах Подільського регіону в галузі міжнародних відносин.

Факультет має сталі міжнародні зв'язки. Важливою їх сферою є співробітництво із вищими навчальними закладами у галузі навчання і наукових досліджень. Проводиться обмін студентами у формі спеціальних екскурсій, практики або навчання, забезпечується спільне перебування викладачів, співробітників та аспірантів у вузі-партнері для навчальної, лекторської та дослідницької діяльності, обмін науковими публікаціями, навчальними програмами, інформацією про наукові заходи.

Викладачі ФМВ проходять стажування за кордоном, виконують

наукові дослідження. Студенти факультету міжнародних відносин беруть активну участь у міжнародних програмах, конференціях, навчаються та проходять стажування за кордоном (США, Німеччина, Угорщина, Росія, Канада, Франція). Кращі студенти факультету продовжують навчання в магістратурі університетів Німеччини, Італії, США. Щороку в літній період студенти факультету міжнародних відносин беруть участь у Міжнародній програмі культурного обміну „Work & Travel USA".

Активне залучення студентів до наукової діяльності стало запорукою їх досягнень, розкриття та розвитку особистості майбутнього фахівця, що охоплює такі необхідні аспекти, як критичне мислення, креативність, «європейський вимір» і активну життєву позицію. Так, студенти факультету міжнародних відносин представляли Україну на міжнародних конференціях та форумах «Модель ЄС» (МГІМО, Москва, 2006), «VIMUN» (Відень, 2006), «Harvard World Model UN» (Женева, 2007), «BRIMUN» (Бремен, 2010), на регіональних сесіях Європейського молодіжного парламенту (Краків, Польща – 2008; м. Київ – 2012, Івано-Франківськ – 2013; Батумі, Грузія – 2014), «Модель НАТО» з нагоди 60-річчя Північно-Атлантичного альянсу (Львів, 2009), у Міжнародній літній школі «Prospects for Democracy, Stability and Europeanization in Ukraine» (Тартутський університет, Естонія – 2014), стали організаторами регіональної сесії Молодіжного Європарламенту (Хмельницький, 2013), щорічно беруть участь у Всеукраїнському конкурсі наукових робіт стипендіальної програми Віктора Пінчука «Завтра.UA» та стають переможцями цього конкурсу, зокрема 2009 та 2010 рр. (Бондаренко О.Ю.), 2012 р. (Алієва В.М.), 2013 р. (Дзюба А.А.) та інших конкурсів, наприклад, «Електронний уряд в Україні: засади та перспективи впровадження» у 2011 р. (Стремецька Д.О.), VI Всеукраїнський молодіжний конкурс «Новітній інтелект України» у 2012 р. (Хмельницький Б.М.).

Плідна наукова діяльність, здобутий рівень знань та власна активна позиція дозволили випускникам успішно продовжити навчання в університетах Франції, Польщі, Італії, Німеччини, Греції, Швейцарії, Норвегії, США.

Особливою гордістю та результатом діяльності кафедри є її ви-

пускники. Наразі випускниками факультету вже захищено більше 30 дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук (Розуваєва О.О., Степанова А.В., Мудрик Ю.С., Пасічник О.С., Бриндіков Ю.В., Садовець О.В., Мартинюк О.В., Магдюк О.В., Тарасова О.В., Левицька Н.В., Лисак Г.О., Мазур Ю.Я., Пухальська Я.П., Грицина Л.А., Скиба К.М., Пілішек С.О., Сопілко Н.В., Бакун О.А.)

Випускники факультету успішно працюють як в Україні, так і за її межами. Серед них, наприклад: Ференс Б.В. (консультант Верховної Ради України), Цимбаліст ий Ю.В. (ТРК «Київ»), Рижук В.В. (керівник аналітичного відділу, компанія «Наша Марка»), Вінніков Ю.О. (провідний інженер ІТ- компанії Malkos, м. Київ), Безвушко Є. (інвестиційний аналітик в Альфа-Банк, м. Київ), Малигіна К.О. (редактор наукового журналу "Ukraine-Analysen", м. Бремен, ФРН), Кінашевський Р.В. (компанія eLeader SP, Польща), Козлова Ю.В. (працює в HSBC Bank, Canada), Ломацька В.П. (виконавчий директор Labakas Dzirdes Centrs, Рига, Латвія), Корчинський Олексій (ЗАТ «ОТП Банк»), Самолюк Лілія («Райффайзен Банк Аваль»), Львович О.В. (ТОВ «Нейл»), Глубоченко Олександр (Alpha Wood Mercury Trade), Аксамитовський Віктор (Головне управління економіки Хмельницької облдержадміністрації), Калда К.О. (Національний авіаційний університет, м.Київ, старший викладач Українсько-Американського Вісконсійського університету), Уварова І.В. (відділ з питань регуляторної політики, дозвільної системи, державної реєстрації та ліцензування). Багато наших випускників працюють викладачами на кафедрах факультету міжнародних відносин.

Така широка географія та різноманітність займаних посад свідчить про високу якість та багатопрофільність підготовки, яку забезпечує факультет міжнародних відносин Хмельницького національного університету.

Сьогодні на факультеті навчається близько 600 студентів, працює 95 висококваліфікованих викладачів, з яких 10 – доктори наук, професори, 70 – кандидати наук, доценти. На факультеті функціонують 5 кафедр, при яких діють сучасні навчальні лабораторії, оснащені комп'ютерною технікою нового покоління, аудіо- та відеоапаратурою, системою супутникового телебачення, а також спеціалізовані дослідницькі лабораторії, кабінети-майстерні. Під час викладання іноземних мов активно використовуються новітні методики, сучасні технічні засоби навчання: комп'ютеризовані лінгафонні кабінети, системи синхронного перекладу та мультимедійні технології.

Успішно функціонує аспірантура за спеціальностями: «Теорія та методика професійної освіти», «Економіка та управління підприємствами», докторантура, спеціалізована рада із захисту дисертацій за спеціальністю «Теорія та методика професійної освіти».

Видаються фахові наукові журнали «Порівняльна професійна педагогіка», «Проблеми філології», збірники наукових праць викладачів та студентів гуманітарного інституту «Актуальні проблеми гуманітарних та природничих наук».

Результати наукових досліджень публікуються на сторінках наукового журналу "Порівняльна професійна педагогіка", який започатковано спільно з НАПН України та Інститутом педагогічної освіти та освіти дорослих 2011 року. 25 січня 2013 року журнал отримав статус фахового наукового періодичного видання у галузі педагогічних наук. Журнал виходить двічі на рік англійською, німецькою, польською, російською, українською мовами. З лютого 2014 року публікація англомовної онлайн-версії журналу «Порівняльна професійна педагогіка» здійснюється видавництвом De Gruyter Open (Німеччина) "Comparative Professional Pedagogy". Online ISSN 2353–9518.

Міжнародний науковий фаховий журнал «Порівняльна професійна педагогіка» включено до 14 міжнародних науковометричних баз: Cabell's

Directory, Celdes, CNPIEC, EBSCO Discovery Service, Google Scholar, J-Gate, Naviga (Softweco), Primo Central (ExLibris), ReadCube, Summon (Serials Solutions/ProQuest), TDOne (TDNet), WorldCat (OCLC), CEJSH (The Central European Journal of Social Sciences and Humanities), Microsoft Academic Search.

Головна мета нашого наукового часопису зумовлена реаліями сьогодення, вимогами науки, практики і соціуму:

• розвитком глобалізаційних та інтеграційних процесів в усіх сферах суспільного життя, міжнародною співпрацею в галузі освіти, потребою у вивченні тенденцій і закономірностей розвитку освітніх систем різних країн з метою творчого впровадження прогресивних ідей зарубіжного досвіду у вітчизняну освітню практику, підготовки педагогів-дослідників, які володіють методологією порівняльних досліджень;

• підтримкою інтелектуального потенціалу вчених, викладачів, аспірантів України та інших країн;

• формуванням інноваційного мислення, вироблення наукових концепцій і напрямів.

Плідним механізмом підтримки інтеграційних процесів виступає створення постійних тематичних рубрик журналу, щоб природно формувався простір для інтелектуального спілкування. Структурна відкритість досягається поєднанням публікацій на фундаментальному, базовому і прикладному рівнях: «Історія та методологія порівняльно-педагогічних досліджень», «Педагогічна теорія і практика: світовий контекст», «Світові тенденції розвитку освітніх систем», «Професійний розвиток педагогів у глобальному освітньому просторі», «Освітні реформи та інновації в зарубіжних країнах», «Філософія неперервної освіти і освіти дорослих у контексті інтеграційних процесів», «Реформування шкільної і дошкільної освіти: світова практика», «Професійна освіта і навчання виробничого персоналу за кордоном».

Журнал відкриває простір для компетентного наукового дискурсу навколо актуальних проблем освіти і виховання, що рефлексивно осмислюються на міждисциплінарному рівні і, таким чином, можуть мати більш дієве практичне значення для професійної порівняльної педагогіки загалом.

Авторами статей журналу є відомі науковці, які своєю науковою

діяльністю започатковували розвиток нового перспективного напряму – порівняльної професійної педагогіки в Україні і за кордоном, створили власні наукові школи з порівняльної професійної педагогіки, впроваджують прогресивні ідеї зарубіжного досвіду у вітчизняну освітню практику.

На основі співпраці факультету міжнародних відносин з Інститутом педагогічної освіти та освіти дорослих НАПН України на базі Хмельницького національного університету створено Центр порівняльної професійної педагогіки – науково-методичне об'єднання дослідників, які займаються порівняльним аналізом сучасних систем професійної освіти, вивчають та рекомендують для впровадження нові ідеї та практичні доробки.

Мета і завдання центру полягають у підготовці пропозицій щодо можливих шляхів удосконалення професійної освіти в Україні. Центр порівняльної професійної педагогіки розробляє програми та визначає методики аналітичних порівнянь, налагоджує міжнародні зв'язки з освітніми установами та організаціями країн світу з питань розвитку педагогічної науки та технологій підготовки і перепідготовки кадрів, створює умови для підготовки нової генерації педагогів-дослідників (вчителів, викладачів навчальних закладів), які володіють методологією порівняльного дослідження, оволодівають сучасними освітніми технологіями.

Успішне вирішення як сьогоденних, так і перспективних завдань, що ставилися перед факультетом міжнародних відносин на всіх

Відкриття Центру порівняльної професійної педагогіки…

етапах його розвитку, здійснювалося сумлінною працею висококваліфікованого професорсько-викладацького персоналу. Одним із здобутків колективу за минулі роки є те, що попри всі труднощі вдалося не лише зберегти, але й істотно збільшити потенціал науково-методичного забезпечення навчального процесу. Головним джерелом поповнення професорсько-викладацького складу факультету є його випускники, що дозволяє здійснювати підготовку фахівців у галузях міжнародних відносин та філології на якісно новому рівні і з перспективою дивитись у майбутнє.

Довідка

Третько Віталій Віталійович народився 27 травня 1952 року в с. Святець Хмельницької області в сім'ї вчительки і службовця.

З 1968 до 1973 року навчався без відриву від виробництва у Хмельницькому технологічному інституті побутового обслуговування.

Декан – доктор педагогічних наук, професор Третько Віталій Віталійович

1973 року був прийнятий на роботу у Хмельницький технологічний інститут побутового обслуговування на посаду асистента кафедри технології машинобудування. У Хмельницькому технологічному інституті побутового обслуговування, який нині носить назву Хмельницький національний університет, працював на посадах: асистента, старшого викладача, декана факультету, доцента. З 1981 до 1984 року навчався в аспірантурі Львівського політехнічного інституту за очною формою навчання.

1995 року захистив кандидатську дисертацію за спеціальністю 05.02.08 – технологія машинобудування на тему «Дослідження процесу вібраційної доводки плоских поверхонь» і здобув науковий ступінь кандидата технічних наук.

1998 року рішенням атестаційної колегії присвоєно вчене звання доцента.

2014 року захистив докторську дисертацію за спеціальністю 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти на тему «Теорія і практика професійної підготовки магістрів міжнародних відносин

в системі університетської освіти Великої Британії» і здобув науковий ступінь доктора педагогічних наук.

2015 року рішенням атестаційної колегії присвоєно вчене звання професора кафедри міжнародної інформації та країнознавства.

З 2001 до 2003 року займає посаду декана гуманітарно-педагогічного факультету.

З 2003 – декан факультету міжнародних відносин Хмельницького національного університету.

Загальний педагогічний стаж роботи Третька Віталія Віталійовича – 42 роки.

За сумлінну творчу працю, високий професіоналізм, вагомий особистий внесок у підготовку висококваліфікованих спеціалістів, плідну науково-педагогічну діяльність нагороджений Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України, Почесною грамотою Національної академії педагогічних наук України, знаком «Відмінник освіти України», медаллю Національної академії педагогічних наук України «Ушинський К. Д.»

У центрі наукових інтересів В. В. Третька – прогресивні технології навчання, інноваційний розвиток освітнього процесу в системі вищої освіти. Опублікував більше 150 наукових праць. Серед них дві монографії, 6 навчальних посібників, 17 авторських свідоцтв та патентів України.

Заступники декана:

Мудрик Юрій Сергійович – к.політ. н., доц. кафедри міжнародної інформації та країнознавства.

Дзюба Маргарита Ігорівна – ст. викладач кафедри міжнародних економічних відносин.

КАФЕДРИ:

Міжнародних економічних відносин

Завідувач – проф., д. е.н. Нижник В. М.

Міжнародної інформації та країнознавства

Завідувач – проф., д. е.н. Журба І. Є.

Перекладу

Завідувач – доц., д.філол. н. Бойко Ю. П.

Практики іноземних мов та методики викладання

Завідувач – проф., д.пед. н. Бідюк Н. М.

Іноземних мов

Завідувач – доц., д.псих. н. Олександренко К. В.

Спеціальності факультету міжнародних відносин:

Освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавр»

Галузь знань «Міжнародні відносини»

Напрями підготовки:

1. **Міжнародна інформація.** Інформаційний аналітик-міжнародник. Перекладач.
2. **Міжнародні економічні відносини.** Економіст-міжнародник. Перекладач.
3. **Міжнародний бізнес.** Економіст-міжнародник. Перекладач.
4. **Країнознавство.** Політолог-міжнародник. Перекладач.

Галузь знань «Гуманітарні науки»

Напрями підготовки:

1. **Філологія. Переклад.** Перекладач, вчитель англійської мови
2. **Філологія. Англійська мова і література.** Викладач англійської мови і зарубіжної літератури. Вчитель німецької мови.
3. **Філологія. Прикладна лінгвістика.** Вчитель інформатики і англійської мови.

Лінгвіст інформатик

Галузь знань «Сфера обслуговування»

Напрям підготовки:

1. **Туризм.** Фахівець з туристичного обслуговування. Екскурсовод.

Освітньо-кваліфікаційний рівень – «спеціаліст»

Спеціальності:

1. Міжнародна інформація;
2. Міжнародні економічні відносини;
3. Міжнародний бізнес;
4. Країнознавство;
5. Переклад;
6. Англійська мова і література.

Освітньо кваліфікаційний рівень – «магістр»

Спеціальності:

1. Міжнародна інформація;
2. Міжнародні економічні відносини;
3. Міжнародний бізнес;
4. Країнознавство;
5. Переклад;
6. Англійська мова і література.

КАФЕДРА ІНОЗЕМНИХ МОВ

Зліва направо перший ряд: І. М. Кучман, О. А. Бакун, А. Л. Гришко, І В. Міщинська, К. В. Олександренко, Т. В. Пешкова, О. М. Дорофеєва, С. О. Пілішек, Л. В. Олійник, О. О. Яворська. Другий ряд: Л. В. Максимчук, В. Ф Вишпольська, О. В. Бондар, О. Б. Павлик, О. В. Шупта, С. І. Лябик, В. В. Дубова, О. М. Харжевська, Ю. В. Якимчук, Т. В. Чайковська. Третій ряд: Р. В. Боднар, К. Кайтор, Н. М. Соболь, Н. В. Бідасюк, В. В. Волік, Л. О. Катюха, Н. В. Сопілко, О. М. Баранов, Т. В. Краснопера

Заснована у 2001 році. Навчальний процес забезпечується висококваліфікованими науково-педагогічними працівниками з багаторічним педагогічним досвідом. У складі кафедри працює 29 викладачів, зокрема 26 кандидатів наук, 2 старші викладачі та 1 викладач.

Кафедра має сучасне технічне забезпечення – телевізори, аудіомагнітофони, відеомагнітофони, DVD та CD-програвачі, діапроектор.

Комплекти відео- та аудіо-курсів призначені для різних цілей і рівнів навчання.

Підключення до мережі Internet дозволяє активно використовувати на заняттях найсучасніший автентичний мовний матеріал (новини, репортажі, коментарі, аналітичні огляди) у режимі on-line.

Щорічна підписка англомовних та німецькомовних видань (Newsweek, Time, Fortune, Der Spiegel) дає доступ до світового інформаційного простору. Періодичні видання, оригінальна фахова література іноземною мовою використовується як матеріал для перекладу під час проходження студентами-міжнародниками мовної (іноземно-перекладацької) практики на ІІІ курсі.

У навчально-методичному арсеналі кафедри: комплекти підручників з іноземних мов провідних видавництв світу, довідкова література, словники та періодичні видання, а також підручники, посібники та методичні розробки викладачів кафедри.

Характерною особливістю організації навчального процесу є диференціація навчання, яка здійснюється у різнорівневих групах, які формуються на початку І курсу за результатами вхідного тестування. Реалізація такого підходу дає можливість визначити повний діапазон потреб студента, зорієнтуватися на індивідуальному підході до навчання, усунути мовний бар'єр для студентів, які мають більш низький, порівняно з іншими, рівень знань, наближає студентів до оволодіння іноземними мовами на рівні міжнародних стандартів та забезпечує мобільність будь-якого спеціаліста в межах єдиного європейського простору.

Вагоме місце у роботі викладачів кафедри займає навчально-методична робота, яка пов'язана зі специфікою інституту-; скерована на інтеграцію з профілюючими кафедрами. Кафедрою були створені нові навчальні програми з усіх дисциплін, які відповідають вимогам державних стандартів. Всі програми мають професійну спрямованість та підпорядковані основній меті – підготовці висококваліфікованого спеціаліста із знанням іноземних мов.

Основні наукові інтереси колективу кафедри пов'язані з лінгвістичними проблемами іноземної філології, лінгводидактичними та психолого-педагогічними питаннями викладання іноземних мов. Результати наукових та науково-методичних робіт викладачів представлені науковими статтями, підручниками, навчальними посібниками, словниками і методичними матеріалами. Викладачі кафедри – постійні учасники міжнародних, національних і регіональних наукових конференцій та семінарів. Кафедра іноземних мов також надає кваліфіковану допомогу профілюючим кафедрам університету з перекладу оригінальної фахової літератури.

Колектив кафедри докладає багато зусиль для залучення студентів до наукової роботи. Під керівництвом викладачів кафедри студенти готують доповіді на студентські наукові конференції, беруть участь в олімпіадах з іноземних мов, конкурсах студентських наукових робіт.

Викладачі постійно дбають про зростання своєї професійної майстерності. Вони проходять стажування у престижних навчальних закладах світу – Університет Каліфорнії у Берклі (США), працюють перекладачами у представницькій місії Ради Європи.

Кафедра приділяє велику увагу виховній роботі зі студентами. Деякі викладачі кафедри є кураторами академічних груп, що дає можливість налагодити тісний контакт з кожним із студентів, пізнати їх потреби, розширити інтереси, допомогти сформувати колектив та позитивно виливати на психологічну атмосферу в групі.

КАФЕДРА МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

Зліва направо перший ряд: І. Ю. Думанська, О. Ф. Яременко, Л. С. Паньковська, В. М. Нижник, Г. В. Скиба, О. О. Мельник; другий ряд: В. Д. Тєрічев, Л. А. Грицина, С. А. Матюх, М. І.Дзюба, В. В. Пухальський, Я. П. Пухальська, М. В. Ніколайчук, О. А. Харун, О. В. Хмелевський, Д. М. Васильківський, О. І.Гулевата.

Організована у травні 2003 р. під керівництвом д. е.н., проф., академіка АНВШ та АЕН України Нижника Віктора Михайловича. З тих пір кафедра виросла як у матеріально-технічному, так і професійному рівні. Тут, зокрема, нині працює 4 д. е.н., проф., 11 к. е.н., доц. Кафедрою підготовлено більше 40 кандидатів наук, створена наукова школа «Розробка механізмів управління та підвищення конкурентоспроможності у виробничій, економічній та соціальній сферах за умов розвитку міжнародних відносин», проведено 12 Міжнародних конференцій, організована наукова лабораторія комп'ютерних застосувань в економіці, акредитовано напрям «МЕВ» на рівень бакалавра, спеціаліста та магістра, ліцензовано напрям «Міжнародний бізнес» та другу вищу освіту за напрямом «МЕВ», видано 5 підручників, 15 монографій, 50 методичних розробок та опубліковано більше 500 статей.

Завідувачем кафедри міжнародних економічних відносин є д. е.н., проф. Нижник В. М., науково-педагогічний стаж якого становить понад 24 роки. Автор 5 навчальних посібників, 11 монографій, 27 курсів лекцій та методичних рекомендацій з вивчення дисциплін, 148 публікацій у фахових виданнях, доповідей науково-практичних конференцій, семінарів та круглих столів, під його науковим керівництвом захищено більше 30 кандидатських дисертацій.

Всього на кафедрі міжнародних економічних відносин працює

17 осіб. На постійній основі – 15 осіб (88,24%), з них докторів наук, професорів – 2 (11,76%), кандидатів наук, доцентів – 11 (64,72%). Кафедра постійно працює над підвищенням якісного складу. Останнім часом захищено кандидатські дисертаційні роботи чотирьох викладачів кафедри (Хмелевського О. В., Думанської І. В., Левченко М. О., Йохни В. М.). Проходить підготовку у докторантурі к. е.н, доц. Матюх С. А. Закінчив підготовку в докторантурі та готується до захисту к. е.н., доц. Васильківський Д. М.

Викладачами кафедри читаються курси: Нижник В. М., зав. кафедри, д. е.н., проф. – економічна дипломатія; Богиня Д. П., д. е.н., проф. – методи дослідження цільових ринків; Чорна Л. О., д. е.н., проф. – світові товарні ринки; Ткачук О. М., д. е.н., проф. – глобальний бізнес-менеджмент; Харун О. А., к. е.н., доц. – економічна глобалізація; Яременко О. Ф., к. е.н., доц. – конкуренція у міжнародному бізнесі; Матюх С. А., к. е.н., доц. – кредит і банківська справа; Васильківський Д. М., к. е.н., доц. – міжнародний маркетинг; Пухальський В. В., к. е.н., доц. – облік і аналіз ЗЕД; Пухальська Я. П., к. е.н., доц. – дипломатичне забезпечення ЗЕД; Левченко М. О., к. е.н., ст. викл. – розрахунки та платежі в міжнародному бізнесі; Хмелевський О. В., к. е.н., доц. – корпоративний бізнес; Грицина Л. А., к. е.н., доц. – світова економіка; Скиба Г. В., ст. викл. – економіка підприємства; Йохна В. М., к. е.н., ст. викл. – менеджмент і маркетинг; Дзюба М. І., к. е.н, ст. викл. – глобальна макроекономічна політика; Думанська І. Ю., к. е.н., доц., – податки і податкові системи зарубіжних країн.

Кафедра щорічно дбає про підвищення кваліфікації працівників через стажування в інших навчальних закладах, на підприємствах; проходження курсів підвищення кваліфікації на базі навчально-методичного управління Хмельницького національного університету,

Відкрита лекція на звання доцента, старшого викладача кафедри Грицини Л. К.

що в кінцевому результаті забезпечило високі якісні характеристики професорсько-викладацького складу та дає можливість дотримуватись ліцензійних вимог.

Протягом останніх п'яти років в межах роботи наукової школи кафедрою міжнародних економічних відносин було реалізовано 3 держбюджетних та 4 госпдоговірні програми:

– у 2009 році завершено виконання держбюджетної програми «Механізм підвищення людського потенціалу України за умов розвитку демографічних, євроінтеграційних процесів»; виконано госпдоговірну тему «Стратегія розвитку людського потенціалу міста Вінниця на 2010–2020 р. в системі економічного, демографічного та соціального вимірів»;

– у 2010–2011 роках було реалізовано держбюджетну програму «Розробка механізмів ефективного управління машинобудівними підприємствами в системі підвищення їх конкурентоспроможності та прибутковості на внутрішньому і зовнішньому ринках»;

– у 2011 році виконано дві госпдоговірні теми «Механізм адаптації та управління ризиками у діяльності промислових підприємств», «Мотиваційний механізм підвищення конкурентоспроможності та стимулювання персоналу підприємства в системі економічних знань»;

– у 2012 році виконано госпдоговірну тему «Ефективність використання обігових коштів та активів підприємства»;

– у 2012–2014 роках кафедра виконувала держбюджетну тему «Підвищення конкурентного потенціалу в системі ефективного управління промисловими підприємствами»;

– у 2015 р. кафедрою розпочато виконання держбюджетної теми «Механізми підвищення якості та конкурентоспроможності людського потенціалу в системі забезпечення соціально-економічних ефектів інтеграції України до ЄС».

Студенти кафедри міжнародних економічних відносин беруть активну участь у науковій роботі. Так, за вагомі досягнення у піднятті інтелектуального та професійного рівня у різних сферах науки, економіки та суспільного життя країни магістр кафедри Герасимчук Людмила Михайлівна стала переможцем Стипендіальної програми «Завтра.UA».

Багато студентів кафедри продовжують навчання за кордоном (наприклад в Німеччині, США, Канаді). Дехто з них влаштувався на роботу за кордоном і мають змогу під час літніх канікул з'їздити

в США за програмою Work and Travel, де працюють, практикуються в спілкуванні та відпочивають.

Посади, які займають випускники кафедри міжнародних економічних відносин:

1. Корчинський Олексій – ЗАТ «ОТП Банк» – кредитний експерт середнього та малого бізнесу.
2. Самолюк Лілія – референт відділу загального діловодства та контролю ХмОД ВАТ «Райффайзен Банк Аваль».
3. Львович Олег – ТОВ «Нейл» – менеджер зовнішньоекономічної діяльності.
4. Глубоченко Олександр – Alpha Wood Mercury Trade – директор з розвитку організації.
5. Аксамітовський Віктор – провідний спеціаліст відділу з питань розвитку підприємництва та регуляторної політики Головного управління економіки Хмельницької облдержадміністрації.
6. Білий Сергій – помічник міського голови м. Хмельницького.
7. Галінська Ольга – начальник відділу міжнародних зв'язків Хмельницького національного університету.
8. Калда Катерина – викладач в Інституті економіки і менеджменту Національного авіаційного університету (м. Київ), старший викладач Українсько-Американського Вісконсійського університету.
9. Уварова Ірина – головний спеціаліст відділу з питань регуляторної політики, дозвільної системи, державної реєстрації та ліцензування.

Професорсько-викладацький склад приділяє увагу вдосконаленню навчально-методичного забезпечення, бере активну участь у науковій роботі, залучає до співпраці студентів, бере участь у наукових конференціях, є організатором міжнародних науково-практичних конференцій:

– 16–18 жовтня 2003 р. – «Сучасні технології виробництва в розвитку економічної інтеграції та підприємництва»;

– 22–23 вересня 2004 р. – «Україна на шляху до Європейського Союзу: прогнозування та реалізація політики пріоритетів в інноваційно-інвестиційній та соціально-трудовій сферах»;

– 18–20 травня 2005 р. – «Мотивація інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств та ринку праці в контексті інтеграції України до ЄС»;

– 4–6 жовтня 2006 р. – «Зарубіжний досвід регулювання соціально-трудових відносин, ринку праці та доходів населення»;

– 24–26 жовтня 2007 р. – «Конкурентоспроможність людського потенціалу за умов розвитку міжнародних інтеграційних процесів»;

– 12–14 жовтня 2009 р. – «Перспективи підвищення економічного, інноваційно-інвестиційного та соціально-трудового потенціалу України за умов розвитку інтеграційних процесів»;

– 5–7 жовтня 2012 р. – «Складові елементи підвищення економічного потенціалу України за умов глобалізації»;

– 4–6 жовтня 2013 р. – «Формування ефективних механізмів підвищення конкурентного потенціалу економічних систем за умов розвитку інтеграційних процесів»;

– 2–4 жовтня 2014 р. – спільна Міжнародна науково-практична конференція кафедр фінансів та банківської справи, автоматизованих систем і моделювання в економіці та міжнародних економічних відносин «Механізми, стратегії, моделі та технології управління економічними системами за умов інтеграційних процесів: теорія, методологія, практика»;

– 25–27 вересня 2015 р. – проведення XII Міжнародної науково-практичної конференції «Соціально-економічні напрями розвитку міжнародних відносин у забезпеченні ефектів інтеграції до ЄС».

Плідна наукова діяльність та здобутий рівень знань дозволили випускникам кафедри продовжити навчання та роботу за кордоном.

Для сучасної підготовки висококваліфікованих кадрів професорсько-викладацький склад застосовує новітні методики навчання, зокрема й мультимедійні засоби. Це сприяє розвитку у студентів зацікавленості та творчого ставлення до навчання. Викладачі з увагою ставляться до проблем студентів і випускників, сприяють розкриттю здібностей, формуванню позитивних рис та ділових якостей сучасних менеджерів.

Напрямами досліджень кафедри міжнародних економічних відносин є: «Прогнозування та реалізація механізмів інноваційного розвитку України на шляху до Європейського Союзу», «Механізми забезпечення економічної безпеки України в розвитку інтеграційних процесів», «Мотиваційні механізми регулювання інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств та ринку праці в контексті інтеграції України до ЄС», «Формування механізмів оцінки і регулювання соціального захисту населення України та міграційних процесів населення», «Удосконалення форм та систем оплати праці в Україні на основі використання досвіду країн Європейського Союзу», «Соціально-економічні аспекти управління якістю та

конкурентоспроможністю робочої сили за умов становлення ринку праці в Україні», «Механізми підвищення конкурентоспроможності трудового потенціалу України за умов розвитку міжнародних відносин», «Інноваційно-інвестиційний розвиток регіонів України в контексті європейської інтеграції», «Розробка механізмів оцінки і мотивації праці персоналу промислових підприємств», «Механізми управління фінансовими ресурсами та прибутковістю підприємств машинобудування та легкої промисловості», «Механізм підвищення людського потенціалу України за умов розвитку демографічних, євроінтеграційних процесів», «Міжнародні економічні відносини в системі підвищення конкурентоспроможності суб'єктів ведення господарства», «Механізми підвищення конкурентного потенціалу підприємств в умовах розвитку інтеграційних процесів», «Забезпечення економічної безпеки виробничих систем в умовах поглиблення конкуренції і активізації міжнародного бізнесу», «Підвищення конкурентоспроможності людського потенціалу у формуванні соціально-трудових відносин на ринку праці».

Варто відзначити, що на Хмельниччині, крім Хмельницького національного університету, немає навчальних закладів, що готують фахівців напряму «Міжнародні відносини», спеціальностей «Міжнародні економічні відносини» та «Міжнародний бізнес». За умов сучасного євроінтеграційного розвитку України та Хмельницької області зокрема, підготовка кадрів у галузі міжнародної економіки стала життєво важливою у забезпеченні кадрів вищої кваліфікації.

Вручення дипломів освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр»

КАФЕДРА МІЖНАРОДНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ТА КРАЇНОЗНАВСТВА

Колектив кафедри

Кафедра міжнародної інформації та країнознавства була утворена у 2013 році внаслідок злиття двох кафедр Хмельницького національного університету – міжнародної інформації і історії та країнознавства. Обидві кафедри розпочали своє існування з вищезазначеними назвами лише у 1999 році, проте об'єднана кафедра бере свій початок з 22 вересня 1962 року, коли Наказом № 252 по Українському політехнічному інституту ім. І. Федорова «Про зарахування викладачів і працівників загальнотехнічного факультету (м. Хмельницький)» на посаду викладача «по курсу «История КПСС» був зарахований Ткачук Іван Хомович. Після реорганізації 29 вересня 1967 року філії Українського поліграфічного інституту ім. І. Федорова у Хмельницький технологічний інститут побутового обслуговування у складі технологічного факультету було створено кафедру марксизму-ленінізму, в якій була утворена секція істориків, що об'єднувала Муквича Г. А., Ткачука І. Х., Новицького П. К.

У 1976–1978 роках кафедра поповнилась молодими викладачами: В. Ф. Цимбалістим, В. І. Яременком, М. П. Олійником.

У 80-х роках до складу кафедри влились Є. Є. Мручко, О. П. Григоренко, в 1990 році – В. В. Дячок. На рубежі 1990–2000-х років членами кафедри стали Ю. С. Земський, М. М. Григорчук, В. В. Чупира. У1996 р. доктором історичних наук став О. П. Григоренко.

Впродовж 70–80-х років колектив кафедри незмінно посідав призові місця в різноманітних конкурсах, змаганнях, оглядах. Без викладачів кафедри не проходив жоден суспільно-політичний чи просвітницький захід в області, вони були незмінними лекторами

товариства «Знання» та університету марксизму-ленінізму. Проте це не були фанати комуністичної ідеї, тому більшість з них з ентузіазмом зустріли горбачовську перебудову й підтримали в процес національного відродження.

Вже в 1990–1991 навчальному році з ініціативи кафедри та декана інженерно-економічного факультету М. К. Зварича було вперше запроваджено факультатив з вивчення історії України.

У 1991–1998 роках кафедра пройшла низку трансформацій: кафедра політичної історії – українознавства – історії та права – історії, права та міжнародних відносин. Відтак логічним став наступний крок – організація наказом по Хмельницькому університету Поділля № 107 від 8 липня 1999 року кафедри історії та країнознавства. Її завідувачем було призначено Олійника Миколу Петровича.

Зазначимо, що у 1999 році паралельно розпочала свою діяльність інша складова базової кафедри – кафедра міжнародної інформації, на якій була проліцензована спеціальність «Міжнародна інформація». З неї було розпочато підготовку фахівців із міжнародних відносин. Враховуючи це, основне завдання новоствореного підрозділу вбачалося у перейманні досвіду колег з Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка, забезпеченні належної якості навчання.

Із перших днів діяльності кафедри її очолив к. т. н., доц. О. В. Малигін. За цей час відбулося становлення не тільки підрозділу, а й самої спеціальності. Сформувалися вимоги до підготовки інформаційних аналітиків-міжнародників відповідно до потреб України та Подільського регіону. У навчальний процес впроваджені найкращі здобутки та досвід підготовки фахівців інших вишів України.

Впродовж 2000-х років відбулось перетворення кафедри в сучасну багатопрофільну навчально-наукову структуру національного університету. Викладачі кафедри розробили нові навчальні курси, забезпечили їх необхідними методичними розробками. Були підготовлені та видані навчальні посібники:

– Григорчук М. М. Мова дипломатичних документів/М. М. Григорчук. – Хмельницький: ТУП, 2002.

– Релігієзнавство: навчальний посібник/В. В. Дячок, Ю. С. Земський, В. В. Чупира, В. І. Яременко. – Львів: «Новий Світ-2000», 2007

– Цимбалістий В. Ф. Теорія міжнародних відносин: навчальний посібник./В. Ф. Цимбалістий Львів: «Новий Світ-2000», 2007.

– Олійник М. П. Історія України: навчальний посібник для студентів заочної та дистанційної форми навчання/М. П. Олійник, І. Х. Ткачук. – Львів: «Новий Світ-2000», 2007.

– Мручко Є. Є. Країнознавство: тестові завдання з курсу/Є. Є. Мручко. – Хмельницький: ХНУ, 2008.

– Мручко Є. Є. Міжнародні відносини та світова політика: тестові завдання з курсу/Є. Є. Мручко. – Хмельницький: ХНУ, 2010.

Значну увагу викладачі кафедри приділяють організації студентської наукової роботи. Так, під керівництвом доцентів В. В. Дячка та В. В. Чупири плідно працює студентський науковий гурток «Молодь і світ». Його члени вивчають актуальні проблеми краєзнавства, історії України, міжнародних відносин. Результати кращих досліджень доповідаються на щорічних студентських наукових конференціях за підсумками НДРС і публікуються в збірнику студентських наукових робіт гуманітарного інституту «Актуальні проблеми гуманітарних та природничих наук». Найкращі роботи беруть участь у Всеукраїнських конкурсах й здобувають у них призові місця. Зокрема, в березні 2012 року І. Борейчук був нагороджений грамотою за одну з найкращих доповідей на VII Загальноукраїнській студентські науковій конференції «Розбудова держави: духовність, екологія, економіка», а в травні 2013 р. – дипломом ІІІ ступеня на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт «Актуальні питання співробітництва з Європейським Союзом» та грамотою міністра освіти та науки України; у квітні 2013 р. Т. Бодь (МІН-10–1) – дипломом І ступеня на VI

Підготовка до акредитації

Всеукраїнському конкурсі студентських та учнівських наукових робіт «Україна-ЄС: між минулим та майбутнім»; у квітні й травні 2013 р. А. Семенюк (МІН-11–2) отримав грамоту Хмельницького міського голови С. І. Мельника «За кращу наукову роботу ІІ Всеукраїнської конференції молодих вчених, аспірантів, студентів «Творчий пошук молоді – курс на ефективність» та диплом лауреата заохочувальної премії конкурсу «Україна: 20 років державотворення».

Колектив кафедри плідно провадить наукові дослідження. Цьому сприяє створення на базі кафедри Подільського осередку Інституту української археографії та джерелознавства імені М. С. Грушевського НАН України.

Його було створено на громадських засадах Наказом по Інституту української археографії та джерелознавства імені М. С. Грушевського НАН України за № 3 від 13 березня 2000 року, а також Наказом по Технологічному університеті Поділля за № 72 від 19 квітня 2000 року.

Після реорганізації університету, в січні 2005 року, була підписана угода про співпрацю між Інститутом української археографії та джерелознавства імені М. С. Грушевського НАН України та Хмельницьким національним університетом, суб'єктом виконання положень якої було визнано Подільський осередок. А в грудні 2005 року було затверджено нині діюче положення про Подільський осередок, яким і керуються члени осередку, проваджуючи свою діяльність.

Метою діяльності Подільського осередку є виявлення, наукове опрацювання, підготовка до публікації та видання науково вартісних історичних документів, що-найбільше з історії Поділля. А також підготовка на основі джерельних матеріалів наукових досліджень з різних проблем вітчизняної історії. У контексті тематики дослідної роботи членів кафедри ви-

дано ряд археографічних публікацій та підсумково-монографічних досліджень:

1. Описи Подільської губернії (1800 та 1819 рр.). – Хмельницький: ХНУ, 2005.

2. Звіти Подільських губернаторів (кінець 1860-х – середина 1880-х рр.). – Хмельницький: ХНУ, 2007.

За вказаний період визначалася певна спеціалізація діяльності членів Подільського осередку та накопичилися напрацювання, що реалізуються узагальнюючими дослідженнями.

Розвиваючи галузь знань «Міжнародні відносини», у Хмельницькому національному університеті у 2011 році тепер вже на кафедрі історії та країнознавства було проліцензовано ще одну спеціальність «Країнознавство».

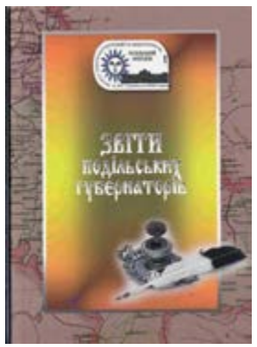

З 2009 по 2013 рр. кафедру очолював професор, доктор історичних наук О. П. Григоренко. У 2013 р. кафедру перейменовано у кафедру «Міжнародної інформації та країнознавства» і її очолив доктор економічних наук, професор Журба І. Є.

У 2014 році була відкрита третя спеціальність – «Туризм», що посилило спеціалізацію кафедри на теренах Подільського регіону в галузі міжнародних відносин.

Нині кафедра є випусковою для трьох спеціальностей: «Міжнародна інформація», «Країнознавство», «Туризм». У її складі 15 педагогів, із яких 3 професори, доктори наук; 11 доцентів, кандидатів наук.

Кафедра постійно працює над підвищенням якісного складу. Останнім часом захищено дисертаційні роботи викладачами кафедри – Мудрик Ю. С. (2013 р.), Королевська А. В. (2012 р.), запланований захист докторської дисертації доцента кафедри Олійника М. П.

Доценти Малигін О. В. та Синюк О. М. працюють над науковими дослідженнями на здобуття наукового ступеня доктора політичних та технічних наук відповідно, а старший викладач кафедри Григорчук М. М. – кандидата історичних наук.

За час свого існування кафедра міжнародної інформації та країнознавства випустила 624 бакалаври міжнародних відносин, 491 спеціаліста та 48 магістрів, які отримали кваліфікацію інформаційного аналітика-міжнародника та перекладача.

Професорсько-викладацький склад приділяє значну увагу вдосконаленню навчально-методичного забезпечення, бере активну участь у науковій роботі, залучає до неї студентів. Останніми роками викладачі взяли участь у більше ніж 23 науково-практичних конференціях, опублікували 127 наукових статей, стали співорганізаторами 10 наукових конференцій та семінарів. Результати наукових досліджень запроваджуються у навчальний процес, підготовлено 47 навчально-методичних розробок, вдосконалені плани підготовки фахівців із міжнародної інформації. У навчальному процесі широко використовуються мультимедійні технології, технології хмарних обчислень тощо.

Наукові дослідження викладачів кафедри здійснюються за такими напрямами:

– І напрям – Міжнародні відносини країн Центрально-Східної Європи в умовах бігравітаційних процесів (керівник напряму – д. е. н., проф. Журба І. Є.);

– ІІ напрям – Теорія і практика професійної підготовки магістрів міжнародних відносин в системі університетської освіти країн ЄС (керівник напряму – д. п. н., проф. Третько В. В.);

– ІІІ напрям – Використання інформаційно-комунікаційних технологій, інноваційні підходи у підготовці магістрів міжнародних відносин (керівник напряму – д.іст. н., проф. Григоренко О. П.);

– IV напрям – Проблеми та перспективи країнознавчих досліджень в умовах бігравітаційних процесів (керівник напряму – к. і. н., доц. Олійник М. П.);

– V напрям – Інформаційні технології у формуванні внутрішньої та зовнішньої політики держави (керівник напряму – к. т. н., доц. Малигін О. В.);

– VI напрям – Використання сучасних психологічних технологій в керуванні масовою свідомістю (керівник напряму – к.псих. н., доц. Бондаренко О. І.);

– VII напрям – Інтелектуальні методи та засоби аналізу даних (ке-

рівник напряму – к. т. н., доц. Малигін О. В.);

– VIII напрям – Формування та реалізація сучасних геополітичних інтересів країн світу (керівник напряму – к.політ. н., доц. Королевська А. В.).

Протягом останніх 3 років викладачами кафедри опубліковано науково-методичні праці загальним обсягом понад 200 друкованих аркушів, з них 17,4 друкованих аркуші припадає на наукові статті та тези доповідей.

Активне залучення студентів до наукової діяльності стало запорукою їх досягнень, розкриття та розвитку особистості майбутнього фахівця, що охоплює такі необхідні аспекти, як критичне мислення, креативність, «європейський вимір» і активну життєву позицію. Так, студенти спеціальності «Міжнародна інформація» представляли Україну на міжнародних конференціях та форумах «Модель ЄС» (МГІМО, Москва, 2006), «VIMUN» (Відень, 2006), «Harvard World Model UN» (Женева, 2007), «BRIMUN» (Бремен, 2010), на Регіональних сесіях Європейського молодіжного парламенту (Краків, Польща – 2008; м. Київ – 2012, Івано-Франківськ – 2013; Батумі, Грузія – 2014), «Модель НАТО» з нагоди 60-річчя Північно-Атлантичного альянсу (Львів, 2009), Міжнародна літня школа «Prospects for Democracy, Stability and Europeanization in Ukraine» (Тартутський університет, Естонія – 2014), стали організаторами

Будні на кафедрі

регіональної сесії Молодіжного Європарламенту (Хмельницький, 2013), щорічно беруть участь у Всеукраїнському конкурсі наукових робіт стипендіальної програми Віктора Пінчука «Завтра.UA» та стають переможцями цього конкурсу, зокрема 2009 та 2010 рр. (Бондаренко О. Ю.), 2012 р. (Алієва В. М.), 2013 р. (Дзюба А. А.) та інших конкурсів, наприклад, «Електронний уряд в Україні: засади та перспективи впровадження» у 2011 р. (Стремецька Д. О.), VI Всеукраїнського молодіжного конкурсу «Новітній інтелект України» у 2012 р. (Хмельницький Б. М.).

Плідна наукова діяльність, здобутий рівень знань та власна активна позиція дозволили випускникам успішно продовжити навчання в університетах Франції, Польщі, Італії, Німеччини, Греції, Швейцарії, Норвегії, США.

Особливою гордістю та результатом діяльності кафедри є її випускники. Наразі випускниками спеціальності «Міжнародна інформація» вже захищено 5 дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук (Розуваєва О. О., Степанова А. В., Мудрик Ю. С., Пасічник О. С., Бриндіков Ю. В.). Випускники спеціальності успішно працюють як в Україні, так і за її межами. Серед них, наприклад: Ференс Б. В. (консультант Верховної Ради України), Цимбаліст Ю. В. (ТРК «Київ»), Рижук В. В. (керівник аналітичного відділу, компанія «Наша Марка»), Вінніков Ю. О. (провідний інженер ІТ компанії Malkos, м. Київ), Безвушко Є. (інвестиційний аналітик в Альфа-Банк, м. Київ), Малигіна К. О. (редактор наукового журналу "Ukraine-Analysen", м. Бремен, ФРН), Кінашевський Р. В. (компанія eLeader SP, Польща), Козлова Ю. В. (працює в HSBC Bank, Canada), Ломацька В. П. (виконавчий директор Labakas Dzirdes Centrs, Рига, Латвія).

Така широка географія та різноманітність займаних посад свідчить про високу якість та багатопрофільність підготовки, яку надають на спеціальності «Міжнародна інформація» у Хмельницькому національному університеті.

Зусиллями Подільського осередку було підготовлено та видано три випуски наукових збірників статей:

1. Наукові записки. Збірник праць молодих вчених та аспірантів. – Київ-Хмельницький, 2002. – Т. 8. В 2-х частинах. Частина 1. – 215 с.; Частина 2. – 260 с.

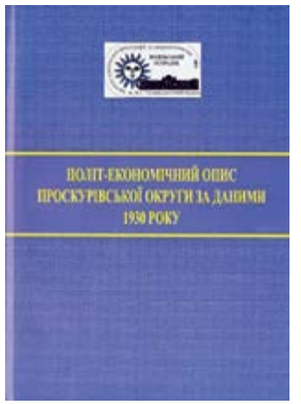

2. Наукові записки. Збірник праць молодих вчених та аспірантів. – Київ-Хмельницький, 2006. – Т. 14. – 386 с.

3. Наукові записки. Збірник праць молодих вчених та аспірантів. – Київ-Хмельницький, 2008. – Т. 17. – 396 с.

4. Поділля та Південно-Східна Волинь у перші роки радянської влади (у документах та матеріалах)/Упорядн., передм., комент. М. П. Олійник. – Хмельницький: ХНУ, 2008. – 250 с.

5. Політ-економічний опис Проскурівської округи за даними 1930 р./Автор-упорядник, передмова, коментарі М. П. Олійник. – Хмельницький: ХмЦНТЕІ, 2010. – 80 с.

6. Земський Ю. С. Польська, російська та українська еліти в змаганнях за Правобережну Україну середини XIX ст. Монографія/Ю. С. Земський – Хмельницький: Поліграфіст, 2011. – 350 с.

КАФЕДРА ПЕРЕКЛАДУ

Колектив кафедри

Кафедра перекладу була створена в 1999 році на базі кафедри романо-германських мов та кафедри українознавства. Провідні фахівці зазначених кафедр створили новий педагогічний колектив, що сьогодні переважно складається із кандидатів наук (з філології, педагогіки, психології) та старших викладачів із значним досвідом роботи. Очолює роботу підрозділу – професор, д.філол.наук. Бойко Ю. П.

Викладачі кафедри використовують традиційні й активно впроваджують новітні навчальні технології. Для забезпечення навчального процесу за кафедрою закріплено одну лекційну аудиторію, чотири класи для практичних занять, кабінет синхронного перекладу, лінгафонний та методичний кабінети.

Методичний кабінет кафедри налічує понад 2500 томів навчальної літератури – підручників, словників, художню літературу, спеціальні видання. Фонд укомплектовано найсучаснішими надходженнями видавництв України, Великобританії та США для різних типів класних та індивідуальних занять. Аудіо- та відеотеки, комп'ютерні прикладні матеріали постійно поповняються і включають матеріали як для роботи на практичних заняттях, так і для самостійної роботи студентів.

Широке використання новітніх технічних засобів навчання (мультимедійний проектор, DVD- плеєр, комп'ютери, конференційна система, спеціально облаштовані кабінки для напрацювання навичок

послідовного та синхронного перекладу) допомагає вдосконалити вимову студентів, розвинути їх мовленнєві навички на базі іншомовного матеріалу, насиченого цікавим лексичним змістом та загальновживаними ідіоматичними виразами. Студенти мають безкоштовний доступ до мережі Internet і змогу користуватись он-лайн уроками, словниками, перекладацькими програмами. Надається можливість ознайомитись з історичним минулим і сучасністю країн, мова яких вивчається, звичаями та традиціями, способом життя та побутом.

Загальна площа навчально-лабораторних приміщень складає 270 м2.

Викладачі кафедри здійснюють науковий пошук у галузі перекладознавства, лінгвістики, літературознавства, психології, методики викладання філологічних дисциплін. Педагогічний колектив бере участь у міжнародних і всеукраїнських наукових конференціях, організовує наукові конференції на базі кафедри. Видано й готуються до друку навчальні посібники з грифом Міносвіти України, наукові монографії. Під час навчання студенти також беруть активну участь у науковому філологічному пошуку і часто досягають визначних успіхів. Під керівництвом викладацького складу кафедр, що забезпечують навчальний процес спеціальності, науковою роботою щорічно займаються у середньому більше ніж 100 студентів, за 5 років студентами опубліковано понад 100 наукових статей, 123 студенти взяли участь у всеукраїнських та міжнародних конференціях. У 2011–2014 рр. 12 студентів спеціальності «Переклад» взяли участь у Всеукраїнському конкурсі наукових робіт у галузі «Переклад» (м. Херсон). У 2012 рр. студентка Родіонова Т. О., у 2013 р. студентка Лілітко М. В., у 2014 р. студентка Морозовська О. О. стали переможницями цього конкурсу і посіли 3-ті місця.

Кафедра постійно працює над підвищенням якісного складу. У 2014 році захищено дисертаційні роботи викладачами кафедри – Глушковецькою Н. А. та Купчишеною Ю. А., у 2015 – Онищук А. С. Доценти Ткачук О. П., Долинський Є. В. та Скиба К. М. працюють над науковими дослідженнями на здобуття наукового ступеня доктора філологічних (Ткачук О. П.) та педагогічних (Скиба К. М., Долинський Є. В.) наук.

Важливим аспектом розвитку кафедри є те, що її викладацький склад поповнюється випускниками спеціальності «Переклад», які навчалися у ХНУ. Так, сьогодні на кафедрі працюють випускники спеціальності «Переклад» – Скиба К. М., Онищук А. С., Купчишена Ю. А., Дубовий К. В.

Значна увага на кафедрі перекладу приділяється проходженню практики студентами 3–4 курсів. Під час проходження практики студенти закріпляють свої перекладацькі навики, підвищують свої знання в галузі перекладу. Звичайно, практика проходить в установах та організаціях міста Хмельницького. Студенти можуть проходити практики також і в інших містах України. Знання мови, мовленнєві і перекладацькі навички студенти удосконалюють також і за кордоном, зокрема в США за програмою «Work & Travel». За цією програмою США відвідали понад 200 студентів. Вони не тільки покращили свій мовленнєвий рівень, але й глибше познайомилися з народом, культурою, звичаями держави, мову якої вони вивчають. Така поїздка дає надзвичайно багато для розширення світогляду студента і покращення його фахової підготовки. Майбутні перекладачі відвідують США, Британію і за іншими програмами з метою навчання і лінгвокраїнознавчого ознайомлення.

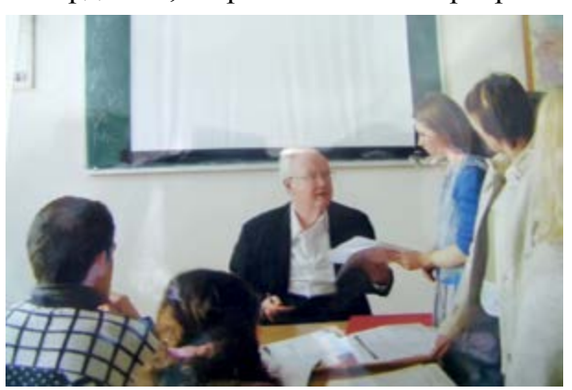

Професор Едвард Кеглі консультує студентів

Студенти кафедри перекладу проходять також і педагогічну практику в різних навчальних закладах міста, оскільки після закінчення

університету вони мають право викладати.

До проведення навчального процесу на кафедрі залучаються фахівці зі Сполучених Штатів Америки, як, наприклад, працівники з Корпусу Миру, так і провідні спеціалісти галузей, зокрема, Едвард Келлі – асистент при президентському офісі з юридичних справ. Державний університет Іст Тенесі (Східний університет Тенесі), м. Джонсон Сіті, штат Тенесі.

Теми лекцій професора: права непрацездатних, лідерство в світі, судовий процес в Америці.

У містера Келлі є величезний досвід роботи практикуючим юристом і професором університету. Як спеціаліст в галузі (законодавства) вищої освіти, прав непрацездатних, вирішення конфліктних ситуацій та трудового права, він видав низку робіт, присвячених цим темам. У цих галузях він працював в урядових установах і університетах штату Нью-Йорк та Тенесі. Як ад'юнкт-професор, він викладав на курсах лідерства в освіті, аналізу політики, тендерного права та юридичної практики, провів чимало лекцій з багатьох інших питань, зокрема права непрацездатних.

Роберт Бергланд, професор з Державного університету Міссурі, на запрошення кафедри «Перекладу» прочитав курс лекцій про стан преси в Україні, навів паралелі із американськими масмедіа, запропонував студентам порівняльний аналіз газетного мовлення в Україні і США.

Професор правознавства Джима Ханті з університету американського штату Джорджія також запропонував курс лекцій студентам-перекладачам. Головною тематикою його доповідей був юридичний та країнознавчий аспекти, а також змістовний

курс з англомовної правознавчої термінології. Було представлено новітні методики викладання гуманітарних дисциплін із використанням сучасних електронних засобів навчання.

Волонтери Корпусу Миру пропонують студентам матеріали з англійської мови, країнознавства, психології спілкування, молодіжної культури.

СПЕЦІАЛІСТ З «ПЕРЕКЛАДУ»

є фахівцем з питань забезпечення в широкому плані комунікації іноземними мовами. Його компетенція охоплює:

- ♦ безпосереднє забезпечення писемного й усного мовлення англійською та німецькою мовами у різних галузях господарства, науки та освіти шляхом перекладу текстів різних типів (іноземною та рідною мовами), доведення цих текстів усно та письмово до адресатів;
- ♦ викладання іноземних мов та перекладу в навчальних закладах;
- ♦ виконання навчально-допоміжної та дослідницько-допоміжної роботи, пов'язаної з перекладом;
- ♦ здійснення перекладу художніх творів.

ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ УНІВЕРСИТЕТУ

Спеціаліст з «Перекладу» може займати посади інженерно-технічного персоналу в галузі забезпечення комунікації та інформації: інженера-перекладача, інокореспондента, секретаря-перекладача, консультанта, співробітника із зв'язків з громадськістю в управлінських, виробничих та комерційних підприємствах і фірмах.

Наш спеціаліст може викладати іноземну мову та літературу в загальноосвітніх та вищих навчальних закладах.

КАФЕДРА ПРАКТИКИ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ

Склад кафедри: д. п. н., проф. Бідюк Н. М., к. філ. н., доц. Дорофєєва О. М., к. психол. н., доц. Федух І. С., к. пед. н., доц. Король С. В., к. пед. н., доц. Орловська О. В., к. пед. н., доц. Рогульська О. О., к. пед. н., доц. Мартинюк О. В., к. пед. н., доц. Садовець Л. В., к. пед. н., доц. Лисак Г. О., к. пед. н., доц. Коваль І. В., к. пед. н., ст. викл. Тарасова О. В., к. пед. н, ст. викл. Магдюк О. В., к. пед. н., викл. Мазур Ю. Я., ст. викл. Дарморoз Г. А., ст. викл. Рахімова О. К., викл. Дмитрошкін Д. Е., викл. Левицька Н. В., викл. Зембицька М. В., викладач-стажист Комочкова О. О., провідний інженер Вавренчук А. А., інженер І категорії Паліковська Н. А., ст. лаб. Коломійчук Л. М.

Кафедра практики іноземної мови та методики викладання створена 11 листопада 2001 року рішенням вченої ради Хмельницького національного університету як структурний підрозділ факультету міжнародних відносин. З часу заснування до нині кафедру очолює доктор педагогічних наук, професор Бідюк Наталя Михайлівна. Разом з Наталею Михайлівною біля витоків створення кафедри стояли молоді викладачі Орловська О. О., Дарморoз Г. А., Рахімова О. К. та провідний інженер Вавренчук А. А. Важливим етапом у розвитку кафедри стало отримання ліцензії 2009 року на набір студентів за напрямом підготовки «Філологія. Англійська мова і література» за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр» та відкриття спеціальності «Англійська мова і література» за освітньо-кваліфікаційними рівнями «спеціаліст», «магістр», що надало кафедрі статусу випускової. Гостра потреба регіону у фахівцях, здатних розв'язувати всі види проблем, які пов'язані із використанням мови за допомогою застосування інформаційних технологій, стала передумовою створення нового напряму підготовки «Філологія. Прикладна лінгвістика». 2013 року було вперше здійснено набір студентів за цим напрямом підготовки за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр». Особливо плідним для колективу став період 2010–2014 рр., під час якого завідувач кафедри Бідюк Н. М. захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук, а викладачами кафедри Федух І. С., Лисак Г. О., Рогульською О. О., Орловською О. В., Садовець Л. В., Король С. В., Шараном Р. В., Мартинюк О. В., Тарасовою О. В., Магдюк О. В. було захищено 10 кандидатських дисертацій.

Сьогодні колектив кафедри має один з найкращих в університеті якісний склад викладачів: 1 доктор педагогічних наук, 13 кандидатів наук, 4 старші викладачі, 4 викладачі. Високий науково-методичний потенціал та професіоналізм колективу кафедри дозволяє забезпечувати викладання іноземних мов (англійської, німецької), дисциплін філологічного та методичного спрямування, а також здійснювати керівництво курсовими, дипломними, магістерськими роботами та педагогічною практикою. Усі викладачі є висококваліфікованими фахівцями, мають відповідну базову освіту та необхідну науково-педагогічну кваліфікацію.

Важливим аспектом діяльності кафедри є наукова робота. Викладачі кафедри займаються науково-дослідною роботою за загальною темою «Теоретико-методичні засади використання новітніх технологій у навчанні іноземної мови». Вивчаючи та узагальнюючи досвід викладання іноземних мов у вітчизняній та зарубіжній школі, колектив кафедри досліджує актуальні проблеми використання новітніх технологій навчання іноземної мови. Різні аспекти загальної теми конкретизовані в окремих напрямах наукової роботи членів кафедри. Наукові дослідження викладачів кафедри здійснюються за такими напрямами:

І напрям – дослідження зарубіжних методик навчання іноземної мови, змісту та форм організації професійної підготовки вчителів іноземної мови у зарубіжних країнах – д. п.н., проф. Бідюк Н. М., к. п.н., доц. Садовець О. В., к. п.н., доц. Орловська О. В., к. п.н., доц.

Мартинюк О. В., к. п.н., ст. викл. Магдюк О. В., к. п.н., ст. викл. Тарасова О. В., викл. Левицька Н. В., викл. Комочкова О. О.

ІІ напрям – дослідження окремих аспектів лінгвістики та літературознавства, а також проблем фольклористики та перекладу – к. філ. н., доц. Дорофєєва О. М., викладач Дмитрошкін Д. Е.

ІІІ напрям – дослідження проблеми формування іншомовних навичок та вмінь (німецька мова) – ст. викл. Дарморoз Г. А., ст. викл. Рахімова О. К.

ІV напрям – дослідження лінгвопсихологічних та лінгводидактичних засад навчання іноземних мов – к.психол. н., доц. Федух І. С.

V напрям – дослідження проблем формування та розвитку іншомовної фахової компетентності філологів у ВНЗ – к. п.н., доц. Лисак Г. О., к. п.н., доц. Король С. В., к. п.н., доц. Рогульська О. О., к. п.н. викл. Мазур Ю. Я.

Інструктивно-методичні матеріали, розроблені викладачами кафедри, добре відомі педагогічній громадськості України. Протягом останніх п'яти років викладачами кафедри опубліковано науково-методичні праці загальним обсягом понад 200 друкованих аркушів. За час існування кафедри науково-педагогічними працівниками видано такі монографії, підручники і навчальні посібники:

Навчальні посібники з грифом МОН України

1. Бідюк Н. М. Освіта у Великій Британії: навчальний посібник/Н. М. Бідюк, Л. М. Балацька. – Хмельницький: ТУП, 2000. – 126 с.

2. Practise your English: навчальний посібник для студентів молодших курсів філологічних спеціальностей/Бідюк Н. М., Горошко М. В., Матущак О. В., Ніколайчук Л. А. та ін.; за заг ред. Н. М. Бідюк. – Хмельницький: ХНУ, 2010. – 478 с.

3. Praktisches Deutsch (Практичний курс німецької мови): навчальний посібник з практичного курсу німецької мови для студентів молодших курсів, які вивчають німецьку мову як другу іноземну/Н. М. Бідюк, Г. А. Дарморoз, А. М. Манзій та інші – Хмельницький: ХНУ, 2005. – 259 с.

4. Praktisches Deutsch (Практичний курс німецької мови): навчальний посібник з практичного курсу німецької мови для студентів старших курсів, які вивчають німецьку мову як другу іноземну/Н. М. Бідюк, Г. А. Дарморoз, А. М. Манзій, О. К. Садикова. – Хмельницький: ХНУ, 2007. – 295 с.

5. Praktisches Deutsch (Практичний курс німецької мови): навчальний посібник з практичного курсу німецької мови для студентів молодших курсів, які вивчають німецьку мову як другу іноземну/Н. М. Бідюк, Г. А. Дарморoз, А. М. Манзій та інші – Хмельницький: ХНУ, 2010. – 282 с.

6. English for Part-Time Students. Англійська мова: навчальний посібник для студентів заочної форми навчання/Р. В. Шаран, О. В. Ємець, З. В. Малюска, Л. М. Морська. – Хмельницький: ХНУ, 2009. – 223 с.

Наукові монографії

1. Бідюк Н. М. Підготовка майбутніх інженерів в університетах Великої Британії/Н. М. Бідюк. – Хмельницький: ХНУ, 2008. – 305 с.

2. Бідюк Н. М. Професійне навчання безробітних у США: теорія і практика/Н. М. Бідюк. – Хмельницький: ХмЦНТЕІ, 2009. – 542 с.

Викладачі кафедри постійно вдосконалюють науково-методичну кваліфікацію шляхом самоосвіти, участі у науково-практичних конференціях різних рівнів (міжнародних, всеукраїнських, регіональних та міжвузівських), семінарах зарубіжних видавництв, вебінарах. З метою підвищення кваліфікації, а також для інформаційної і фахової підтримки молодих науковців колективом кафедри щороку організовуються наукові семінари з питань методики, лінгвістики, порівняльної педагогіки.

До пріоритетних напрямів розвитку кафедри належить також співпраця з міжнародними організаціями. Кафедра постійно під-

IV Міжнародний науково-методологічний семінар «Розвиток порівняльної професійної педагогіки у контексті глобалізаційних та інтеграційних процесів»

тримує зв'язки з національними та міжнародними організаціями і ВНЗ, зокрема з Інститутом педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, Київською філією Інституту Гете (Німеччина), Академічною службою обміну студентами та науковцями (Німеччина), міжнародною професійною організацією викладачів англійської мови TESOL, представництвом Pearson Education в Україні, українсько-британським освітнім центром Dinternal.

Міжнародний науково-методичний семінар «Використання новітніх інформаційно-комунікаційних технологій у викладанні німецької мови» (25 листопада 2014 року)

Результатом плідної співпраці кафедри практики іноземної мови з Інститутом педагогічної освіти та освіти дорослих НАПН України на базі Хмельницького національного університету стало створення Центру порівняльної професійної педагогіки та видання міжнародного наукового фахового журналу «Порівняльна професійна педагогіка». Центр порівняльної професійної педагогіки – науково-методичне об'єднання дослідників, які займаються порівняльним аналізом сучасних систем професійної освіти, вивчають та рекомендують для впровадження нові ідеї та практичні доробки. Мета і завдання Центру полягають у підготовці пропозицій щодо можливих шляхів удосконалення професійної освіти в Україні, розробці програм та визначенні методик аналітичних порівнянь, налагодженні міжнародних зв'язків з освітніми установами та організаціями країн світу з питань розвитку педагогічної науки та технологій підготовки і перепідготовки кадрів, створення умов для підготовки нової генерації педагогів-дослідників.

Проблематика статей журналу «Порівняльна професійна педагогіка» охоплює: теоретико-методологічні засади порівняльної педагогіки, сучасні стратегії та тенденції розвитку освіти, зарубіжний досвід вирішення соціально-педагогічних проблем розвитку освіт-

Відкриття Центру порівняльної професійної педагогіки

ніх систем. З лютого 2014 року здійснюється публікація англомовної онлайн-версії журналу. Міжнародний науковий фаховий журнал «Порівняльна професійна педагогіка» включено до 14 міжнародних науковометричних баз: Cabell's Directory, Celdes, CNPIEC, EBSCO Discovery Service, Google Scholar, Naviga (Softweco), Primo Central (ExLibris), ReadCube, Summon (Serials Solutions/ProQuest), TDOne (TDNet), WorldCat (OCLC), CEJSH (The Central European Journal of Social Sciences and Humanities), Microsoft Academic Search.

Колектив кафедри докладає багато зусиль для залучення студентів до активної участі у науково-дослідній роботі. Кафедрою проводяться щорічні науково-практичні студентські конференції, публікуються матеріали наукових досліджень студентів окремо та у співавторстві з викладачами. Високий рівень теоретичної та практичної підготовки студентів підтверджується багатьма досягненнями. Під керівництвом викладачів кафедри студенти займають призові місця не тільки у всеукраїнських, а й в міжнародних конкурсах і конференціях. Яскравим прикладом таких досягнень є призові місця студенток Шевчук В. О. (2015 р.) на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук в галузі «Романо-германські мови і літератури» Херсонського державного університету, Козак М. С. (2013 р.) та Комочкової О. О. (2014 р.) на Міжнародному науковому конкурсі «Сталий розвиток – Науковий дебют» у м. Варшава.

Незважаючи на молодий вік кафедри, її авторитет в університеті щороку зростає. Кафедрою проводиться інтенсивна роботу щодо підготовки кадрів вищої кваліфікації. Створена та успішно пра-

цює спеціалізована вчена рада із захисту кандидатських дисертацій за спеціальністю: 13.00.04 – «Теорія та методика професійної освіти». Спеціалізовану вчену раду очолює завідувач кафедри – доктор педагогічних наук, професор Бідюк Н. М., вчений секретар – викладач кафедри, к. п.н. Рогульська О. О., технічний секретар – викладач кафедри, к. п.н. Тарасова О. В.

Кафедра підготувала велику кількість висококваліфікованих фахівців, які відповідають вимогам сучасної європейської мовної освіти та глобалізованим викликам суспільства. Отримавши якісну підготовку з організації та проведення наукових пошуків, а також презентації їх результатів, випускниця 2014 р. Комочкова О. О. продовжила навчання в аспірантурі Хмельницького національного університету і працює викладачем кафедри практики іноземної мови та методики викладання. Найкраща випускниця кафедри 2013 р. Козак М. С. поповнила кадровий склад Хмельницького національного університету. Випускниці 2013 року Рудик В. О. та Катеринчук І. І. працюють викладачами англійської мови в Національній академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького. Випускники кафедри вже обіймають певні керівні посади, як, наприклад, випускниця 2013 р. Швець О. О., яка працює заступником директора з виховної роботи Маліївської загальноосвітньої школи.

Комп'ютеризація навчального процесу сприяє підвищенню якості професійно-орієнтованого викладання та навчання іноземної мови: виконанню різних видів перекладу текстів, пошуку навчальної та

Заняття в лабораторії комп'ютерної лінгводидактики

наукової інформації, виконанню коректорської і редакторської роботи, укладанню словників різних типів – орфографічних, перекладних, синонімів, антонімів, омонімів, підтримці масштабних баз даних для найрізноманітніших дослідницьких проектів. У розпорядженні студентів кафедри знаходиться лабораторія комп'ютерної лінгводидактики, яка оснащена 15 сучасними ПК, мультимедійними засобами, об'єднаними у «домашню групу» та локальну мережу університету із цілодобовим високошвидкісним доступом до мережі Інтернет.

При кафедрі функціонує навчально-методична бібліотека, яка налічує понад 7000 методичних видань, 400 підручників та словників, 100 томів художньої літератури. Навчально-методичну бібліотеку кафедри обслуговує досвідчений навчально-допоміжний персонал. Провідний інженер Вавренчук А. А. та інженер першої категорії Паліковська Н. А. є відповідальними за матеріально-технічну базу кафедри, старші лаборанти Коломійчук Л. М. та Комочкова О. О. організовують роботу бібліотеки кафедри та комп'ютерного класу.

Сьогодні головним завданням діяльності кафедри є суттєве покращення якості викладання та навчання іноземних мов за рахунок використання інноваційних методів і технологій, впровадження наукових досліджень у сфері філології, методики і педагогіки та формування ефективної системи контролю та оцінювання знань студентів. Кафедра практики іноземної мови та методики викладання є потужним науково-навчальним центром підготовки вчителів іноземних мов нової генерації, що відповідають вимогам соціального запиту сучасної України.

ФАКУЛЬТЕТ ЗАОЧНО-ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Декан:
Мазур Микола Петрович,
д. т. н., проф.
E-mail: mazur@dn.tup.km.ua

Заст. декана:
Форкун Ірина Валеріївна,
к. т. н., доц.
E-mail: forkun@dn.tup.km.ua

Підготовка фахівців за дистанційною формою навчання організована у Хмельницькому національному університеті відповідно до Положення про дистанційне навчання (наказ МОН України від 25.04.2013 за № 466) і наказу МОН України від 11.01.2011 за № 11 «Про продовження педагогічного експерименту з дистанційного навчання в Хмельницькому національному університеті».

Навчальний процес здійснюється на базі створеного 02.09.03 р. і перейменованого у 2014 р. факультету заочно-дистанційного навчання (ФЗДН). На факультеті є 3 кафедри: філософії, політології (зав. каф., проф. Петрук Н. К.), післядипломної економічної освіти (в. о. зав. каф., доц. Косянчук Т. Ф.), фізвиховання (зав. каф., доц. Солтик О. О.).

На ФДН здійснюється підготовка фахівців за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавра, спеціаліста і магістра за повним, скороченим терміном навчання, ведеться перепідготовка та підвищення кваліфікації фахівців з вищою освітою, зокрема і для працівників навчальних закладів.

Захисти дипломних робіт студентами із вадами слуху із ЛЦДН м. Донецьк

Навчальний процес забезпечується із використанням дистанційних технологій за 8-ма галузями знань, 11-ма напрямами підготовки, 13-ма спеціальностями.

Навчання студентів відбувається з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій на базі 19 інформаційно-комунікаційних центрів дистанційного навчання, що розміщені майже в усіх регіонах України.

ФДН є учасником програми фірми Майкрософт MSDN AA, завдяки чому всі центри оснащені ліцензованим програмним продуктом.

Студенти-випускники із вадами слуху із ЛЦДН м. Донецьк

Студенти повністю забезпечені інформаційно-методичними матеріалами. Для цього на факультеті розроблено понад 1107 дистанційних курсів і 3591 тестовий контроль, що включають 301461 тестове завдання для контролю знань. Понад 900 курсів пройшли процедуру університетської сертифікації.

Загальна чисельність розробників дистанційних курсів складає понад 490 осіб, з яких наукові ступені та вчені звання мають 60,2%. Серед 230 викладачів, які забезпечують навчальний процес за всіма дисциплінами навчальних планів заявлених напрямів підготовки (спеціальностей), загальна частка науково-педагогічних працівників із науковими ступенями та вченими званнями складає 60,4%. Усі вони працюють на постійній основі.

Всі викладачі пройшли перепідготовку і підвищення кваліфікації з питань дистанційного навчання.

Пріоритетними напрямами роботи факультету дистанційного навчання є:

1. Створення мультимедійного on-line компетентісного Центру дистанційного навчання і впровадження у навчальний процес

Інформаційно-комунікаційні центри дистанційного навчання ХНУ

Відзнаки і нагороди, одержані факультетом на міжнародних виставках

занять з використанням on-line- відео-зв'язку; проведення екзаменаційних сесій у режимі он-лайн відео-конференцій.

2. Створення і впровадження у навчальний процес за дистанційною формою віртуальних інтерактивних лабораторних робіт та інших засобів навчання.

3. Впровадження у навчальний процес основ індивідуального особистісто-орієнтованого навчання та системи ЄКТС.

4. Розширення банку зразкових відео-лекцій.

5. Розширення зарубіжних зв'язків і створення представництв дистанційного навчання ХНУ за кордоном.

КАФЕДРА ФІЛОСОФІЇ

У славетній історії Хмельницького національного університету чільне місце належить кафедрі філософії і політології, яка з початку свого існування спрямувала свою діяльність на підготовку різнобічно освіченої молоді, спроможної системно мислити, орієнтуватися в сучасному соціально-політичному просторі, з високорозвиненим почуттям національної гідності та патріотизму.

На теперішній час кафедра перебуває у складі факультету заочно- дистанційного навчання. Колектив кафедри представлений досвідченими викладачами-науковцями, серед яких: докторів наук – 1, кандидатів наук – 11, та доцентів – 9. Очолює кафедру доктор філософських наук, професор Петрук Наталія Кирилівна.

Основні зусилля колективу кафедри спрямовані на якісну підготовку студентів з дисциплін, які репрезентують галузі філософського, політологічного, соціологічного, культурологічного знання.

Наукові дослідження кафедри присвячені актуальним проблемам соціально-філософського осмислення буття людини, суспільства та держави в дискурсі глобалізаційних трансформацій сучасного світу. Зокрема, сфера наукових досліджень представлена трьома темами:

– «Соціальні організації та інститути у процесах трансформації сучасного українського суспільства» (Н. К. Петрук, А. В. Левченко,

О. В. Гапченко, С. В. Козаченко, В. В. Мудраков, Я. В. Ювсечко, Н. В. Семенюк). Головна увага зосереджується на комплексному аналізі проблем, пов'язаних з трансформацією українського суспільства в контексті глобалізації, а також на з'ясуванні сутності національних особливостей пріоритетних цілей трансформаційних процесів в Україні.

– «Особливості розвитку української культури в контексті глобалізації» (М. Б. Дем'янюк, О. А. Посвістак). Досліджуються проблеми цілісності української культури, вивчається специфіка українського буття, розробляються моделі духовного розвитку української нації в умовах глобалізації;

– «Політичні технології та особливості їх використання в сучасних українських реаліях» (О. О. Заславська, Н. В. Лютко, В. М. Гоцуляк). Здійснюється аналіз сучасності й ефективності політичних технологій: політичного рекламування і зв'язків з громадськістю, виборчих технологій, формування іміджу політичного діяча, партії чи інших суб'єктів політичної діяльності, окреслюється їх місце в українському політичному просторі.

Результати наукових досліджень викладачів опубліковані в авторитетних наукових виданнях, а також апробовані на всеукраїнських і міжнародних наукових конференціях.

Наукові здобутки кафедри успішно втілені в навчальному процесі у вигляді методичних рекомендацій та навчальних посібників.

КАФЕДРА ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ОСВІТИ ТА ПРАВА

Косянчук Тетяна Францівна
завідувач кафедри,
кандидат економічних наук,
доцент

Кафедра післядипломної економічної освіти та права створена наказом ректора ХНУ з 1 липня 2015 року. На кафедрі створено дві секції: секція післядипломної економічної освіти та секція права.

Секція післядипломної економічної освіти сформована на базі кафедри післядипломної економічної освіти, яка функціонувала в університеті з вересня 2006 року. Основним завданням секції є перепідготовка спеціалістів за економічними спеціальностями. З моменту заснування викладачі активно готують наукові публікації, методичні розробки, беруть участь у міжнародних, всеукраїнських та регіональних конференціях. Секція підтримує професійні зв'язки з провідними навчальними закладами та підприємствами України. У межах наукових досліджень викладачами кафедри опубліковано 178 наукових праць, виконуються держбюджетні та госпдоговірні теми. У результаті активної методичної роботи видано 42 методичні вказівки та два навчальні посібники з грифом МОН України.

За період існування кафедри захищена одна докторська та три кандидатські дисертації за економічною тематикою.

Навчальний процес забезпечує професорсько-викладацький склад секції післядипломної економічної освіти, серед яких: к. е. н., доценти Косянчук Т. Ф., Радецька О. О., Григор'єва Л. В., Любченко Н. Л., старший викладач Олійник А. П. та викладач Лужецький А. І.

Старшими лаборантами секції післядипломної економічної освіти, які сприяють проведенню навчального процесу на високому рівні, є Гриндій О. С. та Калініченко О. О.

Секція забезпечує перепідготовку фахівців у галузі знань «Економіка і підприємництво» та «Менеджмент і адміністрування» на базі освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст». Навчання студентів здійснюється за п'ятьма спеціальностями:

– «Облік і аудит»;
– «Фінанси і кредит»;
– «Управління персоналом і економіка праці»;
– «Економіка підприємства»;
– «Менеджмент організацій і адміністрування».

Зліва направо: Гриндій О. С., Радецька О. О., Григор'єва Л. В., Любченко Н. Л., нижній ряд: Косянчук Т. Ф., Олійник А. П., Войтова І. І.

Випускники спеціальностей кафедри займають керівні посади у банківських установах (Бадлюк М. І. – директор Подільського центру продажу ПАТ «ФИДОБАНК»), страхових компаніях, підприємствах (Рутковський С. С. – заступник директора ДП «Новатор», м. Хмельницький), готельних комплексах (Українець С. Г. – директор Кам'янець-Подільської філії ТОВ «Сім днів»), державних установах (Шевчук О. А. – Хмельницька обласна державна адміністрація управління з питань цивільного захисту населення) та успішно займаються підприємницькою діяльністю (Сажієнко С. А. – директор ТОВ «ГолдісБуд», м. Хмельницький).

Секція права сформована на базі кафедри права, яка функціонувала в університеті з 1996 року. Основним завданням секції є забезпечення освітньої підготовки з правових дисциплін на всіх спеціальностях Хмельницького національного університету. Засновником кафедри був к. ю. н., доцент Лісовський В. С. З 2004 року кафедру очолив д. ю. н., професор Коссак В. М. На сьогодні завідувачем секції є к. ю. н., доцент Герц А. А. Всі керівники кафедри значну увагу приділяли якісному формуванню правової кафедри, а також методиці викладання і науковій діяльності професорсько-викладацького складу кафедри.

В університеті викладається 21 юридична дисципліна, для чого розроблені та впровадженні нормативні навчальні курси та спецкурси для окремих спеціальностей.

Неодноразово кафедра здобувала призові місця в рейтингу університету, зокрема, у 2009–2010 н. р. кафедра посіла перше місце в групі кафедр гуманітарної та природничо-наукової підготовки. У 2014–2015 н. р. завдяки самовідданій праці викладачів, кафедра посіла перше місце в цьому ж рейтингу.

Значну увагу викладачі кафедри приділяють методичній базі викладання правових дисциплін. Про це свідчить видача з грифом Міністерства освіти та науки за останні роки 8 навчальних посібників, 12 методичних рекомендацій з різних навчальних дисциплін, підготовлено 8 нових курсів для системи дистанційного навчання.

Значна увага викладачів зосереджена на науковій діяльності. Зокрема, в останні роки видано 4 монографії, з Цивільного права, Господарського права та Кримінального права. Опубліковано більше 300 наукових статей, захищено 2 кандидатські дисертації. На сьогодні проводиться робота з дослідження проблеми «Соціальні організації та інститути в структурі сучасного українського суспільства», в якій основна увага приділена розробці проблеми «правового регулювання власності».

При секції права функціонує клуб «Молодь і закон». В останні роки актуальною проблемою для обговорення були положення

Випускники 2015 року спеціальності «Облік і аудит»

Європейської Конвенції із захисту прав людини, основні положення вступу України в ЄС, а також проблеми децентралізації влади в нашій державі. Разом з тим, у 2012–2014 роках викладачами проводилися лекційні заняття у школі «Молодий виборець».

Навчальний процес правових дисциплін забезпечує професорсько-викладацький склад секції права: к. ю. н., доценти Герц А. А., Кравчук С. Й., Лучковська С. І., Сич В. О., Присяжнюк М. П., Місяць А. П. та ст. викладач Даценко О. Ф.

Старшими лаборантами секції права, які сприяють проведенню навчального процесу на високому рівні є Збаравська Світлана Іванівна та Говоровська Марія Володимирівна.

На засіданнях кафедри післядипломної економічної освіти та права систематично проводяться наукові семінари з актуальних проблем економічної політики та законодавчого державотворення в Україні.

Студенти під керівництвом викладачів беруть активну участь в науково-практичних конференціях за підсумками науково-дослідної роботи, результати яких відображено у відповідних програмних заходах.

У навчальному процесі викладачі кафедри використовують новітні мультимедійні та інформаційні технології, широко застосовуються дистанційні засоби, що значно покращує його якість і сприяє більш глибокому та швидкому опануванню необхідними знаннями та навичками для майбутньої професійної діяльності.

Викладачі кафедри працюють над підвищенням своєї кваліфікації шляхом проходження стажування на підприємствах, організаціях, державних установах та юридичних структурах як в Україні, так і за її межами.

Зліва направо: Говоровська М. В., Кравчук С. Й., Лучковська С. І., Присяжнюк М. П., Даценко О. Ф., Збаравська С. І., Сич В. О., Герц А. А., Місяць А. П.

КАФЕДРА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Зав. каф. фіз вих., доц. Солтик О.О.

Кафедра фізичного виховання є одним із структурних підрозділів університету з великою і багатою історією, добрими традиціями, вагомими досягненнями та здобутками.

Історія становлення і розвитку фізичної культури і спорту сучасного університету розпочалась у далекому 1966 році, коли було вирішено перевести із заочної і вечірньої форм навчання на другий курс денної форми кращих тридцять студентів у реорганізований філіал Українського поліграфічного інституту ім. Івана Федорова. Першим викладачем з фізичного виховання з погодинною формою оплати праці у філіал згаданого інституту був зарахований Любинецький В. Й. Через рік Хмельницький філіал вже прийняв на стаціонарну форму навчання студентів із семи спеціальностей.

З відкриттям 1 жовтня 1967 року Хмельницького технологічного інституту побутового обслуговування за оголошеним конкурсом ще Львівським поліграфічним інститутом були зараховані на роботу викладачами фізичного виховання Любинецький В. Й., Кузьмич В. Ф., Свіргунець Є. М., які заснували секцію фізичного виховання у складі кафедри іноземних мов.

Цими викладачами були організовані перші спортивні секції з футболу, спортивної гімнастики та волейболу. Із спортивної бази був лише маленький шкільний спортивний зал у другому корпусі сучасного університету і трохи нижче тимчасовий шкільний майданчик, на якому проводились перші заняття.

У зв'язку із збільшенням прийому студентів перед початком навчального 1968 року наказом ректора була створена кафедра фізичного виховання. В інститут за оголошеним конкурсом були прийняті на роботу молоді викладачі Ткач В. О., Остапчук Л. М., Авузяк В. І., які стали тренувати баскетбол, спортивну гімнастику (жінки) і спортивне орієнтування. На викладацьку роботу також був

Склад кафедри фізичного виховання

запрошений майстер спорту з важкої атлетики Кравцов М. І., який успішно виступав на чемпіонатах області, України, Укрради СДСТ «Буревісник». Завідувачем кафедри фізичного виховання був обраний Свіргунець Є. М.

З початку створення кафедри молодий колектив поставив перед собою вагомі завдання для розвитку фізичної культури та спорту в університеті. Відсутність належної матеріальної бази та велике прагнення до спортивних здобутків, перемог вимагали надзусиль з боку викладачів фізичного виховання. Навчальне навантаження у викладачів сягало 1200–1300 годин, приходилось щоденно проводити по 4–5 занять з фізичного виховання, які у студентів спеціального медичного відділення розпочиналось деколи о 6 годині 30 хвилин, а у спортивних секціях – з 22 години, у вихідні дні, у спортивних орендованих залах. Маленький інститутський зал «працював» майже цілодобово. У зимовий період усі заняття проводились на свіжому повітрі.

Через рік на кафедру прийшли працювати нові викладачі Вусатюк М. І., Косарь В. Л., Онуцький А. І., Грицьов Л. І.

Через відсутність спортивної бази перед кафедрою тоді стояли

конкретні завдання: понад усе вирішити проблеми з організацією навчального процесу, активно нарощувати обсяги тренувальних навантажень в інститутських командах, за короткий час побудувати стадіон.

У жовтні 1968 року на організаційній конференції був створений спортивний клуб нашого інституту, який став колективним членом добровільного студентського спортивного товариства «Буревісник» і потім неодноразово визнавався одним із найкращих серед навчальних закладів України. Першим головою правління спортивного клубу було обрано Косаря В. Л. У різні роки на цій виборній посаді працювали Вусатюк М. А., Воронов В. І., Авузяк В. І., а з 1977 року до листопада 2011 року Булелик Р. І., який багато сил, енергії, уміння і наполегливості віддав організації фізкультурно-масової роботи серед студентів і звитяжних досягнень спортивного клубу. Досвід та творчі напрацювання він передав майстру спорту СРСР і УРСР, нині заслуженому тренеру України з вільної боротьби Мозолюку О. В.

Неможливо було розраховувати на подальші успіхи, не турбуючись про створення навчально-матеріальної бази. За допомогою військової частини було знято сотні кубометрів землі біля другого корпусу і сплановано місце під будівництво футбольного поля і бігових доріжок, ігрових майданчиків. Але з часом, на частині збудованих ігрових майданчиках, побудували будинок побуту. Пізніше перед другим навчальним корпусом на гандбольному майданчику збудували п’ятий гуртожиток. Нижче стадіону викладачі і студенти знову провели великий обсяг робіт зі створення волейбольних і баскетбольних майданчиків, але і тут будівельникам сподобались ідеально рівні і доглянуті майданчики і невдовзі знову на їх місці виросли навчально-виробничі майстерні.

Немає в університеті об’єкту, де б не працювали сильні і вмілі руки викладачів кафедри фізичного виховання, на чолі із завідувачем Свіргунцем Є. М. Упродовж усього її існування викладацький і допоміжний персонал кафедри зі студентським колективом щось будував. Тому недарма кафедру фізичного виховання ще називали «будівничою». При вирішенні створення матеріальної бази кафедри добрі організаторські здібності показали перші завідувачі лабораторіями кафедри В. М. Бондаренко і В. В. Квасницький.

Але особливо велика робота була проведена на будівництві спортивного комплексу: від підготовки місця майбутнього будівництва до робіт на покрівлі і покритті підлоги головної арени. Майже два роки на ньому працювали студентські будівельні загони, які були переведені на вечірню форму навчання. На останньому завершальному етапі, додатково упродовж цілого літа, майже усі викладачі без відпустки завершували найважчі фізичні роботи, проявили неабиякі організаційні творчі здібності: ст. викладач Кисельов В. Д., викладач Чайковський Ю. В., ст. викладач Савченко Р. Є. Окрім згаданих викладачів, найкращі риси характеру будівничих якостей також проявили: Ткач В. О., Корнілов Ю. П., Вусатюк М. А., Баранніков Ю. М., Грицьов Л. І., Кравцов М. І., Руснак А. А., Мельник А. Г. та багато інших.

Тренувальне заняття команди веслувальників університету на р. Південний Буг

Враховуючі спортивні досягнення з веслування на байдарках і каное, наявність високопрофесійних кадрів і велике бажання фізкультурно-спортивного активу, керівництва університету, міста й області було прийнято рішення про будівництво водно-веслувальної бази. До цього веслувальні човни, весла, мотори і катера зберігались в орендованому старенькому приміщенні на річці Південний Буг.

На виділеній університету території на березі річки Південний Буг було побудовано, окрім трьох вагончиків для роздягалень студентів і тренерів, готельне приміщення і елінг для зберігання човнів, закладена основа для ігрових майданчиків. Велику допомогу при облаштуванні цих об’єктів доклали викладачі кафедри фізичного виховання разом із студентами. Особливо варто відзначити доцента кафедри Яремчука В. В., який віддав багато часу, сил і енергії упродовж будівництва бази.

У 2009 році кафедра також провела велику організаційну роботу для того, щоб біля другого гуртожитку побудувати два футбольні май-

данчики, один з яких зі штучним покриттям. Велику допомогу в цьому надав міськвиконком і особисто міський голова Мельник С. І., заступник міністра молоді, сім'ї та спорту Дутчак М. В. Вони з ректором Скибою М. Є. особисто провели у вересні 2009 року святкове відкриття цього об'єкту, у який вкладено більше чотирьохсот тисяч гривень. Значну роботу в будівництві цих, улюблених студентами, об'єктів провели доценти Солтик О. О., Павлюк Є. О., ст. викладач Руснак А. А., зав. лабораторій кафедри Коваль Л. С.

Останні роки, незважаючи на фінансові труднощі, колектив кафедри продовжує покращувати спортивну матеріально-технічну базу. Запущена в дію у навчальному корпусі фізичного виховання мультемідійна лабораторія, створені сучасні зали для шейпінгу і фізичної реабілітації на базі гуртожитку № 3, проведена низка робіт по облаштуванню тренажерної зали.

Разом із розбудовою матеріальної бази університет набував спортивного іміджу. У 1969 році ХТІПО вперше брав участь в Спартакіаді Міністерства вищих і середніх спеціальних навчальних закладів України і посів почесне третє місце серед ВНЗ третьої групи. Наступного року інститут у загальнокомандному заліку став срібним призером і був переведений, на той час, у другу групу вищих закладів освіти і з тієї пори багато десятиліть посідав перші місця майже у всіх студентських комплексних змаганнях серед ВНЗ своєї групи.

У 1970–1971 навчальному році проводиться перша інститутська комплексна студентська спартакіада серед факультетів, яка започаткувала в майбутньому проведення таких спортивних заходів, як спартакіади серед студентів, що проживають у гуртожитках, спартакіади першокурсників та призовників, спартакіади «Здоров'я» професорсько-викладацького складу і співробітників. Найбільш масовими і популярними видами спорту в ті часи були спортивні

Заслужений тренер України Кравцов М. І. з групою важкоатлетів

ігри (футбол, волейбол, баскетбол), вільна боротьба, веслування на байдарках і каное, велоспорт на шосе, лижні гонки, багатоборство ГПО (готовий до праці і оборони), легка атлетика, кульова стрільба, бадмінтон, шахи, спортивне орієнтування, які в переважній більшості входили до програми спартакіад факультетів, інституту.

Крім цього, проводились змагання з окремих видів спорту. Спільно з комітетом комсомолу проводились змагання з легкоатлетичного кросу та багатоборства ГПО на призи газети «Комсомольська правда». Узимку проводились змагання з лижних перегонів серед студентів, викладачів і співробітників. Приклад у цьому показували ректор Карпиленко М. І., завідувачі кафедр Лось Г. О., Ярош Д. В. та ін.

З 1970 року багато інститутів боролись за пальму першості в комплексному заліку спартакіади Міністерства вищої і середньої спеціальної освіти України, у літніх Спортивних іграх серед вищих навчальних закладів другої групи, але наш інститут перемагав постійно.

В окремих видах спорту наші студентські команди досягали найкращих результатів навіть на всесоюзній арені. Так, у 1980 році веслувальники двома командами вигравши перше та друге місця в України, поїхали представляти український спорт на всесоюзну універсіаду. Серед тридцяти команд наша веслувальна дружина під керівництвом заслужених тренерів Ю. П. Корнілова і В. В. Яремчука посіла перше загальнокомандне місце. Успішно в подібних всесоюзних змаганнях боролись у Мінську наші борці вільного стилю, лише декілька очок розділили нашу команду від третього місця (тренував команду Заслужений тренер України М. М. Рудніченко). Успішно також виступали у другій лізі першості Радянського Союзу жіноча команда з хокею на траві.

Таким спортивним успіхам заздрив будь-який столичний колектив. Недарма упродовж тривалого часу ХТІПО був визнаним лідером. Інститут неодноразово заохочувався міністерством, Укрпрофрадою, Всесоюзною радою СДСТ, Держкомспортом і Українською радою ДСТ «Буревісник» та ін. організаціями.

Переможцем Всесоюзного огляду-конкурсу на кращу постановку фізкультурно-оздоровчої роботи серед академічних груп у 1982 році стала група технологічного факультету ТШ-76–4. Двічі спортив-

ний клуб ставав переможцем республіканського конкурсу і нагороджувався перехідним прапором республіканського спортивного студентського товариства «Буревісник». За високі показники у розвитку фізичної культури і спорту, спортивні досягнення колективу та окремих спортсменів, високий рівень наукових досліджень для вдосконалення навчального процесу з фізичного виховання, Головний комітет виставки досягнень народного господарства України 30 грудня 1988 р. нагородив інститут дипломом третього ступеня, бронзовою медаллю і грошовою премією.

Значна робота була проведена спортивним колективом інституту у підготовці до Олімпійських ігор – 80 у Москві. У цей рік збірні команди інституту традиційно здобули перше місце на республіканських змаганнях серед ВНЗ України. За спортивні досягнення та велику організаційну роботу з пропаганди олімпійських ідей рішенням оргкомітету Олімпійських ігор у Москві наш інститут, ректор Сілін Р. І., завідувач кафедри фізичного виховання Свіргунець Є. М. були нагороджені почесними грамотами оргкомітету.

Після розпаду Радянського Союзу зруйнувалась і система радянського спорту, зокрема і студентського. Проте в часи розбудови новітньої історії України спортивний колектив університету зберіг і примножив спортивні традиції минулих років. Згідно з вимогами часу і логікою подій кафедра здійснювала пошук нових методів і підходів у ринкових умовах.

Кафедрі в складних умовах перехідного періоду вдалось зберегти достатньо дієву систему фізкультурно-оздоровчої роботи, кількість студенів, які займались в спортивних секціях, надання індивідуального графіка навчання провідним спортс-

Заслужений працівник фіз. вих. і спорту Свіргунець Є. М. з чемпіонами Олімпійських ігор О. Жонір і Г. Пундик та переможцями Всеукраїнської Універсіади

менам, визначення найкращих за результатами спортивного року і їх матеріальне заохочення, організації традиційних змагань серед факультетів та інші напрямки роботи.

Одноразово нові відносини у самостійній країні заснували елементи ринкової економіки, що дало можливість добудувати водно-спортивну базу, створити команди вищої ліги з жіночого гандболу і регбі за рахунок часткової спонсорської допомоги, виїзду провідних спортсменів у складі збірних команд України на усі необхідні офіційні міжнародні змагання. Суттєвим досягненням стало введення для провідних спортсменів державних стипендій, стипендій обласної адміністрації, міського голови, надання коштів для додаткового харчування за рахунок обласної школи вищої спортивної майстерності, центру олімпійської підготовки, що підвищило престиж спорту і можливість організувати навчально-тренувальний процес на рівні сучасних вимог.

Як відзначалось рядом світових і національних вчених в суспільному і фізкультурно-спортивному житті надзвичайно важливим є особистий приклад. У цьому напрямку кафедрі поталанило, більше десяти викладачів, працюючи в університеті, успішно тренувались разом зі студентами і виступали на різного рангу змаганнях. Серед них Кравцов М. І., Руснак А. А., Грицьов Л. І., Садовий О. Б., Флерчук В. В., Солтик О. О., Мозолюк О. В., Квасниця О. М., Цісар В. В., Коваль Л. С., Власов В. І., Козлов В. В., Пухальський Л. Т. та інші.

За більш як п’ятдесят років наполегливої праці 14 студентам присвоєно найвище спортивне звання «Заслужений майстер спорту»: Сергію Нагорному, Валерію Вешку, Олексію Слівінському – веслування на б/к, Тимуру Таймазову – важка атлетика, Віті Паламар – легка атлетика, Володимиру Пучі – карате-до, Володимиру Лукашенко, Олегу Штурбабіну, Дмитру Бойку, Ользі Парталі, Галині Пундик, Ользі Жовнір – фехтуван-

У спортивному комплексі, проф. Войнаренко М. П. вручає булаву Президенту НОК Бубці С. Н.

ня, Іван Васильчук – самбо, Василю Михайлінчику – гирьовий спорт; 37 спортсменів стали майстрами спорту міжнародного класу, 257 – майстрами спорту. Тисячі студентів виконали нормативні вимоги спортсменів-розрядників.

На XXII літній Всесвітній Універсіаді у Південній Кореї (м. Дегу) зліва направо студенти ХНУ: В. Лукашенко, О. Штурбабін, Є. М. Свіргунець, О. Бородкін та О. Комарницький

В основному були збережені традиції успішного розвитку більшості видів спорту, які упродовж багатьох років були для нас стратегічними і традиційними, що зробило можливим здобувати гарні місця на усіх Всеукраїнських Універсіадах.

Вагомі здобутки є і на міжнародних змаганнях, до найважливіших для університету безперечно відносимо Всесвітні літні універсіади. На цих найпрестижніших змаганнях для історії університетського спорту зробили внесок: Вешко Валерій, Віктор Щерба, Руслан Стіпанов, Володимир Лукашенко, Олег Штурбабін, Сергій Шкаліков, Ольга Партала, Дмитро Бойко, Торчук Олександр, Паламар Віта, Галина Пундик, Ольга Жовнір, Ірина Кравчук, Дмитро Янчук, які ставали переможцями та призерами.

Загалом студенти та випускники університету вибороли на Всесвітніх літніх Універсіадах 14 золотих, 11 срібних та 1 бронзову нагороди.

Всесвітні Універсіади, хоча займають досить вагоме місце в ієрархії міжнародного спорту і користуються великою популярністю в більшості країн світу, але не мають настільки давньої історії і такого престижу як Олімпійські ігри. Олімпійський рух набув дивовижної стабільності і авторитету, прикладом ефективної співпраці людства в ім'я гармонійного розвитку особистості і співробітництва між державами і народами. Тому спортивним щастям для кожного спортсмена є можливість стати учасником цього руху, взяти участь в Олімпійських іграх, а ще більшим щастям – завоювати Олімпійську медаль. 13 студентів та випускників нашого навчального закладу освіти у різні роки виступали в складах збірних команд колишнього Радянського Союзу і незалежної України на дев'яти Олімпійських іграх з 1976 по 2012 рік і вибороли 6 медалей, з них чотири золоті та дві срібні.

Золотими літерами в спортивній історії нашої країни записані прізвища Сергія Нагорного (веслування на байдарках) і Тимура Таймазова (важка атлетика), які вибороли (кожний) по золотій і срібній нагороді.

У 2008 році відбулася подія, яка стала знаковою для національної команди на іграх у Пекіні – це були перші золоті медалі шаблісток, серед яких були наші дві студентки Галина Пундик і Ольга Жовнір.

Указом Президента України за досягнення високих спортивних результатів на XXIX літніх Олімпійських іграх в Пекіні, за виявлені мужність, самовідданість та волю до перемоги, піднесення міжнародного авторитету України Галину Пундик і Ольгу Жовнір (спільно з їх подругами по команді О. Харлан і О. Хомровою) були нагороджені орденами «За заслуги» III ступеня і їм було присвоєно найвище спортивне звання «Заслужений майстер спорту України».

Усвідомлюючи, що подальший розвиток кафедри фізичного виховання, примноження спортивних здобутків неможливі без підбору і виховання викладацьких кадрів високої кваліфікації, завідувач кафедри фізичного виховання Свіргунець Є. М. підготував план роботи по реалізації кадрової політики. Вирішення цієї основної проблеми реалізувалось двома паралельними напрямками за рахунок продуманих і виважених заходів: перший – залишати для викладацької роботи висококваліфікованих спортсменів, випускників інших факультетів (Флерчук В. В., Слівінський О., Солтик О. О., Мо-

Регбійна команда університету (бронзовий призер чемпіонату України) із заслуженим тренером України М. Лещенком

золюк О. В., Гнатчук Я. І., Антонюк О. В.), щоб вони отримували ще додатково фізкультурну освіту і поступали в аспірантуру; другий – залучення на роботу молодих амбіційних фахівців із спеціальних навчальних закладів, які б відповідали потребам кафедри у видах спорту і бажали б далі рости професійно (Базильчук В. Б., Базильчук О. В., Павлюк Є. О., Павлюк О. С., Ребрина А. А., Рибачок О. О., Чопик Т. В.). Завдяки послідовній роботі з підготовки кадрів з'явився ще один напрямок – отримання звання доцента висококваліфікованими викладачами-тренерами.

Життя показало, що напрямки, обрані кафедрою, були правильними. Окрім того, що на початку дев'яностих років успішно захистили дисертації Свіргунець Є. М., Корнілов Ю. П., Зощук О. Б., у відповідно до плану роботи з цим успішно справились Солтик О. О., Базильчук В. Б., Базильчук О. В., Павлюк Є. О., Воронін Д. М., Флерчук В. В., Рибачок О. О., Ференчук Б. М., Ребрина А. А., Майструк М. І., Дутчак Ю. В., Антонюк О. В., Чопик Т. В., Павлюк О. С. Заслуженим тренерам України Яремчуку В. В., Кравцову М. І., Рудніченко М. М. було присвоєно вчене звання доцента кафедри фізвиховання. Три викладачі Гнатчук Я. І., Кірдан Т. В., Вольєва Н. П. закінчили аспірантуру і готують до захисту дисертації, ще один викладач Квасниця О. М. навчається в аспірантурі.

У 2004 році на посаду завідувача кафедри обирають молодого і перспективного кандидата наук, майстра спорту України міжнародного класу з веслування на байдарках і каное Солтика О. О., який виріс, сформувався як фахівець у Хмельницькому національному університеті, де здобув першу вищу освіту.

У зв'язку з необхідністю подальшого розвитку кафедри і суттєвою зміною якісного викладацького складу вирішено питання про відкриття спеціальності «Фізична реабілітація», кафедру перейменовано на кафедру здоров'я людини та фізичного виховання. Реалізацію цієї проблеми було покладено на ст. викладачів Солтика О. О., Павлюка Є. О. і Базильчука О. В., які успішно справились з цим завданням, проявивши ініціативність і професіоналізм. Але відкрити спеціальність – це одне, а забезпечити високопрофесійну підготовку спеціалістів – зовсім інше. Тому у кафедри почався новий етап, характерний щоденними турботами, змінами в організації навчального процесу, використанням комп'ютерних технологій та ін. З цією метою зав.кафедрою Солтиком О. О., ст. викладачем Ференчуком Б. М., зав. лабораторіями Ковалем Л. С. та іншими викладачами було створено мультимедійну лабораторію, яка нині забезпечує всю комп'ютеризацію навчального процесу з виходом в Internet.

Викладачі кафедри плідно працюють також з бібліотекою університету щодо забезпечення спеціальності «Здоров'я людини» новими навчальними посібниками, монографіями, журналами та ін.

Викладачами кафедри опубліковано п'ять навчальних посібників, біля п'ятисот наукових і методичних робіт. Яремчуку В. В., Свіргунцю Є. М. було присвоєно звання «Заслужений працівник фізичної культури і спорту України», одинадцять викладачів кафедри були нагороджені знаком «Відмінник освіти України»: Булелик Р. І., Вусатюк М. А., Кравцов М. І., Кисільов В. Д., Рудніченко М. М., Руснак А. А., Остапчук Л. М., Савченко Р. Є., Свіргунець Є. М., Ткач В. О., Яремчук В. В. Із студентами працюють 9 заслужених тренерів України, 3 майстри спорту міжнародного класу і 10 майстрів спорту. Доцентам кафедри Солтику О. О., Павлюку Є. О., Ребрині А. А. рішенням вченої ради університету затверджені теми докторських дисертацій та надано право керувати аспірантами.

Разом із кадровим забезпеченням перед кафедрою були поставлені якісно нові і амбітні завдання, пов'язані із відкриттям нової спеціальності та ліцензуванням освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр». Для реалізації цього завдання у 2013 році було прийнято рішення про розділення кафедри здоров'я людини та фізичного виховання на дві окремі кафедри. Цей крок дав змогу максимально сконцентрувати зусилля на вирішення конкретно поставлених за-

Показові виступи спортсменів університету під керівництвом заслуженого тренера України з вільної боротьби О. Мозолюка

вдань і успішно поєднувати підготовку фахівців зі здоров'я людини з навчальним процесом фізичного виховання та реалізацією навчально-тренувального процесу, виступу на спортивних змаганнях тощо.

Кафедра фізичного виховання і надалі примножуватиме оберти професійної діяльності. В її планах:

– продовжувати поєднувати традиції розвитку масового студентського спорту зі спортом вищих досягнень;

– постійно покращувати якісний склад кафедри і регулярно забезпечувати власною навчально-методичною літературою;

– спільно із кафедрою здоров'я людини відкривати нові спеціальності у сфері фізичної культури і спорту.

Окрім того, імплементація закону про вищу освіту, інтеграція освіти в європейську систему вимагає суттєвого реформування і діяльності кафедр фізичного виховання. Поступовий перехід дисципліни фізичного виховання із нормативної до факультативної форми навчання вимагає кардинальних змін у проведенні занять, збільшенні відповідальності і ставлення викладачів до виконання своїх функціональних обов'язків. Разом із реалізацією секційної форми проведення занять, вільного вибору виду спорту та викладача збільшується вага якісного матеріального забезпечення, створення безпечних і комфортних умов занять тощо. Безперечно, ректорська підтримка, яку кафедра має, дозволяє колективу кафедри і спортклубу працювати за оновленою системою, вивести фізкультурний і спортивний рух в університеті на новий, якісно вищий рівень, ефективно впроваджувати державні і свої ініціативи, а значить, виконувати важливу соціальну функцію – формування і виховання гармонійно розвинутого молодого покоління за рахунок пріоритетності в студентській свідомості здорового способу життя, занять фізичною культурою і спортом як основних засад здоров'я і довголіття.

Ректор Скиба М. Є. після нагородження переможців Всесвітньої Універсіади (2011 рік)

ЦЕНТР ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ТА ДОУНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ

Директор ЦПК ПОДП к.е.н., доцент М. І. Приступа

У зв'язку зі створенням на основі Постанови Кабінету Міністрів України «Про вдосконалення мережі вищих навчальних закладів» № 592 від 29.08.1994 р. і наказу Міносвіти України від 16.09.1994 р., № 270 Технологічного університету Поділля та з метою наближення його структури до потреб підвищення якості і підготовки фахівців, наказу № 83 від 28.09.1994 р. Технологічного університету Поділля був створений факультет довузівської та післявузівської підготовки, в структуру якого входили:

– довузівська підготовка;

– підвищення кваліфікації;

– перепідготовка кадрів (друга вища освіта).

Деканом факультету був призначений к. е. н., доцент кафедри економічної теорії Бабич Михайло Степанович, якому вчена рада доручила розробити концепцію розвитку факультету на найближчих п'ять років.

Вперше підготовчі курси були створені в 1967 році, а згодом, у 1970 році – підготовче відділення при Хмельницькому Технологічному інституті побутового обслуговування, керівником якого був призначений к. іст. н., доцент кафедри історії Ткачук І. Х. Перший рік його слухачами стали 90 осіб, відібрані за конкурсом із робітників, колгоспників та демобілізованих із лав Радянської армії, які мали середню освіту і стаж роботи не менше двох років. Протягом трьох років кількість слухачів збільшилась до 300 осіб. Навчання проводилося за денною та вечірньою формами.

У зв'язку зі змінами в правилах прийому до ВНЗ та скасуванням переваг для слухачів підготовчого відділення набір за останні роки значно зменшився, наприклад:

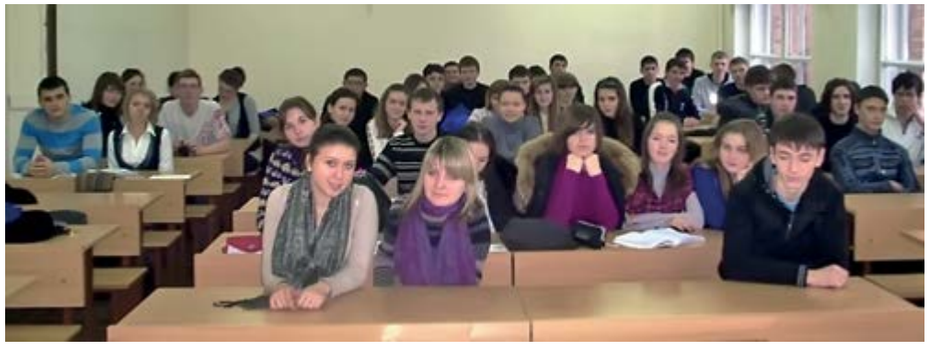

Слухачі підготовчого відділення перед лекційним заняттям

2005 рік	2006 рік	2007 рік	2008 рік	2009 рік	2010 рік	2011 рік	2012 рік	2013 рік	2014 рік	2015 рік
305 осіб	445 осіб	826 осіб	725 осіб	401 особа	143 особи	142 особи	84 особи	179 осіб	117 осіб	135 осіб

Із великим досвідом роботи на підготовче відділення запрошувались викладачі інституту: В. М. Ружицька, Д. Т. Яковлева, Л. К. Азімова, В. О. Чикирда, А. О. Савосін, І. С. Катеринюк, Т. А. Столярова, В. І. Пилипів. Своєю невтомною працею вони зробили вагомий внесок у формування світогляду майбутніх фахівців.

Згодом на підготовче відділення прийшли працювати молоді викладачі: О. С. Єжевська, Г. І. Костишина, Л. В. Семенішина, С. А. Пасічник, В. Б. Крамар, Т. М. Романович, А. П. Грицева, Л. Л. Станіславова, Є. Є. Мручко та інші. Для них підготовче відділення стало сходинкою у подальшому фаховому зростанні.

Значний внесок у будівництво навчальних корпусів, їдальні, бібліотеки, гуртожитків інституту належить випускникам підготовчого відділення, які працювали також у студентських будівельних загонах, на спорудженні музею М. Островського у Шепетівці, народногосподарських комплексів у Тюмені та Казахстану.

Згодом завідувачем підготовчого відділення було призначено Говорецьку Тетяну Веніамінівну, випускницю нашого ВНЗ, а довузівську підготовку перейменовано на доуніверситетську підготовку.

Доуніверситетська підготовка – це реальна можливість не тільки підготуватися до навчання у вищому навчальному закладі, а й одразу ж вирішити завжди важке питання щодо вибору професії. Цей підрозділ успішно діє як з'єднувальна ланка між загальноосвітніми

навчальними закладами та університетом. На сьогоднішній день ліцензований обсяг підготовки до вступу у вищі навчальні заклади громадян України, згідно з ліцензією Міністерства освіти і науки України серія АВ № 506646 від 11.03.2010 року, становить 1500 осіб (термін дії ліцензії до 01.07.2020 року).

Процес навчання складається із трьох основних етапів: слухання лекцій, опрацювання матеріалу на практичних заняттях та отримання консультацій із питань, що має широке значення для опанування дисциплін, використовуючи дистанційні технології навчання.

Цілеспрямована доуніверситетська підготовка суттєво впливає на конкурсну ситуацію та якісний склад першокурсників. Щорічно понад 90% випускників підготовчого відділення вступають тільки до нашого університету.

Факультету довузівської та післявузівської підготовки були підпорядковані кафедри:

– довузівської підготовки та післядипломної освіти;
– права;
– романо-германських мов.

Рішенням вченої ради ХНУ у вересні 2006 р. була створена кафедра довузівської підготовки та післядипломної економічної освіти, на якій здійснюється перепідготовка спеціалістів за спеціальностями: «Облік і аудит», «Фінанси», «Управління персоналом та економіка праці», «Менеджмент організацій», «Економіка підприємства».

На момент створення кафедри на постійній основі працювали: д. е. н. Б. С. Кругляк, к. е. н. Т. Ф. Косянчук, к. е. н. О. О. Радецька, к. е. н. А. О. Мельник, к. е. н. О. В. Яковенко, ст. викладач Л. В. Григор'єва, ст. викладач Н. Л. Любченко, ст. викладач А. П. Олійник, асистент О. С. Гриндій. До 2012 р. очолювала кафедру к. е. н., доцент із 35-річним стажем науково-педагогічної роботи Тетяна Францівна Косянчук.

До викладання на кафедрі залучалися висококваліфіковані викладачі профільних економічних кафедр університету, як правило, кандидати та доктори наук.

Важливою частиною роботи кафедри була методична робота: за останні роки було видано 40 методичних вказівок та два начальні посібники із грифом МОН України, продовжувалась робота над видавництвом монографій, підручників та навчальних посібників.

З метою удосконалення навчально-виховного процесу, підвищення якості освітніх послуг за певними спеціальностями та забезпечення високого рівня другої вищої освіти, який би відповідав новим стандартам, посилення профорієнтаційної роботи наказом № 132 від 05.09.2014 р. «Про реорганізацію структури факультету заочно-дистанційного навчання, післядипломної освіти та довузівської підготовки» було створено Центр підвищення кваліфікації, післядипломної освіти та доуніверситетської підготовки (ЦПК ПОДП), директором якого було призначено к. е. н., доцента Миколу Івановича Приступу.

Центр надає можливість отримати іншу спеціальність на основі здобутого раніше освітньо-кваліфікаційного рівня та практичного досвіду. Фактично – це оволодіння новою спеціальністю, поповнення багажу знань, розширення можливостей у плануванні своєї кар'єри та майбутнього.

Післядипломна освіта сприяє задоволенню інтересів громадян у постійному підвищенні професійно-кваліфікаційного рівня, запобігає втратам продуктивних сил шляхом системного оновлення і корекції професійної підготовленості фахівців до змінюваних умов духовно-інтелектуального потенціалу та матеріального виробництва, кон'юнктури ринку праці; виступає одним із засобів їх соціального захисту та забезпечує потреби суспільства і держави у конкурентоспроможних фахівцях.

Перепідготовка спеціалістів (отримання другої вищої освіти) дозволяє студентам денної та заочної форм навчання паралельно з основною вищою освітою отримати ще й другу спеціальність за всіма напрямами підготовки фахівців в університеті, передбачених ліцензією МОН України.

При Центрі функціонують курси з підготовки іноземних мов (англійська, німецька, французька) до вступу в магістратуру. Навчання на курсах проводять висококваліфіковані викладачі кафедри романо-германських мов.

Велику увагу Центр приділяє підвищенню кваліфікації фахівців, направлених Обласним центром зайнятості, іншими ВНЗ згідно з навчальними планами та новітніми технологіями університету.

Потреба в підвищенні кваліфікації зумовлена: змінами в суспільному виробництві та вимогами сучасності. Особливістю є те, що слухачі уже володіють певними знаннями і практичними навиками у виконанні своєї роботи, можуть критично оцінити викладання теоретичного матеріалу.

Центр здійснює підвищення кваліфікації за всіма акредитованими напрямами (спеціальностями) університету в обсязі 340 осіб згідно з ліцензією Міністерства освіти і науки України, серія АЕ № 458753 від 05.08.2014 р.

Режим, форми та методи навчання по підвищенню кваліфікації здійснюється відповідно до нормативно-правових актів у галузі освіти та нормативних документів університету.

Програми курсів передбачають відповідну кількість годин аудиторних занять та одержують Свідоцтво про підвищення кваліфікації державного зразка за відповідними акредитованими напрямами.

За період 2004–2014 рр. другу вищу освіту здобули 1442 особи, на підготовчому відділенні навчалися 3502 слухачі, підвищення кваліфікації пройшли 782 фахівці, курси з іноземних мов відвідали 434 студенти (2010–2014 рр.)

ПРИЙМАЛЬНА КОМІСІЯ ХМЕЛЬНИЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Відповідальний секретар Приймальної комісії ХНУ Лопатовський В. Г..

Приймальна комісія університет – робочий орган, що утворюється для проведення прийому вступників на навчання. Термін повноважень приймальної комісії становить один рік.

Приймальна комісія працює на засадах демократичності, прозорості та відкритості відповідно до законодавства України, умов прийому до вищих навчальних закладів України, правил прийому, статуту та положення про приймальну комісію.

Склад приймальної комісії затверджується наказом ректора Хмельницького національного університету Скиби М. Є., який є головою комісії. За всі роки існування університету посаду відповідального секретаря обіймали провідні викладачі: Костогриз С. Г., Волошин М. Я., Пасічник А. Й., Іщук В. І., Скиба М. Є., Матіїшин М. В., Войнаренко М. П., Стечишин М. С., Кондратюк В. І., Прошин О. О., Терещенко О. П., Заверач М. М., Матюх С. А., Лопатовський В. Г.

Приймальна комісія Хмельницького національного університету виконує наступні функції:

— забезпечує інформування вступників, їх батьків та громадськість з усіх питань вступу до Хмельницького національного університету;

— організовує прийом заяв та документів, приймає рішення про допуск вступників до участі у конкурсі та до участі у вступних випробуваннях;

— в установленому порядку обов'язково подає до Єдиної державної електронної бази з питань освіти отримані від вступників відомості, вносить зміни до статусів заяв вступників в Єдиній базі;

— координує діяльність усіх підрозділів Хмельницького національного університету щодо підготовки та проведення конкурсного відбору;

— організовує і проводить консультації з питань вступу на навчання та вибору напряму (спеціальності), що найбільше відповідає

здібностям, нахилам і рівню підготовки вступника, особи, яка вирішила вступити до вищого навчального закладу;

— здійснює контроль за роботою усіх підрозділів приймальної комісії, розглядає і затверджує їх рішення;

— організовує та контролює діяльність технічних, інформаційних і побутових служб щодо створення умов для проведення вступної кампанії;

Колектив приймальної комісії 2015 рік

— приймає рішення про зарахування вступників за формами навчання і джерелами фінансування.

Робота приймальної комісії у Хмельницькому національному університеті, як зрештою у будь-якому університеті, вимагає опрацювання значного обсягу інформації, перевірки відсутності помилок, оперативності, точності та достовірності подання різноманітних довідок, звітів, формування наказів про зарахування, переведення, поновлення студентів тощо. Традиційно у «докомп'ютерну епоху» дані про кожного абітурієнта вручну заносились у журнал реєстрації заяв, алфавітний покажчик, особову справу, поточні списки абітурієнтів по факультетах, зведені відомості про подачу заяв, результати вступних випробувань та конкурсного відбору, накази про зарахування до університету і інші списки, відомості, які передавалися у різні служби університету від бухгалтерії, студентського відділу кадрів, деканатів до гуртожитків, бібліотеки, військкомату тощо. Зрозуміло, що така робота вимагала не тільки залучення значної кількості робітників приймальної комісії, а й високої та напруженої роботи з перевірки точності інформації на всіх ланках документообігу. До того ж необхідність оперативно надавати інформацію про перебіг приймальної кампанії, відомості про абітурієнтів вимагали додаткових витрат людських ресурсів. Саме ці фактори сприяли активній комп'ютеризації діяльності приймальної комісії нашого університету.

Не зважаючи на очевидні переваги комп'ютеризації всього документообігу приймальної комісії, цей процес проходив у декілька етапів.

На першому етапі, який припав на 1998–1999 рр., вирішувались такі завдання:

• створення бази даних абітурієнтів для надання оперативної інформації про перебіг подання заяв, пошуку інформації про конкретного абітурієнта, формування зведених відомостей. Вона створювалась на основі Microsoft Office Excel, абітурієнти групувались за факультетами. Застосування цього підходу дозволило не тільки формувати необхідні для подальшої роботи списки, а також покращити якість роботи за рахунок різкого зменшення кількості помилок та полегшити роботу технічного персоналу факультетських приймальних комісій;

• навчання персоналу приймальної комісії працювати з комп'ютерною технікою, базами даних, підвищення культури використання інформаційних технологій та переконання у їх ефективності.

Останнє завдання, напевно, було найважливішим, оскільки від розуміння необхідності використання комп'ютерної техніки та залучення всього персоналу залежав успіх всієї комп'ютеризації документообігу та глибина і темпи її впровадження. Основними чинниками, які стали на заваді цього процесу, були старі, роками відпрацьовані процедури ведення документообігу, небажання їх змінювати, відсутність будь-якого досвіду у впровадженні інформаційних технологій у роботу приймальної комісії, низький рівень комп'ютерного забезпечення і відсутність готових програмних продуктів для такої роботи. У цей період відповідальному секретареві приймальної комісії, доц. Терещенку О. П. не один раз доводилося відстоювати правильність обраної стратегії, переконувати персонал у тимчасовості труднощів впровадження комп'ютеризації.

Згодом лише наполеглива робота основного персоналу приймальної комісії (насамперед доцентів Ліствіна К. В., Малигіна О. В., Дорофєєва О. А.) та підтримка з боку керівництва університету (спочатку ректора університету проф. Сіліна Р. І, а у подальшому проф. Скиби М. Є.) дозволили змінити ситуацію на краще.

На другому етапі (2000–2004 рр.) вирішувались питання щодо модернізації та розширення комп'ютерного забезпечення приймальної комісії, удосконалення програмного забезпечення та його адаптації до потреб інформування різних служб університету приймальною

Колектив приймальної комісії 2004 року

комісією, створення автоматизованих робочих місць для персоналу для заповнення бази даних приймальної комісії. Для внесення необхідної інформації в базу даних, її збереження та обробки вперше використано програмний продукт Microsoft Office Access, який саме для цього було розроблено.

Відповідальні за створення бази даних розробили та з року в рік покращували спеціальну форму для спрощення набору інформації про абітурієнтів (рис. 1).

Використовуючи такі об'єкти, як «Таблиця», «Запит», «Звіт» тощо, вони створювали практично будь-які списки та накази.

Базу даних раціонально використовувати й для створення кінцевих звітів, зокрема факультетських та міністерських. Централізовано створювались списки іногородніх студентів для надання їм гуртожитку, анкети студентів для замовлення студентських квитків і т. і.

На цьому етапі в межах приймальної комісії була створена локальна комп'ютерна мережа, яка об'єднувала 14 персональних комп'ютерів, формалізовано процедури заповнення бази даних, розроблено уніфіковану електронну картку абітурієнта, електронні версії всіх паперових документів, що до цього часу заповнювалися вручну тощо. Не менш важливим доробком комп'ютеризації діяльності приймальної комісії стало автоматизоване формування рейтингу абітурієнтів за результатами вступних випробувань та середнього

бала атестата про середню освіту, а також врахування пільгових категорій абітурієнтів, яким чинним законодавством надається право на поза– конкурсне зарахування. Це дозволило суттєво зменшити, а згодом і усунути людський фактор у формуванні таких рейтингів, уникнути можливих помилок і підвищити рівень довіри до вступної кампанії.

Слід зазначити, що, незважаючи на досягнуті успіхи, низку завдань у роботі приймальної комісії ще не було вирішено. Ректором університету, проф. Скибою М. Є. було поставлене завдання суттєво підвищити прозорість діяльності приймальної комісії і, зокрема, прозорість проведення вступних випробувань. Ці вимоги фактично стали початком третього етапу у розвитку комп'ютеризації приймальної комісії.

На третьому етапі (2004–2009 рр.) було зроблено величезний об'єм роботи щодо уніфікації вступних випробувань, організації комп'ютерних тестових іспитів, перевірка виконання та висвітлення результатів якої здійснювались у присутності абітурієнтів. Для цього були придбані швидкісні сканери Xerox, лазерні принтери для двостороннього друку бланків відповідей на тестові запитання, мультимедійні проектори для демонстрації процесу перевірки та висвітлення результатів тестування безпосередньо в аудиторії у присутності абітурієнтів.

Суттєвих змін на цьому етапі вимагало і програмне забезпечення. Працівником приймальної комісії, доцентом Ліствіним К. В. був розроблений автоматизований комплекс, який дозволив без втручання оператора, в автоматичному режимі розпізнавати скановані бланки відповідей абітурієнтів, проводити їх оцінювання та виводити весь процес від сканування до перевірки та оцінювання на екран мультимедійного проектора в режимі реального часу в присутності абітурієнтів. Розроблене програмне забезпечення дозволило друкувати відомості результатів вступних випробувань зразу ж після їх закінчення, вивішувати їх на дошку оголошень для інформування абітурієнтів, їх батьків та інших осіб, передавати оцінки вступних випробувань у загальноуніверситетську базу тощо.

Усе це підняло на новий, більш високий рівень довіру до вступної кампанії, виключило будь-які підозри щодо непрозорості, корупційності вступної кампанії. Слід зазначити також, що така комп'ютеризація дозволила значно зменшити кількість викладачів та іншого персоналу, які брали участь у вступній кампанії, проведенні іспитів,

перевірці та оцінюванні абітурієнтів.

Однак щоразу змінювалися вимоги, тому проведення робіт з комп'ютеризації діяльності приймальної комісії було недостатньо. Насамперед це було обумовлено впровадженням у практику зовнішнього незалежного оцінювання та створенням єдиної загальноукраїнської бази абітурієнтів та результатів їх конкурсного відбору. Ці нові вимоги часу обумовили четвертий етап розвитку комп'ютеризації приймальної комісії університету.

На четвертому етапі (2009 р. і донині) було визначено наступні завдання щодо подальшої комп'ютеризації роботи приймальної комісії:

- під'єднання автоматизованих робочих місць до загальноукраїнської бази даних абітурієнтів через глобальну комп'ютерну мережу та канал VPN;
- виділення окремого сервера для інтернет-сайту приймальної комісії;
- розробка протоколів і практична реалізація обміну даними між власною базою даних та загальноукраїнською базою даних МОН України;
- удосконалення системи інформування суспільства щодо ходу приймальної кампанії та результатів рейтингування абітурієнтів тощо.

Основну увагу працівники приймальної комісії на цьому етапі комп'ютеризації документообігу присвятили оперативному висвітленню інформації про перебіг вступної кампанії в мережі Інтернет, організації зворотного зв'язку з абітурієнтами, які подавали заяви на вступ до університету в електронному вигляді.

Метою розробки і запровадження комп'ютерної тестової системи вступних випробувань є забезпечення максимальної прозорості та об'єктивності оцінювання відповіді абітурієнта на тестові завдання. Система розроблена відповідно до Закону України «Про вищу освіту», «Положення про приймальну комісію», «Умов прийому до вищих навчальних закладів України». Вона враховує передовий світовий досвід проведення тестування, процедури ЗНО та досвід вищих навчальних закладів України. Система захищена свідоцтвом про авторське право за № 39534 від 08.08.2011 р.

Особливість тестових випробувань полягає в тому, що усувається суб'єктивний фактор при оцінюванні завдань, які виконали абітурієнти. Всі абітурієнти, що проходять вступні випробування на

відповідний напрям підготовки, перебувають в однакових умовах, оскільки одночасно виконують рівноцінні завдання з різних екзаменаційних білетів.

Технічною основою запровадженої системи тестування є комп'ютерні технології, які використовують паперові носії, пакетне сканування відповідей і автоматизовану перевірку.

Бази даних тестових завдань створені для всіх дисциплін, з яких проводиться тестування. Вони щорічно поповнюються і вдосконалюються.

Бази даних тестових завдань є відкритими і прозорими, кожна з них містить від однієї до трьох тисяч тестових завдань. Університет розміщує збірники тестових завдань на своєму сайті в Internet та видає їх паперові версії.

З метою удосконалення процедури подачі документів для вступу до вищих навчальних закладів Міністерством освіти і науки України у 2011 році було розроблено експериментальну систему «Електронний вступ до ВНЗ України». У 2011 році під час впровадження цієї системи (поруч із традиційною) майже половина заяв від абітурієнтів надійшла через Internet. З 2012 року система працює повноцінно.

Робота приймальної комісії в календарному році завершується складанням звіту про результати прийому на навчання. До звіту включаються всі інструктивні матеріали щодо вступної кампанії, листування із державними структурами та Міністерством освіти і науки України, обсяги ліцензування та державного замовлення, статистика ходу вступної кампанії, інформація про переведення та поновлення, накази про зарахування та загальна характеристика вступної кампанії.

Таким чином, враховуючи активну підтримку з боку керівництва університету та з огляду на результати пройденого шляху та набутого досвіду, можна стверджувати, що приймальна комісія і надалі спроможна вирішувати виклики сучасної доби та покращувати рівень комп'ютеризації документообігу у своїй подальшій діяльності.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ВІДДІЛ

Співробітники Методичного кабінету (1997–2003 рр.) Поробок С. І. та Тельнова М. С.

У нашому навчальному закладі з 1985 року існував окремий структурний підрозділ ¬– Лабораторія методичного забезпечення навчального процесу, що здійснював методичний супровід освітнього процесу. У 1997 році цей підрозділ був перейменований у Методичний кабінет, який очолила, філолог за освітою, Поробок Світлана Іванівна. У різні роки у кабінеті працювали Васьковська Раїса Павлівна, Мільман Валентина Іванівна, Янцеловська Ірина Анатоліївна, Шевченко Світлана Іванівна, Тельнова Марія Станіславівна. Основними функціями, які покладалися на методичний кабінет у радянський період жорсткої централізації управління вищою освітою, були: поширення передового педагогічного досвіду, організація різноманітних конкурсів робіт студентів (курсових, дипломних, науково-дослідних), запровадження технічних засобів навчання, розповсюдження навчально-методичної літератури, що надходила з навчально-методичних центрів міст Харкова, Києва, Москви.

Вимоги часу спонукали ректорат до наповнення новим змістом роботу методичного підрозділу. Наказом ректора від 26 вересня 2003 року № 204 був створений Навчально-методичний центр інноваційних технологій, ініціаторами створення якого були ректор (на той час Технологічного університету Поділля) Микола Єгорович Скиба та перший проректор – Сергій Григорович Костогриз.

Приміщення для новоствореного центру передала кафедра машинознавства. Ним виявилася простора, площею 72 кв. м., аудиторія на другому поверсі третього навчального корпусу. Проект дизайну аудиторії розробила родина художників Анатолія та Любові Басалюків. Слід зазначити, що запропоноване оригінальне рішення стелі кабінету з точковим освітленням та вбудовані прозорі розсувні шафи для презентації постійних виставок навчально-методичної літератури вражали своєю новизною і вишуканістю. Для змінних експозицій передбачався складений стенд, а в центрі аудиторії планувався великий овальний стіл для робочих нарад та засідань. Без

Приміщення Навчально-методичного центру інноваційних технологій

перебільшення можна сказати, що дизайнерське рішення нового структурного підрозділу було новаторським і європейським, воно відрізнялося від звичного нам радянського стилю оформлення інтер'єру навчального закладу.

Особливо прискіпливо Сергій Григорович підійшов до вибору кандидатур галереї діячів української освіти, які зробили значний внесок в її розвиток: Петра Могили, Феофана Прокоповича, Григорія Сковороди. Виконав портрети технікою різьблення по деревині викладач кафедри теорії та методики трудового і професійного навчання Ігор Петрович Андрощук.

Керівником центру призначили, доцента кафедри теорії та методики трудового і професійного навчання Ганну Володимирівну Красильникову, а першими працівниками центру стали: Пащенко Ольга Василівна - доцент кафедри теорії та методики трудового і професійного навчання, Люлькун Ніна Ананіївна – доцент кафедри ділової іноземної мови, Форкун Юрій Вікторович – доцент кафедри інформаційних систем в менеджменті. На посаду секретаря центру призначили студентку заочного факультету № 2 зі спеціальності "Професійне навчання" Телюпу Олену Володимирівну.

Вдалим кроком у формуванні колективу була згода працювати у центрі харизматичної особистості, досвідченого викладача-методиста з двадцятирічним стажем роботи на посаді декана заочного факультету № 2 Бегняк Віри Іванівни.

Однак новостворений структурний підрозділ проіснував у такому складі недовго. Вже в грудні 2004 року (наказ ректора від 12.01.2004

Співробітники навчально-методичного управління (зліва направо) Красильникова Г. В., Телюпа О. В., Бегняк В. І. (2009)

р. № 6) у межах реорганізації структури університету було створено навчально-методичне управління (НМУ), в якому були організовані відділи: моніторингу та планування методичного забезпечення освітнього процесу, підвищення кваліфікації викладачів та співробітників університету, редакційно-видавничий центр та навчально-методичний центр інноваційних технологій. Першим координатором Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС) університету призначили Бегняк В. І. Підпорядковувалося навчально-методичне управління першому проректору, д.т.н., проф. Костогризу С. Г.

Саме у той час Міністерство освіти і науки України (МОНУ) готувалося до підписання Болонської декларації у Бергені, а тому почало активно впроваджувати так звану Європейську кредитно-трансферну систему (ЄКТС). МОНУ визначило більше півсотні провідних вишів України, які взяли участь у педагогічному експерименті. Мабуть, не випадково до цього списку попав і (на той час) Технологічний університет Поділля, вже відомий своїми інноваціями у дистанційних технологіях навчання. Тоді стало зрозумілим, що створене нове управління, це як передбачена керівниками університету відповідь на нагальні потреби, але зроблена на випередження у часі.

Навчально-методичне управління очолило проведення педагогічного експерименту з впровадження ЄКТС в університеті, що передбачав зміни принципів управління навчальним закладом; нормативно-правових відносин між учасниками системи вищої освіти; організації навчально-виховного процесу, форм роботи зі студентами, педагогічного контролю результатів навчання, оновлення й застосування державних стандартів вищої освіти, використання сучасних освітніх технологій та можливості досягати високого ступеня індивідуалізації навчання тощо. Для участі в експерименті у 2004 році були відібрані вісім спеціальностей, задіяні 254 студенти одинадцяти академічних груп освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр.

2004–2008 роки стали насиченими на події та нововведення: в освітньому процесі з'являються такі нові поняття, як "індивідуальний навчальний план студента", "траєкторія навчання", "модульне об'єктно-орієнтоване динамічне середовище для навчання (MOODLE)". Цікавою є історія розроблення форми індивідуального навчального плану студента (ІНПС) та його запровадження у навчальний процес, який прийшов на зміну звичної усім нам залікової книжки. Перевагами нового документа були наявність інформації про нормативні та вибіркові дисципліни, при цьому перелік останніх формувався безпосередньо студентом під керівництвом куратора на кожний навчальний рік; а також додаткової інформації щодо навчальних дисциплін, які студент вивчав у закладах-партнерах, позакредитних навчальних дисциплінах та кредитів, накопичених студентом за такі види діяльності, як науково-дослідна робота: написання статей, тез виступів, участь у студентських конференціях тощо.

Великий обсяг додаткової інформації призвів до збільшення розмірів документа, що було незвичним як для студентів, так і для викладачів, а тому сприймався неоднозначно. З часом новий ІНПС, виготовлений Редакційно-видавничим центром університету, незмінним керівником якого є донині Василь Сергійович Яремчук, було передано в МОН України. Наказом міністра МОН України С. М. Ніколаєнко від 30.12.2005 р. № 774 ІНПС був запроваджений в усіх ВНЗ. Наш університет почали відвідувати численні делегації з метою вивчення досвіду успішного запровадження європейських нововведень.

Не менш важливою виявилася робота зі створення першого Інформаційного пакета університету (2004), яку очолила В. І. Бегняк. Для вивчення досвіду з розробки такого документа університет відрядив делегацію у складі Г. В. Красильникової та В. М. Цимбалюка у Каунаський політехнічний університет (Литва). У 2008 році оновлене і видане друге видання Інформаційного пакета університету, який містив детальну інформацію про усі напрями підготовки фахівців і їх зміст для потенційних партнерів–закладів освіти. З часом усталеною практикою в університеті стало щорічне видання Інформаційних пакетів спеціальностей двома мовами – українською (2010, 2012, 2014) та англійською (2012).

Колектив навчально-методичного управління та його керівник — перший проректор, д. т. н., проф. Костогриз С. Г. (2011) (зліва направо Красильникова Г. В., Яремчук В. С., Косянчук Т. Ф., Костогриз С. Г., Поробок С. І., Бегняк В. І., Коваль А. О., Дунець Ю. В., Хитра О. В., Шалапко М. М.)

Впровадження Європейської кредитно-трансферної системи розтягнулося в часі, проходило складно і зустрічало шалений опір з боку освітян. Основною причиною повільних темпів руху в сторону Європи була, безумовно, відсутність чітких механізмів реалізації нових технологій організації навчального процесу з боку очільників освіти, і як наслідок, низька мотивація учасників експерименту. Та найбільшою перешкодою у роботі була застаріла нормативна база вітчизняної освіти, яка не дозволяла здійснювати прогресивні зміни у навчальному процесі. І тоді було прийнято вольове рішення ректорату – для нормальної роботи в університеті буде створено свою нормативну базу.

Навчально-методичне управління очолило роботу з оновлення нормативно-методичної бази за основними принципами Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС). У період з 2004 по 2008 роки творчим колективом, в який входили декани, заступники деканів факультетів, керівники різних служб і підрозділів університету, розроблено 27 положень, що унормовували різні види діяльності університету, але найважливіше – організацію навчального процесу. У цілому це був продуктивний період, період припинення хаосу щодо трактувань сутнос-

Обговорення проекту нового Закону "Про вищу освіту" (зліва направо Г. В. Красильникова, С. Г. Костогриз, В. І. Бегняк, Я. Т. Кіницький)

ті нововведень в нашому університеті, початку звичної практики роботи усіх за сталими прописаними правилами та процедурами. Сергій Григорович запропонував назвати збірку внутрішніх нормативів системою якості в університеті, що не втратило актуальності і сьогодні – на початку 2015 року, коли готується до друку третє, оновлене, відповідно до нового Закону "Про вищу освіту", видання понад 50 внутрішніх нормативних документів.

Крім нормативної літератури навчально-методичне управління активно працює над методичними та науковими виданнями з організації освітнього процесу. Так, перше методичне видання НМУ було присвячене особливостям розроблення тестових завдань для проведення об'єктивного контролю знань студентів (2005). Результатом роботи творчого колективу в складі М. Є. Скиби, С. Г. Костогриза, Г. В. Красильникової в 2009 році стає монографія "Моніторинг якості навчального процесу у вищому закладі освіти", схвально оцінена Національною академією педагогічних наук України. Ідея моніторингу якості вищої освіти актуальна й сьогодні, оскільки в Законі України "Про вищу освіту" п'ятий розділ присвячений створенню систем внутрішнього забезпечення якості.

Позитивним моментом впровадження ЄКТС в університеті можна вважати видання випускникам усіх освітньо-кваліфікаційних рівнів університету Додатка до диплома європейського зразка. За період 2011–2014 років було видано 63 таких додатки. Передувала цій події титанічна праця колективу викладачів кафедр іноземних мов, які перекладали зміст додатків для кожного напряму підготовки (спеціальності) англійською мовою.

Постійна увага приділялася питанням підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу та співробітників університету, якими керувала тривалий час (2008–2013) Олена Володимирівна Хитра. Зокрема, навчально-методичним відділом безперервно організовуються психолого-педагогічні курси для молодих викладачів університету. Численні семінари та короткотривалі курси для проректорів, деканів та заст. деканів, зав. кафедр, викладачів, методистів та операторів деканатів дають змогу швидко та ефективно розповсюджувати інноваційний досвід та здійснювати процес безперервної перепідготовки співробітників університету.

Основним напрямом діяльності Навчально-методичного відділу

залишається планування навчально-методичного забезпечення освітнього процесу та контроль за його дотриманням, який очолює з 2005 року Тетяна Францівна Косянчук. За останні десять років методичну експертизу навчально-методичного відділу пройшли та вийшли у світ понад 275 навчальних посібників (підручників) з грифом МОН України, десятки тисяч методичних розробок та електронних освітніх ресурсів.

Сьогодні відбуваються динамічні події та перетворення у вищій освіті, відтак навчально-методичний відділ знаходиться перед викликом нових структурних перетворень. На часі створення нових підрозділів, що забезпечуватимуть дотримання стандартів якості надання освітніх послуг, сприятимуть розвитку педагогічної майстерності науково-педагогічних працівників, гарантуватимуть сприятливі умови навчання студентам університету та праці – викладачам тощо. Однак, ми впевнені, що колектив навчально-методичного відділу й надалі буде мозковим центром освітнього процесу, що сприяє динамічному розвитку інформаційно-освітнього середовища нашого університету, впровадженню європейських інновацій та збереженню вітчизняних традицій.

СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ

Українська держава, яка стала на шлях поступу до європейських цінностей, приєднавшись до Болонського процесу, розпочала демократизацію вищої школи, чим і задекларувала сприяння та підтримку студентського самоврядування.

Студентське самоврядування – це процес реальної участі осіб, які навчаються, в управлінні та керівництві діяльністю свого колективу, від захисту прав студентів до раціональної організації їхнього дозвілля, у взаємодії зі всіма органами управління вищим навчальним закладом. Це провідний фактор активізації навчальної діяльності, виховання лідерських та організаторських якостей, соціальної активності, громадської відповідальності та свідомості, гармонійного розвитку майбутнього фахівця, основа розширення демократизму та підвищення ролі вищої школи як соціальної системи.

Студентські самоврядні структури є системним утворенням, оскільки охоплюють більшість сфер життєдіяльності вищого навчального закладу: навчально-виховну, науково-дослідну, спортивно-оздоровчу, культурно-дозвіллєву, інтелектуальну, екологічну, громадську і мають функціонувати на рівнях академічної групи, курсу, факультету, гуртожитку, студентського містечка, всього вищого навчального закладу.

Система студентського самоврядування передбачає дотримання певних вимог: виборність на всіх рівнях; періодична звітність лідерів; виконання рішень вищих органів членами організації або її окремих груп; забезпечення права меншості на відстоювання своєї позиції; відкритість прийнятих рішень, реальна гласність; забезпеченість студентського активу реальними правами й обов'язками тощо.

Утвердження студентського самоврядування у ВНЗ створює умови для реалізації громадянської, творчої, соціальної активності, лідерства, самостійності студентів, у цілісному навчально-виховному, науково-професійному та культурному процесах; реальної форми студентської демократії з відповідними правами, можливостями та відповідальністю; соціально-правового самозахисту осіб, які навчаються; підвищення якості підготовки і виховання майбутніх фахівців; варіативної за змістом, структурою, організаційними формами та способами діяльності.

Студентське самоврядування Хмельницького національного університету – це об'єднання консультативно-дорадчих студентських самоврядних структур, утворених для більш повного врахування суспільних потреб і позицій студентської молоді, налагодження конструктивної взаємодії між адміністрацією університету та студентством, має форму студентської ради на різних рівнях: факультет, гуртожиток, університет.

Роботу органів студентського самоврядування об'єднує і координує Студентська рада університету, членами якої є голови студентських рад факультетів та гуртожитків, департаментів та клубів за інтересами, члени студентських самоврядних структур університету, профспілкового комітету, представники інших студентських об'єднань університету.

Студентська рада університету організовує свою діяльність за такими напрямами-департаментами: «Навчальний», «Науковий», «Дозвілля», «Здорового способу життя», «Побутовий», «Студентська соціальна служба волонтерів» та «Прес-центр». При Студентській раді університету діють клуби за інтересами: національно-патріотичний «Ми-українці»,

інтелектуальний «Smart geme», дискусійний «D, club», мистецький «Primo passo».

У 2003 році після створення дієвого складу студентської ради університету, яку очолила Світлана Пілішек, а потім успішно продовжили розвивати діяльність Іллона Трусова, Тетяна Подворна, Лідія Фрадінська, Вікторія Рудик, а нині Анастасія Козак, ректором університету проф. М. Є. Скибою були надані усі можливості для плідної співпраці. У зв'язку з цим традиційними стали зустрічі студентського самоврядування університету з ректором та його командою на засіданнях круглого столу. Вивчення проблемних питань серед студентства, аналіз проведеного анонімного анкетування студентів щодо якості освітніх послуг, умов проживання у студентських гуртожитках, харчування студентів, роботи наукової бібліотеки університету – стає тим переліком основних завдань, які оперативно вирішуються на спільних засіданнях у форматі круглого столу. Як правило, такі засідання проводяться напередодні Міжнародного дня студента і позитивні рішення є своєрідним подарунком студентам університету до «професійного свята». На своїх регулярних щотижневих засіданнях студрадівці обговорюють: креативні ідеї; новітні форми роботи; студентські просвітницькі, дозвіллєві заходи; участь у студентських акціях та флешмобах на рівні університету, міста, області; роботу у вищих органах студентського самоврядування, обговорюють кандидатури учасників різноманітних студентських семінарів, конференцій, форумів, тренінгів, круглих столів.

Університет є потужним науковим центром. Дієвою була пропозиція студради університету щодо створення у 2004 році Студентського наукового товариства, яке і очолив непересічний студент тодішнього факультету бізнесу Сергій Колпаков. Члени наукового товариства розпочали ефективну співпрацю з викладачами-науковцями кожного факультету, пропагували участь студентів у наукових розробках, у студентських наукових конференціях, координували, зі свого боку, студентський науковий потенціал університету. Товариство організовує і проводить Міжвузівські та Всеукраїнські студентські наукові конференції. Нині студенти-науковці, магістранти, аспіранти університету об'єднані у Наукове товариство студентів і молодих вчених університету, що виявилось більш дієвою формою об'єднання молодих науковців університету.

Високий рівень освітянських послуг та якість навчання є пріоритетними у підготовці конкурентоспроможних фахівців. У цьому напрямку роботи стали відчутними впевнені кроки навчального департаменту студрадівців2004 року серед відстаючих студентів. Вперше студенти, що мали академічну заборгованість за результатами атестацій, були викликані на засідання студентської ради університету, яка вислуховувала причини неуспішності, радила, допомагала, вимагала та давала термін на виправлення ситуації. І це була розмова успішних студентів-активістів зі студентами, які не виконували, власне, головного обов'язку – успішного навчання. Питання якості освітянських послуг постійно вивчаються через анонімне анкетування студентів: першокурсників – «Моя перша сесія», 2–4 курсів – «Як підвищити якість освіти», випускників – «Оцінка якості підготовки та конкурентоспроможності фахівців університету». Рівень якості викладання дисциплін є пріоритетним на засіданнях студентської ради університету, круглих столах на рівні університету, регіону, держави. Участь в обговоренні проекту Закону України «Про вищу освіту» та його імплементація, європейський вектор розвитку вищої освіти держави, академічна мобільність студентів України, розвиток студентського самоврядування та розширення його повноважень стали постійними на студентських конференціях, зустрічах із заступниками та Міністром освіти і науки України.

На вістрі проблем виховного характеру завжди були і будуть студентські гуртожитки. Усі засідання ради з побуту університету, які були організовані протягом багатьох років, проводились двічі на рік за участю студентських рад гуртожитків студмістечка, де ставились гострі проблемні питання студентського життя у гуртожитках. Для вивчення ситуації, напередодні засідання проводилось анонімне анкетування мешканців гуртожитків, визначались пріоритетні питання, вирішення яких вимагало втручання ректора університету. Студентські ради гуртожитків займаються і поточними справами: контролюють санітарний стан кімнат гуртожитків, займаються поселенням та виселенням студентів за порушення положення про студентський гуртожиток університету, організовують чергування на кухнях та вахтах гуртожитків, проводять конкурси на звання «Краща кімната гуртожитку» та «Краща кімната студмістечка», проводять спортивні змагання між студентськими командами гур-

тожитків. У студентському гуртожитку № 4, де мешкають студенти факультету інженерної механіки, запроваджено і плідно працює положення про рейтингову оцінку мешканців гуртожитку, що стимулює студентів не тільки до виконання правил проживання, але й успішного навчання.

Вже через два роки, у 2005-му, відчутною стала робота студентського самоврядування університету серед студентських самоврядних структур ВНЗ міста та області. У результаті в номінації «Студентське самоврядування» обласного фестивалю «Подільський оскар» студрадівці університету двічі отримали найвищу нагороду, яку не отримав більше жоден ВНЗ області.

Студентське самоврядування Хмельницького національного університету єдине в Україні виступило у номінації «Впровадження здобутків педагогічної науки в освітню практику. Студентське самоврядування в освітньо-виховному процесі університету» – так назвали студентські урядовці свій вклад у здобутки університету у навчально-виховному процесі, що на Всеукраїнській виставці «Сучасна освіта в Україні – 2007» у м. Києві отримало диплом лауреата.

Постійно розширюються повноваження студентських самоврядних структур відповідно до Закону України «Про вищу освіту». Членство у вчених радах факультетів, університету, узгодження кандидатур студентів для переведення на державну форму навчання, відвідування занять та ходу сесій, поселення в студентські

гуртожитки, а з 2007 року – членство голови студради університету у акредитаційних комісіях Міністерства освіти і науки України. Організація і проведення студентських конференцій з питань проблем та перспектив діяльності студентського самоврядування стали традиційними. Новий 2015 року Закон України «Про вищу освіти» підтвердив та розширив повноваження студентських самоврядних структур у ВНЗ. І знову активна співпраця студентів України на рівні Всеукраїнського круглого столу, який організовує студради університету із запрошенням студентського самоврядування європейського університету (м. Бидгош, Польща) з обговорення питань підвищення ефективності діяльності студентського самоврядування та підвищення якості освіти вишів нашої держави до рівня Європи.

Власні здобутки змушують ділитися досвідом та вчитися новим формам роботи. Тому співпраця зі студентськими самоврядними структурами ВНЗ України, Російської Федерації, Польщі стали дуже корисними. З'являлися нові друзі, розширювалась співпраця з Чернівецьким національним університетом ім. Ю. Федьковича та Кам'янець-Подільським національним університетом ім. І. Огієнка, Тернопільським національним економічним університетом та Національним університетом «Острозька академія», Уманським педагогічним університетом та Тверським державним педагогічним університетом (Росія). Зазначені навчальні заклади відвідали студенти нашого університету та приймали гостей у своєму університеті, були організаторами і учасниками студентських науково-практичних конференцій, семінарів, круглих столів. Студентська рада університету постійно розширює свою діяльність та співпрацю з молодіжними

формуваннями області, країни та за кордоном. Налагоджена співпраця студентського самоврядування університету зі студентськими самоврядними структурами

Краківської політехніки (Польща) дала можливість у 2011 році нашим студрадівцям на конкурсній основі вибороти право стажування в студентських самоврядних структурах ВНЗ Польщі. Можливість одержання подвійних дипломів студентами ХНУ та вузів Польщі з 2014 року ще більше розширило можливість співпраці студентського самоврядування, та взагалі студентства, не тільки у вивченні досвіду, а й безпосередньому навчанні у європейських вузах.

Значним здобутком студентського самоврядування університету стала участь у програмі Фонду народонаселення ООН із залученням молоді до формування безпечної поведінки та здорового способу життя. У 2007 році ректором університету М.Є. Скибою була підписана угода з ФН ООН, згідно з якою студентське самоврядування університету мало змогу отримувати інформаційну, методичну та матеріальну підтримку з боку Фонду. Студентське самоврядування отримало мультимедійний проектор та ноутбук для можливості використання більш сучасних методів роботи з молоддю, а шестеро студентів, членів департаменту здорового способу життя студентської ради університету, пройшли спеціальні тренінги у сфері здорового способу життя і отримали відповідні сертифікати. Один із студрадівців нашого університету став членом Координаційної ради при ФН ООН для координування заходів молодіжних активістів України в боротьбі із ВІЛ/СНіД, наркоманії, незапланованої вагітності, гендерної рівності. Долучення студентського самоврядування університету до співпраці з ФН ООН відкрило доступ до проектів та ініціатив інших міжнародних європейських донорних структур.

Створення департаменту студради університету «Здоровий спосіб життя» з 2012 року розширило заходи в рамках, спільно з відділом навчально-виховної роботи, програми «Здоров'я молоді – здоров'я нації». спортивні змагання команд факультетів та студентських гуртожитків, акції щодо шкоди тютюнопаління, вживання наркотичних речовин, анонімне анкетування з проблем поширення шкідливих звичок, тренінги, зустрічі з лікарями-наркологами, перегляди відеофільмів тощо.

Багато гострих проблемних питань ставить сьогодення перед молоддю. Як правило в гострих кулуарних дискусіях не завжди «народжується істина». Виникло питання про створення студентського

клубу, на засіданнях якого можна було дискутувати з тієї чи іншої гострої проблеми, що хвилювала молодь. Ініціатором створення при студентській раді університету дискусійного клубу «D'club» була Уляна Устінова, яка підбирала гострі теми для дискусій, організовувала роботу клубу та була його незмінним модератором. Це дозволило студентам університету аналізувати та обговорити із запрошеними фахівцями актуальні проблеми сьогодення: «Про «+» і «–» Євросоюзу та міфи про НАТО», «Свобода слова», «Шлюб зі штампом чи без?», «Фашизм сьогодні», «Проблеми становлення особистості» та розвивати ораторські здібності учасників клубу. Проведення тренінгів для бажаючих на тему: «Постановка цілей», «Loesje» – допомогли студентам добиватися поставленої мети та розширити кругозір у сфері соціальної реклами.

В усьому світі, в усі часи, особливо нелегкі для певної категорії людства, на допомогу приходили волонтери. Виховання співчуття, милосердя, бажання допомогти – ось що змушує цих людей діяти, а не спостерігати. Вже більше десяти років при студентській раді університету активно діє Студентська соціальна служба волонтерів. Вона взяла під опіку дітей сирітських закладів міста і області, пенсіонерів та інвалідів (колишніх викладачів та співробітників університету), ветеранів Великої Вітчизняної війни відповідно до розробленої спільної програми з управлінням навчально-виховної роботи і соціальної політики університету, що отримала назву «Милосердя». Збір студентських пожертв до Дня св. Миколая та міжнародного Дня захисту дітей, підготовка святкових програм дітям-сиротам, подарунки та призи, ігри і розваги, просто спілкування – це неповний

перелік добрих справ, які роблять студенти-волонтери. У 2006 році благодійні кошти студентів університету були вкладені в облаштування Будинку дитини у м. Хмельницькому та у Хмельницький фонд «Милосердя». Волонтери університету як дієва волонтерська структура були запрошені на благодійний Віденський бал, організований Хмельницьким фондом Милосердя у музично-драматичному театрі ім. М. Старицького та стали активними учасниками розіграшу лотів дітей сиріт та дітей позбавлених батьківської опіки. На всеукраїнському конкурсі волонтерів голова студентської соціальної служби волонтерів університету Наталя Лук'янчук виборола перше місце. Волонтерська служба студентів взяла під опіку ветеранів ВВВ південно-західного мікрорайону міста (ЖКГ № 3), співпрацює з Радою ветеранів міста та області, сприяє в організації круглих столів та зустрічей ветеранів війни та учасників бойових дій зі студентами університету, дякуючи їм за участь у патріотичному вихованні студентської молоді.

Студентська соціальна служба волонтерів сприяла участі студентів університету в Міжнародному благодійному марафоні «Чорнобильський дзвін» до 20-ї річниці аварії на ЧАЕС. Студентство університету з 2007 року бере активну участь у щорічній Всеукраїнській акції «Від серця до серця», акції Міжнародного благодійного фонду допомоги дітям, що долають рак та розсіяний склероз «Щастя на крилах», надавало допомогу усім, хто звертався за адресною допомогою. Надавалась частина коштів на складні дорогі операції закордоном наших випускників, їх дітей та родичів. Розповсюдження благодійних марок товариства Червоного Хреста стало щорічним внеском студентів університету у фонд допомоги і підтримки самотніх хворих похилого віку. Сума щорічних благодійних студентських внесків та пожертв складає більше 10 тисяч гривень.

2014–2015 роки стали для студентського самоврядування та студентської соціальної служби волонтерів університету випробуванням на організацію благодійної допомоги учасникам подій на Майдані Незалежності в м. Києві, військовослужбовцям зони АТО, військовому шпиталю м. Хмельницького та постраждалим громадянам-переселенцям з Криму та Донбасу. Оголошені студентські акції-місячники зі збору теплого одягу, сухих харчових наборів, написання листів-підтримки воїнам, а також коштів загальною сумою біля 30 тисяч гривень, дозволили надати адресну допомогу родинам загиблих хмельничан на майданах у м. Києві та м. Хмельницькому, придбати та передати військовослужбовцям в/ч А3808 району Дубове шість сучасних засобів з'язку, 20 саперних лопат, термобілизну, термошкарпетки, а Хмельницькому військовому шпиталю студентами-волонтерами було закуплено велотренажер для реабі-

літації воїнів АТО, які перебувають на лікуванні, та ультразвукову мийку для медичного інструментарію для мобільної бригади лікарів шпиталю в зоні АТО.

Виховання – це засвоєння кожною особистістю духовності, культури народу, його національного духу. Тому з 2005 року при студентській раді університету розпочав роботу мистецько-фольклорний клуб «Ми – українці», який з 2012 року набув національно-патріотичного спрямування. Ідентичність українців у ті роки менш хвилювала, ніж сьогодні, але молодь відчула потребу доторкнутись до історії, традицій українського народу. Клуб залучає студентів до українських народних традицій: колядок, щедрівок, українського вертепу, вечорниць на Андрія, вивчення генетичного коду українців – вишиванки. Члени клубу вивчають види орнаментів вишивки за регіонами України, майстерності вишивання та виготовлення українських народних костюмів тощо. Стало традиційним проведення фестивалів української кухні, під час яких студентами факультетів презентуються українські страви з їх історією виникнення і дегустацією за загальним святковим столом. Як правило, такі фестивалі проводяться під час святкування Новорічно-Різдвяних свят, мають певний сценарій та караоке українських народних пісень. Вхідним квитком на таке свято є український народний костюм та знання української народної пісні. Часто на таких вечорницях розігрується давня традиція сватання на Україні, вивчають та співають народні

українські пісні під баян, на столі традиційні кутя, український борщ та вареники.

У 2008 р. новостворений мистецький клуб “Primo passo” у структурі студентської ради університету згуртував студентів, які на своїх зібраннях читають власні вірші, прозу, співають власні пісні та пісні відомих аматорів, запрошують цікавих гостей-виконавців, бардів. За бажанням студентів була організована аматорська безкоштовна школа гітаристів. Окрасою клубу стало проведення музично-поетичних вечорів «Musica verborum», «In ludum dorsum». Учасниками клубу є не лише студенти університету, а й усі бажаючі молоді люди. Клуб веде активну співпрацю із творчою молоддю міста, розкриває все нові і нові імена скарбниці талантів університету, пропагує серед студентів інтерес до камерного, немасового мистецтва. Нинішнього року студрадівці організували творчий вечір талантів університету в номінаціях: гра на музичних інструментах, вокал, хореографія, власна проза та поезія. Більше двадцяти учасників змагались за звання переможця, а незалежне журі визначало та нагороджувала кращих виконавців. Не обійшлося без спонсорів та подарунків усім учасникам, а також учасники подарували глядачам позитив та гарний настрій.

В університеті приділяється велика увага розвитку особистості, патріотизму, правової культури та необхідності у здобутті нових знань. Представники студентського активу університету є членами керівних органів Всеукраїнської студентської ради, Національного студентського союзу. Активісти Студентської ради беруть участь в різних проектах Всеукраїнських молодіжних громадських організацій, є учасниками студентських конференцій, семінарів, круглих столів, форумів, які організовують і проводять ВНЗ України, що забезпечує зв’язок із студентськими лідерами та

постійний обмін досвідом. Студентське самоврядування університету стало учасником круглих столів з обговорення двох проектів Закону «Про вищу освіту», особливо положень, що стосувались діяльності та розвитку студентських самоврядних структур у ВНЗ держави та при МОНМС, і самі ставали організаторами круглих столів за участю представників ВНЗ регіону, Національного студентського союзу та за підтримки Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України. Усі зауваження та доповнення ініційовані студентством були враховані в остаточних редакціях проектів Закону України «Про вищу освіту».

Традиційними стали щорічні міжнародні та всеукраїнські конференції. Так, у 2011 році була проведена конференція «Органи студентського самоврядування у просторі вищої освіти України». А участь у ній гостей із Польщі, Російської Федерації та Болгарії практично надала конференції статус міжнародної. Студентська рада Хмельницького національного університету зібрала активних студентів України і під час проведення Міжнародної конференції «Спектри діяльності органів студентського самоврядування в контексті розвитку сучасного суспільства» в 2013 році. Учасниками конференції стали студенти 15 вишів України, Московський державний університет приладобудування та інформатики, Сілузького університету м. Катовіце (Польща). 2014 року активна молодь України зібралась у стінах нашого університету на організований студентською радою круглий стіл «Реалії впровадження Закону України «Про вищу освіту»: студентський погляд», на який з'їхались студенти з 40 ВНЗ, 20 міст, 17 областей України. Десять студентських урядовців з Польщі (Бидгощський технологічно-природничий університет) відгукнулись на відео запрошення студентів нашого університету, незважаючи на складну соціально-політичну ситуацію в Україні, вирішили поділитись своїм досвідом з українськими реаліями в секторі студентського самоврядування у ВНЗ.

Університет є не лише науковим, а й інтелектуальним центром на теренах Поділля. На базі студентської ради університету ще у 2003 році був створений студентський інтелектуальний клуб «Smart game» та збірна команда «Пантеон». Центр інтелектуальних ігор навчальних закладів міста, шоу-програма «Що, де, коли?» регіону переносяться до нашого університету. Щорічно проводяться тренінги членів клубу, Весняний та Осінній тури, змагання команд факультетів, відкриті чемпіонати за участю команд ВНЗ, коледжів, гімназій та шкіл міста і щоразу «Мудра сова» залишається в університеті. Інтелектуальним осередком збірної команди є студенти гуманітарно-педагогічного факультету, факультету прикладної математики та комп'ютерних технологій, а незмінним капітаном збірної тривалий час залишався Анатолій Макаров (факультет комп'ютерних систем та програмування). З ініціативи факультету інженерної механіки ігри «Що? Де? Коли?» були організовані серед команд академічних груп першокурсників. Інтелектуали змагались за право переможця з дисциплін: історія України, фізика, математика. До сьогодні один раз в семестр змагаються інтелектуали команд факультетів та визначають переможців, а ними стають практично усі факультетські команди. Дипломи переможців, «солодкі призи» та переможний настрій завжди панують на таких заходах.

«Здоров'я молоді – здоров'я нації» – під таким гаслом проводяться усі профілактично-оздоровчі заходи в університеті, ініційовані

Ректор ХНУ М. Є. Скиба у колі студентів

Зустріч з ветеранами ІІ світової війни

студентським самоврядуванням. Виховання поваги до власного здоров'я, розуміння проблем зі здоров'ям, профілактика шкідливих звичок та правопорушень стали пріоритетом у профілактично-оздоровчій роботі департаменту здорового способу життя. З 2003 року розпочалась справжня «війна» з тютюнопалінням в університеті, яка на сьогодні переросла в постійно діючу акцію «Молодь проти паління». Інформаційні матеріали у газеті «Університет», роздача буклетів про шкоду куріння, зустрічі з провідними медиками нарко- та тубдиспансерів, перегляд відеофільмів стали постійними профілактичними заходами в університеті. Доречною була також допомога психологів університету, які проводили тренінги для тих студентів, які хотіли кинути палити. Центром соціологічного дослідження і сьогодні проводиться щорічне анонімне анкетування студентів університету, особливо першокурсників, яке свідчить про те, що «заядлих» курців стає все менше. Але останні декілька років в університеті проводиться не просто акція, а місячник боротьби з тютюнопалінням, особливо актуальні заходи в рамках цієї акції для «студентів-новобранців». Урізноманітнились і заходи: акція «Цукерка за цигарку» стала привабливою і цікавою. Ось тут і пропагують організатори акції життя молоді без тютюну! І завжди анонімне анкетування студентства дає інформацію про проблеми і корегує організацію і урізноманітнення заходів.

Проблема сьогоднішньої молоді – вживання наркотичних речовин. Уже протягом п'яти років в університеті традиційними щосеместровими стали студентські акції «Молодь проти СНІДу», «Молодь проти наркотиків» за участю лікарів, працівників соціальних служб для молоді, співпраця з Центром профілактики та лікування віл-інфікованих, Центрами реабілітації наркозалежних «Вікторія», Християнської організації «Надія». Учасники таких акцій отримують відповіді на анонімні запитання через міні-вистави, відеофільми, анонімне анкетування. З 2006 року в університеті розпочато студентські акції солідарності з віл-інфікованими людьми за участю міського осередку Всеукраїнської мережі солідарності до Міжнародного дня солідарності 1 грудня. В інтерактивних іграх студентству нагадують про шляхи передачі інфекції і налагодження стосунків з носіями інфекції, толерантне ставлення до хворих на СНІД. Сьогодні актуальними стали профілактичні студентські флешмоби, а цьогоріч вперше був проведений молодіжний марафон вулицями міста під гаслом «Ми за здоровий спосіб життя», учасниками якого стали студенти ВНЗ нашого міста. Перегляд відеофільмів, розповсюдження інформаційних листівок, конкурси плакатів дають свої результати в боротьбі з хворобою XXI сторіччя.

Студентські ради беруть активну участь у підготовці та проведенні культурно-масових, просвітницьких заходів різних рівнів. Найцікавішими стали дозвіллєві заходи, організовані департаментом «Дозвілля» студентської ради університету. Вони організовують тематичні вечори відпочинку, новорічні диско-бали та бал-маскаради, авторські шоу-програми «Міс університету», «Містер університету», благодійну шоу-програму «Танці з викладачами», конкурс «Кращий студент університету», зустрічі з цікавими особистостями, акції, присвячені різним подіям та актуальним темам студентського життя, життя міста та держави.

Студентське самоврядування – це право та реальна здатність академічної громади, які гарантуються державою, самостійно або через представницькі органи вирішувати питання, віднесені до компетенції студентського самоврядування, урізноманітнювати студентські роки, організовувати дозвіллєві заходи, розвивати лідерські та управлінські якості випускників університету.

ІННОВАЦІЇ У ВИКОРИСТАННІ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Прискорення науково-технічного прогресу зумовило низку важливих та складних завдань для сучасної педагогічної науки. Одним із найважливіших є підвищення якості освітнього процесу, відповідно до європейських стандартів, через впровадження у діяльність вищого навчального закладу сучасних інформаційних технологій. Хмельницький національний університет одним із перших в Україні почав впроваджувати інформаційно-комунікаційні технології навчання та управління навчальним процесом.

ІІ Міжнародна спеціалізована виставка «Освіта та кар'єра – 2011» (зліва направо) Горященко С.Л., к. т. н., доцент кафедри машин і апаратів, Більовський К.Е., к. е. н., доцент кафедри автоматизованих систем і моделювання в економіці, Косіюк М.М., к. т. н., доцент кафедри технології машинобудування

Створення сучасної інформаційно-аналітичної системи управління університетом є надскладним завданням, що потребує великих матеріальних та інтелектуальних ресурсів.

Для її створення в Хмельницькому національному університеті в 2000 р. були розпочаті роботи з програмою «Електронний університет», завданнями якої були:

- формування єдиного інформаційного середовища для відображення діяльності університету;
- підтримка прийняття рішень з управління університетом;
- регламентація діяльності підрозділів університету;
- автоматизація бізнес-процесів та їх елементів;
- створення засобів, що забезпечують взаємодію різнорідних інформаційних масивів і фондів.

Для реалізації програми в університеті була створена робоча група в складі к. е.н., доцентів кафедри автоматизованих систем і моделювання в економіці Мазарчука А. Ю. і Більовського К. Е. Керівником робочої групи було призначено к. т.н., доцента кафедри технології машинобудування Косіюка М. М.

Головним результатом комп'ютеризації освітньої та управлінської діяльності університету стала розробка і впровадження інформаційної освітньої системи, яка відкрила перед студентами та викладачами низку нових можливостей. Розробка інформаційної системи полягала у створенні окремих модулів для забезпечення базових функцій і потреб університету з поступовою деталізацією і розширенням їх функціонального наповнення. Досвід використання інформаційної системи в університеті впродовж 15 років підтвердив правильність обраної стратегії, і на сьогоднішній день ми з гордістю можемо стверджувати, що завдання виконано на відмінно!

У межах інформаційної системи університету сьогодні ефективно діють дві функціональні підсистеми «Електронний університет» і «Модульне середовище для навчання». Кожна із функціональних підсистем виконує надзвичайно важливу роль в автоматизації навчальної діяльності.

Ректор ХНУ, д. т. н., проф. Скиба М.Є., Голова Державної інспекції навчальних закладів МОН України, професор, академік АЕН України Бурлаков О.М., зав. кафедри фізвиховання, к. п. н., доцент Свіргунець Є.М., проректор з наукової роботи ХНУ, д. т. н., професор Каплун В.Г.

У нас з'явилася можливість оперативно приймати управлінські рішення, збирати і зберігати всю поточну інформацію, що стосується навчального процесу. Накопичення інформації про кожного студента дозволяє в електронному вигляді формувати всі необхідні документи, зо-

крема від вступу до ВНЗ і до видачі диплома про відповідну освіту.

Підвищився рівень і якість навчально-методичної документації. У базу даних введені всі робочі навчальні плани з графіком самостійної роботи студентів з кожної загальноосвітньої програми. Змінилася робота служб з організації та проведення навчального процесу. Встановлено єдині правила роботи, які відслідковуються інформаційною системою. Зокрема, введені єдині регламенти оформлення наказів щодо руху студентського контингенту, вивірені всі навчальні плани і програми, встановлені і контролюються терміни виконання навчального графіка. Автоматизовано більшість технологічних операцій навчального процесу: всі залікові, екзаменаційні відомості та напрямки формуються інформаційною системою.

Захід для студентів і випускників ХНУ «Ярмарок вакансій – 2013»

Правила і регламенти роботи комплексу «Електронний університет» були сформульовані методистами університету відповідно керівних документів. Комплекс реалізує ці правила і підтримує встановлений порядок функціонування всіх бізнес-процесів, що дозволило підвищити виконавську дисципліну на всіх етапах організації навчального процесу.

Розроблені аналітичні підсистеми дають можливість отримувати інформацію, накопичену в єдиному інформаційному середовищі університету, для оцінки та аналізу різних аспектів навчального процесу, а також вироблення раціональної стратегії вдосконалення процесу управління. Тепер всі служби університету швидко отри-

мують необхідну інформацію, що істотно підвищує оперативність прийняття управлінських рішень.

Варто наголосити на принциповій відмінності ІС «Електронний університет» від подібних систем. Першою відмінною характеристикою є її масштабність, оскільки вона охоплює усі структурні підрозділи університету, другою – високий рівень деталізації збереженої в базі даних інформації, третьою, найважливішою характеристикою інформаційної системи «Електронний університет» є практично необмежені можливості для проведення статистичного аналізу інформації й моніторингу якості навчального процесу.

Використання в ІС «Електронний університет» електронного журналу викладача дозволило організувати моніторинг навчальної роботи кожного студента в режимі реального часу. Електронний журнал викладача дозволяє сформувати базу даних про виконання студентом поточної навчальної аудиторної й самостійної роботи, про відвідування студентами занять.

«Прозорість» роботи кожного студента, яка забезпечується на програмному рівні, стала серйозною мотивацією для підвищення якості навчальної роботи студентів. Результати статистичної обробки отриманої інформації використовуються для розробки університетських заходів щодо підвищення якості навчання.

Впровадження нових інноваційних педагогічних технологій, комплексна перебудова навчального процесу, забезпечення його прозорості дозволяє кардинально змінити поведінку студентів і викладачів, що сприяє підвищенню якісної підготовки сучасних фахівців

Ще одним кроком на шляху автоматизації навчального процесу в ХНУ стало створення у 2006 році у межах інформаційної системи навчально-методичних комплексів на основі функціонування модульного об’єктно-орієнтованого динамічного середовища для навчання Moodle (англ. Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment). Ця система управління навчанням реалізується як у дистанційно-заочному навчанні, так і для підтримки денної форми навчання. Перевагою використання Moodle є забезпечення постійної комунікації учасників навчального процесу.

Використовуючи «Moodle», викладачі можуть надсилати повідомлення студентам, розподіляти, збирати і перевіряти завдання, вести

Третя виставка-презентація «Інноватика в сучасній освіті» (18 – 20 жовтня 2011 року)

електронні журнали оцінок та присутності. Крім того, у цій системі можна «розміщувати» матеріали, котрі важко знайти. Аби полегшити контакт між викладачем і слухачем дистанційного курсу, існує низка так званих ресурсів: форуми, чати, опитування, журнали типу Live Journal. Усе це називають динамічними ресурсами. Робота студента з ними може бути оцінена викладачем чи комп'ютером (наприклад, при роботі з тестами). Тести в системі «Moodle» можна виконувати як в аудиторії, так і в домашніх умовах.

Навчальна інформація в «Moodle» розподілена за курсами, для яких може бути призначено автора (того, хто наповнює курс навчальною інформацією) та викладачів (вони вже оцінюють знання студентів). Навчальний курс стає продуктом (не тільки текстова інформація, а й мультимедіа, форуми) – уявіть собі новий тип підручника, що розвивається сам, постійно вдосконалюючись за рахунок роботи з ним слухачів. Наприклад, запитання студентів на форумі можуть краще розкрити якесь питання з курсу, ніж текст автора.

За період з 2006 по 2015 роки у межах педагогічного експерименту для забезпечення ефективної самостійної роботи студентів розміщено більше 2,5 тис. навчально-методичних комплексів дисциплін, серед яких у повному обсязі розроблені НМК нормативних дисциплін із усіх спеціальностей.

Наслідуючи гасло «На досягнутому не зупиняйся!» Хмельницький національний університет продовжує удосконалювати інноваційну інфраструктуру. На сьогодні в університеті тривають роботи з удосконалення автоматизованої інформаційної освітньої системи з метою підвищення її продуктивності, надійності, оперативності доступу й зручності її використання, оскільки лише впровадження новітніх інноваційних технологій здатне створити гідне середовище для підготовки конкурентоспроможних фахівців.

Комплекс «Електронний університет» – це не тільки програмно-апаратний продукт, розроблений фахівцями ХНУ, а й, по суті, живий організм, що постійно розвивається і удосконалюється. Єдине інформаційне середовище спільно із забезпеченням доступу до інформаційних ресурсів для всіх підрозділів, викладачів і студентів дало можливість створити ефективну та гнучку систему автоматизації діяльності з управління університетом.

В університеті функціонує центр інформаційного менеджменту, до якого увійшли члени робочої групи і який став учасником Спільного європейського проекту Темпус-IV: «Інтегрована інформаційна система управління університетом: впровадження досвіду ЄС в країнах СНД». У рамках цього ж проекту відпрацьовано нові інноваційні технології зі створення інформаційного кластеру в університеті і придбано сучасну комп'ютерну техніку, яку безкоштовно передав на баланс університету. Таким чином, як мінімум на 7–10 років університет вирішив проблему з серверним обладнанням для ІС «Електронний університет» і «Модульне середовище для навчання».

Досвід розробки і впровадження комп'ютерних технологій та інноваційних методик навчання, аналіз основних етапів практичного використання електронних технологій в освітньому процесі ХНУ показують, що за умови системного підходу до їх впровадження вони сприяють оптимізації навчально-виховного процесу і є ефективним засобом підвищення якісної підготовки сучасних фахівців.

Створення та розвиток проекту «Електронний університет» – наш практичний внесок у розвиток системи вищої освіти в Україні, у забезпечення якості освітніх послуг і створення єдиного інформаційного простору в сфері управління навчальним процесом.

РОЗДІЛ 3
РОЗВИТОК НАУКИ, АСПІРАНТУРИ ТА ДОКТОРАНТУРИ

НАУКОВО-ДОСЛІДНА ЧАСТИНА

Наукова діяльність в Хмельницькому національному університеті є невід'ємною складовою його освітньої діяльності.

Для її організації в далекому 1969 році наказом Мінвузу УРСР № 63 від 06 лютого був створений науково-дослідний сектор (НДС) Хмельницького технологічного інституту, нині перейменованого у Хмельницький національний університет, а НДС – у науково-дослідну частину (НДЧ). НДС створювався як науковий підрозділ інституту без статусу юридичної особи та самостійного балансу для виконання науково-дослідних, дослідно-конструкторських та технологічних робіт за господарськими угодами з підприємствами та організаціями.

Першими керівниками НДС за сумісництвом працювали к.т.н., доц. Костогриз С.Г., а потім – Воронін В.Г., к.т.н., доц.

Цасюк В.В. к.т.н., керівник НДС з 07.07.1971 по 25.03.1986рр

А вже з 07.07.1971 по 25.03.1986 НДС очолював Цасюк В.В., який приклав багато зусиль до створення матеріально-технічної бази, придбання унікального обладнання. У цей період створені основні відділи та лабораторії НДС. Значно збільшилась кількість штатних науковців: з 87 у 1976 р. до 300 – на початку 90-х.

Дослідно-експериментальна база інституту тих років займала приміщення нинішньої лабораторії кафедри основ конструювання машин. Там проводились перші науково-дослідні експерименти з розробки і створення апаратів і технологій зварювання металів під водою (науковий керівник доц. Павличенко В.С.) водночас було розроблено технологію та апарат для очищення чавунних заготовок від облоя (науковий керівник доц. Павличенко В.С.), випробовувались полімерні матеріали в умовах агресивних середовищ з метою створення нових більш стійких (науковий керівник доц. Воронін В.Г.)

Ветеранами наукової роботи, зокрема доцентами Ганжуровим (перший ректор інституту), Музичуком А.М., Карпиленком М.І., Кошелем В.П., Матвієнком В.І., Стадником Я.Ф., Черменським Г.П., Костогризом С.Г., Сіліним Р.А., Сіренком Г.О., Горба-

тюком Є. А., Ткаченко Н. А., Вельбоєм В. Ф., Дубасовим В. А., Каратеєвим А. М., Кіницьким Я. Т., Семенюком В. І., Ткачуком І. Ф., Ярошем Д. В., Дударем Н. А., Пастушаком М. О., Кузяєвим В. А., Безносовим А. Є., Кочетовим В. П., Лосем Г. А., Керзюком В. І., Коломійцем І. Д., Штером І. М., Кондратюком М. А. та іншими викладачами інституту проводилась науково-дослідна робота на кафедрах.

к.т.н., доц. Ткаченко М.А.

1971 рік – створена галузева лабораторія «Організація систем керування виробничими процесами» (науковий керівник доц. Ткаченко М. І.). У цей час в інституті працює 43 кандидати наук.

Проф. Сіренко Г.О.

1976 рік – під керівництвом доц. Сіренка Г. О. розпочато наукові дослідження в галузі створення принципово нових композиційних матеріалів. Ведеться науково-дослідна робота з розробки і дослідження самозмащувальних матеріалів на основі термостійких полімерів для машин та апаратів хімічного машинобудування. Створені матеріали «Флубон», «Графелон».

1977 рік – пошук нових ефективних форм зв'язку науки з народним господарством призвів до створення перших навчально-науково-дослідних об'єднань. Їх було створено 5, а пізніше в тому ж році на їх базі – 2 потужних об'єднання: ХТІПО – УкрНДІП, ХТІПО – обласне управління побутового обслуговування. Найбільш значними розробками, виконаними згідно з договором УНПО, були «Розробка технічного робочого проекту і впровадження підсистеми УМТС «ОАСУ-Мінпобут СРСР», «Вдосконалення організації виробництва і системи оперативного управління на Хмельницькій швейній фабриці». На об'єднаннях організовується переддипломна практика студентів, які виконують науково-дослідні дипломні проекти.

На підприємствах Мінхімпрома СССР впроваджено розроблені в інституті антипірени для вогнестійкої обробки тканини (науковий

керівник к. х. н. Каратєєв А. М.). Наукові дослідження, проведені ним по цій проблемі, стали основою для написання докторської дисертації та її захисту.

Каратєєв А.М., Венгржановський В.А.

У науково-дослідній лабораторії проблем матеріалознавства під керівництвом доц. Сіренка Г. О. та Свідерського В. М. розроблено ряд мастил і антифрикційних матеріалів, після чого розпочато їх впровадження на ПО «Полімер», Казанському ПО «Оргсинтез», Уфімському заводі синтетичного спирту ПО «Ангарськнафтоорг».

Доц. Косенковим В. Д., Скубієм Л. В. проводяться наукові дослідження і розробляється серія датчиків лінійних переміщень, які в подальшому захищені авторськими свідоцтвами на винахід.

З 1976 по 1980 роки вченими інституту опубліковано 1170 наукових публікацій, підготовлено і подано 208 заявок на винаходи, отримано 96 охоронних документів.

к.т.н., проф. Косенков В.Д

Науковою роботою в 1980 році займається 126 доцентів і кандидатів наук.

1981 рік – відкрито ще дві галузеві лабораторії з Мінпобутом УРСР: «Безпека праці на підприємствах побутового обслуговування» та «Прогресивні методи виготовлення одягу і взуття по індивідуальному замовленню».

к.т.н., доц. Скубій Л.В.

Розробки спеціалістів кафедри машин та апаратів підтвердили своє визнання на виставці ВДНХ УРСР. Науково-дослідна розробка з пошуку способів діагностики електропобутового обладнання закінчилась створенням стенда для перевірки і діагностики несправностей електропобутової техніки. Експонат з цією назвою отримав диплом II ступеня ВДНХ УРСР.

Доц. Ганзюк Л.І.

1982 рік – під керівництвом доц. Ганзюка Л. І. розпочато наукові дослідження в галузі розробки шліхтувальних композицій на основі відходів целюлозної промисловості – лігносульфонатів (ЛСТ). Екологічно чисті шліхтувальні композиції дозволили відмовитися від сотень тон такого харчового продукту, як крохмаль, який використовують для технічних потреб у текстильній промисловості. Значимість робіт підтверджена переходом деяких льонокомбінатів і текстильних фабрик на застосування цих композицій замість крохмалю. Наукові розробки в цій галузі отримують срібні медалі ВДНХ СРСР, УРСР, дипломи виставок.

Створена лабораторія віброакустики машин і споруд під керівництвом доц. Петрова А. А.

Значною подією для розвитку наукової діяльності був прихід в університет кандидата технічних наук, доцента Черменського Германа Петровича. Саме з його ім'ям пов'язано активний розвиток наукових досліджень у галузі машин легкої промисловості та побутової техніки. Значна кількість таких розробок, зокрема, високоефективні компресори, пральні активаторні машини були впроваджені у виробництво через НДІ «Веста», ризький завод пральних машин.

к.т.н., доц. Черменський Г.П.

Виконується 52 науково-дослідні роботи, з них 35 – господарсько-договірні. Обсяг НДР – 1200000 рублів, що втричі підвищує обсяг НДР у 1976 році. Інститут працює над науковими проблемами, затвердженими Радою Міністрів України. На 1981–1985 рр. інституту встановлено завдання на розробку типового проекту управління матеріально-технічним забезпеченням у галузі служби побуту УРСР, а науково-дослідна робота «Розробка і дослідження багатокомпонентних антифрикційних матеріалів для поршневих ущільнень, працюючих з обмеженим мастилом» виконувалась відповідно до постанови ГКНТ Міністрів УРСР. Разом з інститутом ядерних

досліджень по спеціальній постанові Ради Міністрів СРСР виконується робота «Дослідження рекомбінаційних якостей поверхнево-бар'єрних і дифузійних кремнієвих діодів після різноманітних спецвпливів».

Розвивається матеріально-технічна база науково-дослідного сектора, купується унікальне обладнання. У 1982 році НДЧ отримала установку АЛО-ТОО, спектрофотометр С-112, пристрій для визначення коефіцієнта теплопровідності матеріалів ІТ-400. Створюється унікальне обладнання силами самих наукових колективів: силами вчених кафедри деталей машин – дослідна і промислова установка УТАР-2, УТАР-4 (установка для азотування в тліючому розряді), вченими кафедри машинобудування – установка прогресивного способу очистки РЕА.

1982 рік – створена міжкафедральна науково-дослідна лабораторія. Завдання лабораторії – дати можливість усім науковим підрозділам інституту використовувати унікальне обладнання, зосереджене в ній, яке обслуговують висококваліфіковані спеціалісти.

На початку 80-х років широко застосовуються наукові розробки інституту на підприємствах області, України: на Хмельницькому заводі «Термопластавтомат» використовується автомат для упаковки електролітичних конденсаторів, на Могилівському заводі «Хімволокно» – нові пари тертя, на льонокомбінатах – шліхти на основі ЛСТ.

1985 рік – закінчено формування і укомплектування обладнанням обчислювального центру. За кошти НДЧ придбані ЄВМ ЕС-1022, ЕС-6012, ЕС-6022, ЕВМ типу НАІРІ-К, МИР-2 та інші електронно-обчислювальні машини.

к.т.н., доц. Скрипник В.М.

1986 рік – створена науково-дослідна лабораторія з розробки пристроїв волого-теплової обробки і сушки із застосуванням СВЧ (науковий керівник – доц., к. т.н. Скрипник В. Н.). Створені в лабораторії установки СВЧ-сушки знайшли своє застосування у сільському господарстві для сушки овочів та фруктів, а також іншої с/г продукції. Розробки захищені авторськими свідоцтвами на винахід.

З 1986 по 1991 роки та з 1993 по 1995 роки науково-дослідним сектором керує к.т.н. Скрипник В.Н.

У 1986 році організований та укомплектований кваліфікованими працівниками патентний відділ. 42% від усіх науково-дослідних робіт, проведених в інституті, складає інноваційна тематика. Рівень цієї тематики наближений до світового рівня наукових робіт. Кожна така робота захищена авторським свідоцтвом на винахід, а такі, як створення нових антифрикційних композиційних матеріалів (22 винаходи), прогресивні методи зміцнення (5 винаходів), датчики лінійних переміщень (5), лігносульфонати-замінники крохмалопродуктів (3),– блоками винаходів. За рахунок коштів від проведення НДР в інституті скомплектований один із найбільших патентних фондів міста, а також фонд реферативних журналів з більшості наукових напрямків інституту.

1987 рік – введена в дію перша черга дослідно-експериментальної бази НДЧ, загальною площею 1380 метрів квадратних.

Відкрита спільна науково-дослідна лабораторія прогресивних методів зміцнення АН УРСР, МінВНЗ УРСР та технологічного інституту. Науковий керівник лабораторії – доц., к.т.н. Каплун В.Г. Лабораторія працює за єдиною комплексною системою «Дослідження іонно-плазмових процесів з розробкою обладнання і технології». Завдання лабораторії включені у програму Міжгалузевого науково-технічного комплексу Інституту електрозварки ім. Патона і комплексну програму науково-технічного прогресу країн – членів СЕВ до 2000 року.

Лабораторією розроблені інші технології поверхневого зміцнення: технологія керованої дифузії в плазмі газового антикрихкого середовища (УДПГАС) передбачає використання екологічно чистих газових середовищ, виключаючи водневу крихкість. Сфера використання: металообробка (ріжучий інструмент, штампи, прес\літ-форми), обробка дорогоцінного каміння, авіабудівництво і техніка, використовувана у вакуумі, деревообробка, с/г машинобудування, виробництво твердого сплаву, деталі, що підлягають тертю та зношуванню, автомобілебудування). Виготовлені модернізовані установки іонного азотування.

1988 рік – введена в роботу II черга дослідно-експериментальної бази НДЧ, загальною площею 2025 метрів квадратних. Рік ознаменований переходом роботи науково-дослідного сектору на самоокупність. Колектив НДЧ перейшов на експеримент по роботі в режимі повного госпрозрахунку і самофінансування.

Відкрита науково-дослідна лабораторія «Поліком» (науковий керівник к.т.н., доц. Бардаченко В.Ф.) У лабораторії проводяться досліди і розробляються таймерні прилади введення й обробки інформації для систем й апаратури передачі й обробки інформації. Колективом вчених і співробітників лабораторії розроблений комплекс технічних заходів зі створення алгоритмів і програм для виготовлення приладів введення інформації таймерного типу, зокрема з маскуванням каналу зв'язку, а також розрядно-аналогових процесорів, які працюють як співпроцесори з персональною ЕВМ, розроблений і виготовлений навчальний телевізійно-дисплейний клас, який встановлений у школах міста. Розробка експонувалась численних виставках, ярмарках (Москва, Пловдив, Делі), нагороджена срібними та бронзовими медалями, захищена авторськими свідоцтвами на винахід. Створена гібридна обчислювальна мікро-машина ПВМ-«Прогноз», яка завдяки застосуванню таймерного розрядно-аналогового процесора (ТРАП), клавішного пристрою введення інформації в мікро- ГВМ, програмуючого постійнозапам'ятовуючого пристрою дозволяє забезпечити проведення медичної діагностики в нестаціонарних умовах.

к.т.н., доц. Бардаченко В.Ф.

Обсяг НДЧ в 1988 році складає вже 2100077 рублів. Працює 7 докторів наук. Вченими інституту опубліковано 483 наукові роботи, з них 2 монографії, видано 4 наукові збірки.

За постановою Президії АН УРСР в інституті виконується і поетапно впроваджується госпдоговірна науково-дослідна робота «Розробка методики нормування і нормативів оборотних коштів для підприємств системи Мінпобуту УРСР».

1989 рік – відкрита лабораторія триботехнології та фретингпроцесів (науковий керівник проф. Ковалевський В.В.) На базі лабораторії проводиться І українська конференція з тертя та зношування.

Ведуться роботи зі створення Центру триботехнології і фретингпроцесів.

Створена науково-дослідна лабораторія автоматизованих засо-

Науковий керівник проф. Ковалевський В.В. серед колег.

бів діагностування мікропроцесорних приладів (науковий керівник к.т.н., доц. Локазюк В.Н.). Колективом лабораторії під керівництвом к.т.н. Локазюка В.Н. створені автоматизовані системи тестового комбінованого діагностування мікропроцесорних приладів «Текод», «Текод-М» і ряд інших. Аналогів таких систем у країні немає.

Обсяг науково-дослідних робіт у 1989 році складає 3639700 рублів – найбільший за час існування НДЧ.

Відкрита аспірантура з 5 спеціальностей. У лабораторіях НДЧ працюють інститутські аспіранти.

1990 рік – НДЧ інституту продовжує успішно брати участь в експерименті, повністю переходить на госпрозрахунок і самофінансування.

Результати експерименту – активізація науково-дослідної роботи. Здобули широке визнання в країні матеріали, розроблені вченими інституту під керівництвом доц. Сіренка Г.О. Це ряд композиційних матеріалів «Графелон», «Графелок-К», «Флубон», «ХТИБОЛОН» та інших, які використовують в умовах без мастила, обмеженого мастила, агресивних середовищах, високому тиску. Знайдено склад нових мастил. Матеріали демонструються на виставках. Нагороджені 16 медалями, захищено 22 авторські свідоцтва на винахід.

к.т.н., доц. Локазюк В.М.

Вченими інституту під керівництвом доц. Косенкова В.Д., Скубія Л.В. розроблений і виготовлений новий автоматизований вимірювальний комплекс для прецизійного вимірювання лінійних переміщень елементів конструкції з полімерних композиційних матеріалів, який отримав при демонстрації на ВДНХ СРСР срібну медаль.

Срібною медаллю нагороджені також розробки д.т.н. Каратеєва А.М. «Антипірени багатоцільового призначення» та д.т.н. Ганзюка Л.І. «Шліхта для целюлозомісної пряжі із застосуванням в якості клейкого компоненту лігносульфонатів».

Диплом І ступеня ВДНХ СРСР отримали розробки «Карбофен-ЛТ» – антифризний матеріал, «Поліуретанові ущільнення» (науковий керівник доц. Манзюк І.А.).

Науково-дослідною роботою інституту тепер керують 11 докторів наук.

З 1991 по 1993 року НДЧ керує доц. Стечишин М.С.

1992 рік – створення науково-дослідного інституту механіки і технології.

1993 рік – створення «Науково-навчально-виробничого центру «Інновація» (науковий керівник доц. Ярощук О.В.) та навчально-науково-виробничого центру – УНВЦ ТУПу.

Наука переживає тяжкі часи. Скорочується фінансування в результаті розриву наукових зв'язків по причині розпаду СРСР. В цих умовах в структурі науково-дослідного сектору визначається тенденція до створення самостійних госпрозрахункових науково-дослідних та в виробничих центрів.

1994 рік – створення Подільського наукового фізично-технічного центру (науковий керівник к.т.н., доц. Драпак Г.М.)

д.т.н., доц Стечишин М.С.

1995 рік – створені: учбово-навчальний центр «Екологія» (науковий керівник доц. Семенюк В.І., Заверач М.М.), інформаційно-комп'ютерний центр «Internet» (директор – проф. Мясіщев О.А.), центр моди ТУП (науковий керівник доц. Славінська А.Л.), навчально-науковий центр «Логос» (директор Снегуров В.І.), навчально-науково-виробничий центр комп'ютерної технології та інформаційних технологій (науковий керівник – проф. Локазюк В.М.), центр технологічної механіки.

1996 рік – створено навчально-науково-виробничий центр комп'ютерного проектування та технології «Інтелект» (науковий керівник доц. Мазур М.П.)

З 1995 року НДЧ керує к.т.н., доц. Олександренко В.П. Науково-дослідною роботою в університеті займається 35 професорів і докторів, 236 доцентів і кандидатів наук, 50 аспірантів.

Враховуючи важке фінансове становище в країні, КМУ постановою № 38 від 20 січня 1997 року дозволив державним навчальним закладам надавати платні послуги згідно із затвердженим переліком, який в подальшому доповнювався.

Внаслідок цього в університеті почали активно створюватись навчально-науково-виробничі підрозділи. Так, у 1999 році створено науковий випробувальний центр, який пройшов акредитацію з сертифікації продукції в системі УкрСЕПРО про технічну компетентність і незалежність. Науковим керівником центру призначено д.т.н., проф. Олександренка В.П. За роки свого існування центром надано науково-технічних послуг із випробування та сертифікації продукції на суму 95,5 тисяч грн.

д.т.н.,проф. Олександренко В.П.

У 2002 р. створено Регіональний інформаційно-інноваційний центр із сертифікації продукції, якому Державним агентством з енергоефективності та енергозбереження України видано свідоцтво на право проведення енергетичного аудиту на підприємствах та в організаціях. Науковим керівником центру було призначено д.т.н., проф. Назарова В.В., а директором – к.т.н., доц. Каплуна П.В. Центр виконує роботи з енергетичного обстеження підприємств, установ та організацій, на основі чого розробляються питомі норми споживання паливно-енергетичних ресурсів і води та складаються енергетичні паспорти. За роки існування центром виконано робіт на суму 529,8 тис. грн.

З метою впровадження наукових розробок у виробництво, створення нових технологій та видів продукції, покращення підготовки висококваліфікованих інженерних кадрів для області та України і на виконання розпорядження голови Хмельницької ОДА та рішення відділення Спілки промисловців і підприємців України у 2003 р. створено при університеті Територіальний інноваційний центр. Науковий керівник центру д.т.н., проф. Каплун В.Г., директор Мазур М.О. За роки свого існування центром виконано наукових робіт

та надано науково-технічних послуг на суму 597,0 тисяч грн. У цьому ж році створено центр безпеки життєдіяльності (БЖД), науковий керівник д.т.н., проф. Калда Г.С. При центрі працює акредитована електровимірювальна лабораторія, завідувач лабораторії Залевський А.І., що дозволяє центру безпеки життєдіяльності за замовленням юридичних осіб проводити експериментальні дослідження у галузі підвищення безпеки праці та ліквідації або зниження дії шкідливих факторів, перехідних опорів заземлення та давати відповідні рекомендації. З цією метою на замовлення юридичних осіб проводяться вимірювання опору ізоляції кабелів, устаткування, розеток, мережі освітлення, опору розтікання струму в грунті заземлюючого пристрою, перехідних опорів заземлення та даються відповідні рекомендації. Центром виконано робіт на суму 79,8 тисяч грн.

У 2007 році створено центр маркетингових ініціатив під керівництвом д.е.н., проф. Ковальчук С.В. Центр займається виконанням досліджень механізмів маркетингового управління інноваційно-інвестиційним потенціалом підприємства, формуванням маркетингової стратегії підприємств. Центром виконано робіт на суму 47,5 тисяч грн.

д.т.н., проф. Калда Г.С.

З 2010 року НДЧ керує к.т.н., доцент Горященко Сергій Леонідович.

У 2010 р. на базі дільниці радіомонтажу створено лабораторію енергозберігаючих технологій, загальне керівництво якої покладено на Горященко С.Л. (наказ № 220, від 20.10.2010).

к.т.н., доц. Горященко С.Л.

За час роботи було розроблено систему опалення приміщень електродним котлом. Створені котли на 5 та 35 кВт. Створено невеликі теплоакумуляторні системи на 500 м3 з електродним котлом та радіаторною системою опалення. Розроблена система на основі електродного котла та темлоакумулятора на 2,2 м3 з повітряним опаленням була встановлена в Подільсько-

Електродний котел на 35 кВт

Теплоакумулююча система опалення

му фізико-технологічному центрі.

У вересні 2010 року розпочав свою роботу Центр інноваційної педагогіки та психології. Наукова діяльність центру здійснюється в рамках гуманістичного підходу в педагогіці та психології, пошуку інноваційних форм і методів освітньо-виховної діяльності та її впровадження.

У 2011 році пройшов проект «Енергоефективні університетські містечка». Мета проекту – зменшення витрат Хмельницького національного університету на оплату комунальних платежів завдяки підвищенню ефективності та раціональності використання енергоресурсів. Очікуваний результат – забезпечення ідеального мікроклімату в будівлях ХНУ за найменших витрат на оплату комунальних послуг. Учасники проекту – викладачі та студенти ХНУ.

Для реалізації поставленої мети було створену функціонально – організаційну структуру, метою якої був розподіл обов'язків між учасниками проекту відповідно до напрямку їх кваліфікації. Таким чином, усі учасники проекту були розподілені на чотири групи: механіки; економісти; екологи; маркетологи. Для організації ефективної роботи, більш чіткого окреслення завдань і контролю за їх виконанням, для кожної

Склад групи «механіки» для проведення енергетичного аудиту

групи було визначено керівника відповідно до спеціальностей і компетенції студентів – учасників цих груп. Проект виграли на державному рівні.

У вересні 2010 року університет вперше взяв участь у міжнародному форумі «Інноватика та високі технології». Було представлено 10 провідних розробок та зразки продукції. Отримано диплом учасника.

Також університет взяв участь у IV міжнародній спеціалізованій виставці «Високі технології-2011», на якій було представлено основні наукові здобутки ХНУ. Участь відмічена спеціальним дипломом.

Також університет у 2011 році взяв участь у міжнародній виставці «Освіта та кар'єра», де здобув золоту медаль в номінації «Інноваційний розвиток освіти та сучасні педагогічні технології».

На базі ХНУ було проведено науково-практичну конференцію зі Спілкою промисловців та підприємців. Виробничники могли ознайомитись зі здобутками університету на виставці, організованій у холі 3-го корпусу.

У 2012 році створено центр паралельних обчислень, науковий керівник к.т.н., доц. Ковальчук С.С., директор Гнап А.М. Центр на замовлення юридичних та фізичних осіб проводить розробку програмного забезпечення для паралельних обчислень гібридних обчислювальних систем. За період існування центром надано послуг на суму 69,6 тисяч грн.

У 2012 році Хмельницький національний університет взяв участь у міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти» де здобув диплом «Лідер наукової діяльності» та відзнаку, яку вручали Міністр МОН та президент

Основні зразки продукції ХНУ

Загальне оформлення стенда ХНУ на виставці «Високі технології – 2011»

Отримання золотої медалі

Національної академії педагогічних наук Кремень В. Г.

Також було організовано І Міжнародну конференцію «Сучасні технології в текстильній промисловості», на якій було багато представників з Польщі.

Проведення цієї конференції зумовило міцні зв'язки між науковцями різних країн.

21–22 березня 2012 року на базі Хмельницької обласної державної адміністрації відбулась науково-практична конференція «Інноваційні форми міжнародного регіонального співробітництва».

З метою підвищення рівня організації праці, більш чіткого вирішення питань організації наукової роботи, поліпшення роботи з персоналом з 01 січня 2013 року була затверджена наказом оновлена структура науково-дослідної частини університету: начальник НДЧ, науково-організаційний сектор з держбюджетних питань, науково-організаційний сектор з господарських питань, сектор навчально-науково-виробничих центрів, відділ інтелектуальної власності та трансферу технологій.

16 листопада 2012 року на базі Хмельницького національного університету відбулося засідання ради Західного наукового центру НАН України та МОН України, на якому розглядалися питання інтеграції науки та освіти для впровадження енергоефективних технологій в областях Західного регіону України. У процесі обговорення було заслухано ряд доповідей; проведено численні дискусії, у яких взяли участь більше 50 науковців, керівники провідних підприємств,

організацій області. Було підписано важливі документи, які визначатимуть тенденції подальшого розвитку енергетичної галузі на Хмельниччині.

Під час проведення першого пленарного засідання було заслухано та обговорено виступи та доповіді голови Західного наукового центру, академіка НАН України Назарчука З. Т., ректора Хмельницького національного університету, д. т.н., професора Скиби М. Є. та професора НУ «Львівська політехніка», д. т.н. Мисака Й. С. Академіком НАН України Назарчуком З. Т. було визначено завдання і перспективи співробітництва Західного наукового центру НАН України і МОН України, освітніх та наукових установ, а також обласних державних адміністрацій у забезпеченні відтворення інноваційного потенціалу та конкурентноздатності регіональних економік як відкритих соціально-економічних систем.

Результатом цієї зустрічі стало підписання меморандуму про співробітництво. Також була екскурсія до Хмельницької атомної електростанції.

У 2013 р. при НДЧ створено сервіс-центр, науковий керівник к. т.н., доц. Горященко С. Л.

Центр надає сервісні послуги за замовленнями юридичних та фізичних осіб. Виконано робіт на суму 78,0 тисяч грн.

У цьому ж році створено при НДЧ центр систем автоматизова-

Учасники конференції

Учасники засідання Західного наукового центру НАН України та Хмельницького національного університету

ного проектування (САПР), науковий керівник д.т.н., проф. Кіницький Я.Т., директор к.т.н., доц. Харжевський В.О. Університет отримав від американської фірми SolidWorks через свого представника в Україні «Інтерсед Україна» ліцензію на використання цього програмного забезпечення та ваучери для складання сертифікаційних екзаменів професійного рівня Certified Solid Works Professional (CSWP). На підставі цієї ліцензії центром «САПР» виконувались роботи з супроводу програмного забезпечення «SolidWorks» з навчальною, виробничою та науково-дослідною метою за замовленнями юридичних та фізичних осіб. Вартість виконаних робіт склала 164,7 тисяч грн.

Також науковці університету стали співрозробниками «Стратегії регіонального розвитку Хмельницької області на 2011–2020 рр».

У 2013 році відбулася Міжнародна українсько-японська конференція з питань науково-промислового співробітництва, яка проходила у м. Одеса. Хмельницький національний університет гідно представив 16 наукових розробок, серед яких була пробна партія крему на основі сапонінів.

Виступ академіка НАН України Назарчука З.Т.

У 2014 р. створено Міжкафедральний центр інформаційних технологій під керівництвом к.т.н., доц. Михайловського Ю.Б. Центром розробблена комп'ютерна програма «Anti-Plagiarism», яка дає змогу проводити аналіз документів, наукових праць на плагіат. На замовлення навчальних закладів освіти центр проводить підключення їх через мережу Інтернет до користування цією програмою. Центром надано таких послуг на суму 22,3 тисяч гривень.

к.т.н., доц. Харжевський В.О.

Також традиційно університет прийняв участь у V Міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти – 2014» та VI Міжнародному форумі-презентації «Інноватика в сучасній освіті», де було представлено оновлений стенд який відвідав президент НАПН Кремінь В.Г.

Сьогодення ставить перед науковцями Хмельницького національного університету нові завдання, які передбачають входження університету в європейський науковий простір. Досягти поставленої мети, як показує світова практика, можна при наявності сучасної наукової бази, високопрофесійного наукового персоналу і системності у вирішенні поставленої мети. Саме для цього в університеті впроваджено сучасну структурно-організаційну систему управління науковою діяльністю, яку очолює ректор університету – Скиба М.Є.

Запровадження прогресивної системи управління науковою діяльністю університету та дієвий контроль за виконанням поставлених завдань дали свої результати. Так, в останні роки університет, згідно з рейтинговою оцінкою МОН України, за показниками наукової діяльності входить у першу десятку серед класичних університетів України.

Японська цікавість нашими розробками

Наукова діяльність університету забезпечується належним

кадровим потенціалом. Оновлення та якісне покращення складу науково-педагогічних і наукових працівників – це один з найголовніших чинників успішного виконання дослідницьких проектів різних рівнів. На цей час в університеті на постійній основі працює 60 докторів наук і професорів та 440 кандидатів наук і доцентів.

Суттєвий вплив на ефективність наукової діяльності має її фінансування, тому цей аспект знаходиться під постійним контролем керівництва університету. Фінансування наукових досліджень в університеті проводиться за багатоканальними принципами залучення коштів: надходження з державного бюджету, розробка спільних проектів, підтримка яких здійснюється міжнародними фондами (програми NATO, Tempus та інші), за рахунок позабюджетних коштів, виконання тематичного плану досліджень за рахунок другої половини робочого часу викладачів, конкурсне цільове отримання фінансування проектів за рахунок фонду фундаментальних досліджень, отримання цільових коштів підтримки окремих вчених університету, грантів, стипендій різних фондів, спонсорської підтримки для проведення і організації наукових конференцій, стипендій Кабінету Міністрів України для молодих учених тощо. Динаміка фінансування наукових досліджень за останні десять років свідчить про суттєвий прогрес, незважаючи на світову фінансову кризу. Так, у 2012 році загальний обсяг фінансування наукової діяльності перевищує два з половиною мільйони гривень. Створена система науково-виробничих центрів, лабораторій дозволяє прогнозувати щорічне збільшення фінансування наукової діяльності як мінімум на 0,5 млн. грн.

Окреслений оптимізм базується на прикладах високоефективної діяльності низки навчально-наукових виробничих центрів та проблемних лабораторій. Так, наукова діяльність професора Пастуха І.М. та професора Каплуна В.Г. за останні роки забезпечила надходження в університет у вигляді запитів на науковоємну продукцію більше 1 млн. грн., професора Ройзмана В.П.– 600 тис.грн., професора Мазура М.П.– 500 тис. грн., професора Орлова О.О.– 300 тис.грн., лабораторії композиційних матеріалів (керівники Кириченко В.І., Свідерський В.П., Кириченко Л.М.) – 1,2 млн. грн., регіонального інноваційного центру з енергозбереження (керівник доцент Каплун П.В.) – 250 тис. грн., Українсько-польського центру (керівник професор Драпак Г.М.) – 400 тис. грн.

Нагороди Хмельницького національного університету

Науковці університету своєчасно реагують на світові тенденції в потребах на науковоємну продукції. Так, за останні роки сформована і розпочата діяльність підрозділів, що вирішують актуальні наукові та виробничі проблеми сьогодення, зокрема це проблемні наукові лабораторії:

– лабораторія промислової хімії;

– лабораторія композиційних матеріалів та мастил;
– лабораторія міцності структурно складних технічних систем;
– лабораторія нанотехнологій зміцнення матеріалів;
– лабораторія енергозберігаючих технологій;
– лабораторія медико-психологічних досліджень;
– лабораторія штучного інтелекту та робототехіки.

У процесі багаторічної наукової діяльності в університеті сформовано потужні наукові школи, які очолюють провідні науковці, знані в Україні і за кордоном. Наукові школи, сформовані в Хмельницькому національному університеті, охоплюють фундаментальні дослідження у галузі природничих, гуманітарних, психолого-педагогічних, соціально-економічних наук. Науковий рівень шкіл засвідчує проблемність тем та науковий імідж керівників:

1. Наукові та практичні основи переробки відходів виробництва у легкій промисловості. Науковий керівник д. т.н., академік МАІ, УТА і АЕК, професор СКИБА М. Є.

2. Теоретичні основи напружено-деформованого стану контактуючих тіл. Науковий керівник д. т.н., академік АІНУ, УТА і МАІ, професор СІЛІН Р. І.

3. Проблеми реформування економіки на рівні регіону. Науковий керівник д. е.н., академік АЕНУ, АЕК, МАІ, професор ВОЙНАРЕНКО М. П.

4. Розробка та реалізація механізмів регулювання в соціально-трудовій економічній та іноваційно-інвестиційній сферах України на шляху до Європейського Союзу. Науковий керівник д. е.н., академік АН ВШУ, АЕНУ, професор НИЖНИК В. М.

5. Розробка та дослідження високоефективних приводів та механізмів для машин легкої промисловості. Науковий керівник д. т.н., професор ПАРАСКА Г. Б.

6. Іонно-плазмові методи зміцнення поверхні в безводневому середовищі. Науковий керівник д. т.н., академік УТА, МАІ, професор КАПЛУН В. Г.

7. Механіка номінально нерухомого фрикційного контакту. Науковий керівник д. т.н., академік МАІ і АЕК, професор КОСТОГРИЗ С. Г.

8. Наукові основи надійності і довговічності машин. Науковий керівник д. т.н., академік МАІ, професор КУЗЬМЕНКО А. Г.

9. Нелінійна механіка дискретних матеріалів, нові композиційні

Лабораторія міцності структурно складних технічних систем

Лабораторія композиційних матеріалів та мастил

Лабораторія штучного інтелекту та робототехніки

Лабораторія енергозберігаючих технологій

Лабораторія міцності структурно складних технічних систем

Лабораторія медико-біологічних досліджень

Лабораторія нанотехнологій зміцнення матеріалів

Лабораторія промислової хімії

антифрикційні матеріали та мастила. Науковий керівник д. т.н., академік АБУ, професор КОВТУН В. В.

10. Динаміка і міцність машин, приладів та радіоелектронної апаратури. Науковий керівник д. т.н., академік МАІ, професор РОЙЗМАН В. П.

11. Аналіз і синтез важільних механізмів. Науковий керівник д. т.н., професор КІНИЦЬКИЙ Я. Т.

12. Контактна взаємодія тіл з початковим напруженням. Науковий керівник д. т.н., академік АНВШ, МАІ, Нью-Йоркської АН, професор РУДНИЦЬКИЙ В. Б.

13. Трансформація форм власності і проблеми планування промислового виробництва в умовах ринкових відносин. Науковий керівник д. е. н., академік АІНУ і МАІ, професор ОРЛОВ О. О.

14. Кібернетика виробничої діяльності. Науковий керівник д. е. н., академік АЕК, професор ЗАВГОРОДНЯ Т. П.

15. Методологія комбінованого діагностування мікропроцесорних пристроїв та систем на базі компонентів штучного інтелекту. Науковий керівник д. т.н., професор ПОМОРОВА О. В.

16. Стохастичні розрахункові методи контактної механіки та трибоніки. Науковий керівник д. т.н., професор СЕМЕНЮК М. Ф.

17.Фізико-хімічна механіка тертя та зносостійкості твердих тіл. Науковий керівник д. т.н., академік АІНУ і УАТ, професор ШЕВЕЛЯ В. В.

18. Теоретичні основи і методичне забезпечення модельного проектування конкурентоздатного одягу. Науковий керівник д. т.н., професор СЛАВІНСЬКА А. Л.

19. Теорія і практика газорозрядних процесів модифікації металевих поверхонь. Науковий керівник д. т.н., професор ПАСТУХ І. М.

Про ефективність наукової діяльності в університеті і рівень досліджень свідчать принципово нові енергозберігаючі, екологічно чисті технології, розроблені в університеті і рекомендовані до впровадження, зокрема:

1. Іонно-плазмові технології поверхневого зміцнення металів у безводневих середовищах. Запропоновані технології забезпечують суттєву економію електроенергії і газів, при цьому в 2–5 разів підвищується зносостійкість і довговічність деталей та інструментів.

2. Технологія обробки металів різанням із застосуванням інструменту з водневогенеруючим покриттям. Суттєво підвищується продуктивність праці і зносостійкість інструменту.

3. Технологія створення нових антифрикційних полімерних матеріалів. Запропоновані матеріали перевищують зарубіжні аналоги за експлуатаційними показниками.

4. Технологія створення екологічно чистих охолоджувально-мастильних рідин для металообробки на базі ріпакової олії. Отримані охолоджувально-мастильні рідини дешевші від синтетичних, не потребують утилізації і нейтралізації.

6. Високоефективна технологія переробки фуражного зерна і відходів зернового виробництва з добавками сапонітів методом екструдування. У 2 рази збільшується приріст ваги у тварин і птиці, забезпечує 100% виживання тварин, висока якість продукції тваринництва.

7. Комп'ютерні технології діагностики радіоелектронної апаратури. Забезпечується високоефективний автоматичний пошук пошкоджень у платах та системах радіоелектронних засобів.

8. Застосування явища акустичної емісії для неруйнівного контролю, діагностики і прогнозування міцності виробів з різних галузей техніки. Запропонована розробка підвищує безпеку експлуатації відповідальних і небезпечних виробів, їх надійність. Завчасно попереджує про розвиток дефектів, які з часом можуть призвести до руйнування.

9. Високоефективна технологія зберігання електричної енергії із використанням електрохімічних конденсаторів. Суттєво зменшується вартість, маса та габарити накопичувачів електричної енергії.

10. Біомедична технологія діагностування параметрів серцево-судинних захворювань людини. Запропонована технологія дозволяє зменшити ризик серцево-судинних захворювань людини та розширюється можливість їх діагностування на ранніх стадіях.

11. Комплексна переробка полімермістких відходів. При впровадженні розробки досягається збереження первинної сировини, економія енерговитрат, покращення екологічного стану навколишнього середовища.

12. Медико-біологічна технологія діагностування функціонального стану організму людини. Запропонована інтегративна оцінка функціонального стану організму людини з врахуванням ендо та

екзогенних факторів штучного та природного походження на клітинному рівні.

13. Універсальні високоефективні акумулюючі системи теплозабезпечення промислових та житлових приміщень. Система дозволяє ефективно, технологічно гнучко застосовувати для теплозабезпечення приміщень електродні, твердопаливні, геліоопалювальні системи в комплексі з тепловою акумуляцією.

14. Розробка технології і обладнання для нанесення композицій на основі наночастинок для одержання матеріалів з новими властивостями

Для нанесення покриттів отримано композиції на основі наночастинок, ПАР і полімерних дисперсій на матеріали для застосування в технологічних процесах обробки матеріалів (виробництво виробів легкої промисловості) та надання матеріалам нових спеціальних властивостей (водовідштовхувальних, антистатичних та ін.) з пролонгованим ефектом.

15. Розробка технології одержання універсальних сорбентів на основі природного мінералу сапоніту.

Створено новий ефективний, доступний, дешевий сорбент на основі мінералу сапоніту, який за своїми характеристиками може конкурувати з активованим вугіллям та іншими сорбентами на основі природних мінералів.

16. Дослідження надійності електронної техніки шляхом удосконалення технології її тестування на вібрації та удари.

Створена тензоапаратура для вимірювання деформацій і напружень у деталях РЕА при вібраційних та ударних випробуваннях з урахуванням специфіки матеріалів і розмірів виробів і проведені вимірювання на натурних об'єктах при натурних випробуваннях.

17. Універсальні високоефективні автоматизовані системи контролю та визначення параметрів технологічних процесів.

Система дозволяє підвищувати ефективність сонячних електростанцій, контролювати параметри технологічних процесів та системи збору і обробки даних від різних джерел інформації.

У 2015 році розвиваються і нові лабораторії. Так, запущено проект «Екологічні інновації для бізнесу», який фінансується Міністерством закордонних справ Польщі у рамках програми «Польська допомога для розвитку 2015». Грант отримав дотацію на суму

2 000 000 грн. для реалізації польсько-українського проекту. Термін реалізації проекту: 30/01/2015–31/12/2015. Виконавець проекту: Товариство «Інтеграція Європа-Схід». Партнери проекту: Хмельницький регіональний центр з інвестицій та розвитку; Українсько-Польський центр європейської інтеграції.

26–29 травня 2015 року відбувся міжнародний текстильний конгрес «The VIIth UTIB International R&D Brokerage Event in Turkish Textile and Clothing Sector». У рамках заходу було проведено також конкурс проектів у галузі побутового текстилю "5th Home Textile Design Competition" та конкурс проектів автотекстилю "3rd R&D Brokerage Event in Turkey Automotive Sector and Design Competition".

Міжнародний текстильний конгрес є відомим заходом інновацій у текстильній промисловості. Традиційно захід проводиться на вищому рівні у другому за величиною конгрес-центрі Туреччини – Merinos Ataturk Congress and Culture Center. Організаторами текстильного конгресу були Текстильна асоціація експортерів (Uludag Textile Exporters Association, UTİB), Науково-дослідний центр текстилю та одягу (Bursa Textile and Clothing R&D Center, BUTEKOM), Улудагський університет (Туреччина), Технічний університет м. Бурса (Туреччина), Інститут нетканих матеріалів (NCSU, штат Північна Кароліна, США), Пекінський Університет (Китай), Інститут текстильного розвитку (Південна Корея), Кіотський технологічний інститут (Японія), Текстильна промислово-дослідна асоціація (AITEX, Іспанія), Хоенштайн інститут (HOHENSTEIN, Німеччина).

До фіналу конкурсу були обрані 3 проекти науковців Хмельницького національного університету: Aggregative stabilization of aqueous nanodispersions for treatment of textile materials (автори: Дарія Матвейцова, аспірантка кафедри хімії, молодший науковий співробітник НДЧ, Світлана Карван, д. т.н., професор кафедри хімії, провідний науковий співробітник НДЧ, Ольга Параска к. т.н., доцент кафедри хімічної технології, старший науковий співробітник НДЧ), Technologies for the coating of the surface of leather and textile materials by the polymeric films (автори: Сергій Горященко к. т.н, доцент кафедри машин і апаратів, начальник НДЧ, Світлана Карван, д. т.н., професор кафедри хімії, провідний науковий співробітник НДЧ, Євгенія Голінка аспірантка кафедри машин і апаратів, молодший науковий співробітник НДЧ), Environmentally friendly surfactants

Зустріч з представниками Польщі

for finishing textiles (автори: Ольга Параска к. т.н., доцент кафедри хімічної технології, старший науковий співробітник НДЧ, Тетяна Рак, аспірантка кафедри хімічної технології, молодший науковий співробітник НДЧ), які презентувала д. т.н., професор кафедри хімії Світлана Карван.

Також під час заходу відбулися тристоронні переговори між представниками Хмельницького національного університету, університетами, науково-дослідними організаціями і промисловцями з інших країн, обговорено можливості партнерства в міжнародних проектах, що сприяє підвищенню комерціалізації наукових розробок та зростанню експорту вітчизняної текстильної продукції.

Згідно з положенням про щорічну рейтингову оцінку професорсько-викладацького складу та наукових співробітників університету були підведені підсумки науково-дослідної роботи педагогічних і наукових працівників університету. Тому в 2015 році відбулась вже 43 науково-технічна конференція професорсько-викладацького складу Хмельницького національного університету за підсумками науково-дослідної роботи.

Під час конференції відбулося нагородження кафедр за вагомі результати та високі показники в науково-дослідній роботі.

В рамках проведення науково-технічної конференції відбулись секційні засідання за напрямами, що є актуальними для сучасної науки та освіти:

• Проблеми технологічних процесів і обладнання підприємств у машинобудуванні;

• Розробка нових технологічних процесів і обладнання для підприємств;

• Розробка перспективних конструкцій і технологій з метою створення безпечних та нешкідливих умов праці;

• Вдосконалення конструювання та технології виготовлення швейних виробів;

• Архітектура, образотворче та декоративно-прикладне мистецтво як джерело і складові сучасного дизайну;

• Удосконалення конструювання та технології виготовлення виробів зі шкіри;

• Машинознавство;

• Підвищення зносостійкості та надійності деталей машин і конструкцій;

• Нові технологічні процеси в машинобудуванні;

• Нові дослідження в галузі фізики та електротехніки;

• Теоретичні і прикладні дослідження в математиці;

• Сучасні проблеми прикладної математики;

• Перспективні інформаційні технології;

• Комп'ютерні системи та мережі;

• Перспективні інформаційні технології, приклади комплексної автоматизації системи зв'язку;

• Інформаційні технології проектування;

• Екологічно чисте виробництво, ресурсозберігаючі технології;

• Екологія та охорона навколишнього природного середовища;

• Облік та аудит;

• Економічні процеси в Україні: проблеми і перспективи;

• Менеджмент;

• Проблеми інтеграції України в систему міжнародної економіки;

• Управління форм та методів організації управління виробництвом;

• Автоматизовані системи та моделювання в економіці;

• Удосконалення форм та методів організації управління виробництвом;

• Маркетингові технології в умовах інноваційного розвитку економіки;

Презентація розробок

Нагородження грамотами та цінними подарунками

• Управління персоналом підприємства в умовах ринкової трансформації національної економіки;
• Фінансово-економічні засади розвитку економіки України;
• Економічна ситуація в Україні: проблеми і перспективи;
• Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах;
• Психолого-педагогічні дослідження;
• Проблеми розвитку особистості майбутнього фахівця;
• Соціально-гуманітарні дослідження;
• Філософія і історія української культури;
• Політологія і соціологія;
• Право;
• Актуальні питання міжнародних відносин та туризму;
• Актуальні проблеми іноземної філології та перекладознавства;
• Сучасні лінгвістичні дослідження та методичні основи навчання іноземним мовам;
• Психологічні науки;
• Філологічні науки;
• Педагогічні науки;
• Українська філологія та методика викладання;
• Актуальні проблеми слов'янської філології та дидактики;
• Сучасні проблеми в галузі фізичної культури та спорту.

ВІДДІЛ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ І ТРАНСФЕРУ ТЕХНОЛОГІЙ

Слухачі курсів з патентознавства

Для захисту інтелектуальної власності та ознайомлення науковців та підприємців в Україні і за кордоном з науковими розробками та результатами наукових досліджень наказом ректора № 207–0 від 18 вересня 1986 р. був створений відділ патентно-ліцензійної, винахідницької та раціоналізаторської роботи на базі групи науково-технічної інформації науково-дослідного сектору Хмельницького технологічного інституту побутового обслуговування. Керівництво відділом покладено на Гуляєву В. О.

У різні роки відділ мав різні назви: патентно-ліцензійний, патентно-інформаційний, а тепер – відділ інтелектуальної власності і трансферу технологій. Пріоритетними завданнями завжди були допомога науковцям у виявленні та захисті охоронними документами (авторськими свідоцтвами, патентами) наукових розробок.

З початку роботи відділ було укомплектовано фахівцями, які мають другу спеціальну вищу освіту – інженер-патентознавець. Це Тельнова Марія Станіславівна, Драпак Алла Іванівна та керівник відділу Гуляєва Валентина Олександрівна.

Студентською науковою роботою опікувалась інженер Сарана В. І., інформаційною – інженери Сіренко Г. М., Шевченко С. І.

Слухачі та викладачі курсів з патентознавства. Знайомство з древнім Кам'янецем-Подільським

Перед патентним відділом постало завдання забезпечити охороноспроможні наукові розробки глибоким патентним пошуком, адже серед всіх науково-дослідних робіт інституту вони складали 42%. Так виникла

Промислові зразки одягу, розроблені студентським будинком моделей

ідея організувати в інституті патентні курси та запросити на навчання молодих викладачів, аспірантів. Ідею підтримали у Міністерстві освіти.

У жовтні 1987 р. приїхали викладачі з Києва, зокрема і фахівці з Міністерства. Навчання патентознавства дозволило значно активізувати винахідницьку роботу та залучити до неї багато молоді. За період 1986–1991 рр. співробітниками університету отримано 280 авторських свідоцтв на винаходи.

1991–1998 – роки становлення державної патентної служби України. Співробітники відділу продовжують формувати патентний фонд, який складається з бюлетенів «Открытия, изобретения, промышленные образцы, товарные знаки» (70-і роки) та «Промислова власність» (90-і та 2000 роки) і нараховує вже близько 2000 тис. примірників. Це дає можливість студентам, аспірантам, викладачам, розробникам науково-дослідних робіт знайомитись з новими розробками в Україні і в світі.

У 1999 р. співробітниками відділу опанована нова послуга – підготовка та захист такого виду інтелектуальної власності, як промисловий зразок. Плідно працює в цьому напрямку разом зі студентами керівник студентського будинку моделей проф. Баннова І. М.

Колекції моделей одягу отримують золоті медалі на конкурсах, а створені промислові зразки одягу та головних уборів захищені 15 патентами.

У 2001 р. розпочато захист комп'ютерних програм, створених викладачами університету. Отримано перше свідоцтво про авторське

право на комп'ютерну програму. Автор – к. т. н. Харжевський В. О.

Свідоцтвами про авторське право співробітники університету захищають на даний час книги, монографії, методичні розробки, а співробітники відділу допомагають їм провести першу експертизу.

Для широкого ознайомлення спільноти з інтелектуальними досягненнями нашого університету співробітники відділу інтелектуальної власності та трансферу технологій готують та видають кожні 2–3 роки збірник «Винахідницька діяльність Хмельницького національного університету» з коментарями до кожного блоку винаходів. Також науково-дослідний сектор видає збірник «Інноваційні напрямки наукової діяльності Хмельницького національного університету».

Не менш значущою є пропаганда наукових досягнень університету через демонстрацію експонатів на всеукраїнських та міжнародних виставках. В основі таких експонатів – передові технології та конструкції, створені нашими науковцями та захищені патентами на винаходи.

Рішенням вченої ради в приміщенні 5 корпусу університету побудовано науково-виставковий центр. У 2012 р. до 50-річчя заснування університету на його базі відкрита постійно діюча виставка. Приміщення виставки займає площу понад 200 м2.

Наукові лабораторії, кафедри мають можливість представити свої експонати, з якими знайомиться молодь університету, викладачі та учасники міжнародних та всеукраїнських конференцій, симпозіумів, семінарів і представники промислових підприємств нашого регіону і України.

Доцент Харжевський В. О. в науково-дослідній лабораторії

Демонструються досягнення науковців університету і на міжнародних виставках в Україні та за кордоном. Саме на таких виставках у порівнянні з розробками колег-конкурентів

можна оцінити науковий рівень університетської наукової продукції. І таке порівняння засвідчує, що розробки науковців Хмельницького національного університету відповідають світовому рівню. Так, за результатами міжнародної наукової виставки в Шанхаї (Китай, 2012) підписано сім договорів про наміри, а після представлення розробок на міжнародній виставці в Харбіні (2013) підписано договір про співпрацю з Харбінським політехнічним університетом.

Збірник розробок співробітниками університету, захищених патентами

2013 рік. У рамках міжнародної українсько-японської конференції з питань науково-промислового співробітництва, яка проходила на базі Одеського національного політехнічного університету відбулась виставка інноваційних проектів вітчизняних вищих навчальних закладів для українських підприємств та іноземного інвестування. На виставці Хмельницький національний університет представив 8 експонатів.

Японську делегацію у складі більше ніж 20 науковців представляли заступник міністра освіти, культури, науки та технологій Фудзікі Кандзі, надзвичайний і повноважний посол Японії в Україні Саката Тоічі, президент агентства з науки та технологій Японії (JST) Накамура Мічіхару, виконавчий директор агентства з науки та технологій Японії Обара Мічіо та інші.

Виставку відвідали провідні вітчизняні фахівці правової, промислової, науково-технологічної галузей та сфери державного управління.

Щорічно університет бере участь у міжнародній спеціалізованій виставці «Освіта і кар'єра». 17–19 листопада 2011 проходила вже XX така виставка у Києві в приміщенні Національного центру ділового та культурного співробітництва «Український дім».

Виставка, організована Міністерством освіти і науки, молоді та

Шанхай. Підписання договорів про наміри. З боку Хмельницького національного університету проректор з наукової роботи, д.т.н. Параска Г.Б.

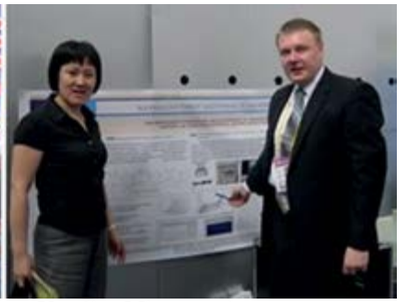

Харбін. Міжнародна виставка. Біля експонатів Хмельницького національного університету д.т.н. Мартинюк В.В. відповідає на запитання відвідувачів

спорту України спільно з Національною академією педагогічних наук та Товариством "Знання", є найбільшою освітянською виставкою країни за кількістю реальних учасників, які представляють власні експозиції. Виставку щорічно відвідують 15–20 тисяч осіб, це в основному абітурієнти з батьками, студенти та працівники освіти.

На виставці були представлені понад 185 провідних навчальних закладів, міжнародних організацій та освітніх агенцій, а також видавництва. Серед них 72 вищі навчальні заклади України та 58 навчальних закладів із США, Франції, Великобританії, Чехії, Туреччини, Польщі, Литви, Кіпру, Швейцарії, Греції, Канади, Німеччини, Росії, Мальти й Болгарії.

Переможці конкурсу в номінаціях серед вищих навчальних закладів нагороджені медалями. У номінації "Іноваційний розвиток освіти та сучасні педагогічні технології" золоту медаль отримав Хмельницький національний університет.

Міжнародна виставка "Освіта і кар'єра" за відгуками фахівців, відвідувачів, українських та закордонних учасників на сьогодні є найбільш масштабною та рейтинговою освітянською виставкою в Україні. Отже, перемога нашого університету в конкурсі є престижною й почесною.

Щорічно в Україні проходить міжнародна виставка «Сучасні заклади освіти»

У 2012 р. вклад колективу Хмельницького національного університету у розвиток наукової діяльності був гідно оцінений Міністер-

ством освіти і науки, молоді та спорту України, президією Національної академії педагогічних наук. Університет отримав диплом та пам'ятний знак «Лідер наукової діяльності».

А вже через 2 роки (у 2014) на V Міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти – 2014» університет виборов гран-прі «Лідер вищої освіти України – 2014» та нагороджений багатьма дипломами.

Така інформація про розробки наших науковців допомагає їх впровадженню у виробництво, і це дало можливість, починаючи з 2012 року, укласти 12 ліцензійних договорів на реалізацію наукових розробок. Перші ліцензії: «Спосіб переробки відходів поліетилентерфталату» на основі патенту 60710 А, науковим керівником розробки та співавтором патенту є проф. Мандзюк І. А.; «Композиція для хімічної чистки текстильних виробів з антистатичною та брудовідштовхуючою дією» на основі патенту 43606, розробники – проф. Карван С. А., доц. Параска О. А. Також реалізовано 4 ліцензії на комп'ютерну програму «Anti – Plagiarism», створену доцентом кафедри машин та апаратів Михайловським Ю. Б. В університеті є науково-дослідні роботи, які починались багато років тому і захищені блоками винаходів. На їх базі створені наукові лабораторії, а самі розробки актуальні і сьогодні, тому що наукова думка фахівців лабораторій завжди працює на випередження.

Так, у 80-і рр. під керівництвом доцента Сіренка Г. О. (сьогодні – професор, д. т. н.) розпочато науково-дослідну роботу з отримання нових композиційних самозмащувальних матеріалів

Міжнародна виставка «Сучасні заклади освіти». Диплом Хмельницького національного університету «Лідер наукової діяльності».

Міжнародна виставка «Сучасні заклади освіти». Диплом Хмельницького національного університету «За активну роботу з модернізації системи освіти

та присадок: ФЛУБОН, ГРАФЕЛОН, ХТІБОЛОН, ГРАФЕЛОН-К та багато інших. Після проведення патентного пошуку виявилось, що ці розробки не мають аналогів у світі. І сьогодні науково-дослідна лабораторія композиційних матеріалів успішно працює в галузі технологій переробки наповненого політетрафторетилену в композиційні матеріали широкого призначення, а також технологій переробки технічних олій на біосинтетичні продукти і матеріали. На розробки лабораторії отримано 28 патентів на винаходи та корисні моделі.

50 патентами на винаходи та корисні моделі захищені розробки лабораторії прогресивних методів зміцнення поверхонь. Фахівцями лабораторії під керівництвом д. т. н. Пастуха І. М. та д. т. н. Каплуна В. Г. вперше в світовій практиці розроблена технологія азотування в тліючому розряді, яка виключає застосування газових середовищ з воднем, що підвищує експлуатаційні показники оброблюваних деталей, виключає водневе окрихчення.

З метою економного використання енергетичних ресурсів в університеті створена нова лабораторія енергозберігаючих технологій під науковим керівництвом начальника НДЧ Горященко С. Л. За невеликій термін існування розробки вчених цієї лабораторії захищені 17 патентами на винаходи та корисні моделі.

Загалом, за період з початку створення відділу інтелектуальної власності та трансферу технологій підготовлено 770 заявок на винаходи, корисні моделі, промислові зразки та отримано 760 охоронних документів. За клопотанням відділу інтелектуальної власності і трансферу технологій університету Департамент інтелектуальної

V Міжнародна виставка «Сучасні заклади освіти – 2014» та Шостий міжнародний форум-презентація «Інноватика в сучасній освіті». Дипломи, презентації Хмельницького національного університету

власності України відзначив кращих винахідників нашого ВНЗ, яким вручені іменні нагрудні знаки «Творець»: д.т.н. Параска Г.Б., д.т.н. Шинкарук О.М., к.т.н. Драпак Г.М., д.т.н. Троцишин І.В., к.т.н. Горященко С.Л., к.т.н. Любчик В.Р., зав. відділу інтелектуальної власності Гуляєва В.О. Нагрудним знаком «Автор» відзначено авторів кращих підручників, книг та монографій – д.е.н. Войнаренка М.П., к.т.н. Баннову І.М.

Керівник лабораторії композиційних матеріалів доцент Сіренко Г.О. та інженер Гріневич Р. В.

Протягом багатьох років відділ організовує проведення Днів науки та щорічні науково-технічні конференції за підсумками науково-дослідної роботи університету. Цього року ми провели 43-ю таку конференцію.

На конференції оголошуються рейтинги кафедр та викладачів з науково – дослідної роботи, де враховуються такі показники, як підготовка та опублікування наукових статей, книг, монографій, винаходів, а також захищених дисертацій на здобуття наукових ступенів кандидата та доктора наук.

Щороку фахівці відділу реєструють у Міністерстві освіти і науки

Науковці лабораторії: с.н.с. Кириченко Л.М., доцент Свідерський В.П. та професор Кириченко В.І.

них конференцій. Відповідальною за цю роботу є провідний інженер Драпак А.І.

Лабораторія прогресивних методів зміцнення поверхонь

Вже традиційними стали міжнародна науково-практична конференція «Проблеми планування в ринкових умовах» (з 2002 р.), міжнародна науково-технічна конференція «Україно-Польські наукові діалоги» (з 2003 р.), міжнародна конференція «Маркетингові технології в умовах інноваційного розвитку економіки України» (з 2006 р.), міжнародна конференція «Професійне становлення особистості: проблеми і перспективи» (з 2001 р.), всеукраїнська науково-практична конференція «Актуальні питання теорії та практики психолого-педагогічної підготовки майбутніх фахівців» (з 2011 р.), міжнародна конференція «Механізми, стратегії, моделі та технології управління економічними системами за умов інтеграційних процесів: теорія, методологія, практика» (з 2013 р.).

Перша міжнародна науково-практична конференція за тематикою «Проблеми планування в ринкових умовах» була проведена у 2000 році. Почесним головою було обрано д.е.н., проф., академіка Національної академії наук України Чумаченка Миколу Григоровича, який відкривав засідання. На конференцію надійшло понад 120 статей, у роботі конференції брали участь (очно та заочно) більше 150 науковців із усіх регіонів України, Польщі, Словаччини, Росії. Форуми, які організовуються під керівництвом д.е.н. Орлова О.О.– у теперішній час єдині в Україні

Науковці: співавтор патентів, д.т.н. Любчик В.Р., керівник лабораторії, к.т.н. Горященко С.Л., с.н.с. Рибалко О.П., с.н.с. Вітюк А.В.

за названою тематикою. Характерними рисами обговорення питань на конференції є проблемний підхід, комплексність і системність. У рамках цієї конференції організовано проведення семінарів.

Нагрудний знак Департаменту інтелектуальної власності України «Творець»

У 2014 році семінар за матеріалами XIII Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми планування в ринкових умовах» відбувся 3–5 жовтня в м. Одеса. Розпочав роботу семінару голова оргкомітету – доктор економічних наук, професор О. О. Орлов.

Доктор економічних наук, професор Олексій Альохін (Одеський національний політехнічний університет) у своєму виступі «Экономическая теория потенциалов. Квазиаксиоматический подход» виголосив результати дослідження сутності основних питань теорії потенціалів, запропонував схему оцінки потенціалу підприємства, яка базується на математико-статистичному та економіко-математичному моделюванні, методах оптимізації та багатомірного статистичного аналізу.

Із доповідями виступили також доктори економічних наук, професори Ірина Петенко, Вадим Християновський, Михайло Белявцев (Донецьк), Алла Ткаченко (Дніпропетровськ), Євген Бельтюков, Тетяна Уманець, Наталія Меджибовська, Анатолій Ахламов, Анатолій Бутенко (Одеса), Євгенія Рясних, Валентина Лук'янова (Хмельницький).

Рекомендовані підходи щодо вирішення проблем різних аспектів планування розкрили у своїх доповідях кандидати економічних наук, доценти, науковці: Л. Любохинець, О. Гончар (Хмельницький національний університет).

Багато років семінар «Проблеми планування в ринкових умовах» проходив у м. Алушта і уже традиційно став гарною школою для апробації результатів наукових досліджень молодих вчених. Загалом у 13-му семінарі взяли безпосередню участь 25 вчених, зокрема

13 професорів та докторів наук.

Цей семінар став своєрідною школою підготовки кадрів високої кваліфікації. Апробація здобутків досліджень, поширення позитивного наукового досвіду є запорукою успіху у професійному та науковому зростанні, у формуванні інтелектуального потенціалу. Учасниками семінару захищено 12 докторських та кілька десятків кандидатських дисертацій.

Ректор університету, член-кореспондент НАПН України Скиба М. Є. біля стендів з працями науковців університету

Значна «географія» учасників семінару, велика кількість науковців, які подають свої роботи на конференцію, є підтвердженням зацікавлення до цього форуму та актуальності проблем, що розглядаються.

Традиційно раз на два роки, починаючи з 2003 року, Хмельницький національний університет проводить разом з партнерами з Польщі та Словаччини міжнародні наукові конференції – «Українсько-польські наукові діалоги». За роки проведення конференції партнерами були Генеральне консульство республіки Польща у м. Вінниця, Політехніка Свєнтокшиська (м. Кєльце, Польща), АГХ Університет науки і технологій (м. Краків, Польща), Краківська Полі-

Ректор університету Скиба М. Є. вручає грамоту переможцю рейтингу проф. Каньковському І. Є.

Міжнародна науково-практична конференція «Проблеми планування в ринкових умовах»

техніка (м. Краків, Польща), Люблінська Політехніка (м. Люблін, Польща), Технічний університет у м. Лодзь (м. Лодзь, Польща), Політехніка Шльонська (м. Глівіце, Польща), Університет технології і природознавства (м. Бидгощ, Польща), Київськиий національний університет технологій та дизайну (м. Київ, Україна), Херсонський національний технічний університет (м. Херсон, Україна), Прикарпатський університет ім. В. Стефаника (м. Івано-Франківськ), Університет в м. Жиліно (м. Жиліно, Словакія), Пензенський державний університет науки і будівництва (м. Пенза, Росія), Каунаський технологічний університет (м. Каунас, Литва), Європейськоа наукова фундація (м. Влоцлавек, Польща), Товариство «Інтеграція Європа-Схід» (м. Кєльце, Польща), Товариство польських механіків та техніків (м. Бидгощ, Польща).

За ці роки учасниками конференції були близько1000 осіб: науковців і освітян, представників галузевих інститутів, керівників і співробітників підприємств,– представлено 460 доповідей, опубліковано 3 колективних монографії. Завдяки налагодженим контактам між науковцями Польщі і України було реалізовано 8 наукових проектів, створено Українсько-польський центр при Хмельницькому національному університеті, організовано спільні навчання в університетах Польщі й України, обмін науковцями тощо.

Тематика конференції охоплює широке коло питань, пов'язаних зі специфікою індустріального розвитку регіонів східної Європи,

новими технологічними рішеннями у виробництві та з новими методами зміцнення матеріалів, задачами трибології, переробкою матеріалів, процесами вимірювання, математичним моделюванням в економіці, з прогнозуванням і розрахунком економічної діяльності, вирішенням екологічних проблем, проблемами психології та педагогіки у сприянні мотивації наукової діяльності у сучасному суспільстві.

Учасники конференції висловлюють упевненість у тому, що професіоналізм, відповідальність, ініціатива, прагматизм, властиві працівникам влади, науки, освіти і підприємств, дозволять їм виконати поставлені завдання щодо сприяння ефективному розвитку промисловості в Україні та процесам євроінтеграції.

21–24 жовтня 2015 року відбулись VI Українсько-польські наукові діалоги в м. Яремче. Під час конференції заплановано проведення форуму в рамках реалізації проекту «Екологічні інновації для бізнесу» за підтримкою Міністерства закордонних справ Польщі за програмою «Польська допомога для розвитку 2015» та товариство «Інтеграція Європа-Схід». А також круглий стіл «Практичні кроки до енергозбереження: досвід й перспективи» між науковцями та підприємцями. Модератор – кафедра машин і апаратів Хмельницького національного університету та Europejska Fundacja Naukowa Instytut Innowacji. Робота наукових комітетів спрямована на підготовку колективної монографії, збірника тез та окремих статей у періодичних наукових виданнях.

У 2006 році професорсько-викладацький склад кафедри маркетингу Хмельницького національного університету започаткував проведення міжнародної науково-практичної конференції "Маркетингові технології в умовах інноваційного розвитку економіки". Мета конференції була сформульована як визначення та узагальнення теоретичних основ та розробка практичних рекомендацій

Учасники семінару «Проблеми планування в ринкових умовах» в Алуште

Учасники конференції «Українсько-польські діалоги»

щодо застосування маркетингових технологій в умовах інноваційного розвитку економіки.

З 2014 року тему конференції було розширено та сформульовано як «Маркетингові технології в умовах глобалізації економіки України». Основними напрямами роботи конференції окреслено наступні:

1. Стратегічна парадигма інноваційного маркетингу.
2. Актуальні проблеми застосування теорії і практики маркетингу у різних сферах господарювання.
3. Актуальні проблеми теорії і практики торгівлі та товарознавчої діяльності.
4. Маркетинг-менеджмент: концептуальні підходи і перспективи розвитку.
5. Загальноекономічні тенденції інноваційного розвитку економіки в умовах інтеграції в міжнародний економічний простір.

За минулі роки міжнародна конференція набула ознак визнаного форуму, де здійснюється обмін думками, висловлюються гострі судження, ведеться полеміка про актуальні проблеми інноваційного розвитку економіки з використанням сучасних маркетингових технологій. У проведених з 2006 року дев'яти міжнародних конференціях у загальній кількості взяли участь понад 1000 науковців і фахівців із маркетингу, зокрема представники наукових шкіл 5-и країн: Німеччини, Республіки Польщі, Росії, Словаччини, України.

Постійними учасниками конференції є відомі вчені-науковці та практики України: д. е.н., професор, проректор з наукової роботи Національного університету «Львівська політехніка» Чухрай Н. І.; д. е.н., професор, проректор з наукової роботи Херсонського державного технічного університету Савіна Г. Г.; д. е.н., професор, завідувач кафедри економіки та підприємництва ХНУ Орлов О. О.; к. е.н, доцент, генеральний директор Української асоціації маркетингу Лилик І. В.; д. е.н., професор, завідувач кафедри маркетингу і логістики Національного університету «Львівська політехніка» Крикавський Є. В.; д. е.н., професор, професор кафедри маркетингу Хмельницького національного університету Ковальчук С. В.; голова Всеукраїнської спілки вчених-економістів, д. е.н., професор Кендюхов О. В.; к. е.н., доцент, директор Хмельницького торговельно-економічного коледжу Київського національного торговельно-економічного університету Трішкіна Н. І.; заступник директора з розвитку Хмельницької філії ПАТ КБ «ПриватБанк» Іванюк В. В.

У роботі дев'яти конференцій «Маркетингові технології в умовах глобалізації економіки України» взяли участь представники понад 20 регіонів України, та чотирьох країн світу (Німеччина, Республіка Польща, Росія, Словаччина).

Серед тих, хто доповідав результати своїх наукових досліджень ще як здобувачі, доценти кафедри маркетингу і товарознавства: Гвоздецька І. В., Андрушкевич З. М., Забурмеха Є. М. Свої наукові здобутки висвітлювали в процесі роботи конференції докторанти: Мних О. Б., Тєлєтов О. С., Григорук П. М., Ковальчук С. В. та інші, хто на сьогоднішній день здобув науковий ступінь доктора економічних наук.

Серед різноманітних наукових форумів, що проходять на базі університету, особливе місце посідає міжнародна науково-практична конференція «Професійне становлення особистості: проблеми і перспективи». З 2001 року вона традиційно проходить восени, раз

Учасники конференції «Маркетингові технології в умовах глобалізації економіки України» на засіданні секції

на два роки. Постійними співорганізаторами конференції є Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих Національної академії педагогічних наук України та Інститут педагогіки Академії спеціальної педагогіки імені Марії Гжегожевської у Варшаві.

Тематика проблем для обговорення під час проведення цієї конференції постійно оновлюється. Особливу увагу науковці звертають на теоретико-методологічні аспекти становлення особистості, професійне становлення особистості в контексті духовно-моральних цінностей, психологію професійного становлення особистості, професійну освіту і навчання особистості, андрагогічний підхід до професійного становлення особистості, здоров'я, фізичну культуру та спорт у професійному становленні особистості тощо. За матеріалами конференції підготовлено і видано п'ять збірників праць, три наукових психолого-педагогічні журнали та збірка тез. Серед учасників конференції були провідні науковці в галузі філософії, освіти, культури і мистецтва, теології України, Республіки Білорусь, Республіки Польща, Російської Федерації, Узбекистану.

У роботі конференції взяли участь почесні гості: видатний фахівець у галузі теорії та історії педагогіки, методології педагогічних досліджень, вивчення професійної майстерності педагога, академік Міжнародної академії акмеології, член-кореспондент Російської академії освіти, доктор педагогічних наук, професор Н. В. Кузьмина; дійсні члени Національної академії педагогічних наук

Учасники круглого столу в рамках конференції «Маркетингові технології в умовах глобалізації економіки України»

Відкриття конференції «Професійне становлення особистості: проблеми і перспективи», привітання ректора університету Скиби М. Є.

України, доктори наук, професори В. Г. Кремень, Н. Г. Ничкало, І. А. Зязюн, Д. О. Тхаржевський, Г. Філіпчук, а також Зигмунт Вятровський – доктор наук (хаб), професор Вищої школи гуманістично-економічної у Влоцлавеку, Почесний доктор «HONORIS CAUSA» Національної академії педагогічних наук України; Евгенія- Івона Ляска – доктор педагогічних наук, професор Вищої педагогічної школи імені Кардинала Аугуста Хлонда у Мисловіце; Ежі Куніковський – доктор наук (хаб.), професор, керівник кафедри безпеки життєдіяльності Природничо-гуманістичного університету у Седльце; Тетяна Ламакина – доктор педагогічних наук, професор, директор Національного центру ЮНЕСКО у Російській Федерації; Петро Саух – доктор філософських наук, професор, ректор Житомирського державного університету імені Івана Франка; Іван Грищенко – доктор економічних наук, професор, член-кореспондент Національної академії педагогічних наук, ректор Київського національного університету технологій та дизайну; Лариса Лук'янова – доктор педагогічних наук, професор, директор Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України; Олександр Коберник – доктор педагогічних наук, професор, директор Інституту природничо-математичної та технологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини; Олександр Шестопалюк – доктор педагогічних наук, професор, ректор Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

Учасники конференції «Професійне становлення особистості: проблеми і перспективи»

Щороку авторитет конференції у наукових колах зростає.

У рамках конференції відбуваються два заходи, що зробили її особливо урочистою і несхожою на інші. Перший пов'язаний із урочистою церемонією нагородження лауреатів громадської відзнаки – срібна медаль «Василь Зеньковський». У 2011 році було прийнято спільне рішення науково-програмного комітету конференції і президії Громадського педагогічного товариства імені Василя Зеньковського – видатного філософа, педагога, богослова, громадського діяча, який народився у м. Проскурів (нині м. Хмельницький), про необхідність відзначення окремих особистостей за визначний вклад у розвиток філософської, педагогічної, психологічної науки, духовності та інноваційний педагогічний менеджмент.

Визначення лауреатів відбувається шляхом аналізу наукових праць і професійної діяльності претендентів, кандидатури яких висуваються науковими установами, навчальними закладами, громадськими об'єднаннями.

У номінації «За інноваційний педагогічний менеджмент» медаль отримав Скиба Микола Єгорович – доктор технічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, заслужений працівник освіти України, ректор Хмельницького національного університету.

Другим заходом, що викликає підвищений інтерес у всіх учасників конференції, є презентація особистостей, які за результати своєї праці занесені до символічної Галереї творчих особистостей. Цей захід має більш давню традицію. Він проводиться регулярно з 2007 року. Про кожну творчу особистість Галереї організаційний комітет конференції видає інформаційний буклет.

На сьогодні студенти і науковці мають можливість ознайомитися із життям і творчим доробком: Баннової Ірини Мусіївни – кандидата технічних наук, доцента кафедри дизайну Хмельницького національного університету, члена спілки дизайнерів України; Мазура Миколи Івановича – народного художника України; Довгальова Миколи Анатолійовича – заслуженого артиста України, соліста Хмельницької обласної філармонії; Гуменчука Олександра Івановича – заслуженого художника України; Кубатої Ніни Миколаївни – директора Лисецької загальноосвітньої школи Дунаєвецького району Хмельницької області та багатьох інших творчих особистостей України.

Завдяки значному досвіду в пропаганді наукових досягнень університету з проведення конференцій, симпозіумів, видання збірників, зокрема інноваційної та винахідницької діяльності – з'явилась потреба у виданні свого наукового журналу.

Срібні медалі «Василь Зеньківський»

У 1997 році за ініціативою першого проректора, д. т. н. Костогриза С. Г. та при підтримці проректора з наукової роботи професора Каплуна В. Г., співробітниками відділу інтелектуальної власності на чолі з зав. відділу Гуляєвою В. О. була проведена кропітка робота з підготовки матеріалів для реєстрації видання. Спочатку журнал мав назву «Вісник Технологічного університету Поділля», потім – «Вісник Хмельницького державного університету», зараз – «Вісник Хмельницького національного університету». Головним редактором журналу є ректор, д. т. н., член-кор. Академії педагогічних наук Скиба М. Є., заступник головного редактора – д. т. н. Параска Г. Б., голова редакційної колегії серії «Економічні науки» – д. е. н., член-кор. НАН України Войнаренко М. П.

У 1999 р. постановою президії ВАК України журнал затверджено як фаховий. На момент заснування журнал виходив двічі на рік. Проте цікавість до публікацій у журналі виявили науковці інших ВНЗ України: Київського національного університету ім. Т. Шевченка, Харківського, Запорізького, Донецького, Луганського, Черкаського, Полтавського, Тернопільського, Волинського, Вінницького, Дніпропетровського (національних та технічних, технологічних, економічних) університетів, багатьох академій та науково-дослідних інститутів, а також науковці Росії, Польщі, Норвегії та інші. Публікацію статей почали здійснювати українською, англійською та російською мовами. А в 2005 році журнал перереєстровано. З цього часу він видається окремими серіями: технічні науки та економічні науки.

За 18 років існування в журналі надруковано більше 10 тисяч наукових статей з різних галузей науки, техніки, технології та еконо-

міки.

Редакційні колегії обох серій наукового журналу на 95% складаються з докторів наук.

Щороку з друку виходять 15–20 томів журналу, а це близько 600 статей, над редагуванням та коректуванням яких сумлінно працює технічний склад редакційної колегії: технічні редактори – к. т. н. Костянтин Леонідович Горященко, д. е.н. Вадим Васильович Романюк, редактор-коректор Валентина Олександрівна Броженко та відповідальний секретар журналу Валентина Олександрівна Гуляєва.

На сьогодні Хмельницький національний університет є засновником і видавцем шести фахових журналів:

1. Науковий журнал. Вісник Хмельницького національного університету. Технічні науки. Головний редактор – Скиба М. Є.
2. Науковий журнал. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. Головний редактор – Скиба М. Є.
3. Міжнародний науково-технічний журнал. Вимірювальна та обчислювальна техніка в технологічних процесах. Головний редактор – Троцишин І. В.
4. Міжнародний науковий журнал. Проблеми трибології. Головний редактор – Кузьменко А. Г.
5. Науковий журнал. Порівняльна професійна педагогіка. Головний редактор – Бідюк Н. М.
6. Науковий журнал. Актуальні проблеми філології та перекладознавства. Головний редактор – Торчинський М. М.

У 2013 р. всі журнали включено до науково-метричних баз: РИНЦ, Google Scholar, Index Copernicus, Polish Scholarly Bibliography.

У 2014 році журнал пройшов чергову перереєстрацію як фахове видання.

Починаючи з 2010 р. журнал «Вісник Хмельницького національного університету» розміщує свої номери на сторінках Національної бібліотеки України імені Вернадського, де можна ознайомитись не тільки зі змістом журналу, а також отримати повнотекстові статті у форматі Adobe PDF. Серед 100 найбільш цитованих у Goggle Scholar українських наукових періодичних видань «Вісник Хмельницького національного університету». Серія «Економічні науки» займає 19 місце, «Технічні науки» – 36 місце.

Рейтингування видань проведено за п’ятирічним h5-індексом. Бібліометричні показники одержано з використанням спеціалізованої

Співробітники відділу інтелектуальної власності і трансферу технологій: технічні редактори журналу «Вісник Хмельницького національного університету» д. т.н. Романюк В. В., к. т.н. Горященко С. Л., провідний інженер Броженко В. О., керівник відділу та відповідальний секретар журналу Гуляєва В. О., провідний інженер Драпак А. І.

програми Publish or Perish.

У планах відділу інтелектуальної власності і трансферу технологій не тільки розширення пропаганди наукових досягнень університету через реалізацію ліцензій на розробки, захищені патентами, а і створення електронного наукового журналу з перспективою його входження до науковометричної бази «Scopus».

АСПІРАНТУРА ТА ДОКТОРАНТУРА

Робота з підготовки науково-педагогічних та наукових кадрів проводилась на всіх етапах становлення і розвитку вищого навчального закладу, забезпечуючи зростання наукового потенціалу через аспірантури та докторантури інших ВНЗ та створюючи і укріпляючи свої наукові школи.

У листопаді 1988 року університет отримав право на підготовку аспірантів. Перший набір до аспірантури відбувся у вересні 1989 року за 4-ма науковими спеціальностями:

08.02.01 матеріалознавство в машинобудування (по галузям);
05.02.04 тертя та зношування в машинах;
05.02.08 технологія машинобудування;
05.09.12 напівпровідникові перетворювачі електроенергії.

Було прийнято 8 осіб, серед яких першими аспірантами були майбутні викладачі університету: Сорокатий Р. В., Диха О. В., Шалапко Ю. І., Ковальчук С. С.

Першим із випускників ХТІПО (нині ХНУ), хто став доктором технічних наук, професором, був Семенюк М. Ф. (кафедра машинознавства). З роками ряди докторів наук поповнюють випускники університету, які активно беруть наукове керівництво аспірантами та докторантами на себе.

Становлення Хмельницького національного університету як провідного освітянського, культурного та наукового центру Поділля пов'язано з тим, що зараз університет самостійно забезпечує навчальні та наукові процеси власними кадрами, своїми випускниками, що успішно захистили докторські та кандидатські дисертації.

МИНИСТЕРСТВО ВЫСШЕГО И СРЕДНЕГО СПЕЦИАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ УКРАИНСКОЙ ССР

16.12.88 № 110-18/562

Ректору Хмельницкого технологического института бытового обслуживания т.Силину Р.И.

Об открытии аспирантур

Доводим до Вашего сведения, что в согласно приказу Государственного комитета СССР по народному образованию от 23 ноября 1988 г. № 464 во вверенном Вам вузе с 1989 года открывается аспирантура по следующим специальностям:

05.02.01 - материаловедение в машиностроении /по отраслям/;
05.02.04 - трение и износ в машинах;
05.02.08 - технология машиностроения;
05.09.12 - полупроводниковые преобразователи электроэнергии.

В связи с этим просим провести необходимые организационные мероприятия по обеспечению деятельности аспирантур и выполнению плана приема на 1989 год.

Начальник Управления руководящих и научно-педагогических кадров В.П.Погребняк

Так, на початок 2015 року 27 випускників університету захистили докторські дисертації, водночас 25 працюють в своїй альма-матер. Знаковим є те, що дисертації захищені в галузях технічних, технологічних, економічних, педагогічних та інших наук, що безпосередньо відповідає профілю вищого навчального закладу.

Захистили докторські дисертації десятки випускників університету, серед них:

СЕМЕНЮК
Микола Федорович
доктор технічних наук,
рік захисту – 1992,
професор кафедри машинознавства,
рік присудження – 1995

ВОЙНАРЕНКО
Михайло Петрович
доктор економічних наук,
рік захисту – 1995,
професор кафедри обліку, аудиту та фінансів,
рік присудження – 1996

ЛИБА
Володимир Петрович
доктор технічних наук,
рік захисту – 1998,
професор кафедри технології конструювання виробів зі шкіри,
рік присудження – 2002

КАЛДА
Галина Станіславівна
доктор технічних наук,
рік захисту – 2000,
професор кафедри безпеки життєдіяльності,
рік присудження – 2001

МАЗУР
Микола Петрович
доктор технічних наук,
рік захисту – 2000,
професор кафедри технології машинобудування,
рік присудження – 2001

ПАРАСКА
Георгій Борисович
доктор технічних наук,
рік захисту – 2000,
професор кафедри машин та апаратів,
рік присудження – 2002

НИЖНИК
Віктор Михайлович
доктор економічних наук,
рік захисту – 2001,
професор кафедри міжнародних економічних відносин,
рік присудження – 2003

ЗЛОТЕНКО
Борис Миколайович
доктор технічних наук,
рік захисту – 2003,
професор кафедри електромеханічних систем КНУТД,
рік присудження – 2004

МАРЧЕНКО
Віталій Леонідович
доктор технічних наук,
рік захисту – 2004,
професор кафедри інформатики,
рік присудження – 2006

ХРУЩ
Ніла Анатоліївна
доктор економічних наук,
рік захисту – 2007,
професор кафедри обліку і аудиту,
рік присудження – 2008

ПОМОРОВА
Оксана Вікторівна
доктор технічних наук,
рік захисту – 2008,
професор кафедри системного програмування,
рік присудження – 2009

ДИХА
Олександр Володимирович
доктор технічних наук,
рік захисту – 2009,
професор кафедри інженерної механіки,
рік присудження – 2011

ШАЛАПКО
Юрій Іванович
доктор технічних наук,
рік захисту – 2009,
професор кафедри основ інженерної механіки,
рік присудження – 2011

ЛУК'ЯНОВА
Валентина В'ячеславівна
доктор економічних наук,
рік захисту – 2009,
професор кафедри економіки і підприємництва,
рік присудження – 2011

ТЕЛЬНОВ
Анатолій Сергійович
доктор економічних наук,
рік захисту – 2011,
професор кафедри маркетингу,
рік присудження – 2013

СТАДНИК
Валентина Василівна
доктор економічних наук,
рік захисту – 2010,
професор кафедри менеджменту,
рік присудження – 2011

СОРОКАТИЙ
Руслан Володимирович
доктор технічних наук,
рік захисту – 2010,
професор кафедри інформаційних технологій,
рік присудження – 2011

ДИХА
Марія Василівна
доктор економічних наук,
рік захисту – 2011,
доцент кафедри економіки підприємства та підприємництва,
рік присудження – 2011

ГОРДЄЄВ
Анатолій Іванович
доктор технічних наук,
рік захисту – 2012,
професор кафедри технології машинобудування,
рік присудження – 2014

МАНДЗЮК
Ігор Андрійович
доктор технічних наук,
рік захисту – 2012,
професор кафедри хімічної технології,
рік присудження – 2014

РОМАНЮК
Вадим Васильович
доктор технічних наук,
рік захисту – 2014,
професор кафедри прикладної матем. та соц. інформатики,
рік присудження – 2016

МАРТИНЮК
Валерій Володимирович
доктор технічних наук,
рік захисту – 2014,
доцент кафедри радіоелектронних апаратів і телекомунікацій,
рік присудження – 2002

ПІДЧЕНКО
Сергій Костянтинович
доктор технічних наук,
рік захисту – 2014,
доцент кафедри радіоелектронних апаратів,
рік присудження – 2002

КОВАЛЬЧУК
Світлана Володимирівна
доктор економічних наук,
рік захисту – 2014,
професор кафедри маркетингу і товарознавства,
рік присудження – 2015

ТРЕТЬКО
Віталій Віталійович
доктор педагогічних наук,
рік захисту – 2014,
професор кафедри міжнародної інформації та країнознавства,
рік присудження – 2015

ГРИГОРУК
Павло Михайлович
доктор економічних наук,
рік захисту – 2014,
професор каф. автоматизованих систем і моделювання в економіці,
рік присудження – 2015

КАРВАН
Світлана Анатоліївна
доктор технічних наук,
рік захисту – 2014,
професор кафедри хімії,
рік присудження – 2015

ВАСИЛЬКІВСЬКИЙ
Дмитро Миколайович
доктор економічних наук,
рік захисту – 2015,
доцент кафедри міжнародних економічних відносин,
рік присудження – 2007

ПОЛІКАРОВСЬКИХ
Олексій Ілліч
доктор технічних наук,
рік захисту – 2015,
доцент кафедри радіоелектронних апаратів та телекомунікацій,
рік присудження – 2009

РУДНІЧЕНКО
Євгеній Миколайович
доктор економічних наук,
рік захисту – 2015,
доцент кафедри менеджменту,
рік присудження 2010

ЛЮБЧИК
Віталій Романович
доктор технічних наук,
рік захисту – 2015,
доцент кафедри проектування та конструювання радіоел. виробів,
рік присудження – 2002

КРАСИЛЬНИКОВА
Ганна Володимирівна
доктор педагогічних наук,
рік захисту – 2016,
доцент кафедри технології та конструювання швейних виробів,
рік присудження – 1995

Разом з розвитком наукових шкіл (з 1989 р. по 2016 р.) університет посилює зв'язки з виробництвом, розвіває матеріально-технічну базу, створює нові наукові напрямки та розширює підготовку за новими науковими спеціальностями, яких вже нараховується 23:

01.00.06 алгебра та теорія чисел;
01.02.04 механіка деформівного твердого тіла;
01.05.02 математичне моделювання та обчислювані методи;
03.00.16 екологія;
05.02.01 машинознавство;
05.05.10 машини легкої промисловості;
05.09.03 електротехнічні комплекси та системи;
05.12.13 радіотехнічні пристрої та засоби телекомунікацій;
05.12.17 радіотехнічні та телевізійні системи;
05.13.05 комп'ютерні системи та компоненти;
05.13.06 інформаційні технології;
05.18.18 технологія взуттєвих, шкіряних виробів та хутра;
05.19.19 технологія текстильних матеріалів, швейних і трикотажних виробів;
08.00.04 економіка та управління підприємствами;
08.00.07 демографія, економіка праці, соціальна економіка і політика;

08.00.09 бухгалтерській облік, аналіз і аудит;
08.00.11 математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці;
10.02.01 українська мова;
13.00.04 теорія і методика професійної освіти.

На навчання до аспірантури відбирається обдарована молодь, починаючи з четвертого курсу навчання в університеті, з числа тих студентів, які беруть участь у науково-дослідній роботі, у студентських наукових конференціях, олімпіадах, мають публікації і після закінчення університету, мають диплом з відзнакою магістра або спеціаліста.

Щороку до аспірантури поступають від 35 до 45 осіб, як правило, 90% з них поступають одразу після закінчення вищого навчального закладу.

В аспірантурі навчається щороку близько 120 аспірантів, наукове керівництво яких здійснюють 44 доктори наук та 32 кандидати наук.

За результатами наукового дослідження аспіранти нагороджуються академічними стипендіями Президента України та стипендіями Кабінету Міністрів України для молодих вчених. Такі стипендії отримували Михальчик С. А., нині к. е.н., доцент кафедри економіки підприємств і підприємництва; к. т.н., доцент Селезньова А. В.; отримують аспіранти – Дейчук Галина, Соколан Юлія, Молчанова Марина.

За період існування аспірантури її закінчили, захистивши кандидатські дисертації, 235 осіб, більшість з них працюють на кафедрах університету.

Навчаються в аспірантурі та докторантурі університету іноземні громадяни з Німеччини, Польщі та Ємену. Закінчили аспірантуру із захистом кандидатської дисертації Жуліо Гансалвіш із Мозамбіку у 2000 році (науковий керівник к. т.н., доцент Скиба М. Є.), із Сирійської Арабської Республіки Гасан Нассер у 2001 році (науковий керівник д. т.н., професор Гладкий Я. М.) та Хайдар Хаджджи у 2002 році (науковий керівник д. т.н., професор Параска Г. Б.). Планує захист у 2016 році аспірант Аль-Яфаї Наср із Ємену (науковий керівник д. т.н., професор Параска Г. Б.).

У ці роки роботою з підготовки науково-педагогічних і наукових кадрів керують:

Завідувач аспірантури і докторантури Петяк В. І.

– В. В. Ковалевський, професор, проректор з наукової роботи (вересень 1987 – листопад 1993 рр.);

– В. Г. Каплун, професор, проректор з наукової роботи (листопад 1993 – січень 2008 рр.);

– Г. Б. Параска, професор, проректор з наукової роботи (січень 2008 р. дотепер).

Під керівництвом проректорів з наукової роботи відділ аспірантури, який очолює з 1989 р. і до цього часу Валентина Іванівна Петяк, проводить спільно з кафедрами та факультетами організаційно-методичну творчу роботу із забезпечення системної підготовки науково-педагогічних кадрів.

Збільшення наукового потенціалу, наявність спеціалізованих рад із захисту дисертацій, матеріально-технічної бази зумовили можливість відкриття у 2000 році докторантуру з чотирьох наукових спеціальностей:

05.02.02 машинознавство;

05.02.04 тертя та зношування в машинах;

08.03.02 економіко-математичне моделювання;

08.06.01 економіка підприємства і організація виробництва.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ВИТЯГ З
РІШЕННЯ АТЕСТАЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ

"27" лютого 2000 р. Київ протокол № 6/2

Враховуючи потребу Технологічного університету Поділля у науково-педагогічних кадрах вищої кваліфікації, наявність належної наукової і матеріальної бази,

КОЛЕГІЯ ПОСТАНОВЛЯЄ:

відкрити у Технологічному університеті Поділля докторантуру із спеціальностей:

05.02.04 - Тертя та зношування в машинах;
05.02.02 - Машинознавство;
08.03.02 - Економіко-математичне моделювання;
08.06.01 - Економіка підприємства і організація виробництва.

Учений секретар В.П.Погребник

Розвиток та трансформація наукових шкіл, зростаючій рівень наукового забезпечення дозволив університету в період з 2001 р. по 2015 р. відкрити нові спеціальності в докторантурі:

08.00.07 демографія, економіка праці, соціальна економіка і політика;

05.05.10 машини легкої промисловості;

05.12.17 радіотехнічні та телевізійні системи;

05.18.19 технологія текстильних матеріалів, швейних і трикотажних виробів.

Щороку в докторантурі навчається від 5 до 9 осіб.

Закінчили докторантуру нашого університету і стали докторами наук Калда Галина Станіславівна (2000 р.), Нижник Віктор Михайлович (2001 р.), Диха Олександр Володимирович (2009 р.), Троцишин Іван Васильович (2011 р.), Поморова Оксана Вікторівна (2007 р.), Шалапко Юрій Іванович (2009 р.), Бедратюк Леонід Петрович (2012 р.), Григорук Павло Михайлович (2013 р.), Хрущ Ніла Анатоліївна (2007 р.).

За результатами багаторічної праці в університеті сформовані свої наукові школи. Наприклад, під керівництвом докторів наук Орлова Олівера Олексійовича, Войнаренка Михайла Петровича, Нижника Віктора Михайловича захищено більш 20 кандидатських дисертацій, Троцишина Івана Васильовича – 8, Кузьменка Анатолія Григоровича – 7, Славінської Алли Людвігівни – більше 10, Стадник Валентини Василівни – 8, Ройзмана Вілена Петровича – близько 10, Лук'янової Валентини В'ячеславівни – 6.

Аспірантура і докторантура університету працює не тільки для підтримування і відновлення науково-педагогічного потенціалу Хмельницького національного університету, але за запитами від інших ВНЗ міста та всього Подільського регіону України.

Безумовно, що збільшенню кількості викладачів з вченими званнями і науковими ступенями сприяє робота спеціалізованих вчених рад яких в університеті працює п'ять: дві – докторські та три кандидатські, які охоплюють десять наукових спеціальностей по захисту дисертацій.

Засідання спеціалізованої вченої ради Д 70.052.02

Засідання спеціалізованої вченої ради Д 70.052.01

Перша спеціалізована вчена рада із захисту кандидатських дисертацій з технічних наук у галузі машинознавства почала свою роботу у 1990 році за двома науковими спеціальностями під головуванням тоді проректора з наукової роботи, д. т.н., професора Ковалевського В. В. і вченого секретаря к. т.н., доцента Калди Г. С., де першими, хто захищав кандидатську дисертацію, стали випускники аспірантури Сорокатий Р. В., Диха О. В., Ковальчук С. С. та Шалапко Ю. І. (1993 р.). З 1993 року цю раду очолює д. т.н., професор Сілін Р. І. У 1994 році університет отримав право приймати до захисту дисертації наукового ступеня доктора технічних наук, спеціалізована вчена рада трансформується у докторську, де за матеріалами монографії захищає докторську дисертацію Кіницький Я. Т.

У 1991 році для проведення захисту кандидатських дисертацій з економічного напрямку утворена спеціалізована вчена рада за двома науковими спеціальностями під головуванням д. е.н., професора Войнаренка М. П. і вченого секретаря, к. е.н., доцента Скринник Н. В., на якій у 1993 році захищали кандидатські дисертації перші аспіранти Нижник В. М. та Бурий С. А. З 2012 року спеціалізована вчена рада перетворена у докторську, де вчений секретар к. е.н., доцент Гончар О. І. На цій раді у 2013 році захищають докторську дисертацію доценти університету Григорук П. М., Ковальчук С. В.

У 2005 році сформована спеціалізована вчена рада із захисту кандидатських дисертацій з технічних наук, за двома науковими

спеціальностями в галузі легкої промисловості під головуванням д. т.н., професора Скиби М. Є., де вчений секретар к. т.н., доцент Домбровська О. М. Серед перших, хто захищав кандидатську дисертацію на цій раді, були аспіранти Врона І. Т., Швець Г. С., Захаркевич О. В., Буханцова Л. В., Стрижова О. П.

Засідання спеціалізованої вченої ради К 70.052.03

Наприкінці 2008 року, з приходом до університету д. т.н., професора Шинкарука О. М., під його головуванням відкривається спеціалізована вчена рада із захисту кандидатських дисертацій з технічних наук за двома науковими спеціальностями в галузі радіотехніки та телекомунікацій, вчений секретар к. т.н., доцент Мартинюк В. В., де першими по захистили кандидатські дисертації аспіранти Макаришкін Д. А. і Мішан В. В., нинішні доценти університету.

Засідання спеціалізованої вченої ради К 70.052.04

Враховуючи потреби в науково-педагогічних кадрах вищої кваліфікації з педагогічних наук, в університеті з 2011 року починає свою роботу спеціалізована вчена рада за двома науковими спеціальностями під головуванням д.пед. н., професора Романишиної Л. М., вченого секретаря

Засідання спеціалізованої вченої ради К 70.052.05

к.пед. н., доцента Подлевської Н. В., де захистилися аспіранти Максимчук Л. В., Тарасова О. В., Павлюк О. С., Пододіменко І. І., Поперечна Л. Ю.

З 2014 року головою спеціалізованої вченої ради стає д.пед. н., професор Бідюк Н. М.

Удосконалення підготовки науково-педагогічних і наукових кадрів за широким діапазоном спеціальностей спрямовано на виконання основного завдання університету – підготовки висококваліфікованих спеціалістів з урахуванням сучасних вимог до освіти та науки.

У теперішній час, у роки докорінної перебудови системи вищої освіти в умовах вступу України у міжнародний освітній простір і виконання зобов'язань із забезпечення міжнародної академічної мобільності учасників освітнього процесу, ця робота стає все більш актуальною і творчою.

СТУДЕНТСЬКА НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА

Відповідно до концепції Державної цільової програми інтеграції науки та освіти у вищих навчальних закладах значна увага приділяється удосконаленню механізмів залучення і створенню умов для наукової роботи талановитої молоді.

Рішенням вченої ради Технологічного університету Поділля від 22 лютого 1995 року було створено раду з науково-дослідної роботи студентів під головуванням проректора з наукової роботи. До складу ради увійшли провідні фахівці закладу, які не байдужі до майбутнього нашої країни і розуміють, що науково-дослідна робота студентів є ефективним методом підготовки якісно нових фахівців у вищій школі. НДРС розвиває наукову інтуїцію, творчий підхід до сприйняття знань і практичного застосування їх для вирішення завдань і наукових проблем, індивідуальні здібності, дослідні навички студентів, дозволяє здійснювати підготовку ініціативних фахівців.

Як наслідок, виграють усі – студент здобуває навички, що пригодяться йому протягом усього життя, незалежно від обраної ним галузі народного господарства: самостійність суджень, уміння концентруватися, цілеспрямовано і вдумливо працювати, постійно збагачувати власний запас знань, мати багатобічний погляд на проблеми, що постають. Суспільство, водночас, одержує гідного свого члена, який завдяки розвинутим якостям зможе ефективно вирішувати завдання, поставлені перед ним.

НДРС базується на основі законодавчих та нормативних документів, зокрема – Законі України «Про наукову і науково-технічну діяльність», Законі України «Про вищу освіту», положенні про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах, Державних стандартах України, правилах виконання науково-дослідних робіт, галузевих нормативних документах тощо.

Науково-дослідна робота студентів постійно знаходиться у центрі уваги керівництва університету. Незмінним координатором роботи ради з науково-дослідної роботи студентів з дня її створення є Тімофєєва Людмила Василівна. Завдяки її ініціативі і наполегливості в університеті відбувається багато заходів з пропаганди та розвитку

усіх форм НДРС.

Основною формою цієї роботи є участь студентів у наукових дослідженнях, що проводяться кафедрами та науковими підрозділами університету за госпдоговірною та бюджетною тематикою. До таких досліджень залучаються студенти останніх курсів, які виявили здібності до ведення досліджень і активно беруть участь у науково-дослідній роботі. Крім того, студенти університету беруть участь у роботі наукових гуртків, студентських проблемних груп, навчально-наукових центрів, науково-дослідних лабораторій, студентських конструкторських бюро, школи винахідників, студентського будинку моделей, школи олімпіадного програмування.

Тімофєєва Л.В.

Завдяки тому, що студенти з 1-го курсу активно залучаються до науково-дослідної роботи, елемент дослідництва є складовою майже усіх дипломних і курсових робіт, виробничої практики.

В університеті постійно працюють понад 50 наукових гуртків, проблемних груп тощо. Вони охоплюють понад 30% студентів денної форми навчання.

Між науковцями університету і підприємствами області існують давні творчі зв'язки і більшість дипломних проектів виконуються на замовлення з подальшим впровадженням у виробництво. Близько 30% дипломних проектів і всі магістерські роботи мають науково-дослідний характер.

Робота наукового гуртка під керівництвом проф. Дихи О. В.

Одним із важливих способів апробації наукових результатів студентів є участь у конференціях, форумах тощо. З метою обміну науково-технічною інформацією, встановлення ділових та особистих стосунків

Тепло зустрічають учасники конференції наступного доповідача

між молодими вченими, виявлення нових можливостей, кооперації та об'єднання зусиль у вирішенні спільних проектів на базі університету щорічно відбуваються науково-практичні конференції різного рівня. За час створення ради з НДРС спільними зусиллями з кафедрами зареєстровано в Міністерстві освіти і науки і проведено 53 Всеукраїнських і 18 Міжнародних конференцій. Необхідно відзначити наполегливу роботу в організації цих заходів доцентів: Мазурця О. В., Бойка Р. В., Кльоца Ю. П., Любохинець Л. С., Чешуна В. М., Попелюшка Р. П., Захаркевич О. В., Доценко І. В.

Понад 2000 доповідей студентів заслуховується на науковій конференції університету за підсумками НДР у поточному році. Понад 600 студентів презентують свої наукові доробки на всеукраїнських та міжнародних конференціях.

Підсумком цієї роботи є публікації у збірках наукових праць та фахових виданнях. Щорічно студенти спільно з викладачами та самостійно друкують понад 1000 статей.

Важливими напрямами у розвитку творчого мислення та виявлення талановитої молоді є проведення університетських і всеукраїнських студентських олімпіад з навчальних дисциплін і спеціальностей. Олімпіади є найбільш поширеною і масовою формою організації науково-дослідної роботи студентів в університеті. Проведення студентських олімпіад дозволяє об'єктивно виявити обдаровану студентську молодь вже на перших курсах. Саме тому факультетами щорічно у січні–лютому проводяться понад 60 студентських олімпіад І етапу, в яких беруть участь до 2000 студентів.

З метою виявлення, відбору та підтримки обдарованої студентської молоді, розвитку та реалізації здібностей студентів, на вико-

нання наказу МОН України проводяться заходи щодо забезпечення участі кращих студентів у II етапі Всеукраїнської олімпіади. Починаючи з 1995 року таких студентів 1745 осіб. Про високій рівень підготовки студентів університету свідчать 185 дипломів переможців та понад 450 заохочувальних грамот.

Організація та проведення олімпіад випусковими кафедрами дозволяє не лише оцінити рівень підготовки студентів університету в порівнянні з іншими навчальними закладами, але і внести корективи в навчальний процес, розставити правильні акценти в напрямах навчально-методичної та практичної підготовки майбутніх спеціалістів.

У час стрімкого розвитку і повсюдного впровадження комп'ютерних та інформаційних технологій і систем, враховуючи високий професійний рівень фахівців університету і великий обсяг роботи, що відбувається в рамках проекту «В майбутнє з інформаційними технологіями», Міністерством освіти і науки України закріплено право стати засновником проведення міжнародних та всеукраїнських заходів у цьому напрямку кафедрами університету.

Так, з 1998 року на кафедрі інформаційних технологій проектування проведено 15 олімпіад очного туру і 17 олімпіад заочного туру з «Систем автоматизованого проектування та комп'ютерного моделювання в машинобудуванні». Ініціаторами проведення вищезгаданих заходів виступили Рада з НДРС, декан механічного факультету, доцент Абрамов О. О., доцент Ковальчук С. С.

Багато років роботу журі олімпіади очолював професор Мазур М. П.

Учасники олімпіади з «Систем автоматизованого проектування та комп'ютерного моделювання в машинобудуванні»

Завдання, які готували для олімпіади професор Бармак О. В., професор Мазур М. П., ст. викладач Багрій Р. О., доцент Свірневський М. С., ст. викладач Лищук О. А., доцент Харжевський В. О. відзначені учасниками і партнерами олімпіади як неординарні, з реальною перспективою промислового застосування і орієнтовані на використання новітніх досягнень комп'ютерного моделювання.

Заключне засідання II етапу олімпіади з САПР та КМ в машинобудуванні і представників SolidWorks і Intersed Україна

З метою покращення працевлаштування студентів, більш швидкої їх фахової адаптації, до участі у роботі олімпіади та конкурсу з «САПР та комп'ютерного моделювання» оргкомітет олімпіади активно залучає працівників провідних компаній-розробників програмного забезпечення як потенціальних працедавців-учасників. Олімпіаду багато років підтримують компанії Аскон (Київ, Україна), SolidWorks (США), AMC Bridge (США), Aquasoft (Україна), ОАО «Intersed Україна» (Київ, Україна).

Варто відзначити, що саме американська корпорація SolidWorksCorp та компанія IntersedУкраїна (авторизований представник SolidWorks) у рамках програми сприяння вищій школі в 2009 році надали грант нашому університету в обсязі 60 мережевих ліцензій на використання системи комп'ютерного моделювання SolidWorksEducationEdition 2010/2011 рр. в навчальному процесі, і в цьому ж році безпрецедентний грант на території України обсягом 500 ліцензій з правом забезпечення студентів і викладачів ліцензованими версіями SolidWorks. Згодом цей грант компанія SolidWorks продовжила на 2011/2012 рік.

З 2002 по 2007 рік включно відбувались олімпіади з «Технічної діагностики обчислювальних пристроїв та систем» на кафедрі системного програмування. Високий рівень проведення олімпіади став можливим завдяки наполегли-

«Інтелектуальний штурм» завдань олімпіади

вій роботі професора Локазюка В. М., доцентів кафедри Медзатого Д. М., Кльоца Ю. П., Савенко О. С.

З метою забезпечення об'єктивності оцінювання було використано тестову систему перевірки розв'язаних завдань.

У зв'язку з розширенням можливостей цифрових технологій спостерігається зростання потреби у фахівцях з проектування і їх технічного супроводу. Підготовка таких фахівців потребує застосування програмно-апаратних засобів, набуття навиків роботи з ними та обміну набутим досвідом. Тому на кафедрі комп'ютерних систем і мереж спільно з фірмою OpenSystem, яка забезпечила необхідне апаратне забезпечення (навчально-відлагоджувальні стенди EV8031 |AVR) і виступила спонсором олімпіади, було запроваджено Всеукраїнську олімпіаду з «Програмування мікропрограмних автоматів та мікроконтролерних систем». Олімпіад з цього напрямку проведено шість, перша відбулась у 2006 році.

Злиття програмних і апаратних рішень олімпіади в роботизовану систему

У 2009 році кафедра комп'ютерних систем і мереж стала базовою в проведенні олімпіади з «Комп'ютерних мереж», що було обумовлено зацікавленістю вищих навчальних закладів України в організації побудови високопродуктивних обчислювальних систем, наявністю кваліфікованих фахівців та достатньої кількості керованого комунікаційного устаткування. Протягом 3-х років олімпіада відбувалась за підтримки спонсорів, якими виступили ТОВ «ТРК «ТВ-СЕРВІС» і фірма «Атвікс».

Конкурсні завдання олімпіад з «Програмування мікропрограмних автоматів та мікроконтролерних систем» і «Комп'ютерних мереж», що розроблені професором Мясіщевим О. А., доцентами Джулієм В. М. і Чешуном В. М., відзначені високим професійним рівнем, відповідністю сучасним вимогам та спрямованістю на вирішення актуальних прикладних задач. Отримали схвальні відгуки учасників олімпіади і членів журі – представників інших ВНЗ.

Засідання оргкомітету олімпіади веде професор Мясіщев О. А.

Підтвердженням необхідності і актуальності проведення вище зазначених олімпіад є велика кількість учасників і їх «географія». Незважаючи на те, що олімпіади мали статус всеукраїнських (окрім заочної з САПР та КМ в машинобудуванні), для участі в них приїжджали також студенти з-за кордону, зокрема з Томського політехнічного університету і Тихоокеанського державного університету м. Хабаровськ.

На факультеті програмування і комп'ютерних та телекомунікаційних систем шостий рік поспіль відбувається відбіркова олімпіада з програмування. Активну участь в її проведенні беруть викладачі кафедр системного програмування, комп'ютерних систем і мереж, інформаційних технологій проектування, програмної інженерії.

Саме студенти факультету ПКТС здобувають більшість призових місць у міжнародних змаганнях. Так двічі студенти університету виборювали право представляти Україну на змаганнях з програмування, а в 2001 році команда у складі Попика Андрія, Сніцара Сергія і Білоокого Павла у місті Бухарест (Румунія) стали призерами у XXVI Міжнародній олімпіаді.

У 1998 та 1999 роках кафедра романо-германських мов стала базовою з проведення II етапу Всеукраїнської олімпіади з англійської мови серед студентів немовних спеціальностей. Олімпіада набула широкої популярності, у ній брали участь понад 100 студентів.

З 1999 року протягом чотирьох років на базі кафедри управління персоналом і економіки праці проходила олімпіада II етапу з «Управління трудовими ресурсами». За час проведення у ній взяли участь понад 200 студентів.

Важливим і цікавим напрямком для представлення своїх наукових ідей і проектів є конкурс студентських наукових робіт.

За підсумками змагань, що пропонують різні фонди, асоціації, компанії-розробники програмних продуктів тощо, які в майбутньо-

му стануть роботодавцями, студенти щорічно виборюють понад 100 призових місць, гідно представляють наш університет, що свідчить про високий рівень професійної підготовки.

Тільки за підсумками конкурсів наукових розробок, що запроваджені Міністерством освіти і науки України, наші студенти отримують щорічно до 20-ти призових місць. Щорічно близько 50 наукових робіт направляються у базові ВНЗ з метою їх оцінювання на актуальність, наукову новизну, можливість практичного застосування тощо. З 1995 року студенти університету отримали 216 нагород переможців і 604 заохочувальних дипломи.

З метою надання платформи молодим науковцям для набуття досвіду в наукових дискусіях радою з НДР студентів спільно з Міністерством освіти і науки України, викладачами кафедр університету було організовано і проведено наступні Всеукраїнські конкурси наукових робіт студентів ІІ туру:

1999 і 2000 рік – конкурси з тертя та зношування в машинах (кафедра зносостійкості і надійності машин і механізмів);

2000 рік – «Організаційно-економічні проблеми впровадження постіндустріальних технологій та інноваційних проектів» (кафедри економіки і менеджменту);

2003 рік – конкурс з управління трудовими ресурсами (кафедра управління персоналом і економіки праці);

2003 рік – конкурс з фінансів і банківської справи (кафедра фінансів і банківської справи);

Робота журі олімпіади вимагає зосередженості

2005 рік – конкурс з маркетингу (кафедра маркетингу);

2005 рік – конкурс з менеджменту (кафедра менеджменту);

2005 рік – конкурс з економіки та менеджменту промислових підприємств (кафедра економіки і менеджменту промислових підприємств);

2005 рік – конкурс з управління персоналом та економіки праці (кафедра з управління персоналом і економіки праці).

Хмельницький національний університет на численні прохання фахівців та науковців машинобудування було затверджено МОН України базовим з проведення ІІ туру Всеукраїнського конкурсу з САПР та комп'ютерного моделювання в машинобудуванні. Метою конкурсу є підвищення рівня та якості підготовки студентів як розробників САПР для машинобудування, обмін досвідом використання інформаційних технологій у навчальному процесі, спонукання студентів до самостійного вивчення CAD/CAE-систем, виявлення талановитої молоді для конкретизації їх подальшої підготовки. Конкурс відбувався на базі кафедри інформаційних технологій проектування протягом 12 років.

Про високій рівень підготовки студентів університету свідчать і факти визнання на міжнародному рівні. За підсумками участі в олімпіадах з фізики і активну наукову роботу Кример Олександр у 1998 році отримав грант Соросовського студента, що надало йому змогу в подальшому навчатися в університеті США. Наукова робота студента Підвисоцького Юрія пройшла відбір з 700 робіт, надісланих на конкурс, і він був запрошений у 2004 році на Весняний збір молодих економістів планети, що відбувся у Варшавському університеті. Дослідження Бородая Дмитра (студента факультету комп'ютерних систем та програмування) у галузі оптичних властивостей теплозахисної ізоляції оболонки космічних кораблів багаторазового використання неодноразово були опубліковані у фахових та міжнародних виданнях. У травні 2005 року Бородай Д. доповідав про свої дослідження на Міжнародній конференції «Еврика» німецького відділення Європейського товариства «Оптика». Серед поважних вчених він був єдиним студентом і представником від України. Стипендіат Шведського інституту Малигіна Катерина (студентка факультету міжнародних відносин) у 2006 році представляла Україну у форумі «Гарвардська всесвітня модель ООН» (Harvard World Model UN), Женева, Швейцарія. У роботі форуму брав участь 1651 учасник з 43 країн, які представляли 172 університети світу.

Студенти кафедри машин та апаратів традиційно впродовж останніх років беруть активну участь в олімпіадах, що проводяться Міністерством освіти та науки України за спеціальністю «Облад-

нання легкої промисловості», «Механотроніка в машинобудуванні» та міжнародній олімпіаді з програмування в середовищі LabView. При цьому неодноразово ставали переможцями олімпіади, відтісняючи на нижчі щаблі студентів більш іменитих вузів. При аналізі досягнень студентів у науково-дослідній роботі з їх подальшим кар'єрним зростанням чітко спостерігається кореляційний зв'язок. Так, Сергій Корсун ще студентом став переможцем Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт за спеціальністю «Електричні машини та апарати». А сьогодні працює провідним спеціалістом ТОВ «Террател», яке займається розробкою вбудованих обчислювальних систем та телекомунікаційного обладнання.

Студентська наукова робота дозволила іншому випускнику – Олександру Пізнюру отримати пропозицію продовжити навчання у канадському ВНЗ TheUniversity of BritishColumbia (UBC) у рамках стипендії NSERC. UBC стабільно посідає у рейтингу університетів 20–40 місце в залежності від року. Завдяки наполегливому навчанню Олександр отримав сертифікат Асоціації професійних інженерів і геологів Британської Колумбії (APEGBC). Асоціація регулює і регламентує професії відповідно до Закону про геологів та інженерів по встановленню і підтримці високих академічних і професійних стандартів для всіх членів. Лише особам, ліцензованим APEGBC, дозволено законом розробляти інженерні і геофізичні проекти, за які вони несуть відповідальність.

Викладачі університету пропонують різні нові форми спілкування творчої молоді, метою яких є залучення широкого кола студентів до творчої співпраці. Однією з них є створення Internet-клубу при кафедрі ділової іноземної мови, який надає можливість студентам ВНЗ України, Європи та США обмінюватися науковими здобутками в галузі лінгвістики, культурології, соціології тощо.

Велика увага приділяється школярам області. Працюють консультаційний пункт Малої академії наук, наукове товариство учнівської молоді, школа винахідників, школа юного механіка, школа програмування тощо. Головною метою цих товариств і шкіл є стимулювання активної творчої праці школярів, пошуку обдарованої молоді і створення умов для творчого зростання, надання допомоги у виборі майбутньої спеціальності.

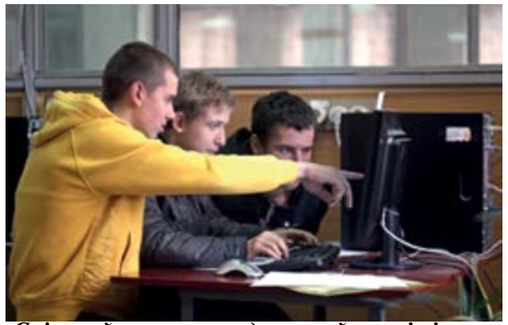

Спільний пошук породжує найкращі рішення

Популярністю у студентів та школярів області користується обласний конкурс комп'ютерних проектів «Директива майбутнього». Цілями конкурсу є поширення комп'ютерних технологій у молодіжному середовищі та надання можливості продемонструвати навички у веб-дизайні, мультимедіа та інформаційних технологіях. Роботи оцінює вимогливе журі, яке складається з представників державних структур та фірм міста.

Щорічно на кафедрі інформаційних технологій проектування проводять олімпіаду з програмування серед школярів, що сприяє профорієнтаційній роботі і популяризації спеціальностей комп'ютерних та інформаційних технологій. Організовує і проводить ці олімпіади доцент кафедри ІТП, член журі Малої академії наук, міських та обласних олімпіад з програмування та інформаційних технологій Петровський С. С.

З метою технічного розвитку студентів, підвищення їхньої ерудиції, вміння розв'язувати нестандартні логічні та винахідницькі задачі запроваджено проведення турніру технічної творчості серед студентів молодших курсів факультету інженерної механіки. Ініціатором конкурсу і розробником завдань став доцент кафедри машин і апаратів Горященко С. Л.

Активну участь беруть студенти університету в Міжнародних конкурсах IT-Planetta IT-Universe. Щорічно до розгляду конкурсної комісії надається більше 100 студентських робіт. За підсумками різних етапів конкурсів у сфері інформаційних технологій студенти Хмельницького національного університету неодноразово ставали

переможцями. Координатором конкурсів IT-Planetta IT-Universe від університету виступає доцент кафедри комп'ютерних систем та мереж Чешун В. М.

Значну роботу з розкриття та ефективного використання творчого та інтелектуального потенціалу студентів проводить студентський будинок моделей (науковий керівник доц. Баннова І. М.). СБМ виступає постійним учасником багатьох конкурсів та фестивалів моди, які проводяться в області, на Україні та за її межами, є візитною карткою студентської творчості та окрасою університету. Представлені розробки студентів вимогливо оцінюють і відзначають високими нагородами спеціалісти швейних підприємств та творчі митці.

Захоплення роботою організатора і учасника олімпіади

Бути дизайнером модно і престижно – доведено Всеукраїнським конкурсом молодих дизайнерів одягу «Барви Поділля», що є творчим змаганням для початківців і стає хорошим стартом для кар'єри модельєра. У нашому обласному центрі в 2015 році захід відбувався на базі кафедри дизайну 23 роки поспіль.

Плідно працюють у напрямку залучення молодих дослідників до вивчення історії рідного краю і рідної мови кафедри української (зав. кафедри професор Торчинський М. М.) і слов'янської (зав. кафедри Подлевська Н. В.) філології.

У Подільському регіональному краєзнавчому конкурсі з великою цікавістю і задоволенням беруть участь студенти і учні.

Велику кількість учасників збирають Міжнародний конкурс знавців української мови ім. Петра Яцика і Міжнародній мовно-літературний конкурс ім. Тараса Шевченка. Студенти-учасники цих конкурсів щорічно у скарбницю досягнень університету привносять призові місця.

З метою пошуку та популяризації творчих досягнень молоді у галузі соціальної реклами, підвищення патріотичного виховання духовності, моральності та формування загальнолюдських цінностей

Переможці ІІ-го етапу Всеукраїнського конкурсу

серед студентської та учнівської молоді кафедрою маркетингу (зав. кафедри професор Ковальчук С. В.) запроваджений і проводиться протягом 6 років регіональний конкурс рекламних проектів. Понад 50 студентських доробків представлено щорічно у вигляді друкованої та відеореклами за двома номінаціями «Патріотична реклама» і «Соціальна реклама».

Вперше в системі Міністерства освіти і науки України у 2015 році відбувся конкурс з Інформаційних технологій. Проводили конкурс викладачі кафедр комп'ютерних систем та мереж (зав. кафедри професор Мясіщев О. А.) та інформаційних технологій проектування (зав. кафедри професор Сорокатий Р. В.). На розгляд конкурсної комісії було представлено 94 студентські наукові роботи з 34 вищих навчальних закладів. Роботу конкурсу активно підтримали 2 компанії: фірма «Атвікс» (офіційний партнер Magento в Україні) і НВП «Aquasoft» (офіційний партнер компаній SolidWorks, Microsoft, Siemens, Autodesk, SpaceClaim, ASCON, Aras, Spatial, OpenDesignAlliance). Подані на конкурс роботи охоплювали різноманітні аспекти застосування сучасних інформаційних технологій у різних галузях і яскраво відображали специфіку економічної і промислової діяльності регіонів

Конкурс з інформаційних технологій

21–24 квітня 2015 року вдруге у Хмельницькому національному університеті на базі кафедри фінансів та банківської справи було проведено ІІ етап Всеукраїнської студентської олімпіади з напряму «Державні фінанси». Переможцями стала команда Хмельницького національного університету — І загальнокомандне місце; Блинда А. М., гр. ФКмб-10–1 — І місце (керівник, к. т. н., доцент Форкун І. В.); Футорний П.В, гр. ФК-11–1 — ІІ місце (керівник д. е. н., професор Хрущ Н. А.).

України.

З 2014 року, згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 23.12.2014 року № 1506, вперше в Україні проводиться ІІ етап Всеукраїнської студентської олімпіади з напряму «Державні фінанси». Базовим ВНЗ для її проведення призначено Хмельницький національний університет, кафедру фінансів та банківської справи (завідувач кафедри, д. е. н., професор, академік Академії економічних наук України Хрущ Н. А.).

Так, 7–10 квітня 2014 року було проведено олімпіаду, за результатами якої студенти ХНУ посіли такі призові місця: команда Хмельницького національного університету – І загальнокомандне місце; Возна С. А., гр. ФКмб-09–1 – ІІ місце (керівник, к. т. н., доцент Форкун І. В.); Блинда А. М., гр. ФК-10–2 – ІV місце, нагороджена грамотою «За глибокі знання програмного матеріалу з дисципліни «Казначейська справа» (керівник д. е. н., професор Хрущ Н. А.).

З метою надання можливостей широкому колу молодих, соціально активних людей, які стануть рушійною силою прогресивних змін, оцінити ситуацію в України, обмінятися ідеями, а також запропонувати шляхи соціально-економічного та гуманітарного розвитку України, за ініціативи Ради з науково-дослідної роботи студентів, отримано дозвіл у МОН України на проведення у 2015 році на базі університету Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт «Сучасна соціально-економічна та правово-демократична ситуація в Україні. Шляхи розвитку України очима молоді».

Конкурс відбувся за чотирма номінаціями:

1. Сучасна Україна у вимірах гуманітарних і політико-правових досліджень (зав. кафедри філософії і політології професор Петрук Н. К.).

2. Соціальні проблеми та ціннісні орієнтації молоді в Україні (зав. кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи професор Романовська Л. І.).

3. Макроекономічна політика держави: стратегія і тактика в сучасних кризових умовах (зав. кафедри економічної теорії доцент Любохинець Л. С.).

4. Рекламні та комунікативні технології як інструмент впливу на суспільство (зав. кафедри маркетингу професор Ковальчук С. В.).

Було представлено 127 наукових розробок студентів з 38 вищих навчальних закладів України. Обґрунтованість та актуалізація досліджуваних тематик відзначалися високим рівнем. Необхідно резюмувати, що наукові дослідження є хорошим транслятором розуміння молодим поколінням нагальних проблем сучасної України, від соціально-економічної та правово-демократичної ситуацій до ціннісно-світоглядних орієнтацій як чинників розвитку державності та духовності сучасного європейського українця.

Професор Петрук Н. К. нагороджує переможця

Призові місця та заохочувальні дипломи свідчать про якісну підготовку і високий рівень знань студентів університету. Неодноразово ставали переможцями учасники олімпіад, підготовку яких проводили професори Мясіщев О. А., Сорокатий Р. В., Стадник В. В., Кузьменко А. Г., Диха О. В., Либа В. П., Григорук П. М., доценти Свірневський М. С., Андрощук І. П., Кошонько Г. А., Абрамов О. О., Бойко Р. В., Кулешова С. В., Мица В. В., Чешун В. М., Михайловська О. А., Форкун І. В., ст. викладач Лищук О. А. Стабільно високі результа-

Молоді науковці університету є учасниками олімпіад, фестивалів, конференцій, наукових конкурсів як в Україні так і за кордоном. Стабільно виборюють більше двадцяти призових місць на всеукраїнських наукових олімпіадах, є призерами конкурсів наукових робіт, іменними стипендіатами.

ти отримують роботи, що підготовлені під керівництвом професорів Торчинського М. М., Орлова О. О., Бармака О. В., Романовської Л. І., Баннової І. М., Мандзюка І. А., Лук'янової В. В., доцентів Бися С.С, Гавловської Н. І., Ковальчук С. В., Гой І. В., Залізецького А. М., Косянчук Т. Ф., Шипуліної В. О., Поліщука О. С., Ємця О. В., Любохинець Л. С., Бабич Л. І., ст. викладача Терещенко Л. В., викладача Мудракова В. В.

Високий рівень наукової підготовки студентів закладає фундамент для подальшої наукової та професійної діяльності.

Для активізації та координації наукової діяльності студентів та молодих вчених у 2006 році в Хмельницькому національному університеті засновано Наукове товариство студентів і молодих вчених (НТСіМВ). Головою товариства у 2006 –2010 роках була Людмила Богатчик (Рибчинська), асистент кафедри обліку і аудиту, зараз

Успіхи молодих науковців ХНУ на Економічному турнірі

наукове товариство очолює Ольга Параска, к. т. н., доцент кафедри хімічної технології.

Метою діяльності наукового товариства є координація і всебічне сприяння науково-дослідній, винахідницькій та творчій діяльності молоді в ХНУ. У своїй роботі товариство керується принципами верховенства наукової творчості, змагання та конкурсів у різних сферах науково-дослідної роботи.

Щорічно в університеті для молодих науковців проводиться ряд міжнародних конференцій, у яких беруть участь представники з різних країн (Німеччина, Ізраїль, Росія, Литва, Білорусія, Польща, Вірменія, Грузія, Азербайджан, Чехія, Єгипет, Болгарія). Традиційними стали міжнародні молодіжні конференції, на яких молоді науковці обмінюються досвідом, новими ідеями, розглядаються актуальні питання сьогодення. Зокрема, «Місце національних культур в умовах всесвітньої інтеграції», «Українсько-польська конференція молодих вчених "Механіка та інформатика"», «Проблеми розвитку соціально-економічних систем в контексті глобалізаційних викликів», «Актуальні проблеми комп'ютерних технологій».

Наукова діяльність Хмельницького національного університету передбачає широке і активне залучення студентів до наукової діяльності з перших років їхнього навчання. Опановують студенти основи науки в науково-дослідних гуртках, що створені при всіх кафе-

Проведення наукових досліджень в Університеті науки і технологій АГХ, м. Краків, Польща

драх, керують якими найбільш досвідчені науковці. З метою сприяння формуванню умов для розкриття наукового та творчого потенціалу студентів та аспірантів, формування особистості дослідника, розвитку молодіжних наукових ініціатив, розвитку міжвузівського співробітництва в університеті функціонують регіональний навчально-методичний центр іноземних мов, Українсько-польський центр, ведеться співробітництво з відділом громадських справ при посольстві США, Корпусом Миру, Британською Радою, асоціацією «Нормандія -Україна», Генеральним директоратом освіти та культури ЄС.

Стажування та проведення наукових досліджень на підприємстві «Чіммер і Шварц», м. Бургштадт, Німеччина

За підтримки корпорації Solid Works (США), університету надано міжнародний статус Authorized CSWA Provider, що дозволяє організовувати іспити для отримання сертифікату міжнародного рівня Certified Solid Works Associate.

В університеті виправдали себе різні форми наукової роботи студентів: участь у виконанні наукових розробок кафедр, здійснення самостійних пошукових досліджень, виготовлення дослідних зразків і моделей, розробка програмних продуктів, написання наукових статей, виступи на наукових конференціях і олімпіадах.

Стажування та проведення наукових досліджень в Технічно-природничому університеті м. Бидгощч, Польща

За останні роки студенти університету стабільно виборюють більше двадцяти призових місць на Всеукраїнських наукових олімпіадах, що становить 2–3% від загальної кількості призових місць. Такі показники при-

Екскурсія студентів ХНУ на льонокомбінат, м. Рівне

таманні тільки провідним вищим навчальним закладам України і свідчать про системність наукової та професійної підготовки студентів.

Серед лауреатів стипендій Кабінету Міністрів України для студентів і молодих вчених доцент кафедри системного програмування Говорущенко Тетяна Олександрівна (2009–2013 роки), доцент кафедри хімічної технології Параска Ольга Анатоліївна (2012–2013 роки), доцент кафедри перекладу Скиба Катерина Миколаївна (2013–2014 роки). У 2014 році документи для здобуття стипендій Кабінету Міністрів України для студентів і молодих вчених подали доцент кафедри системного програмування Лисенко Сергій Миколайович, доцент кафедри іноземної мови Пасічник Олександр Сергійович.

Щороку молоді вчені ХНУ беруть участь у наукових конференціях різного рівня, зокрема у міжнародній конференції студентів і молодих вчених в Університеті науки і технологій АГХ у м. Краків. У 2013 році ІІ місце здобула магістр групи ХТ-08–1 Сокол Галина.

Презентація наукових розробок студентів ХНУ на фестивалі Науки в м. Краків, Польща

В обласному конкурсі наукових робіт журі також відзначає ви-

Вручення дипломів на міжнародній конференції молодих вчених в Університеті науки і технологій АГХ, м. Краків, Польща

сокий рівень підготовки науковців. У 2013 році І місце в номінації «Наукові розробки молодих вчених» здобула Матвейцова Дар'я, ІІІ місце в номінації «Наукові розробки молодих вчених» здобув Володимир Курской, ІІ місце в номінації «Прикладні наукові дослідження. Розробка поліфункціональних композицій та технологій для модифікації поверхні текстильних матеріалів» – Карван С. А., Параска О. А., Бойко О. Г.

Значних успіхів досягли студенти і на міжнародному рівні. Роботи

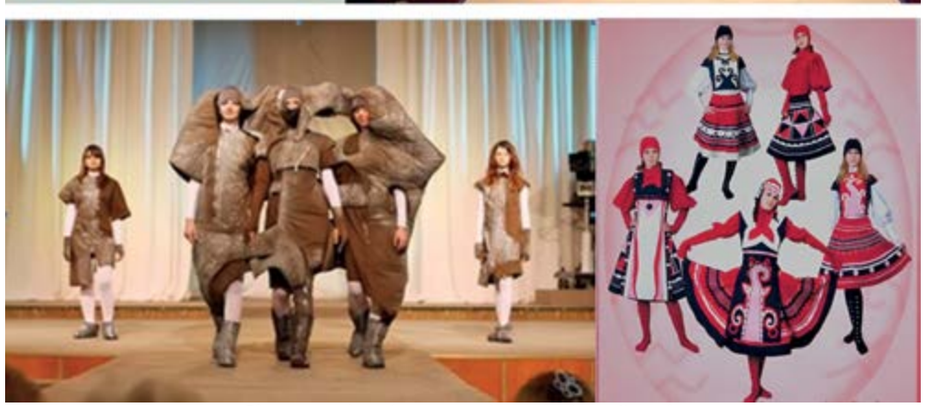

Конкурсні роботи студентів-дизайнерів

студентів-дизайнерів впродовж останніх років отримали призові місця на міжнародних конкурсах в Брно, Санкт-Петербурзі, Москві, Києві, Харкові, Одесі.

З метою активізації наукової мобільності Наукове товариство студентів і молодих вчених проводить активну інформаційно-організаційну діяльність за такими напрямами: організація та проведення наукових конференцій, конкурсів, семінарів, круглих столів, лекцій тощо; інформування та забезпечення участі молодих науковців у різноманітних заходах (конференціях, конкурсах, семінарах тощо), що проводяться іншими організаціями; підготовка матеріалів та участь у конкурсах на здобуття іменних стипендій, премій, грантів; участь та сприяння в розробці і реалізації проектів, що можуть бути запропоновані підприємствам та організаціям, а також за їх замовленням; налагодження співпраці з науковими товариствами навчальних закладів регіону та України з метою обміну досвідом щодо проведення інформаційно-просвітницької роботи.

Молоді науковці Хмельницького національного університету – це активні успішні люди, які, реалізовуючи свій інтелектуальний потенціал, досягають найкращого результату.

РОЗДІЛ 4

МІЖНАРОДНІ ЗВ'ЯЗКИ…

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УНІВЕРСИТЕТУ 1995–2015 РОКІВ

Підписання угоди про співробітництво із Лодзькою Політехнікою

Міжнародне співробітництво Хмельницького національного університету є невід'ємною частиною його діяльності і спрямоване на інтеграцію університету до європейського та світового освітнього простору. Основи міжнародної співпраці університету було закладено ще наприкінці 1990-х років, однак лише після затвердження у 2001 році Комплексної програми розвитку університету, важливою частиною якої стала підпрограма «Міжнародні зв'язки», міжнародне співробітництво набуло системного характеру та вийшло на новий рівень розвитку.

З 2001 року міжнародна співпраця Хмельницького національного університету здійснюється в таких сферах:

У галузі освіти:

– обмін досвідом з організації навчального процесу та методики викладання;

– обмін навчальними планами, навчально-методичною літературою та програмними продуктами;

– залучення іноземних спеціалістів та студентів до навчального процесу;

– обмін викладачами та студентами;

– спільна підготовка і видання навчальних посібників і підручників.

У галузі науки:

– обмін запрошеннями для участі у науково-практичних конференціях та семінарах, зокрема студентських;

– підготовка і видання спільних наукових праць;

– проведення двосторонніх наукових стажувань викладачів, аспірантів і студентів;

– участь у підготовці і виконанні спільних наукових проектів, зокрема в рамках міждержавних програм та міжнародних грантів.

У галузі культури та спорту:

– організація заходів з метою кращого ознайомлення українських громадян з іноземною культурою та іноземних громадян – з українською;

– обмін запрошеннями для участі у фестивалях, конкурсах та інших культурно-масових заходах, що проводяться навчальними закладами;

– проведення спільних змагань між спортсменами навчальних закладів.

У галузі адміністрування:

– взаємні візити представників управління та адміністрації навчальних закладів для консультацій, погодження реалізації умов угоди та обміну досвідом з питань управління вищим навчальним закладом.

Співпраця університету з навчальними закладами та установами інших країн ґрунтується на засадах пріоритету національних інтересів, розвитку освітнього та наукового потенціалу університету, системного та взаємовигідного характеру співпраці, орієнтації на залучення додаткових джерел фінансування через систему грантів, укладення договорів з іноземними юридичними та фізичними особами щодо навчання студентів, підготовки наукових кадрів, проведення науково-дослідних та проектно-конструкторських робіт.

Впродовж останнього десятиліття в галузі міжнародної співпраці університет досяг чималих висот.

Налагодження співпраці із Санкт-Петербурзькою академією післядипломної педагогічної освіти

Станом на кінець 2015 року університет співпрацює із 102 вищими навчальними закладами, науковими установами, організаціями та фондами з Німеччини, Польщі, Словаччини, Литви, Австрії, Росії, Білорусі, Нідерландів, США, Бельгії, Франції та інших країн.

Візит Почесного Консула Республіки Польща у Вінниці Томаша Олейнічака до Хмельницького національного університету

У рамках спільних проектів науково-технічного співробітництва плідним є співробітництво з Університетом Жиліна (Словаччина), Університетом Кобленц-Ландау (Німеччина), Університетом Марії Кюрі-Склодовської (Польща), Фондовим університетом м. Хільдесхайм (Німеччина), Технологічно-природничим університетом ім. Я. і Є. Снядецьких, Королівським технологічним університетом (Швеція), Магдебурзьким технічним університетом ім. Отто фон Геріке (Німеччина), Університетом Ньюкасла (Великобританія), Інститут тепло- і масообміну ім. А. В. Ликова НАН Білорусі, Інститутом машинознавства ім. А. А. Благонравова РАН (Росія).

Контакти з вищими навчальними закладами інших країн дають можливість підвищувати кваліфікацію співробітників, вдосконалювати програми та дисципліни, організовувати літні школи, обмін викладачами та студентами в рамках кредитно-трансферної системи, стажування професорсько-викладацького складу.

Одним із стратегічних напрямків розвитку міжнародного співробітництва Хмельницького національного університету є започаткування та розгортання програм «Подвійного диплому», зокрема з навчальними закладами Польщі: Краківською Політехнікою ім. Т. Костюшка, Люблінським технічним університетом, Свєнтокшиською Політехнікою в Кельце.

Важливим напрямом міжнародного співробітництва Хмельницького національного університету є реалізація міжнародних проектів: ТЕМПУС INURE «Комплексна система управління університетом: впровадження досвіду ЄС на території країн СНД»;

ТЕМПУС INARM «Інформатика та менеджмент: рамки кваліфікацій відповідно до рекомендацій Болонського процесу»; ТЕМПУС APID «Підготовка педагогів та освітніх менеджерів до роботи з гетерогенними групами і організаціями»; ТЕМПУС ALIGN_QF «Досягнення та регулювання балансу між освітніми програмами та рамками кваліфікацій»; ТЕМПУС KTU «Підрозділи з трансферу знань – від прикладних досліджень і обміну технологічно-підприємницьких ноу-хау до розвитку міждисциплінарних навчальних модулів»; ТЕМПУС SEREIN «Модернізація підготовки магістрів та аспірантів у галузі безпеки і стійкості для соціально-гуманітарної та індустріальної сфер»; ПРОЕКТ СЬОМОЇ РАМКОВОЇ ПРОГРАМИ «Створення глобального мультифункціонального електронного уряду і моделювання політичних досліджень, формування науково-практичної спільноти»; «Досвід польської освіти в Україні у підтримці кафедри слов'янської філології ХНУ» польсько-українського проекту «Еко-інновації для бізнесу. Спеціалізована лабораторія комплексних досліджень природних мінералів» у Хмельницькому національному університеті; Міжнародного українсько-польського проекту «PL+UA=UE» та інших.

Найтривалішим і наймасштабнішим за останні десятиліття став проект «Перепідготовка та працевлаштування офіцерів запасу».

З 1996 р. по 2002 р. проект виконувався в рамках програми «ТАСІС» за підтримки Європейського Союзу. У листопаді 2002 р. проект з перепідготовки та працевлаштування офіцерів запасу було продовжено спільно з Міністерством оборони Великобританії. При університеті було відкрито перший в Україні Українсько-британський центр перепідготовки та працевлаштування, який здійснював 6 етапів перепідготовки.

Реалізація Програми НАТО – Україні з перепідготовки військовослужбовців.

Головна мета програми – забезпечення професійного навчання (перепідготовки, підвищення кваліфікації) та сприяння в працевлаштуванні військовослужбовців, звільнених у запас або відставку, а також включених у план звільнення зі Збройних Сил.

Звільнені в запас офіцери проходили підготовку з економічних та комп'ютерних дисциплін на тримісячних курсах за спеціальностями «Менеджмент підприємницької діяльності», «Маркетинг на ринку товарів і послуг», «Комп'ютерні технології в економічних системах», «Комп'ютерні системи та мережі», «Логістика», «Графічний дизайн та реклама», а після закінчення отримували випускні свідоцтва державного і сертифікати міжнародного зразка.

При університеті плідно функціонує Українсько-польський центр, покликаний сприяти розвитку та зміцненню двосторонніх відносин в освітній та науковій сферах, поглибленню співпраці між установами та закладами освіти України та Республіки Польща, встановленню та розвитку партнерських відносин між підприємствами та організаціями обох країн.

У рамках реалізації міжнародного проекту ТЕМПУС "Мережева взаємодія університетів-партнерів в реалізації багаторівневої системи підготовки і підвищення кваліфікації фахівців у сфері освітнього менеджменту" обладнано Компетентнісний центр освітнього менеджменту і міжнародних освітніх програм.

Хмельницький національний університет співпрацює з міжнародними організаціями та бере участь у різноманітних міжнародних заходах, що дає можливість забезпечувати європейські та світові стандарти якості роботи, суттєво розширювати горизонти діяльності.

Круглий стіл із представниками Харбінського політехнічного університету (Китайська Народна Республіка)

З 2010 року Хмельницький національний

університет є асоційованим членом спільноти Erasmus Mundus, що дає унікальну можливість обмінюватись знаннями та навичками у сфері вищої освіти завдяки розвитку партнерських відносин, університетських обмінів та схеми академічної мобільності студентів між європейськими вищими навчальними закладами та установами країн третього світу.

Вручення диплома Почесного доктора Хмельницького національного університету проф. Клаудіушу Ленніку (Люблінська Політехніка)

На базі університету успішно діють такі міжнародні наукові організації: Національний комітет України з машинознавства Світової організації ІФТОМ, філія Міжнародної академії інформаціології, Асоціація «ТІСОЛ-Україна».

Досить плідною та перспективною є співпраця з американською корпорацією SolidWorks, що є одним зі світових лідерів з розробки програмного забезпечення для автоматизованого проектування у машинобудуванні.

Запровадження сучасних інформаційних технологій

Хмельницький національний університет отримав грант від корпорації SolidWorks Corp. (США) та від компанії Інтерсед Україна (м. Київ) – ліцензію на 500 робочих місць на використання системи автоматизованого проектування Solid Works Education Edition. Крім цього, університет є також першим університетом в Україні, який має право надавати ліцензійні версії САПР SolidWorks студентам та викладачам для роботи на домашніх комп'ютерах.

У 2011 році Хмельницький національний університет став членом HPC Advisory Council – американської організації, місія якої – створити міст між потенціалом високопродуктивних обчислень з технологічної точки зору та їх використанням.

Університет співпрацює з Європейською асоціацією експертів SEPAWA (Німеччина) та Швейцарським національним науковим фондом у сфері промислової хімії. Результатом співпраці є проведення спільних науково-дослідних робіт, участь у конференціях та написання статей.

Хмельницький національний університет, окремі його підрозділи, професорсько-викладацький склад і студенти отримували гранти та матеріально-технічну допомогу для стажування, виконання досліджень, участі у міжнародних наукових конференціях, семінарах, конкурсах, фестивалях, навчання, проходження програм обміну, створення методичної бази від Організації Північноатлантичного договору НАТО, Польського Сенату, Фонду «Допомога полякам на Сході», Посольства США в Україні, Ґете-Інституту в Києві, Ґете-Інституту в Москві, Академії підвищення кваліфікації працівників освіти Російської Федерації, Міжнародної федерації з теорії механізмів і машин компанії «Майкрософт Юкрейн», Інституту німецької культури (Геттінген, Німеччина), Католицького товариства вихователів (Варшава, Польща), Інституту дистанційного навчання (Кассель, Німеччина), товариства «Спільнота польська», фонду «Семпер Полонія» (Польща).

Міжнародна співпраця університету не обмежується виконанням міжнародних проектів, залученням матеріально-технічної допомоги, здобуттям грантів для здійснення різних видів діяльності. Важливим напрямом залишається навчання іноземних студентів.

Лауреат міжнародних фестивалів та конкурсів – народний ансамбль танцю «Юність Поділля» активно співпрацює з Міжнародною організацією з народної творчості «МОНТ», Міжнародною федерацією фольклору, Міжнародною радою з організації фестивалів фольклору та традиційного мистецтва «СІОФФ», Міжнародною асоціацією організаторів міжнародних фольклорних фестивалів «Фестіфолк». Результатом співпраці є постійна участь колективу «Юність Поділля» у різноманітних міжнародних фольклорних фестивалях та культурних заходах, що проводяться у Іспанії, Нідерландах, Бельгії, Франції, Португалії та інших країнах.

Міжнародні зв'язки Хмельницького національного університету стають у нагоді в організації міжнародних науково-практичних конференцій, семінарів та круглих столів із залученням вітчизняних та іноземних вчених. Такі заходи забезпечують студентам і науково-педагогічному складу університету доступ до передових досягнень європейського та світового наукового співтовариства, дозволяють обмінюватись досвідом та застосовувати на практиці набуті знання.

Міжнародне співробітництво університету станом на початок

2015 року характеризується всебічністю та системністю, у подальшому в цій сфері доцільно поставити та реалізувати такі завдання:

1. Активізувати роботу із залучення додаткових джерел фінансування науки з боку міжнародних фондів та грантоутворюючих організацій.
2. Розширити участь Хмельницького національного університету у міжнародних проектах.
3. Сприяти проведенню міжнародних наукових конференцій, семінарів, симпозіумів на базі університету; сприяти участі науково-педагогічних та наукових працівників у відповідних заходах за кордоном.
4. Брати участь у програмах двостороннього та багатостороннього міждержавного обміну студентами, аспірантами, докторантами, науково-педагогічними та науковими працівниками.
5. Розширювати надання послуг, пов'язаних із здобуттям вищої та післядипломної освіти іноземними громадянами в Україні.
6. Відряджати за кордон науково-педагогічні та наукові кадри для викладацької та наукової роботи відповідно до міжнародних договорів України, а також прямих договорів університету з іноземними партнерами.
7. Активізувати роботу із подальшого розгортання програм «Подвійний диплом» в університеті.
8. Брати участь у міжнародних культурно-мистецьких фестивалях, конкурсах та спортивних змаганнях за кордоном, проводити відповідні заходи за участю іноземних партнерів в університеті.

Візит делегації Вітебського державного університету ім. П. М. Машерова до ХНУ

УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКИЙ ЦЕНТР ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Сучасне українсько-польське співробітництво характеризується значним динамізмом та поступальним розвитком, що зумовлюється взаємовигідним збігом національних інтересів країн-сусідів у багатьох сферах діяльності, їх глибинними історичними і культурними зв'язками. Українсько-польським відносинам притаманна висока інтенсивність двостороннього діалогу на найвищому, регіональному та міжлюдському рівнях. Хмельницький національний університет уже багато років поспіль активно співпрацює із багатьма вищими навчальними закладами Польщі – країни, яка є для України одним із найважливіших стратегічних партнерів на європейському освітньому просторі.

Потужним поштовхом для інтенсифікації співпраці ХНУ з вищими навчальними закладами Польщі стало підписання у 2002 році угоди про співпрацю між Технологічним університетом Поділля (сьогодні ХНУ) та Краківським політехнічним університетом ім. Тадеуша Костюшко. Логічним кроком на цьому шляху було заснування у вересні 2004 року Українсько-польського центру (УПЦ). Особлива увага до українсько-польської співпраці ректора університету Миколи Єгоровича Скиби та проректора з міжнародних зв'язків Миколи Антоновича Йохни спричинила виділення для центру спеціального приміщення (на базі гуртожитку № 2) у 2005 році, відкриття якого відбулося у травні 2006 року. Це стало можливим завдяки потужній матеріальній підтримці польських урядових і громадських організацій та ініціативі викладача польської мови ХНУ Юлії Іванівни Сєркової. Директором УПЦ призначено професора Георгія Мефодійовича Драпака.

За своїм статутом УПЦ покликаний сприяти розвитку та зміцненню двосторонніх українсько-польських відносин в освітній та

науковій сферах, поглибленню співпраці між установами та закладами освіти України та Польщі. Особливу увагу УПЦ приділяє організації стажування, навчання студентів, аспірантів та викладачів університету в найкращих вищих навчальних закладах Польщі для здійснення наукових досліджень, вивчення польської мови, налагодження професійних зв'язків із польськими колегами.

З 2003 року зусиллями УПЦ для студентів 2 курсу механічного факультету ХНУ розпочалося факультативне вивчення польської мови як другої іноземної. Першим викладачем польської мови була випускниця Ягеллонського університету Тетяна Станіславівна Гусарська.

Перша молодіжна конференція «Механіка та інформатика» за підтримки УПЦ відбулася у Хмельницькому в травні 2003 року, в якій взяли участь по 10 студентів від Хмельницького національного університету та Краківського політехнічного університету. Пізніше щороку такі конференції відбуваються двічі на рік почергово в українських та польських вишах.

У жовтні 2003 року за участі УПЦ у м. Сатанів на Поділлі відбулася перша українсько-польська наукова конференція «Сучасні технології виробництва в розвитку економічної інтеграції та підприємництва», в якій взяли участь провідні польські та українські науковці з багатьох університетів двох країн. Так, на сьогодні почергово з польськими колегами проведено уже 6 науково-технічних конференцій під назвою «Українсько-польські наукові діалоги», м. Яремче (Україна).

Поштовхом до активізації діяльності УПЦ стало укладання угоди про співпрацю у 2005 році з Центром підготовки та організації системи якості Краківської політехніки про співробітництво в галузі поширення знань про системи управління якістю відповідно до вимог міжнародних стандартів серії ISO 9000. За результатом такої спіль-

ної діяльності до 2011 року було підготовлено понад 350 спеціалістів, які отримали сертифікати внутрішніх аудиторів систем управління якістю, що відповідають вимогам ISO 9000. Підготовка спеціалістів проводилася для усіх районів і міст області, а учасниками семінарів були провідні фахівці обласної та районних адміністрацій, а також фахівці понад 70 підприємств та організацій різної форми власності, а також навчальних закладів краю.

У 2005 році відбулася домовленість між ХНУ та Генеральним консулом Республіки Польща у Львові про сприяння з боку консульської установи українсько-польським науковим та академічним заходам. У цьому ж році УПЦ був визначений одним з виконавців обласної програми підвищення якості та конкурентоспроможності продукції Хмельниччини.

У 2006 році була укладена угода про спільну діяльність між УПЦ та Спілкою вчителів-полоністів України, головою Хмельницького відділення якого є Юлія Іванівна Сєркова. У цьому ж році з ініціативи Ю. І. Сєркової проводиться олімпіада з польської мови і літератури за участі студентів ХНУ, яка пізніше стає щорічною. Здійснюється домовленість із представниками Сенату Республіки Польща

про сприяння з боку представницьких органів Республіки Польща науковим та академічним заходам УПЦ ХНУ у взаємодії із Спілкою вчителів-полоністів України. Відбувається участь УПЦ у Світовому форумі полонійної освіти (м. Краків).

У 2007 році вперше організовуються курси з підвищення кваліфікації вчителів-полоністів у співробітництві із Спілкою вчителів-полоністів України. Організовується І Науково-методична українсько-польська історична конференція.

У 2008 році вперше організовується підготовка щодо реалізації програми «Подвійний диплом» для студентів Хмельницького національного університету.

У 2009 році спільно із товариством «Польська спільнота» організовується підготовка і здача кваліфікаційного екзамену для підтвердження рівня знань польської мови.

У 2010 році проводиться методичний семінар для вчителів-полоністів за участі Генерального консула Республіки Польща у Вінниці.

Новим етапом розвитку Українсько-польського центру став 2012 рік, коли на гуманітарно-педагогічному факультеті ХНУ вперше здійснено набір студентів за напрямом підготовки «Філологія. Переклад (польська, російська мови)». Із відкриттям нової спеціальності у ХНУ створено й кафедру слов'янської філології, завідувачем якої призначено доцента Подлевську Нелю Володимирівну. На кафедрі працюють викладачі української та польської мов, що забезпечують викладання дисциплін для майбутніх філологів-полоністів та для усіх охочих вивчати польську мову.

У цьому ж році підписується угода про співробітництво із Товариством «Інтеграція Європа-Схід» (Польща, президент Товариства Кшиштоф Каліта), за умовами якої пропагується вивчення польської мови за започаткованою Міністерством закордонних справ Республіки Польща програмою підтримки полонійного середовища на Сході.

8 грудня 2012 року у ХНУ відбулося закриття І етапу проекту «Полонійний навчальний мультицентр», фінансованого Міністерством закордонних справ Польщі. Представники польської сторони зустрілися з керівництвом, зі студентами ХНУ, з учнями шкіл, які зацікавлені у вивченні польської мови.

У грудні 2012 року представники УПЦ взяли участь у зустрічі із Президентом Республіки Польща Броніславом Комаровським з нагоди нагородження орденом «Офіцерський Хрест» за заслуги перед Республікою Польща Юлії Сєркової. Юлія Іванівна – відома багатьом подолянам. Вона не тільки навчає, а ще й консультує усіх, хто бажає навчатися чи продовжувати навчання у Польщі, хто має наміри реалізувати свої права, володіючи «Картою поляка», словом усіх, кого приваблює перспектива наближення до Євросоюзу.

31 січня 2014 року директором Українсько-польського центру було призначено професора Шалапка Юрія Івановича. За наказом № 20 від 31.01.2014 р. ректора ХНУ М. Є. Скиби Українсько-польський центр європейської інтеграції у ХНУ є лабораторією для навчання польської мови, який має необхідне навчально-методичне та матеріально-технічне забезпечення для проведення занять з вивчення польської мови, літератури, історії та культури.

21 березня 2014 року директор УПЦ разом із викладачами кафедри слов'янської філології та керівництвом університету взяв участь у відкритті кабінету методики викладання слов'янських мов, наголосивши на спільних перспективах діяльності кафедри слов'янської філології та УПЦ.

Діяльність УПЦ не обмежується лише освітньо-науковим напрямом. Активно реалізується й напрям культурної співпраці: організовуються круглі столи, зустрічі з видатними представниками української діаспори в Польщі та польської в Україні.

Так, у травні 2014 року відбулася зустріч студентів І і ІІ курсів спеціальності «Філологія. Переклад (польська, російська мови)» з міжнародним експертом європейських освітніх програм, директором Європейського фонду науки «Інститут інновацій», кандидатом

економічних наук Тадеушем Троциковським. Цікавою для студентів стала лекція відомого експерта щодо можливостей навчання студентів у Польщі, налагодження зв'язків для отримання подвійного диплома. А у березні 2015 року відбулася зустріч викладачів Державної вищої східноєвропейської школи в Перемишлі (Польща) зі студентами спеціальності «Філологія. Переклад (польська, російська мови)», що є результатом довготривалої співпраці у сфері навчання і вивчення польської мови.

Ще одним новим етапом у розширенні горизонтів міжнародного співробітництва у 2014 році став початок нового українсько-польського проекту під назвою «Розвиток польської освіти в Україні через підтримку кафедри слов'янської філології у Хмельницькому національному університеті», реалізований кафедрою слов'янської філології та УПЦ у партнерстві з Товариством «Інтеграція Європа-Схід», основною метою якого є розвиток польської освіти в Україні. Грант був наданий кафедрі слов'янської філології ХНУ Міністерством закордонних справ Польщі у контексті гранту «Співпраця в галузі громадської дипломатії в 2014 році».

У 2015 році кафедра слов'янської філології ХНУ та УПЦ у партнерстві з Товариством «Інтеграція Європа-Схід» отримали ще один грант Міністерства закордонних справ Польщі для реалізації наступного міжнародного українсько-польського проекту «PL+UA=UE. Polsko – ukraińskie spotkania na szlaku do Zjednoczonej Europy», що виконується у контексті загального проекту «Співпраця в галузі громадської дипломатії у 2015 році», основна мета якого полягала у сприянні розвитку польської мови в Україні за допомогою застосування інноваційних методів викладання польської мови як іноземної.

Позитивною сторінкою в історії УПЦ стала серія філологічних конференцій, секційні заняття яких кафедра слов'янської філології ХНУ проводила на базі УПЦ. Під час таких засідань відбувалося знайомство учасників кон-

ференцій з різних куточків України та Польщі з Українсько-польським центром європейської інтеграції у м. Хмельницькому Хмельницького національного університету.

Так, 22 жовтня 2014 року відбулася Міжнародна науково-практична конференція «Польська мова в українській освіті – перспективи в аспекті європейської інтеграції».

27 травня 2015 року відбулася Міжнародна науково-практична конференція «Духовний розвиток особистості в аспекті слов'янського лінгвокраїнознавства».

18 листопада 2015 року відбулася Міжнародна українсько-польська науково-практична конференція «Мовні компетенції як основа професійного і соціального успіху в Європі».

Щорічно кафедра слов'янської філології у ХНУ проводить Всеукраїнську регіональну олімпіаду з польської мови і літератури для учнів ЗНЗ України за сприяння Головного комітету олімпіади з польської мови і літератури при Академії наук Польщі та під патронатом Генерального консульства Республіки Польща у Вінниці, що також відбувається на базі УПЦ.

При Українсько-польському центрі ХНУ діють курси з вивчення польської мови, які можуть відвідувати і учні загальноосвітніх навчальних закладів, і студенти, і викладачі – усі, хто потребує мовно-комунікативного рівня знань з польської мови.

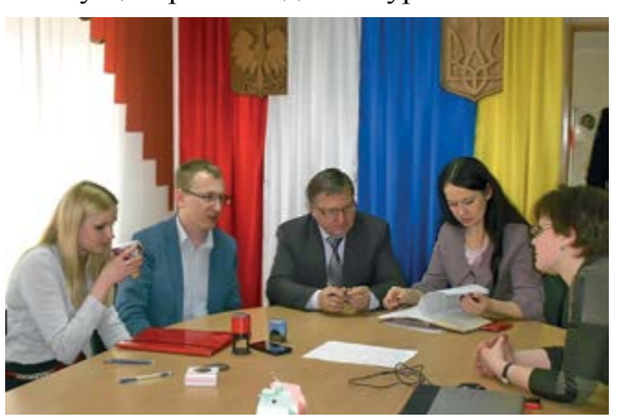

У зв'язку із трагіч-

ною смертю Юрія Івановича Шалапка директором УПЦ з 1 грудня 2015 року призначено доцента Поліщука Олега Степановича.

УПЦ у складі ХНУ також активно працює над здійсненням міжнародних науково-дослідних програм та отриманням грантів, координує та бере участь у організації роботи міжнародних наукових форумів, семінарів, конференцій, сприяє участі студентів та викладачів ХНУ у заходах, спрямованих на інтенсифікацію міжнародних та наукових обмінів.

Між ХНУ (і за участі УПЦ) та вищими навчальними закладами, громадськими організаціями Польщі підписано більше 20 угод про співпрацю. Так, нещодавно у Люблінському католицькому університет імені Івана Павла II (Польща) підписано угоду про створення консорціуму «Східноєвропейських університетів». Сьогодні Українсько-польський центр європейської інтеграції у м. Хмельницькому плідно продовжує свою роботу на ниві українсько-польського співробітництва.

РОЗДІЛ 5

ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНА БАЗА ХНУ

За час свого 55-річного існування, розвитку та діяльності університет створив велику матеріально-технічну базу, яка забезпечує високий та стабільний рівень підготовки фахівців багатьох спеціальностей. Сьогодні матеріально-технічну базу закладу складають: вісім навчальних корпусів (загальна площа 41646,6 м2), п’ять гуртожитків (загальна площа 28344,1 м2), бібліотека, дослідно-експериментальна база, будинок побуту, їдальня, оздоровчо-спортивний табір, спортивно-екологічний комплекс, ботанічний сад, значна кількість інженерних мереж і обладнання, які забезпечують функціонування всього навчального комплексу.

Проректор з адміністративно-господарської роботи та виробничого навчання Фомов Анатолій Дмитрович

Основним завданням працівників господарських структур є забезпечення дієздатності матеріально-технічної бази та пошук можливостей її розвитку, вирішення питань матеріального забезпечення навчального та наукового процесів. Тому при підготовці матеріально-технічної бази університету до кожного нового навчального року працівники експлуатаційно-технічного відділу проводять обстеження будівель, споруд та приміщень, при необхідності – ремонт, реконструкцію, технічне переоснащення, складають дефектні акти з наступним внесенням до відповідних планів робіт.

У 2012–2013 навчальному році були проведені монтажні та ремонтні роботи із заміни трубопроводів водопостачання, систем опалення загальною довжиною 780 м, частковою заміною каналізаційних труб на поліпропіленові довжиною 120 м.

Виконано роботу з підготовки теплопунктів та теплових камер навчальних корпусів і гуртожитків університету до опалювального сезону (заміна та ремонт засувної арматури, ущільнювальної набивки, прокладок, профілактика та заміна спускних кранів і вентилів, формування трубопроводів і арматури, утеплення трубопроводів).

Для забезпечення енергозбереження здійснено реконструкцію котельні зі встановленням нового водогрійного котла “TRIOPREX TXN 1900”, що дало можливість забезпечити теплопостачанням всі навчальні корпуси та споруди університету.

У результаті проведеної реконструкції зекономлено 780 тис. грн. за опалювальний період. Університет отримав можливість відмовитись від дорогих послуг КП “Південно-Західні мережі”.

Постійно виконуються роботи для безперебійного забезпечення електроенергією корпусів та гуртожитків. Згідно з поданими заявками вживаються заходи щодо локалізації аварійних ситуацій, здійснюються чергування у вихідні та святкові дні, проводиться планова робота із заміни ламп розжарювання на енергозберігаючі.

Приведена в порядок і постійно підтримується в належному стані територія всього університету. Вжито заходи щодо забезпечення належного санітарно-технічного стану всіх приміщень та території університету. Згідно з вимогами СЕС, постійно проводяться профілактично-дезінфекційні заходи у приміщеннях навчальних корпусів, в їдальні та в гуртожитках.

Здійснено додатковий комплекс заходів з ландшафтно-архітектурного облаштування території Ботанічного саду, що є елементом ландшафтної архітектури міста та місцем екологічного виховання молоді.

Структурний підрозділ – служба охорони університету – виконував завдання з охорони порядку та збереження майна на території університету. Для забезпечення надійної охорони приміщень та майна університету вдосконалено раніше діючу охоронну систему через канал мобільного зв’язку та систему відео-спостереження.

В університеті створено ліцензійну лабораторію з монтажу та обслуговування охоронно-пожежної та газової сигналізації, що забезпечує не тільки економію коштів, а й безпеку життєдіяльності та збереження матеріальних цінностей у навчальних корпусах та гуртожитках.

За 2009–2015 роки адміністративно-господарчий відділ університету виконав роботи за такими напрямами діяльності:

– капітальне будівництво та реконструкція

Будівництво нового навчального корпусу

– проведено коригування проектно-кошторисної документації за залишковими обсягами будівельно-монтажних робіт;

– у повному обсязі виконано роботи щодо вертикального планування та благоустрою прилеглої території;

– на першому поверсі облаштовано музей історії техніки загальною площею 600 м2;

– у підвальному приміщенні облаштовано аудиторію для цивільного захисту загальною площею 675 м2.

Будівництво котельні та теплових мереж

– реконструкція тепломережі від котельні до НВК № 1, НВК № 2 довжиною 180 м.п., кошторисна вартість – 438 тис. грн. (вересень 2010 р.);

– будівництво тепломережі від НВК № 2 до бібліотечного корпусу та навчального корпусу № 2 довжиною 257 м.п., кошторисна вартість – 571 тис. грн. (серпень 2011 р.);

– реконструкція та розширення котельні зі встановленням водогрійного котла “TRIOPREX TXN 1900”, кошторисна вартість – 716 тис. грн. (вересень 2012 р.);

– будівництво газопроводу середнього тиску до котельні довжиною 180 м.п., кошторисна вартість – 76 тис. грн. (вересень 2012 р.);

– підключення до тепломережі навчальних приміщень будинку побуту, автомобільних гаражів, приміщень НДС та приміщень служби головного енергетика довжиною 65 м.п., кошторисна вартість – 600 тис. грн. (жовтень 2013 р.);

– підключення до тепломережі бібліотечного корпусу, їдальні, навчального корпусу № 1, кошторисна вартість – 6,8 тис. грн. (січень 2013 р.);

– будівництво тепломережі до навчального корпусу фізичного виховання студентів довжиною 260 м.п., кошторисна вартість – 366 тис. грн. (жовтень 2014 р.).

Всього використано коштів – 2233,8 тис. грн.

Бібліотечний корпус

– заміна вікон на металопластикові, вартість – 311 тис. грн. (жовтень 2012 р.);

– реконструкція п’ятого поверху під навчальні аудиторії, кошторисна вартість – 341 тис. грн. (вересень 2013 р.);

– реконструкція дев’ятого поверху під приміщення кафедри трудового та професійного навчання – 543 тис. грн.

Всього використано коштів – 1195 тис. грн.

Навчальний корпус № 4:

– зовнішнє оздоблення головного та бокового фасадів спортивної та актової зал із заміною вікон на металопластикові (загальна площа 2578 м2). Кошторисна вартість 1095 тис. грн.

Видатки на поточні та капітальні придбання для навчальних корпусів та споруд в період 2009–2015 років представлені в таблиці 5.

Видатки на поточні та капітальні придбання для навчальних корпусів і споруд

Видатки, грн	КЕКВ	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 (січень–жовтень)
Матеріали для поточного ремонту та поточного придбання	2210	676424	–	689128	1149871	183796	15004	243114
Капітальні придбання	3110	551554	0	1069705	302862	18900	32638	225302
Капітальний ремонт	3131	249689	271281	2463710	305018	0	27089	45233
Капітальне будівництво	3122	0	61062	284120	0	0	0	0
Реконструкція та реструктуризація	3132	0	254566	284120	493982	54974	427021	210074
Всього		1477667	586909	4790783	2251733	257670	501752	723723
								Разом: 1059023

Облаштування території ботанічного саду

Впродовж 2009–2015 рр. спільними зусиллями ректорату, кафедри екології, студентського самоврядування виконано значний обсяг будівельних, ландшафтно-архітектурних та озеленювальних робіт, зокрема:

– у 2011 році перед навчальним корпусом № 4 на День Перемоги ветеранами нашого університету закладено розарій;

– на ділянці між навчальними корпусами № 3 та № 4 реалізовано перший етап проекту облаштування саду в регулярному стилі – «Сад студентської дружби», який закладено 29 жовтня 2011 року учасниками Всеукраїнської студентської конференції «Органи студентського самоврядування у просторі вищої освіти України»;

– у 2012 році у внутрішньому дворику корпусу № 4 створено «Сад студентського дозвілля» з колекцією рододендронів, ялівців та хост;

– впродовж 2012 року облаштовано територію навколо навчально-лабораторного корпусу № 5: арабесками регулярного (версальського) стилю з самшиту прикрашено вхід до музею техніки університету, з боку навчального корпусу № 3 створено розарій, а з боку вулиці Інститутської – «Сад кульок».

– за 2011–2012 рр. створено експозицію японського саду «Плин часу», яка побудована у вигляді чотирьох терас на крутому схилі. Кольоровою гамою квітів, листя і каміння відображено життєвий шлях людини – від народження до старості, який відповідає і порам року;

– впродовж 2009–2011 рр. реалізовано проект «Країна знань», в основі якого ідея єднання науки і життя. Експозиція у японському саду показує шлях людини дорогою знань до вершин самоствердження, самовираження і самореалізації, тут кожна композиція з каміння і рослин означає певні науки;

– події 2014–2015 рр. у нашій країні знайшли відображення і в ботанічному саду, де насаджено «Сад єдності» у «Долині квітів» та «Сад пам’яті» біля пам’ятника «Слава героям»;

– 2009 року ботанічний сад Хмельницького національного університету став складовою природно-заповідного фонду України як ботанічний сад місцевого значення.

Колекційний фонд ботанічного саду містить близько тисячі таксонів (видів, культур, форм, сортів) у кількості 21 тис. рослин з різних біогеографічних районів світу. Умілим поєднанням різноманіття рослинного матеріалу і природних умов у саду створено зразки різних типів, стилів і напрямів садово-паркового мистецтва, де демонструються традиції й культура різних народів в облаштуванні ландшафту.

Саме тому колекції та експозиції ботанічного саду Хмельницького національного університету є навчальною, науковою, освітньою та еколого-просвітницькою базою, місцем для безперервного екологічного й естетичного виховання не тільки для студентів нашого університету (екологів, дизайнерів, психологів), але й для учнівської молоді міста та Хмельницької області, що є важливою складовою нашої профорієнтаційної роботи.

Створення безпечних умов праці і цивільний та протипожежний захист учасників навчально-виховного процесу

За звітний період лабораторією з монтажу, технічного обслуговування, охоронно-пожежної і газової сигналізації та систем оповіщення виконано:

– монтаж пожежної сигналізації в гуртожитку № 1 на суму по матеріалах за кошторисом – 38,5 тис. грн., гуртожитку № 2–45 тис. грн., гуртожитку № 3 –52,3 тис. грн., в гуртожитках № 4, № 5–35 тис. грн., у НК-1–19 тис. грн., НК-2–30 тис. грн.;

– монтаж газової сигналізації в гуртожитках № 1, № 4 на суму 20,15 тис. грн.;

– монтаж охоронної сигналізації в НК-3, НК-4, НВК-1, НВК-2, корпусу фізичного виховання на суму 22 тис. грн.

У цілому, працівниками лабораторії за період 2010–2015 рр. виконано робіт на суму освоєних матеріалів в розмірі 261,95 тис. грн.

Окрім виконання робіт з монтажу охоронно-пожежної та газової сигналізації, виконано монтаж системи відео-спостереження в НК-3, НК-4 з виведенням на центральний пункт спостереження охорони університету.

Покращення соціально-побутових умов студентів у гуртожитках

На покращення соціально-побутових умов мешканців гуртожитків за період 2009–2015 років було використано 3826704 грн.

Видатки на поточні та капітальні придбання для гуртожитків

Видатки, грн	КЕКВ	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 (01–10)
Матеріали для поточного ремонту та поточного придбання	2210	285593	446165	202788	223478	79837	286828	562718
Капітальні придбання	3110	108870	26274	243155	0	0	0	20155
Капітальний ремонт	3131	11700	365776	136525	23245	5658	237193	560746
Всього		406163	838215	582468	246723	85495	524021	1143619
								Разом: 3826704

Протягом 2014–2015 років у гуртожитках університету виконувалася робота із заміни дерев'яних вікон на металопластикові

Монтаж металопластикових вікон у гуртожитках студмістечка (на 1.11.2015 р.)

Гуртожиток	Загальна кількість по гуртожитку	Кількість вікон у житлових кімнатах	Проведено заміну в житлових кімнатах		Кількість вікон у загальних приміщеннях	Проведено заміну у загальних приміщеннях	
			Всього замінено	Потребує заміни		Всього замінено	Потребує заміни
№ 1	161	114	47	67	47	6	41
№ 2	264	167	104	63	97	21	76
№ 3	275	194	33	161	81	37	44
№ 4	348	192	174	18	156	47	64
№ 5	363	256	206	50	107	43	109
Загалом	1411	923	564	359 (25,44 %)	488	154	334 (23,67 %)

Відповідно до закону України «Про здійснення державних закупівель», функціонує комітет з конкурсних торгів, головним завданням якого є організація та проведення конкурсних торгів згідно з вимогами чинного законодавства. Постійно проводиться детальний моніторинг законодавчої бази, готується звітність за результатами проведених процедур, розробляється річний план закупівель.

РОБОТА БУХГАЛТЕРІЇ. МИНУЛЕ ТА СЬОГОДЕННЯ

“Без бухгалтерії світ був би некерованим і люди не змогли б зрозуміти один одного”
(Б. де Солозано, XI ст.)

У 1962 році, коли в м. Хмельницькому тільки заснували вищий навчальний заклад – філіал загальнотехнічного факультету Львівського поліграфічного інституту, у складі бухгалтерії було всього три співробітники – два бухгалтери і один касир. З 1964 по 1972 роки цей невеличкий колектив бухгалтерської служби очолювала Марія Василівна Савчук, а з 1973 по 1977 роки – Марія Опанасівна Ткаченко, яка із розвитком структури уже Хмельницького технологічного інституту побутового обслуговування ініціювала створення нового підрозділу – планово-фінансового відділу, який з 1977 року і очолила.

У різні періоди бухгалтерською службою керували:

з 1977 по 1982 роки – Петро Пилипович Барладін,

з 1982 по 1984 роки – Лариса Петрівна Чайка,

з 1984 по 1991 роки – Анатолій Степанович Мороз,

з 1992 по 2002 роки – Галина Володимирівна Щавінська.

З 2003 року бухгалтерську службу тоді Хмельницького державного університету очолила Наталя Леонідівна Корнік. Керівник з великим досвідом роботи, вона наділена не тільки величезною відповідальністю за керовану справу, наполегливістю, сумлінністю, принциповістю та законністю, а й дуже добре розуміється на всіх тонкощах облікової та податкової політики.

Зауважимо, що сучасна робота бухгалтерії непомітна на перший погляд, проте дуже складна і багатогранна. Варто лише нагадати, що нині бюджет університету складає 116 млн. грн. З них: бюджетних асигнувань – 67 млн. гривень та власних надходжень від надання платних послуг (навчання студентів, аспірантів, проживання

у гуртожитках) та інших послуг – 49 млн. грн.

1976 рік. На фото (зліва направо):
— перший ряд: бухг. Дидова Н., гол. бухг. Ткаченко М. О., заст. гол. бухг. Чайка Л. П.;
— другий ряд: бухг. Кланицька Г. М., Звонецька Г. І., Півнюк Т. А., Козак Л. А., Коцюруба Г. А., Слащук В. М., Михайлишина Б. Є., Демчук Н. М., Кодратюк В. С., Кашперук І. В.

Отже, вона включає в собі такі основні процеси, як: облік основних засобів та інших матеріальних цінностей, нарахування заробітної плати працівникам, стипендій студентам та аспірантам, розрахунки за платні послуги, розрахунки з постачальниками за отримані товари і послуги, здійснення, приймання та контроль первинної документації, проведення економічного аналізу господарської діяльності, виявлення фінансових резервів, здійснення функції попереднього контролю, складання звітів та багато іншої клопіткої праці. Багатогранність їх роботи полягає й у тому, що без сучасних методів автоматизації процесів бухгалтерського обліку неможлива організація та управління обліковими процесами, спрямованими на забезпечення контролю за майном установи, виконання нею зобов’язань, використання матеріальних, трудових та інших ресурсів відповідно до законодавства. Робота над розширенням функціональних можливостей продуктивності, захищеності, стійкості від збоїв роботи проводиться на автоматизованих робочих місцях відділом інформаційно-технічного забезпечення, який очолює Василь Миколайович Стецюк.

1981 рік. На фото (зліва направо):
— перший ряд: бухг. Кашперук І. В., гол. бухг. Барладін П. П., заст. гол. бухг. Чайка Л. П.
— другий ряд: бухг. Чорна Г. Д., Демчук Н. М., Дидова Н. І. Кондратюк В. С., Півнюк Т. А., Маслянко Г. А., Слащук В. М., Терентьєва М. П., Коцюруба Г. А.

Саме тому, без на-

лежної роботи бухгалтерських служб нереально забезпечити правильне ведення обліку господарських операцій, від якого залежить розвиток не лише окремо взятої нашої установи, а й держави.

1987 рік. На фото (зліва направо):
— перший ряд: заст. гол. бухг. Кладницька Г. М., гол. бухг. Мороз А. С., заст. гол. бухг. Чайка Л. П., заст. гол. бухг. Корнік Н. Л.
— другий ряд: бухг. Козак Л. А., Коцюруба Г. А., Чорна А. Д., Бресь Т. Т., Гуцалюк Т. Т., Купрата К. В., Олійник Г. В., Михальчук В. В., Сиротенко Т. А., Михайлишина Б. Є.

Бухгалтер – одна з найдавніших професій, яка буде потрібна завжди – доки існує держава, а з ним податкова система і фінансова звітність. Нині умови роботи фахівців бухгалтерії кардинально змінилися. Якщо раніше робоче місце бухгалтера було оснащено конторськими рахівницями та мікрокалькуляторами, то сьогодні важко уявити собі бухгалтерію без сучасних комп'ютерів, принтерів та іншої оргтехніки. Процеси автоматизації бухгалтерського обліку в університеті почались з 1990 року, на базі ЄС – 1022, основою якої були перфокарти, магнітні стрічки, диски, алгоритми. Згодом, у 1996 році, впроваджено з використанням комп'ютерної техніки автоматизоване робоче місце (далі – АРМ) «Зарплата» та «Стипендія», які значно полегшили процеси нарахування заробітної плати багаточисельному колективу та стипендії студентству університету.

У 1998 році завідувачем лабораторій кафедри комп'ютерних систем В. М. Стецюком на замовлення бухгалтерії почалась розробка АРМ бухгалтерів (Автоматизоване робоче місце), першим з яких було АРМ «Плата за навчання». У подальшому продовжилась автоматизація основних напрямків роботи бухгалтерії: АРМ «Кошториси», АРМ «Обліку товарно-матеріальних цінностей», АРМ «Склад», АРМ «Розрахунки з постачальниками та підрядниками», АРМ «Банківські операції», АРМ «Касові операції», АРМ «Заявки та платіжки», АРМ «Відрядження», АРМ «Гуртожитки», АРМ «Державні

пільгові довгострокові кредити для здобуття вищої освіти», АРМ «Науково-дослідні роботи», АРМ «Нестачі та крадіжки», АРМ «Оренда», АРМ «Баланс», АРМ «Державна звітність».

1992 рік. На фото (зліва направо):
— перший ряд: заст. гол. бухг. Корнік Н. Л., гол. бухг. Щавінська Г. В., заст. гол. бухг. Кладницька Г. М., екон. Кондратюк В. С.
— другий ряд: бухг. Чорна Г. Д., Сиротенко Т. А., екон. Зубаха Л. В., бухг. Купрата К. В., Олійник Г. В., Бресь Т. Т., Гуцалюк Т. Т., Козак Л. А., Михальчук В. В., Ковбасюк В. В.

Нині в колективі бухгалтерії ХНУ працює 19 жінок, які своєю щоденною працею докладають неабияких зусиль задля злагодженої роботи університету зі штатом працівників чисельністю 1690 осіб. і контингентом студентів понад 9 тис. осіб.

Фаховими й достойними співучасниками економічних, управлінських та бухгалтерських процесів є планово-фінансовий відділ, який тривалий час очолювала М. А. Ткаченко, Н. Л. Корнік, а зараз – Олена Петрівна Заржицька, та відділ маркетингу, очолюваний спочатку Ю. М. Решетніковим, А. В. Поліщуком, Ю. О. Пілішеком, а нині Тетяною Геннадіївною Левіною.

Добрим словом і донині згадують в університеті ветеранів, які в різні роки працювали в бухгалтерії: Л. П. Чайку, Т. А. Півнюк, Г. Б. Коцюрубу, І. В. Кашпирук, В. М. Слащук, А. Б. Світану, Н. І. Шелест, Г. М. Кладницьку, В. В. Рибчинську, К. В. Купрату.

У планово-фінансовому відділі В. С. Кондратюк, Г. І. Сивак, Л. В. Зубаха. Продовжують – давати свій досвід молодим Л. А. Козак, Г. А. Маслянко, Г. В. Олійник, В. В. Михальчук, Т. Т. Бресь, І. А. Янцеловська, О. В. Красуцька та інші.

Успіх бухгалтерії залежить не стільки від особливих математичних здібностей, як від правильного та своєчасного виконання облікових операцій. Життя українського бухгалтера сповнене миттєвостями,

коли особливою є наявність професійної та дружньої підтримки. Від правильно прийнятих рішень бухгалтера залежить наскільки університет буде почувати себе впевнено та спокійно не тільки сьогодні, а й в найближчій перспективі, наскільки його діяльність буде успішною і приноситиме користь йому, його співробітникам, студентам, і не тільки у фінансовому, але і в соціальному планах.

Не дивлячись на тривалі експерименти із запровадженням нового законодавства в бухгалтерській практиці та тендерному законодавстві, шлях реформ вищої школи та перебудови її до стандартів високорозвинених країн, які пройшли всі служби фінансово-економічного блоку, нині фінансова служба та її складова – бухгалтерський облік університету, функціонує впевнено і надійно.

А визнанням важливої ролі професії бухгалтера в сучасному суспільстві стало офіційно засноване у 2004 році Указом Президента України професійне свято – День бухгалтера, яке відзначається 16 липня.

***2009 рік. На фото** (зліва направо) колектив бухгалтерії та планово – фінансового відділу з керівництвом університету.*
Перший ряд: проректор з НПР Нижник В. М.,
проректор з НПР Войнаренко М. П., заст. гол. бухг. Купрата К. В.,
ректор Скиба М. Є., гол. бухг. Корнік Н. Л., заст. гол. бухг. Кладницька Г. М.,
пров. бухг. Маслянко Г. А., перший проректор Костогриз С. Г.

БОТАНІЧНИЙ САД

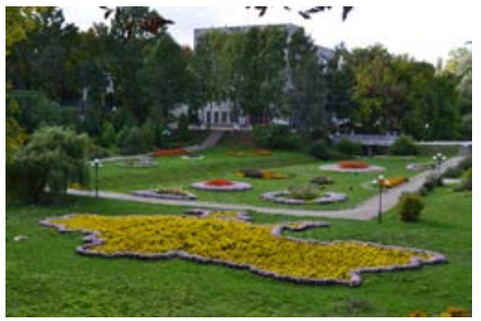

У 2003 році в університеті закладено ботанічний сад як засіб ландшафтно-архітектурного облаштування території та розвитку навчально-наукової бази університету.

На сьогодні ботанічний сад Хмельницького національного забезпечує формування і збереження документованої колекції живих рослин, що використовується в навчальних, наукових, еколого-просвітницьких цілях, а також засобами колекційно-експозиційних ділянок створює на території університету високодекоративний ландшафтно-архітектурний ансамбль, що є важливою складовою навчально-виховного середовища.

Природні умови та містобудівна ситуація. Територія Хмельницького національного університету знаходиться у Південно-Західній частині м. Хмельницького й обмежована вулицями Інститутською, Кам'янецькою, житловими будівлями і гаражним кооперативом. Вона займає площу 16,01 га (в т. ч. 1,2 га території спортивно-екологічного комплексу).

Територія компактна (всі будівлі і споруди знаходяться в одному місці, між ними забезпечена пішохідна доступність).

Ботанічний сад займає площу 5,2 га території університету, з них 2,21 га включено до природно-заповідного фонду Хмельницької області.

Територія ботанічного розташована на схилах древньої балки, тальвегом якої тече невелика річка Немийка. Перепад висот території університету складає 23 м і коливається від 307,0 м над рівнем моря (дно р. Немийки у місці, де вона ховається під вул. Інститутською) до 330,0 м (територія бібліотеки).

Територія характеризується різноманітними формами рельєфу – тут є долина природного походження (площею близько 2,6 га), терасовані схили балки (12–30 о), круті уступи, рівнинні ділянки. Під час містобудівних робіт при прокладанні вул. Інститутської (50-ті рр. XX ст.) було насипано великий земляний вал, схил якого має

крутизну майже 50 о. Тоді ж було підсипано лівий схил балки (з боку гуртожитку № 4), де крутизна місцями сягає 65 о.

Гідрологічні умови ботанічного саду значною мірою визначаються наявністю невеликої річки Немийки, довжина якої в межах території університету складає 185 м, глибина коливається від 0,1 м до 0,35 м. Річка, разом з трьома природними джерелами, живить два природні ставки площею 0,05 га і 0,02 га, які знаходяться у верхній частині її заплави.

Живлення ґрунтових вод забезпечують річка Немийка, ставки і дощові води. Залежно від глибини залягання ґрунтових вод територію ботанічного саду умовно можна поділити на три зони: понижена частина балки (від 0,25 м до 0,50 м); схили (від 0,5 м до 1,0 м); верхня рівнинна частина (більше 1,0 м).

Історія створення ботанічного саду

Комплексною програмою розвитку Технологічного університету Поділля (м. Хмельницький) на 2002–2006 рр. було передбачено систему заходів з ландшафтного облаштування його території та створення ботанічного саду.

Проблема постала гостро, оскільки благоустрій території університету не відповідав вимогам сучасної ландшафтної архітектури, не сприяючи покращенню іміджу вищого навчального закладу. Оскільки територія була не огороджена, мало місце самозахоплення землі університету для влаштування гаражів, городів, торговельних майданчиків і смітників.

У результаті консультацій ректорату з професором Національного лісотехнічного університету України д. с.-г. н. В. П. Кучерявим

Так починалось створення ботанічного саду

було прийнято рішення про створення ботанічного саду як засобу ландшафтно-архітектурного облаштування території та розвитку навчально-наукової бази університету.

У 2002 році ректоратом вирішено низку юридичних питань, зокрема ліквідовано чисельні торговельні майданчики і гаражі, стихійні городи, отримано відповідні дозволи місцевої влади, запрошено фахівців для виконання проектних робіт.

Хмельницьким філіалом інституту «Львівдіпроводгосп» розроблено проект «Будівництво гідротехнічних споруд та проведення підготовчих робіт під закладку ботанічного саду на території Технологічного університету Поділля», а групою науковців кафедри ландшафтної архітектури, садово-паркового господарства та урбоекології Національного лісотехнічного університету України (керівник проф. В. П. Кучерявий) розроблено «Проект ландшафтного облаштування території, озеленення і благоустрою університету».

За фінансової підтримки Хмельницької міської ради (міський голова – М. І. Приступа) впродовж 2003 р. проведено основні будівельні та агротехнічні роботи. Вперше за історію існування навчального закладу було огороджено територію університету (натепер встановлено вже більше 1,6 км металевої огорожі), розчищено водойми та річку, влаштовано дамби, містки, доріжково-стежкову мережу, створено систему поливу. За цей час було завезено 2,7 тис. м3 ґрунту, 88 м3 каменя різних фракцій та відсіву.

Над створенням ботанічного саду працювали субпідрядні організації, колективи відповідних структурних підрозділів адміністративно-господарської частини університету (будівельники, електрики, сантехніки), студентські будівельні загони в літній період, студентські академічні групи.

Безпосередньо озеленювальні роботи розпочато восени 2002 року облаштуванням партеру перед навчальним корпусом № 4, де було розбито клумби, рабатки вздовж огорожі, досаджено хвойні рослини. У 2003 році на цій ділянці університету закладено кам’янисту гірку, а на схилі річечки Немийки – експозицію хвойних рослин.

30 жовтня 2003 року, під час проведення Всеукраїнської науково-практичної конференції «Шляхи вирішення екологічних проблем урбанізованих територій: наука, освіта, практика» (організатор – кафедра екології, завідувач – д. с.-г. н., доцент Н. Г. Міронова),

було оголошено про закладку Ботанічного саду Технологічного університету Поділля. Тоді було висаджено перші колекційні рослини, подаровані ботанічними садами України, а саме: магнолії Кобус, метасеквойю гліптостробовидну, горіх ведмежий, ялину колючу ф. повислу, подаровані Національним ботанічним садом імені акад. М. М. Гришка НАН України, ботанічними садами Львівського національного університету імені Івана Франка і Українського національного лісотехнічного університету, Національним дендропарком «Софіївка» НАН України.

У практиці створення ботанічних садів і ведення заповідної справи в Україні факт організації ботанічного саду у Хмельницькому національному університеті є особливим. Передусім тому, що ботанічний сад створювався вищим навчальним закладом технологічного профілю,– у 2003 році кафедра екології Технологічного університету Поділля (м. Хмельницький) здійснювала підготовку фахівців за спеціальністю «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» (іншими 18 університетськими ботанічними садами України опікують біологічні, природничі, лісівничі факультети).

Організація ботанічного саду в університеті стала не лише засобом благоустрою території, але й базою для відкриття нових спеціальностей. З 2017 року розпочато підготовку фахівців за спеціалізацією «Біологія» (середня освіта).

Ботанічний сад закладався за умов відсутності жодної ботанічної колекції (тобто, територією ботанічного саду не став парк, дендропарк чи науково-дослідна ділянка), тому формування колекційного фонду новоствореного ботанічного саду було розпочато «з нуля».

Облаштування ботанічного саду університету потребувало значних матеріальних та людських ресурсів, оскільки він закладався на складному урбаноландшафті (водойми, річка, значний перепад висот, велика кількість будівельного сміття).

Сьогодні роботи, пов'язані з функціонуванням ботанічного саду виконують фахівці кафедри екології (керівник – к. б. н., доцент Л. П. Казімірова), відповідні структурні підрозділи адміністративно-господарської частини університету, служба охорони. Організована і дає вагомі позитивні результати співпраця з студентським самоврядуванням та студентським профкомом університету. Територія університету поділено між факультетами денної форми навчання для допомоги у її облаштуванні студентами-волонтерами. Постійну велику допомогу надають студенти спеціальності «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування».

Рішенням двадцять четвертої сесії Хмельницької обласної ради від 8 листопада 2009 року № 20–24/2009 2,21 га території ботанічного саду включено до природно-заповідного фонду України як ботанічний сад місцевого значення.

Ландшафтно-архітектурне планування території

Територія, на якій розташований університет, здавна використовувалась за сільськогосподарським призначенням, для вирощування зернових та просапних культур. У 50-х роках ХХ ст. тут були висаджені агролісомеліоративні смуги з дуба звичайного. Одна з них проходила у західній частині території (паралельно лінії сучасного гаражного кооперативу), друга – у південно-східній частині (паралельно вул. Кам'янецькій). До наших днів найкраще збереглася частина західної смуги, її протяжність становить 226 м, ширина – від 8 до 30 м. Вона використовується для інтродукції рослин природної флори ***(ділянка Подільська велика діброва)***. Оскільки облаштування цієї території співпало у часі з впровадженням в університеті кредитно-модульної системи навчання, студенти факультету прикладної математики та комп'ютерних технологій, які опікуються цією ділянкою, назвали її ***Болонським модулем.***

Продовження західної смуги прослідковується поблизу навчально-виробничої бази № 1 – тут створено експозиційну ділянку ***Раритетної фітобіоти первоцвітів Хмельниччини*** (Мала діброва, 0,021 га), тобто рослин весняної флори, які занесені до Червоної книги України, міжнародних червоних книг і списків, Списку видів рослин, які охороняються в Хмельницькій області.

Історія озеленення території університету розпочалася всередині 1970-х років, після будівництва навчального корпусу № 3. Силами викладачів і студентів на схилах та у долині балки було висаджено листяні дерева різних порід, зокрема на лівому боці – берези, ясени і липи; на правому – тополі, верби і клени, частина яких збереглася дотепер. Перед навчальним корпусом № 3 висаджено ряд туї західної колоновидної форми.

У 80–81 рр. XX ст., після будівництва навчального корпусу № 4, у його партерній частині посаджено алеї з клена гостролистого форми кулястої, які і дотепер є основними декоративними елементами цієї ділянки території університету. Дерева, вже дорослими, перенесли з проспекту Миру, який на той час розширили і реконструювали. Тоді ж було розбито три прямокутні клумби, які надають

парадності центральному входу до університету і дотепер.

Сьогодні на цій ділянці створено ***Кам'янисту гірку (альпінарій)*** з хвойних та листяних кущових рослин.

Паралельно огорожі університету від вул. Інститутської розбито рабатки з композиціями деревних і квітниково-декоративних рослин.

До Дня довкілля-2008 тут висаджено ***алею магнолій – алею Великих українців,*** – на згадку про однойменний проект телевізійного каналу «Інтер», а також встановлено меморіальну дошку.

До Дня довкілля-2008 за ініціативи Державного управління охорони навколишнього природного середовища в Хмельницькій області та фінансової підтримки регіонального відділення ЗАТ «ОТП Банк» у м. Хмельницькому тут висаджено алею магнолій – ***алею Великих українців*** та встановлено меморіальну дошку аби уславити видатних державних і політичних діячів, військових, митців, учених, спортсменів у національній та світовій історії. Саме 2008 року завершився проект українського телебачення «Великі українці», який став гучною загальнонаціональною акцією, де шляхом народного голосування до першої десятки великих українців увійшли Ярослав Мудрий, Микола Амосов, Степан Бандера, Тарас Шевченко, Богдан Хмельницький, Валерій Лобановський, В'ячеслав Чорновіл, Григорій Сковорода, Леся Українка та Іван Франко.

Сьогодні на території університету та ботанічного саду зростає 19 видів та сортів магнолій.

2010 року, у День перемоги, разом з ветеранами Великої Вітчизняної війни університету закладено ***Розарій*** з колекцією всіх груп троянд.

Загальну композицію партерної частини доповнюють клумби правильної геометричної форми (круглі та трикутні), де зростають композиції хвойних і квітниково-декоративних рослин.

На ділянці між навчальними корпусами № 3 і № 4 реалізовано 1 етап проекту влаштування саду в регулярному стилі – ***Сад студентської дружби***, який закладено учасниками Всеукраїнської студентської конференції «Органи студентського самоврядування у просторі вищої освіти України», м. Хмельницький, 29 жовтня 2011 року. Тут на різнопланових квадратах – моноколекції красивоквітучих і вічнозелених кущів: туй, самшиту, гортензій, дейцій, форзицій, барбарисів, кизильників, таволг та гібіскусів.

У внутрішньому дворику навчального корпусу № 4, на честь 50-річчя Хмельницького національного університету, закладено ***Сад студентського дозвілля*** з фонтаном та започаткованою колекцією рододендронів. Фонтан подарували alma-mater тогорічні випускники спеціальності «Облік і аудит» (ОА-07), і внутрішній дворик навчального корпусу № 4 перетворився у затишне місце для відпочинку, а влаштована зона Wi-Fi додає зручності та інформаційного комфорту.

Арабесками регулярного (версальського) стилю з самшиту та туї

прикрашено вхід до Музею техніки нашого університету, а з боку вулиці Інститутської бачимо ***Сад кульок.***

2016 року започатковано проект створення ***Олімпійського саду*** перед спортивним корпусом університету.

Експозицію дендрарію «Листяні рослини» закладено навесні 2004 року на лівому схилі балки (у долині ботанічного саду). Тут зростають моноколекції гортензії, вейгели, таволги та інших родів покритонасінних деревних рослин.

У 2006 році представниками деканатів університету на схилі від вул. Інститутської висаджено ***Деканатський березовий гай.***

Головною колекційно-експозиційною ділянкою правого схилу балки є ***експозиція дендрарію «Голонасінні рослини»***. Підпірну стіну службової будівлі ботанічного саду (колишній «хімсклад») декорує ***Зелена стінка*** з витких рослин на шпалері (текома вкорінлива, виноградовник амурський, дівочий виноград п'ятилопатевий).

У нижній частині заплави річки Немийки перед глядачем відкривається ***Долина квітів***, вирішена у вигляді плаваючих кіл, де протягом вегетаційного сезону двічі змінюється панорама квіткового пейзажу. Навесні – це колекція тюльпанів, нарцисів, віоли, незабудки; влітку – різнобарвна гама однорічних та багаторічних квітів – сальвії, алісуму, агератуму, сортового різноманіття чорнобривців, айстр, петуній тощо. Територія одночасно є колекційною ділянкою для збору насіння однорічників.

На лівому схилі балки, створено ***Японський сад***, який представлений трьома типами: горбисто-кам'яним (символічним), рівнинним («Долина знань»), ландшафтним («Країна Японія») та рокарієм «Плин часу».

Символічний японський сад створено продовж 2004–2005 рр. за активної участі студентів-волонтерів університету. Впродовж вересня-жовтня 2004 року, за складеним графіком, у три зміни, в ботанічному саду на різнопланових роботах працювало більше 1800 студентів. Довелось заново спланувати територію, насипати родючий шар ґрунту, перевезти, перенести, перекотити та викласти близько 70 м3 (!) каміння, забити 190 дерев'яних стовпчиків.

Характерною особливістю цього типу японських садів є їхня мініатюризація і символізм, тому нами використано елементи-символи: «листок», «басейн», «протектор», «медуза», «черепаха». Символіку, яку несуть компоненти саду, можна зрозуміти за формою і розташуванням каменів, забитих стовпчиків, назвою і забарвленням рослин, якими вони обсаджені.

Елемент ***«листок»*** виконаний камінням дрібної і середньої фракції у вигляді контура листка з прожилками, обсаджений хостою ланцетолистою, яка утворює «подушку» з щільних глянцевих темно-зелених листків і гарно квітує. Часто цей елемент студенти називають «серцем», тому у Японському саду ця композиція є символом не лише ботаніки, але й закоханого серця (тест на закоханість).

«Протектор» – це своєрідне відображення рисунку протектора шини автомобіля мовою ландшафтного дизайну. Камінь крупної фракції викладено на крутому схилі дзеркальним відображенням і декоровано барбарисом звичайним, що має оригінальні суцвіття квітів, досить декоративні плоди і пурпурне листя восени. У цю композицію закладена думка про техногенність і швидкоплинність сучасного життя.

Основним композиційним елементом Японського саду, на який одразу ж падає погляд є ***«медуза»*** («краб» або «павук»), висаджено туєю західною форми Ельвангера (107 шт.). Ці рослини прикрашають сад каменів в усі пори року. У композиції закладено кілька ідей, одна з яких відображає збільшення кількості напрямків підготовки і наукових досліджень в університеті.

Важливим символічним елементом саду є композиція з семи каменів (7 факультетів денної форми навчання), яка оточена колом дерев'яних стовпчиків. У цій композиції зростають унікальні деревні рослини, посаджені ректором університету, д. т.н., проф. М. Є. Скибою (гінкго дволопатеве) та екс-ректором університету д. т.н., проф. Р. І. Сіліним (тис ягідний). Рослини є енциклопедійними представниками світової дендрофлори, раритетами рослинного світу, що за-

несені до міжнародних червоних книг і списків.

Доріжки у японських садах символізують подорож життям. Спрямована вгору, підсвічена діодами така доріжка, що проходить крізь «медузу» і «протектор» нашого саду, символізує світлий шлях у майбутнє студентів нашого університету.

Також у саду є група каміння, яке символізує ***Віру, Надію, Любов і Софію***. Кожен з каменів обсаджений квітами різного кольору, який відображає його символіку.

Головним символічним елементом Японського саду є композиція з каміння, викладеного у вигляді черепахи. У східній філософії ця тварина є символом довголіття, мудрості, доброти і достатку, тому її уявний напрямок руху спрямований на вікна кабінету проректора з фінансово-економічної діяльності університету д.е.н., проф. В.М. Нижника. Імітація водойми навколо «черепахи» (а за морфологічними особливостями черепаха є болотною, що мешкає у подільських болотах) виконана із колекції очитків та ірисів, концентричні кола – хвилі на воді – викладено з каміння.

Вода, символ життя і життєвої енергії, у японському саду представлена у вигляді рослинного потічка з айстри багаторічної, яка цвіте синім кольором і «витікає» з найвищої точки саду. Колекції саду демонструють рослини східноазійської флори в кількості близько 120 видів і культиварів.

Експозиція Японського саду ***«Плин часу»*** розташована навпроти Символічного саду і побудована у вигляді чотирьох терас на крутому схилі. Кольоровою гамою квітів, листя і каміння відображено життєвий шлях Людини – від народження до старості, який відповідає і порам року: народження – весна, молодість – літо, зрілість – осінь, зима – старість…

Експозиція ***«Країна знань»*** у Японському саду була створена

у 2010–2012 рр. у долині ботанічного саду як продовження Символічного Японського саду. Вона показує шлях Людини дорогою знань до вершин самоствердження, самовираження і самореалізації та відображає ідею єднання науки і життя, де кожна композиція з каміння і рослин означає певні науки.

У центрі експозиції розташований найбільший камінь, який символізує філософію – основу-основ всіх наук. Покрокова японська доріжка «нобедан», викладена окремими плоскими камінцями, показує шлях людини довгою дорогою знань. На перетині доріжок знаходиться композиція з багатьох каменів, яка відображає суспільно-історичні науки. Природничі науки зображені у вигляді стрекози – з великою головою, черевцем і крилами. Окремо виділена географія, яка викладена великими каменями у вигляді гір. Окремою композицією відображено фізико-математичні науки – спеціально підбиралися камені, які формою нагадують геометричні фігури. Культурологічні науки, поєднання науки і мистецтва, науки і культури відображає композиція з двох високих каменів (своєрідних «інь» і «янь»).

Філологічні науки символізує японський ієрогліф 生 (sei) – життя, який викладений із тису ягідного та квітів.

У планах – створення композицій, які б відобразили економіку та комп’ютерні науки.

Колекційний фонд

Джерела формування колекцій такі:

- ботанічні сади Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, Львівського національного університету ім. І. Франка, Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна, Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, Національного лісотехнічного університету України, Національ-

ного університету біоресурсів і природокористування України, Дніпро-петровського національного університету, Ужгородського національного університету, Подільського державного аграрно-технічного університету, а також Національний ботанічний сад ім. М. М. Гришка НАН України, Національний дендропарк "Софіївка" НАН України, Запорізького міського дитячого ботанічний сад, Кременецький ботанічний сад Мінприроди України;

- розсадники агробіостанцій Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка та Чернігівського державного педагогічного університету імені Тараса Шевченка;
- розсадники державних підприємств Хмельницького обласного управління лісового і мисливського господарства, в т. ч. дендропарк "Миньковецький" (Дунаєвецький район), і Волинського обласного управління лісового і мисливського господарства;
- комерційні придбання, комунальне підприємство зеленого будівництва і благоустрою м. Хмельницького;
- насіння та посадковий матеріал з природної флори;
- приватні колекції.

Голонасінні рослини. Відділ голонасінних у ботанічному саду Хмельницького національного університету представлений двома класами, а саме: гінкговими і хвойними; шістьма родинами та 17-ма родами. Вони об'єднують 95 таксонів – 38 видів та 66 форм гомонасінних рослин.

Серед голонасінних рослин зростає чимало дендрологічних раритетів: гінкго дволопатеве, тис ягідний, метасеквойя розсіченошишкова, куннінгамія китайська, псевдотсуга Мензіса тощо. Окрасою експозиції є сосни: Веймутова, чорна, гірська, кедрова сибірська.

Серед хвойних рослин ботанічного саду найчисленнішою є родина кипарисових. Великим різноманіттям вирізняються туї, у колекції зростають ту західна родом з Америки, туя східна, що походить з Китаю, туя складчаста, яку називають червоним кедром, туя Стендиша.

До цієї родини належать кипарисовики, зокрема кипарисовик Лавсона, або білий кедр, кипарисовик горохоплодий. У кипарисовиків хвоїнки лускоподібні, малопримітні, а у видів роду ялівець – голкоподібні. У всіх ялівців замість шишечок достигають смолисті темно-зелені коричневі шишкоягоди. У ботанічному саду зростає

багато видів ялівців: звичайний, козацький, віргінський, лускатий, китайський, горизонтальний.

Рослини цієї родини відомі численними формами – пірамідальна, колоновидна, куляста, нитковидна, строката, вересовидна, золотиста тощо. Ці рослини легко піддаються фігурній стрижці, широко використовуються в озелененні.

Листяні деревні рослини. Колекції деревних листяних рослин ботанічного саду нараховують 264 таксони (206 видів, 64 форми), які належать до 105 родів і 49 родин. Фоном для новостворених експозицій ботанічного саду є старі насадження території університету, серед яких переважають дуб звичайний, липа дрібнолиста, клен гостролистий, горобина звичайна та інші місцеві листяні породи.

Одними з перших колекційних рослин ботанічного саду є рослини родини магнолієвих. З цієї родини на території ботанічного саду зростає кілька рослин тюльпанового дерева та 8 видів магнолій, зокрема: верболиста, Кобус, к'ювенська, Лебнера, оберненояйцевидна, оголена, Суланжа, трипелюсткова. Найбільша кількість рослин колекції росте на алеї Великих українців.

Архітектонікою крони, зеленкувато-сірим забарвленням стовбура, великим лопатевим листям вирізняється платан кленолистий. Алею цих величних дерев було посаджено поблизу новозбудованого навчально-лабораторного корпусу університету (корпус № 5). Посадку алеї приурочено до Дня довкілля 2007 року. Вона відбувалась за участю керівництва області, університету і студентів спеціальності "Екологія, охорона навколишнього середовища".

У ботанічному саду університету зростає бук лісовий та його форми – з пурпуровим листям, з пурпуровим листям і повислим гіллям та з розсіченим листям. Своїм екзотичним виглядом, зокрема величезним листям, приваблює північноамериканське дерево бундук дводомний або канадський. На схилі долини від вул. Інститутської ростуть дерева бархату (оксамитника) амурського, або коркове дерево. Не лише прикрасою, але й символом японського саду є клен

пальмовидний родини кленових – невелике багатостовбурне деревце з розкидистою кроною і витонченими орнаментними листками.

Розові є найчисленнішою родиною серед рослин ботанічного саду. Різноманітним забарв-ленням квітів, рясним і тривалим цвітінням (з ранньої весни до кінця літа), великою кількістю видів і форм, швидким ростом серед родини виділяється рід Таволга. На експозиціях ботанічного саду зростає 19 таксонів, серед них білоквіткова, альпійська, Бумальда, Вангутта, Дугласа, кантонська, сливолиста, трилопатева, японська та інші, а також їх декоративні форми.

Іншим представником родини є кизильники. Рослини декоративні завдяки численним квітам білого або рожевого кольору та червоним, іноді чорним, плодам. У ботанічному саду зростають листопадні види (кизильники блискучий і горизонтальний та вічнозелені (кизильники Даммера, укорінливий, верболистий).

Видове різноманіття листяних рослин ботанічного саду доповнюють виткі рослини: гліцинія китайська, лимонник китайський, текома укорінлива, плющ звичайний, виноград тризагострений, хвилівник великолистий.

Будь-якої пори року ботанічний сад вабить своїм різнобарв'ям. Під час весняного цвітіння яскравих тонів йому надають ранньоквітучі представники листяних рослин. Рясно одягаються яскравими жовтими квітами магонія падуболиста і різні види форзицій (Джиральда, поникла, середня) та її декоративні форми.

Весною захоплює красою цвітіння також таволга сіра форми Грефшейм, чарує витонченістю та ароматом квітів жимолость запашна, привертають увагу пучки рожевих квіток, які ще до розпускання листя густо вкривають стовбур і гілки церцису канадського.

Безперечною є краса пейзажів осіннього саду. Особливими барвами у цю пору року вирізняються сумахи, форзиції, свидина біла жовтострокатої форми. Осіннім забарвленням плодів ще більше підкреслюють свою декоративність барбариси, кизильники, горобини, калини, шипшини. Кущі бруслини крилатої, які не виділялись нічим особливим протягом літа, восени стають яскравою плямою японського саду – декоративними є їх багряне листя та плоди-коробочки рожевого кольору, які звисають на довгих плодоніжках. Густі килими, утворені формами бруслини Форчуна з жовтострокатим та білооблямованим листям, восени набувають червоних відтінків.

Не втрачає своєї привабливості ботанічний сад і зимової пори, коли на білому фоні вимальовується індивідуальна архітектоніка кожного дерева і куща, а про засипані снігом низькорослі кущі нагадують лише снігові горбики.

Чарівності саду у зимовий період додають дерева і кущі з декоративними плодами, які довго зберігаються на гіллі (барбарис, кизильник, горобина, калина) та вічнозелені рослини.

З листяних вічнозелених кущів і дерев на території ботанічного саду зростає падуб гостро листий. У зеленому вбранні зимують самшит вічнозелений і калина зморщенолиста. Виблискує на зимовому сонці поверхня вічнозеленого листя лавровишні лікарської та магонії падуболистої.

Квітниково-декоративні трав'янисті рослини. Квітникові рослини ботанічного саду є важливою складовою усіх експозиційних ділянок. Закінченістю форм, забарвленням та ароматом квіти несуть відвідувачам саду радість, підіймають настрій, додають заряду бадьорості й енергії.

Колекційний фонд нараховує 366 таксонів і представлений 54 родинами, 151 родом і 138 формами і сортами. Найбільша кількість рослин зростає на експозиційно-колекційних ділянках кам'янистої гірки, рабаток та у долині квітів.

На кам'янистій гірці, де вміло поєднался штучний ландшафт і каміння, створено гарні умови для зростання великої кількості рослин з гірських

районів Європи, Азії й Північної Америки. Крім типово гірських рослин тут росте велика кількість інших багаторічників, передусім ґрунтопокривних. На зеленому і золотистому фоні туй, кипарисовиків та ялівців різнобарв'я трав'янистих рослин милує око з ранньої весни до пізньої осені.

Як тільки зійде сніг розквітають морозники. У квітні до них приєднуються сон-трава, горицвіт весняний, бадан товстолистий, видова і сортова різноманітність первоцвітів, гусимців, флоксу. У цей час голубими і білими квітами вкриваються килими вічнозеленого барвінку, який на гірці представлений барбарисами великим і звичайним, останній вирізняється декоративними формами – жовтострокатою, білострокатою та білоквітковою. Пізніше до них приєднуються цибуля Шнітт, бруннера великолиста, іберіс вічнозелений, півники.

Кульмінація цвітіння трав'янистих рослин настає у червні. Тоді на строкатому живому килимі переплітаються очитки у кількості 23 таксонів, гейхери, дзвоники, гравілат чілійський, юкка нитчаста та інші рослини. З кінця літа до осінніх холодів на кам'янистій гірці квітують хризантема арктична, айстра багаторічна, гірчак споріднений, звіробій олімпійський, звіробій родинний та інші.

Експозиція високих багаторічників у формі 17 рабаток (розміри 2,5´1 м) закладена одночасно з кам'янистою гіркою і розташована вздовж огорожі на партерній ділянці університету. Високі багаторічники представлені півоніями, астильбами, кореопсисами, ехінацеями, рудбекіями, бузульниками, анемоною канадською та іншими рослинами. Для них характерні яскраве забарвлення і тривале цвітіння.

Прикрасою рабаток обабіч центрального входу до навчального корпусу № 4 є колекція хост, зокрема: білооблямованої, хвилястої, Фортуна та її жовтооблямована і жовтострокатої форм, ланцетолиста, подорожникова, Зібольда та її форм, Тардіана тощо.

У ботанічному саду систематично поповнюється колекція цибулинних: тюльпанів, нарцисів, гіацинтів, крокусів.

Рослини природної флори, раритетна фітобіота. Сьогодні підвищений інтерес до ролі ботанічних садів у суспільстві зумовлений проблемою збереження й використання біорізноманіття з метою забезпечення сталого розвитку. Відповідно до ратифікованої в Україні

Конвенції про біологічне різноманіття (Ріо-де-Жанейро, 1992), країна взяла на себе зобов'язання здійснювати заходи щодо збереження в умовах культури (ex situ) компонентів біологічного різноманіття, створювати і підтримувати умови для збереження та дослідження культивованих рослин.

Ботанічні сади є основними та єдиними організаціями, які займаються вивченням, формуванням і підтриманням колекційних фондів та збереженням природної флори в умовах ex situ.

Саме ботанічні сади поєднують вивчення рослин в природі з вирощуванням їх у штучних умовах.

Стратегія ботанічних садів зі збереження біорізноманіття окреслюється в основних завданнях цього напряму їхньої діяльності, а саме вивчати, рятувати, зберігати, розмножувати та повертати до природних місць зростання рослини. Насамперед це стосується рідкісних і зникаючих видів, які занесені до червоних книг та списків.

Дикорослa флора характеризується великим багатством і різноманітністю видів та є важливим джерелом поповнення асортименту рослин для озеленення. Більшість з них є багаторічниками, мають хороші декоративні якості, стійкі до хвороб і шкідників.

Наявність на території ботанічного саду університету характерних для Волино-Поділля екосистем – лісової (діброви), лучної (заплавна лука), болотної, прибережно-водної, забезпечує сприятливі умови для інтродукції рослин природної флори регіону.

Колективом ботанічного саду формуються штучні фітоценози подільських дібров. Великою є колекція первоцвітів Хмельниччини, яка представлена родами анемона, медунка, первоцвіт, печіночниця, проліска, пшінка, рівноплідник, ряст тощо.

Колекція папоротеподібних Хмельницької області представлена аспленіями волосоподібним та постінним, щитниками чоловічим, шартським та. австрійським, безщитником жіночим, багаторядником шипуватим, голокучником

дубовим, багатоніжкою звичайною, страусовим пером звичайним.

Серед рослин природної флори університету найбільшої уваги заслуговують рослини, які занесені до Червоної книги України та Переліку рослин, які охороняються в Хмельницькій області.

На ділянках ботанічного саду зростають такі рослини Червоної книги України (2009): айстра альпійська, білоцвіт весняний, горицвіт весняний, еритроній собачий зуб, зозулині сльози яйцевидні, клокичка периста, лілія лісова, місячниця оживаюча, півники сибірські, підсніжник білосніжний, підсніжник Ельверза, скополія карніолійська, сон чорніючий, тис ягідний, фіалка біла, цибуля ведмежа, шафран банатський, шафран Гейфелів.

Рослини, які охороняються в Хмельницькій області, у ботанічного саду представлені анемоною лісовою, арумом Бессера, багатоніжкою звичайною, багаторядником шипуватим, воронцем колосистим), гіацинтиком блідим, голокучником дубовим, дзвониками персиколистими зубницею залозистою, лопухом дібровним, медункою вузьколистою, медункою м'якою, первоцвітом весняним, високим і звичайним, півниками угорськими, плющом звичайним, синюхою голубою, страусовим пером звичайним, цибулею подільською.

Значення ботанічного саду

Сьогодні Ботанічний сад Хмельницького національного університету є не лише високодекоративною оазою міста, але й справжньою ботанічною скарбницею Хмель-ниччини, яка утворена 812 таксонами у кількості 20,1 тис. рослин з різних біогеографічних районів світу. У ботанічному саду є експозиції хвойних та листяних рослин, Японський сад (символічний, Долина пізнання, країна Японія), Кам'яниста гірка, рокарій "Плин часу", Сад папоротей, Карпатарій, Подільська діброва "Болонський модуль", Сад студентської дружби, Деканатський березовий гай, ділянка Малого Полісся, ділянка Раритетної фітобіоти первоцвітів, ділянка рідкісних та зникаючих рослин Хмельниччини, Етноботанічний куточок, Долина квітів, Розарій.

Колекції та експозиції ботанічного саду університету є навчальною, науковою та освітньою базою для студентської й учнівської молоді міста та Хмельницької області. Важливо, що ботанічний сад є важливою складовою навчально-виховного середовища, завдяки якому формується новий екологічний світогляд, розуміння пре-

красного, естетичні та етичні цінності. Залучення молоді до наукових досліджень об'єктів фіторізноманіття, агротехнічних робіт з посадки, поливу рослин формує турботливе ставлення до біоти, праці садівника та ландшафтного архітектора.

Умілим поєднанням різноманіття рослинного матеріалу і природних умов у саду створюються зразки садово-паркового мистецтва, де демонструються традиції й культура різних народів в облаштуванні ландшафту.

Ще у XVIII ст. Карл Лінней називав ботанічний сад "раєм для ботаніка", садом, "у якому зростають, дивовижними зусиллями зібрані і мистецьки розташовані, усі види дерев". Великий вчений-ботанік, характеризуючи початківця-ботаніка, в імперативній формі вказував, що він "… повинен часто бути присутнім при демонстраціях у саду", а підкреслюючи значення ботанічних садів у пізнанні рослинного світу, писав, що, за наявності ботанічного саду, "можна уникати багатовартісних подорожей, оскільки в одному саду росте досить багато екзотичних і … дикорослих рослин…". Сьогодні вивчення біорізноманіття рослин, їхнього значення для людини, збереження та розвитку біосфери дає змогу сформувати у молоді сучасний екологічний світогляд.

Колекційний фонд ботанічного саду є базою для розвитку фундаментальної і прикладної науки, "живою лабораторією" для науковців (мова йде не лише про ботаніків, лісівників, агрономів, ландшафтних архітекторів, але й про механіків, біоенергетиків, біохіміків, фармакологів, архітекторів, психологів, педагогів, соціологів тощо), місцем для безперервного екологічного й естетичного виховання.

Ботанічний сад – це наукова колекція й громадський парк, "музей живої природи" та експериментально-дослідний майданчик, розсадник рослин і резервна популяція рідкісних та зникаючих видів, школа елементарних ботанічних та екологічних знань, сприятливе емоційне середовище.

МАГНОЛІЇ В УНІВЕРСИТЕТІ

Рясним та різноманітним цвітінням щороку радують магнолії ботанічного саду.. Ці екзотичні рослини набули слави завдяки великим квітам, за витонченість яких вони отримали статус «аристократів» рослинного світу. Магнолії зацвітають рано навесні, часто ще до появи листя. Батьківщина – Східна Азія, Центральна і Північна Америка.

У нашому університеті перші магнолії було посаджено 30 жовтня 2003 року, під час проведення Всеукраїнської науково-практичної конференції «Шляхи вирішення екологічних проблем урбанізованих територій: наука, освіта, практика», під час якої було оголошено про закладку ботанічного саду нашого університету. Серед перших колекційних рослин були магнолії кобус, які перед навчальним корпусом № 4 посадили ректор університету Микола Єгорович Скиба, тодішній мер міста, тепер директор центру підвищення кваліфікації, післядипломної освіти та довузівської підготовки університету Микола Іванович Приступа та директор ботанічного саду Львівського національного університету імені Івана Франка Андрій Іванович Прокопів.

2005 року магнолії кобус та Суланжа ботанічному саду подарував житель міста Хмельницького, ентузіаст і митець Леонід Харитонович Саварчук. Ці рослини тепер ростуть у долині ботанічного

саду. Кафедра фінансів та банківської справи (завідувач Хрущ Н. А.) 2015 року подарувала ботанічному саду магнолію Galaxy, а 2016 року – магнолію зірчасту. Тож нині на території університету та ботанічного саду зростає 19 видів та сортів магнолій.

До Дня довкілля-2008, паралельно огорожі університету від вул. Інститутської, перед навчальним корпусом № 4 висаджено алею магнолій – алею Великих українців та встановлено меморіальну дошку аби уславити видатних державних і політичних діячів, військових, митців, учених, спортсменів у національній і світовій історії. Саме 2008 року завершився проект українського телебачення «Великі українці», який став гучною загальнонаціональною акцією, де шляхом народного голосування до першої десятки великих українців увійшли Ярослав Мудрий, Микола Амосов, Степан Бандера, Тарас Шевченко, Богдан Хмельницький, Валерій Лобановський, В'ячеслав Чорновіл, Григорій Сковорода, Леся Українка, Іван Франко.

ОСТРІВ МОЛОДІ – СТУДЕНТСЬКЕ МІСТЕЧКО

Варто згадати, що наше студмістечко, як і університет, теж має свою історію –незвичайну, неоднозначну і цікаву.

Зрозуміло, що в ті, уже далекі, часи, коли у нашому обласному центрі тільки створювався вищий навчальний заклад, а це було влітку і восени 1962 року, про гуртожитки новоствореного загальнотехнічного факультету навіть не йшлося, адже тоді треба було подбати, насамперед, про навчально-матеріальну базу: аудиторії, лабораторії, майстерні тощо.

Але навіть і тоді, коли наш вищий навчальний заклад став самостійним і отримав назву Хмельницький технологічний інститут побутового обслуговування і коли в 1969 році на трьох факультетах навчалося уже майже тисяча студентів, а заняття проходили в три зміни, інститут мав у своєму розпорядженні лише один гуртожиток, та і той був облаштований у переобладнаному старому приміщенні. Саме тоді ректорат, профспілковий і комсомольський комітети інституту підтримали патріотичний студентський рух під девізом «Свій дім – своїми руками».

Директор студмістечка Ю. І. Ночка

Довідка

Ночка Юрій Іванович народився 8 лютого 1964 року в м. Дунаївці Хмельницької області. У 1992 році закінчив факультет радіотехніки Хмельницького технологічного інституту.

Працював викладачем кафедри української та російської мови і літератури, згодом заступником директора, а потім директором студентського містечка Хмельницького національного університету, в якому проживають нині 2600 мешканців.

На будівництві власних об'єктів невтомно трудились студентські будівельні загони, регулярно проводилися масові суботники, що й дозволило уже в 1970 році здати в експлуатацію третій навчальний корпус, а в 1971 і 1972 роках – ввести в дію другий і третій студентські гуртожитки. Коли 1 грудня 1974 року керівником закладу став Р.І Сілін., серед багатьох інших його позитивних і перспективних новацій слід відзначити прийняття комплексної програми розвитку матеріально-технічної бази інституту, невід'ємною складовою якої було будівництво студентських гуртожитків.

Виробнича нарада працівників студмістечка

Радомир Іванович, як ректор, суворо і вимогливо контролював хід реалізації цієї комплексної програми, і уже в 1978–1979 рр. ввели в дію студентський гуртожиток № 4, а у 1982 році – гуртожиток № 5. Як при цьому не згадати з гордістю, що наш ХТІПО став тоді першим на Україні вищим навчальним закладом, у якому і студенти, і аспіранти повністю забезпечувались гуртожитком, зокрема й сімейні.

На сьогодні студентське містечко університету – це цілий комплекс споруд, обладнання, самоврядних громадських утворень, працівники якого прагнуть якнайкраще забезпечувати і постійно вдосконалювати всі умови для належного відпочинку і повноцінної підготовки до занять і викладацької роботи для всіх його мешканців.

Про гуртожитки загалом, і особливо про гуртожитки студентські. говорять різне, і по-різному. Але все-таки незаперечним є те, що гуртожиток, а по- студентськи – «общага» або «гуртяга», це на добрих чотири-п'ять років друга домівка студента, це місце, де проходить значна і не найгірша частина студентського життя; це ще й хороша школа становлення і формування особистості у колективі, а ще – ефективний та досить результативний засіб виховання у молодої людини уміння враховувати і зважати на інтереси та уподобання інших людей, вгамовувати свої особисті пристрасті і бажання.

Інколи трапляються й такі «персоналії», яким так і не вдається це зрозуміти, усвідомити і сприйняти вимоги життя й поведінки у студентському гуртожитку. Таким доводиться переселятись на проживання у приватний сектор.

Хол студентського гуртожитку №5

У музеї історії

нашого університету є цікавий стенд з фотографіями різних етапів будівництва наших гуртожитків, які значною частиною зводили самі студенти, об'єднані в спеціалізовані студентські будівельні загони. Лозунг у студентів тоді був такий: «Свій дім – своїми руками!».

Кімната – світлиця гуртожитку №3

Нині студентську підприємливість можна охарактеризувати ще одним гаслом: «Хочеш мати гарні умови проживання,– дбай про них сам!». Як уже зазначалося, найголовніше завдання студента – це добре навчатися. Але й студентський побут важить тут дуже багато. Це чудово розуміють завідувачі наших студентських гуртожитків, які постійно дбають про створення студентам належних умов проживання і відпочинку.

Спеціальні огляди, змагання чи конкурси не проводяться, але кожен студентський гуртожиток має бути зручним, облаштованим, сучасним. Це є постійною і головною турботою директора студмістечка та завідувачів гуртожитків № 1 – Тхор О. М., № 2 – Шумицької О. І., № 3 – Харжевської Т. Ф., № 4 – Дацькової Н. А., № 5 – Ісик В. І.

Вдосконалення здійснюється завжди і постійно. Про це добре дбає ректор університету М. Є. Скиба, з ініціативи якого у кожній кімнаті оновлено меблі, облаштовано Інтернет.

Постійно тримає, як мовиться, руку «на пульсі» потреб і запитів студмістечка проректор з адміністративно-господарської роботи та виробничого навчання Фомов А. Д., забезпечує колишній стан складного, енергогосподарства гуртожитків головний енергетик університету Лобко А. П., забезпечує вчасні ремонти, зокрема й термінові – техніко-будівельна бригада Колько М. К. Окремо слід згадати про колишнього директора студмістечка Тимошенка Володимира Трохимовича, який чверть віку невтомно трудився на цій посаді і з неї пішов у вічність.

На перший погляд може здатися, що ніяких особливих проблем у студмістечку не може виникати. Однак тут слід зважати на те, що в наших гуртожитках проживає більше 2,6 тисяч жильців, зокрема

43 сімейні пари. Обслуговує їх теж ціла армія персоналу – близько 90 чоловік: чергових, кастелянок, столярів, прибиральниць, двірників, паспортистів, працівників камер схову і зберігання…

Студентська кухня гуртожитку №2

Про кожного з тих, хто працює у нашому студмістечку, можна і треба згадати. Адже це справжні майстри своєї справи, котрі повсякчас дбають, щоб наші гуртожитки були реальним другим домом для кожного, хто в них проживає.

Не завжди і далеко не всім мешканцям студмістечка зрозуміла, чи навіть помітна робота паспортистів Курій Л. А., Панченко Г. К., котра, до речі, працює на цій посаді у студмістечку більше 30 років та керівника цієї групи – Матвейцевої Л. Д. Водночас, це – надзвичайно відповідальна і досить копітка робота, адже йдеться про основні документи наших молодих громадян, а тому дуже приємно зазначити, що порушень паспортного режиму у студмістечку не допускалось.

Сформовано громадські об'єднання мешканців нашого студмістечка:

– студентські ради у кожному з наших гуртожитків,

– студентська рада з питань побуту при ректорові університету.

Якраз ці ради досить прискіпливо і вимогливо слідкують за дотриманням жильцями правил проживання у студентських гуртожитках, санітарно-гігієнічних вимог, за проведенням генерального прибирання і косметичних ремонтів під час здачі кімнат перед канікулами тощо.

Колектив працівників студмістечка

Попри всі існуючі проблеми та труднощі, колектив студмістечка робить і робитиме все, аби кожен мешканець студентського гуртожитку нашого університету згадував роки навчання і проживання з приємністю і задоволенням.

ВІДДІЛ ОХОРОНИ ХНУ

Відділ охорони, який став окремим структурним підрозділом, підпорядкованим проректору з АГР та ВН Фомову А. Д., було створено ректором Хмельницького технологічного університету Поділля Сіліним Р. І. з метою забезпечення охоронного та перепускного режиму на всіх об'єктах та території вищого навчального закладу (наказ № 36 від 01.03.2000 року).

Першим начальником відділу охорони було призначено Хоменка А. В., а його заступником – Недобитка В. П.

На початку діяльності у штатному розкладі відділу нараховувалося шість штатних одиниць, але згодом через складність виконання обов'язків відділ було збільшено до 20 осіб.

Охоронна діяльність працівників відділу забезпечувала необхідну безпеку та зберігання матеріальних цінностей у навчальних корпусах і виробничо-навчальних приміщеннях. Частина працівників була підпорядкована директору студмістечка Тимошенку В. Т. та його заступнику Ночці Ю. І., що вносило певні деструктивні незручності в управління охоронної системи.

Саме тому, відповідно до наказу ректора № 145 від 12.07.2004 року, чергові навчальних корпусів і виробничо-навчальних приміщень, яких на той час нараховувалось 57 осіб, були переведені з АГЧ у відділ охорони, економічної безпеки та перепускного режиму університету, який згодом став підпорядковуватися Державній службі охорони ХМВ УМВС у Хмельницькій області (наказ ректора № 184 від 07.10.2004 року).

Від Державної служби охорони начальником відділу було призначено лейтенанта Шуфляка О. В., який перебував на цій посаді з лютого 2005 року по лютий 2006 року.

З 14.02.2005 року на посаду заступника начальника відділу було призначено Стойка В. А., а через кілька місяців у зв'язку з оптимізацією відділу охорони, наказом ректора Скиби М. Є. (№ 160 від 29.07.2005 року), чергові і охорона гуртожитків стали підпорядковуватися відділу охорони та перепускного режиму ХНУ, а на посаду начальника відділу в квітні 2006 року було призначено Стойка В. А., його заступником – Дияк О. В.

Довідка

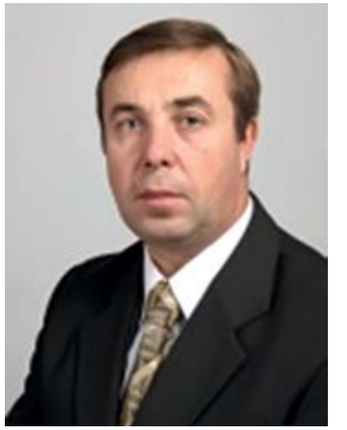

Стойко Віктор Анатолійович народився 15 квітня 1965 року в с. Вихилівка Ярмолинецького району Хмельницької області. Освіта вища. У1985 році закінчив Васильківське ВВАТУ, у 1994 році – Київський інститут ВПС України. Пройшов шлях від командира взводу до заступника командира полку. На посаду начальника відділу охорони та перепускного режиму Хмельницького національного університету був призначений з 01 квітня 2006 року. Відділ нараховує 81 штатного працівника, охороняє 17,56 га території та 18 об'єктів університету.

Починаючи з 2000 року кількість працівників відділу охорони постійно змінювалась, а їх найбільша чисельність – 146 штатних одиниць, була в 2005 році.

У квітні 2013 року у відділі було проведено реорганізацію і на нинішній день, у зв'язку з впорядкуванням штатного розкладу (завдяки застосуванню приладів відео-спостереження та введення у штатний розклад посади оператора), відділ нараховує 82 штатні працівники. Під охороною перебувають 18 об'єктів університету: 5 навчальних корпусів, 5 гуртожитків, бібліотека університету; НВК № 1 та № 2, будинок побуту (3, 4 поверхи), корпус фізичного виховання; господарчий двір; спортивно-екологічний комплекс; спортивно-оздоровчий табір «Буревісник».

З часу створення відділу охорони його працівники неодноразово запобігали крадіжкам матеріальних цінностей та нанесенню шкоди зеленим насадженням і майну університету.

Так, за останніх 10 років працівниками відділу охорони виявлено 344 правопорушення, 21 особу затримано і передано працівникам МВС.

Працівниками відділу постійно ведеться контроль за виконанням студентами та співробітниками наказів ректора про заборону тютюнопаління і вживання алкогольних напоїв на території та в приміщеннях університету.

Забезпечується дотримання перепускного режиму для унемож-

ливлення проникнення всередину навчальних корпусів, гуртожитків, виробничих приміщень сторонніх осіб, що мають злочинні наміри з нанесення шкоди здоров'ю та життю учасників навчально-виховного процесу.

Посадка букового гаю.

Працівники відділу забезпечують охорону всіх масових заходів, які проводяться на території і в стінах університету та постійно удосконалюють професійні здібності.

21 липня 2011 року відділом охорони та перепускного режиму ХНУ разом з управлінням СБУ в Хмельницькій області були проведені навчання по звільненню захоплених терористами заручників і приміщення навчального корпусу № 2, а 1 квітня 2015 року разом з працівниками МНС СБУ та УМВС проведені навчання з цивільної оборони та виникнення загрози скоєння терористичних актів. Постійно проводяться навчання з пожежної безпеки, правил користування охоронно-пожежною сигналізацією, наданню першої долікарської допомоги потерпілим.

Працівники відділу охорони ***Розуман Юрій Семенович, Круліковський Роман Леонідович, Горбатюк Юрій Віталійович беруть участь в АТО в Донецькій та Луганській областях***

Працівники відділу охорони цілодобово чергують на всіх об'єктах університету та території. Забезпечуючи правила внутрішнього розпорядку ХНУ, відділ постійно співпрацює з деканами факультетів, дирекцією студмістечка, відділом з навчально-виховної роботи, навчальним відділом, з іншими структурними підрозділами університету, а також з державними правоохоронними органами.

У відділі налагоджена робота серед працівників охорони з патріотичного виховання, виховної роботи, організовуються екскурсійні поїздки різними областями України, працівники відділу беруть активну участь у наведенні порядку на території університету до дня чистого довкілля, посадці зелених насаджень на території університету.

Службова нарада з працівниками відділу охорони гуртожитку № 4

РОЗДІЛ 6

В УНІВЕРСИТЕТІ ФУНКЦІОНУЮТЬ

ПРОФСПІЛКОВА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАЦІВНИКІВ УНІВЕРСИТЕТУ

Голова комітету Вільної профспілки працівників ХНУ к. е.н., доцент Карпенко Віталій Леонідович

Довідка

Карпенко Віталій Леонідович народився 30 травня 1978 року в м. Хмельницькому.

2001 року закінчив інженерно-економічний факультет Технологічного університету Поділля. Має десять наукових праць. Одружений, виховує доньку. У ХНУ працює з 10 жовтня 2005 року. 7 листопада 2013 року працівники Хмельницького національного університету обрали його лідером профспілкової організації.

Історія профспілкової роботи у Хмельницькому національному університеті розпочалася у 1962 році, коли у вересні місяці була створена профспілкова організація загально-технічного факультету Українського поліграфічного інституту ім. Івана Федорова. У ті часи профспілка нараховувала сім членів, а профорганізатором була обрана Тімкова Галина Савелівна, методист факультету.

Наступні роки були роками збільшення кількості працівників і становлення матеріально-технічної бази профспілки. У 1963–1964 роках профспілкову організацію очолював Калмиков Порфирій Іванович, у 1964–1966 роках – Чесноков Кузьма Іванович. На цей час в організації перебували на обліку 21 член профспілки.

У 1966–1967 навчальному році профспілкова організація розпочинає роботу у новому статусі – профспілка Хмельницького інституту побутового обслуговування. Головою профбюро був обраний комсомольський лідер, викладач Кіницький Ярослав Тимофійович, якого послідовно змінили у 1967–1968 – Ліснічук Володимир Павлович та у 1968–1969 – Демчишин Анатолій Іларіонович.

На початок 1969–1970 навчального року кількість працівників, а з ними і членів профспілки, становила близько 500 осіб. Було створено місцевий комітет та профбюро механічного та техноло-

гічного факультетів, адміністративно-господарської частини та адмінуправлінського персоналу. Місцевком очолив ст. викладач кафедри іноземної мови Байдюк Макар Степанович. Головою профбюро механічного факультету стала Берегова Надія Іванівна, викладач кафедри нарисної геометрії, технологічного факультету – Стоянова Ольга Петрівна викладач кафедри ТШВ, адміністративно-господарської частини – Куликов Анатолій Петрович, заступник проректора з АГР, адмінуправлінського персоналу – Пасічник Зінаїда Гнатівна, бухгалтер НДС.

Значно пожвавив роботу місцевком під керівництвом доцентів Черменського Германа Петровича, (1973/74 н. р.) та Венгржановського Віктора Антоновича (1974/75 н. р.).

Якісні зміни в роботі профспілкової організації відбулися за повторного головування Кіницького Ярослава Тимофійовича (1975–1982 рр.) та Карачуна Віталія Яковича (1982–1986 рр). Здобутками цього періодами були:

– налагодження квартирного обліку для тих, хто потребує покращення житлових умов; організація Спартакіади «Здоров'я» з 10 видів спорту;

– покращення рівня охорони праці та техніки безпеки;

– упровадження принципу змагальності у виробничій та виховній роботі;

– збільшення чисельності членів профспілки до 1000.

Завдяки налагодженню соцзмагання вдалось покращити матеріально-технічну базу, методичне забезпечення навчального процесу, наукові здобутки та винахідництво. Хор колективу працівників був відомий за межами області, не менш успішними були виступи оркестру.

Значно покращився захист прав працівників у виробничих, майнових та фінансових сферах діяльності. Зросла кількість відпочиваючих за рахунок профспілкового бюджету: щоліта закуплялись путівки для оздоровлення працівників на оздоровчих базах у Карпатах, на Азовському та Чорному морях.

Тривалий час профспілкову організацію очолював викладач кафедри інженерної графіки Василишин Антон Миколайович (1986–1991 роки та 1995–2000 роки).

У 1991–1994 роках головою профкому Хмельницького технологічного інституту був обраний ст. викладач кафедри фізики Катеринюк Іван Степанович. За період наполегливої роботи профкому було придбано оздоровчо-спортивний табір Буревісник у с. Головчинці Летичівського району, надавався правовий захист членам профспілки у період змін нормативно-правової бази, скорочення чисельності працівників. У цей складний період у житті України стався незначний вихід із членів профспілки: у 1993 році 58 працівників, у 1994–21 особа. Але, відчувши необхідність правового захисту, у 1995–1996 роках майже всі написали заяви на поновлення їх у члени профспілки. У 1994 році започатковано укладання колективного договору, що покращило умови праці співробітників.

У лютому 2000 року профком співробітників Технологічного інституту Поділля очолив ст. викладач кафедри фізвиховання Авузяк Володимир Іванович. Значне поліпшення туристично-краєзнавчої діяльності (екскурсії у Почаїв, Умань, Львів, Київ, Кам'янець-Подільський), спортивно-оздоровчої роботи (збільшення кількості змагань Спартакіади «Здоров'я» та їх регулярне проведення).

За головування Авузяка В. І. започаткована практика вшанування членів профспілки – ювілярів. Значне збільшення кількості членів профспілки (2082 у 2004 році з 1200 у 2000 році) започаткувало регулярні навчання профактиву та членів профспілки, на яких оголошують новини трудового, пенсійного законодавства та нормативних документів органів соцстраху. Планомірна наполеглива робота з Хмельницькою міською дирекцією Фонду соціального страхування призвела до збільшення кількості путівок на лікування з 15 до 40–45 щорічно та повного фінансування літнього оздоровлення дітей за рахунок Фонду. Новорічні ранки для дітей співробітників у 2003–2004 роках проводяться у при-

Новорічний ранок для дітей співробітників

міщенні їдальні університету, що дало можливість на зекономлені кошти придбати більше подарунків та призів для проведених ігор та конкурсів. Щорічне внесення нових положень до колективного договору на основі генеральної та галузевої угод і постійна його реєстрація в органах виконавчої влади підвищили статус цього документу та збільшила гарантії працівників Хмельницького національного університету.

21 червня 2005 року на установчих зборах Вільної профспілки Хмельницького національного університету ухвалено Статут профспілки та прийнято рішення про вихід із підпорядкування Центрального комітету Профспілки працівників освіти і науки України. Активну участь взяли у цьому процесі Клюс І. П., Герц А. А., Авузяк В. І.

З 28 жовтня 2008 року по 6 листопада 2013 року профспілкову організацію очолював Савюк Микола Андрійович. За цей період через об'єктивні причини кількість членів профспілки зменшилась до 1200 осіб. Значну увагу Микола Андрійович зосередив на розвитку культурно-масової роботи. Так, викладачем кафедри української філології Коваль Т. П. за підтримки голови профкому Вільної профспілки Хмельницького національного університету було засновано літературний театр «Глорія», який став відомим далеко за межами нашої області.

Продовжувались добрі традиції оздоровчої, спортивної та екскурсійної діяльності під егідою профспілки.

Початок 2014 року був складним для профспілкової організації – у лютому 2014 року, у зв'язку із виявленою неузгодженістю установчих документів профспілки та чинного законодавства, профком профспілки прийняв рішення про припинення діяльності «Вільної профспілки Хмельницького національного університету».

І вже з березня 2014 року з метою узгодження діяльності профспілкової організації з чинними законодавчими та нормативними актами України створено і зареєстровано «Вільну профспілку працівників Хмельницького національного університету», до якої увійшло 800 працівників університету.

Оновлена профспілкова організація університету стала продовжувачем славних традицій попередників. Протягом 2014–2015 років активно провадилась екскурсійна діяльність (всього організовано

Збір коштів для військової частини

близько 20 екскурсій, в яких взяли участь близько 800 учасників). Екскурсійні подорожі організовувалися з метою формування національно-патріотичних цінностей у студентів та працівників університету.

У 2015 році за ініціативою профспілкової організації створено «Комісію з трудових спорів», яку сформовано на паритетних засадах із представників адміністрації та комітету профспілки, що дозволило підвищити стандарти соціального захисту працівників університету.

По-новому здійснюється і поточна робота профспілкової організації: одним із головних об'єктів уваги комітету профспілки є створення в університеті такого типу організаційної культури, який би сприяв його поступальному розвитку, активізував профорієнтаційну роботу та формував як у працівників університету, так і у студентів позитивне ставлення до бренда «Хмельницький національний університет».

Профспілкова організація разом із адміністрацією та структурними підрозділами університету активно долучається до підтримки учасників АТО. Так, у червні 2014 року колективом університету зібрано близько 90000 грн, на які було придбано тепловізор «Archer TMA-55», який передано спецпідрозділу СБУ «Альфа».

У квітні 2015 р., у відповідь на звернення командира військової частини А-0661 Пастуха В. В., адміністрацією університету, профспілковим комітетом та колективом факультету програмування, комп'ютерних та телекомунікаційних систем було організовано збір коштів, на які було закуплено та передано спорядження для особового складу військової частини А-0661. Всього університет передав 30 підсумків на магазини АК, 2 чохли для бронепластин та 3 універ-

сальні сумки типу «Сухарка» на загальну суму 10 000 грн.

Окрім цього, за дорученням ректора Скиби М. Є. в університеті в зимовий період було організовано пошиття термобілизни для учасників АТО. Всього пошито та передано в зону АТО понад 60 комплектів термобілизни різним військовим підрозділам на загальну суму понад 20 000 грн.

За участі колективу університету та за підтримки спілки ветеранів Афганістану в особі Приступи М. І. було придбано, переобладнано і відремонтовано автомобіль УАЗ-452, який передано у використання особовому складу батальйону «Айдар». Загальна сума спонсорської допомоги становила понад 30 000 грн.

Всього за період 2014–2015 рр. університет за підтримки профспілкової організації працівників надав допомогу учасникам АТО на суму понад 150 000 грн.

Таким чином, системна, поступальна і прозора діяльність профспілкової організації не залишилась поза увагою правників університету, про що свідчить відчутне збільшення кількості членів профспілки – протягом 2015 року їх кількість збільшилась на 50 осіб і досягнула 850.

СТУДЕНТСЬКА ПРОФСПІЛКА

Профспілкова організація студентів Хмельницького національного університету – добровільна неприбуткова громадська організація студентів, докторантів та аспірантів університету метою якої є представництво, здійснення та захист навчальних, соціально-економічних прав та інтересів членів профспілки. Організована у квітні 2011 року нині вона нараховує 4800 своїх членів.

Голова профспілкової організації студентів Вичавка А. А.

Чим допомагає студенту ця громадська організація?

Насамперед, вона допомагає відстоювати свої права та інтереси перед адміністрацією університету. Якщо, наприклад, студента виселяють з гуртожитку або відраховують з університету з причин не пов’язаних з успішністю, профком студентів може сприяти вирішенню такої проблеми на користь студента при дотримані ним надалі визначених умов навчання в університеті та проживання в гуртожитку.

Вирішення адміністрацією університету цих та багатьох інших проблем, які час від часу виникають у житті студентів, обов’язково узгоджується з профспілковим комітетом.

Профком студентів надає можливість студентам самим брати участь в організації своєї діяльності, при необхідності, отримувати матеріальну допомогу, путівки на лікування та відпочинок за пільговою ціною, придбання квитків на ті чи інші заходи у культурно-освітніх закладах нашого міста.

Частиною діяльності профкому студентів є організація поїздок вихідного дня до таких міст, як Київ, Львів, Умань, Кам’янець-Подільський та багатьох інших історичних місць

України. Разом з університетськими кафедрами профспілка організовує поїздки на міжнародні та всеукраїнські виставки де студенти отримують багато корисної і важливої інформації. Окрім цього, вона організовує допомогу бійцям АТО, куди входить фасування

сухих борщів, здача крові для поранених бійців, збір коштів на придбання медикаментів та цілий ряд інших важливих і необхідних речей. Зауважимо, що на сьогодні загальна вартість наданої допомоги сягає близько 100 000 грн.

Нарада членів профспілки студентів за участі ректора ХНУ Скиби М. Є.

Які права та обов'язки членів профспілки?

Члени профспілки мають право на:

• представництво, здійснення та захист профспілкою їхніх прав;
• правовий захист, безоплатну юридичну допомогу;
• участь у заходах та акціях, які проводить профспілка;
• одержання пільгових путівок на санаторно-курортне лікування та відпочинок, при наявності коштів; • отримання матеріальної допомоги на підставі рішення первинної профспілкової організації тощо.

В свою чергу члени профспілки зобов'язані:

• особисто брати участь у діяльності профспілкової організації;
• виконувати рішення профспілкових органів;
• не допускати дій, що наносять збитки профспілковій організації, перешкоджають досягненню мети і виконанню завдань профспілки.

У День народження Тараса Шевченка профком студентів щорічно організовує національно-мистецький форум «Мій Шевченко»

Зауважимо, що членом профспілки може стати будь-який студент, аспірант, докторант університету денної форми навчання.

Їх залучення до цієї організації відбувається на першому курсі де делегати від профкому проводять роз'яснювальну роботу у навчальних групах.

З часом у них обирається профорг, який і піклується про своїх одногрупників.

РАДА ВЕТЕРАНІВ

Ветерани – заслужені, шановані в нашому закладі люди, життєвий досвід і набуті протягом тривалого часу знання яких служать для формування у молодих працівників та викладачів ефективної, відповідальної, цілеспрямованої праці, направленої на покращення її якості, навчально-виховного процесу.

14 травня 2014 року в університеті було оновлено Раду ветеранів, яку очолив доцент кафедри «Здоров'я людини», заслужений працівник фізичної культури і спорту України Євгеній Михайлович Свіргунець.

Рада ветеранів ХНУ – це постійно діючий консультативно-дорадчий громадський орган ректорату та вченої ради університету, який створений для вирішення важливих питань розвитку університету, поточних проблем, які потребують єдиного рішення керівних органів. До її складу входять 25 осіб: провідні вчені, викладачі, співробітники університету, які пропрацювали більше 25 років, і кандидатури яких висунули ради факультетів чи збори представників структурних підрозділів.

Рада ветеранів обирається терміном на три роки і затверджується наказом ректора.

Але не тільки покращенням виховного процесу в закладі обмежується її діяльність.

До її компетенції відноситься і широкий спектр інших завдань, серед яких:

– громадський контроль за дотриманням виконання статуту університету;

Рада ветеранів університету вітає учасника бойових дій Демидова І. П.

– розгляд проблем, які не вирішуються або вирішуються конфліктно;

– захист трудових, соціально-економічних і духовних прав і інтересів ветеранів праці, пенсіонерів;

– організація наставництва молодих спеціалістів, патріотичної роботи;

– залучення до культурно-масової роботи та спорту ветеранів і пенсіонерів;

– забезпечення матеріальної підтримки і допомоги ветеранам, їх вшанування у святкові та ювілейні дні;

– внесення пропозицій про присвоєння почесних звань і винесення їх на затвердження вченою радою університету, та багато інших питань, які виникають у процесі діяльності ВНЗ.

До складу ветеранської організації входить близько 190 пенсіонерів, серед яких 26 учасників бойових дій, 39 учасників трудового фронту, троє ветеранів бойових дій на території інших держав, 83 наукових діячів та викладачів, інших працівників, які більше 40 років працюють в університеті, нагороджені Почесним знаком «Ветеран Хмельницького національного університету».

Заслужені працівники та ветерани університету (2015р.)

МУЗЕЙ ІСТОРІЇ УНІВЕРСИТЕТУ

Переглядаючи книгу відгуків музею історії нашого вищого навчального закладу, можна наочно переконатися в тому, що цей підрозділ університету – досить важливий і необхідний елемент у загальному комплексі навчально-виховної роботи зі студентами.

Наприклад, в одному із недавно записаних відгуків зазначено: «Ми вже давно завершили навчання у ХТІПО, але поки не побували в цьому музеї, навіть не уявляли собі, який ВНЗ ми закінчили і яка славна й незвичайна у нього історія».

Для тих, хто запропонував ідею створення музею історії уже університету, хто готував і оформляв його тематико-експозиційний план, збирав стендові та натурні експонати, такі вдячні відгуки – не диво, адже для того музей і створювався, щоб зберігати, пропагувати, дивувати і захоплювати, виховувати почуття гордості за свій вищий навчальний заклад. Отже, з тим, що Хмельницький національний університет, як один із провідних вищих навчальних закладів сучасної України, пройшов нелегкий, багато в чому повчальний шлях, найкраще і найпереконливіше можна ознайомитися в університетському музеї історії.

Цей шлях розпочався із загальнотехнічного факультету, відкритому у Хмельницькому Львівським поліграфічним

інститутом ім. І. Федорова в червні 1962 року. Згодом факультет став філіалом цього ж інституту, а в серпні 1967 року –самостійним вищим навчальним закладом – Хмельницьким технологічним інститутом побутового обслуговування. Таких інститутів на той час у Радянському Союзі було створено лише два: Далекосхідний у Владивостоці і Хмельницький в Україні. Вони повинні були стати першопрохідцями у вирішенні проблем із забезпечення кадрами вищої кваліфікації цілої галузі народного господарства.

Налагоджувати цю справу було непросто через відсутність належної матеріально-технічної і навчально-методичної бази, нестачу досвіду, викладачів, технічного персоналу тощо. Довелося вчитись самим і вчити студентів. Колектив новоствореного навчального закладу подолав ці труднощі і виправдав покладені на нього сподівання.

За підтримки Міністерства освіти та Міністерства побутового обслуговування України, керівництва міста і області, порівняно за короткий термін, на тодішній околиці Хмельницького виросло ціле студентське містечко. Була досягнута можливість готувати фахівців високої кваліфікації для служби сервісу. На кінець 90-х років минулого сторіччя інститут переріс уже затісні для нього рамки галузевої спрямованості і був у 1989 році перейменований у Хмельницький технологічний інститут. Подальший його прогрес пов'язаний з акредитацією за найвищим IV рівнем і набуттям у 1994 році нового статусу – Технологічний університет Поділля (ТУП).

Безумовно, що це обумовило і нові можливості щодо розширення діапазону наукових пошуків, удосконалення навчально-виховного процесу, покращення рівня соціальної активності трудового колективу. На цій підставі ТУП у грудні 2003 року був реорганізований у державний університет, а ще через рік, у серпні 2004 року, указом Президента України йому надано статус національного.

Зрозуміло, такий незвичний шлях і, що дуже важливо, такий небачений досі темп творення сучасного вищого навчального закладу просто необхідно було якось офіційно зафіксувати і утвердити, тобто організаційно оформити, а згодом і увічнити.

Ідея створення музею історії університету тривалий час виношувалася ректором університету Скибою Миколою Єгоровичем, його найближчими помічниками – радником ректора і колишнім багаторічним керівником нашого вищого навчального закладу Сіліним Радомиром Івановичем, проректором з науково-педагогічної роботи Войнаренком Михайлом Петровичем. А вже реалізовувалася практично, набуваючи конкретних рис і фактів у приміщенні, фотоматеріалах і документах, оригінально оформлених стендах і в натурних експонатах, проректором з адміністративно-господарської частини Фомовим Анатолієм Дмитровичем, деканатами і кафедрами університету і значною мірою – доцентом кафедри історії, кандидатом історичних наук Ткачуком Іваном Хомичем, який і став першим багаторічним (з 2001 по 2010-й рік) директором музею, а також художниками-оформлювачами Анатолієм Миколайовичем і Любов'ю Романівною Басалюками, фотохудожником Олександром Олексійовичем Нікітіним.

Багато цікавих документів і фотографій, призів, кубків, медалей та дипломів підготували для музею історії завідувач кафедри фізичного виховання Свіргунець Євген Михайлович, керівник студентського будинку моделей Баннова Ірина Мусіївна, директор центру культури і естетичного виховання студентів Цимбалістий Василь Феодосійович.

На сьогодні університет посідає провідні місця у всеукраїнських рейтингах серед

вищих навчальних закладів своєї групи і уже добре відомий не тільки в Україні, але й далеко за її межами.

У музеї його історії, який почав діяти у вересні 2001 року, можна детальніше ознайомитись з цікавим минулим та багатогранним сучасним життям університету.

Діюча нині експозиція складається із тематично пов'язаних між собою сторінок-розділів під загальною назвою «Літопис становлення університету». Вона відкривається узагальненими, найбільш вагомими кількісними і якісними показниками, що яскраво характеризують стан справ та здобутки колективу університету. Тут і діаграми збільшення кількості напрямів спеціальностей, за якими готуються фахівці, і графіки зростання чисельності прийому та випуску спеціалістів, і дані про покращення якісного складу професорсько-викладацького складу, і відомості про формування нових кафедр тощо.

Експозиція дає можливість відвідувачам ознайомитися з місцем працевлаштування випускників, переважна більшість яких працюють за фахом або ж стали приватними підприємцями. Значна частина випускників трудиться в державних управлінських структурах, органах місцевого самоврядування, займається науковою діяльністю. Лише у Хмельницькому національному університеті викладачами працює близько 260 випускників – кандидатів наук, доцентів, 25 з них стали докторами наук, професорами.

У експозиції музею демонструються документи і фотоматеріали, які підтверджують, що протягом останнього десятиріччя, а точніше з того часу, як наш вищий навчальний заклад став власне університетом (з серпня 1994 року), відбувалося помітне і постійне зростання кількості отриманих всеукраїнських і місцевих нагород та відзнак. Це, зокрема, золоті й срібні медалі на щорічних всеукраїнських виставках і конкурсах «Високі технології в освіті», «Сучасна освіта в Україні», «Модернізація вищої освіти в контексті вимог Болонської конвенції» та ін.

Ряд викладачів університету отримали за цей час нагрудні знаки «За наукові досягнення», медаль «А. С. Макаренко», премію М. М. Дармановського, звання «Відмінник освіти України» та «Заслужений працівник освіти України».

У музеї експонуються також відзнаки студентського будинку моделей, кафедр дизайну та технології швейних виробів, здобуті ними на всеукраїнських та міжнародних виставках і конкурсах, відзнаки і призи місцевих органів влади та громадських організацій типу «Бренд року», «Людина року» тощо. Демонструються також призи й кубки, здобуті останнім часом спортсменами й аматорами художньої творчості університету.

З другого розділу музейної експозиції «Заснування та розвиток університету» відвідувачі музею довідуються про існуючі тоді головні проблеми та форми і методи їх вирішення кожним із чотирьох ректорів, які за цей період очолювали наш вищий навчальний заклад. Кожному з них у розділі відведена окрема сторінка-стенд. Розпочинається розділ із фотографії засновника ВНЗ – ректора Львівського поліграфічного інституту (нині Українська академія друкарства) Володимира Григоровича Шпиці. Саме ним був підписаний перший документ – наказ № 134 від 6 червня 1962 р. по Львівському поліграфічному інституту, яким призначалася комісія щодо створення у м. Хмельницькому загальнотехнічного факультету. Деканом факультету призначено старшого викладача Семена Михайловича Ганжурова, який і став згодом першим ректором. Його змінив на цій посаді Михайло Іванович Карпиленко, а далі 27 років поспіль керівником університету був ректор-легенда, доктор технічних наук, професор Радомир Іванович Сілін – один із творців сучасної наукової теорії торсійних

полів, особистість, що входить до числа п'ятисот найвпливовіших у науці людей планети, «Почесний громадянин м. Хмельницького», кавалер Нобелівської медалі.

Окремі стенди загальної експозиції музею розповідають про університетську наукову бібліотеку, про будівництво нових навчальних корпусів, гуртожитків, спортивних баз університету, а також про ветеранів війни і праці, заслужених працівників нашого вищого навчального закладу.

У практику роботи музею уже давно ввійшла підготовка і експонування тематичних стендів до певних історичних та знаменних дат, зокрема, до Дня Перемоги, чергової річниці Чорнобильської трагедії та Голодомору 1932–1933 років, а також до інших суспільно значимих подій.

Окремі стенди з документами і фотографіями готувались до важливих ювілеїв авторитетних працівників університету, зокрема до 60-річчя народження ректора університету М.Є. Скиби, проректора М.П. Войнаренка, 70-річчя проректора С.Г. Костогриза, 80-річчя докторів наук, професорів Р.І. Сіліна та О.О. Орлова.

Безперечно, окрема експозиція присвячена новаторському підходу до керівництва вищим навчальним закладом доктора технічних наук, заслуженого працівника освіти України, лауреата Міжнародного академічного рейтингу популярності «Золота Фортуна», члена-кореспондента Академії педагогічних наук України, професора Миколи Єгоровича Скиби, котрий сміливо взяв на себе тягар відповідальності, освоїв багату спадщину і творчо використав її для впевненого пошуку нових підходів з підготовки висококваліфікованих фахівців.

Експонати музею історії університету, зокрема сторінки розділу «Миттєвості життя», передусім такі, як «Перша лабораторія», «На досвіді ветеранів», «Свій дім – своїми руками» та інші, розкривають багатобарвність, різноманітність зв'язків колективу викладачів і студентів, їх спільну працю щодо удосконалення процесу формування спеціалістів, освітній і професійний рівень яких відповідав би вимогам сучасних комп'ютерних технологій та морально-етичним нормам особистості. Вирішенню цього завдання великою мірою сприяє науково-дослідна робота професорсько-викладацького складу та участь у ній студентів. Не випадково це лейтмотив майже всіх музейних експозицій, зокрема, розділу «Науково-дослідна робота студентів», де особливе місце належить «Студентському будинку моделей». Разом з тим, відвідувачі музею мають змогу ознайомитися зі станом науково-дослідної роботи викладачів: її напрямами, тематикою та динамікою, якісними і кількісними показниками.

Імена професорів університету, докторів наук: М.Є. Скиби, М.П. Войнаренка, Я.Т. Кіницького, С.Г. Костогриза, В.Г. Каплуна, В.П. Ройзмана, Г.Б. Параски, О.О. Орлова, В.М. Качурика, А.Г. Кузьменка, М.Ф. Семенюка, В.П. Либи, А.Л. Славінської, В.М. Нижника, В.П. Олександренка, Я.М. Гладкого, М.П. Мазура, В.Б. Рудницького, В.М. Локазюка, В.В. Шевелі, Г.С. Калди тощо, широко відомі серед науковців. Доцент нашого університету Є.М. Заверач спільно з науковцями Київської політехніки стала лауреатом премії Президента України для молодих науковців за роботу «Електрохімічні сенсори нового покоління для моніторингу економічної безпеки повітряного середовища».

Збільшення багатьох видів співпраці між вищими навчальними закладами не обмежується рамками державних кордонів. Відбуваєть-

ся інтенсивний процес налагодження співробітництва між вищими навчальними закладами різних держав: Хмельницький національний університет нині має такі зв'язки зі 102-ма вищими навчальними закладами Росії, США, Польщі, Німеччини, Франції, Литви, Білорусії та ін. Це сприяло змінам у системі управління. В університеті створений спеціальний відділ міжнародних зв'язків та введена відповідна посада проректора, яку обіймає професор Йохна Микола Антонович.

З відвідувачами музею Кенц В. І. 2010 рік

За вагомий внесок у розвиток зовнішньоекономічної діяльності регіону та співпрацю з Торгово-промисловою палатою України, президія палати у 2004 році нагородила університет «Почесною грамотою», згодом отримано інші відзнаки цієї авторитетної державної структури.

Завершають експозицію музею університету розділи, присвячені розвитку фізичного виховання, спортивних досягнень та художньої самодіяльності. Це, безперечно, найбільші, насичені і цікаві розділи, оскільки вони розповідають про реалізацію природних задатків кожного із учасників.

Наші студенти лідирують серед команд вищих навчальних закладів України своєї групи. У музеї експонуються матеріали про чотирьох олімпійських чемпіонів, багатьох чемпіонів Європи і світу, про заслужених майстрів спорту і майстрів спорту міжнародного класу, подається статистика про більше двохсот майстрів спорту – студентів і викладачів університету. Особливо вражає відвідувачів така інформація: за 55 років існування нашого ВНЗ на чемпіонатах Європи і світу, на універсіадах 49 разів піднімався прапор нашої країни і звучав її гімн на честь перемог наших студентів. Такий результат є почесним навіть для будь-якого спортивного навчального закладу. Як і спортсмени, неодноразово прославили свій університет учасники 14 творчих колективів художньої самодіяльності університету.

У музеї історії університету гості із Баку. Екскурсію проводить Мельник П. К.

В експозиції музею – матеріали, кубки, дипломи, інші відзнаки насамперед чотирьох народних аматорських колективів, завойовані ними нагороди всеукраїнських та міжнародних фестивалів і конкурсів, листи-подяки мерів міст Європи та країн СНД.

За час функціонування музею його експозицію відвідали делегації 40 вищих навчальних закладів іноземних держав, 36 делегацій інших ВНЗ України. У музеї організовуються тимчасові виставки, присвячені ювілейним датам країни, провідним науковцям університету, досягненням наукових шкіл, виданням праць викладачів та студентів університету, демонструються подарунки, які одержали факультети, інститути.

Ознайомлення з експозицією музею історії університету свідчить, що в університеті створені всі необхідні умови для підготовки фахівців вищої кваліфікації: достатня сучасна матеріально-технічна база, високопрофесійний професорсько-викладацький і інженерно-технічний колективи, новітня навчально-методична основа, міжнародні науково-методичні і технічні зв'язки, кваліфіковане керівництво.

ВІДДІЛ ОБРОБКИ ІНФОРМАЦІЇ

Історія відділу обробки інформації бере початок у далекому 1975 році зі створення фотокінолабораторії. Таке рішення було прийняте за пропозицією ректора ХТІПО Радомира Івановича Сіліна, який вважав, що на той час сучасний вищий навчальний заклад не може повноцінно розвиватися без фото- і кінозйомки. На початку діяльності структурного підрозділу колектив складався з 5 працівників, очільником якого було призначено випускника ХТІПО Олександра Олексійовича Нікітіна. Головним завданням лабораторії було виконання замовлень науково-дослідного сектору закладу: здійснювати фотографування наукових розробок і реєстрацію досліджень, забезпечувати фотоматеріалами оформлення наукових звітів. Колектив працював у напруженому ритмі. Були такі дні, коли доводилося виготовляти понад 1000 фотографій. При проведенні наукових досліджень активно застосовувалася і кінозйомка. Суттєвим кроком вперед у цьому напрямі стало використання швидкісної кінозйомки для реєстрації швидкоплинних процесів у різних галузях науки. Цей сучасний інструмент використав і завідувач лабораторії Олександр Нікітін, працюючи над кандидатською дисертацією, яку захистив у 1990 році. Окрім надання практичної допомоги науковцям в їх дослідженнях, у функції лабораторії входило і відображення у світлинах та кінозйомка суспільно-політичного життя інституту. У той час було створено низку кінофільмів, зокрема, «Наш технологічний», «С ветром споря», «Дорогой исканий» та інші. Фільми брали участь в обласних і республіканських творчих конкурсах. Діяльність структурного підрозділу не обмежувалася тільки межами закладу. Невеличкий колектив, кістяк якого складався з трьох працівників – Олександра Нікітіна, Наталії Ніцевич та Олександра Соленцова, брав участь у фіксації подій з життя міста, області, України. Зокрема, підтвердженням цьому

Творчий колектив фотолабораторії (зліва направо): завідувач лабораторії Нікітін О.О., старший лаборант Ніцевич Н.Д., провідний інженер Соленцов О.О. (2000 рік)

є кінозйомка урочистого пронесення Олімпійського вогню Хмельниччиною, фільми про місто Хмельницький та Хмельницьку область.

Урочистий ритуал «Посвячення першокурсників у студенти». Старші лаборанти Босак Л. В., Босак В.М. беруть інтерв'ю у першокурсника (2011 рік)

З кожним роком інститут ставав все потужнішим і в 1994 році отримав статус університету. Подальший розвиток Технологічного університету Поділля його ректор Радомир Іванович Сілін вбачав не тільки в збільшенні кількості студентів, започаткуванні нових напрямів і спеціальностей підготовки фахівців, а ще й у вдосконаленні навчально-виховного процесу та наукової діяльності, які не можуть бути повноцінними без запровадження нових технологій. На часі постало, зокрема, питання щодо створення лабораторії відеотехнологій (відома під назвою відеолабораторія, відеостудія «Імпульс»). 30 грудня 1994 року новий структурний підрозділ у складі завідувача Олександра Нікітіна, ст. лаборантів Володимира Босака, Любові Босак запрацював. На виділені кошти придбали відеокамеру SVHS, два відеомагнітофони, мікшерний пульт, штатив, мікрофон, і робота «закипіла». Першою творчою працею відеолабораторії був фільм «До Франції на карнавал», створений на відеоматеріалі про участь самодіяльного народного ансамблю «Юність Поділля» у міжнародному фестивалі. Колективна робота зацікавила Хмельницьке обласне телебачення і була включена в програму для показу по області. Так розпочалася творча співпраця з Хмельницьким обласним телебаченням, яка надихнула невеличкий колектив на втілення нових ідей, і до річниці зміни статусу закладу на екрани обласного телебачення вийшов фільм «Віват, університет!». Загалом з 1995 по 2015 роки про університет створено низку презентаційних фільмів, рекламних роликів, які могли бачити телеглядачі Хмельниччини, України і за кордоном.

Яскрава сторінка в діяльності лабораторії відеотехнологій – це участь студентського будинку моделей у міжнародних конкурсах молодих дизайнерів одягу, що проводилися в Санкт-Петербурзі. Цій темі присвячені дві творчі роботи «В пошуках прекрасного» і «Народження образу». Вони були настільки вдало створені, що стали

Зустріч з випускниками. Старші лаборанти Босак Л. В., Босак В.М. беруть інтерв'ю у випускника 1982 року Мазурчака О. В. – першого заступника голови Київської міської державної адміністрації (2012 рік)

одними з рейтингових на телебаченні, а це ще один суттєвий крок до визнання на обласному рівні.

Оскільки самодіяльний народний ансамбль танцю «Юність Поділля» щороку бере участь у міжнародних фольклорних фестивалях за кордоном, на цю тему відеостудією «Імпульс» створено ще низку цікавих фільмів, в яких розповідалося не тільки про виступи танцювального колективу на фестивальних сценах та майданчиках, а й про історію фестивалів та країни, де вони проводилися: Францію, Іспанію, Португалію, Бельгію, Голландію тощо – цим вони і були цікаві телеглядачам.

Технології стрімко розвивалися і на часі було придбання наприкінці 1997 року комп'терної техніки, що водночас спонукало до розширення штатів. У творчий колектив гармонійно прийняли молодого колегу Павла Будяя (до речі, у такому складі колектив працює й донині). Сучасна матеріальна база дала новий поштовх і нові можливості для творчості.

Але, окрім виготовлення великих відеополотен, постало питання висвітлення на екранах діяльності університету мобільними формами, виготовленими, знову ж таки, власними силами. З цього часу чільне місце в роботі лабораторії відеотехнологій посіли репортажі. Спочатку було досить складно у двохвилинному сюжеті викласти суть того чи іншого заходу, різних за напрямами і тематикою, але з часом працівники швидко набули професійного досвіду і в інформаційній галузі. Цьому сприяла тісна співпраця з інформаційним відділом ХОДТРК «Поділля-Центр». Велику кількість репортажних сюжетів, що вийшли зі стін лабораторії, телеглядачі могли побачити в програмах «Подільська панорама», «Новини», «Тиждень Хмельниччини», а значна частина з них використовувалася, зокрема, і при формуванні інформаційних випусків обласного радіо. А це велика заслуга в формуванні і підтримці іміджу закладу на теренах міста, області, країни.

Швидко плинув час, але ще стрімкіше розвивалися технології. У 2002 році за підтримки ректора Миколи Єгоровича Скиби була придбана сучасна відеокамера. Поступово й інше відео- та комп'ютерне обладнання частково замінювалося на сучасне. Це забезпечило продовження співпраці з ХОДТРК «Поділля-Центр».

Увесь цей час активно розвивався і заклад. Здобувши статус «національний» у 2004 році він став Хмельницьким національним університетом. Внаслідок структурної реорганізації фотолабораторію і лабораторію відеотехнологій об'єднали у відділ обробки інформації. Зросли не тільки обсяги і напрями роботи, але й вимоги до її якості. Відділ надає допомогу в організації навчально-виховного процесу, зокрема, для дистанційної форми навчання (on-line лекції та лабораторні роботи), бере участь у наукових дослідженнях (знімання швидкоплинних процесів), виготовляє відеоверсії суспільних, патріотичних, мистецьких і спортивних заходів. Найважливіші з них можна побачити на сайті Хмельницького національного університету («Відеотека»). Наприкінці кожного року силами відеолабораторії та фотолабораторії створюється підсумковий відеофільм «Події року, що минає». Більше року періодично виходить в ефір на різних місцевих телеканалах програма «Освіта» (автор і ведуча Тетяна Бондаренко, зйомку і монтаж забезпечує відділ обробки інформації).

Ось такими є основні віхи і здобутки в діяльності відділу обробки інформації. За багато років поступово сформувався великий за обсягами і різноманітний за тематикою фото-, кіно- і відеоархів, який досить часто є затребуваним. На разі знову нагальним постає питання щодо оновлення матеріально-технічної бази, щоб відповідати вимогам часу і мати сучасні технічні можливості для реалізації нових цікавих творчих ідей.

Колектив відділу обробки інформації. 1-й ряд (зліва направо): ст. лаборант Босак В.М., ст. лаборант Босак Л.В., завідувач відділу Нікітін О.О., 2-й ряд (зліва направо): ст. лаборант Будяй П.В., провідний інженер Соленцов О.О.

ВІДДІЛ ЕСТЕТИКИ ТА ДИЗАЙНУ

Лабораторія естетики та дизайну була створена 1 лютого 1997 року за наказом ректора Сіліна Р.І. № 10 “Про зміни в структурі відділу ТЗН і організацію лабораторії естетики та дизайну” від 27.01.1997 року. За штатним розписом він налічував три одиниці: завідувач, спеціаліст б/к та художник. Відділ очолила Басалюк Любов Романівна, а сам відділ підпорядковувався проректору з АГР Фомову Анатолію Дмитровичу. Основним завданням лабораторії була організація наочно-рекламної діяльності, а також відображення основних заходів життя університету. Спочатку робота виконувалася вручну, в майстерні стояв різкий запах водоемульсійних та олійних фарб, розбавників, клеїв, тушей, було задіяне таке обладнання як “кульман”, “епідіаскоп” та “придад СЧП”...

Творчий тандем – Басалюк Л.Р. та Басалюк А.М., 2005 р., робота над ювілейною експозицією.

Згодом, з 2002 року, за керування ВНЗ ректора Скиби М.Є. почалась комп’ютеризація виробничого процесу. На 40-річчя університету в лабораторії естетики та дизайну було закуплено 2 комп’ютера, сканер, а потім і принтер для струйного друку та ріжучий плотер для різання самоклеючої плівки. Після освоєння оргтехніки робота пішла веселіше, ефективніше і, насамперед, дала більше можливостей для творчості. В університеті з’явились декоративна усановка “Символіка України та університету”, “Дошка пошани викладачів і співробітників” та “Дошка пошани кращих студентів”, “Дошка професорів, докторів наук”, “Дошка переможців студентських наукових робіт”, “Дошка оголошень”, багаточисленні стенди приймальної комісії, два методичних кабінети за проектами відділу. До 40-річчя університету був створений “Музей історії університету” – проект вирішення інтер’єру, обладнання та конструкцій виставкових стендів були зроблені працівником лабораторії художником І категорії Басалюком Анатолієм Миколайовичем, а оформлення стендів – усіма працівниками лабораторії. Була розроблена інформаційна система університету – серія табличок та піктограм по всіх корпуас та

гуртожитках. Всеукраїнські виставки ХНУ, які оформлялись найсучаснішими матеріалами та технологіями, неодноразово займали перші місця.

З 2005 року лабораторія була підпорядкована проректору з навчально-виховної роботи Войнаренку Михайлу Петровичу. Під його керівництвом було зроблено багато цікавих проетів, таких як оформлення різних творчих конкурсів “Дебют” (2005 р.), “Піснецвіт” (2013 р.), декорації на 8 Березня, Новий рік, розписи Будинку Молоді “Проскурів”, реквізит на “Випуск” та “Посвяту в студенти” та інші мистецькі заходи.

Справжньою перлиною в університеті стала установка “Т.Г.Шевченко “Учітеся брати мої, думайте, читайте...” (автор композиції Басалюк Л.Р.) – виконана влітку 2011 року.

До 50-річчя Хмельницького національного університету (після реорганізації) працівниками відділу естетики та дизайну було виконано багато композицій на банерній тканині, установка приймальної комісії “Запрошуємо на навчання”, “Ласкаво просимо” – на вході в 4-ий корпус, в їдальню, спорткомплекс та інші; були розроблені буклети, запрошення, бланки “Подяк ректора” та “Грамот”, спроектована та випущена “Книга пошани університету”.

До ювілею було створено “Музей історії техніки”, де відділ естетики та дизайну працював безпосередньо над оформленням стендів. Надзвичайно цікавий матеріал, унікальні експонати та творчий підхід до роботи (директор музею Вишквар І.М., начальник відділу естетики та дизайну Басалюк Л.Р., художник І кат. відділу Басалюк

Загальна площа стендів “Музею історії техніки” більше 150 кв.м.

А.М., к.т.н., доцент кафедри дизайну Чоловський Р.Г.) дали свої результати – музей користується величезною популярністю серед відвідувачів.

Художнє панно "Символіка України", 4-ий н.к., автор Басалюк А.М.

Дизайн-проекти приміщень університету, графічний дизайн стендів, оформлення виставок, експозицій музеїв, розробка лавок, ліхтарів вуличного освітлення, пунктів харчування, тощо – ось неповний перелік робіт відділу естетики та дизайну. Високий рівень оформлення університетських заходів, таких як міжнародні конференції, літературно-мистецькі вечори, книжкові виставки бібліотеки ХНУ, програми занять з першої медичної допомоги та цивільного захисту населення, акції студентського самоврядування "Молодь проти куріння", "Молодь проти СНІДу", "Зелений паросток майбутнього", "Щаслива студентська сім'я", "Милосердя", реквізит, трафарети для студентських флешмобів та інше сприяють підвищенню духовного та культурного рівня студентської молоді та збереженню національних традицій.

Відділ естетики та дизайну активно працює і в напрямку оформлення патріотично-виховних заходів університету. Були випущені плакати "Герої небесної сотні", "Університетська сотня", "Збір коштів учасникам АТО", пакувальні листки-вкладки для борщів польової кухні.

Неодноразово оформлялись тематичні експозиції в "Музеї історії університету", такі як "Голодомор", "День пам'яті та примирення", "Чорнобильська трагедія", "Поїздки в зону АТО і посильна допомога університету військовослужбовцям". Працівники відділу брали активну участь в проектних роботах над створенням пам'ятної стели героям Небесної Сотні "Героям слава"(2015 р.).

Нині відділ естетики та дизайну (Басалюк Л.Р., Басалюк А.М., Стрихарчук Ю.В.) – дружній колектив висококваліфікованих, творчих фахівців, людей, які відповідають рівню завдань, що стоять перед вищою школою – надійний колектив, що працює на успіх університету.

СПОРТИВНИЙ КЛУБ

Хмельницький національний університет славиться своїми спортивними здобутками.

Запорукою успіху стало те, що усі викладачі кафедри зробили величезний обсяг роботи щодо утвердження віри в майбутнє, постійного оптимізму і пошуку нового, формування навколо себе сильного спортивного колективу, запозичення передового досвіду інших навчальних закладів… Але при цьому була відсутня громадська студентська спортивна організація. Тому в жовтні 1968 року на організаційній конференції був створений спортивний клуб нашого інституту, який став колективним членом добровільного студентського спортивного товариства «Буревісник» і потім неодноразово визнавався одним із найкращих серед навчальних закладів України. Першим головою правління спортивного клубу було обрано Косаря В. Л. Потім у різні роки на цій виборній посаді працювали Вусатюк М. А., Воронов В. І., Авузяк В. І., а з 1977 року до листопада 2011 року – Булелик Р. І., який багато сил, енергії, уміння і наполегливості віддав організації фізкультурно-масової роботи серед студентів і звитяжних досягнень спортивного клубу. Досвід та творчі напрацювання він передав майстру спорту СРСР і УРСР, нині заслуженому тренеру України з вільної боротьби Мозолюку О. В.

Основною метою спільної діяльності кафедри і спортивного клубу стало створення та забезпечення відповідних умов та можли-

Викладачі кафедри фізичного виховання разом зі своїми вихованками

востей для здійснення різнобічних інтересів членів колективу інституту у сфері фізичної культури і спорту. Визначенні були головні завдання спортивного клубу: формування всебічно розвиненої особистості засобами фізичної культури і спорту; пропаганда здорового способу життя; запровадження фізичної культури і спорту під час навчання, роботи, побуту і відпочинку; організація і проведення масових фізкультурно-оздоровчих заходів; надання послуг у сфері фізичної культури і спорту; створення секцій і команд з різних видів спорту; проведення роботи щодо спортивного вдосконалення студентів; підготовка та відрядження збірних команд інституту на змагання різного масштабу та ін.

Веселі старти у спортивному корпусі

Кафедрою і спортивним клубом була розроблена п'ятирічна фізкультурно-спортивна програма, яка включала в себе такі напрямки: стан розвитку фізичної культури і спорту повинні стати своєрідною візитівкою навчального закладу, сприяти зростанню його іміджу; зосередити зусилля на тих видах спорту, які в нашій області були достатньо розвинутими, мали добру спортивну базу і висококваліфікованих спеціалістів; інтенсивна спортивна підготовка повинна бути доступна не тільки вузькому колу студентів, а тому кожен студент повинен наполегливо працювати, щоденно змагатися сам з собою, шукати своє покликання. У цю програму також включили розділи навчальної роботи, науково-методичного забезпечення, покращення кадрового складу, створення управління системою фізичного виховання та ін.

Спортивний клуб проводить змагання, спартакіади (універсіади) навчально-тренувальні та відновлювальні збори. Організовує, проводить та забезпечує контроль за навчально-тренувальним процесом у спортивних секціях, групах, збірних командах, організовує і проводить огляди-конкурси на кращу організацію фізкультурно-оздоровчої та спортивної роботи. Також в обов'язки спортивного клубу входить формування збірних команд з видів спорту вищого

Багаторазовий чемпіон всеукраїнських Універсіад – команда з регбі –7 університету

навчального закладу та забезпечення їх участі в різного рівня змаганнях. Переможцем Всесоюзного огляду-конкурсу на кращу постановку фізкультурно-оздоровчої роботи серед академічних груп у 1982 році стала група технологічного факультету ТШ-76–4. Двічі спортивний клуб ставав переможцем республіканського конкурсу і нагороджувався перехідним прапором республіканського спортивного студентського товариства «Буревісник». За високі показники у розвитку фізичної культури і спорту, спортивні досягнення колективу та окремих спортсменів, високий рівень наукових досліджень для вдосконалення навчального процесу з фізичного виховання Головний комітет виставки досягнень народного господарства України 30 грудня 1988 р. нагородив інститут дипломом третього ступеня, бронзовою медаллю і грошовою премією.

Кафедрою та спортивним клубом була розроблена нова концепція розвитку спорту в університеті, яка передбачала реалізацію сучасного арсеналу організаційних, матеріально-технічних і науково-методичних факторів, які повинні були забезпечити її високу результативність. Основними принципами організаційно-управлінських рішень були визначені:

– щорічно заслуховувати на вченій раді інституту, засіданнях ректорату, радах факультетів питання про стан фізкультурно-оздоровчої і спортивно-масової роботи, що давало можливість оперативно реагувати на ті чи інші проблеми;

– першочергова увага була направлена на розвиток тих видів спорту, успішний виступ з яких передбачається більш вірогідним. У зв'язку з цим усі види спорту, які культивувались в інституті, були розділені на три групи;

– кожний викладач кафедри повинен був обов'язково тренувати команду з обраного виду спорту, яким потрібно змагатись у національних, обласних і міських змаганнях, що давало можливість збільшувати географію видів спорту і персональну відповідальність;

– налагодити селекційну роботу і зобов'язати викладачів-тренерів запрошувати на навчання в інститут усіх перспективних спортсменів-випускників середніх навчальних закладів та дитячо-юнацьких спортивних шкіл;

– створювати належні умови для поєднання спортсменами навчання в інституті з тренувальним процесом насамперед тим, хто входить у склад різних збірних команд країни та їх резерву з метою виконання ними затверджених цільових програм підготовки;

– пріоритетне фінансування і матеріально-технічне забезпечення розвитку спортивних команд першої групи;

– створення в навчальному закладі фізкультурно-спортивного центру, який би мав субрахунок акумульованих коштів на цільові витрати спортивно-масової роботи;

– щорічно на вченій раді інституту затверджувати кошторис витрат на оздоровчу і спортивно-масову роботу;

– з метою забезпечення лікарського контролю за спортсменами, фізкультурно-масових заходів у навчальному закладі створити у спортивному комплексі медичний кабінет.

Одні питання цієї концепції вдалось вирішити більш вдало, інші – значно гірше, ніж планувалось. Але підготовка спортсменів високої кваліфікації та результати виступів команд університету в різних змаганнях цього періоду свідчать про те, що стратегічні напрямки розвитку спорту були в той час визначені правильно і вони дали позитивні результати.

Жіноча гандбольна команда вищої ліги

Найбільшу кількість висококваліфікованих спортсменів було підготовлено з

Команда тхеквондистів університету

веслування на байдарках і каное – 75, троє з них стали заслуженими майстрами спорту, сім – майстрами спорту міжнародного класу, 65 – майстрами спорту. А ще в активі цього виду спорту золота і срібна медалі на Олімпійських іграх Сергія Нагорного, сім золотих медалей Валерія Вешка на чемпіонатах світу. Таким спортивним здобуткам необхідно завдячувати понад усе заслуженим тренерам Радянського Союзу і України доцентам Яремчуку В. В., Флерчуку В. В., професору Корнілову Ю. П. та тренеру Жиляєву С. Л.

Другу сходинку на п'єдесталі висококваліфікованих спортсменів впевнено посідає група спортивного вдосконалення з вільної боротьби – 35 майстрів спорту (тренер Анікін Є. В. – 8 осіб, заслужений тренер України доцент Рудніченко М. М. – 23, спільно з іншими тренерами – 4, Басистий С. Г., Мозолюк О. В. – 5. Третю сходинку у рейтингу посідає фехтування, яке має найкращі досягнення у спорті вищих досягнень – 31 спортсмен, з яких 6 – заслужені майстри спорту, 10 – майстри спорту міжнародного класу і 15 – майстри спорту (тренери Штурбабін В. В., Мазур Ю. М.).

На четвертому місці знаходиться група спортивного вдосконалення з важкої атлетики (заслужений тренер України, доцент Кравцов М. І. – 15, спільно з Мацьохою М. М. – 6, Антонюком В. С. – 7 та Цісарем В. В. – 1). Багато професіоналізму, наполегливості та ініціативи вклали також у розвиток велоспорту майстри спорту Літвін А. І., Бакалець Ф. П., Малюзенко В. В., тхеквондо, боксу, регбі – заслужені тренери України Пісоцький С. І., Чумаков А. М., Лещенко М. І.

Аналіз підготовки спортсменів високої кваліфікації упродовж ос-

Підготовка спортсменів високої кваліфікації
(у розрізі видів спорту за 1967–2014 рр.)

Вид спорту	Спортивне звання			
	Заслужений майстер спорту	Майстер спорту міжнародного класу	Майстер спорту	Всього
Автомодельний спорт		2	1	3
Бокс			14	14
Боротьба вільна (чол.)			38	38
Боротьба вільна (жін.)		2	5	7
Важка атлетика	1	2	28	31
Велоспорт шосе			16	16
Веслування на б/к	3	10	65	78
Волейбол			1	1
Гирьовий спорт	1			1
Джиу-джитсу			1	1
Дзюдо			9	9
Кікбоксинг		1	6	7
Карате-до	1	1	1	3
Легка атлетика		3	7	10
Пауерліфтинг			2	2
Панкратіон		1	1	2
Регбі		1	11	12
Самбо	1	1	8	9
Спортивний туризм			3	3
Стрільба з лука			1	1
Стрільба кульова			3	3
Стрільба стендова			1	1
Орієнтування спортивне			1	1
Тхеквондо ВТФ		2	16	18
Футбол			1	1
Фехтування	6	10	15	31
Шахи		1		1
Всього	13	37	255	305

танніх десяти років вказує на те, що найсприятливішими роками були 2001–2005 (ЗМС – 4, МСМК – 10, МС – 54), 2006–2010 рр. (ЗМС – 3, МСМК – 10, МС – 40), 2010–2014 рр. (ЗМС-2, МСМК-3, МС-10). У ці роки сім спортсменів виконали нормативні вимоги заслуженого майстра спорту, що майже удвічі більше, порівняно з попередніми роками.

Серед усіх підготовлених майстрів спорту є «рекордсмени», які за час навчання в навчальному закладі цей норматив виконали у двох видах спорту: Рослий Олег (дзюдо, самбо – МС), Пилипчук Оксана (МСМК – самбо, дзюдо – МС), Бондарук Дмитро (самбо, джіу-джитсу – МС), Лахман Володимир (МСМК – панкратіон, дзюдо – МС), Брус Олександр (самбо, дзюдо – МС), Васильчук Іван (самбо – ЗМС, дзюдо – МС).

Підготовка спортсменів високої кваліфікації
(у різні періоди діяльності 1966–2014 рр.)

Рік виконання	Спортивне звання			
	Заслужений майстер спорту	Майстер спорту міжнародного класу	Майстер спорту	Всього
1966-1970			6	6
1971-1975			16	16
1976-1980	1	1	26	28
1981-1985			27	27
1986-1990	1	3	19	23
1991-1995	1	8	21	30
1996-2000	1	3	33	37
2001-2005	4	8	54	66
2006-2010	3	10	40	53
2011-2014	2	4	13	18
Всього:	13	37	255	305

Перші шість майстрів спорту стали в період 1967–1970 рр., вони були студентами стаціонарної форми навчання, але спортсменами інших спортивних товариств.

Аналізуючи виступи команд університету за останні десять років помітно, що на кожному відрізку спостерігаються позитивні показники майже в усіх складових, що характеризують успішність і стабільність виступів команд і окремих спортсменів.

Високі результати студенти-спортсмени показували на своїх основних змаганнях:

Збірна університету з веслування перед початком тренувань

VIII літня Універсіада України ще раз підтвердила зацікавленість багатьох навчальних закладів в участі у таких змаганнях. На цій Універсіаді боротьба значно загострилась. Варто відзначити, що у фінальних змаганнях Універсіади з 40 видів спорту взяли участь понад 8000 студентів, з яких: 28 заслужених майстрів спорту України, 217 майстрів спорту України міжнародного класу, 1586 майстрів спорту України, більше чотирьох тисяч кандидатів у майстри спорту і першорозрядників. Змагання Універсіади проводились як етап підготовки до Всесвітньої Універсіади і в багатьох видах спорту брали участь найсильніші спортсмени України, які показали високі спортивні результати.

На VIII Універсіаді кількість наших спортсменів у складі збірних команд області помітно скоротилась – на 91 спортсмена. Таке скорочення кількості спортсменів призвело до того, що спортивна збірна університету опустилась з 5 на 8 місце серед 216 ВНЗ, які брали участь у фінальних змаганнях. Ми вперше посіли у четвертій категорії ВНЗ 2 місце, невластиве для нас, програвши одвічному нашому конкуренту 2017 очок – Тернопільському національному економічному університету. Уперше наблизився зі своїми результатами Кам'янець-Подільський національний університет (він посів з 3565 очками 10 місце, в той час як на минулій універсіаді був лише 15).

На IX Універсіаді виступали лише три наші команди: фехтування – 584 очки (1 місце у своїй групі, 3 місце серед усіх ВНЗ), тхеквондо – 348 очок (1 місце у своїй групі, 3 місце серед усіх ВНЗ), дзюдо – 247 очок (8 місце). Пройшли також попередні змагання з ігрових видів спорту, але фінальні змагання не відбулись і місця в цих видах спорту не визначались.

Спортивно-патріртичний фестиваль

В основному були збережені традиції успішного розвитку більшості видів спорту, які упродовж багатьох років були для нас стратегічними і традиційними, що зробило можливим здобувати гарні місця на усіх Всеукраїнських Універсіадах.

Підсумком плідної багаторічної роботи кафедри фізичного виховання та спортивного клубу є також вагомі здобутки на міжнародних змаганнях. Першим представником нашого вищого закладу освіти на XIV Всесвітній літній Універсіаді у Загребі в 1987 році став студент інженерно-економічного факультету Валерій Вешко, який зі своїм напарником здобув дві золоті медалі у каное-двійці на 500 і 1000 м. У цих змаганнях також брав участь студент цього ж факультету Микола Щерба, який посів 4 місце у веслуванні на байдарці-одиночці. На цій Універсіаді старшим тренером збірної команди СРСР серед байдарочників був призначений доцент нашої кафедри Корнілов Ю. П. Лише через шість років на такий же міжнародний студентський форум потрапив наш кращий стрибун у висоту Руслан Стіпанов, який стрибнув 227 см і здобув у Баффало (США) бронзову нагороду.

Але найбільшого тріумфу на Всесвітніх літніх Універсіадах здобули наші фехтувальники. На XXII Універсіаді у м. Дегу (Південна Корея) студент інституту міжнародних економічних відносин Володимир Лукашенко блискуче перемагає і стає чемпіоном у фехтуванні на шаблях, а потім зі своїми друзями по команді Олегом Штурбабіним (ЕФ) і Сергієм Шкаліковим (ФМ) здобувають срібні нагороди. Не менш успішним був виступ наших фехтувальників у турецькому Ізмірі (2005 р.) – Ольга Партала (ФБ) виграє «золото» у фехтуванні на шпагах, а «срібло» знову в командних змаганнях здобувають В. Лукашенко, О. Штурбабін і Д. Бойко.

За рік до проведення Олімпійських ігор у Пекіні в столиці Таї-

ланду Бангкоку, відбулась XXIV Всесвітня літня Універсіада. Ці змагання стали чудовою можливістю для провідних спортсменів випробувати себе в умовах максимально наближених до реальних. А тому студенти 149 країн взяли участь у других за величиною і значенням міжнародних змаганнях. Спортсмени нашої країни змагались у п'ятнадцяти дисциплінах із 23, які відбувались за програмою Універсіади. Розігрувалось 236 комплектів нагород. Якщо в Ізмірі збірна нашої країни фінішувала на четвертому загальнокомандному місці, то на XXIV Універсіаді посіла третє почесне місце, програвши лише командам-гігантам Росії і Китаю.

Цьому успіху допомогли студенти-спортсмени нашого університету, які увійшли до складу збірної команди країни з фехтування і тхеквондо. Майстер спорту міжнародного класу Галина Пундик в одній шістнадцятій виграла у господарки Універсіади, в одній восьмій у важкій боротьбі здобуває перемогу над росіянкою, в одній четвертій перемагає гречанку, а у півфіналі – китаянку, і лише у фіналі спіткнулась на спортсменці з Південної Кореї Шін Мі Лі і отримала срібну нагороду. Потім зі своєю одногрупницею Ольгою Жовнір (гр.ФР-06–1), О. Харлан і О. Хомровою з Миколаєва перемагають команду Гонконгу, Китаю і, програвши сильній команді знову з Південної Кореї, принесли для своєї країни другу срібну нагороду. Наші чоловіки О. Штурбабін (ЕФ), Д. Бойко і О. Торчук (ФПМКТ), перемігши команди Великобританії (45:32), Китаю (45:44), Угорщини (45:42) і у фіналі, переконливо подолавши наших кривдників у жіночій шаблі – корейців 45:38, принесли золоту нагороду. Ще одну золоту нагороду зі своїми подругами у командних змаганнях принесла Ольга Партала. Ніколи спортсмени нашого університету з Всесвітніх Універсіад не привозили такої кількості медалей: чотири золотих і три срібних.

На XXV Всесвітній Універсіаді національна збірна команда була представлена в 14 видах програми, у змаганнях взяв участь 161 спортсмен, команда України посіла шосте місце. Наші фехтувальники – як жінки, так і чоловіки не виступали у зв'язку з підготовкою і участю в цей період в чемпіонаті Європи. Поїхала лише Ірина Кравчук, яка в складі збірної жіночої команди з фехтування на шаблях виборола золоту медаль і звання чемпіонки Універсіади.

Виступи студентів на літніх Всесвітніх Універсіадах

Універсіада	Рік проведення	Місто, країна	Медалі			Учасники, види спорту. Результати
			Золоті	Срібні	Бронзові	
XIV	1987	Загреб, СФРЮ	2	-	-	Вешко Валерій – веслування на б/к, 2 перших місця; Щерба Микола – веслування на б/к, 4 місце
XVII	1993	Баффало, США	-	-	1	Стіпанов Руслан – легка атлетика (стрибки у висоту) – 3 місце, 227 см
XIX	1997	Палермо, Італія	-	-	-	Стіпанов Руслан – легка атлетика (стрибки у висоту)
XX	1999	Пальма де Мальорка, Іспанія	-	-	-	Пилипчук Оксана – дзюдо
XXI	2001	Пекін, Китай	1	-	-	Паламар Віта – легка атлетика, стрибки у висоту, золота медаль, 196 см
XXII	2003	Дегу, Південна Корея	1	3	-	Лукашенко Володимир – фехтування (шабля), золота медаль (особ.), срібна медаль (ком.); Штурбабін Олег, Шкаліков Сергій, – фехтування (шабля), срібна медаль (ком.); Бородкін Андрій – легка атлетика (штовхання ядра) – 13 місце; Комарницький Володимир – тхеквондо – 17 місце
XXIII	2005	Ізмір, Туреччина	1	3	-	Партала Ольга – фехтування (шпага) – золота медаль (ком.); Бойко Дмитро, Лукашенко Володимир, Штурбабін Олег – фехтування (шабля), срібна медаль (ком.)
XXIV	2007	Бангкок, Таїланд	4	3	-	Партала Ольга – фехтування (шпага) – золота медаль (ком.); Бойко Дмитро, Штурбабін Олег, Торчук Олександр – фехтування (шабля) – золота медаль (ком.); Пундик Галина – фехтування (шабля), – срібні медалі (ком.і особ.); Жовнір Ольга – фехтування (шабля), срібна медаль (ком.); Пухальський Людвіг – тхеквондо

XXV	2009	Белград, Сербія	1	-	-	Кравчук Ірина – фехтування (шабля) – золота медаль (ком.)
XXVI	2011	Шеньчжень, Китай	3	1	-	Бойко Дмитро, Штурбабін Олег, Пундик Дмитро – фехтування (шабля) - золота медаль (ком.); Пундик Галина, фехтування (шабля), срібна медаль (ком.); Михайловський Валерій, Назарчук Сергій, Захожа Наталія – тхеквондо (вибули в попередніх змаганнях)
XXVII	2013	Казань, Росія	1	1		Янчук Дмитро – веслування на б/к (С-4 1000 м.), золота медаль, (С-4 500 м.), срібна медаль. Демецький Влад – регбі, 15 місце

У серпні у м. Шеньгжень, в Китаї, відбулася XXVI Всесвітня літня Універсіада. У складі збірної команди України (221 спортсмен) із 75 ВНЗ взяли участь і сім студентів та випускників університету. Команда України посіла сьоме місце, в загальнокомандному заліку успішно виступила команда фехтувальників: чоловіки у складі Штурбабіна Олега, Бойка Дмитра і Пундика Дмитра спільно з одеситом Ягодкою Андрієм здобули золоті медалі, жіноча команда у складі якої виступала Пундик Галина, у боротьбі здобула срібні нагороди. Ще троє тхеквондистів Л. Пухальський, С. Назарчук, Н. Захожа програли у попередніх змаганнях.

Загалом студенти та випускники університету вибороли на Всесвітніх літніх Універсіадах 14 золотих, 11 срібних та 1 бронзову нагороди.

Всесвітні Універсіади хоча займають досить вагоме місце в ієрархії міжнародного спорту і користуються великою популярністю в більшості країн світу, але не мають настільки давньої історії і такого престижу, як Олімпійські ігри. Олімпійський рух набув дивовижної стабільності і авторитету, прикладом ефективної співпраці людства в ім'я гармонійного розвитку особистості і співробітництва між державами і народами. Тому спортивним щастям для кожного спортсмена є участь у цьому русі, участь в Олімпійських іграх, а ще більшим щастям – завоювати Олімпійську медаль. 12 студентів та випускників нашого навчального закладу освіти у різні роки виступали в складах збірних команд колишнього Радянського Союзу і незалежної України на семи Олімпіадах з 1972 по 2008 рік і завоювали 6 медалей, з них чотири золоті та дві срібні.

СТУДЕНТСЬКИЙ БУДИНОК МОДЕЛЕЙ

Двадцять років тому при Хмельницькому національному університеті було створено самостійну і творчу організацію – студентський будинок моделей (СБМ). Ініціатором його створення стала тодішній доцент кафедри ТКШВ, а останні 10 років – завідувач кафедри дизайну, доцент, к. т.н., академік Української технологічної академії Ірина Баннова. Місією цього структурного підрозділу науково-дослідного сектора університету від початку існування став розвиток творчих здібностей, формування практичних навичок студентів у процесі вирішення конкретних виробничих завдань з розробки та виготовлення замовлень різних структур. Тому у своєму складі будинок моделей має відповідні напрями діяльності – проектно-творча група студентів-дизайнерів і школа манекенниць.

Уже з 1992 року предметом діяльності СБМ є проведення самостійних і спільних досліджень у галузі дизайну одягу, організація, проведення та участь у конкурсах і показах у Хмельницькій області та за її межами. Більше ніж традиційним щорічним конкурсом – регіональною культурною подією, знаною на всю країну, став конкурс «Барви Поділля».

Наші студенти: Колинчук Катерина, Романюк Любов, Панчоха Людмила разом з Іриною Мусіївною Банновою та відомим російським дизайнером В'ячеславом Зайцевим.

Молоді українські дизайнери, серед яких студенти та випускники університету, щороку вражають невпинним злетом креативності та високим фаховим рівнем колекцій, що демонструються на подіумі конкурсу. Підтвердженням цього є більше 300 нагород (серед яких 37 гран-прі, 105

перших місць, 99 других місць та 87 третіх), що отримали лауреати конкурсу «Барви Поділля» на міжнародних, всеукраїнських та регіональних професійних конкурсах упродовж років свого існування.

Колекція: Міфи трипільського світу на Міжнародному конкурсі моди в рамках «Graduate fashion week». (м. Москва, Росія) Автори: Подчаха Світлана, Зарічнюк Людмила

Серед міжнародних конкурсів, де брали участь та вигравали в різні роки наші студенти, були такі, як: Міжнародна асамблея моди в Москві (3 гран-прі – Юлія Овчарик, Олена Матвійчук, Людмила Марчук, перші місця – Світлана Подчаха, Людмила Зарічнюк, Тетяна Захарків, Юлія Мудрегель, другі місця – Тетяна Боднар та Анастасія Кулакова, третіх місць – 6); Міжнародний конкурс молодих дизайнерів одягу «Адмиралтейская игла» у м. Санкт-Петербург (перші місця – Людмила Марчук та Юлія Савкіна, друге місце – Дар'я Тараненко); Міжнародний конкурс молодих модельєрів одягу «Подіум» у м. Брно, Чехія (друге місце та сертифікат кращої колекції в номінації «Авангард» – Олена Матвійчук); Міжнародний конкурс молодих модельєрів «Кутюрье года», м. Москва (третє місце – Овчарик Юлія); Міжнародний професійний конкурс дизайнерів одягу «Паром» у м. Харкові (гран-прі – Світлана Подчаха, Людмила Зарічнюк, Юлія Овчарик, Ірина Харко, Валерій Благій, Ірина Околіта, Тетяна Гарматюк, Олена Матвійчук, Людмила Марчук, Надія Поліщук, Ольга Замогильна); Міжнародний фестиваль дизайнерів одягу «Кубок співдружності» у м. Севастополь (гран-прі – Тетяна Боднар, Тетяна Семенюк); Міжнародний фестиваль молодих дизайнерів одягу «Текстиль та мода» у Донецьку (І місця

– Катерина Колинчук, Юля Овчарик, ІІ місця – Ірина Харко, Надія Поліщук-Залюбовська, ІІІ місце – Тетяна Боднар); Міжнародний конкурс молодих дизайнерів одягу «Печерські каштани» у м. Київ (І місця – Юля Овчарик, Діана Давидчук, ІІІ місця – Юлія Овчарик, Людмила Черненко); Міжнародний конкурс однієї сукні «Криштalевий силует» у м. Київ (друге місце – Ірина Околіта, третє місце – Ольга Слободянюк, Тарас Войтков, Віктор Терлецький); Міжнародний фестиваль моди у м. Одеса «Пори року» (наші студенти неодноразово ставали призерами); спочатку Всеукраїнський, а згодом Міжнародний форум «Дизайн-освіта», що раз на два роки проводиться у м. Харкові (щоразу студенти СБМ поверталися з перемогою); Міжнародний фестиваль моди «Леополіс» (м. Львів).

Справедливість вибору конкурсу манекенниць неодноразово підтвердили міжнародні конкурси з моделінгу, у результаті яких випускниці школи моделей підписували контракти з міжнародними агенціями (серед них – Ірина Полозова, Лариса Забедюк, Анна Митрофанова, Галина Скрипник, що працюють у Парижі, Мілані, Москві, Торонто).

Багатобарв'я молодих талантів, що спостерігається із року в рік існування студентського будинку моделей, дає право сподіватися, що Хмельниччина невпинно буде поповнюватись нашими талановитими випускниками, визнаними як на теренах України, так і на найвищому міжнародному рівні. Не даремно весь світ з великою увагою ставиться до творчої молоді, і наш університет також не є винятком. Адже всебічна підтримка талановитої молоді, розвиток її знань, навичок й талантів – це всесвітня актуальна тенденція, яка щороку продовжує набирати обертів.

Колекція: Відлуння аборигенів на Міжнародному конкурсі моди в рамках «Graduate fashion week».(м. Москва, Росія) Автор: Овчарик Юлія

РОЗДІЛ 7

НАУКОВІ ПРАЦІВНИКИ, ВИКЛАДАЧІ ТА СПІВРОБІТНИКИ УНІВЕРСИТЕТУ

«ЗОЛОТИЙ ФОНД УНІВЕРСИТЕТУ…»

СІЛІН РАДОМИР ІВАНОВИЧ

Народився 27 вересня 1931 року в м. Курську (Російська Федерація).

З липня 1943 року по серпень 1945 року перебував в армії рядовим топографічної служби у військах Другого Українського фронту, пройшов сином полку бойовий шлях від українського міста Харкова до столиці Австрії – Відня. За мужність і відвагу, проявлені в боях, груди 14-літнього переможця прикрасили медалі «За взяття Відня», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.».

У 1951 році юний «ветеран» війни зі срібною медаллю закінчив у Львові середню школу і поступив на механічний факультет Львівського політехнічного інституту за спеціальністю «Технологія машинобудування, металорізальні верстати».

1956 року Р. І. Сілін із відзнакою закінчує інститут і як одного з кращих випускників його залишають у ВНЗ на посаді асистента кафедри.

1962 року молодий науковець захищає кандидатську дисертацію, а 1973 року –дисертацію доктора технічних наук. На початку грудня 1974 року Р. І. Сілін очолив Хмельницький технологічний інститут побутового обслуговування, який на той час мав лише семирічну історію. Подальший розвиток інституту та перетворення його у значний освітній, науковий та культурний центр Подільського регіону на той час був досить проблематичним, незважаючи на те, що попередники Р. І. Сіліна, ректори С. М. Ганжуров та М. І. Карпиленко зробили досить багато для його становлення.

Складні і відповідальні завдання постали перед новим молодим ректором інституту, який, до речі, також ще не мав власного досвіду керівництва ВНЗ. Безперечно, було велике бажання зробити

інститут одним з найкращих ВНЗ України. План для досягнення цієї стратегічної для ВНЗ мети ректор мав, і полягав він ось у чому. По-перше, ректор прийняв рішення паралельно вести реалізацію розроблених ним двох пріоритетних комплексних цільових довгострокових програм «Матеріально-технічна база» і «Науково-педагогічні кадри». По-друге, були розроблені й інші програми: «Навчальний процес», «Науково-дослідна робота», «Соціальний розвиток» – виконання яких було першочерговим, оскільки саме ці програми створювали необхідні передумови для реалізації всіх інших. Водночас він здійснив певні кадрові зміни в керівництві інституту на рівні проректорів, деканів факультетів, завідувачів кафедр. Це була перша спроба ректора розпочати створення своєрідної команди з числа керівництва різних рівнів, яка була б задіяна в розробці планів розвитку ВНЗ і в організації їх виконання. В усі наступні роки ректор наполегливо і послідовно удосконалюватиме якісний склад своєї команди для забезпечення її ефективної роботи.

Забезпечення науково-педагогічними кадрами вищої кваліфікації стало для інституту основною проблемою, але вирішити її в стислі терміни без створення належних передумов було неможливо. Ці передумови полягали, насамперед, у будівництві сучасної матеріально-технічної, навчально-лабораторної бази, а також житла для працівників інституту. Тому ректор приступив до реалізації комплексної програми «Матеріально-технічна база» і передусім розпочав капітальне будівництво інститутських об’єктів. Це була досить відповідальна, складна, виснажлива і водночас захоплююча робота, в якій новий ректор професор Р. І. Сілін виявив непересічний талант керівника і організатора.

Результати роботи ректора і колективу інституту з підготовки кадрів вищої кваліфікації почали виявлятися на початку 90-х років, коли стали захищати докторські дисертації викладачі з числа випускників інституту. Завдяки безперечним успіхам у

підготовці науково-педагогічних кадрів були створені передумови для подальшого зміцнення наукового авторитету ВНЗ.

На засіданнях ректорату професор Р. І. Сілін наголошував, що ВНЗ не матиме перспектив розвитку, якщо не працюватиме над відкриттям нових напрямків підготовки та нових спеціальностей. Сьогодні без перебільшення можна сказати, що ці позитивні зміни в структурі підготовки фахівців мали для ВНЗ доленосне значення. Вони дали можливість у 1989 р. вперше змінити його статус (ВНЗ отримав назву Хмельницький технологічний інститут) та приступити до формування нової концепції ВНЗ вже не як вузькопрофільного, орієнтованого на побутове обслуговування, а як широкопрофільного ВНЗ, який повинен стати навчальним і науковим центром з розробки новітніх технологій і підготовки відповідних фахівців.

У 90-х роках в інституті починається реалізація масштабної програми комп’ютеризації навчального процесу, наукової і управлінської діяльності, ініціатором якої був ректор професор Р. І. Сілін. Робота в цьому стратегічному для ВНЗ напрямку розпочалася активною співпрацею з американської фірмою Digital. Професор Р. І. Сілін зумів згуртувати для цього колектив ентузіастів-фахівців під керівництвом професора О. А. Мясіщева. Результатом цієї роботи стало створення однієї з найкращих у системі вищої освіти України розгалуженої комп’ютерної мережі з виходом в Internet.

Із набуттям 1991 року Україною незалежності наступає якісно новий етап у житті та розвитку ВНЗ. Розпочалося реформування вищої освіти з переходом на ступеневу систему освіти. ВНЗ підлягали державній атестації на відповідність якості підготовки фахівців державним стандартам, підсумки якої давали підставу на здобуття ВНЗ певного статусу – нижчого або вищого.

Підготовка ВНЗ до державної атестації та акредитації з 1992 по 1994 рр. – це один з найкращих періодів роботи ректора і очолюваного ним колективу, якому дійсно були притаманні наполегливість, професіоналізм та велике бажання зробити все для того, щоб ВНЗ з честю витримав важливе для його подальшої долі випробування. Були на цьому шляху і здобутки, і невдачі та розчарування, але ВНЗ на той час вже мав побудований за попередні роки міцний матеріально-технічний, кадровий, науковий та методичний фундамент.

Тому за результатами державної атестації ВНЗ присвоєно найвищий – IV рівень акредитації, і він набув статусу Технологічного університету.

Відтоді почався новий етап у житті ВНЗ, характерний глибокими структурними змінами, які полягали насамперед у відкритті нових напрямів підготовки фахівців і спеціальностей, нових структурних підрозділів, у перебудові організації навчального процесу на принципах ступеневої підготовки.

Неоціненною заслугою Радомира Івановича на посаді ректора стало формування стабільного, працездатного, дружного, ініціативного, перспективного колективу викладачів та співробітників, що можуть працювати в умовах жорсткої конкуренції. «Я дуже пишаюся тим, що мені пощастило працювати з такими людьми. Як керівник університету, я відчував відповідальність за кожного, хто чесно виконував свої обов'язки, – зазначає професор Р. І. Сілін. – Адже наш результат складався з великої кількості маленьких перемог кожного працівника. Лише професіоналізм та відданість справі давали нам загальний позитивний результат».

Восени 2001 року професор Р. І. Сілін передав ректорські повноваження своєму вихованцеві, доктору технічних наук професору М. Є. Скибі.

Такий непростий, але багатий здобутками шлях від Хмельницького технологічного інституту побутового обслуговування до Технологічного університету Поділля пройшов колектив його працівників протягом 27 років під керівництвом ректора професора Р. І. Сіліна.

Мудра і далекоглядна позиція Р. І. Сіліна щодо відкриття та матеріальної підтримки розвитку перспективних спеціальностей, пов'язаних передусім із сучасними комп'ютерними технологіями, менеджментом, аудитом, фінансами, міжнародними відносинами, а також економічними, технічними і гуманітарними спеціальностями, дозволяє університету і сьогодні не тільки підтримувати імідж

сучасного закладу вищої освіти України, але й розвиватися в напрямі, властивому найкращим університетам світу.

Вітання з нагородою

Р. І. Сілін – провідний вчений у своїй галузі, він опублікував більше 250 наукових праць, зокрема 8 монографій. Він отримав 49 авторських свідоцтв на винаходи, обраний академіком Академії інженерних наук України, Технологічної академії України, Міжнародної академії інформатизації, Української академії Триботехніки, Президентом Національного комітету України з питань машинознавства.

Р. І. Сілін – заслужений працівник освіти України, Людина року (2000), Людина тисячоліття – він увійшов у число 500 найвпливовіших людей планети, є почесним громадянином міста Хмельницького. Його відзначено 17-ма високими урядовими нагородами, зокрема орденом «За заслуги» III і II ступенів.

Як справедливо зазначив ректор університету М. Є. Скиба, багатий досвід професора Сіліна Р. І. і зараз використовується керівництвом університету для вирішення багатопланових проблем розвитку навчального закладу та підготовки фахівців з глибокими знаннями сутності обраного шляху, виховання справжніх патріотів, еліти сучасного українського суспільства.

СКИБА МИКОЛА ЄГОРОВИЧ

Скиба Микола Єгорович народився 1 січня 1950 року у с. Камінь Кролевецького району Сумської області у сім'ї вчителів.

У 1972 році закінчив Київський технологічний інститут легкої промисловості. Цього ж року вступив до аспірантури.

На початку 1970-х років розпочалася активна співпраця науково-педагогічних колективів Хмельницького технологічного інституту побутового обслуговування (ХТІПО) та Київського технологічного інституту легкої промисловості (КТІЛП), зокрема з підготовки молодих науково-педагогічних кадрів. Однією з доленосних подій для випускника аспірантури 1975 р. при КТІЛП Скиби Миколи Єгоровича став його розподіл на роботу до Хмельницького вищого навчального закладу на посаду асистента кафедри машин і апаратів. Адже він тоді і подумати не міг, що доля благословить його у майбутньому стати найвищою посадовою особою у цьому виші.

Час утвердження Миколи Скиби як викладача співпав з періодом становлення кафедри машин і апаратів легкої промисловості як структурної одиниці інституту. Тому молодий спеціаліст із головою поринув у проблеми, пов'язані зі створенням матеріальної і лабораторної бази кафедри, розробкою навчальних курсів і навчально-методичного забезпечення, проведенням навчальних і виробничих практик, організацією дипломного проектування та випуску фахівців, впровадженням наукових досліджень.

Завдяки цілеспрямованій роботі науковців кафедри, а особливо Миколи Єгоровича, налагодилися та розширились творчі наукові зв'язки кафедри з галузевим науково-дослідним інститутом Міністерства побутового обслуговування населення України. Саме в цій галузі він проявив себе здібним організатором наукових досліджень.

Першим вагомим здобутком у науково-педагогічній діяльності М. Є. Скиби був захист у 1980 р. кандидатської дисертації, що стало потужним імпульсом для подальшої самоосвіти, активізації наукової і педагогічної роботи. У 1983 р. його обрали на посаду доцента кафедри машин і апаратів легкої промисловості, а в 1985 р. ВАК України присвоїла М. Є. Скибі вчене звання доцента.

Лідерські якості молодого вченого не залишили без уваги тодішнього ректора інституту професора Р. І. Сіліна. Саме тоді виникли питання щодо організації в інституті навчання іноземних студентів.

У жовтні 1985 р. Миколу Єгоровича призначили деканом факультету по роботі з іноземними студентами. Це була дуже відповідальна і незнайома на той час робота у виші, з якою очільник факультету впорався блискуче.

За умов розбудови незалежної держави виникла необхідність здійснити докорінне реформування концептуальних, структурних і організаційних засад вищої освіти.

Особливо вагомими були зусилля професора М. Є. Скиби в організації у 1996 р. гуманітарно-педагогічного факультету, створення якого, по суті, стало початком гуманітаризації вишу, а відтак і початком можливої зміни статусу профільного університету на статус класичного. За всі роки існування закладу жоден факультет не розвивався так швидко, як гуманітарно-педагогічний. Створенням цього факультету університет серйозно заявив про себе Академії педагогічних наук України, налагодив та розвиває з нею наукові зв'язки і сьогодні.

Працюючи деканом факультету, Микола Єгорович продовжував системно підвищувати свій науково-педагогічний рівень. Результатом цього стало присвоєння йому в травні 1997 р. вченого звання професора.

Відповідальним ставленням до професорських та адміністративних обов'язків, людяністю, доброзичливістю і скромністю він завоював симпатію професорсько-викладацького складу та студентства.

У вересні 1999 р. професор Микола Скиба, обіймаючи посаду декана гуманітарно-педагогічного факультету, став ще й проректором із навчальної роботи і активно розпочав роботу з налагодження співпраці з провідними університетами України для вирішення комплексу непростих питань щодо організації підготовки фахівців

за напрямами гуманітарного профілю.

У 2001 р. закінчувалися повноваження на посаді ректора університету професора Р. І. Сіліна. Постало питання про вибори нового ректора. І студенти, і професорсько-викладацький склад бажали, щоб університет очолила людина, яка у складних умовах економічних та перебудовчих процесів була б гідним продовжувачем усіх добрих справ і традицій навчального закладу, змогла би внести новий імпульс у життя колективу та забезпечити подальший розвиток університету.

На загальних зборах трудового колективу університету абсолютною більшістю голосів обрано ректором Миколу Єгоровича Скибу.

Із цього часу розпочався новий етап у житті й діяльності Миколи Єгоровича. Він став керівником багатотисячного колективу студентів і співробітників, уже відомого в Україні та поза її межами Технологічного університету Поділля.

Під керівництвом Скиби М. Є. університет отримав у 2003 році статус державного, а у 2004 – національного. Завдяки цим досягненням Миколу Єгоровича було обрано ректором на другий термін.

М. Є. Скибі притаманне глибоке знання справи, висока культура в роботі, вміння масштабно мислити, за що він нагороджений знаками «Винахідник СРСР» (1985) та «Відмінник освіти України» (1994).

За вагомі педагогічні, наукові й організаторські здобутки 1 жовтня 1999 р. отримав почесне звання «Заслужений працівник народної освіти України». У 2002 р. був відзначений Почесною грамотою Кабінету Міністрів України, Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України, у 2005 р. – знаком «За наукові досягнення» МОН України, а у 2008 році нагороджений орденом України «За заслуги» III ступеня. Висока професійна підготовка, широкий науковий кругозір, багаторічна творча науково-дослідна робота сприяли присудженню Скибі М. Є. у 2014 році Державної премії України в галузі науки і техніки.

Микола Єгорович має заслужений авторитет серед науково-педагогічної еліти Хмельниччини та України.

Обраний головою Ради ректорів вищих навчальних закладів III–IV рівня акредитації Хмельницької області, депутатом Хмельницької обласної ради п’ятого та шостого скликань, голова постійної

комісії з питань освіти, науки, культури, молоді, спорту та туризму Хмельницької обласної ради. У 2007 році був занесений на обласну Дошку пошани «Кращі люди Хмельниччини». У 2010 році став лауреатом Хмельницької обласної премії імені Миколи Дарманського в галузі освіти та науки у номінації «Кращий ректор вищого навчального закладу III–IV рівня акредитації».

Логічним наслідком багаторічних наукових пошуків в організації сучасних форм гуманітаризації освітньої діяльності вищих навчальних закладів є обрання його у 2010 р. членом-кореспондентом Національної академії педагогічних наук України. Під його керівництвом Хмельницький національний університет не лише активно розширює горизонти вітчизняної освіти і науки, а й наполегливо здобуває світове визнання, плідно працює у різних напрямах міжнародного співробітництва, бере активну участь у міжнародних проектах, конференціях. За останні роки вчений підготував понад 200 наукових праць, 5 монографій, 5 навчальних посібників, отримав 7 авторських свідоцтв та 18 патентів на винаходи. За його участю виконано та впроваджено у виробництво 18 госпдоговірних і держбюджетних науково-дослідних тем.

Усі свої знання і досвід він сповна віддає благородній справі – формуванню і вихованню студентської молоді як всебічно розвинених особистостей, висококваліфікованих фахівців, покликаних працювати на благо Української суверенної демократичної європейської держави.

Водночас юнацький романтизм, палка любов до футболу, туризму та риболовлі притаманні М. Є. Скибі і донині.

ВОЙНАРЕНКО МИХАЙЛО ПЕТРОВИЧ

Серед яскравих особистостей, котрі своєю невтомною, титанічною працею, світлим розумом, організаторським талантом роблять вагомий внесок у розвиток науки, освіти і культури в Україні і утверджують авторитет нашої держави у світовому співтоваристві, особливе і почесне місце належить автору багатьох монографій, підручників, посібників, доктору економічних наук, професору, заслуженому діячу науки і техніки України, дійсному члену Академії економічних наук України, проректору з науково-педагогічної роботи, першому проректору Хмельницького національного університету Михайлу Петровичу ВОЙНАРЕНКУ.

Народився він 22 липня 1950 р. у с. Струга Новоушицького району в селянській сім'ї. Закінчив середню школу, працював робітником на Кам'янець-Подільському цукровому заводі, навчався в Кам'янець-Подільському індустріальному технікумі, відслужив два роки в армії. У 1975 році закінчив з відзнакою Хмельницький технологічний інститут побутового обслуговування. Ще із студентських років його життя є багатовекторним, проявляється його організаторський талант. Він поєднує навчання з роботою на виробництві, громадські обов'язки з педагогічною діяльністю, наукові пошуки з поетичною творчістю, роботу керівника підрозділу інституту з роботою координатора міжнародних проектів. А студентський будівельний загін «Поділля–76», командиром якого був Михайло Войнаренко, став переможцем республіканського змагання будівельних загонів Казахстану. У 1980 році перейшов на викладацьку роботу. У 1995 році захистив докторську дисертацію. Під час навчання в докторантурі брав участь у підготовці проектів двох Законів України «Про підприємства в Україні» і «Про державну податкову адміністрацію України», які були прийняті Верховною Радою України.

За останні двадцять років під керівництвом М. П. Войнаренка підготовлені і захищені 22 кандидатських і 2 докторські дисертації, створена в університеті наукова школа з проблем: реформування економіки України і її регіонів на засадах кластерних технологій;

удосконалення систем управління господарськими об'єктами у промисловості та сфері послуг; розробки концепцій залучення інвестицій та впровадження інновацій у регіональну економіку; покращення фінансових показників діяльності підприємств та системи оподаткування; вдосконалення систем оплати праці; трансформації національної системи обліку до міжнародних стандартів.

З 1995 року під його керівництвом результативно виконані майже два десятки держбюджетних і госпдоговірних наукових тем. У теперішній, складний для фінансування науки час, щорічно виконує 3-5 науково-дослідних тем. У 1997 році виступав з доповіддю в Берліні на XV Світовому конгресі з наукових обчислень, моделювання і прикладної математики. Він став ініціатором і безпосереднім організатором наукової співдружності Хмельницького національного університету з провідними університетами Санкт-Петербурга і Твері в Росії, Кракова у Польщі та інших.

М. П. Войнаренко з 1996 року член, а з 2002 року голова спецрад К 70.052.01 та Д 70.052.01 з захисту кандидатських і докторських дисертацій з економічних наук при Хмельницькому національному університеті і член аналогічної спецради із захисту докторських дисертацій при Національному університеті харчових технологій (м. Київ).

Опублікував більше як 400 наукових праць, зокрема 24 наукові монографії, 11 підручників і навчальних посібників, 6 брошур з результатами наукових досліджень, 5 книг і 12 статей опубліковано за кордоном. М. П. Войнаренко є членом Координаційної ради Західного наукового центру НАН України і МОН України, член Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки секції соціальних і економічних наук.

З 2004 року – член експертної комісії Наукової ради Міністерства освіти і науки України з оцінки держбюджетних науково-дослідних робіт.

З 2006 року – член експертної комісії секції «Економіка» Акредитаційної комісії України. Він віце-президент Асоціації «Поділля-Перший», яка впроваджує вперше на Поділлі і в Україні кластерні моделі об'єднання підприємств за пріоритетними напрямками розвитку. Широту і актуальність мислення М. П. Войнаренка, високу ефективність його громадської діяльності і активну громадянську позицію підтверджує й те, що він є координатором, директором центру з реалізації на Хмельниччині одного з проектів Програми

TACIS щодо перепідготовки та працевлаштування офіцерів запасу. У 2006 році він виграв грант на фінансування аналогічного проекту Трастовим фондом програми НАТО «Партнерство заради миру» на три роки обсягом фінансування 300 тисяч євро. Після позитивної оцінки результатів роботи Хмельницького центру перепідготовки та соціальної адаптації за 2006-2008 рр. керівництвом Північноатлантичного альянсу (НАТО) було прийнято рішення продовжити проект, підтримуючи фінансування щодо його реалізації у Хмельницькому регіоні та розширити проект на Харківський регіон. На реалізацію цього проекту Хмельницький національний університет отримав протягом 2006-2013 років безоплатної фінансової допомоги на суму більше 1 млн. дол. США. М. П. Войнаренко нагороджений Почесними грамотами Міністерства освіти України, нагрудним знаком «Відмінник освіти України». У 2002 році йому присвоєно почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України». Нагороджений орденом України «За заслуги» ІІІ ступеня, Почесними грамотами Кабінету Міністрів України і Верховної Ради України та іншими нагородами. Ще однією особливою сферою реалізації багатогранного таланту Михайла Войнаренка є поезія. Зворушливі рядки, що виходять з-під його пера, спроможні торкнутися найтонших струн людської душі. Тематика його поезій найрізноманітніша – і громадянська, і філософська, і пейзажна, й інтимна лірика. Її високо оцінили відомі майстри пера нашої країни. У творчому доробку Михайло Петрович має збірку віршів «Істина», збірку пісенної лірики «Добра не буває багато», а також численні публікації своїх віршів на сторінках різноманітних періодичних видань, альманахів, колективних збірників.

Значна кількість його поезій стала піснями, які виконували і виконують відомі зірки української естради, скажімо, народні артисти України Анатолій Горчинський, Василь Зінкевич, Микола Свидюк, Алла Кудлай, Олег Слободенко, Марія Ясіновська та багато інших. Велика творча дружба поєднує Михайла Войнаренка з подільськими композиторами: народним артистом України Миколою Балемою, Іваном Пустовим, Ігорем Юрковським. А для рідного університету Михайло Петрович разом із Олегом Слободенком написав чудовий гімн, який надихає вже не одне покоління студентської молоді на повагу і любов до рідного навчального закладу. М. П. Войнаренко всім своїм єством, усією душею відданий Україні. Це трибун, борець, громадянин, людина, яка не може миритися з неправдою

та несправедливістю. Від цього йому не завжди легко і комфортно в житті, він інколи зазнає прикрощів і душевних страждань. Але інакше жити він не може, бо визначальними для нього є слова материнського заповіту: «Чим більше віддаєш ти людям, тим більше залишається тобі».

Праці М. П. Войнаренка:

1. Ділова активність підприємств: проблеми аналізу та оцінки: монографія. – Хмельницький: ХНУ, 2008. – 284 с.

2. Кластери в інституційній економіці: монографія. – Хмельницький: ХНУ, 2011. – 503 с.

3. Войнаренко М.П. Облік та внутрішній аудит основних засобів в контексті прийняття управлінських рішень: монографія / М. П. Войнаренко, А. Ф. Гуменюк, Р. Л. Цебень. – Хмельницький: Цюпак А. А., 2012. – 212 с.

4. Войнаренко М.П. Стратегічні напрями діяльності банківських установ за умов світових інтеграційних процесів: монографія / М. П. Войнаренко, Л. М. Білорусець, В. П. Нікітюк – Хмельницький: ХНУ, 2011. – 192 с.

5. Істина: поезія, пісенна лірика, акровірші. – Хмельницький: Обереги, 2000. – 70 с.

6. Горобець Т.М. Наукові праці М. П. Войнаренка: покажчик / упоряд. Т. М. Горобець. – Хмельницький: ТУП, 200. – 31 с.

Про М. П. Войнаренка

1. Григоренко О. П. Михайло Войнаренко видатна постать Подільського краю / О.П. Григоренко // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. І. Огієнка: іст. науки. – Кам'янець-Подільський, 2011.– Вип. 4. – С. 463–475.

2. Пісню проректора ХНУ співали у Києві // Хмельниччина. – 2013. – 10 жовтня – С. 4.

3. Слободянюк Т. Щоб написати пісню про Хмельницький, науковець перелопачував архіви / Т. Слободянюк // Подільські вісті. – 2004. – 16 квітня – С. 3.

4. Кобза В. Презентація першого в Україні Хмельницького Українсько-Британського центру перепідготовки та працевлаштування колишніх військових офіцерів / В. Кобза // Економіст. – 2003. – № 4. – С. 14.

5. Кабачинская С. Под лежачий камень коньяк не течет / С. Кабачинская // Зеркало недели. – 1999. – 20-26 марта. – С. 13.

НИЖНИК ВІКТОР МИХАЙЛОВИЧ

Доктор економічних наук, професор Нижник Віктор Михайлович народився 21 травня 1960 р. У 1979 році успішно закінчив Чернівецький індустріальний технікум. Після служби в армії навчався у Хмельницькому технологічному інституті побутового обслуговування на інженерно-економічному факультеті. Науково-педагогічна діяльність В. М. Нижника активно розпочалася з 1987 року на посаді молодшого наукового співробітника НДС та асистента кафедри організації і нормування праці. У 1990 році В. М. Нижник вступив до аспірантури Хмельницького технологічного інституту і в 1993 році захистив кандидатську дисертацію на тему «Структура системи вивчення та оцінки процесів розумової праці». Згодом працював викладачем, старшим викладачем кафедри організації і нормування праці. У 1995 році В. М. Нижнику присвоєно звання доцента кафедри організації і нормування праці. З 1997 р. по 2001 р. В. М. Нижник навчався в докторантурі. У 2001 р. в Інституті економіки НАН України захистив докторську дисертацію за спеціальністю «Демографія, економіка праці, соціальна економіка і політика» на тему «Механізм регулювання затрат і результатів праці в перехідній економіці». 2003 року В. М. Нижнику присвоєно звання професора кафедри міжнародних економічних відносин.

З 2002 року професор В. М. Нижник працював на посаді проректора з економічних питань і соціального розвитку університету, з 2008 р. – проректора з фінансово-економічної діяльності, а з 2010 р. – проректора з науково-педагогічної роботи Хмельницького національного університету.

Проректор з НПР, професор В. М. Нижник є головою комісії соціального страхування працівників університету, комісії з надання матеріальної допомоги працівникам університету, комісії з матеріального стимулювання та комісії з енергозбереження, заступником голови спеціалізованої вченої ради з захисту дисертацій, головою міжкафедрального наукового економічного семінару університету.

Всю свою наукову та педагогічну діяльність професор В. М. Нижник з 2002 р. поєднує з розвитком і становленням кафедри міжнародних економічних відносин Хмельницького національного університету, яку очолює до теперішнього часу. Кафедрою здійснюється підготовка бакалаврів, спеціалістів та магістрів за напрямом «Міжнародні економічні відносини» та «Міжнародний бізнес».

За дванадцять останніх років під керівництвом професора В. М. Нижника кафедра МЕВ організувала і провела 10 міжнародних науково-практичних конференцій у галузі сучасного міжнародного співробітництва України, євроінтеграційних відносин, підвищення людського потенціалу та економічної безпеки України: «Сучасні технології виробництва у розвитку економічної інтеграції та підприємництва» (2003 р.), «Україна на шляху до Європейського Союзу: прогнозування та реалізація політики пріоритетів в інноваційно-інвестиційній та соціально-трудовій сферах» (2004 р.), «Мотивація інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств та ринку праці в контексті інтеграції України до ЄС» (2005 р.), «Зарубіжний досвід регулювання соціально-трудових відносин, ринку праці та доходів населення» (2006 р.), «Конкурентоспроможність людського потенціалу за умов розвитку міжнародних інтеграційних процесів» (2007 р.), «Перспективи підвищення економічного, інноваційно-інвестиційного та соціально-трудового потенціалу України» (2009 р.), «Економічні аспекти підвищення конкурентоспроможності України у забезпеченні і поглибленні міжнародних відносин у рамках членства в СОТ» (2010 р.), «Управління економічною діяльністю промислових підприємств в системі сучасних глобалізаційних процесів» (2011 р.), «Складові елементи підвищення економічного потенціалу України за умов глобалізації» (2012 р.), «Формування ефективних механізмів підвищення конкурентного потенціалу економічних систем за умов розвитку інтеграційних процесів» (2013 р.), «Механізми, стратегії, моделі в управлінні економічними системами» (2014 р.), «Соціально-економічні напрями розвиту економічних відносин у забезпеченні ефектів інтеграції України до ЄС» (2015 р.). За результатами роботи міжнародних науково-практичних конференцій їх учасниками, науковцями та практиками опубліковано 786 статей у збірниках наукових праць та «Віснику Хмельницького національного університету».

В особистому творчому доробку доктора економічних наук, професора В. М. Нижника понад 160 наукових праць. Серед основних наукових публікацій 12 індивідуальних та колективних монографій, зокрема «Затрати і результати праці в транзитивній економіці: проблеми теорії і практики», «Управління підприємством: організаційно-економічний аспект», «Тенденції та оцінка чинників підвищення ефективності функціонування підприємств машинобудування», «Економіка підприємства: управління ефективністю та конкурентоспроможністю», «Механізм мотивації високопродуктивної праці персоналу підприємств», «Україна на шляху до європейської інтеграції: економічна безпека, переваги вибору», «Ефективність використання трудового потенціалу: теорія і практика», «Оцінки людського потенціалу: регіональний аналіз і прогноз»

За останні роки професор В. М. Нижник підготував до друку і видав 6 підручників та навчальних посібників, основними серед яких є: «Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка», «Економічна дипломатія та економічна безпека України», «Історія економіки та економічних вчень», «Економічна безпека України в системі євроатлантичних інтеграційних процесів».

Професор В. М. Нижник – член редакційних колегій наукових видань «Вісник Хмельницького національного університету», «Університетські наукові записки», часопису Хмельницького університету управління та права.

За період від 2005 р. до 2015 р. колективом кафедри, яку очолює професор В. М. Нижник, виконано роботи з держбюджетної та господоговірної тематики на суму більше 1,5 млн. грн. Серед науково-дослідних робіт слід виділити такі теми: «Україна-НАТО» – «Розробка спеціального курсу наукового та навчально-методичного забезпечення для підготовки магістрів спеціальності «Міжнародні відносини» за напрямом: економічна безпека України в системі євроатлантичних процесів», «Україна-НАТО» – «Розробка науково-методичного та навчального забезпечення для підготовки студентів вищих навчальних закладів за напрямком: економічна безпека України в системі євроатлантичних інтеграційних процесів», «Стратегія розвитку м. Хмельницького на 2007–2015 роки та розробка механізмів її реалізації в умовах євроінтеграції», «Механізм підвищення людського потенціалу України за умов розвитку

демографічних, євроінтеграційних процесів», «Стратегія розвитку людського потенціалу м. Вінниці на 2010–2020 рр. у системі економічного, демографічного і соціального вимірів», «Розробка механізмів ефективного управління машинобудівними підприємствами у системі підвищення їх конкурентоспроможності та прибутковості на внутрішньому та зовнішньому ринках», «Механізм адаптації та управління ризиками у діяльності промислових підприємств», «Мотиваційний механізм підвищення конкурентоспроможності та стимулювання персоналу підприємств у системі економіки знань», «Підвищення конкурентного потенціалу в системі ефективного управління промисловими підприємствами, та механізми підвищення якості та конкурентоспроможності людського потенціалу в системі забезпечення соціально-економічних ефектів інтеграції України до ЄС».

Під науковим керівництвом професора В. М. Нижника 40 аспірантів та здобувачів підготували і захистили дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук, та два докторанти захистили докторські дисертації.

Професор В. М. Нижник з квітня 2006 р. обраний академіком Академії наук Вищої школи України та з травня 2008 р. академіком Академії економічних наук України зі спеціальності «Міжнародна економіка».

Нагороджений Почесною грамотою Верховної Ради України, Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України, орденом Князя Костянтина Острозького Академії соціального управління, премією Сергія Подолинського та Почесними грамотами Хмельницької обласної та міської рад.

ЙОХНА МИКОЛА АНТОНОВИЧ

Доктор економічних наук, професор, проректор з міжнародних зв'язків Йохна Микола Антонович викладацьку діяльність розпочав у 1985 році на посаді асистента Хмельницького технологічного інституту побутового обслуговування (тепер – Хмельницький національний університет). У 1987 році захистив кандидатську дисертацію за спеціальністю «Організація виробництва». За роки роботи в університеті займав посади доцента, проректора з міжнародних зв'язків, проректора з науково-педагогічної роботи, завідувача кафедри менеджменту. У 1991 р. отримав вчене звання доцента, а в 2007 р. – професора. У 2015 р. захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)».

Підвищував кваліфікацію та стажувався в університетах Німеччини, Австрії, Італії, Росії та Польщі.

У 2012 р. обраний дійсним членом Міжнародної академії гуманізації освіти, а у 2013 р. – членом-кореспондентом Академії інформатизації освіти.

Має 32 роки стажу науково-педагогічної роботи.

Перебуваючи на посаді завідувача кафедри менеджменту, М. А. Йохна був ініціатором та активним учасником відкриття нового напряму підготовки – «Готельно-ресторанна справа», та нових магістерських спеціальностей – «Управління інноваційною діяльністю» та «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності». За його керівництва кафедра стала визнаним у країні науково-методичним центром підготовки висококваліфікованих фахівців з менеджменту. Студенти кафедри протягом кожного з останніх шести років ставали переможцями та призерами міжнародних і всеукраїнських предметних олімпіад та конкурсів наукових робіт. Завдяки участі кафедри у виконанні міжнародних грантових проектів її лабораторії були оснащені найсучаснішим обладнанням вартістю більше ніж 20 тисяч євро, викладачі проходили навчання та стажування за кордоном, а в навчальний процес постійно впроваджувалися прогресивні методи та технології навчання.

За час виконання М. А. Йохною обов'язків проректора з міжнародних зв'язків завдяки його ефективному керівництву університет налагодив системну співпрацю з більш ніж 70 вищими навчальними закладами Європи, Америки, Азії та Африки. У найавторитетнішому в Україні рейтигу ВНЗ – «Топ 200» за 2014–2015 рр. за показником «Міжнародне визнання» Хмельницький національний університет посів почесне сьоме місце. На сьогодні в університеті виконується сім міжнародних проектів ТЕМПУС, один проект «ЕРАЗМУС +», один проект Сьомої Рамкової програми, три українсько-польських проекти тощо. За цим показником університет входить до п'ятірки найкращих вищих навчальних закладів країни. Щорічно через міжнародні грантові джерела залучається матеріально-технічної допомоги на суму більше ніж п'ять мільйонів гривень. Останніми роками були започатковані і успішно розвиваються декілька програм подвійного диплому з провідними європейськими університетами.

М. А. Йохна веде активну наукову роботу. Був керівником, відповідальним виконавцем та виконавцем шести держбюджетних та госпдоговірних науково-дослідних робіт, головою та членом оргкомітетів численних міжнародних конференцій. Керував реалізацією в університеті міжнародного проекту «Менеджмент і бізнес-освіта в Україні», а також координував виконання міжнародних проектів ТЕМПУС «Мережева взаємодія університетів-партнерів в реалізації багаторівневої системи піготовки і підвищення кваліфікації фахівців у сфері освітнього менеджменту» та «Підготовка педагогів та освітніх менеджерів до роботи в гетерогенних групах та організаціях».

Під його науковим керівництвом шість аспірантів та здобувачів захистили кандидатські дисертації.

Є автором і співавтором понад 120 наукових і 30 навчально-методичних праць, зокрема двох підручників, чотирьох навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки України та десяти монографій.

Сферою наукових інтересів є проблеми: забезпечення міжнародної конкурентоспроможності організацій; управління інноваційним

розвитком регіону; освітнього менеджменту та економіки освіти; інституційної трансформації економіки.

Бере активну участь у виховній та громадській роботі, обирався депутатом Хмельницької обласної ради п'ятого скликання. Був заступником голови постійної комісії з питань освіти, науки, молоді та спорту Хмельницької обласної ради.

За активну і плідну діяльність у галузі освіти і науки нагороджений багатьма дипломами і грамотами, зокрема Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України, Грамотами Хмельницької обласної ради та Хмельницької обласної державної адміністрації, а за вагомий внесок у розвиток Української держави та зміцнення її незалежності отримав подяку Президента України.

КІНИЦЬКИЙ ЯРОСЛАВ ТИМОФІЙОВИЧ

Ярослав Тимофійович Кіницький працює в Хмельницькому національному університеті з 1963 р., пройшовши шлях від асистента загальнотехнічного факультету Українського поліграфічного інституту ім. І. Федорова до доктора технічних наук та завідувача кафедри машинознавства Хмельницького національного університету. У студентські роки він активно займався науковою роботою під керівництвом свого вчителя – відомого вченого-механіка К. В. Тіра, який прищепив йому любов до теорії механізмів і машин. Майже 45 років після закінчення інституту Я. Т. Кіницький присвятив проектуванню різних механізмів, і насамперед синтезу та аналізу шарнірно-важільних напрямних механізмів і механізмів із зупинкою вихідної ланки. Такі механізми мають ряд переваг у порівнянні з кулачковими механізмами, які не завжди заслужено використовують у сучасних машинах. Ця проблема знайшла відображення у його кандидатській (1972 р.) та докторській (1994 р.) дисертаціях. Основою останньої дисертації була монографія «Шарнірні механізми Чебишева із зупинкою вихідної ланки» (1990). Зараз під його керівництвом за цією тематикою ведуть дослідження аспіранти кафедри. Поряд з науковими дослідженнями він активно займається педагогічною діяльністю та науково-методичною роботою. Він є автором або співавтором низки підручників та навчальних посібників: «Теоретична механіка» (1992), «Основи теорії машин і механізмів» (1992), «Теорія механізмів і машин» (2002), «Короткий курс теорії механізмів і машин» (2002, 2004), «Уніфіковані алгоритми розрахунку механізмів на ЕОМ» (1988), «Практикум з теорії механізмів і машин» (2002, 2004), «Основи курсу теорії механізмів і машин» (2002). Разом з іншими викладачами кафедри він створив оригінальні кабінети деталей машин і підйомно-транспортних машин, лабораторію теорії механізмів і машин, які не мають аналогів в інших вузах України. Я. Т. Кіницький є автором ряду оригінальних методичних розробок,

кращі з яких: альбом рисунків до курсу лекцій з теорії механізмів і машин, комплект тіньових моделей плоских механізмів, пакетів програм для ЕОМ аналізу і синтезу важільних механізмів, збірник задач і тестів із теорії механізмів і машин, методика щорічної рейтингової оцінки професорсько-викладацького складу та наукових співробітників університету.

Плідну науково-педагогічну діяльність Я. Т. Кіницький поєднує з громадською роботою. Шість років він виконував обов'язки заступника і вісім років голови профкому професорсько-викладацького складу університету, де багато зробив з організації монолітного колективу і підвищення його трудової активності, зробив значний внесок у розвиток спортивно-масової і культурно-виховної роботи. Він член Міжнародної федерації з теорії механізмів і машин, спеціалізованих вчених рад Хмельницького національного університету і Національного університету «Львівська політехніка».

За останні 25 років, протягом яких Я. Т. Кіницький очолює кафедру машинознавства, значно підвищився науково-педагогічний потенціал кафедри: захищені 6 докторських дисертацій і 19 кандидатських.

Різнобічна робота Я. Т. Кіницького неодноразово була відзначена нагородами та почесними званнями. У 1989 р. він нагороджений нагрудним знаком Мінвузу СРСР «За відмінні успіхи в роботі», у 1989 р. – дипломом і премією Мінвузу УРСР за велику науково-методичну роботу, в 1994 р. присуджене звання «Відмінник освіти України».

Я. Т. Кіницький щедро ділиться своїми знаннями і досвідом з іншими викладачами кафедри і ВНЗ.

РОЙЗМАН ВІЛЕН ПЕТРОВИЧ

Д. т.н, професор, заслужений діяч науки і техніки України, академік Міжнародної академії інформатизації.

Народився 31 березня 1935 року в м. Летичеві Кам'янець-Подільської області (зараз Хмельницької) в сім'ї Ройзманів – військового Петра Айзиковича та бібліотекаря Анни Борисівни – народився хлопчик, якому подружжя дало ім'я Вілен. Він на відмінно закінчує середню школу і в 1952 році вступає до Харківського авіаційного інституту. Студентом мріяв займатися ракетними двигунами, розробив атомний двигун для надзвукового літака і успішно захистив його як дипломний проект. Із таким двигуном літак міг би довгий час знаходитися в повітрі і навіть облетіти земну кулю.

Україна завжди була в авангарді літакобудування, тому в конструкторські бюро відбирали найкращих випускників. Так у 1958 році дипломований інженер-механік двигунобудування Вілен Ройзман опинився у видатного авіаконструктора, академіка Олександра Георгійовича Івченка, у закритому Запорізькому машинобудівному дослідно-конструкторському бюро-478 «Прогрес», де впродовж 13 років брав безпосередню участь у секретних науково-дослідних роботах, створював серце літака – авіаційні двигуни. Головний конструктор побачив у В. П. Ройзмана хист до науково-дослідної роботи і направив його в лабораторію міцності, що виявилося не менш цікавим і було пов'язано з льотними експериментами. Саме в ДКБ (нині – ЗМКБ «Прогрес» ім. А. Г. Івченка) Вілен Петрович навчився сполучати теорію з практикою – розробляв теорію балансування гнучких роторів і успішно застосовував її для зниження вібрацій авіадвигунів. Тут він здійснив свою мрію про льотну роботу, виконуючи експерименти разом з видатними льотчиками-випробувачами того часу: братами Кокінакі, Степановим, Терещенком та іншими. Пройшли роки напруженої, самовідданої праці і навчання.

У 1964 році на закритому засіданні спеціалізованої вченої ради у Центральному науково-дослідному інституті авіаційного двигуно-

будування В. П. Ройзман успішно захистив кандидатську дисертацію.

У 1970 році вийшла монографія В. П. Ройзмана та М. Е. Левіта «Вібрації і зрівноважування роторів авіадвигунів». Вілен Петрович створює і 17 років очолює кафедру опору матеріалів і деталей машин у Хмельницькому вищому артилерійському командному училищі, де поряд з навчально-виховною і методичною роботами продовжує наукові дослідження в галузі динаміки роторних систем, що дозволяє йому в 1979 році в Інституті машинознавства АН СРСР успішно захистити докторську дисертацію на тему «Ідентифікація і балансування гнучких роторних систем».

Вілен Ройзман вимогливий, але справедливий викладач. Він домагається, щоб студенти показали здатність розібратися в питаннях і задачах, користуючись, як інженери, підручними матеріалами: конспектами і книжками, але без права тупого переписування з них. Для вивчення формул придумує їхні жартівливі розшифровки. А шпаргалки вчить писати так, щоб це була серйозна методична робота з підготовки до іспиту. Проводить конкурс на кращу шпаргалку, і кращою вважається коротка, лаконічна, яка допомагає згадати весь матеріал, що відноситься до певного питання. Він зібрав найкращі шпаргалки і на їхній основі видав короткий навчальний посібник «Стислий курс опору матеріалів», що допомагає студентам під час підготовки до іспиту швидко відновити знання.

У цей же час В. П. Ройзман у співавторстві видає енциклопедичну двотомну монографію «Основи балансувальної техніки» і його залучають до роботи з усунення дефектів міцності радіоелектронних систем, що експлуатуються в екстремальних умовах на ракетах, швидкісних літаках, кораблях тощо. Він очолює дослідження на замовлення провідних НДІ та підприємств СРСР. Це були піонерські закриті роботи, що лягли в основу нового наукового напрямку – діагностування і прогнозування стану технічних систем з використанням явища акустичної емісії.

Багато енергії професор приділяв вирішенню суто радіоелектронних проблем і довів необхідність викладати на радіотехнічних факультетах інженерні дисципліни. Приклад сумних наслідків незнання прикладної механіки фахівцями в галузі електроніки хоча б у тому, що не в нас, а у США з'явилися перші зразки високоточної

зброї. Так були створені лазерні установки для відпрацьовування систем наведення ракет, де довгий час не вдавалося одержати необхідної точності через те, що лазерні промені внаслідок вібрації були розмитими і повільно ухилялися від установленого положення. Професору Ройзману досить швидко вдалося розібратися в причинах цього явища. Однак ці роботи в нас з 1998 року були припинені, а американські вчені пішли далі. Вілен Петрович зібрав навколо себе виняткових фахівців, які тепер працюють у США: математик Л. Д. Вайнгортин, експериментатор М. І. Хавкін, програміст Р. В. Гудіч та інші. Вони стали серцевиною його шкіл. Завдяки такому підбору кадрів В. П. Ройзману вдалося спільно вирішувати найрізноманітніші наукові проблеми. Тому, наприклад, основним замовником його робіт був Центральний науково-дослідний радіотехнічний інститут у Москві, в якому працювало 26 лауреатів Ленінської премії та 14 академіків АН СРСР. Тоді відомий академік, адмірал Л. І. Берг, познайомившись із роботами професора Ройзмана, сказав: «Вілене Петровичу, так Ви в нас переворот зробите!» – і звернувся з листом до колишнього міністра вищої та середньої спеціальної освіти СРСР В. П. Єлютина з настійним проханням про відновлення вивчення механіки при підготовці інженерів у галузі електроніки. За часів СРСР навіть планувалося створити на базі Хмельницького вищого артилерійського командного училища Всесоюзну міжгалузеву науково-дослідну лабораторію динаміки і міцності виробів радіоелектроніки під керівництвом професора В. П. Ройзмана чисельністю в 100 осіб.

Після розпаду СРСР роботи професора В. П. Ройзмана, який підготував понад 25 кандидатів та докторів наук, стали відомі далеко за кордоном, його почали запрошувати до співпраці, на міжнародні конференції, надавали гранти на розвиток своїх робіт від NASA, NATO, Єврокомісії, іноземних академій наук і університетів Швейцарії, США, Канади, Японії, Австрії, Норвегії та Великої Британії.

Незважаючи на відсутність державного фінансування протягом усіх років незалежності України, наукові праці професора Ройзмана та його учнів гідно представляють державу на міжнародних форумах у понад 20 країнах світу. Це більше ніж 300 наукових праць, винаходів та монографій у галузях балансування і вібраційної міцності, зокрема радіоелектронних систем, значна частина з яких пе-

рекладається за кордоном і цитується авторами статей рейтингових журналів.

Сьогодні у світі багато вчених, учнів доктора технічних наук, заслуженого діяча науки і техніки України, завідувача кафедри радіоелектроніки Хмельницького національного університету, віце-президента Національної Ради України з машинознавства, професора Вілена Петровича Ройзмана працюють над вирішенням проблем автоматичного балансування, діагностування і прогнозування стану технічних систем з використанням явища акустичної емісії, захисту електронних систем керування від статичних, динамічних і теплових навантажень, забезпечення необхідної точності рішень технічних задач. Без їх наукових розробок нині авіа- та ракетобудування обійтися вже не може.

РУДНИЦЬКИЙ В'ЯЧЕСЛАВ БРОНІСЛАВОВИЧ

Завідувач кафедри вищої математики та комп'ютерних застосувань, DOCTOR HONORIUS CAUSA Токійського університету (Японія), доктор фізико-математичних наук, доктор технічних наук, професор В'ячеслав Броніславович Рудницький працює у Хмельницькому національному університеті з 1967 року, читає загальні і спеціальні курси з вищої математики, керує науковою і навчально-дослідною роботою студентів, науковою підготовкою аспірантів, курсовими і дипломними роботами. Під його авторством і редакцією на кафедрі підготовлений та зданий до друку підручник з вищої математики в чотирьох томах, загальним обсягом 60 друкованих аркушів, і велика кількість методичних вказівок.

В. Б. Рудницький є відомим фахівцем у галузі теорії контактних взаємодій деформованих твердих тіл. Йому належить постановка, систематичні дослідження і розробка ефективних методів рішення контактних задач для тіл з початковими напруженнями. Запропоновані Рудницьким рішення плоских і просторових задач контактної взаємодії пружних тіл лінеаризованої теорії пружності створили широкі передумови для створення інженерної методики рішення проблеми передачі навантаження в тілах із початковими напругами.

Наукова новизна і значимість досліджень професора В. Б. Рудницького у наступному: для тіл із початковими напругами дані постановка й отримані аналітичні рішення задач про контактну взаємодію їх із пружними штампами (накладками) у рамках лінеаризованої теорії пружності для теорій великих (кінцевих) початкових деформацій: розвитку аналітичних і чисельних методів дослідження поставлених задач для стисливих і нестисливих тіл із довільною формою пружного потенціалу і дана оцінка їхньої точності і збіжності чисельних процесів; отримані явні вираження контактних напруг і переміщень у координатах початкового напруженого стану; вирішено широке коло конкретних задач, результати яких подані у вигляді аналітичних формул, таблиць і графіків, що дозволяють проводити

аналіз впливу початкових напруг на напружено-деформований стан тіл, які взаємодіють; виявлені деякі кількісні і якісні особливості зміни напружено-деформованого стану у взаємодіючих тілах, викликаного наявністю контактних напруг в одному з них; виявлені механічні ефекти, породжені початковим напруженим станом одного з взаємодіючих тіл у сполученні з особливостями пружних властивостей матеріалів і характером зовнішніх впливів. Дослідження В. Б. Рудницького широко відомі в нашій країні і за кордоном і опубліковані в більш ніж 340 наукових працях.

Разом із науковою, науково-організаційною, навчально-методичною діяльністю В. Б. Рудницький бере активну участь у громадському житті університету та України. Він обраний членом президії міжнародної Асоціації по обчислювальній механіці (м. Гетеборг, Швеція), член оргкомітету Міжнародного конгресу з обчислювальної механіки (м. Штутгарт, ФРН), член редколегії міжнародного журналу «App1.Mech.Rew» (м. Гетеборг, Швеція), член спеціалізованої ради з захисту докторських дисертацій в Інституті механіки АН УРСР, член редакційної ради журналу «Прикладна механіка», м. Київ, член методкомісії з прикладної математики й обчислювальної техніки Міносвіти України, член вчених рад університету, керівник наукового семінару з контактних взаємодій у техніці.

Професор В. Б. Рудницький у співавторстві з академіком А. Н. Гузем (м. Київ) і професором С. Ю. Бабичем (м. Київ) у 1990 р. підготував і здав у редакцію «Радянська школа» підручник (обсягом 26 друкованих аркушів). Цим же авторським колективом підготовлена і здана в редакцію «Наукова думка» двотомна монографія «Контактні задачі для тіл із початковими напругами» (обсягом 62 друкованих аркуші). Редакційний план по цих виданнях опублікований. Разом з академіком АН УРСР А. Н. Гузем професор В. Б.Рудницький здали до друку монографію «Contact interaction of presrresseo Bodies» Oxford UK і видали дві монографії.

За успіхи в підготовці фахівців і розвиток науки В. Б. Рудницький занесений у книгу «Пошани університету», відзначений багатьма грамотами і подяками керівництва.

Професор В. Б. Рудницький протягом усіх років роботи активно брав участь у розвитку університету як в інтелектуальному, так і матеріальному плані. Він створив обчислювальний центр спочатку

при кафедрі, потім в університеті. Написав низку методичних вказівок із застосування ЕОМ у навчальному процесі. Під його керівництвом працював семінар для вивчення ЕОМ викладачами інституту, розробив ідею створення технічного ліцею при університеті. Останнім часом при кафедрі вищої математики та комп'ютерних застосувань створена наукова лабораторія навчальних програм та інформаційних систем і науково-методичний кабінет. Підготовлено п'ять кандидатів наук і два доктори наук.

Педагогічні здібності В. Б. Рудницького, його ерудованість, глибокі знання предмета, поінформованість у питаннях новітніх досягнень математики й обчислювальної техніки, організаційні здібності забезпечують йому повагу й заслужений авторитет як серед професорсько-викладацького складу і студентів університету, так і в світі.

Як результат визнання наукових досліджень професора В. Б. Рудницького Токійський університет у 1991 році присуджує йому одну з найпочесніших наукових ступенів для науковця: DOCTOR HONORIUS CAUSA.

ГРИГОРЕНКО ОЛЕКСАНДР ПЕТРОВИЧ

З подільської землі вийшло багато людей, які прославили свій край і стали відомими в усій країні. До цієї славетної когорти належить автор багатьох монографій, посібників, наукових статей з різних галузей знань гуманітарного напрямку, доктор історичних наук, професор Хмельницького національного університету Олександр Петрович Григоренко.

Він народився 28 вересня 1948 р. в селі Сербинівка Старокостянтинівського району Хмельницької області.

У 1967-1969 рр. відбував строкову службу в армії, а з 1 вересня 1969 р. переступив поріг навчальних аудиторій тоді Кам'янець-Подільського педагогічного інституту.

Лекції, семінарські заняття, колоквіуми, диспути захоплювали у вир студентського життя. Непомітно пролетів перший рік навчання. В заліковій книжці за результатами складання екзаменів були виставлені відмінні оцінки…

Після закінчення навчання працював за направленням вчителем історії та суспільствознавства в Камінській середній школі Дзержинського району Житомирської області.

У 1979 р. колишній декан історичного факультету, а тоді вже ректор А. О. Копилов звернувся до свого недавнього випускника з проханням перейти на викладацьку роботу в рідний інститут. Олександр прийняв пропозицію і десять років плідно працював у виші, який недавно закінчив сам.

За сімейними обставинами в 1989 році переїжджає в м. Хмельницький. У Хмельницькому технологічному інституті, де почав працювати Олександр Петрович, нового викладача схвально зустріли в колективі. Саме в ці роки, готуючись до захисту докторської дисертації, він опублікував найбільшу кількість своїх наукових праць. В

окремі роки їх кількість складала до сорока найменувань: брошур, статей, тез.

Своєю науковою діяльністю він зробив певний внесок у реорганізацію в 1994 році Хмельницького технологічного інституту в Технологічний університет Поділля. У закладі Олександр Григоренко працював завідувачем кафедри історії та культури, а згодом кафедри історії держави та права.

У грудні 1995 року він захистив докторську дисертацію в Інституті історії України НАН України. У 1997 р. присвоєно вчене звання професора.

Перша наукова робота О. П. Григоренка вийшла в світ у 1976 р. З того часу він опублікував більше 320 праць. Серед них дві монографії. Його наукові праці друкувалися також в Болгарії, Естонії, Польщі, Росії.

У 1998 році ректор Національної академії Прикордонних військ України імені Б. Хмельницького генерал-лейтенант Б. М. Олексієнко запросив О. П. Григоренка на роботу в академію, де сповна розкрився його науковий і педагогічний хист. Тут він обирається членом вченої ради академії, членом спеціалізованої вченої ради для захисту дисертацій. За період роботи в академії за сумлінне виконання конституційного обов'язку з підготовки офіцерських кадрів для Прикордонних військ України він двічі нагороджувався ректором академії Почесними грамотами, подяками від голови Державного комітету з охорони державного кордону України. У 2001 р. нагороджений нагрудним знаком «Відмінний прикордонник» II ступеня.

З 1 серпня 2007 року він знову працює у Хмельницькому національному університеті. Перед колегами і студентами вчений постає як неординарна і цікава людина, яка володіє енциклопедичними знаннями. Колеги часто консультуються з ним не лише з історичних питань, а й з інших гуманітарних дисциплін. Це емоційна, товариська, щедра людина, яка цінує і сама творить гумор. Водночас, як зазначав ректор Хмельницького національного університету професор М. Є. Скиба, залишається принциповим, коли вирішуються серйозні виробничі чи наукові проблеми.

Цим заслужив визнання авторитетного дослідника вітчизняної історії, досвідченого педагога, громадського діяча і державотворця.

КОСТОГРИЗ СЕРГІЙ ГРИГОРОВИЧ

Костогриз Сергій Григорович – перший проректор Хмельницького національного університету, заслужений працівник народної освіти України, кавалер ордена «Знак Пошани», відмінник народної освіти України, доктор технічних наук, професор, відзначений знаками «Винахідник СРСР» та «Творець».

Сергій Григорович розпочав свою трудову діяльність у 1963 р. майстром Гузеріпльського ліспромгоспу Краснодарського краю. У період 1965–1966 рр. служив у Радянській армії. У 1966–1969 рр. навчався в аспірантурі Львівського лісотехнічного інституту і після її закінчення був направлений до Хмельницького технологічного інституту побутового обслуговування на кафедру опору матеріалів і деталей машин. У кінці 1969 р. захистив кандидатську дисертацію.

Працюючи в університеті, займав науково-педагогічні посади асистента, старшого викладача, доцента. З 1975 року – декан механічного факультету, а з 1982 року – проректор з навчальної роботи. За його безпосередньою участю розроблені комплекси дидактичних матеріалів і методичного забезпечення з навчальних дисциплін «Теорія механізмів і машин», «Деталі машин», «Основи теорії коливань та вітрозахисту», створені оригінальні навчальні лабораторії та навчальні кабінети з цих курсів. Протягом багатьох років здійснював керівництво госпдоговірними науково-дослідними роботами з проблем динаміки технологічного обладнання машинобудування. Ним розроблені та впроваджені у виробництво оригінальні конструкції стендів для динамічних випробувань пружних муфт і номінально нерухомих з’єднань деталей машин.

У 1995 році захистив докторську дисертацію. З 2002 року С. Г. Костогриз працює на посаді першого проректора університету. У центрі його науково-педагогічної діяльності перебувають питання якості навчального процесу у вищих закладах освіти. Він є співавтором колективних монографій «Державні стандарти професійної

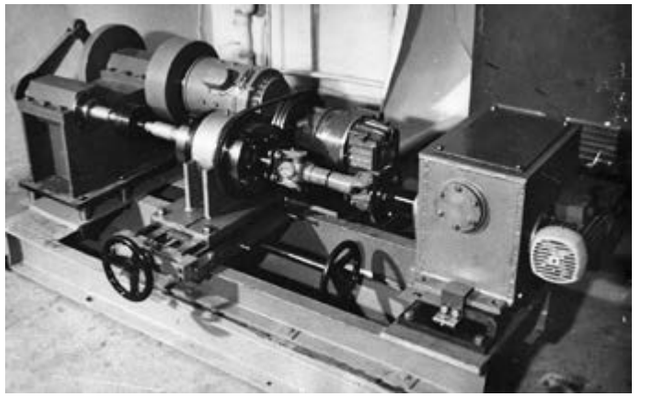

Стенд для динамічних випробувань пружних муфт, розроблений і виготовлений на замовлення Ленінградського політехнічного інституту, захищений 3-ма авторськими свідоцтвами на винаходи. Автори: доц.. Костогриз С. Г., доц. Ігошин В. О., доц.. Шалапко Ю. І.

освіти: теорія і методика», «Моніторинг якості навчального процесу у вищому закладі освіти» та серії методичних розробок з проблем запровадження європейської кредитно-трансферної системи. Впродовж багатьох років Сергій Григорович є членом Науково-методичної комісії із специфічних категорій.

С. Г. Костогриз – висококваліфікований фахівець, відмінний педагог, умілий та ініціативний організатор і керівник. Як один із провідних керівників, він сприяв зміцненню матеріально-технічної бази університету, організації навчально-методичної, науково-дослідної та виховної роботи, що дозволило за порівняно короткий час Хмельницькому технологічному інституту побутового обслуговування стати вищим навчальним закладом України широкого профілю – Хмельницьким національним університетом. Крім цього, Сергій Григорович по праву вважається одним із провідних вчених України з теорії тертя в номінально-нерухомих фрикційних з’єднаннях. Він є автором понад 250 наукових і науково-методичних праць, зокрема 4 монографій (у співавторстві), 30 авторських свідоцтв і патентів на винаходи, багато з яких запроваджені у виробництво. Під його керівництвом виконана велика кількість науково-дослідних робіт як за державним замовленням, так і на госпдоговірних засадах з різними підприємствами міста, області,України, та колишнього СРСР, результати яких впроваджені у виробництво та навчальний процес. Розроблені ним методи розрахунку та проектування механізмів широко використовуються в різних конструкторських і проектних організаціях, науково-дослідних інститутах та вищих навчальних закладах.

С. Г. Костогриз успішно передає свій досвід іншим викладачам і молодим ученим, постійно дбає про підвищення їхньої кваліфікації. Під його науковим керівництвом захищена одна докторська і п'ять кандидатських дисертацій. Він бере активну участь у громадському житті університету та за його межами, є членом спеціалізованої вченої ради із захисту докторських і кандидатських дисертацій у Хмельницькому національному університеті, виконує низку інших громадських доручень. Сергій Григорович користується заслуженим авторитетом у колективі університету, наукових колах України та серед виробничників з проблем механіки машин. С. Г. Костогриз – мудрий педагог і наставник, доброзичлива, чуйна, всебічно розвинена, високоінтелектуальна людина, він є гідним взірцем для студентів та колег.

СВІРГУНЕЦЬ ЄВГЕН МИХАЙЛОВИЧ

К. пед. н., доцент. Народився в приміському селі Ружична (нині місто Хмельницький) 10 квітня 1939 року.

Після закінчення середньої школи за комсомольськими путівками поїхали з друзями на будівництво шахт Донбасу. Працювали на шахті ст. Щотово Антрацитівського району.

У 1958–1961 роках служив у Радянській армії. Після демобілізації вступив до Кам'янець-Подільського педагогічного інституту на факультет фізвиховання, який закінчив з відзнакою у 1965 році.

Працював інструктором Кам'янець-Подільського міського і Хмельницького обкому комсомолу у відділі студентської і учнівської молоді.

У 1967 році Євген Михайлович пройшов за конкурсом у ХТІПО. Цього ж року молодь інституту обирає його секретарем комсомольської організації, а студенти навчальних закладів області – головою обласної ради студентського спортивного товариства «Буревісник».

Через рік в інституті була створена кафедра, яку він очолив. За його ініціативою і безпосередньою участю розпочалось проектування і будівництво стадіону, спортивних майданчиків і створення перших спортивних студентських команд, та будівельних загонів.

У 1975–1979 роках навчається в заочній аспірантурі КДІФК і в 1981 р. успішно захищає дисертацію. Очолюючи понад 30 років кафедру фізичного виховання, він опублікував близько 140 наукових праць, 2 навчальних посібники (у співавторстві), близько 20 методичних розробок, 5 робіт були надруковані за кордоном

Під час викладацької роботи Свіргунець Є. М. проявив себе висококваліфікованим педагогом, досвідченим організатором і менеджером у сфері фізичної культури і спорту.

Більше десяти викладачів кафедри захистили дисертації, одинадцять нагороджені знаком «Відмінник освіти України». За цей період побудовано спортивний комплекс, спортивно-веслувальну базу, за-

лучені кошти на закупівлю спортивно-оздоровчого табору, розбудовано футбольний майданчик зі штучним покриттям.

Заслугою Євгена Михайловича є і те, що спортивні команди і окремі спортсмени університету стали найкращими в області і країні, десятки спортсменів досягли результатів світового рівня; підготовлено 14 заслужених майстрів спорту, більше 30 майстрів спорту міжнародного класу і більше 250 майстрів спорту. В університеті було виховано четверо олімпійських чемпіонів, більше 20 призерів Всесвітніх Універсіад.

Плідна і багатолітня робота Свіргунця Є.М. відзначена двома орденами «Знак пошани», присвоєнням звання «Заслужений працівник фізичної культури і спорту України» та іншими державними, спортивними і громадськими організаціями.

ОРЛОВ ОЛІВЕР ОЛЕКСІЙОВИЧ

Доктор економічних наук, професор, академік Академії економічних наук України, завідувач кафедри «Економіки підприємств і підприємництва».

Народився 28 жовтня 1931 р. у с. Мухтуя (зараз м. Ленськ), Якутія. У 1965 р. захистив кандидатську дисертацію на тему «Планування і використання виробничої потужності в машинобудуванні», а у 1980 р. – докторську дисертацію на тему «Ефективність і проблеми вдосконалення планування промислового виробництва».

Формування Орлова О.О. як вченого пов'язане з роботою в Інституті економіки промисловості АН УРСР. З 1966 р. по 1969 р. молодий вчений виконував госпдоговірні роботи з гігантом машинобудівної галузі – Новокраматорським машинобудівним заводом, з проблем оцінки ефективності і обґрунтування цін на нові машини. Ці розробки стали основою його докторської дисертації. З 1969 р. Орлов О.О. працює в Донецькому державному університеті на посаді доцента, а з 1971 р. – завідувач кафедри «Економіки і організації промислового виробництва». Він керує госпдоговірними роботами з Київським заводом «Маяк», Маріупольським заводом важкого машинобудування і великою темою народногосподарського значення «Розробка і впровадження АСУ на підприємствах «Союзгазмашпрома» з кількістю працюючих більше 100 осіб.

З 1983 р. до грудня 2015 р. проф. Орлов О.О. працював завідувачем кафедри «Економіки підприємства і підприємництва» Хмельницького національного університету, пізніше – професор кафедри маркетингу. У 1987 р. ним була створена галузева лабораторія Міністерства побутового обслуговування України з обсягом фінансування на 5 років 500 тис. карб.

Під керівництвом Орлова О.О. захищено 36 кандидатських дисертацій, і він був консультантом 3 докторських дисертацій.

Професор Орлов О. О. є автором першого в Україні підручника «Планування діяльності промислового підприємства» (2002 р.), який був перевиданий у 2006 році; 10 монографій та більше 350 наукових видань. Тільки за останні 5 років ним було опубліковано 7 монографій і більше 30 статей, зокрема одна монографія і 4 статті в іноземних виданнях.

Наукові дослідження проф. Орлова О. О. за останні 15 років спрямовані на формування інноваційних підходів до планування промислового виробництва. В основі цих досліджень закладено використання маржинального прибутку в економічних розрахунках на промислових підприємствах. У результаті цих досліджень було запропоновано гнучку систему управління затратами і прибутком, антизатратний підхід до формування цін на нову продукцію, принципово новий підхід до оцінки ефективності інноваційних та інвестиційних проектів.

Розробки проф. Орлова О. О. були використані під час виконання міжнародної теми «Науково-технічні об'єднання щодо нетехнологічних інновацій на технічних та практичних аспектах у Словаччині та Україні», держбюджетної роботи «Комплексна оцінка інноваційної діяльності промислових підприємств» та низки госпдоговірних робіт з машинобудівними підприємствами Хмельниччини.

Професор Орлов О. О. є організатором єдиної в Україні міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми планування виробництва в ринкових умовах», яка зарекомендувала себе як школа підготовки кадрів вищої кваліфікації.

Було проведено 14 конференцій (із них 12 в м. Алушта).

Вісімнадцять учасників цієї конференції захистили докторські дисертації, серед них п'ять викладачів Хмельницького національного університету.

Викладає курси «Планування і контроль діяльності підприємств», «Маржинальний прибуток в економічних розрахунках на промислових підприємствах» і «Економіка інноваційного підприємства».

Професор Орлов О. О. неодноразово нагороджувався почесними грамотами, є відмінником освіти і нагороджений ювілейною пам'ятною медаллю «20 років незалежності України».

ПОЧЕСНІ ДОКТОРИ НАУК ХМЕЛЬНИЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

СЛОБОДЕНКО Олег
Заслужений артист України, композитор, співак, автор музики Гімну Хмельницького національного університету

НОВІКОВ Микола Васильович
д.т.н., проф., директор ІНМ НАНУ, академік НАН України, Засл. діяч науки та техніки України

МІЛЯР Едвард Рафаїлович
Член Національної Спілки художників України

ЧЕКМАН Михайло Костянтинович
мер м. Хмельницького (1998-2002рр.)

ТОМАШЕНКО Віталій Вікторович
начальник департаменту розвитку професійної освіти МОН України (до 2002 р.)

БУРМІСТЕНКОВ Олександр Петрович
д.т.н., професор Київського націон. університету технологій та дизайну, засл. діяч науки та техніки України

КРЕМЕНЬ
Василь Григорович
д.ф.н., проф., академік НАН України, Міністр освіти і науки України, Президент НАПН України

ЛІЩУК
Олександр Тимофійович
Заслужений винахідник України

БУРЛАКОВ
Олександр Миколайович
начальник управління державної інспекції МОН України (Київ)

БЕРЕЗНЕНКО
Микола Петрович
д.т.н., проф. Київського національного університету технологій та дизайну, засл. діяч науки та техніки України

ГЕЄЦЬ
Валерій Михайлович
д.т.н., професор, Академік НАН України, заслужений діяч науки та техніки України, віце-президент НАН України, директор ДУ "Інститут економіки та прогноз.НАНУ"

САГАЧ
Галина Михайлівна
д.пед.н., доктор наук з риторики, професор Київського національного університету ім. Шевченка

ГОЛЬДЕНГОРІН
Борис Ісакович
д.е.н., д.т.н., професор кафедри вищої математики та інформатики Університету економіки (Нідерланди)

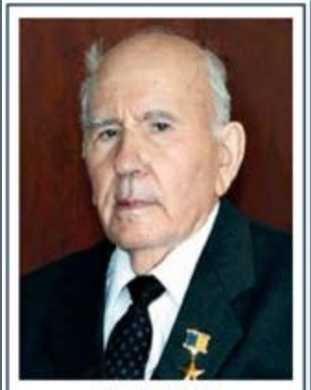

ТРОНЬКО
Петро Тимофійович
академік Національної академії наук України

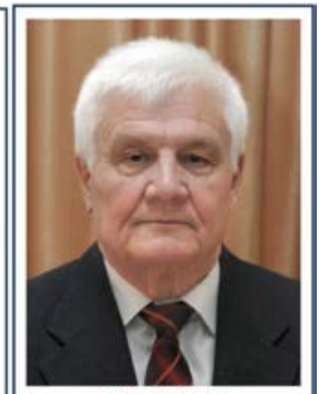

ОНИШКО
Віктор Юхимович
Заслужений лікарУкраїни, головний лікар обласного пологового будинку

ГРИЩЕНКО
Іван Михайлович
д.т.н., професор, народний депутат Верховної Ради України (1990-1994), ректор Київського національного університету технологій та дизайну

ДІРІХ ПЕТЕР
ректор Вищої школи, Університет Цитгау (Німеччина)

Юзеф ГАВЛІК
д.т.н., професор, ректор Краківської політехніки ім. Тадеуша Костюшика

НИЧКАЛО
Неля Григорівна
д. пед. н., професор, академік НАПН України (Київ), засл.діяч науки та техніки України

Казімірас РАГУЛЬСКІС
д.т.н., професор, академік НАН Литви, член-кореспондент РАН

ДОБЖАНСЬКИЙ
Лешек Адам
д.т.н., професор, директор Інституту інженерних і біотехнічних матеріалів Технологічного університету м.Гівіце (Польща)

КОСТРИЦЬКИИ
Валерій Всеволодович
д.т.н., професор Київського націон. університету технологій та дизайну, проректор з наукової роботи

СОБЧИНСЬКИЙ
Василь Володимирович
Заслужений лікарУкраїни, завідуючий урологічним відділенням Хмельницької обласної лікарні

СКАЛЬСЬКИЙ
Василь Володимирович
к.е.н., доцент, заслужений економіст України, керівник Хмельницького обласного управління статистики

ОЛУЙКО
Віталій Миколайович
д.н. з державного управління, професор, засл. юрист України, народний депутат України (2004-2006), голова Хмельн.обл. відд. Антимонопольного комітетуУкраїни

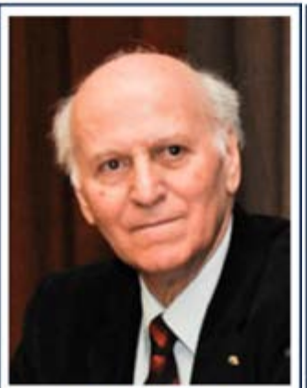

АМОНАШВІЛІ
Шалва Олександрович
д.псих.н., професор, академік Російської академії освіти, президент Міжнародного центру гуманної педагогіки

АСАУЛ
Анатолій Миколайович
д.е.н., професор, Заслужений діяч науки Російської Федерації

Адам ТАБОР
директор центру стандартизації якості Краківської політехніки (Польща)

КУДРЯВЦЕВА
Людмила Олексіївна
д.ф.н., професор Інституту філології Київського національного університету ім. Т.Шевченка

ШЛЬОСЕК Франтішек
(Республіка Польща)
д.пед.наук, професор, директор Інституту педагогіки Академії спеціал. педагогіки ім.Марії Гжегожевської, член НАПН України

ЦВИХ
Володимир Федорович
філософ, політолог, д.політ.наук, проф. Київський нац. університет ім. Шевченка, віце-президент Євразійської асоціації профспілкових організацій університетів, заслужений працівник освіти України

ВАВРИНЧУК
Микола Пророкович
к.політ.н., доц. Хмельницького інституту регіонального управління та права, генерал-майор СБУ, засл. працівник освіти України

Богдан ЖУЛТОВСЬКИЙ
д.т.н.,професор, декан природничо-технічного університету м. Бидгощ (Польща)

Клаудіш ЛЕНИК
д.т.н.,професор, інженер (Польща)

ІСТОРІЯ УНІВЕРСИТЕТУ В ОБЛИЧЧЯХ

Славінська Алла Людвігівна

Доктор технічних наук, професор, відмінник освіти України, закінчила Київський технологічний інститут легкої промисловості. У Хмельницькому національному університеті працює з 1970 року.

Член вчених спеціалізованих рад Київського університету технологій та дизайну і Хмельницького національного університету.

Член редколегії наукового журналу «Вісник ХНУ» з 2003 року, НМК з текстильної та легкої промисловості. Є автором понад 300 наукових робіт, 50 з них – одноосібні, 50 навчально-методичних праць. зокрема 2 монографії, 7 навчальних посібників, 18 лабораторних практикумів, 7 модулів для студентів дистанційної форми навчання. Під її керівництвом підготовлено і захищено 11 кандидатських дисертацій, 35 кваліфікаційно-магістерських робіт та понад 200 дипломних проектів. За вклад в індустрію моди України відзначена дипломом міжнародного фестивалю моди «Времена года» у м. Одеса.

Нагороджена знаком «Відмінник освіти України», Почесною грамотою Національної академії педагогічних наук України.

Гончар Ольга Іванівна

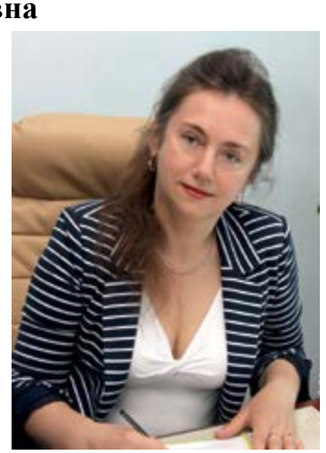

Доктор економічних наук, доцент, професор кафедри економіки підприємства і підприємництва Хмельницького національного університету, з січня 2016 р. – професор кафедри маркетингу і товарознавства.

Ольга Іванівна Гончар вищу економічну освіту здобула у Львівському торгово-економічному інституті, другу вищу – на педагогічному факультеті Московського ордена Дружби народів кооперативного інституту.

У 2015 р. захистила докторську дисертацію.

Член-кореспондент Академії економічних наук України.

Є автором та співавтором понад 130 наукових праць, із яких близько 80 – з проблематики управління потенціалом підприємства.

У Хмельницькому національному університеті працює з 1998 року.

Член спеціалізованої вченої ради Хмельницького національного університету із захисту докторських дисертацій, вчений секретар. Під її керівництвом підготовлено і захищено 3 кандидатські дисертації.

Заміжня. Разом із чоловіком виховує двох синів та доньку.

Улюблене захоплення: взимку – гірські лижі, влітку –подорожі, збір грибів…

Голонжка Василь Миколайович

К. ф.-м. н., професор ХНУ

Народився: 09.01.1947 р. в с. Паївка Гусятинського р-ну Тернопільської обл.

Викладає в університеті з 1973 р. Був завідувачем кафедри фізики з 2004 по 2014 рр. Автор 96 наукових та навчально-методичних робіт, двох патентів на винаходи. У колі його інтересів – дослідження електронних центрів захвату в кристалах. Нагороджений знаком “Відмінник освіти України”.

Самолюк Олег Григорович

Народився 23 травня 1977 р. в м. Хмельницькому.

З 1995 року по 2000 рік – студент Технологічного університету Поділля, після закінчення якого отримав диплом за спеціальністю «Обладнання легкої промисловості та побутового обслуговування».

Трудовий шлях розпочав у 2001 році на посаді інспектора навчальної частини. З 2010 по 2013 рік – заступник завідувача навчальної частини. З 2013 року – завідувач навчальної частини.

Одружений.

Разом з дружиною багато часу приділяє вихованню двох доньок.

Любить футбол, лижний спорт, біатлон.

Карачун Віталій Якович

Народився 14 лютого 1952 року в смт Летичів Хмельницької області.

Закінчив механічний факультет ХТІПО в 1977 році. До 1986 року працював інженером, молодшим науковим співробітником науково-дослідного сектору, потім – заступником та тривалий час головою профкому викладачів і співробітників ХТІПО. Згодом, з 1986 року, інструктором, а через деякий час, завідувачем відділу Хмельницького міськкому Компартії України. З 1990 року – заступник директора приватного підприємства, потім – директор спільного українсько- голландського підприємства «Олтел». З 2000 року – начальник відділу управління з питань внутрішньої політики Хмельницької обласної державної адміністрації, завідувач відділу по роботі з засобами масової інформації, політичними партіями та громадськими організаціями виконавчого апарату Хмельницької обласної ради. З грудня 2005 року працює помічником ректора Хмельницького національного університету..

Войтова Ірина Іванівна

Народилась 30 травня 1960 року в м. Сєвєродонецьку Луганської області. Розпочала свій трудовий шлях в Хмельницькому технологічному інституті побутового обслуговування у вересні 1977 року секретарем декана технологічного факультету. Навчалася в ХТІПО за спеціальністю “Економіка і організація побутового обслуговування”, закінчила інститут 1984 році.

З 1984 року працювала на посаді інженера факультету підвищення кваліфікації;1993

рік – методист факультету довузівської підготовки та післядипломної освіти; з 2014 року – методист Центру підвищення кваліфікації, післядипломної освіти та доуніверситетської підготовки.

Протягом 1996–2015 років працює викладачем (за сумісництвом) кафедр обліку та аудиту, післядипломної економічної освіти, викладала дисципліни для слухачів, які направленні на навчання Хмельницьким обласним центром зайнятості.

За роки роботи неодноразово відзначена почесними грамотами, подяками, грошовими преміями. У 2012 році занесена на Дошку пошани ХНУ.

Зубар Любов Федорівна

Народилася 1 лютого 1963 року в с. Великі Жеребки Волочиського району Хмельницької області. У 1980 році закінчила Шмирківську середню школу. В 1981–1984 роках навчалася в ПТУ № 4 м. Хуст Закарпатської області. З 03.09.1990 року працює на посаді коменданта навчального корпусу № 3 Хмельницького національного університету.

Міхалевський Віталій Цезарійович

Народився 3 листопада 1961р. у с. Подільське Кам'янець-Подільського району на Хмельниччині. З відзнакою закінчив математичний факультет Чернівецького державного університету (1984), отримав кваліфікацію викладача математики.

Два роки проходив офіцерську службу в Радянській армії.

З грудня 1986 проживає у місті Хмельницькому. Двадцять шість років працював у галузі зв'язку (нині «Укртелеком») у сфері інформаційних технологій: інженером-програмістом, начальником відділу міського, обласного підприємства електрозв'язку, заступником начальника Центру інформаційних технологій та технічного забезпечення Хмельницької філії ПАТ «Укртелеком».

У 1997 році без відриву від виробництва захистив дисертацію (кандидат фізико-математичних наук). В університеті працює з 1998 року: до грудня 2012 року – за сумісництвом, з грудня 2012 – за основним місцем роботи. Доцент кафедри комп'ютерних наук та інформаційних технологій, викладає дисципліни математичного та інформаційного циклів.

Педагог за спеціальністю, людина творча, неординарна, прекрасно володіє художнім словом. Автор 9 поетичних збірок, член Національної спілки журналістів України (2011), член Національної спілки письменників України (2014), лауреат Хмельницької міської премії імені Богдана Хмельницького в галузі літературної діяльності та популяризації української мови (2006) і Хмельницької обласної премії імені Тараса Шевченка (2015).

Понад шість років плідно співпрацює зі студентським літературним театром «Глорія» та поетичним клубом «Роса», що діють при кафедрі української філології. У травні 2013 року на першому Всеукраїнському фестивалі мистецтв «Подільський піснецвіт – 2013», який проходив у ХНУ, В. Ц. Міхалевський з авторською поезією виборов першу премію у розмовному жанрі. Бере активну участь у виховних та мистецьких заходах в університеті, організовує та проводить культурно-просвітницькі проекти міського та обласного рівня із залученням студентів університету.

Співредактор-укладач літературно-мистецького альманаху ХНУ «Думки творчий злет» (2007, 2014). За активну виховну та просвітницьку роботу серед молоді Хмельниччини нагороджений Почесною відзнакою Хмельницького міського голови, Почесними грамотами обласної державної адміністрації та обласної ради.

Голова Хмельницького обласного об'єднання ВУТ «Просвіта» імені Тараса Шевченка.

Вишквар Ігор Михайлович

Народився 25 листопада 1969 р. в смт. Підволочиськ Тернопільської обл. Працює у Хмельницькому національному університеті на кафедрі машин та апаратів спочатку на посаді старшого лаборанта, потім інженера.

Значною заслугою Ігоря Михайловича стало створення у 2012 році, до 50-ти річчя ХНУ, навчального музейно-виставкового центру «Історія та сучасність техніки», який одночасно є лабораторією для проведення занять з історії інженерної діяльності. Нині Вишквар І.М. проводить тут змістовні екскурсії для студентів, викладачів та гостей університету, здійснює оновлення експонатів та покращення експозицій, які сприяють популярності музею серед відвідувачів.

За багаторічну сумлінну, плідну працю, вагомий особистий внесок у розвиток освіти та науки, підготовку висококваліфікованих фахівців, впровадження сучасних методів навчання і виховання молоді нагороджений Грамотою Хмельницької обласної ради та занесений на Дошку пошани університету у 2010-2011 та 2012-2013 навчальних роках.

Шепіло Катерина Іванівна

Народилася 3 лютого 1952 року в м. Хмельницькому. Хмельницький технологічний інститут побутового обслуговування закінчила у 1974 році (ХТІПО). Трудову діяльність розпочала того ж року у Будинку побуту м. Радехів Львівської області на посаді інженера-технолога. У 1975 році переведена на ту ж посаду у м. Львів в управління фабрики з індивідуального пошиву. З 1977 по 1991 роки працювала завідувачем ательє у БП «Хмельничанка» м Хмельницького. З 1992 по 1995 роки працювала економістом у статуправлінні Хмельницького району. З 1995 року працює в

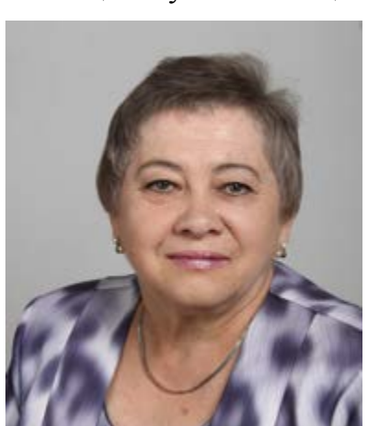

ХНУ, на посаді провідного економіста, у Центрі «Інновація».

Основні напрями діяльності Центру: – розробка ескізів і виготовлення костюмів для Народного ансамблю танцю «Юність Поділля» Центру культури і мистецтва ХНУ, художнє оформлення актової зали, вестибюлів, холів, аудиторій та виготовлення одягу для служб університету.

Нагороджена знаком «Відмінник служби побуту», Почесними грамотами та подяками Хмельницького національного університету.

Айвазян Олена Борисівна

Народилася 5 листопада 1963 року у м. Хмельницькому.

Закінчила Кам'янець-Подільське культосвітнє училище в 1981 році, Київський державний інститут культури (КДІК) ім. О.Є. Корнійчука – в 1987 році, в 2008 році – магістратуру. У травні 2015 року успішно захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук.

Трудову діяльність розпочинала в Хмельницькій обласній бібліотеці для юнацтва, в якій працювала протягом 1981–1984 років на посаді бібліотекаря.

У науковій бібліотеці Хмельницького національного університету (НБ ХНУ) працює з 19 грудня 1984 року. Починала з посади бібліотекаря у відділі обслуговування, у 1985 р. переведена у відділ наукової літератури старшим бібліотекарем, у 1986 р. займала посаду зав. сектора, у 1988 р. – головного бібліотекаря, у 1994 р. призначається на посаду заступника директора бібліотеки. У 2006 році обрана вченою радою та призначена наказом ректора Хмельницького національного університету на посаду директора наукової бібліотеки.

За 31 рік роботи в книгозбірні, займалася практично всіма напрямками роботи наукової бібліотеки. Особливу увагу приділяє процесу організації запровадження інновацій у технологічні бібліотечні процеси, розвитку наукової роботи бібліотеки. Має наукові публікації.

З 2001 по 2005 рр. обиралась членом президії Української бібліотечної асоціації (УБА); з 2006 р. – член НМБК МОН України; з 2007

р. – член президії Хмельницького регіонального відділення УБА, член профкому ХНУ.

Нагороджена почесним знаком “Відмінник освіти України” (2003 р.), Почесними грамотами МОН України, обласної ради та обласної державної адміністрації, ХНУ.

У 2006, 2007 та 2015 роках занесена на Дошку пошани ХНУ.

Бичко Оксана Миколаївна

Народилася 24 березня 1971 року в м. Житковичі Гомельської області (Білорусь)

У 1990 р. з відзнакою закінчила Хмельницьке педагогічне училище, у 1994 року – КДІК ім. О. Є. Корнійчука.

У НБ ХНУ працює з 1994 році в інформаційно-бібліографічному відділі бібліотекарем ІІ категорії. У 2002 р. призначена на посаду завідувача інформаційно-бібліографічного відділу.

Працюючи керівником відділу, доклала багато зусиль у впровадження новітніх технологій у бібліографічні процеси, поліпшення обслуговування користувачів, створення та підтримку бібліографічних та повнотекстових БД, обслуговування користувачів у БД «Віртуальна довідка», організацію та проведення занять із основ інформаційної культури та масових інформаційних заходів.

Значний вклад внесла в наукову роботу бібліотеки як укладач науково-допоміжних видань, біобібліографічних покажчиків серії “Бібліографія вчених Хмельницького національного університету”, щорічних покажчиків “Публікації викладачів університету”. Активний учасник всеукраїнських та міжнародних бібліотечних науково-практичних конференцій та семінарів, має наукові публікації. Переможець конкурсу працівників НБ ХНУ “Складові майстерності” у номінації «За краще знання програмного продукту» (2002 р.).

За високий професіоналізм та багаторічну сумлінну працю отримала в 2002 році Подяку Міністерства освіти і науки України, відзначена грамотами університету, грошовими преміями.

У 2009 році занесена на Дошку пошани ХНУ.

Василишина Вікторія Олександрівна

Народилася 30 жовтня 1949 року в с. Зеленче Дунаєвецького району Хмельницької області. Після закінчення у 1970 році Харківського державного інституту культури працювала в Хмельницькій обласній універсальній науковій бібліотеці (ОУНБ) ім. М. Островського старшим бібліотекарем відділу обслуговування працівників сільського господарства, потім завідувачем читального залу. З січня 1992 р. по березень 1995 р. займала посаду заступника директора з внутрішньо-бібліотечної роботи.

У НБ ХНУ працювала з січня 1996 року до березня 2006 року в читальному залі економічної літератури на посаді головного бібліотекаря. З січня 1997 по березень 2000 виконувала обов’язки зав. відділу економічної літератури.

Професіонал, ветеран бібліотечної справи, людина творча, з інноваційним мисленням, Вікторія Олександрівна понад 37 років натхненно служила книзі та читачам.

Зробила значний внесок в організацію роботи з читачами, вивчення їх інформаційних запитів. Налагодила партнерські творчі стосунки з професорсько-викладацьким складом Інституту економіки та управління. Займалась питаннями реклами бібліотеки в пресі, науковою діяльністю, проводила маркетингові дослідження, запровадила анкетування під час проведення інформаційних заходів як засіб вивчення думки читачів.

Автор та розробник програми «Молодий спеціаліст ХХІ століття» (2002 р.), у рамках якої запроваджені нові форми проведення інформаційних заходів: «День кар’єри», ток-шоу, презентації книг викладачів ХНУ, виставки наукових досягнень науковців та студентів, рекламних проектів студентів-маркетологів, тренінги, ділові ігри, конкурсні проекти.

Учасник Х ювілейної Міжнародної конференції «Крим – 2003», на якій виступила з доповіддю про впровадження проектної діяльності в НБ ХНУ. Має наукові публікації.

За значні успіхи в роботі та розвиток бібліотечної справи була відзначена Почесними грамотами Міністерства культури та МОН України, Хмельницького обласного управління культури, грамотами ХНУ, грошовими преміями.

Зараз на заслуженому відпочинку.

Великосельська Ольга Михайлівна

Народилася 11 січня 1959 року в м. Хмельницькому.

1982 року закінчила Ленінградський державний інститут культури (ЛДІК) ім. Н. Крупської за спеціальністю бібліотекар-бібліограф.

Протягом 1977–1986 рр. працювала у Фундаментальній науковій бібліотеці Ленінградського технологічного інституту ім. Ленсовета спочатку на посаді бібліотекаря, згодом – зав. сектора відділу навчальних абонементів.

З серпня 1986 року працює в НБ ХНУ, провідним бібліотекарем в інформаційно-бібліографічному відділі. У 1988 р. переведена у відділ наукової літератури зав. сектора суспільно-політичної літератури, а 1994 року призначена на посаду завідувача відділу економічної літератури, який очолювала 15 років.

Вміло організувала роботу з рекаталогізації підсобних фондів ВЕЛ, що дало змогу відділу одним із перших розпочати в читальному залі економіки та управління обслуговування читачів в автоматизованому режимі. Автор проектів «Правова культура як фактор цілісного виховання особистості» (2008 р.), «Читання книги та її популяризація в науковій бібліотеці Хмельницького національного університету» (2011 р.).

З березня 2009 по травень 2013 року працювала на посаді вченого секретаря бібліотеки. Займалася науковою роботою, питаннями реклами НБ ХНУ у ЗМІ та на web-сайті бібліотеки, координувала просвітницьку й проектну діяльність у рамках програми «Молодий спеціаліст XXI століття». Організовувала презентації книг викладачів ХНУ, виставки наукових досягнень студентів ІЕУ, «Дні кар'єри». Має наукові публікації.

З 1 листопада 2015 р. обіймає посаду завідувачки науково-методичного відділу.

За багаторічну сумлінну роботу відзначена преміями, Почесними грамотами МОН України, Хмельницької міської ради та університету.

У 2014 році занесена на Дошку пошани ХНУ.

Глухенька Валентина Олексіївна

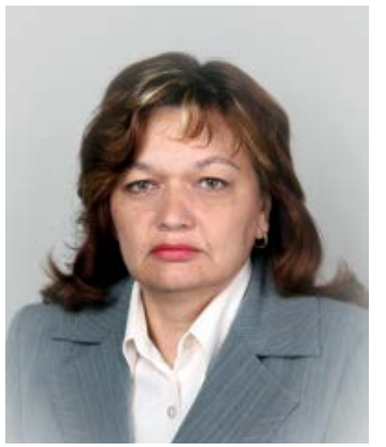

Народилась 2 вересня 1959 року в м. Брянка Луганської області.

У 1984 році закінчила Київський політехнічний інститут за спеціальністю інженер - конструктор - технолог РЕА. З 1984 по 1995 роки працювала інженером - конструктором на Хмельницькому заводі "Катіон", де за час роботи стала автором більше 10 раціоналізаторських винаходів. Протягом 1995–1997 рр. працювала в Хмельницькій ОУНБ ім. М. Островського зав. відділу автоматизації.

У НБ ХНУ працює з 16 червня 1997 року спочатку на посаді інженера-програміста I категорії, у 1998 році переведена на посаду зав. відділу автоматизації, з вересня 2000 року призначена заступником директора бібліотеки з питань автоматизації.

Основні напрямки роботи: запровадження та розвиток новітніх інформаційних технологій на основні бібліотечні процеси, застосування автоматизації в управлінні бібліотекою. Автор інноваційних проектів з автоматизації бібліотеки: "Рекаталогізація книжкових фондів НБ ХНУ", "Електронна бібліотека ХНУ", "Репозитарій наукових праць викладачів університету", "Зведений електронний каталог бібліотек Хмельницької області" та ін.

Валентина Олексіївна – активний учасник бібліотечних форумів та міжнародних, республіканських, обласних науково-практичних бібліотечних конференцій. Має наукові публікації.

Нагороджена почесним знаком "Відмінник освіти України" (2006 р.), Почесними грамотами МОН України, Хмельницької обласної Ради, обласного управління освіти та науки, університету.

У 2008 році занесена на Дошку пошани ХНУ.

1 листопада 2015 року вийшла на заслужений відпочинок.

Драчук Раїса Василівна

Народилася 4 листопада 1962 року в с. Богданівці Деражнянського району Хмельницької області.

У 1981 році закінчила Кам'янець-Подільське культурно-освітнє училище, а 1989 року – КДІК ім. О. Є. Корнійчука.

З 1981 по 1985 рік працювала завідувачем юнацької кафедри Деражнянської районної бібліотеки.

Працює в НБ ХНУ з 1986 року. У 1992 році обійняла посаду завідувача абонементом художньої літератури, у 1994 році призначена зав. відділу літератури гуманітарного профілю. Брала активну участь у проведенні просвітницьких заходів, використовуючи при цьому нові форми роботи, організувала при бібліотеці «Клуб любителів поезії», співпрацювала з обласним осередком товариства «Просвіта», Хмельницькою спілкою письменників України, товариством ім. М. Реріха та ін. З 2009 року працює зав. відділу збереження фондів.

Активний учасник бібліотечних науково-практичних конференцій та семінарів. Має наукові публікації, автор книги "Ми в душах храм будуємо…" (2007).

З 2004 року очолює профгрупу колективу бібліотеки.

Нагороджена Грамотою обласного комітету профспілки працівників освіти і науки, грамотами університету.

У 2006 році занесена на Дошку пошани ХНУ.

.

Іщенко Людмила Іллівна

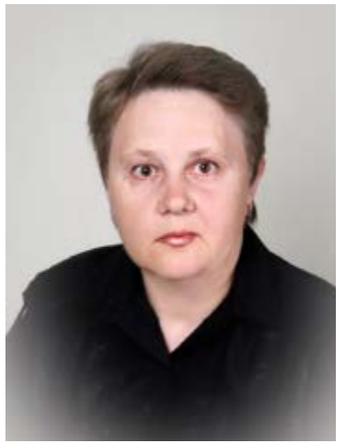

Народилася 22 червня 1955 року в с. Водяному Шполянського району Черкаської області.

У 1977 році закінчила Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, філологічний факультет за спеціальністю викладач російської мови та літератури.

У бібліотечній сфері з 1986 року. Протягом 1994–1995 рр. працювала в Хмельницькій бібліотеці для юнацтва на абонементі.

У НБ ХНУ працює з червн 1995 року у відділі літератури гуманітарного профілю, де з лютого 1998 року – зав. сектора просвітницької роботи.

За короткий час їй вдалося підняти просвітницьку роботу на якісно новий рівень, розширити тематику масових заходів, започаткувати нові форми роботи, серед яких: години філософських роздумів, філологічні читання, урок-міркування, поетичний вернісаж та ін. розробити цикли літературознавчих годин («Забуті побратими Кобзаря», «Абетка відомих імен», «Жіночі голоси української літератури», «Увінчані Нобелем» та ін.).

Досконале знання світової класичної та сучасної літератури, ерудиція, неординарність подачі матеріалу, вміння зацікавити аудиторію та утримувати її увагу впродовж всього заходу, педагогічний талант, блискуче ораторське мистецтво – все це вказує на високий професіоналізм та майстерність Людмили Іллівни. Переможець конкурсу працівників НБ ХНУ «Складові майстерності» у номінації «За кращий бібліографічний огляд» (2002 р.) Налагодила творчу співпрацю з кураторами академічних студентських груп, заступниками деканів факультетів з виховної роботи, студентською радою, культурними та громадськими закладами міста.

За багаторічну сумлінну творчу роботу та високу професійну майстерність відзначена Почесними грамотами та подяками МОН України, університету, грошовими преміями.

У 2009 році занесена на Дошку пошани ХНУ.

Зараз на заслуженому відпочинку.

Костров Юрій Валентинович

Народився 8 січня 1970 року в м. Хмельницькому.

У 2007 році закінчив Хмельницький національний університет за спеціальністю інженер – радіотехнік.

У НБ ХНУ працює з 2001 року у відділі інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення техніком, згодом переведений на посаду зав. сектора технічного забезпечення. У 2010 році призначений зав. відділу інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення.

Розробив та налагодив локальну мережу бібліотеки на 100 мегабіт з виходом в Інтернет та власним web-сервером, програму для друку штрихкодів на книги та журнали, адаптував програмне забезпечення для створення репозитарію наукових публікацій викладачів ХНУ, на основі Linux Terminal Server Project (LTSP) розробив та впровадив підтримку роботи комп'ютерів у мережі бібліотеки.

Займається впровадженням програмних продуктів та технологій для функціонування комп'ютерної мережі бібліотеки, адмініструванням комп'ютерної мережі, серверів бібліотеки (Web, Linux, Internet, Windows 2003, SQL Server 2005), програмних продуктів "УФД/Бібліотека", "Ліга-Закон", технічною підтримкою всіх заходів бібліотеки, постійно модернізує та здійснює технічне обслуговування комп'ютерної техніки.

За вагомий внесок у розвиток бібліотечної справи та високий професіоналізм відзначений Почесними грамотами ХНУ та Хмельницького управління культури, туризму і курортів Хмельницької облдержадміністрації.

У 2014 році занесений на Дошку пошани ХНУ.

Макутра Валентина Олександрівна

Народилася 10 вересня 1950 року в м. Хмельницькому.

У 1983 році закінчила Рівненський державний інститут культури.

У НБ ХНУ працювала з 1977 по 1983 роки, займала посаду бібліотекаря, головного бібліотекаря.

З 1984 по 1999 рік проживала у Чернівцях, де працювала заступником директора базової бібліотеки профспілкової системи підприємств Чернівецької області, згодом завідувачем відділу комплектування Чернівецької обласної наукової бібліотеки. У 1999 році повернулась у бібліотеку ХНУ на посаду головного бібліотекаря. Протягом 2005–2009 років обіймала посаду зав. відділу комплектування та наукової обробки документів.

Значний внесок зробила у наукове комплектування фонду: постійно займалася вивченням фонду НБ ХНУ, дбала про якісне комплектування, проводила наукові дослідження з формування фонду.

Неодноразово нагороджувалась Почесними грамотами та відзнаками, серед них: значок Міністерства культури СРСР "За відмінну роботу" (1990 р.), Грамоти ХНУ (2002 р. та 2007 р.), Грамота Хмельницького обласного управління культури (2009 р.).

У 2011 році вийшла на заслужений відпочинок.

Марчак Тетяна Федорівна

Народилася 27 грудня 1952 року в с. Вербка Летичівського району Хмельницької області.

У 1974 році закінчила Рівненський факультет КДІК ім. О. Є. Корнійчука і була направлена на роботу в Хмельницьку ОУНБ ім. М. Островського, в якій пропрацювала 25 років на посадах старшого бібліотекаря відділу обслуговування працівників сільського господарства, завідувача відділу міського абонемента.

З 1 грудня 1999 р. по вересень 2011 р. працювала в НБ ХНУ на

посаді завідувача відділу обслуговування навчальною літературою на абонементах. За її керівництва запроваджено інноваційні технології, які сприяли підвищенню ефективності обслуговування на абонементах. Застосовувалися нові форми і методи роботи зі студентами, проводився аналіз документовидачі, що сприяло поліпшенню книгозабезпечення; розроблено ефективну систему зі збереження фондів у роботі з читачами-боржниками, яка стала основою проекту «Ефективна система повернення студентами підручників» (2007 р.).

Тетяна Федорівна організувала плідну роботу з рекаталогізації книжкового фонду відділу, який був проштрихкодований та занесений в електронний каталог бібліотеки за 2,5 роки з 4-х запланованих. Створено електронну базу даних “Читач”, запроваджено електронний формуляр та реєстраційну ламіновану картку читача. У 2003 році відділ обслуговування навчальною літературою на абонементах розпочав обслуговування читачів в автоматизованому режимі.

За сумлінну багаторічну роботу та високий професіоналізм отримала Подяки МОН України (2003 р. та 2006 р.), відзначена Почесними грамотами Хмельницького обласного управління освіти та ХНУ.

Вийшла на заслужений відпочинок.

Мацей Оксана Олександрівна

Народилась 16 лютого 1972 року в с. Поляни Волочиського району Хмельницької області.

1993 року закінчила з відзнакою КДІК ім. О. Є. Корнійчука. Розпочинала трудову діяльність в Хмельницькій ОУНБ ім. М. Островського бібліотекарем І категорії у відділі іноземної літератури.

З червня 1998 року працює в НБ ХНУ, де три роки обслуговувала читачів на навчальному абонементі молодших курсів, а з 2003 року працює у науково-методичному відділі на посаді провідного, а згодом – головного бібліотекаря. У грудні 2006 року очолила цей відділ.

З 1 листопада 2015 року призначена заступником директора бібліотеки.

Основні напрямки роботи – розробка та наповнення методичних ресурсів та баз даних щодо різних аспектів бібліотечної діяльності, зокрема, інструктивно-методичних та регламентуючих документів на бібліотечні технологічні процеси та цикли, бази даних «Бібліотечна справа», сторінок «Наукові публікації працівників бібліотеки», «Хмельницьке методичне об’єднання бібліотек ВЗО», web-сайту бібліотеки. Займається збором та узагальненням державної статистичної звітності про діяльність бібліотек вищих навчальних закладів області ІІІ–ІV рівнів акредитації, проведенням соціологічних досліджень та аналізу їх діяльності з метою наукового планування, узагальнення інформації про участь працівників бібліотеки в опублікуванні наукових праць. Член редколегії та відповідальна за випуск інформаційного бюлетеня для бібліотек методичного об’єднання «Бібліотека в освітньому просторі». Організовує роботу з планування, підготовки та проведення підвищення кваліфікації працівників книгозбірні.

Активний учасник науково-практичних бібліотечних конференцій та семінарів. Має наукові публікації.

Неодноразово нагороджувалась грошовими преміями, у 2010 році за багаторічну сумлінну працю, високу професійну майстерність відзначена Грамотою управління культури, туризму і курортів Хмельницької облдержадміністрації.

У 2015 році занесена на Дошку пошани ХНУ.

Онищук Тетяна Костянтинівна

Народилася 12 червня 1946 року в Рязанській області (Росія).

Закінчила в 1968 році Волгоградський державний педагогічний інститут за спеціальністю вчитель російської мови і літератури.

Працювала в НБ ХНУ 29 років, з 18 серпня 1982 по серпень 2011

року. Починала з посади бібліотекаря, у 1984 році переведена на посаду старшого бібліотекаря, у 1985 році – методиста. У 1986 році була призначена зав. відділу наукової літератури – найбільшого підрозділу бібліотеки, до складу якого входили 3 читальні зали: суспільно-політичної, економічної та технічної літератури.

Значний внесок зробила в організацію оперативного та якісного обслуговування користувачів читальних залів, комплектування фондів. Активно запроваджувала нові форми роботи: зустрічі з цікавими людьми, інформування кафедр, дні відкритого доступу до фонду, "Договори співдружності" зі студентськими групами, випереджувальне інформування за темами семінарських занять. Налагодила ділову співпрацю з науковцями, викладачами провідних кафедр університету, спільно з якими організовувала і проводила інформаційні заходи: дні кафедри, фахівця, дипломника, презентації книг викладачів, навчальний марафон "Екологічний світогляд нового тисячоліття" (2002 р.) та ін.

З 2002 р. по серпень 2011 р. займала посаду заступника директора бібліотеки, де проявила себе досвідченим фахівцем, здібним організатором, вимогливим керівником і мудрим наставником. Оперативно та професійно вирішувала виробничі питання внутрішньої роботи бібліотеки, здійснювала щорічний повний аналіз діяльності бібліотеки, на основі якого розроблялися перспективні плани розвитку книгозбірні; сприяла розвитку наукової та видавничої діяльності, здійснювала зв'язки зі ЗМІ та громадськими організаціями. Має публікації.

Протягом 1988 – 2002 років очолювала профбюро бібліотеки.

За вагомий внесок у справу розвитку бібліотеки, виховання студентської молоді та багаторічну сумлінну роботу відзначена Почесними грамотами МОН України, обласної та міської державних адміністрацій, університету, цінними дарунками.

Панасюк Тетяна Геннадіївна

Народилася 16 листопада 1959 році в с. Ключі Ірбітського району Свердловської області (Росія).

У 1981 році закінчила Челябінський державний інститут культури. Трудову діяльність розпочинала в Тюменській обласній бібліотеці на посаді бібліографа.

У НБ ХНУ працює з 1988 року. Займала посади бібліотекаря І категорії, зав. сектора відділу наукової літератури, у 2002 році призначена зав. відділу обслуговування науковою літературою в читальних залах, а з 2013 року – завідувачем відділу обслуговування користувачів.

Значний внесок зробила в організацію роботи з читачами в читальних залах, створення комфортних умов для якісного їх обслуговування, впровадження новітніх інформаційних технологій у роботу відділу. Чітко організувала роботу з рекаталогізації підсобного фонду читального залу природничо-технічної літератури. Автор екологічного проекту «Майбутнє планети в наших руках», просвітницького проекту «Здоров'я молоді — здоров'я нації», активний учасник програми «Молодий спеціаліст XXI століття», розробляє віртуальні та організовує виїзні книжкові виставки. Проводить різноманітні інформаційні заходи: дні кафедри, фахівця, дипломника. Організовує роботу служби МБА.

Переможець конкурсу професійної майстерності на кращого бібліотекаря НБ ХНУ «Обираймо королеву» (1997 р.).

За багаторічну сумлінну роботу неодноразово відзначена преміями, грамотами МОН України, Хмельницької обласної ради та університету.

У 2008 році занесена на Дошку пошани ХНУ.

Петрицька Валентина Михайлівна

Народилася 27 лютого 1937 року в м. Москві (Росія).

Закінчила Ленінградський бібліотечний інститут у 1962 році. Трудову діяльність розпочала з посади завідувача бібліотеки військової частини. Протягом 1959–1966 рр. працювала в Хмельницькій ОУНБ ім. М. Островського спочатку бібліотекарем абонементу, згодом – в бібліографічному відділі. З 1966 по 1984 рр. очолювала Хмельницький обласний бібліотечний колектор.

У 1984 році була запрошена на посаду директора бібліотеки Хмельницького національного університету, яку обіймала понад 20 років (1984–2005 рр.).

Сприяла запровадженню нових форм роботи: автоматизації технологічних процесів НБ ХНУ, розвитку локальної мережі книгозбірні та АБІС, створенню web-сайту, покращенню та розвитку МТБ, розбудові структури бібліотеки, здійснювала активну кадрову політику – створила команду однодумців-професіоналів.

Багато років була членом НМБК МОН України, членом вченої ради та профкому ХНУ, головою обласного методичного об'єднання бібліотек ВЗО.

У 2006 році Валентину Михайлівну переведено на посаду вченого секретаря НБ ХНУ, протягом 2009–2011 рр. працювала головним бібліотекарем. Займалась науково-методичною роботою, науковими дослідженнями, підвищенням кваліфікації працівників. Автор понад 30 наукових публікацій.

Нагороджена орденом "Знак пошани" (1971 р.), почесною відзнакою "Відмінник освіти України" (2002 р.) та відзнакою Української бібліотечної асоціації (УБА) "За відданість бібліотечній справі" (2002 р.). Неодноразово відзначалась Почесними грамотами МОН України, обласної та міської державних адміністрацій, Хмельницького національного університету.

У 2001, 2003 та 2005 роках занесена на Дошку пошани ХНУ.

Зараз на заслуженому відпочинку.

Рибалко Раїса Митрофанівна

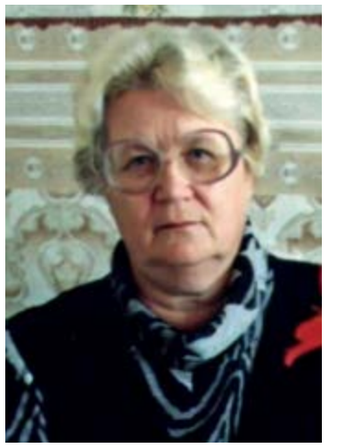

Народилася 14 червня 1939 року в м. Харкові.

У 1960 р. закінчила з червоним дипломом Харківський бібліотечний інститут за спеціальністю бібліотекар-бібліограф.

Понад 20 років Раїса Митрофанівна працювала в Хмельницькому обласному бібліотечному колекторі. Зарекомендувала себе як грамотний, зацікавлений, відповідальний працівник.

З 1985 року працювала в НБ ХНУ. За 17 років роботи в книгозбірні займала посади методиста, зав. відділу наукової обробки, зав. науково-методичного відділу. Своєю самовідданою працею виводила бібліотеку на новий рівень роботи, вивчаючи й впроваджуючи в практику нові бібліотечні стандарти й нормативи, передовий досвід провідних книгозбірень, тим самим підвищуючи авторитет та формуючи новий імідж книгозбірні. Розуміючи необхідність удосконалення чинної системи управління, запровадила квартальні, річні плани і звіти структурних підрозділів, єдині форми обліку всіх бібліотечних процесів. Під її керівництвом було введено щоденний облік роботи на усіх пунктах обслуговування, встановлено контроль за виконанням планових показників.

Рибалко Р. М. створила систему підвищення кваліфікації, довідковий апарат з бібліотечної справи у методичному відділі, розробляла технологічну та регламентуючу документацію, проводила в книгозбірні наукові дослідження, за результатами яких узагальнювала досвід бібліотеки, разом із адміністрацією долучалася до управління бібліотечними процесами, організації праці в книгозбірні.

Розробник першої програми наукової роботи книгозбірні. «Бібліотека та книга в житті молоді» (1995 р.) та автор першої наукової публікації про діяльність бібліотеки (1996 р.)

За вагомий внесок у справу розвитку бібліотеки та багаторічну сумлінну роботу неодноразово нагороджувалася Почесними грамотами МОН України та університету. На початку 2002 року Р. М. Рибалко пішла на заслужений відпочинок.

Сергєєва Людмила Олександрівна

Народилася 12 березня 1966 року в м. Хмельницькому.

Навчалася у Кам'янець-Подільському культосвітньому училищі (1985–1987 рр.), у 1988 р. вступила до Харківського державного інституту культури, який закінчила у 1992 році.

У НБ ХНУ працює з жовтня 1983 року. За роки роботи займала посаду бібліотекаря, зав. сектора, зав. читального залу, згодом – провідного та головного бібліотекаря відділу комплектування та наукової обробки документів.

Займалася обслуговуванням користувачів на абонементах та в читальних залах, вже більше десяти років працює в напрямку – наукова обробка документів, систематизація та каталогізація документів, ведення та редагування електронного каталогу, створення тематичного каталогу. Має наукові публікації.

У роботі проявляє себе як досвідчений, відповідальний спеціаліст, має високий професійний рівень. Бере активну участь у суспільному житті колективу, є незмінним головою культмасової секції профгрупи працівників наукової бібліотеки.

Нагороди: Грамота Хмельницького обкому профспілок до 40-річчя НБ ХНУ (2002 р.), грамоти ХНУ.

Фоміних Валентина Василівна

Народилася 30 вересня 1967 року у м. Хмельницькому.

У 1986 році закінчила Кам'янець-Подільське культосвітнє училище, 1991 р. – КДІК ім. О. Є. Корнійчука. Працювала бібліотекарем у Хмельницькій міській ЦБС, зав. бібліотеки Хмельницького музичного училища.

У НБ ХНУ працює з серпня 1995 року спочатку на посаді завідувача відділу збереження фондів, у 1996 році переведена на посаду завідувача відділу комплектування та наукової обробки документів. Доклала чимало зусиль для підготовки працівників відділу до впровадження новітніх інформаційних технологій у роботу підрозділу. На основі програмного продукту "УФД. Бібліотека" з 1999 року у ВКНОД були автоматизовані всі технологічні процеси – від замовлення, реєстрації та наукової обробки документа – до друку карток та інвентарної книги.

У 2001 перейшла у відділ інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення, в якому впродовж 2002–2009 рр. працювала на посаді зав. відділу. Значний вклад зробила у розробку технологічних інструкцій із впровадження інновацій у роботу всіх відділів наукової бібліотеки. Проводила лекційні та практичні заняття з працівниками бібліотеки, консультувала спеціалістів з бібліотек методичного об'єднання Хмельницької області з питань роботи у програмі «УФД. Бібліотека».

З 2009 року знову працює завідувачем відділу комплектування та наукової обробки документів. Основні напрямки діяльності: наукове комплектування та збереження фонду, розвиток ДПА книгозбірні, впровадження новітніх інформаційних технологій у роботу бібліотеки.

Активний учасник всеукраїнських та міжнародних бібліотечних науково-практичних конференцій. Має наукові публікації.

За активну сумлінну працю, творчий підхід до роботи відзначена Почесними грамотами МОН України (2005 р.), ХНУ.

У 2011 році занесена на Дошку пошани ХНУ.

Чабан Катерина Анатоліївна

Народилась 8 жовтня 1967 року в смт. Білогір'я Хмельницької області.

У 1990 році закінчила КДІК ім. О. Є. Корнійчука за спеціальністю бібліотекар-бібліограф.

Трудову діяльність розпочинала в Хмельницькій районній бібліотеці бібліотекарем абонементу. У 1988 році стала переможцем конкурсу молодих бібліотекарів Хмельниччини, отримала пропозицію працювати в Хмельницькій обласній бібліотеці для юнацтва, в якій і працювала впродовж 1988 – 2000 рр., займаючи в різні роки посади методиста, головного бібліотекаря читального залу, провідного бібліотекаря відділу мистецтв, завідувачки відділу реклами та зв'язків з громадськістю.

З січня 2001 року по грудень 2006 року працювала в НБ ХНУ спочатку на посаді головного бібліотекаря, згодом завідувача науково-методичним відділом.

За 6 років діяльності в НБ ХНУ зробила значний внесок в розвиток наукової, видавничої діяльності, проведення маркетингових та соціологічних досліджень, розробку методично-регламентуючої документації книгозбірні та удосконалення системи підвищення кваліфікації працівників НБ ХНУ, запровадження інформаційних технологій. За її ініціативою з 2005 р. започатковано випуск інформаційного бюлетеня "Бібліотека в освітньому просторі".

Катерина Анатоліївна брала активну участь у всеукраїнських, регіональних, обласних науково-практичних бібліотечних конференціях, семінарах та форумах. Має наукові публікації.

За активну сумлінну працю, творчий підхід до роботи відзначена Почесними грамотами МОН України (2005 р.), ХНУ (2002, 2004 рр.).

З грудня 2006 року обіймає посаду головного спеціаліста управління культури, туризму і курортів Хмельницької облдержадміністрації.

Бохонько Олександр Петрович

Народився 12 лютого 1957 року в с. Кришстопівка Волочиського району Хмельницької області. У 1983 році закінчив Хмельницький технологічний інститут побутового обслуговування (ХТІПО). У 1988 році захистив кандидатську дисертацію. Займався розробкою ракетно-космічної техніки (космічного корабля багаторазового використання «Буран»).

Автор більше ста наукових праць і двох навчальних посібників.

Працює в Хмельницькому національному університеті з 1983 року на кафедрі ТКШВ, доцент. Багато років був учасником танцювального ансамблю «Юність Поділля».

Любить музику і досконало володіє технікою гри на баяні.

Казамарчук Світлана Петрівна

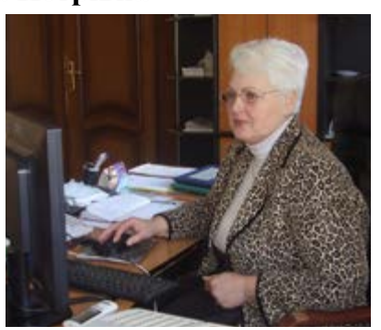

Народилася 24 липня 1960 року в м. Хмельницькому. Трудову діяльність розпочала в жовтні 1978 року в Хмельницькому технологічному інституті побутового обслуговування секретарем ректора. У 1989 році закінчила Хмельницький технологічний інститут за спеціальністю «Бухгалтерський облік та аналіз господарської діяльності». За роки роботи у вищому навчальному закладі неодноразово нагороджувалась Почесними грамотами, подяками, грошовими преміями.

У 2012 році нагороджена Почесною грамотою МОН України.

Кабашнюк Віталій Олександрович

Кандидат медичних наук, доцент кафедри здоров`я людини народився 26 серпня 1949 року. Має дві вищі освіти. В 1972 р. закінчив лікувальний факультет Чернівецького медичного інституту за спеціальністю «Лікувальна справа», спеціаліст за кваліфікацією «Лікар-лікувальник». У 2016 р. завершив навчання у Хмельницькому національному університеті за спеціальністю «Практична психологія», спеціаліст за кваліфікацією «Практичний психолог».

Має великий досвід практичної лікувальної роботи: понад 25 років працював на різних посадах у Хмельницькій міській лікарні, з яких 14 р. був завідувачем приймального, 1-го терапевтичного, діагностичного відділень. Лікар-терапевт вищої кваліфікаційної категорії, в різні роки консультував мешканців Хмельницького як міський гематолог, міський нефролог.

Роботу з хворими Віталій Олександрович вміло поєднував з викладацькою діяльністю, якою займається вже понад 40 років. З 1976 по 1985 роки працював асистентом кафедри патологічної фізіології Чернівецького медичного інституту. Учень видатного радянського патофізіолога та педагога проф. Б.А.Пахмурного, під керівництвом якого у 1984 р. захистив кандидатську дисертацію з проблем патогенезу гломерулонефриту. В наступні роки викладав на кафедрах терапії, сімейної медицини Вінницького національного медуніверситету ім. М.І.Пирогова, каф. психології ВМУРЛ «Україна».

У 1995 р. був запрошений до Хмельницького технологічного університету Поділля на кафедру менеджменту інженерно-економічного факультету як сумісник для викладання дисципліни «Техніка і технологія охорони здоров`я». З 1998 р. працював доцентом кафедри педагогіки та психології, де очолював секцію дисциплін медико-біологічного спрямування, створив валеологічну навчальну лабораторію, організував валеологічний науковий студентський гурток. У 2000р. – отримав наукове знання доцента. В різні роки обіймав посади професора, заступника та в.о.завідувача кафедри. З вересня 2016 р. працює на кафедрі здоров`я людини.

Має 80 наукових публікацій з таких напрямків: 1) патофізіологія водно-сольового обміну та нирок; 2) вплив екстремальних чинників печер на організм людини; 3) психолого-педагогічні аспекти формування фахівця гуманітарного профілю; 4) соціально-психологічна допомога бійцям АТО. У співавторстві видав посібник «Психофізіологія», Львів, 2006, 2009, 20011, 2013, 5 методичних видань з навчальних курсів, методичні розробки для волонтерів з психологічної допомоги воїнам АТО.

Першовідкривач (1977) і дослідник однієї з найдовших і небезпечних лабіринтових печер світу «Попелюшка», учасник Всесоюзної (1988) та Республіканських (1977-1989) експедицій у найбільші печери СРСР.

Лікар київського Майдану (2014), тренер-інструктор з Тактичної медицини в зоні АТО (2015), учасник Державної програми психологічної реабілітації для учасників АТО, член БО «Серце Воїна», психолог-консультант та психотерапевт з позитум-психотерапії (з 2016 р.), відзначений Грамотами і Подяками від військових підрозділів у зоні АТО, УПЦ Київського патріархату, за волонтерську діяльність нагороджений медаллю «25 років Незалежності України».

Маслянко Галина Антонівна

Народилася 1 вересня 1960 року в с. Слобідка-Смотрицька Чемеровецького району Хмельницької області. З 1975 по 1978 рр. навчалася у Хотинському технікумі сільського господарства за спеціальністю «Бухгалтер». Розпочала свій трудовий шлях у Хмельницькому технологічному інституті побутового обслуговування 30 серпня 1978 року на посаді лаборанта науково-дослідного сектора. 05.12.1978 року тимчасово переведена у відділ бухгалтерії на посаду бухгалтера. 01.02.1979 р. переведена на посаду бухгалтера науково-дослідного сектора.

З 1981 року по 1986 рік навчалася заочно в ХТІПО за спеціальністю «Економіка і організація побутового обслуговування». Закінчила інститут з відзнакою.

01.12.1988 р. отримала кваліфікацію бухгалтера II кат. науково-дослідного сектора.

05.01.1993 р. отримала кваліфікацію бухгалтера I кат. науково-дослідного сектора.

29.03.1994 р. отримала кваліфікацію провідного спеціаліста бухгалтерії.

01.04.2005 р. переведена на посаду провідного бухгалтера.

Заміжня. Разом з чоловіком виховала доньку.

Олійник Галина Василівна

Народилася 27 червня 1963 року. Своє дитинство і юність провела в красивому, мальовничому селі Маків Дунаєвецького району, що на Хмельниччині, яке славилось своїм орденоносним колгоспом-мільйонером, низкою санаторіїв та цукровим заводом, заснованим ще у XIX столітті.

Середню освіту здобула у липні 1980 року в Маківській середній школі.

Отримавши фундаментальні знання від шкільних викладачів, серед яких були і знані фахівці своєї справи, вирішила продовжити подальшу освіту. Закінчивши річні курси молодших бухгалтерів

при Управлінні статистики (м. Хмельницький) у 1981році влаштувалась на роботу на посаду оператора лічильних машин у обласному відділенні Федерації профспілок

Пропрацювавши рік у обкомі Федерації, у 1982 році, за переведенням, перейшла на роботу в бухгалтерію Хмельницького технологічного інституту побутового обслуговування.

Працюючи у чудовому, дружному колективі, отримала вищу освіту в цьому ж навчальному закладі (1985–1991рр) і пройшла всі ступені професійного зростання – від рядового фахівця до провідного бухгалтера.

Нині виконує обов'язки з нарахування та обліку стипендій студентам, аспірантам та докторантам ВНЗ.

Заміжня, має сина, який, як і чоловік, також працює в університеті.

Михальчук Валентина Василівна

Народилася 07 квітня 1967 року в с. Терешівці Хмельницького району.

У 1984 році закінчила Терешівецьку середню школу.

Розпочала свій трудовий шлях у Хмельницькому технологічному інституті побутового обслуговування у квітні 1985 року касиром бухгалтерії і протягом 8-ми років здійснювала видачу заробітної плати, відряджень працівникам та стипендій студентам вищого навчального закладу.

У 1986 році поступила на заочну форму навчання до Хмельницького технологічного інституту побутового обслуговування. У 1991 році закінчила навчання за спеціальністю «Бухгалтерський облік, контроль та аналіз господарської діяльності». З жовтня 2004 року присвоєна кваліфікація провідного спеціаліста.

Майберг Арон Сергійович

Народився 13 липня 1956 року в м. Тюмень, СРСР.

Одружений, має двох доньок та сина.

У 1978 році закінчив Хмельницький технологічний інститут побутового обслуговування за спеціальністю «Інженер-механік». По закінченню навчання працював викладачем Чернівецького текстильного технікуму, згодом – головним інженером об'єднання «Чернівці автотехобслуговування».

У 1990 році, разом із сім'єю виїхав на постійне місце проживання в Ізраїль, де почав займатися туристичним бізнесом, згодом став власником великої туристичної компанії «Caspi Aviation».

У 1994 році заснував компанію «Аеросвіт».

З 1994 по 2008 рік займав посаду Генерального директора авіакомпанії «Аеросвіт» та з 2008 по 2009 був Головою Наглядової Ради авіакомпанії.

З 1998 року є почесним консулом України в Північному Ізраїлі, м. Хайфа.

У 2009 році вийшов з числа акціонерів компанії «Аеросвіт».

Із 2011 по теперішній час є Головою Наглядової ради авіакомпанії «Міжнародні Авіалінії України» – провідної української авіакомпанії, що виконує рейси до 40 країн світу. Флот авіакомпанії наразі налічує 39 літаків типу Боїнг-737 та Ембраєр-190. За 2015 рік компанія перевезла майже 5 мільйонів пасажирів.

Нагороди: орден «За заслуги» II ступеня за вагомий особистий внесок у розвиток цивільної авіації, підвищення ефективності використання авіаційного транспорту, високий професіоналізм, 2004 рік; орден «За заслуги» III ступеня за вагомий особистий внесок у розвиток українсько-ізраїльських відносин, 1999 рік.

Хобі: шахи. Протягом навчання в ХТІПО був чемпіоном інституту з шахів, чемпіоном м. Хмельницького та неодноразовим призером Хмельницької області.

ГАЛЕРЕЯ ВИПУСКНИКІВ, ЯКІ ПРОСЛАВИЛИ УНІВЕРСИТЕТ

Мазурчак Олександр Володимирович

Народився 30 червня 1959 р. у с. Ходорівці Кам'янець-Подільського р-ну Хмельницької області.

У 1982 р. закінчив Хмельницький технологічний інститут побутового обслуговування, після якого працював головним механіком Хмельницького трикотажного об'єднання. З 1985 р. – начальник сектора держнагляду за механічними засобами вимірювання Хмельницького центру стандартизації і метрології.

З 1987 р. – начальник сектора метрології, заступник начальника, з жовтня 1991 р. – начальник Кам'янець-Подільського відділу Хмельницького центру стандартизації та метрології. З листопада 1994 р. – депутат, а з грудня 1995 р. – заступник голови Кам'янець-подільської міської ради. З вересня 1997 р. – секретар і виконуючий обов'язки міського голови Кам'янець-Подільської міської ради. У березні 1998 р. обраний Кам'янець-подільським міським головою.

Січень – вересень 2008 р. – заступник, перший заступник міністра з питань житлово-комунального господарства України.

Вересень 2008 – березень 2009 рр. – перший заступник Міністра з питань ЖКГ України – начальник Державної житлово-комунальної інспекції.

З березня по липень 2009 р. – перший заступник міністра з питань ЖКГ. Потім по березень 2010 р. – знову перший заступник міністра – начальник Державної житлово-комунальної інспекції.

З квітня по червень 2010 р. – заступник міністра з питань житлово-комунального господарства України.

З червня 2010 р. – заступник голови Київської міської державної адміністрації (КМДА). Олександр Мазурчак курирував питання житлово-комунального господарства, палива та енергетики.

З грудня 2010 р. – перший заступник голови КМДА.

Голова громадської організації "Партія відродження Кам'янця-Подільського". «Моя основна мета – покращання Світу. Життєвий принцип: "Делай, что должен, пусть будет, что будет – вот повеление, данное рыцарю" (Вальтер Скот). Улюблений вислів: "Закон суворий, але він закон".

Нагороджений медаллю "За заслуги" від спілки воїнів-інтернаціоналістів України, орденом «За заслуги» III ступеня (серпень 2004 р.). Має свідоцтва про впровадження 11 рацпропозицій зі значним економічним ефектом. Автор праці «Советы покупателю» (1990 р.). Лауреат Всеукраїнської програми "Лідери регіонів" (2002 р.).

Мельник Сергій Іванович

Народився 22 лютого 1965 року в селі Моломолинці Хмельницького району Хмельницької області.

З 1984 року – навчався у Хмельницькому технологічному інституті, який закінчив у 1990 році за спеціальності «Бухгалтерський облік і аналіз господарської діяльності». У 1984–1986 роках проходив дійсну строкову військову службу, після якої продовжив навчання у Хмельницькому технологічному інституті. З 1990 року по 1992 рік працював економістом планово-фінансового відділу, бухгалтером II категорії відділу бухгалтерського обліку та звітності Хмельницького облжитлокомунуправління. З 1992 року по 1993 рік – бухгалтером 1-ї категорії, провідним бухгалтером управління житлово-комунального господарства Хмельницької обласної державної адміністрації.

У 1993 році призначений на посаду заступника завідувача фінансового відділу Хмельницької міської адміністрації. У 1994 році переведений на посаду заступника завідувача фінансового відділу – начальника відділу економічного аналізу і планування Хмельницького міськвиконкому. Того ж року Мельник С. І. призначений на посаду

завідувача фінансового відділу. 1998 р. – заступник Хмельницького міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради – завідувач фінансового відділу. З 2000 року працює керівником департаменту місцевих фінансів, заступником голови секретаріату Спілки лідерів місцевих та регіональних влад України, менеджером проекту «Реформування міжбюджетних відносин». Брав активну участь у розробці Бюджетного кодексу України, Формули розподілу обсягу міжбюджетних трансфертів. 2002 р. – радник Проекту підтримки економічної та фінансової реформи. З липня 2002 р. – начальник Департаменту з бюджету Міністерства фінансів України. Того ж року був призначений начальником Головного фінансового управління Хмельницької облдержадміністрації, а у 2003 році – заступником голови Хмельницької обласної державної адміністрації.

У липні 2006 року обраний Хмельницьким міським головою, переобраний у жовтні 2010 року. У зв'язку з обранням народним депутатом України склав повноваження 21 листопада 2014 року.

За заслуги у відродженні духовності України у серпні 2006 року Мельник С. І. нагороджений орденом рівноапостольного князя Володимира Великого III ступеня.

Указом Президента України у 2007 році за вагомий особистий внесок у розвиток конституційних засад української державності, багаторічну сумлінну працю, високий професіоналізм Хмельницькому міському голові Мельнику Сергію Івановичу присвоєно почесне звання «Заслужений економіст України».

Указом Президента України № 1003/2009 від 3 грудня 2009 року за вагомий особистий внесок у розвиток місцевого самоврядування, багаторічну сумлінну працю і високий професіоналізм Хмельницький міський голова С. І. Мельник нагороджений орденом «За заслуги» III ступеня.

Рішенням Хмельницької міської ради 21 листопада 2014 року нагороджений Почесною грамотою Хмельницької міської ради
I ступеня

Южаніна Ніна Петрівна

Народилася 11 січня 1965 року. Здобула вищу освіту в Технологічному університеті Поділля за спеціальністю «Бухгалтерський облік, контроль і аналіз господарської діяльності».

З 1983 по 2003 роки працювала на підприємствах: бухгалтером, економістом, головним бухгалтером, очолювала управління аудиту в районній інспекції Державної податкової адміністрації на Київщині.

З 2003 року та до часу обрання Народним депутатом Верховної Ради України обіймала посаду аудитора-директора ТОВ АФ «Європейська аудиторська група».

27 жовтня 2014 року на позачергових виборах до парламенту обрана народним депутатом України від партії «Блок Петра Порошенка» (№ 28 у виборчому списку).

13 травня 2015 року – обрана Верховною Радою України на посаду Голови парламентського Комітету з питань податкової та митної політики.

Ніна Южаніна є автором 126 законодавчих ініціатив, з них 38 вже затверджені парламентом.

Справжньою сенсацією стала її ініціатива з реформування податкової системи в Україні. У серпні 2015 року, як Голова профільного парламентського комітету, вона представила проект ліберальної податкової реформи, який значно знижує податковий тягар для підприємців та спрощує адміністрування податків. Вперше в історії української законотворчості народні депутати виступили з власним баченням податкової реформи, оскільки це завжди було прерогативою Міністерства фінансів. 26 жовтня проект був зареєстрований у Верховній Раді під номером № 3357.

Філософія змін, які пропонує Ніна Южаніна в цьому проекті, полягає в зниженні податків та спрощенні адміністрування, дає можливість українському бізнесу працювати чесно, вийти із тіні. Це водночас перезапускає українську економіку, надає їй поштовху для зростання. Державна фіскальна служба також має пройти перезавантаження та перетворитися з фіскальної структури в сервісну.

Нагорний Сергій Вікторович

Народився 8 грудня 1956 року в місті Хмельницькому. Закінчив середню школу № 16, випускник механічного факультету Хмельницького технологічного інституту побутового обслуговування.

У дитинстві займався легкою атлетикою, гандболом, а в 13 років почав займатися веслуванням в ДЮСШ № 2. Протягом п’яти років регулярних занять веслуванням під опікою першого тренера Віталія Яремчука, а потім іншого фахівця Бориса Барміна зріс від початківця до зрілого спортсмена. Тренувався на спортивній базі Хмельницького технологічного інституту побутового обслуговування.

У 1976 році був включений до складу збірної команди СРСР для участі в XXI літніх Олімпійських іграх у м. Монреаль (Канада). На веслувальному каналі «Нотр-Дам» екіпаж байдарки-двійки в складі Сергія Нагорного і білоруса Володимира Романовського відзначився двічі. Спочатку на 500 метрах вони посіли друге місце і стали срібними призерами, а потім, виступаючи на 1000 метровій дистанції, їхня двійка виборола золото.

З 1975 по 1981 рр. Сергій досягав найвищих спортивних вершин: влітку 1975 року здобув звання чемпіона Радянського Союзу серед юніорів на байдарці-одиночці, чемпіон Олімпійських ігор, срібний призер чемпіонату світу 1977 року, чемпіон світу 1979 року, 7- разовий чемпіон Радянського Союзу, Чемпіон VII Спартакіади народів СРСР. Виступав в екіпажах байдарок-двійок та четвірок. Брав участь в XXII Олімпійських іграх в Москві – посів 7-ме місце.

Сергій Нагорний — перший і єдиний олімпійський чемпіон, який народився і весь час проживає та працює в місті Хмельницькому. Нагороджений орденом «Дружби народів», відзначений Почесними грамотами Верховної ради СРСР, Верховної ради УРСР, присвоєно звання «Почесний громадянин міста Хмельницького», «Почесний динамівець України».

Вешко Валерій Іванович

Семиразовий чемпіон світу,
Заслужений майстер спорту СРСР

Народився 2 січня 1966 року в м. Волочиськ Хмельницької обл. Закінчив Волочиську середню школу № 5.

У дитинстві захоплювався багатьма видами спорту, проте активно займатися веслуванням на каное почав у віці одинадцяти років у Волочиській ДЮСШ під керівництвом першого тренера Аркадія Довбуша. За період занять у юнацькому спорті неодноразово ставав переможцем і призером всеукраїнських змагань, а в 1983 році став чемпіоном юнацьких ігор України. У 1983 році, поступивши до Хмельницького технологічного інституту побутового обслуговування на економічний факультет, почав удосконалювати спортивну майстерність під керівництвом тренера Юрія Корнілова. Потім була служба в Радянській армії.

Вперше значних спортивних успіхів Валерій Вешко досягнув у 1985 році, ставши чемпіоном Радянського Союзу разом із напарником у каное-двійці Юрієм Гуріним на дистанції 1000 метрів. У 1986 році став чемпіоном IX Спартакіади народів СРСР, володарем Кубка СРСР, а також чемпіоном Спартакіади дружніх Армій. У сезоні 1987 року в складі збірної СРСР удостоївся права захищати честь країни на чемпіонаті світу в німецькому Дуйсбурзі, де здобув золото в каное-двійці на 1000 метрів і срібло на 500-метрівці. У цьому ж році, відстоюючи честь ХТІПО на Всесвітній Універсіаді в місті Загреб (Югославія), двічі у каное-двійці на дистанції 500 і 1000 метрів став чемпіоном. У 1989 році на світовому чемпіонаті у болгарському місті Пловдив піднімався на п'єдестал пошани тричі: золоті медалі в каное-четвірці на 500 і 1000 метрах, а також бронзова медаль у каное-двійці на 1000 метрів. У 1990 році на чемпіонаті світу у місті Познань і у наступному році в Парижі загалом виграє чотири золоті нагороди в каное-четвірці на 500 і 1000 метрів.

Починаючи з 1997 року по 2015 рік очолював управління молоді і спорту в місті Хмельницькому.

Таймазов Тимур Борисович

Олімпійський чемпіон,
Заслужений майстер спорту України

Народився 08 вересня 1970 р. в с. Ногір Північної Осетії. Важкою атлетикою почав займатися з дитинства під керівництвом рекордсменів світу Фелікса і Віктора Нанієвих. Уже в 17 років стає майстром спорту СРСР, переможцем юнацьких змагань республіки, РРФСР і Радянського Союзу.

У 1989 р. призваний в армію. Службу проходив в Україні, де продовжував тренуватися. Після демобілізації навчався на економічному факультеті Хмельницького технологічного інституту та тренувався під керівництвом Михайла Мацьохи та Миколи Кравцова. Був включений до збірної команди України, у складі якої виступав на багатьох змаганнях союзного та світового масштабу. Чемпіон СРСР (1990) серед юніорів, чемпіон Радянського Союзу серед дорослих (1991). У 1992 р. бере участь у міжнародних змаганнях «Кубок дружби», чемпіонаті Європи і виграє дві золоті медалі. Призер першості Співдружності незалежних країн (1992), срібний призер XXV Олімпійських ігор у Барселоні (1992). Дворазовий чемпіон світу і чемпіон Олімпійських ігор 1996 р.

У 1994 р. на чемпіонаті Європи в Чехії здобуває золоту медаль (світові рекорди: ривок – 195.5 кг, поштовх – 235.5 кг), на чемпіонаті світу в Туреччині – золота медаль (світові рекорди: ривок – 198 кг, 200 кг, у сумі – 435 кг).

У 1996 р на Олімпійських іграх в Атланті – золота медаль у ваговій категорії до 108 кг (світовий рекорд у поштовху – 236 кг).

Офіційні світові рекорди Тимура Таймазова залишалися недосяжними впродовж декількох років (аж до зміни вагових категорій).

Має три вищі освіти: закінчив Хмельницький технологічний інститут, Північно-Осетинський державний університет за спеціальністю «Бухоблік, контроль і аналіз господарської діяльності» і Всеросійську державну податкову академію за спеціальностю «Юрист».

Нагороджений Почесною відзнакою Президента України (1995), хрестом «За мужність» (1996).

Пундик Галина Василівна

Олімпійська чемпіонка,

Заслужений майстер спорту України

Народилася 7 листопада 1987 року в с. Чотирбоки Шепетівського району Хмельницької обл. Навчалась в Нетішинській ЗОШ № 1. Займатись фехтуванням на шаблях почала з 10 років у групі О. Штурбабіної в місцевій КДЮСШ.

Навчалась у Хмельницькому національному університеті на гуманітарно-педагогічному факультеті за напрямом підготовки «Здоров'я людини».

2007 року виграла чемпіонат світу серед юніорів, здобула срібні медалі чемпіонатів Європи і світу в командній першості. Цього ж року отримала звання «Заслужений майстер спорту України». 2008 року знову виграла юніорський чемпіонат світу в командній першості та виграла «срібло» дорослого чемпіонату Європи в Києві в командній першості, здобула путівку на Олімпійські ігри в Пекін. У командній першості українська збірна, до якої входила і Галини Пундик, спочатку в чвертьфіналі перемогла росіянок 45:34, а в півфіналі – американок 45:39. У фінальному бою проти китаянок українки виграли 45:44 і стали олімпійськими чемпіонками.

2009 року українська команда, до якої входила Галина, виграла чемпіонат світу; у 2010, 2011 і 2012 роках ставала срібною призеркою. На чемпіонаті Європи 2010 року виграла золоту медаль у командних і бронзову в особистих змаганнях. На чемпіонаті Європи 2011 року Галина здобула срібну медаль в командних змаганнях і бронзову в індивідуальних змаганнях.

На Всесвітній літній Універсіаді 2007 року в Бангкоку (Таїланд) вона здобула дві срібні нагороди у командній і особистій першості, у 2011 році в Шеньчтень (Китай) – срібну медаль у командній боротьбі, а 2013 року в Казані (Росія) Галина виборола бронзову медаль у індивідуальній шаблі.

Представниця спортивного товариства ЗС України (військовослужбовець) та ФСТ «Україна».

Нагороджена орденом «За заслуги» ІІІ ступеня (2008 р.), триразова володарка нагороди «Герої спортивного року» (2007, 2008, 2009 рр.).

Жовнір Ольга Богданівна

Олімпійська чемпіонка,

Заслужений майстер спорту України

Народилась 8 червня 1989 року в м. Острог, Рівненська обл. Навчалась в Нетішинській ЗОШ № 3. Фехтуванням на шаблях почала займатися з 2000 року у першого тренера Ольги Штурбабіної в місцевій КДЮСШ. У 2004 році їй було присвоєно звання «Майстер спорту України», а в 2008 році – «Заслужений майстер спорту України». Олімпійська чемпіонка (2008 року), чемпіонка світу (2009 року), чемпіонка Європи у командній першості (2010 року).

Навчалась у Хмельницькому національному університет на гуманітарно-педагогічному факультеті за напрямом підготовки «Здоров'я людини».

У збірній команді України з 2007 року.

На Олімпійських іграх у Пекіні Ольга була запасною в українській команді з фехтування на шаблях, однак тренери поставили її на фінальний бій замість Галини Пундик, яка виступала у чвертьфіналі і півфіналі. Українська команда в складі Ольги Харлан, Олени Хомрової та Ольги Жовнір здобула перемогу над китайською командою з результатом 45:44.

На чемпіонаті світу 2009 року Ольга Жовнір стала чемпіонкою в складі команди, та на чемпіонаті Європи в Пловдиві виборола золоту медаль в командних змаганнях. У 2010 році Ольга в складі команди виграла «срібло» чемпіонату світу і «золото» чемпіонату Європи. У 2011 році стала срібною призеркою чемпіонату світу в командній першості. На чемпіонаті Європи в Шеффілді Ольга виграла срібну медаль в командних змаганнях.

Представниця спортивного товариства ЗС України (військовослужбовець) та ФСТ «Україна».

Нагороджена орденом «За заслуги» ІІІ ступеня (2008 року).

Васильчук Іван Юрійович

Чемпіон світу,

Заслужений майстер спорту України

Народився 26. 09. 1984 року в м. Нетішин, Хмельницька обл. Почав займатись спортом з 8 років, записавшись до секції самбо, у вільний час від школи грав у футбол, баскетбол, займався на перекладині, бігав. Згодом почав здобувати призові місця, саме тоді відбувалось становлення справжнього спортсмена.

Першу і пам'ятну перемогу здобув 2000 року, ставши переможцем першості України. У 2001 році виконав норматив «Майстра спорту України». Після закінчення школи поступив до Київського національного університету внутрішніх справ.

2006 року став срібним призером чемпіонату Європи (Чорногорія) і виконав норматив «Майстра спорту України міжнародного класу». Цього ж року закінчив КНУВС і отримав диплом юриста. З метою здобуття фізкультурної освіти у 2006 р. вступив до Хмельницького національного університету на напрям підготовки "Здоров'я людини". За роки навчання був: другим на Чемпіонаті світу (Болгарія, 2006), на чемпіонаті Європи срібний призер (Чорногорія 2006), третім на чемпіонаті Європи (м. Правєц, Болгарія, 2007), третім на чемпіонаті світу (м. Салоніки, Греція, 2009).

На чемпіонаті світу 2011 року (Литва) свій переможний шлях Іван розпочав з дострокової перемоги больовим прийомом над литовським спортсменом. Таким же чином він достроково отримав перемогу над спортсменами з Венесуели, Узбекистану і Таджикистану. У фіналі Іван Васильчук зустрівся з титулованим спортсменом, неодноразовим чемпіоном світу та Європи росіянином Альсимом Чорноскуловим. Перемога дісталася Івану дуже важко, але жага стати чемпіоном стимулювала його бажання.

Влітку 2011 закінчив навчання. Не покидаючи наполегливо тренуватись стає чемпіоном Всесвітніх ігор з одноборств 2013 року, двічі на чемпіонатах світу виборює срібні медалі: 2013 року (Росія) і 2015 році (Марокко). На Європейських першостях здобував бронзові нагороди: 2012 рік (Болгарія); 2013 рік (Італія); 2014 рік (Румунія)..

Лукашенко Володимир Володимирович

Чемпіон світу,

Заслужений майстер спорту України

Народився 14 лютого 1980 р. у селищі Липовці Київської області. Першим тренером у Володимира був М. В. Горюнов. Саме він порекомендував Володимира на навчання в Республіканське вище училище фізичної культури і спорту в тренувальну групу досвідченого тренера Г. Д. Давидяна.

Після закінчення спеціалізованого училища поступив на навчання до Національного університету фізичного виховання і спорту. З часом, набравшись досвіду, став призером кубка світу не лише в складі команди, але і особисто. У 2000 році, виступаючи за збірну команду України на іграх XXII Олімпіади у Сіднеї, він у складі команди виборює шосте місце. У 2002 році в командних змаганнях на чемпіонаті Європи здобуває бронзову нагороду.

У 2003 році Володимир був запрошений до Технологічного університету Поділля на спеціальність «Міжнародні економічні відносини». Влітку 2003 року в складі студентської збірної країни спільно із студентами інженерно-економічного факультету О. Штурбабіним і С. Шкаліковим Володимир бере участь у XXII літній Всесвітній Універсіаді у Південній Кореї (м. Дегу). Особисті змагання приносять йому золоту медаль. У командній боротьбі наше тріо здобуває срібні нагороди. Через 2 роки у турецькому Ідмірі на XXIII Всесвітній Універсіаді шабельна команда в складі Володимира Лукашенка (МЕВ), Д. Бойка (ІТП) і О. Штурбабіна (ЕК) знову здобуває срібні медалі.

Володимир виступав також у 2004 році на XXIII Олімпійських іграх в Афінах. На цих змаганнях він в боротьбі за бронзову нагороду програв своєму співвітчизнику Володимиру Третяку і посів 4 місце, у командних змаганнях – п'яте місце.

Нагороджений орденом «За заслуги» III ступеня.

Михайлінчик Василь Володимирович

Триразовий чемпіон світу,
Заслужений майстер спорту України

Народився 16.04.1972 року в м. Львів у сім'ї робітників.

У 1993 році сім'я Василя переїхала жити на Поділля в село Новоставці Теофіпольського р-ну, Хмельницької області. У 1994 році Василь поступає до Теофіпольського професійно-тенічного училища. Починає тренуватись у Богонюка Василя – тренера з важкої атлетики, а в подальшому серйозно займається гирьовим спортом. У 1997 році Василь закінчив училище за професією тракторист-машиніст широкого профілю.

У 2003 році Василь стає чемпіоном Хмельницької області і тренується під керівництвом заслуженого тренера України з гирьового спорту Василя Антонця. Першу золоту медаль світового чемпіонату виборов у 2010 році в Італії. У ваговій категорії до 80 кг., виконавши в ривку 175 підйомів, Василь став чемпіоном, бронзовим призером у поштовху 89 підйомів, та срібним у двоборстві з результатом 264 підйоми.

З 2011 по 2013 роки Михайлінчик Василь навчається в Хмельницькому національному університеті на гуманітарно-педагогічному факультеті за напрямком підготовки «Здоров'я людини» і продовжує тренування під керівництвом тренера викладача Ребрини Анатолія Арсенійовича. За цей період він став тричі чемпіоном України, та тричі чемпіоном світу в двоборстві у ваговій категорії до 80 кг: 2011 рік в Лоутракі (Греція), результат 275 підйомів; 2012 рік у Мілані (Італія), результат 271 підйом; 2015 рік в Цельє (Словенія), результат 250 підйомів.

За високі спортивні результати у 2011 році присвоєно спортивне звання «Заслужений майстер спорту України». Тренується в спортивному товаристві «Динамо».

Яремчук Віталій Васильович

Заслужений тренер України і СРСР,
Заслужений працівник фізичної культури і спорту України.

Народився 28.01.1942 року в с. Нова Котельня Житомирської обл. Після війни у 1949 році сім'я Яремчуків переїхала до м. Шепетівки Хмельницької області, де Віталій Васильович навчався в СШ № 1. З 1959 року почав трудову діяльність, працював слюсарем на комбайновому заводі. У 1960 році поступив до Одеського педагогічного інституту після закінчення якого в 1964 році був призваний на службу в армію. Став майстром спорту СРСР. З 1966 року переїхав на роботу в м. Хмельницький, де продовжив працювати тренером з веслування у спортивному товаристві «Колгоспник». З 1972 року пройшов за конкурсом викладачем у ХТІПО, де пропрацював до грудня 2014 року.

Загалом під керівництвом Яремчука В. В. збірна команда Хмельницького національного університету неодноразово здобувала загальнокомандні перемоги на студентських змаганнях всеукраїнського та всесоюзного рівнів. Зокрема: 1973 р. – І місце у Спартакіаді ВНЗ Міністерства вищої і середньої спеціальної освіти СРСР. На аналогічних змаганнях 1980 р., 1986 р., та 1990 р. – І, ІІ та ІІ місця відповідно. Під його керівництвом наш навчальний заклад багаторазово перемагав та ставав кращим на Всеукраїнських універсіадах.

У 1995 році за плідну працю та досягнуті високі спортивні результати Яремчуку В. В. присвоїли звання «Заслужений працівник фізичної культури і спорту України». Має ряд відомчих нагород, серед яких: «Відміник освіти України», «Відмінкик фізичної культури і спорту СРСР», грамоти Спорткомітету СРСР і УРСР, Міністерства освіти і науки України.

Слівінський Олексій Ярославович

Чемпіон світу,
Заслужений майстер спорту України

Народився 08 серпня 1972 р. у смт. Добротвір Львівської області.

У секцію веслування ДЮСШ «Трудові резерви», Олексія привів старший брат Ігор під керівництво першого тренера Миколи Загороди, а в 1989 році він став чемпіоном юнацької першості України. У 1990 році за рекомендацією старшого брата поступив до Хмельницького технологічного інституту побутового обслуговування на економічний факультет та почав удосконалювати спортивну майстерність під керівництвом тренерів Юрія Корнілова та Віталія Яремчука. З 1995 по 1996 роки – служба в СКА м. Львів.

Значних спортивних успіхів Олексій Слівінський досягнув у 1993 році, ставши чемпіоном України у байдарці-одиночці на 200 метрів, і вперше виступив на чемпіонаті світу у Копенгагені. Відлік перших медалей з чемпіонатів світу Олексій почав з Мехіко 1994 року де він у складі байдарки-четвірки на дистанції 200 метрів виборов бронзову нагороду. У 1996 році був учасником XX Олімпійських ігор в Атланті у складі байдарки-четвірки 1000 метрів. На чемпіонатах світу 1997 року в канадському Дортмунті в байдарці-одиночці (200 метрів) здобув бронзову нагороду, а у 1998 році в Сегеті (Угорщина), та в 1999 році в Мілані (Італія) виборює срібло в байдарці-одиночці на 200 метрів. У польському місті Познань 2001 року виграє срібну медаль в одиночці, та бронзову в четвірці. У 2003 році у м. Гайнесвіл (США) у складі байдарки четвірки на 200 метрівці Олексій Слівінський стає чемпіоном світу.

Протягом усієї спортивної кар'єри Олексій Слівінський – багаторазовий призер та чемпіон міжнародних регат та кубків світу, чемпіонатів Європи, більше 30 разів ставав чемпіоном України.

З 1997 року по 2006 рік проходив службу в спортивному комітеті Державної прикордонної служби України. Працює викладачем фізичного виховання у Національній академії Державної прикордонної служби України міста Хмельницького.

Нагороджений орденом «За заслуги» III ступеня.

СПОГАДИ КОЛИШНІХ СТУДЕНТІВ

Ректор ХНУ М. Є. Скиба
з випускниками минулих літ та викладачами

АСОЦІАЦІЯ ВИПУСКНИКІВ ХНУ

Одним із пріоритетних напрямків діяльності Хмельницького національного університету є налагодження й зміцнення контактів з випускниками, а також встановлення й розвиток дружніх відносин між ними.

М. М. Косіюк, відповідальний секретар Асоціації випускників ХНУ

Із цією метою, завдяки ініціативі групи випускників і підтримці ректорату, при університеті було створено громадську організацію «Асоціація випускників ХНУ».

Головними цілями асоціації є: сприяння Хмельницькому національному університету у формуванні єдиного науково-навчального комплексу, що відповідає за своїм рівнем провідним вітчизняним і закордонним класичним університетам; підвищення ефективності використання інтелектуального потенціалу випускників університету і можливостей нашого навчального закладу з питань підготовки і перепідготовки інженерних і наукових кадрів у інтересах України.

З метою розвитку започаткованих в університеті традицій по роботі з випускниками, підвищення рівня виховної роботи із студентською молоддю, проведення профорієнтаційної роботи, налагодження зворотного зв'язку з випускниками та вирішення питання працевлаштування молодих фахівців, підготовку яких здійснює університет щорічно у третю суботу травня, за підтримки Асоціації проводиться традиційний захід «День випускника».

Це наше загальне свято.

Шановні випускники, багато чого змінилося з тих пір, як ви закінчили університет. Постійно збільшується кількість студентів, розвивається матеріально-технічна база ВНЗ, але одне залишається незмінним: професорсько-викладацький склад Хмельницького національного університету дуже пишається своїми випускниками і сподівається, що це почуття взаємне!

Літа минають, але студентські роки незмінно залишаються у пам'яті. Це аж ніяк не дивно, адже студентство і молодість – це

незабутній час, коли у душі ще вирує юнацький максималізм і віра у те, що саме у твоїх руках знаходиться ключ до порятунку світу. Коли безмежний оптимізм і любов переважають над рештою почуттів. Студентство – період, коли починаєш вже по-особливому дивитись на багато речей, час, коли по-дорослому, зі всією серйозністю обираєш свою майбутню дорогу.

Усі п'ять років навчання проминають із шаленою швидкістю. І рано чи пізно, чекаємо ми на нього або намагаємося відтягнути, завжди наступає той зворушливий момент, коли необхідно прощатися зі своєю альма-матер. І виявляється, що ті несміливі жовторотики, які прийшли однієї днини на навчання, уже виросли прямо на очах своїх викладачів; виросли і перетворилися на молодих, впевнених спеціалістів, повних сподівань і сил боротися за своє місце під сонцем.

Ми надзвичайно пишаємось нашими випускниками. Адже, чого вартий навчальний заклад без своїх вихованців? Хіба лишень людей треба судити за їх діями? Навчальні заклади так само треба оцінювати за тим, яких спеціалістів вони випускають. І з цим у нашого Університету ніяких проблем немає.

Серед випускників Хмельницького національного університету чимало шанованих у місті Хмельницькому людей, які працюють на керівних посадах і в Обласній держадміністрації, і в УВС області; є представник федерації футболу України по Хмельницькій області, чимало керівників банківських установ і заводів по всій області. Колишній мер нашого міста, а нині народний депутат Верховної ради України Мельник Сергій також є випускником Хмельницького національного університету. На різних посадах в університеті працюють більше 600 випускників, зокрема четверо проректорів та 7 деканів факультетів.

Куди тільки не закинуло життя наших випускників: і до Канади і до Австралії, до Німеччини і до Польщі; живуть наші вихованці і у Франції і, звичайно ж, у Росії. Вони розбрелися по світу, по життю, розгубили координати одне одного… А було й таке, що двоє одногрупників, що зараз живуть за кордоном, віднайшлися завдяки нашому музею – просто один побачив запис із адресою іншого, коли той приїжджав навідати альма-матер.

За час існування перевчилося і немало іноземців. Деякі з них надсилають листи на адресу Університету, розповідаючи про своє жит-

тя, про те, як знання здобуті у нашому ВНЗ, допомогли їм стати на ноги у своїй державі.

Надзвичайно приємно чути про випускників, про їх досягнення, про те, що саме завдяки навчанню в університеті вони таки стали «людьми». Хотілося б побільше дізнаватися про колишніх жовторотиків, що нині вилетіли із теплого університетського гнізда. Саме для того, аби допомагати випускникам зустрічатися, обмінюватися ідеями та спогадами, щоб не дозволяти їм забувати одне про одного і про рідний вуз і була запроваджена традиція запрошувати наших вихованців на дні зустрічей випускників. Ці зустрічі відбуваються регулярно і одна з них ось-ось станеться. 16 травня – саме такий день. На випускників чекатиме цікава програма, зустріч із керівництвом університету, деканами, викладачами; концерт за участю творчих колективів, і, звичайно, море спілкування з давніми друзями.

Маємо велику надію, що вам сподобається свято, яке буде відбуватися саме для вас.

ШУКАЄТЕ ПЕРСОНАЛ?

Шановні роботодавці, якщо Вас цікавить новий персонал, пошук працівників - ми з радістю Вам допоможемо! Ми швидко заповнимо наявні вакансії молодими кваліфікованими працівниками.

ВІДДІЛ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ Хмельницького національного університету займається підбором персоналу та пошуком роботи і працевлаштуванням випускників університету у м. Хмельницькому і по Хмельницькій області.

Наш відділ пропонує:

- складання портфоліо випускника, резюме
- участь у Ярмарках вакансій;
- доступ до бази даних найцікавіших резюме на сайті Асоціації випускників http://isu1.tup.km.ua/av/;
- проведення співбесід з кандидатами на працевлаштування з урахуванням Ваших умов та побажань.

Шановні роботодавці запрошуємо Вас до співпраці!

Тел./факс: (0382) 71-72-34
м. Хмельницький, вул. Інститутська, 11, 4 корпус ХНУ, кім. 320а
E-mail; av_kny@ukr.net

МИ ЗАВЖДИ ДОПОМАГАЛИ ОДИН ОДНОМУ

Данилюк Володимир Володимирович
Гр. ТМ-52, механічний факультет,
кафедра технології машинобудування

Швидко плине час, але згадка про студентські роки навіки залишиться в моїй пам'яті. Ніби вчора 18-річним юнаком переступив поріг Технологічного університету Поділля. З кожним новим днем, проведеним у стінах університету, я набирався досвіду, робив нові відкриття і ставав впевненішим і собі. Зараз сміливо можу сказати, що механічний факультет є одним із найскладніших і найцікавіших.

За роки навчання у мене залишилось багато приємних спогадів. До сьогодні не можу забути "правило маленьких чоловічків" з предмета «Основи Науково-технічної творчості». Воно настільки сподобалось нашій групі, що ми пробували застосовувати його на всіх речах і предметах. А ще запам'яталося коли на складальне кресленя, яке креслив кілька днів і вже майже закінчив випадково пролив каву. Мені прийшлось терміново, за одну ніч, перекреслити його заново. До речі, приємним було те, що я отримав за свою роботу п'ятірку. Я зробив висновок, що без старань і клопіткої роботи ніколи не буде хорошого результату.

У складних ситуаціях у навчанні ми з одногрупниками завжди допомагали один одному. З багатьма із них ми спілкуємось і дотепер. У кожного з нас були мрії. У мене була мрія стати головним інженером підприємства. На сьогодні я працюю інженером-конструктором І категорії і впевнено йду до того, аби моя давня мрія здійснилася.

Нинішнім студентам та майбутнім випускникам хочу побажати терпіння, впевненості в собі, клопіткої праці, по думка ваги до викладачів, ніколи не боятися висловлювати свою думку навіть тоді, коли ця думка буде трішки неточна, тому що не помиляється лише той, хто нічого не робить.

Користуючись нагодою хочу також висловити щиру подяку викладачам університету та побажати їм міцного здоров'я, добробуту в домівках та гарних студентів.

ТРЕБА ВЧИТИСЯ ДЛЯ СЕБЕ, СВОГО МАЙБУТНЬОГО

Петро Махнюк,
«Технологія машинобудування»,
1978 рік випуску

Зі студентських років залишилися найприємніші спогади. У нас була дуже дружня група, якщо серед 7 груп на нашому потоці на зустрічі випускників збиралося по кілька чоловік, то наша група збирала завжди близько 90% зі всього свого складу. Спочатку після закінчення навчаня, ми збиралися щороку, але згодом стали зустрічатися кожні п'ять років. Зараз регулярно збираємось зі своїми дружинами та дітьми, обов'язково спілкуємося з усіма з групи.

Нашу групу складно було б забути, ми були не лише дружніми, а й бойовими. Інколи погано ходили на заняття, адже в нас було багато студентів-спортсменів, і мені, як старості інколи доводилося нелегко – адже в п'ятницю туристів вже нема – вони на тренуванні, а у понеділок – їх іще не було. І важливо було не підставити ні друзів, ні себе як старосту.

Хочу сказати, що починаючи своє навчання, я вже був «при портфелі». Коли я прийшов на 1-й курс, мене одразу ж призначили старостою і нас за тодішньою традицією відправили до села Осламово на сільгосп роботи. Такі загони – це дуже серйозна школа життя для молодих людей; вона вчить спілкуванню, вирішенню різноманітних організаційних питань. За той місяць, що ми працювали, мене вибрали секретарем комсомольської організації. Коли ми приїхали до інституту, постало питання, хто ж таки буде старостою, адже суміщати дві посади було складно і неможливо. Тоді старостою назначили все ж таки одногрупника Григорія Пантелєєва, а я залишився секретарем. Хоча, зрештою, через рік я став таки старостою і 3 роки пробув ним.

Іще однією справжньою школою були студентські будівельні загони. Думаю, що нинішні студенти багато втрачають, бо не мають

можливості дізнатися про це. Адже це не лише романтика, або заробіток, це набагато більші можливості для розвитку особистості кожного. Всі 5 років навчання я був командиром. За час навчання ми були у Казахстані, у Тюмені, багато працювали у Хмельницькій області. Виконували дуже конкретну і доволі серйозну роботу і, окрім того, заробляли непогані гроші. Хоча, звісно, не у грошах радість була. Пам'ятаю: у Казахстані залишилася вулиця, яку тоді, після наших будівельних робіт, назвали «Студентська», це було неймовірно приємно. На другий рік ми працювали у Тюмені, там ми будували очисні споруди, нульовий цикл. Але тоді там виникла проблема через проектувальників і ми змушенні були самі шукати собі роботу. Тоді, як керівникові будзагону мені довелося вирішувати купу організаційних питань, приймати оптимальні рішення, стикатися із критичними ситуаціями, коли необхідно швидко реагувати, знаходити спільну мову з різними людьми і для мене це випробування стало неабияким навчанням, яке, звісно ж, пригодилося в подальшому житті і кар'єрі.

Дуже запам'яталися мені роботи у с. Яблунівка Деражнянського району. Це було на 2 курсі, і ми там будували сільськогосподарський комплекс. Але коли ми зі студентами пішли і відремонтували пам'ятник воїнам-односельцям цього села, то нас почали дуже поважати місцеві жителі, а згодом стали просити допомоги з ремонту приватних будинків, веранд, сарайчиків. Ми дуже відповідально ставилися до своєї роботи. Про це свідчить такий випадок: у нас була традиція в останній робочий день спалювати робітничу одежу; і от після ритуалу спалення приїжджає три машини бетону, а ми уже сидимо в автобусі і збираємося додому. Не довго думаючи, першим вискочив з автобуса командир, потім за ним два бригадири, а потім вже і решта студентів поскидали із себе одежу і 2–3 години вложили той бетон. Завдяки завзятості і відповідальності результати нашої праці по області серед інших студентських загонів були досить високими. За результатами роботи наш загін зайняв перше місце в Україні і я був нагороджений орденом «Знак пошани». Було дуже приємно і почесно в моєму молодому віці отримувати державну нагороду.

Але, окрім романтики будівельних загонів, було багато чого й іншо-

го в житті студентів. Ми так само серйозно ставилися і до навчання. Пам'ятаю, як ми одного разу здавали фізику: зробили спеціальний передавач, і коли один зі студентів пішов здавати предмет, то надиктувати відповідь встигли лише наполовину, а другу не встигли. Ймовірно наш апарат був іще недопрацьований, бо на другій половині відповіді включилася якась музика. Студент здав на «трійку». Але ми не розгубилися і принесли апарат до того викладача-фізика – він уважно подивився на апарат, на схему і сказав: «Якби це була біологія, чи українська мова, то я б ніколи цього не зробив, а так – всім учасникам акції я піднімаю бал на одиничку». І ми отримали гарні оцінки, не п'ятірки, але не нижче «4».

Всі ми мріяли про кохання, про те, що маємо стати дуже досвідченими спеціалістами, про різні романтичні пригоди. Багато мрій збулося, адже якщо людина ставить перед собою мету, то вона може її досягнути, треба лише бути наполегливим і чітко уявляти собі, до чого прагнеш.

Дуже хотілося б нинішнім студентам побажати такої наполегливості і нагадати, що їхніх потенційних роботодавців чи не найменше цікавитимуть оцінки у дипломі. Головне, що може показати молодий фахівець – це власний професіоналізм, те, яку користь він може принести тій чи іншій організації, що він може запропонувати на своїй роботі. Не варто гнатися за великими грошима одразу – все прийде з часом, набагато важливіше не боятися трудитися, можливо, не на найвищій посаді, але набиратися досвіду задля того, аби стати беззаперечним професіоналом у своїй справі.

Я починав свою кар'єру інженером на заводі Термопластавтомат, був начальником цеху на заводі Тракторних агрегатів, потім – у виконкомі Хмельницької міської ради, а згодом почав працювати у приватних структурах, звідки мене вже запросили до житлово-комунального господарства Обласної державної адміністрації. Кар'єрний шлях був чималий, але всюди мені допомагали ті знання, які отримав під час навчання. Ніколи не опускав рук і був оптимістом. Тому ще раз хочу побажати молодим – ставати професіоналами, вчитися для себе, свого майбутнього, а не для викладачів, набиратися досвіду і вірити у свою зірку, яка кожного з нас веде по життю.

ЩОБ БУТИ ХОРОШИМ СПЕЦІАЛІСТОМ, ПОТРІБНО ВОЛОДІТИ ЗНАННЯМИ

Доротюк Олена, СПз

Ніби вчора ми переступили поріг Хмельницького державного університету. З хвилюванням заходили до аудиторій, з цікавістю і наполегливістю здобували знання, з іскринкою в очах слухали викладачів. Ми йшли назустріч незвіданому, важкому, відповідальному, але надзвичайно цікавому, бурхливому, що було щодень, щомиті – до відчуття тієї нової, величної, благодатної, особливої атмосфери, яка панувала в цьому надзвичайному університеті.

Ми навчилися на заочному відділені, спеціальність "Соціальний педагог, практичний психолог". До вибору своєї професії ми йшли свідомо, адже майже у кожного із нас на той час за плечима вже був досвід роботи в інших галузях, але нам хотілося пізнати щось нове, осягнути невидиме і застосувати це на практиці.

Багато щасливих миттєвостей подарував нам наш університет. Щоразу нас зустрічали лагідні усмішки викладачів, серця яких переповнені добром, мудрістю. Закарбувалися в пам'яті їхні надзвичайні заняття, ґрунтовні знання, мудрі поради. Були в нас і веселі пари, і складні сесії, які, здавалося, ніколи не закінчаться, а також дозвілля, нові друзі, з якими ми спілкуємося й досі, ділимося досвідом, спогадами.

Думаючи про майбутнє, ми переконані: ніколи в житті не зітруться з нашої пам'яті ті незабутні роки, дні, години, які були прожиті нами з трепетом в душі, з тягою до знань у просторих аудиторіях і в шумних коридорах нашого улюбленого навчального закладу.

Завдяки нашій alma mater ми почуваємо себе впевнено, стали висококваліфікованими спеціалістами, розуміємо, що для того, щоб бути хорошим соціальним педагогом та психологом, потрібно во-

лодіти міцними знаннями, вміло і професійно реалізовувати набуті вміння та навички в діяльності, а також проявляти любов до людей, милосердя, розуміння, співчуття, повага – це саме ті складові, які так необхідні психологам.

Хмельницький національний університет скоро святкуватиме День народження. Він має гарну історію, в якій переплелися візерунки минулого, теперішнього і майбутнього. Ця тріада матиме своє продовження у вихованцях, які стануть видатними людьми, високопрофесійними спеціалістами, відомими науковцями. Ми будемо чесними та гідними творцями історії цього закладу, який залишить в наших душах найкращі спогади, який допоможе реалізувати наші заповітні мрії.

Саме тому іди у майбутнє гордо, мій університете, неси в нього свою славу і наші імена, а ми з честю пронесемо твої знання через власне життя!

ДІТИ ВИПУСКНИКІВ ПРОДОВЖУЮТЬ ТРАДИЦІЇ

В. Д. Каразей
доцент кафедри
технологія машинобудування

У 1969 році після складних вступних випробувань, а потрібно було скласти іспити із математики (письмово та усно), фізики (усно) та написати твір з української літератури ми стали студентами Хмельницького технологічного інституту побутового обслуговування за спеціальністю «Технологія машинобудування, металорізальні верстати та інструмент». Всього нас було 50 осіб у складі 2-х груп – ТМ-69–1 та ТМ-69–2.

Вчитися було цікаво, щодня ми взнавали щось нове. Добрі слова хочеться сказати про всіх викладачів, що читали нам лекції та проводили практичні заняття, це доценти: Борис Михайлович Куфель, Павло Дмитрович Левашов, Едуард Миколайович Дружинін, Софія Василівна Ковалевська, Павло Дмитрович Новицький.

На третьому курсі ми почали вчити спеціальні дисципліни, тут цікаві лекції проводили доценти Антон Максимович Музичук, Борис Анісімович Кузяєв, Михайло Архипович Фетісов, Анатолій Єгорович Безносов.

Назавжди запам’ятався своєю кипучою енергією фахівець із великим досвідом роботи на Алтайському тракторному заводі доцент Борис Михайлович Орлов, що читав лекції з технології машинобудування. Під час керівництва практикою на Харківському тракторному заводі ми з його допомогою ознайомилися з надзвичайно цікавим підприємством.

Всі дні студентських років є незабутніми. Багато студентів-механіків, зокрема і я, жили у 1-му гуртожитку; практично щоранку нас піднімав на зарядку заступник декана Володимир Мусійович В`язовецький, строгий, але завжди справедливий.

Два літа ми працювали у студентському будівельному загоні. Результатом наших робіт став корпус третього гуртожитку та елеватор у Кустанайській області Казахстану.

Багато практичних знань дала практика на Херсонському комбайновому заводі та Харківському тракторному заводі, і через п’ять років ми стали дипломованими спеціалістами та отримали направлення на різні підприємства Хмельницького та України.

Подальшим своїм успіхом я завдячую керівникові свого дипломного проекту, доценту Черменському Герману Петровичу. Прекрасний конструктор, він під час керівництва нашою переддипломною практикою, а в нього нас було четверо окрім мене: Рязанцев Сергій, Політенков Геннадій та Новичков Павло – організував студентське конструкторське бюро, дав нам дуже багато практичних знань у розробці реальних проектів.

А нині наші випускники-механіки 1974 року працюють у різних галузях народного господарства.

М. Мазур та В. Каразей стали викладачами рідної кафедри технології машинобудування, захистили кандидатські дисертації, отримали звання доцента.

Микола Петрович Мазур продовжив свої наукові дослідження та захистив докторську дисертацію, став професором, завідувачем кафедри технології машинобудування нашого університету, деканом факультету. Він є одним з перших розробників системи дистанційного навчання в Україні; під його керівництвом розроблено оригінальну систему цього навчання та створено факультет заочного дистанційного навчання.

Бондаренко А. стала прекрасним конструктором на ОАО «АК Адвіс», Неволько О. керує інструментальним цехом на ПАО «Укрелектроапарат».

Федчук І. працював головним інженером Городоцького верстатобудівного заводу, а Калінушка В.– провідним конструктором.

Килимник О.– начальник ДП «Подільський експертно-технічний центр» Держгірпромнагляду, старший викладач кафедри охорони праці ХНУ.

Фримерштейн Г. довгий час працює у Хмельницькому політехнічному коледжі заступником директора із навчальної роботи, а в даний час виконує обов'язки директора.

Мала (Кошельник) Е. –власниця мережі магазинів «Орбіта».

Керницький В. (нині покійний) був головним інженером машинобудівного підприємства у м. Летичів.

Є у наших групах і інші втрати, пішли із життя: Гаврилюк В., Савицький В., Хижняк С., Політенков Г., Керницький В. Вічна пам'ять їм!

Традиції механіків продовжують діти наших випускників, багато з яких обрали цю спеціальність. Так, син В. Савицького Юрій захистив кандидатську дисертацію із машинознавства та став доцентом кафедри технології машинобудування ХНУ.

СТУДЕНТСЬКІ РОКИ – НАЙКРАЩІ!

Людмила Ємчук,
Облік і аудит, 2005 р.в.

Студентські роки – найкращі в моєму житті. Для мене це був перехід у доросле життя. Однією із найяскравіших подій цього періоду можу назвати зустріч із своїм майбутнім чоловіком. Познайомилися, коли я навчалася на другому курсі, й ось уже 6 років живемо разом та виховуємо синочка. Студентські роки, мабуть, у житті кожної людини залишають позитивний настрій і найкращі спогади. Будучи студентом, на багато речей дивишся якось простіше, так би мовити, відповідно до свого віку, а проблеми вирішуєш з певним студентським поривом та безтурботністю. Лише подорослішавши, розумієш, що у тебе є певні обов'язки – ти маєш одружитися та створити сім'ю. Загалом це період цікавий, різнобарвний і такий, якого ніхто й ніколи не забуває.

Напередодні ювілею випуску відчувається і радість, і смуток водночас, згадується прожите й пережите, підбиваються підсумки досягнутого, замислююсь про майбутнє. І що характерно, що кожного разу, хоча вже доволі доросла людина – а йдеш на зустріч з приємним відчуттям, як на перше побачення, з тремтінням душі. Хочеться всіх побачити, міцно обійняти, поспілкуватися.

Дружній колектив – це коли багато «я» зливаються в одне «ми», як струмочки зливаються в одну річку, що весело та бурхливо потім тече в одному напрямі! Ці слова саме про нашу групу! Протягом навчання були і радісні моменти, і сумні, проте студенти у групі завжди підтримували один одного, допомагали у скрутні хвилини та раділи усі разом у радісні. Ще й досі ми підтримуємо зв'язок, у цьому досить добре допомагають соціальні мережі.

Студентське життя – це не лише посібники, конспекти, недоспані ночі та модулі, але й активно виражена життєва позиція, це розвиток власних талантів, спортивні досягнення, втілення своїх ідей,

творчих задумів, це яскраво проведений час відпочинку та формування духовно багатої особистості. Саме за часів студентського життя я отримала свою першу (і єдину) спортивну винагороду, брала участь у концертах університету в складі студентського будинку моделей, відвідувала заняття з аеробіки у чудово облаштованому залі.

Мрії мого студентського життя можна було розділити на дві частини: короткострокові та довгострокові. До короткострокових відносилися мрії про смачненькі булочки, аромат яких розносився по стадіону під час занять з фізкультури; про те, щоб взяти книги в бібліотеці без черги та на довгий строк; про те, щоб отримати велику стипендію (скільки – не важливо, головне, щоб велику); та про те, щоб виспатись. Щодо довгострокових мрій, то їх також можна розділити на дві частини. До першої відносяться елементи кар'єрного зростання, а до другої – елементи особистого щастя. Сім'ю я вже створила, зараз працюю над кар'єрним зростанням.

На мою думку, викладачі можуть пишатися тим, що я захистила кандидатську дисертацію завдяки фундаментальним знанням, які отримала протягом навчання.

Підводячи підсумки п'ятирічної роботи випускників та відзначаючи наші здобутки, хочеться низько вклонитися всім викладачам кафедри обліку і аудиту та економічного факультету. Ми б не досягли таких результатів, якби нам не передали свій науковий, практичний і життєвий досвід наші прекрасні викладачі.

Як я вже зазначала, студентські роки – одні з найкращих років нашого життя. Тому, звертаючись до студентів – майбутніх випускників, хочеться побажати їм цінувати цей прекрасний час студентства. Гарно навчатись, займатись спортом, відпочивати, закохуватись, створювати сім'ї. Тому що подальша практична робота, особливо в перші роки, буде нелегкою. Цінуйте навчання в Хмельницькому національному університеті ще й тому, що він – найкращий на Хмельниччині. Він дає прекрасні знання. Тут закладається фундамент ваших майбутніх досягнень. І від цього у великій мірі залежить, чи ви побудуєте свій міцний «професійний палац», чи «хатинку на курячих ніжках». Успіхів вам у досягненні поставленої мети!

... Я прожила кращі роки свого життя

Вишнева Надія Михайлівна

Народилася я 15 лютого 1947 року в родині колгоспників. Батько був шофером, мати — домогосподаркою, обидва ветерани війни. В родині було четверо дітей. Вчилась на «відмінно» і, зрештою, закінчила школу зі срібною медаллю. Ще з шкільних років спрага до знань спонукала думати про те, в якому вищому навчальному закладі здобути пристойний фах. Але по закінченню школи перша спроба поступити до політехнічного інституту в Києві закінчилась невдачею – не вистачило балів. Рік здавався загубленим. Але за цей рік я закінчила курси водіїв, завдяки чому отримала змогу пропрацювати декілька місяців у колгоспі водієм-помічником біля батька. У той же час відвідувала підготовчі курси при філіалі Львівського поліграфічного інституту. Коли ж я побачила об'яву про набір студентів на факультет Хмельницької філії Львівського поліграфічного інституту, то одразу ж визначилася, що вступатиму на механічний факультет.

Дуже здивувалась, коли під час подачі документів у приймальну комісію почула: «Почекайте, зараз підійде фотограф». Як виявилось, я була першою абітурієнткою стаціонарного факультету, адже до того часу було навчання лише у вечірньому відділенні. Ось саме фото тієї митті і досі зберігається в Історичному музеї університету.

Здала іспити успішно. Пам'ятаю, як тодішній ректор Ганжуров С. М. запитав мене на співбесіді, чи буду я захищати честь філіалу по спорту. «Звичайно», – відповіла я. І дійсно, забігаючи наперед, скажу, що не підвела і цілком виправдала надану мені довіру.

Студентів стаціонару було три групи: дві механічні і одна група зварників, яких на другому курсі перевели до Львова. Тоді ж трьох «вечірників» перевели на стаціонар і, таким чином, на стаціонарі стало навчатись три групи механіків. Всі студенти були сильні, спраглі до знань і дуже дружні. По закінченню, тоді вже ХТІПО, фахівці працювали на заводах конструкторами-технологами і на ін-

ших посадах. У моїй групі було 30 осіб: 24 хлопці і 6 дівчат. Навчання в інституті було незвичне, все трималось на відповідальності студента, адже ходиш на лекції – контролю немає, хочеш – вчись, хочеш – не вчись. Пам'ятаю, як здавала нарисну геометрію. Тема «Проекції», треба знайти якусь точку, але де ж її знайти? Тут повинна бути уява, тому що креслення все побудоване на уяві, тому і складнощі виникали з цим предметом. Куфель Борис Каспрович – викладач принциповий. На екзамені ледь «трійку» отримала і плачу, бо звикла до «п'ятірки». Дуже гарні були справи із філософією, яку викладав Іван Хомич Ткачук. Креслення – Віталій Григорович Каплун, який був і куратором нашої групи

Антон Максимович Музичук викладав інструменти – це був улюблений мій предмет, з якого я завжди отримували лише «п'ятірки», і так сталось, що саме він згодився мені найбільше у подальшій фаховій діяльності.

А от до опору матеріалів цікавості взагалі не було, тому частенько списувала у відмінниці – Бойко Тамари.

Пам'ятаю такий випадок: у групі навчався студент, худенький на вигляд, і от – іспит з опору матеріалів. Він ухитрився за пасок сховати товстенну книгу з предмета, але викладач побачив його вигляд і каже: «Присідай!». Та де там – це ж не можливо! І його згодом виключили з інституту. Добрими словами хочеться згадати і викладача хімії Софію Василівну Цимбалюк. Ладили ми з нею, адже я хімію любила.

Фізику в нас викладав Василь Іванович Пилипів – вимогливий викладач, але ми все одно намагалися використовувати шпаргалки. Макар Степанович Байдюк викладав іноземну мову. З німецької були у мене добрі успіхи, тому що в дитинстві хотіла поступати на іноземний факультет.

Одного разу Макара Степановича викликали для перекладу в ДАЇ – трапилась аварія автомобіля з німецьким водієм. Прийшовши згодом на лекцію, він почав розповідати про пригоду, а потім промовляє: «Вишнева, перекладіть». Але замість перекладу українською мовою я почала розказувати цю історію німецькою. Коли схаменулась, перейшла на українську, але Макар Степанович сказав: «Розповідайте далі німецькою мовою».

Основний предмет, що зіграв велику роль у моєму житті, це металознавство, яке викладав вимогливий викладач Волинський Борислав Савович. Моя робота була пов'язана із виробами з алюмінію. Навіть робили спеціальну його плавку в м. Братськ, в Росії.

Наша продукція виготовлялась на заводі «Катіон».

Поїздка в м.Братськ дала мені змогу побувати на озері Байкал.

Все своє життя присвятила механіці. Маю 2 винаходи по верстатах і інструментах і не жалію, що на моєму шляху зустрілись викладачі, які дали мені знання.

А про спорт за навчання в інституті і мови немає. Я іще зі шкільних років була завзятою спортсменкою. Всі змагання були за моєї участі. Лижі взимку – республіканські змагання у м. Ворохті, веслування на байдарках влітку – республіканські змагання в Ленінграді. Так дійшла до першого дорослого розряду. Звичайно, захищала честь інституту з баскетболу, волейболу на міжвузівських зустрічах, на яких ми завжди були на висоті, завжди були першими.

…Я прожила кращі роки свого життя. Не жалкую ні про що, бо зустрічалась з хорошими мудрими людьми. І зараз, на пенсії, продовжую активно працювати.

Бажаю гарного здоров'я усім: ректорату, викладачам, студентам, працівникам університету, випускникам нинішнім і тим, які пам'ятають мене.

Роки студентські…

С.В. Безвух,
к.е.н., ст. викл.
каф. фінансів і банківської справи

Напередодні відзначення в нашому університеті свята Дня випускника ми взяли інтерв'ю у колишнього студента нашого ВНЗ к.е.н., ст. викл. каф. фінансів і банківської справи С.В. Безвух.

1. Які найяскравіші спогади залишились у Вас зі студентських років?

Запам'ятався іспит з дисципліни «Розміщення продуктивних сил» на першому курсі. Це був останній іспит із чотирьох тієї сесії. Викладач ставив оцінку «відмінно» «автоматом», якщо дві атестації були також на відмінно. Поставивши третині групи біля 80% оцінок «відмінно» «автоматом», він здивувався і запитав скільки студентів групи здало всі попередні три іспити на «відмінно». Підняли руки біля 90% групи. Виставивши другій третині групи оцінки, серед яких було біля 80–90% оцінок «відмінно» «автоматом», він запитав скільки студентів групи закінчило школу з відзнакою. Знову ж біля 90% групи підняло руки.

Запам'ятались повністю заповнені читальні зали бібліотеки, які були розташовані в той час на 5–9 поверхах, після 17.00 години з понеділка по п'ятницю та протягом всієї суботи. Навіть було таке, що за книгою, яка була в одному екземплярі, в читацькому залі стояла черга.

2. Що відчуваєте напередодні ювілею випуску?

В основному — цікавість. Хто із одногрупників цього року відвідає День випускника? Де вони живуть, де і ким працюють?

Рідна кафедра — фінансів і банківської справи — вклала в нас частинку себе, тому цікаво як кожен зміг це реалізувати.

3. Наскільки дружня була група і чи підтримуєте зв'язок зі своїми однокурсниками?

Я навчався в 2-х групах (на 5 курсі я поступив в магістратуру). Відносини були відкритими та дружніми. Одногрупники підтримували, допомагали один одному.

Після закінчення навчання ми збирались лише один раз. Для цього потрібен організатор, бажання групи та можливість приїхати, оскільки більшість одногрупників проживає не в м. Хмельницькому. Можливо, нам вдасться зібратись на цей День випускника – це було б чудово.

Зв'язки підтримую з декількома одногрупниками.

4. Чи Ви вели активне студентське життя?

Більшу частину часу я присвячував навчанню та науково-дослідній роботі (підготовка до практичних занять, написання статей, участь в конференціях та олімпіадах).

5. Про що мріяли коли були студентом і які мрії збулися?

На четвертому курсі мріяв працювати в банку та займати там керівну посаду. Частково вона реалізувалась: 3 роки я присвятив роботі в банківській сфері, але працював не на керівних посадах. Також мріяв займатися науковою роботою. Тому, у 2006 році поступив в аспіранту і в 2013 році захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук. Зараз працюю старшим викладачем в нашому університеті на рідній кафедрі — фінансів і банківської справи.

6. Якими Вашими досягненнями можуть пишатись Ваші викладачі?

Напевне, захистом дисертації та отриманням ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю «Гроші, фінанси і кредит».

7. Чи залежить професійний успіх від оцінок у дипломі?

Оцінки в дипломі лише частково впливають на професійний успіх. Вони в повній мірі говорять про студента як про людину: чи він відповідальний, терпеливий, старанний, здатний засвоїти матеріал курсу і викласти його та ін. Оцінки засвідчують, що студент володіє теоретичним матеріалом, проте використання отриманих знань на практиці — це зовсім інше питання.

До мене звертаються знайомі із компаній, які просять прислати кількох студентів на співбесіду для майбутнього працевлаштування. Для них не є принциповим «круглий відмінник». Головні вимоги: студент має навчатись на добре і відмінно, що певним чином характеризує його як розумну людину, і студент повинен не просто показати свої теоретичні знання, які він засвоїв під час навчання,

а вміти їх використовувати на практиці, тобто бути ініціативним, вміти креативно мислити, а найголовніше – не зупинятися на досягненому, а бути готовим постійно вчитися і сприймати нову інформацію. викласти теоретичний матеріал, що він отримав в університеті, вміти думати з використанням отриманих знань. Компанія готова далі навчати студента, якщо він їй підійде.

8. Що Ви могли б побажати майбутнім випускникам?

Головним у процесі навчання є фініш, а це майбутнє працевлаштування. Навчання без працевлаштування — мертве. Для цього потрібно:

— більше звертати увагу на дисципліни по спеціальності, розуміти їх, а не просто завчати;

— відповідально підходити до проходження практики, в тому числі переддипломної. Це можливість залишитись там на роботі;

— брати активну участь у житті власної випускаючої кафедри (написання статей, участь в конференціях, конкурсах), що дозволить отримати позитивні рекомендації викладачів для майбутнього працевлаштування при звернені представників компаній з потребою у молодих спеціалістах;

— не боятись пропонувати себе як молодого спеціаліста на ринку праці, тобто, вже на 3–4 курсах моніторити, наприклад, в мережі Інтернет сайти компаній щодо наявності вакансій та подавати власне резюме. Хто стукає, тому обов'язково відкриють!

СПОГАДИ ПРО СТУДЕНТСЬКЕ ЖИТТЯ

ВИПУСКНИЦІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ПРАКТИЧНА ПСИХОЛОГІЯ» ДАРІЇ ПОТАПЧУК

За час навчання у Хмельницькому національному університеті, я отримала уміння та навички, які я зараз активно застосовую в професійній діяльності. Зокрема, на кафедрі практичної психології та педагогіки я отримала великий багаж знань про психологію особистості і про психологію дітей. На різних заняттях, а також під час

проходження практики, я навчилася розуміти дитину, діагностувати її поведінкові реакції та проводити різні розвивальні вправи. Нас постійно навчали тому, що до кожної дитини потрібен індивідуальний підхід. Нині це дозволяє мені займатися з дітьми дошкільною підготовкою.

Також я отримала знання та навички викладання психологічних дисциплін у вищому навчальному закладі. Навчилася розробляти лекційні та практичні заняття, правильно підбирати навчальний матеріал, пов'язувати теорію з практикою, розробляти цікаві та пізнавальні вправи. Саме завдяки цьому досвіду я почала проводити майстер-класи з позитивної психотерапії. Ця робота потребує глибоких знань, а також активності та креативності.

Із викладачів нашого університету – кожен різний, індивідуальний і по-своєму проводять заняття. Найбільше запам'яталися пари доцента Подкоритової Лариси Олександрівни, яка завжди весело проводила тренінги і залишає не тільки знання, а й гарний настрій. Ще подобалися пари доцентів: Комар Таїси Василівни, Ханецької Наталії Вікторівни, Кошонько Галини Аполлінаріївни. Загалом, Хмельницький національний університет дав мені можливість визначитися зі своїми професійними уподобаннями та розкрити в собі педагогічні здібності. Залишились лише позитивні спогади про роки навчання у рідному університеті!

Дякую рідній кафедрі за чудові роки навчання!!!

ВІД «СОПРОМАТУ» ДО БАЛЕТУ? УСПІХ ГАРАНТОВАНО.

Я у 1986 році закінчив механічний факультет ХТІПО за спеціальністю «Технологія машинобудування», і нині працюю директором музею історії міста Хмельницького. Парадокс? Аж ніяк – швидше, закономірність. І поясню, чому. Серед моїх одногрупників і однокурсників є ті, хто стали викладачами напрямків, які на той час ще не вивчалися у нашому ВНЗ, ті, хто працюють у телерадіомовленні, самоврядуванні і державному управлінні, економіці, гуманітарній сфері, шоу-бізнесі, у інших галузях серед яких трапляється й виробництво… Подейкують, що колись випускники однієї з груп нашого факультету зібралися на зустріч – і двоє інженерів серед присутніх таки знайшлося.

Це аж ніяк не докір машинобудівній професії, якій я сам колись віддав частину життя, а швидше визнання тієї універсальної підготовки до самостійної роботи, яку нам свого часу дав мехфак. Кілька років тому почув від викладача-початківця, недавнього студента, зневажливі слова про «совкову» систему підготовки – а він, мовляв, ще на студентській лаві «забив» на все, на його думку, непотрібне, і зосередився лише на тих навчальних курсах, у яких вирішив досягти досконалості. Було смішно – і шкода талановитої, але обмеженої людини. Навіщо, наприклад, мені було гаяти час на філософію, етику з естетикою, якщо досить було «теормеху», технології металів, та й з «сопромату» у заводській практиці вистачило б єдиної формули «МИ» поділене на «ВИ»? Або навпаки – навіщо музейникові знання з технічних дисциплін?

Якби я отак обмежив сам себе і поставив у стійло заздалегідь визначених рамок, то був би не здатний робити те, що роблю зараз. Адже музей – це розповідь про історію через речі, так само, як архів – розповідь через документи. Але музей – не склад і не комора, куди принесли старого мотлоху, і будь ласка, дивіться, та витирайте пилюку час від часу. Кожна річ у музеї – це джерело, з якого здобувають максимум інформації про час і про людей. Обов'язковим є дослідження технології і способів виробництва кожного предмету,

Ігор Западенко, група ТМ-81-3, директор музею історії міста Хмельницького

і ось тут виявляється, що інженер, який отримав і гуманітарну підготовку, дає 100 очок вперед гуманітаріям, які технічної підготовки не мали. Науковий опис музейного предмету інженер-механік чи технолог швейного або взуттєвого виробництва складуть набагато професійніше, аніж це зробить історик. Коли йдеться про планування роботи і згадую вголос про «нормування праці», то найчастіше від «гуманітаріїв» чи «управлінців» чую: «а у вас робочий день не нормований!» Це лише свідчить про те, що люди з тих галузей не мають жодного поняття про зрозумілі виробничникам організацію і управління технологічним процесом. А технологічний процес – він і у Африці, і у Хмельницькому, і на виробництві, і в культурі, і у самоврядуванні, – скрізь підпорядковується єдиним принципам. І якщо для сучасних «управлінців нового покоління» це є відкриттям та інновацією, то для «технарів совкової школи» це зрозуміло з одного погляду.

До речі, під час навчання пригадую випадок, який був одним з поштовхів до вивчення та збереження історичного спадку міста. Перший курс, перший тиждень навчання, перша виховна година у цьому актовому залі. Закінчивши усі настанови вчорашній школоті, яка стала студентами, декан (Олексій Олексійович Абрамов) сказав: «А зараз, студенти з інших міст виходять до туристичного автобусу, який чекає біля виходу, і ідуть на оглядову екскурсію містом Хмельницьким…» Але майже всі наші приїжджі товариші чкурнули до гуртожитку, а на екскурсію поїхали хмельничани, і я також. Це було настільки цікаво, що ту поїздку і розповіді гіда я пам'ятаю досі, а деякі факти переповідаю, коли проводжу організовані чи самодіяльні екскурсії.

Отож, у нашому тогочасному жарті, що абревіатура ХТИБО (на російській мові) означає «Хмельницкий театральный институт балета и оперы», було чимало правди. У галузі культури та інших гуманітарних напрямках ми знайшли реалізацію з не меншим успіхом, аніж інженери.

Я щаслива людина!

Марія Зелена, Управління персоналом і економіки праці, 2010 р. в.

Хто не був студентом, той не зрозуміє всю радість університетських років, адже існує загальновідомий і в той же час банальний факт – студентські роки є найкращими. До них у думках можна повертатися багато разів і щоразу можна пригадати щось нове та незабутнє.

З наближенням ювілею випуску відчувається ностальгія за студентськими роками, за друзями по навчанню. В думках виринають різні спогади. Хоч і пройшло не так багато часу, однак теперішнє навчання значно відрізняється від нашого. Досить потужно пішли вперед інформаційні технології. Студенти мають у своєму користуванні новітні телефони, фотоапарати, ноутбуки, планшети тощо. Немає проблем у підготовці до занять. Якщо ж згадати наше навчання, то все було прив'язано до бібліотеки – необхідно було вистояти довжелезні черги аби зробити ксерокопії необхідного матеріалу. Проте, не дивлячись на те, що було і важко гризти той граніт науки, це були найяскравіші роки.

Важко було назвати нашу групу дружньою. У нас було все: і взаєморозуміння, і суперечки. У групі існували свої неформальні міні групки. Такими групками ми працювали як одна команда. Ми разом готувалися до іспитів та заліків. Пам'ятаю, як ми ділились і шукали відповіді на питання до іспиту чи заліка і так збільшували свій шанс знайти ці питання та гарно підготуватися до здачі. Ось так ми вчилися – дружньо й весело.

Що ж до найяскравішого моменту за роки навчання, то особисто для мене це була мить вступу на 5-й курс магістратури. Хтось можливо подумає: що ж тут незабутнього? Проте, у мої роки навчання, потрапити до числа магістрантів було досить престижно, однак місць було мало, а бажаючих набагато більше. Саме тому, та мить, коли я побачила себе у списках на зарахування, ще й на бюджетну форму навчання, була найяскравішою і вагомою у моєму житті.

Хочу сказати, що не залежно якого в результаті кольору буде диплом, потрібно весь час рухатись уперед та наполегливо працювати над собою. Адже усім відомо, що вдосконаленню немає меж. Потрібно прагнути до ідеалу та черпати нові знання викладачів, які завжди налаштовані позитивно та радо діляться зі студентами своїм скарбом, а вже з яким багажем він отримає диплом залежить цілком від нього.

Ще з дитинства у мене була, здавалось мені, нездійснена мрія. Я хотіла навчати дітей, хотіла бути вчителем. Однак, роки минули і коли настав час приймати рішення: куди іти навчатись – більшою мірою на мій вибір вплинули батьки. Вони мріяли про те, щоб я була економістом. Саме тому, я обрала нашу спеціальність для навчання і поступово втілювала мрію батьків. Не дивлячись на це, після отримання диплому у мене з'явилась нагода спробувати свої сили у викладацькій справі у нашому університеті де працюю і досі. Ось так, крізь призму років здійснилась моя мрія – я займаюсь улюбленою справою.

Я щаслива людина, адже маю можливість переймати досвід висококваліфікованих фахівців своєї галузі, з багатим професійним та організаційним досвідом, таких як: Бондаренко М. І., Войнаренко М. П., Нижник В. М. Я щаслива, що маю можливість переймати досвід: Ревякіна О. С., Чернушкіної О. О., Хитрої О. В., Кравець І. М., Гарват О. А. та працювати з професіоналами своєї справи.

Так склалось, що мої викладачі тепер мої колеги по роботі, чому я невимовно рада і тому, хочу висловити подяку завідувачу кафедри управління персоналом і економіки праці Ведернікову Михайлу Даниловичу та усім викладачам, які запалюють вогник жаги до знань у студентів! Завжди залишайтеся такими ж неповторними як Ви є! Щиро дякую за нелегку працю, яку Ви покладаєте для успішного

старту в життя сучасної молоді.

Хочу побажати Вам, шановні студенти, терпіння, віри в себе, невпинної борітьби зі своєю лінню. Весь час працюйте над собою, беріть якнайбільше з того, що дають викладачі! Нехай зараз Вам здається, що п’ять років це так болісно довго і так багато чого від Вас хочуть, насправді час пролетить непомітно, а викладачі стануть другими батьками для Вас та випустять в уже доросле життя. Ви зробили правильний вибір, якщо вступили до нашого Хмельницького національного університету! Вас чекає не лише цікаве навчання і великі можливості в майбутньому, але і знайомство з прекрасними викладачами, які завжди готові допомогти та підтримати. Втілюйте у життя свої мрії, та сміливо йдіть до мети! Треба всього навсього зробити вибір і бути вірному йому до кінця!!!

Роздуми до ювілею випуску

О.Косіюк,
старший викладач
кафедри економіки,
менеджменту та адміністрування

Пройшло багато, як здається, часу, коли ми стали випускниками. Вже 10 років як ми є щасливими власниками довгоочікуваних університетських дипломів. Ми були першими випускниками Міленіуму, який з особливою радістю але й острахом зустрічав Світ. Ми закривали за собою двері університету, а попереду відкривалося, нове особливе життя із своїми складнощами, труднощами, радощами і неприємностями, успіхами і невдачами. Але ми були молодими, щасливими і самовпевненими. Для нас у 2000 р. наступило не тільки нове сторіччя, ми відкривали для себе нову еру, нове життя – більш доросле і вільне, з великими надіями і вірою, що ми можемо змінити і зробити все.

Повертаючись назад у часі, розумієш, що п’ять років студентства пролетіли як один день, залишивши по собі світлі і радісні спогади, багато друзів і колег. Роки навчання в університеті – це особливе прекрасне і різнобарвне життя у вирі вражень, несподіванок, шалених емоцій, інформації і думок. Вони проходили серед розумних і цікавих людей, що навчали жити і вчитися. Моя група ніколи не була ідеальною – ми не давали спокою ні собі, ні викладачам, але вони витримали всі випробування, що готували їм ми і життя. Нагородою нашій сумісній роботі стало отримання 10 червоних дипломів у групі з 15 чоловік. Так нас залишилося мало, але ми були найкращими. І хоча роки нашого навчання були не найліпшими в історії економіки України, але ентузіазм викладачів, віра у майбутнє студентів та підтримка батьків дозволили нам отримати гідну освіту і з нерозумних дітей стати класними спеціалістами.

Пройшов час. Для когось це десятиріччя було вдалим, для когось, можливо, не дуже. Але кожен з нас крокує по своєму особливому шляху, невід’ємною частиною якого було наше студентське життя.

За час нашої відсутності у цих стінах, ми багато чого досягли, стали більш розумними, більш сильними, солідними і врівноваженими, чомусь навчилися, а від чогось відучилися, в чомусь розчарувалися, а в чомусь знайшли натхнення.

Всі мої колеги по університетській парті знайшли себе і своє місце у цьому світі. Вони всі досягли успіхів, бо кожен з них зумів вдало застосувати свої можливості і таланти, і не важливо де і як. Хтось став гарним батьком, хтось солідним бізнесменом, хтось науковцем, а хтось держслужбовцем, але всі ми стали краще, ми відбулися, ми є достойними людьми.

Я вдячна долі, що дала змогу зустрітися з тими, хто був поруч за партою, а тепер поруч у житті, хто був наставником, а став колегою, бо вони є, були і залишаються яскравою частиною мого життя. Я з приємністю зустрічаюсь і спілкуюсь із своїми студентськими колегами. За бажання, ми завжди можемо бути поруч, а інформаційні технології не дадуть нам загубитися у всесвіті.

І на останок. Рідному вузу – процвітання і нових досягнень. Здоров'я тим, хто все ще намагається донести світле, добре і розумне до наших послідовників, пам'яті, кого вже немає поряд. А послідовникам – натхнення та терпіння у нелегкій справі навчання, вірності студентським традиціям і головне, віри у те, що Ви найкращі, тоді весь світ розкриє перед вами двері.

З теплою згадкою про Альма-матер!

Л. Кузьма,
старший викладач каф. ТМ

Коли я згадую свої студентські роки, душу переповнюють суперечливі почуття. Не зважаючи на те, що це були найкращі наші роки, роки планування свого майбутнього і його реалізація, все таки була непроста молодість. Навчання на вечірньому факультеті вимагало від нас чималих зусиль, адже це був час боротьби, як кажуть, на два фронти: робота і навчання. Мій день розпочинався о восьмій годині ранку, а закінчувався о двадцять третій. Але для нас це була єдина можливість здобути вищу освіту й водночас працювати. Отже, вдень – завод, а ввечері – навчання.

Пам'ятаю, що на нашій студентській лаві «свіжоспечених» випускників шкіл майже не було, натомість поряд сиділи поважні, як нам тоді здавалось, «дядьки», у яких уже були сім'ї, діти. Приємно згадувати нині й про наших викладачів, які розуміли в яких умовах нам доводилося навчатися, а тому вони не жалкували свого часу, приділяючи на максимум уваги. Стосунки між нами були майже товариськими, адже часто-густо викладачі були, навіть, молодшими за студентів, але вимоги учбової програми для всіх були обов'язковими і ставлення викладачів до всіх студентів було однакове й об'єктивне. Ніхто ні за кого тоді не «просив», не «дзвонив», а всі навчались по мірі своїх здібностей і сил.

У першому випуску за спеціальністю «Технологія машинобудування, металорізальні верстати та інструменти» нас була лише одна група – 40 чоловік. На жаль, більше 10 з них відійшли, як кажуть, в інший, кращий світ. Тепер ми вже всі пенсіонери. Щось склалось у житті, щось відбулось, а про щось ще залишається мріяти, але ми завжди з теплотою та великою приємністю згадуємо роки навчання у Хмельницькому національному університеті!

МИ ЧЕКАЄМО НА ЗУСТРІЧ

„Промайнуло тридцять літ,
А немов учора.”

М.Лук’янюк, доцент кафедри машинознавства ХНУ

Alma Mater – який глибокий зміст в цих словах. Для мене, університет вже давно став рідною домівкою, та й не тільки для мене. Все більше можна почути від колег: «Я тут живу. Дома я тільки ночую». З особливою любов’ю про це говорять ті хто не тільки працює, але в свій час закінчував наш інститут, університет. Мені поталанило настільки, що являюсь випускником і інституту і університету. В 1980 році закінчив з відзнакою Хмельницький технологічний інститут побутового обслуговування, отримавши диплом інженера-механіка за фахом „Машини і апарати легкої промисловості”, а в 2002 році отримав другу вищу освіту за спеціальністю «Практична психологія».

Студентом я став не відразу, спочатку було підготовче відділення. Це була велика школа, і жаль що вона останнім часом занедбана. Мені, як і багатьом таким з різних причин не поталанило поступити в вищий навчальний заклад відразу ж після школи, але це, я вважаю, не так вже й погано. Як для мене – спочатку було море, яке залишило свій солоний слід в душі на завжди. Потім робота на підприємствах, яка теж пройшла не дарма. Виробнича школа перед вступом до ВНЗ не завадила б нікому. Це дозволяє молодій людині вірно зорієнтуватися в житті вибрати правильну дорогу, вірний напрямок, максимально виключаючи випадкових студентів. На жаль ще багато є таких горе-студентів, яким майбутню спеціальність вибрали батьки, а є й такі, яким однаково де вчитися, аби менше вчитися.

Що найбільше врізалося в пам’ять, це, звичайно студентське життя, веселе, активне. Багатогранне, неспокійне і дуже коротке. Вже наприкінці третього курсу відчув що воно закінчується, а я ще ні би то і не жив ним, студентським життям. Хоча, напевно це від того що не було часу навіть задуматися над тим. Під час навчання, а ми тоді

всі були неймовірно активні, у мене було 13 громадських навантажень, із них такі як: комісар обласного штабу будівельних загонів, заступник голови профкому інституту, член комітету комсомолу інституту, очолював комсомольський прожектор, керівник студентського театру естрадних мініатюр, учасник багатьох творчих колективів художньої самодіяльності. Часу хронічно не вистачало навіть для навчання, для нудьги – взагалі не було.

15 травня очікується зустріч випускників, в тому числі і нашого потоку. Цю подію, а вона буде, звичайно радісною, хоча трохи і сумною, тому що не всі змогли її дочекатися, ми чекаємо, готуємося до неї кожного дня.

Коли ми зустрінемося, то перше що хочеться зробити, це висловити щиру подяку нашим вчителям, людям, які вкладали в нас не тільки знання, а й свою душу. І велика вдячність керівництву університету, нашому ректору, за те що в нашому університеті ці зустрічі набули офіційного статусу.

ЗГАДКА ПРО СТУДЕНТСЬКЕ ЖИТТЯ

кандидата психологічних наук, доцента ХНУ

Коли у 1998 році у Технологічному університеті Поділля відкрили спеціальність «Соціальна педагогіка. Практична психологія», я дуже зраділа, адже років з 13 мріяла про психологію як свою майбутню професію. Тому, не вагаючись, пішла здійснювати свою мрію.

Л. Подкоритова , кандидат психологічних наук, доцент ХНУ

Навчання мені подобалось. У нас викладали цікаві люди, давали різнобічну інформацію про психологію, педагогіку і медицину. Якось до нас завітали американці і провели перший у нашому житті навчальний тренінг. Найбільше вразило те, що наші зовсім немолоді гості дуже жваві – і цим сильно відмінні від більшості своїх українських ровесників. Трохи згодом приїхали німці і провели навчальний семінар. З яскравих університетських спогадів –пари з патопсихології, які проходили в обласній психіатричній лікарні у с. Скарженці. Одного разу за нами в лікарню не приїхав автобус… Жартували ми з одногрупниками з цього приводу довго.

Моє студентське життя не обмежувалось самим навчанням. Я брала участь у молодіжному русі, що дало мені перший професійний досвід — перші психологічні консультації, ведення перших груп навчальних тренінгів і тренінгів особистісного росту.

Час, наповнений цікавим навчанням, молодіжно-громадською активністю, участю в студентських олімпіадах і конференціях, поїздками, знайомствами, зачаруваннями і розчаруваннями, тістечками і походами в кіно, сміхом і сльозами, міркуванням про сенс життя, безкінечність Всесвіту, місце здобування підручників, їжі, чаю, часу… Часу видалось так мало, і пролетів він так швидко і так яскраво… Я ж дякую долі – мені пощастило з навчанням, з учителями, з друзями і пригодами.

Усе, що я увібрала за час навчання, нині намагаюсь передати своїм студентам. Мені подобається моя робота, подобається працювати зі студентами, спілкуватися і творити з ними.

Це так, ніби продовжуєш власне студентське життя, але в іншому вимірі!!!

Не забувається таке ніколи…

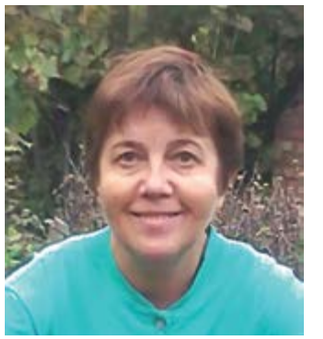

О. Новікова

«Не повторяется такое никогда» – це рядок з пісні нашої молодості. І це саме так. Всі роки, що я працюю зі студентами (а це вже аж 32 роки) як викладач, я згадую свої студентські роки, свою групу ЕО-72–1 і спогади ці є найпрекраснішими. Наша група складалася як з місцевих, так і з приїжджих з інших міст і сіл: Полтави і Кам’янця-Подільського, Івано-Франківска і Базалії, Ярмолинців і Рівного, і навіть Гагри були у переліку міст. У нас була найкраща староста Оксана Яворська. Вона, маючи сильну пам’ять, рятувала всю групу на хімії з її довжелезними формулами і Цимбалюк Софія Василівна мусила за бажанням Оксани викликати її кожну пару. Оксана допомагала фізично слабким дівчаткам на колгоспних полях, коли ми прибирали буряки чи викопували картоплю. Ми досить часто їздили на допомогу колгоспникам. Це збір яблук у Самчиках, хмелю у Пасічній. Тоді, щоб хміль заважив більше, бо доводили певний план, ми ховали в кошиках камінці, лили нишком воду. Але хміль був сухим і легким. Працювали і під дощем, коли чергова порція дощу наливалася в чоботи і довго нагрівалася від тепла ніг, і під пекучим сонцем Криму на помідорах.

Були ми активними і в студентських будівельних загонах – Онуцька Оля, Ткачевський Олексій, Кошавкіна Іра, Данильчук Оля, Білорусець Галя, Чубар Іван та інші.

Ми брали активну участь у конкурсах художньої самодіяльності, виспівуючи під акомпанемент Бучинської Ірн: «И вновь продолжается бой, и сердцу тревожно в груди, и Ленин такой молодой и юный Октябрь впереди…». Розігрували сценки зі студентського життя подібно СТЕМу.

Ми всі разом святкували наші дні народження в гуртожитку № 3, де в дуже гостинній кімнаті жили Галя Куба, Оля Фільжак, Галя Білорусець, Оля Онуцька. В цьому гуртожитку і побачення відбувалися і пари утворилися. Галя Куба стала Галею Войнаренко, бо знайшовся її Михайло, а Галі Білорусець і прізвище не знадобилось міняти, бо у її Миколи було таке саме.

Наш Олексій Ткачевський, наймолодший з хлопців в тому ж гуртожитку навчився шити модні штани і джинси, бо був в СРСР дефіцит на модні речі і він рятував себе і інших хлопців. Дівчата теж не відставали: вив'язували светри, шапочки, шарфики, рукавички.

Хлопців, що відслужили в армії, вважали дуже дорослими. Це і Степан Вольський і Іван Чубар, і Вова Тамойко, і Льоня Персюк. Хлопців на економічній спеціальності було мало, вони були на вагу золота.

Вчилися ми із задоволенням, бо знали, що на розподілі після закінчення інституту на нас чекають гарні робочі місця. Іван Чубар очолив планово-економічний відділ комбінату побутових послуг у Дніпропетровську, Оля Онуцька поїхала працювати в облпобутуправління в Чернівці, Іра Кашавкіна — в Запоріжжі і решта також не відставали, отримавши посади головних бухгалтерів, економістів, інженерів по праці, економістів по цінах, плановиків, тощо. Ткачевський Олексій став офіцером КДБ, Оля Фільжак — заступником керівника районного центру зайнятості, Іра Бучинська та Валя Стефанська — податківцями, Іра Кашавкіна — провідним економістом заводу «Запоріжсталь», Галя Куба — головним економістом Управління комунального господарства по озелененню та благоустрою м. Хмельницького. Галя Білорусець об'їздила весь Радянський Союз разом із чоловіком офіцером, але скрізь працювала за спеціальністю дуже успішно. Оля Степанова працювала економістом на заводі «Темп», а зараз — в МАУПі. Галя Калинович та Льоня Персюк стали успішними підприємцями.

Випускники — економісти

Група ЕО-72–1 ніколи не забуде своїх шановнихвикладачів: з історії КПРС – Новіцького Павла Костянтиновича, з математики Керзюка Василя Івановича, з математичного програмування Момота Івана Петровича і Зварича Михайла Костянтиновича, з фізкультури Авузяка Володимира Івановича.

Математику у Керзюка В. І. ми здавали за армійськими точними правилами: 1-шу сесію за списком від А до Я, 2-гу від Я до А, 3-тю – розгортались з середини на кінці списку і 4-ту згортались з кінців на середину. І лише спробуй запізнись в свою чергу на екзамен! А коли на 30-річчя зустрічі випускників Василь Іванович відкрив свій знаменитий блокнот, який він вів для себе додатково до офіційного журналу і ми побачили всі свої поточні оцінки за 4 семестри, то не могли стримати сліз.

Дякуємо керівництву Хмельницького національного університету за цю приємну нагоду зустрітися зі своїми студентськими друзями і помріяти про майбутні зустрічі.

Людина завжди перед собою має ставити певні рубежі і успішно їх долати

В. Нижник,
професор, проректор ХНУ

Я навчався на спеціальності «Організація і нормування праці». Очолював однойменну кафедру професор Ігумнов Борис Миколайович. Інженерно-економічний факультет – декан Семенцов Петро Павлович, а згодом – Зварич Михайло Костянтинович.

Найпрекрасніші спогади залишилися! Студентське життя сповнене певними хвилюваннями, які значною мірою були у періоди здачі сесій, та бажанням чогось сягнути більш неповторного, нового, цікавого. Чому саме так?.. Оскільки я до вступу в Хмельницький технологічний інститут побутового обслуговування закінчив успішно Чернівецький індустріальний технікум, навчатися у ХТІПО було для мене досить легко і через те мене приваблювала активна суспільно корисна діяльність. Був головою студентської профспілкової організації факультету, секретарем комсомольського бюро ІЕФ, а згодом і секретарем комітету комсомолу інституту, який очолював до вступу в аспірантуру.

Тодішні студенти були надзвичайно активними. Дуже легкі, як кажуть, «на підйом». Якщо організовувалися конкурси художньої самодіяльності, то у них брали участь майже всі групи. Якщо організовувалися «Конкурси веселих та кмітливих» чи «Нумо, хлопці!», «Нумо, дівчата!», то це було у всіх на вустах. Постійні репетиції і особливо обговорення після завершення тих чи інших заходів додавали певного поштовху рухатися вперед, до незвіданих вершин студентського самоуправління: студентських деканатів, сільськогосподарських та будівельних загонів, які ми організовували до 20 щороку і у різних містах Радянського Союзу: Новий Уренгой, Магадан, Москва; Миколаївська, Одеська, Херсонська області.

Я був старостою групи. Бійцем студентського загону «Ровесник – 83», головою профспілки студентів ІЕФ, секретарем комсомольської організації ІЕФ на ХТІПО.

Подобалося все, навіть якщо щось і не виходило з першого разу. Але впевненість, підтримка викладачів – організаторів будь-яких

напрямів активного, творчого студентського життя надихала на нові активні дії.

Різних цікавих випадків під час студентського життя було дуже багато, але найбільше запам'яталась робота у складі студентських загонів на добудові 5-го гуртожитку та спорткомплексу, адже ми це робили для себе, для тих, хто буде навчатися після нас – студентів вісімдесятих.

Ще запам'ятався розподіл на роботу після завершення у 1987 році навчання у ХТІПО. Тоді студенти відповідно до рейтингу направлялися у різні місця. Всі знали, що треба буде відпрацювати не менше трьох років там, куди направить інститут. Важко було усвідомлювати, що ми скоро роз'їдемося і будемо зустрічатись лише на таких Днях випускника, які започатковані в нашому ВНЗ.

Сьогодні зі своїми однокурсниками часто зустрічаюся випадково, і тоді виникають питання: «Як ти там?», «Як робота?», «Як сім'я?». «Як діти?», «А пам'ятаєш як було…?». Звісно, хочеться, щоб такі зустрічі проходили і більш організовано, і з більшою кількістю випускників.

Часто зустрічався і з тими, хто вже своїх дітей приводить до нас на навчання в університет, де з'явилися нові спеціальності і нові напрями підготовки. Завжди приємно бачитися і згадувати студентські роки.

Можу сміливо про себе сказати, що все, про що мріялося – збулося значною мірою. Людина завжди перед собою має ставити певні рубежі і успішно їх долати. І лише добрі справи, добрі помисли мають право на здійснення, хоча й нелегко вони даються.

Нинішнім студентам хотілося б побажати успіхів у навчанні, здійснення всіх задумів і мрій, активного студентського життя, адже воно неповторне, зустріти свою долю і влаштуватися після закінчення навчання на роботу, яка б подобалася. А випускникам – завжди підтримувати зв'язки, які так необхідні у нашому житті.

Студенческая жизнь интересная...

Никитин Александр Алексеевич, МА-67-1

Я учился в группе МАшников. У нас была очень дружная группа, всегда дружно помогали друг другу, дружили с ТМ-щиками, с которыми иногда были объединенные потоки, антипатии никогда не было.

Очень запомнились лекции таких преподавателей как Кинницкий Ярослав Тимофеевич, Каплун Виталий Григорьевич, Момот Иван Петрович очень интересно читал, Михаил Константинович Зварыч (его уже, к сожалению, нет), Капустенцкий Петр Игнатьевич.

Куратором у нашей группы был Александр Александрович Билецкий.

Я начинал учиться на вечернем отделении: из-за того, что работал днем, был удобен такой график и так три года отучился, а потом, перевелся на стационар и уже учился утром, а после, вечером, уже работал. Поскольку работал я на станции «Юный техник», руководил фото-кино студией, то мне по расписанию удалось составить такой график, что я смог работать по вечерам.

Скажу так, что когда мы на вечернем учились, то казалось, что преподаватели были более серьезными с нами, ну и студенты соответственно более серьезно относились к процессу учебы. Студентам было нелегко – они пришли учиться с уже имевшимся опытом работы на производстве, пришли за знаниями, а для некоторых преподавателей это был обоюдный процесс, так как были знания, но не было опыта работы. А когда перешел на стационар, мне показалось, что в некоторых предметах уже было слишком много нагромождений, которые, как говорят, вряд ли пригодятся в реальной жизни и работе.

Когда готовились к экзаменам, то, конечно, очень серьезно готовились, учили. Мне, например, очень не нравится то, что сейчас отменили сессии, студенты из-за этого только распыляются вниманием. Когда были классические сессии, то на экзамен давалось 2–3 дня,

можно было подготовиться, вспомнить все. А сейчас немного не то…

Что еще?.. С одногруппниками поддерживаем связи. Чтоб очень тесно, то нет, но иногда приходят, звонят, иногда в городе встречаемся.

На данный момент я успешно работаю в университете, поскольку в свое время остался тут, защитил кандидатскую диссертацию, и, кстати, работа в кино-фото студии только помогла мне защитить ее.

Молодежи пожелаю учить, ходить на занятия, ставить цель перед собой и верить, что эта цель осуществится, если четко видеть ее впереди и заниматься ее реализацией.

СПАСИБО ТУП/ХНУ!!!

Дорогие студенты, выпускники, преподаватели и сотрудники ТУП (ХНУ)! Приветствую вас из Индии!!!

Ракеш Ранджан
(в прошлом — лектор, университет Анна)
Учёный, инженер, менеджер проекта GSLV правительства Индии, Индийская организация космических исследований, Центр Викрам Сарабхай

Хочу искренне и от всего сердца поблагодарить всех преподавателей за то, что они привили мне основы, понятия и идеи науки и технологии, которые помогают мне и освещают мне путь в моей профессиональной жизни. Я по-прежнему прекрасно помню всех преподавателей, которые меня учили. Воспоминания о них всё ещё ярки и живы в моей памяти и в моём сердце. Очень часто, когда я прогуливаюсь по тропинке моей памяти, меня переполняют радостные чувства и эмоции в связи с периодом моей жизни с ноября 1992 по июль 1998 года.

От всего сердца хочу поклониться перед всеми моими профессорами из ХНУ: Тамара Прахт, Ольга Подкользина, Виталий Третько, Александр Терещенко, Иван Кондратюк, Ирина Верховская, Галина Калда, Пасечник, Безносов, Яков Стадник, Кузьма, Николай Петрович Мазур – вот некоторые из имён, которые приходят мне в воспоминаниях. Я благодарен им за их усердие и усилия, которые они предприняли для того, чтобы помочь мне понять и изучить разнообразные предметы.

Я глубоко обязан Вере Новиковой и д-ру Зое Борисовне Савченко (они обе работают на кафедре физики), которые вдохновили меня на участие в Олимпиаде по физике, которая проводилась на университетском и республиканском уровнях в 1995 году. Хочу выразить им благодарность и отметить, что это их заслуга, что я занял

«Первое место» в университете и «Девятое место» по всей Украине. Это было в первые в истории университета, когда студент-иностранец принял участие и занял призовые места в Олимпиадах на обоих уровнях.

Мои наилучшие пожелания д-ру Ковальчуку Сергею Станиславовичу, который вёл мой дипломный проект до самого конца моей студенческой жизни в ХНУ. Это был один из самых сложных проектов моей студенческой жизни.

Я всегда горжусь тем, что я был студентом самых лучших профессоров того периода: Абрамова (в то время декана механико-инженерного факультета), Скибы Николая Егоровича (тогдашнего декана по работе с иностранными студентами), Радомира Силина (в то время он был ректором университета) и Костогрыза (тогда проректора). Хочу выразить свою благодарность и признательность им всем.

Меня очень поддерживали Татьяна Викторовна и Лилия Александровна Мудрик из отделения декана по работе с иностранными студентами. Они всегда относились ко всем нам, словно к своим собственным детям, и всегда были готовы во всём помочь каждому студенту.

Воспитание, образование, дисциплина, культура, дружелюбие и толерантность ТУП – ХНУ, города Хмельницкого и Украины – всё это вдохновило меня на преодоление самых трудных и грозных препятствий на моём жизненном пути. Я всегда буду глубоко признателен моей Alma-Mater и всем моим учителям за то, что вселили в меня всё то лучшее, что у них было. Благодаря этому, я смог добиться уважаемого и ответственного положения в Управлении по космическим исследованиям при правительстве Индии. Меня назначили на пост менеджера проекта, одного из самых престижных проектов Индийской организации космических исследований, проекта «Ракета-носитель для гео-синхронных спутников» в сфере механического интегрирования и создания систем. Заслуга за все мои достижения принадлежит ТУП – ХНУ.

Я также помню о друзьях и сокурсниках, которые проводили и хорошие, и плохие времена, делили горести, и радости со мной в Хмельницком. Я искренне благодарен всем тем, кто во всех отношениях поддержал меня во время моего там пребывания. На этом отрезке времени хотелось бы особо отметить некоторые из имён:

Анжела Ольшанская, Валентина Астахова и Валентина Полищук, которые вместе со своими семьями заботились обо мне, несмотря на то, что я иностранец. Радостные эмоции переполняют меня, когда я упоминаю имя Анжелы и её семьи, потому, что они были кем-то вроде местных ангелов-хранителей для меня в течение всего моего пребывания в Хмельницком. Да благословит Господь её и её семью за всю ту моральную поддержку, которую они мне оказали.

Некоторые из моих сокурсников: Алексей Охрименко, Татьяна Панаженко, Лариса Данильченко и Ольга Лебедева, всем сердцем поддерживали меня в изучении языка, истории, философии и технологии (девушки замечательно и терпеливо всё объясняли, в отличие от юношей). Я чувствовал, что я окружён любовью и уважением, меня почитали и ценили в компании этих друзей. Лариса Данильченко по-прежнему занимает очень важное место в моей жизни, ведь мы разделяем приятные воспоминания, эмоции и чувства даже по прошествии стольких лет. Хочу воспользоваться этой возможностью для того, чтобы от всего сердца выразить свою благодарность и признательность им всем.

Мои близкие друзья Каби Махарджан (Непал) и Манике Вашкину Франсишко (Мозамбик), которые всегда наполняли нашу жизнь весельем, радостью и юмором, являются неотделимой частью моих приятных воспоминаний.

Подытоживая сказанное, хочу завершить моё письмо молитвой Господу о том, чтобы он помогал, указывал путь и хранил всех моих друзей, учителей, выпускников и других людей, работающих в ТУП – ХНУ, во всех сферах жизни.

Со страниц этой книги мне хотелось бы призвать всех теперешних студентов ХНУ, обучающихся там в настоящее время, к тому, чтобы они приобретали, собирали и накапливали в себе все возможные знания, опыт и информацию от своих преподавателей в ХНУ с тем, чтобы всё это пригодилось в их личной и профессиональной жизни самым наилучшим образом, потому что после того, как вы закончите университет, у вас уже больше не будет возможности у них учиться.

Желаю вам всем всего самого наилучшего в вашей профессиональной и личной жизни.

Да благословит вас всех Господь!

Студентське життя

Сивак-Рабчун Ольга, СП-03-1

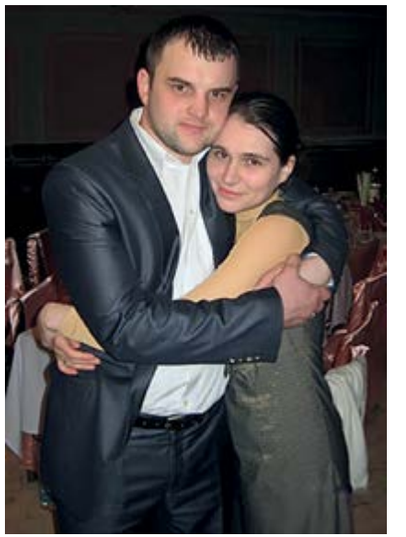

Дорога в університет, лекції, семінари, заліки, екзамени… Студенти говорять «університетські будні». А насправді, це не будні, це свято, свято кожний день! Це радість, це сміх, це надії, це очікування чогось доброго, прекрасного, світлого!

За ці 5 років, за такий короткий відрізок часу переживається стільки емоцій, що часто потім за все життя не відчути цього. Емоції ці різнобарвні, від світлих кольорів до темних. Світлі: радість перемоги (коли отримуєш бажану оцінку), інтерес, ентузіазм, оптимізм, надія, мрії, кохання…

Темні: страх перед екзаменами, хвилювання на семінарах, сором, розчарування, відчай. Так, ці емоції мають темне забарвлення, але не чорне, мабуть, сіре, фіолетове, коричневе… точно, не чорне, чорному тут місця немає…

Саме в студентські роки відчувається вся повнота життя, просто тому, що «чутливість серця в цей період підвищена».

Студентське життя – яскраве життя зі смаком шоколаду або смаком пиріжків на перерві. Неважливо, в будь-якому випадку життя це має свій особливий неперевершений незабутній смак.

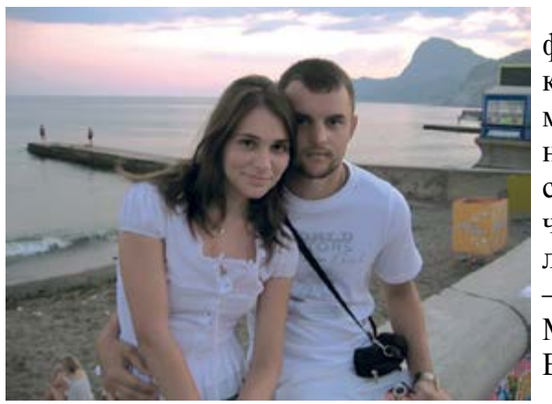

Здобуття майбутньої професії – основне завдання кожного студента. При цьому багатьом вдається поєднувати це зі завоюванням своєї майбутньої дружини чи чоловіка. Саме так сталося і в нас. Наш варіант – це варіант для лінивих. Ми були одногрупниками. Вирішальну роль в наших

стосунках відіграла організована за допомогою студентського профкому поїздка до Почаєва. До того моменту ми були просто одногрупники, після того – закохані одногрупники. Разом вчились, разом переживали, разом відпочивали, одружились і разом писали дипломи. Як кажуть: «одна голова добре, а дві – краще». Разом захистились на «відмінно».

А одружились ми 5 серпня. Через декілька місяців, як була обрана дата весілля виявилось, що 5 серпня – це свято Почаївської ікони Божої Матері. До речі, саме цією іконою нас благословили на вінчання… Випадковостей не буває, все закономірно!

А далі – робота по спеціальності, робота з дітьми, робота цікава і захоплююча, робота, якій ти віддаєшся повністю, тому що по-іншому не можна, так тебе вчили і так відчуває твоє серце.

Мій чоловік тепер начальник відділу по роботі з роботодавцями в Хмельницькому міському центрі зайнятості, я в декретній відпустці.

Наша донечка після того, як встає з-за столу говорить: «спасибі Богу, спасибі вам». Так от і я, слідуючи її прикладу, хочу сказати: спасибі Богу, спасибі тобі, мій рідний університет!!!

Школа життя

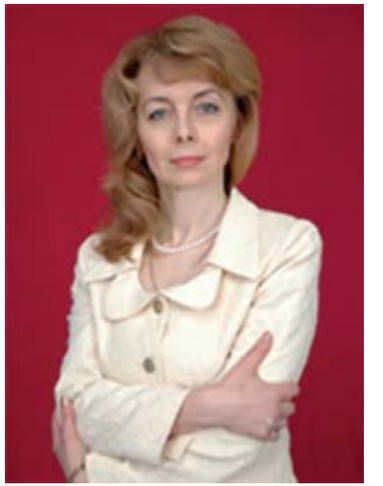

Людмила Черевченко

Минуло стільки років, але найбільше запам'яталась атмосфера, яка тоді панувала в Хмельницькому технологічному інституті побутового обслуговування. Я навчалася на механічному факультеті. Наша група і весь наш потік були дуже дружними. Цікаво було навчатися, цікаво було і відпочивати. Пригадую дискотеки, які завжди були тематичними. Спочатку студенти готували якусь розважальну програму з виступами, з номерами та корисними повідомленнями, а вже потім розпочиналися танці. Звісно, охочих відвідати такі заходи завжди було багато, а іменні запрошення на дискотеку отримували найперше ті, хто гарно навчався і брав активну участь у студентському житті. Тому це було ще й гарним стимулом у навчанні.

Був у нас ще й СТЕМ (студентський театр естрадних мініатюр). Першого квітня у четвертому корпусі, в актовій залі, ми завжди влаштовували свято на честь Дня сміху. Там виступало багато моїх однокурсників, які, крім акторських здібностей, повинні були мати ще й гарне почуття гумору, бути, як то кажуть, гострим на язик, а це не кожному вдавалось. Природженим гумористом на нашому курсі був Володя Михайлюк. Зараз він працює приватним підприємцем у місті Хмельницькому. Тоді ж він грав у СТЕМі, і навіть коли ми зі студентами просто відпочивали, йому варто було прийти, приєднатися до нас, і всі вибухали сміхом – така вже він був весела, радісна й цікава людина.

Навчання для нас було понад усе. Ми дуже відповідально ставилися до занять, до підготовки, до відвідування. На механічному факультеті непросто було вчитися, але я за все своє життя ніколи не пожалкувала, що вступила саме на цей факультет. Усі наші викладачі були чудовими, ставилися до нас із розумінням і, водночас, були дуже вимогливими. Куратором у нас була Ольга Олексіївна Подкользіна з кафедри інженерної графіки. Чудовий куратор, люди-

на прекрасної душі, дуже гарний фахівець, якого ми дуже любили й часто згадуємо. Н. Берегова в нас читала інженерну графіку, Я. Кіницький – історію машин і механізмів, А. Пасічник – теоретичну механіку, а І. Сідлецький і М. Зварич постійно влаштовували нам колоквіуми, і ми змушені були допізна сидіти, здавати, вчити… Але саме завдяки їм та наполегливій праці ми стали в житті людьми. Згодом я здобула, як і багато з нас, ще й другу вищу освіту, але завжди пам'ятатиму рідний навчальний заклад.

Отже, спогади про студентські роки залишились тільки найкращі – це була наша молодість… Не завжди є можливість бувати на зустрічах випускників, значно частіше ми зустріаємось випадково, десь на вулиці чи на якомусь заході. Але цьогоріч буде особлива, запланована зустріч, адже минуло 25 років… Ми зустрінемось, і знову й знову пройдемо знайомими коридорами рідної альма-матер…

А сьогоднішнім студентам хотілося б побажати успіхів у навчанні, впевненості у собі, у своїх силах і гарної життєвої стежини. Творіть таке суспільство, у якому було б затишно вам, вашим дітям і вашим батькам.

Незвичайна історія звичайого вступу

Світає…Чудовий весняний ранок… І вже не спиться. Сиджу за робочим столом. Переді мною один із останніх номерів газети Хмельницького національного університету «Університет». На першій сторінці на знімку усміхнені, радісні студенти мого рідного навчального закладу жваво обговорюють з ректором Миколою Скибою проблематику їхнього буденного життя…

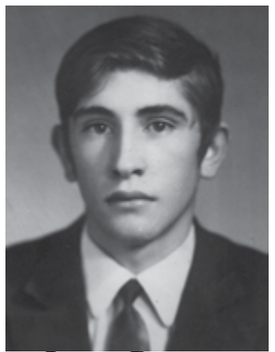

Василь Демчишен, випускник 1978 року.

Защеміло серце: і я там навчався. Коли це було… Давно. У далекому 1973 році відбулося моє перше знайомство із майбутньою альма-матер.

З вибором професії я не вагався: хотів стати інженером-механіком. Прикладом був рідний брат моєї мами. Хлопчина із дуже бідної сім'ї, він із відзнакою закінчив Київську аграрну академію, працював у системі Житомирської сільгосптехніки і був одним із кращих інженерів.

Окрім того, любов до техніки прищепив мені батько, місцевий «Кулібін». Не маючи будь-якої технічної освіти, він міг своїми «золотими» руками творити дива.

Пригадую: у нас був мотоцикл Іж-56, старий і зношений. Не раз бувало, що, виїхавши на ньому за село, назад доводилося його штовхати самому. Батько сміявся: «Сину, то хто кого возить?». Я ображався і запитував тата: «А чому він тебе слухається, а мене – ні». І тоді тато починав вчити мене своїх «університетів». Така наука мені дуже подобалась. Слухав і мріяв, що колись стану грамотним інженером і буду розробляти нову техніку.

Ностальгія… Спогади… І про що це я? А… про університет.

Отже, із фахом все було ясно. А от який обрати навчальний заклад?.. Я був хлопець домашній, тому й вирішив: вступатиму у Хмельницький технологічний університет побутового обслуговування на механічний факультет (спеціальність «Технологія машинобудування, металоріжучі верстати та інструменти»).

Школу я закінчив на «відмінно» і почав ретельно готуватися до вступу. Крім обов'язкової літератури ретельно перечитував рідкісне тоді для села (а народився я і навчався у мальовничих подільських

Коржівцях Деражнянського району) видання – фізико-математичний журнал «Квант», який для мене передплачував батько. Тобто інформативна база у мене була досить непогана.

…Іду здавати документи. Подія неординарна, знакова. Сам добираюсь до інституту. Для мене там усе нове, незвичне: багатоповерхова споруда - скло, бетон… У приймальній комісії ретельно перевіряють документи і видають екзаменаційний лист, доброзичливо побажавши успіху. Дивлюся: група моя ТМ-5. Підходжу до розкладу вступних іспитів. Перший – математика письмово.

У вказаний день о шостій ранку (о 530 прибуває потяг до Хмельницького, а іншого варіанту тоді не було) я уже біля першого корпусу. Хвилювання зашкалює: не можу підвести рідних, школу, себе. Поруч юрмляться гамірливі, гарно одягнені молоді люди, напевне, міські. Завдання на екзамен виявилось досить непростим, але я був переконаний, що впораюсь. Після закінчення іспиту нас повідомили, що про результати можна буде дізнатися через два дні.

Я приїхав за результатом, але процедура оголошення оцінок затягувалась. І у мене з'явився час ознайомитись із головним корпусом ВНЗ. Я трохи походив поверхами, спустився у фойє і там випадково натрапив на оголошення про списки абітурієнтів та склади груп. Захотілося прочитати своє прізвище. Дивлюсь склад групи ТМ-5, а мене там немає. Дивлюсь ще раз – нема. Починаю читати із першої групи і знаходжу себе аж у сьомій. Стривожений біжу до розкладу екзаменів і з жахом переконуюся, що сьома група здавала перший іспит із фізики, бо це була група медалістів.

Отже, я не з'явився у цій групі на перший екзамен. Що робити? Мене охопили розпач і розгубленість. Поступово беру себе в руки і йду до приймальної комісії, пояснюю ситуацію. Мені співчувають, але відправляють до голови приймальної комісії. Пояснюю там, але мені кажуть, що факт є фактом, тому, юначе, чекаємо вас наступного року, а, можливо й через два роки – послужиш в армії, наберешся розуму, дисципліни і… будь-ласка. Стою як вкопаний. А керівник комісії, який, до речі, зіграв позитивну роль у всій моїй подальшій долі, трохи подумавши, каже: «Добре, пішли подивимось, як ти написав роботу з математики».

На той час абітурієнти вже знали, що з математики було багато «двійок». Знаходимо на кафедрі мою роботу. Оцінка – «чотири».

Що ж, дуже нормально. Це вплинуло на остаточне рішення мого «покровителя», і він сказав, щоб завтра я був о 830 біля третього корпусу – там будуть писати твір.

Сім'я Демчишенів

Наступного дня, значно раніше визначеного часу, я вже чекав свого «рятівника». Він вийшов разом із ректором інституту Михайлом Івановичем Карпіленком, з ними було ще кілька чоловік, і показав жестом, щоб я йшов слідом. Так ми дійшли до другого корпусу. Там у спортзалі абітурієнти писали твір. Ректор привітав усіх із початком вступних іспитів, побажав успіхів і попросив ще раз подивитися, в якій групі кожен із них, щоб не було так, як з цим молодим чоловіком, котрий завдав клопотів приймальній комісії, і кивнув на мене.

Ректор і його «свита» пішли, а мені вказали на першу парту. До здачі роботи залишалось півтори години, але я справився.

Наступний екзамен – фізика. До речі, мені довелось написати кілька заяв на кафедрі, у деканаті, і пояснити причину, чому вчасно не з'явився на іспит.

До аудиторії, де складали екзамен, я зайшов вже після чотирнадцятої години. Втомлений, голодний (адже встав о третій ранку), але налаштований рішуче. Беру білет і ще біля столу швиденько пробігаю очима питання. Розумію, що можу відповідати без підготовки, але все-таки сідаю, недовго готуюсь і йду до екзаменатора. Він мене вислухав, задав ще декілька додаткових запитань і написав у екзаменаційному листі «відмінно». Потім запитав, чому я не здавав фізику першим екзаменом, адже міг одразу бути зарахованим.

Мені довелось пояснити, що у мене нема золотої медалі, хоча в атестаті всі «п'ятірки». Тоді викладач показав відомість, де було записано «чорним по білому», що я – золотий медаліст. Ось так. Що ж, проїхали…

Останній іспит – усна математика. Нічого особливого, окрім того, що мене приїхала підтримати мама. Вона терпляче чекала, коли вийду з корпусу. І коли я вийшов, хтось вигукнув: «О, наш герой!». Мама запитала, який герой. «А той чорненький худий

хлопчина». «Чому?». «Так він щось наплутав і тепер здає іспити індивідуально».

Батькам я цього не розказував: хотілось бути самостійним і самому вирішувати свої проблеми. Добре, що мама про це дізналась після останнього екзамену. Заплакала, обійняла. Я її заспокоїв: «Матусю, у нас все добре, дві «п'ятірки», дві «четвірки». Я – студент!».

Того дня ми з мамою святкували цю подію у ресторані «Дружба». Мені на все життя запам'яталось тепле щире спілкування з найріднішою людиною, яка була поруч у час мого тріумфу.

Мамо, моя рідненька вчителько: і за професією, і по життю – я вдячний за кожний день, прожитий із тобою. І особливо за той незабутній!

В комітеті Верховної ради

…Ось так непомітно за спогадами розпочався новий день.

… Ще раз дивлюсь на сторінку університетської газети. Минуле не повернеш, і сумувати не варто.

В комітеті Верховної ради То були чудові роки першого життєвого досвіду. На душі потепліло, і я щиро повірив у те, що у цих красивих молодих людей життя складеться вдало. Вони матимуть гарне майбутнє – початок уже є, адже мають щастя здобувати професію у прекрасному і престижному навчальному закладі – Хмельницькому національному університеті.

ДИНАСТІЯ СІМ'Ї БЕЛЬДІЇВ

Коли вчився у школі, а вчився я у Городищенській восьмирічній школі м. Літин Вінницької області, у мене була дитяча мрія – створити вічний двигун. Такий двигун, який не вписується у традиційне розуміння науки. Тоді ще не було інтернету, було мало інформації і можливостей, але я постійно про це думав, цікавився, читав, навчався.

У 1970 році, після закінчення школи, поступив до Хмельницького електромеханічного технікуму. Пам'ятаю, що викладачеві фізики задавав дуже конкретні питання і малював конструкції, моделі, які мали працювати на електромагнітній основі, і просив підтримки, адже він, як вчитель, більше знає і розуміє, чи буде модель працювати і як саме. Доходило до того, що я пропонував настільки незвичайну, розумну і цікаву на той час раціональну пропозицію, що він не міг відповісти. Саме з тих пір, на початковій стадії мого навчання, почало зріти і розвиватися в мені прагнення до творчості, винахідницької діяльності.

Ідея вічного двигуна так глибоко запала мені в душу, що, коли у 1976 році пішов працювати на завод тракторних агрегатів, нині АК АДВІС, весь час тільки і думав про конструкцію двигуна. Проводив примітивні досліди, вивчав, описував, рахував…

Не покидала думка про нього і тоді, коли служив два роки строкової служби в Радянській армії. І коли звільнився, то одразу повернувся на завод, де працював до цього. Згодом поступив на навчання в Хмельницький технологічний інститут побутового обслуговування на спеціальність «Технологія машинобудування».

Навчатися довелося на вечірньому відділені, тому що у грудні 1970 року помер батько і родина: мама, я, молодший на 4 роки брат, і молодша на 6 років сестра залишилася без годувальника. Отже, необхідно було замінити батька – заробляти кошти, щоб прогодувати родину.

Працював на заводі з 7 години ранку до 18 вечора (заводська зміна – 8 годин, але працював і 10, і 12), а після роботи поспішав на навчання в інститут.

У 1980 році в мене були максимальні можливості на заводі, певні знання, тому в механічному цеху, де працював, задумав створити такий пристрій, щоб збільшити продуктивність праці, виробіток деталей.

За 10 днів автоматичний пристрій, оминаючи бюрократичну процедуру узгоджень, технологів (оскільки сам був майстром дільниці, технологом, конструктором, інженером, а ще і винахідником в одній особі), був готовий. Продуктивність праці завдяки цьому збільшувалася в 10 разів. І, оскільки оплата праці на заводі нараховувалася залежно від виробітку, я отримав втричі більше аніж директор заводу. Це викликало бурю негативних емоцій та роздратування: хто він такий, щоб стільки заробляти?

Пам'ятаю, з якою заздрістю дивилися робітники цеху, коли кожен з членів бригади, отримував у касі 3 пачки по 3 карбованці…

Тоді я був комсомольцем, згодом комуністом, і своїм прикладом намагався показувати, як потрібно працювати. Механіка, спеціальність яку вибрав у своєму житті, дала можливість самореалізуватися, бути віртуозом своєї справи, стати в той час, у 80-ті роки, фінансово успішним.

Моя подальша доля склалася так, що молодший брат попросив здійснити його власну мрію – піти на службу в КДБ. Сам він намагався поступити на службу в цю установу, але не склав іспит з іноземної мови. Мене зацікавило його прохання і я підійшов до життєво важливого рішення конструктивно прийшов в органи і заявив: «Я буду у вас служити». Опинився в полі зору КДБ своїм ризиковим передбаченням майбутнього, коли у творі написав: «світова соціалістична система розпадеться раз і назавжди рівно через 10 років, у 1991 році». І … у 1984 році мене зарахували в один із підрозділів цієї, тоді могутньої, організації.

Проте механіці не зраджував, мрії і думки про вічний двигун не полишав.

І якось, коли служив у Хмельницькому, поверталися з генералом

з військових навчань, які ми успішно провели на атомній станції, в колі тих, хто їхав в автомобілі почалась розмова про те, що добре було б мати такі машини, в яких потужність двигунів була б значно більшою. «Знаю такий двигун», необачно випалив я. – Він має бути у вигляді плоскої тарілки, як запасне колесо у машині, і він, якщо вставити в автомобіль під днище, буде штовхати машину вперед і назад. А якщо цей диск нахилити під кутом до землі, то машина може полетіти сама по собі. Не потрібно буде ніяких кінематичних зв'язків і приводів».

Мою інформацію сприйняли як жарт або як те, що з'їхав з глузду і ніякої уваги не приділили. Але, щоб довести, що такий двигун можливий, ця розмова надихнула мене до того, що я почав таємно працювати над ним, плануючи сконструювати примітивний прилад, дослідний експериментальний зразок, який покаже, що ця сила всередині двигуна цілком можлива.

Звичайно, це заперечувало основний закон фізики, але звертати з цього фантастичного шляху було нікуди, адже я заявив своєму керівництву, що це можливо!

Отже: беру офіційно на 35 днів відпустку, одягаю робочу форму, іду на завод «Темп», де встаю за станок, беру креслення і починаю працювати над винаходом. Розумів, якщо все зроблю правильно і двигун запрацює, то в мене з головою все в порядку, а в класичній фізиці є фундаментальні прогалини. Це уже була справа честі.

І ось двигун зроблений. Назавтра мені на службу, і тому його треба запустити сьогодні. Але він не працює. Зізнаюсь – дуже хвилювався. Якщо не запрацює, то не те, що свою відпустку змарнував у такий спосіб, а і свою репутацію не збережу, не буде перспектив по службі. На щастя, один із слюсарів помітив, що система зовсім нова, оригінальна, і дав алмазної пасти, щоб притерти деталі…

Кінець робочого дня, четверта година, п'ятниця, всі розходяться. Із завмиранням серця вмикаємо двигун. За-працю-вав! Запрацював!

Збіглися всі, хто залишався на той час в цеху. Обступили і в один голос емоційно почали скановати: «Ура, запрацювало! Ура!»…

У цю мить я відчув осяяння, радість від думки про те, що завтра іду на службу героєм…

Відчував велику вдячність за допомогу і підтримку до тих, хто був поруч, хто, як директор заводу І. М. Праворський, надавав можли-

вість здійснити задумане.

І то був початок нового етапу мого життя, який започаткував новий напрямок у механіці, «сферо-планетарних механізмів». У цю хвилюючу життєву мить, не зрадивши своїй спеціальності, я змінив свою долю службовця, навіть не усвідомивши до кінця те, що зробив! Я не знав, як складуться обставини надалі, але доля вирішила за мене сама, і це стало початком нового етапу мого життя.

Отже, коли в 1994 році мій двигун запрацював, пішли плітки щодо унікального винаходу. Адже це був новий клас механіки, об'ємний механізм, сферична система.

Опис принципів роботи цього агрегату займають десятки сторінок, але суть їх зводиться до того, що у двигуні Бельдія використовуються принципи руху космічних планет. Колінчатий вал, шатун, класичний поршень і циліндр у конструкції відсутні, а осі симетрії всіх рухомих і нерухомих тіл перетинаються лише в одній центральній точці, яка поєднується з центром маси двигуна. При цьому немає потреби в балансуванні інерційних мас, відсутня вібрація і досягаються високі технологічні характеристики з надійності і ресурсу роботи механізмів.

Завдяки цьому винаходу стане можливим зменшення енергоспоживання агрегатів і машин до 2-х разів, зменшення металоємності до 10 разів і збільшення КПД, питомої потужності і продуктивності в 2–10 разів.

Як дійшов до цього? – Був дуже старанним учнем професора Кіницького Ярослава Тимофійовича. Пам'ятаю, як він на екзамені спеціально задавав дуже багато запитань, не хотів ставити «п'ятірку», а я наполегливо твердив: «Ставте, кажу вам, я все знаю».

І врешті-решт він промовляє: «Ну, молодець, п'ять, все, я здаюсь».

Вдячний я і своєму ректору – Радомиру Івановичу Сіліну. З його книг і монографій, завдяки особистому спілкуванню я значно збагатив свою життєву мудрість і зрозумів філософію життя, те, як бути в гармонії з природою, і насамперед, всебічно збагачуватись духовно, а істинні знання здобувати колективно, отримуючи їх із єдиного інформаційного поля та перевіряючи на практиці.

Винахід був унікальним, ми почали патентувати його у всіх країнах світу. Але, щоб цю ідею довести до промислового впровадження, потрібно створити серйозні організаційно правові, науково-виробничі та фінансово-спеціалізовані структури. І в цій відповідальній справі мені допомагали мої колеги, офіцери СБУ, надавали пораду та підтримку впливові люди країни.

М. М. Бельдіїв на виставці новітніх технологій в ХНУ

Так, у кінці грудня 1995 року в місті Києві був створений фонд сприяння розвитку і впровадження новітніх технологій – «Новотех». З першого і до нинішнього дня я є його засновником і президентом. Нам вдалося отримати патенти в Україні, Росії, Китаї, Австралії, країнах Євросоюзу, Штатах, а через 10 років, і Японія визнала патент. На це ми потратили більше 100 тис. доларів.

Ми піонери в патентуванні і потім ці вміння знадобилися в подальшій творчій діяльності. Знаю, що патентування заради патентування – це викидання коштів у «нікуди». Впроваджувати ідею необхідно далі, якщо вона корисна і має практичне втілення. Її потрібно патентувати і паралельно доводити до промислового впровадження. Тоді це розумно і приносить користь, а просто викидати кошти на вітер, на особисту славу, це не є гідним. Ми навчилися цьому самі, а згодом навчили інших.

Останні роки служби в СБУ, з 1995 р. і до кінця 2007 р., я спеціалізувався у сфері розвитку науково-технічної діяльності, займаючи посади наукового експерта-консультанта перших керівних осіб. Так, за моєю ініціативою, яка була підкріплена ідеями і реальними проектами, було створено Науково-технічне управління.

За 21 рік діяльності маю великий досвід у сфері інвестиційно-інноваційної діяльності. Через мої руки пройшли тисячі проектів, сотні винахідників і творчих людей, більшість з яких мріяли про те, як на цьому заробити або вкрасти і присвоїти. Ці обставини спонукали мене до тієї думки, що, окрім винахідницької діяльності, необхідно навчитися розбиратися ще й в людях, знати філософію, сучасну психологію, дивитися не на обіцянки, а з практичної точки зору.

Цінити більше тих, хто менше говорить, зате більше працює. Такі особистості – найцінніші люди. І коли ми навчилися віднаходити таких людей – людей, які дійсно мають «божий дар», творчий талант, то нам не потрібні були їх характеристики. За своїми критеріями ми бачили, що це «наша» людина і що ми будемо з нею співпрацювати. Ця тема також нами розроблена і маємо на неї авторські права (вони зареєстровані за три дні до Помаранчевої революції в 2004 році за назвою: «Моральний кодекс «Людина-Творець»). Вона зіставлена рівно 100 словами, які складають 10 речень, 10 рівнів відкриття свідомості особистості від людини грішної до людини-творця, святої. 10 речень характеризують 69 полярних образів мислення людини.

Я пишаюсь цим надбанням.

Маючи такий філософський, логічний інструмент можна реально оцінити дійсність, яка нас оточує: людей, факти, події, політику, просто творчих людей.

У цій важливій справі мені почала допомагати моя родина – мої сини: старший Віталій і молодший Діма. Вони – комп'ютерні спеціалісти. Закінчили Хмельницький національний університет.

Коли розпочалась ера комп'ютерів і один з них стояв у нас дома, то ми відзначили, що мій емоційний стан впливає на роботу комп'ютера. Якщо я в агресивному, тривожному стані, то він не працює, якщо в спокійному – функціонує як швейцарські часи. Спочатку думали, що це випадковість, але згодом зрозуміли, що це дійсно так, і я сказав дітям: «Комп'ютерами займатися не буду, я механік, а ви вивчайте комп'ютерну техніку і спеціалізуйтесь на цьому напрямку». І вони не сперечались – пішли вчитися комп'ютерним наукам, бо ми говоримо про складні технології, про перспективні проекти, спілкуємося з людьми… Так, у нас насправді зародилася сімейна династія людей-творців. Ми особистим прикладом показуємо, як потрібно працювати, досягати практичних результатів.

У цьому дуже важливу роль відіграє Моральний кодекс: «Людина-Творець». Цей науковий твір дуже зручний та водночас складний для логічного сприйняття, відкриття вищих рівнів свідомості, а по суті, це істинно-сакральні знання, які сконцентровані в мінімальній кількості слів, за логічним змістом у взаємозв'язку з математичними закономірностями, які поєднують і описують образним мисленням алгоритм побудови Всесвіту.

Якщо уявити шахи, 8 на 8 клітинок, кількість фігур, то варіантів ходів – мільярди, а якщо порівнювати з такою грою – тут 100 слів, 69 образів і скільки варіантів полярних словосполучень, чисел і слів? Це дозволяє орієнтуватися в часі і в просторі. Це як алфавіт – знаючи літери ми вимовляємо слова, а знаючи слова – розмовляємо і можемо передати багато інформації. Наша матриця представляє собою алфавіт слів, які пронумеровані і оцифровані. Знаючи дату народження, можна говорити про те, яка ваша перспектива. Чим потрібно займатися, а чим не потрібно, які особисті завдання на певний період життя…

Наприклад: мені 60 років, отже, згідно з матрицею, вона дає відповідь на кожен вік, скільки років людині, її мету, її завдання на цей вік… Так ось, мені 60, а буде 61. Читаємо в матриці: 60 і 61 – «Матеріалізувати60 Істинні69 Думки61 Волі61» – це моя місія на мій вік.

Це вказує на те, що коли людина на рівні думки є істинною, відданою, глибоко в серці вірить, всупереч законам, які знає людство, і всіма силами прагне досягти своєї мети, не зважаючи ні на які обставини,– настає мить, після якої перед нею відкриваються всі «двері».

Мені пощастило відчути кілька разів істинні миттєвості творчості. Дійсно, людина за своєю суттю, за своєю природою богоподібна. Вона – Бог, і шукати його треба не десь там, на небесах, а всередині себе. Бог присутній тут, у кожному із нас, потрібно лише усвідомити це і увійти в стан такого розуміння істини. Необхідно знати, що, згідно з нашою матрицею, істина є під номером 69. Там вказано, що «Істина Абсолютна».

У Людини-Творця, яка є в гармонії із природою і якщо в неї є усвідомлення цього, тоді проявляються надздібності.

Наприклад, зазначу особистий випадок, коли я за службовими обов'язками переїхав до Києва, до центрального апарату і засвітився там зі своїм винаходом – двигуном. Керівництво запримітило мене і вві сні 1 січня 1999 року я побачив, що отримаю ордер на квартиру № 69 і це відбудеться 8–10 серпня цього року. Це було неймовірно, але саме так і сталося. Думаю, що вказує цей випадок тільки про одне – Людина-Творець може бачити у своїй уяві події майбутнього.

Коли ми описували нашу матрицю, сини допомагали: набирали текст, не один раз передруковували його, реєстрували. Їм було це ці-

каво. Нині вони разом зі мною не тільки у винаходах, а і в патентах, і в об'єктах інтелектуальної власності.

Ми почали реєструвати і нові форми інтелектуальної власності – новий науково-практичний твір «Народна толока», в якому систематизовані інвестиційно-інноваційні проекти Фонду «Новотех», а також твір мистецтва у вигляді символів – «Зірки Всесвіту», який представляє собою каталог майже 200 зірок. Співавтором цього твору, до речі, є і дружина.. Коли ми розпочинали розраховувати і креслити, то вона досить скептично була налаштована, критикувала: «Вам ще не хватає тільки зірок! Чим ви тільки не займаєтеся: і космічними кораблями, і «Супер Кліматроном», і «Вільною Енергією», а тут ще «Зірки».

«От ми зробимо, – відповідаю, – і якщо тобі сподобається, то маєш шанс як незалежний експерт стати співавтором». Отже, коли дружина побачила в 3 Д нарисований символ із захопленням вигукнула – «Це ж така красива ювелірна прикраса буде, я вже хочу мати такий медальйончик!». З тих пір теж стала співавтором.

Тому нині вся наша сім'я пов'язана інвестиційно-інноваційною діяльністю. Матеріалізація в просторі і часі стала логічно-об'єктивною причиною того, що ми ініціювали створення разом з Хмельницьким національним університетом, корпорації «Інноваційний парк «Подільська височина», яка займатиметься реалізацією позитивних ідей планетарного масштабу.

Ми з родиною віддані нашій спільній справі, але завжди залишаємося людьми і розуміємо проблеми інших. Як і більшості нашим співвітчизникам, нам доводиться саджати картоплю, збирати врожай, вирішувати повсякденні справи.

Переконані, що тільки інвестиційно-інноваційна діяльність у природньо-правильній організаційно-правовій формі, яка буде закріплена на законодавчому рівні, реально усвідомлена і підтримана людьми та державою – це є істинно-абсолютна перспектива розвитку України, зростання її економіки та добробуту людей.

Наш вибір за світлим майбутнім, яке ми разом матеріалізуємо плідними думками та активно-позитивними діями!

СТОРІНКИ ІСТОРІЇ УНІВЕРСИТЕТУ У ФОТОГРАФІЯХ

2015 рік. Таким ХНУ є нині.

З Днем народження, університет!...

Університет з пташиного польоту

Університет взимку

В університеті золота осінь

Невимовна краса університету - ботанічний сад

Зустріч з випускниками 1971 року спеціальності Технологія машинобудування денної форми навчання

Випускники університету. 2003 рік

Свято – День випускника

Після наукової конференції. 3-ій корпус 2015 рік

Гість університету д.т.н., академік НАН України В.Г. Кремень

Після наукової конференції

Гість університету міністр освіти С.М. Ніколаєнко

Гість університету Герой України С.Н. Бубка

Зустріч з Героєм України Віталієм Кличко

Вручення мантії професора М. Є. Скибі

Зустріч ректора М.Є Скиби з студентським активом

Ректор університету М.Є. Скиба серед студентів

Засідання ради студентського самоврядування за участі членів ректорату

Оголошення кращого студента 2015 року

Ректор М.Є.Скиба вітає М. П. Войнаренка з присвоєнням звання члена-кореспондента НАН України

Підписання угоди про співпрацю ХНУ із Політехнікою Свєнтокшиською (Республіка Польща)

Після вручення почесного звання доктора наук ректору Краківської Політехніки Юзефу Гавліку

Конференція на базі Українсько-польського центру

Відкриття Регіонального центру перепідготовки та працевлаштування офіцерів запасу

Зустріч з представниками Харбінського політехнічого університету (Китайська Народна Республіка)

Президія Міжнародної-наукової конференції «Поляки в Україні XIX-XX ст»

Величне свято в університеті – День народження Т. Г. Шевченка

Ректор університету М. Є. Скиба з випускниками-магістрами

Ветерани 2-ої Світової війни та ветерани праці на посадці алеї на честь Великих Українців

Представники військового блоку НАТО в Музеї історії ХНУ

Представники ЄС з нагоди випуску фахівців програми Перепідготовка та працевлаштування офіцерів запасу

Випуск іноземних спеціалістів

Захист дисертації в університеті

В одному із комп'ютерних класів університету

Студенти Хмельницького національного університету на навчанні за програмою подвійного диплому у Польщі

Традиційний конкурс молодих дизайнерів «Барви Поділля»

Виступає університетський народний ансамбль танцю «Юність Поділля»

Студенти на лекції...

Проректор з міжнародних питань М.А. Йохна на відкритті свята Рік Польщі

В музеї університету майбутні абітурієнти

Засідання ректорату

Напутні слова випускникам університету

В святковій ході присвяченій Дню міста

Флешмоб 50 років ХНУ

Алея через Ботанічний сад в навчальні корпуси

РОЗДІЛ 8

Громадські і студентські організації

ЦЕНТР КУЛЬТУРИ ТА ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ

Хмельницького національного університету

Багаторічна історія нашого ВНЗ від його утворення донині – це, окрім навчання, становлення і розвиток культурного середовища. Саме таке середовище відіграє роль невидимого каркасу, який формує найважливіші людські якості особистості і громадянина. З метою розширення міжнародних наукових та культурних зв'язків з установами та закладами освіти, міжнародними організаціями, асоціаціями та комітетами з організацій фестивалів народної творчості наказом ректора № 165 від 15 грудня 1997 року в Технологічному університеті Поділля було створено Центр міжнародних культурних зв'язків «Юність Поділля», директором якого був призначений доцент кафедри історії, держави і права, художній керівник народного ансамблю танцю «Юність Поділля» Василь Цимбалістий.

Цимбалістий В.Ф., директор Центру міжнародних культурних відносин та Центру культури (1997–2011 рр.)

Відповідно до Статуту університету та вище згаданого наказу Центр розпочав свою діяльність у наступних сферах:

- участь в організації та координації виховної та культурно-освітньої роботи в університеті;
- налагодження наукових та культурних зв'язків з юридичними особами в Україні та за її межами;
- організація роботи студентських художніх колективів і підготовка їх до концертної діяльності та участі у всеукраїнських, міжнародних фестивалях та конкурсах народної творчості;
- надання туристичних послуг викладачам, співробітникам та студентам університету;
- здійснення міжнародних та внутрішніх перевезень пасажирів

(туристів) автомобільним транспортом для потреб університету та підприємницька діяльність у сфері культурно-освітньої роботи.

З метою виконання означених завдань для потреб Центру були виділені відповідні приміщення та обладнання, а також закуплено автобус «Неоплан К-316». За період свого функціонування з 1997 по 2002 рік були укладені договори про співпрацю з багатьма суб'єктами міжнародних відносин у сфері туризму та культури. З початку це були: федерація фольклору Португалії, фольклорний фонд міста Анталья (Туреччина), муніципалітет міста Варна (Болгарія) та мерія міста Гетафе (Іспанія), фестивальний комітет «Показ народного танцю» міста Серданьйола дель Ваас, туристична агенція міста Неаполь (Італія) та українська туристична компанія «Монт сервін» міста Київ.

Центром були організовані фестивальні тури ансамблю танцю «Юність Поділля» в Португалію, Іспанію, Францію, Болгарію, Бельгію, Нідерланди, а муніципального хору міста Хмельницького, учасниками якого були і студенти нашого університету на фестиваль «Різдвяні забави» у Бельгію. Було також організовано ряд туристичних маршрутів як для студентів, так і для працівників університету та жителів міста Хмельницького у Польщу, Угорщину, Італію та Туреччину. У 1997 році була організована поїздка ансамблю «Юність Поділля» та групи туристів на міжнародну виставку у Лісабоні «Експо-97». Згодом масштаби діяльності Центру розширились і були укладені угоди та здійснювалось співробітництво з такими міжнародними організаціями, як: міжнародна організація з народної творчості «МОНТ» (Австрія), міжнародна асоціація організаторів фольклорних фестивалів «Фестіфолк» (Іспанія), Рада з організацій фестивалів, фольклору та традиційного мистецтва «СІОФФФ» (Франція), Міжнародна рада з організацій фестивалів «СІВО» (Нідерланди). Згідно рішення генерального секретаріату у 2002 році ансамбль

З вересня 2011 р. Центр очолює професійний режисер та балетмейстер Кондратюк І. В.

танцю був прийнятий до складу Міжнародної організації з народної творчості «МОНТ» (Австрія), як колективний член.

Зі зміною структури ВНЗ змінювались і напрямки діяльності Центру. 9 січня 2002 року наказом № 7 ректора університету Центр міжнародних культурних зв'язків «Юність Поділля» був реорганізований у Центр культури. Це було пов'язано з певною орієнтацією Центру насамперед на покращення ефективності виховної та культурно-освітньої роботи в університеті та створення сприятливих умов для культурного розвитку студентів і формування у них естетичних смаків. Крім того, через об'єктивні обставини економічного характеру Центр призупинив підприємницьку діяльність та міжнародні перевезення автомобільним транспортом. Основну увагу підрозділ зосередив на створенні належного культурного середовища в університеті згідно з відповідною програмою ректора університету «Виховний процес». Серед основних напрямків такої роботи були:

- організація лекцій-концертів, лекцій-вистав та практичних занять з метою поглибленого вивчення студентами окремих дисциплін гуманітарного циклу;
- розширення мережі та підвищення якості виконавської майстерності художніх колективів;
- організація різноманітних заходів дозвіллєвого характеру для студентської молоді.

За період функціонування Центру культури (2002–2008 рр..), Центру культури і мистецтв (2008–2011 рр..), Центром культури і естетичного виховання студентів (з 2011 р.) проводилась плідна робота з координації зусиль деканатів, кафедр, відділів та центрів, студентського самоврядування та студентського профкому у сфері естетичного виховання та організації різноманітних культурно-масових заходів, концертів, театральних дійств, ритуалів, акцій тощо.

Для проведення заходів виховного спрямування з урахуванням особливостей ВНЗ була розгорнута діяльність художніх колективів, таких як:

- народний ансамбль танцю «Юність Поділля», що спеціалізується на класичній та народній хореографії та музиці;
- народний театр пісні «Сузір'я», який у своєму репертуарі використовує різноманітні за стилем та формою пісні та вокальні композиції: класичні, народні та сучасні;

➢ народний театр сучасного танцю «Релакс», репертуар якого має широкий діапазон і охоплює багато стилів сучасного естрадного танцю: афро-джаз, модерн, хіп-хоп, драйв, брейк-данс, та ін.;

➢ народний театр естрадних мініатюр «Юмодес», який спеціалізується на гумористичних та сатиричних театральних мініатюрах-спектаклях та пародіях;

➢ творче об'єднання «Пекторалъ» у своїй роботі використовує в основному класичні форми, що притаманні студентам, які вивчають дисципліни «Історія України», «Історія української культури», «Релігієзнавство», «Соціологія», «Політологія» та інші спецкурси. Систематично організовувались лекції-концерти та лекції-вистави. Для їх проведення залучались кваліфіковані діячі мистецтв із членів об'єднання, а також провідні художні колективи м. Хмельницького та університету. Тематика лекцій-концертів та лекцій-вистав була різноманітною і включала широкий спектр надбань вітчизняної і світової культур: «Європейські художні стилі в українському мистецтві», «Українська духовна музика та спів», «Народна творчість та етнографія українського народу», «Український театр», «Сучасні тенденції вітчизняного та світового мистецтва» тощо.

Крім народних, історія нашого ВНЗ знає велику кількість різноманітних студентських творчих колективів: клубів за інтересами, творчих об'єднань професійних митців та кращих учасників художньої самодіяльності, студій за видами мистецтв та народної творчості (хореографії, театру, музики та ін.).

Загалом, в різний час таких творчих одиниць нараховувалося від декількох до 20, у них на постійній основі брали участь від 16 осіб у 1967 році в ансамблі танцю «Юність Поділля» та 8 осіб у вокальній групі «Червоні троянди» до 300 осіб у 2012 році. При цьому слід врахувати, що під час проведення днів факультетів, кафедр, заходів студентського самоврядування, тематичних вечорів, конкурсів, театральних дійств їх кількість значно збільшується завдяки створенню тимчасових творчих

Литвинов О. В., керівник творчого об'єднання «Пекторалъ»

колективів та груп. Більшість юнаків та дівчат – учасників цих колективів, за своєю підготовкою не поступаються професіоналам. Про це свідчать їхні численні нагороди та визнання глядачів.

Тимчишак С. В., заслужений артист України, головний хормейстер, керівник народного театру пісні «Сузір'я»

Важливу роль у системі естетичного виховання відіграють кадри керівників, балетмейстерів, режисерів, концертмейстерів та інших студентських художніх колективів. Як правило, в університеті працювали і працюють фахівці високої кваліфікації з вищою освітою відповідного напрямку. У різний час у вузі працювали такі відомі як в Україні, так і за кордоном фахівці: режисери: заслужений артист України Степан Бортнічук, Аріна Рускіх, Жанна Хома, Микола Люк'янюк, Ірина Кондратюк, Ірина Сторож;

Довгальов М. А., заслужений артист України, хормейстер, керівник вокального ансамблю «Камертон»

балетмейстери: заслужений артист України Володимир Глушеков, заслужений працівник освіти Юрій Клименко, Василь Цимбалістий, Тамара Шваро, Віктор Краска, Ірина Цимбаліста, Марина Яцкевич, Людмила Мезенцева та ін.; концертмейстери: Микола Корзун, Сергій Філіпчук, Андрій Клюєв, Юрій Цимбалістий;

хормейстери: заслужений артист України Микола Довгальов, заслужений артист України Степан Тимчишак, Олена Копанійчук;

звукорежисери: Олександр Черторижський, Сергій Волос, Олег Бурбела;

керівники колективів: Олексій Литвинов, Ірина Федоровська.

Постійно при названих структурах функціонувала художня рада. До її складу входили керівники, хормейстери, балетмейстери, концертмейстери, режисери студентських художніх колективів, провідні діячі культури і мистецтв, які мали великий досвід і мистецькі звання, представники професорсько-викладацького складу, колишні учасники студентських художніх колективів, які досягли визначних успіхів у сфері культури і мистецтва.

Волос С. О., звукорежисер

Комплексний підхід у системі організації естетичного виховання дав певні позитивні результати. З одного боку, в університеті проводились змістовні культурно-масові заходи та заходи, які стосуються сфери дозвілля студентської молоді, з іншого – історія нашого університету, це також історія студентських художніх колективів та окремих виконавців, відомих не тільки в нашій області, державі, але і в країнах Західної Європи і Азії.

Насамперед народний ансамбль танцю «Юність Поділля», студентський театр естрадних мініатюр «Юмодес», театр пісні «Сузір'я», а також окремі виконавці – лауреати різноманітних конкурсів Вадим Березовський, Міла Нитич, Сергій Костецький, Михайло Буда, Олександр Педан та ін.

Сторож Л. Б. костюмер-адміністратор

Організація та проведення заходів виховного та мистецького спрямування здійснювалась та здійснюється в університеті з урахуванням надбань світової культури та особливостей культури українського народу. По-перше, це тісне поєднання класичних форм з традиціями народу України; по-друге – примат естетичного моменту над раціонально-філософським; по-третє – висока духовність з елементами релігійності.

НАРОДНИЙ АНСАМБЛЬ ТАНЦЮ «ЮНІСТЬ ПОДІЛЛЯ»

Про наш університет знають у багатьох європейських та азіатських країнах не тільки завдяки його науковим та освітнім здобуткам, але і завдяки веселим юнакам і дівчатам ансамблю «Юність Поділля», які своїм запальним «Гопаком» та веселими «Польками» зачаровували глядачів Бельгії, Греції, Іспанії, Італії, Китаю, Мальти, Нідерландів, Португалії, Туреччини, Угорщини, Чехословаччини, Югославії та багатьох інших країн.

З 1972 року і дотепер ансамбль танцю «Юність Поділля» – незмінний учасник багатьох фестивалів та конкурсів народної творчості, що проводилися в республіках колишнього СРСР, в Україні, країнах Західної Європи та Азії. Він має багату колекцію нагород та премій за виконавську майстерність з українських, союзних та зарубіжних фестивалів та конкурсів. Ось як оцінювала майстерність колективу у жовтні 1985 року місцева преса на фестивалі в в м. Валлетта (Мальта), де він вперше отримав диплом лауреата міжнародного молодіжного фестивалю: «Тріумфу «Юності Поділля» міг би позаздрити будь-який, навіть найтитулованіший, художній колектив. Визнання високе, справедливе. Те, що робили на сцені хмельницькі аматори, вище всяких похвал. У таких випадках кажуть – перевершили самих себе».

Хронологія участі ансамблю в міжнародних проектах, фестивалях та конкурсах народної творчості включає такі події:

• 1974 рік – участь у республіканському телетурнірі «Сонячні кларнети».

• 1977 рік – участь у І Всеукраїнському фестивалі самодіяльної художньої творчості, присвяченому 50-річчю утворення СРСР. Ан-

самбль отримав звання лауреата і був нагороджений срібною медаллю.

• 1977 рік – участь у II Всеукраїнському фестивалі самодіяльної художньої творчості, присвяченому 60-річчю Жовтневої революції. Колектив отримав звання лауреату і був нагороджений золотою медаллю.

• 1980 рік – постановою ЦК ВЛКСМ колектив був направлений на концертні виступи перед робітниками і селянами Чорноземної зони СРСР (Орловська область). Нагороджений грамотою ЦК ВЛСМ.

• 1983 рік – у складі художніх колективів Української РСР брав участь у Днях культури України в Угорщині. Влітку ансамбль виступив із концертами у складі Всесоюзного агітпоїзду «Корчагінець» у Брянській та Курській областях РСФСР.

• 1985 рік – участь у Всесоюзному огляді самодіяльної художньої творчості, присвяченому 40-річчю Перемоги у Другій світовій війні, та участь у фестивалі молоді, який проводився у столиці острова Мальта м. Валлетта. Концертні виступи на фестивалях в Італії, Греції та Туреччини. Колектив вперше отримав звання лауреата молодіжного фестивалю на Мальті, грамоту ЦК ВЛКСМ за пропаганду радянського мистецтва за кордоном.

• 1987 рік – участь у Днях культури Хмельницької області у Сілістринському окрузі Болгарії. Ансамбль виступив з концертами у м. Сілістра та у с. Толбухино. Нагороджений грамотою Управління культури округу за активну участь у поширенні української культури в колі слов'янських культур.

• 1989 рік (травень) – участь у проведенні Днів слов'янської писемності у Болгарії. Ансамбль виступив з концертами у містах Софія, Варна та Сілістра. Нагороджений цінними подарунками та золотою медаллю.

• 1989 рік (серпень) – участь у проведенні Днів

культури України у Польській Народній Республіці. Відбулись концертні виступи у містах Краків, Тарнов та Освенцім. Ансамбль нагороджений грамотами за активну участь у розвитку двох слов'янських культур – польської та української. У вересні ЦК ВЛКСМ України направив колектив для виступів у Чехословаччину (м. Прожев) для участі у проведенні фестивалю соціалістичної молоді.

• 1995 рік став визначним для колективу. Вперше ансамбль брав участь у міжнародних фольклорних фестивалях та конкурсах за прямими зв'язками між університетом та міжнародною організацією з народної творчості СІОВ. У лютому – фестиваль у м. Екс ле Бен, у червні – фестивальний тур у Нідерландах (міста Раалте, Енсхеде і Варфум). Колектив вперше отримав сертифікати учасника фестивалю, а на фестивалі-конкурсі у Варфумі завоював призове перше місце. У серпні колектив став учасником найбільшого у Західній Європі фестивалю у м. Діжон (Франція). Тут одночасно брали участь 35 колективів з різних країн світу. Колектив отримав диплом учасника фестивалю.

• 1996 рік – за результатами виступів у 1995 році ансамбль був запрошений для участі у фольклорних фестивалях у м. Брей-Дюн (Франція) і м. Варна (Болгарія). За результатами виступів у м. Брей-Дюн колективу було запропоновано фестивальний тур у країни Латинської Америки в січні 1997 року (Колумбія, Перу та Чилі).

• 1997 рік – мерія міста Леірія (Португалія) запросила колектив

на свято міста. Колектив виступив з концертом на Всесвітній виставці «Експо 97» у м. Ліссабон і отримав цінний подарунок і сертифікат учасника виставки у сфері культури.

• 1998 рік – ансамбль брав участь у фестивалях у Франції, Іспанії та Португалії. Вперше колектив виступив з концертом на королівській площі м. Мадрид.

• 1999 рік – вперше міжнародна організація з народної творчості (IOV) запрошує колектив на фестивалі у Бельгію (м. Мурбеке-Васе та Бієрнем). Колектив отримав диплом лауреата названих фестивалів.

• 2000 рік – міжнародна організація (IOV) організовує фестивальний тур у Бельгії (міста Торгаут та Бонгейден). Колектив отримав диплом лауреата названих фестивалів.

• 2001 рік – департамент культури провінції Касерес (Іспанія) запросив ансамбль на фестиваль. Із цього періоду зав'язалась тісна співпраця з іспанським ансамблем «Ель Редобле» університету Сан -Хосе. Цього ж року міжнародна організація CIBO запросила на фестиваль у м. Одоорн (Нідерланди). Колектив був визнаний одним із кращих, йому було вручено прапор CIBO і сертифікат почесного члена названої організації. За рекомендацією міжнародної організації IOV колектив брав участь у фестивалях у Франції (міста Шамбер, Сен-Бур-Моріс).

• 2002 рік – спільно з іспанським ансамблем «Ель Редобле» колектив виступив із концертами у містах та селах провінції Екстремадура. У серпні ансамбль став учасником фольклореади в Остробеке, Сент-Хіліс-Ваас та Бієрнем. За результатами участі ансамблю

у Міжнародних фольклорних фестивалях у країнах Західної Європи 1995–2002 рр. рішенням Генерального секретаріату Міжнародної організації IOV (штаб-квартира у Відні) з народної творчості колективу було присвоєно титул «Кращий фолькльорний ансамбль Європи» і він був прийнятий як колектив – член організації, а його художній керівник Цимбалістий В. Ф. та менеджер Літвінов О. В. були обрані членами генерального секретаріату.

• 2003 рік – участь ансамблю у фольклореаді у м. Остробеке (Бельгія). Цього року розпочалося співробітництво з міжнародною організацією з народної творчості «Фестіфолк – Іспанія» (штаб-квартира у м. Фресна де-ла- Рібера, Іспанія). Ця організація організувала фестивальний тур містами Іспанії (Сіудад-Реал, Теруель, Толедо) та Португалії (Віана- ду- Каштелу та Порто). Колектив вперше отримав сертифікат та диплом лауреата фестивалів, які організовував «Фестіфолк».

• 2004 рік – фестивальний тур ансамблю у Бельгії (м. Торгаут та м. Едегем) у Нідерландах (м. Гейзе). Колектив був запрошений взяти участь у найбільшому в Європі карнавальному параді (протяжністю більше 5 км) у м. Гейзе, Нідерланди. За рекомендацією Генерального секретаріату IOV ансамбль брав участь у IV Всесвітньому фестивалі у Китайській Народній Республіці (м. Шанхай). У фестивалі брали участь 16 колективів з різних країн світу. Наш ансамбль представляв не лише університет і Україну, але і Європу. Колектив був нагороджений пам'ятним сувеніром «Золотий дракон» і дипломом лауреата. Слід зазначити, що український ансамбль був єдиним, якому китайська сторона повністю оплатила всі витрати на організацію подорожі.

• 2005 рік – фестивальний тур у Бельгії та Нідерландах (м. Мурбекке-Ваас, Біссегем, Брюгге). Колектив отримав дипломи та сертифікати учасника.

• 2006 рік – на запрошення департаменту культури міста Зеебах (Франція) колектив брав участь у щорічному сільськогосподарському святі фермерів північних районів Фран-

ції. Мерія міста Касерес (Іспанія) запросила ансамбль на ювілейний XX фестиваль «Пуебло дель Мундо» як почесного учасника.

• 2007 рік – португальська секція Міжнародної ради з організації фестивалів фольклору та традиційного мистецтва (CIOFF) та фольклорна федерація «Екстремена» (Іспанія) запросили колектив на міжнародні фестивалі РІО у міста Барселона, Касерес, Бадахос, Меріда.

• 2008 рік – ансамбль брав участь у XIX Міжнародному фольклорному фестивалі «Enreice de Aillenza» у м. Брей-Дюн та м. Нор-Паде-Кале (Франція) та XXII Міжнародному фольклорному фестивалі асоціації фольклору «Ель Редіобле» у м. Касерес (Іспанія). Колектив отримав дипломи названих фестивалів.

• 2009 рік – ансамбль брав участь у XI Міжнародному фольклорному фестивалі «De Pikkeling» у м. Хардерсен (Бельгія) та у ювілейному XXV Міжнародному фольклорному фестивалі «Givo» у м. Одоорн (Нідерланди). Також у серпні Іспанська асоціація міжнародних фольклорних фестивалів «Festifolk-España» організувала фестивальний тур Іспанією. Колектив отримав цінні подарунки та сертифікати учасника.

• 2010 рік – ансамбль бере участь у багатьох фестивалях, які організовують міжнародні організації (CIOFF та Festifolk – España). Усього – 12 фестивалів на території Франції та Іспанії.

• 2011 рік – президент міжнародного фольклорного фестивалю Planet Folk запросив колектив взяти участь у фестивалі, який проводиться один раз на два роки з 1977 року, у місті Ла Реаль, провінції Бордо. Вперше на цьому фестивалі був представлений колектив з України. У серпні ансамбль брав участь у 12 фестивалях на території Іспанії в містах Альмерія, Авілес, Магага, Фресно-де-ла-Рібера, Сіудад -Реал, Фрехеналь-де-ла Сьєра, Мурсія.

Слід зазначити, що з 1995 року і до 2014 року усі витрати на організацію участі університетського ансамблю у фестивалях завжди брала на себе приймаюча сторона. А з 2002 року щорічно на творчий розвиток, проживання і харчування студентів нашого університету міжнародні організації, фестивальні оргкомітети, мерії міст в цілому за 50–60 днів фестивальних турів витрачали на колектив близько 60–70 тисяч євро, що на одну людину складало від 2400 до 3000 євро.

Крім того, у процесі участі у фестивалях між Центром міжнародних культурних зв'язків «Юність Поділля» (1997–2001 рр.) і «Центром культури та естетичного виховання» (2011–2015 рр.) зав'язувались тісні контакти та співпраця не тільки з художніми колективами, але і з багатьма навчальними закладами. Географія такого співробітництва не обмежується лише країнами Західної Європи. У наших учасників ансамблю багато друзів у США, Канаді, країнах Латинської Америки (Аргентині, Чилі, Перу, Колумбії), Австралії, Китаї, Південній Кореї, Малайзії та багатьох африканських країнах (Сенегалі, Гані, Мозамбік). Крім того, фестивалі демонстрували, що дружба між народами, обмін культурою та знаннями є найкращими шляхами налагодження тривалих відносин між державами, і що музика, співи й танці не мають кордонів і є універсальною мовою. Саме через це колектив «Юність Поділля» майже з моменту утворення незалежної України популяризував її ім'я у багатьох куточках світу через фольклорне мистецтво. Знають там і про наш ВНЗ – його колишні назви: ХТІПО, ХТІ, Технологічний університет Поділля, Хмельницький державний університет та нинішню – Хмельницький національний університет.

ГУМОР – СПРАВА СЕРЙОЗНА

доц. Лук'янюк Микола Васильович, художній керівник колективу

СТЕМівський рух, започаткований генієм естрадного жанру Аркадієм Райкіним у Запорізькому технічному університеті, знаменитій «Машинці» (СТЕМ «Будильник»), у другій половині минулого століття був поширений кожному вищому навчальному закладі. Проявлявся він і в нашому навчальному закладі майже з моменту його заснування. Наші СТЕМи, як правило, були без назви, народжувалися стихійно, напередодні «Міжнародного дня студента» або перед 1 квітня, а потім так само розпадалися і зникали. Перша спроба створення студентського театру була зроблена в 1975 році. Саме тоді створено театральну студію "Арлекін" під керівництвом Світлани Корабельник, яка проіснувала трохи більше року. У 1977 році з ініціативи тодішніх голови студентського профкому Ігоря Лучковського, секретаря комітету комсомолу Михайла Войнаренка та заступника голови студентського профкому Миколи Лук'янюка було започатковано створення Студентського театру естрадних мініатюр.

У відповідь на запрошення взяти участь у «Гуморинах» у містах Чернівці та Вінниця, на 1 квітня були відряджені дві делегації. У Вінницю було відряджено Петра Вжечинського та Володимира Кривопуста. На «Гуморину» в м. Чернівці поїхали Михайло Войнаренко та Микола Лук'янюк. Після повернення було прийняте рішення провести гуморину в ХТІПО, що і було здійснено 14 квітня 1977 року.

Дійство, організоване ініціативною групою у складі Петра Вжечинського, Миколи Лук'янюка, Володимира Кривопуста, Олександра Ступака, Євгенія Філона, Людмили Пилипенко та ін., відбувалося в приміщенні міського будинку культури і пройшло з величезним успіхом. Це і було народженням Студентського театру естрадних мініатюр "ЮМОДЕС" (Юмор –дело серьезное).

Офіційним керівником СТЕМу був призначений Петро Вжечинський, хоча керували колективом двоє, другим був Микола Лук'янюк.

Колектив відразу став улюбленцем студентської молоді. З 1980 року керівником колективу став випускник ХТІПО, асистент кафедри ТММ і Д М Лук'янюк Микола Васильович.

Новий етап у діяльності СТЕМу відзначився зміною стилю його роботи. Робота колективу базувалась на послідовності і регулярності репетицій, добровільності участі в колективі, постійному тісному контакті з глядачем. Основний закон колективу: нікого силоміць не заганяти до колективу і нікого не виганяти з колективу, всіляко сприяючи виявленню і розвитку здібностей кожного.

Загальна кількість колективу разом з підготовчою студією в середньому завжди нараховувала приблизно 50 чоловік.

У програмі СТЕМу були твори вітчизняних письменників-сатириків Ф. Камова, А. Курлянського, А. Хайта, Е. Успенського, М. Жванецького, Л. Ізмайлова, М. Зощенка та ін., уривки із спектаклів, а також мініатюри і спектаклі, які створювались авторами колективу.

За час роботи колективу було створено і поставлено ряд новорічних спектаклів, таких як: "Машина часу", "Новорічний сон студента", "Небесна комедія", "Блакитний вогник" та ін. Було проведено 37 гуморин за участю СТЕМу "ЮМОДЕС", а також СТЕМів ВНЗ

України. Знято короткометражні фільми “Народження ідеї”, «Викрадення Мадонни», “Парашутисти” та ін..

Сьогодні в творчому доробку колективу СТЕМу більше 500 мініатюр і уривків із спектаклів. Репертуар різноманітний: опера “Ніч перед екзаменом”, балет “Навколо лебединого озера ”, пародійний танець “Сіртаки”, музична пародія “На рубежі естради”, синхробуфанада „Передекзаменаційні кошмари”.

Виступи колективу мають сатиричний, виховний характер і направлені на боротьбу з недоліками, які зустрічаються в студентському житті.

Студентський театр естрадних мініатюр “ЮМОДЕС” проводить велику роботу з культурного обслуговування молоді, регулярно виступаючи перед молоддю міста, області, міст України, колишнього Союзу. Колектив працював у складі агітпоїзда ЦК ВЛКСМ “Молодогвардієць” у Західному Сибіру. СТЕМу “ЮМОДЕС” аплодували в Польщі, Болгарії.

У 1985 році СТЕМу було присвоєне звання “Народний самодіяльний колектив”.

СТЕМ “ЮМОДЕС” неодноразово був лауреатом і переможцем фестивалів різних рангів: у м. Чернівці “Студентська сцена”, м. Суми “Студентство, сатира, гумор”, м. Рівне “Шалантух”, м. Запоріжжя „Студентські жарти” та ін..

У 1986 р.– медаль ВЦСПС за досягнення в самодіяльному мистецтві.

У 1987 р.– лауреат II Всесоюзного фестивалю народної творчості в Москві.

У1995 р.– лауреат Всеукраїнського фестивалю самодіяльних художніх колективів профспілок.

У 1997 р. році колектив став володарем ГРАН-ПРІ фестивалю «Шалантух– 97”, м. Рівне.

У 2001 році колектив став переможцем у номінації “За краще висвітлення студентської тематики” на фестивалі “Студентські жарти” у м. Запоріжжя. Цього ж року колектив став лауреатом III Всеукра-

їнського фестивалю самодіяльних художніх колективів профспілок.

У 2003 році колектив став переможцем у номінації “За краще втілення образу” на фестивалі “Шалантух – 2003 ” у м. Рівне.

У 2004 році колектив став переможцем у номінації “Студентська тематика” на фестивалі “Шалантух – 2004 ” у м. Рівне.

2005 рік – приз «За вірність жанру», Міжнародний фестиваль СТЕМів «Шалантух–2005», м. Рівне.

У 2006, 2007, 2008 роках колектив був лауреатом Міжнародних фестивалів “Шалантух – 2006, 2007, 2008”, м. Рівне.

У 2009 році – переможець фестивалю гумору «Кумедна бочка», м. Чернігів.

У 2010, 2011 роках – лауреат Міжнародних фестивалів “Шалантух – 2010, 2011”.

У 2012 р.– перемога в жанрах «Авторський монолог» і «Краща мініатюра», в загальному – II місце в Міжнародному фестивалі «Шалантух – 2012», м. Рівне.

У 2013 р.– на Міжнародному фестивалі СТЕМів «Шалантух – 2013» колектив отримав чотири дипломи: «За кращий чоловічий монолог», «За кращий жіночий монолог», «За краще втілення студентської тематики», «За перемогу III ступеня»

Колектив є членом Міжнародної європейської асоціації самодіяльних театрів.

При колективі працює студія, яка базується на раніше існуючій формі виховної роботи – факультеті громадських професій. Учасники колективу паралельно з творчою діяльністю навчаються в студії, після закінчення університету разом із дипломом отримують сертифікат установленого зразка про закінчення акторського або режисерського відділення студії.

Нашу школу пройшли багато відомих людей міста, України, світу: Олександр Ступак, Людмила Пилипенко, Микола Дзюбаба, Сергій Григорчук, Артур Рудницький, Сергій Ігнатенко, Олег Віш, Володимир Михайлюк, Анатолій Каназюк, Сергій Супрунов, Влад Мамчур, Юрій Когут, Олег Супрунюк, Олександр Мельник, Павло Польовий, Андрій Лямзін, Юрій Шефнер, Діана Штрейс, Микола Суслов, Олександр Нікітін, Олександр Пишненко, Іван Золотенко, Анна Лук’янюк, Максим Радчук, Сергій Ярощук, Лілія Назарук, Руслан Гонта, Микола Лук’янюк (молодший) і багато, багато інших.

Колектив підтримує тісні зв'язки зі СТЕМами ВНЗ міст Одеси, Вінниці, Тернополя, Львова, Сум, Києва, Чернівців, Рівного, Запоріжжя, Курська, Брянська, Іваново, Гомеля, Тирасполя. На основі творчих зв'язків з творчими колективами країн СНД у 2010 році було започатковано Міжнародний фестиваль студентських театрів естрадних мініатюр «Вечори на хуторі без декана…» за участю СТЕМів міст України, Росії, Білорусії, Придністров'я.

Робота колективу неодноразово відзначалась у міській, обласній та державній пресі, по радіо та в телевізійних передачах.

Колектив є одним із улюбленців студентської молоді, а його учасники – активними пропагандистами здорового і веселого способу життя.

Перша команда КВН у нашому навчальному закладі була створена в 1990 році на базі СТЕМу. Причиною створення був виклик команд із Кам'янця-Подільського команд, з педагогічного і сільськогосподарського інститутів за підтримки обкому комсомолу.

Гра пройшла весело і закінчилася перемогою команди педагогічного інституту. Наша команда була другою.

Перша спроба і надихнула на створення КВН-клубу, проведення чемпіонату КВН у межах інституту.

Першими ентузіастами КВНівського руху стали Сергій Ковальчук, Лідія Торгова, Світлана Ковальчук. Саме молодий викладач Світлана Ковальчук, і була першим куратором знаменитої команди КВН «Три товстуни».

Команда КВН «Три товстуни» була першим досягненням КВН-клу-

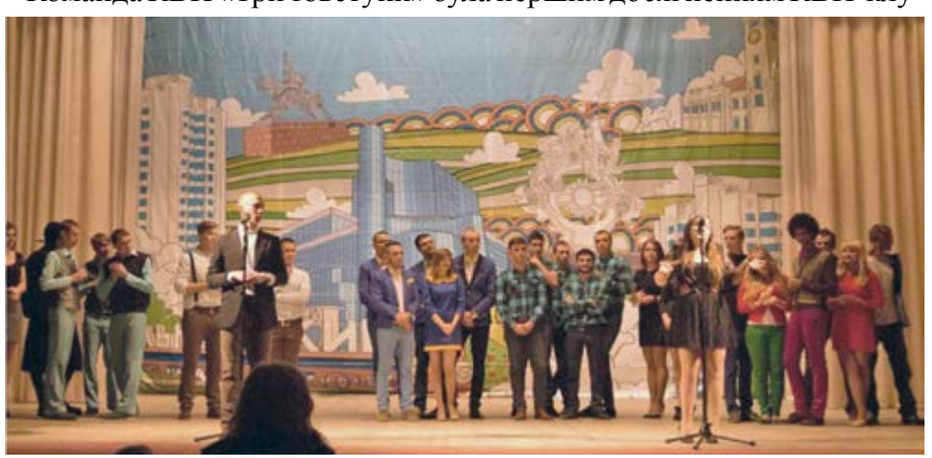

бу і Технологічного університету Поділля, оскільки на 80% складалась із студентів нашого університету. Під кінець минулого тисячоліття команда стала чемпіоном Української ліги КВН (Олександра Маслякова). У цей час активно почав розвиватися КВНівський рух в університеті. Справу підтримали декани факультетів: Абрамов Олексій Олексійович, команда КВН «Мужики», чемпіони КВН – України; Бондаренко Микола Іванович, команда КВН «Стильний вітер», учасники фестивалю в м. Сочі; Торгова Лідія Володимирівна, команда «ТМ-TV»; Косєнков Володимир Данилович, команда «Студія – 220»; Третько Віталій Віталійович, команда «ОВКДП». У КВН грають практично всі факультети, і навіть факультет заочного навчання № 2.

Наші зірки: Микола Бохонок, Олександр Іванов, Руслан Косовський, Олесандр Педан, Богдан Місюренко, Максим Радчук, Сергій Слободенюк, Сергій Войтович, Денис Піменов та багато інших.

У сьогоднішньому тисячолітті ідея виходу на телевізійний екран в лігу О. Маслякова, як правило, може бути лише мрією та ще й дуже дорогою. Саме тому наш КВН-клуб вирішив іти іншим шляхом, шляхом створення свого університетського центру КВНівського руху.

На сьогодні під егідою Хмельницького національного університету успішно працюють три ліги КВН трьох рівнів:

І рівень – відкрита міська ліга школярів 12 команд шкіл м. Хмельницького. На третьому році діяльності цієї ліги до нас потяглися команди з міст: Старокостянтинова, Кіровограда, Тернополя, Харкова. Щорічно в чемпіонаті беруть участь приблизно 100 учасників.

ІІ рівень – відкрита ліга Хмельницького національного університету, яка розширила сферу своєї діяльності. У чемпіонаті цієї ліги щорічно беруть участь приблизно 15 факультетських команд КВН ХНУ та університетів міст: Хмельницького, Вінниці, Тернополя, Кам'янця-Подільського. Приблизно 100 учасників.

ІІІ рівень – Подільська ліга КВН – у середньому 30 команд з міст України від Львова до Луганська. Приблизно 200 учасників.

У цілому учасників команд КВН приблизно 400 осіб. За один творчий сезон кожна ліга проводить у середньому по 7…8 заходів, до яких залучаються близько 700 глядачів-учасників дійств, а за рік КВНівці заряджають гумором близько 20000 глядачів.

СТУДЕНТСЬКИЙ ЛІТЕРАТУРНИЙ ТЕАТР «ГЛОРІЯ»

Керівник та режисер театру «Глорія« Ковль Т. П.

Студентський літературний театр «Глорія» є самобутнім творчим колективом творців-однодумців, окрилених мистецтвом українського Живого Слова, що оригінально і самовіддано розвивають національну ідею. Загальновідомо, що основи професійного українського театру закладали аматорські колективи. Ось і у Хмельницькому національному університеті, на гуманітарно-педагогічному факультеті, при кафедрі української філології, за ініціативою студентів-театралів і викладача Таїсії Петрівни Коваль та за підтримки завідувача кафедри української філології Антоніни Петрівни Грицевої, 25 травня 2008 року було створено студентський літературний театр «Глорія».

9 листопада 2011 року, з нагоди Дня української писемності та мови, у рамках літературно-мистецького проекту: «Слово – це те, що житиме вічно», театрали залучили до свого творчого кола ще і юних письменників, що, одночасно, спонукало і до відкриття літературного клубу «Роса».

Керівниками студентського літературного театру «Глорія» і літературного клубу «Роса» стали: завідувач кафедри української філології, доктор філологічних наук, професор Михайло Миколайович Торчинський та старший викладач кафедри української філології, діяч аматорського театрального руху Таїсія Петрівна Коваль. З театральною молоддю плідно працюють творчі педагоги-словесники: кандидат філологічних наук, доцент Марія Михайлівна Гавриш і викладач кафедри української філології Анатолій Миколайович Янчишин.

Глоріанці – свідомі громадяни-патріоти, митці, що залюблені у красу Живого Слова, пісню, танець і сценічне мистецтво. Це обдаровані артистичним талантом та окрилені душею випускники, студенти, викладачі і співробітники Хмельницького національного університету; шкільна театральна молодь; професійні митці міста Хмельницького. Їх духовним наставником у художньо-творчих пошуках і експериментах, від часу створення «Глорії», став перший проректор Хмельницького національного університету, видатний український поет-пісняр Михайло Петрович Войнаренко, а координатором культурно-просвітницької діяльності на міському та обласному рівнях – кандидат фізико-математичних наук, доцент Хмельницького національного університету, член Національної спілки письменників України, голова Хмельницького обласного об'єднання Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Тараса Шевченка, лауреат Хмельницької обласної премії ім. Тараса Шевченка Віталій Цезарійович Міхалевський.

Мета діяльності театру «Глорії» – збереження, розповсюдження і створення національно-культурних цінностей; популяризація, засобами театрального мистецтва, невичерпних джерел українського фольклору, творів української класичної спадщини, кращих зразків сучасного мистецтва і створення оригінальних художньо-мистецьких творів; розвиток у студентів творчого потенціалу, патріотичних почуттів, національної самосвідомості, гордості за Український народ та його внесок у скарбницю світової культури.

Аматори мають можливість професійно оволодівати мистецтвом красномовства і художнього читання, основами акторської майстерності, літературної творчості, театральної педагогіки. Саме тому студентський театр «Глорія» є автором і організатором літературно-мистецьких проектів, присвячених Т. Г. Шевченкові, культурно-освітніх заходів, приурочених ювілейним датам українських митців, зустрічей із сучасними українськими митцями, авторських літературних вечорів, поетичних вернісажів до Всесвітнього дня поезії, культурологічних поїздок-екскурсій і виїзних театральних виступів.

Формами і видами художньої діяльності колективу є: театральна вистава, перформенс, національно-патріотичний форум, театралізоване дійство, літературно-музична композиція, літературно-мистецький бомонд, літературний концерт, стилізація народного обряду, конкурси-фестивалі.

Зазначимо, що під егідою ректора Хмельницького національного університету Миколи Єгоровича Скиби та за сприяння профспілкової організації студентів, театр «Глорія» організовує і щорічне «Духовне сходження на Тарасову гору» у місті Каневі, де презентує широкому загалові нові творчі роботи.

Сценарною основою театральних постановок «Глорії» став український фольклор, художня література, твори музичного мистецтва, факти історії України. На прем'єрах «Глорії» відбувається сценічне втілення ідеї універсальності генія Тараса Шевченка, багатогранності іпостасі поета. Акцент інтелектуальних вистав «Воскресає

душа, воскресає…» (2008 р.), «Український син Всесвіту» (2009 р.), «Благовісник української долі» (2010 р.), «Великий льох» (2011 р.), «Борітеся – поборете!» (2012 р.), «Свою Україну любіть!» (2013 р.), «Тарасові Небеса…» (2014 р.), «Душі почину і краю немає…» (2016 р.) скеровано на невідомі українському загалові факти з біографії митця, малодосліджені та вилучені у свій час вульгаризаторською критикою твори Т. Шевченка.

Однією із найяскравіших сторінок діяльності театру «Глорія» є організація і проведення,

за сприяння декана гуманітарно-педагогічного факультету Людмили Леонідівни Станіславової, І фестивалю українського гумору і презентація комедії «Студентське Королівство яснодумаючих комі-

ків» (2011 р.).

Театральний колектив «Глорія» розвивається за принципом наступності поколінь, які пристрасно присвячують студентське життя навчанню, науці та сцені. Досвідчені студенти-театрали є членами Ради «Глорії», авторами індивідуальних номерів, членами журі філологічних конкурсів, ведучими міських

концертних програм, учасниками радіо- і телепрограм. В історію становлення театрального колективу вписано більш ніж 200 імен наших неймовірно талановитих студентів-артистів, серед яких солісти і лідери «Глорії»: Катерина Волошина, Антон Вараниця, Ольга Садігурська, Надія Босак, Кирило Вдовиченко, Дар'я Лужняк, Юлія Кордос, Андрій Любченко, Анна Якуц, Богдан Любиченко, Юлія Козлюк, Вікторія Боднарчук, Людмила Кушлак, Тетяна Буткалюк, Інна Фриз, Дмитро Терещенко, Юлія Гончар, Маруся Любець, Вікторія Лімбах, Оксана Іванчишин, Андрій Слабкий.

Колектив успішно реалізує оригінальні проекти у співпраці з первинною профспілковою організацією студентів Хмельницького національного університету; з Хмельницьким обласним об'єднанням Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Тараса Шевченка, з Хмельницькою обласною універсальною науковою бібліотекою ім. Миколи Островського, з управлінням молоді і спорту Хмельницької міської ради. Особливо плідною є багаторічна співтворчість «Глорії» з НБ ХНУ у рамках проекту «Читання книги та її популяризація в науковій бібліотеці Хмельницького національного університету». З 2015 року «Глорія» розпочала дружню співтворчість з юними ораторами-артистами НВК «Мої обрії» м. Хмельницького.

У концертних програмах і театральних виставах «Глорії» брали участь професійні митці України, зокрема: заслужена артистка України Валентина Щур, лауреат Хмельницької обласної премії ім. Тараса Шевченка Валерія Разумова, лауреат Хмельницької обласної премії ім. Тараса Шевченка, член Президії Хмельницької обласної організації Національної спілки журналістів України Микола Кульбовський; член Спілки християнських письменників України, член

Всеукраїнської творчої спілки «Конгрес літераторів України» Марія Дем'янюк; лауреат Хмельницької міської премії ім. Богдана Хмельницького, член Національної спілки письменників України, директор Хмельницького літературного музею Василь Горбатюк. Гість Хмельницького національного університету – лауреат Шевченківської премії, Герой України

Іван Драч у виступі перед глядачами зазначав, що «першорядне значення університетського літературного театру «Глорія» в тому, що у ньому професійно об'єднано різні вікові групи талановитих людей, які дарують глядачеві свою благодатну енергетику, енергію Живого Слова й енергію Слова Шевченка».

Студентський літературний театр «Глорія» нагороджено: грамотами і подяками Хмельницького національного університету, подякою Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка за вагомий внесок у просвітницьку та виховну роботу

серед молоді Хмельниччини, високий професіоналізм, активну популяризацію творчої спадщини Т. Г. Шевченка та з нагоди Міжнародного дня театру; дипломом Святошинської районної у місті Києві державної адміністрації за реалізацію Державної молодіжної політики у напрямку патріотичного виховання молоді та за активну участь у заходах, присвячених 65 річниці Дня Перемоги у другій світовій війні; дипломом ХОО ВМГО «Студентська республіка» за активну співпрацю у творчо-мистецькому напрямку; грамотою управління молоді та спорту Хмельницької міської ради за популяризацію української та європейської культури, розвиток творчих здібностей молоді та активну участь у громадському житті міста, дипломом управління культури і туризму Хмельницької міської ради за активну участь у Хмельницькому міському літературному фестивалі «Слово єднає!».

Віхи ...

Червень 1962 р.	Заснування загальнотехнічного факультету. На перший курс вечірньої і заочної форм навчання зараховано 250 студентів. Переведено з інших вузів на старші курси ще 200 студентів заочної форми навчання.
Січень 1966 р.	Факультет переростає у філіал інституту. Функціонує 2 факультети: механічний і загальнотехнічний.
Вересень 1967 р.	Філіал стає самостійним навчальним закладом – Хмельницьким технологічним інститутом побутового обслуговування. У ньому діє 3 факультети: механічний, технологічний та загальнотехнічний. Тут навчається 1500 студентів. На 9 кафедрах працюють 65 викладачів і лаборантів.
Липень 1969 р.	В інституті організовано 4 факультети, зокрема 2 загальнотехнічних: Хмельницький і Кам'янець-Подільський. У період перебування доц. М.І. Карпиленка (з липня 1969 р. по грудень 1974 р.) на посаді ректора в інституті відкрито підготовче відділення та інженерно-економічний факультет.
Грудень 1974 р.	Інститут інтенсивно розвивається під керівництвом проф. Р. 1. Сіліна, який перебував на посаді ректора з грудня 1974 р. до жовтня 2001р. ХТІПО готує спеціалістів для багатьох галузей народного господарства.
Грудень 1988 р.	За здобуті високі показники у фізкультурі і спорті ВДНГ України нагородила університет дипломом III ступеня.
Вересень 1989 р.	ВНЗ набуває статусу Хмельницького технологічного інституту. Побудовано 4 навчальний корпус, 4 і 5 гуртожитки, суперсучасну бібліотеку, їдальню, спорткомплекс, дослідно-експериментальну базу науково-дослідного сектора, два житлових будинки, водовеслувальну базу, розпочато будівництво 5 навчального корпусу. Відкриваються факультети радіоелектроніки, бізнесу і права, по роботі з іноземними студентами. Інститут готує спеціалістів для 47 країн світу. В інституті діють аспірантура та докторантура.
Жовтень 1994 р.	Інститут акредитується за IV рівнем і отримує статус Технологічного університету Поділля. Відкривається підготовка фахівців з 8 нових спеціальностей.
Вересень 1995 р.	Досягнення Технологічного університету Поділля дали можливість заснувати Мукачівський філіал з двома факультетами: інженерно-економічним і технологічним. У 1997 р. філіал став самостійним технологічним інститутом.
Лютий 1996 р.	Створено гуманітарно-педагогічний факультет.
Вересень 1996 р.	Почали виходити журнали: «Проблеми трибології», «Вісник Технологічного університету Поділля», «Вимірювальна техніка в технологічних процесах».
Липень 1997 р.	Університет став переможцем конкурсу Європейського Союзу за програмою ТАСІС «Перепідготовка та працевлаштування офіцерів запасу». Протягом десяти років університет виграв декілька грантів за цією програмою у Міністерстві оборони Великобританії, ОБСЄ і НАТО.
Грудень 1997 р.	Створено центр міжнародних культурних зв'язків.
Жовтень 2001 р.	Ректором університету призначено Миколу Єгоровича Скибу.
Серпень 2003 р.	Університет нагороджений почесним знаком Національного олімпійського комітету «За внесок в олімпійський рух НОК України».
17 грудня 2003 р.	Технологічний університет Поділля реорганізовано в Хмельницький державний університет.

Жовтень 2003 р.	Отримано подяку Міністерства освіти і науки України за сприяння у підготовці та участі збірної команди студентів України у XXII літній Всесвітній універсіаді (21-31 серпня, Корея).
Грудень 2003 р.	На виставці-конкурсі «Високі технології в освіті» отримано золоту медаль за розробку та ефективне використання системи дистанційного навчання.
Лютий 2004 р.	На VII Міжнародній виставці навчальних закладів Хмельницький державний університет нагороджений дипломом за вагомий внесок у модернізацію національної системи освіти.
Квітень 2004 р.	Хмельницький державний університет нагороджено дипломом партнера за участь в організації та проведенні Першого українського студентського фестивалю реклами.
Вересень 2004 р.	Хмельницькому державному університету надано статус національного.
Грудень 2004 р.	Міжнародний академічний рейтинг популярності «Золота фортуна» приніс ректору М.Є. Скибі диплом у номінації «За сумлінну працю, вагомий внесок у справу навчання і виховання студентської молоді та підготовку висококваліфікованих спеціалістів».
Лютий 2006 р.	Університет посів 4 місце за рейтингом вищих навчальних закладів у групі 18 класичних університетів України за 2005 р.
Лютий 2007 р.	Університет нагороджений срібною медаллю X Міжнародної виставки «Сучасна освіта в Україні – 2007» за вагомий внесок у модернізацію вищої освіти в контексті вимог Болонської конвенції у номінації «Впровадження здобутків педагогічної науки в освітню практику».
Лютий 2007 р.	Університет посів 8 місце в групі 24 класичних університетів України за рейтингом Міністерства освіти і науки України за 2006 р.
Лютий 2008 р.	Університет посів 1 місце в міському конкурсі за кращий благоустрій території м. Хмельницького.
Серпень 2008 р.	Ректор ХНУ М.Є. Скиба нагороджений орденом «За заслуги» III ступеня.
Серпень 2008 р.	Здобули золоті медалі на XXIX Олімпійських іграх у Пекіні студентки гуманітарно-педагогічного факультету нашого університету Ольга Жовнір та Галина Пундик.
Грудень 2008 р.	Професору кафедри дизайну Миколі Мазуру присвоєно звання «Народний художник України».
Грудень 2011р.	М.Є. Скибу обрано членом-кореспондентом Національної академії педагогічних наук України.
Жовтень 2012р.	В університеті шість інститутів реорганізовано в сім факультетів: факультет інженерної механіки; факультет технологій та дизайну; факультет економіки і управління; факультет програмування та комп'ютерних і телекомукаційних систем; гуманітарно-педагогічний факультет; факультет міжнародних відносин; факультет дистанційного навчання, післядипломної освіти та довузівської підготовки.
Березень 2015р.	М. П. Войнаренка обрано членом-кореспондентом Національної академії наук України
Березень 2015р.	Відкриття бюсту Т.Г. Шевченка.
Червень 2015р.	За даними національного рейтингу "ТОП-200 України" університет посів 39 місце серед 300 ВНЗ України.

СКОРОЧЕННЯ ДО КНИГИ

1. УФД – Український фондовий дім
2. БД – база даних
3. ЕК – електронний каталог
4. ПК – персональний комп'ютер
5. ВРІ – вибіркове розповсюдження інформації
6. ДОК – диференційне розповсюдження інформації
7. ХТІПО – Хмельницький технологічний інститут побутового обслуговування
8. ХТІ – Хмельницький технологічний інститут
9. ТУП – Технологічний університет Поділля
10. ХДУ – Хмельницький державний університет
11. ХНУ – Хмельницький національний університет
12. ТВШ – технологія виробів із шкіри
13. ТШВ – технологія швейних виробів
14. ТММ – теорія механізмів і машин
15. НДР – науково-дослідна робота
16. САПР – система автоматизованого проектування робіт
17. НДРС – науково-дослідна робота студентів
18. ПКТС – програмування комп'ютерних та телекомунікаційних систем
19. СБМ – студентський будинок моделей
20. ЛУАМ – лабораторія ущільнюючих антифрикційних матеріалів
21. КТБ – конструкторсько-технологічне бюро
22. ПНФТЦ – Подільський науковий фізико-технологічний центр
23. РЕМ – растровий електронний мікроскоп
24. ФПК – факультет підвищення кваліфікації
25. ЕО – економіка і організація
26. ПДФ НФТЦ – подільський філіал наукового фізико-технологічного центру
27. ТМ – технологія машинобудування
28. МСУ – майстер спорту України
29. МСУ МК – майстер спорту України міжнародного класу
30. ЗМС – заслужений майстер спорту.

АВТОРИ МАТЕРІАЛІВ

Айвазян Олена Борисівна
Бельдіїв Микола Миколайович
Бондаренко Микола Іванович
Базильчук Олег Вікторович
Бідюк Наталія Михайлівна
Бойко Юлія Петрівна
Войнаренко Михайло Петрович
Ведєрніков Михайло Данилович
Гуляєва Валентина Олександрівна
Григорук Павло Михайлович
Дорофеєв ОлександрАнатолійович
Журба Ігор Євгенійович
Корнік Наталія Леонідівна
Казімірова Людмила Павлівна
Карачун Віталій Якович
Кармаліта Анатолій Костянтинович
Ковальчук Світлана Володимирівна
Костогриз Сергій Григорович
Коваль Таїсія Петрівна
Кіницький Ярослав Тимофійович
Лопатовський Віктор Григорович
Любохинець Лариса Сергіївна
Мандзюк Ігор Андрійович
Мазур Микола Петрович
Мозолюк Олександр Володимирович
Мясіщев Олександр Анатолійович
Ночка Юрій Іванович
Олександренко Віктор Петрович
Подлевська Наталія Володимирівна
Поліщук Олег Степанович
Петрук Наталія Кирилівна
Приступа Микола Іванович
Романовська Людмила Іванівна
Скиба Микола Єгорович
Савенко Олег Станіславович
Скоробагата Лариса Вікторівна
Соленцов Олександр Олексійович
Стойко Віктор Анатолійович
Славінська Алла Людвигівна
Торчинський Михайло Миколайович
Тюрина Ніла Марківна
Хрущ Ніла Анатоліївна
Цимбалюк Валентин Миколайович
Абрамов Олексій Олексійович
Байдич Людмила Едуардівна
Бодратюк Леонід Петрович
Бегняк Віра Іванівна
Банова Ірина Мусіївна
Бохонько Олександр Петрович
Вичавка Анатолій Анатолійович
Гончар Ольга Іванівна
Горященко Сергій Леонідович
Домбровський Анатолій Броніславович
Диха Олександр Володимирович
Йохна Микола Антонович
Карпенко Віталій Леонідович
Калда Галина Станіславівна
Карван Світлана Анатоліївна
Косіюк Микола Миколайович
Ковтун Ігор Іванович
Косянчук Тетяна Францівна
Косенков Володимир Данилович
Красильникова Ганна Володимирівна
Лук'янюк Микола Васильович
Матюх Сергій Анатолійович
Мартинюк Валерій Володимирович
Мельник Петро Костянтинович
Миронова Наталія Геннадіївна
Нижник Віктор Михайлович
Нікітін Олександр Олексійович
Олександренко Катерина Валентинівна
Потапчук Євгеній Михайлович
Поморова Оксана Вікторівна
Петяк Валентина Іванівна
Ройзман Вілен Петрович
Рудницький Вадим Броніславович
Свіргунець Євгеній Михайлович
Самолюк Олег Григорович
Солтик Олександр Олександрович
Сорокатий Руслан Володимирович
Станіславова Людмила Леонідівна
Урбанюк Євген Антонович
Третько Віталій Віталійович
Фомов Анатолій Дмитрович
Цимбалістий Василь Феодосійович
Чернишенко Сергій Вікторович

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

А

Абрамов О. О. – 75, 255, 268, 273, 274, 473.
Авузяк В. І. – 594, 596, 819.
Адам Табор – 877.
Айвазян О. Б. – 2,74, 75, 84, 96, 127, 138, 169, 209, 222, 242, 885.
Алєксєєнко А. І. – 318.
Алтухова Н. – 140.
Алтухов П. – 224, 225, 244.
Аляб'єв П. – 23.
Амонашвілі Ш. О. – 876.
Андрієнко І. Л. – 61.
Андрійчук М. О. – 331.
Андрійчук Т. М. – 331.
Андрощук І. П. – 510.
Андрощук І. В. – 510.
Асаул А. М. – 876.
Атаманюк Е. А. – 374, 385.
Атаманюк Р. Ф. – 374, 385.

Б

Бабій Ю. О. – 447.
Бабич М. С. – 607.
Багрій О. В. – 299.
Базилюк Е. В. – 334.
Базильчук В. Б. – 534.
Базильчук О. В. – 489, 535.
Баннова І. М. – 46, 54, 222, 275, 320, 322, 332, 334, 684, 694, 726, 828.
Баннов Г. М. – 147, 282.
Баннов О. Г. – 147, 331.
Бабич М. С. – 15, 255, 369, 397, 399.
Бабич Л. М. – 397, 399.
Багрій Р. О. – 470.
Баран Л. С. – 138, 160.
Барановський О. І. – 381.
Барбак Г. – 77.
Барбак І. – 77.
Бардаченко В. Ф. – 439, 447, 456, 655.
Байдич Л. Е. – 146.
Байдюк О. І. – 499.
Бакай В. Й. – 407.
Баландіна В. Г. – 322.
Бармак О. В. – 261, 470, 473.
Басараба Л. П. – 331.
Басалюк Л. Р. – 619, 805, 816, 817.
Басалюк А. І. – 619. 805, 816.
Бацуца В. І. – 230.
Башкін І. М. – 535.
Бегняк В. І. – 2, 255, 264, 322, 336, 342, 620, 621, 623.
Безвух С. В. – 940.
Безносов А.Є. – 268.
Беймук Н. З. – 49.
Бельдіїв М. М. – 973.
Бендель Б. – 77.
Березненко М. П. – 874.
Бескіщенко М. – 57, 64, 76.
Бідюк Н. М. – 195, 543, 576, 578, 579, 582, 696, 709.
Бідюк В. Д. – 487.
Бізюк Н. М. – 576, 578, 579, 582.
Білецький О. О. – 289, 294.
Білик А. П. – 301.
Білик І. А. – 390.
Білик Р. В. – 302.
Білик Ю.М. – 314, 315.
Білоус Р. – 77.
Білощук О. – 161.
Більковський К. Є. – 433.
Більовський К. Е. – 435, 643.
Биков В. Ю. – 198.
Бись С. С. – 273, 281.
Бичко О. М. – 86, 886.
Блажієвський П. В. – 300.
Бобровник В. М. – 390.
Богдан Жултовський – 878.
Богиня Д. П. – 557.
Бойко О. Г. – 730.
Бойко Д. – 97, 110, 119, 129, 130, 139, 140,149, 187.
Бойко Ю. П. – 261, 542, 571.
Бойко П. Д. – 336.
Бойко Р. В. – 423.
Бойко Ю. М. – 447, 450, 451.
Бойчук В. О. – 62, 459, 460, 462.
Боратинець О. В. – 407.
Бородай М. В. – 484.
Бородкін А. – 57, 58, 64, 77.
Болкун Р. – 23.
Бондар К. І. – 362, 363.
Бондаренко М. І. – 2, 45, 75, 101, 255, 257, 366, 369, 372, 398, 399, 403.

Бондарець М. – 32.
Бондарчук Д. – 130.
Бородін В. – 42.
Босак В. М. – 814, 815.
Босак Л. В. – 814, 815.
Бочинська Н. К. – 269.
Бохонько О. П. – 147, 353, 356, 363, 903.
Бродзенська Н. І. – 300.
Брус О. – 119.
Брюхова І. Г. – 327.
Бубка С. Н. – 166.
Бубенщикова Т. Г. – 347, 350, 351.
Будовецька Т. А. – 347.
Булелик Р.І. – 819.
Бурий С. А. – 369.
Бурківський В. – 42.
Бурлаков А. А. – 62, 281.
Бурлаков О. М. – 874.
Бурмістенков О. П. – 873.
Буряк А. В. – 237.
Буханцова Л. В. – 353.
Бушовська Л. Б. – 401.

В

Вавренчук А. А. – 576, 583.
Вавринчук М. П. – 878.
Вальков О. Б. – 433.
Вальчук О. – 77.
Василенко В. І. – 314.
Василишина В. В. – 56.
Василишина В. О. – 74, 887.
Васильківський Д. М. – 557, 702.
Васильчук І. Ю – 129, 150, 173, 187, 918.
Вдовіна Г. В. – 138.
Ведерніков М. Д. – 385, 386, 420.
Великосельська О. М. – 108, 148,159, 888.
Венгржановський В. Л. – 255, 257.
Венгржановський В. А. – 318, 346, 347, 367, 651.
Вешко В. ¬І. – 23, 65, 109, 222, 601, 602, 823, 914.
Вичавка А. А. – 799.
Вишквар І. М. – 312, 817, 884.
Вишнева Н. М. – 937.
Власюк С. – 76.
Вовк Ю. В. – 353, 361.
Войнаренко М. П. – 2, 21, 29, 35. 56, 110, 123, 128, 135, 138, 146, 147, 154, 167, 196, 207, 208, 220, 222, 230, 238, 249, 257, 258, 273, 374, 389, 390 391, 394, 423, 502, 612, 668, 684, 695, 699. 707, 805, 809, 817, 844.
Войтова Ю. – 23, 32, 49, 52, 57, 58, 66.
Войтова І. І. – 881.
Войтюк О. П. – 455.
Возняк А. Г. – 300.
Волос С. О. – 1010.
Волошин М. Я. – 258, 612.
Воронін Г. Ф. – 314.
Воронін В. Г. – 649.
Воронов В. І. – 596, 819.
Врублевський О. – 23.
Вусатюк М.І. – 75, 595, 596.
Вусатюк М. А. – 819.

Г

Гавриленко А. – 76, 77, 87, 119, 129.
Гаврилюк Г. В. – 435.
Гавронський В. Є. – 447, 450, 451.
Ганжуров С. М. – 14, 267, 268, 287, 484, 649, 807, 833.
Ганжута В. М. – 302.
Ганзюк Л. І. – 259, 325, 327, 651.
Галіцейський В. – 58.
Гапченко О. В. – 589.
Геєць В. М. – 874.
Герасимюк М. – 109.
Германюк І. А. – 396.
Гериш Є. Б. – 484.
Герц А. А. – 590, 593.
Гладкий Я. М. – 15, 70, 255, 256, 270, 281, 283, 286.
Гладкова В. М. – 528.
Глухенька В. О. – 74, 127, 243, 889.
Глушковецька Н. А. – 573.
Гнатюк Є. Г. – 456.
Головченко Л. – 23, 32, 49, 109.
Головко Г. С. – 314.
Голодинська О. – 126.
Голонжка В. М. – 484, 486, 880.
Гольденгорін Б. І. – 875.
Гончар В. А. – 261.
Гончар О. І. – 408, 686, 708, 879.
Гопуляк В. М. – 589.
Горбачов П. А. – 301.

Горбатюк К. В. – 433, 435.
Горбатюк Є. А. – 649.
Гордеєв А. І. – 281, 282, 284, 286, 701.
Горецький В. Є. – 463, 482.
Горинь М. О. – 167.
Горобчишина В. С. – 362.
Горошко А. В. – 488.
Горячок І. В. – 495, 497, 521.
Горященко С. Л. – 236, 312, 659, 663, 683, 684, 721.
Горященко К. Л. – 455, 696.
Гнатюк П.В. – 58.
Григорєва Л. В. – 590.
Григорук С. С. – 11, 474,
Григорук П. М. – 261, 370, 383, 704, 708.
Григорук М. П. – 433, 435, 436.
Григорчук М. М. – 566.
Григоренко О. П. – 21, 147, 562, 566, 864.
Григоренко І. М. – 102.
Гризовська Л. О. – 416.
Гриндій О. С. – 590.
Гриневич Р. В. – 656.
Гриньков О. – 76.
Грицева А. П. – 495, 496.
Грищенко І. М. – 875.
Грузицький В. – 58.
Гришун І. – 210.
Грицина Р. – 77.
Грицина Л. А. – 557.
Грицьов Л. І. – 595.
Гродовський О. В. – 426.
Гудзь В. І. – 261, 310.
Гуляєва В. О. – 310, 677, 695.
Гуменчук О. І. – 331.
Гуменюк І. П. – 396.
Гуменюк Л. І. – 397.
Гуржій А. М. – 198.
Гурман І. В. – 462.
Гурний О. – 76.
Гурський О. О. – 312.
Гуцал Ж. Д. – 368. 397.

Д

Данилюк В. В. – 927.
Дармороз Г. А. – 576.
Даценко О. Ф. – 593.
Двулята С. – 23.
Джигун Н. В. – 506.
Джулій В. М. – 443, 456, 459, 460.
Дзюба М. І. – 557.
Дзядух А. – 64.
Декалюк О. В. – 413.
Делей В. І. – 477.
Демчишен В. В. – 969.
Демчишин А. І. – 477, 478.
Дем'янюк М. Б. – 62, 589.
Дем'янчук Н. Б. – 138.
Дідишена О. В. – 160.
Діріх Петер – 875.
Диха С. В. – 138.
Диха О. В. – 155, 273, 274, 306, 309, 698, 700, 707, 725.
Диха М. В. – 408, 703.
Диха М. О. – 470, 473.
Добжанський Леник Адам – 876.
Добровольський Р. – 42.
Довгальов М. А. – 207, 233, 234, 1009.
Долинський Є. В. – 573.
Домбровський А. Б. – 318, 336, 338, 342.
Домбровська О. М. – 353, 356, 361.
Домінов А. О. – 442.
Доротюк О. – 931.
Дорофеєв О. А. – 297.
Доценко І. В. – 713.
Драпак Г. М. – 204, 257, 271, 310, 311, 312, 315, 666, 685, 741.
Драпак З. Т. – 486.
Драпак А. І. – 677.
Драч І. В. – 474.
Драчук Р. В. – 138, 890.
Дробот О. С. – 273.
Дубач В. С. – 321, 362.
Думанська І.В. – 557.
Дунець І. І. – 56, 76, 86, 109.
Дуда Т. Т. – 392.
Дудаков Ю. – 130.
Дупляк О. М. – 433, 435, 436.
Дячок О. – 23, 62.
Дячок В. В. – 562, 563, 564.
Дячук А. О. – 517.

Є

Євдокіменко В. І. – 318.
Євтушок В. П. – 447.
Єдинак Н. Д. – 62.
Ємець О. В. – 62.

Ємельяненко Я. М. – 62.
Ємельяненко Л. М. – 254.
Ємчук Л. – 935.
Єрмаков М. – 130.
Єрьоменко О. І. – 486.
Єфремова О. О. – 517.
Єхануров Ю. – 124.

Ж

Жарий В. – 76, 119.
Жмакін О. С. – 407.
Жовтобрух Д. – 58.
Жовнір О. – 140, 149, 161, 172, 186, 244, 601, 602, 917.
Жовнір М. П. – 397.
Жолобайло А. – 87.
Жултовський Б. – 219.
Журба І. Є. – 2, 261, 397, 566, 567.

З

Заболотний Р. – 65.
Заболотний Я. – 224, 225.
Забурмеха Є. М. – 426.
Завальнюк О. М. – 167.
Завгородня Т. П. – 21, 420, 426, 435, 670.
Заверач М. М. – 258, 612.
Заїкіна В. В. – 479.
Залевський А. І. – 302.
Залізецький А. М. – 312, 314.
Западенко І. – 944.
Заславська О. А. – 217.
Заславська О. О. – 389.
Засорнов О. С. – 361.
Засорнова І. О. – 361.
Заспа Ю. П. – 486.
Захожа Н. – 119, 129.
Збрицький В. Л. – 268.
Збріжор Е. Г. – 324.
Зварич З. М. К. – 368. 478, 562.
Земський Ю. С. – 2, 562, 564.
Зелена М. – 946.
Зозуля Н. – 140, 173.
Золотенко Е. О. – 314.
Злотенко Б. М. – 703.
Зотін В. К. – 484.
Зубар Л. Ф. – 882.

І

Іваненкова В. – 94.
Іванова Т.О. – 321.
Іванюк М. М. – 463, 465.
Ігумнов Б. М. – 407, 418, 420.
Ігумнова О. Б. – 505.
Іжевський П. Г. – 381.
Ільїн Г. П. – 280.
Іляшенко С. М. – 426.
Ісаєнко В. К. – 397.
Ісаєв В. Д. – 485.
Іспаленко С. В. – 300.
Іщенко Л. І. – 86, 138, 891.
Іщук В. І. – 258, 269, 312, 612.

Й

Йохна М. А. – 2, 11, 91, 101, 116, 168, 195, 204, 208, 215, 231, 239, 249, 374, 410, 412, 413,557, 741, 852.

К

Кабашнюк В. О. – 237, 904.
Каденко О. А. – 529.
Казамарчук С. П. – 903.
Каземірас Рагульскіс – 875.
Казімірова Л. – 147.
Казмірчук О. Д. – 336, 342.
Калда Г. С. – 62, 208, 301, 659, 659, 700, 707, 809.
Калініченко О. О. – 590.
Калина В. М. – 342.
Камбург В. Г. – 270, 468, 474, 510.
Каньковський І. Є. – 254, 489, 490, 514, 687.
Кантемир І. І. 478, 479, 480.
Капінос Г. І. – 420.
Капінос В. І. 477, 481.
Каплун В. Г. – 157, 261, 270, 273, 287, 294, 295, 658, 668, 683, 695, 809.
Каплун П. В. – 666, 668.
Капустенський П. Г. – 259, 310, 311, 312.
Каратеєв А. М. – 650.
Каратеєв В. А. – 651.
Каразей В. Д. – 256, 281, 282, 284, 286, 933.
Карачун В. Я. – 881.
Карван С. А. – 62, 261, 321, 347, 351, 682, 704, 730.
Кармаліта А. К. – 312, 315, 332.
Карпенко В. Л. – 2, 793.

Карпиленко М. І. – 14, 599, 649, 807, 833.
Карпова Л. В. – 447.
Каратєєв А. М. 345.
Карташов Р. П. – 260, 439, 447.
Карякін В. А. – 442.
Катеринчук І. С. – 474.
Качановецький В. – 140.
Качурик І. І. – 486.
Каштальян А. С. – 487.
Квасниця О. – 110, 139, 140, 150, 210.
Квасницька Р. С. – 208, 381, 383.
Квасницький В. В. – 596.
Квашенко А. П. – 347.
Керзюк В. І. – 479, 480.
Кенц В. І. – 810.
Кіницький Я. Т. – 2, 61, 86, 103, 145, 271, 273,287, 289, 295, 650, 664, 670, 708, 793, 809, 855.
Килимник О. М. – 301.
Кириченко В. І. – 321, 322, 346, 350.
Киричеко І. М. – 666.
Клаудіш Леник – 878.
Кличко В. В. – 184, 187.
Кльоц Ю. П. – 456, 713, 716.
Коваль Д. – 225.
Коваль Л. – 57, 64, 65, 76, 87, 119, 324.
Коваль Т. П. – 222, 495, 497, 501, 1024.
Коваль О. – 87, 109.
Коваль Л. С. – 598.
Ковалевський В. В. – 260, 439, 656.
Ковальчук С. В. – 208, 269, 408, 423, 424, 425, 426, 691, 702, 708, 723.
Ковальчук С. С. – 281, 444, 470, 473, 698.
Ковтанюк Р. – 129.
Ковтун В. В. – 198, 271, 273, 297, 298, 670.
Ковтун І.І. – 301, 331.
Ковтун І. Ю. – 390.
Ковтун Л. О. – 455.
Ковшова О. – 140.
Кожушко О. – 87.
Козак М. – 73.
Козак Н.¬ – 626.
Козаченко С. В. – 589.
Кокідько Т. – 129, 130, 150.
Колібабчук М. – 238.
Коломієць І. Д. – 318, 484.
Комарницький В. – 64, 76, 87, 96, 110.
Комарницький Р. – 130.
Кондратюк І. – 87.
Кондратюк І. В. – 1006.
Кондратюк О. ¬– 109, 110, 119, 130, 139.
Кондратюк В. І. – 198, 258, 299, 612.
Кондратюк М. А. – 650.
Копилов С. А. – 198.
Корнік Н. Л. – 147, 249, 392, 758.
Корницька Л. А. – 126, 510.
Корнеєв А. – 87, 110, 130.
Король С. В. – 577.
Королевська А. В. – 566, 568.
Коротич О. О. – 311.
Коссак В. М. – 591.
Косар В. Л. – 595, 596, 819.
Косенков В. Д. – 204, 255, 257, 439, 484? 485,487, 651,656.
Косіюк М. М. – 57, 281, 282, 284, 286, 643, 924.
Косіюк О. – 949.
Косневич А. – 64.
Костецький С. – 146.
Костенко І. – 201.
Костишина Г. І. – 486.
Костогриз С. Г. – 2, 21, 53. 56, 72, 177, 263, 268, 270, 273, 288, 289, 292, 295, 612, 619, 621, 649, 668, 695, 809, 866.
Кострицький В. В. – 877.
Костров Ю. В. – 47, 138, 893.
Костюк О. М. – 389.
Косянчук Т. Ф. – 609, 625, 584, 590.
Коханська А. О. – 499.
Кохапка О. М. – 254, 528.
Кочмарська В. – 49.
Кошель В. П. – 254,280, 649.
Кошонько О. В. – 381.
Кравець І. М. – 385.
Кравчук І. – 149, 160.
Кравчук С. Й. – 593.
Кравченко М. Й. – 367.
Кравцов М. І. – 23, 77.
Крамар В. Б. – 542.
Красильникова Г. В. – 37, 256, 264, 266, 510, 620, 623, 624, 702.
Красильников С. Р, – 301, 459, 462.
Краснюк Л. В. – 361, 363.
Кремень В. Г. – 83, 114, 126, 205, 245, 662, 693, 874.
Кривий С. Л. – 269, 271, 467, 468.
Крижанівський С. А. – 281.
Круглов В. К. – 325.
Кругляк Б. С. – 389, 390, 391.
Крук А. – 57, 64, 65, 76.
Ксьондз С. М. – 380, 381.
Кудрявцева А. О. – 877.
Кудряшова О. – 76.
Кудряшов Д. – 130.
Кузічкін Л. І. – 447.
Кузьма Л. М. – 281, 951.
Кузьменко А. Г. – 269, 270, 271, 273, 274, 309, 668, 696.
Кузьмич В. Ф. – 594.
Кузяєв Б. А. – 280.
Кукса О. – 119.
Кулинич О. І. – 390.
Кулик І. М. – 477.
Кулик Й. М. – 484.
Купчишена Ю. А. – 573.
Кураш А. – 76.
Кучеренко М. В. – 138.
Кучерук О. Я. – 269.
Кушнір Ю. – 42.
Кушта М. – 140.
Кущевський М. О. – 353, 356, 358, 362, 363.
Кухар Р. – 49.
Кухар Н. – 119.

Л

Ларіонова К. Л. – 381.
Лахман В. – 162, 172, 201.
Левченко М. О. – 557.
Левченко А. В. – 588.
Ленчицька Л. І. – 138.
Лесюк І. І. – 481.
Леськів В. Д. – 280.
Лещенко А. – 140.
Лещенко О. – 140.
Лівшун О. В. – 510.
Ліпницький О. П. – 324.
Лісевич С. П. – 314.
Лісова К. – 109, 110, 119, 130, 139.
Лісовський В. С. – 591.
Ліствін К. В. – 271, 297, 299.
Літинська В. А. – 385.
Ліщук О. Т. – 874.
Либа В. П. – 321, 338, 699, 725, 809.
Линць М. М. – 535.
Литвинов О. В. – 1008.
Лисак Г. О. – 577.
Лищук О. А. – 471.
Лобанова Г. Є. – 336, 342.
Ложкін Г. В. – 535, 537.
Локазюк В. М. – 21, 41, 157, 439, 441, 442, 443, 447, 456, 656, 657, 716, 809.
Лопатовський В. Г. – 390, 612.
Лось Г. О. – 477, 478, 599.
Лось Г. А. – 650.
Лужанський В. І. – 447.
Лужецький А. І. – 590.
Лукашук О. – 86.
Лукашенко В. В. – 96, 97, 109, 110, 119, 601, 602, 919.
Лук'янюк М. В. – 147, 232, 289, 291, 294, 295, 296, 952, 1018.
Лук'янова В. В. – 408, 699, 707, 726.
Луцюк С. В. – 96, 159.
Любинецький В. Й. – 594.
Любохинець Л. С. – 369, 397, 398, 404, 686. 726.
Любчик В. Р. – 447, 701.
Любченко Н. Л. – 590.
Люлькун Н. А. – 264.
Лютко Н. В. – 589.
Ляшеник А. В. – 471.

М

Магдюк О. В. – 577.
Магера Н. С. – 332.
Мазарчук А. Ю. – 433, 643.
Мазурчак О. В. – 909.
Мазур М. П. – 53, 70, 93, 256, 271, 281, 282, 284, 286, 584, 666, 700, 714.
Мазур М. І. – 331.
Мазур О. М. – 331.
Мазур М. О. – 658.
Мазур Ю. Я. – 578.
Мазюков В. С. – 301.
Майберг А. С. – 908.

Майдан П. С. – 315.
Майструк С. В. – 159.
Макаришкін Д. А. – 447, 451.
Маковкін О. М. – 309.
Макутра В. О. – 148, 160.
Малашевська В. – 119.
Малигін А. А. – 281.
Малигін О. В. – 542, 562, 566, 567, 568.
Малишев Г. – 42.
Мандзюк І. А. – 321, 325, 338, 701, 726.
Манзюк Е. А. – 314, 471, 473.
Манталюк О. В. – 433.
Мартинюк С. Б. – 138.
Мартинюк В. В. – 157, 204, 439, 450. 451, 454, 702.
Мартинюк О. В. – 577, 578.
Мартинов М. Г. – 302.
Марчак Т. Ф. – 86, 96, 148, 159, 893.
Марченко В. Л. – 261, 700.
Марченко М. В. – 289, 294.
Маслянко Г. А. – 906.
Матвієнко В. І. – 649.
Матвійчук П. О. – 380.
Матеруа Ж. Г. – 62.
Матеюк О. П. – 517.
Матюх С. А. ¬– 2, 249, 258, 557, 612.
Матіїшин М. В. – 258, 301, 612.
Махнюк П. – 928.
Мацей О. О. – 243, 894.
Машовець Н. С. – 299.
Медведчук Н. К. – 294, 296.
Мейш А. В. – 400.
Мельник П. К. – 2, 811.
Мельник І. – 49.
Мельник В. І. – 77, 312, 314.
Мельник А. – 119.
Мельник А. О. – 609.
Мельник С. І. – 123, 168, 390, 565, 910.
Мельник Т. Б. – 138, 160.
Мержук А. – 87.
Мехтієв Т. – 109.
Міляр Е. Р. – 873.
Міхалевський В. Ц. – 222, 230, 471, 882.
Міхалевська Г. І. – 478.
Міняйло П. В. – 300.
Місяць А. П. – 593.
Міхліч Б. Б. – 312.
Мішан В. В. – 447.
Мигалина Ю. В. – 346.
Миколін Р. – 130.
Милько В. В. – 281, 282.
Миронова Н. Г. – 489, 514, 515.
Мисіна І. Д. – 160.
Мисліборський В. В – 301.
Михайлінчик В. В. – 172, 200, 201, 920.
Михайловський Ю. Б. – 312, 315.
Михайловська І. М. – 379, 381, 383.
Михайловська О. А. – 336, 342.
Михальчик Т. В. – 369.
Михальчик С. О. – 407.
Михальчук В. В. – 907.
Мичко А. А. – 356.
Мозолюк О. В.– 65, 77, 596, 601, 603,819.
Момот І. П. – 477, 480.
Моргун П. – 119.
Мороз В. А. – 300.
Мороз С. В. – 400.
Мручко Є. Є. – 608, 562, 564.
Мудрик Г. А. – 61.
Мудрик Ю. С. – 566.
Мудраков В. В. – 589.
Музика С. П. – 138, 159.
Музичук А. М. – 280, 649.
Мулько Т. – 130.
Муляр І. В. – 443.
Муляр В. І. – 460, 462.
Мусевіч В. Г. – 138.
Мухін В. М. – 535, 536.
Мухля С. Ю. – 325.
Мясіщев О. А. – 255, 281, 459, 462, 463, 725.

Н

Нагорний С. В. – 65, 109, 128, 601, 602, 823, 913.
Нагорний П. Д. – 312.
Назаров В. В. – 312, 314.
Неймак Г. С. – 314.
Наконечна Г. Ф. – 393.
Нечипорук О. С. – 47.
Несвіт Г. – 119.
Нестер А. А. – 301.
Нікітін О. О. – 62, 146, 147, 301, 805, 812, 815, 960.

Нікіфорова І. – 22.
Ніколаєнко С. М. – 113, 114, 117.
Нікулін В. В. – 401.
Ніцевич Н. – 812.
Нижник В. М. – 2, 208, 218, 249, 420, 543, 556, 557, 703, 707, 708, 772. 809, 848, 958.
Ничкало Н. Г. – 125, 126, 154, 195, 693, 876.
Новікова А. В. – 402.
Новікова О. С. – 413.
Новіков М. В. – 873.
Новицький П. К. – 562.
Ночка Ю. І. – 784, 788.

О

Овчарук Д. – 23.
Овчарик Ю. – 73.
Овчіннікова О. Р. – 435, 436.
Огневий О. В. – 456, 459, 460, 461, 462.
Олександренко В. П. – 35, 204, 254, 268, 272, 288, 295, 658, 809.
Олексієнко А. І. – 311.
Олійник В. В. – 198.
Олійник В. П. – 562.
Олійник Д. – 109.
Олійник Г. В. – 906.
Олійник К. С. – 505.
Олійник А. П. – 590, 609.
Олійник М. П. – 563, 564, 566, 567.
Олуйко В. М. – 876.
Онишко В. Ю. – 875.
Онищук Т. К. – 57, 84, 96, 138, 895.
Онищук А. С. – 573.
Онуфрійчук В. І. – 315.
Орлов О. О. – 73, 254, 260, 407, 423, 666, 670, 685, 686, 691, 696, 707, 726, 707, 871.
Орловська О. О. – 576, 577.
Остапчук П. М. – 594.
Островський Д. – 119, 130.
Очеретний О. – 73.
Очеретянко В. І. – 167.

П

Павлюк Є. О. – 534, 536, 537, 598, 604, 605.
Павлюковський С. – 119.
Павличко Д. – 124.
Паламар В. – 23, 66, 601, 602.
Паланій Н. – 140.
Палюх В. – 109.
Панасюк Г. Г. – 160.
Панасюк М. – 119.
Панасюк К. – 109.
Панасюк Т. Г. – 138, 897.
Паньковська Л. С. – 37.
Параска Г. Б. – 62, 157, 240, 273, 312, 668, 682, 684, 695, 703, 730.
Партала О. – 119, 130, 140.
Пархоменко С. – 238.
Паршенко К. А. – 301.
Папушина В. Н. – 495, 497.
Пасічник О. А. – 62.
Пасічник А. – 258, 612.
Пастернак Л. В. – 478.
Пасюк А. – 49.
Пастухов Я. – 77.
Пастух І. М. – 261, 273,288, 289, 294, 670, 683.
Пастушок А. – 109, 162.
Пастушак М. О. – 344, 346, 347.
Пацерук О. – 129, 130.
Педан В. М. – 294.
Першина Л. І. – 311.
Петяк А. – 64, 262.
Петрашук С. А. – 299.
Петричук А. – 58.
Петрицька В. М. – 30, 40, 74, 84, 86, 209, 898.
Петренко О.М. – 36, 510.
Петровський С. С. – 471, 473.
Петрук Н. К. – 217, 584, 588.
Петрушак В. С. – 455.
Петяк В. І. – 706.
Підченко С. К. – 702.
Пивовар О. С. – 454.
Пинзеник В. – 124.
Пилипчук О. – 23, 42, 49, 66.
Пилипів В. І. – 484.
Підгайчук С. Я. – 300.
Підченко С. К. 450, 451, 454.
Пісоцький С. – 76.
Піскорський Г. А. – 312.
Піцерук О. – 119.

Подлевська Н. В. – 489, 521.
Подкоритова Л. О. – 505, 506, 954.
Подолян В. – 76.
Полікаровських О. І. – 454, 701.
Поліковська Н. А. – 583.
Поліщук Н. С. – 353.
Поліщук О. С. – 237, 274, 312, 315, 726, 748.
Поліщук А. О. – 237.
Поліщук Ю. Й. – 529.
Полозова В. М. – 254, 369.
Помаранська Т. В. – 300.
Поморова О. В. – 240, 442, 443, 456, 458, 670, 699, 707.
Пономарьова Н. А. – 390.
Поробок С. І. – 264, 619.
Попик Ю. В. – 505.
Поплавська О. В. – 401.
Попов В. П. – 388, 391.
Посвістак О. Н. – 217.
Посвістак О. А. – 589.
Потайчук В. – 23, 42, 77.
Потапчук Є. М. – 489, 490, 529.
Потапчук Д. – 943.
Праворський І. – 235.
Праворська Н. І. – 474.
Прибега Д. В. – 237, 314.
Привала В. О. – 353, 361.
Приймак І. В. – 489, 497.
Прилепа Н. В. – 415.
Примінський В. – 77.
Приступа Л. А. – 380.
Приступа М. І. – 610.
Присяжний А. В. – 274.
Присяжний Л. В. – 281, 282.
Присяжнюк М. П. – 593.
Проворський І. – 184.
Проскурович О. В. – 435.
Прошин О. О. – 258, 612.
Пундик Г. В. – 119, 129, 139, 149, 150, 172, 186, 601, 602, 916.
Пундик Д. – 129, 130, 139, 150, 161, 187.
Пундик С. І. – 237.
Пухальський Л. – 96, 110, 119.
Пухальський В. В. – 557.
Пухальська Я. П. – 557.
П'ятін С. І. – 439, 448.
П'яткова В. Т. – 535.

Р

Радецька О. О. – 590.
Радельчук Г. І. – 463.
Радченко О. – 32.
Райко В. В. – 237.
Райчук Т. – 76.
Ракеш Ранджан – 962.
Рахімова О. К. – 576.
Ребрик В. Є. – 336, 342.
Ребрина А. А. – 536.
Рева О. – 76.
Рев'якін О. С. – 369, 423.
Репецький О. – 271.
Рибалко Р. М. – 899.
Рогульська О. О. – 577.
Ройзман В. П. – 37, 54, 183, 219, 236, 260, 271, 273, 297, 298, 439, 447, 666, 670, 707, 809, 857.
Рокицька В. Й. – 347.
Романець Т. П. – 312, 314.
Романовська Л. І. – 261, 489, 490 503, 506.
Романішина О. В. – 301.
Романишин С. О. – 471, 473.
Романишена Л. М. – 535.
Романюк В. В. – 474, 701.
Рудик В. – 626.
Рудик О. П. – 261.
Рудниченко М. М. – 23, 599.
Рудницький В. Б. – 474, 478, 482, 670, 861.
Рудніченко Є. М – 408, 414, 701.
Руснак А. А. – 598. –
Рут Т. О. – 477.
Рябуха І. І. – 237.
Рясних Є. Г. – 379, 389, 413.

С

Савін П. – 87, 110, 118, 129.
Савіцький Ю. В. – 70, 281, 282, 286.
Савенко О. С. – 439, 441, 443, 456.
Савченко Р. – 75.
Савченко К. П. – 447.
Савченко О. О. – 447.
Савчук В. – 64, 87.
Савчук М. П. – 336, 342.
Сагач Г. М. – 874.
Садовий О. – 75.

Салюк Л. І. – 138, 160.
Самолюк О. Г. – 880.
Свідерський В. П. – 306, 309, 666.
Свіргунець Є. М. – 2, 155, 262, 534, 535, 537, 594, 596, 600, 603, 605, 805, 869.
Свірневський М. С. – 297, 468.
Свірневський М. А. – 471.
Селезньова Г. В. – 510.
Селецький А. – 109, 140.
Семенюк В. І. – 318, 366, 367, 650.
Семенюк М. Ф. – 15, 37, 270, 273, 670, 699.
Семенюк Н. В. – 589.
Семенів Л. К. – 281.
Семенов П. П. – 368.
Семенцов П. П. – 368.
Серветник В. М. – 311.
Сергеєва Л. О. – 900.
Сілін Р. І. – 2, 15, 21, 27, 28, 37, 52, 54, 61, 62, 70, 71, 75, 86, 178, 215, 233, 249, 255, 259, 271, 272, 273, 281, 282, 284, 286, 600, 614, 649, 668, 708, 784, 812, 816, 835, 839.
Сіренко Г. О. – 649, 656.
Сивак-Рабчун О. – 965.
Сидоренко О. П. – 160.
Синюк О. М. – 314, 566.
Синюк Н. В. – 506.
Сиротенко О. Л. – 353, 356.
Ситнік С. В. – 281.
Скамров С. – 65.
Скальський В. В. – 433, 877.
Скиба М. Є. – 2, 6, 27, 36, 53, 61, 72, 75, 93, 101, 102, 103, 105, 112, 113, 115,123, 125, 126, 128, 143, 144, 145, 154, 155, 158, 169, 181, 197, 205, 206, 215, 220, 229, 230, 231, 235, 236, 240, 249, 254, 255, 256, 257, 258, 273, 311, 312, 314, 315, 394, 573, 598, 612, 614, 616, 619, 626, 663, 665, 668, 687, 695, 709, 741, 788, 805, 803, 816, 838, 840.
Скоробогата Л. В. – 389, 391.
Скринник Н. В. – 407.
Скрипник Б. О. – 311.
Скрипник В. І. – 485.
Скрипник Т. К. – 471.
Скрупський О. – 77.
Скубій О.Л. – 62.
Скубій Л. В. – 484, 487, 651.
Славін В. В. – 510.
Славінська А. Л. – 321, 322, 353, 356, 358, 362, 670, 707, 879.
Слащук В. О. – 300.
Слащук О. О. – 300.
Слівінський О. Я. – 23, 65, 922.
Слободянюк О. – 73.
Слободян В. – 76.
Слободенко О. – 873.
Смутко С. В. – 312.
Снігур А. В. – 62.
Снозик О. – 261, 301.
Співачук В. Л. – 397.
Собчинський В. В. – 877.
Сокирник І. В. – 412, 413.
Сокирко О. – 42.
Соколан Ю. С. – 301.
Соколовська О. – 22.
Соколюк Г. О. – 415.
Солєнцов О. О. – 146, 812, 815.
Соломон А. – 76.
Солтик І. Т. – 336, 342.
Солтик О.О. – 23, 216, 534, 584, 598, 601, 603, 604, 605.
Солтик С – 109, 140.
Сорокатий Р. В. – 468, 470, 473, 698, 703, 725.
Сукач Н. В. – 324.
Стадник Я. Ф. – 259, 281, 649.
Стадник В. В. – 370, 374, 408, 412, 413, 703, 707, 725.
Стальненко М. – 140.
Станіславова Л. Л. – 199, 489, 495. 497, 498, 521, 608.
Станішевський С. – 64, 65.
Старчеус Р. – 49, 77.
Степко М. Ф. – 198.
Степанов Г. В. – 338.
Стецюк В. І. – 447, 450.
Стечишин М. С. – 258, 269, 270,287,288, 289, 295, 612, 657.
Стіпанов Р. – 66.
Стойко В. А. – 789.
Стопчак М. – 23, 32.
Сторож Л. Б. – 1010.

Стоянова І. С. – 322.
Стоянов І. С. – 336, 338, 342.
Стрижова О.П. – 334.
Ступчук С. М. – 408.
Судаков Ю. – 129.
Суровцев О. Б. – 327.

Т

Таймазов Т. Б. – 27, 32, 65, 601, 602, 915.
Танасієнко Н. П. – 401.
Таранчук А. А. – 450, 455.
Тарасова Т. В. – 301.
Тарасова О. В. – 577.
Тарашевська О. В. – 390.
Тарасюк Б. – 124.
Тебляшкіна Л. І. – 325, 327.
Терещенко П. – 258.
Терещенко В. П. – 294.
Терещенко Т. Д. – 362.
Терещенко Л. В. – 489, 521.
Терещенко О. П. – 612.
Терлецька О. В. – 15.
Тертична С. – 161, 173.
Тельнов А. С. – 254, 281, 700.
Тельнова М. С. – 264, 619, 677.
Телюпа О. В. – 264.
Тимкова Г. С. – 344.
Тимофеєва Л. В. – 712.
Тимошенко О. – 101.
Тимчишак С. В. – 1009.
Тишенко О. – 130.
Тищук С. П. – 281.
Томашенко В. В. – 873.
Томусяк А. – 42, 57, 57.
Ткач В. О. – 594.
Ткачук І. Х. – 61, 71, 103, 562, 607.
Ткачук В. П. – 281, 282.
Ткачук Т. С. – 347, 350.
Ткачук А. В. – 487.
Ткачук О. М. – 557.
Ткачук О. П. – 573.
Ткачук І. Ф. – 650.
Ткаченко Н. А. – 650.
Торгова Л. В. – 15, 254, 255, 423.
Торчинський М. М. – 2, 199, 222, 489, 490, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 696.
Торчинська Н. М. – 495, 498, 499, 521.
Торчук О. – 110, 129, 130, 139, 140, 150.
Третяк О. В. – 198.
Третько В. В. – 254, 257, 281, 551, 552, 567, 702.
Тронько П. Т. – 875.
Троцишин І. В. – 447, 696.
Троян О. М. – 359, 361.
Тюріна Н. М. – 418, 420.

У

Українець О. – 65, 76.
Урбанюк Є. А. – 261, 280, 281, 282, 284, 286.
Ушаков С. Т. – 301.

Ф

Фальшовник С. – 130, !39, 150.
Фасоля О. І. – 235.
Федик В. – 65, 76.
Федула М. В. – 487.
Федух І. С. – 577.
Фетісов М. А. – 280, 281.
Ференчук Б. М. – 535.
Фірсов А. – 77.
Філонюк Т. – 87.
Флерчук В. – 23, 57, 66, 76.
Флерко А. – 77.
Флінті А. – 58.
Фоміних В. В. – 47, 138, 209, 901.
Фомов А. Д. – 249, 256, 750, 788, 816.
Форкун Ю. В. – 264, 463, 465.
Форкун І. В. – 381, 383, 584, 725.
Фролова Н. Л. – 381.
Фурман В. – 109.

Х

Харжевський В. О. – 289, 292, 294, 296.
Харун О. А. – 557.
Хіблін О. М. – 281.
Хитра О. В. – 374, 624.
Хмелевська А. В. – 389, 391.
Хмелевський О. В. – 557.
Хмельницький Ю. В. – 456, 459, 460, 462.
Хренова В. В. – 510.
Хрущ Н. А. – 379, 380, 381, 383, 408, 699, 707, 724.
Хрящевський В. М. – 347.
Хомич В. – 173.
Хорошун С. – 49.

Ц

Царалунга І. Б. – 498, 499.
Цасюк В.В. – 649.
Цвігун Т. В. – 401.
Цвих В. Ф. – 878.
Цимбалістий В. Ф. – 2, 21, 37, 235, 562, 564, 805, 1005.
Цимбалюк С. В. – 321, 344.
Цимбалюк В. М. – 336, 338, 342.
Цугель Б. – 119, 130.

Ч

Чабан К. А. – 902.
Чайковський Ю. В. – 597.
Чекман М. К. – 873.
Ченаш В. С. – 390.
Черевченко Л. П. – 967.
Черешня Г. А. – 400.
Черменський Г. П. – 57, 652.
Черненський Г. П. – 649.
Черній Д. – 57, 76, 77.
Черніченко І. І. – 510.
Чернишова Т. М. – 138.
Чернишенко С. В. – 474.
Чесановський І. І. – 447.
Чесноков К. І. – 477.
Чешун В. М. – 459, 460, 462, 722.
Чикирда В. О. – 484.
Човган О. О. – 505.
Чоловський Р. Г. – 299.
Чорна Л. – 57, 58, 64, 87, 138.
Чорна Л. О. – 557.
Чорненький В. І. – 459, 460.
Чорній О. – 109.
Чорний С. – 58.
Чумак З. – 84.
Чухрай Н. І. – 423, 426.

Ш

Шавкун В. М. – 400.
Шалапко Ю. І. – 155, 195, 215, 219,297, 298, 698, 700, 707, 748.
Шалай Н. – 96, 119, 129, 130, 140.
Шаповал М. І. – 336.
Шаран Р. В. – 577.
Шарга О. – 130, 150.
Шаробура І. М. – 167.
Шацька В. М. – 379.
Швед З. О. – 505.
Швець Г. С. – 353, 361 363.
Шекенева В. І. – 138, 159.
Шевеля В. В. – 273, 301, 487, 670.
Шевцова О. М. – 159.
Шевцов О. І. – 254.
Шевченко С. М. – 517.
Шевченко С. І. – 619, 677.
Шелестюк О. – 327.
Шепіло К. І. – 884.
Шинкарук О. М. – 157, 208, 235, 450, 452, 684.
Шкаліков С. – 87, 97, 130, 139.
Школьний В. О. – 485.
Шкоян Д. – 130.
Шльосек Франтішек – 877.
Шпак О. Л. – 229.
Шпак В. А. – 391.
Шпіца В. Г. – 14.
Штер І. М. – 480.
Штурбабін О. – 87, 97, 109, 110, 119, 129, 130, 139, 140, 160, 187, 601, 602.
Щерба В. – 65.

Ю

Ювсечко Я. В. – 217, 589.
Южаніна Н. П. – 912.
Ющишина О. М. – 2.
Юзеф Гавлік – 875.

Я

Яблонський О. – 76.
Яворська Н. М. – 300.
Ядуха С. Й. – 401.
Якимова Г. П, – 338, 342.
Яковлева Л. В. – 138.
Яковлева Т. В. – 324.
Яновський М. – 85.
Яновицький К. О – 454.
Янчук О. – 109, 119, 129, 139.
Янчук Д. – 200, 203, 210, 224, 225, 244.
Янцеловський О. Й. – 237.
Янцеловська І.А. – 619.
Яремчук В. В. – 23, 76, 597, 921.
Яремчук В. С. – 622.
Яременко О. Ф. – 557.
Яременко В. І. – 562.
Яргонюк П. – 87.
Ярош Д. В. – 599, 650.
Ярощук О. В. – 362.
Яструб І. – 109.
Яцишин О. – 225.

ВСТУП ДО УНІВЕРСИТЕТУ

Хмельницький національний університет – найбільший на Поділлі вищий навчальний заклад, який має найвищий IV рівень акредитації та все необхідне для підготовки фахівців високої кваліфікації: розвинену інфраструктуру, досвідчений професорсько-викладацький склад, прекрасну бібліотеку, потужну комп'ютерну базу, багаторічний досвід освітньої та наукової діяльності. У рейтингу Міністерства освіти і науки України Хмельницький національний університет не раз входив до провідної десятки класичних університетів України.

В структурі університету діють 7 факультетів. Сьогодні в університеті навчається близько 7,5 тисяч студентів. Навчальний процес забезпечують понад 70 докторів наук, професорів та 460 кандидатів наук, доцентів. У Хмельницькому національному університеті в рамках організації навчального процесу впроваджено ступеневу систему підготовки фахівців за освітніми та освітньо-науковими ступенями – бакалавр, магістр, доктор філософії.

Хмельницький національний університет не лише активно розширює горизонти вітчизняної освіти і науки, а й наполегливо здобуває світове визнання, плідно працює у різних напрямках міжнародного співробітництва, бере активну участь у різноманітних міжнародних проектах, конференціях, програмах обміну студентами, викладачами та науковцями.

Переваги навчання в нашому університеті:

1. Хмельницькому національному університету щороку Міністерством освіти і науки виділяється більше 700 бюджетних місць.

2. Підготовка студентів здійснюється за найсучаснішими навчальними програмами, що дає можливість отримати додаток до диплому Європейського зразка.

3. Системи «Електронний університет» та «Модульне середовище для навчання» – дозволяють студентам дистанційно готуватися до занять та мати доступ до розкладу занять, поточної та семестрової успішності.

4. Наскрізна комп'ютерна підготовка, що включає поглиблене вивчення прикладного пакету Solid Works, з можливістю отримання сертифікату міжнародного зразка, дійсного в усіх країнах світової спільноти (Факультет інженерної механіки, Факультет програмування та комп'ютерних і телекомунікаційних систем).

5. Програма подвійного диплому, яка дозволяє паралельно здобути освітній ступінь магістра в університеті та польському ВНЗ – партнері.

6. Студенти мають можливість пройти навчання на військовій кафедрі.

7. Можливість стажування за кордоном, а також у спортивно-оздоровчих таборах та таборах літнього відпочинку.

8. В університеті діють команди КВК та гуртки художньої самодіяльності, студентський театр мініатюр.

9. Універсальна підготовка майбутніх фахівців надає реальну можливість засновувати приватні підприємства та успішно займатися власним бізнесом.

10. Безкоштовне вивчення другої іноземної мови – польської, німецької, англійської та французької.

11. Проживання у комфортабельних гуртожитках.

12. Перспектива працевлаштування в Україні і за кордоном.

Вступники проходять конкурсний відбір на основі сертифікатів Українського центру оцінювання якості освіти з відповідних для кожної спеціальності дисциплін. Для кожного відбору осіб, які на основі повної загальної середньої освіти вступають для здобуття освітнього ступеня бакалавра, враховується середній бал документа про повну загальну середню освіту.

Електронну заяву можуть подати вступники, які беруть участь у конкурсному відборі на основі атестата про повну загальну середню освіту та сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання (виданих у 2016-2017 роках) з конкурсних предметів, визначених Умовами та правилами прийому до вищих навчальних закладів, Правилами прийому для ХНУ та не мають підстав для особливих умов зарахування.

Перелік спеціальностей (спеціалізацій) університету та предметів ЗНО для вступу в 2017 році

Спеціальність		Спеціалізація	Конкурсні предмети	Фак-тет
•	Середня освіта	Трудове навчання та технології	***Українська мова і література***, ***історія України***, математика або географія	ГПФ
	Середня освіта	Українська мова і література	***Українська мова і література***, ***історія України***, географія або англійська мова	ГПФ
•	Середня освіта	Фізична культура	***Українська мова і література***, ***історія України***, ***творчий конкурс***	ГПФ
	Середня освіта	Біологія	***Українська мова і література***, ***біологія***, історія України або хімія	ГПФ

•	Середня освіта	Англійська мова та література	***Українська мова і література***, ***історія України***, англійська мова або географія	ФМВ
	Середня освіта	Інформатика	***Українська мова і література***, ***математика***, іноземна мова або географія	ФПК-ТС
•	Професійна освіта	Транспорт	***Українська мова і література***, ***історія України***, математика або географія	ГПФ
	Дизайн		***Українська мова і література***, ***історія України***, ***творчий конкурс***	ФТіД
	Образотворче мистецтво, деко-ративне мистецтво, реставрація		***Українська мова і література***, ***історія України***, ***творчий конкурс***	ГПФ
	Фізична культура і спорт	Фітнес спортивного спрямування	***Українська мова і література, біологія***, ***творчий конкурс***	ГПФ
	Політологія		***Українська мова і література***, ***історія України***, іноземна мова або географія	ФМВ
•	Психологія		***Українська мова і література***, ***історія України***, іноземна мова або біологія	ГПФ
•	Фізична терапія, ерготерапія		***Українська мова і література***, ***історія України***, біологія або математика	ГПФ
•	Соціальна робота	Соціально-педагогічна діяльність та соціальна реабілітація	***Українська мова і література***, ***історія України***, біологія або іноземна мова	ГПФ
•	Філологія	Українська мова та література	***Українська мова і література***, ***історія України***, іноземна мова або географія	ГПФ, ФЗДН
	Філологія	Слов'янські мови та літератури (переклад включно), польська мова	***Українська мова і література***, ***історія України***, іноземна мова або географія	ГПФ
•	Філологія	Германські мови та літератури (переклад включно)	***Українська мова і література***, ***історія України***, англійська мова або математика	ФМВ
	Філологія	Прикладна лінгвістика	***Українська мова і література***, ***історія України***, англійська мова або математика	ФМВ
•	Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	Міжнародна інформація	***Українська мова і література***, ***історія України***, іноземна мова або математика	ФМВ

	Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	Країнознавство	***Українська мова і література***, ***історія України***, іноземна мова або географія	ФМВ
•	Міжнародні економічні відносини	Міжнародні еко-номічні відносини. Міжнародна логістика та митна справа	***Українська мова і література***, ***історія України***, іноземна мова або географія	ФМВ
	Туризм		***Українська мова і література***, ***історія України***, іноземна мова або географія	ФМВ
•	Економіка	Економічна кібернетика. Економіка і аналітика бізнесу	***Українська мова і література***, ***математика***, історія України або іноземна мова	ФЕУ, ФЗДН
•	Економіка	Управління персоналом і економіка праці	***Українська мова і література***, ***історія України***, географія або математика	ФЕУ, ФЗДН
•	Облік і оподаткування		***Українська мова і література***, ***історія України***, математика або географія	ФЕУ, ФЗДН
•	Фінанси, банківська справа та страхування		***Українська мова і література***, ***історія України***, математика або географія	ФЕУ, ФЗДН
•	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	Управління підприємницькою діяльністю	***Українська мова і література***, ***історія України***, математика або географія	ФЕУ, ФЗДН
•	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	Торгівля	***Українська мова і література***, ***математика***, історія України або географія	ФЕУ, ФЗДН
•	Маркетинг		***Українська мова і література***, ***історія України***, математика або іноземна мова	ФЕУ, ФЗДН
•	Менеджмент		***Українська мова і література***, ***історія України***, математика або географія	ФЕУ, ФЗДН
	Публічне управління та адміністрування		***Українська мова і література***, ***історія України***, математика або географія	ФЕУ
	Готельно-ресторанна справа		***Українська мова і література***, ***історія України***, математика або географія	ФЕУ
	Математика		***Українська мова і література***, ***математика***, фізика або іноземна мова	ФПК-ТС

	Прикладна математика		***Українська мова і література***, ***математика***, іноземна мова або історія України	ФПК-ТС
	Інженерія програмного забезпечення		***Українська мова і література***, ***математика***, іноземна мова або історія України	ФПК-ТС
•	Комп'ютерні науки		***Українська мова і література***, ***математика***, іноземна мова або історія України	ФП-КТС, ФЗДН
	Комп'ютерна інженерія		***Українська мова і література***, ***математика***, іноземна мова або історія України	ФПК-ТС
	Кібербезпека		***Українська мова і література***, ***математика***, іноземна мова або історія України	ФПК-ТС
	Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології		***Українська мова і література***, ***математика***, фізика або історія України	ФПК-ТС
	Телекомунікації та радіотехніка		***Українська мова і література***, ***математика***, фізика або історія України	ФПК-ТС
•	Прикладна механіка		***Українська мова і література***, ***математика***, історія України або фізика	ФІМ
	Матеріалознавство	Відновлення та технічний сервіс автомобілів	***Українська мова і література***, ***математика***, історія України або фізика	ФІМ
•	Галузеве машинобудування		***Українська мова і література***, ***математика***, історія України або фізика	ФІМ
•	Електроенергетика, електро-техніка та електромеханіка		***Українська мова і література***, ***математика***, історія України або фізика	ФІМ
•	Цивільна безпека	Охорона праці	***Українська мова і література***, ***історія України***, математика або географія	ФІМ
	Автомобільний транспорт		***Українська мова і література***, ***математика***, історія України або географія	ФІМ
•	Екологія		***Українська мова і література***, ***біологія***, географія або історія України	ГПФ, ФЗДН
	Хімія		***Українська мова і література, математика***, хімія або біологія	ФТіД
•	Хімічні технології та інженерія		***Українська мова і література, математика***, хімія або біологія	ФТіД
•	Технології легкої промисловості		***Українська мова і література***, ***історія України***, біологія або математика	ФТіД, ФЗДН

	Агроінженерія		***Українська мова і література, історія України,*** математика або географія	ФІМ
	Архітектура та містобудування		***Українська мова і література***, ***історія України***, творчий конкурс	ФІМ

• – підготовка за денною та заочною (дистанційною) формами навчання.
Мінімальний прохідний бал із усіх предметів ЗНО сертифікатів 2016 та 2017 років – 100 балів.

Скорочені назви факультетів

Факультет економіки і управління	ФЕУ
Гуманітарно-педагогічний факультет	ГПФ
Факультет програмування та комп'ютерних і телекомунікаційних систем	ФПКТС
Факультет міжнародних відносин	ФМВ
Факультет інженерної механіки	ФІМ
Факультет технологій і дизайну	ФТД
Факультет заочно-дистанційного навчання	ФЗДН

Для подання електронної заяви вступник повинен зареєструватись на сайті за адресою: http://ez.osvitavsim.org.ua.

При нашому університеті під час вступної кампанії діє **Центр подачі електронних заяв**, у якому абітурієнту допоможуть створити особистий кабінет та подати заяви у всі ВНЗ України.

Особливості вступу до університету на основі диплому молодшого спеціаліста, бакалавра та спеціаліста

Хмельницький національний університет з метою впровадження європейської практики у підходах до організації бакалаврської та магістерської підготовки розширює можливості прийому на навчання для здобуття освітнього ступеня «бакалавр» та «магістр».

Ступінь вищої освіти	Умови вступу		Вступні іспити
Бакалавр на основі диплому молодшого спеціаліста	Тривалість навчання – 2-3 роки	Дозволений вступ на базі диплому молодшого спеціаліста, здобутого за іншою спеціальністю	Фахове випробування, додаткове фахове випробування
Магістр на основі диплому бакалавра або спеціаліста	Тривалість навчання – 1,5-2 роки	Дозволений вступ на базі диплому спеціаліста, бакалавра, здобутого за іншою спеціальністю	Вступні іспити із фаху та іноземної мови

Порядок вступу до магістратури в Хмельницькому національному університеті

Подача документів – з 17 до 28 липня.
Іспити (за розкладом) – з 29 липня до 05 серпня.
Зарахування за результатами іспитів – з 07 до 15 серпня.

Порядок вступу на скорочену форму навчання на базі диплому молодшого спеціаліста

Подача документів – з 12 до 20 липня.
Іспити (за розкладом) – з 21 до 27 липня.
Термін оприлюднення рейтингових списків – не пізніше 29 липня.
Термін зарахування вступників за державним замовлення – не пізніше 03 серпня.
Термін зарахування вступників за кошти фізичних та юридичних осіб – не пізніше 06 серпня.
Після закінчення навчання випускники отримують диплом європейського зразка.

Документи, які слід подавати при вступі до університету

Бажаючі вступити до університету повинні подати (при подачі оригіналів документів):
- оригінал документу державного зразка про раніше здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень, на основі якого здійснюється вступ, і додаток до нього;
- сертифікат (сертифікати) зовнішнього незалежного оцінювання (для вступників на основі повної загальної середньої освіти);
- копію документа, що засвідчує особу та громадянство (копію першої та другої сторінок паспорта);
- чотири фотокартки розміром 3х4 см;
- копію довідки з податкової інспекції про присвоєння ідентифікаційного коду.

Паспорт та приписне посвідчення абітурієнт пред'являє особисто.

Адреса приймальної комісії ХНУ:
м. Хмельницький, вул. Інститутська 11, корпус 3, вестибюль.
тел. ***(0382) 67-27-55, 0671226860***
e-mail: ***pkkhnu@ukr.net;*** *skype:* ***pkkhnu1****;*
сайт приймальної комісії: ***prk.khnu.km.ua***
Сторінки ХНУ в соціальних мережах:
www.facebook.com/KhmelnytskyiNationalUniversity
vk.com/khnupk

Хмельницький національний університет своїми здобутками доводить, що він входить в групу провідних університетів України. Про це свідчать результати опублікованого в липні 2015 року інформаційним освітнім ресурсом «Освіта.ua» консолідованого рейтингу вищих навчальних закладів України 2015 року. Згідно з цим рейтингом Хмельницький національний університет посідає 39 місце серед 300 ВНЗ України. В Хмельницькій області університет посідає перше місце.

НАШІ ПАРТНЕРИ

ОЩАДБАНК

МІЙ БАНК. МОЯ КРАЇНА

АТ «Ощадбанк» - провідний державний український банк із найбільш розгалуженою мережею установ. Банк працює у всіх фінансових секторах. Серед його клієнтів підприємства малого і середнього бізнесу, а також найбільші компанії України. Ощадбанк першим з держбанків розпочав впровадження Стратегії розвитку. Стратегічні цілі: Банк держави для держави; Банк мільйонів для мільйонів і Банк №1 серед системно важливих банків. Банк активно оновлює мережу. Вже відкрито півтисячі відділень нового формату, серед яких 14 інклюзивних – адаптованих для обслуговування людей з інвалідністю.

Другий рік поспіль Ощадбанк посідає найвищу сходинку рейтингу «50 провідних банків України» за версією щорічного незалежного дослідження аналітиків інформаційного агентства Financial Club. Голова правління Андрій Пишний – серед найкращих банкірів у номінації «Фінансове визнання» за оцінкою експертів ринку.

Знакова подія для банку – підписання у 2016 році Меморандуму щодо стратегічного партнерства з Європейським банком реконструкції та розвитку. Воно передбачає комплексну програму трансформації корпоративного управління, операційної та фінансової діяльності банку.

Ощадбанк демонструє найбільший серед банків України приріст строкових коштів фізичних осіб, підтверджуючи статус лідера ринку. Портфель строкових депозитів населення у 2016 році збільшився на 13,7 млрд. грн. і на кінець року досяг 51 млрд. грн. Це безперечне свідчення довіри вкладників до найбільш стабільного та надійного державного банку.

Ощадбанк має закріплену законом державну гарантію повного збереження грошових коштів громадян, довірених банку.

Банк активно розвиває дистанційні канали обслуговування. Кількість користувачів оновленої онлайн-платформи «Ощад 24/7» перевищує 1 млн. 500 тис. За кількістю доступних в «Ощад 24/7» функцій Ощадбанк входить до ТОП-3 банків України.

oschadbank.ua
0800 210 800
в межах України дзвінки безкоштовні

Ліцензія НБУ № 148 від 05.10.2011 р.

#ощадбанкдіє

Приватна Друкарня

Дизайн та верстка

Офсетний друк

Післядрукарська обробка

ВИГОТОВЛЯЄМО:
- ЕТИКЕТКИ, УПАКОВКУ
- БІРКИ, НАКЛЕЙКИ
- БЛАНКИ, ЖУРНАЛИ
- БУКЛЕТИ, БРОШУРИ
- КАТАЛОГИ, КНИЖКИ
- КАЛЕНДАРІ ВСІХ ВИДІВ
- ПЛАКАТИ, ВІЗИТКИ

РІЗНІ ВИДИ РЕКЛАМНОЇ ПРОДУКЦІЇ

pruvatna.druk@gmail.com

м. Хмельницький, вул. Чорновола, 37
т.(0382) 74-69-49, 74-32-22, (097) 905-16-15

ВЕСЬ СПЕКТР ПОЛІГРАФІЧНИХ ПОСЛУГ

БУДІВЕЛЬНА КОМПАНІЯ «ДІТА»

Будівельна компанія «Діта» – одна з лідерів на будівельному ринку Хмельницького регіону.

У рейтингу провідних підприємств галузі за підсумками 2014-го року будівельна компанія «Діта» посіла першу сходинку п'єдесталу пошани серед підприємств Хмельницької області, отримала національний сертифікат, і стала золотим переможцем – їй присвоєно звання «Лідер будівельної галузі 2014».

Будівельна компанія «Діта» була генеральним підрядником з виконання будівельно-монтажних і ремонтних робіт будівель Хмельницького національного університету, а також відновила будівництво раніше законсервованого інженерно-лабораторного корпусу цього ж ВНЗ загальною площею 9 000 кв.м., побудувала 5 корпус, провела ремонтні роботи в гуртожитках, навчальних корпусах та на фасаді університету.

За гідне виконання виробничих завдань, високу якість будівництва компанія неодноразово відзначалася подяками, почесними грамотами та дипломами Хмельницької міської та обласної рад. Перемога в рейтингу – ще одне підтвердження статусу компанії.

БК «Діта» сьогодні — це найсучасніші технології виробництва, будівельні матеріали європейської якості, бездоганна корпоративна репутація, висока трудова дисципліна. Це благородний імідж надійного і відповідального партнера. В арсеналі компанії – десятки побудованих об'єктів: адміністративних, комерційних і житлових будівель.

Зараз БК «Діта», як самодостатній учасник ринку, володіє усіма ресурсами необхідними для ведення будівельних робіт будь-якої категорії складності. У компанії потужна промислова база, власна техніка всього виробничого спектру: автотранспорт, баштові та автомобільні крани, інші вантажопідйомні механізми, засоби малої механізації.

Будівельна компанія «Діта» дає життя новим яскравим проектам, які прикрашають вулиці міст і роблять навколишнє середовище комфортнішим. Компанія будує якісне нове житло для тисяч українських сімей – таке, в якому хочеться жити. Компанія «Діта» – це нова філософія нерухомості, яка створює не будівлі, а концептуально новий світ: органічний, затишний, безпечний і сонячний.

«Діта» – там, де твій дім!!!

м. Хмельницький, вул.Європейська, 5
http://www.dita.ua/ua/
067 381 20 40

З М І С Т

Наш національний університет 7
Погляд у минуле 14
Розділ 1. Рік за роком 16
– 1995 рік. У статусі Технологічний університет Поділля 17
– 1996 рік. У розвитку 26
– 1997 рік. Технологічному університету Поділля – 30 років 34
– 1998 рік. У подальшій діяльності 44
–1999 рік. Розвиток і вдосконалення 51
– 2000 рік. Перемога на Універсіаді 60
– 2001 рік. Обрання нового керівника ВНЗ.....69
– 2002 рік. Технологічному університету Поділля – 40 років! 80
– 2003 рік. У статусі Хмельницького державного університету.. 90
– 2004 рік. У статусі Хмельницького національного університету ...100
– 2005 рік. Отримання 18 міжнародних грантів 112
– 2006 рік. IV місце за інтегральним рейтингом 122
– 2007 рік. У десятці найкращих 132
– 2008 рік. Алея великих українців 142
– 2009 рік. 20 років аспірантурі 152
– 2010 рік. Обрання ректора М. Є. Скиби членом НАПН 164
– 2011 рік. Передювілейний 176
– 2012 рік. Хмельницькому національному університету – 50 років 190
– 2013 рік. 30 випуск колишніх військовослужбовців 203
– 2014 рік. Рік звитяг і перемог 213
– 2015 рік. Відкриття бюста Т. Г. Шевченку 228
Розділ 2. Освітня і навчальна діяльність 248
– Ректорат ХНУ 249
– Освітня діяльність 250
– Факультети та кафедри 267
– Факультет інженерної механіки 267
– Факультет технологій і дизайну 317
– Факультет економіки і управління 366
– Факультет програмування та комп'ютерних ... .439
– Гуманітарно-педагогічний факультет.....489
– Факультет міжнародних відносин 541
– Факультет заочно-дистанційного навчання 584
– Центр підвищення кваліфікації 607
– Приймальна комісія 612
– Навчально-методичний відділ 619
– Студентське самоврядування 626
– Інновації у використані 642

Розділ 3. Розвиток науки, аспірантури та докторантури 648
– Науково-дослідна частина 649
– Відділ інтелектуальної власності 677
– Аспірантура та докторантура 698
– Студентська науково-дослідна робота 711
Розділ 4. Міжнародні зв'язки 732
– Міжнародне співробітництво університету 733
– Українсько-польський центр 741
Розділ 5. Господарська діяльність 749
– Матеріально-технічна база 750
– Робота бухгалтерії 758
– Ботанічний сад 763
– Магнолії в університеті 782
– Острів молоді – студентське містечко 784
– Відділ охорони ХНУ 788
Розділ 6. В університеті функціонують 792
– Профспілкова організація працівників університету 793
– Студентська профспілка 799
– Рада ветеранів 801
– Музей історії університету 803
– Відділ обробки інформації 812
– Відділ естетики та дизайну 816
– Спортивний клуб 819
– Студентський будинок моделей 831
Розділ 7. Наукові працівники, викладачі та співробітники 834
– «Золотий» фонд університету 835
– Почесні доктори наук університету 873
– Історія університету в обличчях 879
– Галерея випускників, які прославили університет 909
– Спогади колишніх студентів 923
– Сторінки історії ХНУ у фотографіях 981
Розділ 8. Громадські і студентські організації 1004
– Центр культури та естетичного виховання студентів 1005
– Народний ансамбль танцю «Юність Поділля» 1011
– Гумор – справа серйозна 1018
– Студентський театр «Глорія» 1024
Віхи університету 1030
Скорочення до книги 1032
Автори матеріалів.....1033
Іменний показчик 1034
Умови вступу до університету 1046
Партнери Хмельницького національного університету 1054

Х 65
УДК 378.4 (09) (477. 43)

Науково-пізнавальне видання

Хмельницький національний університет. Історія і сучасність : наук.-пізнав. вид. Кн. 3 : 1995–2015 / упоряд.: Є. М. Свіргунець, П. К. Мельник. – Хмельницький : ХНУ, 2017. – 1060 с. : іл., фотогр.

Рецензовано кафедрою історії та країнознавства ХНУ,
завідувач кафедри Журба І. Є.
Літературна правка – кафедра української філології,
завідувач Торчинський М. М., старший викладач
Ющишина О. М., Земський Ю. С.
Відповідальний за випуск: Мельник А. А.
Дизайн та верстка: Слободян А. М.
Фотоматеріали: Нікітін О. О., Солєнцов О. О.

Підписано до друку 26.05.2017
Ум. друк. арк. 86,12
Замовлення № 19 Наклад 150

Віддруковано: ФОП Мельник А.А.
м. Хмельницький, вул. Чорновола, 37
т/ф (0382) 74–69–49, 74–32–22

Х 65
УДК 378.4 (09) (477. 43)